1930

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ | ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ || ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ | ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ || ೧ ||
ದೊರೆಯಲುಜ್ವಲಮಹಾರತ್ನಗಳು ಸಾ | ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ | ಹರುಷವಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಷವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ||
ಗರಳಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು | ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ | ತೆರಳ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು || ೧ ||

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೩ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦. (3 – 1 – '30.) ಸಂಚಿಕೆ ೧

The Improved

REPUBLIC

Model A 1. 22 passengers Light Truck.

Model C 1. 22 passengers heavy duty Truck.

Model D 1. & DA 1. Capacity $1\frac{1}{2}$ to 2 Tons.

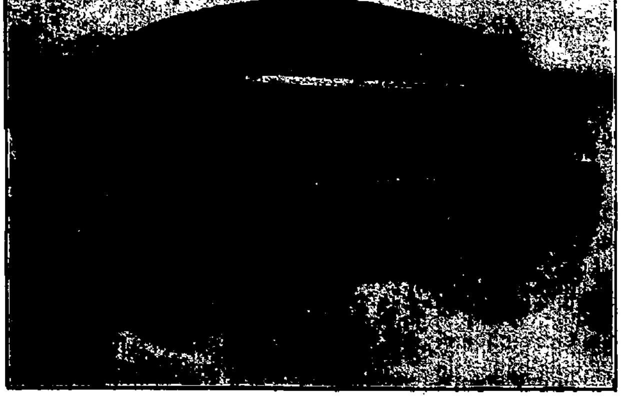

SOLE DISTRIBUTORS

for Bombay Presidency, Mysore, Coorg & Western Districts of Madras Presidency.

The Canara Public Conveyance Company, Limited,

Kodialbail.

(MANGALORE.)

30 ಹಂಡ್ರಡ್ ವೇಟಿನ ಬಸ್ಸುಗಳು.

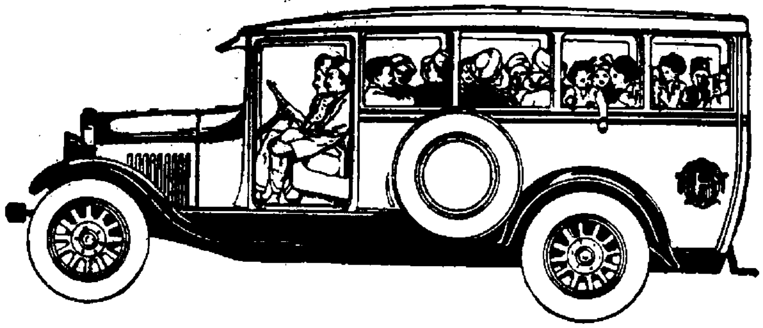

40 ಕುದುರೆ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಎಂಜಿನ್

ಸುಲಭ ತರದ ಯಂತ್ರಸಾಧನ.

ಅಂದರೆ

ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ

ಚಲಿಸುವ ಭಾಗಗಳು ಕಡಿಮೆ

ದುರುಸ್ತಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಡಿಮೆ

ಬಾಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು

ಪೆಟ್ರೋಲ್ ತನ್ನ ಭಾರದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಬುರೆಟರಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ

(ಅನಾವಶ್ಯಕ ಭಾಗಗಳೇ ಇಲ್ಲ)

ಪೆಟ್ರೋಲಿನ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ

(ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್) ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು:—

ಪಿಯರ್ಸಲೆಸ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ.
ಜನರಲ್ ಮೋಟರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಇನ್ನು ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು.

ಫೋರ್ಡ ಮೋಟರ್ ಕಂಪೆನಿ. ಒಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

I. M. 30/1

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಅಗ್ರಲೇಖ
ಹೊಸ ವರ್ಷ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ತೀರ್ಮಾನ. . . . ೩
ದ. ಕ. [illegible] ಸಂಘಕ್ಕೆ, [illegible] ಸಂಘಕ್ಕೆ, [illegible] ಸಂಘಕ್ಕೆ, ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ, ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. [illegible] ಅವಶ್ಯಕತೆ . . . ೪-೫
[illegible] ೩
[illegible] ಉಪರತಿಗಳ ಮೂಲ ೯
[illegible] ವರ್ತಮಾನ ೧೧
[illegible] ವರ್ತಮಾನ . . . . ,,
ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಷಯ:—ಮಂಗಳೂರು, ಪಡುಬಿದ್ರೆ, ಮುಲ್ಕಿ, ಬೆಳ್ಮಣ್ಣು, ಗುರುಪುರ, ... ೧೨
ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ದ. ಕ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಘದ ಸಭೆ ಮಹಾಧಿವೇಶನ. ೧೨
ತಾ. ೩ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೩೦ [ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ] . ೧
ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಲಾಹೋರ್ . . ೧೩
ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೀಚರ್ಸ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಮಹಾಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯಗಳು ೧೩
ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಳೇ ಬೀಜ, ಬೀಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ . . . ೧೪
ಅವಿವೇಕದ ಪರಿಣಾಮ [ಕಥೆ] . . ೧೫-೨೧-೨೫
ಲಾಹೋರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನ . . ೧೭-೧೯-೨೩-೨೬
ಮಾತೆಯ ಕಾರುಣ್ಯ ೨೫
ಪಂಜಾಬ್ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆ, ಲಾಹೋರ್ . . ೫

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೩ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦.

ಹೊಸ ವರ್ಷ.

ಜನವರಿಯು ಕ್ರಿಸ್ತೀಯರಿಗೆ ಹೊಸ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ. ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗೂ ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ೨೩ ವರ್ಷಗಳ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಅತಿಕ್ರಾಂತ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ೨೪ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಗಲ್ಭ ತಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಈ ೨೩ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕೀಯರೊಡನೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ದೀರ್ಘ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪುನರಾಲೋಕಿಸಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಸಂತುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಷ್ಟೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಪ್ರಥಮಾಂಕವನ್ನು ಈ ಬಾರಿಯೂ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಕ್ಷಮಾಯಾಚನೆ ಗೈಯುವಳು. ಮುದ್ರಣಕ್ಕೂ, ಸಂಪಾದಕರಿಗೂ ಸಮಯಾಭಾವ ಉಂಟಾದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆಯೆನ್ನಲು ನಮಗೆ ಸಂಕೋಚವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶ, ವಿದೇಶ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಷ್ಟಿ, ಸಮಷ್ಟಿಯ ಹಿತಕರ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಕೃಷಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಉದ್ಯೋಗ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಥಳೀಕ, ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿಯೂ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿಯೂ ತರ್ಕಿಸಿರುವದು. ಓದುಗರು ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಲೋಕಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಕಾಸಪಡಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಹಾಯಪಡೆದಿರುವರಾದರೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಧನ್ಯಳೆನಿಸುವಳು.

ಇನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ, ಸಂಪಾದಕ, ಲೇಖಕ ಮತ್ತು ವಾಚಕ ಈ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯು ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವು ಮೂರಲ್ಲದೆ, ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. "ವಾಚಕರು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕರಾಗಬೇಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅವರೊಳಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯು ಉಂಟಾದರೆ ಅದನ್ನು ಗೌರವಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಉತ್ಸಾಹವೂ ಅವರಿಗಿರಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜವಾಬ್ದಾರೀ ವ್ಯವಸಾಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇತರರ ಆಲೋಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ದೋಷವೊ, ಸಂಪಾದಕತನದ ದೋಷವೊ ಹೇಳಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕಗಳಲ್ಲಿ "ಲೇಖಕ" ವರ್ಗದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು "ಅನುಭವಿಕ"ರೆನ್ನುವವರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಾಙ್ಮಯ ಲೇಖನಗಳು ಸಾಪ್ತಾಹಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿ ಬರಬಹುದಾದರೂ ಅವುಗಳು ಲೇಖನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸಬಾರದು, ಅಲ್ಲದೆ ಲೇಖನಗಳು ಒಬ್ಬರಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದೇ ಲೇಖಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದರ್ಶ ರಚಯಿತರಿಂದಾಗಲಿ ಬರಬಾರದು. ಸಾಪ್ತಾಹಿಕಗಳು, ನಾವು ಕೂಡ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತರಗತಿಗೆ ಏಳಿಸಲಾರವಾದುವೆಂಬುದು, ಸಂಪಾದಕತನಕ್ಕೂ, ವಾಚಕ ವರ್ಗಕ್ಕೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಮುಖರಿಗೂ ಕುಂದನ್ನೆಣಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕುಂದನ್ನು ಕಳೆದು ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಬಯಸಿ ನಮ್ಮ ಈ ವರ್ಷದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಕೈಯನ್ನಿಕ್ಕುವೆವು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ತೀರ್ಮಾನ.

೧೯೨೯ನೇ ಇಸವಿಯ ಕಡೆಯ ಘಂಟೆಯು ಕಳೆಯುವ ವರ್ಷದ ಸೂಚನೆಕೊಟ್ಟು, ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಪ್ರಥಮ ಮುಹೂರ್ತವು ಹೊಸ ವರ್ಷವನ್ನುಸುರುವ ಆ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಮಗ್ರ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹಿಂದೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೀಯರ ಗುರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಚಂಡ ತೀರ್ಮಾನವು ಮಿಂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾರಂಭಮಾಡಿದ ಲಾರ್ಡ ಇರ್ವಿನರ ಆಶಯಗಳೂ ಮಿ. ವೆಜ್‌ವುಡ್ ಬೆನ್ನರ ಸೂಚನೆಗಳೂ ಬಿದ್ದು ಹೋದವು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಸಾಹಸವೂ, ನಿರ್ಭಯತೆ ಹಿಂದಣ ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಯೂ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಕ್ಲೇಶವಿಲ್ಲದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಯುವಕ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಉಪಾಸಕರಾದ ಪಂ. ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಯಾವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೋ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಮತ್ತು ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಏನನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆವೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಆಯಿತು. ಈ ಬಾರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ ವಾದರೂ ಉತ್ಸಾಹವೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಭಾಷಣವು ಈ ಬಾರಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

"ಲೋಕವು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯಲ್ಲಿದೆ; ಆ ವೇದನೆಯಿಂದ ಒಂದು ನೂತನ ರಚನೆಯು ಜನಿಸುವುದು." ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯದ್ವಾಣಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಭಾಷಣದ ಉಪಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉಸುರಿ ಆಶೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

"ಚೈನಾ, ತುರ್ಕಿ, ಪರ್ಶಿಯಾ, ಈಜಿಪ್ತ್, ರಶ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳೂ ಸಚೇತನವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ; ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಲೋಕದೊಳಗುಂಟಾದ ಆಂದೋಲನದ ಒಂದು ಅಂಶವಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದೇಶವಿದೆ; ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಂದ ಅದು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದೇಶಗಳೂ ಹಲವಿವೆ" ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಂದೀ ಚಳವಳದ ವಿಶಾಲತೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದರು. ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಆತ್ಮಾರ್ಪಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ, "ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು; ಭಾವನೆಯೂ ಶಾಂತಿಯ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರರು" ಎಂದು ವ್ಯಾಸರಾಯರ, [illegible] ದೊರೆಗಿನ ಆಧಾರದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತೋರಿಸುವರು. "[illegible] ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ [illegible] ದುರವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನರು ಅದನ್ನು ಬಹು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬೆನ್ನು ಬಗ್ಗಿದೆ; ಅವರ ಚೇತನವು ಮುರಿದಿದೆ. ಈ ಭಾರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಭಾಗಿಗಳಾದಾರು!" ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರ ಧುರೀಣರ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ "ನಮಗೆ ಶರ್ತಹಾಕುವ ಹಕ್ಕು ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಒಪ್ಪುವದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿ "ಆದರೆ ನಾವು ಲೋಕದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೂ, ಲೋಕದ ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿಗೂ ನಾವು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ; ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ—ಪರಜನಾಂಗದ ಅಧೀನತೆಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ—ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಚಳವಳದ ವಿಶಾಲತೆಗೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು "ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಪವಿತ್ರ ಆಶೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಪಡೆಯುವುದೇ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಕೀಲರ ಶಬ್ದಗಳ ಪೀಠಿಕೆಯಿಂದ ನಾವು ಹೊಂದಲಾರೆವು; ಜನಾಂಗದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಪಡಿಸಲು ಸರಕಾರವನ್ನು ಒಗ್ಗಿಸಬಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು" ಎಂದುಹೇಳಿದರು. ಶಾಂತವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಳವಳ, ಕೌನ್ಸಿಲು, ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಕರನಿರಾಕರಣೆ, ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಗೆ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸೂಚನೆಯು ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾಷಣವು ಈಗಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದೊ, ಇಲ್ಲವೇ, ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಸೌಮ್ಯ ಘೋಷಣಾ ಧುರೀಣತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಭಾಷಣದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿತೊ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಯಾವ ಭಾವವಿಕಾಸವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವವರೋ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉಚ್ಚವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿರುವರೆಂಬುವದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಬರೇ ಆದರ್ಶಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಭೂತಿಯಿಂದಲೂ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತನ್ನ ಮಹತ್ತರದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಅದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಹಿತವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಹಲವು ದೇಶಹಿತಚಿಂತಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದುದರಿಂದ ನಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯ ಸರಕಾರವು ಮುಂದೊತ್ತಿದ ಕೈಯು ಬರೇ ಮೋಸದ ಕೈಯೊ ಎಂದು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿಯೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿತ್ತೆಂದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಭೇದಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವುದೆ. ಕೇಳ್ಕರರಂತಹ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿವ್ ಕೋಆಪರೇಟರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಈ ನೂತನ ಧೋರಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರರು. ಅತ್ತ ಸುಭಾಸಬೋಸ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ರಚಿಸಿರುವರು. ಮಾಲವೀಯ, ಕೇಳ್ಕರ, ಪ್ರಕಾಶಂ, ಅನೆ, ಜಯಕರ, ಆಣೆ ಮೊದಲಾದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಮುಂದರಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಒಳಗೆ ಮೂರು ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟುದು ವಿವೇಕದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು.

ಲಾರ್ಡ ಇರ್ವಿನರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆದು ಅವರ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರೂ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ

[illegible] ಈಗಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿನಂತಹ ಅನೇಕ ವಿಷಮ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಷ್ಟು ಅದು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿರುವುದಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಳಗಿನ ಕಲಹಗಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಳಗೇನೇ ಇರುವ ಮನಃಕ್ಲೇಶಗಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಸ್ವಾರ್ಥಮಯ ವಾತಾವರಣವೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಇಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರವು. ಮೇಲಾಗಿ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೊಂಬು ಧೋರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಬಯಲಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂಸೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೆವನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಹಿಂದೀ ಮಜೂರ ಮುಖಂಡರ ಧೋರಣವೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಶಾಜನಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸನ್ನು ನಿಂದಿಸುವುದೂ, ಅದರ ಧುರೀಣರನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದೂ ಅವರ ಈಗಿನ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರೂ ತಮ್ಮ ಬೊಂಬು ಧೋರಣದ ಉತ್ಸಾಹದ ಮುಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳವನ್ನು ಹೀನೈಸುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರದ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರ, ಮಜೂರರ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತೀರ್ಮಾನವು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುವಾಗ ಅವರ ನಿಂದೆಗೆ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಾಗುವುದು.

ಯಾವ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರು ಹಿಂದಿರುಗಿದರೂ ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿಲಮಾತ್ರವೂ ಮಾನಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದಾಯಿತು. ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸು ನಮಗೆ ಕೂಡಲೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸನ್ನು ತಂದೀತೆಂದು ನಾವು ನೆನಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ, ವ್ಹೈಸರಾಯರ ಉದಾರಧೋರಣ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ತಿದ್ದಿದ ಮಾನಸಿಕತೆ, ಇವನ್ನು ನಾವು ಸುಳ್ಳೆನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿ. ವೆಜ್‌ವುಡ್ ಬೆನ್ನರ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕತೆಯು ಇರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನಲು ನಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವ್ಹೈಸರಾಯರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವೂ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ಸಿಗೆ ಈಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಶಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ಈಗಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಅಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಕೊಡಲಾರರು.

ಅಂತೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇಡೀ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂಡಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಗಿನ ಯೋಧರಂತೆ ಹಿಂದೀಯರಾದರೂ ಹಿಂದೆಗೆಯಲಾರರು. ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೇಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನಮಗನ್ನಿಸಿದರೂ, ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಹಿಂದೆಗೆದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವು ಬಹಳವಾಗಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ಕೊಡುವ ಭಾರವು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೀಯನದಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಲಾಭವಾಗಬಹುದಿತ್ತೆಂದು ತೋರಿದರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ, ಲಿಬರಲ್ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸು ಹಾನಿಕರವಾಗಬಹುದೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕರೆಯು ಬರುವ ತನಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಾದಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಹಿಂದೀಯನೂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ.

ದ. ಕ. ದ್ರಾವಿಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದಶಮ ಪರಿಷತ್ತು.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೨೭ನೇ ದಿನ ಮೇಲಿನ ಪರಿಷತ್ತು ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿತು. ಪುತ್ತೂರಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನವು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಯಾವ ಉದಾರ ವಿಶಾಲ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಕೂಡಿತೊ, ಆ ಸ್ಥಳದ ಪ್ರೇರಣೆಯೂ ಕೆಲವು [illegible] ಊಹೆಯೇ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ. ಶಾರದರು ಶಾರದಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ಠರಾವನ್ನು ತಾರದೆ ಇದ್ದುದೂ, ಶಾರದ ಮಸೂದೆಯು ಕಾನೂನು ರದ್ದಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಯಜ್ಞಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಠರಾಯಿಸದಿದ್ದುದೂ, ಇವೇ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಹಾನ್ ಔದಾರ್ಯದ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲ ಧೋರಣದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಅಭಿನಂದಿಸಲೂ ಬಹುದು. ದ್ರಾವಿಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪ ವಿವರವಾದ ಮೇಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಂಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿವೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಆ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧುವಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅದರ ಸಂಪಾದಕರೇ ಹೇಳಿದರೆಂದ ಮೇಲೆ "ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧು"ವು ದ್ರಾವಿಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಡೆಯ ಜಾತೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಿರಲಾರದೆಂದು ನಾವು ನೆನಸುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧುವಿನ ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಧೋರಣವನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲಕ್ಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧುವು ನಿಷೇಧಿಸಲಾರದೆಂದು ನೆನಸುವೆವು. ಅಂತೂ ಜಾತೀಯವಾಗಲಿ, ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಕಡೆಗಿನದ್ದಾಗಲಿ, ಯಾವುದೊಂದು ತರದ ಚೇತನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಈ ಬಾರಿಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಅನ್ಯ ಜಾತೀಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವರೆಂದು ಬಯಸುವೆವು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಷತ್ತು

ಡಿಸೆಂಬರ ತಾ. ೩೦ರಲ್ಲಿ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿತು. ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಧುರೀಣರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಧುರೀಣರೂ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣವು ಅತ್ಯಂತ ಮನನೀಯವಿರುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು. "ಆತ್ಮಸಂಯಮ, ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ" ಇವೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಎಷ್ಟಿವೆ? ಆತ್ಮಸಂಯಮವೆಂಬುದು ಏನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಿಸ್ತು ಅರಳಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ತತ್ತ್ವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಖಾದಿಯೆಂತೂ ಪ್ರಚಾರವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಉತ್ತಮ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಬಿತ್ತು. ಯುವಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಯುವಕರು ಅರಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯುವಕರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದೆಂದರೆ ಬಹಳ ಮುಂದೆ. ಆದರೆ ಹಿರಿಯರೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬುನಿಗಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿದವರು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಯುವಕರ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಟೀಕಿಸಬಾರದು, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲಾಗದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡದೆ, ತಾವು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವೆಂಬುದರ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಿ. ಜಾಫರ್ ಅಲಿಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಐಕ್ಯದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹರಡಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾ ದೇವಿ ಎಂಬವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯ ಜೀವನಕ್ರಮವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ. ಶಹರುಗಳಲ್ಲಿಯ ಹೊಸ್ಟೆಲು ಲೋಜು, ಹೋಟೇಲು, ನಾಟಕ, ಸಿನೇಮಾ, ಫೇಶನು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿರಿಯರ ಹಣವನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ಪಡಿಸುವುದು, ಹಿಂದೀಯ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾ ದೇವಿಯವರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರಾಗಿ ಆಶಿಸುವೆವು. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

[illegible] ಪರಿಷತ್ತು.

[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಶ್ರೀ. [illegible] ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು. "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಮದ್ಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವನು; ಅವನ ಸರಾಸರಿ ಆರ್ಜನೆಯು ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಂಟಾಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮದ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೇಗೆ ಕೆಡುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಮದ್ಯವು ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂದರೂ ಮೆದುಳಿಗೂ ದೇಹಕ್ಕೂ ವಿಷವಾಗಿರುವ ಮದ್ಯದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡಕೂಡದು" ಎಂದು ಶ್ರೀ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಮದ್ಯಪಾನವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಯದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೆತ್ತಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವುದು. ಅದರ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಗೆಂಬುದೇ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ವರ್ಜಿಸಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕುಡುಕರು ಕೂಡ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದುರಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಾವಾಗಿ ಬಿಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳು ನಾಶವಾಗುವುವು. ಸರಕಾರವೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇತರ ದೇಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಅನುಕರಿಸದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಮದ್ರಾಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರುವ ತನಕ, ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲಸದಿಂದ ಯಾವ ಲಾಭವಾಗುವುದೋ! ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ "ಕುಡಿಯಿರಿ" ಎಂದು ಮದ್ಯ ವಿಕ್ರಯಿಸುವುದೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ "ಕುಡಿಯಬೇಡಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಸರಕಾರೀ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದೂ ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರವು ಜನರ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣೆರಚಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವು ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಾಗುವ ತನಕ ಮದ್ಯಪಾನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗದೆಂದು ಖಂಡಿತ ತೋರುವುದು. ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಗಳು [illegible] ಜನರಿಗೆ ಮದ್ಯಪಾನದ ಹಾನಿಯ [illegible] ಕಡಿಮೆಮಾಡಬಲ್ಲವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಳಗಿನ ಮದ್ಯಪಾನ ವಿಕ್ರಯದ ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶದವಾಗಬಹುದು. ಮೇಲಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಠರಾವುಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು (೧) ಮದ್ಯಪಾನವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. (೨) ಮದ್ಯ ಸೇವನೆಯ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಳವಳವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಜನರು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು. (೩) ಶಾಲೆಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನದ ಹಾನಿಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವುದು. [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತೇ ಒಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವಿತ್ತೆಂದು ನಮಗನ್ನಿಸುವುದು.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು.

ಜನತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೊದಲನೆಯವನು. [illegible] ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ವೈದ್ಯರೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಮಾತೆಯ ಪ್ರೀತಿಯೂ, ಪಿತನ ಪ್ರೇಮವೂ, ಪತಿಯ ಅನುತಾಪವೂ, ಪತ್ನಿಯ [illegible], ರೋಗಗಳಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ವೈದ್ಯನೇ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಈ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವರು? ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವೈದ್ಯರೆಂದರೆ ಅವರ ಸಮಯದ ಬೆಲೆಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಸರಕಾರದ ನೌಕರಿಯ ಅದೃಷ್ಟ ಲಾಭವಿದ್ದ ವೈದ್ಯರಂತೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೇ ಐದೂ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲವಿದ್ದು ೩೦೦-೪೦೦ ಜನರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಿ, ಮತ್ತೆ ಆ ದಣುವಿನಿಂದ ಒಂದು ಮಿನಿಟಾದರೂ

...ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುವ [illegible] ವಿಚಾರಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೊದಗುವುದು. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವಾದರೆ ರೋಗಿಯು ಮರಣೋನ್ಮುಖನಾದರೂ ಡಾಕ್ಟರರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಾಡಲಾರರು. ರೋಗಿ ಉಳಿಯಲಿ, ಸಾಯಲಿ, ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ದುಡ್ಡು ಕೈ ಸೇರಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಇತರ ವೃತ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರಿಗಳು "ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರೆಕ್ಟಿಸ್"ನ ಅಧಿಕಾರ ವಿರದೆ, ಅವರು 'whole time servant' ಎಂದಿರುವರು. ಅವರ ಸಂಬಳದ ತರಗತಿಯೂ ಕೆಳಗಿನದು, ಅವರು ಯಾರೊಡನೆ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ 'ಲಂಚ'ದ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಆ ನಿಬಂಧನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ವೃತ್ತಿಪರ ತಾತ್ವಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ದೊಡ್ಡದಾದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ನೆವನದಿಂದಲೇ ಅವರು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅಧಿಕೃತರಾಗಿರುವರು. ಸರಕಾರೀ ನೌಕರಿಯು ಹೀಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವಾಗ ಖಾಸಗಿ ವೃತ್ತಿಯು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದುಡ್ಡಿರುವವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಸರಕಾರೀ ಡಾಕ್ಟರರೇ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ದುಡ್ಡೂ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬಡವರದು. ಬಡಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಮುಖ್ಯ; ಅವರ ಆರ್ಜನೆಯು ಉಣಲಿಕ್ಕೇನೇ ಸಾಲದಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸಾಧನೆಗೇನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿಯಾರು? ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಹಿಂದೀ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವು ಅವರ ಶುಶ್ರೂಷೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಿಯೂ, ಜನತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಯೂ, ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಯವಾಗದಂತೆಯೂ, ಹೇಗೆ ನಡಿಸಬೇಕು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ದಶಂಬರ ತಾ. [illegible]ರಲ್ಲು ಡಾ. ಬಿ. ಸಿ. ರಾಯ್ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರದಿದ್ದುದು ವಿಷಾದಕರವಿದೆ.

ಲಿಬರಲ್ ಪರಿಷತ್ತು.

ಕಳೆದ ೩ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್. ಪಿ. ಸೆಟ್ಲೂರರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಬರಲ್ ಪರಿಷತ್ತು ಕೂಡಿತು. ಸರ್. ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯರರೇ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಭಾವತಃ ಎರಡೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣಗಳೂ ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನ್ ಆಶ್ವಾಸನದ ನಂತರ ಉಂಟಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹವುಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಮತ್ತು ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ನಿಶ್ಚಿತ ಧೋರಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಈ ಎರಡೂ ಭಾಷಣಗಳು ಇರ್ವಿನ್ ಆಶ್ವಾಸನ ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧೋರಣವು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗುತ್ತ ಬಂದಹಾಗೆ ಲಿಬರಲ್ ಧೋರಣವಾದರೂ ಅದೇ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಅಭಿನಂದನೀಯವಾದುದು. ಸರ್. ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧುರೀಣರಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವೂ, ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್. ಪಿ. ಸೆಟ್ಲೂರರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣವು ಅಷ್ಟು ಉಚ್ಚ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದುದಾಗಿ ಹೇಳಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ಹಳೇ ಭಾವನೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೋರಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಹೊಸ ಹುರುಪನ್ನು ಕೊಡಲಾರದಾದರು; ಬರೀ ಅನುತ್ಸಾಹಕ ತತ್ವದರ್ಶನವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಸರ್. ತೇಜಬಹದ್ದೂರ್ ಸಪ್ರೂರವರು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಮೇಲಿನ ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಲಿಬರಲ್ ಧೋರಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯಾದಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಿದ್ದುವು. ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನ್ ಆಶ್ವಾಸನವು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗುರಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೀ ಆಶ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೂ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದೆ; ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದೊಡನೆ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅಧಿಕರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಈ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಪ್ರೂ ಠರಾವು ಇರ್ವಿನ್ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಠರಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವಕರವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷವು ದೇಶದ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ, ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧುರೀಣರನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಡನೆ ರಾಜಕೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾರರೆಂಬುದೂ ಈ ಠರಾವಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ಅಗ್ರಗಾಮಿ ಧುರೀಣರೆಂದರೆ ಡಾ| ಸಪ್ರೂರವರಾಗಿರುವರು. ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದವರು ಅವರೇ; ನೆಹರು ವರದಿಗೆ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತವರೂ ಅವರೇ; ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ಠರಾವಾದರೂ ಯಾವ ಸೌಮ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸರ್ ಚಿಮನ್‌ಲಾಲ್ ಸೆಟಲ್ವಾಡರು ಲಿಬರಲ್ ಧೋರಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವ ಬದಲು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಖಂಡನೆಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು; ಟಿ. ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು ದೇಶದ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಸ್ಥೈರ್ಯದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವ ಬದಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ತಮಗಿದ್ದ ಕಂಪಾಯಮಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಈ ಧುರೀಣರು ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್. ಪಿ. ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗಿನ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರು ಹಳೇ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾದವರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಳಗಿನ ತರಗತಿಯವರಾಗಿರುವರೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಶಿವಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇದನ್ನೇ ಚರ್ಚಿಸಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ.ಯ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾದವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳದರ್ಜೆಯದಾಗಿದೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಬಿ. ಎ. ಯಾದವರ ವಾಚನಾನುಭವವು ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸ್ಥಳೀಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಬರಹದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರದೋಷಗಳೂ ವ್ಯಾಕರಣ ದೋಷಗಳೂ ತುಂಬಾ ಇವೆ. ಪರೀಕ್ಷಾ ತರಗತಿಯನ್ನೇರಿಸಲೆಂದರೆ ಕೂಡಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಳವಳಿಯನ್ನು, ಸೆನೇಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿರೋಧಿಸುವರು. ಇವೆಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು. ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮೊದಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ(optional subjects)ಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲು ಬಿಡುವುದು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪುವ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವುವೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ. ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರು ಹೇಳಿರುವದು ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ, ತರಬೇತನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಿರಬಹುದು. ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ.ಯ ತರಗತಿಯು ಹೀನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಶ್ರೀ. ಅಯ್ಯರರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಬಿ. ಎ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನದ ಅಭಾವಗಳಿಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ.ಯು ಕಾರಣವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ.ಯ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಥವಾ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣವು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಬಿ. ಎ.ಗಳು ಸರಿಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬರೆಯಲಾರರು, ಅವರಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಆದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಇಂಟರ್ಮೀಡಿಯಟ್ ಆದವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬರೆಯಬಲ್ಲ ಮಾಜಿ ಐದನೇ ಕ್ಲಾಸಿನವರು ಎಷ್ಟೋ ಇರುವರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾಲ [illegible] ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಆಗಾಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ, ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿಯೇ ರಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ [illegible] ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ರಾಶಿಯೂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ [illegible] ಹಾಳುಮಾಡಿವೆ. ಈಗಿನ [illegible] ನಾಲ್ಕು ತಾಸು ಬೋಧನದ [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೆ [illegible] ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು [illegible] ಶಾಲೆಗಳ [illegible] ದೋಷಗಳ [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸುಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೇನೇ [illegible] ಸುಧಾರಣೆಗಳು [illegible] ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು [illegible] ಹೇಳುವೆವು.

~ ~

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು
ಸಜೀವವಾಗಿಯೂ
ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ
ಇರಿಸಿರಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ
ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಸಮಯದ
ಮೇಲೆ ಉಷ್ಣವು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕಡಿಸುವುದು.
ಕೂದಲು ಒಣಗಿ, ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ
ಉದುರುವ ಸ್ವಭಾವ
ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬ್ರಶ್ ಹಾಕುವಾಗ ಬೀಳುವುದು.

ಕೂದಲನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಿಸಲು [illegible] ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಕೂದಲಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ತೈಲ [illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟ್ವೈಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮು [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ [illegible] ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿ ದಿನ [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ [illegible] ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ [illegible].

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿ.ಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

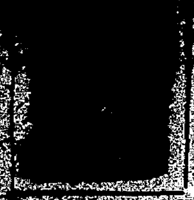

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್ ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು — [illegible] ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 6, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

[illegible] — [illegible] ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲ [illegible] ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 2, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಡೋಂಗರೆ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಾಯಿ.

ಏಜಂಟರು — ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1.	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1–8–0
2.	ಮದನಮೋಹನ ರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ	0–12–0
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	2–0–0
4.	ವಿಧ್ಯಾಮಂಜರಿ ಕಥೆಗಳು	2–0–0
5.	ಮಹಾಭಕ್ತ ವಿಜಯ	3–0–0
6.	ಶೃಂಗಾರ ಶುಕಸಪ್ತತೀ ಕಥೆಗಳು	0–12–0
7.	ಮಂಜು ಘೋಷಾ	1–0–0
8.	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	1–12–0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ ಲತಿಕ	0–8–0
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1–4–0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	–12–0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1–12–0
13.	ಲಾವಣ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸಕ	0–12–0
14.	ವಚನ ಭಾರತ	1–8–0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯು ಕೋಡ್	1–0–0

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ನವೀನ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಲೈಬ್ರರಿಗಳಿಗೆ ಇನಾಮು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಿಳಾಸ —

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ದೂರವೇಕೆ! ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ!!

ಹೊಸತಾಗಿ ತರಿಸಿರುವ ಸ್ವಿಫನ್ಸ್‌ರ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾರ್ಟರ್‌ರವರ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೋಪಿಂಗ, ಸ್ಕಾರ್ಲೆಟ್ ಶಾಯಿಭರಣಿಗಳೂ, ಸ್ವಾನ, ಲೋಟಸ್ ಫೌಂಟನ್ ಶಾಯಿಗಳೂ, ಕಲ್ಲರ್ಡ್, ಕೋಪಿಂಗ್ ಸಾದಾ ನಮೂನೆವಾರು ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ, ಶಾಯಿ ತೆಗೆಯುವ ಕೋಪಿಂಗ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಎಕ್ಸರಸೈಜು, ನೋಟ್‌ಬುಕ್, ವರ್ಕ್, ಊಳಿಗದ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ರ‍್ಯಾಟಿಂಗ್ ಪ್ಯಾಡ್ಸ್, ನೋಟ್‌ಪೇಪರ, ಫೂಲ್ಸ್‌ಕೇಪ, ಟಿನ್ಸ್, ಬ್ಲ್ಯಾಡಿಂಗ್ ಪೆಸ್ಟೇಟಿಂಗ ಬ್ರೌನ್‌ಪೇಪರ್‌ಗಳೂ, ಬಯಿಲ್ ಪೇಪರ, ನಮೂನೆವಾರು ಕವರುಗಳೂ, ಪಂಚಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್, ಫೈಲು, ಫೈಲ್ ಬೇಗ್ಸ್, ಫೈಲ್ ಲೇಸ, A. Z. ಫೈಲು, ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಫೈಲು, ಪೆನ್ ಹೋಲ್ಡರು, ಪೆನ್‌ಗಳೂ, ಯಾವತ್ತು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಲೇಖನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ ಬಂಡಸಾಲೆ ಆಫೀಸುಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗದ (Office Requirements) ಲೇಖನಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ, ಮದರಾಸು ಪೆನ್ಸಿಲು ಫೆಕ್ಟರಿಯ ಕೋಪಿಂಗ, ಕಲ್ಲರ್ಡ, ಬ್ಲೇಕ್ ಲೆಡ್ ಸ್ಟಾರ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬ್ರೆಂಡ ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ವಿಳಾಸ:— **Matti Pundalik Rama Prabhu**,

The Mangalore Stationery Mart,

Golikatta Bazaar, MANGALORE.

ಪಂಜಾಬ್ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆ

ಲಾಹೋರ್.

[illegible] ಪ್ರಾಂತ್ಯದ [illegible] ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯು ಶ್ರೀಯುತ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಜರಗಿತು. [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಮಹಾರಾಜರ [illegible] ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ, [illegible] ಸೂಚನೆಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಇಂಡಿಯನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಮಿಶನ್ ರಿಪೋರ್ಟು, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳ ವಿಷಯ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಲೋಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್, ಪೋಲೀಸ್ ಸರ್ವಿಸ್, [illegible] ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ವಾಯುವ್ಯ ಗಡಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ಥತೆಗಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದಿಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ವಾಯುವ್ಯ ಗಡಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲವೆಂದೂ, ದೇವನಾಗರಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮುಂತಾಗಿ ಠರಾವುಗಳು ಪಾಸಾದವು.

‘ಝೆನಿಥ್’

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ‘ಝೆನಿಥ್’ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಶೀತ, ಸಂಧಿಜ್ವರ ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ, ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ವರಶೇಷ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, ಕಂಠರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು, ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರವು ರುಚಿಕರಿಸುವುದು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ ‘ಝೆನಿಥ್’ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವದ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ: — ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1–12–0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1–4–0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0–12–0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಶೀಲ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,

Arab Building Bombay, No. 2. ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ತಯಾರಿವೆ! ತಯಾರಿವೆ!!

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವ.

ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನವು ತನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ನವಯಂತ್ರ ಶೋಧಕನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ ಕ್ರಮ.

(ಲೇಖಕರು.– ಶ್ರೀಯುತ ವಾಸುದೇವ ಕಾರಂತರು, ಎಮ್. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ.)

ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವ! ಯಾವ ಬೆಳಕಿನದು? ನಮ್ಮ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಧಾರಿಯಾದ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿದೆ? ಅಲ್ಲ. ಮಿಲಿಯಾಂತರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲವಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿರುವುದು ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿಯಮವೇ ಆಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವವಾಗಲೆಲ್ಲಿ? ಈಗ ಆದುದು ಕೃತಕ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವ.

ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಇನ್ನೂ ತಲೆದೋರಲಾರಂಭಿಸದಿದ್ದಾಗ, ಜನರು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ರವಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೆ ಬುದ್ಧಿಚಾತುರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿದಿದ್ದಾಗ, ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪಶುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅವನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ಜೀವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅವನ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯು ಇನ್ನು ಆಗ ತಾನೆ ಅಂಕುರಿಸಕಿದ್ದಾಗ ಅದಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ಮಾನವ ಪ್ರವೀಣನು ರಾತ್ರಿಯ ಅಂಧಕಾರಕ್ಕೆ ಮದ್ದರೆಯಲು ಯೋಚಿಸಿ ಯೋಚಿಸಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಹತ್ತು ಮಿಂಚು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದಲು ಜನರು ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡು ಅದೆಷ್ಟು ನಲಿದಾಡಿರಬಹುದು! ಅವನ ಬುದ್ಧಿಚಾತುರ್ಯವನ್ನೆಷ್ಟು ಹೊಗಳಿರಬಹುದು! ಅಥವಾ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಉಂಟಾದೊಂದು ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಭಯಪಡದೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅದಿಷ್ಟನ್ನು ತಂದು ಪೋಷಿಸಲು ಕಲಿತುಕೊಂಡಾಗ ಅವರಿಗದೆಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗಿರಬಹುದು!

ಕತ್ತಲೆಯೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಭಯ. ಮನೆ ಮಾರಿಲ್ಲದೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲ ದುಷ್ಟ ಕಾಡು ಜಂತುಗಳು ಬಂದು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತನ್ನನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡುವವೋ ಎಂದು ಭಯ. ಆ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾಗರಿಕತೆಯು ತಲೆದೋರಿ ಜನರು ಚಿಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಮನೆ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಡನ್ನು ಸವರಲಿಕ್ಕೂ ಕಲಿತಮೇಲೆ ಸರ್ಪ, ಚೇಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಭಯ, ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಇತರ ಜನರು ಬಂದು ತನ್ನ ಸ್ವತ್ತನ್ನಪಹರಿಸುವರೋ ಎಂದು ಭಯ. ಆ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆತ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ ಜನರ ದೇಹವು ಸತ್ತರೂ ಆತ್ಮವು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲೇ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವದೆಂದು ಊಹಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಭೂತಪ್ರೇತಗಳ ಭಯ. ಅಂತೂ ರಾತ್ರಿಯೆಂದರೆ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಭೀತಿಯು ಇನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಮನಃಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಭಂಗಮಾಡುವ ಈ ಕತ್ತಲೆಯ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆಂದು ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ತರದ ದೀಪಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅವನು ಹಲವು ತರದ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು.

ಉರಿಯುವ ಕೊಳ್ಳಿಗಳು ಹೋಗಿ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪಗಳು ಬಂದವು. ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಕೈಯೆಲ್ಲ ಎಣ್ಣೆ, ಮೈಯೆಲ್ಲ ಮಸಿ, ಮನೆಯೆಲ್ಲ ಹೊಗೆ, ಗಾಳಿಗೆ ನೊಂದಿ ಹೋಗುವುದು ಬೇರೆ, ಎಣ್ಣೆ ಚೆಲ್ಲಿಹೋಗುವುದು ಬೇರೆ, ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳುವುದು ಬೇರೆ, ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನು ಲಾಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೊರಗೆ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ದೀಪವನ್ನಿಟ್ಟನು.

ಆದರೆ ಇದೂ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳರು ಬಂದರೆ ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದರೊಳಗೆ ಅವರೆಲ್ಲೋ ಪಲಾಯನ. ಕಲ್ಲೆಣ್ಣೆಯ ದೀಪದ ಕುರುಡು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮನೆಯ ಸಂದು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಭೂತಗಳೂ, ಹಾವೂ ಅವಿತುಕೊಂಡಿರಬಹುದೆಂಬ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎಡೆಯಿತ್ತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆಗೂ ವಿನೋದಕ್ಕೂ ಹಗಲೆಲ್ಲ ಸಾಕಾಗದೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶೋಧನಾಲಯಗಳಲ್ಲೂ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವುದು ಹೆಚ್ಚಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು. ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಏರುತ್ತಲಿರುವ ಮಾನವನ ಹೊಸ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕುರುಡು ದೀಪಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಆದುದರಿಂದ ದೀಪವು ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಅನಿಲದ ದೀಪ, "ಗೇಸ್" ದೀಪ, ಸುಣ್ಣದ ದೀಪ, ಕಾರ್ಬೈಡ್ ದೀಪ, ವಿದ್ಯುತ್ ಆರ್ಕ್ ದೀಪ, ಮುಂತಾದ ತರತರದ ದೀಪಗಳು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುವು. ಆದರೆ ಇವ್ಯಾವುವೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಲಾರದೆ ಹೋದುವು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಚ ನಳಿಗೆಯ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪವು (Incandescent filament lamp) ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು.

ಬೆಳಕೆಂದರೀಗ ಇತರ ದೀಪಗಳ ಬೆಳಕು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಾನವನು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ತರದ ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದು ಹೇಗಿದ್ದರಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಬೆಳಕಿನ ಧ್ಯೇಯವೊಂದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನೋ, ಅಂತಹ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಈ ಕಾಚ ನಳಿಗೆಯ ದೀಪದ ಹೋಲಿಕೆಯಂತೆ ಇನ್ನಾವ ದೀಪವೂ ಹೋಲಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಳಕೆಂದರೆ ಇದು ಬೆಳಕು. ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದು ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗಿದ್ದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಶಮನಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ದೀಪದ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವವನ್ನು ಈಗ ಆಚರಿಸಿದುದು.

ಈ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದಾದರೆ? ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ! ಎಷ್ಟು ಶೀಘ್ರ! ಎಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಒಬ್ಬನು ಅರೆಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಸಹಸ್ರಕೋಟಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ದೀಪಹಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಅದಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ನೂರುಮೈಲು ದೂರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೀಪಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚುವುದು ಅಥವಾ ನೊಂದಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ದೀಪದ ಬೆಳಕೂ ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತರದ್ದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದುದು ನಾವು ಹಗಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನಂತಹ, ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬಿಳಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ದೀಪ. ಕಣ್ಣನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಹಳದಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಣ್ಣದ ದೀಪವಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪವನ್ನು ಮಿಂಚುಹುಳದಂತೆ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಸಹಸ್ರ ಮೈಲು ದೂರದ ವರೆಗೆ ಕತ್ತಲನ್ನು ಕೊರೆದು ತನ್ನ ಬೆಳಕನ್ನು ಹರಡುವಂತಹ ಪ್ರಚಂಡ ಸೂರ್ಯನನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೂ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಈ ಬೆಳಕು ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಪಟ್ಟಣದ ಬೀದಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ಕೂಡ ಹಗಲಿನಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದುವು. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕತ್ತಲಿನ ಭಯವು ಅರ್ಧಕ್ಕರ್ಧ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

ಆದುದರಿಂದ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಮೃತ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಸುಸಂದರ್ಭದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಹೂವರರು ಹೇಳಿದಂತೆ "ಇಷ್ಟು ಬೆಳಕನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕತ್ತಲೆಯು ಬಡು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾನುಷ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾದ ತಡೆ."

ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ್ನೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಳಕು ಅಂಥಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೇಟಿವ್‌ಗಳನ್ನುಳಿದು ಅರ್ಧಕ್ಕರ್ಧ ಮನೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಳಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮೋಟಾರುಬಂಡಿಗಳಿಂದ ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ಅವರ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ಅಂತಸ್ತಿನ ಸಾಲು ಸಾಲು ಮನೆಗಳಿಂದ ಆಕಾಶದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುವ ಅದರ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪವಿಲ್ಲದಿರುತ್ತಿದ್ದರೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯುಂಟುವದಕ್ಕೂ ಊಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಮೇರಿಕದವರು ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಹೊರಟುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ.

ಈ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದವನು ತಮ್ಮವನೆ. (ಅವರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.) ಎಡಿಸನ್ನರೀಗ ಲೋಕ ವಿಖ್ಯಾತರು. ಅವರಂತಹ ನವಯಂತ್ರಶೋಧಕರಿನ್ನು ವರೆಗೆ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ೮೨ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾದಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ. (Patents) ಫೊನೆಗ್ರಾಫನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಯಂತ್ರದ ಅಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನೀವು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದವರು ಎಡಿಸನ್ನರೇ. ಇನ್ನು ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ನಮಗೆ ನೇತ್ರಾನಂದಗೊಳಿಸಿದವರೂ ಅವರೇ. ಈಗ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ರೈಲಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ದಾರಿ ಹಾಕಿದವರು ಅವರೇ. ೮೨ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ತೀರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ— ರಬ್ಬರನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೈಯೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಬಿಡದೆ ಬಹು ಲಾಭ ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವರ ಬಾಯಿಗೆ ಮಣ್ಣುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ತರದ ಹುಲ್ಲಿಂದ ರಬ್ಬರನ್ನು ಅಗ್ಗಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡವರೂ ಎಡಿಸನ್ನರೇ.

ಎಡಿಸನ್ನರು ನಮಗಿದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಉಪಯೋಗವು ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳುಂಟಾಗುವಂತೆಯೂ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ಜನರಿಗೆ ಹೊಸ ತರದ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆಯೂ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಚಲಚ್ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಊಹಿಸಿರಿ. ತಮಗೂ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಇಂತಹ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ತಮ್ಮವರೇ ಇರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯೇ ಈ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವವನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ಬೆಳಕು.

ಸ್ಥಳಸಂಕೋಚದಿಂದ ಆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ವಿವರವನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮೇ ೩ನೆಯ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ ೩೧ರ ವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದ ಈ ದೀಪಾವಳಿಯು ಅದೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಿರಿ. ಆದರೆ ಅಮೇರಿಕದವರು ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆಂದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಯಾಗರಾ ಜೋಗಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ರಾತ್ರಿ ಆ ಜೋಗನ್ನೂ ಪಟ್ಟಣವನ್ನೂ ಒಟ್ಟು ೧,೪೪೦,೦೦೦ ೦೦೦ ಬತ್ತಿ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮೀಯಿಸಿದರಂತೆ. (ಒಂದು ಬತ್ತಿ ದೀಪದ ಬೆಳಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯ ದೀಪವು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಬೆಳಕು.)

ಸರಕಾರವು ಈ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಜೂನ್ ೫ಕ್ಕೆ "ಸ್ಟೆಂಪಲ್ಲಾಗಿ" ಹೊರಡಿಸಿದ ಎಡಿಸನ್ನರ ಚಿತ್ರವಿರುವ ೨ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ (ಸುಮಾರು ೧ ಆಣೆ) ಪೋಸ್ಟಲು ಚೀಟುಗಳು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗಾಗಿ ೩೩೦ ಮಿಲಿಯ ಖರ್ಚಾದವು. ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಕೂಡ ಎಡಿಸನ್ನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆದರವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಈ ಅತಿಸ್ಪಷ್ಟ ಸಾಕ್ಷಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಎಡಿಸನ್ನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತು.

ಆದರೆ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಸವದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾಗವೆಂದರೆ ಅದರ ಕೊನೆ. ಎಡಿಸನ್ನರ ಆಪ್ತಮಿತ್ರರಾದ ಮೋಟಾರ್ ಕಾರು ಕೀರ್ತಿಯ ಹೆನರಿ ಫೋರ್ಡರೇ ಈ ಭಾಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಹೇಗಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಬೇಕೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ ತಾ ೨೧ನೇ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಮೇರಿಕದ ಅತೀ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ೫೦೦ ಜನರು ಹೆನ್ರಿ ಫೋರ್ಡರ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಎಡಿಸನ್ನರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲೋಸುಗ ಗ್ರಿನ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಕಳೆದ ೬೦-೭೦ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ

[illegible]

ವೈಶ್ವಾನರಾಸವ.

(ಅಜೀರ್ಣ, ಹಾಂಬಿಡಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.)

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅದ್ಭುತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂಧುಗಳಿಗೂ, ಗಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಂಗಳೂರು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಂಟಕವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ
— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ ಉಂಟಿಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಜೈನ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮೆಸಿ,
1/94 ಜೈನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
3c Division, [illegible]

ಆರ್ಕ್‌ಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ರೋಗದ ಹೆಸರುಗಳು:—

ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ, ಒಟ್ಟು ರೂ. 4-10-0.

ಸವ್ಯ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಶಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ)

Grand Clearing Sale!

ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ, ಒಟ್ಟು ರೂ. 4-10-0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಶಾಮಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಪಿ. ಒ. ಬಾಗ್ ಬಜಾರ್, ಕಲಕತ್ತಾ.

PAUL & CO,
Sham Bazaar Street,
P. O. Bag Bazaar, Calcutta.

ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೂಲ.

ಕ್ರೈಸ್ತಮತಕ್ಕೆ ಸಮ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳು.

[illegible] ಆಚರಿಸುವ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತವು ಉಂಟಾ [illegible] ಮೊದಲೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ರೋಮನರು ಸಟರ್ನೇಲಿಯ ಎಂಬ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಇದೇ ಸಮಯ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾರ್ಸ ದೇಶದವರು ಯೂಲ ಎಂಬ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರ್ಸಿಯಾ ದೇಶದವರು ತಮ್ಮ ಸೂರ್ಯದೇವರಾದ ಮಿತ್ರನ ಮಗ ವಿಜಯಾರ್ಕನ ಜನ್ಮದಿನವೆಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರೋಮನ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಸಿಯನ್ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಈಗ ಮರೆತು ಹೋಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಾರ್ವೆ ಜನರ ಯುಲ್‌ಟೈಡ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಸುರು ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಈಗಿನ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನವಾಗಲೀ ತಿಂಗಳಾಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಅಗತ್ಯವು ೪ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು; ಆಗ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷದ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ೨೫ನೇ ದಿನವನ್ನು ಜನ್ಮದಿನವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ದಿವಸವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಅದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಜನಾಂಗಗಳ ಹಲವು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಈ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ದಿನದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕ್ರೈಸ್ತಮತವಲ್ಲದ ಹಲವು ಮತಗಳು ಯುರೋಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತಮತವು ಪ್ರಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋದವು.

ಕ್ರೈಸ್ತಮತಾಚರಣೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕೆಂಟರ್‌ಬರಿಯ ಆರ್ಚ ಬಿಶೋಪರು ಪೋಪರೊಡನೆ ಇದರ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೋಪರಾಗಿದ್ದ ಪೋಪ್‌ಗ್ರೇಗರಿಯವರು ಹಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಬರೆದರು. ಅನಂತರ ಈ ಆಚರಣೆಗಳು ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದವು. ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಸಮಯ ಮಿಸಲ್‌ಟೋ, ಹೋಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಸುರು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತಮತಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದವುಗಳು.

ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಜನರು ದಶಂಬರ ತಾ. ೨೫ರಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯುಲ್‌ಟೈಡ್ ಎಂಬ ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಮಿಸಲ್‌ಟೋ ಎಂಬ ಗಿಡದ ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ತಂದು ಬಾಗಿಲಿನ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ದಾಟಿ ಹೋಗುವವರು ಮನೆಯವರ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕೊಂಬೆಗೆ ಚುಂಬನ (Kiss) ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿತು. ಈ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಪುರೋಹಿತರಾದ ಡ್ರುಯಿಡರೇ ಕಡಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗದಂತೆ ತಂದು ತೂಗಾಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

ಹೋಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಸಮಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಿಡವಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೂಗಾಡಿಸಿದರೆ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳ ಮಾಟ ಮುಂತಾದ್ದು ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ವರುಷ ಆ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಶುಭವುಂಟಾಗುವದೆಂಬ ಸೂಚನೆಯಂತೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಕ್ಕೆ ಈ ಜನರು ಸೇರಿದೊಡನೆ ಇದನ್ನು ತೂಗಾಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಹಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್—ಮರ ತಯಾರಿಸುವ ಆಚರಣೆಯು ಜರ್ಮನಿಯವರಿಂದ ಬಂದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೆರೋಲಿನ್ ರಾಣಿಯ ಅರಮನೆಯವರು ಆಚರಿಸಿದರು. ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂತು.

ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಭಾವನೆಗಳು—ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಟಲಿ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದುದು. ಯುರೋಪ ಖಂಡದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಮಯ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯೂಲಟೈಡ್ ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಸ್ಯ, ಕ ಡಿಕತನ, ಕುಣಿದಾಟದ ಹಾಡುಗಳೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಸೆಂಟಾಕ್ಲೋಸ್ ಹಾಸ್ಯಗಾರ—ಸೆಂಟಾಕ್ಲೋಸ್ ಎಂಬ ಮುದುಕ ಹಾಸ್ಯಗಾರನ ವೇಶವನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಲವು ತರದ ಮಕ್ಕಳ ಆಟಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಮನೆಮನೆಗೆ ಕೊಂಡುಬರುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಹೋಲೆಂಡಿನವರದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಮೇರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದು ನಂತರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಯ ಚಿಮಿಣಿ (ನಳಿಗೆ) ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೆ ಸ್ಟಾಕಿಂಗನ್ನು ತೂಗಾಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂತು.

ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ವಿಶೇಷವಾದುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜೋನ್ ಕೆಲ್‌ಕೋಟ್ ಹೋರ್ಸಲೇ ಆರ್. ಎ. ಎಂಬ ಚಿತ್ರಕಾರರು ಸರ್ ಹೆನ್ರಿ ಕೋಲ್ ಎಂಬವರಿಗೆ ೧೮೪೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. [illegible] ನಂತರ ಇದೇ ಚಿತ್ರಕಾರರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟರು.

ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಅರ್ಥವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಮೈಕಲ್ ಮಾಸ್, ಮಾರ್ಟಿನ್ ಮಾಸ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಂತೆ ಇದರ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ದಿವಸವೆನ್ನುವರು. ಅರ್ಥವು ತಿಳಿಯದೆ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಅಂದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್

ಪುರಾತನ ಉಗಿಬಂಡಿಯೊಂದು ಆ ಕಾಲದ ಕ್ರಮದಂತೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಬದಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಉರಿಸುತ್ತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸ್ಮಿತ್‌ಕ್ರೀಕ್ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಎಡಿಸನ್ನರು ಇನ್ನೂ ತೀರ ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ರೈಲಿನಲ್ಲೇ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ರೈಲು ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಸಮಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಿರದು ರೈಲಿನ ಕತ್ತಲೆಯ ಮೂಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಿಡಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರೈಲು ಚಲಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿರಾಮ ಕಾಲವನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಫಕ್ಕನೆ ರೈಲು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಂಜಕದ ಸೀಸೆಯು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಂಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಿತು. ರೈಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕೆ? ಎಡಿಸನ್ನರ ಎರಡು ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನೆತ್ತಿ ರೈಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ನೂಕಿ ಅವರ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಗೆದು ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. (ಕಿವಿ ಹಿಡಿದ ಧಕ್ಕೆ ಎಡಿಸನ್ನರಿಗೆ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಕಿವಿ ಕಷ್ಟವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.) ಅದರ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅತಿಥಿಗಳು ಸ್ಮಿತ್‌ಕ್ರೀಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದರು! ಅಲ್ಲಿಂದ ಗ್ರೀನ್‌ಫೀಲ್ಡಿಗೆ ನಡೆದರು. ಎಡಿಸನ್ನರು ಕಾದ ತಂತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಸಹಸ್ರ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಊರೇ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೆನ್ಲೋಪಾರ್ಕಿನ ಅವರ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ—ಆಫೀಸು, ಪುಸ್ತಕ ಭಾಂಡಾಗಾರ, ಬಡಗಿಯ ಶಾಲೆ, ಯಂತ್ರ ಶಾಲೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಗ್ರೀನ್‌ಫೀಲ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದವು. ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ ಆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಹಳ್ಳಿ: ಹಳ್ಳಿ ಹೋಟೆಲು, ಚಿಕ್ಕ ಇಗರ್ಜಿ, ಹಳೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಕಟ್ಟೆ, ಅಂಗಡಿ, ಸಮಗಾರನ ಕೋಣೆ, ಕಂಬಳಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಕುದುರೆಯ ಲಾಳ ಬಡಿಯುವ ಕಮ್ಮಾರ ಶಾಲೆ ಮುಂಚಿನಂತೆಯೇ ಇದ್ದವು. ಊರಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಕೂಲ್ [illegible]

(೭ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು.)

ಎಲ್ಲವೂ ಮುಂಚಿನಂತೆಯೇ ಇದ್ದವು. [illegible] ನನ್ನದು ಆಗ ಇದ್ದ ಹಳ್ಳಿಯೇ ಇದೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿಯಾರು. ಅದು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ [illegible] ಕ್ಯಾದೆಲ್ಲ? ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಮುಂಚಿನ್ನ [illegible] ಇದ್ದ ಸ್ಥಳವೇ ಬೇರೆ. ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರ ಸ್ಮರಣೆಯ [illegible] ದವರಲ್ಲಿ [illegible] ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಹಣಕೊಟ್ಟು [illegible] ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ [illegible]

[illegible] ಬೆಳೆಯುವಂತೆ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] ಅವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ [illegible] ಇನ್ನು [illegible] ನೆಲಸಿತ್ತು [illegible] ಎಡಿಸನ್ [illegible] ಹೋಗ್ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು [illegible]

[illegible]

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

[illegible] ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ [illegible] ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧½ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ ,, ,, ,, ,,	೧— ೪—೦.
	ಅರ್ಧ ,, ,, ,, ,,	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ., ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ! ನೋಡಿರಿ!

ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಶುದ್ಧ ಅಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೀ ಎಣ್ಣೆ, ಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ಸಾಹಕವಾಗಿ ಕೂದಲು ಥರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಅಪರಿಚಿತ [illegible] ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ [illegible] ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ತಿಕೀಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಸುಗಂಧಿಮನೆ, ವಿಜಾಪುರ (ಕರ್ನಾಟಕ).

[illegible]

ಕೆ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಐವತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಮದುವೆ ಫಂಡಿನ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ಹಣದಂತೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

WANTED:—Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:

Imperial Telegraph College,
Nai Sarak, Delhi.

NOTICE.

Sealed tenders in duplicate for the supply of articles of Diet and other Hospital necessaries for one year from 1st April 1930 for the Government Hospital Puttur, S. K., will be received by the undersigned up to 10 A. M. on 6th January 1930.

Full particulars may be obtained from the Hospital during hospital hours.

P. V. S Nayar.
Civil Assistant Surgeon,
Government Hospital,
Puttur.

14th Dec. 1929

3—8

Wanted a Master Tailor.

Required an Anglo Indian or Catholic or Protestant tailor with upto date knowlegde. Bombay returned preferred. Very good prospects. Apply with details:—

Kumble Raghavendra Rao.
Merchant, Udipi.

3—4

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

— ಗೊತ್ತೊಲ್ಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆಯುವಾಗ ಹಲವು [illegible] ಶಿಲ್ಪಗಳು ದೊರೆತಿರುವುವು. ಈ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಬಹು ಪುರಾತನ ಕಾಲದವುಗಳೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಎಷ್ಟೋ ದೊಡ್ಡವರಾದ ದೊಡ್ಡ ಸಾಕಾರದ ಮಾನವರ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರಗಳು ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುವು. ಶ್ರೀ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದ ತಲೆಯು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದವಡೆಯ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲುಗಳಿದ್ದುವಂತೆ.

— ವಿಟ್‌ಲೀನ ಒಬ್ಬ ೫೦ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಎಂಬ ಹೆಂಗಸು ಇದು ನಾಲ್ಕನೇ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ವರನು ಎಪ್ಪತ್ತು ಏಳು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದವನು. ಆತನು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾದ ಪೈಲಟ್ ಗಾರ್ಡನು.

— ಯುರೋಪವನ್ನೂ ಆಫ್ರಿಕಾವನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು ಜಿಬ್ರಾಲ್ಟರ್ ಸಮುದ್ರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಜನವರಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸುರಂಗವು ತೋಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯಂತೆ. ಜನರಲ್ ಜಿವೆಸ್ಕಿ ಎಂಬಾತನು ಹಲವು ಇಂಜಿನಿಯರರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡ್ರಿಡಿನಿಂದ ತರೀಫಾ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪಿರುವನು. ಮೊರೊಕ್ಕೋವಿನ ಅಲ್ಕಾಜರ್ ಸೆಗುವೀರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ ಸುರಂಗತೋಡಲು ಆರಂಭವಾಗುವುದು.

— ಅಗಾಖಾನರವರ ಮದುವೆಯು ಬರೀ ಆರು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗೆ ನಡೆದುಹೋಯಿತಂತೆ. ಹಿಂದೀಯರ ಆರೇಳು ದಿನಗಳ ಮದುವೆಗೂ ಈ ಮದುವೆಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ.

— ಕಮಾಂಡರ್ ಬಾಯರ್ಡ್ ಎಂಬಾತನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದ ಸಮೀಪದ ವರೆಗೆ ಹಾರಿ ಹಿಂತಿರುಗಿರುವನು. ಇದು ವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ದೂರದ ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಹಾರಿದುದಿಲ್ಲವಂತೆ.

— ಕಳೆದವಾರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟ ಟಪ್ಪಾಲು ವಿಮಾನವು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಲಂಡನಿಗೆ ತಲಪಿತು. ಈ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರಾತಲು ಭಾರದ ಟಪ್ಪಾಲಿದ್ದಿತು. ಕ್ರಿಸ್ಮಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಲಂಡನಿಗೆ ತಲಪಬೇಕೆಂದು ವಿಮಾನದ ಚಾಲಕನೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರೂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಪರ್ಶಿಯದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ತಡೆಗಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿಳಂಬವುಂಟಾಯಿತು.

ಪೆಲೆಸ್ತೀನದ ಗಲಭೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ನೇಮಕವಾದ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೊನೆಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಪೆಲೆಸ್ತೀನದ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರೂ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ತಮಗೆ [illegible] ಕಮಿಟಿಯವರು ಪೆಲೆಸ್ತೀನದವರಿಗೆ ಅಭಿವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿರುವರು.

ಅರ್ಜೆಂಟೈನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್‌ನ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ಆತನ ಕಡೆಗೆ ಐದು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟನು ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದವರೂ, ಅರಸರೂ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟನಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು.

— ಜನವರಿ ಆರನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ದೊರಕುವ ದೇಶಗಳಾದ ಬ್ರಿಟನು, ಜರ್ಮನಿ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್, ಸ್ಪೈನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಹೊಲ್ಲೆಂಡ್, ಪೋಲೆಂಡ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಮಾಲಕರೂ ಮಜೂರರೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುವರು. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸದ ಸಮಯ, ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂಬಳ, ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯು ನಡೆಯುವುದು.

— ಇಟಲಿ ಹಡಗವಾದ '[illegible]' ಎಂಬುದು ಬಿರುಗಾಳಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದರಲ್ಲಿರುವಾಗ 'ವ್ಯಾಸರಾಯ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಎಂಬ ಹಡಗವು ಅದರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

— ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಪೆರಿಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಅಹಮದ ಅಲಿಖಾನ ಮತ್ತು ಶಹಾವಲಿಖಾನ ಇವರು ಕಳೆದ [illegible] ಮಾರ್ಸೆಲ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರ ಸಹಾಯವು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಅಹಮದ ಅಲಿಖಾನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

— ಆಫ್ರಿಕದ ಮಾಊ ಜಾತಿಯವರಾದ ದುಕಾಟಿ ಮತ್ತು ಮುನೋನಾ ಪಂಗಡದವರು ಪರಸ್ಪರ ಕಾದಾಡಿ ಒಬ್ಬನು ಸತ್ತುಹೋದನು. ಇಬ್ಬರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದೊದಗದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಲೆಗಳುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. [illegible] ಇದೇ ತರದ ಕಾದಾಟವು ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ನೆನಸುವರು.

— ಕಾಬೂಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿನ್ವಾರಿಗಳ ತೊಂದರೆಯು ಇನ್ನೂ ಕೊನೆಗೊಂಡಿಲ್ಲವಂತೆ. ಕಾಬೂಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾಲಿಕರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಚಳವಳವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿರುವರು. ಸುಲೇಮಾನ್ ಖೇಲ್ ಮತ್ತು ಗಿಲ್ಜಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಗಲಭೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವರು.

— ರಶ್ಯಿಯಾ ಮತ್ತು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಗಳೊಳಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸ್ನೇಹವಿರಲು ರಶ್ಯಿಯಾ ಮತ್ತು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಂಗೋರಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿಹಾಕಿದರು.

— ಸೇಮುವಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರೊಳಗೂ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳೊಳಗೂ ಜಗಳವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಿಳೀ ಪೋಲೀಸನೂ ಇಬ್ಬರು ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಸತ್ತುಹೋದರು. ಇಬ್ಬರು ಬಿಳೀ ಪೋಲೀಸರೂ ೩೦ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಜಖಮು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

— ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಯುವರಾಜರವರು ಆಫ್ರಿಕ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಅಸ್ವಸ್ಥ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬೇಗನೇ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿನ ಅವರು ಪಶ್ಚಿಮ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವರೆಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವರೆಂದು ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

— ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎಂಭತ್ತು ಮೈಲು ವೇಗದ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಬೀಸಿ, ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮನೆಯು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆಯೂ ಅವಳ ಮಗಳೂ ಸತ್ತುಹೋದರು.

— ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ [illegible] ಎಂಬ ಬಂದರಕ್ಕೆ [illegible] ಎಂಬ ಹಡಗವು ಮರದ ಪೀಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ಇನ್ನೂ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಂದರವನ್ನು ಕಾಯುವ [illegible] ಗಾರ್ಡರು, ಮರದ ಪೀಪಾಯಿಗಳನ್ನು [illegible] ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ [illegible] ಸಂಶಯ [illegible] ಎಂಬ ಹಡಗದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂದರದಲ್ಲಿ [illegible] ಗಾರ್ಡನ [illegible] ಹಡಗಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋದರು.

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

— ಬರ್ದ್ವಾನದಿಂದ ಐವತ್ತು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಯುವಕನಾದ ಬಿ. ಸಿ. ಘೋಷನೆಂಬಾತನು ಒಂಭತ್ತು ತಾಸುಗಳೊಳಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿರುವನು. ಇದು ವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ ಯಾರೂ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

— ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಜ್ಮೀರದ ಶ್ರೀ ಹರಬಿಲಾಸರ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಹಾಕುವರೆಂದು ನೆನಸಿರುವರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಪಟೇಲರ ಮೇಲೆ ಅವರ ಕ್ರೋಧವೇ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

— ಕಳೆದ ವರುಷ [illegible] ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟ ಖಾದಿಯ ಬೆಲೆಯು ಒಟ್ಟು ೧೧,೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಖಾದಿ [illegible] ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯಿತು. [illegible] ಸಾವಿರ ನೇಕಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಖಾದಿ ಸಂಘದ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಮತ್ತು [illegible] ನಿಲಯಗಳ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಖಾದಿ ಮಾರುವ [illegible].

— ರಾಯಬರೇಲಿಯ ಸಮೀಪ ಒಬ್ಬ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ [illegible] ಟಪ್ಪಾಲು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಚೀಲವನ್ನು ಎಳೆದು [illegible] ಅವನಿಗೆ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

— ಕಲಕತ್ತೆಯ ಕೊರೆಟೋಲ್ಲ ಬಳಿ(?) [illegible] ಎಂಬ ಅಕ್ಷಯ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೊಸೆಯು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ತನ್ನ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಆಕೆಯು ಕೊಂದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳಂತೆ. ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಎರಡನೆ ಅಂತಸ್ತಿನಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಅಡಿ ಕೆಳಗಿರುವ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನೂಕಿದಳು. ಇದರಿಂದ ಸೊಸೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಜಖಮುಂಟಾಯಿತು.

— ಬಂಗಾಳದ ಬಂಕೂರಾ, ಮಿದನಾಪುರ, ಬರ್ದ್ವಾನ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಬರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗವಿದೆಯಂತೆ. ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದೂ ಇತರರಿಗೂ ಹಾನಿಕರವೆಂದು ಕುಷ್ಠರೋಗ ಸಂಘದವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವರು.

— ವ್ಯಾಸರಾಯರವರ ರೈಲಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಾಂಬು ಒಡೆದುದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಬಂಗಾಳಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ತಿಳಿದುಬಂದುದಿಲ್ಲ.

— ಶಿವಪುರದ ಸಮೀಪ ಎರಡು ರೈಲು ಬಂಡಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಗಿ, ಮೂವರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಗಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು. ಸಾಮಾನನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಐದು ರೈಲು ಬಂಡಿಗಳು ಹುಡಿಯಾಗಿವೆ.

— ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ "[illegible]" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ರಾಜದ್ರೋಹವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿವೆಯೆಂದು, ಬಂಗಾಳ ಸರಕಾರದವರು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿರುವರು.

— ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೀತಾರಾಮ [illegible] ಯವರು ಪ್ರಾಂತದ ಸೀಮೆಯ ಸರಕಾರದವರ [illegible] ಗಾಗಿ ಅವರು ಮತ್ತು ಭಟ್ಟರು ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದರು. ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಈಗ ಮದರಾಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ನೋಡದಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಆಜ್ಞಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾದಿರುವರು.

— ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಸೋಲೋಮನ್ ಎಂಬವನ ಭಾರತ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಇದು ವರೆಗೆ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂಭತ್ತು ಆಯಿತು.

— ಕಮಾಂಡರ್ ಕೆನ್‌ವರ್ದಿಯವರು ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಿರುವರು.

— ಜಿ. ಐ. ಪಿ. ರೈಲುವೇ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಪೂನಾಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ಫಾಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನನ್ನು ತೆರೆಯುವರು. ಈಗ ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ೩೭ ತಾಸುಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ೩೨ ತಾಸುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಬೇಕಾಗುವುವು. ಜನವರಿ [illegible] ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಈ ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು.

— [illegible] ಕಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಹಿಂದೂ [illegible] ದಿನ ಒಂದು ಅಪಘಾತವು ಉಂಟಾಯಿತು. [illegible] ಒಬ್ಬ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಜಖಮು ಉಂಟಾಯಿತು.

— [illegible] ನ್ಯಾಯ [illegible] ಬೆಳೆದು [illegible].

— [illegible] ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ [illegible] ಸಿ. ಆರ್. [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible] ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು [illegible] ಜರಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

— ಹಿಂದೂಮಹಾಸಭೆಯ ಬಂಗಾಳ ಶಾಖೆಯವರು ಕಳೆದ ವರುಷದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಈ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಶುದ್ಧಿ ಸಂಘಟನ, ವಿಧವಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ವರುಷ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರ ಮುಂತಾದವರು, ಅವರು [illegible] ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿ [illegible] ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವು. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರುಷ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧಿ ವಿಧಿಯಂತೆ ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ನಡೆಯಿತು.

[illegible]

[illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರು [illegible] ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರೂರವರ [illegible] ಪುತ್ರನಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅವರಿಗೆ ಹದಿನೈದು ವರುಷ [illegible] ವರೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯೆಯು ಕಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದರೋ ಬಹು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರು. ಈ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿತ್ರ ಲೇಖಕರಾದ ಮಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಬ್ರೂಕ್ಸ್ ಎಂಬವರೊಬ್ಬರಾಗಿರುವರು.

೧೯೦೫ರಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಹೆರ್ರೊ ಎಂಬಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಕೇಂಬ್ರಿಜಿನ ಟ್ರಿನಿಟಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತರು. ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲತನವನ್ನು ಕಲಿತು ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು.

ಇಂಗ್ಲಾಂಡದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೆ ಹಿಂದೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ತುಂಬ ಅಭಿರುಚಿಯಿದ್ದಿತು. ೧೯೧೨ರಿಂದ ೧೯೨೦ರ ವರೆಗೆ ಅಲಹಾಬಾದದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅವರು ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತರು.

ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲಾದರೂ ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕತೆ ಹೆಚ್ಚು. ೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಶ್ರೀ. ಗೋಖಲೆಯವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಾಲ್ವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ್ದರು. ಜನೋಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಈ ಹಣವು ಕೂಡಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಡಾ| ಅನ್ನಿಬೆಸೆಂಟಮ್ಮನವರ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಚಳವಳಿಕ್ಕೂ ತಿಲಕರವರ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಲೀಗಿಗೂ ಸೇರಿದರು. ೧೯೧೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ತಂದೆಯವರು ಹೊರಡಿಸಿದ "ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್" ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ದೈನಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದರು.

ಅವರು ಅಸಹಕಾರಿ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ೧೯೨೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾರಾವಾಸವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ತರುವಾಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರೂ ಕೆಲವೇ ವಾರಗಳ ತರುವಾಯ ಪುನಃ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಒಂದು ವರುಷ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಆದರೆ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ತರುವಾಯ ವಿಮುಕ್ತರಾದರು. ೧೯೨೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಭಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಒಳಸಂಚಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ದೊರೆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರು ಬೇಗನೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು.

೧೯೨೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತರುವಾಯ ಈ ಅಖಿಲ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಕಳೆದ ಆರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಹಲವು ರಾಜಕೀಯ, ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಕ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

೧೯೨೬-೨೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಧಿಕಾಂಶವನ್ನು ಅವರು ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಷಯವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಆ ವಿಷಯ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಲೂ ನಡೆದರು. ಸೋವಿಯಟ್ ರಷ್ಯಾ ಸರಕಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ೧೯೨೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಲವು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ೧೯೨೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂದು ಅವರು ಠರಾವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ಆ ಕುರಿತು ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

[illegible] ಹಳೇಬೀಡು [illegible] ಬೇಲೂರಿನಿಂದ ೧೦ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿ [illegible] ೧೮ ಮೈಲು ಮುಂದೆ ಬೇಲೂರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. [illegible]ದಿಂದಲೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇಲೂರು ದಾಟಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ೧. ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ. ೨. ಕೇದಾರೇಶ್ವರ. ಎಂಬ ಎರಡು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಬಸದಿಯೂ ಇವೆ. ಎರಡೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ ಶಿವಾಲಯಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಪುರಾತನ ಕಾಲದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವು ೧೧೦೬-೧೧೦೦ರ ವರೆಗೆ ಆಳಿದ ಹೊಯ್ಸಳ ಅರಸನಾದ ವಿನಯಾದಿತ್ಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ೧೧೪೧ರಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ೧ನೇ ನರಸಿಂಹನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅಧಿಷ್ಠಾನವು ಐದು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ, ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ೧೬೦ ಅಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದಿಂದ ೧೨೨ ಅಡಿ ಅಗಲವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಹತ್ತಿರ ಇನ್ನೊಂದು ಹೀಗೆ ಎರಡು ಗರ್ಭಗೃಹಗಳು ಇವೆ. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಗರ್ಭಗೃಹದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ನಂದಿಮಂಟಪವಿದೆ. ಗರ್ಭಗೃಹದ ಹೊರವಲಯದ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡದಿಂದ ಮಾಡಿನ ವರೆಗೆ ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಂತೆಯೇ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ಅಧಿಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಆನೆಗಳ ಸಾಲು ಇದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಶಾರ್ದೂಲಗಳ ಸಾಲು ಇದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಗೋಲುಗಳಿವೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಕುದುರೆ ಸವಾರರ ಸಾಲು ಇದೆ. ಈ ಸಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಗೋಲು ಇದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಉದಹರಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಇದರ ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸಮ್ಬಂಧವಾದ ಮೃಗಗಳೂ ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಇವೆ. ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಾಕಾರದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಿಸುಗಳು ಇವೆ. ಎರಡರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ಕಿಟಕಿಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಿಟಕಿಗಳು ಬೇಲೂರಿನಷ್ಟು ಅಂದವಾಗಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗರ್ಭಗೃಹಗಳ ನಡುವೆ ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ಕಿಟಕಿಗಳ ಬದಲಾಗಿ ೫|| ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾದ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಬಂಧವಾದ ಶಿಲಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಇವೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಅಡಿ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೂಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಬಂಧವಾದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ದೇವತೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಆನೆಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ಆನೆಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಈ ಸಾಲು ೭೧೦ ಅಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಚಿತ್ರಗಳು ೭೦೦ ಅಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿವೆ.

ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ೪ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಇವೆ. ಎರಡು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ದೊಡ್ಡದಾದ ನಂದಿ ಮಂಟಪದ ಶಿಲಾ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಯಾರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಖ ಕಾಣುವಷ್ಟು ನಯವಾಗಿವೆ.

ದೇವೋಜಿ, ಕೇತಿಮೋಜನ ಮಗನಾದ ಮಾಸಣ್ಣ, ಮಾಯಣ್ಣ, ಮತ್ತು ತಾನಗುಂದೂರು ಹರೀಶಾ ಎಂಬ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು, ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೇದಾರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಸಣ್ಣದಾಗಿದೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ೧೨೧೯ರಲ್ಲಿ ವೀರಬಲ್ಲಾಳ ಅಥವಾ ೨ನೇ ಬಲ್ಲಾಳ ಅರಸನೂ ಅವನ ಕಿರಿಯ ರಾಣಿಯಾದ ಅಭಿನವಕೇತಳಾದೇವಿಯೂ ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವನು ದೇವೋಜಿ ಎಂಬ ಶಿಲ್ಪಿಯು. ಇದಕ್ಕೆ ಶಂಕು ಆಕೃತಿಯ ಮಾಡು ಇದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಶಿಲ್ಪ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿದ್ದರೆಂದು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಬಸ್ತಿಯನ್ನು ೧೧೩೩ರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೊಯ್ಸಳ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಿರುವರು. ಇದರ ಮುಂದುಗಡೆ ಇರುವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಯವಾದ ಎರಡು ಕಂಬಗಳಿವೆ.

ಶುಂಠಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ.

ಶುಂಠಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಲಬಾರು, ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿ ದೇಶಗಳಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕದ ಜಮೈಕಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಶುಂಠಿಯಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಯ ಶುಂಠಿಯು ಒಳ್ಳೇದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಬೆಲೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಸುವ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾ ಕಾಲ.- ಶುಂಠಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಬೆಳೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಶೆಖೆಯೂ ಇರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯು ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಶುಂಠಿಯು ಬಹಳ ಬೇಗನೇ ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಳೆದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುವ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಹೊಯಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಶುಂಠಿಯು ಒಳ್ಳೇಯದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಹೂಮಣ್ಣು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶುಂಠಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಗಿಡವು ಕೊಳೆತುಹೋಗುವುದು.

ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವ ಕ್ರಮ:—ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಶುಂಠಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಡುವಾಗ ಹಸಿಯ ಸೊಪ್ಪು, ದನದ ಸಗಣಿ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗಿಡವು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದರೂ ನೆಲದಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶುಂಠಿಗೆ ಒಂದು ಹುಳವು ಹಿಡಿದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಣಗಿಸಿದ ಶುಂಠಿಯೂ ಬೇಗನೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಶುಂಠಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಸುಣ್ಣವನ್ನೂ ರಂಜಕ ಧಾತುಕವನ್ನು ಎಳೆಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡುವಸ್ತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಇದರ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಬೇಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಎಕ್ರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ೬೦೦ ರಾತಲು ಸುಣ್ಣದ ಹುಡಿಯನ್ನು ಬೆರಸಿ ಹೂಡಬೇಕು. ನಂತರ ೨೦೦೦ ರಾತಲು ಹಿಂಡಿ, ೬೦೦ ರಾತಲು ಮೂಳೆ ಗೊಬ್ಬರ ೬೦೦ ರಾತಲು ಬೂದಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆರಸಿ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿಟ್ಟು ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ನಟ್ಟ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳ ನಂತರವೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಲನ್ನು ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದ ಎರಡು ತಿಂಗಳನಂತರವೂ ಹಾಕಿದರೆ ಹುಳವು ಹಿಡಿಯದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಒಣಗಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಮೈಕಾ ಬೇಸಾಯ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಸುಣ್ಣದ ಹುಡಿಯ ಬದಲಾಗಿ ೧೦೦ದಷ್ಟು ರಂಜಕ, ಅಮೋನಿಯಾ, ಮತ್ತು ಪೊಟೆಶ್ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಬೆರಸಿ ತಯಾರಿಸಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಟನ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಶುಂಠಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಶೋಧಿಸಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳಸುವವರು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಶುಂಠಿಯು ಒಳ್ಳೇಯದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವು ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಅಗೆದು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಶುಂಠಿಗೆ ಸೋಂಕಾದರೆ ಒಣಶುಂಠಿಗೆ ದೋಷ ಬರುತ್ತದೆ.

ಒಳ್ಳೆ ಒಣ ಶುಂಠಿ ತಯಾರಿಸುವುದು:—ಈಗ ಒಳ್ಳೆ ಒಣ ಶುಂಠಿ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅದರ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆಯದೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದ ಶುಂಠಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯು ದೊರೆಯುವದಾದರೂ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ತಗಲುವುದು. ಈ ಸಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪, ೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಎಣ್ಣೆಯು ಇದೆ. ಈ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಣವು ದೊರೆಯುವುದು. ಅಗೆದು ತೆಗೆದೊಡನೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಬೇರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ರಾತ್ರಿಹಾಕಿಟ್ಟರೆ ಕೊಳೆಯುವಿಕೆಯು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಳೆದ ಕೂಡಲೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಕೈಯಿಂದಾಗಲೀ, ಪಾತ್ರಗಳ ಚೂರಿನಿಂದಾಗಲೀ, ಸ್ಪಂಜಿನಿಂದಾಗಲೀ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದರೆ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯವು ಹಾಳಾಗಿ ಶಿಪ್ಪೆಯು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು. ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದ ನಂತರ ತೊಳೆಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣ ೬೦ ಗೆಲನಿಗೆ ಅರ್ಧ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಲಿಂಬೆ ರಸವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ತೊಳೆದರೆ ಶುಂಠಿಯು ಬಹಳ ಬೆಳ್ಳಗಾಗುವುದು. ನಂತರ ಸಿಮೆಂಟು ಹಾಕಿದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಾರ ಒಣಗಿಸುವಾಗ ಬಿಳೇ ಶುಂಠಿಯು ತಯಾರಾಗುವುದು. ಇಂಥಾ ಶುಂಠಿಗೆ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಟನ್ನಿಗೆ ೧೨೦ ಪೌಂಡಿನಿಂದ ೧೫೦ ಪೌಂಡುಗಳ ವರೆಗೆ ಕ್ರಯವು ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ಅವಿವೇಕದ ಪರಿಣಾಮ.

ಕಥೆ.

(ಶ್ರೀಯುತ ಹಾರಾಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶೈ)

[ಇದು ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆಯಾದುದರಿಂದ ಇದರೊಳಗಣ ಸರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಾಮಗಳೂ ಸ್ಥಳನಾಮಗಳೂ ಕಲ್ಪಿತವಾದವುಗಳೇ ಎಂಬುದು ಪಾಠಕ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ.]

— ೧ —

ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣಳಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಳೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತವು ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾದೊಡನೆಯೇ ಮಂಗಳೂರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ವಾರ್ತೆಯು ಹರಡಿತು. ಸರ್ವರೂ ಇದೇ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಇದೇ ವಿಷಯ. ಕಾಫಿ ಹೋಟೇಲುಗಳಲ್ಲೂ ಕೋರ್ಟು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತರ್ಕವಿತರ್ಕಗಳು ನಡೆಯಲು ತೊಡಗಿದವು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆಯಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಹಲವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅಸಂತೋಷವುಂಟಾಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಅಬಲೆಯು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೆಂದರೇನು? ಎಂಬುದು ಹಲವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಸಂತೋಷದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ತಲೆದೋರಲಾರಂಭಿಸಿದುವು. ಆರು ಈ ತನಕ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ವರಶುಲ್ಕ ತಿರಸ್ಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತು ತರ್ಕಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರೆ ಇಂದು ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ತೊಡಗಿದರು. ವರಶುಲ್ಕವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶವು ನಿಮ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಳಿಯುವುದು ಎಂಬದಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ನುಡಿದರು!! ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೂರಾರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದರು!!!

ಮುಂಚಿನ ವರ್ಷವೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಅವುದೋ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸತ್ಯಭಾಮಾ ಬಾಯಿಯೂ ಪುರಂಧರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ "ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್" ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೂಹವು ಅತೀ ಸಂತಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೂ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಪತ್ತು. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವು ದೊರಕಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೂಹವು ಪರೀಕ್ಷಾಕರ್ತರನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲೆಯ ನಾಮವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾರ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂಬದಾಗಿ ನುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೆದರಲಿಲ್ಲ. ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಜರಗಿಸಿದರು! ಅನೇಕ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು!! ಅಬಲೆಯರನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನೀಯಬಾರದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಒಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು!!! ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳ ನಕಲುಗಳು 'ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ'ಗೂ ಪ್ರೇಷಿತವಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಿವೇಕಸಂಪನ್ನವಾದ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೂಹವು ಕ್ರೋಧದಿಂದಲೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲೂ ತಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅತ್ತ ಅಬಲೆಯೊಬ್ಬಳು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಳೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಲಾರದಷ್ಟು ಆನಂದದ ಕುರುಹುಗಳು ತೋರಿದುವು. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ನಿಮಂತ್ರಿತಳಾದಳು. ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆಯಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಮಾನಪತ್ರಗಳು ಹೊರೆಹೊರೆಯಾಗಿ ಬರೆದುವು. ಆಗ ಬಂದ ಉಚಿತ ಉಡುಗರೆಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ! ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಕೆಲವು ದೇಶವತ್ಸಲರಿಂದಲೂ ಆಕೆಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ 'Congratulatory Letters' (ಅಭಿನಂದನ ಪತ್ರ)ಗಳು ಬಾರದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಪಾದಕರೂ, ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪತ್ರಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ತ್ರೈಮಾಸಿಕಗಳ ಸಂಪಾದಕರೂ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯ ಕುರಿತು ಸುಚಿಂತಾಪೂರ್ಣ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ವಿವಿಧ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾರೀ ಸಮಿತಿಯವರಿಂದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಂತೆ 'ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು'ಗಳ ವೃಷ್ಟಿಯು ಆಕೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಮಹಿಳಾ ಸಭೆಯವರೂ ಆಕೆಯ ಸಮ್ಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ 'ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' ಎಂಬ ನಾಟಕವೊಂದನ್ನು ಚಂದವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಂತೋಷದ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಲನಾಮಣಿಗಳು ಮಾಡಿತೋರಿಸಲು ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯ ನಾಮವು ದೇಶದ ಸಂದುಗೊಂದುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಾರವಾದಂತಾಯಿತು.

— ೨ —

ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಗದ್ದಲವಾಗುವುದೆಂಬದಾಗಿ ಅವಳ ತಂದೆಯಾದ ಮೋಹನರಾಯರಾಗಲೀ ತಾಯಿಯಾದ ಯಶೋಧಾಬಾಯಿಯವರಾಗಲೀ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ! ಪುತ್ರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಒಂದರೆ ಸಾಕೆಂಬದಾಗಿ ಎಣಿಸಿ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾಭವನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ವೇಳೆ ಆಕೆಯು ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸುಕೊಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದುದರಿಂದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಅದೇ ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಂಟಾಯಿತು. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯು ಏಳನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದುದರಿಂದಂತೂ ಮೋಹನರಾಯರಿಗೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ತರಗತಿಯ ವರೆಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವುಂಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಯಶೋಧಾಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾಭವನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದಳು. ಮೋಹನರಾಯರು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಗೆ ಆ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಂಗೀತದ ಅಭ್ಯಾಸವೂ, ನರ್ತನದ ಅಭ್ಯಾಸವೂ ಲಭಿಸಿತು. [illegible] ನೃತ್ಯ, [illegible] ನೃತ್ಯ, ನೃತ್ಯನೃತ್ಯ ಮುಂತಾದ ನರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಯಥೇಷ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವು ದೊರೆಯಿತು.

ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಮೋಹನರಾಯರು ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬಾಯಿಯನ್ನು 'ಇಂಟರ್‌ಮಿಡಿಯಟ್' ತರಗತಿಗೂ ಸೇರಿಸಿಬಿಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಯಶೋಧಾಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಮೀನಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಾರದೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಆಕೆಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಮೋಹನರಾಯರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ವೇಳೆ ಅವರು ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯು ವಿದ್ಯಾಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುದರಿಂದ ಆಕೆಯೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಗಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ತರುಣರು ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೊಪ್ಪಿದವರಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಥ ತರುಣರ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳಲ್ಲದೆ ತಾನು ಆರನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಆಕೆಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಲು ಮೋಹನರಾಯರು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಇದೀಗ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಬ್ಬಿತು. ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಜರಗಿಸದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ 'ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾಯನನ್ನು ಮೀನಾಕ್ಷಿಯೊಡನೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಚಂದ್ರಶೇಖರರಾಯನು ಮೊದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆತನು ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಯವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೈಗೂಡುವದೆಂಬದಾಗಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ ಆತನು ಹೇಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಮೀನಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದರ ಸೂಚನೆಯು [illegible] ಕಾರಣವು ಬೇರಾವುದಲ್ಲ. ಆಕೆಯು 'ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್' ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಳಲ್ಲವೇ? ಅದುದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆಕೆಯು [illegible] ಯೋಗ್ಯಳಾದವಳೆಂಬದಾಗಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ದಾಸಿಯಂತೆ ನಡೆಯಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರ ಉತ್ಕಟ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು. ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿತ್ತನು. ಆ ವೇಳೆ 'ತ್ರೀ ಚಿಯರ್ಸ್ ಟು ಚಂದ್ರಶೇಖರ' ಎಂಬ ಜಯಜಯಕಾರದಿಂದ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ವಿವಾಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆಯಬೇಕು. [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯುವಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ [illegible] ಮೀನಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಮೀನಾಕ್ಷಿಯು ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ತನ್ನ [illegible] ಮುಂಗಳನ್ನು [illegible] ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು.

[illegible] ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ತರುಣರ [illegible] ಮೀನಾಕ್ಷಿಯು ನಡೆಸಿದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ [illegible] ಆಕೆಯು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತ [illegible] ವಿವಾಹ [illegible] ಮೋಹನರಾಯರು ತನ್ನ ವಿವಾಹ [illegible] ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ತನ್ನ [illegible] ತರುಣನನ್ನು [illegible] ಮೀನಾಕ್ಷಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡುವೆನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

— ೩ —

ಶಂಕರರಾಯನು [illegible] ಮೀನಾಕ್ಷಿ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಆತನ ಚಿಕ್ಕ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳಲ್ಲದೆ [illegible] ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ತಂದೆಯು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ [illegible] ನಾಗಿದ್ದನು. ತಂದೆಯು ಯಥೇಷ್ಟ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು [illegible] ಸಂಪಾದಿಸಿಟ್ಟು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಅದುದರಿಂದ ಶಂಕರರಾಯನನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತನೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ [illegible] ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಶಂಕರರಾಯನಿಗೆ ಆಗ ತಾನೇ ವಿವಾಹದ ವಯಸ್ಸು ಆಗಿತ್ತು. ಆತನ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿಗೂ [illegible] ಸೊಸೆಯ ಮುಖಕಮಲವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆಕೆಯೂ ಶಂಕರರಾಯನಿಗೆ ಬೇಗನೆ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಲವೆಡೆಗಳಿಂದ ಬಾಲಿಕೆಯರ ಜಾತಕಗಳು ಶಂಕರರಾಯನಿಗೆ [illegible] ಬಂದಿದ್ದುವು. ಆದರೂ ಬಂದ ಜಾತಕಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಲಿಕೆಯಾದರೂ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ವಿವಾಹ

(೨೦ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ [illegible])

[illegible]

[illegible] ಅಮೆರಿಕದಿಂದ [illegible] ಕೇವಲ ರೂ. 5 [illegible]

[illegible] ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 5 ಮಾತ್ರ. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 8.

ಉತ್ತಮ ಏಯರ್ ಗನ್.

ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಎಯರ್ ಗನ್ನುಗಳಿವೆ. ಅವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ [illegible] ಸಮಯ ಬಾಳಿ, ಒಡೆಯುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದವನ್ನುಯುಮಾಡುವವು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಡಿನೊಂದಿಗೆ 1000 ಚರೆಗಳು ಉಚಿತ. ಒಂದು ಗುಂಡಿನದಕ್ಕೆ ರೂ. 6—0—0; 350 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 8—0—0; ರೂ. 9—0—0; 500 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 10; ರೂ. 11; ಒಂದು ಸಾವಿರ ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 15. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 2.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಕೆಮೂರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪೋಸ್ಟು ಬಾಕ್ಸ್ ನಂಬ್ರ 6795, ಬಿ. ಬಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಗೀತಾ ಜಯಂತಿಯ ಅಭಿನಂದನೋತ್ಸವದ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ!

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಯುವರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣಿ ಮಹಾಮಾತೃಶ್ರೀ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಕರ್ಣಾಟಕಸ್ಥರ ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ

ಸಚಿತ್ರ ಕನ್ನಡ ಸುಂದರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. **"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"** ೧೫ನೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೩೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—		
ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾದ ವಿದ್ಯೆ, ನೀತಿ, ಮತ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧಕ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುವು. [illegible] ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ [illegible] ಭಗವದ್ಗೀತಾ [illegible] ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ [illegible] ಸನಾತನಧರ್ಮ [illegible] "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ನಿಗೆ [illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ "ರತ್ನ" ಒಂದನ್ನು **ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.** [illegible] ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. [illegible] ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. [illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.
ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!!

ಹಸಿ ಅಮಲಕ ಇನ್ನು ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. [illegible] ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ದುರ್ಬಲತ್ವ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೋವು, ಸ್ವರಭಂಗ [illegible] ರಕ್ತಕ್ಷೀಣತೆ, ಪುಷ್ಟಿಹೀನತೆ [illegible] ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕ್ರಯ 1 ಪಾನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪಾ. ರೂ 1—5—0, ¼ ಪಾ. ರೂ 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— **ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,** 1/90 ಸೈನಿಯಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಬೀದಿ, ಪಿ. ಟಿ. ಮದ್ರಾಸು

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— **ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.**

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— **ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.**

ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— **ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.**

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— **ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.**

ವಿವರ ತಿಳಿಯಲು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

[illegible] ಭಾರತ [illegible]
[illegible] ಮದರಾಸು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಗೋವೈದ್ಯರ [illegible] ಮಹಾಸಭೆಯು ಮದರಾಸು [illegible] ವೆಟರಿನರಿ ಕಾಲೇಜು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿತು. [illegible] ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ [illegible] ಮೊದಲಿಯಾರರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತೆರೆದರು. ಮದರಾಸು ವೆಟರಿನರಿ ಸರ್ವಿಸಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರಾದ ಮಿ॥ ಪಿಟಿಸೇಂಡರ್ಸ್ಸರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಹಾಲಿಗಾಗಿಯೂ ಬೇಸಾಯಕಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಸಾಕುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ರೋಗಗಳು ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವದೂ, ರೋಗಗಳು ಬಂದಾಗ ತಕ್ಕದಾದ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು; ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು; ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯನ್ ವೆಟರಿನರಿ ಜರ್ನಲನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಜಪಾನ, ಚೈನಾ, ಜರ್ಮನಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕರು ಇರುವುದು ಶುಭ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ರಿಂಡರ್‌ಪೆಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಭಯಂಕರ ರೋಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವರುಷ ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಟೀಕೆ ಹಾಕಿಯದೆ. ವೆಟರಿನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಕೈಲಾಸಪತಿ ಅಯ್ಯರರು ನಿವೇದಿಸಿದರು.

"ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮದ್ದುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವುಗಳ ವಿಷಯ ಈಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವೈದ್ಯರು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಅಂಥಾ ಮದ್ದುಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಧಗಳನ್ನು ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡುವದು, ಹಾಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡುವುದೂ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಬಳದ ದರ, ಭತ್ತೆ ಕ್ರಮ ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ಆಲೋಚಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇರುವುದು" ಎಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮೆಂಬರ್ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಹವೆಗೂ ದನಕರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಯುರೋಪ ಖಂಡದ ದನಕರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಯ ದನಕರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ ಸಾಕುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿ ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಸುಖದಿಂದ ಇರುವಂತೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದರು.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧ್ಯೇಯವಾಯಿತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಸಂಭ್ರಮ

ಯುವಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತೇಜಸ್ವೀ ಭಾಷಣ

"ಸದುದ್ದೇಶವೂ ಸಿಹಿಮಾತುಗಳೂ ಕಠಿಣವಾದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರವು"

ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ಸೌಮ್ಯ ಬುದ್ಧಿವಾದವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು,

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಪರಾಜಯ.

ರಿಸ್ಪೋನ್ಸಿವ್—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್—ಸ್ವತಂತ್ರ,—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಪಕ್ಷಗಳು ತಲೆದೋರಿದವು.

ಈ ವರುಷದ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಲಜಪತರಾಯಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರೆ ಬೆಳೆಸಿದ್ದರು. ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರುರಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ವೀರೋಕ್ತಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಮಂಟಪವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ತೀವ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಭಿಲಾಷೆಯ ಸಂಯಮದ ಸೂತ್ರವು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಗಳವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಅಧಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರಕಾರದ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೇ ಇರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದಿತು. ಮಾಲವೀಯ, ಕೇಳಕರ, ಪ್ರಕಾಶಂ ಮೊದಲಾದವರ ಸೌಮ್ಯ ಬೋಧೆಯು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳದ ಸುಭಾಸ್ ಚಂದ್ರಬೋಸರ ಮೂಲಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಲಹಗಳ ಹೆದರಿಕೆಯು ಇತ್ತು. ಅದು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿವಾರಿತವಾದರೂ ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದಗಳ ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಒಳಗಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ರಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಳದ ಈ ಕಲಹದ ಶೇಷಾಂಶವು ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಖ್ಯ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾದರೂ ಎರಡು ಠರಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಾಜಯವಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ.

ಮೈಲು ಉದ್ದದ ಮೆರವಣಿಗೆ.

ಈ ವರುಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲಾಹೋರ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಲಾಹೋರ್ ರೈಲುವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಳುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ಅನರ್ಕಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯರ ಮನೆಯು ಒಂದು ಮೈಲು ದೂರವಿತ್ತು. ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿಗಳನ್ನೂ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಬಹಳ ಅಂದವಾಗಿ ಧ್ವಜ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಗದ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬೋಳು ಮಾಳಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಜನಸ್ತೋಮವು ತುಂಬಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದರು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಲಾಹೋರಿನ ನಿವಾಸಿಕರು ಈ ತರದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸಿದುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿ ಎನ್ನಬಹುದು.

ರೈಲುವೇ ಸ್ಟೇಶನ್—ಲಾಹೋರ್ ರೈಲುವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಜನಸ್ತೋಮವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಟೇಶನ ಪ್ಲೇಟಫೋರ್ಮಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಎಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರುವ ರೈಲುಗಾಡಿಯು ಬಂದೊಡನೆ ಗಲಾಟೆಯಾದೀತೆಂದು ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಡೋಕ್ಟರ್ ಗೋಪಿಚಂದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೃತಸರದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಬರುವ ರೈಲುಗಾಡಿಯನ್ನು ಲಾಹೋರಿನಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಮೊಗಲ್‌ಪುರಾ ರೈಲುವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡೋಕ್ಟರ್ ಕಿಚ್ಲುರವರೂ ಸರದಾರ ಮಂಗಳಸಿಂಗರೂ ಅಂಥ ಗಲಾಟೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ ರೈಲುಗಾಡಿಯನ್ನು ಲಾಹೋರ್ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ತರಿಸಿದರು. ಈ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರುರವರೂ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡುರವರೂ, ಅವರ ಕುಮಾರಿಯವರೂ, ಶ್ರೀಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರರೂ ಇದ್ದರು. ಗಾಡಿಯು ನಿಂತೊಡನೆ "ಇಂಕ್ವಿಲಾಬ್ ಜಿಂದಾಬಾದ್" [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೀ ಜೈ, ಜವಾಹಿರಲಾಲ್ ನೆಹರೂಕೀ ಜೈ" ಎಂಬ ಜಯಘೋಷವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡನ್ನು ಬೇಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸಿದರು. ಪ್ಲೇಟಫೋರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡೋಕ್ಟರ್ ಕಿಚಲುರವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರುವ ಗಾಡಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಹತ್ತು ಮಿನಿಟುಗಳ ಸಮಯವು ಬೇಕಾಯಿತು. ಡಾ। ಕಿಚಲುರವರು ಗಾಡಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೊಡನೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪ್ಲೇಟಫೋರ್ಮಿನಿಂದ ದಾರಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಹೊರಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಬಿಳೀ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೇಂಡಿನವರು, ಅವರ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೃತಸರ ಸ್ಕೌಟ್ ದಳದವರು, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು. ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಮತ್ತು ಕಾಲಾಳುಗಳಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಇವರ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಪುರಜನರೂ ಇದ್ದರು. ಇವರ ಹಿಂದೆ ಖಾದಿ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ನಾಮಧಾರ ಸಿಖ್ ಸವಾರರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಮುಂದರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೋಳು ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರ್ಗದ ಒದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರು ಜವಾಹಿರಲಾಲಕೀ ಜೈ ಎಂಬ ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಅನರ್ಕಾಳಿ ಬೀದಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಹಣದ ಮಳೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಸುರಿಸಿದರು. ಯಿಲ್ಲಭಲಾ ಶಿಖ ಕಂಪೆನಿಯ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರೂ, ಕುಮಾರಿಯವರೂ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡುರವರೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಮಗನ ಕುದುರೆಯು ಹತ್ತಿರ ಬಂದೊಡನೆ ಕೈತುಂಬಾ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮಗನ ಮೇಲೆ ಸುರಿಸಿದರು. ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರಿಗೂ, ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮೋತಿಲಾಲರು ನಗಾಡುತ್ತ ಕೈಸನ್ನೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿರಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಪಟ್ಟವಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟೆವಸ್ತ್ರದಿಂದಲೇ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಕತ್ತಲೆಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ನಾನಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಕ್ವೀನ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಂದು ಹೆಂಗುಸಿನ ಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಕೈರಾಟೆಯಿಂದ ನೂಲು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೈರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ನೂಲು ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅನವರ್ಣ್ಯನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತಿಮೆಯೂ ಅದರ ಹತ್ತಿರವೇ ಇತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಟಗ್ ಒಫ್ ವೊರ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಗ್ಗದ ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸು ರಾಜಭಾರ ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು. ಹಗ್ಗದ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ್, ಸುಭಾಸ್ ಚಂದ್ರಬೋಸ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ಡೋಕ್ಟರ ಕಿಚಲು ಇವರು ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಾಧಿಕಾರ ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತೂಗಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಯೂನಿಯನ್ ಜೇಕನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿರಿ ಎಂದು ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಲಜಪತ್‌ರಾಯರ ಮನೆಗೆ ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಸಮಯವು ಬೇಕಾಯಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಒಂದು ಮೈಲು ಉದ್ದವಾಗಿತ್ತು.

ಮನೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಕಾಲುಗಂಟೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಯಾವ ತರದ ಗಲಾಟೆಯೂ ಪೋಲಿಸ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದುವೇಳೆ ಗಲಾಟೆಯಾಗುವದಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಗೆ ಪೋಲಿಸ್ ರಿಜರ್ವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಶ[illegible] ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮುಂಚಿನ ಮಳೆಯು ಇತ್ತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ದಿವಸ ಮಧ್ಯ[illegible] ಗಂಟೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೋಡವಿತ್ತು. ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೆ ಮಳೆಯು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible]ಮಂ[illegible]

ರಾ[illegible]

ಪಟ್ಟಣದ

ತರ[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸನಗರ

MAGICAL PILES BALM

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಂಬರಿಗಳು.

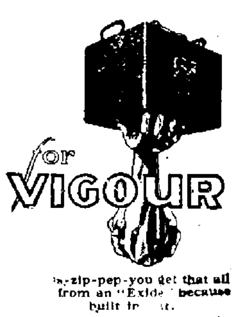

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ.

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಯಾಯಿತು.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು—ವಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಉಲನ್ ಸ್ಟೋರ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

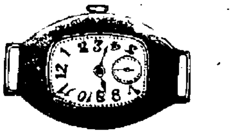

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಾಚುಗಳು!

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ಸಾಲದ ಸಂದಾಯ

ಪಾವತಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ—ಬಡ್ಡಿಯ ದರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ

ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವಂತೆ, ಬೇಸಾಯಗಳಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿ ಯಮದಂಡ ದಂತೆ ಭಯಂಕರ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಲೂ – ಅಧಿಕ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಹೊಂದಲೂ

ಮದರಾಸು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮಸೂದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರ ಬೋಧನೆ

[illegible] ಬೆಳೆಗಳಿಯದಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ [illegible] ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು [illegible] ಪಾವತ್ತು ಜನಗಳ ಸಂಕಷ್ಟ [illegible] ಇರುವ ಕಾರಣ, ಈ ಕೃಷಿಯ [illegible] ಸಂಗೋಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ [illegible] ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಆ ಪುನರುಜ್ಜೀ[illegible] ವನ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಮ್ಮ [illegible]ಮಂಡಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿಯದೆ. [illegible]ಯಿಂದಲೂ ಒಪ್ಪದಂತಹ ಬಡ್ಡಿ ಹೊ[illegible] ಬೇಸಾಯದ ಸಾಲವು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ; ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಅವನ ದುಃಖಭಾರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವನ ಸಾಲದ ಭಾರವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿರುವ ಯಾವ ಸರಕಾರವೇ ಆದರೂ, ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬೇಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಹೇಗೂ ಮಾಡಿ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಕೃಷಿಕನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯಾಗುವಂತೆಯೂ, ಅವನ ಜಮೀನು ಪಾಳು ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ, ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರ ಕೈಗೆ ಈ ಹೊಲಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರುವಂತೆ ಬಿಡುವುದೂ ಅನ್ಯಾಯ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತಿತರ ಲೆಕ್ಕಸಂತೋಷದಂಥ ಸಾಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾವುದೂ ಆಗಲಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಈಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿಯೇ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅಸಲಿನಷ್ಟು ಪಾವತಿಯಾದ ಬಳಿಕ, ಇನ್ನು ಸಾಲವಿರಬಾರದು, ರದ್ದಾಗಬೇಕು. 1937ನೆ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಿಂದ (1ನೇ ತಾರೀಖು) ಬಡ್ಡಿಯ ದರವು ಸೇಕಡಾ 6ಕ್ಕೆ ಸಲಿಗೆ ಮೀರಬಾರದು. ಅಧಿಕದರ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಸಲಿನ ದುಬಾರಿಯನ್ನು ಪಾವತಿ ಆದ ಬಳಿಕ, ಸಾಲವುಳಿಯಬಾರದು. ಬೇಸಾಯಿಯಲ್ಲದವರಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ದೊರೆಯಬಾರದು. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ) ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲ ಬೇಂಕುಗಳಿಗೂ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಕೆಲ ರಿಯಾಯಿತಿಯಿಂದ ರದ್ದಾಗಿಸಿ, ಚಾಲ್ತಿ ಗೇಣಿಯು ಪಾವತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಆಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದ ಕೆಲವರು, ತಮಗೆ ಸಾಲಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬೇಸಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ಒತ್ತಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ, ಕಳೆದ ಒಕ್ಟೋಬರ ತಾ. 1ರ ನಂತರ ದಾಖಲಾದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳಾಗಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ದೊರೆವಂತೆ ಈಗಲೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ?

ರೈತರ ಸಾಲ ಎಂಬುದು ಗೆದ್ದಲು ಹುತ್ತದಂತೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ರೈತರ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂದು, ಹಾಗೆ ಇಳಿಸಿದ ಭಾರವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ, ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತ, ಇಂದಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ನಾಳಿನಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಇವೆರಡೂ ರೈತನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಧನವೊಂದು ಹೀಗೆ ಎರಡು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಯದೆ.

ಮೊದಲನೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾಲ ಇಳಿಸಿದುದೇ ಒಂದು ಮಹಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದಾದ ಕಾರಣ, ಹೇಗೂ, ಮಾಡಿ, ಸದ್ಯದಲ್ಲೆ ಇಳಿದ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ತೀರುವ ಹಾಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳುಳ್ಳ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿ ನಂಬಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇವೆರಡೂ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಒಂದೇ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಸಮಯ ಕಳೆಯುತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಉಳಿದೀತೇ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದು ಇಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಸಾಲದ ಪಾವತಿಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡುವ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಮಯ ದೊರೆಯುತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗದ ಕಾರಣ, ಅತಿ ಬಾಧಕಕರವಾದ ಮಸೂದೆಯೊಂದು ಅಡಚಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ಈಗ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಕಳೆದ ಒಕ್ಟೋಬರ ತಾ.1ರಿಂದ ಹಿಂದಣ ಪ್ರಾರಂಭ ತಾರೀಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ, ಆಗಲೆ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ತಡೆದಿದೆ; ಇದೂ ರೈತ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ರಿಯಾಯಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ರೈತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಆ ಬಡ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಜನಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ, ಕೂಡಲೆ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಒಬ್ಬಣೆ ಇರಬೇಕಷ್ಟೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಸುಲಭ, ಸ್ಪಷ್ಟ, ಕೂಡಲೆ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆಯೆ ಇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಲೇಣದಾರನೂ ದೇಣದಾರನೂ ಇದನ್ನು ಓದಿದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾನೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಅನುಭವ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ನಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಐದು ವಿಭಾಗಗಳು

ರೈತರ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಒಕ್ಟೋಬರ ತಾ. 1ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಡ್ಡಿಯು ಮಜಾ ಆಗುವುದು. ಒಂಭತ್ತರ ಸಲ ಬಡ್ಡಿ ಇರುವಲ್ಲಿ, ಅಸಲಿನ ದುಬಾರಿಯಷ್ಟನ್ನು ಅಸಲು ಬಡ್ಡಿ ಯಷ್ಟಾಗುವಂತೆ ದೇಣೇದಾರನು ತೆತ್ತಿರುವನಾದರೆ, ಆ ಸಾಲವನ್ನೆ ಮಜಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಮಜಾ. ಒಂಭತ್ತಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಬಡ್ಡಿಯಿರುವಲ್ಲಿ, ಒಟ್ಟು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದುದು, ಅಸಲಿನ ದುಬಾರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಅದೆಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೆತ್ತಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಲವೂ ಮಜಾ ಆಗುವುದು. ಹಾಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಅಂಶವು ಮಾತ್ರ, ಅಸಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೇಣಿ ಬಾಕಿಯುಳ್ಳದನ್ನು ಮಜಾ ಮಾಡಲಾದೀತು; ಆದರೆ ಒಕ್ಕಲು ಚಾಲ್ತಿ ಗೇಣಿಯನ್ನು ತೆರತಕ್ಕದು. ರೈತರ ಎಲ್ಲ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ ಒಕ್ಟೋಬರ ತಾ. 1ರಿಂದ ಬಡ್ಡಿಯ ದರವು 6 ಇರತಕ್ಕದು.

ಪ್ರಯೋಜನವೇನು?

ಈ ಮಸೂದೆಯು ಕಾನೂನಾದರೆ,—ಸಾಲದ ಹೊರೆಯು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ, ಕಡಮೆಯೆಂದರೆ ಕಾಲಂಶದಷ್ಟಾದರೂ ಇಳಿಯುವುದು. ಬಡ್ಡಿಯ ದರವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತೋ, ಅಷ್ಟೇ ದಾವಾ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ 12¼ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ದೊರೆವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ರೈತರಿಗೆ 12¼, ತಪ್ಪಿದರೆ 18¾, ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿಗೆ 'ಬ' ಇತ್ಯಾದಿ ಇದ್ದುದೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಜಾ ಹೊಂದುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೋ ಸೀತಿಯಿಂದಲೂ ಬಡ್ಡಿ ಇಳಿಸುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಯಾವ ನಂಬಿಕೆ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ? ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅವರು ತೆರಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವರು. ಈಗ? ಮೂಲಕ್ಕೇನೂ ಮೋಸವು ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟೆ ಮೊಬಲಗಿನ ವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿಗೂ ಮೋಸವಿಲ್ಲ. ಇತ್ತ ದವಸಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿದಿರುವಾಗ, ಇದು ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬ ಹಿತಕರವಾದೀತು.

ಕೃಷಿ – ಕೈಗಾರಿಕೆ

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿದುದು ಧಾರಾಳವಾಗಿದೆ. ದುಡಿಮೆ ಸಂಬಳಗಳು ಕಡಮೆಯಾದುದು ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಮೆಯೇ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಇದೀ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸಂಪನ್ನತೆಯಿದೆ. ಹೀಗಿರುವ ಕಾರಣ ಸಮಸ್ತರು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟು, ಇದೊಂದು ಮಂಜೂರಾಗುವಂತೆ ನೋಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗೌರವವು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಗಾಗುವುದು.

ವಿನಾಯಿತಿಗಳು

ಕೃಷಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಾಗುವ ಜಮೀನು ಇದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಒಗೆಯ ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆವ ಧನಿ, ಒಕ್ಕಲು, ಗೇಣೆ ಚೀಟಿದಾರ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಸಿಗುವುವು. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಇನ್ಕಂಟೇಕ್ಸ್ ವಿಧಿಸಲಾದವನು; ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 8 ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವನು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 600 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿರದ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳುಳ್ಳವನು; ಇವರಿಗೆ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಲೇವನ್ನು ಬಾಕಿ ಇರುವಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಬಾಕಿಯುರುವಲ್ಲಿ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬೇಂಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೂ, ಬೇಂಕುಗಳಿಗೂ ತೆರಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಲಕ್ಕೂ ಇದು ಒಗಾವಾಗಬಾರದು; ಆದರೆ ಅಂತಹ ಬೇಂಕಿಗೆ 500 ರಿಂದಿಯಾದರೂ ಪಾಲುಗಾರರಿರತಕ್ಕದು.

ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ

ಯಾವನೊಬ್ಬ ರೈತನಾಗಿರುವವನ ಸಾಲಕ್ಕೂ ಇದೇ ರಿಯಾಯಿತಿಯಿದೆ; ರೈತನಲ್ಲದವನಿಗಿಲ್ಲ. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಒಂದೇ ಎಂಬಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯ ದರವು 6ಕ್ಕೆ ಮೀರಬಾರದೆಂದಿದೆ. ಅಗತ್ಯ ಕಂಡಂತೆ ಈ ದರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು

1. ಈ ಕಾನೂನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬರುವಾಗ 1845ನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದಣ ಫಸಲಿಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಗೇಣಿಯು 500 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿಯುಳ್ಳಿದೆ ಎಂದೂ, 1846, 1847 ಫಸಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೇಣಿ ರೂಪಾಯಿ 200 ಬಾಕಿಯುಳ್ಳಿದೆ ಎಂದೂ ಎಣಿಸುವ. ಇನ್ನು ಹದಿನೈದು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲು ಧನಿಗೆ ರೂ. 200ನ್ನು ತೆತ್ತರೆ, ಅವನು ಹಿಂದೆ ಬಾಕಿಯಿದ್ದು ತೆರಬೇಕಾಗಿದ್ದ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ತೆತ್ತಾಯಿತೆಂದೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಮೊಬಲಗಿನ ಸಾಲದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕೂಡಲೆ ವಿನಾಯಿತಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

2. ಹಾಗೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ 500 ಮತ್ತು 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲು ರೂಪಾಯಿ ನೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇದೇ ಮುಂದಣ 15 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟನೆಂತಾದರೆ, 1845 ಮತ್ತು ಹಿಂದಣ ಫಸಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ತೆರಬೇಕಾಗಿದ್ದ 500ರಲ್ಲಿ ಅವನು 250ನ್ನು (ಅರೆವಾಸಿಯನ್ನು) ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಣಿಸಲಾದೀತು.

[illegible] 1846, 1847 ಫಸಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ತರುವಾಯ [illegible] ತೆತ್ತರೆ, 1845 ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದಣ ಫಸಲಿಗಳ ತೀರ್ವೆ ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿಯುಂಟೋ ಅದನ್ನು ಮಜಾ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ, ಅವನು ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ 15 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೆರುವನೋ, ಅಷ್ಟೆ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಣ ಬಾಕಿ (ದಾವಾ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ) ವಸೂಲಾದಂತೆ ಎಣಿಸಲಾದೀತು.

ಇದೇ ಕಳೆದ ಒಕ್ಟೋಬರ ತಾ. 1 ಅಥವಾ ನಂತರ ಹಿಂದಣ ಯಾವುದೊಂದು ಗೇಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಾಲದ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ಡಿಕ್ರಿಯಾಗಿ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಏಲಂ ಆದಲ್ಲಿ,—ಅದು ರದ್ದಾಗುವುದು. ರೈತನು ಈ ಕಾನೂನಿನ ಉಪಕಾರ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹನೆಂದು ಮಾತ್ರ ರುಜುಪಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಆಸ್ತಿಯ ಮಾರಾಟವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವಾಗ, ಧನಿ (ಸಾಲಗಾರ) ಒಕ್ಕಲು, ಆಸ್ತಿ ಏಲಮಿಗೆ ಪಡೆದವ ಮತ್ತು ಆ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಹಕ್ಕು ಇರುವಾತ, ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿ, ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ತಂದೇ ಈ ಏಲಮನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.

ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದ 'ವೃತ್ತಿ'

ಡಾ॥ ಜೊನ್ಸನ್ ನೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರರಿಗೆ "ಉತ್ತಮ ವೃತ್ತಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆ" ಎಂದೊಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದುದು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸೂತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು,—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಕರೆಂಬವರು ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ದೇಶಪ್ರೇಮ ತೋರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳವು ತಲೆದೋರಿದಂದಿನಿಂದ ದುಸ್ತು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ನಾನಾ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದರು. ಖಾದಿ ಎಂದರೇ ಇವರಿಗೆ ಜೀವವಾಗಿದ್ದು, ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳದ ತತ್ವಗಳೂ ಇವರ ಗಣನೆಗೇ ಆಗ ಬಾರದಿದ್ದುವು. ಖಾದಿ ಉಟ್ಟರಾಯಿತು, ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತ ಎಂಬಷ್ಟೆ ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತರು, ಆಗಾಗ, ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಕೈ ನೂಲಿನ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಚಾರಗಳು ಇವರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಇವರಿಗೂ ತೋರಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಿನೆಮಾ ನಟರಂತೆ ಇದ್ದರು. ಇಂತಹ ಬಗೆಯ ಶಾಸನೋಲ್ಲಂಘನವನ್ನು ಇಂತಹ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾದೀತು ಎಂದು ಮೊದಲೇ ನೋಟೀಸು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಇದೆಲ್ಲ ದೇಶಸೇವೆಗೆಂದು, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೊಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿ, ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಆದರೆ, ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತರು ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುವುದಿತ್ತು; ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ತೆರಳುತಿದ್ದರು; ಹೊರತೋರುವುದೇ ಸುಖವೆಂದು ವಿಧ್ವಮಾನಗಳು ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಪುನಃ ಉದಯವಾಗುತಿದ್ದರು,—ಗ್ರಹಗಳ ಅಸ್ತ ಉದಯಗಳಂತೆ! ಕೆಲವರಂತೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು. ನಾಯಕತ್ವವಿರಬೇಕಾದರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೂ ಅಗತ್ಯ ಸಲಕರಣೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ, ನಾಯಕನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೊಬ್ಬನೇ ಇಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ದೊರೆಯದೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯು ನಾಯಕನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ತಪ್ಪದವರೇ ಇಲ್ಲ—ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಬಲ ಹೀಗಾಗಿ, ಮುಂದಿಟ್ಟ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಮುಂದುಬೇಕು. ಈಗೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತ ನಾಯಕತ್ವದ ಪರಿಣಾಮವು ಗ.ವುದೂ ಉಂಟು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿ ಇದ್ದ ನಾಯಕರನ್ನು ಸಾಕು, ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲ, ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಅಗತ್ಯ ಜನ್ಮಕರ್ತವ್ಯ, ದುಸ್ತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಕಟಮಾಡದೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಹಿಂದೂ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿರುವರು.

ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ... ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯ ... ಪ್ಯಾಸವು ಒಂದಾಗಲಿ ... ಯಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ... ರುವರು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿ ... ಜ್ಞಾನವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವು ದಲ್ಲದೆ, ... ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾಗುವುದು. ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಮೂಲಾಧಾರವೇ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿರುವುದು. ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು ಭೌತಿಕದಯಾಪರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ತೀರ ಖೇದಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಯೋಗ್ಯ ವಿದ್ಯಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಮನುಷ್ಯನು ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ೧೭ ಔನ್ಸಿನಷ್ಟು ವಿಷಗಾಳಿಯಿರುತ್ತದಂತೆ.

ಅದೆಂತಹ ಬಲವೋ!

ಎಳ್ಳನ್ನು ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾಡಿಕೆ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜನವರ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದವರು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಅದು ಸತ್ಯವೋ ಅಸತ್ಯವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡದಿದ್ದರೂ, ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾತ್ರ ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಆದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆಶಕ್ತಿಯೂ ಆ ಬಲವೂ ಪಟುತ್ವವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂತ ತಿಳಿದು ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ನೀರಸವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಬಾರದು. ನಾವು ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿಯೂ, ತೇಜಸ್ವಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಕಳೆಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 'ಅಮೃತ'ವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಅಮೃತವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಜೀವಿತ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಬಲವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಮೃತವು ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಂ—ರಾಯಪೇಟೆ—ಮದ್ರಾಸು.

ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರವರ್ತಕರು: ದಿ ಪೊಪ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

... is a sure cure for Oriental sores, local sores, all kinds of deep-rooted sores, skin eruptions, Pimples, Eczema, Ringworm, Sinus, Fistula auxillary-Abscess.

There is no need of dressing the wounds, nor are baths prohibited.

Price Rs. 2. Postage extra.

TAHIR DIN,
Anarkali, LAHORE.

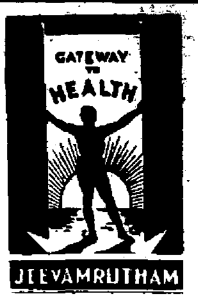

ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ
ರಾಜಮಾರ್ಗ

ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾದರೂ
ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು
ಅನುಸರಿಸುವುದೇ ಉತ್ತಮ.
ಆದರಿಂದ ಸೌಖ್ಯ, ಆನಂದ
ಇವುಗಳು ದೊರೆಯುವುವು.
ರಕ್ತಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ,
ನರಗಳ ಬಲಕ್ಕೆ,
ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿಗೆ,
ಎಲುಬುಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ
ಶಾಂತಿಗೆ,
ಜೀವ ಸತ್ವಗಳಿಗೆ,
ನವಯೌವನಕ್ಕೆ,
ರಾಜಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ

ಜೀವಾಮೃತ

ಆಯುರ್ವೇದಾಶ್ರಮಂ,
... ಗೋವಿಂದಪ್ಪನಾಯಕ್ ವೀಧಿ,
ಜಿ. ಟಿ. ಮದ್ರಾಸು.

ದ. ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟರು:
ಪೊಪ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Ready for sale!

SHARADA DIARY 1938

ARE ISSUED IN THREE SIZES

Big size 0-8-0. Small size 0-4-0.

ಶಾರದಾ ಪೊಕೆಟ್ ಡೈರಿ 1938
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

Interleaved big size DIARIES useful for Banks & Lawyers

ARE AVAILABLE AT 1-2-0 PER COPY

Sharada Press, Mangalore, S. Kanara.

HOUNSA

ಹಂಸಾ ಸ್ನೋ ಮತ್ತು
ಬ್ರಿಲ್ಲಿಂಟೈನ್,
ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಕೆ. ವೆಂಕಟೇಶ ಬಾಳಿಗ,
ಗೋವಿಂದಪ್ಪ ಬಜಾರ್, ಮಂಗಳೂರು.

Use the soaps
KNOWN ALL OVER
WISICO'S,
MINAR
&
TAJAMAHAL 'Red'
Bar Soaps.

POPULAR IN THE MARKET

Sole Distributer:-
P. G. KAMATH,
Kashmir House,
Marnamikatte, MANGALORE.

ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ್ಯ.

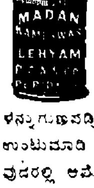

ಅತ್ಯಂತ ಬಲಕಾರಿ.

ಮೇಹರೋಗ, ಶರೀರದುರ್ಬಲತೆ, ನಿಸ್ಸತ್ವ, ವೀರ್ಯನಷ್ಟ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಮೋಘವಾದದ್ದು. ನಿಮ್ಮ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿ, ಶರೀರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು 2 ಡಬ್ಬಿಗಳೇ ಸಾಕು. 20 ತೊಲೆಗಳ ಡಬ್ಬಿ ರೂ. 1-4-0 (ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ)

ಪಿ. ಸಿ. ಎ. ಅಂಡ್ ಕೋ,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಸಮಾಜ, ಪೆರಡೇಪಿ.
P. O. Peridepi (ನೆಲ್ಲೂರು ಡಿ.)

ಸೂತಿಕಾವಾಯು ಅಪಸ್ಮಾರ,
10 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಡುವದು,
"ವಾಯುಮುಕ್ತಾ"

ಈ ಔಷಧವು ದೇಶೀಯ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾನವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅನಾರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಗರ್ಭವತಿಯರಾಗಿರುವ ಯಾವಿರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಈ ಭಯಂಕರ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ, ಹುಚ್ಚಿಯಾದವನ್ನು ಭೂತ ಯಾ ಪ್ರೇತಬಾಧೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅದು ಇತರ ರೋಗಗಳಂತೆಯೇ ದೇಹಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಡಬಡಿಕೆ ಕೂಗು, ಹೊರಳಾಟ, ಬಲಹೀನತೆ, ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ಶೀತ, ಎದೆಬಡಿತ ಅಪಸ್ಮಾರ, ಹುಚ್ಚುತನ ಮೊದಲಾದ ಕಾಟಗಳು 24 ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುವು. ಸ್ಮೃತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಒದ್ದಾಟ 10 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ರೋಗಿಯು ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. 10 ದಿನಗಳ ಔಷಧಿಗೆ ರೂ. 2-0-0 ಮತ್ತು 30 ದಿನಗಳ ಔಷಧಿಗೆ ರೂ. 5, ಪೋಸ್ಟೇಜು ಅಲಾಯಿದಾ.

C. L. [illegible]wala,
Palace Road, BARODA.

ನಮಗೆ ತಾಯಂದಿರರೆಷ್ಟು ಮಂದಿ?

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ

(ಲೇಖಕ:— ಬಿ. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಕುಂಗಳೂರು.)

[illegible] ಭಾರತವನ್ನು [illegible] ಯುಸಲು. [illegible] ವಿವೇಕಾನಂದರ ಧ್ಯಾನದ [illegible] ಅತ್ಯಂತ ಸಮಾನನಾಗಿ [illegible] ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತೀಯರಾಗಿ [illegible] ಭಾರತೀಯರಾಗಿ ಬೆಳೆದು, 'ಭಾರತೀಯತೆಯ' ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವದ ದಶದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಸರಿಸಿದರು. ಅವರ ಲೋಕ ಕೀರ್ತಿಯು ಸರ್ವಂಟು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ್ದು! ಕೇವಲ ಕಾವಿಸ್ಥೆಯುಳ್ಳದ್ದ, ಅನ್ಯಜನಾಂಗದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಅಚೇತನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಲಿರುವ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಧರ್ಮವು ವಿಶ್ವದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರಿ ಮೆರೆದ ವೀರ ಪುರುಷರು ಇವರು. ಮಾನವನು ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಈ ಶರಧಿಯನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ಸುಖ, ದುಃಖ ಕಷ್ಟ, ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ತೆರೆಗಳನ್ನು ಪಾರಾಗದಾಗದು. ಈ ಎರಡೂ ತೆರೆಗಳು ಮಾನವನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸದಿರದು. ಒಮ್ಮೆ ಸುಖಿಯಾದವನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ದುಃಖಿಯಾಗುವನು. ಒಮ್ಮೆ ಕಷ್ಟ ಸಹಿಷ್ಣತೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗುವವನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಾಹಸಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗುವನು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಹಸಮಲ್ಲನಾಗಿ, ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಸಾಯುವ ತನಕ ಜಯಮಾಲೆಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸಿ ಮೆರೆದವರಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮೆರೆಯುವ ಭಾಗ್ಯವು ದೊರಕಿದವನನ್ನು ದೇವತೆಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಅಂಥವರು ವಿರಳರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನುದಿನ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟವು ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದುದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಿರುವುದು. ಅಪಜಯವೆಂದರೇನೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜಯಮಾಲೆಗಳೇ ಅವರ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಕರ್ಮಯೋಗನೆಂದರೇನೆಂದು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅರುಹಿದವರು ಇವರೇ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ರಸಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾರವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಸವಿಸಿಂತು [illegible] ಕೊಂಡ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಸರ್ವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವರಿಗೂ ರುಚಿಸುವಂತೆ [illegible] ವರು ಇವರೇ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೂ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಾರವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೀರುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶಗಳ ತೃಪ್ತಿ ದಣಿತದಿಂದ ಆನಂದಗೊಂಡವರು ಮೊದಲನೇಯವರಾಗಿ ಇವರೊಬ್ಬರೇ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಗಳೇ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದರುಹಿದವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಮೊದಲಿಗರು ಇವರೇ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರದಿಂದಾಗಿ ಕ್ರಿಸ್ತೀಯತೆಯು ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾದುದನ್ನರಿತು ಇವರು ಜರ್ಮನಿಗೆ ತೆರಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಬಂಧವು, ಇವರ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಸಂದೇಶಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸದಿದ್ದರೂ, ಸ್ವಾರ್ಥಪರರಾಗಿ ಮತೀಯತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸದವರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತವು ದೊರಕಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಮೃತವಾಣಿಗೆ ಹಾದಿ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ತಮ್ಮ 39ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತರಾದರು. ಪೂರ್ಣಾಯುವಾದ ಇತರ ಯಾವ ಮಾನವನೂ ತನ್ನ ಆಯುಃಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದರೂ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಲೋಕಸೇವೆಯ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವದು ಇವರ ಈ ಅಲ್ಪ ಆಯುಃಮಾನದಲ್ಲಿನ ಅವರ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇಹ. ಅವರು ಪೂರ್ಣಾಯುಃರಾಗಿರುತಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಅವರು ಮುದುಕರಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ತರುಣ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಂತೆ ನಲಿದಾಡಿ ಭಾರತೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದು, ನಾವು ಅದೊಂದು ತರಹದ ನರವಶತೆಯಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗ ನಮ್ಮಾಭ್ಯುದಯದ ಅರ್ಕೋದಯವು ಕಳೆದೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾ! ಭಾರತದ ದುರ್ಭಾಗ್ಯವೇ! ಅಲ್ಲ! ಅಲ್ಲ!! ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತನನ್ನು ಕಳಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ದುರ್ಭಾಗ್ಯವೇ?

ನಾವು ದುರ್ಭಾಗಿಗಳೇ? ಮಾತೆಯೇ! ನೀನೆಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತರ ತಾಯಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ! ನಮ್ಮಂತಹ ದುರ್ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಇಂದಿನ ಪಾಡು ಇಷ್ಟರ ತನಕ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ದುರ್ಭಾಗಿಗಳೇ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಕಿಂಕರರಾಗಲು ನಮಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ತೇಜೋಮಯವಾದೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರ ಸಂದೇಶದ ಮೂರ್ತಿಮಯ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತರೆ ಸಾಕು ......! ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿಯಿಂದ ವಿರಹಿತವಾದ ಅವರ ಆ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಭಾರತೀಯರು ಅಂದು ಮಾಡಿದ ದೇಶಸೇವೆಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯ ಕಿರಣವು ಉಜ್ವಲಿತವಾದರೆ ಸಾಕು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರದು ದೇಶಸೇವೆಯು, ಯಾಕೆ? ಲೋಕಸೇವೆಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ನಲಿದಾಡಿದ ದೇಹ. ಇವರು ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಜರ್ಮನಿ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ರೋಮ್ ಪಟ್ಟಣದ ಕ್ರಿಸ್ತಾಲಯವನ್ನು [illegible] ತನ್ನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯ ವರ್ಗದವರೊಡಗೂಡಿ. ಹಡಗನ್ನು ಹತ್ತಿ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು [illegible] ಒಬ್ಬಾತನ [illegible] ತ್ವವನ್ನರಿದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕೆಯ [illegible] ಅವರನ್ನು ಒಮ್ಮೆ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಹಿಂದೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದೇ ಹಡಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ [illegible] ಒಬ್ಬ ಇಟಲೀ ಮಿಶನರಿಯು [illegible] ಸಂದರ್ಭವನ್ನೊಂದು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಸುಭಾಷಿತರಾದ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಇಂತಹ ದುಷ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜ್ಞಾನದೇವತೆಯ ಅವತಾರರು, ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸರಳ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಅಸಂಬದ್ಧ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಕಷ್ಟದಿಂದ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಸುಸಂದರ್ಭವು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವದೆಂಬ ಹೆದ್ದಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾದರು. ಆ ಇಟಲೀ ಮಿಶನರಿಗಳು ಪಾಪ! [illegible] ಅವರಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ [illegible] ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವದು. ಆ ದಾರಿಯಿಂದ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತೇವೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನೀಚತನದ ಹುಚ್ಚು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದೊಂದು ಹೊಸ ತರದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉಸುರಲು ಹೊರಟರು.

ಹೆತ್ತು ಸಲಹಿದ ತಾಯಿಯನ್ನು ತನ್ನನ್ನು ಹೊತ್ತ ಶ್ರೀ ಮಾತೆಯನ್ನು, ಆ ಶ್ರೀ ಮಾತೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲವತರಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತವೆಂಬ ತಾಯಿಯನ್ನೂ, ಹತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ಮೊಲೆಯುಣ್ಣಿಸಿ ತಾಯಿಯು ಕೈಬಿಟ್ಟ ಬಳಿಕ, ಸಾಯುವ ತನಕ ಹಾಲಿತ್ತು ಸಲಹುವ ಗೋಮಾತೆಯ ಭಕ್ಷಕನಾದ ಆ ಇಟಲಿ ಮಿಶನರಿಯು ಹೀಯಾಳಿಸುವದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಶಾಂತ ಭಾವ ಆ ಪ್ರಫುಲ್ಲ ಮೋರೆಯು ಬಿಸಿ ರಕ್ತದ ಉತ್ಕಟತೆಯಿಂದ ಕಂಪೇರಿತು. ಈ ಕೆಂಬಣ್ಣವೇರಿದ ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದರ ವದನವನ್ನು ಕಂಡ ಇಟಲಿ ಮಿಶನರಿಗಳು ತನ್ನ ಇಂಗಿತವು ಈಡೇರಿತೆಂದು ಹಿಗ್ಗಿದರು. ಹಿಗ್ಗಿದವರಿಗೆ ಸುಖದ ಸುಗ್ಗಿಯು ದೊರಕಿತಂತಾಯಿತು. ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಿಂದ ಮುಳುಗಿ ಕೇಳುತ್ತಲಿರುವ ಅವರ ಆ ಮನೋಭೀಷ್ಟದ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದಾಗಿ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಪ್ರತೀ ಮಾತುಗಳೂ ಭಾರತೀಯರ ಹೀಯಾಳಿಕೆಯ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕದ ಕಡನೆಯ ಸೋಪಾನವನ್ನವಲೋಕಿಸಿತು. ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಹಡಗದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇರುವರೆಂಬುವದನ್ನಾಗಲೀ, ತಾನು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಆಗ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಆತ್ಮಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತವನ್ನು ಭಾರತೀಯರನ್ನು, ಭಾರತ ಧರ್ಮವನ್ನು, ಹೀಯಾಳಿಸುವದನ್ನು ಕೇಳಲಾರದಾದರು, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲದ ರೋಷಾವೇಶವು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಹಿಡಿದರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಆ ಇಟಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ಮಿಶನರಿಗಳ ಗಡ್ಡವನ್ನು ಹಿಡಿದರು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅವರ ಕಾಲುಗಳನ್ನು. (ಇನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನೆ ಏನಾಗುತಿತ್ತೆಂದು ವಾಚಕರೇ ಊಹಿಸಬಹುದು.) ಮಾತೃ ನಿಂದೆಯಿಂದ ರೋಷಾವೇಶಗೈದ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆ ಸಮಯ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಭಸ್ಮೀಕರಿಸಲು ಹೊರಟ ರುದ್ರನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಅವರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರೊಬ್ಬರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವರು.—ಎತ್ತಿದರು ಆ ಇಟಲೀ ಮಿಶನರಿಯನ್ನು ಉಸುರಿದರು.... ಏನು! ನನ್ನ ಮಾತೆಯನ್ನು, ಭಾರತವನ್ನು, ಭಾರತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವೆಯಾ? ನೋಡುವರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.....ವೆಂದು. ಅವನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನೆತ್ತುಹಾಕಲು ನಡೆದಾಗ, ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರೊಬ್ಬರು ಆ ಇಟಲೀ ಮಿಶನರಿಗಳ ಆರ್ತನಾದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಟಲೀ ಮಿಶನರಿಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯುತಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ತರದಲ್ಲಿ ಹೀಯಾಳಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವಂತೆ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುವವರಾದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆ ಇಟಲೀ ಮಿಶನರಿಗಳಿಗೆ:-

ವಾಚಕರೇ ಸಿಟ್ಟು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಒಳ್ಳೆತನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ, ಹೆತ್ತು ಹೊತ್ತು ಹಾಲಿತ್ತು, ಜಾತೀಯತೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲಿಸಿದ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನ ತನ್ನ ತಾಯಂದಿರರನ್ನು, ಯಾರಾದರೂ ಹೀಯಾಳಿಸುವಾಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಅವರ ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡುವಾಗಲೂ, ತಾಳ್ಮೆ ಗ್ರಾಹಿಸುವ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಮಾನವತ್ವವಿದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತೆ? ಪುರುಷನಲ್ಲಿ ಪುರುಷತ್ವವಿರುವಂತಾಗುವದೇ? ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿತನವಿರುವದಂತಾಗುವದೇ? ಇಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವವನು ಹೇಡಿಯು. ಮಾತೃಭಕ್ತಿಯು ಆತನಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು

ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಮರಳಿ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಗಂಗಾನದಿಯ ದಡದ ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಠ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಷ್ಯ[illegible] ಶಿಷ್ಯ[illegible] ನನ್ನು ಕರೆದು, ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ್ಗೆ ಆ ಶಿಷ್ಯನು ತಾನು ಈ ವರೆಗೆ ಹಾಗೆ ಭಾಷಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅದು ತನಗೆ ಅಶಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುವದೆಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಗ್ಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ 'ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಏಕಾಗುವದಿಲ್ಲ? ಅನ್ಯ ದೇಶದವರು ಬಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತವಾದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕೇಳುವ ನೀವು ಹೊತ್ತ ಮಾತೆಯ ದ್ರೋಹಿಗಳಾಗುವದಿಲ್ಲವೇನು? ನಿಮ್ಮ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ, ಜನನಿ ಜನ್ಮದಾತೆಯನ್ನು, ನಿಮ್ಮೆದುರು ಹೀಯಾಳಿಸುವಾಗಲೂ, ನೀವು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಹೇಡಿತನಕ್ಕೆ ಏನನ್ನಬೇಕು, ಹೋಗಿರಿ! ಪೀಠದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದದನ್ನು ಉಸುರಿರಿ! ಗೊತ್ತಿರಲಿ! ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರಲಿ! ಏನೇನು ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದೋ ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ನುಡಿಯಿರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದುದೇ ತಥಾಸ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಾಗುವುವೆಂದು ದಬ್ಬಿ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು.

ಭಾಷಣಾನಂತರ ಶಿಷ್ಯರ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅಮೃತವಾಣಿಯಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದವೆಂದು ಅನಂತರ ಆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಅದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ವರಪ್ರದಾನದ ಮಹಿಮೆ.

ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ, ಜಾತೀಯತೆ ಎಂಬ ನೆವನದಿಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಭಾರತದುದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸುಳಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಸ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ತೊರೆದು ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ, ಉದರಪೋಷಣೆಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಸತ್ಯವೇದವನ್ನು ಸಾರುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಿಮಾತ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಗಿಳಿಯೋಪಾದಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ದೇವಾಲಯಗಳೆಂಬ ನೆವನದಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನರಿಂದ ಸುಲಿದು ಭಕ್ತರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ವಂಚಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನಾಗಲೀ, ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನಾಗಲೀ, ಹಿಂದೂ ಜನರನ್ನಾಗಲೀ ನಿಂದಿಸುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ದೂರಿದರೆ ಅವರು ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೊಮ್ಮೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಅದೇ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಇಬ್ಬರು ಆಂಗ್ಲೇಯರು, ಹಿಂದೂದೇಶದ ವೈರಾಗಿಗಳ ಕಾವಿ ವಸ್ತ್ರದ ಉಡುಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹಿಂದೂ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆಂಬವರು ಎಕ್ಕರೆಂಬುವುದಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಇವರು ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳದಂತಿದ್ದರು. ಮುಂದಿನ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಇವರಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ಟರರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಸರಳತನದ ಚತುರತೆಯನ್ನು, ಈ ಆಂಗ್ಲೇಯರಿಬ್ಬರು ಕೇಳಿ, ನಾಚಿಗೆ ಕೆಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮದು ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರು ನಿಮ್ಮಂತಹ ಹುಚ್ಚರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಇದು ಮೊದಲನೇಯದಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಾದರು.

ಈ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪರಿಚಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದುದಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮಕಥೆಯನ್ನೋದಿದರೆ ತಿಳಿಯುದು. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾ ಭಾರತಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಪರಮಶಾಂತಿ ಆನಂದವು ಅವರ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೋದುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಅಲ್ಪಲೇಖಕನಿಗದರ ವರ್ಣನೆಯು ಅಸಾಧ್ಯವು. ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು, ನಮ್ಮ ಮಾತೆಯ

([illegible]ನೇ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡುವುದು)

[illegible]

ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ [illegible] ಕುರಿತು, [illegible] ಮಹೇಂದ್ರ [illegible] ಎಂಬವರು, ಈ [illegible] ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಮೋಡರ್ನ ರಿವ್ಯೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವರು.

[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ [illegible] ಆದರೆ ಈ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಕಡೆಗ [illegible] ಬಗೆಯ ಟೀಕೆಗಳು ಹೊರಟಿವೆ. [illegible] ಕೃತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ [illegible] ಆದರ್ಶವಾಗಿವೆ, ಆದರೆ [illegible] ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ನೀತಿಯ ಆಧಾರ [illegible] ಅವುಗಳಿಂದ ಹಾಳು ಪರಿಣಾಮಗ [illegible] ಗುವವೆಂದೂ, ಗದರಿಕೆಗಳು ಹೊರ [illegible] ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೆ, ಈಗಿನ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಹಿತಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವರ್ಗದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ತರದ ಟೀಕೆಯು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ- ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಟೀಕೆಗಳು ಲೋಭತನದ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಚಿಹ್ನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸಂಬಳ ಕಡಿತದಿಂದ ಕೆಲಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದು ಎಂದು ಅವರ ಅಂಬೋಣ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಮಹಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದುದು ಬರೀ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತಾರದೆ ನಿಲ್ಲದು.

ಸರಕಾರದ ಖಜಾನೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಯೋಗ್ಯತೆಗೂ, ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಪಗಾರಕ್ಕೂ ಜೋಡಣೆ ಇರಬೇಕಾದುದು, ಹಳೆ ನ್ಯಾಯವು. ಸರಕಾರಿ ಹಣದ ಹೆಚ್ಚಿನಂಶವು ಬರಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವ್ಯಯಿಸಲ್ಪಡದೆ, ಕಂದಾಯದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲ ದೊರಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಈ ನೀತಿಯು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೂ ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲ. ಈ ತರದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗವು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಒಂದು ಮಹಾ ತಡೆಯಾಗುವುದು. ತರುಣರ ಶಕ್ತಿಉತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಸಾಹಸದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಕಡೆ ಹರಿಯುವುದು. ಇತರ ದೇಶಗಳ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಪಗಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಈ ಸೂತ್ರವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಒಬ್ಬನ ಸರಾಸರಿ ಆದಾಯವನ್ನೂ, ಇತರ ದೇಶಗಳ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಪಗಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸರಕಾರಿ ನೋಕರನೊಬ್ಬನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ರೂ. ೫೦೦ನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಣಯವು ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನು

ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನು ದೇಶಗಳ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಪಗಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಹೋಲಿಸಿ ನೋಡೋಣ. ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು. ಜಪಾನಿನ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ದೇಶವೆಂದೂ, ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಗಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದೂ, ಕಂಡುಬರುವುದು.

[illegible]ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible], ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ [illegible] ಉತ್ಪತ್ತಿಯು [illegible],೦೦೦ ಯೆನ್ನುಗಳು, ಅಂದರೆ ಇಂದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ [illegible] ಉತ್ಪತ್ತಿಯು [illegible] ಯೆನ್ನುಗಳು, [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible]

ಅದೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ರೂ. [illegible] ಈ ಲೆಕ್ಕವು, ಧಾರಣೆಗಳು ಏಳುವ ಮೊದಲೇ ತೆಗೆದುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ಸರಾಸರಿಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಜಪಾನಿನ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಹಿಂದೂದೇಶದವನಿಗಿಂತ ಶೇ. [illegible] ಸಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಕೂಲಿಯ ಮಜೂರರಿಗೂ, ಜಪಾನಿನ ಕೂಲಿ ಮಜೂರರಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು.

ಕಾರಖಾನೆ, ಛಾಪಖಾನೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನೀಯ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಗಾರ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ.

[illegible]ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರದ ಅಂದಾಜು ಬಜೆಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೆ ರೂ. [illegible]. ಅದೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸರಕಾರದ ಅಂದಾಜು ಬಜೆಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೆ ರೂ. [illegible],೦೦೦. ಈ ಎರಡು ಅಂಕೆಗಳನ್ನು ಸರಿಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಜಪಾನು ಸರಕಾರದ ಬಜೆಟಿನ ಜಮೆಯು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಶೇ. [illegible] ಸಲ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಅಂದರೆ ಜಪಾನಿನ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಗಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಂಭವನೀಯವು. ಆದರೆ,

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ	ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ
ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ	[illegible]
ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ	[illegible]
ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ	[illegible]
ಕೊರಿಯಾ ದೇಶದ ಗ[ವ]ರ್ನರ್ ಜನರಲ್	[illegible]
ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್	[illegible]

ಪಗಾರಗಳು ದೊರಕುತ್ತಿವೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ,

ಮೊದಲು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ ನೋಡೋಣ. ಪಂಜಾಬಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible] ಜಪಾನಿನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಕೊರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ಆದರೂ, ಪಂಜಾಬಿನ ಗವರ್ನರರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಪಗಾರ [illegible]. ಪಂಜಾಬಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕೊರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಶೇ. [illegible] ಸಲ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪಂಜಾಬಿನ ಗವರ್ನರರ ಪಗಾರ ಕೊರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಗವರ್ನರರಿಗಿಂತ ಶೇ. [illegible] ಸಲ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಪಾನಿನಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಂಗಾಳದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಜಪಾನಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅರ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯರ ಪಗಾರ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಾದರೆ ಜಪಾನಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಗಾರದ ಎರಡು ಪಾಲಷ್ಟು ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಬಂಗಾಳದ ನಾನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೂ. [illegible]ಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತಿವೆ. ಜಪಾನಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯರ ನಾಲ್ಕು ಪಾಲಷ್ಟು. ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ I. C. S. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ, ಗಡಿನಾಡಿನಿಂದ ಬಂಗಾಳದ ವರೆಗೆ [illegible]ರಿಂದ [illegible] ಪಗಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಜಪಾನೀಯ ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗಿಂತ [illegible] ಪಾಲಷ್ಟು. ಈಗ ಸಿವಿಲ್ ಸಿಬಂದಿಯ ಕುರಿತು.

ಜಪಾನಿನ ಸಿವಿಲ್ ಸಿಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ೧. ಶಿನಿನ್ ವರ್ಗ (ನೇಮಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ) ೨. ಚೋಕನಿನ್ ವರ್ಗ, ೩. ಸೋನಿನ್ ವರ್ಗ, ೪. ಹಾನಿನ್ ವರ್ಗ. ಈ ವಿಭಜನೆಯು ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ, ವಿದ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. [illegible]ರಲ್ಲಿ ಶಿನಿನ್ ಮತ್ತು ಚೋಕನಿನ್ ವರ್ಗಗಳ ತಿಂಗಳ ಒಂದರ ಸರಾಸರಿ ಪಗಾರ ರೂ. [illegible], ಸೋನಿನ್ ವರ್ಗದವರದ್ದು ರೂ. [illegible], ಹಾನಿನ್ ವರ್ಗದವರು ರೂ. [illegible]. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರೊಬ್ಬರು ತಿಂಗಳ ರೂ. [illegible] ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿರುವುದು ರೂ. [illegible], ಅಂದರೆ ಶೇ. [illegible] ಸಲ ಅಧಿಕ.

ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಜಪಾನಿನ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪಗಾರ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಈಗ ನಿಯಮಿಸಿರುವ ರೂ. ೫೦೦ ಮಿತಿಯು ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಪಾನಿನ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕೊರತೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೆ? ಅಲ್ಲಿ [illegible] ದೆ? ಇಲ್ಲ, ಜಪಾನೀಯ ಸರಕಾರವು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಪಗಾರಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳುಂಟಾಗುವವು.

ಹಿಂದೂದೇಶ ಮತ್ತು ಪೋಲೆಂಡು.

ಪೋಲೆಂಡಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು, [illegible] ಇದು ಮೊದಲಿನ ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible]. ಪೋಲೆಂಡು, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದು. ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ತರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯವು. [illegible]ರಲ್ಲಿ ಪೋಲೆಂಡಿನ ಸರಕಾರಿ ಖಜಾನೆಗೆ ಜಮೆಯು, ರೂ. [illegible] ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಜಮೆಯು, ರೂ. [illegible],೦೦೦. ಅಂದರೆ ಪೋಲೆಂಡಿನ ಜಮೆಯು ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾಗಿಂತ ಶೇ. [illegible] ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, [illegible] ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು.

ಇದರಿಂದ ಪೋಲೆಂಡು ತನ್ನ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಡ ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಗಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೋಲೆಂಡಿನ ಪಗಾರದ ಪಟ್ಟಿಯು, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪೋಲೆಂಡಿನ ಮಹಾ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ. [illegible] ದೊರಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಿಹಾರಿನ ಗವರ್ನರರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಬಿಹಾರ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಪೋಲೆಂಡ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಿಂತ ಶೇ. [illegible] ಸಲ ಅಧಿಕ ಪಗಾರ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಬಿಹಾರಿನ ಓರ್ವ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಸಂಬಳವು ಪೋಲೆಂಡಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಬಿಹಾರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ [illegible] ತನಕ ಪಗಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಪೋಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳು ಒಂದರ ರೂ. ೫೦೦ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ಪಗಾರ ದೊರಕುತ್ತಿರುವ [illegible] ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಬಿಹಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸಿನ [illegible] ಮಂದಿ [illegible] ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ. [illegible]ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಗಾರ ಪಡೆಯುವ [illegible] ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿರುವರು.

ಹಿಂದೂದೇಶ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾ

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪಗಾರದ ಪಟ್ಟಿಯು ಜಪಾನು ಮತ್ತು ಪೋಲೆಂಡಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಧಿಕವಾದುದಲ್ಲದೆ, ಅದು ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾದುದು. ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾವು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದು. ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶವು. ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ರೂ. [illegible]. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ [illegible] ಪಾಲುಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ಅಲ್ಲಿನ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗಿಂತ [illegible] ಪಾಲಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆದಾಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಸಂಬಳವು ಅಲ್ಲಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬಹುದೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಪಗಾರದ ಈಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯು ನ್ಯಾಯವಾದುದೆ?

ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸಣ್ಣದು, ಆದರೂ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸರಕಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವು ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಆಯವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಆಯಕ್ಕಿಂತ [illegible] ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಪಗಾರಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಬಹುದು.

ಆದರೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೌರವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಉಚ್ಚ ವರ್ಗದವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದೂದೇಶದ ವೈಸ್ರಾಯರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಮಾತ್ರ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನದು ವೈಸ್ರಾಯರ ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ. ಅವರ ಭತ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ, ಅದು ಅವರ ಸಂಬಳದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೀರಿಸುವುದು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಆಯವು ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕಿಂತ [illegible] ಪಾಲಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಾದರೂ, ಇಂಡಿಯಾ ವೈಸ್ರಾಯರಿಗೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ಪಗಾರ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಂತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಹಾಯಕರಾದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರ ಪಗಾರ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಹಿಂದೂದೇಶದ ವೈಸ್ರಾಯರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರ ಪಗಾರ ತಿಂಗಳಿಗೆ [illegible]. ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಗವರ್ನರರ ಪಗಾರ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. [illegible]. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು, ಅಲ್ಲಿನವುಗಳಿಗಿಂತ ಬಡವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಗವರ್ನರರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ತರದ ಪಗಾರಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತಿವೆ. ಡಿಲ್ಲಿಯ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. [illegible] ದೊರಕುತ್ತಿರುವಾಗ, ಡಿಲ್ಲಿಯ ತರದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗವರ್ನರರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ರೂ. [illegible] ಮಾತ್ರ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ದರಿದ್ರ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಪಗಾರಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶವೆನಿಸಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಪಗಾರಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಂತ ಅಮೇರಿಕಾವು ತನ್ನ ಆಯವನ್ನು ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರಿ ನೋಕರರ ಸಂಬಳಗಳಿಗೂ, ಸರಕಾರದ ಆಯಕ್ಕೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆದಾಯಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ಜೋಡಣೆಯು ಇರುವುದು ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕ್ರಮವನ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಾನೀಯ

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಮಹಾಕವಿಗಳೂ ಆದ ಶೆಲ್ಲೀ ರವರು ಟೀಯು ಆನಂದ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಬೀಡೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಗಳಿಕೆಯೇನಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಟೀ ಕುಡಿಯುವವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಿಂತ ಬೇರೆ ಹೊಗಳಿಕೆ ಬೇಕೆ.

ಡಾ॥ ಜಾನ್‌ಸನ್ ರವರು ಪೂರ್ಣ ಟೀ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಟೀ ಪಾನೀಯದಿಂದ ಅವರು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತಿದ್ದರು. ಬೆಳಗಾಗಿ ಟೀ ಕುಡಿಯಲು ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಎದುರು ನೋಡುತಿದ್ದರು. ಮಾನಸಿಕ ಉಲ್ಲಾಸಕ್ಕೂ, ದೇಹಶ್ರಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೂ ಟೀಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾನೀಯವು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಟೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವು ಅತಿಯಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ಅರ್ಹವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಯಾವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಟೀ ಪಾನೀಯವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು. ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಯುಳ್ಳ ಆಫ್ರಿಕದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅತಿ ಶೀತವುಳ್ಳದ್ದಾದ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಟೀಯು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪಾನೀಯವೆಂಬುದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾತು. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹಬಲವೂ ಮಾನಸಿಕ ಬಲವೂ ಕುಂದದೆ ಇರಲು ಟೀಯೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಸಾಧನ.

ಟೀಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕುಡಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ರುಚಿಕರವಾಗಿರುವುದು. ಟೀಯಲ್ಲಿರುವ ಅಸಾಧಾರಣ ಗುಣಗಳಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ. ನೀರೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಪಾನೀಯಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಗೇ ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮನ್ನಣೆಯು ಇದೆ.

ಮಾನವ ಕೋಟಿಯ ಬಹುಭಾಗದವರು ಇತರ ಪಾನೀಯಗಳಿಗಿಂತ ಟೀಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆದ್ಯಂತದಲ್ಲೂ, ಚೈನಾ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದಲ್ಲೂ ಟೀಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾನವೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧಿಕಾರಯುತ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚೈನಾ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳವರು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೯೪೦ ಮಿಲಿಯ ಪೌಂಡುಗಳಷ್ಟು ಟೀಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು.

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಟೀ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗೀಗ ಟೀ ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭೂಭಾಗದ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಪಾನೀಯವೂ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಜಾನುರಾಗವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಲ್ಲ. ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ವೃದ್ಧಿಯು. ಈ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಪಾನೀಯವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಅನುರಾಗವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದೆಂಬುದು ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಷಯ.

ಇಂಡಿಯಾದ ಟೀ ಯಿಂದ

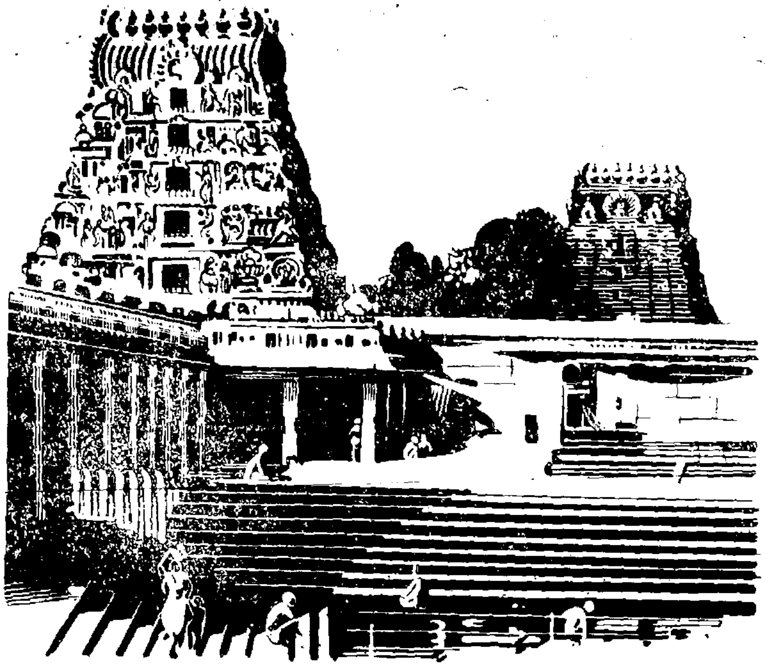

ಶಾಶ್ವತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ

ಉರಿಯುವ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಟೀಯು ದಣುವಾರಿಸಿ ತಂಪನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಒಡನೆ ಕುಡಿದರೆ ಟೀಯು ನಿದ್ರೆಯ ಮೊಬ್ಬನ್ನು ಓಡಿಸುವುದು. ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದ ನಂತರ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ಟೀ ಕುಡಿದರೆ ಸೊಕ್ಕಿ ಸೊರಗಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಲವಲವಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಎಡೆಬಿಡದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಇದು ಶಾಶ್ವತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ನೀವೂ ಆ ಫಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

ಇಂದಿನಿಂದಲೇ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಭಾರತೀಯ ಟೀ ಕುಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿರಿ. ಅದರಿಂದ ಹೊಂದಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ.

ಟೀ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

[illegible]

ಭಾರತೀಯ ಟೀಯು ಭಾರತವರ್ಷದ ಆನಂದ ಮತ್ತು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಬೀಡು

I K 11

ಪ್ರಕಟಣೆ.

ನಂಬ್ರ 3783 L. A./6-10-37ನೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹುಕ್ಕುಂ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ— ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸುವರೆ ಇಚ್ಛಿಸುವ (ಈಗಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ಕೂಡ) ಉಮೇದ್ವಾರರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಉಮೇದ್ವಾರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನು ತನ್ನ ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 15/- ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಫೀಸನ್ನು ತೆರಬೇಕು. ಅರ್ಜಿ ಫಾರ್ಮುಗಳು ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆಫೀಸು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ್ಗೆ ಸಿಗುವವು.

ಡಿ. ಬಿ. ಇಂಜಿನಿಯರ ಆಫೀಸು ಮಂಗಳೂರು, 2—12-37.

K. K. Nambiar,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಜಪಾನೀಯರು ಶಾಂಗಾಯ್ ಪಟ್ಟಣದ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರದೇಶವ [illegible] ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅನ್ಯರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನೀಯರ ಕೈ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳ ಮಂದಿ ಚೀನೀಯರೂ ಇರುವುದರಿಂದ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟಿರುವುದು.

ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಜಪಾನಿನ ಶಾಂತಸಾಗರದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಕುರಿತು ಸಂದೇಹ

...ಗಳುಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು, ತನ್ನ ಸಂಗಾಮು ಮತ್ತು ನಾವಲ್ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು. ಸಿಂಗಾಪುರವು ಶಾಂತಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಹವಾಯಿಯು ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ. ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಯೋಪಾದಿ ಭದ್ರತಾಯೋಜನೆಯು ಅಮೇರಿಕಾವು ಹವಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸುವುದೆಂದು ಅಂದರೆ ಜಪಾನು, ಶಾಂತಸಾಗರದ ತನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುವುದಂತೆ.

[illegible] ನಡೆಯಬೇಕು.

[illegible] ಏಕೀಕರಣವಾಗಿ, ಅದೊಂದು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು.

[illegible] ಬದನೆ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ [illegible] ವಾರ ವೃಷಭೂರಿನ ವಿದ್ವಾನ್ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷ [illegible], ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಠಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಬೋಧೆಯು ನಡೆಯುವಂತೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿ, ಸರಕಾರದೊಡನೆಯೂ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರರೊಡನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಒಂದು ಠರಾವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವರುಷತ್ತು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ, ಅಲಂಕೃತವಾದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ದೊಡ್ಡ ಜನವರ್ಗವು ಕೂಡಿ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾ ದೇವಿಯರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಡನೆಯೂ, ಭುಜಬಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಮಂಗಲಾಚರಣೆಯಿಂದಲೂ, ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಂತರ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮ. ರಾ. ರಾ. ಡಿ. ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಸ್ವಾಗತಾ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಓದಿದರು. 'ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ 'ವತ್ಸ' ಎಂಬುದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅರ್ಥಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸರಸಮಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ನಂತರ ವಿವಿಧ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಭಾಷಣಗಳು ನಡೆದುವು.

ಅಧಿವೇಶನದ ಸಮಯ ನಡುನಡುವೆ ಗಾಯನವು ಇದ್ದಿತು.

ಅದ್ವೈತ ಪರವಾಗಿ ಉಡುಪಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಟ್ಟರು, 'ಪೂರ್ವ ಮೀಮಾಂಸದ ಪರವಾಗಿ, ಶ್ರೀ ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ, ಶ್ರೀ ವೀರಶೈವ ತತ್ವಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಾಲಹರಿದಾಸರು, ರಾಮದಾಸರ 'ಸಮರ್ಥ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ' ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ತತ್ವಜ್ಞಾನವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದುದೂ, ಸತ್ಯ, ದಯಾ, ಸೌಚ್ಯ, ಎಂಬ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದೂ, ಸತ್ಯವೆಂದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ದಯೆಯೆಂದರೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಸೌಚ್ಯವೆಂದರೆ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಠರಾವು ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ದಿವಸ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಪರಿಷತ್ತು, ಶ್ರೀಗಳಾದ ಆರ್. ಎಸ್. ಹುಕ್ಕೇರಿಕರ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನದಲ್ಲಿ ಜರಗಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಒಂದು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಹುಕ್ಕೇರಿಕರರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಅನಾವರಿಸಿದ ನಂತರ, ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಪುತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾ ದೇವಿಯವರ ವಂದೆಮಾತರಂ ಹಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಸ್ವಾಗತ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು, ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅವಶ್ಯ[illegible] ಸ್ವತಂತ್ರ [illegible] ಪ್ರಾಂತ್ಯ [illegible]ಕೆಂದರು. ಈ ಕುರಿತು, ಸಮಸ್ತ ಕರ್ನಾಟಕವು ಎಚ್ಚತ್ತು ಚಳವಳ ನಡೆಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಗಾಗಿ ನಡೆದ ಚಳವಳದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಅವಶ್ಯವು, ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯಯಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕಿದೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಿಶ್ರಮಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಹುಕ್ಕೇರಿಕರರು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ನಂತರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವರ್ಗದಿಂದ ಅನೇಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯರಚನೆಯ ಕುರಿತು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಉತ್ತಂಗಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕುರಿತೂ, ಶ್ರೀ ಭುಜಬಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯರು ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಕುರಿತೂ, ಹೊಸ್ಪೇಟೆಯ ರಾಮರಾಯರು ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತೂ, ಶ್ರೀ ಕಿಲ್ಲೆಯವರು, ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅವಶ್ಯದ ಕುರಿತೂ, ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಸುರಸವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನಿತ್ತರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರಚನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರಗಳು ಬೇಗನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಠರಾವಾಗಿ, ಪರಿಷತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ನೇಕಾರರ ಮುಷ್ಕರ

ತಮಗೆ ಸಿಗುವ ಮಜೂರಿಯು ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಾದಿಸಿ ಸುಮಾರು 8 ಸಾವಿರ ನೇಯಿಗೆಯವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ನಡೆಸಿರುವ ಸಂಗತಿಯು ಮಹಾಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ 14 ದಿವಸಗಳು ಕಳೆದವು. ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನೇಯಿಗೆಯವರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿದರೂ ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ಅವರಿಗೆ ನಾನಾ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೇ ಊಹಿಸಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ.

ನೇಕಾರರು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಮಜೂರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕುರಿತು ಮಾಲಿಕರ ಕಡೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಜನಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲೀ ಮಾಲಿಕರ ಕಡೆ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸಿ, ಮಜೂರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೇಯದಿತ್ತು. ಆಗ ಈಗಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಲಾರದು. ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಮಜೂರಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಜೂರರು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇರಲಾಗದೆ ಹೊರಟು ಬರುವುದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತಾ. 5ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾ. ಹುಕ್ಕೇರಿಕರರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ನೇಕಾರರ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಕಡೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಬಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಯು ಈಗ 6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಾದರೂ ನೂಲಿನ ಬೆಲೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಜೂರಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ನೇಕಾರರು ಕೇಳುವ ಮಜೂರಿಯು ನ್ಯಾಯವಾದ್ದೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಯಿತು.

1. [illegible] ನೇಯಿಗೆ [illegible] ಮಾಲಿಕರ [illegible]

NACET BLADES

ನಸೆಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಖಾತ್ರಿ ಬ್ಲೇಡುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ಅವುಗಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಅವುಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಬ್ಲೇಡುಗಳಿಗೆ ಬಾಳ್ವಿಕೆ ಬಹಳ. ಮೂರು ಗೂಟದ ರೇಜರುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

8 ಆಣೆಗಳಿಗೆ ಬ್ಲೇಡುಗಳು 10

INV

ಹರಿಪುರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ.

ಚುನಾವಣೆಯ ವೇಳಾಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಜಿ. ಕಾ. ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಭಾಗಿಯಾಗಬಯಸುವವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕು.

ನಾಮಪತ್ರಗಳು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಜಿ. ಕಾ. ಕಮಿಟಿಯ ಕಚೇರಿಯಿಂದ [illegible] ನಾಮಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು [illegible] ನಾಮಪತ್ರಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ [illegible] ಪ್ರತಿಯನ್ನು [illegible] ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ (ಧಾರವಾಡ) ಯ ಕಚೇರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾ. ಕಾ. ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಮಂಡಳಿಯದರು. ಹೆಚ್ಚು [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು 4, ನೇಕಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು 4, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ 1 ಹೀಗೆ 9 ಮಂದಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು 1930 ಮತ್ತು 1937ರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಬಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ನೂಲಿನ ಬೆಲೆ, ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ನೇಯಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಜೂರಿ ಇವುಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಜೂರಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೇಕಾರರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ನೇಯಿಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಾಲಿಕರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸಂಘದ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಒದಗಬಾರದೆಂದೇ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ರಾಜಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಜನರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ಭಾವವನ್ನು ತಾಳದೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವರೆ ಕುತೂಹಲಪಟ್ಟರೆ ವಿವಾದವು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಯುವುದು. ಮಾಲಿಕರು ನ್ಯಾಯವಾದ ಯಾವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧತೆಯೇ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾಲಿಕರು ನೇಕಾರರು ಕೇಳುವ ಮಜೂರಿಯು ನ್ಯಾಯವಾದುದೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಯಂ. ಉಮೇಶರಾವ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷ,
ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ.

ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಮತ್ತು ನಾಮಪತ್ರಿಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂ. ಕಮಿಟಿಯ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ದೊರೆಯುವುವು. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕಚೇರಿಯ ನೋಟೀಸ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ, ವೇಳಾಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹಚ್ಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಆರ್. ಶ್ರೀ ಹುಕ್ಕೇರಿಕರ, ಗೌ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಕ. ಪ್ರಾಂ. ಕಾಂ. ಕಮಿಟಿ. ಧಾರವಾಡ,

ಹರಿಪುರ ಕಾ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ

[illegible] A [illegible] ವಿಭಾಗ.

1 [illegible] ತಾಲೂಕು [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರಿವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂ. 1–52.

2 [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 53–103.

3 [illegible] ತಾಲೂಕು–[illegible] ಸರ್ಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 1–33

4. [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 34–35 ಮತ್ತು 46–63.

5. [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂ. 40–45 ಮತ್ತು 64–86

6 [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 87–114.

7 [illegible] ತಾಲೂಕು [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 1–28.

8 [illegible] ಸರ್ಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 29–45

9 [illegible] ಸರ್ಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 46–105

10 [illegible] ತಾಲೂಕು [illegible] ಸರ್ಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 1–81.

11 [illegible] ಸರ್ಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 49–172

12 [illegible] ಸರ್ಕಲ್. ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 89–172.

13. [illegible] ತಾಲೂಕು–[illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 1—59.

14. [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 60–80.

15. [illegible] ಸರ್ಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂ. 81–115.

16. [illegible] ತಾಲೂಕು–[illegible], [illegible] ಸರ್ಕಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 1–33, 73–100 ಮತ್ತು 135–151.

17. [illegible] ಸರ್ಕಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮ ನಂಬ್ರ 34–72, 101–134, 152–164.

ಮತದಾರ ಸಂಘಗಳು:–

B. ಪಟ್ಟಣ ವಿಭಾಗ

1. ಮಂಗಳೂರು ಟೌನು ವಾರ್ಡ ನಂಬ್ರ– 4, 5, 6, 7, 8 ಮತ್ತು 9.
2. " " 1, 2, 3, 13, 14, 15.
3. " " 10, 11 ಮತ್ತು 12.
4. " " 16–26
5. ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು–ಉಡುಪಿ ಟೌನು–ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಲ್ ವಾರ್ಡ ನಂಬ್ರ 1–6
6. " " " 7–12

ಎಂ. ಉಮೇಶ ರಾವ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷ,
ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]ತ್ತು ಮಾಸಗಳಿಗೆ ಲಗ್ನಗಳಿಲ್ಲ!

ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕಂಡದ್ದೇ ಇಲ್ಲ—ಆದರೆ,

ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗಿ, ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯಾಗಿರುವನು!

ಮುದಿ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳ ತರುಣ ಪತಿಯು

ವಿಧವೆಯ ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಪಲಾಯನವಾಗಿರುವನು, ಪಾಟ್ನಾನಗರದಲ್ಲಿ. ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳು ತರುಣನೊಬ್ಬನನ್ನು ಪುನರ್ವಿವಾಹವಾದಳು.. ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ಕಾಟವು ಬಹಳವಿದ್ದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಭಂಗಾರದ ಆಭರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಣ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿಡುವುದುತ್ತಮವೆಂದು ಆ ತರುಣ ಪತಿಯು ಆಕೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಅವಳಿಂದ ರೂ. ೧೦,೦೦೦ ಮೌಲ್ಯದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪೇಟೆಗೆ ನಡೆದವನು ಪಲಾಯನವಾಗಿರುವನು. ಪೋಲೀಸರು ಈಗ ಅವನ ಪತ್ತೆಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು.

೩೦ ಮಾಸಗಳಿಗೆ ಲಗ್ನಗಳಿಲ್ಲ.
ವಿವಾಹ ಯಾ ಉಪನಯನ-

ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಯಾ ಉಪನಯನಗಳಿಗೆ ಲಗ್ನಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಬಿಹಾರಿನ ಮಿಥಿಲಾ ವರ್ಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾದವುಂಟಾಗಿರುವುದು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಅವಧಿಯು ಮಹಾ ಅಧಿಕಾಂವೆಂದೆಣಿಸುವುದೆಂದೂ, ಅದರಿಂದ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ, ಉಪನಯನಗಳಿಗೆ ಮೌಢ್ಯವಿರುವುದೆಂದೂ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಈ ಕುರಿತು ಮಿಥಿಲಾ ಪಂಡಿತರದೊಂದು ಪರಿಷತ್ತು ಜರಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ, ಈ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಮಿಥಿಲಾ ವರ್ಗದ ಗುರುಗಳಾದ ದರ್ಭಾಂಗ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ವದಂತಿ ಇದೆ.

ಆದರೆ, ದರ್ಭಾಂಗ ಮಹಾರಾಜರು ಈ ಕುರಿತು ಯಾವತ್ತೂ ಇತ್ಯರ್ಥಕೊಡುವರೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅದನ್ನು ಇತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಡಿತರೊಡನೆ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವರಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಮಿಥಿಲಾ ಪಂಡಿತರು ರೇಗಿರುವರಂತೆ.

ಗುಪ್ತ ಮಂತ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಒಬ್ಬರು ಈಗ ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿರುವರು. ಗುಪ್ತಮಂತ್ರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯೊಂದು ನಡೆದು ಅಖಿಲ್ ಕಿಶೋರ್ ರಾಮ ಎಂಬವನಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವಾತನು ತನ್ನ ಈ ಗುಪ್ತಮಂತ್ರವನ್ನು ಏಳು ಸಲ ಉಚ್ಚರಿಸುವನೋ ಆತನು ಯಾವತ್ತು ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವನೆಂದು ಅವನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾಹೀರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ, ಗುಪ್ತಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಕೊಂಡವರಿಗೆ ಅದರೊಡನೆ ಒಂದು ಶರ್ತವೂ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಆ ಗುಪ್ತಮಂತ್ರವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನುಪಯೋಗಿಸುವವನು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳ ಸಮಯ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು.

ತನ್ನ ಮಂತ್ರವು ಮೋಸಕರವಲ್ಲವೆಂದು ಕಿಶೋರನು ವಾದಿಸಿದರೂ, ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಶರ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಮಂತ್ರವು ಅದುವೆಂದೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಇತ್ಯರ್ಥವು.

'ಬಹಿಷ್ಕಾರಿಕರ ಮತಗುರು'ಗಳ ಪೋಷಾಕುಗಳನ್ನು ಕಳಚಿದರು!
ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳವಳ.

ಬೌದ್ಧ ಮತಗುರುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕರಿಸಲು ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ತರುಣರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಮಂಡಳವೊಂದರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಧಾರಕರು, ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಬೌದ್ಧದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮತಗುರುಗಳಿಗೆ ದೇವಾಲಯ, ಧರ್ಮದ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಮತಗುರುಗಳಿಂದ ಅಸಮಾಧಾನಕರ ಉತ್ತರಗಳು ಬರಲು, ಈ ತರುಣ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗುರುಗಳು ಧರಿಸಿದ್ದ ಹಳದಿಬಣ್ಣದ ಪವಿತ್ರ ಪೋಷಾಕುಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿಸಿದರು. ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬರ್ಮಾದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಮೆದುಳಿನ ಭಂಡಾರ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೃತರ ಮೆದುಳುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕದ ಕೊರ್ನೆಲ್ಲ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ, ರಶ್ಯಾದೇಶದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ, ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್ ಮೆದುಳು ಪರಿಶೋಧನಾ ಸಂಘ. ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್ನಿನ ಈ ಪರಿಶೋಧನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ೬ ಸಾವಿರ ಮೆದುಳುಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆದುಳುಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾನವರ ಮೆದುಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೆದುಳುಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತೆ.

ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕಂಡದ್ದೇ ಇಲ್ಲ! ಆದರೆ

ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗಿ, ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದನು.

ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ ಆಂಗ್ಲೆಯನೊಬ್ಬನು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗಲಿದ್ದನು. ಆದರೆ, ಆ ಕುರಿತು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಿವಾಹಕಛೇರಿಗೆ ತೆರಳಿದವನಿಗೆ ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ವಾರ್ತೆಯು ದೊರಕಿತು. ಅವನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದನಲ್ಲದೆ ೩ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯೂ ಆಗಿದ್ದನೆಂಬುದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂತು.

ಆತನು ಈ ಮೊದಲು ವಿವಾಹವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ರುಜುಪಡಿಸಿದನು. ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ, ಪರದೇಶದ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಪ್ರವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆತನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರೋ ಕೊಂಡುಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆತನ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಪತ್ರಗಳಿದ್ದವಂತೆ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದ ಆ ಕಳ್ಳನು ಆ ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ತನ್ನ ನಾಡಿಗೆ ತೆರಳಿ, ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಾಹವಾಗಿರಬಹುದೆಂದೂಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕಳ್ಳನ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಪೋಲೀಸರು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಸಲೋನಿಯ ಪ್ರಣಯಿಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶದೊರಕಲಿಲ್ಲ.

ಮಗ್ದಾ ದಿ ಫೊಂಟೆಜಸ್ ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯಿ, ಈ ಮೊದಲು ಇಟೆಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಯಭಟರನ್ನು ಪೆರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೌತುಕವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದವಳು, ಮುಸಲೋನಿಯೊಡನೆ ಪ್ರಣಯ ನಡೆಸಿದವಳು— ಇವಳಿಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ನರಹತ್ಯೆ ನಡೆಸಲೆತ್ನಿಸಿದವಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡಬಾರದಾಗಿ ಸಂ॥ ಅಮೇರಿಕದ ನಿರ್ಬಂಧ. ಒಂದು ನಟನಾಮಂದಿರವನ್ನು ಸೇರಲು ಆಕೆಯು ಐರೋಪ್ಯದಿಂದ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು; ಈಗ ಅವಳು ಅಮೇರಿಕಾ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಮಕದ್ದಮೆಮಾಡಿರುವಳು.

ಮಂಚುಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ!

ಜಮೀನ್ದಾರರೊಬ್ಬರು ಗೇಣಿ ಮಾಫಿಬಿಟ್ಟರು.

ಬಂಗಾಳವು ಮದ್ರಾಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೇ? **ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ**

ಬ್ರಿಟಿಷರು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯುರುವ ವಿಮಾನಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬ್ರಿಟನಡೊಡನೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅತಿ ದೂರದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು, ತಮ್ಮ ವಾಯುಬಲದ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣ ವಿಮಾನಗಳ ಮೂಲಕ ತರಬೇತುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಂತೆ.

ಮಂಚುಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ!

ಜಪಾನಿನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಚುಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ, ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ದಂಗೆಗಳುಂಟಾಗಿರುವುದೆಂದು ವದಂತಿಯಿದೆ. ಉತ್ತರ ಚೀನದಲ್ಲಿ ಕೊಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗುಂದುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವರೆಂದು ಜಪಾನಿನ ಸಂಗ್ರಾಮ ಸಚಿವರ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಂಚುಕ್ಯೂ ದಂಗೆಗೂ ಕೊಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರೇ ಕಾರಣರಂತೆ. ಮಂಚುಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಯರ ಕೈ ಕೆಳಗಿರುವ ದೇಶೀ ಸೈನ್ಯಮಂಡಳವು ಜಪಾನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ದಂಗೆಯೆದ್ದಿರುವುದಂತೆ.

ನಗರದಲ್ಲಿ ಭಯಾತ್ಮಕ ರೂಪದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರೆ ಜಪಾನಿಯರ ಕೊಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಡುಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಯರು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸಂಚರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ, ಅವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವಿತಿರುವ ದಂಗೆಗಾರರ ತಂಡಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎದುರಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಂಗೆಯು ಸಮಸ್ತ ಮಂಚುಕ್ಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದರಿಂದ, ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಾಲು.

ಅಶಕ್ತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಾಲನ್ನೊದಗಿಸಲು ಕಾನ್ಪುರ ನಗರಸಭೆಯು ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪನಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ

'ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ' ಎಂಬ ನೂತನ ಯೋಜನೆಯೊಂದು ಪ್ರಯಾಗದ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ವ್ಯಾಸ್ ಚಾನ್ಸಲರರಾದ ಬಾಬು ಸಂಗಮಲಾಲ ಅಗರ್ವಾಲರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ, ಹಿರಿಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಹಾಬಾದ್ ನಗರಸಭೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ೭೫೦೦ ಗಳು ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದೇ ವ್ಯಯದಿಂದ, ಇವರ ಮೇಲಿನ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಂತೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ, ಓರ್ವ ಅಧ್ಯಾಪಕನು ದಿನ ಒಂದರ ಎರಡು ತಾಸುಗಳ ಬೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಬೇರೆ ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ ಮಂದಿ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಹೊಂದಿದವರಿಗೆ, ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಓದಲೂ, ಸರಳ ತರದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲೂ ತುಲಸೀದಾಸ ರಾಮಾಯಣದ ಕೆಲವಂಶಗಳನ್ನು ಓದಲೂ ಆಗುವುದಂತೆ.

ಬಂಗಾಳವು ಮದ್ರಾಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೇ?

ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೆ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕ್ರೂರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಿದ ನೆಯಿಲ್ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ, ಕಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬ್ಲೇಕ್ ಹೋಲ್ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನರ ವಿಗ್ರಹವನ್ನೂ ತೆಗೆಸುವರೆ ಬಂಗಾಳ ಸರಕಾರವು ಸಾಧಿಸುವುದೇ? ಕಾರಣ ಈ ಬ್ಲೇಕ್ ಹೋಲ್ ಪ್ರಕರಣವು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಮಾನಕರದ್ದೆಂದು 'ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಟೀಕೆ.

ಗೇಣಿ ಮಾಫಿಬಿಟ್ಟರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ವಲ್ಲಭಪಂತರ ಆಗಮನದ ಸ್ಮಾರಕಾರ್ಥವಾಗಿ, ಬಿಹೋರಿನ ಇಟಾವ್ ಹಸೇನರೆಂಬ ಜಮೀನ್ದಾರರು ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ೧೫೦೦ರ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಮಾಫಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಕಲೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕಡಿತಗಳನ್ನೂ ಉರಿತವನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸಿರಿ.

ಸಾಂಬಕ್ ವಿಚಿತ್ರ ಗುಣಕಾರಿ ಔಷಧವು.

ಘಳ್ಳನೆ ಆಗುವ ಕಡಿತ, ಉರಿತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಂಬಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ನಂತರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವನಸ್ಪತಿ ತೈಲಗಳು ಚರ್ಮದ ಒಳಗೆ ಸೇರಿ, ನೋವು, ಉರಿತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ, ಕೆಂಪು ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಮಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಡುವ ದ್ರಾವಕವನ್ನು ಒಣಗಿಸುತ್ತದೆ, ಸಾಂಬಕ್ ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ, ಅತ್ಯಂತ ಶೀಘ್ರವೇ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಬಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲೂ ರೂ. 1 ಮತ್ತು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0ರಂತೆ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಏಜಂಟರು—ಮೆಸರ್ಸ್ ರಾಧಾ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪಿ. ಟಿ. ಮದರಾಸು.

ಸಾಂಬಕ್ಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ವಿರಹಿತವಾಗಿದೆ.

ಸಾಂಬಕ್

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

[illegible] ಶುಕ್ರವಾರ ದಶಂಬರ ೧೯೩೭

ಯಾರಿಗಾಗಿ?

ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಭ್ಯುದಯ ಸಾಧಕ ಸಂಘವೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ನೊಯ್ಸ್ ಸಾಹೆಬರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ— ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ, ಆಹಾರ, ಯಂತ್ರಾದಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮೊದಲಾದುವು ಇಡೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇಂಡಿಯದ ಜನಗಳ ಜೀವನವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಖ ಹೊಂದಿ ಸುಧಾರಣೆ ಪಡೆವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ; ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತುಂಬ ಹರಡಿಸಿದರೆ, ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದಲೇ ಜೀವನದ ಸುಖ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಸಾರುವುದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಒಂದು ಬಹುಕಾಲದ ಭ್ರಮೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುವವರಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹಾಶ್ರೀಮಂತರಾಗುವವರು ಹಾಳಾಗುವರು. ಜೀವನದ ಸುಖ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿರೆಂದು ಬೋಧಿಸದಲ್ಲದೆ, ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲದಾಗುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಸುಖ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋತ್ಪನ್ನಗಳು ಇವೆರಡನ್ನು ಒಂದೇ ಕಾಸಿನಲ್ಲಿ [illegible], ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ,- ಮೊದಲಾವುದು, ಕಡೆತರದ್ದಾವುದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳಬರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸುಖವಾಗಿರುವಾತನು ಯಂತ್ರೋತ್ಪನ್ನ ವಿಲಾಸಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವನೋ, ಅಥವಾ ಇವುಗಳು ದೊರೆತರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಸುಖವುಂಟಾಗುವುದೇ? ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅವರು ದುಡಿಯುವುದರಿಂದ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖ ಅನುಭವಿಸುವ ಒಡವೆಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸುವರು ಎಂದು ಹೇಳಲಹುದು. ಆದುದರಿಂದ, ಮೊದಲಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಪನ್ನತೆಯು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಈಗ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? (ಹಾಗೆಯೆ [illegible] ಇಟೆಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ) ಮೊದಲು [illegible] ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ವ್ಯಯಿಸು[illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಂದು [illegible] ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿಲ್ಲ.

[illegible] ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು [illegible] [illegible] ಹೀಗೆ ದೊರೆಯಿತು. [illegible] ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ದೊರೆಯಿತು. ದೇಶವು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವೂ ಸೌಕರ್ಯಯುಕ್ತವೂ ಆಯಿತು, ಇದರಿಂದ ಆದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ರೈಲು ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಸರಕುಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ರಾಶಿಯಾದುವು. ಹೆದ್ದಾರಿ ರಚಿಸುವಾಗ, ಸಿಮೆಂಟು, ಇಟ್ಟಿಗೆ, ತಾರು, ಮತ್ತೆಷ್ಟೋ ಬಗೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾಸೂ ದೊರೆಯಿತು. ಹೀಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಸಂಪತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ಮಾಯವಾಗುವಂತೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ದೊರೆತ ನಂತರ ಜೀವನ ಸುಖಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಆ ಜನರು ತಾವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವರೆನ್ನಬೇಕು.

ಈಗ ನೊಯ್ಸ್ ಸಾಹೆಬರ ಗುಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯದು. ಇಂಡಿಯದ ಜನರ ಜೀವನ ಸುಖ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಹೆಚ್ಚುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ? ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಹೆಚ್ಚುವಂತಾಗಬೇಕಾದುದು ಯಾರಿಗಾಗಿ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು- ಇಂಡಿಯವು [illegible] ದೇಶ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಅಥವಾ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, [illegible] ದೇಶಗಳು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ನೊಯ್ಸ್ ಸಾಹೆಬರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಹಿಂದೀಯರು ಜೀವನ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಯಂತ್ರೋತ್ಪನ್ನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ, ಹಿಂದೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೇ ಸಾಹೆಬರು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಯಂತ್ರೋತ್ಪನ್ನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೀಯರು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಅಥವಾ [illegible] ಇಂಡಿಯದ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಶಿಫಾರಸಾಗಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಿದೆ ಹೊರತು, ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೇನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು ನಮ್ಮನಾಳಿದ್ದ ಈ ಸಾಹೆಬರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಯು ಉಂಟಾದುದು ವಿಚಿತ್ರವೋ ಅಲ್ಲವೊ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಂತಂತ್ರ್ಯ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದೇ ಉಪಾಯವು ನಮ್ಮ ಕಚ್ಚಾ ಸರಕನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲೀಗ ಇರುವ ಕಾಸುಗಳು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋತ್ಪನ್ನ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರ ಸುಖಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖಹೆಚ್ಚಬೇಕೆಂದೇನೂ ಸಾಹೆಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು ನೆರವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ, ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗೆ ಹಣವು ಹೆಚ್ಚಬಹುದು, ಜನರಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಜೀವನ ಸುಖಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಡವೆ ಕೊಳ್ಳಲು, ಆಸ್ಪದವುಂಟಾದೀತು. ಎಷ್ಟು ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಪರ ಯಂತ್ರಗಳ ಚಾಲನೆಗೆ ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡು ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕಾದೀತೋ, ಅಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಸುಖಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಒಡವೆ ಪಡೆದರೂ, ಆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದ್ದೀತೆ?

[illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಬೇಕಾದ[illegible] [illegible] ಬೋಧಿಸಲಿರುವರು [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ದುಃಖವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿಯು ಬಿಟ್ಟು ದಿವಂಗತರಾದರು. ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾನದಾನಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಿಡಲಾದ ಉಂಬಳಿಗಳು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯೂ ಬೇಲೂರು ದೇವಮಂದಿರವನ್ನು ದುರುಸ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ, ಧನಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರಮಹಂಸನ ಪೂಜ್ಯ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಪೂಜಾಗ್ರಹವಾಗಿತ್ತೋ ಅದರ ಮಂದಿರಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಡನಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯವು ಸ್ಥಾಪನೆ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯುಂಟಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬೋನಾಂದರ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜ್ಞಾನ ದಾನಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ಹೀಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳು, ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ ಜ್ಞಾನದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಉಂಬಳಿ ಪಡೆವಂತಾಗುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಲೋರ್ಡ ನಫೀಲ್ಡ, ಲೋರ್ಡ ಶೆಲ್ಲಿಂಗ್, ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ವಿದ್ಯಾದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಲಾಭಾಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿನ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರ ವೊಂದಾಗಲೆಂದು ಬುನಾದಿ ಕಲ್ಲಿನ [illegible] ಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಾದ ನವರಾರು ಬಾಲಕರೂ ಬಾಲಿಕೆಯರೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ, ಬಾಲವಿನೋದಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಲೀಲೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು, ಕೃಷ್ಣ (ವಿದ್ಯಾ) ಮಂದಿರವು ಆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿನ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಇಟ್ಟೆಯಿದ್ದವರು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರ್ಮವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದುದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ [illegible] ಪ್ರತಿವಾರದಲ್ಲೂ ಭಾಷಣ ಚರ್ಚೆಗಳ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳ ಸ್ವಕೀಯ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮೂಲಧನದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡರೆ, ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೆರಡೂ ಬಗೆಯ ಜ್ಞಾನದಾನ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದು, ವಿವೇಕಿಗಳಾದ ಉದಾರಿಸಹೃದಯರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಶಾಶ್ವತ ಉಂಬಳಿ ಬಿಡುವರೆ ಅತ್ಯನುಕೂಲವಾದ ಸಂದರ್ಭವಿಲ್ಲೀ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಾರದೆ? ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು, ಈಗ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದ್ದವರೂ, ದೇವರು ಹಾಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ತಾವು ಶಾಲೆಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಖರ್ಚಿನ ಒಂದಂಶವನ್ನಾದರೂ ಹಿಂದೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಮುಂದಣ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಸಿಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಿಗುವುದಲ್ಲವೆ? ಜ್ಞಾನದಾನಕ್ಕೆ ಜಾತಿಭೇದವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು, ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತರಿಗೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇತರರಿಲ್ಲ ಸಮಾಜಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಂಚಲಾಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಹಾಗೆಯೆ, ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕಲಿತ ಇತರ ಸಮಾಜಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸಹ ಮುಕ್ತಹಸ್ತವಾಗಿ, ಮುಂದಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕಲಿಯಲಾಗುವಂತೆ, ಅಗತ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೂ ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

[illegible]

ದಿವಂಗತ ಸರ್ [illegible], [illegible] ಸರವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರೊಡನೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವರಂತೆ. ಇವರು ಒಟ್ಟು ೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ದಾನ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಬೆನಾರಿಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೆಂದು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿರುವುದು.

ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿಟ್ಟ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ರಾಟೆ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜನವರಿ ತಾ. ೨೭ನೇ ದಿನ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನವು ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನರರಿಂದ ತೆರೆಯೋಣಾಗುವುದೆಂದು ವದಂತಿ ಇದೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಖಾದಿಯನ್ನೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಠರಾವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಕರಾವಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವರೀಗ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು.

[illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಗಳೆಲ್ಲ [illegible] ತಲೆದೋರಿರುವುದು.

[illegible] ಲೀಡಿ [illegible] ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು [illegible] ಹಾಕಿರುವರು. ಈ ನಿಧಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೂ, ಇತರ ಧನಾಢ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾರ ದಾನಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸರಕಾರವು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. [illegible] ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವುದಂತೆ.

ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕದ ಕೆಲಿಫೋರ್ನಿಯದ [illegible] ಒಂದು ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಒಂದು ಶಿವಾಲಯವು ದೊರೆತಿರುವುದೆಂದು ವಾರ್ತೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪ್ರಚಾರವಾಗಿಂಬಹುದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಂಭವದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಂಬಿನ ದಾಳಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಭವಗಳಿವೆಯೆಂದೂ, ಆ ಅಗ್ನಿವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿನ ಗವರ್ನರರ ಬೋಧನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಪಾನೀಯರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಅದರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮೇಲೆ ಜಪಾನೀಯರ ಆಕ್ರಮ ನಡೆಯುವುದು ಅಸಂಭವನೀಯವಲ್ಲ.

ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಜಟ್ಟಿಯಾದ ಗಾಮಾರವರು ಮುಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ, ಅವರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಕುಸ್ತಿಯಾಡಬೇಕು, ನಂತರ ತಾನವರೊಡನೆ ಕುಸ್ತಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವೆನೆಂದು, ಚಾಲೆಂಜ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಕುಸ್ತಿ ಪಂದ್ಯಾಟವು ಸಾಧಾರಣ ೩ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯ ನಡೆಯಬಹುದು. [illegible] ಯಾದವನು, ಪಂಥದ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹನಂತೆ.

[illegible]ರಿಗೆ ಯುರೋಪಿಯರ [illegible]ತ್ಕಾರ!

[illegible]ಪಾನು ಸಂಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧಿವೇಶನ, ಐರೋಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದೆ? ಶಾಂಗಾಯಿಯಲ್ಲೇನು?

[illegible] ಮಾತುಕತೆಗಳು.

ಆಂಗ್ಲೇಯ—ಜರ್ಮನ್ ಸಂಬಂಧದ [illegible] ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಜರ್ಮನಿಗೆ ವಸಾಹತುಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಬೇಕು, [illegible] ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೆಕೊಸ್ಲೊವಾಕಿಯಾದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಾರದು, ಇವುಗಳು ಹಿಟ್ಲರನ ಕೋರಿಕೆಗಳು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯ ಐರೋಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬ್ರಿಟನಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಜರ್ಮನಿಗೆ ವಸಾಹತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಅದು ವಸಾಹತುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರೆ ಜರ್ಮನಿಗೆ ನವೀನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಂತೆ. ಹೀಗೆ ಜನಾಂಗಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತುಕತೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗುವುದಾದರೆ, ಶಾಂತಿರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತು, ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಐರೋಪ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಜನಾಂಗಗಳು ಒಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಬಹುದು.

ಬ್ರಿಟನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಇನ್ನೂ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರ ತನಕ, ಅವು ಮೇಲಿನ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದೆಂದೂ, ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾದ ನಂತರ, ಅದು ತನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಲಿದೆಯೆಂದೂ, ಕೆಲವರ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ. ಪೌರ್ವಾತ್ಯದ ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನಿನ ಮಹಾ ಪೆಟ್ಟಿದ ಬಾರಿ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದೂ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಾಪುರದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪೌರ್ವಾತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನಿನ ಸ್ಥಾನವು ಅತ್ಯಂತ ದೃಢವಾಗುವುದೆಂದು ವಾರ್ತೆಯಿದೆ

ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಮುಸಲಿನಿಯ ಬೋಧನೆ.

ಚೀನಾದೇಶವು ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಹಕಾರವನ್ನಂಬಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದೆಂದೂ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೆ ಚೀಣವು ಸಂಧಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಿದೆ ಎಂದು ಚೀನಿಯರಿಗೆ ಮುಸಲಿನಿಯ ಬೋಧನೆ. ಆತನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ.

ಜಪಾನಿನ ಬಲವು ಕುಂದಬಾರದು.

ಚೀನಾ–ಜಪಾನ್ ಸಂಧಾನದ ಕುರಿತು ಜರ್ಮನಿಯ ಹಿಟ್ಲರನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಸಂಧಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿಸಿದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಚೀನಾ ದೇಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಯಿಸುವುದರೊಳಗೆ, ಜಪಾನಿನ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿ ಅವರು ಸೋವಿಯಟ್ ರಷ್ಯದ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಂತೆ ನೋಡುವುದೇ ಹಿಟ್ಲರನ ಈ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಆಂಗ್ಲೋ–ಜರ್ಮನ್ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಂದ, ಜಪಾನಿಗೆ ಹಿಟ್ಲರನಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಹಿಟ್ಲರನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧವು ಕೊನೆಯ ತನಕ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು, ಜಪಾನಿನ ಸಂಗ್ರಾಮ ವರ್ಗದ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಚೀನಾದೇಶದ ಜಮನ್ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಯುಕ್ತಿಗಳು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿವೆ.

ಬಂಗಾಳದ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು, ಒಂದು ಭೋಜನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ, ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಮ ಐಕ್ಯದ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಹಕ್ಕರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಚೀನಾ-ಜಪಾನ್ ಸಂಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜರ್ಮನಿಯ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಂಧಾನ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಈಗ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಚೀನಾ – ಜಪಾನ್ ಸಂಧಾನವಾಗುವ ಸಂಭವಗಳೂ ಇನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಂಧಾನ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೆತ್ತಬೇಕಾದರೆ, ಜಪಾನೀಯ ಸೈನ್ಯವರ್ಗವು ಹೊರ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು, ನಾಯಕ ಚಿಯಾಂಗ್-ಕೈ-ಶೇಕರನ ಶರ್ತ.

ಜಪಾನಿಯರ ಬಾಂಬಿನ ವಿಮಾನಗಳು, ನಾಂಕಿಂಗ್ ಹತ್ತಿರ ವಿಶೇಷ ತರದ ದಾಳಿ ನಡೆಯಿಸಿದರು. ರಾಜಧಾನಿ ನಾಂಕಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಜಪಾನೀಯರು ಬರೆ ೩೩ ಮೈಲು ದೂರವಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲೆ ಈ ರಾಜಧಾನಿಯು ಅವರ ಕೈಸೇರಬಹುದಂತೆ.

ನಂತರ ಜಪಾನಿಯರು ಉತ್ತರ ಚೀನದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಾಂಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವರಂತೆ.

ಬೆಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ.

ಸರಿಯಾದ ಮಳೆಬಾರದೆ ಬೆಳ್ಳಾರಿಯ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯು ನಾಶವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿರುವುದೆಂದು, ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶಂನವರು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರವಾಸಗೈದು, ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತರಿಗೆ ಉಪಶಮನ ದೊರಕಿಸುವರೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವರು.

ಜಪಾನಿಯರು ಶಾಂಗಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಡಗವೊಂದಕ್ಕೆ ಗುಂಡಿಕ್ಕಿದರಾಗಿ ವಾರ್ತೆ ಬಂದಿದೆ.

ಮದ್ರಾಸು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧಿವೇಶನ.

ಸಾಗುವಳಿಗಾರರ ಸಾಲ ನಿವಾರಣಾ ಬಿಲಿನ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವರೆ ಮದ್ರಾಸು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನವು ಇದೆ ತಾ. ೨೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಆ ಬಿಲಿನ ಕುರಿತು ಒಂದು ಜೊಯಿಂಟ್ ಸಿಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾರಿಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ನಡೆದು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಂತೆ. ಮೇಲಿನ ಜೊಯಿಂಟ್ ಸಿಲೆಕ್ಟ ಕಮಿಟಿಯು ಜನವರಿ ಮೂರನೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜರಗಲಿರುವ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮಜೂರರ ಸಮಸ್ಯೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೌಮ್ಯವಾದಿಗಳ ಆಧಾರವು ತಮಗಿರುವುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾನಪುರದ ಕೊಮ್ಯುನಿಷ್ಟರು, ಮಜೂರರನ್ನು ಅಶಾಂತರನ್ನಾಗಿ ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮಜೂರರ ಸಮಸ್ಯೆದಿನೇದಿನೇ ಕಠಿನ ರೂಪವನ್ನುಹೊಂದುತ್ತಿರುವುದು. ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದಿನ ಮಜೂರರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ ಸರದಾರ ಪಟೇಲರನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಪಂತರವರು, ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮಜೂರರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ, [illegible] ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಸರದಾರ್ ಪಟೇಲರು ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ತೆರಳಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯರು, ಅಸ್ಸಾಂ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬೇಗನೆ ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಬರುವರಾಗಿ ವಾರ್ತೆಯಿದೆ.

ಫೆಡರಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಫೆಡರಲ್ ಕೋರ್ಟು ಮೊನ್ನೆ ತಾ. ೬ರಿಂದ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಅನೇಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ, ವಕೀಲರೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹಾಮಹನೀಯರುಗಳು ಕೂಡಿ ಬಂದು, ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಫೆಡರಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಡ್ವೊಕೆಟ್ ಜನರಲರು, ಫೆಡರಲ್ ಬದ್ಧರಾದ ಸರ್ ತೆಜ್ ಬಹದೂರ್ ಸಪ್ರೂ, ಇತ್ಯಾದಿ ಫೆಡರಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ನವರಾಜ ಶಾಸನದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿ, ನೂತನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು, ಶಾಸಕ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಮಂಜೂರಾದ ಮಸೂದೆಗಳು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದವುಗಳೊ, ಎಂಬುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದೆ ಈ ಕೋರ್ಟಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯರ ಪ್ರವಾಸ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯರು ಈಗ ಅಸ್ಸಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಗೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದರುಶನ ಮಾಡಲು ಹೋದೆಡೆಗಳಲ್ಲಾ ಜನವರ್ಗವು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದುಬಂದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯರು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾ ಉಜ್ವಲವಾದ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿರುವರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಒಂದೆ ಒಂದಾದ ಹಾದಿ, ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದು, ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಶಂಸಿತವಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯರ ಪ್ರವಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಗಡನಾಡಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಸ್ಸಾಮು ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುವ ಸಂಭವಗಳಿವೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಯುರೋಪಿಯ ತೋಟಗಾರರು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯಾನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯ ಇಗಟ್‌ಪುರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಗರ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯಾನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಸೇರಿರುವರು. ತಮ್ಮ ಹಿತಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆಂದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದಂತೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರ ಪರಿಷತ್ತೊಂದು ಜನವರಿ ತಾ. ೨೦ರಲ್ಲಿ ನವದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.

ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹಳ ನೆರೆ ಉಂಟಾಗಿ, ಅನೇಕರು ಮಹಾನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವರು. ಹೀಗೆ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಉಪಶಮನ ದೊರಕಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಒರಿಸ್ಸಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನೆರೆ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಷ್ಟಹೊಂದಿದ ರೈತವರ್ಗದ ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

ಅಂತೆಯೆ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರದ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯು ನಡೆದಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಉಪಶಮನ ದೊರಕಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರವು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದ ಖಂಡಿಸಿ, ಮೈಸೂರಿನ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಹನ್ನೊಂದು ಮಂದಿ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು, ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ದೇಶದ ಆಧಾರವಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು, ಅವರು ಪಾತಃಪುನಃ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವರಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಶನಲಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯರ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದುದರಿಂದ ಈ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂದು, ಈ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಹೇಳಿಕೆ.

ಸಾವಧಾನದಿಂದ, ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಮತ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಈ ಪಕ್ಷದ ಉದ್ದೇಶವಂತೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿರುವುದೆಂದು ವಾರ್ತೆಯಿದೆ. ರಕ್ತ ಒತ್ತಾಟವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯರು ಇನ್ನು ಮೂರು ಮಾಸಗಳ ವಿಶ್ರಾಂತಿಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ವೈದ್ಯರ ಬೋಧೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹರಿಪುರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೊದಲು ಜರಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ನವರಾಜ ಶಾಸನವು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಲು, ಲಾರ್ಡ್ ಲೋಥಿಯಾನರು, ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರು. ಲಾರ್ಡ್ ಲೋಥಿಯಾನರು, ನೂತನ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟಿನ ಫ್ರಾಂಚೈಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಐರೋಪ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಹೊಂದಿರುವುದೆಂದೂ, ಪ್ರಭುತ್ವದ ಜನಾಂಗಗಳು ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವರೆಂದು, ಇವರ ಅಂಬೋಣ. ಲಾರ್ಡ್ ಲೋಥಿಯಾನರು, ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಳು ವಾರ ಸಮಯ ತಮ್ಮ ಹಿಂದೂದೇಶದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪ್ರವಾಸಗೈದು, ನವರಾಜ್ಯ ಶಾಸನದ ಕುರಿತು ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವರಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಶಾಂಗಾಯಿಯನ್ನು ಜಪಾನೀಯರು ಹಿಡಿದಿರುವರಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದ ಅನೇಕ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಜನಾಂಗಗಳ ಹಿತಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಜಪಾನು ಯಾವ ತರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿರುವುದಾಗಿ ನೋಡಲಿದೆ. ಶಾಂಗಾಯಿಯು ಜಪಾನೀಯರ ಕೈವಶವಾದುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸುಖವಿರದು.

[illegible] ... ವಿಚಿತ್ರ ಸತ್ಯಶೋಧನೆ!

[illegible] ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ... ಆಚೆ ಇಂದು—ಹದಿನೆಂಟು ... ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಾಲರುಗಳು, ... ಟೊರೆಂಟೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲ ... ಬಡತನದಿಂದ ಜೀವಿಸುತಿದ್ದು ... ಶಕ್ತಿಯುಂದಲೂ ಕಾರ್ಯ ಚತು ... "ಡಾಯ ಬೆಟೀಸ್" ರೋಗ ... ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಡಾಕ್ತರನೊಬ್ಬನ ... ಆತನ ಹೆಸರು ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಗ್ರೆಂಟ್ ಬೆಂಟಿಂಗ್ ಎಂದು.

ತನ್ನ ಡಾಕ್ತರೀ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ ಗೊಂಡ ಈತನಿಗೆ "ಒಂಟೇರಿಯೋ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲ್"ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಯು ದೊರೆಯಿತು. ಅಂತೇ ಕೆಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆ ರೋಗವೇ—"ಡಾಯ ಬೆಟೀಸ್".

ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಸತ್ವವು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಈ "ಡಯಬೆಟೀಸ್" ಬರುತ್ತದೆಂದು ಬೆಂಟಿಂಗನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ನಾಗರಿಕ ಜನಾಂಗ ದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಒಂದರಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಇದು ಬಂದು ಅವರ ಬಾಳನ್ನು ಕೀಳುವುದೆಂದೂ ಬೆಂಟಿಂಗನು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿದ. ಸಕ್ಕರೆ ರಹಿತ ತಿಂಡಿತಿನಸುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಮೆರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಿನ್ಕೊವಿಸ್ಕಿ ಎಂಬಿಬ್ಬರು ಜರ್ಮನೀಯರು ಮೇದೋಜೀರಕ ರಸಕೋಶವನ್ನು ನಾಯಿಯ ಉದರದಿಂದ ತೆಗೆಯಲು ಅದು ಸತ್ತು ಹೋದವಿಚಾರವನ್ನು ಬೆಂಟಿಂಗ್ ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅದೇಕೆ ಆ ಪ್ರಾಣಿಯು ಸತ್ತಿತೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಮೇದೋಜೀರಕ ರಸವು ಆಹಾರವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸುವ ಮುಖ್ಯಾಂಗವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದ್ದುದೇ. ಇದಾದ ಕೆಲಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಮೇದೋಜೀರಕ ರಸಕೋಶದಲ್ಲಿ 'ಐಲೆಂಡ್ ಸೆಲ್ಸ್' ಎಂಬ ಕೋಶವು ಬಲವಾದರೆ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಡುಕಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಓದಿದ್ದ.

೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ ಅದೊಂದು ರಾತ್ರಿ, ಬೆಂಟಿಂಗನ ಮನವೆಲ್ಲ ಹಲವು ಹನ್ನೆರಡು ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಯಿತು. ಅವನು ಬಹಳವಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದ; ಆದರೂ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಲೊಲ್ಲದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇದೋಜೀರಕ ಕೋಶದಿಂದ 'ಐಲೇಂಡ್ ಸೆಲ್ಸ್'ನಲ್ಲಿನ ರಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು 'ಡಯಬೆಟೀಸ್' ರೋಗವನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡಬಹುದು—ವೆಂಬ ಯೋಚನೆಯು ಅವನನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಕಾಡಿತು.

ಮರುದಿನವೇ ಟೊರೆಂಟೋ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಪ್ರೊಫೆಸರನೊಡನೆ ತನಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೊದಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

... ಕೆಲವಾರಗಳು ಕಳೆದುವು. ಡಯಬಟೀ ... ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ನಾಯಿಯ ... ಬೆಂಟಿಂಗನು ತನ್ನ ಹೊಸ ಔಷಧಿಯನ್ನು ... ಉಪಯೋಗಿಸಿದನು. ಒಂದು ತಾಸಿನ ಬಳಿಕ ಆ ಪ್ರಾಣಿಯ ರಕ್ತವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಬೆಂಟಿಂಗ್ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿಗ್ಗಿದನು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಮಾತ್ರ ಮರುದಿನವೇ ಮಡಿಯಿತು.

ಬೆಂಟಿಂಗನು ಕಂಗೆಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ದಿನ ಆತನ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಡಯಬಿಟೀಸ್ ರೋಗ ನಿಮಿತ್ತ ಬೆಂಟಿಂಗನಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಈಗ ತನ್ನ ಔಷಧವನ್ನು ಬೆಂಟಿಂಗ್ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಹೊರಟ. ಇದೇ ಬೆಂಟಿಂಗನ ಜೀವನವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿತು. ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯದ ಫಲವಾಯಿತು. ಆತನ ಮಿತ್ರನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮುಖಹೊಂದಿದನು.

ಇಂದು ಡಯಬಟೀಸ್ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುವ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿಗೆ 'ಬೆಂಟಿಂಗ್' ಜೀವನದ ದಾರಿದೋರಿದ 'ಇನ್ಸುಲಿನ್' ಎಂಬುದೆ ಈ ಔಷಧಿಯು.

ಜಪಾನೀಯ ಸೈನಿಕರ ಅತ್ಯಾಚಾರ

ವಿಜಯದಿಂದ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡ ಜಪಾನೀಯರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಕೆಲವಾರ್ತೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಟಿನ್ಸಿನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚೀನಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಾಲೇಜು ಒಂದನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಮೇಲೆ ಜಪಾನೀಯರು ಕೈಮಾಡಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರಂತೆ. ಪತನವಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗಿದ ಜಪಾನೀಯ ಸೈನಿಕರು ಚೀನಿಯರ ಮನೆಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗಿ, ಚೀನಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಅವರ ಪತಿಯರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ಒಳ್ಳೆ ಉಪಾಯ.

[illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿನ ಜಾರ್ಜ್ ಟೌನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ಬಾಧೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಇಲಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು, ಅಲ್ಲಿನ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು [illegible] ... ಈ [illegible] ಹೊಸ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೂಡಿದರು.

ಜೀವ ಸಹಿತ [illegible] ಇಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಅವುಗಳಿಗೆ [illegible] ಹಚ್ಚಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. [illegible] ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಇಲಿಯನ್ನು [illegible] ... ನಗರ ಪ್ರಚಾರ [illegible].

ಕೆಲವೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಇದ್ದ ಇಲಿಗಳು [illegible] ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾದವಂತೆ. [illegible] ವಿಜಯವಾದರೆ, ಜಾರ್ಜ್ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ, ಶೇಕಡಾ [illegible] ಇಲಿಗಳ [illegible] ...?

ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಔಷಧಿ.

ಕೃತಕ ರೀತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ತರದ ಔಷಧಿಯು ಶೋಧಿಸಲಾಗಿರುವುದೆಂದು, ಕಳೆದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಫಾರ್ಮಸ್ಯೂಟಿಕಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಂತು.

ಈ ಔಷಧಿಯು ದೇಹದ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವತ್ತು ರೋಗಾಣುಗಳು ನಾಶವಾಗುವವಂತೆ. ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ ವಿಸರ್ಪ, ರಕ್ತಕ್ಕೆ ವಿಷವಾಗುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹಾರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧಿಯು, ಬಹಳ ಯುಕ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟದೆಂದು, ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವರದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನೋಟುಗಳು—[illegible]

[illegible] (ಸರಕಾರಿ) ಹಿಂದುಗಳ ಕೊಡುವ ಉಪಚಾರಾದಿಗಳು (ಕೆಲಸ) ಜಗತ್ತಿನ ಜನಾಂಗಗಳ ಮೂಗು ಸೊಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿವೆ.' ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಗೆ ಇದೇ ಗುರಿ ಮಾಡಿರುವುದು—ಎಂದು ಪಾಟ್ನಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜರು (ಸರ್ ಕೂರ್ಟನೀ ಟೆರೆಲ್) ಪಾಟ್ನಾದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು—ಈ ದುರ್ಗಂಧವು ಬ್ರಿಟಿಷ ವಸಾಹತುಗಳಿಗೆ ಹರಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಿಂದೀಯರನ್ನು (ಪೂಜ್ಯ) ಉಪಚಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯರಷ್ಟೆ!

○ ○ ○ ○

ಇವೇ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಉಪಚಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿರುವ ಹಿಂದೀಯರು ಅಲ್ಲಿನ ವಸಾಹತುಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ ವರದಿ ಇದುವುದನ್ನು ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳಾದರೂ ಕೇಳಿ (ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗಂತೂ ನಮ್ಮ ಸನಾತನಿಗಳ ಅಪಚಾರದ ದುರ್ಗಂಧ ತಿಳಿದಿದೆಯಷ್ಟೆ) ಅವರ ಮೂಗು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸುವಾಸನೆಯ ಉಸಿರೆಳೆಯಲು ಅರಳಿರುವುವೇ? ಯಾರು ಬಲ್ಲರು?

○ ○ ○ ○

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ, ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ತುಂಬಾ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನಿನ್ನು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವರೇ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿ, ಮುಗಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವೇನಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಯಾರೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

○ ○ ○ ○

ಸಿನಿಮಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಂಗಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ಮದ್ರಾಸಿನದೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಸೇರಿತು. ಆಫ್ರಿಕದ ವಿಷಯವಾದ ಚಿತ್ರವು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ಬಗೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರಯೋಜನವೇನೆಂದು ಹೆಡ್ಮಾಸ್ತರರು ಭಾಷಣಮಾಡಿದ್ದು. ಭಾಷಣ [illegible] ಅಭಿನಂದನೆಯೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದನ್ನು,—ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಕೇಳಲಾರದಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಟ್ಟಹಾಸಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆಫ್ರಿಕದ ಸಿಂಹಗಳಂತೆ ಗರ್ಜಿಸಿ, ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಿನಿಮಾ ಚಿತ್ರದ ಇದಿರಲ್ಲಿ, ಈ ಬಗೆಯ ಭಾಷಣ, ಘಂಟೆಗಳಗಟ್ಟಲೆ ಯಾರು ಕೇಳ ಬಯಸುವರು?

○ ○ ○ ○

ವಿಜಯ ಯಾತ್ರೆಯೊಂದು ಜಪಾನೀಯರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ ಸೈನ್ಯಾಚರಣೆಗಳೂ ತಿರುಗಿದಂತೆ ಮುಂದುವರಿದಾಗ, ಒಂದು ಬಾಂಬು ಬಿದ್ದುದು ವಿಶೇಷವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾರ ಊರಿನ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಹೇಗೆ ಬೀಳಬಲ್ಲವರಾದರು? ಆದರೆ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ... ಪೋಲೀಸರ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯಾಗದಿದ್ದುದೇ ಪವಾಡ. ಊರ ಜನರೂ ಚಕಿತರಾಗಿಯೋ ವಿವೇಕದಿಂದಲೋ ಇನ್ನೇನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಲಭೆಗೆ ಹೋಗದೆ, ಈ ವಿಧಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಕೂತರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಒಂದು ಮಾರಿಪೂಜೆಯೂ ಆಗುತಿತ್ತು!

○ ○ ○ ○

ನೈತಿಕ ಪರಾಮರ್ಶೆ ಹಾಗಿರಲಿ; ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಯಮ ಬುದ್ಧಿಯಾದರೂ ವಿಜಯಿಗಳೆಂಬವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬೇಡವೆ? ಅದರಿಂದ, ಇದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಸ್ವರ್ಗವಿಜಯದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದ ಚೀನ ದೇಶ, ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧ ಘೋಷಿಸಲಾರದ ಯುದ್ಧಮಾಡಿಯೂ, ದಿಗ್ವಿಜಯದ [illegible] ಏನು? ಚೀನಿಯರು ಜಪಾನಿನ ಈ ಜಯವು ಒಂದು ಸೋಲು ಎಂದೇ ಜಪಾನು ತಿಳಿಯದೇ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಬೇಡವೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡದ ಹಾಗೆ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಈ ವಿಜಯ ಮೆರವಣಿಕೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲವೆ?

○ ○ ○ ○

ಜಪಾನಿನ ಸರಕನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು ಈಗ ಬರ್ಮ—ಇದು ಇಂಡಿಯದ ಹೊರಗಾಗಿದೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಹೊರಗಾಗಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ!—ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಚಳವಳವೂ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿ ಸರಕಾರೀ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಚೀನಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಲ್ಲದಿರುವರು. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗೂ ತೆರಳಿ, ಜಪಾನನ್ನೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

○ ○ ○ ○

ಮೊಂಟೆನೆಗ್ರೋ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮುಂಚೂ ರುವರಾಗಿತು. ಇಟಲಿ. ಜನರಲ್ ಫ್ರೆಂಕೋವಿನ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿತು—ಇಟಲಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಲಿಯುಗ,—ಜಾತಿ ಜಾತಿಗೆ ಹಗೆಯಿಲ್ಲ.

○ ○ ○ ○

ಆದರೆ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಇದನ್ನು [illegible] ಫ್ರೆಂಕೋವಿನ ಜಪಾನರು ಆ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ತನ್ನ ಕೆಲಸನೋಡದಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ, ಫ್ರೆಂಕೋವನ್ನು ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ 'ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದಿದೆ. ಫ್ರೆಂಕೋವಿನ ಅಮೇರಿಕವು ಅಂಗೀ—ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾತೊರೆಯದೆ! ಇಟಲಿಯನ್ ಸೈನಿಕರು ಫ್ರೆಂಕೋನಿಗಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

○ ○ ○ ○

ಮೇತರ್ [illegible] ಸೈತನ್ ಎಂಬಾಕೆ [illegible], ತನ್ನ ಪ್ರಣಯಿಯೊಡನೆ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತ, ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಆತನನ್ನು ಬಿಡದು ನೂಕ್ಕಿಗೆಯು [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದಳೆಂದು. ಮೊಕದ್ದಮೆಯಾಯಿತು ಫಲ—ಮೂರು ತಿಂಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು, ಆಕಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಕೋರ್ಟಿನ ಒಳಯಲ್ಲಿ, ಸಾವಿರ ಜನರು ಹುರ್ರೆ ಎಂದು ಕೂಗಿದರು.

○ ○ ○ ○

ಅವಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅವಳು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಂಬ ತಪ್ಪಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಸರಿಯಲ್ಲ,—ಬರೇ ಆತ್ಮಹನನ ಮಾಡಿದ್ದಳೆಂದಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರಣಯಿಗೆ ಭೂಲೋಕದ ಪ್ರಣಯ ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲು, ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಪ್ರಣಯಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿ ಕೊಟ್ಟು, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಶಿಷ್ಯೆಯವಳು,—ಫ್ರೆಂಚ್ ಜ್ಯೂರಿ ಕೆಡದಾದಾತ ತರ್ಕ್ಕದೇ.

○ ○ ○ ○

ಹೊಲೆಂಡು ನೌಕಾಸೈನ್ಯ ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ದುಬಾರಿ ಹಣ ಸೆಂಕ್ಷನಾಗಿದೆ. ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ (ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿದ್ದು, ಜಪಾನಿಗೆ ಇತ್ತ ಬರುವ ಧಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಗಳು) ಈ ನೌಕಾ ಪಡೆಯನ್ನಿಡುವರು. ಆ ದಾರಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಉದ್ದೇಶ. ಜಪಾನಿನ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಅಷ್ಟು ದುಂದಾಲೋಚನೆಯಾಗಿರಬಹುದೆ?

[illegible]ರು.

[illegible]ಟುಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡಬಹುದೆ?

[illegible] ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ.

[illegible] ಖಾಸಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ತೆರೆಯು[illegible] ಶ್ರೀಗಳಾದ ಎಚ್. ಎಸ್. [illegible] ಅವರ ಅರ್ಜಿ ಪ್ರಕಾರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡ[illegible] ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಮೊನ್ನೆ ತಾ. ೬ರಲ್ಲಿ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಗರಸಭೆಯ [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಜೆ. ಸಿ. ಬೋಸರ ನಿಧನದ [illegible] ಸೂಚಕ ಠರಾವು ಡಾ. ಮಲ್ಯರವರಿಂದ [illegible] ಬಹುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. [illegible] ದಿನಚರಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದ ಮೇಲೆ, [illegible] ಖಾಸಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀ ಅಲ್ಬುಕರ್ಕರ ಅರ್ಜಿಯು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟು ಸರಕಾರಿ ಸೇವಿಸುವವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತೆರೆ[illegible]ಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಒಂದು ನಿಯಮಿತ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅಲ್ಬುಕರ್ಕರ ವಿನಂತಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರು ಈ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ನಗರಸಭೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಬರುವುದೆಂದೂ, ಈ ತರದ ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳು ನಗರಸಭೆಯ ಮಂಡಳಿ ನಡೆಯಿಸಲಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ವಾದಿಸಿದರು. ಸರಕಾರಿ ಸೇವಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಮಾಧವರಾಯರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಗಳಾದ ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಬಾಳಿಗರೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಡಿಗರೂ ಮಾಧವರಾಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಯ ತಲಚೇರಿಕರರು, ಅದರಿಂದ ನಗರಸಭೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು.

ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನಿರಾಕರಿಸಲು ನಗರಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದೆ? ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ರಂಗರಾಯರು ಕೇಳಿದರು.

ಬಹಳ ದೀರ್ಘ ಸಮಯದ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಈ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವರೆ ಡಾ. ಮಲ್ಯ, ಶ್ರೀ ಶಾಂಭವಿ ಪೂಂಜಾ, ಡಾ. ಆಡಿಗ, ಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ರಂಗರಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯು ನೇಮಕವಾಯಿತು.

ನಂತರ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ವಿಷಯವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವಂತೆ ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದ ಸೆನಿಟರಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು.

ಆರೋಗ್ಯಖಾತೆಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಇನ್ನಿತರ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯು ನಡೆದು, ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೇಜು ದಿನಾಚರಣೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುತೂಹಲ ತೋರಿಸಿ, ಹಿಂದೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿಸ್ಸೆ ಹೊಂದಿದ ಸೈನಿಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ, ಶ್ರೀಗಳಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಬಾಳಿಗರು ಕಾಲೇಜು ಡೇಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ಕಾಲೇಜು ಡೇಯು ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಜರಗಿತು. ಅಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಟ ಪಂದ್ಯಾಟಗಳು ನಡೆದು, ಫಲಾಹಾರ ಕೂಟವೂ ಇದ್ದಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀಗಳಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಬಾಳಿಗರು. ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ಶೆಣೈಯವರು ಕಾಲೇಜಿನ ಟೋಸ್ಟನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ೧೫೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ದೇಶದ ನಿರಕ್ಷರತೆಯು ಮಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಬೇಕೆಂದೂ ಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗರು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ನಾಟಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಡೆದು, ಅಂದಿನ ಸಮಾರಂಭವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ಅಖಿಲಭಾರತ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪರಿಷತ್ತು.

ಅಖಿಲಭಾರತ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪರಿಷತ್ತಿನ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ತಾ. ೧೧ಕ್ಕೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ತಾ. ೧೧ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪-೩೦ ಗಂಟೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲಿಯ ಸೇಂಟ್ ಆನ್ಸ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ಸ್ತ್ರೀ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಗಳೂರಿನ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವರು. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಭಾಷಣ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆ ಸಮಯ ಅವರು ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಆಗಮನದ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಇನ್ನಿತರ ಸಭೆ ಕೂಟಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಾ. ೧೪ನೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ತ್ರಿವೇಂದ್ರಮ್ಮಿಗೆ ತೆರಳುವರು, ಎಂದು ಶ್ರೀ. ಕಮಲಾದೇವಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಟೀಚರ್ಸ್ ಮೆನೇಜರರ ಅವಗಾಹನೆ ಬಗ್ಗೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಟೀಚರ್ ಮೆನೇಜರರ ಸಂಘದ ೧೯ನೇ ಮಹಾಸಭೆಯು ಮಂಗಳೂರು ಹಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರೀ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟೋಣದಲ್ಲಿ ತಾ. ೧೮ನೇ ಶನಿವಾರ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಗಂಟೆ ೧೧ರಿಂದ ೧-೩೦ ವರೇಗೂ, ಅಪರಾಹ್ನ ೨-೩೦ರಿಂದ ೫ರ ವರೇಗೂ ಜರಗುವುದು. ಸದ್ರಿ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಟೀಚರ್ ಮೆನೇಜರರೂ ದಯಮಾಡಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಮಹಾಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡತಕ್ಕ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ತಾ. ೧೬ರ ಒಳಗೆ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯು ತಾ. ೧೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ಗಂಟೆ ೪ಕ್ಕೆ ಜರಗುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:— (೧) ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ, (೨) ವರದಿ ವಾಚನ, (೩) ವಿವಿಧ ಠರಾವುಗಳು, (೪) ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಚುನಾವಣೆ, (೫) ಎಡ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ, (೬) ಸಭಿಕರ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳು, (೭) ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪಿ. ಸೂ.— ಚಾಲ್ತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿ ತಾ. ೩೦-೧೧-೩೭ ಒಳಗೆ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರರಾಗದಿರುವವರಿಗೆ ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಮತಾಧಿಕಾರವು ಇರಲಾರದು, ಎಂದು ಈ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವೀಕಾರ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಟೀಚರ್ ಮೆನೇಜರರ ಸಂಘದ ೧೩ ವರುಷಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿಯು ನಮ್ಮ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟೀಚರ್ ಮೆನೇಜರರ ಹಿತಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇಂದಿಗೆ ೧೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಚರಿತ್ರೆಯು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ಟೀಮರ್ ಚಲಾವಣೆಗಳು.

(ಬಿ. ಎಸ್. ಎನ್. ಕಂಪೆನಿ)

ಭದ್ರಾವತಿ ಎಂಬ ಸ್ಟೀಮರು ತಾ. ೧೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ರಾತ್ರೆ ಗಂಟೆ ೪ಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪುವುದು. ಅದೇ ಸ್ಟೀಮರು ತಾ. ೧೪ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಗಂಟೆ ೫ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible]ಗೆ ಹೊರಡುವುದು. ಸದ್ರಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾರ್ವತಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಟೀಮರು ತಾ. ೧೬ನೇ ಗುರುವಾರ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಗಂಟೆ ೫ಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿ ತಾ. ೧೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮುಂಬಾಯಿಗೆ ಹೊರಡುವುದು.

ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು

ಹೊಸ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಯಾವತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಂದ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೧ರೊಳಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುವವರಿಗೂ ಈ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರು ದುಬಾರಿ ಫೀಸನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಣ

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಗಂಟೆ ೮ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸಭೆಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀಪಾದಾಚಾರ್ಯರವರು "ಕರ್ಮ" ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೆತ್ತಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವರು. ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತವಿದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ವಿನಂತಿ.

ತಾಲೂಕುಗಳಿಂದ

ಉಡುಪಿ:

(ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ)

ಪ್ರತಿ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಯ ವಠಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಗಾಯನದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ವ್ಯಾಯಾಮ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ನೆರೆಯುವ ನೂರಾರು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಆಗಾಗ ಸಾಮುದಾಯಕವಾದ ಡ್ರಿಲ್, ಲೇಜಿಮ್ ಆಟ ಮೊದಲಾದುವನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸ್ಥಳೀಯ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ಮಿಶನರೀ ಮೊದಲಾದವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ತಾ. ೭ನೇಗೆ ಪುರಜನರ ಮಹಾ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಆಕ್ಷೇಪದ ಠರಾವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಷ್ಟೆ! ತಾವು ರೂ. ೧,೨೦,೦೦೦ನ್ನು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಯಿಸುತ್ತೇವೆಂದುದಲ್ಲದೆ, ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸದ್ರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶರ್ತಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಆ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೆಕೆಂಡ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಲೇಜಾಗಿ ಮಾಡುವೆವೆಂದೂ ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಜನಮತವನ್ನಾಗಲೀ ಬೋರ್ಡ್ [illegible]ದ ಇಂಗಿತವನ್ನಾಗಲೀ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನುಚಿತವೂ ಅಕಾಲಿಕವೂ ಎನ್ನಬೇಕಾಗುವುದು.

ಮೂಲ್ಕಿ

ಜಿಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಜರಗಿಸುವ ಸ್ಥಳನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಯಂ. ಉಮೇಶರಾಯರೂ, ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾದೇವಿಯವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಯಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಯರೂ ತಾ. ೫ನೇ ದಿನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಬೇಕಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಹೋಗಿರುವರು.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಸಹಭಾಗಿಯಾಗಿ ಪರಿಷತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿಯವರೂ ಶ್ರೀ ಉಮೇಶರಾಯರೂ ಭರವಸೆಯಿತ್ತಿರುವರು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪರಿಷತ್ತು ಮುಂದರಿಸುವ ಕುರಿತು ವರ್ತಮಾನ ಹರಡಿ, ಊರ ಪರವೂರ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಸರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರೂ ಪರಿಷತ್ತು ಬರುವ ತಾ. ೨೪ ಮತ್ತು ೨೫ರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಜರಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬಬಹುದು.

ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಭರದಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜರೂ, ರಾ| ಯಂ. [illegible] ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶ್ರಮಪಡುತ್ತಿರುವರು.

ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಪ್ರದರ್ಶನ

ತಾ. ೨೪ರಿಂದ ಮೂಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಜರಗಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಪ್ರದರ್ಶನವು ನಡೆಯುವುದು.

ಪ್ರದರ್ಶನದ ವಸ್ತುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ — ೧. ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆ:— ಗದ್ದೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳು, ಗಡ್ಡೆಗಳು, ತೋಟದ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಆಹಾರ ಪಾನೀಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಯಂತ್ರಗಳು, [illegible]. ೨. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಶಾಖೆ— ಬಟ್ಟೆಗಳು (ಕೈಮಗ್ಗದ್ದು), ಲೋಹದ ಕೆಲಸಗಳು, ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಯಂತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ೩. ವಿದ್ಯಾ ವಿಭಾಗ — ಬಾಹ್ಯವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಖಗೋಳ, ಚಿತ್ರಲೇಖನ ಇತ್ಯಾದಿ. ೪. ಆರೋಗ್ಯ. ೫. ಹಳ್ಳಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು. ೬. ಶಿಶು ವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ. ೭. ಸಹಕಾರ. ೮. ಮತ್ತು [illegible]. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಒಕ್ಕಲುತನ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಬೆಳಗಾವಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೦ ದಿವಸಗಳ ತನಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಕ್ಕಲುತನ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಕೂಡುವುದು. ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಮತ್ತು [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದು, ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗುವ [illegible] ಗ್ರಾಮೋದ್ಧಾರ [illegible] ಭಾಷಣಗಳು, ವಾದವಿವಾದಗಳು, [illegible] ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿತೋರಿಸುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಅಂಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನಡೆಯಲಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪುರುಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.

ಕಾರ್ಕಳ

ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ವೀರಮಾರುತಿ ಭಜನೆ ಸಪ್ತಾಹ ಮಹೋತ್ಸವವು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೮ರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ೧೪ರ ತನಕ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಸೇವಾ ಸಂಘದ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮೈನ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ರಿಂದ ೮ರ ವರೆಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ವಾಚನಾಲಯವು ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ತಿಂಗಳ ಸಭೆಯು ಜನವರಿ ತಾ. ೮ರ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರು ಓದುವುದು, ಮಾದರಿ ಪಾಠ ಕೊಡುವುದು ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ, ತರ್ಕ ವಿಚಾರದ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಬರುವರಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನಾದಿಗಳ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಧೂಳು ಹಾರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ, ಪಂಚಾಯತನವರು ಆಗಾಗ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ನೀರುಹಾಕುವ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಣಿಗರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಜೆಕಾರು:

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವು ಅವಶ್ಯವಾದ ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಜಿ. ಎಸ್. ಕಾಮತರು ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ಔಷಧಾಲಯ ಎಂಬ ದಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯನ್ನು ತಾ. ೨೦-೧೧-೩೭ನೇ ಶನಿವಾರ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ರಾ. ಎಮ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶೆಟ್ಟಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿರುವರು.

ಅಜೆಕಾರ ಸರ್ಕಲಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಭೆಯು ಮೂಡೂರು ಏಡೆಡ್ ಶಾಲಾ ಮೆನೇಜರ್ ಮತ್ತು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಕೆ. ಅನಂತಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತಾ. ೨೦-೧೧-೩೭ರಲ್ಲಿ ಜರಗಿರುವುದು.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪುತ್ತೂರು

ನೋಟೀಸು

ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸಿದವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗನ್ನಾಗಲೀ ಯಾ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನಾಗಲಿ ವ್ಯಾದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದ ಬಾಕಿಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಸದ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ನೋಟೀಸು ಮೂಲಕ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದುದರಿಂದಲೂ ಇದೇ ಇಸವಿ ಅಗೋಸ್ತು ತಿಂಗಳ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮೇರೆಯೂ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೭ನೇ ತಾರೀಕು ಮಂಗಳವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಗಂಟೆ ೨ಕ್ಕೆ ಸದ್ರಿ ಆಧಾರಪಟ್ಟ ನಗಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಏಲಂಮಾಡಿ, ಸದ್ರಿ ಸಾಲದ ಅಸಲು, ಬಡ್ಡಿ, ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ, ಖರ್ಚು ವಗೈರೆಗಳ ಬಾಬ್ತು ವಜಾ ಕಳೆದು ಬಾಕಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸದ್ರಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಮಾನತು ಖಾತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಖಾತೆಯ ಮನೇಜನ್ನು ಸದ್ರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂಡುಹೋಗಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಯಾವ ಸಲೆಯ ಬಡ್ಡಿಯೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ನೋಟೀಸು ಖರ್ಚು ಅವರೇ ಕೊಡಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಅಮಾನತು ಖಾತೆಗೇ ಈ ಖಾತೆಯ ಖರ್ಚು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕಿರುವುದು.

L. 65/35. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಸರಳಾಯ, ರಾಮ ಸರಳಾಯರ ಮಗ, ಅಕ್ಕರಮಂಗಲ, ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮುಗ್ರೊಡಿ ಗ್ರಾಮ, ಅಡೂರು ಪೋಸ್ಟ್. ಏಲಂ ಮಾಡಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ರೂ. 35. ಸಾಲದ ಬಾಬ್ತು ವಜಾ ಕಳೆದ ಮೊಬಲಗು ರೂ. 30–9–2 ಅಮಾನತು ಖಾತೆ ರೂ. 4–6–10

L. 123/36. ಕೆ. ರಾಮಭಟ್ಟ ಯಾನೆ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಕಿಟ್ಟಣ್ಣ ಸುಬ್ರಾಯರ ಮಗ, ಮಿತ್ತಬಾಗಿಲು ಗ್ರಾಮ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಪೋಸ್ಟ್. ಏಲಂ ಮಾಡಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ರೂ. 292. ಸಾಲದ ಬಾಬ್ತು ವಜಾ ಕಳೆದ ಮೊಬಲಗು ರೂ. 192–0–11. ಅಮಾನತು ಖಾತೆ ರೂ. 99 15—1.

Office of the Bank, Puttur, 7–12–'37 } Anantha Bhandary, [illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ರೂ. ಆ.	ರೂ. ಆ.
ಅಕ್ಕಿ [illegible] ಮು.	1—10	1—10
[illegible]	3—8	4—0
[illegible]	4—6	4—13
ಗೋಧಿ	4—12	4—12
ಊರ ಅಚ್ಚು ಬೆಲ್ಲಗೆ	4—7	4—7
ಧಾರವಾಡ ಬೆ. ಗೋಣಿ. ಒಳ್ಳೆ	6—8	7—4
ಬೆಲ್ಲ ರುಕ. ಮು. ಒಳ್ಳೆ	3—14	4—0
ಗೋಡಿ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	12—8	15—8
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	11—8	18—8
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	5—10	5—10
ಅವರೆ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	9—8	10—8
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	11—8	18—0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	9—0	9—8
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	9—12	10—8
ಊರುಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	27—8	30—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	4—8	5—4
ಕೊಬ್ಬರಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	55—0	0—0
ಎಳ್ಳೆಂಡಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	26—	26—0
ತೆಂಗಿನ ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	3—15	4—0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	6—0	7—0
ಚಿಮಣಿಎಣ್ಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ	6—5	7—5
ಮೋರಿಸ ಸಕ್ಕರೆ ಮು. ಒಳ್ಳೆ	2—13	2—14
ಮೆಣಸು	4—8	6—0
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	5—8	6—8
ಕಾಳುಮೆಣಸು ಹ ದೇ. ಗೆ	17—8	18—8
ಮೆಂತ್ಯೆಬೀಜ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	80—0	85—0
ಗೇರುಬೀಜ ಮು. ಒಳ್ಳೆ	1—12	2—6
ಕಬ್ಬಿಣ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	50—0	55—0
ಕಾಂಡ್ಯುಕಗಡು ಮು. ಒಳ್ಳೆ	14—12	15—0
ಕಾಂಡ್ಯುಕಾಳ್ಯಗಳು ಮು. ಒಳ್ಳೆ	17—0	18—0
ಚೀನಿಬೆಲ್ಲ ಸೇರು ಒಳ್ಳೆ	13—8	14—0
ಓಕ್ಕಾಳ ತಗಡು ಮು. ಒಳ್ಳೆ	12—0	12—0
ಬಡಸು ಒಳ್ಳೆ	22—4	22—6
ಹುಣಸೆ ಹುಳಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	40—0	45—0
ಸೀಲೋನ್ ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	140—0	148—0
ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	185—0	198—0
ಮುಡಿಕೇರಿ ಬಿಲಕ್ಕ	45—0	47—8

[illegible]

ವಜ್ರಗಳು!

ಮುತ್ತುಗಳು!

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲೇಟೆಸ್ಟ ಕಟ್ಟಿನ, ಸುಪಿರಿಯರ ಟಿಂಟ್ಟಿನ, ಕಲೆ ವಗೈರೆ ಯಾವ ದೋಷ ಗಳೂ ಇಲ್ಲದ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸ್ಥರಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಳ್ಳೇ ವಜ್ರಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಒಳ್ಳೇ ಕಲರಿನ, ಚೆಲೋ ಶೇಪಿನ, ಉತ್ತಮವಾದ ಜಾತಿ ಮುತ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಜು ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಫಕ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಅನೇಕ ಶಿಫಾರಸ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ, ಎಕ್ಸ್ಪರ್ಟ ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದ, ಎಲ್ಲರ ಮನ ಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತೆ ಲೇಟೆಸ್ಟ ಫೆಶನಿನ ನಗನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ತಮ್ಮ ಶೋಪನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುವುದು.

ಕೊಟ್ಟೇಶ್ವರ ವಾಸುದೇವ ಪೈ,
ಸರಾಫ ಮತ್ತು ಮೆಟಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್,
ಬಡಗುಪೇಟೆ, ಉಡುಪಿ.

ನವರತ್ನಾ 'ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶಾವ ಲೇಹ'

ಹಸಿವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ರಕ್ತವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ, ದೇಹಪೋಷಕ ಸಾರ ವನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿ, ನವಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ ಹುರುಪನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬಲವರ್ಧಕ ಲೇಹ ವಿದು. ಕೆಮ್ಮು, ಖಾಸ ಶ್ವಾಸ, ಉಬ್ಬಸ, ಶೀತಾದಿಗಳ ಬಾಧೆ, ಇವುಗಳಿದ್ದವರಿಗೂ ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ.

ರಾತಲು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—6—0. ½ ರಾತಲು 1—4—0. ¼ ರಾತಲು 0-12-0

ನವರತ್ನಾ 'ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ತೈಲ' ನವರತ್ನಾ

(ಸುಗಂಧರಹಿತ)

ಇದನ್ನು ತಲೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಿದುಳಿನ ಮೇಲೆ ಶಮನಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಇದರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ರಿಯೆಯೊಂದರಿಂದ ಇದು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೆನಿಸಿದೆ. ಮೈಲೇರಿಯಾ, ಎರಕದ ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಾತುಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸು ವದರಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ತೈಲಾಭ್ಯಂಗಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆದು.

ಕ್ರಯ 16 oz 3-0-0; 8 oz 1 10 0; 4 oz 0-14 0

ತಯಾರಿಸುವವರು:—

ನವರತ್ನಾ ಫಾರ್ಮೆಸಿ, ಕೊಚ್ಚಿನ್.

ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ:—

ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ವಿ. ವಿ. ಶೆಣೈ ಕಾರ್ಕಳ.
ಕೆ. ಎಲ್. ಔಷಧಾಲಯ, ಉಡುಪಿ. ಮೊಡರ್ನ ಫಾರ್ಮಸಿ, ಕುಂದಾಪುರ.
ಜಿ. ಜಿ ಬಂಡಾರಿ, ಪುತ್ತೂರು. ಕರ್ನಾಟಿಕ ಸ್ಟೋರ್ಸ ಬಾರಕೂರ
ಡಾ। ರಾಮ ಗುರುಕುಲ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ.
ಹೋಲ್ಸೇಲ್ ಸ್ಟೋಕಿಸ್ಟರು—CHAMSI NARSI & CO.,
Chemists, Princess Street, BOMBAY.

DIAMOND MERCHANT

K. R. K. SHET,

Near Mission High School,
MANGALORE.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಜ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿ!

ವಜ್ರಗಳು!

ಎಮ್ಸ್ಟರ್ಡೆಮ್ಮಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಬಜಾರ ಧಾರಣೆಗಿಂತ ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ವತಃ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಜ್ರಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಚುನಾ ವಣೆಯೂ, ಸಲ್ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದುಬರುವವು.

ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಏನೊಂದೂ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಆಗ ತಾನೇ ನಿಮಗೆ ಖಚಿತವಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಬಂದು ಬ್ರಾಂಚು ಇತ್ಯಾದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆ. ಆರ್. ಕೆ. ಶೇಟ್, ಜುವೆಲ್ಲರ್.
ಮಿಶನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಬಳಿ, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]

O. S. ನಂ. 235/1937

ಉಳ್ಳಾಲ ರಮಾಬಾಯಿ ಮಲ್ಯ—ವಾದಿ
ವಾಸುದೇವ ಮಲ್ಯರ ಮಗ, ವಗೈರೆ, ಮಂಗಳೂರು ಶಹಾರ ಪೇಂಟೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸು ತ್ತಿರುವವರು—ವಾದಿ. ಮತ್ತು

ಕುದ್ರಿ ವೆಂಕಟರಾವು—ಕುದ್ರಿ ಪದ್ಮನಾಭಯ್ಯನವರ ಮಗ, I ಗ್ರೇಡ ಪ್ಲೀಡರ್, ಮಂಗಳೂರು ಶಹಾರ ಗೊಲ್ಲರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು—ಪ್ರತಿವಾದಿ.

ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ತಾ. 22-7-1934ರಲ್ಲು ರೂಪಾಯಿ 1750/-ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಏಳುನೂರ ಐವತ್ತಕ್ಕೆ ಉಳ್ಳಾಲ ವಾಸುದೇವ ಮಲ್ಯರವರಿಗೆ ಬರಕೊಟ್ಟ ಡಿಮಾಂಡ ಪ್ರೊಮಿಸರಿ ನೋಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸದ್ರಿ ಪ್ರೊ. ನೋಟಿನ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದ ವಾದಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಅಸಲು ಬಡ್ಡಿ ವಗೈರೆ ಐವೇಜು ಗಳನ್ನು ಬರವಾಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶ ದಾಖಲಾದ ಮೇಲಿಂದ ನ್ಯಾಯವು ತಾ. 21-12-'37 ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನಿಗೆ ಇಟ್ಟ ಬಿತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಆದಲ್ಲ ಖುದ್ದ ಆಗಲಿ ವಕೀಲರ ಮುಖಾಂತರ ಆಗಲಿ ಸದ್ರಿ ನ್ಯಾಯದ ಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಹರಿಸುವದೆ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗೈರುಹಾಜರಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ರಿ ನ್ಯಾಯವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಗಳೂರು,
8-12-1937. M. Janardhan Malya,
VAKIL FOR PLFF.

ಕಾಲಿದಾಸನ ಕಲಾಜೀವನ [illegible] ಚಂದ್ರ ಸಂವತ್ಸರದ [illegible] ದಿಂದ,
[illegible] ಪಂಚಾಂಗ(ಲೀಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಾರ್ಟ)

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	ಶನಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	ರವಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	ಸೋಮ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	ಕುಜ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	ಬುಧ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	ಗುರು	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
17	ಶುಕ್ರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		

THE PIE-MONEY BANK LTD.,

Maidan Road, MANGALORE.

Undertakes all kinds of Banking Business. Current account at 2½% per annum. Savings Bank Deposits at 4½% per annum.

FIXED DEPOSITS

For 2 Years 6%. 1 Year 5%. For 6 months 4%. 3 months 3½%.

Auction-cum-chit Funds ranging from Rs 100 to Rs 5000 run regularly on systematic lines. Unique Banking facilities to Businessmen and interested Public.

Apply to particulars— K. R. GURU, *Managing Director.*

☞ ಪೇಂಟರ್ಸ್

Whenever you require the service of
Please call on or write to:-

Simon & Co.,
Painters.

PAINTERS

Churchgate, Hampankatta No. 13, MANGALORE

ಬಗೆಬಗೆಯ ಪೈಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ,
ಸೈನ್ ಬೋರ್ಡು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಡೆಯಿರಿ.
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ಯಾ ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚಳವಳ

ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಕುರುಡ ಹಾಡುಗಾರನ ಸಭೆ

ಹಲ್ಲು ತೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರ ಸಾಧನ

ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚಳವಳ

ಇದೊಂದು ಚಳವಳವು ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಛತ್ರಛಾಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯರಕ್ಷಣೆ-ಆರೋಗ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು ಈ ಚಳವಳದ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವದು. ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯವು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಕೊಂಡು, ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಣಿಯನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದೆ.

ಈ ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರಿಣಿಯು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಹಿಳೆಕುಮಾರಿ. ಎಡ್ನಾ ಲೆಂಗ್ಲೆ ಎಂಬುದು ಅವಳ ಹೆಸರು. ಈ ತನಕ ಲಂಡನ ಕೌಂಟಿಯ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಶರೀರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರ ಪಾನಾದಿಗಳ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ್ದು ತೋರಿ ಬಂದಿತು.

ಮೊದಲು ಈ ಮಹಿಳೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ತ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಆಹಾರ ಪಾನಾದಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನಾ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದಳು. ಲಂಡನ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವಳು ಇತ್ತ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ ಆಹಾರ ಪಾನಾದಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಲಂಡನಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಆಹಾರ ಪಾನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವನ್ನು ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಡಾಕ್ಟರರು ಸರಕಾರದ ಮತ್ತ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಆದಕಾರಣ ಸರಕಾರವು ಆ ಮಕ್ಕಳ ಆಹಾರ ಪಾನಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ಸತ್ವಬಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುವ ಉಚಿತ ಆಹಾರ ಪಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕುಮಾರಿ ಎಡ್ನಾ ಲೆಂಗ್ಲೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಭಾರವು ಈ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವಳು ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಹೇಗಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೆತ್ತವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಹೇಳಿ ಕೊಡುವಳು. ಸತ್ವಬಲವುಳ್ಳ ಆಹಾರ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವಳು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಆಹಾರವೇ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಈ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಆಶ್ರಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳಿಂದಲೇ ನಡೆಯುವದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ?

ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಕುರುಡ ಹಾಡುಗಾರನ ಸಭೆ

ಆರ್ಥ‌ರ್ ಟೊಂಪ್ಸನ್ ಎಂಬವನು ೩೧ ವ[illegible]ಯದ ಕುರುಡ ಹಾಡುಗಾರ. ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಕೀರ್ತಿ-ಲಾಭ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ!

ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ತನಕ ಅವನಿಗೆ ಗತಿಗೋತ್ರವಿರಲಿಲ್ಲ; ದಿಕ್ಕುದಾತಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಹಾಡುಗಾರರ ನಕಲಿ ಮಾಡುತ್ತ ಹಾಡು ಹಾಡಿ ಜೀವಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕೋ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು, ಅವನಿಗೆ, ಆದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆ ತುಂಬಿ ಹೊರ ಸೂಸುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಜಾರ್ಜ್ ಹಿಲ್ಟನ ಎಂಬವರು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಅವನನ್ನು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವನ ಕೀರ್ತಿಲತೆಯು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಆರಂಭ!

ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗೀತಗಾರರ ಸ್ವರ—ದಾಟಿಗಳ ನಕಲಿ ಮಾಡಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಬಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಕಲಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಅಮೇರಿಕದವರು ತಲೆ ದೂಗುತಿದ್ದಾರೆ; ಬೆರಳು ಕಡಿಯುತಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಸಂಗೀತ ಖಚೇರಿ ಎಂದರೆ ಟಿಕೇಟು ದೊರೆಯುವದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಜನರು ಮೆಚ್ಚಿ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹೋಗುವಾಗ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಾಸಿಗೆ ಕೂಡ ಗತಿ ಇಲ್ಲದೆ ದರಿದ್ರನಾಗಿದ್ದ ಆತನು ಈಗ ವರುಷಕ್ಕೆ ೬೦೦೦೦ ಪವನು (೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ) ಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ತಲಬಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಾರನಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದಾನೆ.

ಅಮೇರಿಕನರ ಗುಣಗ್ರಾಹಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತೆ? ಅಥವಾ ಅವನ ಅದೃಷ್ಟ ಬಲವು ಸಾಗಿದ್ದಿತೆ?

ಹಲ್ಲು ತೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರ ಸಾಧನ

ಪುಡಿ ಅಥವಾ ಅಂಟು ಹಾಕಿ ಬ್ರಷ್ಷಿನಿಂದ ಹಲ್ಲು ತೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಕೈಗಳು ಬೇಡ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಯಂತ್ರವು ಮಾಡಿ ಬಿಡುವದು. ಅದನ್ನೀಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹೊಸ ಯಂತ್ರವು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರರ ಮದ್ದಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಳಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದೊಡನೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಒಂದು ಗುಬ್ಬಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿದರಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅದು ಕೆಲಸಮಾಡ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಆಗಲೇ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಹಲ್ಲುಜ್ಜುವ ಬ್ರಷ್ಷು ಎದ್ದು ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಷ್ಷಿಗೆ ಬಾಯಿಕೊಟ್ಟರಾಯಿತು. ಅದು ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮುಂದಿನಿಂದ, ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ಬದಿಯಿಂದ ಬದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿ ತೊಳೆದು ಥಳ ಥಳ ಹೊಳೆಯುವ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮುತ್ತಿನ ಸಿಂಪಿಗಳಂತೆ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಬಿಡುವದು. ಕೈಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ!

ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತರಿಸಿದಾಗ, ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಬ್ರಷ್ಷಿಗೆ ಬಾಯಿ-ಹಲ್ಲು ಕೊಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೆ ಅರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮೂಗು, ಕೊಟ್ಟೀರಿ—ಜಾಗ್ರತೆ!

ಜೋನ್ ಬ್ಲಾಂಡೆಲ್.

ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ
ಸ್ವತಃ ಸುಂದರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ
ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೆ.

ಜೋನ್‌ಬ್ಲಾಂಡೆಲ್ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಿಲೆಟ್ ಸಾಬೂನಿನ ಆದರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದಾಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಿಲೆಟ್ ಸಾಬೂನನ್ನು ಬಹಳ ನಾಜೂಕಿನಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಯುವತಿಯ ...

ಲಕ್ಸ್ ಟಾಯಿಲೆಟ್ ಸಾಬೂನು

LUX TOILET SOAP

X-LTS 501/2-60.

LEVER BROTHERS (INDIA) LIMITED
KANARESE

ಗರ್ಭಿನೋಲ್ ಅಥವಾ ಸತ್ಸಂತಾನದಾಯಿನಿ

ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಒಂದು ಮಲೆಯಾಳ ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವನಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶ್ರಮಪೂರ್ವಕ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು.

ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗರ್ಭಾಶಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಋತು ಶೂಲೆ, ಶ್ವೇತಪ್ರದರ, ರಕ್ತಪ್ರದರ, ಗರ್ಭಸ್ರಾವ, ಗರ್ಭಾಶಯ ವ್ರಣ, ಮೂತ್ರದ್ವಾರ ಉರಿ, ಸಂಗಳ ಶೀತ, ಪ್ರಸವ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಕ್ಷಯ ಚಿಹ್ನೆ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಎದೆನೋವು, ಬೆನ್ನುನೋವು, ತಲೆನೋವು, ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆ, ಮೋಹಾಲಸ್ಯ (Hysteria) ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ತರದ ಮೈದುಳಿನ ವಿಕಾರಗಳು, ಅಶಕ್ತತೆ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಔಷಧವು.

ಹೆಚ್ಚೇನು? ವಿಜಯ ಗರ್ಭಿನೋಲ್ ಎಂಬುದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಕಲ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಅಮೃತತುಲ್ಯವಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಔಷಧವೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇದರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದ ಅನೇಕ ಆಯುರ್ವೇದ ಪಂಡಿತರೂ, ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ ವೈದ್ಯರು ಕೂಡಾ

"ವಿಜಯ ಗರ್ಭಿನೋಲ"

ನ್ನೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು.

ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯರು ಹೀಗೆಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: "ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳಿಂದ ಗುಣಹೊಂದದೆ ಇರುವ ಗರ್ಭಾಶಯ ಸಂಬಂಧ ವ್ಯಾಧಿಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿಜಯ ಗರ್ಭಿನೋಲ್ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಗುಣಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಈ ಔಷಧವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಗೋಚರಿಸಿದೆ".

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂಡು ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0.
ಅರ್ಧ ಪೌಂಡು ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—6—0.

ತಯಾರಿಸುವವರು:—

ವಿಜಯ ಫಾರ್ಮಸಿ, ಕೊಚ್ಚಿನ್.

ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದು.

[illegible]

[illegible] ವಿದ್ಯೆಯ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಗತಿ!

ಅಲ್ಲಿ ಮೃತಾತ್ಮರ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವರು!

ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ [illegible] ಮಹಾಸಭೆಯು ಕಳೆದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ಲಾಸ್ಗೊ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು. ಹದಿನೆಂಟು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೂ ಮೂವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸಂಘವಿದೆ. ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತದ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಾರ್ಯಾಲಯವಿದೆ; ವಾಚನಾಲಯ, ಪುಸ್ತಕಾಲಯಗಳೂ ಇವೆ. ಮೃತಾತ್ಮರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕೋಣೆಯೂ, ಭವ್ಯವಾದ ಸಭಾಮಂದಿರವೂ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮೃತಾತ್ಮರು ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳು ದರ್ಶಕರನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಡುವವು! ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಯಾವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಕೇವಲ ಮೃತಾತ್ಮರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಕಲಾವಿದನು ಬಿಡಿಸಿದವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾದವುಗಳಾಗಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪರಲೋಕವಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿ—ಅಂದರೆ ಮಹಾಭಾರತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಜಯನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು, ನೋಡಿದ್ದಂತೆ ಭಾರತ ಯುದ್ಧವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನಾಗಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಸಂಜಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದಂತ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ—ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಈಗ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವರು.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದ ನಮ್ಮಬೊಂದ [illegible] ಎಲಿಯನ್ [illegible] ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಸಭಾಮಂದಿರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಫಲ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ರೋಬರ್ಟ್ಸಳು ಮೃತಾತ್ಮರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವಳು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈ ಮೃತಾತ್ಮರು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವದೂ ಅವು ಇಲ್ಲಿಯ ಜೀವಾತ್ಮರ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸಂದೇಶಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು. ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಮೃತಾತ್ಮರ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ [illegible] ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದುವು, ಈಗ ಎಂಥ ಜೀವನವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು [illegible] ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವಳು. [illegible]ದಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ ಪರಲೋಕವಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ; ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ರವಿವಾರ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳು ಕೂಡಿ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. Psychic News ಎಂದು ಅದರ ಹೆಸರು. ಬಾರ್ಬನೆಲ್ ಎಂಬವರು ಅದರ ಸಂಪಾದಕರೂ ಆಸ್ಟಿನ ಎಂಬವರು ಉಪಸಂಪಾದಕರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಚಾರವೂ ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಂತೆ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿರುವ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾತ್ರ ಅದು ಲುಪ್ತವಾಗುತ್ತ ಇರುವದೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಖೇದವನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ವಿಶಾಲ ಜಗತ್ತಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಮಂಡಲವಿದೆ. ಆ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಮೃತಾತ್ಮರ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವ ಡೆಲ್ಯನರ ಎಂಬವರೊಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾರಾದರೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೃತಾತ್ಮರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಅವರ ಮುಂದೆ ಕೂತುಕೊಂಡರಾಯಿತು; ಅವರು—ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಿದ ಮೃತಾತ್ಮರ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಡುವರು. ಮೃತಾತ್ಮರನ್ನು ಅದುವರೆಗೆ ಅವರು ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ವಿಶ್ವಾಸಮೂಡಿಕೊಂಡ ಒಂದೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಪರಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದ ಮೃತಾತ್ಮರ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವದು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ, ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತಕೂಟವಿದೆ. ಅವರು ಪರಲೋಕವಾಸಿ ಜೀವಾತ್ಮರು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಂದೇಶಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಲ್ಲವಾದರೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಆ ಸಂದೇಶಗಳ ಮಹತ್ವವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಂಡು ಬಂದೀತೆಂಬುದೇ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸ. ಈ [illegible] ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಆ ವಾದದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದೆಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ!

ಗ್ಲಾಸ್ಗೊದಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಷತ್ತು ಕೂಡಿತಷ್ಟೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ 18 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯುರೋಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷಾನುಭವಗಳ ವಿಚಾರಗಳ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಆತ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಜಾತೀಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದೇಶಗಳ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಫಲತೆಯೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡ ಗ್ಲಾಸ್ಗೊ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳ ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕ ಉನ್ನತಿಯು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಬಂದಿತು.

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಗ್ಲಾಸ್ಗೊ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯೂ ಕೂಡಿತ್ತು. ಪ್ರವೇಶವು ಟಿಕೇಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನಸಂದಣಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮಭಾಷಣವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಪರಲೋಕವಾದಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವಿ. ದ. ಋಷಿಯವರದಾಗಿತ್ತು.

ಪರಿಷತ್ತು ಮುಗಿದೊಡನೆ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪರಲೋಕವಾದಿ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಸಪ್ತಾಹವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪರಲೋಕವಾದದ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅಂಥ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೂ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕವಾದದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಸಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಜೆಫ್ರೀನ್ ಟಿ. ಕೆಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಅಮೇರಿಕದ ಮನುಷ್ಯರು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಮುಚ್ಚಿರುವ ಲಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಬಲ್ಲರು. [illegible] ಅವರ [illegible] ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅವರು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಲ್ಲರು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೃತಾತ್ಮರೇ ಕಾರಣ. ಇಂಥ ಅದ್ಭುತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಇರುವರು. ಈ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು [illegible] ಮೃತಾತ್ಮರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದೇ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೃತಾತ್ಮರು ಸಂದೇಶ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ವರ, ಭಾಷೆ, ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಗುವದು.

ಕೆಲಕೆಲವು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದ [illegible] ವಿಚಿತ್ರ [illegible] ಒಬ್ಬರ [illegible] ಒಬ್ಬರ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] ದೇಶದ ಮೃತಾತ್ಮದ ಪ್ರವೇಶ [illegible] ಈ [illegible] ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವವು. ಈ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು.

[illegible] ಎಂಬ ಮಹಿಳೆಯು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮ. ಅವಳು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಫೋಟೋ ಪ್ಲೇಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪರಲೋಕವಾಸಿ ಒಂದು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕರೆಯುವಳು. ಆಗ ಪ್ಲೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವದೋ ಒಂದು ಅತ್ಮದ ವಿಚಿತ್ರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕರೆದ ಆತ್ಮದ ಶರೀರಚಿತ್ರವು ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಪ್ಲೇಟನ್ನು ತೊಳೆದು ನಕ್ಷತೆಗೆದಾಗ ಅದು ಮೃತಾತ್ಮದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೋರುವದು. ಹೀಗೆ ಅವಳು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಸತ್ತವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಲೋಕದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಪ್ರದರ [illegible] ರೋಗಗಳೂ ಪ್ರತಿದಿನ "ದೇವಿಗನ" ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು [illegible] ದೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಡುವುದರಿಂದ ಬಹು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವವು. ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಗುಣವಾದಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮರುಕೊಳಿಸದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು "ದೇವಿಗನ" ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದು

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಆ ಅವಯವವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ "ಝುಫಿರನ" ಎಂಬ ದ್ರಾವಕವು ಬಹಳ ಸುಖಕರವಾಗಿಯೂ, ನಿರಪಾಯವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

THE
BANK OF MANGALORE LTD., MANGALORE.
ESTD. 1931.

Branches:—Panemangalore, Mudabidri & Padubidri.

Chairman:—**Philip J. Chandran, Esq.,**
Retd. Dt. Registrar of Joint Stock Companies.

On & from 1st of January 1937,
Fixed Deposits will be received at following rates of interest.

For 3 months		3½%
„ 6 „		4%
„ 12 „		5%
„ 24 „	& upwards	5½%

Interest Payable Quarterly.

Saving Bank deposit 3½% on daily balances

All kinds of banking business transacted.

U. R. PAI, N. U. PAI, *Managing Directors.*

ದಮ್ಮು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವ ಉಪಾಯವನ್ನೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಫ ವಿಕಾರವಿದ್ದವರು "ಎಫೆಡಿನ್" ಮುಂತಾದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆರಾಮುದೆನಿಸುವ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಈ ಔಷಧಗಳು ರೋಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಡಿಸಲು ನಿರುಪಯೋಗಿ ಎಂಬುದು ಸಿದ್ಧವಾದುದು ಮತ್ತು ಇಂಥ ಔಷಧಗಳು ಶ್ವಾಸನಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೋವುಂಟುಮಾಡಿ ರೋಗವನ್ನು ಶಾಶ್ವತಮಾಡುತ್ತವೆ.

ರೋಗಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರವಾಡಿ, ರೋಗಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಮಾಡುವ ಔಷಧವೇ ನಿಜವಾದ ಉಪಾಯವು ಮತ್ತು ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ **ಡಾ॥ ಪುರೋಹಿತ** ಇವರ **"ಶ್ವಾಸಹಾರಿ ಪ್ಲೇನ"** ಮತ್ತು **"ಶ್ವಾಸಹಾರಿ ಕಾಂಪಾವುಂಡ"** ಈ ಎರಡೂ ಔಷಧಗಳು ದಮ್ಮು ವಿಕಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಡಿಸುವ ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೇಸರವೆನಿಸಿವೆ, ದಮ್ಮು, ಶ್ವಾಸ, ಮುಂಡಾನೆಯ ಕಸಕಿ, ಗಂಟಲು ಕೆರೆಯುವ ಹಳೇ ಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ಪುಪ್ಪುಸದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗ ಗುಣಪಡಿಸಲು "ಶ್ವಾಸಹಾರಿಪ್ಲೇನ" ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅವ್ಲ ಪಿತ್ತವಿದ್ದವರು "ಶ್ವಾಸಹಾರಿ ಕಂಪಾವುಂಡ" (ಕೆಂಪು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್) ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಕರ.

ಬಹುಶಃವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಹರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಸ್ಟೋರ್ಸ ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಔಷಧಗಳು ರೂ. ೨, 3-8-0 ಮತ್ತು ೧ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಲೆಯ 3 ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮಾದರಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಮಂಗಳೂರು:— ದಿ ಪ್ರೊಪ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ.
ಉಡುಪಿ — ನಾಗೇಶರಾಯರ ಫಾರ್ಮಸಿ, ಬಿ. ಬಾಳಿಗಾ.
ಪುತ್ತೂರು ಗದಗ ಧಾರವಾಡ — ಪುತ್ತೂರು ಫಾರ್ಮಸಿ.

ಪುರೋಹಿತ ಶ್ವಾಸಹಾರಿ
ಡಾ॥ ಪುರೋಹಿತ ಫಾರ್ಮಸಿ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರ.

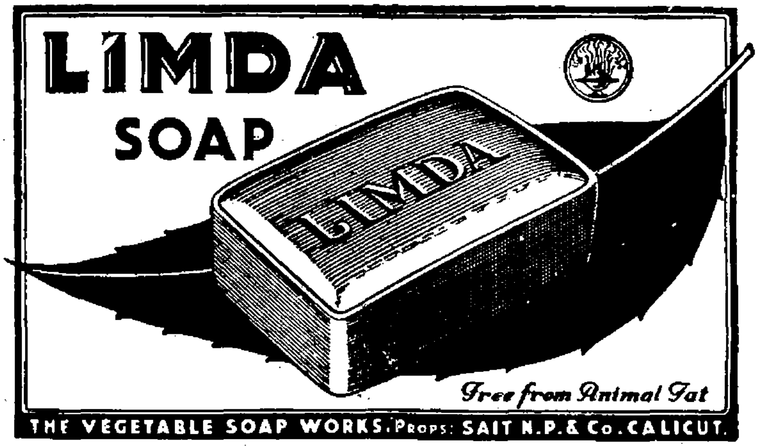

Distributors for South Kanara:—

Raghavendra Ranga Pai, Car Street Mangalore.
ಕುಂದಾಪುರ ಪ್ರವರ್ತಕರು:— ಕಾಮತ್ಸ್ ಸ್ವದೇಶೀ ಎಂಪೋರಿಯಂ.

S. U. N. & Co.,
Silk Merchants.
Chaukhamba, BENARES CITY.

[illegible] 18 [illegible] 2 [illegible] 1½ ರೂ. 45 [illegible] 150. [illegible] 18 [illegible] ರೂ. 35 [illegible] ರೂ. 55. [illegible] 18 [illegible] ರೂ. 32 [illegible] ರೂ. 65. [illegible] 10. [illegible] 2½ ರೂ. 20 [illegible] 35 [illegible] [illegible]

ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಚೌಕಂಬಾ, ಬೆನಾರಿಸ್ ಸಿಟಿ.

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ರತ್ನಪ್ರಾಯವಾದ ಔಷಧಗಳಿಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಪಟ್ಟ

ನಾಯಕ್ ಬ್ರದರ್ಸರ
ಶ್ರೀಮದ್ಭುವನೇಂದ್ರ ಮಹೌಷಧಾಲಯ, ಕಟಪಾಡಿ, ದ. ಕ.
ಇವರ

ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಔಷಧಗಳನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೀಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಿ.

ಈ ಸಂಗತಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಔಷಧಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಸಾರುವವಲ್ಲವೆ?

100 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತ್ಯಾ ತಯಾರಿ.

ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿ.

ಸ್ವರ್ಣ ರಜತ ಪದಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ದಿವ್ಯೌಷಧ

ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ.

ಭುವನೇಂದ್ರ ನವರತ್ನಗಳು.

- ಗುಡಪಿಪ್ಪಲಿ— ಮಕ್ಕಳ ಲಿವರ್ ರೋಗಕ್ಕೆ.
- ಗರ್ಭಪಾಲ— ಗರ್ಭಶೂಲೆ, ಗರ್ಭಸ್ರಾವಕ್ಕೆ.
- ಚಂದ್ರಮುಸ್— ವಾಂತಿಭೇದಿ, ಅತಿಸಾರಕ್ಕೆ.
- ಕೃಷ್ಣಾರಕ್— ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ದುರ್ಬಲತೆ, ನೇತ್ರ ವ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ.
- ವೃದ್ಧಿಕಾಸವ— ಸಿತ್ರಾಣಕ್ಕೆ.
- ಮಹಾಮಾದನ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ್ಯ— ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಧಾತುಕ್ಷೀಣತೆಗೆ.
- ಭುವನಾಂಜನ ಪೈನ್ ಬಾಮ್— ಶಾರೀರಕ ನೋವುಗಳಿಗೆ.
- ರಸಬಿಂದು— ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಬಂಧ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ
- ಹಿಮಸಾಗರ ತೈಲ— ಸಿದ್ರಾ ನಾಶಕ್ಕೆ

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತ್ಯಾ ತಯಾರಿಸಿದ ಅರಿಷ್ಟಗಳು, ಆಸವಗಳು, ಲೇಹ್ಯಗಳು, ಭಸ್ಮಗಳು, ತೈಲ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿರುತ್ತವೆ.
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಕೆಟಲಾಗ್ಗಿಗೂ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಹಳ ಸಮಯ ಆತನಿಗೆ ಕಷ್ಟದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಇತ್ತು. ಆತನಿಗೆ ಹಸಿವಿರಲಿಲ್ಲ — ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿತು.

ಈಗ ಆತನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ:—

"......ಮೆಕ್ಲೀನ್ ಬ್ರೇಂಡ್ ಸ್ಟೋಮಕ್ ಪೌಡರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆನು. ನನ್ನ ಉದರ ನೋವು ಮಾಯವಾದುದು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ನಂತರ ನಾನು ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಪೌಡರನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾನದನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ."

ಮೆಕ್ಲೀನ್ ಬ್ರೇಂಡಿನಿಂದ ಆ ರೈಲ್ವೆಗಾರ್ಡನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ ತರದಲ್ಲಿ ಗುಣವುಂಟಾಗುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉದರಸಂಕಟಗಳು ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲಿ, ಮೆಕ್ಲೀನ್ ಹುಡಿಯನ್ನು ನೀವು ಯಾಕೆ ಸೇವಿಸಬಾರದು? ಈಗಲೇ ಮೆಕ್ಲೀನ್ ಹುಡಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ. ಖಾತ್ರಿ ಪ್ರಾಲು ದೊರಕುವಂತೆ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಮೇಲೆ

Alex. C. Maclean

ಎಂಬ ಸಹಿಯುಳ್ಳ ಮುದ್ರೆಯಿಲ್ಲದ ಬ್ರೇಂಡ್ ಇರುವವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅಂತಹ ನಮೂನೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಬರುವ ಹುಡಿಯ ಪ್ಯಾಕನ್ನು ಪಡೆದು ನೋಡಬೇಕು.

ಇದು ಎಲ್ಲ ಔಷಧಿಯಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಕೆಮಿಸ್ಟರಿಂದ ಅಥವಾ ಸ್ಟೋರುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಜೆ. ಎಲ್. ಮೊರಿಸನ್, ಸನ್ ಎಂಡ್ ಜೋನ್ಸ್ (ಇಂಡಿಯಾ) ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಟೆಂಡಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಹಾರ್ನ್‌ಬಿ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

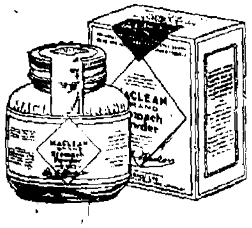

S. No. 70.

ಮೈಸೂರು

ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರಾದ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾರವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ೫ ವರ್ಷಗಳ ದಿವಾನಗಿರಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ತಾನೂ ಓರ್ವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪುರುಷನೆಂದು ಅವರು ಮೈಸೂರಿನ ಅಂಡೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇರೆಗೆ, ಅವರು ಮಾಸ ಒಂದರ ೫೦೦೦ದ ಬದಲಾಗಿ ರೂ. ೫೦೦ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರ ಟೀಕೆ.

ಹೇಗೆ ಸನ್‌ಲೈಟು ಸೋಪು ನಿಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

ಸನ್‌ಲೈಟಿನ ಹೆಚ್ಚಾದ ನೊರೆಯು ಬಹಳ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಉಜ್ಜುವುದಾಗಲಿ, ಒಗೆಯುವುದಾಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಕೊಳೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಬೇಗ ಹೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಟ್ಟೆಯ ಸಣ್ಣನಾದ ದಾರದ ಎಳೆಗಳು ಕೆಡದೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಸನ್‌ಲೈಟು ಸೋಪು ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಉಳ್ಳಿಯುವು

ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರವು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಒಗೆಯದೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು. ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ದಾರದ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರವು ಸನ್‌ಲೈಟು ಸೋಪಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಗೆದನಂತರ ಅವು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ದಾರದ ಎಳೆಗಳು ಎಷ್ಟು ನೊಗಸಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹೋಗದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

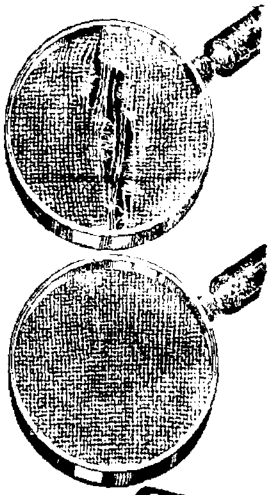

ಸನ್‌ಲೈಟು ಸೋಪು

SUNLIGHT SOAP

ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೇ ವಸ್ತುಗಳ ಶುದ್ಧವಾದ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು.

LEVER BROTHERS (INDIA) LIMITED

ತಾಳದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮೂತ್ರವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಔಷಧಿ.

ಡಾ. ಜಸಾನಿಯವರ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ಗೊನೊಕಿಲರ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಪ್ರಮೇಹ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ

ಕೆಳಗೆ ಮದ್ದುಗಳಿಗೆ ಉರುಳಾಗಿ ಮೋಸಹೋಗಬೇಡಿರಿ. ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೋಳಿಯ ಗುರುತನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಇಂದಿನ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಔಷಧ ... ಗೋನೋಕಿಲರ್ ಎಂಬ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ... ಗೋನೋಕಿಲರ್, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಎಲ್ಲಾ ಮೂತ್ರವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ... ಗೋನೋಕೋಕಸ್‌ನಿಂದಾಗುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಗುಣಕಾರಿ.

ಬೆಲೆ 50 ಮಾತ್ರೆಗಳ ಬುದ್ದಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ 3-0-0 (ಮೂರು) ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ತಯಾರಿಸುವ ಏಕಮಾತ್ರರು: ಡಾಕ್ಟರ್ ಡಿ. ಎನ್. ಜಸಾನಿ, ವಿಠಲ್‌ಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ ರೋಡ್, ಮುಂಬಯಿ 4.

Sole Manufacturer: **Dr. D. N JASANI**, Vithalbhai Patal Road, BOMBAY 4.

BUY ADVERTISED GOODS

ನಮಗೆ
ಐಯುಂದರರಿನ್ನು ಮುಂದಿ

[illegible] ಮುಂದ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಮರೆತಿದ್ದೆವು. [illegible] ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗದವರ ಪಾಲಾದುದು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ [illegible] ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ [illegible] ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪಾಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಹಲವು ಬಾರಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತದು. [illegible] ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಷ್ಕಾರಣ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಭಾಗ್ಯವೇ ನಾಶವಾದ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಭಾರತೀಯರ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಭಾವೀ ಉದ್ಧಾರದ ಕಡೆಗೆ, ಲಕ್ಷಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಒದಗಿದ್ದುವು. ಅದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನೆರವೇರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ॥

ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ಕೆಳಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕು ಮುಂದಿ ಮಾತೆಯರನ್ನು ನಿಂದಿಸುವಾಗ ಆವೇಶ ಹೊಂದದ ಭಾರತೀಯನು ಇಲ್ಲವಾಗಲೆಂದು ಹರಸಿದ ಆ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಹೊತ್ತ ಮಾತೆ, ಜನ್ಮದಾತೆಯಾದ ತಾಯಿ; ಹೆತ್ತ ಮಾತೆ, ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ಧರೆಯಿಂದ, ಮಾತವೆಂಬ ಮಹಾ ಮಾತೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ, ಸಾಯುವ ತನಕ ಹಾಲಿತ್ತ ಮಾತೆ ಗೋವು.

ವಾಚಕರೇ! ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಭಾರತೀಯರಾದ ಹರಿಜನರ ಪಾಡು ಹೇಗಿದೆ? ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುವಿರಿ? ಅವರು ಯಾರ ಕೈಸ ಗುವರೆಂದು ಊಹಿಸುವಿರಾ?

ESTD. 1906.

The Canara Banking Corporation, Udipi, Ltd.

(INCORPORATED IN BRITISH INDIA.)

Members:- RESERVE BANK OF INDIA
CLEARING HOUSE, MADRAS.

Paid up Capital	Rs. 288,975
Reserves	Rs. 3,63,585
Deposits	Rs. 39,77,918
Govt Securities	Rs 16,72,075
TOTAL RESOURCES EXCEED	Rs. 56 LAKHS

ANNOUNCEMENT.

A Branch of the Corporation has been opened on the 16th NOVEMBER, 1937 at

THIRTHAHALLI

from which date regular Banking business will be transacted there

Offi[illegible] of the Corporation,
UDIPI
D[illegible] 16-11-1937

V. R. Kamath, [illegible]
A[illegible] Manager

ಅತ್ಯಲ್ಪ ಖರ್ಚು! ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಪೂರ್ವ ಸಂದರ್ಭ ಪುಣ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಮಯ!

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಷಷ್ಠಿಮಹೋತ್ಸವ

ಬರುವ ತಾ. 29-11-1937ರಿಂದ
ತಾ. 2-12-1937ರ ವರೆಗೆ
ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಲಕ್ಷದೀಪೋತ್ಸವ

ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನುಗಳಿಸಿರಿ!

ತಾ. 3-12-1937ರಿಂದ
ತಾ. 9-12-1937ರ ವರೆಗೆ
ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಷಷ್ಠಿಮಹೋತ್ಸವ

ಅನ್ನದಾನದ ಉದಾರತೆ - ಅತ್ಯುಜ್ವಲ ಸ್ಥಳಮಹಿಮೆ. ದೀಪಾಲಂಕಾರಗಳ ಸೊಬಗು - ಪಾಪನಾಶಿನಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯ ದರ್ಶನ - ಚಿತ್ರಕಲಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಮಾರಂಭ!

ಆದಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ ಸಂದರ್ಶನ - ಕುಮಾರ ಪರ್ವತದ ನೋಟ - ಕುಮಾರ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಕುಮಾರಧಾರಿ ನದಿಯ ಸಂದರ್ಶನ

[illegible]ದುಗಳಿಂದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಪವಿತ್ರ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪ್ರತಿ[illegible] ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಲಕ್ಷಾಧಿಕ ಭಕ್ತವೃಂದವು ಬಂದು ಶ್ರೀ ದೇವರ ದರುಶನವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಿರುವರು. [illegible] ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಇದೇ ಸುಸಮಯ. ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಜಾತ್ರಾ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ [illegible]ಗಗಳಿಂದ ಸ್ಪೆಶ್ಯಲು ಸರ್ವಿಸುಗಳನ್ನು ಚಾಲು ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ [illegible]ಗಳ ಜ್ಯೊಂಟ್ ಮೆನೇಜರರಿಗೆ ಬರೆದು ಅಥವಾ ಸ್ವತಹ ಕೇಳಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಜ್ಯೊಂಟ್ ಮೆನೇಜರ್,
ದಿ ಕಂಬೈಂಡ್ ಬುಕ್ಕಿಂಗ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮಂಗಳೂರು
ಮತ್ತು
ಜ್ಯೊಂಟ್ ಬುಕ್ಕಿಂಗ್ ಆಫೀಸು, ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲು.

They are ... products of our Province.

... have ... and satisfied Buy now and ... be satisfied.

Manufactured by:—

The West Coast Soap Factory.

ನಮ್ಮ 515 ಕೆಂಪು 365 ಮತ್ತು 232

ಬಿಳಿ ಬಾರ್ ಸೋಪುಗಳು,

ಇದೀ ದೇಶವಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಪಟ್ಟಿವೆ.

ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಖಾತ್ರಿ ಪಡೆದಿರುವರು, ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೆಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಗೌರವ. ಅವುಗಳು ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸ ಲಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವುವು.

ಬಾಳುವಿಕೆಗೆ ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದುದು!

ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕವಲ್ಲ.

ಇಂದೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಖಾತ್ರಿ ಪಡೆಯಿರಿ.

Agents.

Panchmal Krishnaya Shenoy & Son,

Bunder, MANGALORE

... ವಿಳಾಸ:—ಸಂಜೀವಿನೀ ಔಷಧಾಲಯ, ಮು. ಪೊ. ...

ಗಲಟಿಒನ್ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಔಷಧಗಳು.

ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ

(ಸುವರ್ಣ, ಸಾಲಾಮಿಶ್ರಿ, ಕಲ್ಪದ, ಮಿಶ್ರ,

ಇದು ಬಲಹೀನರಿಗೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ರಸಾಯನ. ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಶರೀರದ ಉಷ್ಣತೆ, ಧಾತು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ಸೊಂಟನೋವು, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚುವುದು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಹಸಿವನ್ನು, ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ನರಗಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ದೇಹಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ, ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದು. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ನೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಣ ದಶಮೂಲ

ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಅಮೋಘವಾದ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ರಸಾಯನ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ತನಕ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. **ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.**

ಎಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್

ರಥಬೀದಿ ನಂಬ್ರ 2 ಮಂಗಳೂರು.

ನಮ್ಮ ಔಷಧಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಸ್ಥಳ: ... 2. ... ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ಶ್ರೀರಾಮಪೇಟೆ, ... 3. ... ಎಂಡ್ ಕೊ., ... 4. ... ಹೆಗ್ಗೆ ...

ಹೊಸ ಮಾಲು ಇಂದೆ ಬಂದದ್ದು!

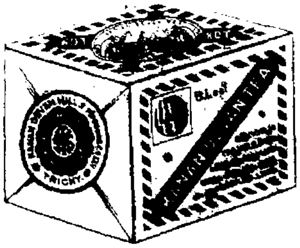

ಕಣನ್ ದೇವನ್ ಚಹಾ ಪೊಟ್ಟಣಗಳು!

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಧಿ.

Sole Agents:

The Kerala Tea Syndicate,

PONANI—(S. Malabar.)

ಡೋಂಗರೇ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ

ಡೋಂಗರೇ ಬಾಲಾಮೃತ

ಏನು ಅದೆ? /

(೧) ಡೋಂಗರೇ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಬಲವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಔಷಧವು.

(೨) ಡೋಂಗರೇ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತವು ಸೊರಗಿ ಕಷ್ಟಯುಂತಾಗಿ ನಿರ್ಬಲರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

(೩) ಡೋಂಗರೇ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತವು ಮಕ್ಕಳ ಎಲುಬುಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.

(೪) ಡೋಂಗರೇ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತವು ಪಚನಶಕ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

(೫) ಡೋಂಗ... ತವು ಹಲ... ...

(೬) ಡೋ... ತವು ...

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ:—

ಷಾ ಮತ್ತು ಕಂ

ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ...

[illegible] ರೂಪಾಯಿ 3-0-0 · [illegible] · [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾ ॥ ೧ ॥
[illegible]
[illegible]

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೧೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦. (10 – 1 – '30.) ಸಂಚಿಕೆ ೨

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು — ಉಡುಪಿ.
Branches:—COONDAPOOR & Mangalore. ಶಾಖೆ — ಕುಂದಾಪುರ. ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000- Subscribed & Called up Rs. 2,25,000-
ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000- [illegible] ರೂ. 2,25,000-

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 30th November 1929

	Capital and Liabilities			Property and Assets	
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,8[illegible]	1	Premises, Building, Furniture etc	Rs. [illegible]0,464-0-0
2	Reserve and other funds	„ [illegible],20,700-[illegible]	2	Investment on G. P. Notes	„ 3,63,158-5-0
3	Deposits	„ [illegible]	3	Investment on Approved Securities	„ [illegible]
4	Sundry persons a/c for B/C	„ [illegible],255 [illegible]	4	Bills for collection as per contra	„ [illegible],255 [illegible]
5	Overdraft with bankers	„ [illegible]	5	Sundries	„ 22,3[illegible]
6	Sundries including Profits	„ [illegible],197-14-[illegible]	6	Cash in hand & with bankers	„ 33,3[illegible]
	Total	25,01,47[illegible]		Total	25,01,47[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI, [illegible]-12-'29. **N. ANANDA RAO**, *Secretary & Manager.*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು: — [illegible]

ದಂತಮಂಜನ: — [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟ — [illegible] ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

1	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1 – [illegible] – 0
2	ಮದನಮೋಹನ ರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ	0 – 12 – 0
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	2 – 0 – 0
4.	ವಿದ್ಯಾಮಂಜರಿ ಕಥೆಗಳು	2 – 0 – 0
5.	ಮಹಾಭಕ್ತ ವಿಜಯ	3 – 0 – 0
6	ಶೃಂಗಾರ ಪುರಸ್ಸರ ಕಥೆಗಳು	[illegible]–12 – 0
7.	ಮಂಜು ಘೋಷಾ	1 – 0 – 0
8.	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	1 – 12 – 0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ ಚರಿತೆ	0 – 8 – 0
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1 – 4 – 0
11.	ರಾಧಾ ರಾಣಿ	0 – 12 – 0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1 – 12 – 0
13.	ಶಾರದಾ ತಿಲೋತ್ತಮೆ	0 – 12 – 0
14.	ವಚನ ಭಾರತ	1 – 8 – 0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2 – 8 – 0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್	3 – 0 – 0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1 – 0 – 0

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು [illegible] ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ [illegible] ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible] ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

[illegible]

[illegible]

ಕಾಗದ ನಮೂನೆವಾರು ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳು, [illegible]

[illegible], ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಪೇಪ್ಸ, ನೋಟ್‌ಪೇಪರ, ಫುಲ್ಸಕೇಪ, [illegible]

ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಬ್ಲೋಟಿಂಗ ಬ್ಲಾಸ್‌ಪೇಪರ್‌ಗಳು, ಒಯಿಲ್ ಪೇಪರ, ನಮೂನೆವಾರು ಕವರುಗಳು, [illegible]

ಫ್ಯಾಲು, ಫ್ಯಾಲ್ ಕೇಸ್ಸ್, ಫ್ಯಾಲ್ ಕೇಸ (A. Z.) ಫ್ಯಾಲು, ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಲು, ಪೆನ್ [illegible]

ಪೆನ್‌ಗಳು, ಯಾವತ್ತು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಲೇಖನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ ಬಂದೂಕಿ

ಆಫೀಸುಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗದ (Office Requirements)

ಲೇಖನಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ, ಮದರಾಸು ಪೆನ್ಸಿಲು ಫೆಕ್ಟರಿಯ ಕೋಪಿಂಗ, ಕಲ್ಲರ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಲೆಡ್

ಸ್ಟಾರ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬ್ರೆಂಡ ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳು ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ವಿಳಾಸ:— **Matti Pundalik Rama Prabhu,**

The Mangalore Stationery Mart,

Golikatta Bazaar, MANGALORE.

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, [illegible], [illegible] ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, [illegible], ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, [illegible] ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ [illegible].

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು [illegible] ಗುಣವಾಗುವವು. ಇದು ಕುಡಿಯಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. [illegible] ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:— ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು ¼ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,

Arab Building Bombay, No 2. ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

[illegible]

ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು.

ದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಸಭೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣದ ನಂತರ ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತರನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕೆಂದು ಆದ ಸೂಚನೆಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅವರು ಅಗ್ರಾಸನರಾದರು.

ಸಂಘದ [illegible] ವರದಿಯನ್ನೂ, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನೂ ಓದಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾಯಿತು. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ವಿಷಯವು ಸುಳ್ಯ, ಪುತ್ತೂರು, ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಬೆಳಂಗಡಿ, ಕಡಬ ಮತ್ತು [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನಗಳ ವಿವರವೂ ಮತ್ತು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible], [illegible], [illegible] ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible], [illegible], ಧರ್ಮದೇವತೆಯವರೂ, [illegible] ವರು. ಅನಂತರ ವಸೂಲಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ [illegible] ಸಾವಿರ ಸಾಲ್ಯಾನದ ಐವೇಜನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಆಡಳಿತ ಮೆಂಬರರ ಚುನಾವಣೆಯ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ, [illegible] ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನಗಳನ್ನು [illegible] ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. [illegible] ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕನ್ನು ಪುತ್ತೂರು, ಸುಳ್ಯ, ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಕಡಬ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಮತ್ತು ವಿಟ್ಲ ಎಂಬೀ ಏಳು [illegible] ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಾಲ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಬಾಕಿ [illegible] ಮೆಂಬರರು [illegible] ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನ [illegible] ಮೆಂಬರರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ.

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು [illegible] ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ [illegible]. ಅನಂತರ ವಿದ್ಯೆಯ [illegible], ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಆವಶ್ಯಕತೆ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible] ಬರುವುದರಿಂದ [illegible] ಜನಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ಆವಶ್ಯಕತೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಶಾಸನದ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಮೊದಲಾದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯ ಕುರಿತು [illegible] ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಅನಂತರ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ, ಸಭೆಯನ್ನು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಗೌಡರಿಗೂ [illegible] ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಸಭೆಯು ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು.

ವಿ. ಸೂಚನೆ:— ಸಂಘಕ್ಕೆ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, [illegible] ರೂ. [illegible] ವಸೂಲು ಬಂತು. [illegible] ಸಂಘಕ್ಕೆ [illegible] ದೊರಕಿತು. ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನದ [illegible] ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರ ಶ್ರೀ [illegible] ಗೌಡರು [illegible] [illegible] ನಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಠರಾವುಗಳು.

ತಾರೀಖು [illegible] ರಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು.

೧ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಿಲೆಬಸನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಿಂದಲೂ ಇಬ್ಬರು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು [illegible] ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೨ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೩ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡು [illegible] ಬಡ್ಡಿ [illegible] ಹುಕುಂ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೪ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖು ೧ರ ಒಳಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೫ ತಾಲೂಕುಬೋರ್ಡು ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ದರವನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೬ ಇದೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸರಕಾರ [illegible] ಹುಕುಂ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೭ ಎಯಿಡೆಡ್ ಶಾಲೆಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ [illegible] [illegible]

೮ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ [illegible] ಎಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೯ [illegible] ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಫೈನಲ್ [illegible] ಹುಕುಂ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕಲಿರಾಜಸ್ತುತಿ.

ಕಲಿಯುಗದ ಕಲಿರಾಜ [illegible] ತೋರುವ ವೇಷದಿಂ ।
ಕಲಬುಗೆಯ [illegible] ಮಾಡುತಿರುವೆ ।
ಇಳೆಯೊಳ್ [illegible] ಕಲಿಗಳ [illegible] ತಿಳಿಯದಿ ।
[illegible] — [illegible] — ಕಳೆಯದಿ — ನೀನ್ ಬಾಳಿದೀ ॥ ೧ ॥

[illegible] ಸರ್ವ ಹಾದಿ [illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] — [illegible] — ನೋಡೆಯಿ — ನೀನ್ ಬದುಕಿರೀ ॥ ೨ ॥

[illegible] ಸುರೆಯ ಮಾರಿದರಾದರೂ ।
[illegible] ಕೊಡುವರೂ ।
[illegible] ।
ಸುರೆಯುದು — [illegible] — ಅರಮನೆಯು ರೀ ॥ ೩ ॥

[illegible] ಕೃತ್ಯದಿ ।
[illegible] ।
[illegible] ।
ಸುರೆಯುದು — [illegible] — [illegible] ॥ ೪ ॥

[illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ।
ರಂಗನೂ — [illegible] — ತಂಗನೂ — ಭಂಗಿಸದಿರೀ ॥ ೫ ॥

ತಾ. 10—1—1930, 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕೃಪಾ,' ಬಲ್ಮಠ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು. — ಎಸ್. ಆರ್. ಹೆಬ್ಬಾರ.

[illegible]

...ಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible] ... 6 ಔನ್ಸಿನ [illegible] 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible] ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ [illegible] ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. [illegible] 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರಣ!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

ಬಾಣಂತಿಯರ [illegible]

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು [illegible]

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ [illegible] ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible]

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ [illegible] (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0—0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ಪಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur.

ಬ್ರಾಂಚು: ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ [illegible] ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 3,88,000—0—0	[illegible] ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 3,88,000—0—0
Amount invested on G. P. Notes Rs. 680,793—6—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 680,793-6-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years, 6% „ 1 Year	ಕಾಯಂ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ [illegible] 6¼% 1ವರುಷಕ್ಕೆ ಶೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ [illegible] ರೂ. 1000/-ದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಬಡ್ಡಿ ದರ ಶೇಕಡಾ 6¼

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50. and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice

For further particulars please apply to -

Canara Bank Ltd.

Mangalore, 6—8—1929

K. Venkat Rao,
Secretary

THE PANGAL NAYAK BANK, LTD.

Branch Office Mangalore	Head Office: Udipi, *Established 1920.*	Agency Office Cochin.

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-	Paid up Capital: Rs. 1,60,900-
Issued Capital: Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds: Rs. 1,19,000-

1. **Current Accounts** are opened free of charge and interest is allowed at 3% from January to June and 2% from July to December.

2. **Fixed Deposits** are received on the following terms: 5%, p. a. for 3 months deposit, 5½% p. a. for 6 or 9 months deposit, 6% for 12, 15, 18 or 21 months deposit and 6¼% p. a. for 24 months deposit.

3. **Short Notice Deposits, Cumulative Deposits,** and **Savings Bank Deposits** are also accepted at favourable rates of interest.

4. Advances are made against approved security on advantageous terms.

5. Every facility is offerd to constituents and others. Every description of Banking business is transacted.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi, 1—8—29

P. Laxman Nayak,
Offg. Secretary.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಹಗ್ಗ.

ESTD. 1896.

ಅನೇಕ ವರ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳು ತಯಾರು ಮಾಡಿ [illegible]

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

ಸರಾಫ ವ್ಯಾಪಾರಿ,

24—8—28 [illegible] (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ).

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

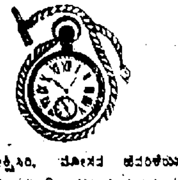

[illegible] ನಮ್ಮ 8 [illegible] 36 H [illegible]

R. C. MUKERJEE,

(40-a) 18/2 Hari Paul Lane,

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪು ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ, ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಕಮು

ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡುವದಿದೆ.

[illegible] ಮೇಲೆಯೂ, [illegible] ಮೇಲೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

[illegible]

ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, [illegible], ನಗರ ಮತ್ತು [illegible], ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ [illegible] ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

[illegible], ಬ್ಯಾಂಕರ್,

[illegible]

[illegible] ವ್ಯಾಪಾರವು [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷರು [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಡಗುಗಳ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳು [illegible] ವ್ಯಾಪಾರವೆಲ್ಲವೂ ಅವರ [illegible]. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಾಹುಕಾರರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟಹೊಂದಿದವು. ಕರಾವಳಿಯ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವದು. ಕರಾವಳಿಯ ಹಡಗು ವ್ಯಾಪಾರದ ಬಿಲ್ಲು ಒಂದು ತಯಾರಾಗಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಇದೇ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರ ದೂರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಂದೀ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳ ಸಾಹುಕಾರರ ಸಭೆಯು ಸೇರಿತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕರಾವಳಿಯ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೀಯರ ವಾದ, ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಮಗೆ ಹೇರಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸುವ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಡಗುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಂಪೆನಿಗಳವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ೮ ಯಾ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಂತೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಳೇ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಡಗುಗಳು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಳೇ ಹಡಗುಗಳು. ಇವುಗಳಿಗಿಂತ ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹೊಸ ಹಡಗುಗಳು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಂದು ಹಿಂದೀಯರ ವಾದ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಗ್ವಾದಗಳಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆನಡಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದೇಶದ ಕರಾವಳಿಯ ಹಡಗು ವ್ಯಾಪಾರವು ಆಯಾದೇಶದ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವುದು ಆಯಾ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಏಳಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಭೂಲೋಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಲಿವೆ, ಮತ್ತು ಈ ತರದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಆಯಾ ದೇಶಗಳ ಸರಕಾರಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಹಡಗು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನಕೊಟ್ಟು ಊರಿನ ಹಡಗು ವ್ಯಾಪಾರವು ಬಿದ್ದುಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಹಾನಿಕರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳು ಬಹಳ ನಷ್ಟಹೊಂದಿದವು. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ಕರಾವಳಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವುಗಳು ನಷ್ಟಹೊಂದದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಲೀಗ್ ಒಫ್ ನೇಶನಿನ ಅತಿರೇಕ ಖರ್ಚು.

ಲೀಗ್ ಒಫ್ ನೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರುವರು. ಈ ಲೀಗಿನ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಖರ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಗಳವರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಇದರ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕ ಮಧ್ಯ ಅಮೇರಿಕದ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಚೈನಾ ಸರಕಾರವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೆವನೆಗಳಿಂದ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಾಕಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಬಾಕಿಯಾದ ಹಣವು ಸುಮಾರು ೧೮| ಮಿಲಿಯ ಮಾರ್ಕುಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವರು ಕೊಡದೆ ಬಾಕಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೊಟ್ಟವರ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಹಾಕಿಯದೆ ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಫೋರ್ನ್ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೂ ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು [illegible]. ಇದು ಒಂದು

[illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಸಾರಾಯಿದವರೂ ಅದೇ ತರದ ಸಮಾಗಮನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಲೀಗಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರರು ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ, ಈ ಸಂಗತಿಯ ಕುರಿತು ಲೀಗಿನವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ.

ಕಳೆದ ಲಾಹೋರ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಗೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಪಾಸಾದೊಡನೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರರಾದವರಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಯದೆ. ಈ ತರದ ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗಲು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಧದ ಮೆಂಬರರಿರುವರು. ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯವಿದ್ದು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವವರು ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯವರು. ಇವರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಯೇ ಇರುವರು. ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯವು ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯವರು. ಇವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಸೌಮ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಇರುವರು. ಇನ್ನು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರರೆಂದೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಉಂಟೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದೆಡೆ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ಇದ್ದು ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಿಕೆ ಮುಂತಾದನ್ನು ಪಡೆದು ಎರಡೂ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಶಿಫಾರಸು ಪಡಿಯಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯವರು. ಇವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸವು ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಒಂದಾಗ ಇವರ ಗುಟ್ಟು ಬಯಲಾಗುವುದು. ಆಗ ಸರಕಾರದ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ಮೆಂಬರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆಯೂ ತಳಮಳಿಸುವರು. ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು, ಕೌನ್ಸಿಲು, ಮೆಂಬರಿಕೆಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಗಳೂ, ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಈ ವರ್ಗದವರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಧ್ಯೇಯಗಳಿಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರರಾಗಿರುವವರ ಪರೀಕ್ಷಾಕಾಲವು ಈಗ ಬಂದೊದಗಿಯದೆ. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯವರು ಮೆಂಬರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇಬಿಟ್ಟರು. ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯವರು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯವರು ಮರ್ಯಾದೆಗಾಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ಹೋಗಿ ಒಂದ ಮೇಲೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ತಿರಿಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸೇರುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಪುತ್ರರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದು ಒಳ್ಳೇದು.

ಒಂದೆಡೆ ವೈದೀಕರ ಮಸೂದೆಯ ವಿರೋಧವಾದ ಚಳವಳಿ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

* * *

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಈಗ ಫಸ್ಟ ಕ್ಲಾಸ್ ಹೆಲ್ತ ಆಫೀಸರರಿರುವರು. ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಆಫೀಸರರಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಣದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆ? ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಿಮೆಂಟಿನಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆದರೆ ಚರಂಡಿಗಳಿಂದ ದುರ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ದೂರುವ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತದೊ ಎಂದು ನೋಡುವರೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸು ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತೇ ಕಮ್ಮಿ. ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ತಾತರಾದರೂ ಈ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಫೀಸರರೊಡನೆ ವಿಚಾರಿಸಲಾರರೆ?

* * *

ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರಕ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯವು ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಲವು ಉಮೇದುವಾರರು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರುವರು.

* * *

ಸಮಾಜೋನ್ನತಿಯ ಇವರ ಕಾರ್ಯವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಕೆ.

[illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ [illegible]

* * *

ಯುವಕ ಉತ್ಸಾಹೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು.

* * *

ಸಿಲ್ಹರಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನಪಹರಿಸಿರುವನು. ಪೋಲೀಸನ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಲಿಯಲಿಗೆ ಬಂದು ಹದಿನೆಂಟು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯು ಆತನಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

* * * *

ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನು ಅಪರಾಧಗಳಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

* * *

ಪ್ರತಾಪಗಡದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಶಿವಾಜಿಯ ಭವಾನಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಳ್ಳನರು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮೌಲ್ಯದ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡಿದರು.

* * * *

ದೇವಳದ ಹಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಮೊದಲೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದರ ಬದಲು ಈಗ ಪಠಾನ ಕಳ್ಳರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಲು ದಾರಿಯಾಯಿತು.

* * * *

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರರು ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಠರಾವಿನಂತೆ ಬಂಗಾಳ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಗೆ ರಾಜಿಯತ್ತಿರುವರು.

* * *

ನಮ್ಮೂರಿನ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾರಂತರವರೂ ಮದರಾಸು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಗೆ ರಾಜಿಯತ್ತಿರುವರೆಂದು ವಾರ್ತೆಯಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿನಂದನೀಯ.

* * *

ಅಮೇರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬೆಂಕಿಹಿಡಿದು ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದುವಂತೆ.

* * * *

ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯ ಆಫೀಸಿಗನೇ ಬೆಂಕಿಹಿಡಿದುದು ಶುಭ ಸೂಚನೆಯೊ ಅಥವಾ ಅಶುಭದ ಲಕ್ಷಣವೋ ಎಂಬುದು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಷ್ಟೆ!

* * * *

ಅಫಘಾನಿನವಲ್ಲಿ ಈಗ ಪುನಃ ಜನರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸತೊಡಗಿರುವರು. ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರ ನವೀನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸತೊಡಗಿರುವರು.

* * * *

ಬಚ್ಚಾನೆ ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರ ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಅವರಿಗೇನೆ ಕಾಬೂಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋದದ್ದೆ ತಡ, ಹಳೇ ಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭ.

* * * *

ಕ್ರಿಸ್ತ ಗುರುಗಳಾದ ಪೋಪ ಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಿಂದೀಯರ ರೀತಿಯ ಸೀರೆಗಳನ್ನುಡುವುದೇ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

* * * *

ನಾಗರೀಕ ಹಿಂದೀ ಸ್ತ್ರೀಯರನೇಕರಿಗೆ, ಸೀರೆ ಉಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯಯುಂಟಾಗತಹತ್ತಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾನರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಾಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ, ಸೀರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಬಚಾವು.

* * *

ಸರದಾರವರ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಲೋಚಿಸಿರುವರು.

* * *

[illegible]
[illegible] ಬಿಟ್ಟ [illegible]
[illegible] ಸರಿಗಿನ [illegible]
([illegible])

ತಾ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಗ. [illegible]	ಸೂರ್ಯ. ಉ	ಅಸ್ತ
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.58	6.19
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.20
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.20
14	[illegible]	○	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.21
15	ಬುಧ	[illegible]	[illegible]	ರೇವತಿ	[illegible]	[illegible]	6.59	6.21
16	ಗುರು	[illegible]	[illegible]	ಅಶ್ವಿನಿ	[illegible]	[illegible]	6.59	6.22
17	ಶುಕ್ರ	[illegible]	[illegible]	ಭರಣಿ	[illegible]	[illegible]	6.59	6.22

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

ತಾರೀಖು Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum ಹೆಚ್ಚಾದ	Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
2	89—4	67—1	—	—
3	88—5	69—1	—	—
4	89—4	70—4	—	—
5	90—7	71—7	—	—
6	91—3	72—4	—	—
7	91—8	72—6	—	—
8	94—0	75—3	—	162-97

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು	ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
ಮುಕ್ತಿ ...	7—0	8—0
ಗುಡ್ಡೆ ...	6—4	6—14
ಹೊಸ ರಾಶಿ ...	5—6	6—8
ಉದ್ದ ಅಪ್ಪಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ...	7—6	8—0
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	12—8	13—0
ಸಾಗ್ಗಿ ...	5—14	6—14
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	6—8	6—12
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	18—8	20—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	8—4	10—0
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	16—8	18—8
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	16—8	17—0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	18—8	27—0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	15—8	16—8
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	14—8	16—0
ಊರು ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	45—0	52—8
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	4—5	4—14
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	88—0	94—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	31—0	32—0
ಎಳ್ಳೆಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	35—0	32—8
[illegible] ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	6—0	7—0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	7—12	8—6
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗಳ್ಳೆ ...	7—12	8—4
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	8—7	8—8
ಹೊಸ [illegible] ...	5—6	9—8
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	8—5	8—12
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	2—8	3—12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	310—0	315—0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	340—0	450—0
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	36—0	40—
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	3—8	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	42—8	45—0
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	18—4	18—8
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	22—0	23—0
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	14—12	—
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	17—0	17—8
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	13—8	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	30—0	37—8
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	[illegible]	395—0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

C H I K M A G A L U R.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವರೆಗೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟ್ಯಾಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಷನು ಗಾಟಿ 11-45ಕ್ಕೂ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ, ಮೋಟಾರ ಸ್ಟೇಷನ್ ಆದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ ದಿನ 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿ ಆ ಟ್ಯಾಮಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸ್ಟೀಮರಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅಯಾ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ರೋಡಾದ ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೂ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಷನು ಗಾಟಿಗೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಡನೆ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಢರಪೂರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೆಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಸಂಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯೂರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ
ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಲಿಚ್ಛಿಸುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಡಬಿದರೆ ಕಂಬಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಎಡಪದವು ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕೇ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನೆಲಸಿರುವ,

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವೀಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅವಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಚಿಕ್ಕೆರೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible]

[illegible] . . . ೬
[illegible] — [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] . . . ೬
[illegible] . . . ೭
[illegible] ಸಂಘದ [illegible] ಕರಾವುಗಳು . . . ೧೧
[illegible] . . . ೧೧
[illegible] . . . ೯
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ . . . ೧೧
[illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧಿಸುವವು . . . ೧೪
ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯ . . . ೧೧
[illegible] ಒಂದು [illegible] ಘಟನೆ . . . ೧೧

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೧೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦.

ನಾಯಿಯ ಪ್ರೇತಬಾಧೆ

ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲ್ ಎಂಬವರು ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿನ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಒಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನ ಗದ್ದಿಗೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೇನೇ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು. ಅವರಿಗೊಂದು ನಾಯಿ ಇತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ನಾಯಿ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು. ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದಲೊ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದಲೊ ಅದೇ ದಿನ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಗೆ ಭಾಷಣ ಕೊಡುವ ಯೋಗವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೇನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋದ ನಾಯಿಯ ಪ್ರೇತಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಗೆ ಬಂದೇ ಬಂದರು. ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಏನೆಂದು?—"ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟುಸು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇನ್ನು ಬಹಳ ಸಮಯದ ವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಕಡೆಗೆ ತರಬೇಕು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ; ಈಗ ಅದನ್ನು ಥಕ್ಕನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭಯಂಕರ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಂತಾಗುವುದು"

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಇಂತಹ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು. ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರ ಯುಕ್ತಿಯ ಮಾತುಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ವೆಜ್‌ವುಡ್‌ಬೆನ್ನರ ಅನುಭೂತಿಮಯ ಮಾತುಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರ ಈ ನಗ್ನಸ್ಪಷ್ಟೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾನಿಸುವುದು. ಮಿ| ಫೆನ್ನರ್ ಬ್ರೊಕ್ವೆಯವರ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುವಿಕೆಯು, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಉದಾರ ಠರಾವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರ ಆಶ್ವಾಸನೆಯಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ಒಂದು ತರದ ಸುಳ್ಳು ವಾತಾವರಣವು ಹರಡಿಸಲ್ಪಡಲು ಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. "ಉಸುಬಿನ ಮೃಗತೃಷ್ಣಿಕೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞನು ನಮ್ಮ ಬಾಯಾರಿಕೆಗೆ ತೋರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಎಂದಿಗೂ ಮೋಸಹೋಗಬೇಡಿ" ಎಂಬುದೇ ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರ ಮಾತಿನ ಗೂಢಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈಗ ನಾವು ನೆನಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರೇನೋ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಠರಾವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ; ಆ ಠರಾವುಗಳು ಬರೇ ಹುಚ್ಚುತನವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರ ಈ ಮಾತುಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿರಲಾರವು. ಬಹಳ ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟುಸು ಹಾಗಿರಲಿ; ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆಂಬ [illegible] ಲ್ಪಟ್ಟ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸನ್ನು ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸ್ವೀಕರಿ

[illegible] ಯನ್ನು, [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ [illegible] ಯಾವುದೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೆನಸುವರಾಗಿ ಅಷ್ಟುವೆನ್ನ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದ ಧೋರಣದ ಕಡೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಜೂರ ಸರಕಾರವು ಈ ತರದ ಚಂಚಲತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಾಗಿ ನಾನು ನೆನಸಲಿಲ್ಲ. ಇರ್ವಿನರು ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು; ಬ್ರಿಟಿಷ ಕನ್ಸರ್ವೆಟಿವ್ ಪಕ್ಷವು ನಿರೋಧಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ, ಈ ಆಶ್ವಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಬೆನ್ನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಧೋರಣದ ಬದಲಾವಣೆ ಇದೆಯೆಂದರು; ಲೊಯಿಡ್ ಜೋರ್ಜ ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಾಗ, ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡ ಲೊಯಿಡ್ ಜೋರ್ಜರನ್ನು ಸಮಜಾಯಿಸಿದರು; ಪುನಃ ಫೆನ್ನರ ಬ್ರೊಕ್ವೆಯವರ ಸೌಹಾರ್ದದ ಠರಾವು ಬಂದಾಗ ಬೆನ್ನರು ಅದಷ್ಟು ಅನುಭೂತಿಯನ್ನು ಉಸುರಬಿಟ್ಟರು; ಈಗ ಪುನಃ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೆಟಸೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವರು. ನಂಬುವುದು ಯಾರನ್ನು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮುಖಂಡರು ರಾಜತಂತ್ರದ ಕುಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದು ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಕೇಳಿದುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆಣಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರು ಈಗ ತಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಹೇಳಿದ್ದಾದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾಯಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿ ತನ್ನ ತಲೆಯು ಏನೂ ಏನೂ ಆಗಿಹೋಯಿತಂತೆ. ನಿಜ. ಇಂತಹ ದುಃಖದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿಯ ಮಾತುಗಳು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂತರ್ಯದ ಮಾತುಗಳೇ ಬರುವುವು. ಅಂತೆಯೇ ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿದರು. ಹೀಗೆ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಕಳಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷವೂ ಇದರಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸನ್ನು ಸೇರುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಜೂರ ಸರಕಾರದ ಅಂತರ್ಯವು ನಿಜವಾಗಿ ಅರ್ಲ ರಸ್ಸೆಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರವು ಅವರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹೊರಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಜೂರ ಸರಕಾರವು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುವುದು ಖಚಿತವಾಗುವುದು. ಹಿಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊಂಟೆಗ್ಯುರವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಧೋರಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೂ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಅವರು ಹಿಡಿದಿದ್ದರಾದರೂ ಲೊಯಿಡ್ ಜೋರ್ಜರು ಅವರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ರಾಜಕೀಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ತಿಳಿಯದ 'ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ'ಯು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಧೋರಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು; ಅಂತೆಯೇ ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರು ಇರ್ವಿನ್ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾರರು.

ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವು ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಾರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದ ಮನಮೋಹನಸಿಂಹನು ತನ್ನ ಪಯಣವನ್ನು ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದರಿಸಿರುವನು. ಆತನು ತನ್ನ ವಿಮಾನಕ್ಕೆ 'ಮಿಸ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಕೋಚಬಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಈ ನಾಮಕರಣ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಜರಗಿಸಿದರು.

ಅಮೇರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯುಂಟಾಗಿ ಕೆಲವು [illegible] ಸುಟ್ಟುಹೋಯಿತು.

— ಅಮೇರಿಕದ [illegible] [illegible] [illegible] ಶ್ರೀಗಳನ್ನು [illegible]

[illegible]

— ಗ್ರೀಕದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ನರುಹೋಗಿ [illegible] [illegible] ಗಡಿತ್ತದೆ. [illegible] ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮತ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

— ಪೆಲೆಸ್ತೀನದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕು ತಯಾರಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಸಿಲ್ಕು ಬೆಳೆಯಿಸುವವರಿಗೆ [illegible] ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಮಲಬೆರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಂಚುವರು. ಸಿಲ್ಕು ತಯಾರಿಸುವುದರ ವಿಷಯಕವಾದ ಭಾಷಣ ವಾದಗಳು ನಡೆಯುವವು.

— ಲಂಡನಿನ ಕಳ್ಳಕಳೆಯ ರೀತಿಯು ಕಳವೆಂದರೆ ಮೋಟಾರಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓಡುತ್ತಾ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಚಾರಕರ ಕೈಗಳಿಂದ ಕೈಚೀಲಗಳನ್ನು ಎಳೆದುಬಿಡುವವು. ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದುವು. ಕಳ್ಳರು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಬಂದು, ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಕೈಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಚಾಚಿ, ಸ್ತ್ರೀ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು [illegible] ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಾಗಿಸಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಕಂಚೀಲವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಬಿಡುವರು. ಈ ರೀತಿಯ ಮೊಂದಸ್ಥರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ೫೦೦ ಪವನುಗಳು ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಈ ತರದ ಕಳವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುತ್ತದೆ

— ಮೆಕ್ಸಿಕೋದಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕ್ರಯವು [illegible] ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತ ಕ್ರಯವು [illegible] ಇದ್ದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ [illegible] ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಗಣಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿರಲಾರದೆಂದು ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

— ಪೆಲೆಸ್ತೀನದ ಗಲಭೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡಿಸಲು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಲಂಡನಿಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಪೆಲೆಸ್ತೀನದಲ್ಲಿ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ದಿನಕ್ಕೆ ಆರು ತಾಸುಗಳಂತೆ ಒಂಭತ್ತು ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದರು. ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವದು.

— ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಲಂಡನಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ವಾಹನಗಳಿಂದಾದ ಮೂರು ಅಪಘಾತಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ. ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ನಡೆಯುವಾಗ ನಾಯಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎಡವಿದ್ದಳು. ಒಡನೆಯೇ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮೋಟಾರುಕಾರು ಬಂದು ಅವಳ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹೋಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದು ಮೋಟಾರುಕಾರಿನಿಂದ ನೂಕಲ್ಪಟ್ಟು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಆತನು ಏಳುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆತನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬೇರೊಂದು ಮೋಟಾರುಕಾರು ಬಂದು ಆತನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿತು. ನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವು ಟ್ರಾಮುಕಾರಿನಿಂದ ನೂಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದು ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸು ಬಂದು ಅದರ ಮೈಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾದುಹೋಯಿತು.

— ನ್ಯೂಯೋರ್ಕಿನ ಜೆ. ಪಿ. ಮೋರ್ಗನ್ ಎಂಬ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಾಭವಾದುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವರುಷದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಬೋನಸಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

— ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ವಾಯುವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹಾರುತ್ತ ಮಾರ್ಗದ ಚಲನವಲನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು.

— ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿರುವರು. ಮೊದಲಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೧೦,೦೦೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೦,೦೦೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವರು.

— ಕಂಠನಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಈಗ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಜರ್ಮನನೊಬ್ಬ ಅಮೇರಿಕನನೊಬ್ಬನು, ಒಪರೇಶನಿನ ಸಮಯ ಕಂಠನಾಳವನ್ನು ತೆಗಿಸಿದ್ದನು. ಈಗ ಆತನು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿರುವನು.

— ಫಿಲ್ಮುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಒಹಿಯೋವಿನಲ್ಲಿ ಚುಂಬಿಸುವ ದೃಶ್ಯದ ಫಿಲ್ಮು ಆರು ಇಂಚಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗಿರಬಾರದು. ಹೆಂಗಸರು ಹೇಗೆ ಬತ್ತಿ ಸೇದುವ ಚಿತ್ರದನ್ನು ಕಾನ್ಸಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಾರದು. ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗದು. ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ದೃಶ್ಯವುಳ್ಳ ಚಿತ್ರಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಪೆಲೆಸ್ತೀನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗದು. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಬೆಲ್ಜಿಯಮಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದಂತೆ.

— ಸರ್. ಅಲನ್ ಕೊಬ್‌ಹಾಮರು ಲಂಡನಿನಿಂದ ಕೇಪ್‌ಟೌನಿಗೆ ಹಾರಲು ತೊಡಗಿರುವರು.

— ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು [illegible] ವಿಮಾನ ಟಪ್ಪಾಲುಗಳ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾದಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಜನವರಿ ೧೦ನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿವ ಇಬ್ಬರು ಫ್ರೆಂಚ ವೈಮಾನಿಕರು [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವರು. ಅವರು ಬಂದು [illegible] [illegible] ಗಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜರ್ಮನಿಯ [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬಹು ಅಲ್ಪ ಸಮಯದೊಳಗೆ [illegible] ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತುಹೋದರು.

ಸ್ವದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಶ್ರೀ ... ಸರಕಾರದ ... ಶತೋಧಶಾಸನದಯನ್ನು ಸಮು ... ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ... ಸರದಾ ಶಾಸನದ ವಿಷಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ... ಅಕ್ಷರಗಳ ಜನರೊಳಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಂ ... ಈ ಪತ್ರ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿ ... ಈ ಶಾಸನವು ಎಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ... ಸೂಚಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೋಟೀಸುಗಳು ಸರ ... ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಹಿರಂಗವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ... ಹಚ್ಚಲ್ಪಡುವವು.

— ... ನಿರೋಧ ಲೀಗಿನ ಬರುವ ಸಭೆಯು ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು.

— ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೇರಿ ತರ ಬೇತು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದೂ, ಮುಂದಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೊದಗಬಹುದೆಂದೂ ಶ್ರೀಯುತ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರವರು ಸೂಚಿಸುವರು.

— ಹಿಂದೂ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿಯದೆ. ಕಳೆದ ವರುಷ ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ೩೧೯೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ತಮಿಳು ನಾಡಿನಿಂದ ೧೪೭ ಮಂದಿಗಳೂ, ಕೇರಳದಿಂದ ೨೨ ಮಂದಿಗಳೂ, ಆಂಧ್ರದಿಂದ ೪೧ ಮಂದಿಗಳೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಒಬ್ಬರೂ ಬಂದಿದ್ದರು.

— ಮುಂಬಯಿಯ ಅಂಧೇರಿಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಸೋನಾಯಿಯೆಂಬ ಯುವತಿಗೆ ಜಾನಕಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಹುಡುಗಿಯು ನಿರಾಕರಿಸಿದಳು. ರತ್ನಸೋನಾಯಿಯು ಹುಡುಗಿಯ ತಾಯಿಯೊಡನೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಆಕೆಯೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದಳು. ರತ್ನಸೋನಾಯಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ತಾಯಿಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆತನು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಜಾನಕಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದನು. ಆತನೀಗ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು.

— ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಣಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸೇನಗುಪ್ತರವರು ತನ್ನ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮೆಂಬರತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಇದು ವರೆಗೆ ಇತರ ಮೂವರೂ ತಮ್ಮ ಮೆಂಬರತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯುಗಳ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಶ್ರೀ ಸೇನಗುಪ್ತರವರು ಸಂಚಾರ ಹೊರಡುವವರಲ್ಲಿರುವರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರರಾದ ಶ್ರೀ ಸಂಪೂರ್ಣಾನಂದರವರು ತನ್ನ ಮೆಂಬರತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರು.

— ಗೋಖಲೆ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಟ್ಟು ೩,೬೨೦-೧೨-೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಠೇವಣಿಯಾಗಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನೆನಸಿರುವರು.

— ವಿಚಾರಕ ಕೈದಿಗಳ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಜಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಜಜ್‌ಮೆಂಟು ಯಾವಾಗ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

— ಮುಜಾಫರಪುರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋದ ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನದ ... ಆಂಗ್ಲೇಯ ಸೈನಿಕರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವ್ಯಾನ ಡೇಯವನೊಬ್ಬನ ... ಮಾಡಿರುವರು. ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಆತನು ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಸೈನಿಕರು ಆತನನ್ನು ಅಡ್ಡಮಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬನು ವ್ಯಾನ ಡೇಯವನ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಗುದ್ದಿ ಆತನ ಹಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಮುರಿದುಬಿಟ್ಟನು.

— ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ರಾಹೋರಿನಿಂದ ಅಲಹಾಬಾದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿರುವರು. ಒಂದು ವಾರದ ತನಕ ಅವರು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದು ತದನಂತರ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು.

ನಟ್ಟೋರಿ ಟಿಪ್ಪಾಲು ಕಳವಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಬರಿಸಾಲದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ, ಅಮಿಯ ಬೆನರ್ಜಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು. "ಸ್ವಾಧೀನತಾ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

— ಈ ತಿಂಗಳ ಮೂರನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಸುಭಾಸ ಚಂದ್ರಬೋಸರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಷತ್ತು ಜರಗುವುದು.

— ತಿರುವನೂರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೈಲು ಬಂಡಿಗಳು ಒಂದ ಕ್ಕೊಂದು ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಜಖಮು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ಶ್ಯಾಸರಾಯಿಯವರ ಕೈಲಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬಿನ ದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಾಸ ಜತೀನದಾಸರ ಸಹೋದರ ಕಿರಣಚಂದ್ರ ದಾಸ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬಿ. ಕರನ್, ಮತ್ತು ವೀರೇಂದ್ರ ಇವರನ್ನು ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವರು.

— ಕೆಲ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಮಾಬಾಯಿ ಧನನಾಥಳೆಂಬ ವಾದಿಯೊಬ್ಬಳು ಕೇಳರ ಎಂಬ ವೈದ್ಯನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ದಾವೆ ತಂದಿದ್ದಳಷ್ಟೆ. ರಮಾಬಾಯಿಯು ತಂದ ದಾವೆಯು ತೀರ ಸುಳ್ಳಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ.

— ಕಾಂಗ್ರೆಸ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯು ಸಬರಮತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನಡೆಯುವುದು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು: — ದಿ ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಪಾಟ್ಟರೀಸ್ ಎಂಡ್ ಟೈಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್, ಈ ಸಂಘದ ಸಿಲ್ ಕೊಟು ಹೋಲ್ಡರುಗಳ ದಾಖ್ಲು ನಂಬರ ಮತ್ತು ರಕಂಬಲ ಸರಿಕಿನ ಸೋಡ್ತಿಯು ಬರುವ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೬ನೇ ರವಿವಾರ ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬ್ರೆಂಚ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹಗಲು ೧ ಘಂಟೆ ಹಳ್ಳೆ ಎತ್ತಲಾಗು ವುದು.

ತಾ. ೮-೧-೩೦ರಲ್ಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭಾಗರ ಸಂಘದ ಸಭೆಯು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಕಾರಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಸಂಘದ ಸಭೆಯು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೬ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಂಕಿ ನಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭಾಗರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳೂ ಅವಶ್ಯ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಇದೇ ಬರುವ ತಾ. ೧೨-೧-೩೦ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ ೭-೩೦ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಇಲ್ಲಿನ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜ ದವರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೇವಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವರು. ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಸಭಾ ಕಂಪೆನಿ ಇವರು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ದಿನ "ಭಕ್ತ ತುಕಾರಾಮ" ಎಂಬ ನಾಟಕ ವನ್ನೂ ಬುಧವಾರ ದಿನ 'ವೀರ ಸಿಂಹ ಚರಿತ್ರೆ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನೂ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ನಾಳೆ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಇವರ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪೀಸಾದ 'ಧನಿಕರ ಕಣ್ಣ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸುವರು.

ತಾರೀಖು ೪-೧ ೩೦ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ೨೨ ಮರಣಗಳಾದವು. ಈ ಸ್ಮಶಾ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾದಿಂದ ೧, ಅತಿಸಾರದಿಂದ ೧, ಜ್ವರರೋಗದ ರೋಗಗಳಿಂದ ೬, ಕ್ಷಯ ಮರಣ ೧, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ೧೩, ಜನನಗಳು ೪೯.

ಹೊಸದುರ್ಗ: — ರಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇಲ್ಲಿಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿ. ಗುರುರಾವ ಮತನ್ನುದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಿ. ಎನ್. ಅಪ್ಪರಾವ್ ಅವರನ್ನು, ಇವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲದಾರ ರಾಗಿಯೂ ನೇಮಕಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರರೂ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ದೇವಲರ ಸರ್ಕಸ್ ಕಂಪೆನಿಯು ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕಾಸ್ಸರಗೋಡಿಗೆ ಹೋಯಿತು.

ಸ್ಥಳದಾರ್ ಮೋಟಾರ್ ಸರ್ವಿಸು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೊಲ್ಲೂರಿಗೆ ಇರು ತ್ತದಷ್ಟೆ. ಅದೇ ಸರ್ವಿಸು ಕಲ್ಯಾಣಿನಿಂದ ಹೊಸದುರ್ಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹಣ ... ಆಗಿಯದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಿಯಾ ಸರ್ವಿಸ ಸತಾ ಹೊಸದುರ್ಗದಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸಮಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಸ್ ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಯ ಸಂಗತಿ ದಿನ್ನೆ ದಿನ್ನೆ ಬೋರ್ಡಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಚಲಾವಣೆ ಯಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಣದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಬರುವುದು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯದೆ.

ಕಾಲೂರಾಬೋರ್ಡ ಕಡೆಯಿಂದ ಅರಮೂಲೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯಲಾಗಿಯದೆ. ಶಾಲೆ ತೆರೆಯುವಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಲ್ಲಿ ಅನಸರಾತ 'ಮಾನ್ಯ ಬೋರ್ಡ ಮೆಂಬರರೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸನಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾಯಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಶಿಕ್ಷಣೆಯು ಮಾತ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ತೀರಾ ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ನೋವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾ ವದ್ದು. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿಗಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮ.

ಉಡುಪಿ: — ಇದೇ ತಾ. ೮ರಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರ ಸಮ್ಬಂಧವಾದ ವರ್ಷಾವಧಿ ರಥೋತ್ಸವ ಜಾತ್ರೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ತಾ. ೧೩ನೇ ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಮಕ್ಕರ ಸಂಕ್ರಮಣ ಜಾತ್ರೆಯೂ, ಮರುದಿನ ಚೂರ್ಣೋತ್ಸವವೂ, ೧೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಪರ್ಯಾಯ ಮಹೋತ್ಸವವೂ ಜರಗಲಿವೆ. ಪರ್ಯಾಯ ಯಾತ್ರಿಕರ ಸಂದಣಿಯು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಸ್ಥಳೀಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಬಹು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗೀಗ ಮೋಟಾರು ಮತ್ತು ಇತರ ಗಾಡಿಗಳ ಚಲಾವಣೆಯು ಬಹಳ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಟ್ಟಣದ ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಧೂಳಿನ ಬಾಧೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದುದಾದರೆ ಪಟ್ಟಣಿಗರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕುಂದೇ ಸರಿ. ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಲಾಗದೇ?

ಸ್ಥಳೀಯ "ಬಾಡಿಸಲು"ವಿಂದ ಕಲ್ಲಿನ ಸರಬಂದ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. ೨೯೭-೭-೯ ಮ.ತ. ೩೨೯-೫-೯. ಬಿಲಿಬಾಳದ ಖಾದಿಯು ವಿಕ್ರಯವಾಯಿತು. ನಾಕನ್ನು ಖಾದಿಯು ತಿರುಪೂರು ವಗೈರೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಾಗ ದಿನ್ನವರಿಂದ ಖಾದಿ ಬಾಂಧವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಕ್ಕಷ್ಟು ಪೂರೈಸಲಾಗ ದಿನ್ನದೇ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ತಿಂಗಳಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬೇಕಷ್ಟು ಖಾದಿಯು ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ತಿರುಪೂರಿನಿಂದ ಸುದ್ದಿಯಿದೆ. ಎಂದ ನಂತೆಯೇ ಇನ್ನು ದೇಶಬಾಂಧವರು "ದರಿದ್ರನಾರಾಯಣ"ನ ಸೇವೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಅಖಿಲ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯವರ ಖಾದಿ ಪರ್ಯಾಯ ಸಮಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: — ತಾ. ೧೧-೧-೩೦ರಲ್ಲು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಟ್ಟಿಂಡ ಅದಿ ದ್ರಾವಿಡರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮಹಾಸಭೆ, ತಾ. ೧೨ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಉಡುಪಿ ರಾಜಮೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಳಿ ದೇವಡಿಗರ ಸಭೆ, ತಾ. ೧೩ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸ್ಕೌಟು ಆಟಗಳು, ತಾ. ೧೪ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂ ಕಾಲ ಮಹಾತ್ಮರ ಜನ್ಮ ... ಸಭೆ. ತಾ. ೧೫ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ... ಸಭೆ ... ತಾ. ೧೬ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ... ತಾಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮಹಾಸಭೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರಕರ ಪ್ರತಿದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ — (೬-೧-೩೦ರಿಂದ ೧೭-೧-೩೦ರ ವರೆಗೆ) ಬೆಳಗ್ಗೆ ೮-೧೧ರ ವರೆಗೆ ರಥಬೀದಿ ಕಮಿಟಿ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ೬-೩೦ರ ವರೆಗೆ ಉಡುಪಿಯ ಪರಿಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೌಟು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳೊಂದೊಡನೆ ಗಾಡಿನ ತಂಡಗಳೊಡನೆ ಮೆರವಣಿಗೆ, ಪ್ರವಚನ, ಭಾಷಣ ವಗೈರೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೬-೩೦-೭-೩೦ರ ವರೆಗೆ ಕಮಿಟಿಯ ರಥಬೀದಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ ಮಾಯಾಲಾಂದ್ರ ಪ್ರವಚನ (ಹೆಲ್ತ ಆಫೀಸರರ ಸಹಕಾರದಿಂದ) ೮-೩೦-೧೦ರ ವರೆಗೆ ಉತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕ್ರಮ.

ಬಂಟ್ವಾಳ: — ಡೆಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲದಾರರಾಗಿದ್ದ ರಾ. ಬೇಕಲ ನರಸಿಂಗರಾಯರಿಗೆ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು ಸ್ಪೇಶಲ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ವರ್ಗವಾಗಿ ಅದೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲದಾರರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಬಂದ ರಾ. ಗುರಾವರ್ ಗೋಸ್ ಬಿ. ಎ. ಇವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ರಾ. ರಾಮ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸುಳ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗಿಯದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ರಾ. ವೆಂಕಟೇಶ ಶ್ಯಗಳು ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರಾಗಿ ಬಂದಿರುವರು.

ಸಬ್ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿದ್ದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾ. ಶಿವಳ ಸಂಜೀವರಾವ್, ಬಿ. ಎ. ಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಿರುಗಿ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಿರುವರು.

ಈ ಸರ್ಕಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ಸಭೆಯು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖು ೧೧ನೇ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨॥ ಘಂಟೆಗೆ ಪಂಜಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಲಿದೆ.

ಮಂಜೇಶ್ವರ: — ಇಲ್ಲಿಯ ಹೊಳೆಗೆ ಹಾಕುವ ಸೇತುವೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಬಂದು ಒಂದು ದಿವಸ ಇದ್ದು ಮರುದಿನ ತೆರಳಿದರು. ಈ ವರುಷ ಮಳೆ ಗಾಲ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಯ ಕೆಲಸವು ಆಗುವ ಸಂಭವವು ತೋರುವು ದಿಲ್ಲ.

ಗುರುಪುರ: — ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮೀಪದ ಮುಕ್ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ದಾಗಿ ಕಾಲ ಮರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೊಡಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟರು ತ್ತಾನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ದಿನ ಕುಳಪ್ಪಾಡ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ತಾಳೆ ಮರದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾನಾಗಿ ವರದಿ.

ಗುರುಪುರ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವವು ಇದೇ ಬರುವ ತಾರೀಖು ೧೬-೧-೩೦ರಲ್ಲು ಗುರುಪುರ ಹಿಂದೂ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ದಲ್ಲಿ ಜರಗುವುದು. ಸದರಿ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ದಯಮಾಡಿ ಬರಬೇಕಾಗಿ ಸದರಿ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿನಂತಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಗುರುಪುರ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 'ಏಕಾಹ' ಭಜನೆಯು ಶ್ರಮಾಂತಿ ಈ ವರ್ಷವೂ ಬರುವ ಪುಷ್ಯ ಶು ೧೧ಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಮರುದಿನ ತಾ ೧೨ಕ್ಕೆ ಸಂತರ್ಪಣೆ, ರಾತ್ರಿ ರಥೋತ್ಸವ ಕೂಡಾ ಜರಗಲಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ಭಜಕ ರೆಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಗಂಧ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗಿ ಸದ್ರಿ ದೇವರ ಅರ್ಚಕರಾದ ರಾ. ಬಾಬಣ್ಣಗಳವರು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ತಾ. ೨೬-೧೨-೨೯ರಲ್ಲು ಮಂಗಳೂರು, ಕೆನರಾ ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸ್ಕೌಟ್ ಟ್ರುಪಿನವರೂ ೨೬-೧೨-೨೯ರಲ್ಲಿ ಫರಂಗಿಪೇಟೆ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಸ್ಕೌಟ್ ಟ್ರುಪಿನವರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಜತೆ ಶಿಬಿರ ಯಾನ ಮೊಕ್ಕಾಂವನ್ನು ಬಹಳ ಚಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ತಾರೀಖು ೨೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಇವರು ಒಂದು ಶಿಬಿರಾಗ್ನಿಯನ್ನು (camp fire) ಮಾಡಿ ಊರಿನ ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ತುಂಬಾ ಬಾಲಕರನ್ನೂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಾಹಸೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಮರು ದಿವಸ ಇವರು ಬಪ್ಪನಾಡು ಹೋಗಿ ಸಂಜೆಗೆ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದರು. ಅದೇ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಹುಕಾರ ಗುರ್ಪುರ ಬಾಬಣ್ಣಗಳವರು ಎರಡೂ ಟ್ರುಪಿನವರಿಗೂ ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ಆ ಮರುದಿನ ಟ್ರುಪಿನವರು ತಾ. ೨೯ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಗಾಗ ತಮ್ಮ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೂ, ಶ್ರೀ ರಾಮ ಟ್ರುಪಿ ನವರು ಬೆಳಗಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳಾದ ಅಂಗಡಿ ಮಠ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಫರಂಗಿಪೇಟೆಗೂ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಅನೇಕ ತರದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಾಹುಕಾರ ಬಾಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರಿಗೆ ಸ್ಕೌಟರು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸುಳ್ಯ: — ಇಲ್ಲಿಯ ವರ್ಷಾವಧಿಯ ಜಾತ್ರೆಯು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೩ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೧೧ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ತಾ. ೧೧ಕ್ಕೆ ನಡೆ ಯುವ ರಥೋತ್ಸವ ತಾ. ೧೧ಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವದರಿಂದ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕೂಡುವದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲ ದೀಪಗಳು ಅಗತ್ಯ ವಿದ್ದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರಿಸುವ ವಿಲೇವಾರಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತದವರು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

[illegible]

ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಔಷಧ [illegible]

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

[illegible]

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

[illegible]

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

[illegible] (ಬೆಳಗಾವ.)

[illegible]

200 [illegible] 1ಕ್ಕೆ 4 [illegible]

[illegible]

[illegible] ಬೆಲೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

[illegible]

ಬೆಲೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

[illegible] ಬೆಲೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

[illegible] ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ [illegible] ವೈದ್ಯ ಶಾಲಾ,

[illegible]

[illegible] ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ [illegible]

ಒಂದೇ ದಾರಿ

[illegible]

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

[illegible]

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

[illegible]

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,

1/94 [illegible] ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 [illegible] ಉಪಯೋಗ

ವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,

1/94 [illegible] ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

[illegible]

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಕಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

[illegible]

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,

[illegible]

Grand Clearing Sale!

[illegible] 36H [illegible]

[illegible] ರೂ. 4. [illegible] 10 [illegible] ರೂ. 4—10—0. [illegible]

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,

[illegible]

PAUL & CO,

Sham Bazaar Street

[illegible] ಸಮಾಚಾರಗಳು.

[illegible] ನಿರೋಧ.

[illegible] ಕಛೇರಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಡಗಿಸಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ನೇಮಕ [illegible] ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧಕ ಮಂಡಲಿಯವರು ಈ ಕಮಿ[illegible]ಗಿರುವರು. [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರ [illegible] ಶ್ರೀ. ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು, ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. [illegible] ಶ್ರೀ. [illegible] ಶ್ರೀ. ಸ್ವಾಮಿ ಆನಂದರವರು ಕಾರ್ಯ[illegible]ಗಿರುವರು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ, ಅವರ [illegible] ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವಿಕೆ, ಇವೇ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಾಲಯದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಮಿಟಿಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ರವರು ಬಹಳಷ್ಟು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರೊಡನೆ [illegible] [illegible] ದೇವಳವನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. [illegible] ಅವರ ದೇವಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಾಲಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು [illegible] ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಯ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ವಿಷಯಕವಾದ ತಿರಸ್ಕಾರವು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಉದಾರಭಾವನೆಯು ತೋರುತ್ತಲಿದೆ. ಉಚ್ಚ ತರಗತಿಯ ಹಿಂದೂಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಉದ್ಧಾರದ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಧುರೀಣರು ಅವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಕಮ್ಮ-ಸವಾದವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ವೃಥಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಿರುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ' ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು.

* * *

ಭವಾನಿ ದೇವಳದ ಸೂರೆ.

ಛತ್ರಪತಿ ಶ್ರೀ. ಶಿವಾಜಿಯ ಭವಾನಿ ದೇವಾಲಯವು ಪ್ರತಾಪಗಡದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಾಜಿಯಿಂದ ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಫಜಲ್‌ಖಾನನ ಗೋರಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ಗೋರಿಯೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂತೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಂತೆಗಾಗಿ ನ[illegible]ಯ ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಪಠಾಣರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಭವಾನಿ ದೇವಾಲಯದ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ನವರತ್ನಗಳ ರಾಶಿಯೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಚಿನ್ನದ [illegible] ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳೂ ಬಹಳವಿದ್ದವು. ಈ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸದಾಕಾಲವೂ ತೆರೆದಿಡುತ್ತ ಯಾತ್ರಿಕರು ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಗೂಢಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ [illegible] ಚೋರರಿಗೆ ಅರಿಯಲು ಸುಲಭವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ಈ ಚೋರರು ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ ೨೬ನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ಹದಿನೊಂದು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರು. ಹದಿನಾರು ಮಂದಿಗಳು ಆಯುಧಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ದೇವಳವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು. ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] [illegible] ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದರು. ಈ ದೇವಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] [illegible] ಈ ವರೆಗೆ ಕಳ್ಳರ ಪತ್ತೆಯೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಈ ಕಳವಿನ ಶೋಧನಕ್ಕೆ [illegible] ಘೋರ [illegible] ನರೆಹೊರೆಯವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ [illegible].

ಪ್ರಕಟಣೆ.

ತಾ. 6—1—30ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧॥ ಘಂಟೆಗೆ ನಾವು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಆಫೀಸಿನ ಬಳಿ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಕಳಕೊಂಡದೊಂದು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಕಳಕೊಂಡವರು ನಾವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರೇ ಅದರ ಮಾಲೀಕರೆಂಬ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಖಚಿತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪ್ರಕಟವಾದ 15 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ತಕ್ಕ ವಾರೀಸುದಾರರು ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಇದನ್ನು ಯುಕ್ತ ಕಂಡಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೀತು.

1. Pandeshwar Rama Rao.
2. Udyavar Kantappa

Teachers Bd. High School Udipi.

ಉಡ್ಪಿ, ತಾ. 6—1—30.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ.

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಇವುಗಳು ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಧರ್ಮ್ಮದೇವತೆಗಳು. ಇವುಗಳ ಅರಸರಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಇದೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಐಶ್ವರ್ಯ ಮುಂತಾದೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವರು. ರಾಜ್ಯದ ಹಣವನ್ನು ಮನ ಬಂದಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಆಶ್ರಿತರಾಜ್ಯಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವರು. ಎರಡರ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳಿರಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಮ್ಮತವಿಲ್ಲ. ಆಶ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದ್ದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಕೆಲಸದ ಫಲ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು.

ಇಪ್ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಗೆ ಅವರ ಬೆಂಬಲವು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವರು. ಹಣವಂತರನ್ನೂ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನೂ ಸರಿಸಮಾನತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಜಮೀನುದಾರರನ್ನೂ ಒಕ್ಕಲುಗಳನ್ನೂ ಸರಿಸಮಾನತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾರವಾಗಿದೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹಗುರವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪೀಡಿಸದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಒಳ್ಳೇದಾಗುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಕೇಡೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಯಾರ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ, ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದು ಯಾರಿಗಾಗಿಯೂ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರಖಾನೆಯ ಯಜಮಾನರು ಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಾದರು. ಬೇಸಾಯದಿಂದ ಜಮೀನುದಾರರು ಮತ್ತೂ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರಾದರು. ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿರುವುದೂ ಮೈತುಂಬಾ ಒಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುವ ತರದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಧನಕ್ಕೆ ಬಲಿಕೊಡಬಾರದು. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಸುಖದಿಂದ ಇರುವ ರೀತಿಯ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ [illegible] ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಬಾರದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತಲೂ ಬೇಸಾಯಮಾಡುವ ಒಕ್ಕಲುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಷ್ಟದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭೂಕಂದಾಯದ ಮತ್ತು [illegible] ವಸೂಲಿಯ ಕ್ರಮ ಇನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನುದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಡೆಯರೊಳಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಮಾದರಿಯಾಗದ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸನ್ನು ಟ್ರೇಡ್ಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನೊಳಗಿರುವ ಚಿಲ್ಲರೆ ಜಗಳಗಳು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರದ ಜಗಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನೂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಒಂದು ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅನ್ಯದೇಶದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೆಂದು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಾಲದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮಗಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎತ್ತಿದ ಸಾಲವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯುದ್ಧಗಳ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಎತ್ತಿದ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲಾ [illegible]. [illegible] ಹಿತವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾಲವು ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಈಗ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕಾಲ. ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜಯವು ಸಿಕ್ಕುವುದು. ನಾವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಳಸಂಚುಗಳನ್ನೂ ಗಲಭೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ದೇಶವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಪಡಿಸಲು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ.

ಇದೇ ಬರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಘದ ವರ್ಷಾವಧಿ ಮಹಾಸಭೆಯು ಬಂಟವಾಳ ಬೋರ್ಡು ಹುಡುಗರ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ೬ ತಾಲೂಕು ಸಂಘಗಳಿಂದಲೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸಂಘದಿಂದಲೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕು ಸಂಘದಿಂದ ೬ ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ೪ ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಆಯಾ ತಾಲೂಕು ಸಂಘದವರು ಈಗಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನಾರಂಭಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೇದು. ಕಳೆದ ವರುಷ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯಾರೂ ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆ ಸಂಘದವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸ್ತ್ರೀ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉಡುಪಿ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕುಗಳ ತಾಲೂಕು ಸಂಘಗಳು ಕಳೆದ ವರ್ಷದಂತೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿಯದೆ. ವಿಷಯಗಳ ತಾರೀಕು ಬೇಗನೇ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಎಸ್. ಗಣಪತಿ ರಾವ್ ಐಗಳ್.

ಬಂಟವಾಳ, 4—1—'30. — ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯರ ಸಂಘ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ.

O. P. No. 124/1929.

ಗೌರಿ ಹೆಂಗ್ಸು—ಅರ್ಜಿದಾರಳು.

ನಾರಾಯಣಪ್ಪಯ್ಯ ಕೂಡಾ—ಎದುರು.

ಅರ್ಜಿದಾರಳ ಗಂಡ ಹಾಲ್ ಮೃತಪಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟನು ಪುತ್ತೂರು ಡಿ. ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 230/1928ನೇಗೆ ಹಿಂದೀ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟನ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಡಿಕ್ರಿಯ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯು ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ರೂಪಾಯಿ 200ಕ್ಕೆ ಎಡ್ವಿ ಸಿಕ್ಕಿದ [illegible] ದಿವಾನ್ [illegible] ಸಾಲ ಕೂಡಾ, ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲಿ ಕುರಿತು ತನಗೆ [illegible] ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರಳು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅರ್ಜಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕುರಿತು ಆಕ್ಷೇಪವುಳ್ಳವರು ತಾರೀಕು 23—1—'30ನೇ ಹಗಲು ಘಂಟೆ 10ಕ್ಕೆ ಸದ್ರಿ ಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ವಕೀಲರ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಜರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಪುತ್ತೂರು, ತಾ. 4—1—'30. — (Sd) M. Shiva Rao. Pleader, Puttur S. K.

ಉಡ್ಪಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ.

O. S. No. 369/1925. R. E. P. No. 489/1929.

ಶಿವಯ್ಯ ಶೇರೆಗಾರ—ಅರ್ಜಿದಾರ.

ವ- ಕ್ಕ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಂಪ್ತಿ ಕೂಡಾ—ಎದ್ರಿಯರು.

ಇವರಿಗೆ

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಮ್ಲುಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ 2ನೇ ಎದ್ರಿ ಪುತ್ತು ಯಾನೆ ಗೋವರ್ಧನ ಕಂಪ್ತಿ ಬಾಬತು ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ ಏಲಮಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸದರಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಪಡಿಸಿದ ಇಸ್ತಿಹಾರಿನ ಶರತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸದರಿ ಅಮಲ್ದಾರಿಯು ತಾರೀಕು 6—2—1930ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಂತಲೂ—ಆ ಕುರಿತು ಆಕ್ಷೇಪ ಇರುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಸದರಿ ಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ಸದರಿ ತಮ್ಮ ದಿವಸ ಹಾಜರಾಗಿ ಜಾಹೀರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದೆಂತ ಕೂಡಾ ಸದರಿ 2ನೇ ಎದ್ರಿಯಾದ ಪುತ್ತು ಯಾನೆ ಗೋವರ್ಧನ ಕಂಪ್ತಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾ. 6—1—'30, ಉಡ್ಪಿ. — P. PADMANABHA RAO, Vakil for Petitioner.

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ಪೋಸ್ಟ್, ಕಾಂಞಂಗಾಡ (ದ. ಕ

MAGICAL PILES BALM (ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗೆ ಯುಕ್ತಲೇಪನ)

ನಮ್ಮ ಸಿಂಹ ಗುರುತಿನ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಯುಕ್ತಲೇಪನವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ರಕ್ತಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಒಳ ಮೊಳೆರೋಗಕ್ಕೂ ಇದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಚ್ಚುವದು. ಬಾಧೆ, ರಕ್ತಹೋಗುವದು 24 ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಮನವಾಗಿ ಹತ್ತು ದಿನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಟಿನ್‌ಗೆ ರೂ. 2.8.0 ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ವಿಳಾಸ – ಪೈಲ್ಸ್ ಬಾಂ ಡಿಪೋ, [illegible], ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

೧ ಅಂಬಿಕೆ (ಪತ್ತೇದಾರೀ)	೧-೪-೦	೭, ಕಂಠಹಾರ	೧-೪-೦
೨ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ,,	೧-೦-೦	೮, ನರವೀರ ಕಾಸೀಮ	೧-೪-೦
೩ [illegible] ,,	೨-೧೦-೦	೯ ಶಕ್ತಿಮಯಿ	೦-೦-೦
೪ ಇಂದುಮುಖಿ [illegible]	೦-೧೨-೦	೧೦ ಸೌಭಾಗ್ಯ ತಿಲಕ	೧-೦-೦
೫ [illegible] ,,	೦-೮-೦	೧೧ ನಿಗೂಢ ಕೊಲೆ	೦-೮-೦
೬ ವಿಜಯನಗರದ ವಿಜಯ ,,	೧-೪-೦	೧೨ [illegible] ಹೆಂಡತಿ	೦-೮-೦

ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ; ಬುಕ್ ಸೆಲ್ಲರರಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾದ ಕಮಿಶನ್

ವಿಳಾಸ – ಭಿ. ಪ. ಕಾಳೆ,

ಪೋ. ಆನಂದವನ, (ಜಿ. ಧಾರವಾಡ)

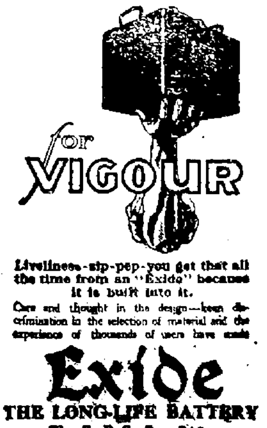

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.

MANGALORE

[illegible]

A NAME THAT MERIT HAS MADE FAMOUS

೮೪ ವರ್ಷ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಇವರ

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್‌ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ.

[illegible]

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ತಾರಿನಪತ್ತೆ:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadeli ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 758 | ತಂತಿ: "ಕೇಸರಿ" | ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು – ಪಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಬುಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

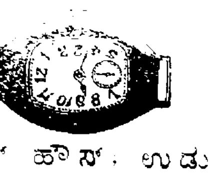

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಾಚುಗಳು! | ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ [illegible]

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

[illegible]

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ಪ್ರಕೃತಿಯು ಶಕ್ತಿಗೆಡಬೇಕಾದರೆ "ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ" ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಅಪಚನ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಬಡಕ್ಕು, ಜೀರ್ಣಜ್ವರ, ವಾಂತಿ, ಕೆಮ್ಮು,
ಹೊಸದಾದ ಯಾ ಹಳೆದಾದ ಕಫವಿಕಾರ, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತೂ ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ ಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದು ಹಸಿವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಹತ್ತುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಶರೀರವು ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ರೋಗದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಶಕ್ತತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಳ್ಗೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ ,, ,, ,, ,,	೧— ೪—೦.
	ಅರ್ಧ ,, ,, ,, ,,	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು
ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ## ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೀ ಎಣ್ಣೆಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವಂಥ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಅದರ ಜೋಡಿ ಎಲ್ಲರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹೊರ ಹೊಳಪಿನ ಮತ್ತು ಘಾತಕ ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜೋಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ತಿಕೀಟನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಫ್ಯೂಮರ, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ!! ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೋಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ (ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮೆಟರಿನೊಂದಿಗೆ)	0	10	0	ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮೀಡಿಯಮ್ ಸ್ಯಾಜಿನದ್ದು	0	8	0
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡು ದೊಡ್ಡದು ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	14	0	,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು ,,	0	12	0
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡು ದೊಡ್ಡದು (ಕನ್ನಡ ಮೆಟರಿನೊಂದಿಗೆ)	0	9	0	ಮೀಡಿಯಮ್ ಸ್ಯಾಜ್ ಸ್ಟಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಡ್ಯಾರಿ	0	7	0
,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು ,,	0	14	0	ಸಣ್ಣ ಸ್ಯಾಜಿನ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಡ್ಯಾರಿ	0	6	0
				,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	10	0
				,, ಸ್ಟಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಡ್ಯಾರಿ	0	5	0
ಕನ್ನಡ ಮೆಟರಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜು ಸ್ಟಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಡ್ಯಾರಿ	0	8	0				

ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟಾಂಪು ಆಕ್ಟು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ಕಥೋಲಿಕ್ ಮಂಗಳೂರು.

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಶಿಬದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ ೩||ರ ಸಳೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯು ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರೀಕೇಶ್ ದೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲೀಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಎರಡರಷ್ಟು ಮದುವೆ ಫಂಡಿನ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ಮೀರದಂತೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

WANTED:—Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—

Imperial Telegraph College,
Nai Sarak, Delhi.

Wanted a Master Tailor.

Required an Anglo Indian or Catholic or Protestant tailor with upto date knowledge. Bombay returned preferred. Very good prospects. Apply with details.—

Kumble Raghaveendra Rao.
Merchant, Udipi.
4—4

ಪುತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮ ನಂಬ್ರ 414/1929

1. ಶೀನ ಶೆಟ್ಟಿ—ಚನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡನ ಹೆಂಡತಿ,
2. ಶೇಶಪ್ಪ ಗೌಡ—ಚನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡನ ಮಗ, ಪಡುನಾಡು ಗ್ರಾಮ—ವಾದಿಯು.

ಕೊಂಚಾಡ್ಡ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಳಿಯ ಕಳಿಯಗ್ರಾಮದ ಮಲ್ಲೊಟ್ಟು—ಪ್ರತಿವಾದಿ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ತಾ. 20—1—30ಕ್ಕೆ ತಸ್ತೀಕ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆ ವಾಯಿದೆಗೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ತಿಮ್ಮಾ ಮಾಡಲಾದೀತೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುತ್ತೂರು, 3-1-'30. } **ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಚಿದಾನಂದ ರಾವ್.** ವಾದಿರ ವಕೀಲು.

[illegible]

ಎಯರ್ ಪಿಸ್ತೂಲು.

[illegible] ಕ್ರಯ ರೂ. 5 ಮಾತ್ರ!

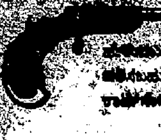

[illegible] ಇರುವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿಯೇ [illegible] [illegible] ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು [illegible] [illegible] ಈ ಪಿಸ್ತೂಲನ್ನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಂತಹ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ [illegible]. [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಧೈರ್ಯ ಕಾಣನು. ಪ್ರತಿ ಪಿಸ್ತೂಲಿನೊಂದಿಗೆ [illegible] [illegible]. ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 5 ಮಾತ್ರ. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 8.

ಉತ್ತಮ ಎಯರ್ ಗನ್.

ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಎಯರ್ ಗನ್ನುಗಳಿವೆ. ಅವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಹು ಸಮಯ ಬಾಳಿ, ಒಡೆಯುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಡಿನೊಂದಿಗೆ 1000 ಚರೆಗಳು ಉಚಿತ. ಒಂದು ಗುಂಡಿನದಕ್ಕೆ ರೂ. 6—0—0; 350 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 8—0—0; ರೂ. 9—0—0; 500 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 10; ರೂ. 11; ಒಂದು ಸಾವಿರ ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 15. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 2.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಕಪೂರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪೋಸ್ಟು ಬಾಕ್ಸ್ ನಂಬ್ರ 6795, ಡಿ. ಡಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಗೀತಾಜಯಂತಿಯ ಅಭಿನಂದನೋತ್ಸವದ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ!

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣೀ ಮಹಾಮಾತೃಶ್ರೀ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಕರ್ಣಾಟಕಸ್ಥರ ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ

ಸಚಿತ್ರ ಕನ್ನಡ ಸುಧಿಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. **"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"** ೧೫ನೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೩೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೩—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂಧುಪ್ರಾಯವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಭಕ್ತಿ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸದಾಚಾರ, ಆರ್ಥಸಾಧಕ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುವು. ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವಿಜಯ, ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯತೆ, ಮಾತಾ-ಪಿತೃ ಸೇವೆಯ ಮಹತ್ವ, ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಕರ್ತವ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲೇಖನಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುವಲ್ಲದೆ, ಭಗವನ್ನಾಮಾಮೃತಸಾರ, ಪಾಂಡವರ ವಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಸತ್ಯವತಿಯ ಸತ್ಯದರ್ಶಿತ್ವ, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಪಾಠಕೃಷ್ಣಚಂದ್ರಿಕೆ, ಎಂಬ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವವು. ಸನಾತನಧರ್ಮ ಪರಾಯಣರಿಗೆ ವ್ಯಾಸರತ್ನಗಳು ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧರ್ಮಾತ್ಮಕವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಬಿಚ್ಛಿಸುವವರು "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ಕ್ಕೆ ೧೫ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ರೂಪಾಯಿ ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಬಹುಮಾನ ಯೋಗ್ಯವಾದ "ರತ್ನ" ಒಂದನ್ನು ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು. ಇದರ ರವಾನೆಗಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಸಾವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಅಕ್ಷಯಮಾತ್ಮ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯಿರಿ!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.
ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!!

ಈ ಲೇಹವು [illegible] ಇತರ ವನೌಷಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯ್ಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೋವು, ಸ್ವರಭಂಗ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಅಶಕ್ತತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಚರ್ಮ, ನರಗಳ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, ರಕ್ತಕ್ಷೀಣತೆ, ವೀರ್ಯಹೀನತೆ, ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗೋಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೃಢಗಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಲೇಹವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಎಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 1/90 ಸ್ವಾನಿಯಪ್ಪ ನಾಯಕರ ಬೀದಿ, ಪಿ. ಟಿ. ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು—[illegible] ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು—ದಿ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾರ್ಟ್.
ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು—ಎಸ್. ಎಲ್. [illegible] ಬ್ರದರ್ಸ್.
[illegible] ಏಜಂಟರು:—ಯು. [illegible], ದ. ಕನ್ನಡ.

☞ ವಿವರ ತಿಳಿಯಲು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೊಡಗು ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ.

ಲೇಖಕ—ಎಮ್. ಬಿ. [illegible]

[illegible] ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೬೩೩ರ ನಂತರದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿವೆ. ಕೊಡಗು ಸರ್ವೆ ಎಂಬ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕೊನ್ನರನ್ನು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿದುಬಂದಿವೆ. ಕೊಡಗು ದೇಶವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಳಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲಿಂಗರಾಜನು ಈ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಇವನು ೧೮೧೫-೧೮ರ ವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ೫ ತಾಲೂಕುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು; ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಕಿಗ್ಗಟ್ಟುನಾಡು; ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಏಳು ಸಾವಿರ; ಘಟ್ಟಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸುಳ್ಯ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು. ಕಾಲಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ೫ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧ್ವಂತ ನಾಡುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದರು. ಈ ನಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಗಣೆಗಳಾಗಿಯೂ, ಮಾಗಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿಯೂ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದರು. ಏಳುಸಾವಿರ ಸೀಮೆಯ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಬಳಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗುಡ್ಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಡಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಏಳುಸಾವಿರ ಸೀಮೆ ಮತ್ತು ನಂಜರಾಜಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಮನೆಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಲೂ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳು ಇದ್ದವು.

ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವ ಭೂಮಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಾರಣ ಒಂದೇ ಅಳತೆಯಿಂದ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ದೊಡ್ಡ ಜಹಗೀರುದಾರರಾಗಲೀ ಜಮೀನುದಾರರಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗುದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅನ್ಯದೇಶದವರ ದಾಳಿಯು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಇದ್ದಿತು. ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರ ಸ್ವಾಧೀನವಿದ್ದರೂ ಕಾಡುಗಳನ್ನು, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದವರೆಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇತ್ತು. ಮೇಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ವಿಶೇಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆಯಾದದ್ದರಲ್ಲಿ ೧೫೦ರಿಂದ ೨೦೦ ಬಟ್ಟಿ ನೆಲವೂ, ಮಧ್ಯಮ ತರದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಬಟ್ಟಿಯೂ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ್ದರಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ರಿಂದ ೧೫೦೦ ಅಥವಾ ೨೦೦೦ ಬಟ್ಟಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯ ಹೊಲಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜರ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೂ, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೂ ಇದ್ದವು. ಇವರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಮಾನ್ಯದ ಭೂಮಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದವು.

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ೭ ಅಥವಾ ೮ ನೇಗಿಲುಗಳೂ, ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ೩ ಅಥವಾ ೪ ನೇಗಿಲುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಒಬ್ಬಾರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೂಲದ ಹೊಲೆಯರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೇಲುಜಾತಿಯ ರೈತರು ಇವರಿಂದ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಮೇಲುತನಿಖೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಡಗು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳನ್ನು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಳು ಸಾವಿರ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೈದರಾಲಿ ಮತ್ತು ಟೀಪುಸುಲ್ತಾನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಕಠಿಣ ತರದ ಕಷ್ಟಗಳು ಒಂದೊದಗಿದುದರಿಂದಲೂ, ಟೀಪುವು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಕೊಡಗರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದುದರಿಂದಲೂ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಯಾ ಕುಟುಂಬದವರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿ ಹೋದವು; ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರವು ತಿರಿಗಿ ರಾಜನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾದೆದಾರರೊಳಗೆ ಈ ಪಾಳಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಹಾಕಿದನು. ಅನಂತರ ಆಯಾ ವರ್ಗದ ರೈತರು ಸೆರೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರವರ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಅವರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ರಾಜನು ದೇಶದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

(ಸಶೇಷ)

ಬಾಂಬು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧಿಸುವದೇ?

[illegible] ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible]—

[illegible] ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೀಗೆ ಬಾಂಬು ಗಳು [illegible]. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸಿಗಂತೂ [illegible]ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಹಾದಿಯು ಇಂತಹ ಕಾಠಿಣ್ಯದ ಮೂಲಕವಲ್ಲ. [illegible] ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು [illegible] ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ಈಗ ಕಾಣ ತೊಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲು ಬಾಂಬು ಸ್ಫೋಟನದಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯು ತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಂತತೆಯ ಸಮರವು ಕೊನೆಗಾಣುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ವ್ಯಾಸರಾಯಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜಖಮು ಹೊಂದಿದ್ದ ರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಾಗಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚಿಸೋಣ. ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆ ಕಳೆದ ೩೧ನೇ ತಾರೀ ಕಿನ ದಿನ ನಡೆದ ಸಭೆಯು ಜರಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಯಾವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದೀಯರು ಬಯಸುವಂತಹ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ರದು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬಾಂಬು ವ್ಯಾಸರಾಯಿಯವರನ್ನಾಗಲಿ ಅವರ ಪರಿವಾರದವರನ್ನಾಗಲಿ ಹಿಂಸಿಸಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಸರಾಯಿ ಯವರು ಏನೂ ನಡೆಯದ ತೆರದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಆ ದಿನದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಏನೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ, ಅಶಾಂತತೆಯನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮನುಷ್ಯರು ನನ್ನೀ ಸೂಚನೆಗಳಿಂದ ಕುಪಿತರಾಗಿರಲಾರರೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಆದರೆ ಇತರರು ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಇದರ ನಿಜತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯದಿರಲಾರರೆಂದು ನೆನಸುವೆನು.

ಇನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ರಾಜಕೀಯ ಅಶಾಂತ ತೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ಅಶಾಂ ತತೆಯು ಘಟಿಸಿಯುಂಟಾದಾಗ ನಮಗೆ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿರು ತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸೈನಿಕರ ಖರ್ಚು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿ ಯರನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮೃತ್ಯು ರೂಪವಾಗಿವೆ.

ಕಾಠಿಣ್ಯದಿಂದುಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ನಾವೇ ನೆನೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿದೇಶಿ ಅರಸರ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಕಾಠಿಣ್ಯವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಡಕನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸ್ವದೇಶೀಯರ ಕಡೆಗೂ ಕಾಠಿಣ್ಯವನ್ನೇ ತೋರುವೆವು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕಾಠಿಣ್ಯವನ್ನು ತಳೆದೆವೆಂದರೆ, ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದಿನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೂಕಿದ ತೆರನಾಗುವದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದಂತಾಗುವದು. ಸ್ವದೇಶಿಯರ ಕ್ರೋಧಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಜನರು, ತಮ್ಮ ಮುಯ್ಯಿ ತೀರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿದೇಶಿ ಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬಯಸುವರು. ಇದೇ ರೀತಿ ರಜಪೂತ ರೊಳಗೂ, ಹಲವು ಮಹಮ್ಮದೀಯರೊಳಗೂ ಆದುದನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ತಡವೆ ಕೇಳಿರಬಹುದು.

೧೯೨೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧ್ಯೇಯ ಗಳಲ್ಲೊಂದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾದೊಡನೆ, ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಲೆಂಟಿಂತೆ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಕಣ್ತೆರೆದರು. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಹಲವು ದುರ್ವರ್ತನೆಗಳು ತೊಲಗಿದವು. ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯೆಷ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಭಾಸವಾಗ ತೊಡಗಿತು. ಚೌರಿಚೌರಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಿಂದ ಈ ಶಾಂತತೆಯ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾದುದಲ್ಲವಾದರೆ, ನಮ ಗಿಂದು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೇ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಶಾಂತತೆಯ ಯುದ್ಧ, ಅಶಾಂತತೆಯ ಯುದ್ಧ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯ ಯುದ್ಧವೇ ವಿಜಯಿಯಾಗುವದು. ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆ ಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತತೆಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಶಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ.

ನಾವೀಗ ಹೊಸ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವೆವು. ನಾವು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ದೊರಕಬೇಕೆಂದು ಗುರಿಯಿಟ್ಟಿರುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಿಜವಾದ ಭಾವವನ್ನು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಶಾಂತತೆಯಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಕಾಠಿಣ್ಯದಿಂದ ಆಂಗ್ಲೇಯರನ್ನು ಜಯ. (1)

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಮಿ। ಜಯರಾಮದಾಸ್ ದೌಲತ ರಾಮರವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಸೂಚಿಸುವರು—

ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಸಭೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹೀ ಯಾದ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನವು ಈಗ ತಾನೆ ಕೊನೆಗಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗುರಿಯನ್ನು ಅದು ಈಗ ತೀರ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲು ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಗುರಿ ಯನ್ನು ತಲಪಲು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಪಡಿಸಿ ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್‌ಒಬೀಡಿಯನ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಜ್ಜು ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿ ನಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವವನ್ನಾದರೂ ತೆತ್ತುಬಿಡಲು ತಯ್ಯಾ ರಿರುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸುವದರಿಂದಲೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಸ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಕೈ- ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮುಂದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಈ ವರುಷವಂತೂ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವದು ಅವಶ್ಯದ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಪೆಂಬಲ ರನ್ನು ಕೂಡಹಾಕುವ ಕೆಲಸದೊಂದಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಗಳ ವರ್ತಕರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತರಿಸುವರೆಂಬು ದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಇಳಿಸಿಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಬೀಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡುದಾದರೆ ಕಾರ್ಯವೆಷ್ಟೋ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು. ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸ ಬೇಕು. ಈಗಿನಿಂದಲೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ತೊಡ ಗಿದರೆ ಅದನ್ನು ಎಪ್ರಿಲ್‌ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರವು ಕೊನೆ ಗಾಣುವದರೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು.

“ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯ”ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕೇವಲ ಭಾಷಣ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವಾಗದು. ಸಮಾಜವು ಅದರಿಂದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗದು. ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಿಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳವನ್ನು ಯಶಸ್ವೀಯಾಗಿ ಜರಗಿಸು ವರೆಂದು ಭರವಸೆಪಡುವೆವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳವನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿ ಜರಗಿಸಬೇಕು.

---

(1) ಸುವಿಕೆಯು ಸಫಲವಾಗಲಾರದೆ, ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳೇ ಬರಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಸರಿ ಪಡಿಸಿ, ಐಕ್ಯದಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಎದುರಾಗುವವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ನಮ್ಮ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಉಪಾ ಯಾಂತರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಡೆದ ಬಾಂಬು ಅವಘಡದಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಾ ದರೂ ಜನರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಮಾಡದಿರಲಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತ ಬರಲಿ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಡೆದ ಇಂತಹ ಘಟನೆ ಗಳಿಂದ ಹಿಂದೀಯರಿಗುಂಟಾದ ಅಪರಿಮಿತ ಹಾನಿಯನ್ನು ಇನ್ನಾ ದರೂ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿ!

---

(2) ಈ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಸಾಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಭಾವನೆ ಇರುವುದೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಗತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಆತ್ಮನು ಉಚ್ಚ-ನೀಚ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುತ್ತಾನೆಂದೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆತ್ಮನು ನೀಚಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾ ಕ್ರಮೇಣ ಉಚ್ಚ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಕೂಡ ಈ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಸುಳ್ಳೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸರಸ್ವತಿ) ಎನ್. ಎಸ್. ಶೈಣಿ.

ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಘಟನೆ.

ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಭಾರತೀಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಪರಂತು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆಗಾಗ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಮರ್ಥನೆಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಈಚೆಗೆ ‘ಬೊಂಬೈ ಕ್ರಾನಿಕಲ್’ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಟಿ. ಬಿ. ಖರೆ ಯವರು ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಘಟನೆಯ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರ್ಣನೆಯು ಹೀಗಿದೆ—

ಎಲಿಚಪುರ (ಬಿರಾರ) ದಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ರಸಾದ ಮಿಶ್ರರೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪತ್ನಿಯ ಹೆಸರು ಕಾಶೀಬಾಯಿ. ಇವರಿಗೆ ಲತಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಎಂಟು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಒಬ್ಬ ಮಗಳು ಇದ್ದಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವಳು ತನ್ನ ಅಜ್ಜಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿ ದ್ದಳು. ಆ ಚಿತ್ರವು ಅಜ್ಜಿಯ ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯ ಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಲತೆಯು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಮೊದಲನೆ ಜನ್ಮದ ಚಿತ್ರವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾದಾಗಲೂ ಅವಳು ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಮೊದಲನೆ ಜನ್ಮದ ಚಿತ್ರವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ಅವಳ ತಾಯಿಯು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಡೆ ದಿದ್ದಳು. ಲತೆಗೆ ಗುಲ್ಲೂಬಾಯಿ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿರುವಳು. ಅವಳೊಡನೆ ಲತೆಯು—“ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಶೀ ಬಾಯಿಯು ನನ್ನ ಸೊಸೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಈಗ ಇವಳು ನನಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಲತೆಗೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಮಾತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು.

ನಾವು ಅವಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವಳು ಹೀಗೆಂದಳು- “ನನಗೆ ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಮಾತುಗಳು ನೆನಪಿವೆ. ನಾನು ಶಿವಪ್ರಸಾದ ಮಿಶ್ರನ ಸವತಿತಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಾಶೀಬಾಯಿಯ ಅತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದೆನು. ಎಲಿಚಪುರದ ಸಮೀಪ ಹೀರಾಪುರವೆಂಬ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ್ದೆನು. ಆ ಜನ್ಮ ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಪೇಂಜೀಬಾಯಿ ಎಂದು. ಶಿವಪ್ರಸಾದನಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ನನಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿತ್ತು”. ಆ ಮೇಲೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ತಂದೆ ಮತ್ತು ತಂಗಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದಳು. ತನ್ನ ಮನೆಯ ಸರಿಯಾದ ಗುರುತುಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದಳು. ತಾನು ನಿತ್ಯವೂ ನೀರು ತರುತ್ತಿದ್ದ ಬಾವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಿದಳು. ಜನರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಆ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಯ ಒಂದು ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆನೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳ ತಂದೆಯು ಅವ ಳನ್ನು ಹೀರಾಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ದೊರೆತವು. ಅವಳು ಯಾರೊಡನೆ ಗಯಾ-ಜಗನ್ನಾಥದ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳೊ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ರಾಮ ನಾಥ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯರು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅವಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು. ಜಗನ್ನಾಥ ದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಒಬ್ಬ ವೈಶ್ಯ ಸಜ್ಜನನ ಕಾಲುತಾಗಿ ಬಿದ್ದುದು, ಅವನು ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದಳು. ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಮನೆಯ ಒಂದು ದನದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಅವಳು ಪುನಃ ಹೇಳಿದಳು—“ನಾನು ಸತ್ತ ೧೩ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹರಿದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರು. ನಾನು ಕೂಡ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ದನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಬದುಕಿದ್ದೆನು. ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಭೀಮೂಪಂಡನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಅವನ ಹೆಂಡ ತಿಯು ನನಗೆ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು”.

ಇದಿಷ್ಟು ಕುಮಾರಿ ಲತೆಯ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ನೆನಪಿನ ಸಂಗತಿಯಾಯಿತು. ಈಗ ಅವಳಿಗೆ ಎಂಟು ವರುಷ ಪ್ರಾಯ. ಇದರ ಮೊದಲು ಅವಳು ೯ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ದನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದ್ದಳು. ೧೮ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ಎಲಿಚಪುರದಲ್ಲಿ ಪೇಂಜೀ ಬಾಯಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಳು. (2)

[illegible] ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು [illegible]ರಿಂದ

ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

1. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ—ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, [illegible] ಶಕ್ತಿಯು [illegible] ರಕ್ತಪಿತ್ತ, [illegible] ಮಲಬದ್ಧತೆ, [illegible] ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಕುಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನದೋಷಗಳು, [illegible] ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, [illegible] ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ[illegible]ಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ಮೇಹ ಕುಠಾರ—ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, [illegible] ಕೀವನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣಿ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯುಂಟು ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು, ಪಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. [illegible] ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

[illegible] ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್,

[illegible] ಈ ಸಾಗು [illegible] ಮತ್ತು ಸಾದಾ [illegible] ಗಳು, ಕಪ್ಪುಗಳು ವಿವಿಧ ಸ್ಯಾಟಿನ್ [illegible] ಗಳನ್ನೂ ಹೊಸತಾಗಿ ತಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds. ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shirinivas Rao,
C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ತರಿಸುವ ಚಲೋ ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್.
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರರಿಗೂ, ತೋಟದವರಿಗೂ
ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚೆಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು
ಮೂರು ಸ್ಯಾಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

☞ ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್
FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3-4-0 ಮಾತ್ರ

ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಖಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಚುನಾಯಿತ (first quality Selected) ಎಮ್ ಸ್ಟರ್‌ಡ್ಯಾಮಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ರಾಜದ್ವಾರ ಅನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

೧ನೇ ನಂಬ್ರ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ ೨ನೇ ನಂಬ್ರ ೮ ರೂಪಾಯಿ ೩ನೇ ನಂಬ್ರ ೪ ರೂ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೂಪಾಯಿ ೫೦ರಿಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ. ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ತೆಂಗಿನಮನೆ,
ಸಳ್ಳಿಕ್ಕರ್ ಪೋಸ್ಟು ಕಡೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಖಾತ್ರಿ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯ ವೇದ್ಯಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. ಪುಷ್ಟಿಕರದ ಕಾಯಿಲೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಅಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ, ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ । ಗರವ-ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗವರಿಂ । ತರುತವಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥

ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ । ತೆರಕ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೧೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦. (17 – 1 – '30.) ಸಂಚಿಕೆ ೩

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. **Branches:—COONDAPOOR & Mangalore.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:— ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:— ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. ಚಂದಾ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಪಿತ ,, ವಸೂಲಾದ ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 30th November 1929

	Capital and Liabilities.			Property and Assets	
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,810–0–0	1	Premises, Building, Furniture etc	Rs. 10,484–0–0
2	Reserve and other funds	,, 1,26,700–0–0	2	Investment on G. P. Notes	,, 3,63,168–5–0
3	Deposits	,, 19,13,352–2–1	3	Investment on Approved Securities	,, 20,52,824–5–6
4	Sundry persons a/c for B/C	,, 19,255–0–0	4	Bills for collection as per contra	,, 19,255–0–0
5	Overdraft with bankers	,, 1,59,164–[illegible]	5	Sundries	,, 22,3[illegible]–1
6	Sundries including Profits	,, 60,197–14–2	6	Cash in hand & with bankers	,, 33,398–12–11
	Total	25,01,479–2–5		Total	25,01,479–2–5

Office of the Corporation, UDIPI, 6–12–'29. N. ANANDA RAO, *Secretary & Manager*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:— ... ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 6, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ದಂತಮಂಜನ:— ... ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 2, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೊಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರುಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ... ಮು.

ಏಜೆಂಟ್— ದಿ ... ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1.	[illegible]	1–8–0
2.	[illegible]	0–12–0
3.	[illegible]	2–0–0
4.	[illegible]	2–0–0
5.	[illegible]	3–0–0
6.	[illegible]	0–12–0
7.	[illegible]	1–0–0
8.	[illegible]	1–12–0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ [illegible]	1–8–0
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1–4–0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	0–12–0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1–12–0
13.	[illegible]	0–12–0
14.	[illegible] ಭಾರತ	1–8–0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17.	[illegible] ಕೋಡ್	1–0–0

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ನಮೂನೆಯ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ:— **ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.**

[illegible]

[illegible] ಅದರಾಗಿದ್ದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು [illegible] ಮತ್ತು ದೀಪಾಗಳು. ಈ ಪಿಸ್ತೋಲನ್ನು ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ತಿರುಗಬಹುದು. ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರಲು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡನು. ಪ್ರತಿ ಪಿಸ್ತೋಲಿನೊಂದಿಗೆ ಆರು ಕಾರ್ಟ್ರಿಜುಗಳು ಉಚಿತ ಸಿಗುವವು. ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 5 ಮಾತ್ರ. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 8.

ಉತ್ತಮ ಎಯರ್ ಗನ್.

ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಎಯರ್ ಗನ್ನುಗಳಿವೆ. ಅವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಹು ಸಮಯ ಬಾಳಿ, ಒಡೆಯುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಡಿನೊಂದಿಗೆ 1000 ಚರೆಗಳು ಉಚಿತ. ಒಂದು ಗುಂಡಿನದಕ್ಕೆ ರೂ. 6—0—0; 350 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 8—0—0; ರೂ. 9—0—0; 500 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 10; ರೂ. 11; ಒಂದು ಸಾವಿರ ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 15. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 2.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಕಮಾರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಪೋಸ್ಟು ಬಾಕ್ಸ್ ನಂಬ್ರ 6795, ಬಿ. ಬಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಗೀತಾಜಯಂತಿಯ ಅಭಿನಂದನೋತ್ಸವದ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ!

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣಿ ಮಹಾಮಾತೃಶ್ರೀ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಕರ್ಣಾಟಕಸ್ಥರ ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

ಸಚಿತ್ರ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. **"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"** ೧೫ನೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— **ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.**

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	**ಅಂಚೆಹಾಸಲು ಉಚಿತ!**
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ವಾರ್ತೆ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧಕ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ [illegible] ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುವು. ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವಿಜಯ, ಭಾರತ [illegible] ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, ಮಹಾ [illegible] ಮಹತ್ವ, [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಲೇಖನಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುವಲ್ಲದೆ, ಭಗವದ್ಗೀತಾ [illegible] ಅಥವಾ [illegible] ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ [illegible] ಎಂಬ ಮಹಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುವು. [illegible] ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. [illegible] "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ಕ್ಕೆ ೧೫ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ [illegible] ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಪಾತ್ರವಾಗಿ, [illegible] ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ [illegible] ಪಾತ್ರವಾದ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ "ರತ್ನ" ಒಂದನ್ನು **ಕೃಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.** [illegible] ರವಾನೆಗಾಗಿ [illegible] ಕೊಡಬೇಕು. [illegible] ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. [illegible] ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ [illegible] ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ [illegible]!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!!

ಹಸಿ ಆವಳೆ [illegible] ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ದುರ್ಬಲತ್ವ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೆಗಡಿ, ಸ್ವರಭಂಗ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಅಶಕ್ತತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತು ನರಗಳ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, ರಕ್ತಕ್ಷೀಣತೆ, ಪುಷ್ಟಿಹೀನತೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಿಳಿಮುಟ್ಟುರೋಗ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೃಢಗಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಲೇಹವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಎಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂಡು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0; ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— **ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,** 1/90 ಸ್ವನಿಯಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಬೀದಿ, ಜಿ. ಟಿ. ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— **ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.**

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— **ದಿ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾರ್ಟ್.**

ಶಿರ್ಶಿ ಏಜಂಟರು:— **ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.**

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— **ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಕುಕ್ಕೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.**

☞ **ವಿವರ ಕೆಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.**

[illegible]

[illegible] ಅಂದರೆ ಅವರು [illegible] ಯಾವ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳ [illegible] ಆವರ [illegible] ತನ್ನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡದಾರವರು [illegible] ಹಾಸ್ಯೋತ್ಸವ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಘ. [illegible] ಫೋರ್ಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ [illegible] ಮಂಟಪ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, 'ಗಂಗಸರೋ [illegible] ಗಂಗಸರೋ' ಎಂದು ಹೇಳುವ [illegible] ಈ ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು [illegible] ಶ್ರೀ ಕಾಶಿ. ಅದೇ ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ [illegible] ಪ್ರವಚನಂ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುತ್ತಾ [illegible] ಶ್ರೀ ಪಾದಂಗಳವರು [illegible] ಅವರ [illegible] 'ಗಂಗಸರೋ' ಎಂಬ [illegible] ಕೇಳುವುದು ಅವರು ಕೂಡಲೇ [illegible]. ಆ ಕ್ಷಣವೇ 'ಗಂಗಸರೋ' [illegible] ಈ ಯಾತ್ರಿಗಳಿಗೆ [illegible]— ಅವರು ಇವರಿಗೆ [illegible] ಮನಸ್ಸಿಗೆ [illegible]. ಅತ್ತ [illegible] ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ [illegible] ಈ [illegible] ಇದೇ ಗದ್ದಲ. ರಥಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೇ [illegible] ರಥ ಪರೀಕ್ಷಾ [illegible] ಬಂದು ರಥಗಳ [illegible] ರಥಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಹಗ್ಗ [illegible] ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯಕೂಡದೆಂದು ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಯುವುದು [illegible] 'ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಾರಗಳೆಂದು [illegible] ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸೇರೆಂದು [illegible] ಹಗ್ಗ [illegible] ರಥವಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸು [illegible]— ಉತ್ಸವದ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible]— ಆಚೆ ಈಚೆ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಮರದ ಹಾವುಗೆಗಳು [illegible] ಕೋಪ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ [illegible] ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದ [illegible] ಇದೇ ಗದ್ದಲ.

ಈ [illegible] ನಡುವೆ ಇನ್ನೊಂದು [illegible]. ಅದರ ಈ ಯುದ್ಧವು (ಹೋಮವು) [illegible] ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ [illegible] ಈ ಮಹಾ ಯುದ್ಧವು ನಡೆಯಿತು. ಆರೋಗ್ಯ [illegible] ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ([illegible]) ಒಂದು [illegible] ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ [illegible] ಈ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬಂದು [illegible] ಯಾವತ್ತು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible]. [illegible] ಆ [illegible] ಎತ್ತಿ ಮೇಲೆ [illegible] ಆ [illegible] ಮೇಲೆ ಬಂದು [illegible] ಸೋಲು [illegible]— [illegible] ಎಂದು [illegible] ಆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ [illegible] ಈ [illegible] ದೊಡ್ಡವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಈ ಯುದ್ಧದ [illegible] ಇತರ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಸಂಧಿತು. [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಹೋಗಿದೆಯಂತೆ. ಕಲೆಕ್ಟರ್ ದೊರೆಗಳವರು ಬಂದು [illegible] ನೋಡೋಣ. ಇದೇ [illegible].

ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಸ್ಮಾಲ್ ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಂಬ್ರ 1010/1929.

ಮಂಜುನಾಥ ಪ್ರಭು—ವಾದಿ.

ಮತ್ತು

ಯನ್ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ರಾವ್—ಪ್ರತಿವಾದಿ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಾದಿಯು ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಮೇಲೆ ರೂಪಾ 80—15—2ನ್ನು ಒರಮಾಡುವರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಸದ್ರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ತಾರೀಕು 23—1—1930ಕ್ಕೆ ತನ್ಖಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆ ದಿವಸ ಈ ಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಹೊರ್ತಾ ಸದ್ರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾದೀತು ಎಂಬ ಸಂಗ್ತಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿಯದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ता. 17-1-30. } **ಟಿ. ವ್ಯಾಸರಾಯ ಆಚಾರ್ಯ. ವಾದಿ ಕಡೆ ವಕೀಲ.**

[illegible]ಯ
[illegible]ಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] —ಇದು [illegible] [illegible]ಯಿಂದ [illegible]. [illegible]ವಾದ ಈ ತೈಲವು [illegible] [illegible]ಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible]ವುದು. ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible] [illegible]ವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ಔನ್ಸಿನ [illegible] 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible]—ಚ್ಯವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible], ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible] ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ [illegible] 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರಣ!
ಧಾತುಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

ಬಾಣಂತಿಯರ [illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು.

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ಕರದ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಶಿಥಿಲವಾದ ಗರ್ಭ ಕೋಶವನ್ನು [illegible] ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible]ಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible] "[illegible]" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

WANTED:—Candidates for Telegraph and Station Master's Classes Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—

Imperial Telegraph College,
Nai Sarak, Delhi.

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

[illegible] ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಮೋಸದ ಹೆಸರಿಲ್ಲ. ನಾಲು [illegible]ಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ 8 ಬಾಟಲಿ [illegible] 'ಒಟ್ಟೊ' [illegible], 36 H ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ತೋರಿಸುವ, ಸಿಲ್ವರ್ [illegible] ಲಿವರ್ ಅಂತವಾದ ಗಡಿಯಾರವು (ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿ) ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಫೌಂಟನ್ ಪೇನು, ಕ್ಲಿಪ್ ಒಂದು, ಡ್ರೆಸ್ಸರ್ ಒಂದು, ಕರವಸ್ತ್ರ ಒಂದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. [illegible] ಆಣೆ 8.

R. C. MUKERJEE,
(40-a) 12/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur.
ಬ್ರಾಂಚುಗಳು: ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 3,88,000—0—0	ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 3,88,000—0—0
Amount invested on G. P. Notes Rs. 680,793—6—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 680,793-6-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6½% for 2 Years; 6% „ 1 Year	ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡೋಣಾಗುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 6½% 1ವರುಷಕ್ಕೆ ಸೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6½% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ವ್ಯಾದೆ ಆಗುವ ರೂ. 1000/-ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮೊಸಂ ಡಿಪೋಜಿಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಸೇಕಡಾ 6½

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50. and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd.
Mangalore, 6—8—1929

K. Venkat Ro,
Secretary

THE PANGAL NAYAK BANK, LTD.

Branch Office Mangalore	Head Office: Udipi, *Established 1920.*	Agency Office Cochin.

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-	Paid up Capital: Rs. 1,60,900-
Issued Capital: Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds Rs 1,19,000-

1. **Current Accounts** are opened free of charge and interest is allowed at 3% from January to June and 2% from July to December.

2. **Fixed Deposits** are received on the following terms: 5% p. a. for 3 months deposit, 5½% p. a. for 6 or 9 months deposit, 6% for 12, 15, 18 or 21 months deposit and 6¼% p. a. for 24 months deposit.

3. **Short Notice Deposits, Cumulative Deposits** and **Savings Bank Deposits** are also accepted at favourable rates of interest.

4. Advances are made against approved security on advantageous terms.

5. Every facility is offerd to constituents and others. Every description of Banking business is transacted.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
1—8—29

P. Laxman Nayak,
Offg. Secretary.

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪು ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ, ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಕಮು

ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡುವದಿದೆ.

[illegible] ಇಸ್ಟೇಟಿನ ಮೇಲೆಯೂ, ಮಾರ್ಗೇಜಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆಯ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳಿಸಬೇಕು.

ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಸಾತಾರಾ, ನಗರ ಮತ್ತು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಏಜಂಟರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಿ. ಡಿ. [illegible], ಬ್ಯಾಂಕರ್,

[illegible]

([illegible])

[illegible] ಅಷ್ಟ ವರ್ಗವನ್ನು [illegible] ಆದ್ದರಿಂದ ಈ [illegible] ನ್ಯಾಯಗಳಾಗಲಿ ಇತರ ಯಾವ ನ್ಯಾಯಗಳಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬನ ಆಸ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬನ ಆಸ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದಿತ್ತು. ಹಕ್ಕುದಾರರಿಲ್ಲದ ಆಸ್ತಿಗಳೂ [illegible] ಸ್ಥಳಗಳೂ ಸರಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನವಿದ್ದವು.

ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ [illegible] ಕೊಡಗನು ರಾಜನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕನಾಗಿಯಾಗಲೀ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಇರಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊರ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಭೂ-ಕಂದಾಯವು ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ರೈತರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ತರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಕೊಡುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಅರಸನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕಂದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಭೂ-ಸ್ವಾಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೊಡಗು ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಲುಪಾಲು ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳು ಅಲ್ಪ ಕಂದಾಯವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿಯೂ ಉಂಬಳಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುವು. ಟೀಪುವಿನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ತರದ ಉಂಬಳಿಗಳನ್ನು ಅರಸನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಭೂಮಾಲಿಕರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜನು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಕೊಡಗರಲ್ಲದೆಯೂ ರಾಜಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಇರುವ ಇತರ ನಿವಾಸಿಗಳು [illegible] ಶೇಕಡಾ ೧೫ರ ಪ್ರಕಾರವೂ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ [illegible] ಕೂಲಿಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೊಡಗು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಿತ್ತು. ಕೆಳಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಳೆದೂ, ಭೂಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಿತ್ತು. ಕೊಡಗಿನ ಆಸ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಳತೆಗೆ [illegible] ಹೆಸರು. ಕೊಡಗು ತಾಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅಳತೆಯು ಒಂದೇ ತರನಾಗಿತ್ತು. [illegible] ಪ್ರತಿ ೧೦೦ ಬಟ್ಟಿ ಭೂಮಿಗೆ ೧೦ ಅಥವಾ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೧೦ ಅಥವಾ ೧೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವು ಸಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷತರದ ಕಷ್ಟಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೆ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಭೂಮಾಲಿಕನು ಬೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಬಾಗಾಯಿತು ತೋಟಗಳಿಂದ [illegible] ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಸುರುವಾಣಿ ಹೊರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಕಂದಾಯದಿಂದಲೂ ರಾಜರ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅಕ್ಕಿಯು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ನವಧಾನ್ಯ ಕಾಯಿಪಲ್ಯ ಮುಂತಾದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ನೌಕರರಿಗೂ ಕೂಲಿಯವರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವಾಗ ಧಾನ್ಯದರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. ನಂಜರಾಜಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ, ರಾಗಿ ಮುಂತಾದ ಕಾಳುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ತಾಲೂಕಿನವರು ಆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭೂಕಂದಾಯವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಅಂಗಡಿ ತೆರಿಗೆ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸಂತೆಗೆ ತರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ಮೊದಲಾದ ತೆರಿಗೆಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು

[illegible] ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಸಾಯದ ವಿಷಯ ಸಹಾಯವು ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೊಡಗಿನೊಳಗೆ ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಬಂದು ಉಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನ ಹವೆಯೂ, ಕೊಡಗರ ಹೆದರಿಕೆಯೂ, ಕೊಡಗುರಾಜರ ಭಯವೂ ಹೊರಗಿನ ಜನರನ್ನು ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಕಟಾವಾದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಕಂದಾಯವು ಬಹಳ ಸುಲಭರೀತಿಯಿಂದ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕಾಡುಮೃಗಗಳ ಹಾವಳಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮೃಗಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯು ಹಾಳಾದರೆ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯದಿಂದಲೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಇತರ ಆದಾಯಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಸುಂಕ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಒಳ್ಳೆಮೆಣಸು, ಗಂಧ, ಮನೆತೆರಿಗೆ, ಜೇನುಮೇಣ, (ಇದು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಖಂಡಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು) ಜೇನು. (ಇದು ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೬ ಖಂಡಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು) ಆನೆಯ ದಂತ ಮತ್ತು ಎಲುಬುಗಳು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇತರ ಆದಾಯಗಳು. ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಒಂದು ಖಂಡಿ ಆನೆಯ ದಂತಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮರಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆದಾಯವು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತರುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ನದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಇವುಗಳನ್ನು ತರುವಷ್ಟು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಕ್ರಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಣೆಯಗಳ ಹತ್ತು ಖಂಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೊಡಗು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಆದಾಯವು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು.

	[illegible] ರೂಪಾಯಿ
ಭೂತೆರಿಗೆ, ಮನೆತೆರಿಗೆ, ಸುಂಕ, ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು	೪೦೦,೦೦೦
ಏಲಕ್ಕಿ	೧೦೦,೦೦೦
ಒಳ್ಳೆಮೆಣಸು	[illegible]
ಗಂಧ	[illegible]
ರಾಜನ ಪಣೆಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಅಕ್ಕಿ	೬೦,೦೦೦
„ „ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ	೧,೦೦೦
ಜೇನು ಮೇಣ	[illegible]
ಜೇನು	೧,೦೦೦
ಆನೆಯ ದಂತ ಮತ್ತು ಎಲುಬುಗಳು	೬೦೦
ಒಟ್ಟು	[illegible]

ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಶದಿಂದ [illegible] ವರಹ ಅಥವಾ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಕೊಡಗುದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರುಷಕ್ಕೆ ೭ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂದಾಯವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಚದರ ಮೈಲಿಗೆ [illegible] ವರಹ ಕಂದಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊಡಗರ ಆಳ್ವಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯವು ಲಿಂಗಾಯತ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜಕೋಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವು ಇತ್ತು.

ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರಕಾರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಹಣವು ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಲಿ ಸೈನ್ಯದ ಖರ್ಚಿಗಾಗಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯದ ಹಣವೆಲ್ಲವೂ ರಾಜರ ಸ್ವಾಧೀನವೇ ಇತ್ತು. ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ತುಲಾಕಾವೇರಿ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಾನಧರ್ಮ ಪರೋಪಕಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

[illegible]

[illegible] ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಇತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಪ್ರತಿವರುಷವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯ ಟೀಪುಸುಲ್ತಾನನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಿಗೆಮಾಡಿ [illegible] ಹಣವು ಹೇರಳವಾಗಿತ್ತು.

ಕೊಡಗು ರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯಾದ ಪಣೆಯಗಳಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಆಸ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ತರದವುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ೨೦ ಅಥವಾ ೨೪ ಆಸ್ತಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಹಾವೇರಿ, ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಮತ್ತು ಗಡಿನಾಡು ಅರಮನೆಗಳ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ಗದ್ದೆಗಳೂ ಅರಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಆಸ್ತಿಗಳ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಲಿಕರು ಇದ್ದರು. ಈ ಪಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದನಕರುಗಳು ಇದ್ದವು. ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಮೂಲದ ಹೊಲೆಯರೂ ಇದ್ದರು. ಈ ಪಣೆಯದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿದ್ದ ವರ್ಗದಾರರು ಬೇಸಾಯದ ಸಮಯ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೊಯ್ಯುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ಪಣೆಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಖಜೇರಿಗಳೂ, ಉಗ್ರಾಣಗಳೂ ಉತ್ತಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮೂಲದ ಹೊಲೆಯರ ಮನೆಗಳು ಈ ಪಣೆಯದ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದವು. ಇವರ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನು ಇದ್ದನು. ಆ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರಿಗೆ ಗಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಬಾಗಾಯತುಗಳೂ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳೂ ಇದ್ದವು.

ಪಣೆಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಗಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವದಿದ್ದರೂ, ಕಬ್ಬು ಅರಸಿನ ಶುಂಠಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕಾಯಿಪಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕುಟುಂಬದವರ ಮತ್ತು ಇತರ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಪಣೆಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಬಂಜರು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಒಕ್ಕಲುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹತ್ಯಾರುಗಳನ್ನೂ ಎತ್ತುಗಳನ್ನೂ ರಾಜನೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಜನನ್ನು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅರಮನೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಹೋಗುವಾಗ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ ರಾಜನ ವಿಷಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಏನೊಂದೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯಾದರೂ ಹೊರಬೀಳದಂತೆ ಕಾಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೂಢಚಾರರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಮರಣದಂಡನೆಯೇ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಆಧಾರಗಳು ಇವೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುವನ್ನು ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಮುನಿಶಿ ಇದ್ದನು. ಈ ಮುನಿಶಿಯು ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಕಾಲವಾದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯಸಾಲದೆ ತಾನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ [illegible]ವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಲಿಂಗರಾಜನೊಡನೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಉತ್ತರವು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಅವನು ತಿರುಗೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಲು ಇವನನ್ನೂ ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೪ ಮಂದಿಯನ್ನೂ ಗೂಢಚಾರರಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನು. ಆ ಮುನಿಶಿಯು ಹೆಚ್ಚು ವರುಷ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದವು. ಇವನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಳಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯದ ಗೂಢಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಸಿಗುವದೆಂದು ಇವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. [ಸಶೇಷ.]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ	
							ಉ	ಅಸ್ತ
18	[illegible]	[illegible]	ಪುಬ್ಬಾ	೫೦.೧೪	[illegible]		7. 0	6.23
19	[illegible]	[illegible]	ಉತ್ತರಾ	[illegible]	[illegible]		7. 0	6.23
20	[illegible]	[illegible]	ಹಸ್ತ	[illegible]	[illegible]		7. 0	6.24
21	[illegible]	[illegible]	ಚಿತ್ರಾ	[illegible]	[illegible]		7. 0	6.24
22	[illegible]	[illegible]	ಸ್ವಾತಿ	[illegible]	[illegible]		7. 0	6.25
23	[illegible]	[illegible]	ವಿಶಾಖಾ	[illegible]	೧೦		7. 0	6.25
24	[illegible]	[illegible]	ಅನುರಾಧಾ	[illegible]	೧೧		7. 0	6.26

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಶಾಖ) Maximum		Minimum		Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
10	93— 8		72— 5		—	—
11	94— 7		71— 1		—	—
12	92— 7		68— 5		—	—
13	90— 6		68— 1		—	—
14	87— 8		68— 7		—	—
15	87— 5		69— 5		—	—
16	87— 3		69— 9		—	—
						163·05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು		ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
[illegible]	...	6 — 14	8 — 0
[illegible]	...	6 — 4	6 — 1[illegible]
ಹೊಸ ರಾಗಿ	...	6 — 6	6 — 4
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	8 — 0	8 — 0
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	12 — 0	12 — 8
[illegible]	...	5 — 14	6 — 14
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ [illegible] ಗೆ	...	6 — 8	6 — 12
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	15 — 8	20 — 0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	8 — 4	10 — 0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	16 — 8	18 — 8
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	16 — 8	17 — 0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	18 — 8	27 — 0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	15 — 0	16 — 0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	14 — 8	16 — [illegible]
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	45 — 0	52 — 8
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	4 — 0	4 — [illegible]
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	80 — 0	85 —
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	31 — 0	33 — 0
ಎಳ್ಳಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗೆ	...	36 — 0	34 — 8
[illegible] ಮೂಡೆ ಗೆ	...	6 — 0	7 — 0
[illegible] ಮೂಡೆ ಗೆ	...	7 — 12	8 — 6
[illegible] ಗೆ	...	7 — 12	8 — 4
[illegible] ಮೂಡೆ ಗೆ	...	3 — 7	3 — 8
[illegible]	...	5 — 6	9 — 12
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	8 — 8	8 — 12
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	2 — 8	3 — 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	260 — 0	270 — 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	340 — 0	450 — 0
[illegible] ಮೂಡೆ ಗೆ	...	32 — 0	36 —
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	3 — 8	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	42 — 8	45 — 0
[illegible] ಮೂಡೆ ಗೆ	...	18 — 4	18 — 8
[illegible] ಮೂಡೆ ಗೆ	...	22 — 0	23 — 0
[illegible] ಗೆ	...	14 — 12	—
[illegible] ಮೂಡೆ ಗೆ	...	17 — 0	17 — 8
[illegible] ಗೆ	...	13 — 8	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ		30 — 0	37 — 8
[illegible] ಗೆ	...	300 —	310 — 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ [illegible] 11-45ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಸ್ತವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು [illegible] ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ ದಿವ 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿ ಆ ಟೈಮಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕನ್ನನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ರೋಡಿನ [illegible] ಸ್ಟೇಶನಿಗೂ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ [illegible] ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸನ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಡರಾಪುರ ಗೋವಾ, ಬೆಳಗಾಂವ, ಪೂನಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಟಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯೂರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆಂದಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಕರಾವಳಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಎರಡಾವರ್ತಿ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೋಗುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕೇ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಸಿರುವ,

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸಮೀಕಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಶಂಕರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,

The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible] ವೈದ್ಯ ಶೋಧನಾ ಶಾಲೆ.

[illegible] ಆಗುಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಔಷಧಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ [illegible] ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶೋಧನೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಈ ಔಷಧಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಪ[illegible]. ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರು ಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆ, ರೋಗ [illegible], ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕಲಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ಹೊಸ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಶೋಧನೆಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ತಯಾರಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕಲಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೀಯರು ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಒಂದು ವೈದ್ಯ ಶೋಧನಾ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಆಲೋಚಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡದೆ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಡೆರಾಡೂನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸುವರು. ಈ ವಿಷಯವು ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾನ್ಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಡೇರಾಡೂನಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಸರಕಾರವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವೈದ್ಯ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಡಿಸುವವರ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ವೈದ್ಯ ಶೋಧನಾಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ನಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಡೋಕ್ಟರ ಮುಂಜೆಯವರು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನಾಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವರು. ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಸರಕಾರದವರೂ ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಡೆರಾಡೂನಿನಲ್ಲಿ ಇಡದೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಬದಲಾವಣೆ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಕೋಲೇಜುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲೀ ಶೋಧನಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಂಥವರು ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಕ್ಲಾಸುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಿರಿಗಿ ಕಲಿಯುವದು ಅಗತ್ಯಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರೂ ಇಂಡಿಯದ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಡಿಗ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಡಿಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಪಡೆದ ಡೋಕ್ಟರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್, ಶ್ರೀ ರಾಮನ್ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಚ್ಚುವದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಮೇಲುತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡಿಯಲು ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇರಳ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಲಿಯುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಆದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಕೈಹಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರೀತಿಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯೆಯು ನಿಜವಾಗಿ ಮುಂದರಿಸಬೇಕಾದ, ಇಂಡಿಯದ ವಾಙ್ಮಯ, ವೈದ್ಯ, ಯಂತ್ರ, ನಾನಾ ತರದ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವೇಸಾಯ, ರಾಜಕೀಯ, ಮತಸಮ್ಮಂಧವಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳು, ಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು

[illegible]

ಮಲಯಾ ಸ್ಟೇಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟ್ರೇಟ್ಸ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟು ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಹಿಂದೀಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನಖಿ ನಡಿಸುವರಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಬಳದ ದರ, ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಗಂಟೆಗಳು, ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ, ಕೂಲಿಕಾರ ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಹಾಯ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಿಷಯ ತನಖಿ ನಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ತನಖಿ ನಡಿಸಿದಂತಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಮುಂದಿನ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಷಯ ಯಾವದೊಂದು ವಿಚಾರವು ಆಗುವ ರೀತಿಯು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿ ಇತರರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕೇ? ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಅಚೆ ಈಚೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ಇರಬೇಕೇ? ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉನ್ನತಿಗೆ ತರಬೇಡವೇ? ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತು ಯಾವದೊಂದು ವಿಚಾರವು ನಡೆದುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಭೂಲೋಕದ ಇತರ ಕೊಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಡೊಮಿನಿಯನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ, ಫಿಜಿ, ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್, ಬ್ರಿಟಿಷ ಗಿಯಾನಾ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೀಯರ ಅವಸ್ಥೆಯು ಇದೇಯಾಗಿದೆ. ಮಲೆಯಾದಲ್ಲಿ ಊರಿನವರು, ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದ ತಮಿಳರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಚೀನಿಯರು ಅಣ್ಣಂದಿರಾಗಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಾಸಿಸುಕೊಂಡಿರುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಕೂಲಿಕಾರರು ಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಚೀನಿಯರು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳು ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಜನಾಂಗದವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಯಾವ ತರದ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಚೀನಿಯರಂತೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರಂತೆ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೀ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೈ ಹಚ್ಚುವದು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸುರಿಮಳೆ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯ ಯಾವದೊಂದು ಮಾತನ್ನೆತ್ತದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, ಹೌಸ್ ಒಫ್ ಕೊಮನ್ಸ ಮೆಂಬರರೂ ಈಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರುಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ವಿರೋಧವಾದ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವದೊಂದು ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಳೆಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಪ್ರಧಾನರಾಯರಿಗೂ ಬಹಳ ಭೀತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಯದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ತರದ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾತರದ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಭಿಲಾಷೆಯು ಈ ಚಳವಳವನ್ನು ಈಗಲೇ ತೊಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಅನ್ನುವರು. [illegible] ಲ್ಡೊಡ ಜೋರ್ಜರು ತಿಡಿಲುಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅರ್ಲ ವಿಂಟರಟನ್ನರು ಅವರನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿರುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದೂ ತಿಳಿಯದ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದೊಡನೆ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳ ಕೂಡಲೇ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಈಗ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಪಾಸಾಗಿಯದೆ. ಈಗಲೇ ಈ ಚಳವಳವನ್ನು ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಚಳವಳಗಳು ನಿಂತುಹೋಗುವುವ ಎಂದು ಮಾಜಿ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಅರ್ಲ ವಿಂಟರಟನ್ನರ ಅಂಬೋಣ. ಇದಲ್ಲದೆ 'ಇವಿನಿಂಗ್ ನ್ಯೂಸ್', 'ಇವಿನಿಂಗ್

[illegible] ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ [illegible] ಗಳು. [illegible] ಸಂಗಡದವರೆಂದು.

* * *

ವಡಗಲಾಯ ಪಂಗಡದವರು ದೇವರು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರೆಂದು ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ರೀತಿಯ ನಾಮವನ್ನು ಹಚ್ಚುವರು. ತೆಂಕಲಾಯದವರು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರೆಂದು ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯ ನಾಮವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಹಾಕುವರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಣೆಯೂ ಆಗಿದೆಯಂತೆ.

* * *

ದೇವರಿಗೂ ಜಾತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿದು ಕಲಿಯುಗದ ಮಹಿಮೆ.

* * *

ಸರ್ ತುಕೋಜಿರಾಯರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮಿಲ್ಲರಳಿಗೆ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶರ್ಮಿಷ್ಠಾ ದೇವಿಯೆಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟ ಕರವೀರ ಪೀಠದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ, ಯಾವ ಪೀಠಾಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ.

* * *

ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿ ಕೀಳು ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದುದರ ಫಲಿತಾಂಶ; ಮಠವಿಲ್ಲದ ಗುರುಗಳೆಂದು ಅವಹೇಳನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರು.

* * *

'ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಫಘಾನರು ಹಿಂದೀಯರ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದು ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕನ್ಯೆಯೂ ಉಳಿಯಲಾರಳು. ಒಂದು ಚಕ್ರಾಣೆಯೂ ಉಳಿಯಲಾರದು' ಎಂದು ಸರ್ ಹ್ಯಾಮಿಲ್‌ಟನ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮೊದಲಾದ ಆಂಗ್ಲ ಮಹಾನುಭಾವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸತೊಡಗಿರುವರು.

* * * *

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕುವ ಮೊದಲೇ ಹೀಗೆ ಪೆದರಿಕೆಗಳಾದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ!

* * *

ದಿನಗಳೆದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಳವಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪೆರಿಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪುರುಷ ವೇಷದಿಂದ ಕಳವುಮಾಡಿ ಒಡನೇ ಸ್ತ್ರೀವೇಶವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೈಗಳಿಂದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯುವರಂತೆ.

* * * *

ಪೋಲೀಸರನ್ನು ವಂಚಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ತರದ ಕಳವುಗಳು ಆರಂಭವಾಗಲಿವೆಯೊ!

* * * *

ಆರಂಭಶೂರರೆಂದು ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಕರೆಯುವದು ಅಸತ್ಯವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೆಂದು ತೋರುವುದು. ಚಳವಳವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಫಲಿತಾಂಶವು ದೊರೆವ ಮೊದಲೇ ಸುಮ್ಮನಾಗುವರು.

* * *

ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳು ಉಪವಾಸವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜೈಲುಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಚಳವಳ. ಸರಕಾರದ ಸಮಿಮಾತಿಗೆ ಮರುಳಾದರು. ಫಲಿತಾಂಶವು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೂ ಈಗ ಆ ವಿಷಯವೇ ಮರೆತುಹೋಯಿತು.

* * * *

ಸ್ಟೇಂಡಾರ್ಡ', 'ಡೈಲಿಮೈಲ್', 'ಸಂಡೆಟೈಮ್ಸು' ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ಎಡೆಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇನೇ ಕೇಡು ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿರುವವು. ಬ್ರಿಟೀಷ ವೋಟರರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿ ದಿಗಿಲುಬಿದ್ದಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಇವರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಕೊಡದೆ ಇಂಡಿಯದ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವೈಸರಾಯರಾದ ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ಹಿಂದೀಯರ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪಲ್ಲಿಸುವರೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

[illegible] "ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ" [illegible] ಪ್ರತಿಶ್ಚ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

[illegible], ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಬಡತ್ವ, ಜೀರ್ಣಜ್ವರ, ವಾಂತಿ, ಕೆಮ್ಮು, [illegible] ಯಾ ಹಳೆದಾದ ಕಫವಿಕಾರ, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

[illegible] ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತೂ ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ [illegible] ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ [illegible] ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನ ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ [illegible] ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಹತ್ತುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. [illegible] ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ [illegible] ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ ,, ,, ,,	,,	೧—೪—೦.
	ಅರ್ಧ ,, ,, ,,	,,	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂಬಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! **ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಿರಿ!**

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೀ ಎಣ್ಣೆ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ಸಾಹಕವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರದಿಂದ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷಿಯು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿಂಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಆದರೆ ಜೋಕೆ! ಎಚ್ಚರ! ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹೊರ ಹೊಳಪಿನ ಮತ್ತು ಘಾತಕ ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜೋಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ.

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಅನುಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ತಿಕೀಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ— ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಫ್ಯೂಮರ್ಸ, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ).

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಇಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ	0	10	0
,, ,, ,, ,, ,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	14	0
,, ,, ,, ,, ,, ,, ಕನ್ನಡ ಮೆಟೀರಿನೊಂದಿಗೆ	0	9	0
ಕನ್ನಡ ಮೆಟರಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಇಜಿನ ಸ್ಟಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡು ಡ್ಯಾರಿ	0	8	0
ಕಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮೀಡಿಯಮ್ ಸ್ಯಾಇಜದ್ದು	0	8	0
,, ,, ,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	12	0

ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಇಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟಾಂಪು ಆಕ್ಟು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕಮ್ಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಾದ್ರಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು [illegible] ಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3ರ ಸರಳ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರೀಕ್ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಐವತ್ತಿನ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಮದುವೆ ಫಂಡಿನ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ಸೇರಿದಂತೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಗುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

[illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೧೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವೇನು?

ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಧುರೀಣರು ಕೂಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಥವಾ ಧುರೀಣರ ಕೆಲಸವು ಮುಗಿಯಿತೇ? ಇಲ್ಲವೆ [illegible] ಹೊರಟು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ [illegible] ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಪಂಡಿತ [illegible] ಮಾತುಗಳ ಧಾವಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರು [illegible] ಕರೆಯುತ್ತ ಇದ್ದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೆಲಸವು [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ [illegible]

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲೇನೋ ದೊಡ್ಡ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು [illegible] ಠರಾವು ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಠರಾವಿನಿಂದ ದೇಶವನ್ನು [illegible] ದೂರಮಾಡುವುದೇನು [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ [illegible] ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಠರಾಯಿಸಿ [illegible] ಗೌರವಕ್ಕೇನೇ ಕೊರತೆಯನ್ನು [illegible]

[illegible] ಚಳವಳಿಗಳೇನೋ [illegible] ಯಾಗಲಿಲ್ಲವು [illegible] ಚಳವಳಿವು ಹಾನಿಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಯ. [illegible] ಪೂರದಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರದ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾದ [illegible] ದಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶವಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಂಡ ಚಳವಳಿವು ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗಿನ ಆ ಚಳವಳದ ಮಹತ್ವವೇ, ಆಗಿನ ಆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತೆಯೇ ಈ ವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಬಾರಿಯ ಅಪೂರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವಿನ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಯೋಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೆಳೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳವು ಬರೇ ಶಬ್ದಮಯವಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಮಯವಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮುಖತೆಯೇ ನಾಶವಾಗಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಇಂದಿಗೆ ಹದಿನೇಳು ದಿನಗಳಾದವು. ಠರಾವಿನ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯತೆಯ ಚರ್ಚೆಯೂ, ಕೆಲವು ರಾಜಿನಾಮೆಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಧಿನಾಮವೂ ಈ ವರೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ; ಇದೇ ಪ್ರಸ್ತುತೆಯನ್ನೇ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಯಾವ ಕೆಲಸ

[illegible]

ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ದಿವಂಗತ ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರು, ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರು (Bungled) ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬೇಸರ ಬಿತ್ತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶಬಂಧುಗಳನ್ನು ಈ ಮಾತಿಗಾಗಿ ಟೀಕೆಮಾಗಿ ನಿಂದಿಸಿದರು. ಈ ಬಾರಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇಶಬಂಧುಗಳ ಆಗಿನ ಮಾತು ಆಗಲೂ ಈಗಲೂ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿರುವುದೇ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಅಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೀಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ಯಾವ ಧುರೀಣರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ತಿಳಿರುವುದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾದಂದಿನಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ವಾತಾವರಣವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಹಾರಿಸಿದ ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗದೆಂದು ತೋರುವುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ [illegible] ಸ್ವಂತ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಗತಕ್ಕದೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಚಳವಳವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. [illegible] ಅಂತಹ ಚಳವಳವನ್ನು ಹೂಡುವ ಧೈರ್ಯವು ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಠರಾಯಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಂದಿಲ್ಲ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ [illegible] ದೇಶವು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ [illegible] ಇಂತಹ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ಸಮಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ತಕ್ಕುದೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ಮುಖಂಡರು [illegible] ದೇಶವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ವಿಶ್ವಾಸವು ಕೆಡುವುದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರಾಗಲಿ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರಾಗಲಿ, [illegible] ಆಗಲಿ, [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ [illegible] ದಿವಸದ [illegible] ವಾಗಲಿ [illegible]

[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಈ ಬಾರಿಯ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು [illegible] ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತನ್ನ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು, ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರೂ [illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible] ಸುಚಿಸಿರುವರು.

— ಆಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದಿಂದ ಒಂದು [illegible] ಸಭೆಯು [illegible] ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಫಘಾನದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವವು.

[illegible]

— [illegible] ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವರು.

— ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಅತನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದರು.

— ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಹಿಂದೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಒಂದು ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಕೊರತೆಯು ಇದ್ದಿತು.

— ರಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು [illegible] ೧,೦೭೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible]

[illegible]

ಸ್ವದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

[illegible]

— [illegible] ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು [illegible]

— [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು [illegible] ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible]

[illegible]

— [illegible] ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು.

— [illegible] ರೈಲುವೇ ಅಪಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ [illegible] ಹೊಂದಿರುವರು.

— [illegible] ಇಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರಮನೆಗೆ [illegible] ವರ್ಷಗಳ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅದರ ಆಯುಷ್ಯ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು [illegible] ಹಚ್ಚುತ್ತಿಂದಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಅದು ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವರು. [illegible] ದಂತ್ಯಕಾಂತ ಶಿಲಾ ಹಲಗೆಗಳಲ್ಲ ಮುಳ್ಳುವರು.

— ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರ [illegible] ರಾಜರುಗಳು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಬರೋಡಾ, [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಅಧಿಕಾರರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. [illegible] ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ [illegible] ವರು.

— ಬಂಗಾಳದ [illegible] ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನ [illegible] ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ [illegible] ಜೊತೆಗೆ [illegible] ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ [illegible] ರುವರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು: — [illegible]

[illegible]

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ [illegible] ನಾಟಕ [illegible] ಎಂಬ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. [illegible] ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದರು.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರಿಂದ [illegible] ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ [illegible] ಸೇರಲ್ಪಡುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ [illegible] ಹೊರಡುವರು. [illegible] ಹಿಸ್ಟರಿ ಕೋರ್ಸ್ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಲಿ.

ಸಾವಧಾನನ್ನು [illegible] ಕೋರಿಗಳಿಗೆ — [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ತಿಂಗಳು [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

ಇದೇ ತಾ. [illegible] ಶನಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ [illegible] ಶುದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರವು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮಲಯಾಳಂ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗಳ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತನಗೆ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವೇ [illegible] ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. [illegible] ಶುದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದ [illegible]

ಅಜ್ಜೆಕಾರು: — [illegible]

ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ: — [illegible]

[illegible]

ಬಂಟವಾಳ: — [illegible]

[illegible] ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ [illegible]

ಈ ಸೆಂಟರಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ಸಭೆಯು ವಂಟ್ವಾಳ [illegible] ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಾ. [illegible] ರಲ್ಲಿ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಂಟವಾಳ [illegible] ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ನೇ ಶನಿವಾರ ಜರಗಿಸುವುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

[illegible]: — ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಬಳಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ [illegible] ಹುಲಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು.

ರಂಜಾಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾಡುಹಂದಿಗಳು ಒಂದು ಹಾಳು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. [illegible] ಒಂದನ್ನು ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜೀವವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಮರಿಗಳಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಭಾವಿಯಲ್ಲೇ ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು. [illegible] ಒಂದು ಗೂಡು [illegible] ಅವರ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ [illegible]

ಕಾಡುಹಂದಿಗಳ ಉಪದ್ರದಿಂದ ರಂಜಾಳದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ದನಗಳು [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ [illegible] ಬಹಳ [illegible] ಮಾಲ್ದಿದರು.

ಕಾಸರಗೋಡು: — [illegible] ತಾ. [illegible] ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಮುಸ್ಲೀಮ್ [illegible] ಖಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಮಹಮ್ಮದ್ [illegible] ಸಾಹೆಬ್ [illegible] ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ [illegible] ಒಂದು ಟೀಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಕೀಲರೂ, [illegible] ಹಲವು [illegible]

[illegible]

[illegible]: — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] — ಮಂಗಳೂರು, [illegible], ಗುರುವಾಯನ [illegible]
[illegible], ಶಾಸಕರುಗಳು, ಕರಂಗಿನೇಶ . . . ೯
[illegible] ದ ಹೋಟ್ಟನ . . . ೮
[illegible] . . . ೧೧
[illegible] ಕನ್ನಡ ಮಂಗಳೂರು . . . ,,
[illegible] . . . ೧೫
[illegible] ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ. . . ,,
[illegible] ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ . . . ೪
[illegible] ಆರೋಗ್ಯ . . . ೧೬
[illegible] ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವರುಷದ ಖರ್ಚಿನ
[illegible] . . . ೧೭

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೧೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವೇನು?

ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಧುರೀಣರು ಕೂಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವನ್ನು ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಥವಾ ಧುರೀಣರ ಕೆಲಸವು ಮುಗಿಯಿತೇ? ಇಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಠರಾವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ವೀರತ್ವದ ಮಾತುಗಳ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರು ಎಸೆಂಬ್ಲಿ, ಕೌನ್ಸಿಲು, ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೆಲಸವು ಸಾಗುವುದೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಠರಾವಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬರುವುದೇ?

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲೇನೊ ದೊಡ್ಡ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಠರಾವು ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತನ್ನ ಠರಾವಿನಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ದೂರಮಾಡಿಯದೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹತ್ತಿರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಚೇತನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಚಿಸದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಠರಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದು ಅದರ ಮುಂದಿನ ಗೌರವಕ್ಕೇನೆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತರುವ ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಸೂತ್ರದ ಚಳವಳಗಳೇನೊ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಬರೇ ನಿರಾಕರಣೆಯೊಡನೆ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಕಾರ್ಯವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳವು ಹಾನಿಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಯ. ನಾಗಪೂರದಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರದ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾದ ಮರುದಿನದಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರಚಂಡ ಚಳವಳವು ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಆಗಿನ ಆ ಚಳವಳದ ಮಹತ್ವವೇ, ಆಗಿನ ಆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತೆಯೇ ಈ ವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಯದೆ; ಈ ಬಾರಿಯ ಅದರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವಿನ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಯೋಚನೆಯು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೆಳೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳವು ಬರೇ ಶಬ್ದಮಯವಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಮಯವಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯೇ ನಾಶವಾಗಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಇಂದಿಗೆ ಹದಿನೇಳು ದಿನಗಳಾದವು. ಠರಾವಿನ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯತೆಯ ಚರ್ಚೆಯೂ, ಕೆಲವು ರಾಜಿನಾಮೆಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಈ ವರೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ; ಇದೇ ಜನತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಯಾವ ಕೆಲಸ

[illegible]

ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ದಿವಂಗತ ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರು, ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರು (Bungled) ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ವರ್ಚಸ್ಸು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಿತ್ತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶಬಂಧುಗಳನ್ನು ಈ ಮಾತಿಗಾಗಿ ಜಹುವಾಗಿ ನಿಂದಿಸಿದರು. ಈ ಬಾರಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇಶಬಂಧುಗಳ ಆಗಿನ ಮಾತು ಆಗಲೂ ಈಗಲೂ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿರುವುದೇ ಎಂದು ತೋರುವುದು. ಅಂತೂ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೀಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ಯಾವ ಧುರೀಣರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ತೋರುವುದು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾದಂದಿನಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ವಾತಾವರಣವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಹಾಜರಿರದ ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗದೆಂದು ತೋರುವುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಮುಕ್ತಿಯು ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಗತಕ್ಕುದೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಚಳವಳವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ಅಂತಹ ಚಳವಳವನ್ನು ಹೂಡುವ ಧೈರ್ಯವು ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಠರಾಯಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತ ದೇಶವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುದರ ಅರ್ಥವು ನಮಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ ಧುರೀಣರ ಮಾತಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡತಕ್ಕುದೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯ. ಆದರೆ ಮಾಡಲಾಗದುದರಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಧುರೀಣರಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸವು ಕೆಡುವುದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳದಿರಲಾರೆವು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರಾಗಲೀ, ಜವಾಹಿರಲಾಲರಾಗಲೀ ಮೋತಿಲಾಲರಾಗಲೀ, ಯಾರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ಯಾವುದೊಂದು ಸಮಾಜವಾಗಲೀ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಡೀ ಜನಾಂಗದ ಶಕ್ತಿ. ಅದರ ಗೌರವದಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಗೌರವ, ಅದರ ಪ್ರಬಲತೆಯಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಧುರೀಣರ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾರೆವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತಿರಸ್ಕೃತವಾದ ದಿವಸವೇ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ರಾಜಕೀಯ ಬಂಧನವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು.

ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಈ ಬಾರಿಯ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ವಿಹಿತಿಯೆಂದು ಜನತೆಯು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಠರಾವಿನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಜನತೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಧುರೀಣರು ಕೂಡಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಕಂಪಿಸದೆ ರಚಿಸಬೇಕು; ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ತಯಾರಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತನ್ನ ಶಿಥಿಲತೆಯನ್ನು ತಾನೇ ತಂದುಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು; ಮತ್ತು ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರೂ, ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರುಗಳೂ ಹೊಂದಬೇಕಾಗುವುದು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಕಾಬೂಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಭಾಂಡಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೌಕರರೆಲ್ಲರೂ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಂದ ಪಡೆಯದಿರುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೇನೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾದಿರಖಾನರು ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

— ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಜಮ್ಮತ್-ಉಲ್-ಉಲೇಮಾ ಎಂಬ ಸಭೆಯು ನೇಮಕವಾಗಿದೆ [illegible] ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಫಘಾನದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ವಿಷಯಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುವವು.

[illegible]

[illegible] ದಿವಸದಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ [illegible] ಅವರು [illegible] ಅವರು ಕಳೆದ [illegible] ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು [illegible] ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಗೆ [illegible] ಅವರು ತಿಳಿದಿರುವರು.

— ನ್ಯೂಯೋರ್ಕ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಿನೇಶ ಎಂಬ ವಿಷದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಸತ್ತವರನ್ನು ಬದುಕಿಸುವ ವಿಧಾನವು [illegible] ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆಶ್ವಿನ್‌ನಂಬಾಕನು ಸತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ವಿಷದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದರು.

— ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹಿಂದೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಒಬ್ಬನ ಕಡೆ ಲೈಸನ್ಸು ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಕೋವಿಯೂ ಇದ್ದಿತಂತೆ.

— ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಹಡಗ ಕಟ್ಟುವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನೆನಸಿರುವರು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಯವರಿಂದ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವರು. ಹೊಸ ವರುಷದ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಗಳಿಗಾಗಿ, ೩,೧೭೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

— ರ್ಹೋಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಪವನುಗಳಿಗೆ ಜೀವವಿಮೆ ಮಾಡಿಯವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು.

— ಬೆಲ್ಜಿಯಮಿನ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಮೇರಿ ಜೋಸೆಫ್ಳು, ಇಟೆಲಿಯ ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವಳು. ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ೧೫೦ ಮಿಲಿಯ ಬೆಲ್ಜಿಯನ್ ಫ್ರಾಂಕುಗಳನ್ನು ತಂದಿರುವಳು. ಅವರೀಗ ಜಗತ್ತಿನ ಧನಿಕರಾದ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿರುವರು.

— ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಂದಿಗೆ ಲಂಕಾಶಾಯರಿನ ಹತ್ತಿ ವಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಜಪಾನ ಮತ್ತು ಇಟೆಲಿಯವರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದುದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ್ ಚೇಂಬರ್ ಒಫ್ ಕಾಮರ್ಸಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಜಪಾನದ ವಸ್ತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಲಂಕಾಶಾಯರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಆಘಾತವುಂಟಾಯಿತು.

— ಬ್ರಿಟಿಷರ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘದ ಮಾರ್ಚ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ ಹತ್ತಿ ನೂಲು ಬಳೆಯ ಇಳಿತಿಯ ಕಾರಣಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹತ್ತಿ ವಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ನೂಲು ಮಾರುವಿಕೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ೧೭,೦೦೦,೦೦೦ ಪೌಂಡು ನೂಲು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಉಳಿದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಫ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಫ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಒಮ್ಮೆಯೇ ಇಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತು.

— ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ ಇವುಗಳೊಳಗೆ ಶಾಂತಿ ನೌಕಾಬಲ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಸರ್ವಿಸು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಬ್ರಿಟನಿಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಬೇಕಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಸಮಯವು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಲಂಡನಿನಿಂದ ಇಂಡಿಯೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಸ್ವದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಿಕೆಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

— ಮೀರತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಕೈದಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೌಧುರಿ ಧರ್ಮವೀರ ಎಂಬಾತನೊಬ್ಬನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸೆಶನ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿರುವರು.

— ಸರಕಾರ ಪಟ್ಟಣದ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಕಾವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಮನುಷ್ಯರನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಾಗಿ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವು ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

— ಭೂಸವಾಲ ಬಾಂಬು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಾದ ಇಬ್ಬರು ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಸೆಶನ್ಸಿಗೆ ದಾಖಲುಮಾಡಿಯವರು.

— ಭೂಪಾಲದ ಹೊಸ ರಾಜರು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವರು. ಮೊದಲಾಗಿ ಅವರು ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು.

— ಬೆಳಗಾಂವಿನ ರೈಲ್ವೇ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಟಿಕೇಟು ಮಾರುವ ಕಾರಕೂನನು ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಂಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರುವನು. ಆತನನ್ನೀಗ ಕೈದು ಮಾಡಿರುವರು.

— ಮುನಸಿಗಂಜದ ಕಾಳಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಸ್ಟ ಮೂವತ್ತನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಜಯವು ಲಭಿಸೀತೆಂದು [illegible] ನೆನೆಸಿರುವರು.

— ಪುರಿಯಾಬದ ಪೋಲೀಸರು ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ನೆವನದಿಂದ ಕೊಲೆಗಾರ ಸುಕ್ಕಾಮುಕ್ತಲಿನ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಗೆದರು, ಆದರೆ ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳು ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹುಡುಗರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೋಲೀಸರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

[illegible]

ಬಾರದು, ಲ್ಯಾಸನ್ಸಿಗೆ ಅರ್ಜಿಮಾಡುವಾಗ, ಗಾಡಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈವರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು, ಈ ಪರ್ಮಿಟ್ ಹಾಜರುಮಾಡಲ್ಪಡ ಬೇಕೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸುಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಲೊ.

ಸಾಮಾನನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಮೋಟಾರು ಲಾರಿಗಳಿಗೆ—ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ೨೫, ಅದರಂಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟನ್ ಟಿಕಿಸಿನ ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦೦ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಧ ಟನ್ನು, ೨೫, ಅದರಂಶಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ೨೫, ಅದರಂಶಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೫೦ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವದು.

ಇದೇ ತಾ. ೧೮ನೇ ಶನಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫-೩೦ ಘಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸನ್ಯಾಸಿಗುಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಆರ್ಯಸಮಾಜ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜನ್ಮತಃ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಹಾಶಯರ ಶುದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರವು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮಲಯಾಳಂ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗಳ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು ಸ್ವತಃ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಇವರು ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. [illegible] ಧರ್ಮದೇವರ [illegible] ಶುದ್ಧಿಸಂಸ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದ [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೆರೆದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವರು. ಧರ್ಮಪ್ರೇಮಿಗಳಾದ ಸರ್ವ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಅಜ್ಜೆಕಾರು—[illegible]

[illegible]

ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ:—[illegible]

[illegible]

ಬಂಟವಾಳ—[illegible]

[illegible]

ಯಾಗಿ ಅವನು ಜಗಳ ತೆಗೆದು [illegible] ಬಂಟ್ವಾಳ [illegible] ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಟವಾಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಗೌರವ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಈ ಸೆಂಟರಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ಸಭೆಯು ಪಂಜಾಳ್ ಬೋರ್ಡು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಾ. ೧೧ರಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಳ್ ಪಟೇಲರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಂಟವಾಳ ಅಗ್ರಹಾರ ಬೋರ್ಡ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧ನೇ ಶನಿವಾರ ಜರಗಿಸುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಾರ್ಕಳ:—ಇಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದ [illegible] ಬಳಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ೨ ಹುಲಿಗಳು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು.

[illegible] ಒಂದು ಹಾಳು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. [illegible] ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. [illegible] ಭಾವಿಯಲ್ಲೇ ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು. [illegible]

[illegible] ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿರುವರು.

ಕಾಸರಗೋಡು:—[illegible]

[illegible]

ಪುತ್ತೂರು:—[illegible]

[illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು:—[illegible]

[illegible]

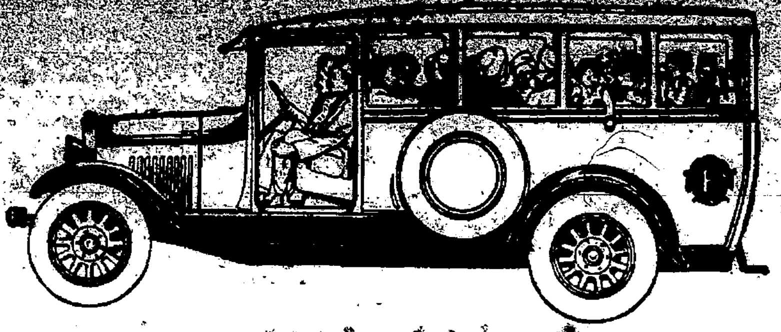

30 ಹಂಡ್ರೆಡ್ ವೇಟಿನ ಫೋರ್ಡ್ ಬಸ್ಸಿಗೆ

ಉಷ್ಣದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತಣಿಸುವ

ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ರೇಡಿಯೇಟರು ಇದೆ.

ಕಡಿಮೆ ಪೆಟ್ರೋಲು ಖರ್ಚಿನ 40 ಕುದುರೆ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಬಲ ಇಂಜನು ಇದೆ.
ತನ್ನ ಭಾರದಿಂದಲೇ ಹರಿಯುವ ಪೆಟ್ರೋಲು ಕ್ರಮ. ಘಂಟೆಗೆ 35. 40 ಅಥವಾ 50 ಮೈಲು ವೇಗ.
ಎರಡು ಹ್ಯಾಡ್ರೊಲಿಕ್ ಶೊಕ್ ಎಬ್ಸೊರ್ಬರುಗಳು. ಬೇಕೆಂತಾದರೆ ಆರು ಸ್ಪೀಡುಗಳುಳ್ಳ ಗೀಯರ್ ಬೊಕ್ಸ

ಮತ್ತು

ಪ್ರತಿ ಊರಲ್ಲಿಯೂ ಫೋರ್ಡ್ ದುರುಸ್ತಿ ಸ್ಟೇಶನು ಇದೆ.

(ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್) ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು:—

ಪಿಯರ್ಸ್ ಲೆಸ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ.

ಜನರಲ್ ಮೋಟರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಬೆಳಗಾಂ

ಫೋರ್ಡ್ ಮೋಟರ್ ಕಂಪೆನಿ ಒಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

I. N. 30/3

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾ ಕ್ಷಾ ಸ ವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್' ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಶೀತ, ತಂದಿಜ್ವರ ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ, ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹಾಳಿಕೆಗಳು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, ಕೆಂಕರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸೆರಗು, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು, ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರವು ರುಚಿಕರಿಸುವುದು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ 'ಝೆನಿಥ್' ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆಬಂದು ಮಾರುದಿವಸ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:—ಪೌಂಡು 1½ಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-12-0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1-4-0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0-12-0. ಟಪಾಲು ಹಾಸಲು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works,
Arab Building, Bombay, No. 2.

ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
ಅರಬು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂ. 2.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀಡಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಸರಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರಗಳ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸರಾಫ್-ವ್ಯಾಪಾರಿ,
ಕಿಟ್ಟಾಪೇಟೆ, ಸೇಲಂ, (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ).

[illegible]

[illegible]

ಮೇಲೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ತಂದೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡದೆ ಇರಲಾಗಿ ಆತನು ಅವಳನ್ನು ಕೊಂದು ತನ್ನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುವುದರ ಭಯವನ್ನು ತೀರಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟನು.

* * *

ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳು.

ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲನೆಹರೂರವರು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು "ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಾಹೋರು ಮತ್ತು ನಾಕರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೈದಿಗಳು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವಿರಲಾರಂಭಿಸಿ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಜನತೆಯ ಚಳವಳಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಜೇಲು ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ವಿಷಾದದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಹೋದರೆ, ಏನೂ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವೇ ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಲಾಹೋರಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಉಪವಾಸವಿದ್ದವರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದರು. ಈ ಲಾಹೋರಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಜೈಲು ವಿಚಾರಣಾ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕಳೆದ ವರುಷ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಜತೀಂದ್ರನಾಥ ಸನ್ಯಾಲರಿಗೆ ಬೇಡಿಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿರಿಸಿದುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಕ್ಷೀಣಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಅವರ ಭಾರದಲ್ಲಿ ೨೪ ರಾತ್ರಿಗಳು ಇರುವವು. ಸುರೇಶ ಚಂದ್ರಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬವರಿಗೆ ಕ್ಷಯರೋಗವುಂಟಾಗಿ ಅವರೀಗ ಸುಲ್ತಾನಪುರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಅವರ ಭಾರದಲ್ಲಿ ನೂರತ್ತು ರಾತ್ರಿಗಳು ಇರುವವು. ವಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಭೂಪೇಂದ್ರನಾಥ ಸನ್ಯಾಲ, ರಾಜಕುಮಾರಸಿಂಗ, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕಠಿನವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬ ವಿಷಯ ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ಸಂಗತಿಯು. ತಿಳಿದು ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅವರು ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ."

* * *

ಸಾಧುವಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

ಸಾಧುಗಳ ದಿರಿಸಿನಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನೊಬ್ಬನು [illegible] ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಾಧುವೊಬ್ಬನಿಗೆ ಆತನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು ದೊರೆಯಿತು. [illegible] ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಾಧುವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಸಾಧುವಿನ ಹೆಸರು [illegible]. [illegible] ಎಂಬ ಗೃಹಿಣಿಯ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ ಮನಸ್ಸುಂಟಾಯಿತು. ಮೋಸಕೃತ್ಯದಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆಕೆಯ ಗಂಡನೆಂದೂ [illegible] ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಊರೂರು ತಿರುಗಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಎರಡು ತಿಂಗಳ [illegible] ಸದಿಯಾದ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದು ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ಹುಡುಗಿಯು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವಳು. ಆದರೆ ಹದಿನಾರಕ್ಕೆ ಮೀರಿಲ್ಲ. ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಾರಿಗೆ ಸುಖವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರ ಕಾಟದಿಂದಲೋ, ಗಂಡನ ಕಾಠಿಣ್ಯದಿಂದಲೋ, ಆಕೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಲು ಒಗ್ಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧುವು ಆ ಊರಿಗೆ ಬಂದವನು ಆವರ ಮನೆಯ ಸಮೀಪ ಉಳಕೊಂಡನು. ಹುಡುಗಿಯು ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಆವಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರಿತು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಸುಖವಿದೆಯೆಂದೂ, ಧನ ಕನಕಾದಿಗಳೂ, ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳೂ ದೊರಕುವವೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ ಆಕೆಯು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರೂ ಓಡಿಹೋದರು. ನಾರಾಯಣಿಯ ಆಭರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ನಗದಾಗಿಯೂ ರೂಪವನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಆಕೆಯು [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನು. ಒಂದೂರಿಂದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ದಿನ ಉಳಕೊಂಡನು. ದಾರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾರಾಯಣಿಯ ಬಂಡಿಗಳ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಂಡನು. [illegible] ಆತನು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಪೋಲಿಸರ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಆಕೆಯ [illegible]

[illegible] ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ [illegible] ತಿಳಿಯದೆ [illegible]. ಅವರ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು. [illegible] ಗುರುಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರು.

* * *

ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಚಮತ್ಕಾರ.

ಬೆಂಗ ಪಟ್ಟಣದ ಸವಿಾಪ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ವೇಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾ ಹಲವು ಕೈಲುವೇ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತ ಹಣಸಂಪಾದಿಸಿದಳು. ಲಂಡನಿನಿಂದ ಪೆರಿಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಅಮೇರಿಕನರೊಂದಿಗೆ ಇವಳು ತನ್ನ ಮೋಸಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸಿದಳು. ಗಂಡಸಿನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅವರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದಳು. ಕೊನೆಯು ಅವರ ರೈಲು ಕೋಣೆಯಿಂದ ಮಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂಗತಿಯು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಮಾರಡಿಸ್ಸ ರೈಲುವೇ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಂಪ್ಲೈಂಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಯುವಕನೊಬ್ಬನು ತಮ್ಮ ಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿರುವನೆಂದೂ ಆತನು ಇಳಿಯುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಯಾವ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರೆನ್ನುವಂತಹ ಯುವಕನಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ರೈಲು ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪೆರಿಸಿಗೆ ತಲಪುವ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದರು. ಪೆರಿಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಯುವಕನು ಕಾಣಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಯುವಕನು ಹೇಗೋ ಪಾರಾಗಿಬಿಟ್ಟನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನ ಶೋಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆದರೆ [illegible] ಸವಿಾಪ ನಿಂತ ಒಬ್ಬ ಯುವತಿಯು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಗಿತು. ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಅವಳ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆಗ ಆಕೆಯ ಗುಟ್ಟು ಬಯಲಾಯಿತು. ಆಕೆಯ ಕೂಡೆ ಹೆಂಗಸಿನ ಉಡುಪು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಗಂಡು ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಲು ಹಲವು ತರದ ಉಡಿಗೆಗಳಿದ್ದುವಂತೆ. [illegible] ಅವಳು ಬಹಳ ವೇಷವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನನ್ನು [illegible] ಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕನರು ಅವಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬಾರದೆಂದರು. ಆದರೆ ಅವಳ ಹಿಂದಿನ ತಪ್ಪಿತದ ಮೇಲೆ ಅವಳನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅದ್ವೈತ ಸಮಿತಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮಂಗಳೂರು.

ಪೂರ್ವನಿಶ್ಚಯದಂತೆ, ಅದ್ವೈತ ಸಮಿತಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಭೆಯು [illegible] ನಡೆಯಿತು.

ಸಮಿತಿಯ [illegible] ಸಭ್ಯರು [illegible] ಸಮಿತಿಯ [illegible] ಆಗಿತ್ತು.

ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಮಹಾಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಕಂಬಾಟಿ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ಅಯ್ಯರ್, ಬಿ. ಎ. [illegible] ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ನಾಡ, ಅನಂತರಾಮಯ್ಯನವರು [illegible] ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ [illegible] ಮಂಡಲದ [illegible] ಕಂಬಾಟಿ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಂದ ಸಮಿತಿಗೆ [illegible] ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನವೀನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದ ಪ್ರಥಮ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಮಹಾಸಭೆಯು [illegible]

[illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸೂಚನೆಗೆ [illegible] ಸಭೆಯು [illegible] ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ [illegible] ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗೆ [illegible] ಒಬ್ಬ ವಕೀಲ ಮಹಾಶಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರೂ ಅನಂತರದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಎಂದರೆ ನವೀನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದ ಉಲ್ಲಾಸದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮೊದಲಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದ ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಯ ಸಾಧಾರಣ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮಹಾಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

(*Sd*) **M. V. Shastri,**
ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

The Canara Bank Ltd., Mangalore.
ದಿ. ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕು ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.
ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸಿದವರು ಸದರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಶೇರ್ಸುಗಳ ಆದಿನ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಮೊಬಲಗುಗಳು ವ್ಯಾದೆಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸದರೀಯವರಿಗೆ ಈ ದಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ನೋಟೀಸುಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳುಹಿಸಿದಂತೆ ಅವರ ಬಾಬ್ತು ಶೇರ್ಸುಗಳನ್ನು ಇದೇ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು. 1ನೇ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಘಂಟೆ 1ಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆರ್ಟಿಕಲುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಏಲಂ ಮಾಡಲಾಗುವವು.

1 [illegible] ಸಾಲಪತ್ರದ ತಾರೀಕು 6—5—'26. ಶೇರ್ಸುಗಳ ನಂಬ್ರ — 847-856-1788-1797-1818-[illegible] & 1345-1364 (ಒಟ್ಟು 60 ಶೇರ್ಸುಗಳು). ಏಲಂ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗು — 1396—3—[illegible] ರ ಖರ್ಚು.

2 [illegible] ಸಾಲಪತ್ರದ ತಾರೀಕು 28—7—'26. ಶೇರ್ಸುಗಳ ನಂಬ್ರ [illegible]-3178 & 6090. (ಒಟ್ಟು [illegible] ಶೇರ್ಸುಗಳು). ಏಲಂ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗು — [illegible] ರ ಖರ್ಚು.

3 ಬಿ. [illegible] ಸಾಲಪತ್ರದ ತಾರೀಕು — 20—[illegible]—'26. ಶೇರ್ಸುಗಳ ನಂಬ್ರ — 1341-1342 [illegible] 4563 (ಒಟ್ಟು 11 ಶೇರ್ಸುಗಳು). ಏಲಂ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗು — 2[illegible]—8—6 ರ ಖರ್ಚು.

4 [illegible] ಸಾಲಪತ್ರದ ತಾರೀಕು — [illegible] 6—'26. ಶೇರ್ಸುಗಳ ನಂಬ್ರ 3210. 3[illegible] (ಒಟ್ಟು ಶೇರ್ಸುಗಳು [illegible]). ಏಲಂ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗು — [illegible] 14—7 ರ ಖರ್ಚು.

ಷರತು:—[illegible] 1ನೇ [illegible] ಏಲಂ [illegible] ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ [illegible] 1936—3—5 [illegible] ಮೊಬಲಗು [illegible] ಬಾಬ್ತು [illegible] ಸಾಲಗಳಿಗೆ [illegible]

(By Order)

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಂಗಳೂರು, [illegible]
K. Venkat Rao,
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ದೂರವೇಕೆ!   ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ!!

ಹೊಸತಾಗಿ ತರಿಸಿರುವ ಸ್ವೀಡನ್ನ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾರ್ಬನ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೋಪಿಂಗ, ಸ್ಕಾರಲೆಟ್
ಶಾಯಿಧರಣೆಗಳೂ, ಸ್ಟೀಲ್, ಲೋಟಸ್ ಫೌಂಟನ್ ಶಾಯಿಗಳೂ, ಕಲ್ಲರ್ಸ್, ಕೋಪಿಂಗ್
ಸಿರಿದಾ ನಮೂನೆವಾರು ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ, ಶಾಯಿ ತೆಗೆಯುವ ಕೋಪಿಂಗ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಎಕ್ಸರಸೈಜು, ನೋಟುಬುಕ್,
ವರ್ಗ, ಲಾಗಿನದ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪೇಪ್ಸ, ನೋಟುಪೇಪರು, ಪೂಲ್ಸಕೇಪ, ಟಿಕ್ಕ,
ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಟಿಸ್ಸೂಲಿಲೆಂ ಟ್ರೇಸಿಂಗ್ ಪೇಪರುಗಳೂ, ಬಟರ್ ಪೇಪರು, ನಮೂನೆವಾರು ಕವರುಗಳೂ, ಪಂಚಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್,
ಫೈಲು, ಫೈಲ್ ಬೋರ್ಡ್, ಫೈಲ್ ಲೇಸ, A. Z. ಫೈಲು, ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಫೈಲು, ಪೆನ್ ಹೋಲ್ಡರೂ,
ಪೆನ್ ಗಳೂ, ಯಾವತ್ತು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಲೇಖನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ ಬಂದಸಾಲೆ
ಆಫೀಸುಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗದ (Office Requirements)
ಲೇಖನಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ, ಮದರಾಸು ಪೆನ್ಸಿಲು ಫೆಕ್ಟರಿಯ ಕೋಪಿಂಗ, ಕಲ್ಲರ್ಡ್, ಬ್ಲೆಕ್ ಲೆಡ್
ಸ್ಟಾರ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬ್ರೆಂಡ ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ವಿಳಾಸ:— **Matti Pundalik Rama Prabhu,**
The Mangalore Stationery Mart,
Golikatta Bazaar, MANGALORE

[illegible]

300 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ.

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ... ಮಾತ್ರೆಯೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ವೈಶ್ವಾನರಾಸವ.

(...)

... ರೋಗ ... ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

... ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ... ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿವಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ... ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ. ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:— ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ...

ಪ್ರವಾಹಿವಿಶ್ವ ಮೂರ್ತಿಮಯವೈದ್ಯ.

[illegible]

ರೋಗದ ನಿವಾರಣೆಗಳು:—

[illegible]

[illegible]

... — ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

... ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ

... (ಬೆಳಗಾವ)

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಪ್ರಿಯವಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಯಾಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ... ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿರುವ ... ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ... ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ... ನಡೆಯುವುದೇ ದಾರಿ. ... ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,

1/94 ಟೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,

1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

... ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ... ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ... ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

[illegible]

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,

5c Divison, ...

Grand Clearing Sale!

ನಮ್ಮ ... ಎಂಬ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ... ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. 36H ಗಡಿಯಾರ ಒಂದು, (ಮೂರು ವರ್ಷದ ಗ್ಯಾರಾಂಟಿ) ... ಒಂದು ... ಒಂದು ... (... ಬೇಕು.) ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ, ಒಟ್ಟು ರೂ. 4-10-0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,

ಶಾಮಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,

ಪೋ. ಆ. ಬಾಗ್ ಬಜಾರ್, ಕಲಕತ್ತಾ

PAUL & CO,

Sham Bazaar Street,

P. O. Bag Bazaar, Calcutta

[illegible] ಆರೋಗ್ಯ.

[illegible] ಆರೋಗ್ಯವು ಕೆಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಎಂದರೆ, [illegible] ಕೊಡಬಹುದಾದುದಾಗಿದೆ; [illegible] ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಟ್ಟಿರು [illegible] ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ [illegible] ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಡಬಹುದು. [illegible] ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ, ಜನನ ಮರಣಗಳ [illegible] ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಿಂದೀಯರ ಆರೋಗ್ಯವು ಕೆಡುಕು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಇದರಿಂದಲೇ ವಿದಿತವಾಗುವುದು.

ಸಾಧಾರಣವಾದ ವೈದ್ಯನಾದರೆ ಈ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಬೇಗನೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವನು. ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವೆಂದರೆ:—ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಇವುಗಳ ಕೊರತೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೊರತೆಗಳು ಸಹನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆಗುಂದಿಸುವುದರಿಂದ, ಇತರ ರೋಗಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸುವವು. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವು ದೊರಕುವದಾದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ದೇಯಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಹಲವು ತರದ ರೋಗಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು.

ಶಾರೀರಿಕ ಉಪವಾಸಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ತೊಂದರೆಯು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಉಪವಾಸದಿಂದುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಈಗ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ತೀರ ಅನಗತ್ಯವೂ ಅಸಹನೀಯವೂ ಆಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊರಗಿನವರ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕಲಿಸುವದು ಉಚಿತವೆ? ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ದೇಶೀಯರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುವಂತಹ ವಿದೇಶೀ ವಿದ್ಯೆಯು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲ್ಪಡಲಾಗದು. ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ದೈವೀಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಕೊಳ್ಳದಿರುವ ವಿದ್ಯೆಯು ನಿಷ್ಫಲವಾದುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣೆಯೇ ನೆಲಸಿದ್ದಾದರೆ ಶತಮಾನಗಳ ಪರ್ಯಂತವೂ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವು ಸುಧಾರಿಸಲ್ಪಡದು.

ಇನ್ನು ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲನುಕೂಲವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅದರ ನಷ್ಟವು ಅಸಹನೀಯವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮೂಲ ದ್ರವ್ಯಗಳು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೀಯರು ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವರು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯೆ, ದೇಶೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ, ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮರೆಯಾಗಿ ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಆಹಾರ ಪಾನ, ಮೊದಲಾದುವುಗಳೆಲ್ಲದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ನಾಗರಿಕತೆಯೇ ತಲೆದೋರುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದವರೇ ತಂಬಾಕು, ಮದ್ಯ, ಕಾಫಿ, ಟೀ, ಕುದುರೆ ಜೂಜು, ಸೋಡಿ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೀಯುವದಾದರೆ ಹಿಂದೀಯರು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವದೆಂತು?

ಒಂದು ಕೂದಲಿನಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಂಟಾದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು. ಶರೀರದ ಒಂದೇ ಒಂದು ನರವು ಹಾಳಾದರೆ, ಶರೀರದ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಪೂರ್ಣ ಹಾಳಾಗುವುದು. ಶರೀರಾವಯವಗಳ ಐಕ್ಯದಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳ ದೃಢತೆಯಿಂದಲೂ ಶರೀರದ ಆರೋಗ್ಯವು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಅವಯವಗಳೂ, ಒಂದರೊಡನೊಂದು ಸಹಕರಿಸದೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಆರೋಗ್ಯವು ಕೆಡುವುದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಳೆದುಹೋದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ತಂದೊಡ್ಡಲು ಶಕ್ತರಾದವರೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೊಬ್ಬರೆ! ರೋಗಿಗಳು ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಿವಿಗೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರು, ಬಡವರ ಮಿತ್ರರು, ಎಲ್ಲ ಸಮಾಜಗಳ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಶಾಂತತೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಅವತಾರವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅಧೋಗತಿಗಿಳಿದ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಆಧಾರರು. ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಜಯಿಗಳಾಗುವರು.

ಮದರಾಸು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮರುವರ್ಷದ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿ.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಲಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯು ಸಿಕ್ಕಿ ೧೯೩೦—೩೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಬಜೇಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವರು.

೧. **ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಲ್ ಫಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ ಕ್ಲಾಸ ಸರ್ವೀಸನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು.** ಫಸ್ಟ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಸೆಕೆಂಡ ಕ್ಲಾಸ, ಮದ್ರಾಸ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಹೆಂಗಸರ ಟ್ರೈನಿಂಗ ಸ್ಕೂಲ ಮತ್ತು ಹೊಬಾರ್ಟ ಟ್ರೈನಿಂಗ ಸ್ಕೂಲ್ ಇವುಗಳ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಎರಡನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ೩೩ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿರುವರು.

೨. **ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆಟದ ಸ್ಥಳಗಳು.** ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರುಷ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಗ್ರೇಂಟು ಸಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಡೈರೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಗ್ರೇಂಟು ಸ್ಥಳದ ಕ್ರಯದ ಅರ್ಧಾಂಶವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ೩॥ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಬಾರದು. ಪೂರ್ಣ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಹುಡುಗರಿದ್ದರೆ ೫ ಎಕ್ರೆ ಸ್ಥಳ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ೩ ಎಕ್ರೆ ಸ್ಥಳವಿರಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಳದ ಕ್ರಯವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಎಕ್ರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಬಾರದು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ರೆಗೆ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಬಾರದು.

೩. **ಕೊಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕ ವಿದ್ಯಾಶಿಕ್ಷಣ.** ಮದರಾಸು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ಕೊಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕ ವಿದ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂತ್ರವು ಬರುವ ಜೂನ ತಿಂಗಳಿಂದ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬರುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಫಿಜಿಕಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವರು. ಆಟಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲತೆಯು ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಕೊಲೇಜುಗಳಿಂದ ೮ ಮಂದಿ ಗಂಡಸು ಗ್ರೆಜುವೇಟರನ್ನೂ, ೭ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸು ಗ್ರೇಜುವೇಟರನ್ನೂ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ವೈ. ಎಮ್. ಸಿ. ಎ. ಫಿಜಿಕಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವರು. ಹೊಕ್ಕಿ, ವೊಲ್ಲಿಬೊಲ್, ಫೂಟಬೊಲ್, ಟೆನ್ನಿಸ್, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ವರುಷ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕೊಲೇಜಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವರು. ಆಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಾಗಿ ಮದರಾಸು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಎಂಟು ಕೊಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೫೦೦೦ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಯದೆ. ಖಾಸಗಿ ಕೊಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರುಷ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರೇಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿರುವರು.

೧೩ ಮಂದಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಗ್ರೇಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೂ, ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ೪ ಮಂದಿ ಖಾಸಗಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಗ್ರೇಡ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೂ ತರಬೇತು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ೬ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ೬ ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ತರಬೇತುಮಾಡಿ 1932ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ೨೧ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ೨೧ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವಂತೆಯೂ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ಟೈಪೆಂಡ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ೩೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಯದೆ.

೪. **ಮದರಾಸು ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ ಕೊಲೇಜಿಗೆ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳು. ಈಗ ಆ ಕೊಲೇಜು ಕಟ್ಟಡವು ಜೋರ್ಜ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತಾಂಬರಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.** ಸರಕಾರದವರು ೩೫೦ ಎಕ್ರೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ೧೫,೮೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಗ್ರೇಂಟಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೩,೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆರ್ಟ್ಸ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ, ರೂ. ೫,೫೪,೦೦೦ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ, ರೂ. ೧,೨೫,೦೦೦, ಲ್ಯಾಬ್ರರಿ ಮತ್ತು ರೀಡಿಂಗ ರೂಮುಗೂ, ೭೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೋಲಿಗೂ, ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೂ, ರೂ. ೭,೩೩,೦೦೦ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೂ ರೂ. ೫೦,೦೦೦ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೂ, ರೂ. ೨೦,೦೦೦ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಆಟದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಈಜಾಡುವ ಕೆರೆಗೂ, ೨ಲಕ್ಷ ರೂ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿದೀಪಗಳಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದು.

೫. **ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಇತರ ಖರ್ಚಿಗೆ.** ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ೭೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಗಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ಕೊಲೇಜಿಗೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಗ್ರೇಂಟ್, ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ೪೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಪಂಚಾಯತು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಹೆಂಗಸರಿಗಾಗಿ ವನಿಯಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ರಾಜಮಂಡ್ರಿ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಕ್ಲಾಸ್ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ೧೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಹದಿನೈದು ಮಂದಿ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ೪೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಜೂನಿಯರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ೧೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಮೇಲು ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಹೋಗಲು ೩ ಸ್ಕೊಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಮಲಬಾರಿನ ದೇವಧಾರ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಎಡಲ್ಟ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ೩,೦೦೦ ರೂ. ಮದರಾಸು ಗರ್ಲ್‌ಗೈಡ ಸಂಘಕ್ಕೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಮದರಾಸು ಬ್ವಾಯ್ ಸ್ಕೌಟ ಸಂಘಕ್ಕೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಹಳ್ಳಿ ಲ್ಯಾಬ್ರರಿಗಳಿಗೆ ೪೫,೦೦೦ ರೂ., ತಂಜಾವೂರು ಅರಮನೆ ಲ್ಯಾಬ್ರರಿಗಾಗಿ ೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವರು.

ನೋಟೀಸು.

Canara Bank Ltd., Mangalore.
ಕೆನರಾ ಬೇಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Notice is hereby given that under Section 37 of the Indian Companies Act No. VII of 1913 the Directors have resolved that the Register of Members be closed from Monday 27th January 1930 to Sunday 16th February 1930 (both days inclusive)

1913ನೇ ಇಸವಿಯ ನಂಬ್ರ VIIನೇ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಆಕ್ಟಿನ 37ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪಾಲು ಮ್ಯಾರರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಯು (Register of Members) ಇದೇ ಜನವರಿ ತಾರೀಕು 27ನೇ, ಸೋಮವಾರ ಲಾಗಾಯ್ತು ಬರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ 16ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರದ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸಗಳ ಪಕ್ಕ ವಾಗಿ ನಡೆಸದಂತೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿ (closed) ಡೈರೆಕ್ಟರರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

(By Order)

The Canara Bank Ltd.,
MANGALORE
14th January 1930

K. Venkat Rao,
Secretary.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು,

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ಪೋಸ್ಟ್, ಕಾಂಞಂಗಾಡ (ದ. ಕ

MAGICAL PILES BALM (ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಲೇಪನ)

ನಮ್ಮ ಸಿಂಹ ಗುರುತಿನ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಯುಕ್ತ ಲೇಪನವು [illegible] ರಕ್ತಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಬರೀ ಮೊಳೆರೋಗವಿದ್ದ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಚ್ಚುವುದು. ಬಾಧೆ, ರಕ್ತಹೋಗುವುದು 24 ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ [illegible] ದಿನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತೆ. ಟಿನ್‌ಗೆ ರೂ. 2-8-0 ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ವಿಳಾಸ — [illegible]

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

೧ ಅಂದಿಕೆ (ಪತ್ತೇದಾರಿ)	೧-೪-೦	೭. ಕಂಕಣಬಂಧ	೧-೪-೦
೨ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ,,	೧-೨-೦	೮. [illegible]	೧-೪-೦
೩ [illegible] ,,	೦-೧೭-೦	೯ ಶಕ್ತಿಮಯಿ	೧-೦-೦
೪ [illegible]	೦-೧೦-೦	೧೦ ಸೌಭಾಗ್ಯ ತಿಲಕ	೧-೦-೦
೫ ಅಚಿತ್ರಪಟ ,,	[illegible]-೮-೦	೧೧ [illegible]	೦-೮-೦
೬ ವಡಗಾವದ ವಿಜಯ ,,	೧-೪-೦	೧೨ [illegible]	೦-೮-೦

ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ; [illegible]

ವಿಳಾಸ: — [illegible]

ಪೋ. [illegible] [ಜಿ. ಧಾರವಾಡ]

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.

MANGALORE

[illegible]

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್‌ದೊಳಗೆ [illegible] ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ.

[illegible]

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

[illegible]-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. — ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್. Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

ಲೋಧ್ರದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್. ಕನಕಮ್ಮ, ಕೇರಾಫ್ ಎನ್. [illegible] ಬರೆದಿರುವುದು — ನನ್ನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಟಲ್ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗುಣವುಂಟಾಯಿತು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 [illegible] ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು — ಪೈ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಬಾಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

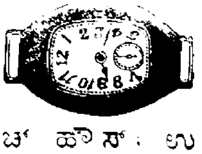

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳು! — ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ವಾಚುಗಳೂ, ಕ್ಲೋಕುಗಳೂ, ಟೈಮ್ ಪೀಸುಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟಾರ್ಚು ಪೆಟ್ರೋಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸು, ಗ್ರಾಮಫೋನು, ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ದೀಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಬಿಗೆಯು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible] ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಬಾಲವಿಧವೆಯರ [illegible] ಹಿಂದೂ [illegible] ಅಸಹ್ಯ ಸ್ಥಿಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಯಲ್ಲಿರುವರು. ಇದು ಬಾಲ್ಯ [illegible] ಫಲಿತಾಂಶವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರ [illegible] ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾಯ [illegible] ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದವುಗಳಿವೆ. [illegible] ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದ ಪದ್ಧತಿಯು ಹಾಗಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದೇಶ [illegible] ನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಲವಿಧವೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ [illegible]. ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನಿನ ಇತರ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ಅದು ಬಾಲವಿಧವೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿಬಿಡುವದಲ್ಲದೆ, ಬಾಲವಿಧವೆಯರು ಪಡುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಷ್ಟಗಳು, ಅವರು ಪಡುವ ವ್ಯಸನ, ಅವರ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು. ವಿಧವೆಯರು ಎಷ್ಟೇ ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿರಲಿ, ಅವರು ಮದುವೆಯಾಗಲಿ ಬಾರದು. ಆದರೆ ವಿಧುರರು ಎಷ್ಟೇ ಮುದುಕರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರು ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಈ ಕಾನೂನಿನೊಳಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಹಿಂದೂಮತವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂದೂಮತೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿದಿನವೆಂಬಂತೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಹಿಂದೂಗಳು ಪರಮತಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವೆವೋ, ಯಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆವೋ, ಅವರು ಹಿಂದೂಸಮಾಜವನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತ ಬರುತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮತದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಲು ಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಸೊಂಟ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂದ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಜಾತಿ ದೂಷಣೆಯಿಂದ ಅವಹೇಳನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬರುವೆವು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮತದ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವು ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾತೆಯು—ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಮಾತೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕೃಶಳಾಗುತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಮಕ್ಕಳು ಅವರಿಂದ ದೂರ ತೊಲಗುತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಬದಲು ಅವಳ ಮಕ್ಕಳು ಅವಳನ್ನು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ನೂಕುತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅವಸ್ಥೆಯೇನು? ಬಾಲವಿಧವೆಯರು, ಬಾಲ ಮಾತೆಯರು, ಒಂದು ವರುಷವಾಗುವ ಮೊದಲು ಸಾಯುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಬಾಲಕರು, ಕಾಲಾವಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಶಾನದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು; ಎಂತಹ ಕಠೋರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದು! ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ನಮ್ಮ ಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವರೆ?

ಶಾರದಾ ಕಾನೂನು ಬೇರೇನನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ಮೊದಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿಧವೆಯರಾಗುವದನ್ನಾದರೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲಾರದೆ? ಮನುಷ್ಯನು ಎಷ್ಟೋ ಮತಾಂಧನಾದರೂ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತದ ಮಗಳು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷದ ಮೊದಲೇ ವಿಧವೆಯಾಗಿ, ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿ, ಕಸಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಅವಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬಯಸುವನೆ? ಅಂತಹ ವಿಧವೆಯರನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಅತನೆಂತು ವಿರೋಧಿಸುವನು? ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವನಾದರೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವಿರೋಧಿಸಲಾರನು.

ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿದ್ಯೆಯು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬೇಕು. ಗೃಹಕೃತ್ಯದ ನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸದಿಂದ ದೊರಕಿದ ಅನುಭವವೇ ಅಳೆಯ ವಿದ್ಯೆ. ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ದೊರಕುವದು. ಆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾದರೂ ನಮಗೆ ತಕ್ಕುದಾದುದಲ್ಲ. ವಿದೇಶೀಯರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ವಿದ್ಯೆ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತೆಂದರೆ ಹುಡುಗಿಯು ಓದಲಿಕ್ಕೂ/ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಕಲಿತಂತಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ, ಗಾನ, [illegible] ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಳು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಾರವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವೂ ಅವಳಿಗಿರದು. [illegible] ಅವಳ ವಿದ್ಯಾಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು! ಗಂಡನಲ್ಲಿಯಾದರೂ [illegible] ಕಲಿಯಲೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೂ, ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ಬಿಡುವರೆ! ಅವರೂ ಬಿಟ್ಟರಾದರೆ ಮದುವೆಯಾದ ಹುಡುಗಿಯು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ನಾಚುವಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜವೇ ಅವಳ ಕಡೆಗೆ ಬೆರಳುತೋರಿಸ ತೊಡಗುವದು. ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅವಳು ಕಾನುಪಡೆದ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತಳಾಗಬೇಕು. ತದನಂತರದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅವಳು ಗೃಹಆಡಳಿತೆ, ಸಂಸಾರದ ಹಲವು ಆಚಾರಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಭರಣಗಳ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ಅವಳಲ್ಲಿ ಬೇರೂರುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಲು ತೊಡಗುವಳು. ಹಾಗಾದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವೆ? ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬುದ್ಧಿವಂತಳಾಗಲು ಸಮಯವೆಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವಲ್ಪವೆ. ಆದರೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೇವಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ಯಂತ್ರಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ನಿಜವಾದ ಹಿಂದೂತ್ವದ ಸೂತ್ರಗಳಿವಲ್ಲ. ಅದು ಎಷ್ಟೋ ವಿಸ್ತೃತವಾದುದಾಗಿದೆ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾನ್ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜನಿಸಲಿಲ್ಲವೆ? ಆಧುನಿಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಹೊಂದಿದ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಗಳನ್ನು ಮಿಗಿಲಾಗುವ ಮಹಿಳೆಯರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಆಗಿಹೋಗಿರುವರು. ಅವರ ಜ್ಞಾನವು ಅಗಾಧವಾದುದರಿಂದ ಮತಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಸೂಚನೆಗಳು ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿದ್ದುವು. ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ವದೇಶಪ್ರೇಮದ ವಿಷಯವು ಸ್ವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಯುದ್ಧದ ಶಕ್ತಿ, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಶಕ್ತಿ, ಇವು ಎಂತಹ ವೈರಿಗಳನ್ನೂ ದಬ್ಬಾಳಿಸಿದ್ದುವು. ಆದರೂ ಅವರು ಯೋಗ್ಯ ಪತ್ನಿಯರಾಗಿ, ತಕ್ಕ ಮಾತೆಯರಾಗಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆದಿರುವರು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವು ಚಿರವಾದುದೆಂದು ಮಾಡಿದವರು ಅವರೇ ಆಗಿರುವರು.

ಸರದಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆ, ಅಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹುಟ್ಟುವರೆಂದಲ್ಲ; ಸೀತೆ, ಸಾವಿತ್ರಿಯರು, ಸೀತೆಯರು, ಅಹಲ್ಯಾ ಬಾಯಿಯರು ತಲೆದೋರುವರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅದರಿಂದ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು, ಆಡಿ ಸುಖಪಡಲು, ಮದುವೆಯಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ನಿಪುಣೆಯರಾಗಲು ಸಮಯವು ದೊರಕುವುದು. ಬಾಲವಿಧವೆಯರಾಗುವವನ್ನು ಅದು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವದು. ವರರ, ಮತ್ತು ವಧುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅದು ಇಳಿಸಿ ಬಿಡುವದು. ಪ್ರೌಢೆಯರಾಗುವ ಮೊದಲೇ ವಿವಾಹವಾದಬೇಕೆಂದು ಅವಸರದಿಂದ ಕುರುಡ, ಕುಂಟ, ಮೂಕ, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಆಜನ್ಮ ವ್ಯಥೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿಬಿಡುವದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ದುರದೃಷ್ಟ ವಶಾತ್ ಈ ಕಾನೂನು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಕುದಿಯೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವದು. ಕಾನೂನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಮೊದಲು ಅವರು, ತಮ್ಮ, ತಮ್ಮ ಆಚಾರಗಳ, ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಲಿ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ವನಾಶವನ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆ? ವಿದೇಶಿ ಸರಕಾರವು ನಮ್ಮ ಮತಾಚಾರದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವರೆಗೆ ಕಾಯುವದು ನಮಗುಚಿತವೆ? ನಾವಾಗಿಯೇ ಇಂತಹ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಬಿಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಪೂರ್ವದ ಹಿಂದೀಯರಂತೆ ಪ್ರಬಲ ಜನಾಂಗವಾಗುವೆವು. ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವೆವು.

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ.

[illegible] ವೈದ್ಯ[illegible]ಯವರ ಭಾಷಣ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಆಯುರ್ವೇದಿಯ ವೈದ್ಯದ ಮೂಲವು ಗ್ರೀಸ್ ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ವಿದ್ಯೆಯ ಮೂಲವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೇ ಆಗಿದೆ. ಅರಬೀಯರು ಈ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕಲಿತರು. ರೋಮನರು ಅರಬಿಯವರಿಂದ ಕಲಿತರು. ಚರಕ ಮತ್ತು ಸುಶ್ರುತ ಎಂಬ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೆಸರುಗೊಂಡ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವೆ. ಯುರೋಪಿಯನರು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ಕಲಿತರೆಂದು ಎಲ್ಫಿನಸ್ಟನರು ತನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಹಿಂದಿಯರೂ ಆಯುರ್ವೇದವು ಇತರ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಂತೆಯೇ ಒಂದು ವೇದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಈ ವೇದವು ಸಹ ದೇವರಿಂದಲೇ ಬಂತೆಂದು ನಂಬುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಆಧಾರಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಆಯುರ್ವೇದವು ಅಥರ್ವವೇದದ ಒಂದು ಉಪವೇದವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಹೊಂದಿದ ಆಗ್ನೇಯ, ಕಂತಾಯನ ಮುಂತಾದ ವೈದ್ಯರು ಪುರಾತನಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರವೇ ಸಿಕ್ಕಿಯವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ ಚರಿತ್ರ, ಸಂಗೀತ ಇವುಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸುಶ್ರುತ ಮತ್ತು ಚರಕ ಈ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಲಸೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಅರಬೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರುವರು. ಇದರ ನಂತರ ಹೆಲ್ಲರ್ ಎಂಬವರು ಸುಶ್ರುತವನ್ನು ಲಟೀನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಬುಲ್ಲೆರ್ಸ ಎಂಬವರು ಇದನ್ನೆ ಜರ್ಮನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪರಿವರ್ತಿಸಿರುವರು. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಪಂಜಾಬು ದೇಶವನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಬಂದಾಗ ಅವನ ಶಿಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹಾವುಗಳು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಗ್ರೀಕ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗುಣಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಹಿಂದೀ ವೈದ್ಯರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುವರೆಂದು ಗ್ರೀಕ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಹಿಂದೀ ವೈದ್ಯರನ್ನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ ಗ್ರೀಕ ವೈದ್ಯರು ಈ ಹಿಂದೀ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಹಿಂದೂ ವೈದ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದನು. [illegible] ಎಂಬ ಅರಬಿ ಹಕೀಮರು ಬರೆದ ಅರಬೀ ವೈದ್ಯ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಚರಕ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಿಂದಲೇ ಎತ್ತಿ ಬರೆದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. [illegible] ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದ ಹಕೀಮರಾದ [illegible] ಎಂಬವರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಚರಕ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರುವ "[illegible]" ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅತ್ರಿಪೂಲ ಎಂದು ಪರಿವರ್ತಿಸಿರುವರು. ಈ ಹಕೀಮರನ್ನು [illegible] ಎಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವರು. [illegible] ಎಂಬ ಅರಬೀ ವೈದ್ಯನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ವೈದ್ಯನಾದ ಸಿಂಧಿ[illegible] ಎಂಬವನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ [illegible], [illegible] ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವನು. ಹಿಂದೀ [illegible] ಸಿಂಧೂದೇಶದ ವೈದ್ಯ ರಾಜನಾದ ವಾಗ್ಭಟನೇ ಆಗಿರುವನು.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಬಿ, ಪಾರ್ಸಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವಾಗ ಭರತ ದೇಶದ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ಅರಬೀ ಪಾರ್ಸಿ ಹೆಸರುಗಳು ಕೊಡಲಾದವು. ಗ್ರೀಕ ವೈದ್ಯರು ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮದ್ದಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಸುಶ್ರುತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮದ್ದಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ವೈದ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ಯೂರೋಪಿನ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರುವರು.

ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ಉತ್ತೇಜನವು ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತು. ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗೊಂಡ ಸಿಂಧೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಹ ಮರೆತುಹೋಯಿತು. ಈಗ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದವು ಬಹಳ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಸಿಂಧೂದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಉತ್ಸಾಹವಿರುವವರು ಸಾಧಿಸ್ವದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯುನಾನಿ ವೈದ್ಯವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಜಾಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ ವೈದ್ಯವು ರಾಜಾಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಆಯುರ್ವೇದ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೂ, ಔಷಧಾಲಯಗಳೂ, ಔಷಧ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳೂ ಮಾತ್ರವೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸಿಂಧೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಔಷಧಾಲಯವು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

[illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಔಷಧಗಳು.

1. [illegible]—[illegible] ಧಾತುವ [illegible], [illegible] ಸ್ವಪ್ನದಲಿ [illegible] ನಷ್ಟವಾಗುವದ, ಶಕ್ತಿಯು [illegible], [illegible], ಉಬ್ಬಸ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು [illegible] ಕಳೆದುಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುದೋಷಗಳು, ಮುಟ್ಟುಸ್ರಾವವು ಕಡ್ಮೆಯಾಗುವದು, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಬಿಳಿಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible] ಪೂರೈಸಿರುವವು. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ಮೇಹ ಕುಠಾರ—ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀವನ್ನು ವ್ರಣವನ್ನು ಉರಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ—ದಿನ ದಿನ ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಳಿಗೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

[illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳು, [illegible] ಹೊಸದಾಗಿ [illegible] ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,
C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ಎಂಟ್ವರ್ಪದಿಂದ ನೇರ ತರಿಸುವ ಉಚ್ಚ ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

☛ ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್
FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3-4-0 ಮಾತ್ರ.

ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು

ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡಾ.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ.

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೂ
ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚೆಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ವಾದಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಮುನ್ಯಾತ (first quality Selected) ಎಮ್. ಸ್ವರದಲ್ಲಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆಯುರ್ವೇದ್ಯಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಿಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉಲ್ಲಾಸ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. ಪುಷ್ಟಿಕರವ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ನಷ್ಟತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಆಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಪ್ರಾಂತವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು, ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾಂಡಾ ಮಾಟದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

1ನೇ ನಂಬ್ರ 5 ರೂಪಾಯಿ 2ನೇ ನಂಬ್ರ 8 ರೂಪಾಯಿ 3ನೇ ನಂಬ್ರ 9 ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ 20ರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ. ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ಕೆಂಗಿನಮನೆ,
[illegible] ಪೋಸ್ಟು [illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ದೇವಾ । ನ ಭೇದರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥
ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ? ಮತ್ತೆ ವಿಷದ ಸುಡುಕ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಳಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ । ತೆರಳ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. | ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦. | (24 – 1 – '30.) | ಸಂಚಿಕೆ ೨೪

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. **Branches:—COONDAPOOR & Mangalore.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:— ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:— ಕುಂದಾಪುರ, ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. ಚಂದಾ ಕಾಣಿಕೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ವ ಎತ್ತಿದ ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 30th November 1929

Capital and Liabilities		Rs.	Property and Assets		Rs.
1	Paid up Capital	2,22,810-0-0	1	Premises, Building, Furniture etc.	10,484-0-0
2	Reserve and other funds	1,26,700-0-0	2	Investment on G. P. Notes	3,63,168-5-0
3	Deposits	19,13,352-2-10	3	Investment on Approved Securities	20,52,824-5-6
4	Sundry persons a/c for B/C	19,255-0-0	4	Bills for collection as per contra	19,255-0-0
5	Overdraft with bankers	1,59,164-1-5	5	Sundries	22,348-11-1
6	Sundries including Profits	60,197-14-2	6	Cash in hand & with bankers	33,398-12-11
	Total	25,01,479-2-5		Total	25,01,479-2-5

Office of the Corporation, UDIPI, 6–12–'29. N. ANANDA RAO, *Secretary & Manager.*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible] ಅಮೃತಾಂಜನವು [illegible] ಬೆಲೆ [illegible] ಅಣೆ 10, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ರಿಂಗ್ ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:— [illegible] ಚರ್ಮರೋಗಗಳಿಗೆ [illegible] ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಗುಣ. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಅಣೆ 6, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible] ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು [illegible] ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಅಣೆ 2, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ
ಇವರ
ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಆತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,
[illegible], ಮುಂಬಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1–8–0
2.	ಮದನಮೋಹನ ರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ	0–12–0
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	2–0–0
4.	ವಿದ್ಯಾಮಂಜರಿ ಕಥೆಗಳು	2–0–0
5.	ಮಹಾಭಕ್ತ ವಿಜಯ	3–0–0
6.	ಶೃಂಗಾರ ಶುಕಸಪ್ತತೀ ಕಥೆಗಳು	0–12–0
7.	ಮಂಜು ಘೋಷಾ	1–0–0
8.	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	1–12–0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ	0–8–0
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1–4–0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	0–12–0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1–12–0
13.	ಲಾವಣ್ಯ ತಿಲೋತ್ತಮೆ	0–12–0
14.	ವಚನ ಭಾರತ	1–8–0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1–0–0

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ನಮೂನೆಯ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ— [illegible]

[illegible]

ತರ, ಉಂಟಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪೇಪರ್, ನೋಟ್‌ಪೇಪರ, ಪೆನ್ಸಿಲ್, ಇಂಕು,
ಕ್ಯಾಲೆಂಡರು, ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ, ನಮೂನೆವಾರು ಕವರುಗಳು, ಕಾಪಿಯಿಂಗ್ ಮೆಷಿನ್,
ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು, ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಪ್ಯಾಡ್, ಸ್ಟೀಲ್ ಪೆನ್, A. Z. ಫೈಲುಗಳು, ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಫೈಲು, ಪೆನ್ ಹೋಲ್ಡರು,
ಪೆನ್‌ಗಳು, ಯಾವತ್ತು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಲೇಖನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ ಬಂದಿದೆ
ಆಫೀಸುಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗದ (Office Requirements)
ಲೇಖನಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ, ಮದ್ರಾಸು ಪೆನ್ಸಿಲು ಫೆಕ್ಟರಿಯ ಕೋಪಿಂಗ, ಕಲ್ಲರ್, ಬ್ಲೆಕ್ ಲೆಡ್
ಸ್ಟಾರ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬ್ರೆಂಡ ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ ಅತಿ ಸುಲಭ ದರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ವಿಳಾಸ:— **Matti Pundalik Rama Prabhu,**
The Mangalore Stationery Mart,
Golikatta Bazaar, MANGALORE.

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್' ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಕ್ಷಯ, ಕಂಠದಲ್ಲಿರ ಇರುಗೆಂಪಿಂಟಾಗುವ, ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ವರೋಪದ್ರ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ದಾಂಹ, ಕಂಠರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು, ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಮಾಂಸಾದಿ ಆಹಾರವು ಪಚನವಾಗಿಸುವುದು. ಮುಗಿಯುವ ಸಮಯ ಈ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ದ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಬಂದು ಮರುದಿವಸ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ: — ಪೌಂಡು 1½ ಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1 – 12 – 0; ಪೌಂಡು 1 ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1 – 4 – 0; ಪೌಂಡು ½ ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0 – 12 – 0. ಟಪ್ಪಾಲು ಚಾರ್ಜು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,
Arab Building Bombay, No. 2. ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲಿನ
ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರಿ.

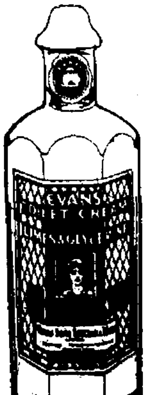

ಔಷಧಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಬುಡ್ಡಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಡಿರಿ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಉಷ್ಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂದಲನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿಡಲಿಕ್ಕೂ, ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ತಂಪಾಗಿ ಇಡಲಿಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಔಷಧಿಯು ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಕೂದಲಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯಾದ ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ

ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಕೂದಲನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ, ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿ ಕೂದಲುದುರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಉಷ್ಣದಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನು ತಂಪಾಗಿರಿಸುವುದು.

ಕೆಮಿಸ್ಟರಿಂದಾಗಲಿ, ಪತ್ತಿರದ ಪೇಟೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಒಂದು ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ನಾಳೆಯಿಂದಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇವಾನ್ಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿರುವ ಕೆಂಪು ಮೊಹರು ಅದರಲ್ಲಿ ದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡಿರಿ.

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಷ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. 566

[illegible]

ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆಕೆರೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮುಂದೊತ್ತುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರಕೃತದ
ಧ್ಯೇಯಗಳು.

೧ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು.
೨. ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜನರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದು.
೩. ಎಲ್ಲರುವರಿಗೆ ಸರ್ವಥಾ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಪಡೆಯುವುದು.
೪ ಮದುವೆ ಔತಣ, ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಂತೆ ಬೋಧಿಸುವುದು.
೫ ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡದ ಬರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
೬. ಸೇಂದಿಯನ್ನು ಬದಲಾಗಿ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಶ್ರಮೇಣ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡಿಸುವುದು.
೭. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ವಿಲವಿಲ್ಲದೆ ಕಂದಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಆ ಪಾಲ್ಯದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕುಡಿತವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸದಂತೆ ನೋಡುವುದು.
೮ ಪ್ರಚಾರದ ವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವರು ಮಾಡುವಂತೆ ಯತ್ನಿಸುವುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರುಗಳೂ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರುಗಳೂ ಮುಂದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
೯ ಪ್ರಚಾರಕರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
೧೦ ಜನವರಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ತಿಂಗಳ ತಾ. ೨ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕಶಾಯ, ಗಾಂಜಾ ಅಫೀಮು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪೂರ್ಣ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ದಿನ"ವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಆಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಲೋಕ ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ಮಂಗಳೂರು, ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ,
೨೦ – ೧ – ೩೦. ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿ, ಮಂಗಳೂರು

ನೋಟೀಸು.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿ. ಮುನ್ಸಿಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.
O. P. No. 120/1929
ನಾರ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ ಕೂಡಾ— ಅರ್ಜಿದಾರರು.
ಗೌರಿ ಕೂಡಾ — ಎದ್ರಿರು

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಕಾವಳಮೂಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮುಚ್ಚೂರಿ ನಾರ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಮಗ ಮೃತ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟರು ವಾದಿಯಾಗಿ ಪುತ್ತೂರು ಡಿ. ಮು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ O. S. No. 250/28ನೇಗೆ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಕೊರ್ಜಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟನ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಡಿಕ್ರಿಯ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವರೆ ಅರ್ಜಿದಾರರು ವಾರೀಸು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ವಗೈರೆ, ಅರ್ಜಿಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಇದೇ ತಿಂಗಳ 28ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ತನಿಖೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪ ಇದ್ದವರು ಆ ವ್ಯಾದಿಗೆ ಹಾಜರಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ತಿರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಪುತ್ತೂರು, } ಯಂ. ಸದಾಶಿವ ರಾವ್,
ತಾ. 15-1-'30, } ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕಡೆ ವಕೀಲ.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur

ಬ್ರಾಂಚುಗಳು: ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 3,88,000—0—0	ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 3,88,000—0—0
Amount invested on G. P. Notes Rs. 680,793—6—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 680,793-6-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years; 6% „ 1 Year	ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 6¼% 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಶೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ರೂ. 1000/- ವ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊತ್ತದ ಡಿಪೋಜಿಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಸೇಕಡಾ 6¼

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd.
Mangalore, 6—8—1929

K. Venkat Ro,
Secretary.

THE PANGAL NAYAK BANK, LTD.

Branch Office Mangalore	Head Office Udipi *Established 1920.*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000- | Paid up Capital: Rs. 1,60,900-
Issued Capital Rs. 1,75,000- | Reserve and other Funds Rs. 1,19,000-

1. **Current Accounts** are opened free of charge and interest is allowed at 3% from January to June and 2% from July to December.

2. **Fixed Deposits** are received on the following terms: 5% p. a. for 3 months deposit. 5½% p. a. for 6 or 9 months deposit 6% for 12, 15, 18 or 21 months deposit and 6¼% p. a. for 24 months deposit.

3. **Short Notice Deposits, Cumulative Deposits and Savings Bank Deposits** are also accepted at favourable rates of interest.

4. Advances are made against approved security on advantageous terms.

5. Every facility is offered to constituents and others. Every description of Banking business is transacted.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi, 1—8—29.

P. Laxman Nayak,
Offg. Secretary.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ [illegible] ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible] ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible] ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible] ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರರೂ!
ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ.

ಬಾಣಂತಿಯರ ಸಹಜೀವನಕ್ಕೆ ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು.

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ತರದ ದೋಷವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಶಿಥಿಲವಾದ ಗರ್ಭ ಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಸಂಕುಚಿತಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

"ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಟೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಮೋಸದ ಜಾಹಿರಾತು ಅಲ್ಲ. [illegible] 8 [illegible] 36 [illegible] ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. [illegible] 8.

R. C. MUKERJEE,
(40-a) 12/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜು ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪು ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ, ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ.
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಕಮು

ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡುವದಿದೆ.

ಸ್ಥಾವರ ಇಸ್ಟೇಟಿನ ಮೇಲೆಯೂ, ಮಾಗೇಜಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆಯ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳಿಸಬೇಕು.

ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಸಾತಾರಾ, ನಗರ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಏಜಂಟರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಿ. ಬಿ. [illegible], ಬ್ಯಾಂಕರ್,

[illegible]

[illegible] — [illegible]

([illegible])

([illegible] ೧—೧೧—ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸಂಗವು ಘಟಿಸಿದ ನಂತರ ಆ ತರುಣ ಯುವಕನು ರಣಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಮೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅವನ ಕುದುರೆಯು ಮೃತಪಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆಗ್ಗೆ ಅವನ ನೇತ್ರಗಳೊಳಗಿಂದ ಪ್ರೇಮಾಶ್ರುಗಳು ಒಂದೇಸವನೆ ಉದುರಹತ್ತಿದವು. ಮತ್ತು ಆ ಮೃತಪಟ್ಟು ಬಿದ್ದಂಥ ಅಶ್ವದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದಿಯು ಮುಂದಿಡೆ ಸ್ವರ್ಗ । ಅಡಿಯು ಹಿಂದಿಡೆ ನರಕ । ಅಡಿಗೆ ಸ್ವಮೇಧವೇ ಫಲ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ । ಮಡಿಯುತಿರಬೇಕು ಸರ್ವಜ್ಞ ॥ ೧ ॥ ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೋ ಏನೋ ಎಂಬಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಂದ ತಾನು ದೂರ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಅನಿಸಲು, ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಖೇದವಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವನು ರಜಪೂತ ವೀರನಲ್ಲವೇ? ಅವನು ಮತ್ತೆ, ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಂಥ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡನು. ಅವನು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮೈಲು-ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೈಲು ದಾರೀ ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಅವನಿಗೆ ಆರೋ ಹಾಡುವ ಸಪ್ಪಳವು ಕೇಳಬರಹತ್ತಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿ "ಈ ಗಾಯನವು ಆರದಿರಬಹುದು! ಓಹೋ! ಇದು ನನ್ನ ಪರಿಚಯದವರಲ್ಲಿಯದೊಬ್ಬರದೆಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಲು, ಆ ಗಾಯನದ ಗುರುತು ಅವನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಹತ್ತಿತು. "ಈ ಗಾಯನವು ನಮ್ಮ ಧವಲ-ಕಿಶೋರಿಯದು, ಇವಳಿಗೂ ನನಗೂ ಎಂದು ಅಗಲುವಿಕೆ ಉಂಟಾಯಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಇವಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಹತ್ತಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಇವಳೂ ಕೂಡಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆವು" ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾ ಅವನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದನು.

ಆ ತರುಣನಿಗೆ ಆಗ್ಗೆ ಆದ ಮನಸ್ಸಿನ ತಾಪವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಿಂತು ತಾನು "ಧರ್ಮ ಹಬ್ಬಿಸುವ ನೆವದಿಂದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾನ-ಭಂಗ ಮಾಡಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಉಪದ್ರವವಾಗಲು, ಅವರು ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ-ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಮರೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೇ ನಾನೂ ಅವನನ್ನೇ ಶರಣು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಹೇ ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಕಾ, ನಿನ್ನ ಹೊರತು ನನಗಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದವರಿಗಾಗಲಿ ಆರೂ ರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರೇ! ನಿಮ್ಮ ನೀಚತನಕ್ಕೆ ಮೇರೆ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು. ಧಿಕ್ಕಾರ! ಧಿಕ್ಕಾರ!! ಎಂಥ ಸಂಕಟ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ನಮ್ಮ ರಜಪೂತ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರು ವನ-ವನ ತಿರುಗಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಅಂಜುವದಿಲ್ಲ; ಪ್ರಾಣಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಹೇಸುವದಿಲ್ಲ. ಧನ್ಯ! ಧನ್ಯ! ರಜಪೂತ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಧನ್ಯ! ಧನ್ಯ!!" ಎಂದು ರಜಪೂತ ಹೆಂಗಳೆಯರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದನು! ಮುಸಲ್ಮಾನರ ನೀಚಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಂದಿಸಿದನು. ದೀನರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ತರುಣನು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ವಿಚಾರ ತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಏಳುತ್ತಿರಲು ಅವನಿಗೆ ಆ ಗಾಯಕಿಯ ದಿವ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿತ್ತು; ಮತ್ತು ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಬ್ರ ಎಂಬ ಶಬ್ದವೂ ಕೂಡ ಹೊರಬೀಳಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಯುವತಿಯು ತನ್ನ ಸೆರಗನ್ನು ಸವರಿಸುತ್ತ ಚಟ್ಟನೆ ಎದ್ದುನಿಂತು ಸಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ಶಿರಬಾಗಿ ಒಲಗಾಲ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತ ನಿಂತಳು. ಅವಳು ಆ ಯುವಕನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ "ಎಂಥ ಸುಸ್ವರೂಪವಿದು! ನಾನು ಯಾವ ಸುಂದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೆನೆನೆನೆದು ದಿನಗಳನ್ನು ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಆ ಸುಂದರ ಮೂರುತಿಯ ದರುಶನವು ಇಂದು ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಸುಕೃತದಿಂದ ದೊರೆಕಿತು" ಎಂದು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಳು. ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಉಪೋಷಣಾ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ಕಂಗಳು ಇಂದು ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಎಂದು ಅವಳು ಆ ಯುವಕನನ್ನು ತಿರುತಿರುಗಿ ನೋಡಹತ್ತಿದಳು. ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬಾಯಾರಿ ಬಳಲಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾನಸಿಗುವ ಸೂರ್ಯನ ಎಳೆ ಕಿರಣ [illegible]

[illegible] ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದರೆ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಏನಾಗುವದು? ಅತಿರೇಕವಾದ ಹರ್ಷ ಉಂಟಾಗಿ ಬಾಯಿಂದ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ಹೊರಡುವದಿಲ್ಲ; ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆಂದರೆ ತೀರಿತು. ಎಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಸರವೇ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯು "ಹೊಸ ಸ್ನೇಹವು ಅದೇ ಅರಳಿದ ಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಲುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಇರಲಿ.

ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಆ ತರುಣನು "ಹೇ ಮಾಧುರೀ! ನಿನ್ನ ಅಗಲುವಿಕೆ ಎಂದು ಉಂಟಾಯಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಶೋಧಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯತ್ನಮಾಡಿದೆನು, ಮಾಡಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲವು ವ್ಯರ್ಥ ಫಲವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸುದೈವದಿಂದ ಇಂದು ನಿನ್ನ ಮಂಗಲಮಯ ಚಂದ್ರಾನನವು ಈ ಪ್ರೇಮಬದ್ಧ ದಾಸನಿಗೆ ದೊರಕಿತು. ಇಂದಿನ ದಿನವೇ ಶುಭದಿನವು" ಎಂದು ಅಂದನು.

ಆ ತರುಣಿಯು "ಹೊತ್ತಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬಂದಿರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

"ಇಂದು ಆಕೇರಿಯಾ ದಿನವು. ಸುಂದರೀ ನನ್ನ ೨೦-೨೫ ಜನ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹೋಗಿದೆನು. ಆಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಿಂಹಕಿಷ್ಕು ನನಗೂ ಜಾಡು ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ನಾನು ಅದರ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಕೆಲ ಅಂತರದ ವರೆಗೆ ಬರಲು, ನಿನ್ನ ಗಾಯನವು ನನಗೆ ಕೇಳಬರಹತ್ತಲು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದೆನು" ಎಂದು ಯುವಕನು ತನ್ನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದನು.

"ಅಂದಬಳಿಕ ನೀವು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ನೀವು ನನ್ನ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನದ ವರೆಗೆ ಬಂದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಆದರಾತಿಥ್ಯಮಾಡಿ ಶ್ರಮ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಚರಣ ಯುಗಲದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕು" ಎಂದು ಆ ಯುವತಿಯು ಅತಿ ಮಧುರವಾದ ಕಂಠದಿಂದಲೂ ಸಲಜ್ಜಾಭಾವದಿಂದಲೂ ನುಡಿದಳು.

ಆ ತರುಣನು ಆ ಯುವತಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದನು. ಅವಳು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಮಂದ-ಮಂದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತ ನಡೆಯಲು ಪುರುಷ ಹಂಸವು—ಸ್ತ್ರೀ ಹಂಸವನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟುವಂತೆ ಆ ತರುಣನು ಆ ಯುವತಿಯ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ನಡೆದನು. ಅವಳು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಒಂದು ದಾರೀ ಹಿಡಿದು ಸರಾಸರಿ ಅರ್ಧ ಮೈಲು ಗತಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ಅತಿಶಾಂತ ನಿತವಾದ ಗುಹೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಆ ಯುವಕನೂ ಗುಹೆಯನ್ನು ಸೇರಿದನು.

ಈ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗವು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಕಬರ ಬಾದಶಹನು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಆ ಕಾಲವು ರಜಪೂತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದದ್ದಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಕಬರ ಬಾದಶಹನ ಮೊಗಲ ಸರದಾರರಿಗೂ ಇದೀ ಜಗತ್ತಿಗೂ ತೋರಿಸುವದಾಗಿತ್ತು. ಅಕಬರನ ಸೈನಿಕರು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕರಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ರಜಪೂತರು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ರಜಪೂತರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲವೂ "ಮಹಾಪುರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಮಳಲಿನ ಒಡ್ಡಿನಂತೆ" ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೂ ರಜಪೂತರು ತಮ್ಮ ಜೀವ, ವಿತ್ತ, ಮರ್ಯಾದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂಥ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅಮರಸಿಂಹನೆಂಬುವನು, ರಜಪುತಾಧಿಪತಿಯಾದ ಮಹಾರಾಣಾನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತ್ರಿಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಮಹಾರಾಣಾನ ಸರದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಈಗ ವೃದ್ಧನಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವನ ಉತ್ಸಾಹವೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಣಾನ ಮನೆತನದಂತೆ ತನ್ನ ಮನೆತನದ ಕೀರ್ತಿಯು ಅಖಂಡವಾಗಿಯೂ ಅಕಲಂಕಿತವಾಗಿಯೂ ಉಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಸತಿಯು ಮೃತಪಟ್ಟು ಇಂದಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು; ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು; ಒಂದು ಗಂಡು ಹೀಗೆ ಎರಡೇ ಅಪತ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಗಂಡು ಮಗುವಿನ ಹೆಸರು

[illegible]

ರಮಣಸಿಂಹನು [illegible] ಸರದಾರನ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸರದಾರನು ರಮಣಸಿಂಹನ ಗಂಭೀರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನೂ [illegible] ವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಅವನನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಸರದಾರನ ಕುಮಾರಿಯ ಹೆಸರು ಧವಲ ಕಿಶೋರಿ. ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯೂ ರಮಣಸಿಂಹನೂ ತಮ್ಮ ಓರಿಗೆಯ ಹುಡುಗರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪವನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏಕಾಂತವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮರಸಿಂಹನು ಇಂಥ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಚಕಿತನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯ ತಂದೆಯು ಸ್ವಾಮಿಯ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಕಬರನ ಕೂಡ ಕಾದಾಡಿ ಒಂದು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟನು; ಕಿಲ್ಲೆಯು ಮೊಗಲರ ಕೈಸೇರಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯ ತಾಯಿಯು ಸತಿಹೋಗುವವಳಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಪುತ್ರ-ಪುತ್ರೀ ವ್ಯಾಮೋಹವು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸತಿಹೋಗುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಳು; ಮತ್ತು ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಅಭ್ಯುದಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದ ವಿಜಯಶಾಲೀ ಮೊಗಲರು ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸದೆ ಬಿಡರೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯ ತಾಯಿಯು, ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯನ್ನೂ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥಾ ಅರವಲೀ ಪರ್ವತದ ಒಂದು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಷ್ಟಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆಂದರೆ ತೀರಿತು. ಮನುಷ್ಯನ—ಸಮಾಜದ—ರಾಷ್ಟ್ರದ ದುರ್ದೆಶೆಯು ಇಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಕಾಲದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ನುಗ್ಗುನುಗ್ಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ನಮ್ಮ—ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಪಾಡೇನು?

ಇಂದು ಮಹಾರಾಜರು ಒಂದು ಗುಪ್ತಕಾರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಸರದಾರರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿದನು. ಸಭೆಯು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಣಾನ ಆಜ್ಞೆಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಸರದಾರರು ನಿಯಮಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ವೇಳೆಗೆ ಬಂದರು. ಸಭೆಯು ಅರವಲೀ ಪರ್ವತದ ಒಂದು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನೆರೆಯಿತು. ಮಹಾರಾಣಾನಿಗೆ ಕೂಡ್ರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಮಲಮಲೀ ಅರಿವೆಯಿಂದ ಆಚ್ಛಾದಿತವಾದ ಒಂದು ಆಸನವು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಣಾನು ಬಂದು ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು, ಎಲ್ಲರೂ ನೆಲಮುಟ್ಟಿ ಮೂರು ಮೂರು ಸಾರೆ ಮುಜುರೆಮಾಡಿ, "ಮಹಾರಾಣಾಕೀ ಜಯ! ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕೀ ಜಯ! ಭಾರತ ಭೂಮಾತೇಕೀ ಜಯ!" ಎಂದು ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಲು, ಜಯಧ್ವನಿಯ ಧ್ವನಿಯು ನಭೋಮಂಡಲದಲ್ಲೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಮಹಾರಾಣಾನು ಎಲ್ಲ ಸರದಾರರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತದ್ದರಿಂದ ನಭೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಶೋಭಿಸಹತ್ತಲು, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸರದಾರರು ನಕ್ಷತ್ರಪುಂಜಗಳಂತೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಣಾನು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತ ಸರದಾರರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ "ಎನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಸರದಾರರೇ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ನೀವು ಆ ಸಮುದ್ರವಲಯಾಂಕಿತ ಅಕಬರನ ಸೈನ್ಯದಗೂಡ ಹೋರಾಡಿದಿರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೈವ ದುರ್ವಿಪಾಕದಿಂದ ನಮಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾವು ಆವ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕುವದು ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಕೆಲವು ಸರದಾರರು "ನಮ್ಮ ಸತೀವರ್ಗಕ್ಕೆ ಜೋಹಾರ ಮಾಡಲು ಹೇಳೋಣ ಮತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ದೈವದ ಮೇಲೆ ಹೊರೆಹಾಕಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೊಗಲರ ಕೂಡ ಕಾದೋಣ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಣಾನ ನೇತ್ರಗಳು ದುಃಖ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮಪೂರ್ಣವಾದ ಅಶ್ರುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದವು! ಕೆಲವು ಸರದಾರರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ತಟ್ಟನೆ ಬೆಳಗು ಬೆಳಗಾಯಿತು. ರಜಪೂತ ಶೂರ-ವೀರ-ಧೀರ ಸರದಾರರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾದರು. ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪರಾವರ್ತನ ಹೊಂದಲು ಅವರ ಅಂಗ ಕಾಂತಿಯು ಬಹಳೇ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾಯಿತು. ರಮಣಸಿಂಹನೂ ಪಿತ್ರಾಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಉದಕದಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡನು; ತೊಡವನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡನು. [ಸಶೇಷ.]

[illegible]

(ಸಾಂಗ[illegible] [illegible])

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ: ಉ	ಅಸ್ತ
25	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	7. 0	6.26
26	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	7. 0	6.27
27	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	7. 0	6.27
28	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.28
29	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.28
30	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.29
31	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.29

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum	Minimum	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
17	86 — 8	69 — 9	—	—
18	87 — 2	70 — 1	—	—
19	87 — 2	69 — 7	—	—
20	89 — 7	70 — 3	—	—
21	88 — 8	72 — 4	—	—
22	88 — 8	73 — 6	—	—
23	89 — 0	73 — 6	—	—
				163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದೇನಸು	ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
ಮುಕ್ಕಿ ...	6 — 14	7 — 10
ಗೋಧು ...	6 — 2	8 — 10
ಹೊಸ ರಾಶಿ ...	6 — 5	6 — 3
ಊರ ಅನ್ವರ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ...	6 — 2	8 — 0
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	12 — 0	12 — 8
ಸುಗ್ಗಿ ...	5 — 14	6 — 14
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	6 — 8	6 — 12
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	15 — 8	20 — 0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	8 — 4	10 — 0
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	16 — 8	18 — 8
ಹುರಳಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	16 — 8	17 — 0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	18 — 8	27 — 0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	15 — 0	16 — 0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	14 — 8	16 — 0
ಊರು ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	45 — 0	52 — 8
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ ...	4 — 0	4 — 8
ಕೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	80 — 0	85 —
ಕೊಬ್ರಿ ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	31 — 0	33 — 0
ಎಳ್ಳಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	36 — 0	38 — 8
ಕೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	6 — 0	7 — 0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	7 — 12	8 — 6
[illegible] ಬೆಟ್ಟಿಗೆ ಗಳ್ಳೆ ...	7 — 12	8 — 4
[illegible] ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	3 — 7	9 — 8
ಹೊಸ ಮೆಣಸು ...	5 — 6	9 — 12
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	8 — 8	8 — 12
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	2 — 8	3 — 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	260 — 0	270 — 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	340 — 0	460 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	32 — 0	36 —
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	3 — 8	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	42 — 8	45 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	18 — 4	18 — 8
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	22 — 0	23 — 0
[illegible] ಸೇರು ಗಳ್ಳೆ ...	14 — 12	—
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	17 — 0	17 — 8
[illegible] ಗಳ್ಳೆ ...	13 — 7 6	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	30 — 0	37 — 8
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ ...	300 —	310 — 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ [illegible] 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ [illegible] ಸ್ಟೇಷನ್ [illegible] ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ [illegible] 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿ ಆ ಟೈಮಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕನ್ನನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಆಯಾ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಾದ ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೂ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ [illegible] ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಹೊರಟು 3-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ [illegible] ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ದಿವಸ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಡರಾಪುರ ಗೋವಾ, ಬೆಳಗಾಂ, ಪೂನಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೇಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಯಾರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO, LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವವು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಿಲಿಸಿರುವ,

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible] ಪಟೇಲರ ಧೀರತನ.

[illegible] ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನವು ೨೦ನೆ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿದ ಸ್ವರಾಜಿಸ್ಟ ಮೆಂಬರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳವು ಅವರು ಪಾರದಿದ್ದುದರಿಂದ ಖಾಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರು ಮೋತಿಲಾಲರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಾಜರಿದ್ದ ಮೆಂಬರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿವೇಶನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಡಿಲ್ಲಿಯ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಡಿಲ್ಲಿಯ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಚೇಂಬರಿನೊಳಗೆ ಪೋಲಿಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕುಂದುದಾರದಂತೆ ಗೆಲರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಸ್ಟೇಟ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೆಂಬರನನ್ನೂ ಪೋಲೀಸರನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳಿ ಗೆಲರಿಗಳನ್ನು ಖಾಲಿಮಾಡಿಸಿದರು. ಹೋಮ ಮೆಂಬರರಾದ ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ ಕ್ರೆರಾರರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಪಟೇಲರು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಕ್ಕ ಆಧಾರಕೊಟ್ಟು ನಡಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೂ, ಡಿಲ್ಲಿ ಕಮಿಶನರೂ ಕೈ ಹಳ್ಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೆಂಬರರ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿಯೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿಯೂ ಪೋಲಿಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಡಲು ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಡಿಲ್ಲಿ ಕಮಿಶನರ ವಾದ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರೂ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂದೂ ಇವರ ಅಂಬೋಣ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಈಗ ಬರೋಡಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರು ಡಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಈ ಕುರಿತು ಏನು ಆಲೋಚಿಸುವರೂ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಕಮಿಶನರು ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹಕ್ಕಿನೊಳಗೆ ಕೈಹಳ್ಳಿದ್ದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ಈಸ್ಟ ಇಂಡಿಯಾ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲೊರ್ಡ ಗೋಶನರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ರಿಫೋರ್ಮಿನಿಂದ ಯಾವ ತರದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿದರು. ಹಿಂದೀಯರು ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರಕಾರದ ವಿಷಯ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿಯಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಉಂಟಾದವು. ಇದರಿಂದ ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿಯು ಬಿದ್ದುಹೋಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮದರಾಸು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಲೋ ಇನ್ನೊಂದು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿಯು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಸಂಶಯವೇ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿ ಸರಕಾರವು ಬಿದ್ದುಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿಯಿಂದ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾದವು. ಒಳ್ಳೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆಂದು ಹಿಡಿದ ದಾರಿಯು ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನೆ ಕೆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಜಾತಿವಾರು ಮೆಂಬರರ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಡುಕಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಈ ಜಾತಿವಾರು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತರು. ಆದರೆ ಸ್ಯಾಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ವರದಿಯು ತಳುಹಿಸುವಾಗ ತಾವು ಹಿಡಿದ ದಾರಿಯು ತಪ್ಪೆಂದು ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿಯೇ ಬೇಡವೆಂದರು. ಕೇಂದ್ರೀಯದ ಹಣವು ಡ್ಯಾಅರ್ಕಿಯ ಸರಕಾರದ ಸಮಯ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಮತದವರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿದ್ದ ಜಾತಿವಾರು ಪಕ್ಷಗಳ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು." ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಲಗೋಶನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಇಂಡಿಯದ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಕೊಂಡಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಅರ್ಲಗೋಶನರು ಹೇಳುವುದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿವಾರು-

[illegible]

ಆಂಧ್ರಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ [illegible]

ಆಂಧ್ರಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಆಡಳಿತೆಯೊಳಗೆ ಕೈಹಾಕಲು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಸಾಧಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಫಂಡಿಗೆ ೨೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ವರ್ಷಾವಧಿ ೧೪॥ ಲಕ್ಷ ಗ್ರೇಂಟನ್ನೂ, ಕಟ್ಟೋಣಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. ೬॥ ಲಕ್ಷವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಹಣದ ಆಡಳಿತ ವಿಷಯ ತನಿಖಿ ನಡಿಸುವರೆ ಒಂದು ಫೈನೆನ್ಸ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವರು. ಸರಕಾರಿ ಹಣವನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅದು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೊ ಎಂದು ನೋಡುವುದರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಆಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಆಂಧ್ರಾ ಸೆನೆಟಿಗೆ ಇವೆ. ಆಂಧ್ರಾ ಸೆನೆಟಿನವರೂ ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನವರೂ ಈ ವಿಷಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಸೆನೆಟಿನವರ ಅಧಿಕಾರದೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೆವನಗಳಿಂದ ಕೈ ಹಚ್ಚುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇಂಡಿಯದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳ್ಯಾವವು?

ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್. ಅಲ್ಬಿಯನ್ ಬೆನರ್ಜಿಯವರು ಲಂಡನಿನ ಫೆಬಿಯನ್ ಸಂಘದ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 'ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು' ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಒಂದು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಬೇಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವೂ, ಸ್ಥಿರವೂ, ಬಲವಾದ ಸರಕಾರವೂ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಿರಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ತುಂಬುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಸೈನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಲಿರುವ ಹೇರಳ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಈಗಿರುವಷ್ಟು ಸೈನ್ಯವು ಆಗತ್ಯವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ ದೇಶದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೀಯರದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ತಡೆಗಟ್ಟುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರ ವಾದ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ಇವರ ವಾದವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೌಕಾ ಮಹಾಸಭೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸೆಂಟ ಜೇಮ್ಸ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜೋರ್ಜ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೌಕಾ ಮಹಾಸಭೆಯು ಬೇಗನೆ ಕೂಡಲಿರುವದು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಮೇರಿಕಾ, ಬ್ರಿಟನ್ ಫ್ರೆನ್ಸು, ಇಟಲಿ, ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರಲಿರುವರು. ಈ ಸಭೆಯ ಉದ್ದಿಶ್ಯವು ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ಆಯಾ ಸರಕಾರಗಳು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಲೋಕದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗೆ ಮೈತ್ರಿಯು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಭೂಸೈನ್ಯವನ್ನೂ ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಲೋಕವನ್ನೇ ನಾಶಪಡಿಸುವ ಮಹಾಭಯಂಕರವಾದ ಯುದ್ಧವು ನಡಿಯಿತು. ಈಗ ತಿರಿಗಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯೂ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗಗಳನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಕೂಡಲಿರುವ ಮಹಾಸಭೆಯ ಉದ್ದಿಶ್ಯ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೇನು ಎಂದು ಮುಂದಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸದೆ ಲೋಕದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ಜನಾಂಗಗಳು ಯುದ್ಧದ ದಾರಿಯನ್ನು ನೋಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸುಖವುಂಟಾದೀತು. ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ಕಾಯುತ್ತಿರುವದು.

[illegible]

ಆದರೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು [illegible] ವುದೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಶಯವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ [illegible] ಕಿನ ಅಭಾವ; ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಭಾವ; ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಾಕಾರದ ಹಾಳು ಸ್ಥಿತಿ.

• • • •

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಲಾರರೆ?

• • • •

ಮೊದಲೇ ಮಂಗಳೂರು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರೀ ನಾಟಕ ಸಭೆಯವರು ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಜನರನ್ನು ಆಹ್ಲಾದಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇಷ್ಟು ಉಳುವಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯೂ ಒಂದು ಸೆರ್ಕಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಲಿರುವರಂತೆ.

• • •

ಮಂಗಳೂರಿನವರ ಅದೃಷ್ಟವು ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆ. ಆನಂದವೇ ಆನಂದ!

• • • •

ತೆರಿಗೆಯ ನಿರಾಕರಣದ ವಿಷಯವಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳು ಈಗ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ವಿವಿಧ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳೆದೋರಹೊರಡುವವು. ಪಂಜಾಬ ಎಂಬಲ್ಲಾಗುವಾಗ ಮುಲ್ತಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆಯಂತೆ.

• • •

ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ವಿಜಯವು ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಭಿನಂದನೀಯ.

• • •

ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸುವ ವಿದೇಶೀ ಮದ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಸುಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿರುವರು. ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಮದ್ಯದ ಆಮದು ಬೆಳೆಯುವದು.

• • • •

ಮದ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವೆವೆಂದು ತೋರ್ಪಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ದೇಶೀಯರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಚತುರೋಪಾಯವೆಂದರೆ ಇದೇ!

• • • •

ಕಳೆದ ವರುಷ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಖಾದಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

• • • •

ಖಾದಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ ಒಂದರೆ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವ್ಯಾಪಾರವು ನಿಂತು ತಮ್ಮ ಹಣ ಹೆಚ್ಚುವದೆಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೀಯರು ಮರೆಯದಿರಲಿ.

• • • •

ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ತರದ ಒಂದು ಮದುವೆಯು ಸಂಘಟಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಎರಡು ವರುಷಗಳೊಳಗೆ ಸಂತತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರವಿವಾಹವು ರದ್ದಾಗುವದು. ಆಗ ಅವರಿರ್ವರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಂತೆ.

• • • •

ನಾಗರಿಕರೆಂದೆನ್ನಿಸುವವರು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿದರೂ ಅದು ಸರಿಯೆನ್ನಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಇದು ಪರೀಕ್ಷಾ (Experimental) ವಿವಾಹವಂತೆ.

• • •

ಗೋರಿಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಒಂದು ಜಾತಿಯು ಮಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಲ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಾಂಪತ್ಯವಿರುವುದೆಂದೂ, ಈ ದಾಂಪತ್ಯವು ಅವರಲ್ಲಿ ಮರಣಾಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುವದು.

• • •

ವಿವಾಹವಿಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವ ನಾಗರೀಕರೆನ್ನಿಸುವವರು ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಲಿ.

ಪ್ರಖ್ಯಾತರು ಸ್ವತಃ [illegible] "ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ" ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಅಜೀರ್ಣ, ಅಪಚನ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಬಡತ್ವ, ಜೀರ್ಣಜ್ವರ, ವಾಂತಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಹೊಸದಾದ ಯಾ ಹಳೆದಾದ ಕಫವಿಕಾರ, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತೂ ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ ಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದು ಹಸಿವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಹತ್ತುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಶರೀರವು ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಶಕ್ತತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧½ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	೧—೧೩—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ ,, ,, ,,	೧—೪—೦.
	ಅರ್ಧ ,, ,, ,, ,,	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲೆಂಬಿಕ ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್,

Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್. ## ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು [illegible] ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೇ ಎಣ್ಣೆಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಹಿತವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರದಿಂದ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಒಸರ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಆವರೆ ಜೋಕೆ! ಎಣ್ಣೆಯ ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಕೆಟ್ಟ ಹೊಲಸಿನ ಮತ್ತು [illegible] ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

[illegible]

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ [illegible]

ಕ್ರಯ ಸ್ಥಳ— ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,

ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,

[illegible], ವಿಜಾಪುರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ:

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೋಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ	[illegible]
,, ,, ,, ,, ,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	[illegible] 14
,, ,, ,, ,, ,, ಕನ್ನಡ ಮಿಟಿನೊಂದಿಗೆ	[illegible]
ಕನ್ನಡ ಮಿಟಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಸ್ಟಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡು ಡ್ಯಾರಿ	[illegible]
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮಿಡಿಯಮ್ ಸ್ಯಾಜಿದ್ದು	[illegible]
,, ,, ,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0 [illegible]

ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟಾಂಪು ಆಕ್ಟ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3½ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರಿಕೇಶ್ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುದ್ವ,

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,

ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ [illegible], 1—0—0, 1—[illegible]—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ [illegible] ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರ [illegible] ಪ್ರೀಮಿಯಮುಗಳ ಮೊತ್ತದ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು [illegible] ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ [illegible] ಧನ ಸಹಾಯ [illegible] ಈ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುದ್ವ,

ದ. ಕ. ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,

ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಮೂಲ್ಕಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಮಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು.

ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಮುದ್ದತು ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವದು.

ಸಾಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,

Managing Director.

[illegible]
[illegible] ... ೮-೯
[illegible] — [illegible], ಶಂಕರ ಗುರುನಾಯಕ [illegible] ಪತ್ರಸ್ಥ ... ೯
[illegible] ... ೯
[illegible] ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯೂ ... ೧೧
[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂದೇಶವು ... "
[illegible] ಭಂಗವು ... "
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ (ಗ್ರಾಮ) ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿದಾಗ ಸರಕಾರವು ಕೊಡಿಸಿದ ಉತ್ತರ ... "
ತಾ. ೨೪-೧-೩೦ರಿಂದ ತಾ. ೨-೩-೩೦ರ ವರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಮೊಕ್ಕಾಂ ... ೨
ಧವಲ - ಪ್ರೇಮ ... ೪
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟ ... ೧೪
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭರತ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಾಟ್ಯ ಅಥವಾ ನೃತ್ಯಕಲೆ ... "
ಕೊಡಗು ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ ... ೧೫

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೨೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦.

ವಿವಾಹ ಕ್ರಮಗಳ ಭವಿತವ್ಯ.

ಹುಡುಗಿಯರ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಯೇ ಮದುವೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಶಾರದರ ಮಸೂದೆಯು ಸುಧಾರಕರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕರಿಂದ ಖಂಡನೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. ಇತ್ತ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿವಾಹವಿಚ್ಛೇದ (Divorce)ದ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕಾಗಿ ಠರಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ವಿವಾಹವು ಸಂಧ್ರಮವಾಗಿರದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಅದು ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಧನಿಕರಿಂತಲೂ, ಬಡವರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕನ್ಯಾಪಿತನು ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನಾದರೂ ಅಡವಿಟ್ಟು ಬೆಳೆದ ಮಗುವಿನ ಮದುವೆಯ ಚಂದವನ್ನು ನೋಡಬಯಸುವನು. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ[illegible] ಬಾರದೆಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಸಂಬಂಧದ ನೂತನ ರೂಪವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ದೈವೀಸಂಬಂಧವೆಂದೂ ಶಾಶ್ವತ ಸಂಬಂಧವೆಂದೂ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಬರೇ ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು, ಅಂದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಕರ್ತಗಳ ಕರಾರುನಾಮೆಯಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವುದು. ಇನ್ನು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಂತೆ, ಅಮೇರಿಕದ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನೂ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವಾಗದಿದ್ದರೆ ರದ್ದಾಗುವ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು; ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದುವು, ಮಗುವಾಗಲಿಲ್ಲ; ಮದುವೆಯೂ ರದ್ದಾಯಿತು.

ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಗಳೊಳಗಿನ ವಿವಾಹಕ್ರಮಗಳ ಕೆಲವು ಪಾರ್ಶ್ವ ನೋಟಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಕೃತದ ವಿವಾಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನವುಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಅಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಚಾರವೊಂದು; ಮೇಲಿನ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿವಾಹಕ್ರಮಗಳು ಆಧುನಿಕ ಭಾವ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ತೇಲಿಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ವಿಚಾರವಿನ್ನೊಂದು; ಈ ರೀತಿ, ಹಿಂದೀ ಗೃಹ್ಯಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿತರಿರುವವರಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ವಿಚಾರಗಳು ಹರಿದೋರಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕು.

Love and Marry, ಪ್ರೇಮಿಸಿ ಮದುವೆಯಾಗು, ಅರ್ಥಾತ್ ಸ್ವಯಂವರದ ಕಡೆಗೆ ಈಗಿನ ಭಾವವು ಹರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗೌರವದ ಹಳೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ವಯಂ[illegible] [illegible] ಹಾಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯು [illegible] ದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅಷ್ಟು [illegible] ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಐವರು ಗಂಡಂದಿರ ಸೇವೆಯ ಯೋಗವು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಪೂತ ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಂಕ್ಷಿತ ವರನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಸಮಾಜಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೇ ಹಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸುವುದು ಹಿತಕರವಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಮಾನಸಿಕತೆಯನ್ನು ಪದ್ಧತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಸಮಾಜಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಬಾಳಬೇಕಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರೇಮದ ಅನುಭೂತಿಗೆ ಬಲಿಯಾಯುವುದು ಹಿತಕರವಲ್ಲವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಸಮಾಜ ಕ್ರಮಗಳು ಸಮಾಜದ ಶಾಶ್ವತ ಹಿತವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ರಚಿಸಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಧಾಂಧಲತನವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳದಿರಲಾರೆವು.

ಮದ್ರಾಸಿನ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದದ ಠರಾವಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಈ ಮೊದಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಇದರ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದ ಠರಾವಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿರಲಿ. ಅದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಆಶೆಯ ರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶಾರದರ ಮಸೂದೆ, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಇವುಗಳು ಅಗತ್ಯವೆನ್ನುವಾಗ ನಾವು ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಥಮದ್ದು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ವಿವಾಹಕ್ಕೂ, ಎರಡನೆಯದು ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದಕ್ಕೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರಗತಿಯಿಂದೊಯ್ಯಬಹುದು. ಈ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನಾವು ಅವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವೆವು.

ವಿವಾಹದ ಕಡೆಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಭಾವವನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬಾರದೆಂಬಿಸಿಯದೆ ಅಂತಹ ಭಾವಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆಂದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನೂ ಆಧುನಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದು [illegible] [illegible] ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿದರೇನೇ ವಿವಾಹ ಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಲ್ಲವು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಾವು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾರೆವು. ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದವರು ಖರ್ಚಿನ ಹೊರಲಾರದ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ವಿವಾಹವೆಂದರೆ ಬರೇ ಕೈಕೈಹಿಡಿದ್ದ[illegible]. [illegible] ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂದೆ ಬರುವ, ಅಷ್ಟೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ತೀರಬಾರದು. ಅದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಖರ್ಚು ನಿಲ್ಲುವುದು. ಆದರೆ ವಿವಾಹದ ಮಹತ್ವವು ಹೋಗುವುದು. ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಶಕ್ತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಲೇ ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು. ಆ ಸಂಭ್ರಮವಿಲ್ಲವಾದರೆ, ವಿವಾಹದ ಸುಂದರವೂ ಪವಿತ್ರವೂ ಆದ, ತನ್ನ ಯಾವಜ್ಜೀವವೂ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪತಿಪತ್ನಿಯರ ಮಾನಸಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಒಂದು ಚಿತ್ರವೇ ಕಳೆದುಹೋಗಿ, ವಿವಾಹವು ಮರೆತುಹೋಗುವುದು. ವಿವಾಹವೆಂದರೆ ಕರಾರುನಾಮೆಯಲ್ಲ. ಬಕ್ಕಂತ ಅನುಭೂತಿಯೊಡನೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕರಾರುನಾಮೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪ್ರೇಮದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತೀಕರಿಸಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಂಭ್ರಮಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರಲಾರವು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ—ಸಾಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ—ವಿವಾಹ ಕ್ರಮಗಳು ಇಂದಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ, ಹೀಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುವು. ಹಿಂದೀಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವುದೊಳ್ಳೆಯದು.

[illegible] ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible] [illegible] [illegible] ಸಹಾಯಕ್ಕೆ [illegible] [illegible].

— [illegible] ಸಹಕಾರ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರ [illegible] ಸೇರಿಯವರಿಗೂ ಯುದ್ಧವು ಹೊಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಂಚಿಸುವ ಹೊಸಹೊಸ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಕಳ್ಳರು ಒಂದು ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳವುಮಾಡಿ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಓಡುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಬಹು ದೂರ ಹೋದ ತರುವಾಯ ಕಳ್ಳರು ಒಂದು ಹೆಂಗಸಿನ ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಸಾಡಿದರು. ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಬಿದ್ದಳೆಂದು ನೆನಸಿ ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಪೋಲೀಸರು ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ರಹಸ್ಯವು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಕಳ್ಳರು ಪಾರಾಗಿಬಿಟ್ಟರು.

— ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟಪ್ಪಾಲು ವಿಮಾನವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವುದು. ಈ ಹಾದಿಯು ಹಳೇ ಹಾದಿಗಿಂತ ನೂರು ಮೈಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ಲಂಡನಿನ ಕಿಂಗ್ಸ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಲುಪಿದ ಟಪ್ಪಾಲನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲಿಸದಾಗ ಕಳ್ಳನ ಒಂದು ಮೋಟಾರುಕಾರು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಎರಡು ಟಪ್ಪಾಲು ಚೀಲಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದು ತನ್ನ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಓಡಿಹೋದನು. ಕಳವಾದ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ಪತ್ರಗಳಿದ್ದುವಂತೆ.

— ಸಿಲೋನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ದಾಸ್ಯವು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸಿಲೋನಿನ ಆ ಕೊಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದಾಕಿಯಬೇಕೆಂದು ಲೇಡಿ ಸೈಮನರವರು ಬ್ರಿಟನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಳವಳವನ್ನು ಹೂಡಿರುವರು. ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಗುಲಾಮರಿರುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಂತೆ.

— ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು. [illegible] ಒಂದು ಎರಡರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು [illegible] ಹಿಂದೆ ಕ್ರಮವಾದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ [illegible] ಸಮಾನ ಭೂತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಮನ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible] [illegible] ಸಿಸಿಲಿ ಮತ್ತು [illegible] [illegible] ಕಾಣದಿರು [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

— ಕಲಕತ್ತೆಯ [illegible] ಬಜಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ [illegible] ಧನಿಕನು [illegible] [illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ಶ್ರೀ [illegible] ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರವರು, ಬಂಗಾಳದ [illegible] ಬರೆದಿರುವ 'ವಸಂತ ಸೇನಾ' ಎಂಬ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವರು.

— [illegible] [illegible] ಬಂದೊಂದು [illegible] ಅವುಗಳ [illegible] ಸ್ವಾಧೀನ [illegible] ಪೋಲೀಸರು. ನವಜೀವನ ಭಾರತ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ [illegible] ಶೋಧಿಸಿಂದಿದಾಗ [illegible] [illegible] ಭಗತ್‌ಸಿಂಗರ [illegible]. ಅವರಿಗೆ [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಪ್ರತಿಗಳು, [illegible] ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳೂ ದೊರೆತಿರುವವು.

ಬಂಗಾಳದ [illegible] ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತರಿಗೆ ಕೊಡುವ [illegible] ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಅಂತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ವಾರ್ತೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ಬದಲು ಅದು ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ ಚಂದ್ರಭೋಸರು ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು. [illegible] ಸಂಧಿಯುಂಟಾಗುವ ವರೆಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಡೆದೇ [illegible] ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ [illegible], ಪೋಲೀಸ [illegible] [illegible] ಕಳವುರಿರುವರು.

— ಉತ್ತರ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಪೆಟ್ರೋಲು ಕಂಪೆನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕು ಒಡೆದುಹೋಗಿ ಗಣೇಶಚಂದ್ರನಂದಿಯೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನನು ಸತ್ತುಹೋದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ರಾಮನಗರದ ಬಾಂಬು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತರಾದ ಕೆ. ಪಿ. ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಪಿ. ನಾಯ್ಡು ಇವರಿಗೆ ೬ ವರುಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

— ನಂದಿದುರ್ಗದ ಗವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದೆಕಲ್ಲು ಒಡೆದು ಇಬ್ಬರು ಕೂಲಿಗಳು ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಬಿಟ್ಟರು.

[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ [illegible] "ಯಾವ ಆರ್ಯರು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆ [illegible] ಇನ್ನು [illegible] ಸರಕಾರದ ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನವು ನಮಗೆ ಒಂದು [illegible]" ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು [illegible] ಕೊಡುವರೆಂದೂ [illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಾವು ಆಧಾರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವೆವು:— ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು (ನೃತ್ಯ). ಲೇಖಕರು:— ಶ್ರೀ [illegible] ರಾವ್, ಬಿ. ಎ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಇದರ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೊಡುವೆವು.

ತಿರುಪತಿ:— ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ನೊಕ್ತೇಸರಿಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಿಜಾರ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾದಾಗ ಸಬ್ ಜಡ್ಜರು [illegible] ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜರ ಬದಲಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರೆಂದು ಓದಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಂಗಳೂರು:— ಮಂಗಳೂರು ಆರ್ ಅಕ್ಟೋರಿಯ [illegible] ಸಂಘದವರ ಒಂದು ಮಹಾಸಭೆಯು ತಾ. ೧೪ ೧—೩೦ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ದಿವಸ ಸಂಘದ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಜನಾಬ್ ಮಹಮೂದ್ ಬೆವಜ್ಜಿರ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದ್ದೂರರವರಿಗೆ ಖಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಿರುದು ದೊರೆತ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಿನ್ನ ವೈಸರಾಯರವರಿಗೂ, ಮಾನ್ಯ ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನರವರಿಗೂ ಸಂತೋಷ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನ ಪತ್ರಗಳ ಸಮೇತ ಮಾನ್ಯ ವೈಸರಾಯರವರಿಗೂ, ಮಹಿನ್ನ ಗವರ್ನರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಮಹಮೂದ್ ಬೆವಜ್ಜಿರ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರೀ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಸಭೆಯವರು ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ 'ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಇವರು ನಾಳೆ ಶನಿವಾರ 'ವೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು' ಎಂಬ ಇವರ ಅಮೋಘವಾದ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿತೋರಿಸಲಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾರೀಕು ೧೩ನೇ ಗುರುವಾರ ರಾತ್ರಿ ಘಂಟೆ [illegible] ಶ್ರೀ ಪಡಮನೂರು ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರವರು ಮಲ್ಕಿಯ [illegible] ದೈವಾಧೀನರಾದರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆನರಾ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ನಂತರ ಉಡುಪಿ ಮಿಶನ್ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭೂಗೋಳದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ತರುವಾಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಪತಿತೋದ್ಧಾರವನ್ನೇ ತನ್ನ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಮರಣದ ನಂತರ ಇವರು ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಆಂಧ್ರ ದೇಶದ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲುರವರ ಆಶ್ರಮದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಪುನಃ ಮದುವೆಯಾದರು. ಇವರ ಪುತ್ರಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯೆಂಬವಳು. ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು [illegible] ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳೆಂದೂ ಅವಳು ಮೃತಳಾದ್ದೂ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಪತ್ನಿಯು ಹಿಂದೆ ತಾಯಿಯೂ ಮೃತಳಾದಳು. ತದನಂತರ ಇವರ [illegible] ತನ್ನ ಎಷ್ಟೋ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಜನಸೇವೆಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ತಾನು [illegible] ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ [illegible] ಇವರ ಹೆಸರು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. [illegible] ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಶಾಂತಿಯನ್ನೀಯಲಿ!

ಇಲ್ಲಿಯ ಸೈಂಟ್ ಎಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ [illegible] ಕಳೆದ ತಾ. ೧೨ರಿಂದ [illegible] ವರೆಗೆ ಬಹು [illegible] ಜರಗಿತು.

ಉಂಬಳೆ:— ಇದೇ ತಾರೀಕು ೧೬ನೇ [illegible] ಸಂಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಇಲ್ಲಿಯ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಾಗಿಲು [illegible] ತಾ. 17ರಲ್ಲು ಸಾಂಗ್ಯವಾಗಿ ತೆರೆಸಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ನೂತನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ತಯಾರಾದ [illegible] ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಪ್ರವೇಶ ಸಮಾರಂಭವು ಬರುವ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನೂತನವಾಗಿ ತಯಾರಾದ ಶ್ರೀ ವೀರವಿಠಲ ಪ್ರಸಾದಿತ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯ [illegible] ಅಭಿನಯವನ್ನು [illegible] ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ [illegible] ಯೋಗ್ಯ ನಟರನ್ನು ತರಿಸಿ ಆಡಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible] ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸೇಟುಗಳ ಸಂದಣಿಯು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಶ್ರೀ ದೇವರು ಕರುಣಿಸಲಿ.

[illegible] ಸಮಯ [illegible] ಅಗ್ನಿ [illegible] ಮಾಡಿದ [illegible] ಸದ್ಯ ಮಾಡದೆಂತ ಮಾರ್ಗದಿ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ.

ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ:— ಇಲ್ಲಿಯ ಯುವಕ ಸಮಾಜದವರು ಇದೇ ಆಗಸ್ಟ ತಾ. ೧೯ಕ್ಕೆ 'ರಾಮಾಂಜನೇಯ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡುವದೆಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತರ ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಿಂದ ಸದರಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿ ಇದೇ ಬರುವ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೨ಕ್ಕೆ ಅಭಿನಯಿಸುವರು. ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಕರೋಪಾಡಿ ಮಿತ್ತನಡ್ಕ:— ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾ. ೨೯—೧೨—೧೯೨೯ನೇ ರವಿವಾರ ಮ. ರಾ. ರಾಜ್ಯಪುತ್ರರು [illegible] ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರ ಹುಕುಂ ಪ್ರಕಾರ ವಿಟ್ಲ ತಾ. ಎ. ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಸ್ಟಾಫು ಪಡೆದವರೂ ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರದ ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಈ ದಿನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಈ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ-ಬಾಲಕರೊಡನೆ ಆಟ, ಡ್ರಿಲ್ಲು, ಕ್ಯಾಂಪ್ ಫಾಯರ್ ಮೊದಲಾದ ತಮಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಈ ಶಾಲಾಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮ. ರಾ. ಮುಗುಳಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳೂ, ಕವಿಟಿ ಸಭೆಯೂ, 'ಸಾವಿತ್ರಿ ಸಿರಿಯ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನೂ ಚಲೋದಾಗಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ನಾಟಕ, ಭಾಷಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ವಿಟ್ಲ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಸ್ಟಾಫುಗಳನ್ನೂ ಮ. ರಾ. ಮುಗುಳಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರವರು ಆದರ ಪೂರ್ವಕ ಊಟ ಉಪಚಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದುದು ಅಭಿನಂದನೀಯವಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಡಕಾಯಿತರೊಡನೆ ಹುಡುಗಿಯ ಕಾದಾಟ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಯಂಕರ ರೀತಿಯ ಕಳವು ನಡೆಯಿತು. [illegible] ಮಲಗಿದ್ದ ಕೋಣೆಗೆ ಸುಮಾರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೩ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಳ್ಳನೊಬ್ಬನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಕಳ್ಳನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಆಭರಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡಿ ಓಡುವುದರಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹೆಂಡತಿಯು ಎಚ್ಚತ್ತು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. ಗಂಡನು ಒಡನೆ ಎದ್ದು ಕಳ್ಳನ ಸೊಂಟವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವನನ್ನು ತಡೆದನು. ಕೆಲ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಅವರೊಳಗೆ ಬಡಿದಾಟವಾಯಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯು ಗಂಡನ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಆದರೆ ಕಳ್ಳನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಗಂಡನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿವಿದು ಬಿಟ್ಟನು. [illegible] ಗಂಡನು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. [illegible] ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದಳು. ಅವರೊಳಗೂ ಬಹು ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಬಡಿದಾಟವಾಯಿತು. ಆವಳು ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಕೇಳಿ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಕಳ್ಳನಿಂದ ತಿವಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಗಂಡನು ಮಾರನೆ ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸತ್ತು ಹೋದನು.

ಅಮೇರಿಕನ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿ.

ಸಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋವಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು. ಈ ಸ್ವಾಮಿಗಳು [illegible] ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳ [illegible] ಅವರ ಮನೆಯಿಂದ [illegible] ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ [illegible] ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ [illegible] ತನ್ನ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನಿತ್ತರು [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರ ಸದಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ [illegible] ವಾಚನಾಲಯವು [illegible] ಅವರ ಅಂಬೋಣ.

ಸಹೋದರರ ಕೊಲೆ.

[illegible] ಸಹೋದರರನ್ನು [illegible] ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಹಾಕಿರುವನು. [illegible] ಮುಂದರಿಸಿದ್ದನು. ಸಹೋದರರು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ [illegible] ಸಹೋದರರ ಮನೆಗೆ [illegible] ಕಳ್ಳ [illegible] ಕೊಂದು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಆಪಾದಿತನನ್ನು ಹಿಡಿದರು. [illegible]

[illegible] ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದಂತೆ ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ ಶಪಥ [illegible] ಆಯಿತು. ತಸದೀಕನು ತನ್ನ [illegible] ಅವನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದನು. ಎಲ್ಲ ಗುಂಡುಗಳು [illegible] ಎಂಬ ಮುಂಡಿಗಳು [illegible] ಸಾಕ್ಷಿದ ಬಹಾಕಿವರು [illegible] ಕೊಂದರು. ತಸದೀಕ [illegible] ಮಾಡಿರುವನು. ಅವರಲ್ಲಿ ೧೩ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಜೀವಿತ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೊಬ್ಬ ವಕೀಲನು.

ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ಜಡ್ಜಮೆಂಟನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವಕೀಲನೊಬ್ಬನಿರುವನು. ವಕೀಲನು ಅಪಾದಿತರ ಕಡೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ವಕೀಲನೇ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ಜಡ್ಜಮೆಂಟನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕಕ್ಷಿಗಾರರನ್ನು ತಪ್ಪುಗಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಹಿಂದೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಮೊಹರೀರನ ಮೂಲಕ ಈ ರಹಸ್ಯವು ಬಯಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಜಡ್ಜಮೆಂಟನ್ನು ತಾನೇ ಬರೆದುದಾದರೂ ಅಪಾದಿತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ನೆಂಬ ಕೊನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನೇ ಬರೆದನೆಂದು ವಕೀಲನ ಅಂಬೋಣ. ಆದರೆ ತನಗೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯೂ ತಿಳಿಯದೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಹೇಳಿಕೆ. ವಕೀಲನು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದನು ವಕೀಲನ ತಪ್ಪೆಂದಾಗಿ ವಕೀಲನು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಕಾಲತ್ತು ಮಾಡಬಾರದೆಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧಿವೇಶನ.

ಕಳೆದ ತಾರೀಕು ೨೦ನೇ ದಿನ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧಿವೇಶನವು ನಡೆಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು [illegible] ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ [illegible] ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಹಲವರು [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೊಳಗೂ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಗೆ [illegible] ಬರಲು [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಎಸೆಂಬ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಕೋಲಿನೊಂದಿಗೆ ಆರು ಕಾರ್ಟ್ರಿಜುಗಳು ಉಚಿತ ಸಿಗುವವು. ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ 5 ಮಾತ್ರ. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 8.

ಉತ್ತಮ ಏಯರ್ ಗನ್.

ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಏಯರ್ ಗನ್ನುಗಳಿವೆ. ಅವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಹು ಸಮಯ ಬಾಳಿ, ಒಡೆಯುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಡಿನೊಂದಿಗೆ 1000 ಚರೆಗಳು ಉಚಿತ. ಒಂದು ಗುಂಡಿನದಕ್ಕೆ ರೂ. 6—0—0; 350 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 8—0—0; ರೂ. 9—0—0; 500 ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 10; ರೂ. 11; ಒಂದು ಸಾವಿರ ಚರೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 15. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 2.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಕಪೂರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪೋಸ್ಟು ಬಾಕ್ಸ್ ನಂಬ್ರ 6795, ಬಿ. ಬಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಗೀತಾಜಯಂತಿಯ ಅಭಿನಂದನೋತ್ಸವದ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣೀ ಮಹಾಮಾತೃಶ್ರೀ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಕರ್ಣಾಟಕಸ್ಥರ ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

ಸಚಿತ್ರ ಕನ್ನಡ ಸುದಿಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"

೧೫ನೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೩—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಮತ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುವು. [illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

ಇದು ಆಮಲಕ ಅನ್ನು ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಮೇಹಲಕ್ಷ್ಯ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೆಗಡಿ, ಸ್ವರಭಂಗ ವ್ಯಾಧಿಯ ಅಶಕ್ತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತು ನರಗಳ ಶಕ್ತಿ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ದೃಷ್ಟಿಹೀನತೆ, ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗೋಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೃಢಗಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಲೇಹವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ. 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 1/90 ಸ್ವಾಮಿಯಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಬೀದಿ, ಜಿ. ಟಿ. ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಉಡುಪಿ ಸ್ಟೋರ್.
[illegible] ಏಜಂಟರು:— ವಿ. ಎಲ್. ಭಾಸ್ಕರ್ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.
[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಮು. [illegible], ಪುತ್ತೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ವಿವರ ಕಟ್ಟಳೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Estd. 1900.

[illegible] ... ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೆ ... ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ... ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ... ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸರಾಫ ವ್ಯಾಪಾರಿ,
[illegible], ಸೇಲಂ, (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ)

NOTICE.

In the Court of the District Judge of South Kanara.

O. P. No. 133/29.

In the matter of the will Thomas Alfred Maurice D'Souza—deceased.

Mary D'Souza—Petitioner.

Notice is hereby given that application has been made to the abovenamed court for grant of Probate to the will of Thomas Alfred Maurice D'Souza who died on 15—9—'29 in Falneer Mangalore to the Petitioner, one of the executors named in the said will, and that the 30th day of January 1930 has been appointed for the hearing of the said application.

MANGALORE, 17th Jan. 1930 } **P. D'Souza**, B. A. B. L. & **L. C. Pais**, B. A. B. L. *Vakils for Petitioner.*

ನೋಟೀಸು.

ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಪುರ ಮಠದ ಶ್ರೀಮದ್ವಿದ್ಯಾಪೂರ್ಣತೀರ್ಥ ಪಾದಂಗಳವರು ವಾದಿಯಾಗಿ 2ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿರು ಉತ್ತರಾದಿ ಮಠದ ಸತ್ಯಧ್ಯಾನತೀರ್ಥ ಶ್ರೀ ಪಾದಂಗಳವರು ವಗೈರೆ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಉಡುಪಿ ಡಿ. ಮು. ಕೋರ್ಟು ಕ್ರಮ ನಂಬ್ರ 127/29ನೇ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸದರಿ 2ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ಅನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ನೋಟೀಸು ಅವರ ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಸದರಿ ಕೋರ್ಟು ದ್ವಾರಾಗೂ ಅಂಟಿಸಿ ಜ್ಯಾರಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಸದರಿ ಕೋರ್ಟು R. I. A. No. 1/30ನೇ ಅರ್ಜಿ ಮೇಲೆ ತಾ 3—1—'30ಲ್ಲು ಹುಕುಂ ಆಗಿಯದೆ. ಮತ್ತು ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ತಾ. 14—2—'30ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದರಿ 2ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿರ ಉದಾಹರಣೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ದಿವಸದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಜ್ಯಾಹೀರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ನಂಬ್ರವು ಮೇಲ್ಕಂಡ ತಾರೀಕಿಗೆ 2ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿರ ಅವಗುಣಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದೀತೆಂದು ಈ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿದಿರುವುದು.

ಉಡುಪಿ, ತಾ. 16—1—'30. } **M. Ramakrishna Rao,** *Vakil for Plaintiff.*

[illegible]

[illegible] ಸಂದೇಶದ [illegible] ದಿನದ [illegible]

[illegible] ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪಟ್ಟಯಿಸಿ [illegible]

[illegible] ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಿನ ೮ ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ನಡೆಸಬೇಕು.

[illegible] (ಪತ್ತು, ಹತ್ತು ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ) "ರಾಷ್ಟ್ರ [illegible] ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ.

[illegible] ಹಾಡಲಾಗುವ "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ.

[illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಕೆಳಗೆ "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ.

[illegible] ಸಭೆಯ ಕೆಲಸವು ಪೂರೈಯಾದ ನಂತರ [illegible] (ಧ್ವಜವನ್ನು ಇಳಿಸುವ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು [illegible]

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಓದತಕ್ಕದ್ದು. ಇತರ ಯಾವ ಭಾಷಣಗಳು ಆಗಕೂಡದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂದೇಶವು ಓದಲ್ಪಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ವರೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸೇವಾದಲದ ಗಣವೇಷವು ಇಡಿಯ ಪ್ರಥಮ "ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ" ವಂದನೆಯ ಸಮಾರಂಭವು ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿರುವುದು.)

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯ ಸೇವಾದಲದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಮಂಡಲಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಭಾಸದರೂ ಅವರಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ತರುಣ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರೂ ಮತ್ತು ತರುಣ ಸಂಘಗಳ ಸಭಾಸದರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವೀ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಶಾಂತತೆಯಿಂದಲೂ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆ ದಿವಸ ಸರ್ವರೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಗದದ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಚಿತ್ರವುಳ್ಳ ಬಿಲ್ಲೆ (lockets) ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರಗಳ (ಎದೆಯ) ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಯಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಲದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು (ಕಾಗದದ ನಿಶಾನೆಗಳು) ಸಿಕ್ಕಗೊಂಡ; ಬಿಲ್ಲೆಗಳು ಆನೆಗೊಂದು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೇ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುವದು.

ಎಲ್ಲರೂ ಈ ನಿಶಾನೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಬೇಗನೇ ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಇತರ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಆ ದಿವಸ ತಾ. (೨೬-೧-'೩೦) ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೧೬-೧-'೩೦. } ನಾ. ಸು. ಹರ್ಡೀಕರ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಹಿಂ. ಸೇ. ದಲ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂದೇಶವು.

ತಾ. ೧೬-೧-೩೦ನೇ ದಿವಸ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿತು. ಆ ದಿವಸ ಡಾ. ಹರ್ಡೀಕರರೂ, ಶ್ರೀ ರಮಾಕಾಂತ ಗೋಳಕೇರಿ, ಶ್ರೀ, ಗುರುರಾವ ಪಾಳಪೇಕರ ಮೊದಲಾದವರು 'ಲಾಹೋರ' ಕಾಂಗ್ರೆಸ್' ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತಾಡಿದರು. "ನಾವು ಇದು ವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೇವೆಗೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಮಹದಂತರವಿದೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಿಜವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನೂ ಮರಣವನ್ನೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂಬುದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ತಿರುಳಾಗಿತ್ತು.

ಸಭೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ೨೬ನೇಯ ತಾರೀಕಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮತ್ತು ೨೬ನೇಯ ತಾರೀಕಿನ ದಿವಸ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೂ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಹುರುಪಿನ ತರುಣರ ಹೆಸರುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವು. ನಗರ ರಕ್ಷಕ (ಸಿವಿಕ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ) ರನ್ನು ಆಯಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಊರಲ್ಲಿ ೧೧ ಜನರಂತೆ ನಿಯಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಡಾ. ಹರ್ಡೀಕರರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕೆಲಸವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಗರ ರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಂದಿನ್ನ ತರುಣರ ಹೆಸರುಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಸಭೆಗೆ ಪ್ರಚಂಡ ಸಮುದಾಯವು ಕೂಡಿತ್ತು. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಪೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮವೂ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ತಾ. ೧೬-೧-೩೦. — ರಾ. ವಿ. ಕಡಿಗುದರಿ, ದಲದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈಗ ಅನಂತರಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ವ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. ಅತೀ ವೇಗವುಳ್ಳ ವ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು ಹನುಮಾನ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ ಲೈನು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುರುಪುರ, ಕೈಕಂಬಕ್ಕಾಗಿ ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲುಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. ಗುರುಪುರ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ ವಗೈರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡವಿನ ಯಾವದೊಂದು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಆ ಕಡವುಗಳ ಭಾದೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಟಿಕೇಟು ಆಫೀಸು —
ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

ಕನ್ನಡಿಗರೂ, ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವೂ.

ಡಾ. ಹರ್ಡೀಕರರು ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಸಾಬರಮತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಲದ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದರು.

ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ನಾಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿರುವ ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಡಾ. ಹರ್ಡೀಕರರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡುತ್ತಲೇ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳೂ, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳೂ ಸಶಕ್ತರೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಿಗಳೂ ಆದ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಟೊಂಕಕಟ್ಟುವಂತೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕನ್ನಡ ತರುಣರನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಅವರು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವ ಕಾರ್ಯವು "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ"ವೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಜನವರಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೮ನೇ ತಾರೀಕಿನ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವುದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೇಮಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ, ತರುಣ ಸಂಘಗಳೂ, ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಘೋಷಣೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತರುಣರ ಕಕ್ಷ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಸೇವಾದಲದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಡಾ. ಹರ್ಡೀಕರರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೂ ಪರೀಕ್ಷೆಕಾಲವು ಬಂದೊದಗಿರುವುದು. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾನವನ್ನೂ ಗೌರವವನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆಂದ್ರ ಬಳಿಕ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೂ ಸೇವಾದಲ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುವರೋ? ಡಾ. ಹರ್ಡೀಕರರು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಂದ ಇದರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾಗಬಯಸುವವರು ಸರ್ವರೂ ಅವರೊಡನೆ ಕೂಡಲೇ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಯಿದೆ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ತಾ. ೧೬-೧-೩೦. — ರಾ. ವಿ. ಕಡಿಗುದರಿ, ದಲದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಗ್ರಾಮುದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರಕಾರವು ಕೊಡಿಸಿದ ಅಪ್ಪಣೆ.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆ.

ಜಿ. ಒ. M. S. ೩೩೪೯ ತಾ. ೨೦ ಡಿಸೆಂಬರ ೧೯೨೯.

ಹುಕುಂ — ಮಿ. ರಾ. ರಾ. ಕೆ. ಆರ್. ಕಾರಂತ ಎಮ್. ಎಲ್. ಸಿ.ಯವರು ತಾ. ೬-೨-೨೯ಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಗ್ರಾಮಭಾಗದ ಸಂಬಳ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಪತ್ರವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ತಾರೀಕು ೨೮-೪-೨೯ರ ದಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಗ್ರಾಮನೌಕರರ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಖತಃ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಸರಕಾರದವರು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹುಕುಮನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

(i) ಗ್ರಾಮಭಾಗದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಚಾರ: — ಸಂಬಳವನ್ನು ಏರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಈಗ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲನ್ನುತ್ತದೆ.

(ii) ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ತೆ — ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಭತ್ತೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವರೆ ಸರಕಾರವು ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

(iii) ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು — ಮದ್ರಾಸು ಎಲೇಕ್ಷ ಕೋರ್ಟು ಅಕ್ಟ ೧೯ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿನಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಉದಾ — ಸಂಬ್ರಗಳ ಕೋರ್ಟು ರಜಿಸ್ಟರು ಇರಿಸುವುದು, ಕೋರ್ಟು ವರದಿ ಬರೆಯುವುದು, ಇವು ಶಾನುಭೋಗರ ಕೆಲಸಗಳು. ವಿಲೇಜ ಎಕೌಂಟು ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್‌ಕೆಗೆ ಹೊಂದಿ ನಮೂನೆ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸ. ವಿಲ್ಲೇಜ ಸೆಟ್‌ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಲಗಳ ಗಡಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಲೆಂಡ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಮೆನರ ಕೆಲಸವು ಆಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಭಾಗದ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಷಯಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

(iv) ಮೇಲಾಧಿಕಾರರು ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ: — ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನೋಡುವರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

(v) ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ — ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ತಿಂಗಳು, ಅಥವಾ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ದಿನ ಹಾಜರಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು ಜಮಾಬಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

(ಗವರ್ನರ್ ಇನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ರ ಹುಕುಮ ಮೇರೆಗೆ)

H. R. Pate, Sect. to the Govt.

ರುಚಿಕರ ಆಹಾರ.

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ, ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ರುಚಿಕರವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಕೆಳಗಿನದೇ ಉತ್ತಮವು. ಬಿಸಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಬಿಸಿ ಗೋದಿ ರೊಟ್ಟಿ (Bread) ಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೊಸರಿನವರೆ ಉತ್ತಮ. ರೊಟ್ಟಿಯು ಮೆದುಗೆಯನ್ನು ಹೀರುವ ವರೆಗೆ ಕಾದಿದ್ದು ತರುವಾಯ ಅವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಸಬೇಕು. ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು, ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ರುಚಿಕರವೂ ಆರೋಗ್ಯಕರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಬಾಳೆಹಣ್ಣು.

ಎಲೆಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರವಿದೆಯೆಂದು ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಅದರ ನೀರೊಡಗಿನವು ಹಲವಾರು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ ಶರೀರಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವಂತಹುದೂ ಆಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಇತರ ತರಕಾರಿಗಳಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವಾಗಿದೆ.

ಚೊಕೊಲೇಟುಗಳ ಉಪಯೋಗ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಾನಿಯುಂಟುಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಚೊಕೊಲೇಟು ಮತ್ತು ಪೇಪರ್ ಮಿಠಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಿಕೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಚೊಕೊಲೇಟು ಅತ್ಯಂತ ಹಾನಿಕರವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವು ವಿಶೇಷ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು. ಚೊಕೊಲೇಟುಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಬಾದಾಮಿ, ಒಣದ್ರಾಕ್ಷೆ ದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಬಹಳ ಅಧಿಕವಿರುತ್ತದೆ.

[illegible]

800 [illegible] ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ [illegible]

[illegible] ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನೂ [illegible] ಪ್ರಾಕ್ಟಿಯೊಳು [illegible] ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ವೈ ಶ್ವಾ ನ ರಾ ಸ ವ .

([illegible], ಜಾಂಡೀಸಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ.)

[illegible] ಹುಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲ ಕ್ಷ್ಮೀ ವಿ ಲಾ ಸ ರ ಸ .

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

[illegible] ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀ ನಿ ವಾ ಸ ತೈ ಲ .

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸೆಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು [illegible]

ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—

ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ

ಮಂಗಳೂರು ಟವರಿನ ಹತ್ತಿರ.

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಂಟಕವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿರುವ [illegible] ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,

1/94 ಚೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆ ಮಾಡಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,

1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರದ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿಂದಕಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಪಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತ ಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಪ್ಪಗಿನ ಚರ್ಯೆ, ನಿರ್ಬಲ ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು, ಪೌರುಷತ್ವಹೀನ ದೇಹ, ಅಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವ, [illegible], ಅಂಜುಬುರುಕತನ, [illegible], ಸ್ವಪ್ನದೋಷ, ವೀರ್ಯದ ನೀರು, ಆಲಸ್ಯ, [illegible], ಉರಿಮೂತ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, [illegible], ಎಲ್ಲ ಥರದ ಮೂತ್ರರೋಗ, ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ, ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಏಳು ಧಾತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ [illegible] ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುಕಾಲ, ಕೆಂಪು ಹಾಗು ಬಿಳಿ ಪ್ರದರ ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಕಳ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು [illegible] ತೊಲೆಯ ವರೆಗೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. [illegible] ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧-೪-೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೪, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧೧, ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪ್ಯಾಕಿಂಗಿನ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,

5c Divison, [illegible]

ಅರ್ಕಶೆಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರವಾಹಿಮಿತ್ರ ಮೂರ್ತಿಮಂತವೈದ್ಯ.

ಇದು ಅರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೀಸು ರಸಾಯನ [illegible]. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಪತ್ರಗಳು [illegible] ದಾಖಲೆಗಳು, [illegible], [illegible] ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. [illegible] ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ಇರುವ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಜಾಗವು ಸಾಲದು ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, [illegible], ಹಡೆದ ಸಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಜೀರ್ಣ, ಕಾಲರಾ (ಮಾರಿಕಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮೂಲರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ನಾರಹುಣ್ಣು, ಶಸ್ತ್ರಗಾಯ, [illegible], [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳು, [illegible], [illegible], [illegible], ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲ, [illegible] ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, [illegible], ಮುಟ್ಟುದೋಷ, [illegible], [illegible], ಮತ್ತು [illegible] ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವುವು.

[illegible]

☞ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಟಿ. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಸಂಪಾದಕ ಅರ್ಕಶೆಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ

ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ.)

Grand Clearing Sale!

ನಮ್ಮ '[illegible]' ಎಂಬ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುವವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. 36ಘ ಗಡಿಯಾರ ಒಂದು, (ಮೂರು ವರುಷದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ) [illegible] ವಾಚು, ಒಂದು ಚೈನು, ಒಂದು ಅಂಗಿ, ಒಂದು ಕರವಸ್ತ್ರ, ಒಂದು ಕನ್ನಡಿ, ಒಂದು ಬಾಚಣಿಗೆ, ಒಂದು ಸಾಬೂನು, ಒಂದು ಫೌಂಟೆನ್ ಪೆನ್ನು, ಒಂದು ಛತ್ರಿ, ಒಂದು [illegible], [illegible] ಗುಂಡಿಗಳು, ಒಂದು ಜೋಡಾ ಮೆಟ್ಟುಗಳು. (ಕಾಲಿನ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.) ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ. ಒಟ್ಟು ರೂ. 4—10—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,

ಶಾಮಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,

ಪಿ. ಓ. ಬಾಗ್ ಬಜಾರ್, ಕಲಕತ್ತಾ.

PAUL & CO,

Sham Bazaar Street,

P. O. Bag Bazaar, Calcutta.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ [illegible] ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತಿಳಿದು [illegible] ಅರ್ಧ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. [illegible] ಆಯಾ ಸರಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ದೊರಕುವಂತೆ [illegible] ಓದುಬರಹ ಬಾರದೆ ಇರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೇ ಅತಿ [illegible]. ಅಮೆರಿಕ, ಕೆನಡಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಜರ್ಮನಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ತೊಂಬತ್ತೈದು ಜನರಿಗೆ ಓದುಬರಹವಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಓದುಬರಹ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಅತಿ ಜಾಸ್ತಿ. ನೂರು ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ತೊಂಬತ್ತಮೂರು ಜನರಿಗೆ ಅಕ್ಷರದ ಗುರ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಜನರು ಕುರುಡರೇ ಎಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತ ಸಂಬಂಧವೇಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನಾಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲಿ ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ಬಲು ಕಡಿಮೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ. ಶೇಕಡಾ ೯೩ ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಓದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಲೋಕವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹೇಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರೂ, ನಿಪುಣರೂ, ಜ್ಞಾನವಂತರೂ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಾದಾಗ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ಚತುರತೆಯಿಂದಲೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಶ್ರಮಪಡುವರು. ಆದರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸದೆ ಇರುವ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರಿರುವರು. ಮನೆಬಾಗಲಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ಇರುವ ಪೋಷಕರು ಎಷ್ಟಿಲ್ಲ!

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೯೦೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಎಂಟೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಂದರೆ [illegible] ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚು ಎರಡರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಓದುಬರಹ ಉಳ್ಳ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಎರಡರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂತ ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಒಂದು ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆ ಅದರ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಯುವುದು ಎಂತ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷಣವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಾವು ಕಲಿತದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ವಿಧಿತವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂಥಾ ಬಾಲಕಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರದ ಗುರ್ತು ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಾಲಾ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ್ ರವರ ಅನುಭವವೂ ಇದೇಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ಪಾಠಗಳನ್ನಾದರೂ ಪೂರೈಸದೇ ಹೋದರೆ, ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನರೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಗೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರು ತಾವು ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವರು ಎಂದ ಮೇಲೆ, ಅವರ ವಿದ್ಯಾ[illegible]

[illegible] ಹಣವು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ[illegible]ವಾಗಿದೆ.

[illegible] ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ೧೦೦ ಬಾಲಕರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಯುವವರು ೩೦ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ. ಬಾಲಕಿಯರಲ್ಲಿ ೧೦೦ರಲ್ಲಿ ೬ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಬಾಲಕರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೮೦ ಪಾಲೂ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೯೪ ಪಾಲೂ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ, ಅಂದರೆ ಓದುಬರಹ ಇರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ, ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಜನರನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಆ ಉದ್ದೇಶವು ಬಹಳವಾಗಿ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ, ಅಷ್ಟು ಧನವೂ—ಅಂದರೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೭ ಲಕ್ಷ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ?

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಹಣವು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ೧೦೦ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೧೮ ಮಂದಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ೮೨ ಪಾಲು ವೆಚ್ಚವು ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು ಹೇಳಲು ಅನುಮಾನವೇನು?

ಈ ನಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೇನು? ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಧನವ್ಯಯವು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂತ ಕೆಲವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ.

೧. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮುಂಚೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೂ ಪೋಷಕರಿಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ತಕ್ಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡದೆ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.

೨. ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ, ಸಮಾಜದ ಮುಖಂಡರೂ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿತ ಬೇರೇ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರುಗಳೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರೈಸದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಓದುಬರಹದ ಗುರ್ತು ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

೩. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿದಾರರೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ, ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಶ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

೪. ಬಡತನದಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಥವಾ ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಊಟದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರೂ, ದೇವಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೂ, ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು.

ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವ ಧನವು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗದಂತೆ ನೋಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಕರ್ತವ್ಯವು.

ಹೆಸರುಗೊಂಡ ನರ್ತಕರೂ ಗಾಯಕರೂ ಇದ್ದರು. ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿವಸ ಪಟ್ಟಣದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನರ್ತನವೂ ಗಾಯನವೂ ಇತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ರಾಜರ ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿದ್ರಾ ಸಮಯವು ಹತ್ತಿರಬರುವಾಗ ಗಾಯನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾಯನ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕೇಳುತ್ತಾ ಅರಸರು ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಸರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುವ ಸಮಯವಾದಾಗ ಗಾಯನದಿಂದಲೇ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

[ಸಶೇಷ]

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರ ನಾಟ್ಯ ಅಥವಾ ನೃತ್ಯಕಲೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರವು ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಗಳು ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಈ ನಾಟ್ಯ ಅಥವಾ ನೃತ್ಯಕಲೆಗೆ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರವೆನ್ನುವರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ನಾಟ್ಯಕಲೆಯ ಮೂಲಪುರುಷನು ಭರತಋಷಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಭರತಋಷಿಗೆ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದ ಗುರುವು ತಾಂಡವಮುನಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ತಾಂಡವಮುನಿಯ ಗುರು ಈಶ್ವರನು. ಈಶ್ವರನು ತಾನೇ ಕುಣಿದು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ತಾಂಡವಮುನಿಗೆ ಕಲಿಸಿದನು. ಅವನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಭರತಋಷಿಯು ಭರತಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆದನು.

ಈ ನಾಟ್ಯಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ, ಲಾಸ್ಯ ಎಂಬ ಎರಡು ಭೇದಗಳಿವೆ.

ನೃತ್ಯವೆಂದರೆ ಕುಣಿಯುವದು. ಈ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕುಣಿಯುವಾಗ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ ಹಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಭಿನವಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕುಣಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೇ ಕುಣಿಯುವವನ ಅಥವಾ ಕುಣಿಯುವವಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಈ ಕುಣಿಯುವಿಕೆಯು ದಶಾವತಾರ ಆಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ತಮಿಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುಣಿಯುವಾಗ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಕುಣಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಡುವವರು ಅವರ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಹಾಡುವರು. ಮರಾಠಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುಣಿಯುವಾಗಲೇ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನರ್ತನ ಅಥವಾ ಭರತನಾಟ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವರು.

ಲಾಸ್ಯ—ಈ ತರದ ನಾಟ್ಯದ ಮೂಲಪುರುಷಳು ಶಿವನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಶಿವಭಕ್ತನೂ ಬಾಣಾಸುರನ ಮಗಳೂ ಆದ ಉಷಾದೇವಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿಯು ಈ ತರದ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಿದಳು. ಈ ಉಷಾದೇವಿಯು ಕೃಷ್ಣನ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ದ್ವಾರಕಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಳಿಕೊಂಡಳು. ನಂದಗೋಕುಲ ಮತ್ತು ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿರುವ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಷಾದೇವಿಯಿಂದ, ನಾಟ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡರು. ಇವರಿಂದ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಈ ತರದ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತರು. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಲೆಯು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತು. ಉಷಾದೇವಿಗೆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಎಂಬ ಸ್ನೇಹಿತೆಯೊಬ್ಬಳಿದ್ದಳು. (ಇವಳನ್ನು ಜನರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರನ ಲೇಖೆಯೆನ್ನುವರು) ಇವಳು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರವೀಣಳಾಗಿದ್ದಳು. ಇವಳು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಅರಸನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಉಷೆಯು ತಾನೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಅರಸರನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದಲ್ಲದೆ ಇವಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಕುಣಿತದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ. ಸರಸ್ವತಿಯು ಗಾಯನದ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯದ ದೇವತೆ. ಮಹಾದೇವನು ನಾಟ್ಯ ಮತ್ತು ಗಾಯನದ ವ್ಯಾಕರಣದ ದೇವತೆಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಋಗ್ವೇದದ ಕಾಲ—ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಸಣ್ಣ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಟ್ಟು ಜರಿಯ ರವಕೆಯನ್ನುಟ್ಟು ಕುಣಿಯುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ತರದ ಪದ್ಧತಿಯು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದರೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಗಂಡಸರು ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಂಗಾರದ ಕವಚವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಭಿನಯಯುಕ್ತವಾಗಿ ಯುದ್ಧದ ನಾಟ್ಯಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭಕ್ತರ ನಾಟ್ಯ—ಈಗ ಭಜನೆಯ ಸಮಯ ಪಂಢರಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಕುಣಿಯುವ ನಾಟ್ಯವೂ ಋಗ್ವೇದದ ಕಾಲದಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಈ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ರಾಮಾಯಣದ ಕಾಲ—ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನರ್ತನ ಮತ್ತು ಗಾಯನ ವಿದ್ಯೆಗಳು ಬಹಳ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ದಶರಥನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ

[illegible]

[illegible] (ಪ್ರ. ರ.) [illegible] (ಕ.ಸ.)

[illegible] ವೈದ್ಯ [illegible] ಮುದ್ದು [illegible] ವೈದ್ಯ [illegible] ವೈದ್ಯರ [illegible] ಮಾಡದೆ! ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳ [illegible] ವೈದ್ಯರಿಂದ [illegible] ಇಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಡಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ [illegible], [illegible], [illegible], ನವ್ಯ, [illegible] ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ [illegible] ತಯಾರ [illegible]. [illegible] ದೇಶದ ರೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ರೋಗದ ವಿವರವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು, [illegible] ಕಾಲ, [illegible], [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿ [illegible] ತಿಂದಿರುವ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ [illegible] ಆ ವಿವರ ಹಿಂದೆ ನಡೆಸಿದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇರುವದಾದರೆ ಆ ವಿವರ ಮತ್ತು [illegible] ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು [illegible] ಎಂಬೀ ವಿವರಗಳು [illegible] ಮುಖಾಂತರ [illegible] ಅಂಥಾ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸುವರೆಯೂ [illegible] ಸಂದರ್ಭ [illegible] ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆಸಲ್ಲಿ [illegible] ಆಗಿ [illegible] ಗರೀಬರಿಗೆ ಅವರ ಅಗತ್ಯದ ಮತ್ತಿನ [illegible] ರೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮದ್ದು ವಿವರ ಅವನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಸದರಿ ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯು [illegible] ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದು. ಅಗತ್ಯಪಡುವವರಿಗೆ ಮದ್ದುಗಳನ್ನು [illegible] ಇವೆ. [illegible] ವಿವರಕ್ಕೆ [illegible] ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬಹುದು.

[illegible] ವೈದ್ಯರನ್ನು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

[illegible] (ದ. ಕ)

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

೧ [illegible] (ಪತ್ತೇದಾರಿ)	೧-೪-೦	೭. [illegible]	೧-೪-೦
೨ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ ,,	೧-೦-೦	೮. [illegible]	೧-೪-೦
೩ [illegible] ,,	೦-೧೧-೦	೯ ಶಕ್ತಿಮಯಿ	೦-೦-೦
೪ [illegible]	೦-೧೨-೦	೧೦ ಸೌಭಾಗ್ಯ [illegible]	೧-೨-೦
೫ [illegible] ,,	೦-೮-೦	೧೧ [illegible]	೦-೮-೦
೬ [illegible] ,,	೧-೪-೦	೧೨ [illegible]	೦-೮-೦

ಇನ್ನು ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು [illegible] ಬರೆಯಿರಿ; [illegible] ಕಮಿಶನ್

ವಿಳಾಸ:— ಧಿ. ದ. [illegible]

[illegible] (ಜಿ ಧಾರವಾಡ)

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.

MANGALORE

[illegible]

[illegible] ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ಚಿನ್ನ ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು [illegible]

[illegible] — [illegible] ರು. ೧.

[illegible] — [illegible] ೧೪.

[illegible] — [illegible] ೧೩.

[illegible] — [illegible] ೧೪

[illegible] — ಒಂದು ಗ್ರೇನ ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರೇನ. ೧ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ [illegible]

[illegible] — [illegible] ರು. ೧—೨—೦. ರು. ೧—೪—೦. ೧—೧೨—೦

[illegible] ರು. ೦—೬—೦

[illegible] ರು. ೦—೬—೦ LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ಕಾರಖಾನೆ:—CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಡಾ. ಯೆಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್. ಕನಕಮ್ಮ, [illegible] ಎನ್. ನರಸಯ್ಯ, ಗ್ರಾಮ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್, ಕದರಿ ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು— ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಟಲ್ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗುಣವುಂಟಾಯಿತು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶೀಸೆ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಕುಮಾರಿ ದೇವಿ, ಮಟ್ಟೂರು, ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು—

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಋತುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಾಧೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕ್ರಮತಪ್ಪಿ ೨೦ ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಂಗ್ಲ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಸೇವಿಸಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿರಲು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಲೋಧ್ರ ಎರಡು ಬಾಟಲ್ ತರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೮ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾಗುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಕ್ಕ ಇತರ ಬಾಧೆಗಳೂ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಪುನಃ ಈಗ ಎರಡು ಬುಡ್ಡಿ ಲೋಧ್ರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ, ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಕುಣಿಗಲ್, ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು—

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಋತುವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ೨ ಅಥವಾ ೩ ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಂಟನೋವು, ಹಿಮ್ಮಡಿ ನೋವು, ಮತ್ತು ನಿಶ್ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 'ಲೋಧ್ರ' ೨ ಬುಡ್ಡಿ ತರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಬಾಧೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾಗುತ್ತ ಶರೀರಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸದೆ ಇನ್ನೂ ಸೇವಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಬುಡ್ಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗೂ 'ಲೋಧ್ರ'ವು ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯೆಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ತಂತಿ: "ಕೇಸರಿ" ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು— ಪಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

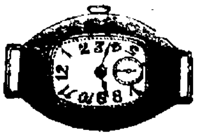

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳು! ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್; ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ತಯಾರಿಯ, ವಾಚುಗಳೂ, ಕ್ಲಾಕುಗಳೂ, ಟೈಮ್ ಪೀಸಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸು, ಫೋನೋಗ್ರಾಫು, ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible] ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ಕೊಡಗು ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ.

ಲೇಖಕ—ಎಮ್. ಜಿ. ನಾಗಪ್ಪ.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿದುದು)

[illegible] ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಪಾರ್ಸಿಯು ಮಡಿಕೇರಿ [illegible] ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನ ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದನು. [illegible] ಬಂದೊಡನೆ ಆತನು ಮಾಡಿದ [illegible] ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇವನು ಕೊಡಗನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು [illegible] ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಕೊಡಗು ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗೂಢಚಾರರು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ಇದೇ ತರದ ಕಥೆಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ.

ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಕಷ್ಟಗಳು ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಜನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ವಾಸವು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಅವನು ಪ್ರಾಣ ಕಳಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರದ ಪ್ರಾಣಹತ್ಯ ಮಾಡುವ ಸೇವಕರು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಜನ ಸಂಗಡಲೇ ಇದ್ದರು.

ಕೊಡಗಿನ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆದಾಗ್ಯೂ ಗಡಿಯ ಹೊರಗಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಬಾಧೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗರು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೂರೆಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಈ ತರದ ಬಾಧೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಓಡಿ ಬಂದವರಿಗೂ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಳದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಸುಭೇದಾರರು ಇದ್ದರು. ಸಣ್ಣ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನು ಇದ್ದನು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸಾಧಾರಣ ತರದ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜವಾಬು ದಾರಿಯ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯು ಕೊಡಗರಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಹುದ್ದೆದಾರನ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ, ಆಹಾರ ಜೀನಸುಗಳನ್ನೂ, ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಇನ್ನು ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಗೌಡನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಸಾಧಾರಣ ತರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ನಾಡಿನವರೆ ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು.

ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರ.

ನ್ಯಾಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಪೂರ್ವಪದ್ಧತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿಲ್ಲರೆ ತರದ ತಪ್ಪಿತಗಳನ್ನು ಕೆಳ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ತೀರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ರಾಜನೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಊರಿನವರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಇವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪಂಚಾಯತರು ಊರಿನವರಾದ್ದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಸರಿಕಾಣದೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜನಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೊಡಗು ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತರದ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಚಿಲ್ಲರೆ ತಕ್ಸೀರುಗಳಿಗೆ ಕೊರಡೆ ಹೊಡಿಯುವುದು, ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಿಯು ಯಾವುದಾದರೂ ಖಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದು ಇವೇ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ರಾಜದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಠಿಣ ತರದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆನೆಯ/ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕೊಲ್ಲುವದು, ಕೊಡಗರ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಹೊಡಿಸುವುದು, ಇವುಗಳೇ ಕಠಿಣ ತರದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು. ಕೈಕಾಲುಗಳ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವದು, ಗಿಡಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ ತೂಗಾಡಿಸುವುದು, ಹಲ್ಲು ಉದ್ಧುರಿಸುವುದು, ಮೂಗನ್ನು ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವದು, ಅಥವಾ ಕೈಗಳು ಕಡಿಯುವುದು ಇವೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು. ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನು ಗುಪ್ತನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪರಾಧಿಯು ತಲೆತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನೆಂದು ಪುಕಾರೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ ನಟಿಸಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಪೊಲೀಸು.

ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವ ಪದ್ಧತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಈ ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಸಿಬಂದಿಯು ಅವಶ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶವು ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾದುದರಿಂದ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಹರೆಯವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ಮೈಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ರಾಜನಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಆ ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಾರಿಗಳಿಂದ ಒಳಗೆ ಬರುವದಾಗಲಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವದಾಗಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಕರವಾಗಿತ್ತು. ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಹರೆಯವರು ಇದ್ದರು. ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಇವರಿಂದ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದ ವಿನಹ ಗಡಿದಾಟಿ ಹೋಗಕೂಡದಿತ್ತು. ಕೊಡಗಿನ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದವಿನಹ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಕೂಡದಿತ್ತು. ಕೊಡಗು ನಿವಾಸಿಯು ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಾದರೆ ತಾನು ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಅವನ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬುದಾರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವದಾದರೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದ ವಿನಹ ಹೋಗಕೂಡದಿತ್ತು. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಕಠಿಣ ತರದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಕೊಡಗನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೇಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವ ಪಹರೆಯವರು ಪೋಲೀಸ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಜಗಳಗಳೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಕಳವುಗಳು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಳವುಗಳೂ ಹೊಡೆದಾಟಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಯಾವ ತರದ ಭಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಪರದೇಶದ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಗುಮಾನಿನಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುರೋಪಿಯನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಶಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೂ ಊರಿನ ನಿವಾಸಿಕರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ದೇಶದ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸೈನ್ಯ.

ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೈನ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಹಿತರೂ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತವರಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಬಂದೊದಗಿದಾಗ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಮಲಬಾರಿನ ನಾಯರರ ಹಾಗೂ, ತುಳು ದೇಶದ ಬಂಟರ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಪುತ್ರರು ಮತ್ತು ಸಿಖ್ಖರ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಕೊಡಗನು ಶಿಪಾಯಿಯಾಗಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಮನೆಮಾರು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೆ ಶಿಪಾಯಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯನೇ ಆಗಿದ್ದನು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಮಾನ್ಯದ ಭೂಮಿಗಳು ಇದ್ದವು. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಾಡುವದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು.

ಇವರ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಾರ, ಕಾರ್ಯಗಾರ, ಸುಭೇದಾರ, ಮತ್ತು ಜಮಾದಾರ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಇದ್ದವು. ಜಮಾದಾರನ ಕೈಕೆಳಗೆ ೧೦ ಮಂದಿ ಶಿಪಾಯಿಗಳೂ, ಸುಭೇದಾರನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಅಂಥಾ ೧೦ ಮಂದಿ ಜಮಾದಾರರ ಸೈನ್ಯವೂ ಇತ್ತು. ಕಾರ್ಯಗಾರರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಅನೇಕ ಸುಭೇದಾರರ ಸೈನ್ಯವೂ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಾರರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಾರರ ಸೈನ್ಯವೂ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಪಹರೆಯವರೂ ರಹಿತರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ೧೫ ದಿವಸದ ಸರತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ಊಟ ಉಪಚಾರದ ಖರ್ಚು ಸರಿಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಂಬಳವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಸರತಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಯಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರವರ ವಾಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಮನೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಯಾವ ತರದ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ರಹಿತರು ತಾವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಹಿತರು ದೇಶಾಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತುದರಿಂದಲೂ ಇವರಲ್ಲಿ ವೀರತ್ವವೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟೂ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಇವರು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಯುದ್ಧವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮುಖಾಲಿಕನು ಯಾವಾಗಲೂ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ವೈರಿಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಉಪಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಕೊಡಗರೆಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯಾವಿಶಾರದರಾಗಿ ಮಹಾ ವೀರರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ ಯುದ್ಧವಿದ್ಯೆಯು ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಕೊಡಗು ದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಚುರುಕಾಗಿಯೂ, ಸಾಹಸವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರು. ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೇ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧದ ಸಮಯ ಸೂರೆಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ಇದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರು ಕೊಡಗರು ಬಹಳ ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ಸುಲಿಗೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಇವರು ಯುದ್ಧ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಶತ್ರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವದು, ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಕಟ್ಟುವದು, ಮರೆಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದು ಫಕ್ಕನೇ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವದು ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ವತನಿವಾಸಿಗಳೂ ವ ಕೊಡಗರೂ ಬಹಳ ವಿಚಕ್ಷಣರಾಗಿದ್ದರು. ದೇಶದ ಇರುಕಗ್ಗುಗಳೂ ಕಳ್ಳ ದಾರಿಗಳೂ ಇವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ರಾಜನ ಮೇಲೆ ಮಮತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ವಿಧೇಯರಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ ಪರ್ವತ ಸೀಮೆಯ ಭೂಮಿಯಾದ ಕೊಡಗಿನ ಮೇಲೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯವಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಇವರು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಯುದ್ಧವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತವರಂತೆಯೇ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿದ್ದರು.

ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯಾವಿಶಾರದರಾದ ಕೊಡಗರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದರೆಂದು ಅನ್ಯದೇಶಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ೧೫,೦೦೦ ಕೊಡಗರು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರೆಂಬ ಮಾತು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ೧೭೮೫ರಲ್ಲಿ ಟೀಪುಸುಲ್ತಾನನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಾದ ೧೫೦೦೦ದಿಂದ ೭೦೦೦೦ ವರೆಗೆ ಕೊಡಗು ಸೈನಿಕರಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ೧೭೯೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ ಕೋರ್ನವಾಲಿಸರ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ೪೦೦೦ ಮಂದಿ ಕೊಡಗು ಸೈನಿಕರು ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ೧೭೯೯ರಲ್ಲಿ ೫೦೦೦ ಕೊಡಗು ಸೈನಿಕರು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ೮೦೦೦ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ೪೦೦೦ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಕೊಡಗು ರಾಜನು ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕೆಂಜಿಯು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಬಟ್ಟರೆ ಆಯುಧ ಧಾರಿಗಳಾದ ಸೈನಿಕರು ೬೦೦೦ ಅಥವಾ ೭೦೦೦ ಇದ್ದರೆಂದು ಊಹಿಸಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಂದವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಬಹುದು.

ಮೇಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಿದ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗರು ಮಾತ್ರವೆ ಇದ್ದರೂ ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಜಾತಿಯವರು ಸೈನಿಕರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪರ್ವತ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೊಡಗರಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿಯೂ ದೃಢಕಾಯರಾಗಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಕೊಡಗು ಸೈನಿಕರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚಲಿಸುವ ಆಯುಧ ಶಾಲೆಯೋ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋವಿ, ಒಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ದಟ್ಟಿಯ ಒಂದು ಉಂಗುರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ಹರವಾದ ಕತ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ತೂಗಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕತ್ತಿಯ ತುದಿಯು ಅಗಲವಾಗಿ ಬಹಳ ಬಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒರೆಯು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೊಂಟದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿದ ಅಥವಾ ದಂತದ ಹಿಡಿ ಇರುವ ಕತ್ತಿಯು ದಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

[illegible] ಮತ್ತು [illegible]

ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಔಷಧಗಳು.

1. [illegible]—ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರಹೋಗುವಿಕೆ, [illegible] ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಶಕ್ತಿಯು [illegible], ಬಿಳಿ ಶ್ವೇತ ಸೆರಗು, ಕಫಪಿತ್ತ, ಒಳಜ್ವರ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, [illegible] ಕಳೆದುಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಹೊಂದಲ್ಪಡುವುದು. ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನದೋಷಗಳು, ಮುಟ್ಟುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು [illegible], ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, [illegible] ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible]. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ಮೇಹ [illegible]—ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ [illegible] ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೂ, ಕಫಕ್ಕೂ, ಜ್ವರಕ್ಕೂ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸ [illegible].

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಮುಂದೆ [illegible] ತಯಾರಾಗುವ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ [illegible] ಬರುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ

ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ನೇರಾ ತರಿಸುವ ಚಲೋ ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವು.
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ತೋಟದವರಿಗೂ
ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು
ಮೂರು ಸ್ಯಾಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಮಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಜುನ್ಯಾಕ (first quality Selected) ಎಮ್ ಸ್ಟರ್ಡೆಮ್ಮಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲ್ಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ತಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

[illegible] ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ರಿಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ, ದೃವೀಕರ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ [illegible] ನೋಡಿದರೆ ತವುಡೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಫ್ರೀ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ತೆಂಗಿನಮನೆ
[illegible]

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಕಾಣಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೋಕ್ವಿನ್
FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3—4—0 ಮಾತ್ರ

ಪೇಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೋಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡಾ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆಯುರ್ವೇದ್ಯ ಪಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಚೇರಿ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡು, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಪ್ರಧಾನ. ನಿಮ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉಲ್ಲಾಸ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. [illegible] ಕಾಯಿಲೆ ಇವುಗಳ ನಷ್ಟನಕ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಷ್ಟ ನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಯುಕ್ತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲ ಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಆಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷದಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವದು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡು, ದ. ಕ.

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

[illegible] 3-0-0 [illegible] 3-18-0

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible]

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೩೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦. (31-1-'30.) ಸಂಚಿಕೆ ೫

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. **Branches:—COONDAPOOR & Mangalore**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:—ಕುಂದಾಪುರ. ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. ಚಂದಾ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಅಗಿಡದ ವ ಎತ್ತಿದ ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 30th November 1929

	CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS	
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,810-0-0	1	Premises, Building, Furniture etc.	Rs. 10,464-0-0
2	Reserve and other funds	" 1,26,700-0-0	2	Investment on G. P. Notes	" 3,43,158-5-0
3	Deposits	" 10,13,352-2-10	3	Investment on Approved Securities	" 20,54,844-5-[illegible]
4	Sundry persons a/c for B/C	" 19,255-[illegible]	4	Bills for Collection as per contra	" 19,255-[illegible]
5	Overdraft with bankers	" 1,59,[illegible]4-[illegible]	5	Sundries	" 22,31[illegible]-1
6	Sundries including Profits	" 60,197-14-2	6	Cash in hand & with bankers	" 33,393-12-11
	Total	25,01,479-2-5		Total	25,01,479-2-5

Office of the Corporation, UDIPI, 6-12-29. **N. ANANDA RAO** *Secretary & Manager.*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible] ... ಡಜನ್ ೨, ರೂ. ಬೆಲೆ.

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:— [illegible] ಡಜನ್ ಅಣೆ ೬, ಆ. ಬೆಲೆ.

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible] ಡಜನ್ ಅಣೆ ೩, ಆ. ಬೆಲೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು [illegible] ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ.

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು—ದಿ ಗುಲ್ಫ್ ಮಾರ್ಟ್, [illegible]ಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1-8-0
2	[illegible] ರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ	0-12-0
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	2-0-0
4.	ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ ಕಥೆಗಳು	2-0-0
5.	ಮಹಾಭಕ್ತ ವಿಜಯ	3-0-0
6	ಶೃಂಗಾರ ಕುಸುಮಸ್ತಬಕ ಕಥೆಗಳು	-12-0
7.	[illegible]	1-0-0
8.	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	1-12-0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ	0-8-0
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1-4-0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	[illegible]-2-0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1-12-0
13.	[illegible]	0-12-0
14.	ವಚನ ಭಾರತ	1-8-0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2-8-0
16	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್	3-0-0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1-0-0

[illegible]

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

[illegible], ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]
ಪೆನ್, ಉಜ್ವಲ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್, ಸೂಜಿ, ದಾರ, ...
ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಕಾಗದಗಳು, ಬಯಲ್ ಪೇಪರ, ನಮೂನೆವಾರು ಕವರುಗಳು, ಸೀಲಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್,
ಫ್ಯಾಲು, ಫ್ಯಾಲ್ ಬೋರ್ಡ್, ಫ್ಯಾಲ್ ಬಾಕ್ಸ್, A. Z. ಫ್ಯಾಲು, ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಲು, ಪೆನ್ ಹೋಲ್ಡರು,
ಪೆನ್‌ಗಳೂ ಯಾವತ್ತು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಲೇಖನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ ಬಂದಿರುವ
ಆಫೀಸುಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗದ (Office Requirements)
ಲೇಖನಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ, ಮದರಾಸು ಪೆನ್ಸಿಲು ಫೆಕ್ಟರಿಯ ಕೋಪಿಂಗ, ಕಲ್ಲರ್, ಬ್ಲೆಕ್ ಲೆಡ್
ಸ್ಟಾರ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬ್ರೆಂಡ ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ವಿಳಾಸ:— **Matti Pundalik Rama Prabhu,**
The Mangalore Stationery Mart,
Golikatta Bazaar, MANGALORE.

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಶುದ್ಧನಿಸ್ಸಾರವಾದ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ವು ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಶೀತ, ತಂದಿಜ್ವರ ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ, ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹುಳಿತೇಗು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, ಕೆಂಡರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಪಾಂಚಾದ ಆಹಾರವು ರುಚಿಕರಿಸುವುದು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ ದಿವ್ಯ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ದ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಬಂದು ಮರುದಿವಸ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:—ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು 1 ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು 1 ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,
Arab Building Bombay, No 2 ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು
ಸಜೀವವಾಗಿಯೂ
ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ
ಇರಿಸಿರಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಸಮಯದ ಮೇಲ್ಮೊಉಷ್ಣವು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು. ಕೂದಲು ಒಣಗಿ, ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಉದುರುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬ್ರಷ್ ಹಾಕುವಾಗ ಬೀಳುವುದು.

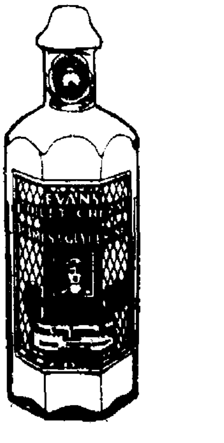

ಕೂದಲನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಿಸಲು ಒಂದು ಔಷಧಿಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಕೂದಲಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಶೈತ್ಯಶಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟ್ವೊಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮು ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಯೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನ ಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ, ದಾರ್ಢ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ತಲೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಿ ತಣ್ಣಗಿರಿಸುವುದು.

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

[illegible]

ಕಳೆದ ವರುಷ ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ದವಾಖಾನೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿರುವರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಸ್ಥಳದ ಆಂಗ್ಲಸ್ತ್ರೀಯ(?) ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಧರ್ಮಾಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಊರಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳ ಜನರ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದೇ ಎಲ್ಲರ ಭಾವನೆ.

ಬೋಳೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರುವ ಕಟ್ಟಡವು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇದಾಗಿ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿದೆ. ರೋಗಿಗಳು ಬಂದರೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಸ್ಥಳವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಕೋಣೆಯು ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಿಟಿಕಿಯೇನೋ ಇದೆ. ಅದರೂ ಪ್ರಕಾಶವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾಡಿಗೆ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡಿ ಹಂಚುಗಳನ್ನಾದರೂ ಇಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೇದು. ಮೂರನೇದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ನೆಲವು ಹಾಳಾಗಿಯದೆ. ಈ ನೆಲವನ್ನು ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮೇಲಿನ ಯಾವ ತರದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಪತ್ರಿಣವಾಸಿ.

ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮಾಲೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೊರಳಿಗೆ.

ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಯದೆ. ಈ ಹಣ ಬರುವ ಮಾರ್ಚಿಯೊಳಗೆ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು. ಪತ್ರಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಹಾಶಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಇವರು ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿಗೂ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವರು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಭತ್ಯೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಕಮಿಟಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ' ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಹಾಯವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಬಳ ಭತ್ಯೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು [illegible] ಸರ್ಕ್ಯುಲರು ಬರುತ್ತವೆ. ರಾತ್ರಿ ರಾತ್ರಿ—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಬಹಳ ಸರ್ಕ್ಯುಲರುಗಳು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೊರಟಿವೆ.

ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರೀವ ಸಮ್ಮಾನ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಶಕ್ತಿ [illegible] ಈ ಪ್ರಚಾರದ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಶಕ್ತಿ ಗಳಿಸಿ, ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಸ್ಥವು ಸೇವಾಬಂಧನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸೂಚನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಂದ ಕವಿಗಳ ಮಾತು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆದರೆ ಈಗಿನ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವಷ್ಟು ಕವಿ ಸ್ವಭಾವದವರಲ್ಲ. ಇವರು ಕವಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಇವರು ಹಣ್ಣುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣುತ್ತಿರುವರು. ಕವಿಗಳ ಹಾಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಿರುಗಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟ ಉಡುತ್ತಿರುವರು. ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರಲು ಶಕ್ತಿಯೂ ಸಾಲದು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಇದ್ದು ರಾವಣನಿಂದ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಅಷ್ಟು ಬದುಕುವಷ್ಟು ಪಾರುಪಾಧ್ಯರೆಂದರೆ ಈಗ ಕಲಿಯುಗ. ಕವಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿರುವರು, ಗೆರಂಗಿನವರಿಂದ ಬೈಗಳನ್ನು, ಪೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಮನಸ್ಸೂ ಇಲ್ಲ.

ಆದುದರಿಂದ ಉಡುಪಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೂ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಸುಗ್ರೀವ ಸಖ್ಯದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯವರ ಬಹುಮಾನದ ಮಾಲೆಯು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯ.

...ಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ತೈಲ—ಇದು [illegible] ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. [illegible] ಈ ತೈಲವು ತಲೆಯಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಇತರ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible] ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible] 6 ಔನ್ಸಿನ [illegible] ರೂಪಾಯಿ 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible]—[illegible] ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible] ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible] ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, [illegible] ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರಣ!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

ಬಾಣಂತಿಯರ ಸಂಜೀವನಕ್ಕೆ ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂದೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಅಂಗೀಕರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ [illegible] ವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಗರ್ಭ ಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಕುಂಚಿತಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜನರಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಮೋಸದ ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ 8 ಬಾಟಲಿ [illegible] ಕಂಡುವವರಿಗೆ, 36 H ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ತೋರಿಸುವ, ನಿಕ್ಕಲ್ [illegible] ಲಿವರ್ ಅಂತವಾದ ಗಡಿಯಾರವು (ಮೂರು-[illegible] ಗ್ಯಾರಂಟಿ) ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇದು [illegible] ಒಂದು ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನು, ಕ್ಲಿಪ್ ಒಂದು, ರೂಪ್ರಸ್ ಒಂದು, [illegible] ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ [illegible] ಬಸ್ತಾಲು [illegible] 8.

R. C. MUKERJEE,

(40-a) 12/2 Hari Paul Lane,

CALCUTTA.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur.

ಬ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 3,88,000—0—0	ರಿಜರ್ವ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 3,88,000—0—0
Amount invested on G. P. Notes Rs. 680,793—6—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 680,793-6-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6½% for 2 Years, 6% „ 1 Year	ಕಾಯಂ ಡೆಪಾಜಿಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 6½% 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಶೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6½% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ವ್ಯಾದೆ ಆಗುವ ರೂ. 1000/-ವ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗು ಡಿಪೋಜಿಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಶೇಕಡಾ 6½.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10 - @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5 - during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000 in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 5,000 in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd.

Mangalore, 6—8—1929.

K. Venkat Ro,

Secretary.

THE PANGAL NAYAK BANK, LTD.

Branch Office Mangalore	Head Office: Udipi. *Established 1920.*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-	Paid up Capital: Rs. 1,60,900-
Issued Capital Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds Rs. 1,19,000-

1. **Current Accounts** are opened free of charge and interest is allowed at 3% from January to June and 2% from July to December.

2. **Fixed Deposits** are received on the following terms: 5% p. a. for 3 months deposit, 5½% p. a. for 6 or 9 months deposit, 6% for 12, 15, 18 or 21 months deposit and 6½% p. a. for 24 months deposit.

3. **Short Notice Deposits, Cumulative Deposits** and **Savings Bank Deposits** are also accepted at favourable rates of interest.

4. Advances are made against approved security on advantageous terms.

5. Every facility is offered to constituents and others. Every description of Banking business is transacted.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi, [illegible]

P. Laxman Nayak,

Offg. Secretary.

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರ್‌ಸೈಜ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ್, ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಕಮು

ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡುವದಿದೆ.

ಸ್ಥಾವರ [illegible] ಮೇಲೆಯೂ, [illegible] ಮೇಲೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆಯ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳಿಸಬೇಕು.

ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಸಾತಾರಾ, ನಗರ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಏಜಂಟರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಿ. ರಿ. ಘಾಟಪಾಂಡೆ, ಬ್ಯಾಂಕರ್,

[illegible]

ಉಭಯ ... ಬಳಿಕ ... ಉಭಯಪಕ್ಷದ ರಣವಾದ್ಯ ... ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವರೆಗಳೊಳಗಿಂದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿದು ... ಖಡ್ಗಗಳು ಕತ್ತರಿ ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ಮಂಟಪ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಯಿತು. ರಜಪೂತ ವೀರರು ಮೊಗಲರನ್ನು ಮೊಗ ಲರು ರಜಪೂತರನ್ನು ಕಡಿಕಡಿದು ಚೆಲ್ಲಹತ್ತಿದರು. ಉಭಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಆರ ಕೈಕಾಲುಗಳೇ ಹೋದರೆ, ಆರ ಕಿವಿಗಳೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋದವು! ಆರ ಸೊಂಟಗಳೇ ಹರಿದವು, ಆರ ಮೂಗು ಗಳು ಹರಿದುಹೋದವು. ಆರ ರುಂಡಗಳು ದಂಡದಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಆರ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ವಿಲಿ ವಿಲಿ ಒದ್ದಾಡಹತ್ತಿದವು. ಇಂಥ ಭೀಷಣವಾದ ನೋಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆದರುವವರಾರು? ನಮ್ಮಂಥ ಹೇಡಿಗಳು! ಆದರೆ ಶೂರರು ತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾಗಿ ಹೋದರು. ರಮಣಸಿಂಹನೂ ಖಡ್ಗದಿಂದ ತನ್ನ ಹಸ್ತಲಾಘವ ವನ್ನು ದಿಗ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಓರ್ವ ಮೊಗಲ ಸರದಾರನು ಬಂದು ರಮಣಸಿಂಹನ ಮೇಲೆ ಖಡ್ಗಪ್ರವಾಹ ಮಾಡ ತಕ್ಕವನಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತವರ್ಣದ ಅಶ್ವವನ್ನು ಆರೋ ಹಿಸಿದ ಓರ್ವ ಯುವತಿಯು ಧಾವಿಸುತ್ತ ಧಾವಿಸುತ್ತ ಬಂದು ಆ ಮೊಗಲ ಸರದಾರನ ಮೇಲೆ ಖಡ್ಗಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ಮೊಗಲ ಸರದಾರನು ಯಮದೂತರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟನು. ಬಳಿಕ ಯುವತಿಯು ರಮಣಸಿಂಹನ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರೇಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲಲು ಮತ್ತೋರ್ವ ಮೊಗಲ ಸರದಾರನು ಒಂದು ಆಕೆಯ ಭಾಲಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭಲ್ಲೆಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಲು, ಅವಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು. ರಮಣಸಿಂಹನು ಬಲ್ಲೇ ಆವೇಶದಿಂದ ಆ ಸರದಾರನ ಮೈಮೇಲೆ ಏರಿಹೋಗಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಖಡ್ಗ ಘಾತ ಮಾಡಲು ಅವನು "ಅಲ್ಲಾ! ಅಲ್ಲಾ!" ಎಂದು ದೀನಧ್ವನಿ ಯಿಂದ ಅರಚುತ್ತಾ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು.

ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿಯಿತು. ರಜಪೂತ ವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಸಮರ ದೇವತೆಗೆ ತುತ್ತಾದರು. ರಮಣಸಿಂಹನಿಗೆ ಅನೇಕ ಗಾಯಗಳಾದವು. ಧವಳ ಕಿಶೋರಿಯು ಮೂರ್ಛಾಗತಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಮೃತಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯದ ಉದಾಸೀನತೆಯ ವೇಳೆಯು. ಧಾರಾ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪತನಹೊಂದಿ ಬಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜನ ವೀರರ ಮೃತದೇಹ ಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಸ್ರಪಶುಗಳು ಹಿಂದುಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದವು. ರಣಹದ್ದುಗಳೂ ಕಾಗೆಗಳೂ ಹೆಣಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನಹತ್ತಿದವು! ನರಿನಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಬವರ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದವು!

ಆ ಕಾಳಗದ ಕಣದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರದ ಮೇಲೆ ಇರು ವಂಥ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಅರಣ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಂದನ ಕಾಷ್ಠಗಳ ಚಿತೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ವನಪುಷ್ಪಗಳಿಂ ದಲೂ ಕರ್ಪೂರದ ಪರಿಮಳದಿಂದಲೂ ವನವು ಸುಗಂಧಮಯ ವಾಗಿದೆ. ರೌಪ್ಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸುಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಧವಲ ವರ್ಣದ ವಸ್ತ್ರವು ಹೊಚ್ಚ ಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಓರ್ವ ಯುವಕನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಓರ್ವ ಯುವತಿಯನ್ನು ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭಯಂಕರ ಆಕ್ರೋಶ ಮಾಡಹತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಆ ತರುಣನು ಅತ್ಯಂತ ಕೋಮಲ ಸ್ವರದಿಂದ "ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದು ಕೊಂಡೆಯಾ? ಹಾಯ್! ಹಾಯ್! ಹೇ ಪ್ರಣಯನಂದಿನಿ! ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೇಮ ತೋರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ನಿನಗೆ ಇಂಥ ಫಲವು ದೊರೆಯಬೇಕೆ! ಧವಲ ಕಿಶೋರಿ ಮಾತಾಡು" ಎಂದು ಅಂದನು.

ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯು "ಪ್ರಾಣನಾಥಾ ರಮಣಸಿಂಹರೆ," ಎಂದು ಅನ್ನುವದೊಂದೇ ತಡ ಅವಳ ಪ್ರಾಣವು ಪರಂಧಾಮದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ರಮಣಸಿಂಹನು ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ದುಃಖಾಶ್ರುಗಳಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿದನು; ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಚಿತೆ ಗಳನ್ನು ಅಗ್ನಿಯು ಆಹುತಿಸಿತು.

1

[illegible] ... ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ... ಅದನ್ನು ... ಅಕ್ಷರ ಶ್ರೇಯರನ್ನು ... ಅವನು ಅವರ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವರೊಡನೆ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಾಲಿಯ ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೂ ಗಾಯಕರೂ ನರ್ತಕರೂ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಇದ್ದರು. ರಾವಣನ ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಭರತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾದ ಸಾವಿ ರಾರು ಮಂದಿ ನರ್ತಕ ಗಾಯಕಿಯರಿದ್ದರು. ವೀಣೆ ಮದೂಕ (ಕೂಗಿನ ಮೃದಂಗ), ಪಟಹ, ಕೊಳಲು, ಪಣವ, ದಿಂಡಿಮ (ತಬಲೆ), ಆಡಂಬರ (ಚೆಂಡೆ) ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರವೀಣತೆ ಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಇದ್ದರು.

ರಾಮಾಯಣವನ್ನೇ ಲವಕುಶರು ವೀಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸಿ ಹಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರು. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಲಿಸಿದ್ದನು. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭರತ, ಮಾತಂಗ, ನಾರದ, ಯಷ್ಟಿಕ, ಕೊಹಳ, ಭರದ್ವಾಜ, ಗೌತಮ, ವಶಿಷ್ಠ, ದಂತಿಲ, ವಿಶಖಿಲ, ಕಾಶ್ಯಪ, ಚಯವಾನ ಮುಂತಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳಂತೆಯೇ ವಾಲ್ಮೀ ಕಿಯೂ ಕಲೆಯ ಕರದ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತನಾಗಿದ್ದನು. ಮಾರುತಿ, ಶುಕ್ರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ವಿನಾಯಕ, ಸ್ಕಂದ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಗಾಯನ ನರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಹಿಂದೀಯರು ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಕರ್ತನಾದ ಪಾಣಿನಿಯು ಶಿಲಾಲೀನ ಮತ್ತು ಕೃಶಾಶ್ವ ಎಂಬವರು 'ನಟಸೂತ್ರ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿರುವರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

(ಸಶೇಷ)

1

ರಮಣಸಿಂಹನೂ ಧವಲ ಕಿಶೋರಿಯೂ ಚಂದನಕಾಷ್ಠದ ಚಿತೆಯಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮುಂದೆ ಕಾಸೆರಡು ಕ್ಷಣ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಭೌತಿಕದೇಹವು ಭಸ್ಮೀಭೂತವಾದವು. ಆದರೂ ಅವರ "ಧವಲ—ಪ್ರೇಮ"ದ ಕೀರ್ತಿಯು ರತಿಮಾತ್ರವೂ ಕುಂದಿಲ್ಲ; ಕುಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುವವರಾರು? ಹೇಳುವವರಾರು? ಬರೆಯುವವರಾರು? ಓದುವವರಾರು? ಅವರ ಕಥೆಯು ಈ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗಿಂದ ಗುಪ್ತವೂ ಲುಪ್ತವೂ ಆಗಿಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

— ಸಮಾಪ್ತಂ —

ಕನ್ನಡಿಗರ ಸೇವಕ,

ಆರ್. ಎ. ನಾಗರಹಳ್ಳಿ

2

ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿ. ಕೆ. ಬೇಕಲರವರು ಧ್ವಜವನ್ನು ಏರಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ' ಹಾಡು ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಒಡನೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾರೋ ಹಣವಾಯಿತು. ನೆರೆದ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ವಂದನೆಮಾಡಿ ದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಧ್ವಜದ ಕುರಿತು ಅರ್ಧ ತಾಸಿನ ವರೆಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾದ ಭಾಷಣ ವಿತ್ತರು. ತಾವಿಂದು ಕೂಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧ್ಯೇಯದ ಸಂದೇಶವನ್ನೂ, ನಾವೀಗ ಅದಕ್ಕೋ ಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯ ತೆಯನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಸಾಧನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಒಪ್ಪಿದರು. 'ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ'ವೇ ತಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವೆಂಬುದನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ಅದಾಗಲೇ ಬಹಳ ಖಾದಿಯು ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಭಾ ವಿಸರ್ಜನವಾಯಿತು.

ಭಾರತೀಯ, ಕಾಪು.

[illegible] ... ಬಂದಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ... ಗಂಗಾಧರರಾಯರ ... ವಿನೋದಾಭಿನಯವೂ ... ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯೂ ... ತ್ರವಲ್ಲದೆ ದೃಶ್ಯ, ದೃಶ್ಯ, ಸ್ಥಿತಿಗಳ ರಚನೆಗಳೂ ... ವಿವೆ. ನಾಟಕ ಮಂದಿರವು ... ದೇಶಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಆಕರ್ಷಿ ಸಲ್ಪಡುವವರಾದರೂ ಕಥಾ ಸಂವಿಧಾನಾದಿಗಳು ... ಹಳೆಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಲೋಕವು ಕ್ಷಣ ... ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಾಗ,—ಹೊಸಹೊಸ ಸಾಮಾ ಜಿಕ ನಾಟಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವಾಗ—ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು ಎಷ್ಟು ರಮ್ಯವಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ ರುಚಿಸಲಾರವು.

ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆ:—ತಾ. ೧೬—೧—೩೦ರಲ್ಲಿ ದ. ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಚಂಡವಾದೊಂದು ಮಹಾಸಭೆಯು ಬೋರ್ಡು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ವಠಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಶಾಸ್ತಾಚಾರ್ಯ, ಎಮ್. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ.ಯ ವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂ ಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಪುರಜನರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಗತ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪೂಂಜರು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣವನ್ನಿ ತ್ತರು. ನಂತರ ಕವಿಯಾಳ ಸರಸ್ವತಿ ಹೆಮ್ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ಬಾಲ ಕಿಯರ ಕೋಲಾಟವೂ ಅನಂತೇಶ್ವರ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಪದ್ಯಸಂವಾದ ಹಾಗೂ ನಟನಾಭಿನಯವೂ ಶ್ರೀ. ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ತುಳು ಪದ್ಯ ಸಂಭಾ ಷಣೆಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಚಲೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀ. ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆಯವರ ಭಾಷಣವೂ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದಿತ್ತು. ಶ್ರೀ. ಆಚಾರ್ಯ ವಾಗ್ಲೆ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟ 'ವರ್ಗ ದಾರರು ಮುರ್ತೆಗೆ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ' ಠರಾವೂ ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ರ—'ರಜಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರ ವಾಗಬೇಕೆಂಬ' ಠರಾವೂ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು. ಸಭಿಕರ ಪೈಕಿ "ಗರ್ಲ್ಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್" ಸ್ಕೂಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಬಾಯಿ, ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ.ಯವರೂ ವಕೀಲ್ ಶ್ರೀ. ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ. ವೆಂಕ ಟಿಕ್ರಮಾಚಾರ್ಯರೂ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಸಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಾಲೋಚಿತ ಹಾಗೂ ವಿವೇಕಪರ ಭಾಷಣ ವಾಯಿತು. ತರುವಾಯ ಶ್ರೀ. ಪ್ರಂಡೂರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರಸಂಗಿಕತ್ವಾಯರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಮಾಯಾಲಾಂದ್ರ ದೀಪಾವಳಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯು ಮುಗಿಯಿತು. ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದ 'ಸಾವಿರ ಮಿಕ್ಕ' ನಾಟಕವು ಮಾತ್ರ ಅಭಿನಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಉಡುಪಿ ನಿವಾಸಿ.

'ಕಾಪೂರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ'

ಈ ವರ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ನಿರೂಪಿಸಿದಂತೆ, ಕಳೆದ ತಾ ೨೬ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಲ್ಲರೂ 'ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ'ದ ದಿನವಾಗಿ ಆಚ ರಿಸಿದರು. ಬೆಳಗಿನ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನಿಶಾನೆಗಳಿಂದೊ ಡಗೂಡಿದ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆ'ಯು, ಬಹಳ ವೈಭವದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೈದಾನಿಗೆ ತೆರಳಿತು. ಬಹಳ ಎತ್ತರ ವಾದ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು ಸಭಾಸ್ಥಳದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ದ್ದರು. ಧ್ವಜಾರೋಹಣದ ಮೊದಲೇ ಊರವರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದುಬಂದಿದ್ದರು.

ಇಂದಿನ ಸಭಾ ಸ್ಥಾಲಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಸಾಹುಕಾರರುಗಳೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿ. ಕೆ. ಬೇಕಲರವರೂ, ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರರೂ, ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕರೂ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯರವರು ತಕ್ಕ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಿದ್ದರು.

2

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ. ಉ	ಅಸ್ತ
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.30
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.30
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.31
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.31
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.59	6.32
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.58	6.32
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.58	6.32

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ತಾರೀಖು	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum ಹೆಚ್ಚಿನದು		Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
24	90— 1		72— 2	—	—
25	90— 8		73— 2	—	—
26	89— 7		72— 2	—	—
27	88— 7		72— 6	—	—
28	89— 0		74— 1	—	—
29	89— 2		75— 8	—	—
30	88— 7		75— 1	—	— 163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು	ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
ಮಸ್ಸಿ ...	6 — 8	7 — 0
ಗೋಧಿ ...	5 — 14	6 — 4
ಹೊಸ ರಾಗಿ ...	5 — ?	5 — 10
ಊರ ಅನ್ನಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ...	6 — 4	7 — 0
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	11 — 8	12 — 0
ಸಾಗ್ಗಿ ...	5 — 4	[illegible]
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	6 — 2	6 — 4
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	18 — 8	20 — 0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	8 — 0	8 — 8
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	16 — 8	17 — 8
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	16 — 8	17 — 0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	18 — 8	27 — 0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	14 — 8	15 — 0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	14 — 8	—
ಊರ ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	46 — 0	52 — 8
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ ...	4 — 0	—
ಕೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	30 — 0	33 —
ಕೊಬ್ರಿ ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	34 — 0	35 — 0
ಎಳ್ಳಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	30 — 0	32 — 8
ತೆಂಗಿನ ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	6 — 0	7 — 0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	7 — 12	8 — 6
ಜಮಖಂಡಿ ಬೆಲ್ಲಗೆ ಒಳ್ಳೆ ...	7 — 12	8 — 4
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	3 — 7	3 — 8
ಹೊಸ ಮೆಣಸು ...	6 — 8	9 — 10
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	8 — 8	8 — 12
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	2 — 8	3 — 12
ಸೋಟಿಸ್ ಶಾಕ್ ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	275 — 0	280 — 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	340 — 0	345 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	32 — 0	36 —
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	2 — 12	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	42 — 8	45 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	18 — 4	18 — 8
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	22 — 0	23 — 0
[illegible] ಒಳ್ಳೆ ...	14 —	—
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	17 — 0	17 — 8
[illegible] ಒಳ್ಳೆ ...	13 — 7 6	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	30 — 0	37 — 8
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ ...	300 —	310 — 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.
CHIKMAGALUR.
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ [illegible] 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು [illegible] ಸ್ಟೇಶನ್ ಆದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ ದಿವಿ 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕನ್ನನ್ನೂರು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ರೋಡಾದ ರೈಲು ಸ್ಟೇಶನಿಗೂ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ [illegible] ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬದಲ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ [illegible] ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಢರಾಪುರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರೆ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರೆ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಟಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಯೂರಜೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ
ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.
(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಸಹಾ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಲ್ಕಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಬಂಟವಾಳ ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಿಲಿಸಿರುವ

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲುಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲುಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶ್ರೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಸಂಕರೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲುಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible] ಸುಧಾರಣೆ [illegible]

[illegible] ಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಧನಿಗೆ ಹಕ್ಕು [illegible] ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಷಯ [illegible] ಮದರಾಸು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಆಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೫೦ ವರುಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಈ ವರುಷ ಬಿಲ್ಲು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪಾಸಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈದರ ವಿಷಯ ವರ್ಗದಾರರಿಗೂ ವಕ್ಕಲಿಗರಿಗೂ ಮಧ್ಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮದರಾಸು ಗವರ್ನರರು [illegible] ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಪ್ರಕಾರ ಗೇಣಿಯು ಧನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಭದ್ರತೆಯು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದರಿಂದ ಧನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ ವಕ್ಕಲಿಗರು ಗೇಣಿಕೊಡಲು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಕ್ಕಲಿಗರನ್ನು ಹೊರಹಾಕದಂತೆ ಭದ್ರತೆಯು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದರಿಂದ ವಕ್ಕಲಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು. ಮಲಬಾರಿನ ವಕ್ಕಲಿಗರಿಗೂ ಧನಿಗಳಿಗೂ ಹಲವು ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮಾಧಾನಪಡುವಂತಾಯಿತು. ಇನ್ನಾದರೂ ಮಲಬಾರಿನ ವಕ್ಕಲಿಗರೂ ಧನಿಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇರುವಂತಾಯಿತು.

ಸಮಗ್ರ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮಹಿಳಾ ಪರಿಷತ್ತು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಸಮಗ್ರ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ ನಾಲ್ಕನೇ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಪುರುಷರಂತೆಯೇ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವೂ ಸಮಾಜೋನ್ನತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬಂದವು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ, ಗೋಷಾ ಪದ್ಧತಿ, ಕುಡಿತನ, ಜಾತಿ ಭೇದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವದು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಆಲೋಚನೆಗಳಾದವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಒಂದು ಜನಾಂಗವು ಇನ್ನೊಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಲು ಸಾಧಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದು ಮುಂದು ಆಲೋಚಿಸದೆ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಹಲವು ತರದ ಕೇಡುಗಳು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸಲು ಅಸ್ಪದವಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು [illegible] ಹೇಳಿದವರು. ಭೂಲೋಕ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತ ಈ ಮಹಿಳೆಯ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಶಾಂತವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮುಂದರಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜವನ್ನು ಏಳಿಗೆಗೆ ತರುವದು ಒಳ್ಳೇದು.

ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ನೌಕಾ ಪರಿಷತ್ತು

ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಜೋರ್ಜ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನೌಕಾ ಪರಿಷತ್ತು ಜರಗಿತು. ಮುಂದಿನ ನಾಗರೀಕತೆಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಒಂದು ಬುನಾದಿಕಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್. ಅತುಳ ಚಟರ್ಜಿಯವರ ಭಾಷಣದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಲೋಕದ ಶಾಂತತೆ ಎಂಬದೊಂದು ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಾವು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಈ ನೌಕಾ ಪರಿಷತ್ತು ಒಂದು ಸ್ತಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಾದ ಜೋರ್ಜ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿತ್ತು. ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಿರುವ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗವು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಎಲ್ಲರ ಆಶೆಯಾಗಿದ್ದ ಈ ಆಶೆಯನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸುವುದು ಇಂದು ಸೇರಿದ ಜನಾಂಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜಯಶೀಲರಾದರೆ ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಸರು

[illegible] ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆಸುವ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಗೃಹಗಳೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಸಾಧಿಸುವಾಗ ಈ ಗೃಹಗಳು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಗಡಿಯ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಈಗ ಪಟ್ಟಣದ ಒಳಗಾಗಲೀ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಇಂಥಾ ಗೃಹಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾನೂನು ಆಗುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ತರದ ಕಾನೂನು ಆಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ದೇಶವು ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬಿಲ್ಲು.

ನಮ್ಮ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಪೂರ್ಣ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಹಲವು ಸಾರಿ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಯವು ಕಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಈ ಸಾರಿಯ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಮೂವರ ಹೊರತು ಇತರರೆಲ್ಲರೂ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಯಾವ ತರದ ಚರ್ಚೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾಯಿತು. ಇದು ಪಾಸಾದರೂ ನೋಮಿನೇಶನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಲವು ಜಾತಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇರಲು ಅಸ್ಪದವೇ ತಪ್ಪಿತು. ಇನ್ನು ಇವರ ಕೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಅಸ್ಪದವು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಲವು ಸಾರಿ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಸಿಲೆಕ್ಟ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಹಲವು ಸೂಚನೆಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾದವು. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಈಗ ಪಾಸಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಆಗತ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುವದು.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಬತ್ತಿ

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ತರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದಿಂದ ಆಲೋಚನೆಗಳು ನಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಈ ವರುಷದ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಅಂಶವು ಇಲಾಖಾ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಉದಾರ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರಿಂದ ಮಿಶನುಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ ಕೊಲೇಜಿನ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೂ ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ ಹಣವು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಂಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ ೩೦ನ್ನಾದರೂ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಜೀವನವೇ ನಡಿಯುವದು ಕಷ್ಟವಾದೀತು. ಸರಕಾರವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಮೇಲು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಣ ಸೆಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವು ಏನೊಂದೂ ಸರಿಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವವರು ಹಳ್ಳಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಫೀಸರರು ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸದೆ ಪರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಬಂಗಾಳ ಧುರೀಣರಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸ.

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ದೇಶೋನ್ನತಿಯ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸುಭಾಸ್ ಚಂದ್ರಬೋಸ್, ಕಿರೆನ್ ಶಂಕರರೇ, ಡೊಕ್ಟರ ಜೆ.ಎಮ್. ದಾಸಗುಪ್ತ ಇನ್ನು ಇತರ ಒಂಭತ್ತು ಮಂದಿಯನ್ನು ಬಂಗಾಳ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ವರುಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಜತಿನ್‌ದಾಸರ ಮರಣದ ಸಮಯ ಆದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದ ಹಲವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲಿಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೆಕ್ಷನುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ

[illegible] ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು [illegible]

[illegible] (Unnab) ಮಾಡಿದರೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ [illegible] ಕ್ಷಮೆಯೇ ಸರಿ.

• • •

ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನಾಟಕಾದಿಗಳಿಂದ ದೊರಕುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಇದಕ್ಕುಪಯೋಗಿಸಬಾರದೇ?

• •

ವಂದವಿಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೇನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ತ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ದಿನವೆಂಬಂತೆ ಜಲ್ಲು ರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಸರಕಾರದ ಬೆದರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯಗೆಡದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೇ, ಸ್ತುತ್ಯ.

• • • •

ಈ ವರುಷ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕರು ಸತ್ತುಹೋಗುವರೆಂದೂ, ನಾಟ್ಯರಂಗ ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದೂ, ಚೀರೊ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನೋರ್ವನು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿರುವನು.

• • •

ಇಮುವರೆಗೆ ಇತನ ಭವಿಷ್ಯಗಳು ಸುಳ್ಳಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ. ಮುಂದೇನಾಗಲಿರುವುದೊ!

• • • •

ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕುಂಭಮೇಳಾಯೆಂಬ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ತುಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಆಹುತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟುವಂತೆ.

• • • •

ಈ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು.

• • • •

ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯುವಕನು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಬಯಸುತ್ತಿರುವನಂತೆ. ಕೆಲಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬವೇ ಮಹಮ್ಮದೀ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವರಂತೆ.

• • • •

ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಾಗತೊಡಗಿದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂ ಮತವು ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದೆಂತು! ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ?

ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಈಗ ರಾಜದ್ರೋಹ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅಲಿಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಒಂದು ವರುಷದ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬಾರದು ಮುಂತಾದ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಸರಾಯರೂ ಸ್ಟೇಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಲವು ಮುಂದಾಳುಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರಕಾರಗಳು ಈ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಲು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಲಿರುವರು. ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರು ಇಂಥಾ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ನೋಯಿಸಿದಂತಾಗುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಕೈದುಮಾಡಿ ಕಾರಗೃಹಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದ ಸುಭಾಷ್ ಬೋಸ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇನ್ನು ದೇಶೋನ್ನತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟು ಈಗ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಧುರೀಣರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪಡಿಯುವದೆ ಈಗಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

"ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ" ... ಪ್ರತಿಶಿಕ್ಷ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

... ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಬಡತ್ವ, ಜೀರ್ಣಜ್ವರ, ವಾಂತಿ, ಕೆಮ್ಮು, ... ಯಾ ಹಳೆದಾದ ಕಫವಿಕಾರ, ನಾಯಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ.

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತು ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ... ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ... ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ ಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದು ಹಸಿವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ... ಉತ್ಸಾಹಯುಕ್ತವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ ... ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ " " " "	೧— ೪—೦.
	ಅರ್ಧ " " " "	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ "ಅಲೆಂಬಿಕ" ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಕೋ! ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೇ ಎಣ್ಣೆ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮೃದು ... ಹಳವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವಂತಹ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿಂಚಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಆದರೆ ಜೋಕೆ! ... ದೊರೆಯುವ ... ಮತ್ತು ... ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜೋಕೆ. ... ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ... ನಡೆದಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ... ... !

ಸ್ಥಳ— ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
... ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೋಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ	0	10	0
" " " " " " ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	14	0
" " " " " ಕನ್ನಡ ಕೆಲೆಂಡರಿನಿಂದ	0	9	0
ಕನ್ನಡ ಮೆಟರಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಸ್ಲಿಪ್ ಬ್ಯಾಂಡು ಡ್ಯಾರಿ	0	8	0
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮಿಡಿಯಮ್ ಸ್ಯಾಜದ್ದು	0	8	0
" " " " ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	12	0

ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟಾಂಪು ಆಕ್ಟ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ.
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫೈನೆನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ...

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ... ಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಕೀಕಡಾ ... ಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರೀ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ... ರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವವರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮುಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಐದರಷ್ಟು ಹತ್ತರಷ್ಟು ... ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ... ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮುಡಬಿದ್ರೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

THE MODLKY BANK, LIMITED, MODLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

[illegible]

[illegible] — [illegible]ಗಳೂರು, [illegible], [illegible], ಮಂಜೇಶ್ವರ, [illegible], ಬಂಟವಾಳ, [illegible], [illegible]ಗೋಡು, [illegible], [illegible], ಫರಂಗಿಪೇಟೆ, [illegible]ಮಂಗಳೂರು, [illegible] . . . ೯-೧೧
[illegible] ಕನ್ನಡ ಸೇವೆ . . . ೧೧
[illegible]ದ ಆನಂದನ ಭಾಷಣ . . . „
[illegible]ವಹಾರ . . . ೨
ಧವಲ – [illegible] . . . ೮
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭರತ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಾಟ್ಯ ಅಥವಾ ನೃತ್ಯಕಲೆ . . . „
[illegible]ಯ ಪತ್ರ . . . „
[illegible]ರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ . . . „
[illegible] ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ . . . ೧೪
ಉತ್ತಮ [illegible] ಕ್ರಮ . . . ೧೫
[illegible]ದವರ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ . . . „

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೩೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಜನವರಿ ೧೯೩೦.

ಚೀಲದೊಳಗಿನ ಬೆಕ್ಕು

ದೀವಾಳಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆಂದು ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಆ [illegible] ಚೀಲದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ತಮ್ಮ ತಾ. [illegible] ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದಿಂದ [illegible]. ಆ ದಿವಾಳಿ ಚೀಲವು ಒಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಿತ್ತು. [illegible] ಒಂದು ತರದ ಜೀವ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. [illegible] ಸಂಗತಿಗಳಿದ್ದವು ಎಂದೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಆ ಚೀಲದ ಚಲನವಲನವನ್ನು ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. [illegible] ರಿಂದ ತೋರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಚೇತನವು ಆ ಚೀಲ[illegible], [illegible]ದೊಳಗೆ ಬರೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬೆಕ್ಕು ಮಾತ್ರವೇ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತೆಂದೂ, ಇರ್ವಿನರ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಆ ಚೀಲದಿಂದ ತಪ್ಪಿ ಹೊರ ಬಂದ ಬೆಕ್ಕು [illegible] ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಚೀಲ ನೋಡಹಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಹಿಂದೀಯರ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯಿತು.

ಲೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕೋನ್ಫರೆನ್ಸ ಎಂಬ ಆ ಮಹಾ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಗುಟ್ಟು ಈ ಬಾರಿಯ ಭಾಷಣದಿಂದ ಬಯಲಾದುದು ಹಿಂದೀಯ ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ಎಷ್ಟೇ ಮನಃಪೂರ್ವಕತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಯುಕ್ತಿವಾದದ ಹೊರಗಿನವರಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸಿಹಿ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಹಿಂದೀ ಬಲವನ್ನು [illegible] ಯತ್ನಿಸಿದರೆಂದೂ ಈ [illegible] ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಿಹಿ ಮಾತುಗಳು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರವು".

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಈ ಸಿಹಿ ಮಾತುಗಳ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಬ್ರಿಟಿಷ ಯುಕ್ತಿವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾದ ಯೋಗ್ಯ ಯುಕ್ತಿವಾದವಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವೆವಾದರೂ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅವಿಶ್ವಾಸವೂ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಾತುಗಳ ದೃಢತೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅವರಿಂದ ಬಯಸಿದ ದೃಢೀಕರಣವೂ ನ್ಯಾಯವಾದುದೆಂದು ಈಗಲಾದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪದೇಕಾಗಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ರಾಜ್ಯ ಬೇಕಾಗಿ ಕರಾಯಿಸಿದ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದವರಾದರೂ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಭಾಷಣದಿಂದಲಾದರೂ ಎಚ್ಚರರಾಗಬೇಕು.

ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನ; ಅದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಕೂಡಲೇ ಇರಬೇಕಾದ [illegible] ತಕ್ಷಣ ಲೋರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನರಿಗೆ [illegible] ದೇಶವನ್ನು [illegible] ಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಲೋರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನರಿಂದ ಬಯಸುವುದೇನೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜನಾಂಗವು ಸ್ವಾಧೀನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕರಬೇತಿಯ ತರಗತಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಯಾವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ತರಬೇತಿಯ ಮಾತು ಪುನಃ ಪುನಃ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಗುರಿಯನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಬಿಡುವುದೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು.

"ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸು ಠರಾಯಿಸುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ; ಅದು ರಚಿಸುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ; ಬರೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ಅದು ಕೊಡುವುದು. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ಮುಂದಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು; ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಆ ರಚನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು" ಇದೇ ಲೋರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನರ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಚಿತ್ರ! ಹೊಸ ಸರಕಾರದ ರಚನೆಗೆ ಹಿಂದೀಯರ ಕೈ ಇಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ದೇವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರ ಪೂಜಾರಿಯು ಹೊಂದಬಹುದಾದಷ್ಟನ್ನು, ತನ್ನಿಚ್ಛೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂದೀ [illegible] ದಾನಮಾಡುವುದೇ ಈ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ತತ್ವ. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ವಿಚಾರಣಾ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ, ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಗೂ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು [illegible] ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರದಾದರೆ, ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗಬಲ್ಲದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಲಾರೆವು.

ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವು ಹೊರಬಂದಿದೆ. [illegible] [illegible] ವಿರೋಧವೆಂದು. [illegible] [illegible] ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೆ [illegible] ಈ ತತ್ವವು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] [illegible] ಭಾಷಣವು ಹಿಂದೀ [illegible] [illegible] ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಿವೇಟ ವರ್ತಮಾನ

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

[illegible] ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible]

— [illegible] ಬಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible].

— ದೇವದಾಸಿಯರೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ದೇವಳಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. [illegible]ಯವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಲು ನೆನೆಸಿರುವರು.

— [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಡಾ. [illegible]ಯವರು [illegible] ಕೊಡುವವರೆಂದಾದುದರಿಂದ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಳಗೆ ಬಹಳ ಗಲಿಬಿಲಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಭಾಷಣದ ವಿಷಯವು "ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸೋ, ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೋ" ಎಂದು.

— ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೆನೆಸಿರುವರು. ಅವರ ಸಂಚಾರವು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ಎರಡನೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

— [illegible] ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲನು ಸರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

— [illegible] ಸರ್ವಂಟ್ಸ್ ಒಫ್ ಪೀಪಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮಠವನ್ನು "ಲಜಪತ್ ಭವನ"ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು.

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

[illegible] ಕನ್ನಡ

[illegible] — [illegible] ಬರುವ ತಾ. [illegible] ಸಮಾಜದವರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ [illegible] ದೇವಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ [illegible] ವಿಷಯ [illegible] ಸ್ವಾಮಿ [illegible]

[illegible] ಹತ್ತಿರ.ಕೆಂಗಿನ ಮರದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ [illegible] ತನ್ನ ವ್ಯತಪಟ್ಟಿರುವನು.

[illegible] ರವರು ಮದರಾಸಿನ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿ ನಿಂದ [illegible] ಸೆನೆಟಿನ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ನಾಟಕ ಸಭೆಯವರು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ [illegible] ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು, ಬುಧವಾರ 'ಭಕ್ತ [illegible]' ಎಂಬ [illegible] ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ನಾಳೆ ಶನಿವಾರ 'ವೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಪುನಃ ಅಭಿನಯಿಸಲಿರುವರು.

ಬರುವ [illegible] ಮೊದಲಿನಿಂದ ಟಪ್ಪಾಲು ಪತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲವೇ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಂತೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಬೇಂಕನ್ನು [illegible] ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಇದೇ [illegible] ಸೋಮವಾರ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಘಂಟೆ [illegible] ಒಯ್ಯುವರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದರು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾರೋಹಣವೂ, [illegible] ಮಾರಾಟವೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಭೆಯೂ ನಡೆದವು.

ಶ್ರೀ ಕಾರಂತರವರು ಮದರಾಸು ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ [illegible] ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಯು ಇದೇ ಬರುವ ಮಾರ್ಚ [illegible] ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ನಡೆಯುವದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

[illegible] ವಕೀಲ್ ಶ್ರೀ. ಎಮ್. ಎಸ್. ಗೋವಿಂದನ್ ರವರು ಕಾಸರಗೋಡಿನ [illegible] ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

[illegible]

ನಿಡ್ಲೆ: — [illegible]

[illegible]

ಕೈಕಂಬ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾಯಿತು.

[illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾಷಣದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಚಾರದ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಗಳಾಗುವಾಗ [illegible] ಹುಡುಗರಿಲ್ಲದು [illegible]

ಕಾರ್ಕಳ: — ಮಂಗಳೂರಿನ [illegible] ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾ. [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಭುವನೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನಿತ್ತರು.

ನಂತರ [illegible] ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] 'Ideals of Education' ಎಂಬ ಕುರಿತು [illegible] ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರವಣ [illegible] ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನಿತ್ತರು.

[illegible]

ಮಂಜೇಶ್ವರ: — [illegible]

[illegible]

ಕುಂಜೀಪಳ್ಳ: — [illegible]

[illegible]

ಬಂಟವಾಳ: — [illegible]

[illegible]

ಬಂಟವಾಳ [illegible] ಸಂಬಳದ [illegible] ಬೀದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದರೊಂದಿಗೆ [illegible] ನೌಕರರ ಗೋಳನ್ನು ಕೇಳು [illegible] ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ದೂರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆರಳಿದ [illegible] ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂದಿರುವ [illegible] ಪ್ರಕಟ [illegible] ನಿತ್ಯವೇ? ಕನ್ನಡ ಗೌರವವೇ [illegible] ಬೇಕು!

ಸಿದ್ಧಕಟ್ಟೆ: — ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ [illegible] ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರು [illegible] ಇನ್ನಾದರೂ ತರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಕಾಸರಗೋಡು: — ಇದೇ ಬರುವ ತಾ. [illegible] ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಕಮಿಟಿಯ ಪರವಾಗಿ [illegible] ಕಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಜರಗುವುದು. ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ [illegible] ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿರುವರು. ತಾ. [illegible] ನೇ ಗುರುವಾರ [illegible] ಗುತ್ತಿಗೆ [illegible] ಮೊದಲಾಗಿ ಜರಗಲಿಕ್ಕಿರುವ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಮಸ್ತ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರೂ, ಅವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರೂ ಬಂದು, ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು [illegible] ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲರಾದ ಶಾಲಾ ಧ್ಯಾಪಕರೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಹಾಜನರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರಗಿಸುವಂತೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಇದೆ. [illegible] ಭಾಷಣ, ಗಾಯನ [illegible] ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿರುವ [illegible] ನೇ ದಿನದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗುರುಪುರ: — ಇಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದವರಿಂದ [illegible] ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವವು [illegible]

[illegible]

ಉಡುಪಿ: — [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ

ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. [illegible] ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ — ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ [illegible]

ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ. ೧೧—೦—೦ [illegible] ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಬಿಡಿಪ್ರತಿ ರೂ. [illegible] ಅಂಚೆಖರ್ಚು ಉಚಿತ!

[illegible] ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಮಾತೃ, ಕೃಷಿ, ಶೃಂಗಾರ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧಕ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಸಂಗ [illegible] ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುವು. [illegible] ಭಗವದ್ಗೀತಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುವು. [illegible] ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳು "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ಕ್ಕೆ [illegible] ಒಂದು ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. [illegible] "ರತ್ನ" ಒಂದನ್ನು [illegible] ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು. [illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

[illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂ. ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌಂ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌಂ. ರೂ. 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು—ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 1.90 [illegible] ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು—ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು—ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.

[illegible] ಏಜಂಟರು—ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್

[illegible] ಏಜಂಟರು—[illegible] ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, [illegible]

☞ [illegible] ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ [illegible]

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಉಡುಪಿ ವರೆಗೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. [illegible] ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಸ [illegible] ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 [illegible] ತಲುಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. [illegible] ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು [illegible] ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ [illegible] ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

[illegible] —
ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

[illegible] ಉದಾರ [illegible]

[illegible] 1898 [illegible]

[illegible] ನಡೆಸಿದ ಅನುಭವದ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉದಿದಾರಗಳ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. [illegible] ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್, [illegible]

[illegible]

The Canara Bank Ltd., Mangalore.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬೇಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ನೋಟೀಸು.

ಇದೇ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಾರೀಕು 8ರಲ್ಲು ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಫೀಸು [illegible] ಹೊಸತಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ನಂಬ್ರ III 879ನೇ ಕಟ್ಟೋಣಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

By order

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ [illegible]
ಮಂಗಳೂರು,
[illegible]—1—1930.

K. Venkat Rao
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

[illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

([illegible]) S. C. No. 630/1929.

[illegible] —ವಾದಿ
[illegible] —ಪ್ರತಿವಾದಿ.

[illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ತಾ. 24—2—30ಕ್ಕೆ [illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿಯು [illegible]

[illegible]
[illegible]

K. P. Gopalkrishna Rao.
Vakil for Plaintiff

ಕುಂದಾಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

O. P. No. 8/1930.

1. [illegible] ಅಮ್ಮ 2. [illegible] ಶ್ರೀನಿವಾಸ [illegible] —ಅರ್ಜಿದಾರರು.

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [illegible] 1ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರಳ ಗಂಡ, 2ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರನ ತಂದೆ [illegible] ಸಾಲುಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಕ್ಕುದಾರರೆಂಬಯೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ 1ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರಳ ಹೆಸರಿಗೆ [illegible] ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಅರ್ಜಿಯು ತಾ. 20—2—30ಕ್ಕೆ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿಯದೆ.

ಕುಂದಾಪುರ,
ತಾ. 22—2—30.

G. Sanjiva Rao,
B. A., L. L. B.
Vakil for Petitioners.

[illegible]

	ರೂ.	
[illegible]	೧೦೦	[illegible]
[illegible]	[illegible]	,,
[illegible]	[illegible]	,,
[illegible]	೨೩	,,
[illegible]	೧೭	,,
[illegible]	೧೩	,,
[illegible]	೧೨	,,
[illegible]	೫॥	,,

[illegible] ಪ್ರಧಾನ [illegible] ವಿಷಯವಾದ [illegible] ಬಗ್ಗೆಯ ರೂ. ೧೦೦ [illegible] ಹಾಗೂ [illegible] ಸುಧಾರಿಸಬಹುದಾದ [illegible]

ಇದೇ [illegible] ಅಧಿಕ್ಯವಾದ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸೋಣಾಗಿತ್ತು. [illegible] ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ವಂದನೆಯೂ, ನಂತರ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ [illegible] ನಡೆಯಿತು. ರಾ. [illegible] ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಭೆಯು ಸೇರಿ ರಾಷ್ಟ್ರ [illegible] ಸಮಾರಂಭವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. [illegible] ರೂ. [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನದ [illegible] ರೂ. [illegible] ಅಗಲೇ [illegible] ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂದೇ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ [illegible] ರಾ. ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರ [illegible] ರಾ. [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ [illegible] ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯು [illegible] ಮದ್ರಾಸ್, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು [illegible]

[illegible]

ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು:— [illegible]

ಮಣಿನಾಲ್ಕೂರು:— [illegible]

ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ನೆನಪು.

[illegible]

Wishing you a happy new year we have the pleasure to inform you that:—

We have commenced our Chemist Department under the supervision fo Dr. Mijar Nagappa Pai, Registered Medical Practitioner.

Hours of Consultation at our Chemist Shop.	8 a. m. to 9 a. m. 1 p. m. to 3 p. m. 6 p. m. to 8 p. m.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಡಾ| ಮಿಜಾರ ನಾಗಪ್ಪ ಪೈಗಳವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವೆವು. ಇವರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ ೮ರಿಂದ ೯ರ ವರೆಗೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ರಿಂದ ೩ರ ವರೆಗೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ರಿಂದ ೮ರ ವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬಂದು ಇವರನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಶನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ

THE MANGALORE TRADING ASSOCIATION.

ಅವರೊಡನೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ [illegible] "[illegible] ನನಗೊಂದು [illegible] ನಾನು ವ್ಯಾಪಾರಿಯೋರ್ವನಿಗೆ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಮನೆಯೊಳಗೆ [illegible]" [illegible]

[illegible]

ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನಂದನ ಭಾಷಣ.

[illegible]

[illegible] ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ [illegible] ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು.

ನೋಟೀಸು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಡ್ಜರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

O. P. ನಂ. 13 [illegible] R. I. A 10/30.

[illegible]	...	ಪ್ಯಾನರು.
[illegible]	...	ಅರ್ಜಿದಾರರು.
	ಮತ್ತು	
[illegible]	...	ರೆಸ್ಪೋಂಡೆಂಟು.

[illegible] ಪ್ಯಾನರ [illegible] R. I. A. 10/30ನೇ [illegible] ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ [illegible] 2—2—1930ನೇ [illegible] ದಿನ 11 [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ [illegible] ಈ ಮೂಲಕ [illegible]

ವಿಲಂ ಮಾಡುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಿವರ.

[illegible]

[illegible] 62—2—[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 42—2—[illegible]

[illegible] | K. R. Achar
[illegible] | Vakil for Petr.

ನೋಟೀಸು.

ಕುಂದಾಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

O. P. 5/1930

[illegible] ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಹೊಳ್ಳ [illegible] —ಅರ್ಜಿದಾರರು.

1 [illegible] ಹೊಳ್ಳ 2 ನಾರಾಯಣ ಹೊಳ್ಳ—ಎದ್ರು.

ಸದ್ರಿ ಅರ್ಜಿದಾರರು ತನ್ನ [illegible] ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಹೊಳ್ಳರಿಗೆ [illegible] ಹಣವನ್ನು [illegible] ಸಕ್ಸೆಶನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಸದ್ರಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ರಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಾ. 14—2—30ನೇ ಹಗಲು ಘಂಟೆ 11ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಗೆ [illegible] ಈ ಮೂಲಕ [illegible]

A. V. N. Hebbar.
ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕಡೆ ವಕೀಲ.

[illegible]

300 [illegible] ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ.

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನೂ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿ [illegible] ಕೇಳಿರಿ.

ವೈಶ್ವಾನರಾಸವ.

(ಕಾಲರಾ, ವಾಂತಿಭೇದಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ.)

ಮಾತ್ರವು ಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ [illegible] ಶಮನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂಧುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಟಿಪಾಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿರುವ ೮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯ ಬೇಕು. [illegible] ಹಾಗಿಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,

1/94 ಜೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

59—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,

1/94 ಜೈನ ಬಜಾರ್ ಮದ್ರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯರೋಗವು ಹೋಗಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ಕ್ಕ.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ವಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಪ್ಪಗಿನ ಚರ್ಯೆ, ನಿರ್ಬಲ ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು, ಪೌರುಷತ್ವಹೀನ ದೇಹ, ಅಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವ, ನಿಸ್ತೇಜತನವನ್ನು ಹೇಡಿತನವನ್ನೂ, ಅಂಜುಬುರುಕತನ, ಅಕಾಲಮುಪ್ಪು, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ವೀರ್ಯದ ನೀರು, ಆಲಸ್ಯ, ಕಾಲು ಕೈಕಾಲುಗಳುರಿಯೋಣ, ಉರಿಮೂತ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, ಬೆನ್ನು ನೋಯಿಸೋಣ, ಸೊಂಟಶೂಲಿ, ಎಲ್ಲ ಥರದ ಮೂತ್ರರೋಗ, ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ನಾಶಯಾಗಿ ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಏಳು ವೀರ್ಯಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಾಚ್ಛ ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುಶೂಲಿ, ಕೆಂಪು ಹಾಗು ಬಿಳಿ ಪ್ರದರ ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಕಳ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು ೧೦ ರಿಂದ ೩೦ ತೊಲೆಯ ವರೆಗೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧-೪-೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೪, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧೧, ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,

5c Divison, ಶಿಪ್ಪಾಯಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

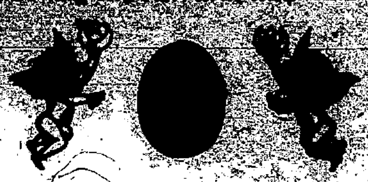

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರವಾಹಿಮಿಶ್ರ ಮೂರ್ತಿಮಂತವೈದ್ಯ.

ಇದು ಅರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಖಾರ ರಸಾಯನ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ೧೬ ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದ ಪತ್ರಗಳು ಡಿ. ಪಿ. ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, ಪೋಸ್ಟ ಪಾವತಿಗಳು, ಬ್ಲಾಕಿನ ಬುಕ್ಕುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದ್ದ ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐನೂರು ರುಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ಬಾಲಂತಿರೋಗ, ಹಳೆದ ನಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಜೀರ್ಣ, ಕಾಲರಾ (ಮರಿಕಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮೂಲರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ನಾರಹುಣ್ಣು, ಶಸ್ತ್ರಗಾಯ, ಶಿವಶೂಲಿ, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ಪಿನಸಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಕಣ್ಣುನೋವು, [illegible], ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲಿ, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಆದ ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಆವಿ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆದೊಡ್ಡದಾಗೋಣ, ಕೆಂಪುಗಣ್ಣು, ಮೈ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಮತ್ತು [illegible] ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದ ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವವು.

[illegible]

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಸಂಪಾದಕ ಅರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ

ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ.)

Grand Clearing Sale!

ನಮ್ಮ '[illegible]' ಎಂಬ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. 36H ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾದ ಒಂದು, (ಮೂರು ವರುಷದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ) [illegible] ವಾಚು, ಒಂದು ಚೈನು, ಒಂದು ಅಂಗಿ, ಒಂದು ಕರವಸ್ತ್ರ, ಒಂದು ಕನ್ನಡಿ, ಒಂದು ಬಾಚಣಿಗೆ, ಒಂದು ಸಾಬೂನು, ಒಂದು ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನು, ಒಂದು ಡೊಸ್ತಾನು, ಒಂದು ಕ್ಲಿಪ್, ೭೨ ನಿಲಿಕಾಯ ಗುಂಡಿಗಳು, ಒಂದು ಜೋಡು ಮೆಟ್ಟುಗಳು. (ಕಾಲಿನ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.) ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ. ಒಟ್ಟು ರೂ. 4—10—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,

ಶಾಮುಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,

ಪಿ. ಒ. ಬಾಗ್ ಬಜಾರ್, ಮದರಾಸು

PAUL & CO,

Sham Bazaar Street,

P. O. Bag Bazaar, Calcutta.

[illegible] ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ.

[illegible]

ಕೊಡಗು ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ ಹಾಲೇರಿವಂಶದ ರಾಜರು.

ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯ.

೧೮೦೯ರಿಂದ ೧೮೨೦ರ ವರೆಗೆ

ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನ ಮರಣಾನಂತರ ಮುಖ್ಯ ದಿವಾನನಾಗಿದ್ದ ಲಿಂಗರಾಜನು ೧೮೧೧ರಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಗಿಗೆ ರಾಜನಾದನು. ಇವನನ್ನು ರಾಜನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಸಮ್ಮತಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ರಾಜನಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರದ ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

೧೬೮೧ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುರಾಜನು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ೧೭೯೦ರ ವರೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದನು. ಲಿಂಗರಾಜನು ೧೮೧೨ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸುರುಮಾಡಿ ೧೮೧೪ರಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಲೋದಾದ ಗದ್ದಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಮಡಿಕೇರಿ ಕೋಟೆಯ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಸೊಗಸಾದ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದರು.

ತನ್ನ ಮರಣಾನಂತರ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಚಿಕ್ಕ ವೀರರಾಜನಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮುಖ್ಯ ದಿವಾನನಾಗಿದ್ದ ಚೌರಿರ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನಿಗೆ ಲಿಂಗರಾಜನು ಹೇಳಲು, ಚಿಕ್ಕ ವೀರರಾಜನು ಹುಡುಗನಾಗಿಯೂ ರಾಜನೀತಿ ತಿಳಿಯದವನಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಪ್ಪಣ್ಣನು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಗುಂಡುಹೊಡಿಯಲು ಬಂದುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಕರಿತರಿಸಿ "ನೀನು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುತ್ತೀ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನು "ನಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಒಂದೇ. ಅದಾವುದೆಂದರೆ, ನಿನ್ನಂಥಾ ಮೂರ್ಖನನ್ನು ರಾಜನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು, ಅವನನ್ನು ಉಡುವತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸಿದ್ಧಿಕಾಡಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮರಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಸಿ ಬೊಳೆಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಸಿದನು. ಅವನ ಕುಟುಂಬದವರ ತಲೆಗಳನ್ನೇ ಕಡಿಸಿದನು. ಇವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹೊಲೆಯರ ಜಾತಿಗೆ ತಳ್ಳಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನು ಸಿಲುಬೆಯಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿವಸ ಜೀವಂತನಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು. ಇವನ ಹೆಂಡತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಅಣ್ಣ ಪಟ್ಟಮ್ಮಾಡ ಚೆಟ್ಟಿಚ್ಚ ದಿವಾನನ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದಳೆಂದು ಇವನನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದನು. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಅಪ್ಪಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯು ಆರು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಮಡಿಕೇರಿ ಹತ್ತಿರ ಶಿಕಾರಿ ಉಕ್ಕಡದಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು ಅನ್ನನೀರು ಮುಟ್ಟದೆ ಸತ್ತುಹೋದಳು. ಚೆಟ್ಟಿಚ್ಚ ದಿವಾನನನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಾತಿಸಾರ ರೋಗವು ಹಿಡಿದು ಅವನು ಅದರಿಂದಲೆ ಮರಣಹೊಂದಿದನು.

ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನ ಮಗಳಾದ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಈಸ್ಟ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ೫||ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಇದ್ದವು. ೧೮೧೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಪಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದನು. ವೀರರಾಜನು ತನ್ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ತನ್ನ ಮಗಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿಟ್ಟ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಾನು ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ರಕ್ಷಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಕಂಪೆನಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಇರುವ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಲಿಂಗರಾಜನು ೩ ಲಕ್ಷದ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಫೋರ್ಬ್ಸ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಮಾರಿದನು, ಆದರೆ ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಲಿಂಗರಾಜನು ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುದಾರನಲ್ಲವೆಂದು ಹಣ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಮುಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗವರ್ನರ ಜನರಲನಿಗೆ ಬರೆದರು, ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯು ಪ್ರಾಯಪ್ರಬುದ್ಧೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಆಕೆಗೆ [illegible], ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ರಕ್ಷಕನೂ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜನೂ ಆದ ಲಿಂಗರಾಜನಿಗೆ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂತಲೂ ಮುಂಬಾಯಿ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣಕ್ಕೆ ತಾನು ಹಕ್ಕುದಾರನೆಂದು ಲಿಂಗರಾಜನು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದೂ ಬರೆದನು. ಲಿಂಗರಾಜನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ ಮುಂಬಾಯಿ ಖಜಾನೆಯ ಹಣವನ್ನು ಪಡಕೊಂಡನು. ಮದರಾಸು ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿಯೂ ನಂತರ ಲಿಂಗರಾಜನ ಹೆಸರಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ತರುವಾಯ ಅವನ ಮಗ ವೀರರಾಜನ ಹೆಸರಲ್ಲಿಯೂ ಬಿನ್ನಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಪಡೆದು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ಹೆಸರಿನ ಹುಂಡಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಲಿಂಗರಾಜನು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದಲೇ ಇದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವರ ಹೆದರಿಕೆ ಇತ್ತು. ಇವನು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸರಕಾರದ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜನಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹುದ್ದೆದಾರರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸದಂತೆ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಿತು ಅವರೊಡನೆ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ತನ್ನ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಉಳುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ನೆಲ್ಲಿಗದ್ದೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಂಗ್ಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಇದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಟ್ಟಡ. ಇದರ ಮಾಳಿಗೆಯ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಕೋಣೆ, ಸುತ್ತಲೂ ಜಗಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಕೆಳಗಡೆ ಅಂಗರಕ್ಷಕರಿಗೂ ಸೇವಕರಿಗೂ ಉಳುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಣೆಗಳೂ, ಉಗ್ರಾಣಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇದು ೭೦ ಅಡಿ ಚಚ್ಚೌಕವಾಗಿತ್ತು. ಮೂವತ್ತೆಂಟು ಗಾಜಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳಿರುವ ಕಿಟಿಕಿಗಳಿದ್ದವು. ಕಿಟಿಕಿಗಳ ಹೊರಗಡೆ ಮರದ ಬಾಗಿಲುಗಳಿದ್ದವು. ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಗಳಿಗೆ ೧೬ ಗಾಜಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳಿರುವ ಕೋಣೆಗಳಿದ್ದವು. ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸಿಗೆಗಳೂ, ಮಂಚಗಳೂ, ಮೇಜುಗಳೂ, ದೀಪಗಳೂ, ಚಿಟ್ಟಿಗಳೂ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಬಟ್ಲರನೂ ೧೫ ಮಂದಿ ಇತರ ನೌಕರರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ವಿಲಾಯತಿಯ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದ್ದವು.

ಲಿಂಗರಾಜನು ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೮೧೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗರಾಜನು ಭೂಮಿ, ಜಾಗೆಗಳನ್ನು ಅಳತೆಮಾಡಿ ಕಲ್ಲುಹಾಕಿಸಿದನು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದ ಜನರಿಗೆ ರಾಜನು ಹಾಲು ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದನಾಗಿಯೂ ಈ ಜನರು ಕಲ್ಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಹೋಗುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವರು. ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳತೆಮಾಡಿಸಿ ಮುಷ್ಟಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನು ಯಾರ ಯಾರ ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಿದೆ, ವಿಸ್ತಾರವೆಷ್ಟು, ಕಂದಾಯವೆಷ್ಟು ಎಂಬುವದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿದನು. ಈ ದಾಖಲೆಗೆ ಶಿಸ್ತು ಎಂದು ಹೆಸರು. ಲಿಂಗರಾಜನ ಶಿಸ್ತು ಈಗಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಮಾಡಿದ ಹುಕುಂನಾಮೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವನು ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮಚಿಂತಕನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗರಾಜನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೀಣನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಮಾಡಿದ ಮೊಕ್ತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಕಾರ ರಾಜನಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಆರನೇ ಪಾಲು [illegible] ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಖದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಹತ್ತನೇ ಪಾಲು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೮೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಿಂದ ೧೮೧೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ, ಲಿಂಗರಾಜನು, ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ ಕೊನರನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶವನ್ನು ಅವಕ್ಕೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅಳತೆಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು [illegible] ಚದರ ಮೈಲುಗಳಾಗಿತ್ತು.

ಲಿಂಗರಾಜನು ೧೮೨೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದನು. ಇವನಿಗೆ ಸಾಯುವಾಗ ೪೫ ವರುಷ ಪ್ರಾಯ. ಇವನ ರಾಣಿಯು ವಜ್ರದ ಹುಡಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಕೂಡಲೇ ಸತ್ತಳು. ಇವಳು ಶಾಂತ ಮೂರ್ನಾಡು ಪಳುಗಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣನ ಮಗಳು. ಇವಳ ಹೆಸರು ದೇವಕ್ಕೆ. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ, ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನ ಸಮಾಧಿಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಹೂಣಿಟ್ಟರು. ಇವನ ಮಗನಾದ ಚಿಕ್ಕ ವೀರರಾಜನು, ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಲಿಂಗರಾಜನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಗದ್ದಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು.

ಚಿಕ್ಕ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯ.

೧೮೨೦—೧೮೩೪

ಲಿಂಗರಾಜನು ಕಾಲವಾದ ನಂತರ ಅವನ ಮಗನಾದ ವೀರರಾಜನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ತಂದೆ ಸಾಯುವಾಗ ಇವನಿಗೆ ೨೦ ವರುಷ ಪ್ರಾಯ. ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ರಾಜಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನು. ಇವನ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಚನ್ನವೀರನು ಇವನ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಮರೆಹೊಕ್ಕಿದನು. ಆತನು ತಪ್ಪುಗಾರನೆಂದೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆಂಟನಾಗಿದ್ದ ಕೋಲ್‌ದೊರೆಗೆ ವೀರರಾಜನು ಬರೆದನು. ರೆಸಿಡೆಂಟನು ಇವನನ್ನು ನಂಬಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಡಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ವೀರರಾಜನು ಕೂಡಲೇ ಅವನನ್ನು ಅವನ ಮನೆಯ [illegible] ಮಂದಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನ ಶಾಂತ ಮೂರ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನು.

೧೮೩೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆಂಟನಾಗಿದ್ದ ಮಿ. ಕಾಸಮೆಜೋರನು, ಚನ್ನವೀರನ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಪ್ಟನ್ ಚೋಕ್ ಎಂಬುವನನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ [illegible] ಚನ್ನವೀರನೂ ಅವನ ಕುಟುಂಬದವರೂ ತನ್ನ ಇತರ ಅನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ವಾಂತಿಭೇದಿ ರೋಗದಿಂದ ಕಾಲವಾದರೆಂದು ವೀರರಾಜನು ಕೆಪ್ಟನ್ ಚೋಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು.

ವೀರರಾಜನು ಮೂರ್ಖನೂ ಕ್ರೂರಿಯೂ, ಮತ್ತು ಕಾಮುಕನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಮಾಡಿದ [illegible] ಹೇಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇವನು ಮಾಡಿದ [illegible] ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನು [illegible] ಲಿಂಗರಾಜನು [illegible] ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವನು [illegible] ಇವನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯು [illegible] ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇವನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ [illegible] ತಾನೇ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಇವನು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತನಗಾಗಿ ೧೦೦ ಮಂದಿ ವೇಶ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ದೊಡ್ಡ ಮರ್ಯಾದೆಯ ಕುಟುಂಬದವರ [illegible] ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಅರಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಬಿಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಆ ಹೆಂಗಸರ ಕಾಲನ್ನು [illegible] ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬವನ್ನೇ ಕಡಿದುಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ವೀರರಾಜನ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಕೊಡಗಿನ ಒಬ್ಬರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಾಯಭರಿತೆಯರಾದ ಕನ್ನೆಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ರಾಜನ ಸಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳತೀರದು. ಹೀಗೆ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಎಳೆತರಿಸಿ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡಿಸಿದನು. ಕೆಲವರ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಸಿದನು. ಕೆಲವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿದನು. ಈ ವರ್ತಮಾನವು ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದ ಕಾಸಮೆಜೋರನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು.

(ಶೇಷ)

[illegible]

(S.I.R.)

[illegible] ಶ್ರೀ [illegible]

[illegible] ಎಲ್ಲಾ ತರದ [illegible] ಜ್ವರಗಳು, ಜ್ವರ, ಮೂತ್ರ, [illegible] ಚಕ್ರದ [illegible] ಹಲ್ಲು ರೋಗಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ [illegible]

[illegible] ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸುವರೆಯೂ [illegible] ಔಷಧಿಗಳು [illegible] ರೋಗಗಳ [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಮದ್ದುಗಳನ್ನು [illegible] ಕೊಡುವರೆ [illegible] ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಇದೆ. [illegible] ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಬಹುದು.

ವಾರದ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ದಿವಸ ವೈದ್ಯರನ್ನು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮ್ಮತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾಂಞಂಗಾಡ (ದ. ಕ

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

೧	ಅಂಜಲಿ (ಪತ್ತೇದಾರಿ) ೧-೮-೦	೭	ಕಂಕಣಬಂಧ	೧-೪-೦
೨	ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ ,, ೧- ೦-೦	೮	ನರವೀರ ಕಾಸೀಮ	೧-೪-೦
೩	ಘಾತುಕ ಶಿಕ್ಷಕ ,, ೦-೧೦-೦	೯	ಶಕ್ತಿಮಯಿ	೦-೦-೦
೪	ಇಂದುಮುಖಿ ಚಿನೀಆ. ೦-೧೦-೦	೧೦	ಸೌಭಾಗ್ಯ ತಿಲ	೧-೦-೦
೫	ಅಟಕ್ಕಬಟ ,, ೦- ೮-೦	೧೧	ಸಿಗೊಥ ಕೋಟೆ	೦-೮-೦
೬	ವರಗಾವವದಿಜಯ ,, ೧- ೪-೦	೧೨	ಚಿನೀ ಹೆಂಡತಿ	೦-೮-೦

ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ; ಬುಕ್ ಸೆಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಧಾರಾಳವಾದ ಕಮಿಶನ್

ವಿಳಾಸ:— ಭಿ. ಪ. ಕಾಳೆ,

ಪೋ. ಅನಂತಪುರ, (ಜಿ ಧಾರವಾಡ)

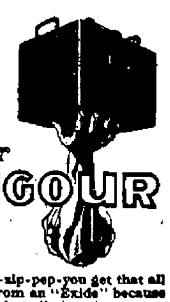

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it's built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.
MANGALORE

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ, ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಜ್ವರ ಮಿಕ್ಸ್ಚರ್ — ಮಲೇರಿಯಾ ಜ್ವರ [illegible] ರೂ. ೧

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೆ [illegible] ಔಷಧ ಬೆಲೆ ೧೪.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible], ಹಾಗೆ ಎದೆನೋವು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳಿಗೂ [illegible] ಔಷಧ ಬೆಲೆ ೧೩.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಬೆಲೆ ೧೪.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಕ್ವಿನೈನ ಮಾತ್ರೆಗಳು — ಒಂದು ಗ್ರೇನ ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರೇನ. ೧ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] ಗುಳಿಗೆಗಳು — [illegible] ರೂ. ೧-೨-೦. ರೂ. ೧-೪-೦. ೧-೧೨-೦

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ಹುಳ [illegible] ಔಷಧ. ರೂ. ೦-೬-೦

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ ದಂತಧಾವನ ಚೂರ್ಣ. ರೂ. ೦-೬-೦. LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ಕಾರಖಾನೆ:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಕನಕಮ್ಮ, ಕೇರಾಫ್ ಎಸ್. ನರಸಯ್ಯ, ಗ್ರಾಮ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್, [illegible] ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು— ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಟಲ್ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗುಣವಂಟಾಯಿತು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶೀಸೆ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಕುಮಾರಿ ದೇವಿ, [illegible], ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು—

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಾಧೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕ್ರಮತಪ್ಪಿ ೨೦ ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆಯೂ ಬಹಿಷ್ಟೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. ೩ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಸೇವಿಸಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿರಲು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಲೋಧ್ರ ಎರಡು ಬಾಟಲ್ ತರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೮ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಿಷ್ಟೆಯಾಗುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಕ್ಕ ಇತರ ಬಾಧೆಗಳೂ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ದಯಾ ಈಗ ಎರಡು ಬುಡ್ಡಿ ಲೋಧ್ರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ [illegible], ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆ, [illegible], ಇವರು ಬರೆಯುವುದು—

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಮುಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. [illegible] ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಂಟನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮತ್ತು ನಿಶ್ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 'ಲೋಧ್ರ' ೨ ಬುಡ್ಡಿ ತರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಬಾಧೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಟೆಯಾಗುತ್ತ ಶರೀರಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ತಮ್ಮ [illegible] ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಬುಡ್ಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳ 'ಲೋಧ್ರ'ವು ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯೆಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ತಂತಿ: "ಕೇಸರಿ" ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು— ಪಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

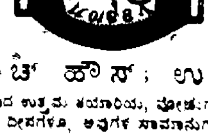

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳು! ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್; ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ತಯಾರಿಯ, ವಾಚುಗಳೂ, ಕ್ಲೋಕುಗಳೂ, ಟೈಮ್ ಪೀಸುಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸು, ಫೊನೋಗ್ರಾಫು, ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಕ್ರಯಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ಪಿ. ಸಿ.— ನಿಮ್ಮ ವಾಚು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವು ದೊರೆಯುವುದು.

[illegible]

[illegible] ರೋಗಗಳ [illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ [illegible] ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಮ [illegible]. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಮವೂ, [illegible] ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವಂಥ [illegible]ದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸುವವರಿಗೆ ಇತರ ಕ್ರಮಗಳ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವನು [illegible] ಅನುಭವಶಾಲಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳ ಗೂಢವನ್ನು [illegible] ರೋಗಿಗಳ ಔಷಧೋಪಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು [illegible]ರುವನೋ, ಆತನೇ ಯಾವ ಕ್ರಮವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಲ್ಲನು.

ರೋಗಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ತಡೆಗಟ್ಟುವಂತಹ ಕ್ರಮವೇ, ಉತ್ತಮ ಕ್ರಮವೆನ್ನಬೇಕು. ಯಾವ ಕ್ರಮವು ಮನುಷ್ಯನ ರೋಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಆ ರೋಗವು ತಲೆದೋರದಂತೆ ಮಾಡುವದೋ, ಅದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮವು. ರೋಗದ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯದೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರೋಗವನ್ನು ಶಮನಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದಲ್ಲ.

ರೋಗದ ಉಪಶಮನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉಪಶಮನದ ಕ್ರಮವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯವು ಇರಗೊಡಿಸಲ್ಪಡುವದಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದವರು ವಿದೇಶೀಯರೆನ್ನುವದು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಕ್ರಮವು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಹಿಂದೀಯರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮದ ನೆರಳು ಮಾತ್ರ. ಹಿಂದೀಯರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮವು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಶಾಂತತೆ ಮತ್ತು ಸುಖಗಳಿಗೆ ಶಾಕಾಹಾರವೇ ಮೂಲವಾದುದಾಗಿದೆ. ಅಸೌಖ್ಯತೆಯುಂದಿರುವಾಗ ರೋಗಿಯು ತನಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಆಸೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಿರಬೇಕು. ರೋಗವು, ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಣಾಮವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಬೇಕು. 'ತಾನು ಬಿತ್ತಿದ್ದನ್ನು ತಾನುಣ್ಣುವನು' ಎಂಬ ಗಾದೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳಾಗದು. ರೋಗವು ತಲೆದೋರಿದೊಡನೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವರು. ಆದುದರಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ರೋಗೋಪಶಮನಕ್ಕೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮವೇ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿದೆಯಾದರೂ, ಅದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವವರು ಬಹಳೇ ಕಡಿಮೆ. ಔಷಧಿಯನ್ನೇ ನಾವು ಬಯಸುತ್ತ ಹೋಗುವೆವು. ಔಷಧಿಯನ್ನೇ ಹುಡುಕುವದಾದರೂ ಹಿಂದೀಯರ ಆಯುರ್ವೇದೀಯ ಕ್ರಮವೇ ಹಿಂದಿಯರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿಯಾದುದಾಗಿದೆ. ಎಂತಹ ಅಸೌಖ್ಯತೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಉಪವಾಸ, ಆಹಾರದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಉಸಿರಾಟದ ಅಂಗಸಾಧನ, ಮೊದಲಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮಗಳೇ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಕಾರಿಯಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಔಷಧಿಯು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕಬಹುದಾದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಔಷಧಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಎಲೋಪತಿ, ಹೋಮಿಯೊಪತಿ ಮೊದಲಾದ ಔಷಧಿಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದೀ ಔಷಧಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮವಾದುದಾಗಿವೆ. ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಹಿಂದೀ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇತರ ದೇಶೀಯರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗದ ಎಷ್ಟೋ ರೋಗಗಳು ಹಿಂದೀಯರ ಕ್ರಮದಿಂದ ಉಪಶಮನಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಜನರ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರದಿಂದಲೂ ಹಿಂದೀ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಿದೇಶೀಯರ ಸರಕಾರವೂ, ವಿದೇಶೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಡತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತವೆ. ವಿದೇಶೀ ಔಷಧ, ವಿದೇಶೀ ಆಹಾರ, ವಿದೇಶೀ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ಇವುಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಧನವು ವಿದೇಶೀಯರಿಂದ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವದೇಶಪ್ರೇಮಿಯದ ಹಿಂದೂವು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಔಷಧಿಯು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸ್ವದೇಶೀ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಕೇರಳದವರ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಪಾಸ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ತೋರಹತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಬಲದ ಮೇಲೆ ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಆದುಕಾರಣ ಎಳೆಪ್ರಾಯದ ಯುವಕರಿಗೆ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಾನುಷಾವಯಗಳ ರಚನೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಇರಗೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕಲಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.

ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ತರದ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಸುಡೆಯಾದ ಮತ್ತು ಧಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾದ ಶರೀರದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರದ ನಾಯರರು ಶಾರೀರಿಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಸೈನ್ಯವಿತ್ತು. ಒಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಬಾಧೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸ್ಥಳೀಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಅತಿಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದಂತೆಯೂ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. 'ನಾಯರ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವು 'ಧುರೀಣ' ಎಂಬರ್ಥ ಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವದಂತೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿನ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಾಯರರೆನ್ನುವವರ ಶಾರೀರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರುಷ ನಡೆದ ಕೇರಳ ಹಿಂದೂ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಒಂದು ಠರಾವೆಂದರೆ 'ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಕಲಾರಿ' ಕ್ರಮವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು' ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಪೂರ್ವದ ನಾಯರರು ಶಾರೀರಿಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಹೊಂದಿದರು. ಕಲಾರಿ ಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಡ್ರಿಲ್ ಆಟದಂತೆಯೇ.

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಕಲಾರಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಆಡುವ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಾದರೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಲಾರಿಯ ಸಮೀಪವೇ ಒಂದು ದೇವಾಲಯವೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವ ಯುವಕರು ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು ಅವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯ ಸಾಧನವೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದಿತು. ಏಳು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಡುಗರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣೆಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಅವರ ಶರೀರವು ರಬ್ಬರಿನಂತೆ ಮೃದುವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಖಡ್ಗ, ಬಾಣ, ಪಿಸ್ತೂಲ, ಬರ್ಚಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಖಡ್ಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಾದಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷಣೆಗಿಂತಲೂ, ಪೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದರೂ, ಆ ಪೆಟ್ಟು ಮೈಗೆ ತಾಗದಂತೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದರು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಖಡ್ಗ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತವನು ಹಲವು ವೈರಿಗಳು ತನ್ನನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರೆಲ್ಲರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿದ್ದನು. ಉತ್ತರ ಮಲಬಾರದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾರಿಗಳು ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇರುವರು. ಕಲಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ನೆಲಸಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಮಲಬಾರದ ಜನರು ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಟ್ಟು ಕುಸ್ತಿಗಾರರ ಹೆಸರನ್ನು ಈಗಲೂ ಮರೆತಿಲ್ಲ.

ಕಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಲಿಸಿ, ಯುವಕರ ಸ್ನಾಯುಗಳನ್ನು, ಮೃದುವಾಗಿರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆಯಾಸವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 'ಪಣಿಕ್ಕರ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದಿತು. ಈ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಜಾತಿಯು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಕಲಾರಿ ವಿದ್ಯೆಯಾದರೋ, ದೇಹಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕಲಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಲಿತ ಯುವಕರು ಪಂದ್ಯಾಟದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಮರಭೂಮಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹಿಂದಿರುಗುವದೆಂಬ ಮಾತೇ ಸುಳ್ಳಾಗಿದ್ದಿತು.

ಗಾಂಧೀಜಿ–ಟಾಗೋರರ ಭೇಟಿ.

ಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರು ಕೆಲದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೂ ಅವರೂ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡುದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನೂಲುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ರವೀಂದ್ರರೊಡನೆ ಹಾಸ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಕೊರಿಯಾ ದೇಶದವನೊಬ್ಬನು ಕವಿ ರವೀಂದ್ರರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ತನಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ದೊರಕಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದುದು ಅವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಜಗತ್ತನ್ನು ಸಾಹಸಿಗಳ, ಒಂದು ಪಂಗಡ, ಮತ್ತು ಸಾಹಸಿಗಳಿಂದ ಗೆಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರ ಒಂದು ಪಂಗಡ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಸಾಹಸಿಗಳಿಂದ ಗೆಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟವರ ಐಕ್ಯದಿಂದ ಸಾಹಸಿಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಕೊರಿಯಾ ದೇಶದವನು ಹೇಳುವದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲ ಜನರು ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವವರೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಟ್ಟಾಗಬಲ್ಲರೆಂದೂ ಕವಿವರ್ಯರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಂತೋಷಗೊಂಡುದಲ್ಲದೆ "ಸಾಹಸಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಆಯುಧಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಜಯಿಸಲಾರೆವು. ಆಧುನಿಕ ಆಯುಧಗಳಿಂದಲೂ ಜಯಿಸಲಾರೆವು. ಜಗತ್ತೇ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವಾಗಿ [illegible] ದಿನವು ಉದಯಿಸುವುದು. ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವಿದ್ದಿತು. ತದನಂತರ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಮೇಲಾದರು. ಈಗ ವೈಶ್ಯರ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. [illegible] ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶೂದ್ರರ ಅಧಿಕಾರವು ಬರುವುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಚೀನ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ [illegible] ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ "ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವಿಲ್ಲದ ಸರಕಾರವು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಬಾಳದು. [illegible] ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಲು [illegible] ಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರಕಾರವು [illegible]ಯಾಗಿರಬೇಕು" ಎಂದರು.

ಮಾತನಾಡುತ್ತ [illegible] ಅಮೌಲ್ಯವಾದ ವೇಳೆಯು [illegible] ಹೇಳಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷವೂ [illegible] ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ [illegible] ಕೋಟಿ ಜನರು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ [illegible] ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ [illegible] ದಿನಕ್ಕೆ [illegible] ಗಣನೀಯವೇ ಆಗಿದೆ. [illegible] ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ತ್ತದೆ. [illegible] ಎಂಟು ಕೋಟಿ [illegible] ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ [illegible] ಹೇಳುತ್ತೇವಾದರೂ [illegible] ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ [illegible] ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ [illegible] ಹೆಚ್ಚೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಆದುಕಾರಣ [illegible] ನೂಲುವದರಿಂದ [illegible] ಉತ್ಪನ್ನ [illegible] ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಆಶ್ರಮದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರವೀಂದ್ರರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಹತ್ತಿಯ ದಂಡೆಯಿಂದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ರವೀಂದ್ರರೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗದೆ ಎಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಫಲವಿದೆಯೆಂದು ರವೀಂದ್ರರು ವಿವರಿಸಿದರು.

[illegible] ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳ ಔಷಧಗಳು.

1. [illegible] ಕ್ರಯ ದಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ದಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುದೋಷಗಳು, ಮುಟ್ಟುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಬಿಳಿಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಆಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮನೋಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವವು. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ದಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ಮೋಹ ಕುಠಾರ—ಇದು ಮುಖಸ್ನಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, ಹೆಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗಡಕ್ಕೆ ಕೀವನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ದಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಕ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗೆಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಅಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್
FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3-4-0 ಮಾತ್ರ.

ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಸ್ತ್ರ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡಿರಿ!!!

ಆರ್ಯವೇದ್ಯಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ, ಪುಷ್ಕಳದ ಕಾಯಿಲೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಾದ ಆಚಾರ್ಯ ವೃದ್ಧ ಶ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ
ಕೃಷಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ
ಕೈಪಿಡಿಗಳು.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,
C/o Bola Mangesh Row & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ತರಿಸುವ ಚಲೋ ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ತೋಟದವರಿಗೂ
ಬೇಕಾಗುವಂಥ

ಚಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಟಾಯಿಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಜವಾಹಿರ (first quality Selected) ಎವ್ ಸ್ಟೋನ್ಸಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಯುತ್ತದೆ.

1ನೇ ನಂಬ್ರ 1 ರೂಪಾಯಿ 2ನೇ ನಂಬ್ರ 2 ರೂಪಾಯಿ 3ನೇ ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ 5ರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ. ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ ಧರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ್ ಭಟ್ಟ, ಹೆಂಗಿನಮನೆ.
[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ | ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ || ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ | ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾ || ೧ ||
ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ | ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರನಿಕರಂ | ತರುಷವಡಿಯದೆ ಮತ್ತೆ ವಿಷವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ||
ಗರಲಕವರಂಜದರೆ ಸುಧೆಯನು | ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ | ತೆರಳ ಬಲ್ಲರೆ ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು || ೧ ||

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೩೦. (7 – 2 – '30.) ಸಂಚಿಕೆ ೬

ಸ್ವದೇಶಿಯ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ! ನಿಮ್ಮದೀ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಿ!!

ಪೊಪ್ಯುಲರ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ:– ಮಂಗಳೂರು.

ಜೀವವಿಮೆಯ ಒಳ್ಳೇಯ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟೂ ಸುಲಭ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಮುಕ್ತಹಸ್ತರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿ!!

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

ಮ. ರಾ. ರಾ. ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಎನ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಮಂಗಳೂರು. (ಚೆಯರ್ಮೆನ್.)
,, ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ನಲ್ಲಿಕಾಯಿ ವೆಂಕಟರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಚೆಯರ್ಮೆನ್, ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಮಂಗಳೂರು.
,, ಪಿ. ಎಫ್. ಡಿ. ಅಲ್ಬುಕರ್ಕ್, ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಎಂಡ್ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್, ಮಂಗಳೂರು.
,, ಜೆ ಝೂಜ್ ಸಲ್ಡಾನ, ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
ಓಫ್ ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಸಲ್ಡಾನ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.
,, ಕಸ್ತೂರಿ ನಾಗೇಶ ಪೈ, ಅವರ್ಗಳ್,
ಮರ್ಚೆಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು.
,, ಎಬ್ನೆರ್ ಸೋನ್ಸ್, ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಎಂಡ್ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್, ಮಂಗಳೂರು.
,, ಎಮ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭು, ಅವರ್ಗಳ್,
ಜಮೀನ್ದಾರ್, ಕಾರ್ಕಳ.
,, ಎಸ್. ರಾಜಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಜಮೀನ್ದಾರ್, ಉಡುಪಿ.
,, ಬೋಳಾರ ವಿಠಲ್ ರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಸಂಪಾದಕ, ಕಂಠೀರವ, ಮಂಗಳೂರು. (ಎಕ್ಸ್-ಒಫಿಸಿಯೊ.)

ಮೆಡಿಕಲ್ ರೆಫರೀ ಯಾನೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಮರ್ಶಕರು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಿ. ಪಿ. ಪಿಂಟೋ,
ಬಿ. ಎ., ಎಮ್. ಬಿ. ಸಿ. ಎಮ್.

ಬೇಂಕರರು

ದಿ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬೇಂಕ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ.

ಕನ್ಸಲ್ಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಚುವೆರಿಯವರು

ಡಿ. ಎಸ್. ಮರಾಠೆ, ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
[illegible]

ಒಡಿಟರ್ ಯಾನೆ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು.

ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಕೆ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಮತ್ತು ಎಮ್. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್

ಮೆನೆಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರರು

ಪಿ. ವಿಟ್ಟಲ್ ರಾವ್.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತರೂ ದಕ್ಷರೂ ಆದ ಯೋಗ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರಿಂದ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಕುರಿತು ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಡುಗೈಯ ಸುಸಂಧಿಯಿದು!

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. Branches:—COONDAPOOR & Mangalore.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:– ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:– ಕುಂದಾಪುರ, ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000- Subscribed & Called up Rs. 2,25,000-

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000- ಚಂದಾ ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ವ ಎತ್ತಿದ ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000-

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 30th November 1929

	CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS	
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,810–0–0	1	Premises, Building, Furniture etc.	Rs. 10,484-0-0
2	Reserve and other funds	,, 1,26,700-0-0	2	Investment on G. P. Notes	,, 3,63,168-5-0
3	Deposits	,, 19,13,352-2-10	3	Investment on Approved Securities	,, 20,52,824-5-6
4	Sundry persons a/c for B/C	,, 19,255-0-0	4	Bills for collection as per contra	,, 19,255-0-0
5	Overdraft with bankers	,, 1,59,164-1-5	5	Sundries	,, 22,348-11-1
6	Sundries including Profits	,, 60,197-14-2	6	Cash in hand & with bankers.	,, 33,398-12-11
	Total	25,01,479-2-5		Total	25,01,479-2-5

Office of the Corporation, UDIPI, 6—12—'29. **N. ANANDA RAO,** *Secretary & Manager.*

ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. **ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ** [illegible]

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೧—೦—೦	**ಆದರಿಸಲು ಉಚಿತ!**
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. [illegible]—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಪ್ರಮಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಮತ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧನ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುವು. ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಷಯ, ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, ಮಹಾ[illegible] ಸೇವೆಯ ಮಹತ್ವವು, ಪವಿತ್ರತೆಯೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹತ್ವತ್ತ ಲೇಖನಗಳವಂಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಗವದ್ಗೀತಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಮಾರು[illegible] ಅಥವಾ ಸತ್ಯವತಿಯ ಸತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆ, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಎಂಬ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುವು. ಸನಾತನಧರ್ಮ ಪರಾಯಣರಿಗೆ ಜ್ಞಾನರತ್ನಗಳು ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆಯಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮರನ್ನು ದಾನಮಾಡಬಯಸುವವರು "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ನಿಗೆ ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ನಾಲ್ಕುವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಪಾರಾಯಣ ಯೋಗ್ಯವಾದ "ರತ್ನ" ಒಂದನ್ನು **ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.** ಇದರ ರವಾನೆಗಾಗಿ ವಯ್ಯಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಸಾವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಸವಿಯಿರಿ!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈ ಸೂ ರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!!

ಹಸಿ ಆವಳೀ ಕಾಯಿ, ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಬಲಹೀನತೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೋವು, ಸ್ವರಭಂಗ [illegible] ಶಕ್ತಿಹೀನತೆ, ಪುಷ್ಟಿಹೀನತೆ, ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗೋಣ [illegible] ಈ ಲೇಹವು [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ [illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂ. ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ. 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 1/90 ಸ್ವೆನಿಯಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಬೀದಿ, ಪಿ. ಟಿ. ಮದ್ರಾಸು.

ಶಿರ್ಸಿಕ್ಕೆ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.

[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

[illegible] ಏಜಂಟರು:— ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶ್ಯಾಸ್ತ್ರಿ [illegible]

☞ [illegible] ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರ [illegible]

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೋಟರು ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಮುಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪುವುದು. [illegible] ಹೊಸ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. [illegible] ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಸ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible], ಕೈಕಂಬ, [illegible] ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲೂ ಮಾಡಿರುವುದು. ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. [illegible] ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ ವಗೈರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ [illegible] ಯಾವದೊಂದು [illegible] ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಂತೂ [illegible] ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯು ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಟಿಕೇಟು ಆಫೀಸು—	**K. RANGA PAI,**
ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ,	Pro. City Motor Service,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.	MANGALORE.

[illegible]

ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ್ [illegible] ಸುಮಾರು [illegible] ವರ್ಷಗಳಾದವು. [illegible] "ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ [illegible] (L. M. S.) [illegible] ಅಸ್ಪತ್ರೆಯು [illegible] ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ L. M. & S. [illegible] ಹಿಂದಿನದೊಂದು [illegible] ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಬೇರೊಂದು [illegible] ಆಗುವವರಂತೆ ಊರಿನವರು ಈ ವಿಷಯ [illegible] ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡು ಊರವರ ಕಡೆ ಬಂದು [illegible] ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ [illegible] ಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಲವರು ಮಾತಾಡುವರು. ಈಗ ಕಾನೇ ಇದಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಿ [illegible] ಈ ವಿಷಯ ಮನವಿ ಮಾಡುವದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಊರಿಲ್ಲಿ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಮುಂಚಿನಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದು [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಮಹನೀಯರಿಗೂ, ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯದ್ದೆ ಇದ್ದರು. ಹೀಗಿರಲು ಹೊಡಾ ನಮ್ಮ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು L. M. & S.ನ್ನು ತಂದದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ?

ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಜುವೇಟರನ್ನು ತಂದರೆ [illegible] ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವನೇ ಆಗಲಿ, [illegible] ಯೋಗ್ಯನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಎಂದು ಜನರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ಅಲ್ಲದೆ ಇತ್ತರಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಷಯ ಮಾತಾಡುವವರು ಹಲವರು [illegible] ಎಲ್. ಎಂ. ಪಿ. [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ತೋರುವದಿಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ L. M. P. [illegible] ಮತ್ತೊಂದು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ M. B. B. S [illegible] ಒಂದೊಂದು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಲು ಇರುವದೋ ಎಂದು ಜನರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು. [illegible]

[illegible] 2 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible] ಇಲ್ಲಿ [illegible] M. B. B. S [illegible] M. B. B. S. ಮತ್ತು L. M. & S. [illegible] ಒಬ್ಬ L. M. P [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು [illegible] ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ [illegible]

ನಮ್ಮ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವಂತೆ. [illegible] L. M. & S. [illegible] ನಮ್ಮ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ [illegible]?

ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಿಷಯ ಸನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಬೋರ್ಡು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು [illegible] ಅಧಿಕಾರವನ್ನು [illegible] ಈಗ ಏನು ಮಾಡ [illegible] ಜನರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಕಿವಿವರೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೋ, ಏನೋ! ಅಂತೂ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರನ್ನೇ ಇಟ್ಟು ಮುಸ್ತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡವರ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದಲ್ಲವೇ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿ ಅವಶ್ಯವಿರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ [illegible]

ಒಬ್ಬ ವೋಟರ್.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] — [illegible] ಧಾತುಗಳು [illegible] ಉಂಟುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು. [illegible] ಕೈಲವು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಂದ [illegible] ಎಲ್ಲ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಅತಿ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible] ಕೊಡುವುದು, ಮುದುಕರು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 8 ಔನ್ಸಿನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] — [illegible]ವನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನವಾಗಿದೆ. ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible]ಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರನ!
ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

ಬಾಣಂತಿಯರ ಸಂಜೀವನಿಕ್ಕೆ ಸಂದನನನಸದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ [illegible] ಕಲಿಜನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಪ್ರಸ್ಕೃತವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಕುಂಚಿತಮಾಡುತದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವೃಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible] "[illegible]" [illegible]

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಾ[illegible],
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಟೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಟಕ್ಕ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

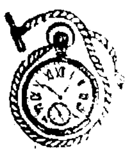

[illegible] ಮೋಸದ ಜಾಹಿರಾತಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ 8 ಬಾಟಲಿ [illegible] 'ಒಟ್ಟೋ' ತರಿಸುವವರಿಗೆ, 36 H ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ತೋರಿಸುವ [illegible] ಅಂದವಾದ ಗಡಿಯಾರವು (ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿ) ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನು, [illegible] ಒಂದು, [illegible] ಒಂದು, ಕನ್ನಡಕ, ಒಂದು ಒಂದು [illegible] ಕೊಡಲಾಗುವದು. [illegible] 8.

R. C. MUKERJEE,
(40-a) 12/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur.
ಬ್ರಾಂಚುಗಳು. ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000-0-0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 3,88,000-0-0	ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 3,88,000—0—0
Amount invested on G. P. Notes Rs. 680,793-6-0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 680,793-6-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years; 6% „ 1 Year	ಆಫೀಸು ಶಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಯಿಮಾಗುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 6¼% 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಶೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವ ರೂ. 1000/-ದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊತ್ತ ಡಿಪೋಜಿಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಶೇಕಡಾ 6¼

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50. and above that on multiples of Rs. 10 - @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd.
Mangalore 6—8—1929

K. Venkat Ro,
Secretary

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office Udipi *Established 1920*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-
Issued Capital Rs. 1,75,000-

Paid up Capital Rs. 1,60,900-
Reserve and other Funds Rs. 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi
3—2—30

P. Laxman Nayak,
Secretary

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪ ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ, ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಕಮು

ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡುವದಿದೆ.

ಸ್ಥಾವರ ಜಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ [illegible], [illegible] ಮೇಲೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

[illegible] ಒಂದು [illegible] ಸಿಕ್ಕಿಂದ್ರು ಕಳಿಸಬೇಕು.

ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಸಾತಾರಾ, ನಗರ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಹಾಪುರ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಏಜಂಟರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಡಿ. ವಿ. [illegible], ಬ್ಯಾಂಕರ್,

[illegible] ಕೆರೆಯ ಪದದಲ್ಲಾದ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ [illegible]ರಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದನೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಓರ್ವ ಸದಾ[illegible] ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಆಕೆಯು ತನ್ನ [illegible] ಮಗುವನ್ನು ಕೆರೆಯ ಸಮೀಪ ತ್ಯಜಿಸಿ [illegible]. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ಮತ್ತು ನೀಮಾ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡೊಯ್ದು ಸಾಕಿದರು. ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಕಬೀರನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಕಬೀರನು ಆಗಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ರೋಗಗಳನ್ನು ಆತನು ಥಟ್ಟನೆ ವಾಸಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಸತ್ತ ದನವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪುನಃ ಜೀವಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದನು. ರಾಮಾನಂದರವರ ಶಿಷ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಬೀರನಿಗೆ ಆಶೆಯಿದ್ದಿತಾದರೂ, ಆತನು ಮುಸಲ್ಮಾನ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತನಾಗಿದ್ದನು. ಆದುಕಾರಣ ಕಬೀರನು ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ರೂಪತಳೆದು ರಾಮಾನಂದರು ಗಂಗಾನದಿಯ ಘಾಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದನು. ರಾಮಾನಂದರು ಗಂಗಾನದಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರ ಪಾದರಕ್ಷೆಯು ಕಬೀರನ ತಲೆಗೆ ತಗಲಿತು. ಕಬೀರನು ನೋವಿನಿಂದ ರೋದಿಸಿದನು. ರಾಮಾನಂದರು ಮಗುವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲೆತ್ತಿ "ರಾಮ ರಾಮ" ಎಂದು ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಕಬೀರನು "ಗುರುವರ್ಯರೆ, ನಾನೂ ರಾಮ ರಾಮ ಎನ್ನಬೇಕೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ "ಹೌದು, ನೀನೂ ರಾಮ ರಾಮ ಎಂದು ಹೇಳು" ಎಂದು ರಾಮಾನಂದರು ಅಂದರು. ಕಬೀರನಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ತಾನು ರಾಮಾನಂದರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬನೆಂದು ಹೇಳಲು ಕಬೀರನಿಗೆ ಮಾರ್ಗವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ, ಉಚ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರು. ತಾನು ಮುಸಲ್ಮಾನ ನೇಕಾರನನ್ನು ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ರಾಮಾನಂದರವರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕಬೀರನು ತಾನು ಅವರ ಶಿಷ್ಯನೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋದುದರಿಂದ ರಾಮಾನಂದರವರು ಕೊನೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಈತನನ್ನು ಮೊದಲನೆಯವನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಕಬೀರನು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಸುಫೀ ಶೇಖ್ ತಾಕ್ಕಿ ಎಂಬಾತನನ್ನು ಗುರುವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿದೆ.

"ಸಾಧುವು ಯಾವ ಜಾತಿಯವನೆಂದು ಕೇಳುವದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಚಾರ್ಯನೂ, ಯೋಧನೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ಮತ್ತು ಮೂವತ್ತಾರು ಜಾತಿಯವರೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಹುಡುಕುವರು. ಸಾಧುವಿನ ಜಾತಿ ಕೇಳುವದು ಹುಚ್ಚುತನ. ಕ್ಷೌರಿಕನು, ಮಡಿವಾಳನು, ಚಮ್ಮಾರನು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಅರಸುತ್ತಿರುವರು" ಎಂಬುದೇ ಆತನ ತತ್ವವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆತನು ಬಾಹ್ಯಪೂಜೆಗೆ ಮನಸೋಲದೆ ಅಂತರಿಕ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ವೇದಗಳನ್ನೂ ಅಂತೆಯೇ ಕುರಾನನ್ನೂ ಆತನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದನು.

"ಪವಿತ್ರವಾದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂದಿರುವೆನು. ವಿಗ್ರಹಗಳು ನಿರ್ಜೀವ. ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಇಟ್ಟರೂ ಅವು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಆತನ ಹೇಳಿಕೆ. ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೆ ಆತನು ಬೆಲೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. 'ನಾನು ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವಳದ ಘಂಟೆಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಆತನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದಿನಂತೆ ಗಡ್ಡ ಬೆಳಸಿ ಯೋಗಿಯೆಂದೆನ್ನಿಸುವದೇಕೆ? ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾವಿಯನ್ನು ಹಾಕುವದೇಕೆ? ಇವೆಲ್ಲವೂ ಡಂಭವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕಬೀರನು ಯಶಸ್ಸುಪಡೆದುದೇ ಆತನ ಜಾತಿಯ ಮುಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚುಂಟಾಯಿತು. ಕಬೀರನು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ "ಒಬ್ಬನ ಬೇನೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದೊಡನೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಬೀರನನ್ನು ಸುಲ್ತಾನ ಸಿಕಂದರ ಲೋದಿಯ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಂದು, "ಈತನು ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾರುವನು. ದೈವೀಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೆನ್ನುತ್ತ

[illegible]

ಕಬೀರನು ದೈವಿಪುರುಷನೆಂದು ವಾರ್ತೆಯಾಯಿತು. ಆತನ ಕಡೆಗೆ ಜನರು ಬರತೊಡಗಿದರು. ರೋಗಿಗಳು ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಬಂಜೆಯರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೇಡಿದರು. ದೈವೀಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರಂದರು. ದೇವರಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ರುಜುಪಡಿಸಲು ಕೆಲವರು ಬಯಸಿದರು. ಕಬೀರನು ಕರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುತ್ತ "ಭಗವಂತಾ! ನಿನ್ನ ದಯೆಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಡಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೇಕಾರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಈಗ ಬಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನೆಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಂದಣಿಯನ್ನು ತಂದು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವದು ನಿನ್ನ ಎಂತಹ ಆಟವಿದು!" ಎಂದನಂತೆ.

ಕೀಳುಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಆತನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದುರ್ಭಿಲಂಪೆಯ ಓರ್ವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಅವಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಬೀರನನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರು. ಸಂತೆಯ ದಿನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕಬೀರನು ವಸ್ತ್ರಮಾರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಹೆಂಗಸು ಥಟ್ಟನೆ ಆತನೆಡೆಗೆ ಓಡಿಬಂದು ಕಬೀರನ ಕೈಹಿಡಿದು, "ಅವಿಶ್ವಾಸಿಯೇ, ನನ್ನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಪೀಡಿಸುವೆಯಾ!" ಎಂದಳು. ಆಗ ನೆರೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು "ಧೂರ್ತ ಸನ್ಯಾಸಿಯೆ! ನಿನ್ನ ರಹಸ್ಯವು ಬಯಲಾಗಲಿ. ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಂತೆ ನಟಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸುತ್ತ ಈ ಬಡ ಹೆಂಗಸು ಉಪವಾಸವಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವಿಯಾ?" ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಕಬೀರನು, "ನಿಜ, ನಾನು ದೂಷಿಸಲ್ಪಡಲೇಬೇಕು. ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಾಗ ಅವಳೇಕೆ ಉಪವಾಸವಿರಬೇಕು?" ಎನ್ನುತ್ತ ಅವಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು "ಭಗವಂತನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಮೊರೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಿದನು" ಎಂದನು. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಭಯವುಂಟಾಗಹತ್ತಿತು. ಅವಳು ಮೊಣಕಾಲೂರಿ, "ಮಹಾತ್ಮಾ, ನಾನು ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರುವೆನು. ನಿನ್ನ ಕೋಪವೆಂದರೆ ನನಗೆ ಮೃತ್ಯು" ಎಂದು ರೋದಿಸಿದಳು. ಆಗ ಕಬೀರನು "ನಿನಗೆ ಕ್ಷಮೆಯಿದೆ, ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ವಾಸಿಸು" ಎಂದನು. ದಿನಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತ ಆಕೆಯ ಹೃದಯವು ನಿರ್ಮಲವೂ, ದೈವಭಕ್ತಿಪೂರ್ಣವೂ, ಗೌರವಯುಕ್ತವೂ ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಅರಸನು, ತಾನು ಕಬೀರನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದನು. ಅರಸನ ದೂತರು ಕಬೀರನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಬೀರನು ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸಿ, "ಅರಸನ ಆಸ್ಥಾನ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ನಾನು ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ" ಎಂದನು. ಆದರೆ ಆತನು ಬಾರದೆ ದೂತರು ಹೋಗಲೊಲ್ಲರು. ಆದುದರಿಂದ ಕಬೀರನು ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಜನು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿವಾರದವರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಕಬೀರನು ಆ ಹೆಂಗಸಿನಿಂದ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ರಾಜಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಕೆಲವರು ನಗಾಡಿದರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಂಟಾಯಿತು. ಅರಸನು "ಹೆಂಗಸಿನೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಿದು ಎಂತಹ ನಾಚಿಕಗೇಡು" ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಆತನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ದ್ವಾರರಕ್ಷಕನು ಕಬೀರನನ್ನೂ ಹೆಂಗಸನ್ನೂ ಹೊರಹಾಕಿದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ, ಕಬೀರನಿಗುಂಟಾದ ಅವಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗಾಡಿದರು.

ಇದು ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಾಟಿತು. ಅವಳು ಕಬೀರನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅಳುತ್ತಾ "ನಿನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಂಕ ತರಲು ನನ್ನನ್ನು ಕೆಸರಿನಿಂದ ನೀನು ಮೇಲೆತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ" ಎಂದಳು. ಆಗ ಕಬೀರನು ಸಂತೋಷದಿಂದ "ಭಗವಂತನು ನಿನ್ನನ್ನು ನನಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು." ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನಂತೆ.

ಕಬೀರನು ಕಟ್ಟಕಡೆಗಾದರೂ ತನ್ನ ನಿರಾಡಂಬರವಾದ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಾಗಿಸಿ; ಗುಜರಾತ, ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಅವನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ದಾಟಿ ಬೊಖಾರಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿದ್ದನೆಂದು ಕೆಲವರನ್ನುವರು.

[illegible] ಹೋದರು. [illegible] ಸಾವಿರದ [illegible] ಮಂದಿಗಳು [illegible] ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ" ಎಂದು.

ರೋಗವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗಳು ಸಾಯುವರಿದೆ.

ಪೆರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನು ಬಯಸಿದನು. ಯಾವನಾದರೂ ಪಾಶಿಶಿಕ್ಷೆಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೈದಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿ ಆತನು ನ್ಯಾಯ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಬರೆದು ಉತ್ತಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಪಾಶಿಶಿಕ್ಷೆಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಪಡೆದನು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕನಾದ ವೈದ್ಯನು ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು "ಅಯ್ಯಾ! ನೀನು ಪಾಶಿಶಿಕ್ಷೆಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಿ. ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಗಲ್ಲದ ಮೇಲೇರಿಸಿ, ಜನರೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ ನಿನ್ನ ಮರಣವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರು ಬದ್ಧರಿಗೆ ಬರೆದರು. ಅದು ಕಾರಣ ರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ನಿನಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತು ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಅದು ಹೊರತು ನಿನ್ನ ಮರಣವು ಶಾಂತವೂ ಬೇನೆಯಿಲ್ಲದುದೂ ಆಗಿರುವುದು' ಎಂದನು.

ತನಗೆ ಬೇನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದು ಹೊರತು ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕೇಳಿದುದರಿಂದ ಕೈದಿಯು ಒಪ್ಪಿದನು. ಆತನನ್ನು ಒಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಒಯ್ದು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರರಿದ್ದರು. ಮಂಚಕ್ಕೆ ಆತನನ್ನು ಸಡಿಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದರು. ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವೈದ್ಯನು, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಂಡುಸೂಜಿಯಿಂದ ಆತನ ನರಗಳ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಚುಚ್ಚಿದನು. ಆದರೆ ನರಗಳಿಗೆ ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಂಚದ ನಾಲ್ಕು ಮಗ್ಗಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾರಂಜಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅವುಗಳ ನೀರು ಕೆಳಗಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಕಾರಂಜಿಯ ನೀರು ಸುರಿಯುವಾಗ, ಅದು ತನ್ನ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ರಕ್ತವೆಂದೇ ಕೈದಿಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ರಕ್ತವೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಆತನು ಧೈರ್ಯಗೆಡುತ್ತ ಆತನ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿಯು ಕಳೆಯುತ್ತ ಬಂತು. ಇದರ ಮೇಲೆ ವೈದ್ಯರು 'ಎಂತಹ ರಕ್ತಪಾತ, ಈತನು ಸಾಯುವನಲ್ಲಾ' ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಆತನ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಹತ್ತಾರಾವು ರಕ್ತ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. 'ಈತನೀಗ ಸಾಯುವನು' ಎಂದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ನಡುಗುತ್ತಾ ಆ ಕೈದಿಯು ಸತ್ತುಹೋದನು. ಎಲ್ಲ ರಕ್ತವೂ ಹೋಯಿತೆಂದು ಆತನು ಭಾವಿಸಿದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಹನಿ ರಕ್ತವಾದರೂ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ.

[illegible]ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಗಹರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟನು. ಸಾಯುವ ತನಕವೂ ಆತನು ನೇಗೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಮೇಲಿನ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆತನ ಮರಣದ ವಿಷಯವಾದ ಕಥೆಯು ಆ ಪ್ರಾಂತದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆತನು ಮೃತನಾದ ಮೇಲೆ ಆತನ ಶವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರೊಳಗೆ ಜಗಳವುಂಟಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಸುಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳೂ, ಹುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೊಡೆದಾಡುವಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಬೀರನೇ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮೃತದೇಹದ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆತನ ಮೃತದೇಹದ ಬದಲು ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ಹೂವುಗಳ ರಾಶಿಯೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಅರೆವಾಸಿ ಹೂಗಳನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರು [illegible]ಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಟ್ಟರು. ಅರೆವಾಸಿಯನ್ನು ಸುಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳು ಕಾಶಿಗೊಯ್ದರು. ಕಬೀರನ ಅಂತ್ಯವಾದ ಕಥೆಯು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ.

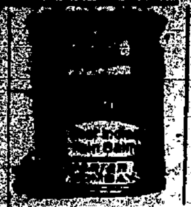

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ತಲೆನೋವು ಮತ್ತು ನೆಗಡಿಗೆಯ ಔಷಧಿಯಾದ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣವುಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಚಳಿ, ವಾತ, ಕೀಲು ನೋವು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಗುಣಪಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 10, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು: — ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್, ಕಜ್ಜಿ ಮೊದಲಾದ ಸರ್ವವಿಧ ಚರ್ಮರೋಗಗಳಿಗೂ, ರಾಮಬಾಣದಂತಹ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿ. ಚರ್ಮದ ರೋಗದ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು; ಮೂರೇ ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಗುಣ. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 6, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ದಂತಮಂಜನ: — ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಈ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿಯು ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಸೋರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಶುದ್ಧವಾಗಿರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 2, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಾಯಿ.

ಏಜಂಟರು — ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1.	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1–8–0
2.	ಮದನಮೋಹನ ರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ	0–12–0
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	2–0–0
4.	ವಿದ್ಯಾಮಂಜರಿ ಕಥೆಗಳು	2–0–0
5.	ಮಹಾಭಕ್ತ ವಿಜಯ	3–0–0
6.	ಶೃಂಗಾರ ಷೋಡಶಸ್ತ್ರೀ ಕಥೆಗಳು	0–12–0
7.	ಮಂಜು ಘೋಷಾ	1–0–0
8.	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	1–12–0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ	0–8–0
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1–4–0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	0–12–0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1–12–0
13.	ಲಾವಣ್ಯ ಕಲೋತ್ಸವ	0–12–0
14.	ವಚನ ಭಾರತ	1–8–0
16.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1–0–0

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ನಮೂನೆಯ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ —

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ದೂರವೇಕೆ! ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ!!

ಹೊಸತಾಗಿ ತರಿಸಿರುವ ಸ್ಟೇಷನರಿ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾರ್ಬನ ಪೇಪರ ಬ್ಲಾಟ್ಟಿಂಗ್, ಕೋಪಿಂಗ, ಸ್ಕಾರ್ಲೆಟ್ ಶಾಯಿಧಾನಿಗಳೂ, ಸ್ಟ್ವಾನ, ಓನೋಟನ್ ಫೌಂಟೆನ್ ಶಾಯಿಗಳೂ, ಕಲ್ಲರ್ಸ್, ಕೋಪಿಂಗ್ ಸಾದಾ ನಮೂನೆವಾರು ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ, ಶಾಯಿ ತೆಗೆಯುವ ಕೋಪಿಂಗ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಎಕ್ಸರಸೈಜು, ನೋಟುಬುಕ್, ವರ್ಕ, ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ರೈಟಿಂಗ್ ಪೇಡ್ಸ್, ನೋಟ್‌ಪೇಪರ, ಫೂಲ್ಸಕೇಪ, ಟಿಕ್ಕು, ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಪ್ಲೇಟಿಂಗ ಬ್ರೌನ್‌ಪೇಪರಗಳೂ, ಬಯಿಲ್ ಪೇಪರ, ನಮೂನೆವಾರು ಕವರುಗಳೂ, ಪಂಚಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್, ಫೈಲು, ಫೈಲ್ ಟ್ಯಾಗ್ಸ್, ಫೈಲ್ ಬೋರ್ಡ, A–Z ಫೈಲು, ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಫೈಲು, ಪೆನ್ ಹೋಲ್ಡರು, ಪೆನ್‌ಗಳೂ, ಯಾವತ್ತು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಪರದೇಶಿ ಲೇಖನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ ಬಂದಿರುವ ಆಫೀಸುಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗದ (Office Requirements) ಲೇಖನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೂ, ಮದರಾಸು ಪೆನ್ಸಿಲು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಕೋಪಿಂಗ, ಕಲ್ಲರ್ಸ್, ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಲೆಡ್ -ಸ್ಟಾರ್ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಬ್ರಾಂಡ ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳೂ ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ವಿಳಾಸ:— Matti Pundalik Rama Prabhu,

The Mangalore Stationery Mart,

Golikatta Bazaar, MANGALORE.

ಮೊದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD. 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀಡಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರಗಳ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

ಸರಾಫು ವ್ಯಾಪಾರಿ,

ಕಲ್ಯಾಪೇಟೆ, ಸೇಲಂ, (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ).

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಾಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಜ್ವರ, ಅಂಗಡಿಸಿದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ, ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹುಳಕು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ಬಾಂತಿ, ಕಂಠರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸ್ತ್ರೀ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಮಾಂಸಾದಿ ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣಿಸುವುದು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವದ ಒಂದು ಡೋಸನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಬರುತ್ತದೆ, ಮಾರನೆದಿನ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:— ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1–12–0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1–4–0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0–12–0. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,

Arab Building Bombay, No. 2. ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಶಾಂತಾವನ.

ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ವೇದನೆಯುಳ್ಳ ಹಳೆಯ ಬಹುಕಾಲದ ಉಪದಂಶವು ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ೧–೮–೦. (ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಸಹಿತ)

ಲೇಡ್‌ಕರ್ ಬಿಬಸ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

[illegible]

ಮಂಗಳೂರಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ... [illegible]

[illegible] ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ರೈತರು ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆವೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಮಾಡುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಭಾಗದ ಭೂಕಂದಾಯದಿಂದಲೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ ದರಗಳು [illegible]. ಮುಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದೊಡನೆ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತಾವು [illegible] ಕೊಡಲ್ಲವೆಂದೂ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ರದ್ದು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಲಾರೆವೆಂದೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರವು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯವರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಏರಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಹೊಸ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ಊರಿನವರ ಭಾವನೆಯು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೊಸ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಯದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮುಂತಾದ ೬-೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟು ಕೆಲಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟಿನ ವಿಶಯ ತನಿಖಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ೬೦ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿಷಯ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕವಾದುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಿವಾಸಿಕರೂ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಚಳವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ತೊಡಕು ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸವು ಮುಂದರಿಯುವದು.

ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದ ದೇಹವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವ ಹೆಂಗಸರ ಆಕ್ಟ.

ವ್ಯಭಿಚಾರವನ್ನೇ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುವ ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ ಹೆಂಗಸರು ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೫ ಮಂದಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಯಾರಿಸಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿಯ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ಪಾಸಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಇವರ ಕೆಲಸದ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಗಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ, ಇವರ ಖಾಸಗಿ ಮನೆ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ ಹೆಲ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ದಾರಿಯಾವದೆಂದು ನೋಡುವ ಕೆಲಸವು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರವು ಇವರಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು. ಇವರು ವ್ಯಭಿಚಾರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರು ಮೊದಲಿದ್ದ ಜಾತಿಯವರು ಇವರನ್ನು ತಿರಿಗಿ ಜಾತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹು ಜನರಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಗುಮಾಸ್ತ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲೀ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು.

ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೆಟಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಲಾಯತಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಜವಾಬುದಾರಿ ಇಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು ಎಂಬ ಮಾತು ಹೊರಬಿದ್ದೊಡನೆಯೇ ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಡಗು ಕಂಪನಿಯವರಿಗೂ, ರೈಲುವೇ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೂ, ಬೇಂಕಿನವರಿಗೂ ಇನ್ನು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೂ ತಾವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಜವಾಬುದಾರಿಯೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಪೆನ್‌ಶನರರಿಗೂ ಇನ್ನು

[illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವೆ. [illegible] ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು [illegible]. ಮುಂತಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ [illegible] ಸರಕಾರವು ಪಡಕೊಂಡ ಸಾಲ ಇದೆ. ಸಾಲವು ಮುಳುಗಿಹೋದೀತೋ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಶಯ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿವರುಷವೂ ಬಜೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲವು ೧೧೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ೮೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಯದೆ. ರೈಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ೭೦೦ ಕೋಟಿ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೆಲ್ಸ ರೈಲುವೇ ಆಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಭದ್ರವಾದ ಜವಾಬುದಾರಿಗಳು ಇವೆ. ಬಡ್ಡಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಣ ಮುಳುಗಿಹೋದೀತೆಂಬ ಸಂಶಯವೇ ಆಗಕೂಡದು. ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಳೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯದ ಧರ್ಮಸಹಾಯ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದರೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಲವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಣವು ಮುಳುಗಿಹೋದೀತೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯು ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರ ತೆರಿಗೆಯ ಏರಿಕೆ.

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಭಾವವಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರ ಹಕ್ಕಿನದಾಗಿರುವ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯು ಬಂದಿದೆ. ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುವ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರರೆಲ್ಲರೂ ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಈಗಲೇ ಈ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಧೆಯುಂಟಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಹಲವು ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮೂಲ್ಕಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ ಸರ್ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಊರಿನವರು ಈಗಿರುವ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ ಸರ್ಜನರೇ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಡಾಕ್ಟರರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರ ಸ್ಕೇಲ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಬಾಧೆಪಡಿಸುವದು ಸರಿಯೆಂದು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬೋರ್ಡಿನ ಎಲ್ಲ ಮೆಂಬರರು ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬೋರ್ಡಿನ ಈ ಆಲೋಚನೆಯು ನಡೆಯದಂತೆ ನೋಡುವದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕರೆದಿರಾರ ಕರೆದು ನಡಿಸಿ ಈ ಬೋಧನೆ ಕೊಡುವುದುಚಿತವಲ್ಲವೇ?

• • • •

ಈ ಕ್ರಮವು ಮಿಶನ, ಸ್ಲವೇಶನ್ ಆರ್ಮಿ, ಇವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರಾದರೋ ಜನಸ್ತೋಮ ಕೂಡಿದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒಯ್ದು ಗಾಯನಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಮತಬೋಧನೆ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು!

• • • •

ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಪಾಪ! ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಭಯ ಮತ್ತು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಡುಹಗಲಿನ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಲೆದಾಡಿಸುವುದು ಎಂತಹ ಕ್ರಮವೋ!

• • • •

ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನೆನಸಿರುವರಂತೆ.

• • • •

ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಡಾಕ್ಟರರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ

• • • •

ಇದು ಅನಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಬಹು ಮಂದಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಡನೆ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಹಕರಿಸಲಾರರೇ?

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಮಕ್ಕಳನ್ನು [illegible] ಹಾಡುತ್ತ [illegible] ಗುಂಪಾಗಿ [illegible] ಸುವರಂತೆ.

• • • •

ಮಕ್ಕಳು ಬಡವರದಾಗಲಿ, ಧನಿಕರದಾಗಲಿ, ಆ ಎಳೆ ಕರುಳುಗಳನ್ನು ನೋಯಿಸುವ ಆ ಕಾಠಿಣ್ಯವೆ ಎಂತಹುದೋ!

• • • •

ಈ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಳವಳಿ ಆರಂಭವಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಈ ಚಳವಳಿ ಯಶಸ್ವೀಯಾದೀತಾದರೆ ಉತ್ತಮವಿದ್ದಿತ್ತು.

• • •

ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಾಲಯದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಮುಗಿಯುವಾಗ ನಾಸಿಕ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಂತೆ.

• • • •

ಇವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವದೋ! ಪ್ರಮುಖರ ಬೆಂಬಲವಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಿದು.

• • •

ಹೊಸಪೇಟೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಪರ್ಮನೆಂಟು ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆಯಂತೆ.

• • • •

ಒಹು ಶಾಲಾ ಖರ್ಚು ಇಳಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಶಾಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಉಳಿಯುವದೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ.

• • • •

ಬಂಗಾಳದ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯವೆಂಬುದು ಹಾಲು ಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ವಾರಕ್ಕೊಬ್ಬಳಂತೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು.

• • • •

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಓರ್ವ ಯುವತಿಯು ಮೈಗೆ ಬೆಂಕಿಕೊಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಸತ್ತುಹೋದಳಂತೆ. ಅತ್ತೆ ಗಂಡಂದಿರ ಕಾಟವೇ ಇದರ ಕಾರಣವಂತೆ.

• • • •

ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಾಲಯದ ಹಿಂದೀ ಕಾಪಿಯ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಬೊಂಬಿದ್ದಿತು.

• • • •

ಹಿಂದೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೋರ್ವನು ಇದನ್ನಿಟ್ಟುದೆಂದೂ ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬು ಅಪಘಾತಗಳಾಗುವುದು ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು.

• • • •

ಮಿರಜಪುರದ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪತೀನಸೇನರು ಪ್ರಾಣ ಉಪವಾಸವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು. ಇವರ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗಳು ಸ್ವತೇವ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.

• • •

ಇನ್ನಾದರೂ ಸರಕಾರವು ಜೈಲುಕ್ರಮಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವದೋ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು.

• • •

ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೊಂದು ನವೀನ ವೃತ್ತಿ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಗಾಯನ ನಡಿಸುವುದು.

• • •

ಗಾಯನವು ಮತ್ತಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಈಗ 'ಫುಲ್ ಸ್ಪೀಡ್'ನಿಂದ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮದ್ಯಪಾನದ ಪದ್ಯಗಳು.

• • • •

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ರಜಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಇದೊಂದು ಹೊಸ ಕೆಲಸ.

• • • •

ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕ ದಣಿಸುವ ಬದಲು ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೆಲ ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಊರು

[illegible]

(ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ... ಮಕರ—ಪುಷ್ಯ [illegible])

ದಿನಾಂಕ	ವಾರ	ತಿಥಿ	ಘಳಿಗೆ	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ	[illegible]	ಸೂರ್ಯ ಉ.	ಅಸ್ತ
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ರೋಹಿಣೀ	[illegible]	[illegible]	6.58	6.33
9	[illegible]	೧೦	[illegible]	ಮೃಗಶಿರಾ	[illegible]	[illegible]	6 58	6 33
10	[illegible]	೧೧	[illegible]	ಆರ್ದ್ರಾ	[illegible]	[illegible]	6 57	6 33
11	[illegible]	೧೨	[illegible]	ಪುನರ್ವಸು	[illegible]	[illegible]	6.57	6.34
12	ಬುಧ	೧೪	[illegible]	ಪುಷ್ಯ	[illegible]	[illegible]	6 57	6.34
13	ಗುರು	○	[illegible]	ಆಶ್ಲೇಷಾ	[illegible]	೧	6.56	6 34
14	ಶುಕ್ರ	೧	[illegible]	ಮಘಾ	[illegible]	[illegible]	6.56	6.35

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

ತಾರೀಖು Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum ಹೆಚ್ಚಿನದು	Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
24	90— 1	72— 2	—	—
25	90— 8	73— 2	—	—
26	89— 7	72— 2	—	—
27	88— 7	72— 6	—	—
28	89 — 0	74— 1	—	—
29	89 — 2	75— 8	—	—
30	88— 7	75— 1	—	—
				163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು		ಇಂದ ರೂ.	ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ.	ಆ.
ಮಸೂರಿ	...	6	8	7	[illegible]
ಗೋಧಿ	...	5	14	6	4
ಜೋಳ ರಾಗಿ	...	5	[illegible]	5	[illegible]
ಉಡದ ಅಷ್ಟಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6	4	7	[illegible]
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	11	8	12	0
ಕುಚ್ಚಿ		5	4	[illegible]	[illegible]
ಎಮ್ಮೆರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	6	2	6	4
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	18	8	20	0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	..	8	0	8	8
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	..	16	8	18	8
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	..	16	8	17	[illegible]
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	18	8	27	0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	14	8	15	0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	14	8		
ಸಕ್ಕರೆ ಬಿಳಿ ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	45	0	52	8
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	4	0	4	4
ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	..	8[illegible]	[illegible]	83	
ಕೊಬ್ಬರಿ ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	..	34	0	35	0
ಎಳ್ಳಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	31	0	33	12
ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	6	0	7	0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	7	12	8	6
ಹಿಮಾಲಯದ ಬೆಲ್ಲಗೆ ೧ಕ್ಕೆ	...	7	12	8	4
ದೋರಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	3	0	3	7
ಜೋನಿ ಮೆಣಸು	...	8	8	9	10
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	8	8	8	12
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	2	8	3	12
ಸೇಲಂ ಶಾಲೆ ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	275	0	300	0
ಕಾಳುಮೆಣಸು ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	340	0	345	0
ಮೆಂತ್ಯೆ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	32	0	36	
ಗೇರುಬೀಜ ಮುಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	2	12	—	
ಕೊಬ್ಬರಿ ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	42	8	45	0
ತಾಂಬ್ರ ತಗಡು ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	...	18	4	18	8
ತಾಂಬ್ರ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	...	22	0	23	0
ಸೀಸದ ಸೇರು ೧ಕ್ಕೆ	...	14		—	
ಹಿತ್ತಾಳೆ ತಗಡು ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	...	17	0	17	8
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	...	12	7 6	—	
[illegible] ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ		30	0	37	8
[illegible] ಖಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ	...	300		310	0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು, ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು, ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟ್ಯಾಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ [illegible] 11-45ಕ್ಕೂ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು [illegible] ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ [illegible] 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] 1-30ಕ್ಕೂ ಗೋಡು, ಮುಲಬಾಗಿ, ಕನ್ನನೂರು [illegible]

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ [illegible] 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ [illegible] 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಗೆರೆಗೂ [illegible] ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ [illegible] ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ [illegible] ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, [illegible], ಗೋವಾ, ಬೆಳಗಾಂ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ [illegible] ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೆಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ [illegible] ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯಾರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್‍ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914).

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ ಕೂಡ ಇರುವವು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಡಬಿದರೆ ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಬಂಟವಾಳ — ಕಟಪಾಡಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲುಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು, ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದವರು ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲುಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಬಸ್ಸುಗಳೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲುಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible] — [illegible], [illegible], [illegible], [illegible],
[illegible] . . . ೯
[illegible] . . . ೨
[illegible] . . . ೪
[illegible] . . . ,,
[illegible] . . . ೯
[illegible] ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ . . . ೧೪
[illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ . . . ೧೧
[illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದ ಬಾಧ್ಯತೆ . ೧೫
[illegible] ಅಥವಾ ಸ್ವಸ್ಥತೆ . . . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೩೦

ವಾಚನಾಲಯ ಪರಿಷತ್ತು.

ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವರದಿಯು ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದೆ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಪರಿಷತ್ತೆಂದೂ ತೋರುವದು. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಿರುವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಾಙ್ಮಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದವುಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದೇ ನಾವು ಈ ಬಾರಿ ಅವುಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆವು.

ಪ್ರಥಮತಃ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕರೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಕೂಡಿದವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಖೇದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದ [illegible] ಕನ್ನಡದ ಭಾಷಾ ಸೇವಕರಾಗಲಿ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿದಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದ [illegible] ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪ್ರತಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ವಾಙ್ಮಯವು ತನ್ನ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು [illegible] ವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಕೆಲವರು ಪೌರಾಣಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬಂಗಾಳಿ, ಹಿಂದೀ, ಮರಾಠೀ, ಇಂಗ್ಲೀಷ ಇವುಗಳ ಅನುಕರಣವಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವ ಸ್ವತಂತ್ರ ನೂತನತೆಯು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರನ್ನು [illegible] ಕಾರರೆಂದು ಕರೆಯುವುದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಙ್ಮಯಕ್ಕೆ ಅವಮಾನಕರವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರ ವಾಙ್ಮಯ ಸೇವೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಭಾಷಾಂತರಕಾರರೇ ಹೊರತು ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಲ್ಲ.

ವಾಚನಾಲಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶವು ವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಈ ನ್ಯೂನ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ವಾಚನಾಲಯಗಳ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಂಘವನ್ನೇ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶವು ಸ್ತುತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಠರಾವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೇಲಾದೂ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ೩೭ ಠರಾವುಗಳು. ಒಂದೆ ಬಾರಿ, ಪ್ರಾಯಶಃ ಒಮ್ಮತದಿಂದಲೆ, ಮಂಜೂರಾದವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬರುವ ವಿಚಾರವೇ ದೊಡ್ಡದು.

[illegible]

ಈ ವರದಿಯು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ [illegible] ಸಂಗ್ರಹ. ಸಜೀವ ಮತ್ತು ಮೃತ ಮಾಸ, ಪಕ್ಷ, ವಾರ ಮತ್ತು ದೈನಿಕಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು. ೧೦೩ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ೫೫ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಜೀವವಾಗಿವೆ. ಅರ್ಧ ಮೂರು ದ್ವೈಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲವೂ ಮೃತಪಟ್ಟಿವೆ. ೪ ತ್ರೈಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ೭ ಸಜೀವವಿವೆ. ೭ ಪಕ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ೫ ಸಜೀವವಿವೆ. ಅರೆವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಒಂದು ಸಜೀವವಿದೆ. ೪ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ೬ ಸಜೀವವಿದೆ. ೩೫ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವವು ಮತ್ತು ೨೯ ಸಜೀವವಿವೆ. ಮೇಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುವು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೊಡನೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣದಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಬೆಲ್ಜಿಯಮಿನಲ್ಲಿ ೭೭ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ೧೧೦೦ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೩೫ ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೧೦೦ ಪತ್ರಿಕೆ. ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ೩೯ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ೨೦೦೦ ಪತ್ರಿಕೆ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ೧೦೪೦ ಪತ್ರಿಕೆ, ಹೋಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ೭೧ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ೫೦೦೦ ಪತ್ರಿಕೆ, ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ೧೫೦ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೩೫ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯಲ್ಪಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿಸಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಙ್ಮಯವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂಬರಿಯಲಾರದು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

[illegible]

[illegible]

ಮಿಸ್ ಮೇಯೋಳ ಮದರ್ ಇಂಡಿಯಾ [illegible] ಬರೆದಿರುವ 'ಫಾದರ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಎಂಬ [illegible] ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ರೋಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ವರುಷದ ಒಂದು [illegible] ಬರಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು ಮೋಟಾರು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡನ್ನು ಓಡಿಸುವುವು.

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಮುಂಬಾಯಿಯ ಸಿಬ್ರಿ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಘೋರ ಭಯಂಕರವಾದ ಬೆಂಕಿಯು ಅನಾಹುತದಿಂದ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಹತ್ತಿಯು ಸುಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸುವ [illegible] ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳು ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ೧೫೦೦೦ [illegible] ಹತ್ತಿ ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು.

— ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಗೋವೆಗಾರ [illegible] ಪೋಲೀಸ ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರನ್ನು [illegible] ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಕಾರಣದಿಂದ ೧೩ ಮಂದಿ ಗೋವೆಗಾರರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿರುವರು.

— ಹೊಸ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಹಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ [illegible] ಮತ್ತು 'ಅನಿವಾರ್' [illegible] ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

— [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಳೆದ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದುದಾಗಿ [illegible] ಅವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿರುವರು.

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible] ಭಾಷಾ [illegible] ಆಗುವವು. [illegible] ಕನ್ನಡ ಪರಿಷತ್ತು [illegible] ನಡೆಯುವವು. [illegible] ಬರುವ ತಿಂಗಳ [illegible] ತಾರೀಕಿನ ವರೆಗೆ ಒಂದು [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನವೂ ಜರುಗುವದು.

— [illegible] ಬಿ. ಸಿ. ಆರ್. [illegible] ದೇಶಬಂಧು [illegible] ದಾಸರವರ [illegible] ರಾಗಿರುವರಂತೆ.

— ಮಹಿಷಾ ಬಜಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ [illegible] ರಾಮದಾಸನೆಂಬಾತನಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಕೆಳೆಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ತಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ರಾಮದಾಸನು ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಹೆಂಡತಿಯು ಆತನೊಡನೆ [illegible] ನಿರಾಕರಿಸಿದಳು. ಇದರಿಂದ [illegible] ರಾಮದಾಸನಿಗೆ ಮಾನೋವ್ಯಥೆಯುಂಟಾಗಿ ಆತನು ತನ್ನ ಮೈಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಸುತ್ತಿ [illegible] ಎಣ್ಣೆ ಸುರಿದು ಬೆಂಕಿಕೊಟ್ಟನು.

[illegible]

— ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲನೆಹರೂರವರ ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ದಿದ್ದುದರಿಂದ ಡಾ। ಅನ್ಸಾರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಕೊಳ್ಳುವರು.

— [illegible] ಮಹಾರಾಜ ಸರ್. [illegible] ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವರು. ಇವರು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಳುವ ರಾಜರಾಗಿದ್ದರಂತೆ.

— ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನಾಚರಿಸಿದೊಡನೆ [illegible] ಶ್ರೀ ದೇವಾಲಯವು ಕಳೆದ [illegible] ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಳಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ದ್ವಾರದ ಸಮೀಪ ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಒಳ ಪ್ರವೇಶಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೆಂಬ ಸಂಶಯ ಮಾತ್ರ ಉಂಟಾದರೆ ಕಾರಕೂನನು ಆತನನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

— [illegible]ನೇ ಇಸವಿಯ ಬಾಬ್ತು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯು ಇದೇ [illegible]ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುವದು. ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವು ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತಲೂ [illegible] ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯಂತೆ.

— ಮುಂಬಾಯಿಯ ಟೆಕ್ಸಟೈಲ್ ಗಿರಣಿಗಳನ್ನು ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚುವದರಲ್ಲಿರುವರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾದ ಮೇಲೆ ಅವು ಪುನಃ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಗಿರಣಿಗಳ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದ [illegible] ಮಂದಿಗಳು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುವರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ [illegible] ದಿವಸಗಳ ಬದಲು [illegible] ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಕೂಡದೆ ಗಿರಣಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು:— ಬೋಂಬೇ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ನವರು ಹಿಂದೀ ಪತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥ. [illegible] ಜನವರಿ ತಾ. [illegible]ನೆಯ ಆದಿತ್ಯವಾರವು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದಿನವಾದುದರಿಂದ ಆ ದಿನವನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು.

ಬೋಳೂರು ಬೊಕ್ಕಪಟ್ಣದಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಧರ್ಮಾಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಂದಿದ ರೋಗಿಗಳ ವಿವರ – [illegible] ಹೊಸ ರೋಗಿಗಳು [illegible] ವುಮನ್ಸ್ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಕ್ರಿಶ್ಚನರೂ ಆಗಿದ್ದರು. [illegible] ಹಾಜರು – ದಿನವಹಿ ಸರಾಸರಿ ರೋಗಿಗಳ ಹಾಜರು [illegible] [illegible] ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆ – ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಾರೀಕು [illegible] ರಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಸಂಖ್ಯೆ [illegible] [illegible] – ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ [illegible] ಆಗಿತ್ತು.

ಈ ದಿನ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಘಂಟೆ [illegible]ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಗಣಪತಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನವರು ವೈದ್ಯನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಶ್ರೀ ಬಾಲಾ [illegible] ನಾಟಕ ಸಭೆಯವರ [illegible] ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ "[illegible]" ಎಂಬ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸುವರು.

ಇದೇ ಬರುವ [illegible]ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ [illegible]ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್. [illegible]ನವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜದವರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೇವಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನಡೆಸುವರು. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ವಿಷಯ — "ದಿವಂಗತ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಎಸ್. ಎಸ್. [illegible] ಇವರ ತೃತೀಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಪುಣ್ಯ ತಿಥಿ."

ಮಂಗಳೂರು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ರಥೋತ್ಸವವು ಈ ವರ್ಷವೂ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. [illegible]ರವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ [illegible] ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಗರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರವರು ಎದುರಿಲ್ಲದೆ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

[illegible]

ಶ್ರೀ. [illegible] ಅವರು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ 'ಭಕ್ತ ಕುಚೇಲ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನೂ, ಬುಧವಾರ 'ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ' ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನೂ ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿರುವರು.

ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲೊಂದು ಶವವು ತೇಲಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಶವಕ್ಕೆ [illegible] ವರ್ಷವಿದ್ದಿರಬಹುದಂತೆ. ಯಾರ ಶವವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಬಂಟವಾಳ:— ಅಖಿಲ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಕಮಿಟಿಯವರ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಮಹಾಸಭೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವಠಾರದಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂಟವಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವಠಾರವು ಜನಸ್ತೋಮದಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ಬಂಟ್ವಾಳದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರೂ, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ಬಾಲವೀರ ದಳದವರೂ ಅವರ ಇಬ್ಬರು ದಳಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ದೇವ [illegible] ಯವರೂ, ಶ್ರೀ. [illegible] ಕೃಷ್ಣಮಲ್ಯರೂ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಫಾದರ್ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ರಾ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible]ರವರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರದ ವಿಷಯ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಮಾಮೂಲಾಂತ್ಯ ದೇಶಾಭಿಮಾನವು. ರಾತ್ರಿ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಸಭೆಯು ಮುಗಿಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಬೋರ್ಡ್ ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯ ವರ್ಷಾವಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಗಳ [illegible] ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರಾಗಿರುವ [illegible] ಎಮ್. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ. ಯವರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸವು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಈ ಶಾಲೆಯ ಸಂದರ್ಶನೆಯ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಗ್ರೂಪ್ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು.

ಈ ಸೆಂಟರಿನ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ವರ್ಷಾವಧಿ ಮಹಾಸಭೆಯು ಇದೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ [illegible]ನೇ ಶನಿವಾರ ಬಂಟವಾಳ ಬೋರ್ಡ್ ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗುವದು.

ಬಂಟವಾಳ ಬೋರ್ಡ್ ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯ ವರ್ಷಾವಧಿ ವರ್ಧಂತ್ಯುತ್ಸವವು ಇದೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ [illegible]ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಜರಗುವದು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರರಾದ ರಾ। ವೆಂಕಟ [illegible] ಗಂಗೊಳ್ಳಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು:— ಇಲ್ಲಿಯ ಬೋರ್ಡ್ ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯ ವರ್ಷಾವಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

ಉಡುಪಿ:— ಕಳೆದ ತಾ. [illegible]ನೇ ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀ [illegible] ನಾಟಕ ಸಭಾ, [illegible] ಇವರ [illegible] ಬೋರ್ಡಿನ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ [illegible] ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ [illegible] ಒಂದು ಮೋಟಾರು [illegible] ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ "ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಚರಿತ್ರೆ" ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅಂದು ಸದರಿ ನಾಟಕ ಸಭೆಯು [illegible] ಅಭಿನಯ [illegible] ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ಎಸ್. [illegible] ಚಿನ್ನದ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇಲ್ಲಿನ "ಖಾದಿ ನಿಲಯ"ದಿಂದ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಖಾದಿಯು ಮಾರಾಟವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವು ಹೊತ್ತು ಮಾರಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯ ಖಾದಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಮೂನೆಯ ಸೀರೆಗಳೂ, ಕೋಟಿಂಗ್, ಶರ್ಟಿಂಗ್, ಅಂಗವಸ್ತ್ರ, [illegible] ಶಾಲುಗಳೂ, ಖಾದಿ ದ್ವಿಪಿಗಳೂ, [illegible] ವಸ್ತ್ರಗಳೂ, ಚೀಟಿಗಳೂ, ಖಾದಿ ಮತ್ತೀತರ ವಗೈರೆ ತರತರದ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದಿವೆ.

ಕಾಪು— ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ಧನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವರುಷಕ್ಕೆ ರಥೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಿತು. [illegible]

[illegible] ಪ್ರಕಾರ ಇದೇ ತಾ. [illegible] ರಂದು ಬುಧವಾರ ದಿನ ಧ್ವಜಾರೋಹಣವೂ, [illegible]ನೇ ಸೋಮವಾರ ರಥೋತ್ಸವವೂ ನಡೆಯುವುದು. ಭಕ್ತವೃಂದಕ್ಕೆ ಸುಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ರಥೋತ್ಸವದ ನೋಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜನರು ಅಂತವು ನಡೆಯುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ. [illegible] ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡುವುದು ಲೇಸು. [illegible] ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಸಂಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಹತ್ವಗಳನ್ನಾಡಬಹುದು.

ಕಾಸರಗೋಡು:— ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾ. [illegible]ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಮ। ರಾ। ರಾ। ವಕೀಲ [illegible] ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಭಜನಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಬಾಲಕೃಷ್ಣ [illegible]ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಜರಗಿತು.

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಅತ್ತೆ ಕಾಟ.

ಮದುವೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಿಯರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಘೋರವು ಉಂಟಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾಲತಾದಾಸಿ ಎಂಬ ಹದಿನೆರಡು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಒಂದುವರೆ ವರುಷಗಳ ಮೊದಲು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವಳು ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಳೆದ ಜನವರಿ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ಅವಳು ಕೆಲವು [illegible] ಮೇಲೆ ವಸ್ತ್ರ [illegible] ಸುಟ್ಟು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದಳು. [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಒಳಗಿನವರ ರೋದನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದನು. ಆದರೆ ಮೂರುವರೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾಲತೆಯು ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಯೊಳಗೆ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಳು. ಹುಡುಗಿಯು ಗಂಡನೂ ಮನೆಯ ಇತರ ಗಂಡಸರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆಯಾದ ಬಾಬು [illegible]ನಾಥ ದಾಸನು ತನ್ನ ಮಗಳು, ಗಂಡನ ಮತ್ತು ಅತ್ತೆ ಕಾಟವು ತನಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಸಹನೀಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತನ್ನ ಕಡೆ [illegible] ತಿಳಿಸಿದ್ದಳೆಂದೂ, ತನ್ನ ಮಗಳು ಮದುವೆಯಾದ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಗಂಡನ [illegible] ಹೇಳಿದನು. ತನ್ನ ಮಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] ಯಾರೋ ಅವಳ ತಲೆಯನ್ನು [illegible] ಒಲೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ತಂದೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಅತ್ತೆ [illegible] ಹುಡುಗಿಯೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳೆಂದು ಈಗ [illegible]

ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible]

[illegible]

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

[illegible] ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತು ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಸಿದ್ಧ ಹಾಗೂ [illegible] ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ ಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದು ಹಸಿವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಹತ್ತುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಶರೀರವು ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಶಕ್ತತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ „ „ „ „	೧— ४—೦.
	ಅರ್ಧ „ „ „ „	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಶೀತಲಜನಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೇ ಎಣ್ಣೆಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ಸಾಹಕವಾಗಿ ಕೂದಲು ಥರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸಿಮಾಡುವ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿಂಚಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಅವರಿ ಕೋಣೆ ಎಚ್ಚರ! ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹೊಸ ಹೊಸದಿನ ಮತ್ತು ಘಾಸಲ ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜೋಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ತಿಕೀಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ: ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರ್ಫ್ಯೂಮರ್, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೈಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ	0	10	0
„ „ „ „ „ „ ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	14	0
„ „ „ „ „ ಕನ್ನಡ ಪೆಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ	0	9	0
ಕನ್ನಡ ಮೆಟರಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸೈಜಿನ ಸ್ಟಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡು ಡ್ಯಾರಿ	0	8	0
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮಿಡಿಯಮ್ ಸೈಜಿನದ್ದು	0	8	0
„ „ „ „ ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	12	0

ದೊಡ್ಡ ಸೈಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟಾಂಪು ಆಕ್ಟು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]

[illegible] ವಿವರ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಐವಜಿನ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಮದುವೆ ಫಂಡಿನ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ಮೀರದಂತೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯಂ. ಆರ್. ಪ್ರೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

[illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನವು

[illegible] ಕಾಗದದ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಾಗದದ ಹೂಮಾಲೆಗಳನ್ನು [illegible].

[illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಾರೋಹಣದ ಸಮಾರಂಭವು ಬೆಳಗಿನ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. [illegible] ಲೋಕಮತದ ಸಂಪಾದಕರೂ [illegible] ಧ್ವಜಾರೋಹಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಕೂಡಿ [illegible] ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು.

ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವಂಧನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲಿಂಗಾಯತ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಅಂಗಡಿ ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಮಹತ್ವವನ್ನು, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಂದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಅರಷ್ಟುಕಲಹಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಛಾಯೆಯ ಕೆಳಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ [illegible] ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಡಾ॥ ಹರ್ಡೀಕರರು ಆ ದಿವಸದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದಲೂ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಡಾ॥ ಹರ್ಡೀಕರರು ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ೧೦೦೦ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬರೆದು ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಲೇಖವನ್ನೋದಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ೨೮ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಒಳಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವು 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿವಸ' ದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಖಾದಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ೨೩೨ ಖಾದಿಯ ಧ್ವಜಗಳೂ ೧೪೧ ಖಾದಿ ಟೋಪಿಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖಾದಿಯೂ ದರೂ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ' ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಮಾರುವ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡದೆ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಆದ ಈ ವ್ಯಾಪಾರವು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ದೀಪೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಳತೆಗಳ ೨೦೦ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳೂ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಬೆಳಗಿನ ೧೦ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವಂದನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲವು ಉತ್ಸಾಹಿ ತರುಣರು ದಲದ ಕೆಲವು ಸಂಘಟಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩॥ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಸಾಲುಗಳಾಗಿದ್ದವು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಧ್ವಜ ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾರುವ ೩೬ ಪಟಗಳೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೇಷ್ಮೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಬಹಳ ಮಂದಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವೆಂಬುದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯೋತ್ಪಾದಕವಾಗಿತ್ತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಊರಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದಲೂ ಶಾಂತತೆಯಿಂದಲೂ ಹಾಯ್ದು ಸುಮಾರು ೬॥ ಘಂಟೆಗೆ ಮರಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ತಲ್ಪಿತು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಬಲಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೩೦೦೦ದಷ್ಟಾಗಿತ್ತು.

ಶಾಂತತೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂರಕ್ಷಕ (ಪೋಲಿಸ) ರ ಮುಖ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಯುವ ವರೆಗೆ ಪ್ರಗಟೀಭೂತವಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದಿಟ್ಟ ಬೇರೊಂದು ಅವರ ಪಥಕವು ಅಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರೂ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಠಳವೂರಿದ್ದರು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ ಸಾಹೇಬರು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೆಂದು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ ತಿಳಿದಿದೆ. ಈ ಸಾಹೇಬರು ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಆವಶ್ಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಭಾಗದ ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಸಂಗಡವೇ ಇದ್ದರು. ಅದಲ್ಲದೆ ೩-೪ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ತಂದು ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಸಭೆಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಅವರ ಕಚೇರಿಯವರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಕೆಳಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಿಯಮದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದಗಳಾದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದಲ್ಪಟ್ಟವು ಸುಮಾರು ೫೦೦೦ ಕನ್ನಡ (ಗೊತ್ತುವಳಿಯ) ಪ್ರತಿಗಳು ನೆರೆದ ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಂದ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟವು. ಡಾ॥ ಹರ್ಡೀಕರರು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ಅನುಮೋದಿಸಿ [illegible]. ಆ ಬಳಿಕ [illegible] ಮಂತ್ರವು ಬೇರೆ [illegible] ಆ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ [illegible] ಜನರು [illegible] ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಯವು ಇಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಸಮಾರಂಭವಾಯಿತು. "ಭಾರತ ಮಾತಾಕೀ ಜಯ" "ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತಾಕೀ ಜಯ" ಮತ್ತು "ವಂದೇ ಮಾತರಂ" ಎಂಬ ಜಯಘೋಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯು ಕೆಲಸವು ಪೂರೈಯಾಯಿತು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೮ — ೧ — '೩೦.

ರಾ. ವೆ. ಕೆರಗುದರಿ,
ದಲದ ಪ್ರಕಟನಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಜಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ವೆಲ್ಸ್, ಎಸ್‌ಕ್ವಾಯರ್,
ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ದೊರೆಗಳವರು.

ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಹಮ್ಮದಿಯರಲ್ಲದ (ರೂರಲ್) ವೋಟರರ ಸಮುದಾಯದವರು 1930 ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಾ. 2ನೇ ಯಾ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮೆಂಬರರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಇದ್ದಿತಾಗಿ ಮ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿಯ ದವರಿಂದ ಸದರಿ ವೋಟರರ ಸಮುದಾಯದ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಜಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು ವೆಲ್ಸ್ ಆದ ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸನ್ನು ಈ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸು:

i. ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಮೆಂಬರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ii. [illegible] ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ [illegible] ಅದನ್ನು ಸದರು [illegible] ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು. ಅದು 1930ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ 6ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ 11 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಅಪರಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸೋಣಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

iii. ಕಿಮಾರಲು ಪತ್ರದ ಫೋರ್ಮುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾನುಷ್ಯರ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ತಾರೀಕು 31 ರಿಂದ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಾರೀಕು 6ರ ವರೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 3 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

iv. ಕಿಮಾರಲು ಪತ್ರಗಳು—ಮಂಗಳೂರು ಕಲೆಕ್ಟರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ 7ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವವು.

v. ಚುನಾವಣೆಯು ವಿಷಯವಾಗಿ ಮೇಲೆ [illegible] ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಫೋಲು 1930ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಾರೀಕು 6 (ಗುರುವಾರ) ರ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಯಿಂದ 1 ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜರಗತಕ್ಕದ್ದು.

vi. ಯಾವ ಇಲೆಕ್ಟೋರಲ್ ಇಲೆಕ್ಟರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಫೋಲಿಂಗ್ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಆತನ ಹೆಸರು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗೆ ವೋಟು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಫೋಲಿಂಗ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲೆಕ್ಟರರು ವೋಟು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಫೋಲಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಶನುಗಳನ್ನು ಇಲೆಕ್ಟರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಯದೆ.

S. K. Collector's Office, Camp, Kasargode. dated 31—1—30

(Sd.) G. W. Wells,
Collector
& Returning Officer

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು
ಸಜೀವವಾಗಿಯೂ
ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ
ಇರಿಸಿರಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲ
ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಉಷ್ಣವು ಕೂದಲು
ಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು. ಕೂದಲು
ಒಣಗಿ, ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ
ಉದುರುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
ಬ್ರಶ್ ಹಾಕುವಾಗ ಬೀಳುವುದು.

ಕೂದಲನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಿಸಲು ಒಂದು ಔಷಧಿಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಕೂದಲಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ತೈಲ್ಯಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟ್ವಾಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮು ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಯೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ, ದಾರ್ಢ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ತಲೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟಾಗಿರುವುದು.

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್.
ಇವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

567

Wishing you a happy new year we have the pleasure to inform you that:—

We have commenced our Chemist Department under the supervision of Dr. Mijar Nagappa Pai, Registered Medical Practitioner.

Hours of Consultation at our Chemist Shop. — 8 a. m. to 9 a. m. / 1 p. m. to 3 p. m. / 6 p. m. to 8 p. m.

Prescriptions will be compounded at all times of the day. We have also stocked various kinds of Patent Medicines

ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಶಾಪೆಯನ್ನು ಡಾ॥ ಮಿಂಜಾರ ನಾಗಪ್ಪ ಪೈಗಳವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವೆವು. ಇವರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ 8ರಿಂದ 9ರ ವರೆಗೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1ರಿಂದ 3ರ ವರೆಗೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ 6ರಿಂದ 8ರ ವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಶನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

THE MANGALORE TRADING ASSOCIATION.

[illegible]

ವೈಶ್ವಾನರಾಸವ.

([illegible])

[illegible] ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದೆ ಕೆಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ [illegible]

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

[illegible] ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅವ್ಯರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ [illegible] ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರ್ಯಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್, [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜೆಂಟರು:
ಆತ್ಮಾವರ್ದ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, [illegible]
ಮಂಗಳೂರು [illegible]

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಂಟಕವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಸ್ವಾಯಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿರುವ [illegible] ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು [illegible] ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ನೋಡಿ. [illegible] ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಜೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು [illegible] 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ [illegible] ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ವೃದ್ಧ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಪಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತ ಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible]

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5C Divison, [illegible] ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

[illegible]

ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆ:—

[illegible]

ಸಪ್ಲೈಯರು:—ಎಚ್. ಎಸ್. ಮುಲ್ಲಾ,
[illegible] ಅರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ
[illegible] (ಬೆಳಗಾವ)

Grand Clearing Sale!

[illegible] ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ, ಒಟ್ಟು ರೂ. 4-10-0. [illegible]

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಶಾಮ ಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಪಿ. ಒ. ಬಾಗ್ ಬಜಾರ್, ಕಲಕತ್ತಾ.

PAUL & CO,
Sham Bazaar Street,
P. O. Bag Bazaar, Calcutta

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸಂಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಕೆಲವು [illegible] ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ಕೊಡಗಿನವರು [illegible] ಕಾದಿಟ್ಟನು. [illegible] ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಬರ [illegible] ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೋದವರು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವದೇ ದುರ್ಲಭವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪ್ರಜೆಯಾದ [illegible] ಸಾಮುವೇಲ್ ಜೋಸೆಫ್ [illegible] ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ದೊಡ್ಡ ವೀರ ರಾಜನ ಮಗಳಾದ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ಅವಸ್ಥೆಯು ಏನಾಗುವದೋ ಎಂದು ಕಳವಳವು ಹುಟ್ಟಿತು.

ರೆಸಿಡೆಂಟನಾದ ಕಾಸ್‌ವೆ.ಜೋನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೧೮೩೩ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದನು. ಇವನಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಸಮಾಚಾರವೂ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಕಾವಲುಗಾರರನ್ನೂ ಗೂಢಚಾರರನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದನು. ಜನರು ರಾಜನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾಸವೆ.ಜೋನು, ವೀರರಾಜನ ೮ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ತಮ್ಮನೂ, ೫ ವರುಷದ ತಮ್ಮನೂ, ೧೧ ವರುಷದ ತಮ್ಮನೂ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ವೀರರಾಜನು ತನಗೆ ತಮ್ಮಂದಿರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನೇ ಗಂಡುಮಗನೆಂದೂ, ಉಳಿದವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೆಂದೂ, ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯೂ, ಮಹಾದೇವಮ್ಮಾಜಿಯೂ ಮಡಿಕೇರಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದನು. ವೇರೆ ವರ್ತಮಾನವೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕಾಸವೆ.ಜೋನು ಒಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವ ವಾರ್ತೆಯೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಕೊಲೆಪಾತಕಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆಂದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ವಾರ್ತೆಯು ತಲಪಿತು. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಮರಣ ದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ರೆಸಿಡೆಂಟನು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ತನಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಕೂಡದೆಂದು ವೀರರಾಜನು ಬರೆದನು. ಆದರೂ ರೆಸಿಡೆಂಟನಿಂದ ಹುಕುಂಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ವೀರರಾಜನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ವೀರರಾಜನು ತನ್ನ ಅಂಗರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೆಂಗಸರ ಕುದುರೆ ಸವಾರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಗಂಡಸರಂತೆ ತರಬೇತು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದೂ ವಾರ್ತೆಯು ಸಿಕ್ಕಿತು. ರಾಜನಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದದೆಂಬ ಸಂಶಯವು ರೆಸಿಡೆಂಟನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ [illegible] ಗಾನನೆಂಬ ಕೊಡಗನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದನೆಂಬ ಸಂಗತಿಯಂತೂ ಇದು ಖಚಿತವಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ೧೮೩೩ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತು.

ಚೆನ್ನಬಸವ ಮತ್ತು ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ಪಲಾಯನ ಮುದ್ದಯ್ಯನ ಕೊಲೆ

೧೮೩೩

ಅಮತ್ತನಾಡಿನ ದೊಂದದ ಮುಕ್ಕಾಟೀರ ಅಯ್ಯಪ್ಪನೆಂಬವನಿಗೆ ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಚೆನ್ನಬಸವನೆಂಬ ಹೆಸರು ಹಾಕಿ ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹೋದನಷ್ಟೆ. ಅಪ್ಪಂಗೋಳದಲ್ಲಿ ಜಹಗೀರು ಕೊಟ್ಟು ಇರಿಸಿದ್ದನು. ಈ ಚೆನ್ನಬಸವನು ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಉಪದ್ರವಪಡಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ರಾಜನು ತಿಳಿದು, ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಬಸವನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಬಹು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ವೀರರಾಜನು ತಂಗಿಯಾದ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲವಾದರೆ [illegible] ರಾತ್ರೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆಂದೂ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯೂ ಅವಳ ಗಂಡನಾದ ಚೆನ್ನಬಸವನೂ ಅರಮನೆಯ ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿ ಮಗುವನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಅಂಗರಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅಪ್ಪಂಗಳದಿಂದ [illegible] ಹೊರಟನು. ರಾತ್ರೆ ಹಗಲು ನಡೆದು ಬೇಗನಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳನಾಡಿಗೆ ಬಂದರು. ಬಳಿಕ್ಕ [illegible] ದಾಟಿ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾವಲುಗಾರರು ಅವರನ್ನು ತಡೆದರು ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು. ಚೆನ್ನಬಸವನು ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೆಲವು [illegible] ಗಡಿದಾಟಿ ಓಡಿದನು. [illegible] ಒಂದು ಗುಂಡು [illegible] ವೀರರಾಜನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು.

ಚೆನ್ನಬಸವನು [illegible] ರಾಜನ ಮೇಲೆ ಒಳಸಂಚು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೀರರಾಜನು ಅವನನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು. ವೀರರಾಜನು ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಮತ್ಸರದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದ್ದಿತ್ತೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ರೆಸಿಡೆಂಟನಾದ ಕಾಸಮೆಜೋರನು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನೂ ಚೆನ್ನಬಸವನನ್ನೂ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ವೀರರಾಜನು ರೆಸಿಡೆಂಟನಿಗೆ ಬರೆದನು. ರೆಸಿಡೆಂಟನು ತನ್ನ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದನು. ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ವೀರರಾಜನ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಾರದೆಂದು ೧೮೩೩ನೇ ಜನವರಿ ೧೮ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಮ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹುಕುಂ ಬಂತು. ವೀರರಾಜನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ತರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸಿದನು. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸರಕಾರದವರು ಚೆನ್ನಬಸವನನ್ನೂ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದವರಿಬ್ಬರೂ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ರೆಸಿಡೆಂಟನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದರು. ಮುಂಚಿನಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದ ಒಬ್ಬ [illegible] ಮಾಯವೇ ಮಾಡಿ [illegible] ಕೊಂದುಹಾಕಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ವೀರರಾಜನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು [illegible] ಕೊಂದನೆಂದೂ ಅನೇಕ ಮಂದಿ [illegible] ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ಗಂಡಸರನ್ನೂ ರಾಜನ [illegible] ಅನೇಕರನ್ನು ಚೆನ್ನಬಸವನಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೆಲವರನ್ನು ಕೊಂದನೆಂದೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನೆಂದೂ, ಕೆಲವರ ಕಿವಿ, ಬಾಯಿ, ಕೈ, ಕಾಲು ಕಡಿಸಿದನೆಂದೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಬಂದವನೊಬ್ಬನು ರೆಸಿಡೆಂಟನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು.

ರಾಜನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಬಸವನ ಸಹೋದರನೂ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೂ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನೂ ಆದ ಮುದ್ದಯ್ಯನನ್ನು [illegible] ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನು. ಮುದ್ದಯ್ಯನು ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ, ಮರ್ಯಾದಸ್ಥನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಚೆನ್ನಬಸವನು ಓಡಿ ಹೋದ ಸಂಗತಿಯೇ ಇವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ವಿನಾ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ರಾಜನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಿತು. ವೀರರಾಜನಿಗೆ ಇವನನ್ನು ಕೊಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ದಿನ ರಾಜನಿಗೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಯ್ಯನು ಒಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜನು ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಮುದ್ದಯ್ಯನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಇವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ, [illegible] ಕೂಗುವನು. ರಾಜನ ಭಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹು ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳು [illegible] ಮೇಲೆ ಮುದ್ದಯ್ಯನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಸಿ ರಾಜನು ಅದನ್ನು [illegible] ನೋಡಿದರೆ ರಾಜನಿಗೆ [illegible] ಹೇಳಿದನು. ರಾಜನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ [illegible] ಮುದ್ದಯ್ಯನು [illegible], ನಾನೇ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದೆನು ಎಂದು [illegible] ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಈ ತರದ [illegible] ವೀರರಾಜನ [illegible]. ಈ [illegible] ಬಸವನು ಬೇರೆ [illegible] ಹೇಳುವರು. ಇವನು ಲಿಂಗರಾಜನ [illegible], [illegible] ಮಂತ್ರಿಯೂ, ಸೇನಾಧಿಪತಿಯೂ ಆಗಿ [illegible] ನಡೆಸಿದನು. ಇವನು [illegible] ಮುದ್ದಯ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದುದರಿಂದ [illegible] ಕೀರ್ತಿಯು [illegible].

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜನು [illegible] ಇವನ [illegible] ಸಮಾಪ್ತಿ [illegible]. ೧೮೩೩ನೇ ಇಸವಿಯ [illegible] ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕೊಲೆಪಾತಕದ ವಿಷಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮದರಾಸು ಗವರ್ನರನಾದ ಸರ್. ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ [illegible] ೧೮೩೩ನೇ ಜನವರಿ ೧೮ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದನು. ಕೊಡಗಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಸಮೆಜೋರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದೂ ಅವನ ಸಂಗಡ ಬರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ತಂಟೆಯೂ ದಾರಿಗಟ್ಟ ಬಾರದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದನು. ಕಾಸಮೆಜೋರನು ೧೮೩೩ನೇ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ [illegible] ಇಸವಿಯಿಂದ [illegible] ಇಸವಿಯ ವರೆಗೆ ವೀರರಾಜನು ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಇವನಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ರಾಜನು ತನ್ನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದುದನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಉಳಿಯುವದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಶುದ್ಧನಂತೆ ನಟಿಸಿದನು.

ಕಾಸಮೆಜೋರನು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ವೀರರಾಜನು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಮೇಲೆ ಒಳಸಂಚು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂಗ್ಲೀಷರ ದ್ವೇಷಿಯಾದ ಮೈಸೂರು ರಾಜನ ಹಾಸಿಗೆಮಾಡುವವನೊಬ್ಬನನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಚೆನ್ನಬಸವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಜಾಬಿ ಸಾಹುಕಾರನಾದ ನನ್ [illegible]ಯೆಂಬವನನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರಮಾಡಿಸಿದ್ದನು. ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಶತ್ರುವಾದ ಪಂಜಾಬಿನ ರಾಜನಾದ ರಣಜಿತ ಸಿಂಗನನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷರನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇದೇ ಸಾಹುಕಾರನ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಲು [illegible] ಸಿಂಗನೆಂಬವನನ್ನು ಪಂಜಾಬಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ನಗರದ ಪಾಳೆಯಗಾರನಾದ [illegible]ನನ್ನು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ನಡೆಸಬಾರದಾಗಿಯೂ ಜನರ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಬಾರದೆಂದೂ ಕಾಸಮೆಜೋರನು ವೀರರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು [illegible] ವೀರರಾಜನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ಕಾಸಮೆಜೋರನು, ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ವೀರರಾಜನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಉಂಟೆಂದು ವಾದಿಸಿದನು. ದೇವಮ್ಮಾಜಿ ಮಹದೇವಮ್ಮಾಜಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ತುಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮಹದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನೂ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನೂ ೧೮೩೩ರಲ್ಲಿ ಕಾಸಮೆಜೋರನು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು [illegible] ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ರಾಜಕುಟುಂಬದವರ ಕೊಲೆ

ಚೆನ್ನಬಸವನು ಓಡಿಹೋದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನೂ, ಮಹದೇವಮ್ಮಾಜಿಯನ್ನೂ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲು [illegible] ರಾಜನ [illegible] ಕೊಂದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು [illegible] ಕೊಟ್ಟನು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[ಸಶೇಷ]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರ ದಂತಧಾವನ ಚೂರ್ಣ. ರು. ೦-೬-೦ LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ತಾರಿನವಿಳಾಸ:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ದೊರಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 | ತಂತಿ "ಕೇಸರಿ" | ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು—ಪಾ ಕಂಪನಿ, (ದಿ ಬಿಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The O. P. C. Co. Ltd.
MANGALORE

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

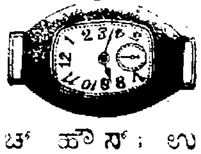

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಮಾಲು! | ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್; ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯ ವಾಚುಗಳೂ, ಕ್ಲೋಕುಗಳೂ, ಟೈಮ್ ಪೀಸುಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸು, ಫೋನೋಗ್ರಾಫು, ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.
ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಕ್ರಯಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಎಂ. ಎ.

[illegible]

[illegible] ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದಾ [illegible]. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ [illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು [illegible]. ಸರಳವಾಗಿ ಓದುವುದು, ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಅಂದವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು, ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಮಹಾಭಾರತ ರಾಮಾಯಣ ಭಾಗವತ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ ರಾಗದಿಂದ ಹೇಳುವುದು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡು, ಆಯಾ ವಂಶದ ಬಾಲಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ [illegible]ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿನಚರಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೋದುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಓದಲಶಕ್ತರಾದವರು " ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಿಂದ ಓದಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು." ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓದುಬರಹವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪುರುಷನಿಗೂ, ಸ್ತ್ರೀಗೂ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನಾದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ದೊರಕಿಸುವ ಭಾರವು ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮೊದಲನೇ ದೇಶವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಾದರೂ ದೊರಕಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಬಹು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಈಚೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತಲೂ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸಬಹುದು. ೧೯೨೧ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ೧೯೨೭ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವೆಚ್ಚವೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಎಂದು ಹಾರ್ಟಾಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅದು ಕೇವಲ ಸಮಾಧಾನ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಅಧಿಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಜಪಾನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ನಡೆಸಿರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನಡೆಯ್ಸಬಾರದು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೯೨೭ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಣಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ೨೬೦ ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಮಾಡದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೆ? ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವವರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ. ಇನ್ನು ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸುವ ನಷ್ಟವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಜನಿಸಿದ [illegible] ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಾಧ್ಯ

[illegible] ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ [illegible]

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವನ್ನೂ ಅದರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅಕ್ಷರಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರಸ್ಥಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಣಿಜ್ಯ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಸಹಕಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಓದಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಮತ, ಕುಲ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದುದೇ. ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೋ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ನಮ್ಮ ಜೀವಮಾನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಆವಶ್ಯಕವು. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಹವು ಕೃಶವಾಗುವುದು; ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೆದುಳು ಕೃಶವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮೆದುಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸೋಣ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಹಣದ ವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಕರ್ತವ್ಯವು ಪ್ರಜೆಗಳದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅವರ ಮೂಲಧನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಹ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದಾರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದುಚಿತವು. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತರಾದವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಇತರ ವೃತ್ತಿಯವರು ಇದರಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರೂ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯವೂ ಆಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಅಗೋಸ್ತಿಯಮ್, ಕುರುಗು, ಕೂತ್ತುನೂಲ್ ತಲವಗೈ ಒತ್ತು, ನೂಲ್, ಸಂಚ ಭರತೀಯ, ಭರತ, ಪೆರುನಾರೈ, ಪೆರುನಾರ, ಮುರುವಾಲ್ ಇವುಗಳು ಈಗ ದೊರೆಯುವ ಸಹ [illegible] ದಿಲ್ಲ.

ವಿವಾದ, ಸಿಂಗಳಂದಿ, ಚೂಡಾಮಣಿ ಮುಂತಾದ ಶಿಲ್ಪ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ನಾಟ್ಯ ಸ್ವರದ ವಿಷಯಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ೧೯೦೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೀಣಾ, ಕೊಳಲು, ಮೃದಂಗ ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಿಷಯವೂ ನಾಟ್ಯಕಲೆ, ಅಭಿನಯ ಗಾಯನ ಇವುಗಳ ವಿಷಯವೂ ರಾಜಮನೆಯಾದ ಇಳ್ಳಂಗೋವಡಿಗಳು ಬರೆದ ಶಿಲಪದಿಕಾರಮ್ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮಾಧವಿ ಎಂಬ ವೇಶ್ಯೆಯು ಗಾಯನ, ನರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರವೀಣಳಾಗಿದ್ದಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ೮೦೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಕ್ಷಿಣನಾಡಿನ ಬರೆದ ಕಲ್ಲದಮ್, ಸಧಾನಂದ ಪ್ರಕಾಶ, ನಟನಾದಿ ವೈದ್ಯರಂಜಕ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಈಗ ಇವುಗಳ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರ

ನಾಟ್ಯ ಅಥವಾ ನೃತ್ಯಕಲೆ.

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲ.

ಅರ್ಜುನನು ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಗಾಯನ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿದ್ದನು. ಪಾಂಡವರು ಅಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಿರಾಟರಾಯನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇವನು ಗಾಯನಕಲೆಯನ್ನು ಭರತಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅರ್ಜುನನು ಈ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವನು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನ ಭಾರತ ಎಂಬುದು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಅರ್ಜುನನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯೂ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವಳಾಗಿದ್ದಳು. ನಂತರವೂ ಈ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಈ ವಿದ್ಯೆಗಳು ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವು.

ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾಲ

ಕಾಳಿದಾಸ ಕವಿಯು ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗೊಂಡಿರುವನು. ಇವನು ಬರೆದ ಶಕುಂತಳಾ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೈತಲೇಖೆ ಎಂಬ ಗಾಯಕರೂ ಹಂಸವತಿ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರಿಯೂ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ವೀಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಕರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಶ್ರುತಿ ಮತ್ತು ತಾಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕ್ರಮವು ಈಗ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ[illegible]. ನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಸರ ಸ್ತ್ರೀಯಾದ ಊರ್ವಶಿಯು ಪ್ರವೀಣೆಯಾಗಿದ್ದಳೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ಮಾಲವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರ ಎಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯಕಲೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯಕಲೆ ಕಲಿಸುವ ಮಂದಿರಗಳು [illegible] ಇದ್ದುವೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾದ ಹಲವು ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ರಾಜಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಣದಾಸ ಮತ್ತು ಹರದತ್ತ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಿಷಯವು ಹೇಳಿದೆ. ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಭಿನಯಯುಕ್ತವಾದ ನಾಟ್ಯಕಲೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.

ನಾಟ್ಯಕಲೆ, ಗಾಯನ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಭಿನಯ ಇವುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಿಯಾರ್ಕ್ಕು ನಲ್ಲಾರ್ ಎಂಬವನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥದ ಕಾಲ, ಇವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಇತರ ಕಾಲ

ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

೧ ಈಶನು ನೂಲ

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮುನಿಯ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಶಿಖಂಡಿ ಮುನಿಯು ಬರೆದನು. ಈ ಮುನಿಯು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ದ್ವೈವ ನಿಶಾಂತ್ಯ ಅಥವಾ ಅನುಕೂಲನ ಮಗನಾದ ಜಾರಕುಮಾರ ಅಥವಾ ಜಯಂತಕುಮಾರನಿಗಾಗಿಯೂ, ತಿಲೋತ್ತಮಾ ಎಂಬ ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಗಾಗಿಯೂ ಬರೆದನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

೨ ಇಂದ್ರ ಕಲಿಯ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಯಮಳೇಂದ್ರನು ಬರೆದನು.

೩. ಪಂಚಮಾರಪು

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅರಿವನಾರನು ಬರೆದನು.

೪ ಭರತ ಸೇನಾ ಪತೀಯ.

ಇದನ್ನು ಅದಿವಯಿಲಾರನು ಬರೆದನು.

೫ ನಾಟಕ ತಮಿಳ ನೂಲ್

ಇದನ್ನು ಮತ್ತೀವನ ಪಾಂಡ್ಯನು ಬರೆದನು.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮೂರು ಪಾಲು ಗುಣ ನೂಲ್, ಜಯಂತಮ್, ಸ್ವೆಯಿಟ್ಟಿಯಮ್, ಇವುಗಳೂ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ.

[illegible]ಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ [illegible]ಗಳು.

1. [illegible] ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನದೋಷಗಳು, ಮುಟ್ಟಿನ ಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, [illegible], ಸೊಂಟ ನೋವು, [illegible], ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ವರ, [illegible] ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಆಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible]. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. [illegible]—ಇದು [illegible] ಕೆಂಪು [illegible], ಹಳದಿಯಂತೆ [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಕ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಚಳಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗೆಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಳಿಗೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ [illegible]. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ [illegible]—[illegible]. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. [illegible] ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. [illegible].

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, [illegible], ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಕಾಣಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್

FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3—4—0 ಮಾತ್ರ.

ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಆಫೀಸು: ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು, ದ. ಕನ್ನಡಾ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಖಾತ್ರಿ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯ ವೇದ್ಯಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ.

ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಸ್ತಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಆವಶ್ಯ. ಪುಷ್ಕಳದ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಆಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಪೂರಿನವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,

ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible] ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು **Diamonds**

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,

MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ನೇರಾ ತರಿಸುವ ಚಲೋ ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,

C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್ಸ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೇಂಟರರಿಗೂ, ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೂ ಬೇಕಾಗುವಂಥ

ಚಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸೈಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೆನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet

DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಆಯ್ಕೆಯ (first quality Selected) ಎಮ್ ಸ್ಟೋರ್ಸಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,

ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. [illegible] ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

[illegible]ನೇ ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible]ನೇ ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible]ನೇ ನಂಬ್ರ ೯ ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ [illegible]ರಿಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ. ಧೃವೀಕರಿಸಿಯೂ, ಒಂದು ಸಾರಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ಕೆಂಗಿನಮನೆ,

[illegible] ಪೋಸ್ಟು [illegible].

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ರತ್ನೈರ್ಮಹಾರ್ಹೈಸ್ತುತುಷುರ್ನ ದೇವಾ | ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ | ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ | ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥
ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ | ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ | ತಣಿವದಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಷವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಳಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ | ತೆರಳ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆವ ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೧೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೩೦. (14-2-'30.) ಸಂಚಿಕೆ ೭

ಸ್ವದೇಶಿಯ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ! ನಿಮ್ಮದೀ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಿ!!

ಪೊಪ್ಯುಲರ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ:—ಮಂಗಳೂರು.

ಜೀವವಿಮೆಯ ಒಳ್ಳೇಯ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಲಭ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಮುಕ್ತಹಸ್ತರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿ!!

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

ಮ. ರಾ. ರಾ. ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಎನ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಮಂಗಳೂರು. (ಚೆಯರ್‌ಮನ್.)

" ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ನೆಕ್ಕರಾಯ ವೆಂಕಟರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಚಯರ್‌ಮನ್, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಮಂಗಳೂರು.

" ಪಿ. ಎಫ್. ಬಿ. ಅಲ್ಬುಕರ್ಕ್, ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಎಂಡ್ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್, ಮಂಗಳೂರು.

" ಜೆ. ಥೋಮಸ್. ಸಲ್ಡಾನ ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
ಒಫ್ ಮೆಸರ್ಸ್ ಸಲ್ಡಾನ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.

" ಕಸ್ತೂರಿ ನಾಗೇಶ ಪೈ, ಅವರ್ಗಳ್,
ಮರ್ಚೆಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

" ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸೋನ್ಸ್, ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಎಂಡ್ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್, ಮಂಗಳೂರು.

" ಎಮ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶೆಣೈ, ಅವರ್ಗಳ್,
ಜಮೀನ್‌ದಾರ್, ಕಾರ್ಕಳ.

" ಎನ್. ರಾಜಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಜಮೀನ್‌ದಾರ್, ಉಡುಪಿ.

" ದೋಲ್ಪಾಡಿ ವಿಠಲ್ ರಾವ್, ಅವರ್ಗಳ್,
ಸಂಪಾದಕ, ಕಂಠೀರವ, ಮಂಗಳೂರು. (ಆನ್-ಒಫಿಸಿಯೊ.)

ಮೆಡಿಕಲ್ ರೆಫರೀ ಯಾನೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷಕರು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಿ. ಪಿ. ಪಿಂಟೋ,
ಎಲ್. ಎಮ್. ಎಸ್.

ಬೇಂಕರರು

ದಿ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬೇಂಕ್ ಒಫ್ ಇಂಡಿಯಾ.

ಕನ್ಸಲ್ಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಚುವರಿಯವರು

ಜೆ. ಎಸ್. ಮರಾಠೆ, ಎಸ್ಕ್ವಾಯರ್,
ಎಮ್. ಎ., ಎಫ್. ಐ. ಎ.

ಒಡಿಟರ್ ಯಾನೆ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು.

ಮೆಸರ್ಸ್ ಕೆ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಮತ್ತು ಎಮ್. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್.

ಮೆನೆಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರರು

ಬಿ. ವಿಠಲ್ ರಾವ್.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತರೂ ದಕ್ಷರೂ ಆದ ಯೋಗ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರಿಂದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಡುಗೈಯ ಸಂಬಂಧಿಯಿದೆ!

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. **Branches:—COONDAPOOR & Mangalore.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:—ಕುಂದಾಪುರ. ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. ಕಂಡಾ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರೀತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 31st January 1930

	Capital and Liabilities.	Rs.		Property and Assets	Rs.
1	Paid up Capital	2,22,920-0-0	1	Premises, Building, Furniture etc.	25,881-10-0
2	Reserve and other funds	1,34,905-4-10	2	Investment on G. P. Notes	3,70,284-5-0
3	Deposits	18,86,524-6-6	3	Investment on Approved Securities	20,80,469-11-8
4	Bills for collection as per contra	3,147-10-0	4	Bills for collection	3,147-10-0
5	Overdraft with bankers	1,97,623-12-6	5	Sundries	31,974-11-6
6	Sundries including undisbursed net Profits	88,507-6-1	6	Cash in hand & with bankers.	21,870-7-7
	Total	25,33,628-7-11		Total	25,33,628-7-11

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 6-2-'30. **N. ANANDA RAO,** *Secretary & Manager.*

[illegible]

"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"

ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೩—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಶಂತೋಷಕರವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಮತ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧಕ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹೊಸಮಾರ್ಗ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುವು. ೧೮ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಷಯ, ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, ಮಾತಾ-ಪಿತೃ ಸೇವೆಯ ಮಹತ್ವ, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಕರ್ತವ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖನಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಗವದ್ಗೀತಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಾರ, ಮಹಾಭಾರತ [illegible] ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಚಂದ್ರಿಕೆ, ಎಂಟು ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುವು. ಸನಾತನಧರ್ಮ ಪರಾಯಣರಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಗಳು. ೧೮ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆರ್ಯಧರ್ಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯದಲ್ಲಿರಿಸುವವರು 'ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ'ನಿಗೆ ೧೯ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ನಾಲ್ಕುವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ೧೮ನೆಯ ಸಂಪುಟ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ವಿರಾಯತಿ ಯೋಗ್ಯವಿಂದ "ರತ್ನ" ಒಂದನ್ನು **ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.** ಇದರ ರವಾನೆಗಾಗಿ ಪಯಪಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಸಾವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾಯಗಳು ಕಳುಹಿಸಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಆರ್ಯಧರ್ಮಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಡಿಯಿರಿ!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!!

ಹಸಿ ಆಮಲಕ ಇನ್ನು ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ದುರ್ಬಲತ್ವ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೆಗಡಿ, ಸ್ವರಭಂಗ ವ್ಯಾಧ್ಯಾವ್ಯಾ [illegible] ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತು ನರಗಳ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, ರಕ್ತಕ್ಷೀಣತೆ, ಧಾತುಹೀನತೆ, ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ [illegible] ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಲೇಹವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ [illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 78 ಚೈನಾ ಬಜಾರು ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾರ್ಟ್.

ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್

ಸೆಟ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ [illegible]

☞ ವಿವರ ಕೇಳಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈಗ ಜನವರಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಿಯರ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪುವದು. ಅತೀ ವೇಗವುಳ್ಳ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು ಹನುಮಾನ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಸ ಬಸ್ಸನು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುರುಪುರ, ಕೈಕಂಬ, ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. ಗುರುಪುರ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ ವಗೈರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡವಿನ ಯಾವದೊಂದು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಆ ಕಡವುಗಳ ಬಾಧೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ವೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬುಕಿಂಗು ಆಫೀಸು— ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.	**K. RANGA PAI,** Pro. City Motor Service, MANGALORE.

[illegible]

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

ದಾಕ್ತಾರುಗಳ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕಂತೆ.

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಈಗ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊರಿಸುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆಂದು ನೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು—೧. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ನಡಿಸುವುದು, ೨. ಹಳ್ಳಿಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ದುರುಸ್ತಿಪಡಿಸುವುದು. ೩. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನಿಡುವುದು. ೪. ರಾಟಾನು ಕಂಬಗಳನ್ನು ಇಡಿಸುವುದು. ೫. ಶುದ್ಧ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದು ಇವುಗಳೇ ಇವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಪ್ರತಿ ಒಂದರ ವಿಷಯ ಈ ತಾಲೂಕ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವರು ಆಡಳಿತೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸಂಬಳದ ವಿಷಯವು ಹೆಚ್ಚಿನದ್ದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. [illegible]

ಹಳ್ಳಿಯ ಮಾರ್ಗಗಳು—ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. [illegible]

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು— [illegible]

[illegible] ಸ್ವಾರ್ಥಕವಾಯಿತು.

ವೋಟರ

[illegible]
ಅಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. [illegible] ಈ ಕ್ರಿಮಿ ಶಕ್ತಿಮತ್ವದಿಂದ [illegible] ಪ್ರಜಾವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible] ಕೊಡುವುದು, ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ದಿವ್ಸದ [illegible] ರೂಪ್ಯ 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible]—ಚ್ಯವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible], ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ, ಮಕ್ಕಳ ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರ!
ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರವೌಷಧ!

ಬಾಣಂತಿಯರ ಸಂಜೀವನಕ್ಕೆ ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂದೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ಕರದ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಶ್ರಸ್ತಕವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಕುಂಚಿತಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible] "[illegible]" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
ಮಂಗಳೂರು. ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಮೋಸದ ಜಾಹೀರೆಯಲ್ಲ. [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ 8 ಬಾಟಲಿ [illegible] ತರಿಸುವವರಿಗೆ, 36 H ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ತೋರಿಸುವ, ಸಿಲ್ವರ್ [illegible] ಅಂದವಾದ ಗಡಿಯಾರವು (ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿ) ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ನು, ಕ್ಲಿಪ್ ಒಂದು, ಡ್ರೈವರ್ ಒಂದು, ಕರವಸ್ತ್ರ ಒಂದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ [illegible] ದೊರಕುವವು. [illegible] 8.

R. C. MUKERJEE,
(40-a) 12/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೆ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur.
ಬ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಕುಂದಾಪುರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 431,732—9—7	ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 431,732—9—7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462—2—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 792,462-2-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6½% for 2 Years, 6% „ 1 Year	ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ ನೇಕಡಾ 6½% 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಶೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6½% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪೆ ಆಗುವ ರೂ. 1000/-ದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊತ್ತ ಡಿಪೋಜಿಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ನೇಕಡಾ 6½

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd.
Mangalore. 10—2—1930.

K. Venkat Ro,
Secretary

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office Udipi *Established [illegible]*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000	Paid up Capital Rs. 1,75,000-
Issued Capital Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds Rs. [illegible],41,500

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6½ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
[illegible]

P. Laxman Nayak,
Secretary.

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪ ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ, ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಕಮು
ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡುವದಿದೆ.

[illegible] ಮೇಲೆಯೂ, ಮಾರ್ಗೇಜಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆಯ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳಿಸಬೇಕು,

ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಸಾತಾರಾ, ನಗರ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಹಾಪುರ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಏಜಂಟರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಟಿ. ಡಿ. ಫಾಟಕಾಂಕ್, ಬ್ಯಾಂಕರ್,
[illegible], ದಾದಾರ್, ಮುಂಬಯಿ

[illegible] ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ಇದು ರಂಗದ [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗಿ [illegible] ಮನೆಗಳಿಗೂ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಸ್ಥಳವು ಎತ್ತರ ತಗ್ಗುಗಳಿಲ್ಲದ ಸಮತಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು. ಕಲ್ಲುಗಳೂ ಹೊಯಿಗೆಯೂ ಕೆಸರೂ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳವಾಗಿರಬಾರದು, ಮತ್ತು ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬಾರದು. ಬಂಡೆಕಲ್ಲುಗಳೂ, ಎಲುಬುಗಳೂ, ಕೂದಲಿನ ರಾಶಿ, ಶ್ಮಶಾನವಿದ್ದು ಸುಡುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿರಕೂಡದು. ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಇತರ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿದ್ದರೆ ಹದರಿಕೆಯೂ ರೋಗಗಳೂ, ಹಸಿವೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ, ಇನ್ನು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕೇಡುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವವು. ಇವುಗಳು ಭರತ ಸೇನಾಪತಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯವೆ.

ರಂಗಸ್ಥಳದ ವಿಸ್ತಾರ—ಆಳತೆಲೆಕ್ಕ: ಎಂಟು ಅಣುಗಳು ಒಂದು ಗಾಡಿಯು ಓಡುವಾಗ ಹುಟ್ಟುವ ಧೂಳಿನ ಒಂದು ಅಣುವಿಗೆ ಸಮಾನ. ಅಂಥಾ ೮ ಅಣುಗಳು ಒಂದು ಇಮ್ಮಿಗೆ ಸಮಾನ. ೮ ಇಮ್ಮಿಗಳು ಒಂದು ಸಾಸಿವೆ ಕಾಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ೮ ಸಾಸಿವೆ ಕಾಳುಗಳು ಒಂದು ಅಕ್ಕಿಯ ಅಕ್ಷತೆಗೆ ಸಮ. ಅಂಥಾ ೮ ಅಕ್ಷತೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾನ. ೨೪ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟುಗಳ ಅಳತೆ ಒಂದು ಮೊಳಕ್ಕೆ ಸಮ. ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಅಂದರೆ ಸ್ವಾಯಸ್ಥನಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯ ಉಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದವನೂ ಅಲ್ಲ. ಗಿಡ್ಡಗಾದವನೂ ಅಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಸಪೂರವಾದವನೂ ಅಲ್ಲ. ತೋರವಾದವನೂ ಅಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ರಂಗಸ್ಥಳವು ೮ ಮೊಳ ಉದ್ದ ೬ ಮೊಳ ಅಗಲವಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಮೊಳ ಎತ್ತರವಿರಬೇಕು. ಮಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಂಬಗಳ ಎತ್ತರವು ೪ ಮೊಳವಿರಬೇಕು. ದಕ್ಷಾವತಾರ ಆಟದ ರಂಗಸ್ಥಳವನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದಿರುಗಳನ್ನು ಹುಗಿದು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಸುಧಾನಂದ ಪ್ರಕಾಶ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವು ಹೇಳಿಯದೆ.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದವರ ಕುಲದೇವತೆಗಳಾದ ವಜ್ರದೇಹ, ವಜ್ರದಂತ, ವರುಣ, ರಕ್ತೇಶ್ವರಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಬೇಕು. ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದ ದೇವತೆಯಾದ ನಂದಿಯನ್ನು ಈ ದೇವತೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಬೇಕು. ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೂ ಕತ್ತಲೆಯು ಬೀಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನಿಡಬೇಕು.

ಅರಸು, ಆನೆ, ಮಂಗ, ಮಹಾದೇವ, ಪಾರ್ವತಿ, ನಾರಸಿಂಹ, ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ತೂಗಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವು ಸ್ವಯಶ್ತಿಯ ನಾಯಕ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯದೆ.

ದ್ವಾರಗಳು ಒಂದು ಒಳಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಇರಬೇಕು. ವೇಶಧಾರಿಗಳ ಕೋಣೆ ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ರಾಜಕುಟುಂಬದವರೂ, ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕರೂ ಕುತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳವಿರಬೇಕು. ಇದರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇತರರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳವಿರಬೇಕು. ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಣ್ಣ ಪರದೆ (ಸ್ಕ್ರೀನ್ಗ)ಗಳೂ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪರದೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸೀನುಗಳು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಗುಪ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ವಿಮಾನಗಳಿಗೂ ದಾರಿಯಿರಬೇಕು. ಮತಿವನಸಾರ ಮತ್ತು ಭರತಸೇನಾಪತಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವು ಹೇಳಿಯದೆ. ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದವಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಜಲ್ಲರಿಗಳೂ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂತೆ ಭಂಗಾರದ ವರ್ಣವಿರುವ ಜಲ್ಲರಿಗಳೂ ಮಂಗಳನಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ಜಲ್ಲರಿಗಳೂ ಇದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಮೇಲುಗಡೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತೂಗಾಡಿಸಬೇಕು.

ಆದರೆ ನಾರದರು ಬರೆದ ಸಂಗೀತ ಮಕರಂದ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೂ ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದರ [illegible] ಇದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಬೇಕು. ಎಷ್ಟಾದರೆ ಈ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೂ ರಂಗಸ್ಥಳದ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ೪ ಮೊಳಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಸಭಾಲಕ್ಷಣ—ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವು ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಧಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ನಾರದನ ಸಂಗೀತ ಮಕರಂದದಲ್ಲಿಯೂ (ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೋಡಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು) ಶಾರಂಗದೇವನು ರಚಿಸಿದ ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾಕರದ ನರ್ತನಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಿಲ್ಪತಿಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಇಲ್ಲಂಗೋವಡಿಗಳು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಭಾಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವು ಇದೆ. ಸಂಗೀತ ಮಕರಂದದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿ, ಭಟ, ಗಾಯಕ, ಪರಿಹಾಸಕ, ಇತಿಹಾಸಜ್ಞ, ಜೋಯಿಸ, ವೈದ್ಯ, ಪುರಾಣಿಕ, ನಟ, ಗರ್ಗರಿಕ, ಇಷ್ಟು ಮಂದಿಯಲ್ಲದೆ ಸಭಾಪತಿಯೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಯದೆ. ಸಭಾಪತಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಜವಾಬುದಾರನಾಗಿರುವನು.

ಕವಿ— ಇವನು ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನೂ, ಶುದ್ಧ ಮಾತುಗಳುಳ್ಳವನೂ, ಸುಗುಣಿಯೂ, ಚತುರನೂ ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವದವನೂ, ಹಿರಿಯರನ್ನು ಮಾನಿಸುವವನೂ, ಆಗಿರಬೇಕು. ಇವನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸತ್ಯ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ ಇತರ ಕಪಟ ವಾಕ್ಯಗಳು ಬರಬಾರದು. ಇವನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಟ— ಇವನು ವಾಕ್‌ಜಾಲವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜರುಗಳ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಇವನು ಹಾಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿನವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿರಬೇಕು. ಇವನಿಗೆ ಮಹಧ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ. [ಸಶೇಷ]

1

ಶರೀರದ ಹೊರಭಾಗವಾದ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೂ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವು ಬಹಳ ಫಲದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಒಳಗಿನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ನರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ಸ್ನಾನವು ದೇಹದ ಒಳಗೆ ಈ ರೀತಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಎಂಡನೆಯದಾಗಿ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ತೊಳೆದರೆ ಬೆವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊರಡುವದು. ಚರ್ಮದ ಮೇಲಿನ ರೋಮನಾಳಗಳ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಷವು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ರಕ್ತವು ಶರೀರದೊಳಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ರಕ್ತಸಂಚಲನೆಗೂ ಸ್ನಾನವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಸ್ನಾನದಿಂದ ದೇಹದ ಉಷ್ಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಲೂ, ಇಳಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಇಳಿಸಲೂ ಒಹುದು.

ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನವೇ ಆನಂದದಾಯಕವಾದ್ದಾಗಿದೆ. ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನದಿಂದ ಚಿತ್ತವು ಲಾಘವವಾಗುವದು. ಶರೀರದೊಳಗೆ ತೀವ್ರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಗುವವು. ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನದಿಂದ ಮೊದಲೊಮ್ಮೆ ವೈತಂಪೂ, ಛಳಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಮೈಗೆ ನಡುಕವೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ತದನಂತರ ದೇಹದೊಳಗಿನ ಉಷ್ಣವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಚರ್ಮವು ಕೆಂಪುವರ್ಣ ಹೊಂದುವುದು. ಮೈ ದೆವರತೊಡಗುವದು. ತಣ್ಣೀರುಸ್ನಾನದಿಂದ ಈರೀತಿಯು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಆಗ ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನವು ಒಳ್ಳೇದಲ್ಲ. ಮುದುಕರಾಗಲಿ, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರಾಗಲಿ ತಣ್ಣೀರುಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಬಳಲಿದಾಗ, ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಿರುವಾಗ ತಣ್ಣೀರುಸ್ನಾನವು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ.

ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೀರು ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತುವದು. ಬಿಸಿನೀರು ಸ್ನಾನದಿಂದ ಒಡನೆ ಒಳಗಿನ ಉಷ್ಣವು ಹೆಚ್ಚುವದು. ಬೆವರು ಅತಿಯಾಗಿ ಬರುವದು. ಬಹು ಪ್ರಾಯವಾದ ಮೇಲೆಯೂ, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿನೀರು ಸ್ನಾನಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಹೃದ್ರೋಗವಿರುವವರಿಗೂ ಬಿಸಿನೀರು ಸ್ನಾನವು ಚೆನ್ನಾದುದಲ್ಲ.

[illegible] ಇಂದ್ರಿಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವದು.

ಆಹಾರದ ರೂಪದಿಂದಲೂ ನೀರಿಗೆ [illegible] ತೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ನೀರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದೆಂದೂ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇತರ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಗವಂತನು ನೀರನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವನು. ಅದು ಹೊರತು ನೀರು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರಕುವದು. ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸದಿರುವದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಇರಗೊಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಆಹಾರದೊಂದಿಗ ಅತಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ದೇಹದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸಾಗುವದು.

ದೇಹದ ಭಾರದ ಮೂರನೇ ಎರಡಂಶವು ನೀರೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇರೀತಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಶರೀರದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫ರಿಂದ ೬ ಪೈಂಟು ನೀರು ಹೊರಹೋಗುವದು. ಅಷ್ಟೇ ನೀರನ್ನು ಪುನಃ ಶರೀರದೊಳಕ್ಕೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರೂ ಆಗುವದು. ನೀರಿರುವ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದರೂ ಆಗುವದು.

ಪ್ರತಿದಿನ ಶರೀರದಿಂದ ತುಂಬಾ ನೀರು ಕಳೆದು ಹೋಗುವುದು. ಕಳೆದುಹೋದ ನೀರನ್ನು ಪುನಃ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿದೆ. ಶರೀರದಿಂದ ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಶರೀರದ ಬೇಡವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿ ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಿಸುವದು.

ಚರ್ಮದಿಂದ ನೀರು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಆವಿಯರೂಪದಿಂದ ಮಾಯವಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗೆ ನೀರು ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾದರೂ, ಅದು ದೇಹದ ಉಷ್ಣವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಬೇಡವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವದು.

ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಮಲವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮೂತ್ರಕೋಶ ಮತ್ತು ಕರುಳುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಬರುವುದು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಿದ್ದರೆ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಕರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಮಾಣದಿಂದ ನೀರಿನ ಸಂಚಾರವಿದ್ದರೆ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ರೋಗಗಳುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರವು ಹಲವು ಜೀರ್ಣಾಂಗಗಳನ್ನು ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ, ಆಹಾರದೊಳಗಿನ ನೀರೂ, ಸಾರವೂ ಹೀರಲ್ಪಡುವವು. ಕಡೆಗೆ ಜೀರ್ಣಾಂಗಗಳಿಂದ ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಹಾರ ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿಯುವದು. ಈ ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪದಾರ್ಥದೊಡನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಚಲಿಸದೆ ಮಲಬದ್ಧತೆಯುಂಟಾಗುವದು. ಆಗ ಇತರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಬಹುಪರಿಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವದೆಂಬುದು ವಿದಿತವಾಗುವುದು. ನೀರಿನ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಪದಾರ್ಥವು ಅನ್ಯಥಾ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಕಾಫಿ, ಟೀ ಮೊದಲಾದ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ದೊರಕುವದೆಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಇಂತಹ ಪಾನೀಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವಾದ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀರು ಬೆರಸಿದ್ದರೂ, ನೀರನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಲು ಜೀರ್ಣಾಂಗಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿನೀರಾಗಲಿ, ತಣ್ಣೀರಾಗಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದೊಡನೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ವೇಳೆ ಸೇವಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ ಆರೋಗ್ಯಕರ. ಇದರಿಂದ ದೇಹದ ಒಳಭಾಗವು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗುವದು.

1

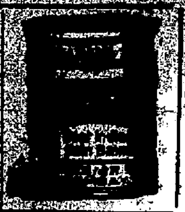

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ನಂಬಿಗೆಯ ಔಷಧಿಯಾದ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು ಆವಶ್ಯಕವಾದುದು. ತಲೆನೋವು, ವಾತದ ಬೇನೆ, ಶೀತ ಕೆಮ್ಮು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕಡೆಯ ಗುಣಪಡಿಸಲನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದು. ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 10, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:— ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್, ಕಜ್ಜಿ ಮೊದಲಾದ ಸರ್ವ ತರದ ಚರ್ಮರೋಗಗಳಿಗೂ, ರಾಮಬಾಣದಂತಹ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿ. ಚರ್ಮದ ರೋಗದ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು. ಮೂರೇ ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಗುಣ. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 6, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ದಂತಮಂಜನ:— ಪರಿಮಳಯುಳ್ಳದಾದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಈ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿಯು ಹಲ್ಲುಗಳೆಡೆಯಿಂದ ರಕ್ತ ಸೋರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ 2, ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರೆ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಾಯಿ.

ಏಜಂಟರು — ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1.	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1–8–0
2.	ಮದನಮೋಹನ ರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ	0–12–0
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	2–0–0
4.	ವಿಧ್ಯಾಮಂಜರಿ ಕಥೆಗಳು	2–0–0
5.	ಮಹಾಭಕ್ತ ವಿಜಯ	3–0–0
6.	ಶೃಂಗಾರ ಸುಕಸಪ್ತತಿ ಕಥೆಗಳು	0–12–0
7.	ಮಂಜು ಘೋಷಾ	1–0–0
8.	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	1–12–0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ	0–8–0
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1–4–0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	0–12–0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1–12–0
13.	ರಾವಣ್ಣ ಶಿರೋತ್ತಮ	0–12–0
14.	ನವೀನ ಭಾರತ	1–8–0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1–0–0

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ತರದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೈಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಇರಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ವಿಳಾಸ — ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಧರಿಸುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ! ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲ!! ನಿಜವಾದ 163 ಇನಾಮುಗಳು!!!

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ, ಸುಗಂಧಯುಕ್ತ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತ್ಯಾ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ 'ಮೋಹನವಿಲಾಸ' ಕೂದಲೆಣ್ಣೆಯ ಆರು ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ಆರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ, ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಈ ಹದಿನೇಳು ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಇನಾಮುಗಳನ್ನೂ, 144 ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಮುಫತ್ತಾದ ಸಂಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಐದು ವರುಷಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಗಡಿಯಾರವನ್ನೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ 1—8—0.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

THE AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES, (DEPT. 49)
Post Box No 561 CALCUTTA

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೇಯಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಸಂಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ ಸಾಚ್ಛದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭದಿಂದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರದ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸರಾಫ ವ್ಯಾಪಾರಿ,
ಕಿನ್ನಾಳ, ಸೇಲಂ, (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ)

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ, ಪ್ರಮೇಹ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಶೀತ, ಕಂಡಿಷ್ಠುರ ಜ್ವರಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ದುರ್ಬಲತೆ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, ಕಂಠರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೂ ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರವು ರುಚಿಕರಿಸುವುದು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ದ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಬಂದು ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:— ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಿಲ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
Arab Building Bombay, No. 2. ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಶಾಂತಾವನ.

ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ವೇದನಾಯುಕ್ತ ಹಳೆಯ ಬಹುಕಾಲದ ಉಪದಂಶವು ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ 1—8—0 (ಟ. ಖ. ಬಾಬು ಸಹಿತ)

ರೇಡ್‌ಕರ್ ಪಿಡಕ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಭವನ.

[illegible] ನೌಕಾ ಬಲದವರುಗಳು ಇತರರಂತೆ ಒಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಭವನವು ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಸಂಘವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible]. ಈಗ ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಭವನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಭವನದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಮತದವರೂ ಹಣ ವಂತಿಗೆಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಆದರೆ ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದ ಈಗಿನ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಭವನದಲ್ಲಿ ಹಡಗಿಗಳ ಯಂತ್ರಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದಮಟ್ಟಿನ ವಿಷಯವಂತೆ. ಈಗಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಖಲಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ತಗಲುವದಂತೆ. ಕಳೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದುಹೋದ ನೌಕಾ ಸೈನಿಕರ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ೬-೭ ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಫಂಡಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಮತದವರು ವಂತಿಗೆಯಿಂದ ೧,೧೪,೬೩೨ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ವರುಷ ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ೪,೪೪,೬೭೫ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸೆಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್ ಸೀಮೆನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದರ ಅರೆವಾಸಿ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಸೈಲರ್ಸ್ ಹೋಮಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದು ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಈ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಭವನಕ್ಕೆ ಅರೆವಾಸಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಮತದವರಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಳುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿ, ಇದರ ಮೇಲುತನಿಖೆ ನಡಿಸುವ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಯ ಮಾಲಿಕರ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನಾದರೂ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಂತಾಗುವದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೋಡ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ರೋಡ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಪಿರಿಟುಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ತೆರಿಗೆಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರ ಹಕ್ಕಿನದಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲಧಿಕಾರವೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವರು. ಈರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಾರ್ಗಗಳ ದುರುಸ್ತಿಯು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದುರುಸ್ತಿಯಾಗಲು ತೊಡಕುಂಟಾಗಲು ಎಡೆ ಇದೆ. ಈಗ ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಪಿರಿಟಿನಿಂದ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೩೧,೪೮೦ ಮೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಂಕ ರೋಡುಗಳಿಗೆ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ, ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೋಡುಗಳಿಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮೋಟಾರು ಚಲಾವಣೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರುವುದರಿಂದ ಮಾರ್ಗದ ದುರುಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಹಣದ ಅಂಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸವು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು.

ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡು ಶಾಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರೇಂಟು.

ಮದರಾಸು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರ ಶಿಫಾರಸು ಪ್ರಕಾರ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ೫೩೫ ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆ [illegible] ಬೋರ್ಡುಗಳು [illegible] ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದೆಯೂ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸದೆಯೂ ಹಣವು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವದು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಬರೆದಿರುವವು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದೂ ಆ ಹಣವನ್ನು ಶಾಲೆ ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೇನೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹುಕುಂ ಬಂದಿರುವದು. ಸರಕಾರವು ಯಾವ ತರದ ಧನಸಹಾಯಮಾಡಿದರೂ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳು ಹಲವು ತರದ ಕೆಲಸಗಳಿರುವ ವಕೀಲರೂ, ಜಮೀನುದಾರರೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯಸಿಕ್ಕುವದೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಆಡಳಿತೆಯೇ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದೇ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಲುತನಿಖೆ ನಡಿಸಿದರೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ತೊಡಕುಂಟಾಗಲೂ ಅಸ್ಪದವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಮಯವು ಸಿಗುವದು. ಆದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಕೀಲವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವವರೂ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರೂ ಈ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಬಾರದೆಂದು ಸರಕಾರ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಉಂಡಾಯದ ಹಣವು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ

ಕಳೆದ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತು ಆಕ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ಪಂಚಾಯತುಗಳು ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿ ಹಣದ ಅಧಿಕಾರವು ಹಲವು ಜಮೀನುದಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಮುಂದರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಹೋದವು. ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯತುಗಳ ಮೇಂಬರರು ಗ್ರಾಮವು ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗದೆಯಿರಲಿ ತಮಗೆ ಮೇಂಬರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಮುಂದರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪಂಚಾಯತು ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ತರದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಪಂಚಾಯತು ಆಕ್ಟನ್ನು ಬದಲುಪಡಿಸಿ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವರು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧಾರಣ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಪಂಚಾಯತುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗದೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಮೊದಲಿನ ಪಂಚಾಯತು ಆಕ್ಟನ್ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ತಿಂಗಾಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಹೊಸ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ವಿಶೇಷ ತರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದೀತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ.

ಸರ್ ಮಿಕಾಯಿಲ್ ಒಡೆಯರರ ದುಃಸ್ವಪ್ನ

ಇವರು ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೆದರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ದಂಗೆಗಳು ಆಗದಿದ್ದರೂ ಸರ್ ಮಿಕಾಯಿಲ್ ಒಡೆಯರರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ದಂಗೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ೧೯೧೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ದಂಗೆಯನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸರಕಾರದವರು ಮುಂದರಿಸದೆ ಇದ್ದುದೇ ಅವರ ತಪ್ಪೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವರು. 'ನಾನು ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದರೇ ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಯೂನಿಯನ್ ಜೇಕಿನ ಬದಲಾಗಿ ಏರಿಸಲು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆ?' ಎನ್ನುವರು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಬರುವದು ಏತರ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ.

ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ನಂಬ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ನಂಬ್ರಗಳು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಬಾಕಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಹಲವು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಕೀಲರ ಸಂಘದವರು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೋರ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಹೈಕೋರ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಇತರ ಕೆಲಸವು ಬೇಗನೆ ಮುಂದರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೇದಾಗಿ ಕೋರ್ಟು ಸಮಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಮಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂತು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸೆಕೆಕಾಲದ ರಜೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು ಮುಂತಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ೬ ಮುನಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವದು. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮುನಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಿವಿಲ್ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಬಾಕಿ ಬಿದ್ದು ಬಹಳ ತರದ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದೊದಗುವವು.

[illegible]

[illegible] ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆ.

* * * *

ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ರಿಪ್ಪೋರ್ಟ ಪಾಸಾದರೆ, ಟೋಲ್ಗೇಟು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಜಾರಿ. ದಿನ ಹೋಗುತ್ತಾ ತೆರಿಗೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೊಡುವವರು ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರಾಯಿತು!

* * * *

ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೆ ಆದಿತ್ಯವಾರ 'ಒಂದು ದಿನ' ವಂತೆ. ಎಂದರೆ ಪೂರ್ಣ ಪರಿತ್ಯಾಗ ದಿನ. ಎಂದರೆ ಆ ದಿವಸ ಮಾದಕದ್ರವ್ಯ ಅಂಗಡಿಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಹರತಾಳ.

* * * *

ಹರತಾಳದ ದಿವಸ ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೂಡ ಮನವಿಸ್ತ್ರ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡಿಯಬೇಕಂತೆ. ಬಂಧು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾವಟೆ ಹಿಡಿಯುವ ದಿವಸ.

* * * *

ಮಂಗಳೂರು ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ರಥೋತ್ಸವವು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೆ ಮೂಲ್ಕಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯ ಗೊಂದಲ ಮುಗಿಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮ!

* * * *

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ದೊರಕಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೇಡುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಆಲೋಚನೆ. 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೀಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಾಸೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಒಬ್ಬ ಕನ್ಯೆಯ ಮಾನವೂ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಕೆಲವರೆನ್ನುವರು.

* * * *

ಕೆಲ ಮಂದಿಗಳು ಹೀಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುವಾಗ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷವು 'ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮಹಾಯುದ್ಧ ಸಂಕಟದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ [illegible] ವಂತಾಗುವದು' ಎಂದು ಮಹಾಯುದ್ಧ ಸರಕಾರವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದೆ.

* * * *

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುವ ಪಕ್ಷವು ಯಾವುದೆನ್ನುವದು. ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವೋ, ಕಪಟ ಪ್ರೇಮವೋ, ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು.

* * * *

'ಮಾರ್ಗದ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಸಂಚರಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿಸುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವುಗಳ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಲಾಗುವದು' ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮದರಾಸು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ.

* * * *

ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಇದನ್ನನುಸರಿಸಬಾರದೆ!

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ. ಉ	ಅಸ್ತ
15	ಶನಿ	೨	[illegible]	ಪುಬ್ಬಾ	[illegible]	[illegible]	6.56	6.36
16	ಆದಿ	೩	[illegible]	ಉತ್ತರಾ	[illegible]	[illegible]	6 55	6 36
17	ಸೋಮ	೪	[illegible]	ಹಸ್ತಾ	[illegible]	[illegible]	6 56	6 36
18	ಮಂಗಳ	೫	[illegible]	ಚಿತ್ತಾ	[illegible]	[illegible]	6.55	6.36
19	ಬುಧ	೬	[illegible]	ಸ್ವಾತಿ	[illegible]	[illegible]	6.54	6.36
20	ಗುರು	೭	[illegible]	ವಿಶಾಖಾ	[illegible]	[illegible]	6.54	6.37
21	ಶುಕ್ರ	೮	[illegible]	ಅನೂರಾಧಾ	[illegible]	[illegible]	6.54	6.37

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ತಾರೀಖು	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಶಾಖ) Maximum		Minimum		Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
7	86 — 6		70 — 9		—	—
8	87 — 7		73 — 4		—	—
9	87 — 6		71 — 8		—	—
10	88 — 6		72 — 8		—	—
11	85 — 6		71 — 8		—	—
12	85 — 7		71 — 8		—	—
13	86 — 4		73 — 2		—	—
						163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು		ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
ಮುಷ್ಟಿ	...	6 – 8	6 – 12
[illegible]	...	6 – 14	6 – 4
ಹೊಸ ರಾಶಿ	...	6 – 0	0 – 10
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6 – 4	7 – 0
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	11 – 8	12 – 0
ಸುಗ್ಗಿ	...	5 – 4	5 – 10
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗೆ	...	6 – 2	6 – 4
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	14 – 0	13 – 0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	8 – 0	8 – 8
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	16 – 8	18 – 8
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	..	13 – 0	16 0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	18 – 8	27 – 0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗೆ	...	14 – 0	15 0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗೆ	...	14 – 8	–
[illegible] ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗೆ	...	45 – 0	65 – 0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗೆ	...	4 – 0	4 – 4
ಕೊಪ್ರ ಖಂಡಿ ಗೆ	...	80 – 0	88 –
ಕೊಪ್ರ ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗೆ	...	34 – 0	—
ಎಳ್ಳಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗೆ	...	28 – 12	33 – 12
ಕೊಪ್ರ ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗೆ	...	6 – 12	7 – 0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗೆ	...	7 – 12	8 – 6
[illegible] ಗೆ	...	7 – 12	8 – 4
ಮೋರಿಸ್ ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ಗೆ	...	3 – 3	3 – 5
ಹೊಸ ಮೆಣಸು	...	6 – 8	10 – 8
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಗೆ	...	8 – 8	8 – 12
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಮುಡಿ ಗೆ	...	2 – 8	3 – 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	275 – 0	300 – 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	420 – 0	–
ಮೆಂತ್ಯ ಮುಡಿ ಗೆ	...	32 – 0	36 –
ಗೇರುಬೀಜ ಮುಡಿ ಗೆ	...	2 – 12	3 –
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	42 – 8	45 – 0
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	18 – 4	18 – 8
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	22 – 0	23 – 0
[illegible] ನೀರು ಗೆ	...	14 –	—
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	17 – 0	17 – 8
[illegible] ಗೆ	...	13–7 6	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ		30 – 0	37 – 8
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	300 –	310 – 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.
CHIKMAGALUR.
ಚಿಕ್ಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವರೆಗೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ [illegible] 11-45ಕ್ಕೂ [illegible] ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ [illegible] ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು [illegible] 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮುಲಬಾಗಲು, ಕನ್ನನ್ನೂರು [illegible] ಕೂಡಲೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ [illegible] 12 ಘಂಟೆಗೆ [illegible] 12-30ಕ್ಕೆ [illegible] 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಗೆರೆಗೂ [illegible] ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ [illegible] ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು [illegible] ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ [illegible] ಘಂಟೆ [illegible] ಗದಗ್, ಪಂಢರಪುರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಪೂನಾ ವಗೈರೆ [illegible] ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಯೂರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ
ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD., MANGALORE.
(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೆಕ್ಕಿಸುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಕರಾವಳಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಲಸಿರುವ,

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸುಗಳ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible] ಸಂಪಾದಕೀಯ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು [illegible]
[illegible]
[illegible] ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible]
[illegible] ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ [illegible] ದಿನಂತ . . . ೧೧
[illegible] ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಕ್ರಮ — . . . ೧೪
[illegible] . . . ೧೫

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೧೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೩೦.

ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ.

ಲೆಜಿಸ್ಲೆಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ. ಪಟೇಲರು ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂದಿನಿಂದ ಆ ಸ್ಥಾನವೂ ಎಂದೂ ಹೊಂದಿರದ ಗೌರವವನ್ನೂ, ಬಲವನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷೀಯರ ಕಾದಾಟಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪಟೇಲರ ಸ್ವತಂತ್ರ ವರ್ತನವು ಹೆಚ್ಚು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಆ ವರ್ತನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರ ಧೈರ್ಯವೂ, ಸಾಹಸವೂ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯೂ, ಮಹತ್ವವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ಸರಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪಟೇಲರು ಶೂಲಪ್ರಾಯರಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವರಾದರೆ ಅದೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿರಲಾರದು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಶ್ರೀ. ಪಟೇಲರಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷೀಯರ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿಂದ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಗಿನ ಹಿಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹವು ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ನಾವು ನೆನಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾದ ಗಲಿಬಿಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಪಟೇಲರು ಈಗ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಬರೇ ಹುದ್ದೆಯ ಅಭಿಲಾಷಿಗಳಲ್ಲ; ಸ್ಥಿರವಾದ ಧ್ಯೇಯವು ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ವರ್ತನದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಅವರು ಬರೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನೇರಿಲ್ಲ; ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಗೌರವವನ್ನು ತಮಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಮ್ಮಿಂದ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇನೇ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಳಗೂ ಸರಕಾರದೊಳಗೂ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತಕರಾರು ಸಾಮಾನ್ಯದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಂಬು ಬಿದ್ದಂದಿನಿಂದ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಹೊರಟಿದೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹೊರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಜವಾನರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಢಿಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ ಕಮಿಶನರ ಪತ್ತಾಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀ ಸರಕಾರದ ಪೂರ್ಣ ಸಮ್ಮತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೈಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆ ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಬ್ಬರೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದೂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಜವಾನನು ಸಾದಾ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದೆಂದೂ, ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮಂದಿರದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅಗತ್ಯವಿಳ್ಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳ

[illegible] ವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ, ಸರಕಾರೀ ಮೆಂಬರರಾದ ಮಿ| ಕ್ರೆರಾರರು ಸರಕಾರವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಾರದೆಂದೂ, ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರದೆಂದೂ ಹೇಳಿ, ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಗೆಲರಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಢಿಲ್ಲಿಯ ಪೋಲಿಸ್ ಕಮಿಶನರ ಮೂಲಕ ಇಡಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗೆಲರಿಯಿಂದ ಇದ್ದ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳಿ, ಅದನ್ನು ಖಾಲಿಮಾಡಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು! ಈಗ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಗೆಲರಿಯು ಮುಚ್ಚಿಯೇ ಇದೆ.

ಇದರ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪಟೇಲರು ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಮರ್ಥನವನ್ನೇ ಗಟ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಪಟೇಲರನ್ನೇ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರೀ ಮೆಂಬರರಾದ ಸರ್. ಕ್ರೆರಾರರು ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಒಂದು ತಂತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಠಿಣಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಪಟೇಲರು ರಾಜಿಕೊಡಲಿಕ್ಕಿದೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಾಗಲಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಇದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ವಿಜಯವಾಗಿ, ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭಾವೀ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪೂರ್ವಾಧಾರವಾಗಲುಂಟು. ಆದರೆ ಪಟೇಲರು ರಾಜಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮಂದಿರವು ಹಾಸ್ಯದ ರಂಗವಾಗಲುಂಟು.

ವಿವೇಕ ವರ್ತಮಾನ.

— ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನ ಮತ್ತು ಅಬ್ದುಲ್ ಹಕೀಮಖಾನ [illegible] ರವರ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವರು. ಇವರು [illegible] ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಂಬೋಣ. [illegible] ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದನಂತೆ.

[illegible] ಸರಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ [illegible] ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ [illegible]

— [illegible] ಮೋಟಾರ್ [illegible] ಕೊಠಡಿಗಳು [illegible] ನಾಲ್ವರು [illegible] ವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

— [illegible] ಗಂಡಸರು, ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು, ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಒಂದು [illegible] ಕರ್ತವ್ಯದ [illegible] ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

[illegible] ಹೆಂಗಸು ಆತ್ಮಹತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಳು.

— [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ [illegible] ಹೊಸ ಮೆಯೊರ ಮತ್ತು ಹಳೆ ಮೆಯೊರರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

— ಯುರೋಪದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಿಳಿಸಲು ನೆನಸಿರುವರು. [illegible] ಅರಸರು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವರು. [illegible] ಸರಕಾರದವರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಇಳಿಸುವರು. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಸರಕಾರದವರು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕಡಿಮೆಮಾಡಿರುವರು. ಇಟೆಲಿಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೫,೫೦೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳು ಇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೩೩,೦೦೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿರುವರು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೨,೨೦೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಹೂವರರ ಅಭಿಮತ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ತೆರಿಗೆ ಇಳಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

[illegible]

[illegible] ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡರು.

— [illegible] ಮಂದಿ ಕೈದಿಗಳು ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ [illegible] ನಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು.

ಮಹಾ [illegible] ಗವರ್ನರ [illegible] ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಗವರ್ನರರು ಬರುವ [illegible] ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಮಂದಿಗಳು ಕಳಿಯ [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. [illegible] "ಗವರ್ನರರೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ" ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು. ಹಲವು ಮಂದಿಗಳು [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು.

ನಾಗಪುರದ ವ್ಯವಸಾಯಕ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೇಟ್ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂದಿರದ ಹೊರಗಡೆ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಹೊಡೆದಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೊರಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಪುನರಾಲೋಚಿಸಿ ಇಟ್ಟರು ಹುಡುಗರ ಹೊರತು ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟರು.

[illegible] ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಡೆಯುವಾಗ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರು ಯಾರೂ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನನ ಹೆಂಡತಿಯು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳದೆ ಕೋಣೆಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನನ ಹೆಂಡತಿಯು ಕಸಬರಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳಿದರು.

ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಐಕಮತ್ಯವನ್ನು ಜರಗಿಸುವ ವಿಷಯವಾದ ಸರ್ [illegible] ಸಪ್ರುರವರ ಸೂಚನೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಧುರೀಣರ ಪರಿಷತ್ತೊಂದು ಢಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ 27 ಮತ್ತು [illegible] ತಾರೀಕುಗಳ ದಿನ ನಡೆಯುವುದು.

[illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ [illegible] ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವರುಷ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯೂ, [illegible] ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ [illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಮುಂದರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. [illegible] ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೆಂಗಸರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವರು. ಹೆಂಗಸರು ಸಭೆಕೂಡಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೇ ಮೊದಲಾದ ಹಲವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಶ್ರೀ [illegible] ಒಂದು ವರುಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು [illegible] ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿರುವರು. [illegible] ಅವರು ಭಾಷಣ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದರು.

[illegible] ಸುಮಾರು ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಢಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವು ಇನ್ನೂ ನೆಟ್ಟಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ಬಹಳ ಕೃಶರಾಗಿರುವರು. ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರು ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ರಾಮವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುವದಂತೆ.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಗಳು ಹಲವು ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಆಗಿರುವರಂತೆ. ಈ ನಾಲ್ವರು [illegible] ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಕೊಂದು ಅವರ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ಹೆಂಗಸರ ಆಭರಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.

[illegible] ಜಿಲ್ಲೆಯ [illegible] ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರಸ್ವತೀ ಪೂಜೆ ದಿನ ಶಾಲೆಯ ಒಳಗೆ ಪೂಜಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂ ಹುಡುಗರು ಸರಸ್ವತಿಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ತಂದರು. ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಮೂರರ ಒಂದು ಪಾಲು ಇರುವ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಹುಡುಗರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮಂದಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಹುಡುಗರು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಹಿಂದೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯ ಆವಾರದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಜರಗಿಸಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಧೋರಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

— ಕಲಕತ್ತೆಯ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಆಯುರ್ವೇದ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊರ್ವನು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು. ಕೆಲದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆತನ ಕೂಡೆ ಕೆಲವು ಸಿಡಿಯುವ ಔಷಧಿಗಳಿದ್ದು ಅವು ಸಿಡಿದು ಆತನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೂ ಕೈಗಳಿಗೂ ಜಖಮುಂಟಾಗಿರುವುದಂತೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದರು.

[illegible]

ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಈ ವರುಷದ [illegible]

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:— [illegible]

[illegible]

ಮಂಜೇಶ್ವರ:— [illegible]

[illegible]

ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ [illegible]

ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಭಕ್ತರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ [illegible]

[illegible] ವಿನ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಗುಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೆಡಹಿದವರು.

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಹದಿನೆರಡರ ಇಬ್ಬರು ವಿಧವೆಯರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಮಗನ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯು ಇರುವಾಗಲೇ ಕೋರ್ಟಿನ ಹುಕುಮನ್ನು ಕೂಡ ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಗನಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವನು. ಮಗನ ಹೆಸರು ಪ್ರಭುಲಾಲನೆಂದು. ಆತನ ಪ್ರಾಯವು ಬರೀ ಹದಿನೆರಡು ವರುಷಗಳು. ಮಗನ ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮೊದಲಿನ ಹೆಂಡತಿಯು [illegible] ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಂದೆಯು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ [illegible] ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ತಂದೆಯು ಹಟವಾದಿಯಾದುದರಿಂದ ಮಗನ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ [illegible] ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಮದುವೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮುಂಬಾಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ [illegible] ಅದನ್ನು ತಂದೆಯು [illegible] ಮಾಡಿದನು. [illegible] ತಂದೆಯು [illegible] ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟನು.

[illegible]

ಶಿಸ್ತಾರಿಗಳೂ ನಾವಿರಖಾನರೂ.

[illegible]

ಪೋಲೀಸರ ಪರಸ್ಪರ ಕಾದಾಟ.

[illegible]

[illegible] ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು.

[illegible] ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು. [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ರೈತರ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯೆಂದೂ ವಿವರಿಸಿದರು. [illegible] ಖಾದಿ [illegible] ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಹೊಸ ಕನ್ನಡಕ.

ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸದಿರುವಾಗ ಮನುಷ್ಯನು ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶೋಧವು ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಚೀನಿಯರಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಈಗ [illegible] ಪ್ರೊಫೆಸರ್ [illegible] ಒಂದು ಹೊಸ ಶೋಧವನ್ನೇ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಶೋಧದ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. [illegible]

[illegible]

ತಂತಿ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಗಳು.

[illegible]

ಹೊಸ ಫ್ರಾನ್ಸು.

[illegible]

[illegible]

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

[illegible] ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ [illegible] ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು [illegible] ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ ಶಕ್ತಿಯು [illegible] ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಹತ್ತುವದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. [illegible] ಶುದ್ಧವಾಗುವದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ [illegible] ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಕ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲೆ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.				೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧	,,	,, ,,	,,	೧— ೪—೦.
	ಅರ್ಧ ,,	,,	,,	,,	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್. **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೇ ಎಣ್ಣೆ ಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮೃದುವು ಉತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಷವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿಂಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಅದರ ಜೋಕೆ! ಎಚ್ಚರ! ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹೊರ ಹೊಳಪಿನ ಮತ್ತು ಘಾತಕ ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜೋಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ತಿಕೇಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ— ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಫ್ಯೂಮರ್ಸ, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ	0	10	0
,, ,, ,, ,, ,, ,, ಮುಳ್ಳುಕಡ್ಡಿ	0	14	0
,, ,, ,, ,, ,, ,, ಕನ್ನಡ ಪೆಟಿನೊಂದಿಗೆ	0	9	0
ಕನ್ನಡ ಪೆಟಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಸ್ಲಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡು ಡ್ಯಾರಿ	0	8	0
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮಿಡಿಯಮ್ ಸ್ಯಾಜಿದ್ದು	0	8	0
,, ,, ,, ,, ಮುಳ್ಳುಕಡ್ಡಿ	0	12	0

ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟಾಂಪು ಅಕ್ತು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]

ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು. [illegible] ಕೊಂಡಿಗೆ [illegible] ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೊಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೊಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಐವತ್ತರಷ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಮದುವೆ ಫಂಡಿನ ವಿಮಾ ಪೊಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ಮೊರದಂತೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು.

ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

WANTED.

Applications with the following particulars are invited by the U/S till the end of February 1930, from duly qualified and experienced midwives who have undergone training in nursing for the post of a midwife under the Kumta Municipality. The selected candidate will have to work on probation for at-least 6 months before confirmation and will be supplied with free quarters throughout.

1. Age and the qualifications.
2. Certificates of training and character.
3. Salary earned at present if on service and minimum salary required.

Note:—Preference will be given to those who know Kanarese.

Kumta Dist. N. Kanara. Dated:—5-2-1930	Sd. Annappa R. Pai, President. Kumta Municipality.

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಐ. ಎ. ನಂಬ್ರ 63/1929. ದಿವಾಳಿಅರ್ಜಿ ನಂಬ್ರ 28/1927.

ಬೆರ್ನಾರ್ಡ್ ಮೊಂತೇರೋ—ಕಾಮಿಲ್ ಮೊಂತೇರರ ಮಗ. ಮಂಗಳೂರು ಕಸ್ಬಾಹೊರ ಬಿಜಯಿಯಲ್ಲಿರುವವ—ಇನ್ಸೋಲ್ವೆಂಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರ.

ಮುಕ್ರಬಸಾಬಿ ಸಾಹೇಬ ಕೂಡಾ—ಕ್ರೆಡಿಟರರು ರೆಸ್ಪೋಂಡೆಂಟರು.

ಸದ್ರಿ ಅರ್ಜಿಯ 2ನೇ ರೆಸ್ಪೋಂಡೆಂಟು ಮಂಗಳೂರು ಕಸ್ಬಾಹೊರ ಕದ್ರಿ ಗ್ರಾಮದ ಈಗ ಹಾಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋರೆನ್ಸ್ ಪೇರಿಸರ ಮಗ ಜೆ. ಯಂ. ಪೇರಿಸರಿಗೆ.

ಅರ್ಜಿದಾರನು ತನ್ನನ್ನು 1920ನೇ ಇಸವಿಯ Vನೇ ಆಕ್ಟಿನ 41ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಮೇರೆಗೆ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅರ್ಜಿಯು ತನಿಖೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾರೀಕು 21—2—1930ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪವಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಸದರಿ ತನಿಖೆ ದಿವಸ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಘಂಟೆ 11ರೊಳಗೆ ಹಾಜೀರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದೆಂತಲೂ, ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಸದ್ರಿ ಅರ್ಜಿಯು ನಿಮ್ಮ ಗೈರಹಾಜರಿನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂತಲೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸೋಣಾಗಿಯದೆ.

ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 5ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 1930	John Gonsalves, ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕಡೆ ವಕೀಲ

ನೋಟೀಸು.

ಮಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ದಿವಾಳಿ ಅರ್ಜಿ ನಂಬ್ರ 30/1929.

ಸಾಂತಪ್ಪ ಕರ್ಕಡ—ದನಿಯೇಲ್ ಕರ್ಕಡರ ಮಗ. ಮಂಗಳೂರು ಶಹಾರ ಬಲ್ಮಠದಲ್ಲಿರುವವ—ದಿವಾಳಿ ಅರ್ಜಿದಾರ.

ಎದ್ರಿ

ಯು. ನಾರಾಯಣ ಆಚಾರ್ಯ ಕೂಡಾ—ಕ್ರೆಡಿಟರು.

3ನೇ ಕ್ರೆಡಿಟರ ಮಂಗಳೂರು ಶಹಾರ ಕೊಡಿಯಾಲ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಮಾಣಾಯಿಯವರ ಅಳಿಯ ಅಂತಪ್ಪ ಶೆಟ್ರಿಗೆ:—

ಮೇಲಿನ ಅರ್ಜಿದಾರನು ತನ್ನನ್ನು ದಿವಾಳಿಯೆಂತ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿ ದಾಖಲುಮಾಡಿದ ಮೇಲಿನ ದಿವಾಳಿ ಅರ್ಜಿಯು ತಾ. 25—2—1930ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ 3ನೇ ಕ್ರೆಡಿಟರರಾದ ನಿಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ದಿವಸ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿ ದಾಖಲ್ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗೈರಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾದೀತೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿಯದೆ.

ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. 18-2-'30.	T. Narayana Bhandary, *Vakil for Petitioner.*

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು

ಸಜೀವವಾಗಿಯೂ

ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ

ಇರಿಸಿರಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲ
ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಉಷ್ಣವು ಕೂದಲು
ಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು. ಕೂದಲು
ಒಣಗಿ, ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ
ಉದುರುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
ಬ್ರಶ್ ಹಾಕುವಾಗ ಬೀಳುವುದು.

ಕೂದಲನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಿಸಲು ಒಂದು ಔಷಧಿಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಕೂದಲಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ತೈಲ್ಯಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟ್ವಾಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮು ದೇಶಾದ ಔಷಧಿಯೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನ ಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ, ದೀರ್ಘ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ತಲೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು.

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

567

THE MANGALORE TRADING ASSOCIATION

We have commenced our Chemist Department under the supervision of Dr. Mijar Nagappa Pai, Registered Medical Practitioner.

Hours of Consultation at our Chemist Shop.	8 a. m. to 9 a. m. 1 p. m. to 3 p. m. 6 p. m. to 8 p. m.

Prescriptions will be compounded at all times of the day. We have also stocked various kinds of Patent Medicines.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಶಾಪನ್ನು ಡಾ. ಮಿಜಾರ ನಾಗಪ್ಪ ಪೈಗಳವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವೆವು. ಇವರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ 8ರಿಂದ 9ರ ವರೆಗೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1ರಿಂದ 3ರ ವರೆಗೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ 6ರಿಂದ 8ರ ವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಶನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮುಕ್ತೇದಾರರಿಗೆ ವಿನಂತಿ.

ಹೊಸ ಮುಕ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಡಿರಿ.

ದೇಶೋನ್ನತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿರಿ.

ಮಹಾಶಯರೇ,

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಶರೆ, ಶಿಂದಿ, ಗಾಂಜಾ ಮುಂತಾದ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಲಿಲಾವ ಸವಾಲುಗಳು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆಗತಕ್ಕವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಸಲುವಾಗಿ ನೀವು ಆ ಮುಕ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಬಡವರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಹಾಗೂ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆಂಬದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಇದೆ. ಶರೆ, ಶಿಂದಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವವರು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತಾವು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದರಿಂದ ಅವರೂ ಅವರ ಮನೆಯವರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೂಳಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೂ ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಳಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವವರು ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಶುಗಳಂತೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ನಾವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುರಾಪಾನವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂಗತಿಯಾದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮದ್ಯಪಾನ ಪ್ರಚಾರದ ಧೋರಣವನ್ನು ಬಿಡಲೊಲ್ಲರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾದರೂ ತಮಗೆ ಬರುವ ಹಣವು ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಇಚ್ಛಿಸುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದಾಗುವ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರದ ಅನ್ಯಾಯದ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಚಳವಳವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಈ ವರ್ಷ ಕೈಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ನಾವು ಆರಂಭಿಸಿದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ (ಶರೆ, ಶಿಂದಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಡಿರೆಂದು ಅಂಗಡಿಗಳ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೇಳುವದು) ಮುಂತಾದ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತೇದಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಕ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಬರುವ ಲಿಲಾವಿನಲ್ಲಿ ಶರೆ, ಶಿಂದಿ, ಗಾಂಜಾಗಳ ಮುಕ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಹಿಡಿಯಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಲಿಲಾವಿನ ದಿನ ಯಾರೂ ಲಿಲಾವಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದೂ ನನ್ನ ವಿನಂತಿಯುಂಟು. ಮುಕ್ತೆ ಹಿಡಿಯುವವರೂ, ಅವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರೂ ಈ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿರುವೆ.

ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಸೇವಕರಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ,

ಧಾರವಾಡ, ೭—೨—'೩೦	ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ.

800 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ.

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

(ಕ್ಷಯ, ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ.)

ಮಾತ್ರವು ಶಕ್ತಿವುದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದ ಹಾಗೆ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ ವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಭಿಷಗ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಅಕ್ಕಿಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಟವರಿನ ಹತ್ತಿರ.

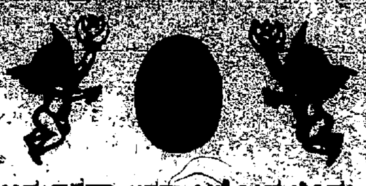

ಅರ್ಕಶೆಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರನಾಶಿಮಿಶ್ರ ಮಹೌಷಧಿ.

ಇದು ಅಶೀವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೀಸಾ ರಸಾಯನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇರುವ ಪತ್ರಗಳು ಡಿ. ಪಿ. ಮಾಡಿದ ಡಾಕ್ಟರರುಗಳು, ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಾಹೇಬರುಗಳು, ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ ಮುಂತಾದವರು ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸರಿಯುಳ್ಳದ್ದು ಇರುವ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ಬಾಣಂತಿರೋಗ, ಹಡೆದ ನಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಡಗ್ಗೆ, ಕಾಲರಾ (ಮಾರಿಬೇನೆ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮೂಲರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ನಾರಹುಣ್ಣು, ಶಸ್ತ್ರಗಾಯ, ಕಿವಿಶೂಲಿ, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ಪೀನಸಿ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು, ಕಣ್ಣುನೋವು, ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹೂ ಬೀಳೋದು, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲಿ, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಆದ ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಅರಿವಿ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, ಕೋಡಿಗೆಮ್ಮು, ಮೈ ಹೊಂದೋರೋದು, ಮತ್ತು ದಾಕ್ಟರಂಗೂ ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಯದಿದ್ದ ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವುವು.

೧ ಕಾಲು ಶೇರಿ ಬಾಟ್ಲಿ ಅಡಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ. ನಮೂನೆ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಸಣ್ಣ ತೊಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ೮ ಆಣೆಯ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಳಿಸಲಾಗದು. ೩ ರೂಪಾಯಿ ಆರ್ಡರು ಬಂದರೆ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು. ಅದರ ಖರ್ಚು ೭ ಆಣೆ. ದೊಡ್ಡ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದು ಡಜನ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಕಮಿಶನ್ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಖರ್ಚು ೯ ಆಣೆ; ಡಜನದ ಒಳಗಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಟ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಕಮಿಶನ್ ಇಲ್ಲ. ಪೆಟ್ಟಿ ೭ ಆಣೆ; ೧ ಕಾಲು ಶೇರಿ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದೇಸಾರಿ ೪ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಶನು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚು ೯ ಆಣೆ ೧-೨ ಒಂದು ಎರಡು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಶನ್ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ೭ ಆಣೆ; ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಎಸಂದಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಟ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಿಗುವುದು. ಈ ಔಷಧವು ಬೇಕೆ ಹೊಂದಿದ ಕ್ಯಾಶ ಅಸ್ತ ಮಾಡುವ ಪಡೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆಲೆ ದಾದಾಸು ಕೊಡುವದು. ಈ ಅರ್ಕಶೆಫಾ ಇದು ಅರ್ಕಾಟುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೊರೆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಿಫಾಯತು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ವಗೈರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

☞ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಸಂಪಾದಕ ಅರ್ಕಶೆಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ
ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾಪೋಲಿ (ಬೆಳಗಾವ.)

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ
— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪದಾಗಿರುವ ೮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡು ವದು ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಚೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ ವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ವೃದ್ಧ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ವಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಪ್ಪಗಿನ ಚರ್ಯೆ, ಸಟಾಲ ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು, ಪೌರುಷತ್ವಹೀನ ದೇಹ, ಅಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವ, ನಿಸ್ತೇಜತನವನ್ನು, ಹೇಡಿತನವನ್ನು, ಅಂಜುಬುರಕತನ, ಅಕಾಲಮುಪ್ಪು, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ನೀರಾದ ವೀರ್ಯ, ಆಲಸ್ಯ, ಕಣ್ಣು ಕೈಕಾಲುಗಳುರಿಯೋದು, ಉರಿಮೂತ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, ಬೆನ್ನು ನೋಯು ಸೋದು, ಟೊಂಕಶೂಲಿ, ಎಲ್ಲ ರಕ್ತದ ಮೂತ್ರರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ನಾಶಿಯಾಗಿ ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ, ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಏಳು ಧಾತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕೆಂಪು ಹಾಗು ಬಿಳಿ ಪ್ರದರ ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ಸಾಯಿಸಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಕಳ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ತೊಲೆಯ ವರೆಗೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧-೪-೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೪, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧೧, ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ, ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5c Divison, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

Grand Clearing Sale!

ನಮ್ಮ "ಒಡ್ಡೋಲಗ ಕಂಪನಿ" ಎಂಬ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ತರಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. 36H ಗಡಿಯಾರ ಒಂದು, (ಗ್ಯಾರಂಟಿ ವರುಷದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ) ರೈಲ್ವೆ ಕಿಸ್ತುಕೀ ಟಿನ್ ದಾಮು, ಒಂದು ಚೈನು, ಒಂದು ಅಂಗಿ, ಒಂದು ಕರವಸ್ತ್ರ, ಒಂದು ಕನ್ನಡಿ, ಒಂದು ಬಾಚಣಿಗೆ, ಒಂದು ಸಾಬೂನು, ಒಂದು ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ನು, ಒಂದು ಪೆನ್ಸಿಲು, ಒಂದು ಕ್ಲಿಪ್, ೬೨ ಸೀರೆಕಾಯಿ ಗುಂಡಿಗಳು, ಒಂದು ಜೋಡು ಮೆಟ್ಟುಗಳು. (ಕಾಲಿನ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕು.) ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ, ಒಟ್ಟು ರೂ. 4—10—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಶಾಮುಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಪಿ. ಒ. ಬಾಗ್ ಬಜಾರ್, ಮದರಾಸು

PAUL & CO,
Sham Bazaar Street,
P. O. Bag Bazaar, Calcutta.

[illegible]

[illegible] ಮತ್ತೆ [illegible] [illegible] ಅವರ ಮುಖವ [illegible] ಮಹಾದೇವಮ್ಮಾಜಿಯು [illegible] ಆದರೆ ಸುಂದ [illegible] ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನ [illegible] ಗಾಲವಾದರು.

ವೀರರಾಜನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಅಪ್ಪಾಜಿ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ರಾಜನ [illegible] ರನ್ನೂ, ಇನ್ನೂ ರಾಜನ ಬೇರೆ ಸಮ್ಮಂಧಿಕ ರನ್ನೂ ೧೮೩೪ನೆ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಡನೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಡು ಅರಮನೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎರಡು [illegible] ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸಿ ಕಾವಲುಗಾರರನ್ನು ಇಟ್ಟನು. ಅವರನ್ನು ಕೊಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ಜನರಲ್ ಫ್ರೆಜರನು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರು ತ್ತಾನೆ. "ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿವಸ ೧೨ ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೂಳುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಹೊಂಡವನ್ನು ತೆಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವೀರರಾಜನು ದಿವಾನನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಒಂದು ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಇರಿಸಿದನು. ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ೭ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇರಿಸಿದನು. ನಂತರ ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಪಾಲರೆಂಬ ಕಾಡುಜನರನ್ನು ಕುಂಟಬಸವನ ಕಡೆಯ ಬಡವನಾದ ಜನರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಉರುಳು ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಹೆಣಗಳನ್ನು ಚಾಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಹುಗಿಸಿದನು. ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡಿಯುವಾಗ ಕುಂಟ ಬಸವನು ಹತ್ತಿರಲೇ ಇದ್ದನು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಾಪಾಲರನ್ನೂ ಬಡವನಾದ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಗುಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ಕುಂಟಬಸವನು ಅವರು ಪರಊರಿನವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇನಾಮು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಇವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗದೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವು ಉಂಟಾಗುವ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ನಾಡಿಗೆ ಬಂದರು."

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಶರಣಾಗತನಾದನು.

೧೮೩೪ರಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆಂಟನಾದ ಕಾಸಮೆಜೋರನು ರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಬುದ್ಧಿಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾದುದರಿಂದ ಅವನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ತೆರಳಿದನು. ಕೊಡಗಿನ ಅವಸ್ಥೆಯು ಇನ್ನೂ ಕಸಿವ್ಯಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂತು. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜನು ಕ್ರೂರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸದಂತೆಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೂ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಶಿಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇಡುವದು ಒಳ್ಳೇಯದೆಂದು ರೆಸಿಡೆಂಟನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದನು. ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಸಮೆಜೋರನನ್ನು ಕಂಡರೆ ವೀರರಾಜನಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಾಗಪುರದ ರೆಸಿಡೆಂಟನಾದ ಮಿ. ಗ್ರೆಮಿ ಎಂಬವನನ್ನು ರಾಜನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ರಾಜನು ಇವನಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೆಸಿಡೆಂಟನು ತಲಚೇರಿಯ ಪಾರ್ಸಿ ಸಾಹುಕಾರನಾದ ದವಾಸೇಟ ಎಂಬವನನ್ನು ಮಲಬಾರು ಕಲ್ಲೆಕ್ಟರನ ಶಿರಸ್ತೆದಾರನಾದ ಕಲ್ಪಾತಿಕರ್ಣ ಕಾರಮೇನೋನನ್ನು ರಾಜನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ರಾಜನು ಪಾರ್ಸಿ ಸಾಹುಕಾರನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟನು. ಶಿರಸ್ತೆದಾರನನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ಸಮ್ಮಂಧಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ವೀರರಾಜನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಮರ್ಯಾದೆ ತಪ್ಪಿ ಮದರಾಸು ಗವರ್ನರನಿಗೂ ಗವರ್ನರ ಜನರಲನಿಗೂ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದನು. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇದ್ದ ಗವರ್ನರ ಜನರಲನ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ನೋವಾಯಿತು. ರಾಜನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸೈನ್ಯವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಸೈನ್ಯವು ಕೊಡಗು ಗಡಿಗೆ ಹತ್ತಿರಬರುವಾಗ ರಾಜನು ಒಂದು ಜಾಹೀರು ನಾಮೆಯನ್ನು ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿಸಿದನು. ರೆಸಿಡೆಂಟನಾದ ಲೆಪ್ಟಿನೆಂಟ ಕರ್ನಲ್ ಪ್ರೆಜರನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಾಹೀರು ನಾಮೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದನು.

[illegible]

[illegible] ಸೈನ್ಯವು ಬಂದಿತು. ಕೊಡಗರನ್ನು [illegible] ದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಲ ಫ್ರೆಜರನು ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಕಳುಹಿದರು. ಈ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪಾಲುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದನು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪೂರ್ವಕಡೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ೮ ಫಿರಂಗಿಗಳಿರುವ ಒಂದು ಫಿರಂಗಿ ಸೈನ್ಯ. ೪೦೦ ಶಿಪಾಯಿಗಳ ೩೯ನೇ ಒಂದು ಸೈನ್ಯ. ಇನ್ನು ೪ನೇ ೩೫ನೇ ೩೬ನೇ ಮತ್ತು ೪೮ನೆ ರೆಜಿಮೆಂಟುಗಳು. ೫ನೇ ಶಿಪಾಯಿಗಳ ರ‍್ಯಾಫಲ್ ಕಂಪೆನಿ, ೩೦೦ ಸೆಪರ್ ಮ್ಯಾನರುಗಳು ಇದ್ದವು. ಈ ಸೈನ್ಯವು ಕರ್ನಲ್ ಲಿಂಡಸೆಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ೨ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಸೂಳೆಕೋಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಟ್ಟದಾಪುರದಿಂದ ಹೊರಟು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಬ್ಬಾಳೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಕೊಡಗು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಸೈನ್ಯವು ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಿಂಜಾಲುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕರ್ನಲ್ ಫ್ರೆಜರನು ಒಂದು ಬಿಳಿ ಬಾವುಟೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯನ್ನು ಧಾಟಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಕೊಡಗುಬತ್ತೇರಿಯಿಂದ ಮೂರು ಗಿಂಜಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಕಡೆಯಿಂದ ಎರಡು ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಇವರು ಫಿರಂಗಿ ಹಾರಿಸುವಾಗ ಕರ್ನಲ ಲಿಂಡಸೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಲ ಸ್ಟೈಜರ್ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ನದಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದರು; ಕೊಡಗು ಸೈನ್ಯವು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಕಣಿವೆಯ ದಾರಿಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಈ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಮಂದಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಕೊಡಗು ಕಾರ್ಯಗಾರನು ಈ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವರಲ್ಲಿ ೬೦ ಮಂದಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕೋವಿಗಳಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಕೊಡಗರು ಗಿಂಜಾಲುಗಳ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದವರ ಹತ್ತಿರ ಕತ್ತಿಗಳೂ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳೂ ಇದ್ದವು. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಕಣಿವೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರವೂ ಹಾರಂಗಿಯ ಹತ್ತಿರವೂ ಯುದ್ಧವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೆ ಜಯವಾಯಿತು. ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ ೩೫೦ ಕೊಡಗರಲ್ಲಿ ೫-೬ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮಡಿದುಬಿದ್ದರು. ಎಪ್ರಿಲ್ ೪ರಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಸೈನಿಕರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ೫ ಮೈಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಜಿಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕಾಗಿ ದಿವಾನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನೂ, ರಾಜನ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ಮಹಮ್ಮದ ತಾಕೂರಖಾನನೂ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಸೇವಕರೊಡನೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ದಾರಿಯು ಸರಿಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮುಂದರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜನು ಕಣಿಕಾರ ಮೆಸ್ಟೋನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಎಪ್ರಿಲ್ ೫ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ದಿವಾನ ಅಪ್ಪರಂಡ ಬೋಪ್ಪನು ೪೦೦ ಮಂದಿ ಕೊಡಗರೊಡನೆ ಕರ್ನಲ ಫ್ರೆಜರನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹೋದನು. ಎಪ್ರಿಲ್ ೬ನೇ ತಾರೀಕಿನ ೪ ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇವರು ಮಡಿಕೇರಿ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಕೊಡಗು ರಾಜನ ನಿಶಾನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಬಾವುಟೆಯನ್ನು ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಸಿದರು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ರೆಜಿಮೆಂಟಿನ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಉಳಿದ ಸೈನ್ಯವು ಹೊರಗಡೆ ಸುತ್ತಲೂ ಗುಡ್ಡಗಳ ಮೇಲೆ ಉಳುಕೊಂಡಿತು.

ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ವೀರರಾಜನು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ, ರಾಜಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಈ ಅರಮನೆಗೆ ಬರುವದು ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೊಡಗು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಜೀವದಾಸೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನ ಹಾಗೆಯೇ ವೀರರಾಜನು ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಡಗನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೀರರಾಜನು ಹೇಡಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಇಂಗ್ಲೀಷರೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಟೀವರ್ಟನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಬಂದ ಸೈನ್ಯವು ಎಪ್ರಿಲ್ ೨ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಪೆರಿಯಪಟ್ಟಣದಿಂದ [illegible] ಕಣಿವೆ [illegible] ಹತ್ತಿರ [illegible]

ಉತ್ತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕರ್ನಲ್ ವಾಗ್ನನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಬಂದ ಸೈನ್ಯವು ಎಪ್ರಿಲ್ ೧ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡ್ಲಿಪೇಟೆಯಿಂದ ಶನಿವಾರಸಂತೆಗೆ ಬಂತು. ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿತು. ಮುದ್ರವಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ಮರುದಿವಸ ಇವರು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬರುವ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಕೂಡಬೇಕಾದರೆ ಹಾರಂಗಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕಠಿಣ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ಮುದ್ರವಳ್ಳಿಯಿಂದ ನೂರು ಮಾರು ದೂರ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿದುಹಾಕಿದ ಮರಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕಣಿವೆಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಂಡಿನ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟೆಯು ಇತ್ತು. ಇದರ ಗೋಡೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ದಪ್ಪವಾದ ಬಿದಿರಿನ ಹಿಂಡಲುಗಳು ಇದ್ದವು. ಇದರ ಹೊರಗಡೆ ಆಳವಾದ ಕಂದಕವಿತ್ತು. ಒಳಗಡೆ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಗುಂಡುಹಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಗಂಡಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಇದರ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಮದಂತ ಅಪ್ಪಚ್ಚು ಎಂಬ ಕೊಡಗು ಸೇನಾಧಿಪತಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಕೊಡಗು ಸೈನ್ಯವಿತ್ತು.

ಮೂವತ್ತೊಂದನೇ ಲ್ಯಾಟ್ ಇನ್ಪೆಂಟರಿಯ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಮೆಜೋರ ಬರ್ಡ ಎಂಬವನು ನಾಲ್ಕುವರೆ ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ಕಠಿಣತರದ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದರೂ ಈ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಲ್ ಮಿಲ್, ಎನಸ್ಯಾನ ರೋಬರ್ಟಸನ್, ಬೆಬಿಂಗಟನ್ ಎಂಬ ಮೂವರು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ೪೮ ಶಿಪಾಯಿಗಳೂ ಮಡಿದುಬಿದ್ದರು. ೧೧೮ ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಮೆಜೋರ ಬರ್ಡನು ಆಹಾರವು ಮುಗಿದುದರಿಂದಲೂ ಗಾಯಪಟ್ಟವರ ಆರೈಕೆಗಾಗಿಯೂ ಉಳಿದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಮೈಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಳುಕೊಂಡನು.

ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಕರ್ನಲ್ ಡವಿಡ್ ಪೌಲಿಸನ ಕೈಕೆಳಗೆ ೪ ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನೂ ೩೦೦ ಸಿಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ೩೦೦ ಸೆಪರ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನರ್ ರನ್ನೂ ಒಳಕೊಂಡ ಸೈನ್ಯವು ಮಾರ್ಚ ೩೧ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಕಣ್ಣಾನೂರಿನಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಇವರು ಹೆಗ್ಗಳ ಕಣಿವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವಿರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಈ ಸೈನ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವು ಎಪ್ರಿಲ್ ೨ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಗಡಿದಾಟಿ ಕಲ್ಲುನದಿಗೆ ತಲಪಿತು. ನದಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ದಡದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗರ ಬಲವಾದ ಸೈನ್ಯವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕೊಡಗರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಯುದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಡಗರು ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೋತುಹೋದರು. ಮರುದಿನ ಎಪ್ರಿಲ್ ೪ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಲ್ ಫೌಲಿಸನು ಮುಂದರಿದು ಹೋಗುವಾಗ ಕೊಡಗು ಸೈನಿಕರು ಬಿಳಿ ಬಾವುಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅದೇ ದಿನ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಹೆಗ್ಗಳ ಕಣಿವೆಯ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಉತ್ಕಟವನ್ನು ದಾಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇಳಿಸಿದನು. ಕೊಡಗರು ಈ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಈ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೨ ಮಂದಿ ಮಡಿದುಬಿದ್ದರು. ಮೂವತ್ತಾರು ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು.

ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೩ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮೆಜೋರ ಟ್ವಿಡಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವು ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅರಮನೆಯು ಬರಿದಾಗಿತ್ತು. ವಾನಕುಂಟಬಸವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕೆಂದು ಇವನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸೈನ್ಯದ ೪ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಫಿರಂಗಿಯನ್ನೂ ಕರ್ನಲ ಜ್ಯೋಕನ ಕೈಕೆಳಗೆ ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಉಳಿದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕರ್ನಲ್ ಫೌಲಿಸನು ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ೭ ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಮುದ್ದರಮುಡಿ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಉಳುಕೊಂಡನು. ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಟುವರ್ಟನ ಸೈನ್ಯವು ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಕಣಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತು.

[ಸಶೇಷ]

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಂ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

[illegible]

ಭ ಪ ಶಾಳೆ,

[illegible] [ಜಿ. ಧಾರವಾಡ]

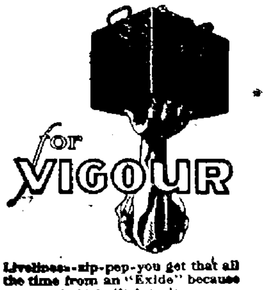

Liveliness—zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.
MANGALORE

[illegible]

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ಕಾರಖಾನೆ:—CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadell ' ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 [illegible] ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು—ಪಾ ಕಂಪನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮುಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

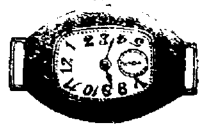

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಮಾಲು! ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

[illegible]

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ಮುರಿದು ಬೀಳದ ಕನ್ನಡಿ!

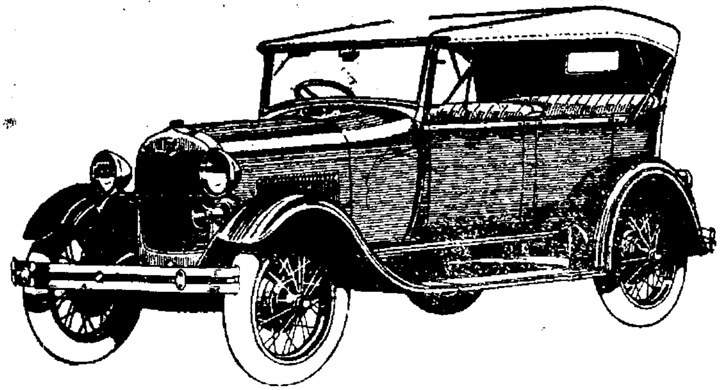

ಕಠಿಣವಾದ ಹೊಡೆತಕ್ಕಾದರೂ

ಫೋರ್ಡ್ ಕಾರಿನ ಎದುರಿನ ಕನ್ನಡಿ

ಒಡೆಯುತ್ತದಾದರೂ ಮುರಿದು ಹಾರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಘಾಯಮಾಡಬಲ್ಲ ಒಡಿಯು ಹೊರಗಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡಿಯು ಪೆಟೆಂಟ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು

ವಿಧಾನದಿಂದ ಹಿಡಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಫೋರ್ಡ್ ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕನ್ನಡಿಯಿದೆ

(ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್) ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು:—

ಪಿಯರ್ಸಲೆಸ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ. [illegible]

ಜನರಲ್ ಮೋಟರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಬೆಳಗಾವ. [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು.

ಫೋರ್ಡ ಮೋಟರ್ ಕಂಪೆನಿ, ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಒಂದು ದಿನ?

"ಪೂರ್ಣಪರಿತ್ಯಾಗ ದಿನ"

2—3—1930.

ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾದಕ ನಿಷೇಧ ಚಳವಳಿಯು ಭರದಿಂದ ಸರ್ವತ್ರ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಯುಂದಲೂ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತೋರಿಬಂದು ನಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯವರು [illegible] ಮೇಗೆ ಇದೇ ಬರುವ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಥಮ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನದಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥ ವಿಕ್ರಯದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುವುದೂ, ಆ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಯಾರೂ ಅಮಲು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದೂ ದೇಶಹಿತೈಷಿಗಳಿಂದ, ಮಹಾಜನರಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಒಂದು ಪೂರ್ಣಪರಿತ್ಯಾಗ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮದ್ಯಪಾನನಿಷೇಧ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಲೋಕಮತವಿದೆಯೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದಂತಾಗುವುದಲ್ಲವೆ? ಆದಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಸ್ತ ಜನರೂ [illegible] ರಹಿತ ದಿವ್ಯವಾದ ಈ ಒಂದು ಆದಿತ್ಯವಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಯವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಭೆಗಳಿಂದ ನಿಷೇಧತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿದರೆ, ತಮ್ಮವರಾದ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮುಂದೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.

[illegible]

M. R. Punja

ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿ.

೯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ತ್ರಾಸಿ ಸಗುಣಬಾಯಿ [illegible] ಕುಂದಾಪುರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ.

ಪೂಜ್ಯರಾದ ಮಹನೀಯರಿಗೂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ, ಬಂಧುಗಳಿಗೂ, ಭಗಿನಿಯವರಿಗೂ ಈ ಬಾಲಿಕೆಯು ವಿನಯವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ [illegible]

[illegible]

ಈ [illegible] ವರ್ಷದ ಬಾಲಿಕೆಯಾದ ನನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ [illegible] ವಾಗಿ [illegible]

[illegible] ಔಷಧಗಳು.

1. [illegible]—[illegible] ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುದೋಷಗಳು, [illegible] ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, [illegible] ಗರ್ಭಕೋಶದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ [illegible] ದೊರೆಯಿಸಿರುವವು. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. [illegible]—ಇದು [illegible] ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣಿ—ದಿನ ದಿನ ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಅಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—[illegible]. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. [illegible] ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್

FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3-4-0 ಮಾತ್ರ.

ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು

ಖಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಶ್ವತ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯವೈದ್ಯಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. [illegible] ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಅಬಾಲವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರವೂರಿನವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible] ಮಾಡಿರಿ.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ತರ್ಗತಿಯ

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು **Diamonds**

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,

MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ನೇರಾ ತರಿಸುವ ಚಲೋ ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವು.
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರರಿಗೂ, ತೋಟದವರಿಗೂ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚೆಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಯಾಂಪಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು, ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet

DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಜೂನಿಕ (first quality Selected) ಎಮ್ ಸ್ಟರ್ಡಮ್ಮಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು

‘ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್’

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ‘ತಾಯಿತ್’ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

1ನೇ ನಂಬ್ರ 1 ರೂಪಾಯಿ 2ನೇ ನಂಬ್ರ 2 ರೂಪಾಯಿ 3ನೇ ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ 5ರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ, ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು, ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ತೆಂಗಿನಮನೆ,
[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೩೦. (21 – 2 – '30.) ಸಂಚಿಕೆ ೮

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:— ಉಡುಪಿ

Branches:—COONDAPOOR & Mangalore ಶಾಖೆ:— ಕುಂದಾಪುರ, ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. [illegible] ರೂ. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 31st January 1930

	Capital and Liabilities.			Property and Assets	
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,920-0-0	1	Premises, Building, Furniture etc	Rs. 25,881-10-0
2	Reserve and other funds	„ 1,34,905-4-10	2	Investment on G. P. Notes	„ 3,70,284-5-0
3	Deposits	„ 18,86,524-[illegible]	3	Investment on Approved Securities	„ 20,85,469-[illegible]-8
4	Bills for collection as per contra	„ 3,147-10-0	4	Bills for collection	„ 3,147-10-0
5	Overdraft with bankers	„ 1,97,623-12-6	5	Sundries	„ [illegible]
6	Sundries including undisbursed net Profits	„ 88,507-6-[illegible]	6	Cash in hand & with bankers	„ 21,5[illegible]
	Total	25,33,628-7-11		Total	25,33,628-7-11

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 6–2–'30.

N. ANANDA RAO, *Secretary & Manager.*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible] ಅಮೃತಾಂಜನವು [illegible]

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:— [illegible]

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ.

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಜೀರ್ಣವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,

ಗಿರ್ಗಾಂವ, ಮುಂಬಾಯಿ.

ಏಜಂಟರು — ದಿ ಉಬರ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	[illegible]	[illegible]–0
2	[illegible] ರಾಜ ಚರಿತ್ರ	0–[illegible]
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	[illegible]
4.	[illegible]	[illegible]
5.	[illegible]	3–[illegible]–0
6	[illegible]	[illegible]
7.	[illegible]	1–[illegible]
8.	[illegible]	1–12–[illegible]
9.	[illegible]	[illegible]–8–[illegible]
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	1–4–0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	[illegible]–2–0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	1–12–0
13.	[illegible]	0–12–0
14.	[illegible]	[illegible]–8–0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1–0–0

[illegible]

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

[illegible]

[illegible] 144 ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ಮುದ್ದಾದ ಸರಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಐದು ವರುಷಗಳ [illegible] ಕೊಡುವೆವು. ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ 1—8—0.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

THE AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES, (DEPT. 49)
Post Box No 561, CALCUTTA.

[illegible] are invited [illegible] till the end of February 1930, from duly qualified and [illegible] midwives who have undergone training in nursing, for the post of a midwife under the Kumta Municipality. The selected candidate will have to work on probation for at least 6 months before confirmation and will be supplied with free quarters throughout.

1. Age and the qualifications
2. Certificates of training and character
3. Salary earned at present if on service and minimum salary required.

Note: - Preference will be given to those who know Kanarese.

Kumta Dist. N. Kanara. Dated:-5-2-1930 | **Sd. Annappa R. Pai,** President, Kumta Municipality.

‘ರೆಝುನಿಥ್’

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ‘ಝುನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ’ವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ, ಪ್ರಮೇಹ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, [illegible], ಶೀತ, [illegible], ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, [illegible], ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, ಕಂಠರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

[illegible]

ದರ:—ಬೌಂಡ್ 1[illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. [illegible]

The Zenith Chemical Works, Arab Building Bombay, No 2 | ದಿ ಝುನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಅರಬ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ನೋಟೀಸು.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿ. ಮುನಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಕ್ರಮ ನಂಬ್ರ 85/1930.

ಪಿ. ಮಾಲಿಂಗಾಚಾರಿ — **ವಾದಿ.**

[illegible] ಮಿರಾಂಡಾ—C/o Miss [illegible] [illegible] ಮಂಗಳೂರು [illegible] ವಾಸವಾಗಿರುವವರು. [illegible] — **ಪ್ರತಿವಾದಿ.**

[illegible] ರೂ. 179-3-0ಕ್ಕೆ ವಾದಿಯು ಪ್ರತಿವಾದಿ ಮೇಲೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವ ಮೇಲಿನ ದಾವೆಯು ತಾ 8-8-1930ಕ್ಕೆ ತನಿಖೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಆ ಕುರಿತು ಉಜುರಾತಿಯನ್ನು ಆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಸ್ವತಹಾ ಯಾ ವಕೀಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಜರಾಗಿ ದಾಖಲುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದಾವೆಯು ಏಕಪಕ್ಷವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುವದು ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಸಲಾಗಿಯದೆ.

ತಾ [illegible] ಪುತ್ತೂರು. | ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್, ವಾದಿ ಕಡೆ ವಕೀಲು.

ಬಡವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವವಾದ ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ

ನಿಜವಾದ ಔಷಧಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ [illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ [illegible]

ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ [illegible]

ಕೆಮಿಸ್ಟರಿಂದಾಗಲಿ [illegible] ಇವಾನ್ಸ್ [illegible]

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 565

NOTICE.

In the Mangalore District Munsif Court.

I. P. No. 14 of 1929. I. A. No. 121 of 1929.

BETWEEN

B. Vasudeva Baliga, Son of Bantwal Vittal Baliga residing in Mangalore Town—*Petitioner*

AND

B. H. Vasudeva Pai and others—*Respondents.*

To 7th creditor Shankar Vittal Motor Service by its Managing Director.

Take notice that the petitioner abovenamed has applied to this Court in the above I. A. No. 121 of 1929 for his absolute discharge and that the same will come on for hearing before this Court at 11 A. M. on 28—2—1930 on or before which date you may appear in person or by vakil and contest the same, failing which it will be heard and decided in your absence.

(By order)

Mangalore, 12—2—30. | **R. W. Bhandarkar,** Vakil for petitioner.

... ಅಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

... ತೈಲ—ಇದು ... ಅತ್ಯಂತ ... ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ... ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಈ ತೈಲವು ... ... ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ...ಸುವುದು. ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ ... ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ಔನ್ಸಿನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

...ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ—ಚ್ಯವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ... ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ ... ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿಶ್ರಣ!
ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

ಬಾಣಂತಿಯರ ಸಹಕೀರದಸಕ್ಕೆ ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

- ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ...ವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಪ್ರಸ್ರತವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಕುಂಚಿತಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

... "... ..." ... ...

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಮೋಸದ ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ 8 ಬಾಟಲಿ ಸರಿಮರಯುಕ್ತವಾದ '...' ತಂಸುವವರಿಗೆ, 36 H ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ತೋರಿಸುವ, ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸಿನ ಲಿವರ್ ಅಂತವಾದ ಗಡಿಯಾರವು (ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಗ್ಯಾರಾಂಟಿ) ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುವು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಫೌಂಟನ್ ಪೇನು, ಕ್ಲಿಪ್ ಒಂದು, ಡ್ರಾಯರ್ ಒಂದು, ಕರವಸ್ತ್ರ ಒಂದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಛೈನು ದೊರಕುವವು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಆಣೆ 8.

R. C. MUKERJEE,
(40-a) 12/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಜೂನ ... ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur.

ಬ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds " 431,732—9—7	ರಿಜರ್ವ್ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 431,732—9—7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462—2—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರೊಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 792,462-2-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years, 6% " 1 Year	ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 6¼% 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಶೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ರೂ. 1000/-ವ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಸೀಸನ್ ಡಿಪೋಸಿಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಶೇಕಡಾ 6¼.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10 - @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5 - during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000 - in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000 - in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4% per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd
Mangalore ...—2—1930.

K. Venkat Ro,
...

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore.	Head Office: Udipi *Established 19..*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-	Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Issued Capital: Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds Rs. ..4,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
7—2—30.

P. Laxman Nayak,
Secretary.

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪ ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ, ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಕಮು

ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡುವದಿದೆ.

ಸ್ಥಾವರ ಜಸ್ತೀಕಿನ ಮೇಲೆಯೂ, ಮಾಗೇರಿಜಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

... ...

ಈ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಿದೆ.

ಬೆಳಗಾಂವ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಸಾತಾರಾ, ನಗರ ಮತ್ತು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಏಜಂಟರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಿ. ಡಿ. ಘಾಟಪಾಂಡೆ, ಬ್ಯಾಂಕರ್,
ಕೇಸರಿಬಾಗ, ದಾದರ, ಮುಂಬಯಿ

[illegible]

[illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಬಂದುದೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರವಾಸಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ವರದಿಗಳು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದಾಗ್ಯೂ ಸದ್ಯದ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖಾದಿ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ನೇಕಡಾ [illegible] ಹೆಚ್ಚುಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಪುತಾನವು ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಿತವೂ, ಪಂಜಾಬವು ನೇಕಡಾ [illegible] ರಂತೆಯೂ, ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳವು ನೇಕಡಾ [illegible] ರಂತೆಯೂ, ಡಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬರೇ ರೂ. [illegible] ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ವರ್ಷ ರೂ. [illegible] ಖಾದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶ್ರಮ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಉಣ್ಣೆಯ ಖಾದಿಯೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರೂ. [illegible] ಖಾದಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರಲು ಆಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚರಕಾ ಸಂಘದವರೇ ನಾಜೂಕಾದ ಖಾದಿಯನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನವಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿರುವದು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಖಾದಿಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ೧೯೨೮-೨೯ನೇ ವರ್ಷದ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಖಾದಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪಟ್ಟಿಯು ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿಯದೆ

ಪ್ರಾಂತ	೧೯೨೮-೨೯	೧೯೨೭-೨೮
ಆಂಧ್ರ	ರೂ. ೬,೩೮,೪೩೫	ರೂ. ೨,೯೪,೦೮೩
ಬಿಹಾರ	,, ೨,೩೫,೬೭೨	,, ೨,೧೨,೪೪೧
ಬಂಗಾಳ	,, ೪,೯೨,೮೩೮	,, ೩,೨೦,೬೦೯
ಡಿಲ್ಲಿ	,, ೧,೧೬,೮೦೪	,, ೧೬,೭೫೯
ಗುಜರಾಥ	,, ೨೮,೯೪೨	,, ೩೭,೬೪೯
ಕರ್ನಾಟಕ	,, ೬೮,೪೭೨	,, ೭೩,೯೭೮
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	,, ೪೬,೯೩೧	,, ೩೭,೦೩೬
ಕಾಶ್ಮೀರ	,, ೧,೧೯,೧೧೨	,, ೨೨,೨೯೯
ಪಂಜಾಬು	,, ೧,೪೧,೫೫೬	,, ೮೪,೬೯೬
ರಜಪುತಾನ	,, ೨,೭೭,೫೩೮	,, ೧,೪೧,೭೧೦
ತಮ್ಮುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳ	,, ೯,೧೫,೩೮೯	,, ೯,೯೭,೪೬೬
ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತ	,, ೧,೬೩,೧೯೯	,, ೧,೧೬,೩೭೫
ಉತ್ಕಲ	,, ೪೨,೩೫೬	,, ೩೫,೩೮೪
ಜುಮಾ	ರೂ. ೩೧,೮೮,೦೦೦	೨೪,೧೬,೩೮೨

ಅಂತೂ ಈ ವರ್ಷ ಖಾದಿಯ ಒಟ್ಟು [illegible] ಬೆಲೆಯ [illegible] ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರ: ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ನೇಕಡಾ [illegible] ಪ್ರಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ [illegible] ಹೆಚ್ಚಿನ ಖಾದಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರ, ಬಿಹಾರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಪಂಜಾಬು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ವಿಕ್ರಯವು ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿಯು

ಪ್ರಾಂತ	೧೯೨೮-೨೯	೧೯೨೭-೨೮
ಆಂಧ್ರ	ರೂ. ೫,೩೭,೫೫೮	ರೂ. ೩,೭೧,೬೫೮
ಬಿಹಾರ	,, ೩,೧೬,೧೪೧	,, ೨,೪೫,೩೫೯
ಬಂಗಾಳ	,, ೬,೪೭,೯೭೧	,, ೪,೧೦,೬೩೭
ಬೊಂಬಾಯಿ	,, ೪,೪೨,೩೧೫	,, ೩,೦೬,೨೫೮
ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ	,, ೩೭,೨೯೦	,, ೨೫,೪೯೦
ಡಿಲ್ಲಿ	,, ೧,೫೪,೨೧೪	೧೯,೮೦೯
ಗುಜರಾಥ	,, ೧,೫೭,೮೫೮	,, ೯೫,೮೩೫
ಕರ್ನಾಟಕ	,, ೨,೪೫,೭೯೫	,, ೧,೧೬,೧೯೩
ಕಾಶ್ಮೀರ	,, ೧,೦೩,೭೮೫	,,
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	,, ೩,೦೧,೭೮೯	,, ೧,೯೫,೫೯೦
ಪಂಜಾಬು	,, ೧,೮೬,೭೮೪	,, ೧,೦೭,೫೩೮
ರಾಜಪುತಾನ	,, ೨,೪೯,೨೭೩	,, ೧,೪೧,೪೭೩
ಸಿಂಧ	,, ೩೩,೩೭೯	
ತಮ್ಮುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳ	೩,೧೫,೧೯೩ ,,	೧೦,೨೩,೫೩೧

[illegible] ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ [illegible] ಅಂತಹ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಈ ವರ್ಷ [illegible] ರೂಪಾಯಿಯ ಖಾದಿ ಮಾರಾಟವು ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ರೂ. ೬ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾದ್ದ ಖಾದಿ ವಿಕ್ರಯವು ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೊದಲು ನಷ್ಟಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಖಾದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರಾಟದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದುದೇ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಧಾನಕರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ಕಲ, ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯಶಃ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹೊರತು, ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಖಾದೀಕೇಂದ್ರಗಳ ಉಳಿತಾಯದಿಂದ ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾಗಿ ಆತಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

೧೯೨೮-೨೯ರಲ್ಲಿ ಖಾದೀ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ಒಟ್ಟು ೩೧೦ ಅಂಗಡಿಗಳಿದ್ದವು. ಈ ವರ್ಷ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೩೭೪ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ಪೈಕಿ ೧೬೫ ಉತ್ಪನ್ನದ ಕೇಂದ್ರಗಳೂ ೨೦೯ ಮಾರಾಟದ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಆಗಿವೆ, ಚರಕಾ ಸಂಘದಿಂದಲೇ ನಡೆಯಲ್ಪಡುವ ಅಂಗಡಿಗಳು ೧೬೭ ಆಗಿವೆ

ತಾ. 6-2-193[illegible]. "ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ".

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಖಾದಿ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾಥ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಉತ್ಕಲ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. ಗುಜರಾಥ ಮತ್ತು ಉತ್ಕಲ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕವು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಪ್ರಸ್ತಸಹಾಯವೂ [illegible] ಖಾದಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವು [illegible] [illegible] ಖಾದಿಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ [illegible] ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ [illegible] ಬೆಳ್ಗಾವಿಯೂ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವ ಬೆಳಗಾಂವಿಯ ಅಂಗಡಿ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಂಗಡಿಯೇ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಚರ್ಕಾ ಸಂಘದವರು ಖಾದಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಖಾದಿ ಮಾರಾಟದ [illegible] [illegible] ತಮಿಳು ಪ್ರಾಂತದಿಂದ [illegible] ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ [illegible] ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಖಾದಿಯ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ?

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು [illegible] ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ನೀಲೇಶ್ವರದ ಖಾದಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು [illegible] [illegible] ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟುದು ಮಂಗಳೂರಿನ ಅಂಗಡಿಯ [illegible] ಖಾದಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟುದು [illegible] ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಕಾಲ ಮೊದಲಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಖಾದಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದು, ಚರಕಾ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದೊಡನೆ ಅವರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ನೀಲೇಶ್ವರ ಖಾದಿ ಕೇಂದ್ರವು [illegible] ಯಾವ [illegible] ಪ್ರಕಟಣೆಯೂ ಇದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಕೇಂದ್ರಗಳೂ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಖಾದಿ ಪ್ರಸಾರವು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರಲು, ಯಾವ ಒಗ್ಗೆ ಎಂತಹ ಆಧಾರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಚರ್ಕಾ ಸಂಘದವರು ಇನ್ನಾದರೂ ಸಮಾಧಾನಕೊಡಬಲ್ಲರೆ? ನೀಲೇಶ್ವರ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಲ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕೂಡ ತಿಮ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಲಾಯಿತೇ? ಅನಂತರಲೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದವರಿಂದ ನೀಲೇಶ್ವರ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸಲಾದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೇನಾದರೂ ಸಮುತ್ತರವು ಹೊರಟಿತೇ? ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾ. ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾಯರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಚರ್ಕಾ ಸಂಘದವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ

[illegible] ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಖಾದಿಯು ಸಿಗದಿರುವ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ದವು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದೀತೆ? ಉಡುಪಿಯ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೩೦೦೦ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಖಾದಿ ಶೇಖರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಲ ಚರ್ಕಾ ಸಂಘದವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇನು? ಅಂಗಡಿಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡೋಣವೆ? ~~ಹಾಗಾದರೆ ಮಂಗಳೂರ~~ ಅಂಗಡಿಯನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಲೆಂದು ಹೇಗೆ ನಂಬಲಾಗುವುದು? ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡವು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಅದನ್ನು ಇತರ ದೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಮೂಲೆಗೊತ್ತುವುದು ಸರಿಯಾದೀತೆ? ಖಾದಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಿಂದ್ದೆಯೆ? ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕರೂಪವಾದಾಗ್ಯೂ ಖಾದಿಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ರಾಟೆಯು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಶುಭಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೆ? ಅನಂತರ ನೂಲುವ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕಮಿಟಿ ಅಥವಾ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಮೇಲಲ್ಲವೇ ರಾಟೆಗಳು ನಿಂತುಹೋದುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಖಾದಿ ಧರಿಸತಕ್ಕವರು <u>ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದೇ ಖಾದಿಗೆ</u> ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಆದರಿಸುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವುದಲ್ಲವೆ? ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೇಂದ್ರವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಉತ್ತಮ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಾಲಿಗಾದರೂ ಬರಬಹುದಾಗಿ ಖಾಡಿತ ಹೇಳಲಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಚರ್ಕಾ ಸಂಘದವರು ಒಳ್ಳೆಯದಾದ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬಹುದಾಗಿದ್ದ ನೀಲೇಶ್ವರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ೧೯೨೮-೨೯ನೆಯ ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಖಾದಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರೆ ಖಾದಿ ಮಾರಾಟವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ.

[illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಂದೊತ್ತಲು ಸರ್ವರೂ ಸರ್ವವಿಧಗಳಲ್ಲೂ ಸಹಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖೆಯ ಚರ್ಕಾ ಸಂಘವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತನ್ನ [illegible] ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವರೆಂದು ಕೂಡಲೆ [illegible], ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು [illegible], ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಮಾಡುವರೇ?

ಖಾದಿ ಸೇವಕ.

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ—ಲುನೆಟಿಕ್.

[illegible]ಮ್ಮ—ಅರ್ಜಿದಾರಳು.

ಮತ್ತು

1 [illegible] ಮ್ಯಾನೆಜರ ರಕ್ಷಕ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಭಟ್ಟ 2 ಪಾರ್ವತಿ. 3 ಸರಸ್ವತಿ. 4 ಹೊನ್ನಮ್ಮ—ರೆಸ್ಪೋಂಡೆಂಟರು.

ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆಂತ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಆತನ ಆಸ್ತಿಯ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವರೆ ಅರ್ಜಿದಾರಳನ್ನು ವ ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೆ ಯುಕ್ತಕಂಡವರನ್ನು ಮೇನೇಜರನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂತ ಪ್ರೈರೆ ಕಾಣಿಸು ಅರ್ಜದಾರಳು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತನಿಖೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾ. 13—3—1930ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಆಕ್ಷೇಪ ಇದ್ದವರು ಅವರವರ ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಸದರಿ ತಾರೀಕಿಗೆ ಸದ್ರಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾಹೀರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

Mangalore. 17-2-1930. } **K. Sadashiva Rao,** *Counsel for petitioner.*

[illegible] ದರೆಗೆ ಮಾತ್ರ [illegible]

ಶ್ರೀಮನ್ [illegible], ಶ್ರೀಮಧ್ವ [illegible], ಶ್ರೀಮನ್ [illegible] ಮಹಾಮಾತೃಶ್ರೀ,

[illegible] ಸನ್ನಿಧಾನ [illegible] ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು,

[illegible] ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

[illegible] ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"

ಸಂಚಿಕೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ಕಥೆ, ಕೃಷಿ, [illegible], ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು [illegible] ... [illegible] ಭಗವದ್ಗೀತಾ [illegible] ... [illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈ ಸೂ ರು

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝೂಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೂಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

[illegible] ... ಕ್ಷಯರೋಗ, [illegible] ... [illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ 0—13—0

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 7[illegible] ಚೈನಾ ಬಜಾರು ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.

ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್ ಧೋಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್

[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಯು ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, [illegible], ದ. ಕನ್ನಡ

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿ [illegible]

☞ ವಿವರ ಕಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈಗ [illegible] ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. [illegible] ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು [illegible] ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ [illegible] ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible], ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ [illegible] ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು [illegible]

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, [illegible] ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ [illegible], ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ [illegible] ಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ [illegible], ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಟಿಕೇಟು ಆಫೀಸು —
ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಶಾಂತಾವನ.

[illegible] ವೇದನಾಯುಕ್ತ [illegible] ಉಪದಂಶವು [illegible] ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟ ಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ೧-೮-೦. (ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಸಹಿತ)

ಧೋಡ್‌ಕರ್ ಬಿಜಿಸ್ಟಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರು ತ್ತೇವೆ. [illegible] ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ [illegible], ಧಾರಣೆ [illegible], ಸರಿಗೆ [illegible] ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. [illegible] ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರಗಳ [illegible] ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ [illegible] ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸು ತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸರಾಫ ವ್ಯಾಪಾರಿ,
[illegible] (ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ)

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

ಎರಡು ಕೇವಲ ಉಚಿತ.

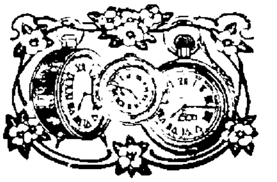

[illegible]

The London Watch Company
(Depot 19[illegible])
Armenian Street, CALCUTTA

VACANCY.

Applicat[illegible] s are [illegible] for the p[illegible] of a Proba[illegible] Revenue Inspec[illegible] Rs. 60 — per mense [illegible] this District. They shou[illegible] be written [illegible] the candi dates themselves and [illegible] should reach this office by the end of February 1930. None but candidates [illegible] 25 years need apply. Forms [illegible] cation may be obtained from this office.

South Kanara Collector's Office } H. S. Rao,
Mangalore, Dated 15—1—1930 } for Collector.

[illegible]

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸಾಲ ಮುಳುಗಿಹೋದೀತಂತೆ.

ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಾದ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಠರಾವು ಪಾಸುಮಾಡಿದಂದಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸಾಹುಕಾರರು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವು ಮುಳುಗಿಹೋದಿತೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥ ಮನುಷ್ಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೆವನಗಳಿಂದ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಮುಳುಗೀತು ಎಂಬ ರೀತಿಯ ಲೇಖನವನ್ನು ಟ್ಯಾಮ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಲೋರ್ಡ ಇಂಚ್‌ಕೇಪ ಎಂಬವರು ಬರೆದಿರುವರು. ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನಾಂಗವು ರಶ್ಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೇರಳ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ರಶ್ಯಾ ಸರಕಾರವು ಮುಂಚಿನ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದುದೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಲೋಚಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ರಶ್ಯಾ ಸರಕಾರವು ಸಾಲ ತಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ರಶ್ಯಕ್ಕೂ ತಮಗೂ ಇರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಬಿದ್ದುಹೋಗದಂತೆ ಈಗಲೂ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟದ ದೊಡ್ಡ ಗಿರಾಕಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟದ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅವರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋದಾವು ಎಂಬುದನ್ನೆ ತಿರುತಿರಿಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸಿಕ್ಕೀತೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಹತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ಏರಿಸಿದರೆ ಲಂಕಶೇಯರಿನ ಹತ್ತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಿದ್ದುಹೋದೀತು ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ. ಈ ತರದ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವ ಮೊದಲು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ ಎಂಬ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ಆಲೋಚನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿತ್ತ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡುವ ಆಲೋಚನೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲೇಖನಗಳಿಂದಲೂ ಲೇಬರ ಸರಕಾರದ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ [illegible] ದಲೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಯಾವ ತರದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು [illegible]. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡಲಿ, ಕೊಡದೆ ಇರಲಿ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆ ಸಭೆಗೆ [illegible] ಬೇಕೆನ್ನುವರು. ಈ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹಿಂದಾವರ್ತಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] ದರೂ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಬಿರುದುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯ[illegible] ಎಂಬ ಆಶೆ. ಈ ಆಶೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲ[illegible] ದಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ ಸಿಕ್ಕುವ ದೆಂಬುದು ಕನಸಿನ ಗಂಟಿನಂತೆ ತೋರುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಕಾಫಿ, ರಬ್ಬರ್, ಟೀ ತೋಟಗಳ ಕೂಲಿಕಾರರ ದೀನಾವಸ್ಥೆ.

ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಲಬಾರು, ಕೊಯಮುತ್ತೂರು ಮಧುರೆ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಬ್ಬರ ತೋಟಗಳೂ,

[illegible]

[illegible] ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು, ವೈದ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು, ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಳ ಯಜಮಾನರು ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ತೋಟಗಳ ಯಜಮಾನರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದುತ್ತಮ.

ರೈಲುವೇ ಬಜೇಟನ್ನೂ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಜೇಟನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಯೋಜನೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸರಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ರೈಲುವೇ ಇಲಾಖೆಯು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ರೈಲುವೇ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಯದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ರೈಲುವೇ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನು ವಾಯಿದೆ ದಾಟಿದೊಡನೆ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ರೈಲುವೇಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಹಣವೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇತರ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಣವೂ ಒಂದೇ ಎಂಬಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ರೈಲುವೇಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೈಲುವೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಡಕು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೈಲುವೇಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕುದಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರೈಲುವೇಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಆಲೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಈ ವಿಷಯ ನೇಮಿಸಿರುವರು. ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ರೈಲುವೇ ಮುನಾಫೆಯ ಹಣವನ್ನು ಬಜೇಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರವಾದುದೆಂದು ತೋರಿದರೆ ನಂತರದ ಪ್ರತಿ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬಹುದೆಂದು ರೈಲುವೆ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಆಲೋಚನೆ.

ಜಮೆಯಾದ ರೈಲುವೇ ಸೆಸ್ಸಿನ ಉಪಯೋಗ.

ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೈಲುವೇಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರೈಲುವೇ ಸೆಸ್ ಎಂಬ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರೈಲುವೇಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವೇ ವಸೂಲಾದುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡ ರೈಲುವೇಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೆಯಾದ ಹಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯೂ ರೈಲುವೇಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸದೆ ಹಣವು ಹಾಗೆಯೇ ಜಮೆ ಉಳಿಯಿತು. ಅನಂತರ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಇಡುವದರ ಬದಲಾಗಿ ಮಾರ್ಗಗಳ [illegible], ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತು. ಕೆಲವು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತವೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ರೈಲುವೇ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳು ರೈಲುವೇ ಹಾಕಿಸುವ ಕೆಲಸಮಾಡುವದು ಬೇಡವೆಂದು ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದರು. ಆದರೆ ವಸೂಲಾದ ಹಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರು[illegible]. ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡದೆ [illegible] ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳು [illegible] ಬೇಕಾದ [illegible]. ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ [illegible] ಮಾರ್ಗಗಳ [illegible] ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ [illegible] ತ್ಯವು [illegible] ತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರವು ಈ ತರದ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮೋಟಾರ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

[illegible]

[illegible] ಕ್ರಮವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಧಾಟಿಯು [illegible] ಆಮಂತ್ರಣಪತ್ರವು ಮದ್ಯಪಾನಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ [illegible] ದಾಗಿ ಆಶಿಸುವೆವು.

* * *

ಆದರೆ, ಇದರಿಂದ, ಆಮಂತ್ರಣ[illegible] ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಲಕ್ಷಿಸುವರಾಗಿ ನೆನಸುತೇವೆ.

* * *

ಕುಡಿಯುವವರ—ಕುಡಿಯದವರ, ಅವಶ್ಯ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕಡೆಗಳ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಆ ಅವಿಕ್ರಾಂತ ಪ್ರಚಾರಕ ಉಮೇದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವೆವಾದರೂ, ಹೆಂಗುಸೇನೆಂದು ತಿಳಿಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಭಯಂಕರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಲಿಸುವ Reynoldನ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿದಂತೆಯೂ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಸರಪಟ್ಟ ತಂದೆಗೆ ಮಿತಸಂತತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ನೋಡುವ ಸುಯೋಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತೆಯೂ, ಈ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧವು ಮಾಡಲಾರದಷ್ಟೆ! ಓದುವ ಜಾರಿಯ ಏಲಂನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೇ ಹೇಳಲಿ.

* * *

ಸಂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈಲುವೇ ಬಂಡಿಯ ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆರಂಭವಾಗುವದರಲ್ಲಿದೆ.

* * *

ಶ್ರೀ ಹರಿರಾಯರೆಂಬವರು ಒಮ್ಮೆ ಗಲಾಟೆಯ ಸಮಯ ಬಂಡಿಯ ಸರಪಣಿಯನ್ನು ಎಳೆದು ಬಂಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು.

* * *

ಸರಪಣಿ ಎಳೆಯುವದು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರ ಹಕ್ಕಿನ ಮಾತಾಗಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಹರಿರಾಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈದುಮಾಡಿದುದೇಕೊ!

* * *

ಸಿಲೋನಿನಲ್ಲೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕ 'ಸನ್ಯಾಸಿಯಿರುವನು. ಸನ್ಯಾಸಿಯೆಂದರೆ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸನ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲ, ಮೋಟಾರುಕಾರು, ಇನ್ನಿತರ ವಿಲಾಸ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸುವ ಸನ್ಯಾಸಿ!

* * *

ಒಮ್ಮೆ ಈ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಮೋಟಾರುಕಾರು ಕಳವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಮೋಟಾರೇಕೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಕೇಳುವಾಗ ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಮೌನ.

* * *

ಸನ್ಯಾಸ[illegible] ಜನರನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ ಸುಲಿ[illegible]!

ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ.

ದೇಶದಾಸ್ಯವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಕೈದಿಗಳು ಅನೇಕರಿರುವರು. [illegible] ಮುಂತಾದ ಪಂಜಾಬ [illegible] ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಕೈದಿಗಳನ್ನು [illegible] ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಸಬಾರದೆಂದೂ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಎಷ್ಟೋ ವರುಷ[illegible] ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಈಗ ಸರಕಾರವು ಈ ತರದ [illegible] ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಕ್ಲಾಸುಗಳಾಗಿ [illegible] ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಆದರೂ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಕೈದಿಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೀ ಕೈದಿಗಳನ್ನೂ ನಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಕೈದಿಗಳಂತೆ ನಡಿಸುವರಂತೆ. ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿ ಬಳಕೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೋಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವರಂತೆ. ಮುಂದಾಳುಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯು ಸಫಲವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ. ಉ.	ಅಸ್ತ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.53	6.37
23	[illegible]	೧೦	೦೦.೩೨	ಮೂಲಾ	[illegible]	೧೧	6.53	6.37
[illegible]	ಸೋಮ	೧೨	[illegible]	ಪೂ. ಷಾ.	[illegible]	[illegible]	6.52	6.38
25	ಮಂಗಳ	೧೨	೩೦.೧೪	ಉ. ಷಾ.	[illegible]	೧೪	6.52	6.38
26	ಬುಧ	೧೪	[illegible]	ಶ್ರವಣ	[illegible]	೧೪	6.51	6.38
27	ಗುರು	೧೪	[illegible]	ಧನಿಷ್ಠಾ	[illegible]	೧೫	6.51	6.38
28	ಶುಕ್ರ	●	[illegible]	ಶತಭಿಷಾ	[illegible]	೧೬	6.50	6.38

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ತಾರೀಖು	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಶಾಖ) Maximum ಹೆಚ್ಚಿನದು	Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
14	88— 7	75 — 9	—	—
15	89— 1	73— 9	—	—
16	90 — 3	64— 5	—	—
17	90— 0	68 — 7	—	—
18	88 — 8	71— 9	—	—
19	90 — 2	70 · 8	—	—
20	89 — 9	70— 0	—	—
				163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು		ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
ಮುಕ್ಕಿ		6 — 8	6 — 12
ಸಾದು	...	5 — 0	6 — [illegible]
ಹೊಸ ರಾಶಿ	...	5 — [illegible]	5 — 10
ಉಡಿರ ಅಸ್ಸಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6 — 4	7 — [illegible]
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	11 — 8	12 — 0
ಕಾಗ್ಗಿ	...	5 — 4	[illegible] — 10
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	6 — 2	[illegible] — 4
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 — [illegible]	14 — 0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	9 — 0	8 8
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	16 — 8	18 — 8
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	13 — [illegible]	15 — [illegible]
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	18 — 8	27 — [illegible]
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 —	15 0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 — 8	—
ಊರು ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	45 — 0	55 [illegible]
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	4 — 0	4 - 4
ಕೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	78 0	84
ಕೊಬ್ರಿ ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	32 — 0	—
ಎಳ್ಳೆಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	28 — 12	33 — 12
ಕೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	5 — 12	7 — [illegible]
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	7 — 12	8 6
ಇಲುಪೆಎಣ್ಣೆ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಗಳ್ಳೆ	...	7 — 12	8 - 4
ಸೋರೆಕಾ ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	3 — 3	3 - 5
ಹೊಸ ಮೆಣಸು	...	6 — 8	10 — 8
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	8 — 8	8 — 12
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	2 — 9	3 — 12
[illegible] ಖಾಕಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	276 — 0	300 — 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	440 — 0	—
ಗೋಡಂಬಿ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	32 — 0	36 —
ಗೇರುಬೀಜ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	2 — 12	3 —
ಕಲ್ಲಿಜ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	42 — 8	45 — 0
ಹುಂಡ್ಯ ತೆಗಡು ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	18 — 4	18 — 8
ಹುಂಡ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	22 — 0	23 — 0
[illegible] ಸೇರು ಗಳ್ಳೆ	...	14 —	—
ಬಿಳ್ಳಾಕ ತೆಗಡು ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	—	17 — 0	17 — 8
[illegible] ಗಳ್ಳೆ	...	13 — 7 6	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ		30 — 0	37 — 8
[illegible] ಖಾಕಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	300 —	310 — 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪುವಂತೆ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೈಸೂರು ಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೂ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಿಕ್ಕಟ್ಟಿರುವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ ಮೋಟಾರ ಸ್ಟೇಶನ್ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ ದಿವ 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪುವ ಬ್ಯಾಮಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕನ್ನನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಾದ ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಶನಿಗೂ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ ಬೈಸೂರು ಗಡಿಗೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸ್ಸಿನ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ ಸುಖವಾಗಿ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಸಂಡ್ರಾಪೂರ ಗೋವಾ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಪೂನಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಯಾರಜೂನ್ ಸಾಹೇಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ ಪಿ ಸಿ ಕಂಪೆನಿಯವರ

ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಡಬಿದರೆ ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಅದಲ್ಲದೆ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೋಗುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕೇ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆ ನೋಡಲಾಗುವ

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲುಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲುಪುವದು.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದೆ ಸಹುಗ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕರಿಕರೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲುಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,

The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible] — [illegible] . . . [illegible]
[illegible] ೯
[illegible] ೧೧
[illegible] ಮತ್ತು [illegible] ೪
[illegible] ಕೃತು ೧೪
[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಆವಶ್ಯಕತೆ . . ೧೫
[illegible] ನಿಷೇಧ [illegible] . . . ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೨೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೩೦.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕಾರ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಕಳೆದ ಹದಿನೈದನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿವಸ ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನೆಂದು ಚರ್ಚಿಸಿತು. ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ, ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ತಮಗೆ ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಇತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕರಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಳವಳಿ ಬೆಳೆದರೆ ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದೂ, ಧುರೀಣರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರು ಮುಂದೆ ಬರುವರೆಂದು ಭರವಸೆಪಡುವರೆಂದೂ, ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಠರಾಯಿಸಿತು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡುವುದರ ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗಿದ್ದ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಲಾಹೋರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಠರಾವಿನ ಏಕಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಮೇಲಿನ ಠರಾವಿನ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧರಾದುದು, ಈಗಿನ ನಿರುತ್ತೇಜಕ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆಶಾಜನಕ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕರಲ್ಲದ ಪಂಗಡವೊಂದಿದೆಯೆಂಬುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅಹಿಂಸೆಯು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಹಲವರಿರುವರಲ್ಲದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಗೆ ಅವ್ಯಕ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನೀಯುವ ಹಿಂದೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಭಿಲಾಷಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಎಂಬಂತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಲಾಹೋರಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಿರ್ಣಯವು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕರ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಾದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಹಿಂಸಾತ್ಮಕರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೀ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಭಯಂಕರ ಪರಿವರ್ತನವನ್ನು ಕಂಡೇ, ಅದನ್ನು ತಡೆಹಾಕಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಹೂಡುವ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಈ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಎಷ್ಟು ದೂರದರ್ಶಿಗಳಾಗಿರುವರೆಂದೂ, ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಘೋರ ಹೆಜ್ಜೆ ಪ್ರಕೃತದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಿತೆಂದೂ ತಿಳಿಯುವುದು. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆಗೆಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇಶವು ಹಾನಿಕರವಾದ ಹಾದಿಯಿಂದ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಉತ್ತಮ

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಠರಾಯಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮತ್ತೂ ಮುಂದೆ ಹಾಕುವುದೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಇದ್ದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಲ್ಲಾಳದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಠರಾಯಿಸಬಾರದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಒಂದು ಬಾರಿ ಠರಾಯಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ದೇಶವು ಇಡೀಯಾಗಿ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಯ್ಯಾರಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ, ದೇಶವನ್ನು ತಯಾರುಗೊಳಿಸುವ ಯೋಜನೆಯೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವೀಯಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಬಲ್ಲವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರೊಬ್ಬರೇ ಸರಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನೇ ಅದನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಆಶ್ರಮವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಡುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕರಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗಿ ನಿಷೇಧವನ್ನೊಡ್ಡುವ ಆಲೋಚನೆಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಹೇಗೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಇನ್ನು ರಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಷ್ಟೇ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಈ ಬಾರಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದಿರದು. ಹಿಂದೀ ಸರಕಾರವೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವೂ ಈ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಜೈಲುಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳಿಂದಲೂ ಎದುರಿಸುವುದೇ, ಇಲ್ಲವೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾನುಷತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಮಿ. ಮನಮೋಹನ ಸಿಂಗರವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಾರಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿದುದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು, ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.

— ಸ್ನೋಡನ್‍ರವರ [illegible] ಈ ವರುಷದ ಆದಾಯ ಬಜೆಟನ್ನು [illegible] ಆದಾಯವು ೧೫,೪೦೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳೆಂದೂ, ವೆಚ್ಚವು ಕಳೆದ ವರುಷಕ್ಕಿಂತ ೧,೩೮೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನೆನಸುವುದರಿಂದ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು [illegible] ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ೬,೦೦೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ನೆನಸುವರಂತೆ.

— ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕ್ರೀಟ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪವುಂಟಾಗಿ ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಾಶವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲ ಮನೆಯಿಂದ ಹಾರಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಬದುಕಿಕೊಂಡರು.

— ಹಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯಾದ ಹುಡುಗಿಯು ತಾನು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ತಂದೆತಾಯಿ [illegible] ವಿಷಯುಕ್ತವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ ಅವಳೀಗ ಫಾಸಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಳು. ಲಂಡನಿನ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹಂಗೇರಿಯ ಕೈತವನ್ನು [illegible] ಸವಾಲು [illegible].

— ಲಂಡನಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕರಾಚಿಗೆ ಇರಾಕ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹದಿನೊಂದು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ತಲಪಿರುವರು.

— ಬ್ರುಡಾಪೆಸ್ಟನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಕತೆಯು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಧನಿಕ ಅಂಗಡಿದಾರನು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ ತಕ್ಕುಬಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿಬರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಆತನು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆತನು ಹೋದ ದಿನವೇ ಆತನಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿ ಬೇಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಾನೇ [illegible], ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿರುವೆನೆಂದು [illegible] ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ಉಣ್ಣುತ್ತ ಉಳ

[illegible] ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು [illegible] ಬೇಕು. [illegible] ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆ [illegible] ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ [illegible] ಪ್ರಾಯ.

— ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟು ಲಂಡನಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಟಪ್ಪಾಲು ವಿಮಾನಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪರ್ಶಿಯಾದಲ್ಲಿ [illegible] ದಿಂದ ಕಮಾಂಡರ ಕೆನ್‍ವರ್ದಿಯವರು [illegible] ಕೆರಳಬೇಕಾಯಿತು.

— ಕ್ರಿಮಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಜ್ಯುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಓರ್ವ ಕೆನಡದ ಸ್ತ್ರೀಯು ವಕೀಲಳಾಗಿ ಬಂದು ವ್ಯವಹರಿಸಿರುವಳು. ಇವಳು ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದವಳಲ್ಲ. ಆದರೂ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಪುಸ್ತಕಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಬಲಳು ತಯ್ಯಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ.

— ಸ್ಕಾಟಲಾಂಡಿನ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ೧೯೨೬ರಲ್ಲಿ ಆದ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದಗಳು ೪೩೩, ೧೯೨೭ರಲ್ಲಿ ೪೩೪, ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ ೫೧೯, ಮತ್ತು ಕಳೆದ ವರುಷ ೫೪೦ ಆದುವು.

— ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಬ್ರಿಟನಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶನವು ನಡೆಯಿತು. ಇದರ ಒಂದು ಶಾಖೆಯು ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಖೆಯು ಬರ್ಮಿಂಗಹೇಮಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.

— ಗ್ಲಾಸಗೋ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪ ಎರಡು ಓಡುವ ರೈಲು ಬಂಡಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಹಲವು ಮಂದಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅಪಾಯುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗಳು ಸತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

— ಸೋಫಿಯಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲವುಂಟಾಗಿ, ೫ ಮಂದಿ ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗಿದೆಯಂತೆ.

— ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್‍ನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲಿಜಬೆಥ್ ಚಸ್ಟರ್ ಎಂಬಾಕೆಳಿಗೆ ಈಗ ೧೦೪ ವರುಷ ಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಅವಳ ಎಂಟು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಬದುಕಿರುವರು. ೩೫ ಮಂದಿ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿರುವರು. ೫೯ ಮಂದಿ ಮರಿಮಕ್ಕಳಿರುವರು. ನಾಲ್ವರು ಮರಿಮರಿ ಮಕ್ಕಳಿರುವರು.

ಬಹಿರ್ದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಬೆರಿಲ್ಲಿಯ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಕೋರಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಕೈದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೧ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರುವರು.

— ಎಂಟು ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗಿನ ದನಗಳನ್ನೂ ಎಮ್ಮೆಕೋಣಗಳನ್ನೂ ವಧಿಸಲಾಗದಂತೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೇಳುವರು.

— ಬಿಹಾರ ತಾಲೂಕಿನ ಬೋರ್ಡ್ ಬೇಗಿನವರ ಕೇಳಿಕೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬಹುದೆಂದು ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

— ಬಂಗಾಳದ [illegible] ಎಂಬಾತನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಣಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಆಕೆಯನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಗಳಿಗೆ ಏಳು ವರುಷ ಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆವಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಸರಿಯಾಗದೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮಗುವಿನಷ್ಟೇ ಭಾರವಾಗಿರುವಳು. ಹುಡುಗಿಯ ತಾಯಿಯು ಸತ್ತ ಬಳಿಕ ತಂದೆಯು ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಆತನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದೆ, ಆಕೆಯನ್ನು ಕೊಲೆಗೊಳಗಿನ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನೀಗ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನಂತೆ.

— ಕೃಷ್ಣನಗರ ಕಾಲೇಜ ಹೊಸ್ಟೇಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಹೊಸ್ಟೇಲಿನಿಂದ ಹೊರಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೊಸ್ಟೇಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುವರು.

— ಕಾನಪುರದ ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮುಷ್ಕರವು ರಾಜಿಯಿಂದಲೇ ಕೊನೆಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

— ಗಿರಿಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇಸ್ಟ ಇಂಡಿಯನ್ ರೈಲುವೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರ ಕೂಲಿಗಳು ಕೆಲದಿನಗಳಿಂದ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

— ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ನಾಡಿ ರಾಜಕೀಯ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆಯಂತೆ

[illegible]

— ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ... [illegible]

— ಕುಂದಾಪುರ ... [illegible]

— ಕಾರ್ಕಳ ... [illegible]

— ಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರರವರು ... [illegible]

— ಹಿಂದೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಭೆಯ ... [illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು:— 'ದೇವರು' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಈಚೆ ಇದರ ಹಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ... [illegible]

[illegible] ... ನಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದು.

ಶ್ರೀ ಜೋಯಿಸ ಶೀನಪ್ಪಯ್ಯನವರು ... [illegible] ... ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ವಿದಿತವಷ್ಟೆ! ಪ್ರಕೃತ ಮಂಗಳೂರ ... [illegible] ... ಕಾರಣ ದಾಸರೇ ಮನೆಮನೆಗೆಂಗೂ ... [illegible] ... ಏಕೀಕರಣವಾದರೋ— ಪ್ರಚಂಡ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ; ಕೇವಲ ಭಾಷಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆ. ... [illegible] ... ಯಾರಾದರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ... [illegible] ... ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಯ ... [illegible] ... ದಾಸರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವರು. ... [illegible] ... ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರರ ಬರುವ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ... [illegible] ... ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ... ಗಂಟೆಗೆ ... [illegible] ... ವಿಶೇಷ ಸಭೆಯು ... ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ... [illegible]

[illegible] ... ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ... [illegible]

[illegible] ... ಮಂಗಳವಾರ ದಿನ ... [illegible]

ಉಡುಪಿ:— ... [illegible]

[illegible]

ಕಾಸರಗೋಡು:— ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ... [illegible]

[illegible]

[illegible]:— ಈ ಗ್ರಾಮದ ... [illegible] ... ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರು ... [illegible] ... ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ಡಿ. ಅನಂತಯ್ಯನವರು ... [illegible] ... ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ಕೆ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ... [illegible]

[illegible]

ಪುತ್ತೂರು:— ... [illegible]

[illegible]

ಅಜೆಕಾರು:— ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, [illegible] ಮೇಲೆ

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತು ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ಮಿಶ್ರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ ಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದು ಹಸಿವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಹತ್ತುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವು ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಶರೀರವು ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಶಕ್ತತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ " " " "	೧— ೪—೦.
	ಅರ್ಧ " " " "	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೇ ಎಣ್ಣೆ ಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಲೆಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ತಾಹಕವಾಗಿ ಕೂದಲು ಧಿರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವಂತಹ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆಯು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಆದರೆ ನೋಡಿರಿ! ಎಲ್ಲರೂ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸುವಾಸಿತ ಮತ್ತು ಔಷಧಿ ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ಟಿಕೇಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಫ್ಯೂಮರ್, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ).

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ	0	10	0
" " " " " " ಮುಚ್ಚಳವುಳ್ಳ	0	14	0
" " " " " " ಕನ್ನಡಿ ಪೆನ್ಸಿಲಿನೊಂದಿಗೆ	0	9	0
ಕನ್ನಡಿ ಮೆಟ್ಟಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಸ್ಕಿನ್ ಬ್ಯಾಂಡು ಡ್ಯಾರಿ	0	8	0
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮೀಡಿಯಮ್ ಸ್ಯಾಜಿದ್ದು	0	8	0
" " " " ಮುಚ್ಚಳವುಳ್ಳದ್ದು	0	12	0

ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಅಳತೆ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible] ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜೆಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೊಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೊಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಏವಜಿನ ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಮದುವೆ ಫಂಡಿನ ವಿಮಾ ಪೊಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ಮೊತ್ತದಂತೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮೂಲ್ಕಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು.
ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಗುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶಾಖೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

THE MANGALORE TRADING ASSOCIATION.

We have commenced our Chemist Department under the supervision of Dr. Mijar Nagappa Pai, Registered Medical Practitioner.

Hours of Consultation at our Chemist Shop.	8 a. m. to 9 a. m.
	1 p. m. to 3 p. m.
	6 p. m. to 8 p. m.

Prescriptions will be compounded at all times of the day. We have also stocked various kinds of Patent Medicines.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಡಾ| ಮಿಜಾರ ನಾಗಪ್ಪ ಪೈಗಳವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವೆವು. ಇವರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ 8ರಿಂದ 9ರ ವರೆಗೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1ರಿಂದ 3ರ ವರೆಗೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ 6ರಿಂದ 8ರ ವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಶನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

[illegible]

[illegible] ವರುಷಗಳು.

[illegible]

ಪುರುಷ ವೃತ್ತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು.

[illegible]

ಬ್ರಿಟನದ ಕಾರಾಗೃಹಗಳು.

ಬ್ರಿಟನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible]

[illegible]

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಸಭೆ.

[illegible]

ಬ್ರಿಟಿಷ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಂತೆ.

[illegible]

ನೋಟೀಸು

ಪುತ್ತೂರು ಡಿ. ಮುನಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

[illegible] 64 1930.

[illegible]

1 [illegible] 2

[illegible]

[illegible] 1ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ [illegible] —3—'30ಕ್ಕೆ [illegible] 1ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಹಾಜರು ಆಗದೆ [illegible] ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಯುತ್ತದೆ.

ಪುತ್ತೂರು, H. [illegible]apathi Rao,
20—2—'30. ವಾದಿ ಪರ ವಕೀಲ.

300 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 4 ರೂ.

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು, ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ವೈ ಶ್ವಾ ನ ರಾ ಸ ವ.

(ಕಾಸಿಗಾ, ಮಂದಾಗ್ನಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ.)

ಊಟಕ್ಕೆ ರುಚಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಊಟಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದ ನೋವಿನಿಂದಲೇ ರೋಗ ಶಮನ, ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲ ಕ್ಷ್ಮೀ ವಿ ಲಾ ಸ ರ ಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀ ನಿ ವಾ ಸ ತೈ ಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಬಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ವಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜೆಂಟರು:—
ಅಕ್ಕಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ
ನಿಷ್ಕಂಟಕವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ
— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ ಅಂಚೆಯಾಸಲು ಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹರೂಪವಾಗಿರುವ ೬ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ. ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಜೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ
ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಜೈನ ಬಜಾರ್, ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯುದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯರೋಗವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅ ಮೃ ತ ಸಿ ೦ ಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ
ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ನಷ್ಟಗಿನ ಚಯೆ, ನಿರ್ಬಲ ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು, ಪೌರುಷತ್ವಹೀನ ದೇಹ, ಅಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವ, ನಿಸ್ತೇಜತನವನ್ನೂ, ಹೇಡಿತನವನ್ನೂ, ಅಂಜುಬುರುಕತನ, ಅಕಾಲಮುಪ್ಪು, ಸ್ವಪ್ನದೋಷ, ವೀರ್ಯದ ನೀರು, ಆಲಸ್ಯ, ತಲೆ ಶೂಲೆ, ಸೊಂಟನೋವು, ಮೂತ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಚಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, ಬೆನ್ನು ನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳು, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಮೂತ್ರರೋಗಗಳು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಪ್ತ ಧಾತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಶಕ್ತಿಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನ ಕಾಲೆ, ಕೆಂಪು ಹಾಗು ಬಿಳೆ ಪ್ರದರ ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಕೆಳಕ್ಕಂದ ಮೇಲೆ ಆಕಳ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ತೊಲೆಯ ವರೆಗೆ ಕೆಳಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧—೪—೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೪, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧೧, ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪೆಟ್ಟಿಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5c Divison, ಶಿಪ್ಪಾಯಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಆರ್ಕುಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರವಾಸಿಮಿತ್ರ ಮುಖ್ತಿಯಾರುಂಟದ್ದು.

ಇದು ಅಶ್ವವಿದ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ರಸಾಯನ ಕೊಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ೧೩ ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದ ಪತ್ರಗಳು ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, ಪೋಸ್ಟ್ ಪಾವತಿಗಳು, ಬಾಕಿ ಚೀಟಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸದೃಶವಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಗುಣಕೊಡುವದು, ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯುವಷ್ಟು ಜಾಗವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ಬಾಡಂತಿರೋಗ, ಹಡೆದ ನಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಜೀರ್ಣ, ಕಾಲರಾ (ಮಾರಿಬೇನೆ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ವಾತರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ನಾರಹುಣ್ಣು, ಶಸ್ತ್ರಗಾಯ, ಕಿವಿಸೋರ, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ಬಿಸಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು, ಕಣ್ಣುನೋವು, ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹೂ ಬೆಳೆಯುವುದು, ಅತಿಸಾರ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಆದ ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಆಣಿ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, ಕಜ್ಜಿತುರಿಕೆ, ಮೈ ಹೊರಬೀಳೋದು, ಮತ್ತು ಚಾಷ್ಟರಿಗೂ ವ್ಯಸನಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಯದೆಯಿದ್ದ ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವುವು.

೧ ತೊಲ ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ, ನಮೂನೆ ಉದ್ದೇಶ ಅರ್ಧ ತೊಲದ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ; ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ೮ ಆಣೆಯ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಳಿಸಲಾಗದು. ೨ ರೂಪಾಯಿ ಆರ್ಡರು ಬಂದರೆ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದರ ಖರ್ಚು ೬ ಆಣೆ. ಚಿಕ್ಕ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದು ಡಜನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಖರ್ಚು ೯ ಆಣೆ; ಡಜನದ ಒಳಗಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ೬ ಆಣೆ; ೧ ತೊಲ ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದೇಸಾರೆ ೩ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಷನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚು ೯ ಆಣೆ; ೧-೨ ಒಂದು ಎರಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ೭ ಆಣೆ; ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣ ಅನುಪಾನ ವಗೈರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯ ಜೊತೆ ಸಿಗುವದು. ಈ ಔಷಧವು ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಡಕಿದೆ ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡದ ಮದ್ದು ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆಲೆ ಮಾಡದೆ ಇರಬಾರದು. ಈ ಆರ್ಕುಶಫಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ವಗೈರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಸಂಪಾದಕ ಆರ್ಕುಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ
ಪೋಸ್ಟ ಕಾಕೋಳ (ಬೆಳಗಾವ)

Grand Clearing Sale!

ನಮ್ಮ 'ಟಿಟ್ಕೋ ಕಂಪನಿಯ' ಎಂಟು ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. 36H ಗಡಿಯಾರ ಒಂದು, (ಮೂರು ವರುಷದ ಗ್ಯಾರಂಟಿ) ರೈಲ್ವೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟರ್ ವಾಚು, ಒಂದು ಚೈನು, ಒಂದು ಉಂಗಿ, ಒಂದು ಕರವಸ್ತ್ರ, ಒಂದು ಕನ್ನಡಿ, ಒಂದು ಬಾಚಣಿಗೆ, ಒಂದು ಸಾಬೂನು, ಒಂದು ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನು, ಒಂದು ಡೆಸ್ಕಪ್ಪಿನ್, ಒಂದು ಕ್ಲಿಪ್, ೩೦ ಸೀರಿಯಾದ ಗುಂಡಿಗಳು, ಒಂದು ಜೋಡು ಮೆಟ್ಟುಗಳು. (ಕಾಲಿನ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.) ಕ್ರಯ ರೂ. 4. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು 10 ಆಣೆ, ಒಟ್ಟು ರೂ. 4—10—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪೋಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಶ್ಯಾಮಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಪಿ. ಒ. ಬಾಗ್ ಬಜಾರ್, ಕಲಕತ್ತಾ

PAUL & CO,
Sham Bazaar Street,
P. O. Bag Bazaat, Calcutta.

[illegible]

[illegible] ಸೈನ್ಯದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಸಿಪಾಯಿಗಳು ೫೦ ಸವಾರ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನರುಗಳು [illegible] ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಜೆಕಸನನ ಕೈಕೆಳಗೆ [illegible] ತಾರೀಕಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಟು ಸಾಯಂ[illegible] ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ವೇಳಕ್ಕೆ ತಲಪಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದು [illegible] ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕೊಡಗರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದರು. ಇವರನ್ನು [illegible] ೩ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಉಪ್ಪುಮಂಗಳಕ್ಕೆ [illegible] ೩ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಾರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible] ಎಪ್ರಿಲ್ ೫ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಮಂಗಲಕ್ಕೆ ತಲಪಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಧೂರಿಗೂ ಬೆಳ್ಳಾರೆಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವು ಇದೆಯೆಂದು ವರ್ತಮಾನವು ಸೇನಾಧಿಪತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸೈನ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕೊಡಗರು ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ಸೇನಾಧಿಪತಿಯು ಉಳಿದ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಕೊಂಡು ಕುಂಬಳೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಸರಗೋಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಇದರಲ್ಲಿ ೩೦ ಮಂದಿ ಮಡಿದುಬಿದ್ದರು. ಮೂವತ್ತಾರು ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಸುಳ್ಯದ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟ ಆ ಸೈನ್ಯವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿತು.

ವೀರರಾಜನು ನಾಕನಾಡು ಅರಮನೆಯಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದು ಶರಣಾಗತನಾದರೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೂ ಮಾನಕ್ಕೂ ಹಾನಿ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮೂರು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಕರ್ನಲ್ ಫ್ರೆಜರನು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೦ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ವೀರರಾಜನು ತನ್ನ ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಾಹರ ಚೌಕಿಯವರೊಡನೆ ಮಡಿಕೇರಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಮಡಿಕೇರಿ ಕೋಟೆಯ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯು ಅವನನ್ನು ಮರ್ಯಾದೆಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೋಟೆಬಾಗಲಲ್ಲಿ ಎದುರುಗೊಂಡನು.

ಅನಂತರ ವೀರರಾಜನಿಗೂ ಕರ್ನಲ ಫ್ರೆಜರನಿಗೂ ಅರಮನೆ ಮಾಳಿಗೆಯ ಒಂದು ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಯಿತು. ಅರಸನು ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ದಿವಾನ ಕುಂಟ ಬಸವನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದನು. ವೀರರಾಜನು, ತನ್ನನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆಂಬದು ವೀರರಾಜನಿಗೆ ಖಚಿತವಾಯಿತು.

ಕುಂಟ ಬಸವನು ಎಲ್ಲಾ ಕೊಲೆಪಾತಕಗಳಿಗೂ ಕಾರಣನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಕರ್ನಲ್ ಫ್ರೆಜರನು ಡಂಗುರ ಹೊಯಿಸಿದನು. ಆ ಬಸವನು ನಾಕನಾಡಿನ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕುರುಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಒಬ್ಬ ಕೊಡಗನು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಪ್ರಿಲ್ 14ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಕೊಗ್ಗಡ್ಡೆನಾಡು ಕಚೇರಿಗೆ ತಂದನು. ವೀರರಾಜನು, ಇವನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಹೋದವೆಂದು ಅವನನ್ನು [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ಅವನ ಹೆಣವನ್ನು ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ತೂಗಾಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದು ಕೊಡಗು ಸ್ವಾಧೀನವಾದ್ದರಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಇಟ್ಟರು. ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಹಂಚಿದರು.

ಇಂಗ್ಲಿಷರು.

ವೀರರಾಜನನ್ನು ಪದಚ್ಯುತನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವನ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ದಿವಾನರಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಮೂವರು ದಿವಾನರಾದ ಚೆಪ್ಪುಡಿರ ಪೊನ್ನಪ್ಪ, ಅಪ್ಪಾರಂಡ ಬೋಪಣ್ಣ, ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಯ್ಯ ಇವರು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಮರೆಹೊಕ್ಕರು. ಆ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಲ್ ಫ್ರೆಜರನು ದಿವಾನರನ್ನು ಕೊಡಗುದೇಶದ ತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಭೆಕೂಡಿಸಿ ಕೊಡಗುದೇಶದ ಮುಂದಿನ ಆಡಳಿತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಕೊಡಗರೆಲ್ಲರೂ ಏಕಮತಸ್ಥರಾಗಿ ಕೊಡಗನ್ನು ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರವೇ ಆಳಬೇಕಾಗಿಯೂ ರಾಜನನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಇರಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ರಾಜನನ್ನು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರಿಸಲು ಕರ್ನಲ ಫ್ರೆಜರನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

[illegible] ಕೊಡಗುದೇಶವನ್ನು [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಕಾಗದ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

"ಕೊಡಗುದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಏಕಮತಸ್ಥರಾಗಿ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದರಿಂದ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರ ಆಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಬಹುಮಾನಪೂರ್ವಕ ಕಂಪೆನಿ ಸರಕಾರದವರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಗವರ್ನರ ಜನರಲ್ ಸಾಹೇಬರು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ವದೇಶಿ ರಾಜರ ಆಳಿಕೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಇವರ ಮೂಲ್ಕಿ ಮತ್ತು ಮತಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವುದಾಗಿಯೂ ಇವರ ಭದ್ರತೆ ಸುಖಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತೋಷಪಡುವರಾಗಿಯೂ ಇದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ."

ಮಡಿಕೇರಿ,
7ನೇ ಮೇ 1834. (ದಸ್ಕತು ಇದೆ) ಜೆ. ಎಸ್. ಫ್ರೆಜರ್,
ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ ಕರ್ನಲ್ ಮತ್ತು ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

ವೀರರಾಜನ ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಮರಣ.
ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಗೌರಮ್ಮ.

ವೀರರಾಜನು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅನಂತರ ಇವನನ್ನು ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಟೀವರ್ಟನು ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ರಾಜನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಬೇಂಡ ವಾದ್ಯದೊಡನೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಹೊರಟನು. ಇವನ ರಾಣಿಯರು ಇವನ ಸಂಗಡಲೇ ಹೊರಟರು. ಇವರು ಪಾಲಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ವೀರರಾಜನು ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಆ ಪಾಲಕಿಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಕೊಡಗಿನ ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೊಡನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶಿರ್ಕಕೋಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಳುಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟನು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ವೀರರಾಜನೊಡನೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನಾಕನಾಡಿನ ಕಾರ್ಯಗಾರನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೂಣಿಟ್ಟ ಆ ಸ್ಥಳವು ಯಾವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ವೀರರಾಜನು ಹೋದೊಡನೆಯೇ ಇವನು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆದರೆ ಆ ಸಂಗತಿಯು ಬೆಳಕಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳವು ಯಾವುದೆಂದು ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಆ ಕಾರ್ಯಗಾರನು ಕೆಪ್ಟನ್ [illegible]ಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಇವನೊಡನೆ ಕೆಲವು ಕೂಲಿಯವರನ್ನೂ ಒಂದು ಆನೆಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಸರಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿದರು. ಆ ಕೊಡಗನು ಕಾರ್ಯಗಾರನಿಗೆ 1000 ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಮು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಈಗಲೂ ನಾಲ್ಕುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆ ಭಂಡಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇವೆ.

ವೀರರಾಜನು 1834ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ 1ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದನು. ಅನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ವೆಲ್ಲೂರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆನಾರಸಿಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ 6000 ರೂಪಾಯಿ ಪೆನಶನ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜನು ಮುಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಗಿಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಸರಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿದರು. ಆದರೂ ವೀರರಾಜನೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚು ಐಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೇ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ 6,50,000 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತಾನು ಹಕ್ಕುದಾರನಾದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ವೀರರಾಜನು ೧೮೫೨ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ ಜನರಲಾದ ಲೋರ್ಡ ಡಾಲಹೌಸಿಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಗೌರಮ್ಮನಿಗೆ ೧೦ ವರುಷ ಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ೧೮೫೨ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನು ೩೦ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಇವಳು ಕ್ರೈಸ್ತಳಾದಳು. ಕೆಂಟರಬುರಿಯ ಆರ್ಚ ಬಿಶೋಪನು ಇವಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಕೊಡುವಾಗ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಸಾಕ್ಷಿ ತಾಯಿಯಾಗಿ ನಿಂತಳು. ಇವಳಿಗೆ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಗೌರಮ್ಮ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ವೀರರಾಜನು ತಿರಿಗ ೬,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಿದನು. ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಈಸ್ಟ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಕೈಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ ರಾಣಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೧೮೫೮ರ ವರೆಗೆ ನಡಿಯಿತು. ಹಣ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಹೆಂಡತಿಯ ಸ್ವಾಧೀನಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ದ್ವಾಲಿಪಸಿಂಗನ ರಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದ ಸರ್. ಜೋನ್ ಲೋಗಿನ್‌ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಇವಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇವಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಹುದ್ದೆದಾರನಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇವಳು ೧೮೬೪ನೆ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದಳು. ಅನಂತರ ಅವಳ ಗಂಡನ ಮತ್ತು ಅವಳ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಅವಸ್ಥೆಯು ಏನಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ವೀರರಾಜನು ಈ ಮೊದಲೇ ಮರಣಪಟ್ಟಿದ್ದನು. ಇವನನ್ನು ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಕೆನಸಲ್ ಗ್ರಿನ್ ಎಂಬ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೂಣಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವೀರರಾಜನು ಸಾಯುವ ವರೆಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜನ ಮರಣದಿಂದ ಹಾಲೇರಿ ವಂಶದ ಒಡೆಯ ಅರಸನು ಮಡಿದುಹೋದಂತಾಯಿತು

ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಮ್ಮಂಧಿಕರೂ
ಚೆನ್ನಬಸವನೂ.

ವೀರರಾಜನು ಮಡಿಕೇರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವಾಗ ಚಿತ್ರಶೇಖರಪ್ಪನೆಂಬ ೬ ತಿಂಗಳ ಒಂದು ಮಗು ಇತ್ತು. ವೆಟ್ಟು [illegible] ಮತ್ತು ಸೋಮಶೇಖರ ಎಂಬ [illegible] ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು [illegible]. [illegible] ವೀರಪ್ಪ, [illegible], ಮುದ್ದುರಾಜ ಮತ್ತು [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ದಿನಾವಸಿ [illegible] ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು [illegible] ಮೇಲೆ ಕೊಡಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಕೊಡಗರು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಚೆನ್ನಬಸವ ಮತ್ತು ದೇವಮ್ಮಾಜಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸರಕಾರದವರು [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. [illegible] ಸರಕಾರದವರು [illegible] ಪೆನಶನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ಚೆನ್ನಬಸವನು [illegible] ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿ[illegible] ತಾನೂ [illegible] ತನಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಪಟ್ಟವು ಸಿಕ್ಕುವದೆಂದು [illegible]. ಕೊಡಗಿನ [illegible] ಮೇಲೆ ಇವನು ಚೆನ್ನಬಸವ[illegible] ಒಂದು [illegible], [illegible] ತನ್ನ [illegible], [illegible] ತನಗೆ ಮಡಿಕೇರಿ, ಹಾಲೇರಿ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಅರಮನೆಗಳನ್ನು [illegible] ಒಂದನ್ನು [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible]. [illegible] ನಂಜರಾಜ [illegible] ಹೊಲವನ್ನು [illegible] 2000 ರೂಪಾಯಿ [illegible] ತನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible]. ಆದರೆ ಕೊಡಗು [illegible], ಇವನಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವದೆಂದೂ, [illegible] ಇವುಗಳನ್ನು [illegible] ಯೋಗ್ಯನೆಂದೂ ಅವನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುವದೆಂದೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು. [illegible] ಚೆನ್ನಬಸವನು [illegible] ೧೮೬೯ನೇ [illegible] ೩ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದನು. ಅವನ ವಿಧವೆಯಾದ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯು ಮತ್ತು ಅವನ ಮಗ ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪನು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದರು. ಇವನ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಇಬ್ಬರು ಪಾಳೆಯಗಾರರಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು.

ಇನ್ನು ಹಾಲೇರಿ ರಾಜವಂಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರು ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜನ ಸಾದಿಸಿಯರಾದ ದೇವಮ್ಮಾಜಿ ಮತ್ತು ನೀಲಮ್ಮಾಜಿ. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನು ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಇವರಿಬ್ಬರು ನಾಕನಾಡು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅರಮನೆಯು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನವಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯು ೧೮೬೩ರ ಮೊದಲೆ ಕಾಲವಾದಳು. ಅವಳನ್ನು ಅರಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೂಣಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀಲಮ್ಮಾಜಿಯು ೧೮೬೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದಳು. ಅವಳನ್ನು ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಹೂಣಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

[illegible]

[illegible]

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible] ರೂ. ೧.

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible] ೧ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] — [illegible] ರೂ. ೧—೨—೦. ರೂ. ೧—೪—೦. [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] ರೂ. ೦—೬—೦

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] ರೂ. ೦—೬—೦. LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ಕಾರಖಾನೆ:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. — ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್. Sayaui Road. P. O. Cadell ad, Bombay, No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 [illegible] ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು [illegible] ಕಂಪೆನಿ, [illegible] ಮಂಗಳೂರು.

For VIGOUR

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design, keen discrimination in the selection of materials and the experience of thousands [illegible] have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd. MANGALORE

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

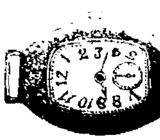

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಾಚು. [illegible]

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

[illegible] ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ [illegible] ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. [illegible]

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ಪಿ. ಸೆ. — [illegible]

[illegible]

[illegible] ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, [illegible] ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಲರ್ಹರಾದ [illegible] ಅಥವಾ ೪೦ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದು ಉಳಿದ ೩೦-೬೦ ಮಂದಿ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಹೊಂದುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಊರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಪೋಷಕರೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು, ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ, ಇತರರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯವು ಅನೇಕರ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು. ಆದರೂ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಸಕ್ತರಾದ ಕೆಲವು ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇತರ ಜನರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಕ್ರಮೇಣ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವರು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದಲೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

ಎಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಜನರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವರೋ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾವ ವಿಧದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವಂತಹ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಪೋಷಕರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಭಾರವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣವಾದರೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ೧೯೨೮ನೆಯ ವರುಷದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹಾರ್ಟಾಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಬಲಾತ್ಕಾರವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಿಸಿದರೆ ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಂತಹ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಅಂಥವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿಯಾದರೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾರವು ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಲಾತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದುದು ಈಗ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಈ ನಿಬಂಧನೆಯು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆ ಓದುಬರಹವಿಲ್ಲದಿರುವವರು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸದಿದ್ದ ಪೋಷಕರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ, ಯುಕ್ತವಾದ ದಂಡಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಅಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರು. ಇತರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೆ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಬೇಕೆಂದರೂ ಸಿಗುವುದು ದುರ್ಲಭ.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರೊಡನೆ ವಾದಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತರಾದ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆಯವರೇ ಮೊದಲನೆಯವರು. ಇವರು ೧೯೧೧ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ವೆಚ್ಚವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂಬ ಭಯದಿಂದಲೂ ಜನರು ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದುದರಿಂದ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗದೆ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಮಂಡಲಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಂಡಿದೆ.

ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅನ್ವಯಿಸಿದುದು ಬರೋಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಡಿದೆಯಾದರೂ ಎಷ್ಟೋ ತಡೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಲಾತ್ಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಗಿ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾವ್ ಬಹದೂರ್ ದೇಸಾಯಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ಅಸಡ್ಡೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವೆಂದೂ ಅವರು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ೧೯೧೩ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಕ್ರಮೇಣ ೨೪೦ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ೧೦೪ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ೧೩೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜರುಗಿಸದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಕಡೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ೭-೧೧ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ ೮೦ ಮಂದಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಇನ್ನೂ ಶೇ ೧೫ ಮಂದಿ ಬಾಲಕರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವು ನಡೆಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೭೭ ಬಾಲಕರು ಮಾತ್ರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವೆಂದೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯಿಸದಿರುವುದು ಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವು.

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರಗಳ ಕೆಲವು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈರೋಡು ಕೊಳ್ಳೆ ಈ ಎರಡು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಳಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ರೂಢಿಗೆ ತಂದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶೇ. ೪೦ ಮಂದಿ ಬಾಲಕಿಯರೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಗೂ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಜನ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ವಿವೇಕಿಗಳೂ ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಬಲಾತ್ಕಾರದ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಸರ್ವಸಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತಾಯಿತು. ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನೀವುದು ಬಹಳ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಚಳವಳಿಯೂ.

ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಚಳವಳಿಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ಚಿಕಾಗೊ ಪಟ್ಟಣದ ರೆವರೆಂಡ್ ಎ. ಟಿ. ಹೊಫರ್ ಎಂಬವರು ಬರೆದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು.

'ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ೧೮ನೇ (ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧಕ) ಉಪಸೂಚನೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದವರು ಅಮೇರಿಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಸರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧಕ ಸಂಘದವರ ಮುಂದಾಳ್ತನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮದ್ಯಪಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ತರಗತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟುವು. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ತರ್ಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಇವರಲ್ಲನೇಕರು ನಿಷೇಧಕ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ನೂರಾರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತಂಗಡದವರು ಮದ್ಯಪಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಮೊದಲು ತಾವಾಗಿ ಪಡೆದರು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಮಹಾಜನರಿಗೆ ಈ ಅನುಭವದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಅಖಿಲ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ವಕೀಲಿ, ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಇವರಲ್ಲಿಯ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮದ್ಯವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಳವಳವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು.'

ಈ ನಿಷೇಧಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕುರಿತು ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಹೇಗೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿನೇಟು ಜುಡಿಸಿಯರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೊಟ್ಟ ರುಜುವಾತಿನಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 'ದಿ ಲಿಟರರಿ ಡೈಜೆಸ್ಟ್' ಎಂಬ ಪತ್ರದವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯ ೧-೩ನೇ ಅಂಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೨೧೩ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದವು. ಈ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಲಿಟರರಿ ಡೈಜೆಸ್ಟ್ ಪತ್ರವು ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. 'ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎಳೆ ಪ್ರಾಯದವರಲ್ಲಿ ಕುಡಿತವು ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನು ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಎಷ್ಟು ಅಪರೂಪವಾಗಿರುವನೋ ಅಷ್ಟೇ ಜನರ ಅಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರನಾಗಿರುವನು. ಕುಡಿತತನದ ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವರ್ಗವು ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠತರ ಗತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹಲವು ಉತ್ತರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೩೫೫,೧೫೩ ಇದ್ದದ್ದು ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ೭೬೪,೧೮೦ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ೮೫೦,೦೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವರೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಂದಿ ಅಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ ೩ ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ತಾನು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಇದ್ದೆನೆಂದೂ ಆದರೆ ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕೆ ಒಳಸಿದ್ಧ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೊಫರ್‌ರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮದ್ಯಪಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದಿರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರು ದುರಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಬೀಳಬಹುದೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯು ತೀರಾ ನಿರಾಧಾರವಾದುದು. ಸರಿಯಾದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣವೇ ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮದ್ಯಪಾನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾವಳಿಗಳ ಕುರಿತು ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೆಕ್ಸಿಕೊ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ೨೦,೦೦೦ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಬಗೆಯ ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

M. R. Punja,
ಅಧ್ಯಕ್ಷ — [illegible]

[illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಔಷಧಗಳು.

1. [illegible]—[illegible] ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನ ದೋಷಗಳು, [illegible] ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, [illegible], ಬಿಳಿ ಸೆರಗು, ಜ್ವರ, ರಕ್ತ ಹೀನತೆ, [illegible] ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಆಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವವು. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ಮೇಹ ಕುಠಾರ—ಇದು ಮೂತ್ರನಾಳದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀವನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣಿ—ದಿನ ದಿನ ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. ಕಟ್ಟಲಾಗಿ ಬರೆದು ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಕಾಣಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್
FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3—4—0 ಮಾತ್ರ

ಸೆಕೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಶ್ವತ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!

ಆಯುರ್ವೇದ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

'ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕೀಲನ್ನು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. ವೃಷ್ಟಕರ ಕಾಯಿಲೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಆಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಿದ್ದು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.

MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ಎಂಟ್ವರ್ಪಿನಿಂದ ನೇರ ತರಿಸುವ ಉತ್ತಮ ವಜ್ರಗಳು.

— ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಿದೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್.
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ.

ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರರಿಗೂ, ತೋಟದವರಿಗೂ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚೆಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಟಾಯಿಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಣ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet

DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಜುನ್ನಾಕ (first quality Selected) ಎನ್ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬಂದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಭೂತಬಾಧೆ ಮಾಟದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ಸಂದಿಳೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

೧ನೇ ನಂಬ್ರ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ೨ನೇ ನಂಬ್ರ ೮ ರೂಪಾಯಿ ೩ನೇ ನಂಬ್ರ ೪ ರೂ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೂಪಾಯಿ ೫೦ರಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ. ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ತೆಂಗಿನಮನೆ,
ಸಕ್ಲೇಶ್ವರ್ ಪೋಸ್ಟು [illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE

ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ದೇವಾ | ನ ಧೀಚರೇ ಧೀಮವಿಶೇಷ ಧೀತಿಮ್ ‖ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ | ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ‖ ೧ ‖
ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ | ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರತತಿಗದರಿಂ | ಹರುಷವಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಷವ ಸುಧುತ ಬರುತಿರುವ ‖
ಗರಳಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು | ಮರೆತು ಕುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ | ತೆರಳ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ‖ ೧ ‖

[illegible] ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೩೦. (28–2–'30.) ಸಂಚಿಕೆ ೯

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. Branches:—COONDAPOOR & Mangalore.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು — ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:— ಕುಂದಾಪುರ, ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. ಶೇರು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ವ ವಸೂಲಾದ ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 31st January **1930**

	CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS	
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,920–0–0	1	Premises, Building, Furniture etc.	Rs [illegible]
2	Reserve and other funds	„ 1,34,905-4-10	2	Investment on G. P. Notes	„ 3,70,284-[illegible]
3	Deposits	„ 18,86,524-6-[illegible]	3	Investment on Approved Securities	„ 20,[illegible]
4	Bills for collection as per contra	„ 3,147-10-0	4	Bills for collection	„ 3,147-[illegible]
5	Overdraft with bankers	„ 1,97,623-12-6	5	Sundries	„ 31,[illegible]
6	Sundries including undisbursed net Profits	„ 88,507-6-1	6	Cash in hand & with bankers	„ 21,[illegible]
	Total	25,33,628-7-11		Total	25,33,6[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 6–2–'30.

N. ANANDA RAO, *Secretary & Manager.*

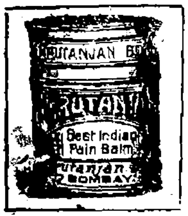

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್ ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:— [illegible]

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರೆ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ.
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು — ದಿ [illegible], ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	[illegible]–0
2	[illegible] ರಾಜ ಚರಿತ್ರ	0–2–0
3.	ಮಾಧವೀ ಕಂಕಣ	[illegible]–0
4.	ವಿಧ್ಯಾಮಂಜರಿ ಕಥೆಗಳು.	[illegible]–0
5.	ಮಹಾಭಕ್ತ ವಿಜಯ.	3–[illegible]–0
6	ಶೃಂಗಾರ ಸುಕಸಪ್ತತೀ ಕಥೆಗಳು.	[illegible]–12–0
7.	ಮಂಜು ಘೋಷಾ	1–[illegible]
8.	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	[illegible]–2–0
9.	ಸೌಭಾಗ್ಯ ಲತಿಕೆ	[illegible]
10.	ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ	[illegible]–4–0
11.	ರಾಮ ರಾಜ್ಯ	[illegible]–2–0
12.	ಆನಂದ ಮಠ	[illegible]–2–0
13.	ಲಾವಣ್ಯ ಶಿರೋರತ್ನವು	[illegible]–12–0
14.	ವಚನ ಭಾರತ	1–8–[illegible]
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್	3–[illegible]–0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	[illegible]

ಈ ಪುಸ್ತಕಂಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ [illegible] ಹೊಸ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. [illegible] ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

[illegible] ಮಂಗಳೂರು

[illegible] ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು. ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಅರು ಬಿಟ್ಟಿ ಒಟ್ಟೋಡಿಲ್ ಸುಂದರಿಯನ್ನು [illegible] 72 ಗುಂಡಿಗಳು, 72 ಹಾಯಿ ಗಾಳಿಗಳು, [illegible] 9 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ 9 ಬಾಟ್ಲಿ [illegible] 12 ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು 12 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ [illegible] ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

The American Commercial Cheap Store. (Dept 19)
Post Box No. 561 CALCUTTA.

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್' ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. [illegible]

[illegible]

ದರ:—ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. [illegible]

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,
Arab Building Bombay, No. 2 ಅರಬ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲಿನ

ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರಿ.

ಔಷಧಿ [illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ [illegible]

ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ [illegible]

[illegible]

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. 566

[illegible]

ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ [illegible]

[illegible]

ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ನಿವಾಸಿ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಾಜನರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

[illegible]

ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ.
ತಾ. 24-[illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿ.

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಡ್ಜರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

O. P. 18/1930.

[illegible]—ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಾನುವೇಲ್ ಪೀರಸ್ಸರ ವಿಧವೆ ಮಂಗಳೂರು [illegible] ಕಸ್ಬೆಯಲ್ಲಿರುವವಳು—

ಅರ್ಜಿದಾರಳು.

ಅರ್ಜಿದಾರಳು ತನ್ನ ಗಂಡ (ಮೃತ) ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಾನುವೇಲ್ ಪೀರಸ್ಸರ [illegible] ಚರಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಯುವರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲೆಟರ್ಸ್ ಓಫ್ ಎಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ (Letters of Administration) ಪಡೆಕೊಳ್ಳುವರೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸದ್ರಿ ಅರ್ಜಿಯು ಇದೇ ಬರುವ ತಾ. 26—3—1930ನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಘಂಟೆ 11ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವವರಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಆ ದಿವಸ ಸದ್ರಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಜರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಂಗಳೂರು, 24-2-'30. } **P. Sanjiva,** M. A. B. L.
Vakil for Petitioner.

[illegible]
ಅಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] —[illegible] [illegible]ಯಿಂದ [illegible]ಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. [illegible] [illegible]ವಾದ [illegible] [illegible] [illegible]ಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible] [illegible]ವುದು. ಮುದ್ದುಳು ಮತು ಸ್ನಾಯು [illegible] [illegible]ಯುವುದು. 6 ಔನ್ಸಿನ [illegible] 1—[illegible]—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible]—ಚ್ಯವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible]ಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible]. [illegible], ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible] ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರನಾ!
ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

[illegible] ನಡೆಯುವದನ್ನು ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂದೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ತಿರಸ್ಕರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ತರದ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಶಿಥಿಲವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಕುಂಚಿತವಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಶೇವಣಿಕೆ. ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible] "[illegible]" [illegible]

ಯಮ್. ಏ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಬೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ರಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

50,000 ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. [illegible] [illegible]. ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ 8 ಬಾಟಲ ಸಂಮೋಹಿಯುಕ್ತ 'ಲಿಕ್ಕರ್' ತರಿಸುವವರಿಗೆ, 36 H ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ತೋರಿಸುವ, ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸಿನ ಲಿವರ್ ಅಂದವಾದ ಗಡಿಯಾರವು (ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಗ್ಯಾರಾಂಟಿ) ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಒಂದ್ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನು, ಕ್ಲಿಪ್ ಒಂದು, ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರ್ ಒಂದು, ಕೈರವಸ್ತ್ರ ಒಂದ್ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೈನ ದೊರಕುವವು. ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಆಣೆ 8.

R. C. MUKERJEE,

(40-a) *12/2 Hari Paul Lane,*

CALCUTTA.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur

ಬ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಕುಂದಾಪುರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 431,732—9—7	ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 431,732—9—7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462—2—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 792,462-2-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6½% for 2 Years, 6% „ 1 Year	ಕಾಯಂ ಠೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಾಗುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 6½% 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಶೇ 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಇರುವ ರೂ. 1000/-ದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಸೀಸನ್ ಡಿಪೋಸಿಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಶೇಕಡಾ 6¼

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50. and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd. **K. Venkat Ro,**

Mangalore, 10—2—1930 [illegible]

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office: Udipi *Established 19[illegible].*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-	Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Issued Capital Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds Rs. 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi, 7-2-30

P. Laxman Nayak,
Secretary.

THE MANGALORE TRADING ASSOCIATION

We have commenced our Chemist Department under the supervision of Dr. Mijar Nagappa Pai, Registered Medical Practitioner.

Hours of Consultation at our Chemist Shop. 8 a. m. to 9 a. m. / 1 p. m. to 3 p. m. / 6 p. m. to 8 p. m.

Prescriptions will be compounded at all times of the day. We have also stocked various kinds of Patent Medicines

ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಶಾಪಿಯನ್ನು ಡಾ। ಮಿಜಾರ ನಾಗಪ್ಪ ಪೈಗಳವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವೆವು ಇವರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ 8ರಿಂದ 9ರ ವರೆಗೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1ರಿಂದ 3ರ ವರೆಗೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ 6ರಿಂದ 8ರ ವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬಂದು ಇವರನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಶನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

[illegible]

[illegible]

ವೀರಪ್ಪ, ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಮತ್ತು ೧೧ ಮಂದಿ ವೀರರಾಜನ ಅಣ್ಣ [illegible]ಗಳನ್ನು ವೀರರಾಜನು ತನ್ನ ತಂದೆಯು ಕಾಲವಾದೊಡನೆ ೧೮೦೯ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಉಪವಾಸ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತುಹೋದರು. ರಾಜಮ್ಮಾಜಿಗೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ೭-೮ ವರುಷ ಪ್ರಾಯ. ತನ್ನ ಗಂಡನಾದ ವೀರಪ್ಪನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದು ನೆನಸಿದ್ದಳು. ಕೊಡಗುದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಸೈನ್ಯವು ಬರುವಾಗ ಇವನೂ ಮುಂದಿನ ರಾಜನಾಗಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿತು. ವೀರರಾಜನು ವೀರಪ್ಪನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಅವನ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಗಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಮಾಡಿ ಅದರ ರಕ್ತವನ್ನು ತಂದು ವೀರರಾಜನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನಾಗಿಯೂ ಅವನು ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಗಿ 'ಅವರ್ತಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಾಯವು ಗುಣವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಅನಂತರ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಊರಿಂದ ಊರು ತಿರುಗುತ್ತಾನೆಂದೂ ವಾರ್ತೆಯು ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿತು. ೧೮೩೩ರಲ್ಲಿ ಮಂಜರಾಬಾದ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಇದ್ದಾನೆಂದೂ ಅವನಿಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಶಿಷ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆಂದೂ ಅವನು ಅನೇಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನೂ ಹಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಅವನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತಂದು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ರಾಜನಿಗೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಾಯಿತು. ಆ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಹೆಸರು ಅಬ್ರಾಂಬರ. ಇವನನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ರಾಜನು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅವನು ಬಂದು ರಾಜನ ಭೇಟಿಯಾಯಿತು. ಇವನು ದೀರ್ಘಕಾಯವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಒಂದು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಧರಿಸಿದ್ದನು. ಉದ್ದವಾದ ಗಡ್ಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದನು. ರಾಜನು ಅವನಾರೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವನು ತಾನು ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ನಿನ್ನ ಊರು ಎಲ್ಲಿಯೆಂದು ರಾಜನು ಕೇಳಿದನು. ನನ್ನ ಊರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದು ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯು ಯಾರು ಎಂದು ರಾಜನು ಕೇಳಿದನು. ಹೆಂಗಸಿನ ಗರ್ಭಕೋಶವೇ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನಿಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಇವನು ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸದೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ರಾಜನು ಅವನನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕರೆ[illegible]. [illegible] ಅವನು ಕೊಡಗಿ[illegible] ಬರ[illegible]ಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಸರಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ ವರೆಗೆ ಇವನ ವರ್ತಮಾನವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೮೩೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದನು. ಇವನು ವೀರಪ್ಪನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು [illegible]. ವೀರಪ್ಪನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವನಾದ ಒಬ್ಬ ಕೊಡಗನು ಇವನನ್ನು [illegible]ಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ವೀರಪ್ಪನಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ [illegible]ರುವುದರಿಂದ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ತಾನು ವೀರಪ್ಪನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಅಬ್ರಾಂಬರನು ಯಾರ ಕೂಡೆಯೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ವೀರಪ್ಪನೆಂದು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ತಾನು ಒಬ್ಬ ಬಡ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂದೂ ತಾನು ಎಲ್ಲರ ಸೇವಕನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೊಡಗು ದಿವಾನರು ಜನರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರೆಯನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಕೆಪ್ಟನ್ ಲೀಹಾರ್ಡಿಗೂ ಇವನಿಂದ ಏನೊಂದೂ ಅಪಾಯ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವನ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು ಈ ಜಂಗಮನ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ೧೮೩೪ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವನು ಕೆಲವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಡನೆಯೂ ಜಂಗಮರೊಡನೆಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಕೊಡ್ಲಿ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಸೋಮವಾರ ಪೇಟೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಾರಂಗಿಗೂ ಹೋಗಿ ದಳವಾಯಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು. [illegible] ನಿಂದಲೂ, [illegible]ಯಿಂದಲೂ ಸುಮಾರು ೭೦ ಮಂದಿ ಇವನ ಸಂಗಡಲೇ ಹೋದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ದಾಟಿಹೋದವರು ೪೦ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ. ಈ ೪೦ರಲ್ಲಿ ೧೧ ಮಂದಿ [illegible]. ಕೊಡಗನು ಒಬ್ಬನೇ. ಹಾಲೇರಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇವನು ವೀರಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ರಾಜಮ್ಮಾಜಿಯೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದ್ದಾಗಲೀ, ಕಾಗದ ಪತ್ರ ನಡಿಸಿದ್ದಾಗಲೀ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವನು ಸುಬ್ರಮಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ರಾಜಮ್ಮಾಜಿಯು ಒಂದು ಕೊರಳು ಹಾರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾಳೆಂಬ ಸಂಗತಿಯೂ ಬಯಲಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಬ್ರಾಂಬರನು ಹಾಲೇರಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಇವನು ರಾಜಮ್ಮಾಜಿಯೊಡನೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರ ನಡಿಸುತ್ತಾನೆಂಬ ಊಹೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಧಾರ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು.

ಕಂಚಮನ ಹೊಸ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇವನು ಕೊಡಗು ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಇವನ ಶಿಷ್ಯಮಂಡಳಿಯವರು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಇವನು ಕೊಡಗುರಾಜರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರುಮಾಲನ್ನೂ, ಇತರ ರಾಜ ಬಿರುದಾವಳಿಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದನು. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬೇಗನೇ ಒಂದು ದಂಗೆಯಾಗುವದೆಂದೂ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸೇರದವರೆಲ್ಲರೂ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವರೆಂದೂ ಇವನು [illegible] ಹೇಳಿದ್ದನು. ಇವನ ಕಡೆಯವರಾದ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಸವನನ್ನೂ, ಪುಟ್ಟಬಸವನನ್ನೂ ಮಲಬಾರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೈತೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತಂದರು. ದಿವಾನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನೂ ಈ ಜಾಹೀರುನಾಮೆಗೆ ಕಾರಣನೆಂದು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಇವನ ತಮ್ಮನು ೧೮೩೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಅಬ್ರಾಂಬರನನ್ನು ಕೈಸೆರೆಹಿಡಿದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಇವನು ೩೦ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅನಂತರ ಇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಇವನು [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದನು. [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಬಂದನು. ಇವನು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಇವನನ್ನು [illegible]. ಇವನನ್ನು [illegible] ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇವನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋದನು.

ಕೊಡಗು ದಂಗೆ.

ಕೊಡಗಿನ ದಂಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವದಾದರೂ ಆ [illegible] ಎಬ್ಬಿಸಿದವರು ಕೊಡಗರಲ್ಲ. ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುಳ್ಯ [illegible] ಗೌಡರು ಈ ದಂಗೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಈ ಗೌಡರು [illegible] ಹೋಲುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗೌಡರಿಗೆ ಕಂಪೆನಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂತೋಷವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗನ್ನು [illegible] ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯದಿಂದ [illegible]. [illegible] ಕೊಡಗು ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು [illegible] ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ [illegible] ಕಂದಾಯವನ್ನು [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. [illegible] ಮನಸ್ಸು [illegible]. ಈ [illegible] ಬಾಧೆಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. [illegible] ಬೇಸರ ಉಂಟಾಯಿತು. ದಿವಾನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನಿಗಿಂತಲೂ ಕೊಡಗು ದಿವಾನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಇವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಸರ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಗೌಡರ ದಂಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಗರ ದಂಗೆಯೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನ ತಮ್ಮನು ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಬ್ರಾಂಬರನೊಡನೆಯೂ ಸುಳ್ಯದ ಗೌಡರೊಡನೆಯೂ ಒಳಸಂಚು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ದಂಗೆಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದರು.

ಕಲ್ಯಾಣ ಬಸವನು ಸುಳ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಅಟ್ಟಿತೋಟಿ ರಾಮಯ್ಯನೊಡನೆ ಯಾವ ಉಪಾಯ [illegible] ತಯಾರಾಗಬೇಕು. [illegible] ೬೦೦೦ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. [illegible] ಈ ಸಂಗತಿಯು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ [illegible] ಕೊಂಡಿರಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಸವನು ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಆ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಸವನು ನಂತರ ತನ್ನ [illegible] ಗೆಯವನಾದ ಬಸವನೆಂಬವನನ್ನು ಸುಳ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನು ಮಲೆಯಾಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಅವನನ್ನು ವೈತೂರಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿಯು ದಿವಾನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಅವನು ರೆಸಿಡೆಂಟನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅವನು ಈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನನ್ನು ರಾಜದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ತಮ್ಮನಾದ ಅಟ್ಟಿತೋಟಿ ರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಅವನು ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆಗೆ ಜಮಾಬಂದಿಗೆ ಬಂದ ಕರಣೀಕ ದೇವಪ್ಪಯ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀರಣ್ಣ ಗೌಡ, ದೇರಣ್ಣ ಗೌಡ, ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಗೌಡ, ಮಂಜಯ್ಯ ಗೌಡ, ಸಂಕರ ಗೌಡ, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಗೌಡ, ಅಂತಣ್ಣ ಗೌಡ, ಕಾಂತಣ್ಣ ಗೌಡ, ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಗೌಡ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಕೈಕೆಳಗೆ ೬೦೦೦ ಕತ್ತಿ ಕೋವಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಭಟರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಟ್ಟಿತೋಟಿ ರಾಮಯ್ಯನು ಕರಣೀಕ ದೇವಪ್ಪಯ್ಯನೊಡನೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೊಡನೆ ಅವನು ಈ ಗೌಡ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೆಲ್ಲಾ ಜಮಾಬಂದಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ಬಂದೊಡನೆ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ ಕಡೆಯವರು ಬಂದು ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ದೇವಪ್ಪಯ್ಯನನ್ನೂ ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] ಓಡಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಕಲೆಕ್ಟರನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಂಪೆನಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಬೆಳಗಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರಿಗೆ ಬಂದು [illegible].

ಬೆಳ್ಳಾರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಡೆಯವರು ಅಟ್ಟಿತೋಟಿ ರಾಮಯ್ಯನಿಂದ ಈ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅವನನ್ನು [illegible] ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡಿದರು. ಅವನ [illegible] ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು [illegible]. ಅನಂತರ ಇವರು ನಿಜವಾದ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನು [illegible] ನೋಡಿ ಅವನ ಕಡೆಯವನಾದ ಬಸವನನ್ನೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಸವನೆಂದು [illegible] ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯೇ ಕಲ್ಯಾಣನ ಆಜ್ಞೆಯೆಂದು ತಿಳಕೊಂಡು ಬೆಳ್ಳಾರೆಯಿಂದ ಹೊರಟರು. ಬೆಳ್ಳಾರೆಯ ೬೦೦ ಗೌಡರಿಗೆ [illegible] ಗೌಡನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದನು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳ್ಳಾರೆಯಿಂದ [illegible] ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುತ್ತೂರಿಗೆ [illegible] ಕೊಂಡರು.

ಪುತ್ತೂರಿಗೆ ಸೈನ್ಯ ಸಹಿತ ಬಂದ ಕಲೆಕ್ಟರನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ವೇಷಬದಲಾಯಿಸಿ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆಗ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಸೈನ್ಯದ ಸುತ್ತಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕಾವಲುಗಾರರಾಗಿ ನಿಂತವರು ಇವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಬಂದರು. ಆಗ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅಟ್ಟಿತೋಟಿ ರಾಮಯ್ಯನು ನಡಿಸಿದ ಒಳಸಂಚು ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುಖ್ಯ ಗೌಡರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಅವನಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಗುಡ್ಡೆ ಬೀರಣ್ಣಗೌಡನು ರಾಮಯ್ಯನ ತಲೆ ಕಡಿದನು. ಆಗ ಅವನ ತಮ್ಮನಾದ ಶಿವಯ್ಯನು ಅಣ್ಣನ ಹೆಣವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅವನ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

[ಸಶೇಷ.]

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ

ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೩೫.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦.	ಅಂಚೆಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಮತ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧನೆ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಪಂಚಿಕ ... ಸಂಪತ್ತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುವು. ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟ ... ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಲಕ್ಷ್ಯವೇನು, ಮಾತಾ-ಪಿತೃ ಸೇವೆಯ ... ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಕರ್ತವ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಗವದ್ಗೀತಾವ್ಯಾಖ್ಯಸಾರ, ... ಅಥವಾ ಸತ್ಯವತಿಯ ಸತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆ, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಚಂದ್ರಿಕೆ, ಎಂಬ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುವು. ಸನಾತನಧರ್ಮ ಪರಾಯಣರಿಗೆ ಜ್ಞಾನರತ್ನಗಳು ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆರ್ಯ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬಯಸುವವರು "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ನಿಗೆ ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ನಾಲ್ಕುವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯಕಥೆಗಳ ಸಾರವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಪಾರಾಯಣ ಯೋಗ್ಯವಾದ "ರತ್ನ" ಒಂದನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು. ಇದರ ರವಾನೆಗಾಗಿ ಮಯವಿಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ... ಕಳುಹಿಸಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಅಮೃತಫಲವನ್ನು ಸವಿಯಿರಿ!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈ ಸೂ ರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝೂಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೂಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!!

ಹಸಿ ಆಮಲಕ ಇನ್ನು ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ದುರ್ಬಲತ್ವ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೆಗಡಿ, ಸ್ವರಭಂಗ ... ಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತು ನರಗಳ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, ರಕ್ತಕ್ಷೀಣತೆ, ಪುಷ್ಟಿಹೀನತೆ, ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿ ... ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೃಢಗಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಲೇಹವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಎಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕ್ರಯ 1 ಪಾನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪಾ. ರೂ 1—5—0, ¼ ಪಾ. ರೂ 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 78 ಚೈನಾ ಬಜಾರ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.

ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ. ಬ್ರಸ್‌ಬೇಟ್.

☞ ವಿವರ ಕೆಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈಗ ಜನವರಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ಉಡ್ಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ವ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡ್ಪಿಗೆ ತಲಪಿ ಉಡ್ಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. ಅತೀ ವೇಗವುಳ್ಳ ವ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು ಹನುಮಾನ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುರುಪುರ, ಕೈಕಂಬದ ಮಾರ್ಗ ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಜನವರಿಯಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. ಗುರುಪುರ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ ವಗೈರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಪಿನ ಯಾವದೊಂದು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಆ ತರವ್ಯಾಕ ಬಾಧೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು — ಹೊಸ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ಬಳಿ, ಕಲ್ಪಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.	**K. RANGA PAI,** Pro. City Motor Service, MANGALORE.

ಉಪವಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಜುವಾಣಿ

ತಾಂಬಾವನ.

...

ರೇಡ್‌ಕರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೌಡಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಸಂಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ... ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರಗಳ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ,

ತಿರ್ಪ್ಪನಲ್ವೇಲಿ ... (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ)

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

ಎರಡು ಕೇವಲ ಉಚಿತ.

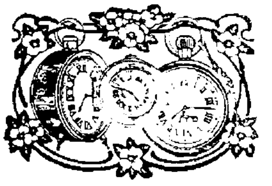

... ಕೇವಲ ಉಚಿತ ... ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ...

...

The London Watch Company

(Depot 19.)

Armenian Street, CALCUTTA

ದಿ ಜನರಲ್ ಷೆಲ್ಲಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಬೇರೆ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ... ಮದುವೆ ಹೊಂದಿಸ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ... ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,

ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸಂಪಾದನ ಅರ್ಥಾಭಾವವು ಮಿತಿಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಆಲೋಚನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಸಿವಿಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿರುವ ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು. ಇವರು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸನಡಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತನಿಖಿ ನಡಿಸಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮೊದಲು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಸಿವಿಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯವೂ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯವೂ ತನಿಖಿ ನಡಿಸುವರು. ಇವರು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ, ಭತ್ತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಯೋಗ್ಯವಿತ್ತು. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೂ ಆಗುತಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಳ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ಥಕವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ನಡೆದಂತೆ ಉಗ್ರಾಣಿ, ಮಾಗಣೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು, ಜವಾನರ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹಲವು ಮಂದಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರರನ್ನು ಪೋಲಿಸ ಕೊನ್ಸಟೇಬಲರನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಪೋಲಿಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಸುಪ್ರಿಡೆಂಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದಂತೆ ಆಗದಾರದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಮ್ಯಾಲೇಜನ್ನು ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಯಾಕಂದರೆ ಈಗ ಮೋಟಾರು ಚಲಾವಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚು ತಗಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದ್ಲೆ ಭಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ಜ್ಯುಡಿಶಿಯಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕೆಲಸದ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಟಪ್ಪಾಲು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟುಮಾಸ್ಟರುಗಳ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಹಲವು ತರದ ಮುನಾಫೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೋಷವು ಬರಲಾರದು. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ನೌಕರರಿಗೆ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಅದೇ ಹಣದಿಂದ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲವು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಬಾರದಂತೆ ನಡಿಯುವ ಹಾಗೂ, ದೇಶದ ಹಣವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾಳಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವಿತ್ತು.

ಅಫಘಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂತವರು ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನವನಾಗರೀಕತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲು ಸಾಧಿಸಿ, ಮಾನಹಾನಿ, ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ನವನಾಗರೀಕತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು ಆಗಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳಾದರೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರಾರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅರಸನೆಂಬಂತೆ ನಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅಫಘಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅರಸುತನದ ಆಶ್ರಿತೆಯ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಗೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹತ್ತಿವಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ವಸ್ತ್ರ [illegible] ಕಡಿಮೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನ್ಯದೇಶದ ವಸ್ತ್ರದ ಕ್ರಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅನ್ಯದೇಶದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯದ ವಸ್ತ್ರದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯದೆ. ದೇಶೀಯ ವಸ್ತ್ರದ ಕ್ರಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅನ್ಯದೇಶದ ವಸ್ತ್ರದ ಕ್ರಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸುಂಕವನ್ನು ಏರಿಸದೆ ಉಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರುಷ ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ಏರಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯು ನಡಿಯುತ್ತೇದೆ. ಇದರಿಂದ ಲಂಕೆಶಯರಿನ ಗಿರಣಿಗಳ ಮಾಲಕರಿಗೆ ಬೇಸರ ಉಂಟಾಗಲಾರಂಭಿಸಿಯದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯವರಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಡಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿಯ ಗಿರಣಿಗಳ ಮಾಲಿಕರು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಯಾರಿಸಲು ತೊಡಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಡ ಜನರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುವದು.

ರೈಲುವೆ ಬಜೇಟ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ರೈಲುವೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದಂದಿನಿಂದ ರೈಲುವೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆಯು ನಡೆದು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ಮೊಕ್ರೂರಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರ ಕಾರ್ಯವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡಿಯದಂತೆ ಹಲವು ತರದ ತೊಡಕುಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯು ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಏನೋ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಯಾರಿಸಿರುವರು. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ರೈಲುವೇ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ಟ್ಯಾಮನ್ ಕಮಿಶನ್ ಏನಾದರೂ ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವದೂ ಕಳುಹಿಸದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವೂ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಅನುಭವವು ಸಿಗಲಿ. ತದನಾಯಿತು ನಂತರ ಸಿಪ್ಪನ್ನ ಮೆಂಬರು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಅನುಭವಗಳು ಸಿಕ್ಕಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಯಿತು. ಇನ್ನ ಒಂದು ಬೇರೆ ಕಾರಣವು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣವು ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮೆಂಬರು ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದುದರಿಂದ ತಿರಿಗಿ ಮೆಂಬರ ಚುನಾವಣೆಯಾಗದೆ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಗಳು ನಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಟ್ಯಾಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಾರದೆ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರವೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಸರಕಾರವು ರೈಲುವೆ ಅನುಭವಸ್ಥರಿಂದಲೇ ತನಿಖೆ ನಡಿಸುತ್ತಲಿರುವರಂತೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು ಹಿಂತೆಗಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ಮದರಾಸು ಬಜೇಟ್

ಈ ವರುಷದ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದ ಬಜೇಟು ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರುಷಗಳ ಹೊಣೆಗೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ದ್ವಿದಳರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹಲವು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದೊದಗಿಯದೆಂದೂ ಈಗ ದ್ವಿದಳರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಸಂಭವವು ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯ ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಶುಭಸೂಚನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯು ೧೪೦೦೦ ಚದರ ಮೈಲು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ೪೨ ಮಿಲಿಯ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಲದೆಂದೂ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವವರಾದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ವಿಧಿಸಿದರೂ ಅದು ರವು ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆಯೇ ಬೀಳುವದೆಂದೂ ಅವರ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದೆಂದು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಕಾನೂನುಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಚಳವಳವು ನಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತಲಾಗೆ ಈ ವರುಷ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಚಳವಳದಿಂದ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ಮುನಾಫೆಯಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು ೩೦ ವರುಷಗಳು ಬೇಕಾಗುವವು. ಈ ವರುಷದ ಕೊರತೆಕ್ಕೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಜೇಟು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಯದೆ. ಇದರಿಂದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹುಡುಕುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲಾಖಾ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸಂಬಳ ಭತ್ತೆ, ಮೈಲೇಜ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದರೆ ಕಂದಾಯವು ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

[illegible]

[illegible]

ಇತರ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವರು.

* * * *

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲಿನ ಅತಿಶಯ ಪ್ರೇಮವೆಂದರೆ ಇದೀಗ!

* * * *

ಜಾತ್ಯೋದ್ಧಾರದ ಬಯಕೆಯುಳ್ಳ ಸರಕಾರವೆಂದರೆ ತುರ್ಕಿ ಸರಕಾರವೇ ಸರಿ.

* * * *

ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ದೊರೆವುದು. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಬಾರದೆಂದು ಬಲವಾದ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ.

* * * *

ಇದೀಗ ಆದರ್ಶ ಸರಕಾರವಲ್ಲವೆ!

* * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಅಹಮದಾಬಾದದ ಯುವಕರಳದವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರು.

* * *

ಜಿ ಐ ಪಿ ರೈಲುವೇ ಮುಷ್ಕರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ರಾಜಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಂತೆ

* * * *

ಈಗಲೇ ಇದು ರಾಜಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಮುಷ್ಕರವು ಊರಿಡೀ ಗೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬಬಹುದೇನೊ ಎಂಬ ಭಯ!

* * * *

ಅಫಘಾನದ ಮಾಜಿ ಅಮೀರರಾಗಿರುವ ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರು ಪುನ ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹೊರಟಿರುವರಂತೆ. ನಾದಿರಖಾನರು ಶರೀರ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

* * * *

ಅಫಘಾನದ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ [illegible] ವರುಷಗಳೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೊ!

* * * *

[illegible] ಎಡಿಶನಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ [illegible] ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಡೆದವರು [illegible] ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

* * * *

[illegible] ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಹಿಸಿ [illegible] ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವೂ [illegible] ಇಂತಹ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವದು ತೀರ ಶೋಚನೀಯ.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
							ಉ	ಅಸ್ತ
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.49	6.38
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.48	6.39
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.48	6.39
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.47	6.39
5	ಬುಧ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.46	6.39
6	ಗುರು	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.46	6.39
7	ಶುಕ್ರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.45	6.39

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

ತಾರೀಖು Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು)				Rainfall. ಮಳೆ	
	Maximum		Minimum		ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ
22	89— 3		75— 4		—	—
23	92— 0		76— 3		—	—
24	93— 5		75— 4		—	—
25	91— 4		72— 3		—	—
26	90 — 8		70— 8		—	—
27	94 — 3		71-- 0		—	—
28	69 — 1		70— 5		—	—
						163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು	ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
[illegible] ...	6 – 8	6 – 14
[illegible] ...	6 – 0	6 – 0
ಹೊಸ ರಾಶಿ ...	5 – 0	5 – 10
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ ...	6 – 4	7 – 0
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ [illegible] ...	11 – 0	11 – 8
[illegible] ...	6 – 4	6 – 10
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ [illegible] ...	6 – 2	6 – 4
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	14 – 0	13 – 0
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	7 – 12	8 – 4
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	16 – 8	18 – 8
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	13 – 0	15 0
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	16 – 0	24 0
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	14 – 0	15 0
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	14 – 8	–
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	46 – 0	55 0
[illegible] ಗೋಣಿ [illegible] ...	4 – 0	4 - 4
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	78 – 0	84
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	31 – 0	–
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	28 – 12	33 – 12
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	5 – 12	7 – 0
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	7 – 12	8 6
[illegible] ...	7 – 12	8 4
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	3 – 3	3 5
[illegible] ...	6 – 8	10 – 8
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	8 – 8	8 – 12
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	2 – 8	3 – 12
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	275 – 0	300 – 0
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	400 – 0	–
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	32 – 0	36 –
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	2 – 12	3 –
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	42 – 8	45 – 0
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	18 – 4	18 – 8
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	22 – 0	23 – 0
[illegible] ...	14 –	–
[illegible] ಮುಡಿ [illegible] ...	17 – 0	17 – 8
[illegible] ...	13 – 7 6	–
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible]	35 – 0	40 – 0
[illegible] ಮಂಡಿ [illegible] ...	300 –	310 – 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್, Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು, ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ವಿಶೇಷವಾದ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ, [illegible] ಸ್ಟೇಶನ್ ಆದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ [illegible] 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿ [illegible] ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕಣ್ಣನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಆಯಾ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ [illegible] ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಶನಿಗೂ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ [illegible] ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ದೊರಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಢರಪುರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೇಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯೂರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ
ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO, LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವವು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಡಬಿದರೆ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ [illegible] ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ನಾಲ್ಕೇ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಶಾಸನ [illegible]

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ **ಗೋಕರ್ಣ**ಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ತರೀಕೆರೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible]

[illegible] . . . ೯
[illegible] . . . ೯೧೦
[illegible] ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ [illegible]
[illegible] . . . ೧೧
[illegible]
[illegible] . . . ೫
[illegible] ಸಂಗ್ರಾಮದ ವೀರರು . . . „
[illegible] ಮದ್ಯಪಾನ ಕ್ರಮ . . . ೪
[illegible] . . . ೧೩
ತಾ. ೨–೩–೩೦ನೇ ಅಧಿಕ್ಷವಾರ . . . „
ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಹಾರಗಳು . . . ೧೫
ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ . . . „
ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ೧ . . . ೨

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೨೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೩೦.

ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ.

ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರವು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧವನ್ನು, ಶರಾಬು ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದುದೆಂದು ವಾದಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರಚಾರಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತುರದಿಂದಿದ್ದ ಮದ್ರಾಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆತ್ಮಾತುರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವೂ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿಗಳು ನೇಮಕವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವು ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪೂಂಜರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಚಳವಳದಿಂದ ಮದ್ಯಪಾನವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಈ ಬಾರಿಯ ಬಜೆಟು ಭಾಷಣದಿಂದ ತೋರಿಬರುವುದು. ಈ ವರ್ಷದ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ೫೭ ಲಕ್ಷ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿರುವದಲ್ಲದೆ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿರುವರು. "ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರೂ, ಜನರೂ ಕೂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗುವ ಈ ಚಳವಳವು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಲಾರದೆಂದು ನಾನು ನೆನಸಲಾರೆನು" ಎಂದು ಮಿ. ಮೋಯರರು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಆದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಬಕಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದೂ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳುಂಟಾದಂತೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಖರ್ಚುದರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಬರುವುದರಿಂದ, ಅಬಕಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆಂದು ಹಲವು ಮಾತುಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸಿರುವರು. "ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲೇ ತಾನಾಗಿ ಅದರ ಬದಲಿನ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಆಳುವಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಅನುಕರಿಸಿ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಈ ತೆರಿಗೆಯೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ, ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೊರಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ತೆರಿಗೆಯೂ ನಿಲ್ಲುವ ಸಂಭವವು ಕಷ್ಟವಿದೆ" ಎಂದು ಮೋಯರರು ನಿರಾಶಾಜನಕವಾಗಿ ಹೇಳುವರು.

[illegible] ಮದ್ಯಪಾನವು ಎಂದರಲ್ಲಿ [illegible] ನಾವು ನೆನಸುವುದಿಲ್ಲ. [illegible] ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ವರ್ಜಿಸುವರಾಗಿಯೂ ನಾವು ನೆನಸಲಾರೆವು. "ಮದ್ಯಪಾನವು ಅತೀ ಕಠಿಣವಾದ ವ್ಯಸನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯದೆಂದೆಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಾಫಿ, ಸಿಗರೇಟು ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಸನಗಳು ದಿನದಿಂದ ದಿನ ಹರಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟೂ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಸನಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ, ಮದ್ಯಪಾನಿಗಳು ಬರೇ ಉಪದೇಶದಿಂದ ತಮ್ಮ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವರೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕುಡುಕತನದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬೆಳೆಯದಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಈ ಚಳವಳಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದೇ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಚಾರ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹತ್ತಿರ Picketing ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದ್ದುದಾದರೆ ಚಳವಳವು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬರೇ ಉಪದೇಶವು ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳದಿಂದ ನಡೆಯುಬಂದಿದೆ. ಜಾತಿಗಳೂ, ಸಂಘಗಳೂ, ಪ್ರಮಾಣಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ, ಜಾತಿಕಟ್ಟುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದುದಿದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರವೂ ಈಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರೀ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಈಗಿನ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿನ ಯಾವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗಿನ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವು, ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ, ಒಣ ಆತ್ಮವಂಚನೆ (Self Deception) ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ; ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ತಮ್ಮ ಲಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಸೋಗಲ್ಲದೆ ಇದು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಬೇರೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಉತ್ತಮ

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

– [illegible] ಶಿವಗಂಗಾ [illegible] ಬ್ರಾಹ್ಮಣ [illegible] ಕಲ್ಪನ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ [illegible] ಈ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು

– ಅಮೀರ [illegible] ಭಯಂಕರವಾದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಆಸ್ಥಾನ [illegible] ಅವರ [illegible] ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರು [illegible] ಕಾಬೂಲಿಗೆ [illegible] ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

– ಲಂಕಾಶೈರಿನ ಹತ್ತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಂದೊದಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುವುದು. ವರ್ಷದ ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. [illegible] ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ.

– ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲ್, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. [illegible] ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನವರು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಅವರು [illegible] ಮಾಡಿರುವರು. ಅವರು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬರುವವರಲ್ಲಿರುವರು.

– ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ಮಾಜಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರು ಇಸ್ತಾಂಬೂಲಿಗೆ ಟರ್ಕಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರು ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬರುವರೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ [illegible] ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

– ಇಟೆಲಿಯ ಬೋಲೋಗ್ನಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಯೇ ಹಿಮದ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಬಿದ್ದು ೧೩ ಮಂದಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವರು. ೫ ಮಂದಿಗಳು ಗಾಯ ಹೊಂದಿರುವರು. ಹಲವು ಮನುಷ್ಯರೂ, ದನಕರುಗಳೂ, [illegible] ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ.

[illegible] ಯಾಗಿ [illegible]

– [illegible] ಹೆಂಗಸು ಹಗಲು [illegible] ಕತ್ತಲು. ಅವಳು [illegible] ನಡೆಸಿರುವಳು. ಅವಳು ಗಂಡು ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು [illegible]

– ಕಾಂಬೋಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿನ ನೆಲವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಗಡುಗಳಿಂದಲೇ ಮುಚ್ಚಿರುವರು. ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ದೇವಳದಲ್ಲಿ ಹಲವಿವೆ. ಈ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನವರತ್ನಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಬುದ್ಧನ ಹಲವು ಬಂಗಾರದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳವೆಯಂತೆ. ದೇವಳದ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಹಳವಿರುತ್ತವೆ.

– ಲಾಹೋರದ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

– ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರಾದ ಮಿ. ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯೀಲ್ ಖಾನರವರು ಡಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿರುವರು.

– ಕೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ರೋಗವು ಬಹಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಇದು ವರೆಗೆ [illegible] ಮಂದಿಗಳು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು.

– ಮದರಾಸಿನ [illegible] ಬಾಂಬು ತಯಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವಂತಹ ಪಿಕ್ರಿಕ್ ಎಸಿಡ್ ಎಂಬ ವಿಷದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ೪ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿರುವರು.

– ಸಿಂಧೂ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಏಲಂ ಈ ವರುಷ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಭರದಿಂದ ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದರ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

– [illegible] ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಬಳವನ್ನು [illegible] ಕೊಡದಿದ್ದುದರಿಂದ ಸುಮಾರು [illegible] ಮಂದಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಮುಷ್ಕರಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದ ಗಿರಣಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಂಘದ ಕೆಲಸಗಾರರೇ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರುವರು. [illegible] ಕಾರ್ಯಾಲಯದ [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

– [illegible] ವಿಚಾರಣೆಯು [illegible] ನ್ಯಾಯಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ [illegible] ಗುಂಡನ್ನು [illegible] ಹೊಡೆದು, [illegible]

– [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ತೋಟೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹಲವು ರಿವಾಲ್ವರು ಗಳನ್ನೂ ಗುಂಡುಮದ್ದನ್ನೂ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು [illegible] ದೊರಕಿವೆಯಂತೆ.

– [illegible] ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ [illegible] ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿರುವರು.

– [illegible] ಜಿಲ್ಲೆಯ [illegible] ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೈದಿಗಳ [illegible] ಸೇನಗುಪ್ತರವರು [illegible] ಉಪವಾಸವನ್ನು [illegible]

– ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ ಡಿಲ್ಲಿಯ ಮಿ ಟಿ. ಎ. ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬವರ [illegible] ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು [illegible] ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹಲವು [illegible] ಬಂದಿರುತ್ತವಂತೆ.

– ಮ. ಗಾಂಧಿಯವರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೆ [illegible] ಯಾವ ವಿಧದಿಂದ ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಒಂದು ಸಭೆ [illegible] ಆಚಾರ್ಯರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು.

– [illegible] ಮುಖಂಡರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. [illegible] ಕಳೆದವಾರದ ಮಂಗಳವಾರ [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಿರಿದರು.

– ನಾಸಿಕ [illegible] "ಕಾಳ ರಾಮ"ನ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವವರಲ್ಲಿರುವರು

– ಜಿ. ಐ. ಪಿ. ರೈಲುವೇ ಮುಷ್ಕರವು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಕಡೆಗಟ್ಟಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು.

– ಅಲಿಪುರದ [illegible] ಅಪರಾಧಿಗಳಾದ ಕೈದಿಗಳು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಎರಡು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಕೈದಿಗಳ [illegible] ಸರಿಯಾಗಿ [illegible] ಆಹಾರವನ್ನೂ ಉಡಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರ ದೂರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು — [illegible] ತಂಡದವರ [illegible] 'ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ನಾಟಕವು, [illegible] ಗಾಯನ, ನಾಟ್ಯ [illegible] ನಡೆಯುವವು.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಸಭಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್. [illegible] ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ [illegible] ನಾಟಕವನ್ನು 'ಬುಧವಾರ 'ಮಹಾ ಭಾರತ'ವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದು [illegible] ದಿನ ಥಿಯೇಟರ್ [illegible] 'ವೀರೇಶಾ ಪರಿಣಯ' ನಾಟಕವನ್ನೂ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. — ನಾಳೆ ಶನಿವಾರ ದಿನ [illegible] ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ 'ವೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು' ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವರು. ಇದೇ ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೊನೆಯ ನಾಟಕವಾಗಿದ್ದು ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಅವರು [illegible] ತೆರಳುವರು.

[illegible] ಟೌನ್ ಬೇಂಕಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾ ಸಭೆಯು [illegible] ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ [illegible] ಬೇಂಕಿನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿಸುವದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ. [illegible] ದಯಮಾಡಿ ಬರಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದವರು [illegible] ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ನಾಟಕ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

[illegible] ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ [illegible] ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು.

ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ನಾಟಕ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿನೋದಾವಳಿಗಳು ನಡೆಯುವವು. [illegible] ಬಿ. ವಿ. ಕೈಲಾಸಂ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ [illegible].

ಕಾಸರಗೋಡು — [illegible]

ಗುರುಪುರ — [illegible]

[illegible]

ಕಾಪು — [illegible]

[illegible]

[illegible] ಗಾಯನವನ್ನು [illegible] ಯಾಕೆ [illegible]?

[illegible]

[illegible]

ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಮಹಾಸಭೆಯು ಕಳೆದ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. [illegible] ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯು [illegible] ಸೂಚನೆ.

ಬೈಲೂರು — [illegible] ಅಧ್ಯಾಪಕರ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible]

ಕಾರ್ಕಳ — [illegible]

ಕೆದಿಲ — [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ — [illegible]

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ತಯ್ಯಾರಿ.

ಮುಂದೆ ತಾನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿರುವ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನವಜೀವನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು. [illegible] ರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, [illegible] ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಬಾರದೆಂದೂ, [illegible] ಚಳವಳವನ್ನು ಹೂಡಬಾರದೆಂದೂ, ಬದಲಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಮುಂದರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಬೋಧಿಸಿದ್ದರು. [illegible] ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಬಾಲಿಸಾ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಾಂಬು.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಜುನಾಗಡದ ಜಾತೀಯ ಜಗಳ.

[illegible]

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತು ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ... ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ... ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ... ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ... ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಅಶಕ್ತಿ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ ... ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧		ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ಗಕ್ಕೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ ,, ,, ,, ,,	೧— ४—೦.
	ಅರ್ಧ ,, ,, ,, ,,	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್,
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂಲ್ಕಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಎಂ. ಆರ್. ...

ಯಾವ ಬಾಕೀ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ
ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು.
ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ವ ತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ
ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಗುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ
ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು
ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು
ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್. ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್.

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೀಳೇ ಎಣ್ಣೆ ಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ಸಾಹಕವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷಿವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಅದಕಿ ಹೋಲಿ ಎಚ್ಚರ! ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹೊರ ಹೊಳಪಿನ ಮತ್ತು ಘಾತಕ ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜೋಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ಟಿಕೇಟನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಪ್ಯೂಮರ, ವಿಜಾಪುರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು. 1930ನೇ ಇಸವಿಯ

ಅಂದವಾದ ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿ	0	10	0
,, ,, ,, ,, ,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	14	0
,, ,, ,, ,, ,, , ಕನ್ನಡ ಮಿಟಿನೊಂದಿಗೆ	0	9	0
ಕನ್ನಡ ಮಿಟಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಸ್ಟಿಫ್ ಬ್ಯಾಂಡು ಡ್ಯಾರಿ	0	8	0
ಕೆಲಿಕೊ ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಮಿಡಿಯಂ ಸ್ಯಾಜಿದ್ದು	0	8	0
,, ,, ,, ,, ಮುಚ್ಚಳದ್ದು	0	12	0

ದೊಡ್ಡ ಸ್ಯಾಜಿನ ಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ, ಸ್ಟಾಂಪು ಅಕ್ಟ ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಕಮಿಶನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ—

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

NOTICE.

Sealed tenders are invited for the conveyance of mails by motor between (1) Mangalore-Mudigere (2) Puttur to Moodbidri via Beltangadi and Venur (3) Karkala and Moolky separately for each line (4) Coondapoor-Byndoor & (6) Coondapoor-Hosangady on a fixed yearly subsidy to be paid in monthly instalments for a period of five years.

2 The contractor will be required to maintain light vans or buses for the purpose with closed compartments to secure the bags.

3 Mails will have to be conveyed between the post offices on the lines once daily up and down. The approximate monthly mileages between the stations are (1) 3600 miles (2) 2400 miles (3) 1200 miles (4) 1080 miles (5) 1440 miles (6) 1260 miles.

4 The contractor will be required to furnish security in post office savings Bank or cash certificates for an amount equivalent to two months' subsidy and enter into a formal contract. He will also required to meet the expenses for stamp duty for the execution of the agreement.

5. A schedule showing the full details of the services required and a specimen form of tender may be obtained on application during office hours at the office of the Superintendent of post offices Malabar division, Cannanore.

6. All tenders must be addressed to the undersigned by name clearly marked "Tender for mail contract" on the outside of the cover and must reach him on or before the 1—4—'30.

7. The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

(Sd) C. P. Pillai.
Superintendent of P. Os.
Malabar Division, CANNANORE.

[illegible]

ಅವರು ಅವಹಂಚಿದ ಸೊತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ... ಬೆಳೆಯ ಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ... ಹೆರಳೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂ ... ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಂಟವಾಳ ಸೆಂಟರಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ 1929—30ನೇ ವರ್ಷಾವಧಿ ಮಹಾಸಭೆ.

ಈ ಸೆಂಟರಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ವರ್ಷಾವಧಿ ಮಹಾಸಭೆಯು ಬಂಟವಾಳ ಬೋರ್ಡು ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖು ... ಶನಿವಾರ ಬಂಟವಾಳ ... ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಯಸ್. ... ಬಿ. ಎ., ಎಲ್. ಟಿ. ಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ... ಘಂಟೆಯಿಂದ ... ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಜರಗಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಹಲವು ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಬಂಟವಾಳ ಬೋರ್ಡು ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ರಾ| ... ಸ್ವಾಗತ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ... ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ವರ್ಷಾವಧಿ ... ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಂದ ಓದಲಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ... ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಓದಿದರು. ಯಸ್. ಬಿ. ಯಸ್. ... ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ರಾ| ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೈಣೈ ... [illegible]

[illegible]

ಈ ಸಂಘದ ಮುಂದಿನ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಯು ... ಬಂಟವಾಳ ಬೋರ್ಡು ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗುವುದು.

ಬಂಟವಾಳ ಬೋರ್ಡು ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯ ವರ್ಷಾವಧಿ ವರ್ಧಂತಿ ಉತ್ಸವ.

ಈ ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯ ... ವರ್ಧಂತಿ ಉತ್ಸವವು ... [illegible]

ಬಿಸ್ಕೂಟುಗಳು.

ದರಗಳಿಗೂ, ಶರ್ತಗಳಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಮುಂಬಾಯಿ 9.

B. N. & Co,
BOMBAY, No. 9.

Telegram:—"New Biscuit"

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ವೀರರೇ!
ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಜವಾಹರಲಾಲರ ಸಂದೇಶ.

'ಭಯಾನಕವೂ ಆನಂದಮಯವೂ ಆದ ಹೋರಾಟವು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದೆ!'

"ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಭಯಾನಕ, ಗಹನ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಆನಂದದಾಯಕವಾದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಪುನಃ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ... 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು'. ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಳವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಗವೇನಾವುದು? ... [illegible]

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಳದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ... [illegible]

... [illegible]

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ,
ತಾ. ...-...-'30.

ನಾ. ಧೀ. ಮಂಕೀಕರ,
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಳ (ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖಾ).

[illegible]

ನೋಟೀಸು.

ಉಡುಪಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮುನಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

O. P. No 9/30.

1 H. ಸಂಜೀವ ರಾವ್, B. A. L. T.—H. ವಿಠಲ ರಾಯರ ಮಗ—ಮಂಗಳೂರು.

2 H. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ 3 H ರಮಾನಾಥ ರಾವ್ (ಮ್ಯಾನರ್)—H ವಿಠಲರಾಯರ ಮಕ್ಕಳು.

ಕ್ಷೇಮಚಿಂತಕರು—ನಾಲ್ಕನೇ ಅರ್ಜಿದಾರಳು.

4 ಕಮಲಾಬಾಯಿ—H ವಿಠಲರಾಯರ ವಿಧವೆ.

2, 3, 4ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರರು—ಉಡುಪಿ ಕಸಬಾ—ಅರ್ಜಿದಾರರು.

ಮತ್ತು

1 H. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ 2 H. ಆನಂದ ರಾವ್—H. ವಿಠಲರಾಯರ ಮಕ್ಕಳು.

1ನೇಯವನು ಮದ್ರಾಸ್. 2ನೇಯವನು ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಎದುರು.

ಇವರೊಳಗೆ

1ನೇ 2ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರರ ... ತಂದೆ ... ನಾಲ್ಕನೇ ಅರ್ಜಿದಾರಳ ಗಂಡ ... H ವಿಠಲರಾಯರು ... Oriental Govt. Security Life Assurance Co. Ltd ಈ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ... ಬೋನಸ್ ... ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ... 27—3—'30ಕ್ಕೆ ... ಆಕ್ಷೇಪ ... 10 ಘಂಟೆಗೆ ... ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪ ಅಪ್ಪಹೀರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

Dated, 27-2-30. }
Udipi, S. K. }

K. Ramanath Pai,
Pleader for petitioners

ನೋಟೀಸು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

O. P. No 44/1930.

ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ—ಉನಕೇರ್.

ರಂಗಮ್ಮ—ಅರ್ಜಿದಾರಳು.

ಮತ್ತು

1 ಪರಮೇಶ್ವರಿ ಮ್ಯಾನರ ರಕ್ಷಕ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್ಟ. 2 ಪಾರ್ವತಿ. 3 ಸರಸ್ವತಿ. 4 ಹೊನ್ನಮ್ಮ—ರೆಸ್ಪೋಂಡೆಂಟರು

ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆಂತ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವರೆ ಅರ್ಜಿದಾರಳನ್ನು ಈ ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡವರನ್ನು ಮೇನೇಜರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂತ ಮಗ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಅರ್ಜಿದಾರಳು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ತಾ. 13—3—1930ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಆಕ್ಷೇಪ ಇದ್ದವರು ಅವರವರ ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಸದರಿ ತಾರೀಕಿಗೆ ಸದ್ರಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

Mangalore, }
17-2-1930. }

K. Sadashiva Rao,
Counsel for petitioner

೩೦೦ ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ.

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ವಿಳಾಸವನ್ನೂ ರೋಗನಾಶಕ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆಯೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶೈತ್ಯಾನ ರಾ ಸ ವ.

(ಕಾಲರಾ, ವಾಂತಿಭೇದಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ.)

ನಾಡಿಕೃತ ಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹೊನ್ನಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿವಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ತಿಕ್ಕುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಟಿವಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿರುವ ೪ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಧಿಗಳನ್ನನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುವದು ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಚೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಪಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮೆಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ.

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಪ್ಪಗಿನ ಚರ್ಯೆ, ನಿರ್ಬಲ ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು, ಪೌರುಷತ್ವಹೀನ ದೇಹ, ಅಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವ, ನಿಸ್ತೇಜತನವನ್ನೂ, ಹೇಡಿತನವನ್ನೂ, ಅಂಜುಬುರುಕತನ, ಆಲಸ್ಯ, ಸ್ವಪ್ನದೋಷ, ಬೀರ್ಯದ ನೀರು, ಅಲಸ್ಯ, ಕೈಕಾಲುಗಳುರಿಯೋಣ, ಉರಿಮೂತ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಚಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, ಬೆನ್ನು ನೋಯಿಸೋಣ, ಸೊಂಟಶೂಲೆ, ಎಲ್ಲ ರಕ್ತದ ಮೂತ್ರರೋಗ. ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ವಾಸಿಯಾಗಿ ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಏಳು ಧಾತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯದಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಪ್ರತಿಮ ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನ ಶೂಲೆ, ಕೆಂಪು ಹಾಗು ಬಿಳಿ ಪ್ರದರ ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ತೆಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಕಳ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ತೊಲೆಯ ವರೆಗೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧-೪-೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೪, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧೧, ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಟಪ್ಪಿನ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5C Divison, ನಿಪಾಣಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರಮಾಣಿಮಿತ್ಯ ಮಹೌಷಧಿ.

ಇದು ಅರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷಕಾರಕ ವಸ್ತು ಯಾವದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ೧೭ ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರರು ವೈದ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿಪತ್ರಗಳು, ವರದಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅದ್ಭುತರೀತಿಯಿಂದ ಗುಣಕೊಡುವದು ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗಗಳು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗಗಳ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ಬಾಯಂತಿರೋಗ, ಹಡೆದ ನಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅತಿಸ್ರಾವ, ಕಾಲರಾ (ಮಾರಿಕಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಪ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ವಾತರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ನಾರಹುಣ್ಣು, ಶಸ್ತ್ರಗಾಯ, ಶಿರಶೂಲೆ, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ಪೀನಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳು, ಕಣ್ಣುನೋವು, ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹೂ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಆದ ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಅರಿವೆ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, ಕೋಡಿಗೆಮ್ಮು, ಮೈ ಹೊರಡೋದು, ಮತ್ತು ದಾಕ್ತರರಿಗೂ ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಯದೆಯಿದ್ದ ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವವು.

೧ ಕಾಲು ತೊಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ದರಕ್ಕೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ. ನಮೂನೆ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಸಹಿತ ತೊಲೆದ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ; ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ೮ ಆಣೆಯ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಳಿಸಲಾಗದು. ೨ ರೂಪಾಯಿ ಆರ್ಡರು ಬಂದರೆ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು. ಅದರ ಖರ್ಚು ೭ ಆಣೆ. ಆಕ್ಕ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಖರ್ಚು ೯ ಆಣೆ; ಡಜನದ ಒಳಗಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ತೆಕ್ಕೊಂಡರೂ ಕಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ೭ ಆಣೆ; ೧ ಕಾಲು ತೊಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದೇಸಾರೆ ೬ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ನು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚು ೯ ಆಣೆ; ೧-೨ ಒಂದು ಎರಡು ತೆಕ್ಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ೭ ಆಣೆ; ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸರಂಜಾಮು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಟ್ಲಿಯೊಡನೆ ಸಿಗುವದು. ಈ ಔಷಧವು ಮೊಹರು ಹೊಡೆಯದೆ ತಿಕ್ಕಲು ಉಳಿದ ಮಾಲು ಖರೆ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಅದರ ಬಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಅರ್ಕಶಫಾ ಇದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಬಿಡಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾ ವಗೈರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

☞ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
ಸಂಪಾದಕ ಅರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ
ಪೋಸ್ಟ ಕಾಗವಾಡ (ಬೆಳಗಾವ)

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3¼ರ ಸರಳ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತ ಕೊರ್ಜ (ಫ್ರೀಕೇಶ್ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡೋಣವಾಗುವದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]

ರಂಗಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಗಳು [illegible]

(ಮುಂದರಿದ್ದು.)

ಗಾಯಕ—[illegible] ಗಾಯನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿರಬೇಕು. [illegible] ಯಾವದೂ [illegible].

[illegible]—ಇವನು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ [illegible]ಗಳನ್ನೂ, [illegible]ಗಳನ್ನೂ ಅರಿತವನಾಗಿ ಅವು [illegible] ವಿವರಿಸಿ [illegible] ಶಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು. ಇವನಿಗೆ ಗಾಯನ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಕಲೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಜೋಯಿಸ—ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಯೋತಿಷ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾಗಿರಬೇಕು. ಗ್ರಹಚಾರ, ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವನಾಗಿದ್ದು ಗುಣವಂತನಾಗಿರಬೇಕು.

ನಟ (ಹಾಸ್ಯಗಾರ)

—ಇವನು ಚತುರ್ವಿಧದ ಹಾವಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರನಾಗಿರಬೇಕು. ಇವನಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧದ ಭಾಷೆಗಳು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. [illegible] ಕ್ರಮದ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿರಬೇಕು. ನವರಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿರಬೇಕು. (ಶೃಂಗಾರ, ವೀರರಸ ಮುಂತಾದವು) ಇವನು ಕವಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ವೇಷಧಾರಿಗಳಿಗೂ ಗುರುವಿನಂತೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಅನುಭವವುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು

ಗರ್ಗರಿಕ.

ಇವನ ತಲೆಯು ಬೋಳಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಖ ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಬಿಳೀ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಗರಿಕವನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡಿರಬೇಕು. (ತಾಳ, ಚಿಪಳಿ ಮುಂತಾದ ರಹಾಗಿರುವ ಗಾಯನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು)

ಸಭಾವಂದನೆ—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ತುಂಬಿದೊಡನೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂವರು ಸ್ತ್ರೀವೇಶಗಳು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಸಂಗೀತ ನಾಟ್ಯದಿಂದ ವಂದಿಸಬೇಕು. (ಈಗ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಟಿ, ದಶಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಚಂದಭಾಮಾ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಪ್ರಾಯದ ಬಾಲೆ) ಇವರು ಬಂದು ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಆಟದಲ್ಲಿ ಯಾವತರದ ವಿಘ್ನಗಳೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಆ ಹಾಡುಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯ—ಶಂಭುವಿನ ನಾಟ್ಯವು ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಲಿ. ತಾಳ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಹಾಡಲಿ, ಚಂಡೆಯನ್ನು ವಿಷ್ಣುವು ಬಾರಿಸಲಿ, ಸರಸ್ವತಿಯು ವೀಣೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸಲಿ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇರಲಿ, ಸಿದ್ಧರು, ಕಿನ್ನರರು, ಅಪ್ಸರರು, ಶ್ರುತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಾಡುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರಲಿ. ನಂದಿ, ಭೃಂಗ್ರಿರಿತ, ಇವರು ಮೃದಂಗ (ಮದ್ದಳೆ) ವನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿರಲಿ. ದೇವಮುನಿಯಾದ ನಾರದನು ಆಟದ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿರಲಿ.

ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ವಾಸಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಗೋ-ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನುವಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ತುಂಬಿರಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯು ಸದಾಯಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ ದಯೆಯು ಇರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳು ದಾನಯುಕ್ತಗಳಾಗಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವು ನೆಲಸಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳು ಸತ್ಯದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೆ ನಡಿಯುತ್ತಿರಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಯುವು ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲಿ!

ಕುಮುದವು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆಯೂ, ಚಕ್ರವಾಕಗಳು ದಿನಕರನನ್ನು ಕಾಯುವಂತೆಯೂ, ಚಾತಕ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮಳೆಯ ಮೋಡಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆಯೂ, ತುಂಬಿಗಳು ಅರಳುವ ತಾವರೆಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆಯೂ, ಕೋಗಿಲೆಯು ಮಾವಿನ ರಸವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆಯೂ, ಸತಿಶಿರೋಮಣಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಬರೋಣವನ್ನು ಕಾಯುವಂತೆಯೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲು ನಾನು ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಳೇ ನಾಟ್ಯಸಭೆಯ. ಕುರಿತು ನಾರದ ಕೃತ—ಸಂಗೀತ ಮಕರಂದದ.ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿಯದೆ.

[illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಕ್ರಿ.ಶ.ದಲ್ಲಿ ಆಳಿದ ಸಾರಂಗದೇವ [illegible] ವರೆಗೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ([illegible] ನಾಯಕರು ಇದನ್ನು [illegible] ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವರು) [illegible] ಇದೇ ಪದ್ಧತಿಯು ನಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಯಕ್ಷ-ಗಂಧರ್ವ ಗಾನ ಪಂಡಿತರು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಸಿದಂತೆ ಇದನ್ನೂ ಇಳಿಸಲು ಸಾಧನೆಯು ಬಲವಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಲಿದೆ ಇದರಿಂದ ಈ ಸಂಗೀತ ಮಕರಂದ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಕಾರನು ೧೧ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾಕರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇದು ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪುರಾತನದ ಗ್ರಂಥ ಭರತ ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ.

ರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿ ಗರ್ಗರ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಗೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಗರ್ಗರಿಕ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವೇಷಧಾರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಗರ್ಗರ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಗಗ್ಗರೆ ಎಂದು ಒಂದಿದೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಗ್ಗರಿ ಎಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗರ್ಗರಿಕನೆಂದರೆ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಗೆಜ್ಜೆಯೆಂದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಪಂಚ ತರದ ನಾಟ್ಯಗಳೆಂದರೆ. ೧. ಪತಿವ್ರತ ೨. ಅಪದಪ, ೩. ಸಿರಿಪೆತಿ, ೪. ನಟು, ೫. ಸಿರಿಂದಾ ೬. ಕಲುಕುಲ, ಎಂಬ ೬ ತರದ ನಾಟ್ಯಗಳು ಇವೆ.

ಆಚಾರ್ಯ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ,ಆಚಾರ್ಯ ರೆಂಬವರು ಇರುವರು. ಇವರು ಹಾಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಗಾಯನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಟ್ಯಕಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿರಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯವೂ, ಮುಖಲಕ್ಷಣವೂ ಇದ್ದು ಸಕಲ ಸುಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿರಬೇಕು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿರಬೇಕು.

ನಟನು ಚತುರ್ವಿಧದ ಅಭಿನಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚತುರನಾಗಿರಬೇಕು ನಾಟ್ಯಕಲೆಯನ್ನು ಅರಿತವನಾಗಿರಬೇಕು. ವಿಟಾಗಿರ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನೂ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ ಆಟದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕೊಡಂಗಿಗಳೆಂದರೆ ನಟ ಮತ್ತು ವಿಟಾಗಿರ.

ಅಲ್ಲದೆ ವೈತಲಿಕಾ ಎಂಬ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಾ ಪರಿಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಿರಬೇಕು. ಇವನು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಮುಖಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾಗಿರಬೇಕು ಒಳ್ಳೇ ಹಾಸ್ಯಗಾರನಾಗಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು **ಚಾರಣ** ಇವನು ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿ ಕುಣಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವನಾಗಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬನು **ಕೋಲಾಟಿಕ.** ಇವನಿಗೆ [illegible] ಕುಣಿಯುವನು, ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುವನು. [illegible] ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುವನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಸಭಿಕರ ಲಕ್ಷಣ—ಇವರಲ್ಲಿ [illegible] ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ ನೋಡುವವರೂ, ಸಾಧುಗಳೂ, ಸಾತ್ವಿಕರೂ, ಸಜ್ಜನರೂ, ಆಗಿರಬೇಕು.

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನು ದೇಶದ ರಾಜನೇ ಆಗಿರುವನು.

ಸಭಾ ಮಂಟಪವು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು ಊರಿನ ಜನರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಸಿಂಹಾಸನವಿರಬೇಕು. ಆದರ [illegible]ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲತೆಯಿರಬೇಕು. ರಾಜನ ಸಭಿಕರು, ರಾಜನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಅವನ ಹಿಂದೆ ಕೋಶಾಧಿಪತಿಯು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವನ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕವಿಗಳೂ, ಜ್ಯೋತಿಷರೂ, ಹಸುಬೆಯಂದಿರೂ ವೈದ್ಯರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರಾಜನ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅರಮನೆಯ ಇತರ ಹೆಂಗಸರು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಎಡಬಲದಲ್ಲಿ ಚಾಮರ ಬೀಸುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಿಲ್ಲುವರು. ರಾಜನ ಎಡಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಯಕರೂ, ವಂದಿಮಾಗಧರೂ, ನಿಲ್ಲುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಪರಿವಾರದವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ ಭಟರು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಆಯುಧಪಾಣಿಗಳಾದ ರಾಜ ಭಟರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಾ. 2—3—'30ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ

ಆವಾಲು [illegible] ಪೂರ್ಣ ಪರಿತ್ಯಾಗ [illegible] ದಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

[illegible] ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಂಗಡಿ ಮುದ್ರಿತ [illegible] ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕಲೆಕ್ಟರರ [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಆಚರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಅವರವರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಈ ವಿಷಯ ಏನು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಳಬಹುದು, [illegible] ಅವರಿಗಲ್ಲದೆ, ಇತರರಿಗಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಎಚ್ಚರವಾಗುವುದೆಂದು [illegible] ತಿಳಿಯುವುದು. ಪುತ್ತೂರು, [illegible] ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಗಿ ಇನ್ನು [illegible] ಅರ್ಜಿ [illegible] ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ [illegible]ಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯು ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ನಡೆದು ದೇಶ ಹಿತಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿರಿ.

ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಹಿಡಿದು ಜರಿಯಬಹುದು. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಯಂ ಆರ್ ಪ್ರಭು,

[illegible]

ನೋಟೀಸು.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿ. ಮುನಸೀಫ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ.

O. P. 13/1930.

[illegible] ಜನರು—ಅರ್ಜಿದಾರರು.

ಮಂಡೇಕೋಲು ಗ್ರಾಮದ ಮೃತ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಸೂಲುಪಡಿಯುವರೆ [illegible] [illegible], ತಮಗೆ ವಾರಿಸು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂತ ಆತನ ಹೆಂಡತಿ ಮ ಆತನ ಆರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡಾ [illegible] ಮೇಲಿನ ಅರ್ಜಿಯು ತಾ. 6—3—'30ಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಷೇಪ ಇದ್ದವರು ಆ ದಿವಸ ಹಾಜರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

Puttur, 19—2—30.

K. K. Shenai,
Pleader for Petitioners.

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

[illegible]

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

೧ ಆಂಟಿಕ (ಪತ್ತೇದಾರಿ)	೧-೪-೦	೬, ಕಂಠಾಭರಣ	೧-೪-೦
೨ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ,,	೧-೦-೦	೮, ನರವೀರ ಕಾಸಿಂ	೧-೪-೦
೩ [illegible] ,,	೦-೧೦-೦	೯ ಶಕ್ತಿಮಾಯಿ	[illegible]
೪ ಇಂದುಮುಖಿ [illegible]	೦-೧೦-೦	೧೦ ಸೌಭಾಗ್ಯ [illegible]	[illegible]
೫ [illegible] ,,	೦-೮-೦	೧೧ ಸಿಗಿದ್ದ ಕಲೆ	೦-೮-೦
೬ [illegible] ,,	೧-೪-೦	೧೨ [illegible]	೦-೮-೦

[illegible]

Liveliness—zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co. Ltd.
MANGALORE

[illegible]

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

[illegible]:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. | ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರವ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 | ತಂತಿ: "ಕೇಸರಿ" | ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು — [illegible] ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಾಚುಗಳು | [illegible]

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್; ಉಡುಪಿ. ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ [illegible] ಉತ್ತಮ ತಯಾರಿಯ, ವಾಚುಗಳೂ, [illegible]ಗಳೂ, ಟೈಮ್ ಪೀಸಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ [illegible] ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

[illegible] ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.
ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ [illegible] ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ರೋಗಗಳು.

[illegible] ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. [illegible] ಅದು ಇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. [illegible] ಅದು [illegible] ವಾಗಿ [illegible] ನಿಜವಾದ ಕಾರಣಗಳೇ ತಿಳಿಯದ ಮೇಲೆ ಅದರ [illegible]ಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದಾದರೂ [illegible]ಗಿರಲಾರದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳ [illegible] ಅಶಕ್ತತೆಯಾಗಿದೆ. ಕ್ಷೀಣ ಶರೀರಿಗಳಾದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅಶಕ್ತರಾದ ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಪಡೆಯುವರು. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬಾಳುವುದೇ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ.

ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮರ್ಮಾಂಗಗಳ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಾಲಿಸಿ ದೊಡ್ಡವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವರಿಗೂ ಇವರ ಗೂಢವು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡಲಾರರು. ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಆಹಾರವೇ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವೆನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಮಾತೃಸ್ತನ್ಯದ ಹಾಲಿನಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಆಹಾರವು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಹಾಲೇ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕರವಾದುದರಿಂದ ತಾಯಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನೇ ಉಣ್ಣುತ್ತಿರಬೇಕು. ತಾಯಿಂದಿರು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಶಾಲವಾದ ಸ್ವಚ್ಛ ವಾಯುವನ್ನೇ ಸೇವಿಸುತ್ತ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ [illegible] ಮೊದಲಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಆಹಾರವನ್ನೇ [illegible] ಇರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ವಿರ್ಮಗಟ್ಟಲೆ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಡುವಂತಹ ಪೆಟೆಂಟ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಲಾರದು.

ಎಲ್ಲ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳು ದೇಹಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವೈದ್ಯರು ತಿಳಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ರೋಗಿಗಳೂ, ಇತರರೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ವೈದ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಅನುಭವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತಮವೂ, ಅಗ್ಗವೂ, ಆರೋಗ್ಯಕರವೂ, ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂತಹುದೂ, ಬೇಗನೆ ಜೀರ್ಣಿಸುವಂತಹುದೂ ಆದುದು ವನಸ್ಪತಿ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಅದರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಆಹಾರವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ತಿನ್ನುವವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಧಾನ್ಯಗಳೂ, ಕಾಯಿಗಳೂ ಹಸಿಯಾಗಿ ಇರುವಾಗ ತಿಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರವು ಲಭಿಸುವುದೋ, ಅಷ್ಟು ಉಪಕಾರವು ಒಣಗಿದ ಅಥವಾ ಬೇಯಿಸಿದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ವನಸ್ಪತಿ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಭಕ್ಷಿಸಿದರೆ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಬೇಯಿಸಿದವಾಗಲಿ ಒಣಗಿದವಾಗಲಿ, ಅವುಗಳ ರಸವೂ, ಸಾರವತ್ತಾದ ಭಾಗವೂ ಹಾರಿಹೋಗುವದು. ತದನಂತರ ಆ ಆಹಾರವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಹಾಲು ಹಸಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಕುಡಿಯಲು ಉತ್ತಮವಾದುದಾಗಿದೆ. ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಹಸಿಯಾದ ಮತ್ತು ಆಗ ತಾನೆ ಗಿಡದಿಂದ ಕೊಯ್ದ ಲಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಆಗ ತಾನೆ ಗಿಡದಿಂದ ಕೊಯ್ದ ಲಿಂಬೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ವಿರಳ. ಲಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು ಕೆಡೆದ ಮೇಲೆ ಒಣಗಿ, ಅದನ್ನು ಬೇಯಿಸಿದಾಗ, ಉಪ್ಪಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರಸಿ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಮಾಡುವಾಗ ಲಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಡುವವು. ಆಗ ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿ ವರ್ಧನೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಾರದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಯೂ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವದು.

ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಹು ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಕೆಡದೆ ಇರಿಸುವಂತಹ-ಸಕ್ಕರೆ, ಉಪ್ಪು, ಅಲ್ಕೊಹಾಲು ಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಆಹಾರದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಂಧಿತವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸುವವು. ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಬಹು ಸಮಯದಿಂದ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತ್ಯವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, [illegible] ಯುದ್ಧಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ, ಇವು ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಹಸಿ ಆಹಾರವು ವಿಫುಲವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೆಟೆಂಟ ಆಹಾರಗಳ ಉಪಯೋಗವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರಲಾರದು.

ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಡುವ ಆಹಾರವು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಬಹುಸಮಯ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವದರಿಂದ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೂ ರುಚಿಕರವಾಗಿರಲಾರದು. ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಗೆ ದೋಷ ಬರುವುದನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಬಡತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಪೆಟೆಂಟ ಆಹಾರಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದೂ ಸರ್ವವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಉಪವಾಸವಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕೇಡನ್ನು ತಾವೇ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅವರ ಅಜ್ಞಾನವು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಲಿಬೀಳುವರು. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಬಡ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯರು ಈ ಡಬ್ಬಿ ಆಹಾರವಾದ ಧಾನ್ಯದ ಹುಡಿಯನ್ನೋ, ಒಣಗಿಸಿದ ಹಾಲನ್ನೋ, ಬಿಸ್ಕುಟನ್ನೋ, ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರು, ಅದನ್ನು ಬಡಗಿಯು, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕುಟುಂಬಿಕರನ್ನೂ, ಆರೋಗ್ಯವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಡವರು ಸಾಲವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುವರು. ಬಡವರ ಕಷ್ಟಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವವನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ವಿಷಯಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗುವದು.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಬರುವ ಮೊದಲು ತಾಯಿಯ ಹಾಲೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಹಾಲು ಇಲ್ಲದೆಹೋದರೆ, ದನದ ಹಾಲನ್ನು ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ, ಅಕ್ಕಿಯ, ಗೋಧಿ ಅಥವಾ ರಾಗಿಯ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಈ ಗಂಜಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಹಾಲನ್ನೂ, ಬೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆರಸಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಗಂಜಿ ಕೊಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೋ, ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕವಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನೋ, ಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹಸಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಬೇಯಿಸದೆ ಹಸಿ ಆಹಾರವನ್ನೇ ಉಣಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಯಾವ ದೋಷಗಳೂ ಉಂಟಾಗಲಾರವು. ಇದೇ ಪ್ರಥೆಯು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸುವ ಡಬ್ಬಿಯ ಆಹಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸುವಂತಹ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಉತ್ತಮವಾದುದಾಗಿದೆ. ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಡಬ್ಬಿ ಆಹಾರ ತರಿಸುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಬಡಜನರ ಸುಖವು ಬೆಳೆಯುವದು. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸುಗಳು ಉಳಿಯುವವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ದೇಶೀಯರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬೇಸರಿಸುತ್ತಾ, ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಈ ಆಹಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವದರಿಂದಲೇ ಜೀವನವು ಸುಲಭವಾಗುವದು. ಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬರುವದು.

ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬರೆಯುವರು:

"ಮೊದಲಾಗಿ ನಾನು ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆನೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ವಾಯು ಎರಡೂ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಮೂರನೆಯದೇ ಉಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಬಡವರಿಗಂತೂ ಅದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ದನಕರುಗಳು ಉಪ್ಪಿನ ವಿನಹಾ ಜೀವಿಸಲಾರವು. ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದುದಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೊರತು ಉಪ್ಪು ಉತ್ತಮ ಗೊಬ್ಬರವೂ ಆಗಿದೆ. ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಅತಿಶಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕಾಲಗಳ ಹಿಂದು ಮಣ ಉಪ್ಪಿನ ಕ್ರಯವು ಬರೇ ಹತ್ತು ಪೈಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಹತ್ತು ಪೈ ಬೆಲೆಯ ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವ ತೆರಿಗೆಯಾದರೋ, ೨೦ ಆಣೆಗಳು ಅಂದರೆ ೨೪೦ ಪೈಗಳು ಅಂದರೆ ವಸ್ತುವಿನ ಕ್ರಯದ ಶೇಕಡಾ ೨೪೦೦ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡಜನರು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಉಪ್ಪಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಗುಜರಾಥ, ಬಂಗಾಳ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತಹ ಹಲವು ಸ್ಥಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮಾಜಿ ಉಪ್ಪಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊರ್ವರ ಪತ್ರವು ಹೀಗಿದೆ- "ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಠಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಾಗ, ಕೋಠಿಗಳಿಂದಲೇ ಉಪ್ಪನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರಣ ಸಮಯ ಒದಗಿದಾಗ, ಉಪ್ಪಿನ ಕರವನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಿ ಮುಂದರಿಸಲು ಕಾಯದೆ ಭಂಗದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಜೇಬಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರಲಾರದು. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮದೇ ಎನ್ನುವ ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೊಳೆಯುವದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೋರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ."

~~~~

[illegible] ಕಾಲೇಜ [illegible] ಪ್ರಕಟನೆ.—

[illegible] ರಾ. ರಾ. [illegible] ಅವರ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ,

[illegible]

[illegible] ಪಂಚಾಯತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಪ್ರಯಾಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

[illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ [illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ [illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ [illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ [illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ [illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ

[illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ, [illegible] ಶಾಲೆ [illegible]

[illegible] ಶಾಲೆ.

[illegible]

[illegible] ಬೋರ್ಡ ಆಫೀಸ, } M. Shiva Rao,
ಪುತ್ತೂರು ತಾ. [illegible] } ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್,
ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ.
~~~~

[illegible]

1. [illegible] ಕ್ರಯ ದಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ದಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುದೋಷಗಳು, ಮುಟ್ಟು ನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ [illegible] ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible]. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೆ, ಒಂದು ದಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ಮೇಹ [illegible]—ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ದಿಳಿದು, [illegible] ದ್ರವವನ್ನು [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ದಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಅಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—[illegible]. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. [illegible] ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ [illegible] ಔಷಧ [illegible]

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

☞ ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್

FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3—4—0 ಮಾತ್ರ.

ಪೇಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಶ್ವತ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯ ವೈದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಿಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. [illegible] ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಕ್ಷಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಅಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗೆ ವಿಳಾಸ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು **Diamonds**

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ನೇರ ತರಿಸುವ ಚಲೋ ವಜ್ರಗಳು.

— ದಲಾಲರು —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್.
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ.

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ಕೋಟಿದವರಿಗೂ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚೆಕ್ ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಥಾಯಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಪ್ರಸ್ಥಮ (first quality Selected) ಎಮ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜ್ಯುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

‘ಅಂಬಾ ಶ್ರಾಯಿತ್’

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವದು—ಧಾರಣಾ ಶಕ್ತಿ ದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಹೊಸ ಸ್ರೀಕ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ರಾಧೆ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ‘ಶ್ರಾಯಿತ್’ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

೧ನೇ ನಂಬ್ರ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ೨ನೇ ನಂಬ್ರ ೮ ರೂಪಾಯಿ ೩ನೇ ನಂಬ್ರ ೪ ರೂ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೂಪಾಯಿ ೫೦ರಿಂದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ, ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ ಧರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ಹೊಗಿನಮನೆ,
[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ॥ ೧ ॥
[illegible] ॥
[illegible] ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. | ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಾರ್ಚ ೧೯೩೦. | (7 – 3 – 30.) | ಸಂಚಿಕೆ ೧೦

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

Head office:– UDIPI. | Branches:– COONDAPOOR & Mangalore.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:– ಉಡುಪಿ | ಶಾಖೆ:– ಕುಂದಾಪುರ. ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. [illegible] ರೂ. 2,25,000

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 31st January 1930

CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS		
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,020–0–0	1	Premises Building, Furniture etc	Rs [illegible]
2	Reserve and other funds	„ 1,34,105–4–[illegible]	2	Investment on G. P. Notes	„ 3,7[illegible],284 [illegible]
3	Deposits	„ [illegible],524 [illegible]	3	Investment on Approved Securities	„ [illegible]
4	Bills for collection as per contra	„ [illegible],147 [illegible]	4	Bills [illegible]	[illegible],147 [illegible]
5	Overdraft with bankers	„ 1,07,[illegible] 12 [illegible]	5	Sundries	„ [illegible]
6	Sundries including undisbursed net Profits	„ 85,507 [illegible]	6	Cash in hand & with [illegible]	„ [illegible]
	Total	25,33,628–7–11		Total	25,33,[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 6–2–'30. | N. ANANDA RAO *Secretary & Manager*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್ ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:– [illegible]

ದಂತಮಂಜನ:– [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

[illegible] ಇವರ [illegible]

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಆತ್ಮಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ.
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು – ದಿ ಗುಲಬ್ ಮಾರ್ಟ್, [illegible]

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	[illegible]	1 – [illegible] – 0
2	[illegible]	0 – 12 – 0
3.	[illegible]	2 – 0 – 0
4.	[illegible]	2 – 0 – 0
5.	[illegible]	3 – [illegible] – 0
6.	[illegible]	– 12 – 0
7.	[illegible]	1 – 0 – 0
8.	[illegible]	[illegible] – 2 – 0
9.	[illegible]	[illegible]
10.	[illegible]	1 – 4 – 0
11.	[illegible]	– 12 – 0
12.	[illegible]	1 – 12 – 0
13.	[illegible]	0 – 12 – 0
14	[illegible]	1 – 8 – 0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ [illegible]	2 – 8 – 0
16	[illegible]	3 – 0 – 0
17.	[illegible]	1 – 0 – 0

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ [illegible] ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

[illegible] ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible].

ವಿಳಾಸ –

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, [illegible], ಮಂಗಳೂರು [illegible]

[illegible]
[illegible] ಉಪಯೋಗವಾದ [illegible] 14
ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ಮುತ್ತಿನ ಸರಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಬದು ವರುಷಗಳ
ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು. ಪೆಕಿಂಗ್
ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 1—8—0.

F. M. S. ಆರ್ಡರುಗಳಿಗೆ ರೂ. 8—14—0 ಮುಂಗಡ.
ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

THE AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES, (DEPT. 49)
Post Box No 561, CALCUTTA.

[illegible]
[illegible] ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವನ್ನು [illegible] ದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಬೇಕಾದ ಕಾಲವು ಈಗ ಬಂದೊದಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ [illegible] ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ ನಂತರ ಯಾವ ಹಿಂಜರಿಯುವಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಂತರಾತ್ಮಿಕ ಶಂಕೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕಾದುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಪವಿತ್ರ ಅಹಿಂಸಾ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರುವವರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಆದರೆ ಅಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವರಂತೆ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ನೀತಿಮಾತ್ರವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಈ ಶಾಂತಿಮಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪೂರ್ತಿ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ—ಅಹಿಂಸೆಯೆಂದರೆ ಆಲಸ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಹೇಡಿತನವೂ ಅಲ್ಲ, ಔದಾಸೀನವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ತತ್ವವೂ, ತತ್ವಜ್ಞಾನವೂ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಇತರರ ಪ್ರಾಣಹರಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಇತರರಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ದುಃಖವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಆಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದ ತೇಜವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಲತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ತೋರಿಸುವುದೇ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಡಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಕರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಲೇ ಬೇಕು.

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ, ಕ್ಷೀಣಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಶೀತ, ಕಂಠಜ್ವರ [illegible] ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, [illegible], ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, ಶಂಕರರೋಗ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಮಾಂಸಾದ ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣಿಸುವುದು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ದ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆಬಂದು ಮರುದಿವಸ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:—ಪೌಂಡು 1½ಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಿಲ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works,
Arab Building Bombay, No.

ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ಇತಿಹಾಸ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮನ ಸ್ಥಾನವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಈ ಅರಸು ಕ್ರಿ. ಶ. [illegible] ವರೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ [illegible] ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ವೈಭವದಿಂದ ಆಳಿದನು. [illegible] ವಿಕ್ರಮ ವರುಷವೆಂಬ ಹೊಸದಾದ ಕಾಲಗಣನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಈ ಕಾಲಗಣನೆಯು ನೂರಾರು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿತ್ತು. [illegible]

[illegible]

ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] Life & times of Vikramaditya of Kalyan' [illegible]

ಧಾರವಾಡ, [illegible]

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು,
ಕ. ಇತಿಹಾಸ ಮಂಡಲ.

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು
ಸಜೀವವಾಗಿಯೂ
ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ
ಇರಿಸಿರಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲ
ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಉಷ್ಣವು ಕೂದಲು
ಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು. ಕೂದಲು
ಒಣಗಿ, ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ
ಉದುರುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
ಬ್ರಶ್ ಹಾಕುವಾಗ ಬೀಳುವುದು.

ಕೂದಲನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಿಸಲು ಒಂದು ಔಷಧಿಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಕೂದಲಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸ್ನಿಗ್ಧಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟ್ವಾಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮು ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಯೇ ಆಗಿರುವದರಿಂದ, ಅದು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನ ಜೀವನ್ನವನ್ನೂ, ದಾರ್ಢ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ತಲೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರಿಸುವದು.

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
(ಲಿವರ್ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ
ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜ
ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್
ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸು,
ಶಾಯಿ ಕುಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ
ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]ಯ
[illegible] ಔಷಧಗಳು

[illegible] —ಇದು [illegible] [illegible]ದ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. [illegible] ಈ ತೈಲವು [illegible] [illegible] ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible]ವುದು. ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ದಿನ್ನದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ 1—4—0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible]—ಚ್ಯವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible], [illegible], ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ[illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೂ [illegible] ವೃದ್ಧಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible]ಯಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿಶ್ರಣ!
ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

[illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂದೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ [illegible] ತಂಟನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಪ್ರಕೃತವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಕುಂಚಿತಮಾಡುತದೆ.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜ ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible] "[illegible]" [illegible]

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
[illegible]

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
[illegible], [illegible].

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

[illegible] [illegible] (ಸೆಕೆಂಡ್ [illegible]) ಕ್ರಯ ರೂ. 1-14-0 ಮಾತ್ರ. [illegible] [illegible] ಬಾಳಿ, [illegible]. [illegible] ಸಹಿತವಾಗಿ ರೂ 3-8-0. ನಂಬ್ರ 2 ರೂ. 4-0-0. ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 5-0-0. ([illegible] ಗೆರಂಟಿ ಇದೆ.)

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಅಗಲ.
[illegible] ಬರೆಯಿರಿ.

R. C. MUKERJEE,
18/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank, Limited, Mangalore.
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ESTABLISHED JULY 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Branches: Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, and Puttur.
ಬ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ [illegible] ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds „ 431,732—9—7	[illegible] ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು 431,732—9—7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462—2—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲಿ [illegible] ರೂ. 792,462-2-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years; 6% „ 1 Year	ಕಾಯಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] ಬಡ್ಡಿ ದರ 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ [illegible] 6¼% 1 ವರುಷಕ್ಕೆ [illegible] 6.
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ [illegible] ರೂ. 1000/- [illegible] ಬಡ್ಡಿ ದರ [illegible] 6¼

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50. and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice ~~deposits requiring~~ one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd.
Mangalore, 10—2—1930

K. Venkat Ro,
Secretary

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office Udipi *Established 1920.*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-	Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Issued Capital Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds Rs. 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
7—2—30

P. Laxman Nayak,
Secretary

THE MANGALORE TRADING ASSOCIATION

We have commenced our Chemist Department under the supervision of Dr. Mijar Nagappa Pai, Registered Medical Practitioner

Hours of Consultation at our Chemist Shop.	8 a. m. to 9 a. m. 1 p. m. to 3 p. m. 6 p. m. to 8 p. m.

Prescriptions will be compounded at all times of the day. We have also stocked various kinds of Patent Medicines.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಡಾ। ಮಿ. ಜಾರ ನಾಗಪ್ಪ ಪೈಗಳವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವೆವು. ಇವರು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ 8ರಿಂದ 9ರ ವರೆಗೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1ರಿಂದ 3ರ ವರೆಗೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ 6ರಿಂದ 8ರ ವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುವುದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಶನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆಂಟ್ ಔಷಧಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

[illegible]

[illegible] ಎಲ್ಲರೂ [illegible] ಹೋಗಿ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸೈನ್ಯದ ಎರಡು [illegible] ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ಓಡಿಹೋದರು. [illegible] ಮುಂದುಗಡೆ [illegible] ಕಲೆಕ್ಟರನ ಕುದುರೆಗೆ ಗುಂಡುತಾಗಿ ಅದು ಸತ್ತುಹೋಯಿತು. ಆಗ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಇನ್ನೊಂದು ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಷಿಡುವಳ್ಳಿ ದೇವಪ್ಪನು ಕತ್ತಿ, ಕಠಾರಿ, ಕೋವಿ ಸಬಳ, ಕುಳಿ, ದೊಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡ ೫೦೦ ಜನರೊಡನೆ ಪುತ್ತೂರಿಗೆ ಬಂದು ಕಲ್ಯಾಣನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಸೇರಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಸ್ತಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಕೂತರು. ಬಳ್ಳಿಗೆಯ ಬೀರಣ್ಣ ಗೌಡನು ೩೦೦ ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಂಬಳೆಯ ಹತ್ತರ ಮಾಯಿಪಾಡಿಗೆ ಬಂದನು. ಕುಂಬಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗಡೆಯು (ಸಣ್ಣ ಸುಬ್ಬಯ ಹೆಗಡೆ) ಮುನ್ನೂರು ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದನು. ಬೀರಣ್ಣನೂ ಮಂಜಯ್ಯನೂ ೫೦೦ ಮಂದಿಗಳೊಡನೆ ಕುಂಬಳೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಮಂಜೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿ ಉಳ್ಳಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತರು.

ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಗೌಡನೆಂಬವನು ತನ್ನ ಜನರೊಡನೆ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗವನ್ನು ಸುಲಿಗೆಮಾಡಿ ಬಂಟವಾಳ ದಾರಿಯಾಗಿ ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಬ್ಬೇಕರಿ ಎಂಬ ಮಾಪಳೆಯು ಜನಕೂಡಿಸಿ ಬಂಗಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸುಲಿಗೆಮಾಡಿ ಬಂಗಾಡಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಧೊರೆಯನ್ನೂ ಅವನ ಧೊರೆಸಾನಿಯನ್ನೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಧೊರೆಸಾನಿಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಹಿತ ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಬಂಗರಾಜನಿಗೆ ಆ ಧೊರೆಸಾನಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದನು.

ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ನಂದಾವರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಂದ ಮಲ್ಲಿಖಾನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಬಂಗರಾಜನು ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಾನು ತಿರಿಗಿ ರಾಜನಾಗಬಹುದೆಂದು ನೆನಸಿ ವಾದ್ಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಂಡು ನಂದಾವರ ಅರಮನೆಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು.

ಆಗ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ತಂದ ದ್ರವ್ಯದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣನ ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದರು. ಬಂಗನೂ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನೂ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹಂಚಿದರು. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ನಂದಾವರ ಅರಮನೆಯ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದರು.

ಅನಂತರ ಕಲ್ಯಾಣನು ಆನೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಬಂಗನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಕೂತು ಮಹಾಸ್ತಿಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಣಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ೭೦೦೦ ಸೈನ್ಯವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸುಭೇದಾರನ ಪ್ರಕಾರ ೭ ಮಂದಿ ಸುಭೇದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಗೌಡ, ಸೂಳ್ಯಶಂಕರ, ಗುಡ್ಡೆ ಬೀರಣ್ಣಗೌಡ, ರಾಮಯ್ಯ ಇನ್ನೂ ಮೂವರು ಸುಭೇದಾರರು ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಯಾಣನು ಇವರಿಗೆ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾನೂ ಬಂಗನೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಇವರು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದರು. ರಾಮಯ್ಯ ಸುಭೇದಾರನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕದ್ರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಜೈಲನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಾರ್ಕಾನಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲವರು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರು ಬಂದರದಲ್ಲಿ ಸುಲಿಗೆಮಾಡಿದರು. ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಠಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹಂಚಿದರು.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನೂರು ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರು ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದರು. ಇವರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತುಹೋದರು. ಕಲ್ಯಾ[illegible]

[illegible] ಬಂಗನೂ ಕಲ್ಯಾಣನೂ [illegible] ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಹದಿಮೂರು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಇವರ ಸ್ವಾಧೀನವಿತ್ತು. ರಾಮಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕರಣೀಕನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸೈನ್ಯವು ಬೆಳ್ಳಾರೆಗೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂತು. ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಡೆಯವರು ಓಡಿಹೋದರು. ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನನ್ನೂ ಬಂಗನನ್ನೂ ಕದ್ರಿಯ ಕಲ್ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಈ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು.

ಅಮರ ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಂಗೆಯಾಗುವಾಗ ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಮತ್ತು ಬೆಪ್ಪುನಾಡಿನ ಕೊಡಗರೂ, ಪಂಜ, ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಮತ್ತು ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಸೀಮೆಯ ಬಡಗರೂ, ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಾಚಾರದವರೂ ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದರು. ದಿವಾನ ಕುಂಟ ಬಸವನ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅಬ್ರಾಂಬರನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರುನಾಮೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಹಾಲೇರಿ ವಂಶಜನಾದ ಅಬ್ರಾಂಬರನ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡಗರು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಊರೆಲ್ಲಾ ವಾರ್ತೆಯು ಹಬ್ಬಿತು. ರಾಜಮುದ್ರೆ ಇರುವ ಈ ಜಾಹೀರುನಾಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಲಕಾವೇರಿಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕುನಾಡಿನ ಕೊಡಗರು ಇದನ್ನು ನಂಬಿದರು. ಇವರು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಬ್ರಾಂಬರನ ಕೈಕಾಗದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬೆಪ್ಪುನಾಡಿನ ನಿವಾಸಿಕರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಡಗರಿಗೂ, ಸುಭೇದಾರರಿಗೂ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ದಿವಾನರ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಕೊಡಗು ಸುಪರಿನ್‌ಟೆಂಡೆಂಟನಾದ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಲೀಹಾರ್ಡಿಯೂ ಕೂಡಲೇ ದಿವಾನರನ್ನು ಕರೆದು ಆಲೋಚಿಸಿ ದಿವಾನ ಪೊನ್ನಪ್ಪನನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದಿವಾನ ಬೋಪ್ಪನ ಸಂಗಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೈನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಪಾಜೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದನು. ದಂಗೆಗಾರರು ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೋಪ್ಪನು ಹೇಳಿದ್ದನು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾಜೆಗೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಿಸಲೆಘಟ್ಟದ ದಾರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಉತ್ತರಕೊಡಗಿಗೆ ಹೋದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಲಪುವಾಗ ಅವರು ಸಂಪಾಜೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆಂದು ವಾರ್ತೆಯು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆಗ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಲೀಹಾರ್ಡಿಯು ಬೋಪ್ಪನೊಡನೆ ಕಡಮಕಲ್ಲು ದಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಪಾಜೆಗೆ ಹೋದನು. ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಲೀಹಾರ್ಡಿಗೆ ದಿವಾನ ಬೋಪ್ಪನ ಮೇಲಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಿವಾನ ಬೋಪ್ಪನ [illegible] ದಿವಾನ ಪೊನ್ನಪ್ಪನು ಬೋಪ್ಪನ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಈ ಒಳಸಂಚಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಲೀಹಾರ್ಡಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಲೀಹಾರ್ಡಿಯ ಸಂಶಯವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಗ ಲೀಹಾರ್ಡಿಯು ಬೋಪ್ಪನನ್ನು ಕರೆದು 'ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ದಂಗೆಗಾರರೊಡನೆ ನೀನು ಹೋಗಿ ಸೇರು. ಹಿತಶತ್ರುವಾಗಿರಬೇಡ. ನೀನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಸೇರು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರುವೆನು. ಆಗ ನೀನು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೋಪ್ಪುವಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬಂತು. ಆಗ ಅವನು ಲೀಹಾರ್ಡಿಯೊಡನೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. 'ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಕೊ. ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಆ ದಂಗೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ದಂಗೆಗಾರರನ್ನು ಸಜೀವವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಕೊಲೆಪಾತಕರಿಂದಾಗಲೀ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಲೀಹಾರ್ಡಿಯ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿತು.

ದಿವಾನ ಬೋಪ್ಪುವು ಹೊರಟುಹೋದನು. ಬೆಪ್ಪುನಾಡು ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಡಿನ ಕೊಡಗರೆಲ್ಲರೂ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದರು. ಸುಭೇದಾರ ಅಪ್ಪಚ್ಚಣ್ಣನೊಡನೆ ೬೦ ಮಂದಿ

[illegible] ಇದ್ದರು. [illegible] ಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ರಾಜನ ಸ್ನೇಹಿತನೂ, [illegible] ವನ್ನು ನೋಡುವಷ್ಟು ಬಿಲ್ಲುಗಾರನಾದ [illegible] ಕಾಡಿಯನು ಬೋಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣವೇ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆಂದು ಶಪಥ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಇವರು ರಾಜಾ ದೃಟಿಕೆನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಟ್ಟದ ದಾರಿಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮುಂಚಿನ ಸುಭೇದಾರನಾಗಿದ್ದ ಮುದ್ದಯ್ಯನೂ, ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನಾಗಿದ್ದ ಅಪ್ಪಯ್ಯನೂ ಕಾಣ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಇವರಿಗೆ ಬೋಪ್ಪುವಿನ ಗುರುತು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಇವರು ದಂಗೆಯ ವಿಷಯ ಇವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಸರಿಯಾದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಬೋಪ್ಪುವಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬೋದ ಕಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಆದರುಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಸಂಪಾಜೆ ಕಣಿವೆಯ ಅರ್ಧದಾರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಆಯುಧಪಾಣಿಗಳಾದ ಕೆಲವು ನಾಲ್ಕುನಾಡಿನ ಕೊಡಗರು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಆಯುಧಗಳಿದ್ದರೂ ಇವರು ದಿವಾನನ ಮೇಲೆ ಕೈ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೋಪ್ಪುವು ಇವರನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಯವರಿಂದ ಹಿಡಿಸಿ ಅವರ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡಿಸಿದನು. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ದಂಗೆಗಾರರ ಗುಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೋಪ್ಪುವಿಗೆ ಹೇಳಿ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನದೆ ಓಡಿಹೋದನು. ನಾಲ್ಕುನಾಡಿನ ಸುಭೇದಾರನೂ ಈ ಒಳಸಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದನು. ಬೋಪ್ಪುವು ಅವನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಈ ಸುಭೇದಾರನು ತಪ್ಪಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಕಡೆಯವರು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಪಾತವಾಗದೆ ದಂಗೆಯು ಅಡಗಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡಗರು ಮಾಡಿದ ಈ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಈ ದಂಗೆಗಾರರು ಸುಲಿಗೆಮಾಡಿದ ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಂಗೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರಾದವರಿಗೆ ಹಂಚುವದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕೊಡಗರು ಇದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಸರಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನೂ ಮೂರು ತಲಾಂತರದವರೆಗೆ ಪೆನಶನ್ನೂ ಕೊಡುವದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟೆ ಪೀತಾಂಬರಗಳನ್ನೂ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರದ ಪದಕಗಳನ್ನೂ ಕೋವಿಗಳನ್ನೂ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಕೊಡಗರಿಗೆ ಬಂದು ಕೊಟ್ಟ ಬಂಗಾರದ ಪದಕವು ೭ ತೊಲೆ [illegible] ಸರಪಣಿಯೊಡನೆ ೧೦ ತೊಲೆ ಭಾರವಿದೆ. ಇದರ ವ್ಯಾಸವು ೩ ಇಂಚು. ಇದರ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗರ ವೀರರ ಚಿತ್ರವಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗರ ಪಿಚೆ ಕತ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಡಿ ಕತ್ತಿಯ ಚಿತ್ರವಿದೆ. ಇದರ ಸುತ್ತಲೂ [illegible] ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ "For distinguished conduct and loyalty to the British Government April 1837" ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷರ ರಾಜ್ಯಭಾರ.

ಕೊಡಗನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಏನೊಂದು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಬಾರದಂತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಗೌಡರನ್ನೂ, ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರನ್ನೂ ಸುಭೇದಾರರನ್ನೂ, ದಯಾರ್ಪತ್ ಕಚೇರಿಯನ್ನೂ ಮೂವರು ದಿವಾನರನ್ನೂ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಣಿಕನನ್ನೂ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಇರಿಸಿದರು. ರಾಜನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಈ ಎರಡೂ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು.

[ಸಶೇಷ]

[illegible]

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣೀ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿನಿ

[illegible] ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು,

[illegible] ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

[illegible] ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. **"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"** [illegible] ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೩—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆ, ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಮತ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧಕ, ಧರ್ಮವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗುವುವು. ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಜಯ, ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೀಯುತ [illegible] ಕಾವ್ಯವೇದ, ಮಹಾ-ಶಿಕ್ಷ [illegible] ಮುತ್ತುಗಳು, ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಚರಿತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹತ್ವದ ಲೇಖನಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಗವದ್ಗೀತಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಮಹಾಭಾರತ [illegible] ಸಹಸ್ರನಾಮ [illegible], ಎಂಬ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುವು. ಸನಾತನಧರ್ಮ ಪರಾಯಣರಿಗೆ [illegible] ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. [illegible] ಧರ್ಮ್ಯವಾದವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ನಿಗೆ ೧೫ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ನಾಲ್ಕುವರೆ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ೧೪ನೆಯ ಸಂಪುಟ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಪಾರಾಯಣ ಯೋಗ್ಯವಾದ "ರಕ್ಷೆ" ಎಂದನು **ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.** [illegible] ಕೊಡಬೇಕು, ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. [illegible] ನಂತರ ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಅರ್ಥವರ್ಧಕ [illegible]!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

ಇದು [illegible] ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದು [illegible] ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ [illegible], ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೋವು, ಸ್ವರಭಂಗ [illegible] ಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತು ನರಗಳ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, [illegible], ಪುಷ್ಟಿಹೀನತೆ, [illegible] ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಈ ಲೇಹವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಗಳನ್ನು **ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ** ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ [illegible].

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— **ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ**, 79 ಚೈನಾ ಬಜಾರು ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— **ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.**
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— **ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.**
ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— **ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.**
ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. **ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು,** ದ. ಕನ್ನಡ.
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— **ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ** [illegible].

☞ ವಿವರ ಕೆಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವೀಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈಗ ಜನವರಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ವ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. ಅತೀ ವೇಗವುಳ್ಳ ವ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ಬಸ್ಸೊಂದೇ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು ಹನುಮಾನ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ ಬಸ್ಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುರುಪುರ, ಕೈಕಂಬ [illegible] ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲುಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. ಗುರುಪುರ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ ವಗೈರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡವಿನ ಯಾವದೊಂದು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಂತೂ ಕಡವುಗಳ ಬಾಧೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಟಿಕೇಟು ಆಫೀಸು—
ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಶಾಂತಾವನ.

[illegible] ಉಪದಂಶವು ವಿಾರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ೧—೪—೦. (ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಹೊರತು)

ರೇಡ್‌ಕರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀಡಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಸಂಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರಗಳ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸರಾಫ ವ್ಯಾಪಾರಿ,
ಪೆಟ್ಟಾಪೇಟೆ, ಸೇಲಂ, (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ)

ಉಚಿತ! **ಉಚಿತ!!**

ಎರಡು ಕೇವಲ ಉಚಿತ.

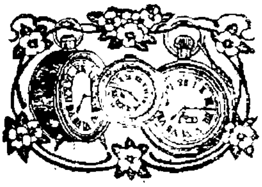

[illegible] ಕೈಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಕೊಂಡು [illegible] ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. [illegible] ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳವುಗಳು. ಬಾಲು [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. [illegible] ಕೈಗಡಿಯಾರ ಬೆಲೆ ರೂ. [illegible] ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 0—12—0. [illegible] ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

The London Watch Company
(Depot 19.)
No. 2 Armenian Street, CALCUTTA

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

[illegible] 0—8—0, 1—0—0, 1—[illegible] ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ [illegible] ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ [illegible] ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಹದಿನಾರರಷ್ಟು ಮೊದಲಂತೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಮಿ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ಕೃಪೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

[illegible] ಗಳ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಖರ್ಚು.

ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರಕಾರಗಳೇ ಏಲಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮದ್ಯಪಾನವು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಂದಾಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಗಡಂಗುಗಳನ್ನು 'ತೆಗೆಯಲು' ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವದು ಮಾತ್ರ. ಮದ್ಯವು ಖರ್ಚಾಗುವದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಂದಾಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ಹೊಸ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮದ್ಯದ ಕ್ರಯವನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತಲಿರುವರು. ಈ ವರುಷವೂ ಸರಾಯಿಯ ಕ್ರಯವನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಚಳವಳದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಹಣವು ಭರ್ತಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮದ್ಯವಿಕ್ರಯದಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ಬೇರೆ ದಾರಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದರೂ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಿವಿ ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಡ್ಯೈಆರ್ಕಿಯು ಹೋಗದೆ ಯಾವ ತರದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರವು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಬೆಂಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಂಕುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬೇಂಕುಗಳು ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬೇಂಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ಮೊಕ್ರರಾಗಿಯದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ತೋರಿಬರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲವು ಬೇಂಕುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬೇಂಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೂಡಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಬೇಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುವದು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವು ದೊಡ್ಡ ಬೇಂಕುಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಲಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಬೇಂಕುಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇದಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಂಕುಗಳನ್ನು ಇಡುವದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಇವುಗಳ ಭಂಡವಾಳವು ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬೇಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂಬಳಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ [illegible] ನಡೆದು ಬೇಂಕುಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೇಂಕುಗಳು ಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಎರಡನೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಂಕುಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋದವು. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೩೫,೦೦೦ ಬೇಂಕುಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಬೇಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಂಡವಾಳದ ಅರೆವಾಸಿ ಭಂಡವಾಳವು ಇದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ೫೦೦೦ ಬೇಸಾಯದ ಬೇಂಕುಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋದವು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ [illegible] ದೊಡ್ಡ ಬೇಂಕುಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ೮೦೦೦ ಬ್ರೆಂಚುಗಳಿವೆ. ಕೆನಡದಲ್ಲಿಯೂ ೪ ಸಾವಿರ ಬ್ರೆಂಚುಗಳಿರುವ [illegible] ಬೆಂಕುಗಳು ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದ ಬೆಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಕಮಿಟಿಯವರ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರ ಸಭೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರುಗಳು ವರುಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ತಮ್ಮ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಜರಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ವರುಷವೂ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಬರಬಾರದೆಂಬ ಒಂದೇ ಆಶೆಯಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉದ್ಧಾರದ ವಿಷಯ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಬರುವುದೇ ಕಡಿಮೆ. ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ನಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಟ್ಲರ್ ಕಮಿಟಿಯು ಕಳೆದ ವರುಷ ಮೊಕರೂರಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೂ, ಆಶ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಯಾವ [illegible] ಸ್ಥಾನದ ಕೋಲೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಡಿಮೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿಲಾಯತಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ಕೋಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜಕುಮಾರರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಮತವು. ಎರಡನೇದಾಗಿ ಈ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರುಗಳ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲಧಿಕಾರವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲಧಿಕಾರವು ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ರಾಜರುಗಳ ವಾದ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲಧಿಕಾರ ನೋಡಲು ಮಾತ್ರ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಹೇಳಿಕೆ. ಮೂರನೇದಾಗಿ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರುಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಆದ ನಂಬ್ರಗಳ ಅಪೀಲು ಅಧಿಕಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜರು ಅನ್ನುವರು. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಗಳು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಗಳ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಗಳು ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರುಗಳ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು ಉನ್ನತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಡಿಸಿದಂತೆ ನಡಿಸಿ ಅವರ ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ರೈಲುವೇಗಳು, ಮಾರ್ಗಗಳು, ಬೇಸಾಯದ ನವೀನ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ಕುರಿತು ಕಡತಲೇ ಮುಂದರಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಂದಾಯದ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಖಾಸಗಿ ಹಣದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಸುಖಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಸಮಯವು ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜರುಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉದ್ಧಾರ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉನ್ನತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ದೊರಕುವವು.

ರೌಂಡಟೇಬಲ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಎರಡು ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಪೇಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಇರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೋಗಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ತೀರಿಸಿ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಕೆಲವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಈ ವೈಷಮ್ಯ ತೀರಿಸೋಣವೆಂದು ಕೆಲವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಇವರ ಜಗಳದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡಲು ಸಮಯ ಮುಂದರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಾರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಬಿಡದು, ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಿದ್ದ ದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಈ ಮಹನೀಯರಿಂದ ಯಾವ ತರದ ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವರು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಆಸೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುದೇಶೋನ್ನತಿಗಾಗಿಯೂ, ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸಲಿರುವ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತರೆ ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಲಾರದು.

ಆಯರ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ರಾಜಕೀಯ ಬುದ್ಧಿವಾದ.

ಆಯರ್ಲೆಂಡ್ ದ್ವೀಪವು ಅನೇಕ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸಿ [illegible]

[illegible]

ಇದು ಹಿಂದೀಯರ ಅದೃಷ್ಟ [illegible]

* * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ತಿಂಗಳ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.

* * *

ಅಹಮದಾಬಾದದವರೂ, ಗುಜರಾಥದವರೂ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದವರೂ ಅವರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ತುತ್ಯವಿದೆ.

* * * *

ಅಮಾನುಲ್ಲಾಖಾನರು ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹೊರಟಿರುವರೆಂದು ಒಮ್ಮೆ ವಾರ್ತೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಅಫಘಾನದ ಸಿಂಹಾಸನಾಪೇಕ್ಷಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಾರ್ತೆಯಾಗುವದು.

* * * *

ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಸತ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

* * * *

ಶಾರಿದಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ದಿನವು ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳಾದವರ ಛಲವಂತೂ ನಡೆದೇ ತೀರುತ್ತದೆ.

* * * *

ಹುಗ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ತರದ ಮದುವೆ. ಹುಡುಗನ ವರ್ಷ ೭ ಹುಡುಗಿಯ ವರ್ಷ ೩.೫ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ೩೫ ವರ್ಷದ ಯುವಕನಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದ ಮಗುವಿನೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆಯಂತೆ.

* * * *

ಇತರರ ಮೇಲಿನ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಡುಕನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಿಚಾರಿಗಳಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಯಿರುವರೋ!

[illegible] ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸೆಲ್ಫ ರೂಲು ಸಿಕ್ಕಿತು. [illegible] ಇಸವಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಆಯರಿಶ್ ಫ್ರೀ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಅರಸರು ತಮ್ಮ ಅರಸರೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯವು ಡಿವೇಲರಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಆಯರ್ಲೇಂಡಿಗೂ ಸಮ್ಮಂಧವೇ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಅವರ ಭಾವನೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಆಯರ್ಲೆಂಡಿನಂತೆಯೇ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆಯರ್ಲೆಂಡ್ ಹೊಸ ಸರಕಾರವು ಕೆಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಇವರು ಯಾವ ತರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಮುಂದಾಳುಗಳ ವಾದ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರದಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ದನಕರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಿ ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಯಾರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಶನನ್ ನದಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯಂತ್ರಗಳನಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ವರುಷ ಆಯರ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿಗೆ ಹೋದ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಎರಡು ಮತದವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ದೇಶವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬೆಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವರು. ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಪ್ರಿವೀ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಕೂಡದೆಂದು ಇವರ ವಾದ. ಇತರ ಡೊಮಿನಿಯನುಗಳೂ ಇದೇ ರೀತಿ ವಾದಿಸುವುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯ ವಿರೋಧ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಲೀಗ ಒಫ್ ನೇಶನ್ಸಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಯರ್ಲೆಂಡನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಅವರ ರೀತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ದೇಶವು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

[illegible]

(ಗಂ[illegible] ವರ್ಷ—ಮಾಸ)

							ಸೂರ್ಯ ಉ	ಅಸ್ತ
8	[illegible]	[illegible]	ಮೃಗಶಿರಾ	[illegible]	[illegible]		6.44	6.39
9	[illegible]	[illegible]	ಆರ್ದ್ರಾ	[illegible]	[illegible]		6 44	6 39
10	[illegible]	[illegible]	ಪುನರ್ವಸು	[illegible]	[illegible]		6 43	6 39
11	[illegible]	[illegible]	ಪುಷ್ಯ	[illegible]	[illegible]		6 42	6.39
12	[illegible]	[illegible]	ಆಶ್ಲೇಷ	[illegible]	[illegible]		6 42	6 39
13	[illegible]	[illegible]	ಮಘಾ	[illegible]	[illegible]		6.41	6 40
14	[illegible]	[illegible]	ಹುಬ್ಬಾ	[illegible]	[illegible]		6.41	6 40

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ತಾರೀಖು	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಶಾಖ) Maximum ಹೆಚ್ಚಿನದು	Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ
28	95— 1	70 — 5	—	—
1	90— 7	69— 3	—	—
2	91— 7	70— 1	—	—
3	90— 2	74— 0	—	—
4	91 — 0	74— 7	—	—
5	89 — 7	75— 2	—	—
6	89 — 7	75— 8	—	—
				163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು		ಇಂದ ರೂ. ಅ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಅ.
ಮುಕ್ಕಿ	...	6 — 8	7 — 8
ಗೋಧಿ	...	5 — 0	6 — 0
ಹೊಸ ರಾಗಿ	...	5 — 2	6 — 0
ಉದ್ದ ಅವ್ವಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6 — 2	3 - 14
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	11 — 8	—
ಸಜ್ಜಿ	...	5 — 3	6 — 10
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	6 — 2	6 — 4
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	14 — 0	15 - 0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	7 — 8	8 - 4
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	16 — 8	18 - 8
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	13 — 0	15 0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	16 - 0	24 0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	14 — 0	15 0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	14 — 8	—
ಊರು ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	..	50 — 0	55 0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಒಕ್ಕೆ	...	4 — 0	4 - 4
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	75 - 0	82
[illegible] ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	31 — 0	—
ಎಳ್ಳಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	28 — 12	33 — 12
[illegible] ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	5 — 12	7 — 0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	7 — 12	8 6
[illegible] ಬೆಲ್ಲಗೆ ಒಕ್ಕೆ	...	7 — 12	8 - 4
[illegible] ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	3 - 3	3 5
ಹೊಸ ಮೆಣಸು	...	6 — 12	9 — 12
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	8 — 8	8 — 12
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	2 — 8	3 — 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	260 — 0	270 — 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	380 — 0	460 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	32 — 0	36 —
[illegible] ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	2 — 12	3 —
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	42 — 8	45 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	18 — 4	18 — 8
[illegible] ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	22 — 0	23 — 0
[illegible] ಒಕ್ಕೆ	...	15 —	—
[illegible] ಮುಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	17 — 0	17 — 8
[illegible] ಒಕ್ಕೆ	...	13-10	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ		37 — 8	43 — 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಒಕ್ಕೆ	...	300 —	310 — 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.
CHIKMAGALUR.
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ [illegible] 11-45ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು [illegible] ಸ್ಟೇಶನ್ [illegible] ರೋಡಿಗೆ ದಿನ 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಬೇಕಲ, ಕಣ್ಣನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ರೋಡಿನ [illegible] ಸ್ಟೇಶನಿಗೂ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ [illegible] ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸ್ಸ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಡರಾಪೂರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯೂರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ ಪಿ ಸಿ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.
(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾದ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಲಿಚ್ಛಿಸುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಲ್ಕಿ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆ [illegible],

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲುಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲುಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪವರ್ತಿಯಾದ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲುಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲುಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible]
ವಿಷಯ ಸೂಚಿ — [illegible], [illegible], [illegible] ... [illegible]
ಆದಾಯದ ವಿಷಯ, ತೆರಿಗೆ, ಖರ್ಚು ... ೯-೧೧
[illegible] ... ೧೦
[illegible] ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ... ೪
ಹಿಂದೂ ಮೇಲೆ ಅಪಮಾನ [illegible] ... ೬
[illegible] ಧರ್ಮ, ಶಿಕ್ಷಣ ... ೫
ಹಿಂದೂದೇಶದ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯವಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥಗಳು ... ೧೫
ಮುಸ್ಲಿಮರ [illegible] ಆಗಮನ ... ೧೬
ಸತ್ಯಶೋಧ ಸಂಗ್ರಹ ... ,,
ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಉಪದೇಶ ... ,,

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಾರ್ಚ ೧೯೩೦.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಯವ್ಯಯ.

ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ತಮ್ಮ ಎರಡನೇ ಬಜೆಟನ್ನು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದಿರಿಸಿರುವರು. ಸರ್. ಬೆಸಿಲ್ ಬ್ಲೆಕೆಟ್ಟರು ಆಕಾಮಯವಾದ ಬಜೆಟನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಉಳಿಯಿತೆಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ಸರ್ ಬೆಸಿಲ್ ಬ್ಲೆಕೆಟ್ಟರ ಆಕಾವಾದವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಲಾರದೆ ಹೋದರು. ತಮ್ಮ ಮೊದಲನೇ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಸುರಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಸರ್ ಬೆಸಿಲ್ ಬ್ಲೆಕೆಟ್ಟರು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಮಂಕುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಸ್ಥಾಯಿಯಾದ ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅವರದರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರು. ಹಾಗೆಯೇ, ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯದ ಬಜೆಟನ್ನು ತೋರಿಸುವರಾದರೂ ಅವರ ಬಜೆಟು ನಿಜವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತಹದು ಎಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಸರ್ ಬೆಸಿಲ್ ಬ್ಲೆಕೆಟ್ಟರು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಚಕ್ಷಣರಿರಬಹುದಾದರೂ, ಸರ್. ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ದೇಶದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯ ಬಜೆಟ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಶುಸ್ಟರರು ೫೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ತೋರಿಸುವರು, ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ರೈಲ್, ಟಪ್ಪಾಲು, ತಂತಿ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ೯೦ ಲಕ್ಷ; ಆಗತ್ಯ ದೀರ್ಘವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ೧೪೭ ಲಕ್ಷ; ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ೧೦೭ ಲಕ್ಷ; ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನ ಕೆಶ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳ ಬೋನಸ್ಸಿಗೆ ೮೮ ಲಕ್ಷ; ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ೩೭ ಲಕ್ಷ; ೧೯೨೮-೩೦ರ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯ ೯೦ ಲಕ್ಷ; ಕೂಡಾ ೫೨೭ ಲಕ್ಷ. ಈ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಆಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೋರುವ ೫೪ ಲಕ್ಷ ಕಳೆಯಲಾಗಿ ಏನ್ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯವು ೫೭೩ ಲಕ್ಷ. ಈ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ರೀತಿಯಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ಸೂಚಿಸುವರು.

ಸಿವಿಲ್ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸುವ ಹಣ ೩೦ ಲಕ್ಷ, ಮಿಲಿಟರಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸುವ ಹಣ ೮೦ ಲಕ್ಷ, ಹತ್ತಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಆಮದಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ಸೇಕಡಾ ೧೫ರಿಂದ ೧೫ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ, ಬರಾಡುವ ಉತ್ಪನ್ನ ೧೫೫ ಲಕ್ಷ,, [illegible]

೧೦೦ [illegible]

[illegible] ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು [illegible] ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾದ ವಿಷಯಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅದರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಗೂಢ ಯುಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿವಿಲ್ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದುದು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದವರೆಗೆಂದು ಮಾತ್ರವೇ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳು ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಖೈರಿಗೆ ಮುಗಿದುದರಿಂದ ಸ್ವಭಾವತಃ ಆ ಖರ್ಚು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿದಿತು. ಮಿಲಿಟರಿ ಖಾತೆಯ ಕೆಲವು ಖರ್ಚುಗಳು ಎರಡೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೀರುವಂತಹವುಗಳನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷದ ವರೇಗೆ ಹರಡಿಸಿದರಿಂದ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಉಳಿಯಿತಾದರೂ ಖರ್ಚು ಹೇಗೂ ನಡೆಯ ಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಮರ್ಯಾದೆಯು ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು.

ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದುದರ ಸ್ವರೂಪವು ಹಾಗಿರುವಾಗ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಯೋಗ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವದಿಲ್ಲ. ರೈಲು, ಟಪ್ಪಾಲು, ತಂತಿ ಖಾತೆಗಳು ಏರಿದ ಪ್ರಯಾಣದ ದರಗಳಿಂದಲೂ, ಏರಿದ ಟಪ್ಪಾಲು ತಂತಿ ದರಗಳಿಂದಲೂ, ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಲಾರವಾದರೆ ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅವುಗಳ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡಲು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಒರೇ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿದ್ದು, ಶಾಶ್ವತವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ೧೯೨೮-೩೦ರ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ೧೯೩೦-೩೧ರಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸಿ ತುಂಬಿಸುವುದೂ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ; ಒಟ್ಟಾರೆ ತೋರಿಸಿದ ಹೊಸ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರವು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಹೊರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೂಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಎಡೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ Fiscal Autonomy ಅಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸೋಗಿನಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಹಿತದ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್. ಶುಸ್ಟರರು ಬಹಳ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಬಾರಿಯ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವರು. ಹತ್ತಿ ಸಾಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಸೇಕಡಾ ೧೫ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸುವುದು ದೇಶದ ಗಿರಣಿಗಳ ಹಿತದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಆದರೂ, ಆ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಅಲ್ಲದ ಹತ್ತಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸೇಕಡಾ ೫ರ ಸುಂಕ ಹೊರಿಸುವ ಸೂಚನೆಯು ಈ ಗೂಢಯುಕ್ತಿಯು ಬಯಲಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯು ಈ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಬೀಳದಿರಲಾರದೆಂಬುದೇ ದುಃಖದ ವಿಷಯ.

ಸರ್ ಬೆಸಿಲ್ ಬ್ಲೆಕೆಟ್ಟರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ತಂತ್ರಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬಹುದಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಿರಲಿಲ್ಲ; ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಧೋರಣದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿವಾದವನ್ನು ತೋರಿಸುವರು. ಇದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸದಿರದು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದ ದುರ್ಗ್ಯಾನ ಹಿಲ್ ಸೆಭ ಯುವಕನು ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಕಾಟಲೆನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ತಿರುಗಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಪಂಥಹಾಕಿ ಹೊರಟವನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನು ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿರುವನು. ಈ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಆತನು ಇಸ್ಲಾಮಿ ದೇಶಗಳ ಇನಾಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆತನು ಸಂಚರಿಸಿದುದು ಒಟ್ಟು ೨೫,೦೦೦ ಮೈಲುಗಳು. ಆತನ ಆಹಾರವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ, ರೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬಟಾಟೆಗಳಾಗಿದ್ದುವು.

[illegible]
[illegible]
[illegible]

— [illegible] ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದೂ, [illegible] ದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದೂ, [illegible] ಕೂಡನೆ ಅವರು ಮೂಕರಾದ [illegible] ರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು.

— ಪರ್ಶಿಯದ ಮಹಾರಾಜನಾಗಿದ್ದ [illegible] ಎಂಬವನು ಮೃತಪಟ್ಟನು. ೧೯೨೫ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ್ದರು.

— ಲಂಕಾಶಾಯರಿನ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಫೋಟಕದಿಂದಾಗಿ ಐದು ಮಂದಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋದರು. [illegible] ಮಂದಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವರು. ಅವರನ್ನು ಬದುಕಿಸಬೇಕೆಂಬ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ.

— ಅಮೇರಿಕದ ನ್ಯೂಯೋರ್ಕ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಿಸ್. [illegible] ಜೋನಾಥನ್ ಎಂಬಾಕೆಯು ಒಂದು ಅಂಗಡಿಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಿಟಕಿಯ ಕನ್ನಡಿಯ ಹರಳು ಅವಳ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಗಾಯವಾಯಿತು. ಕೃತ್ರಿಮವಾದುದರಿಂದ ಕೋರ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ಅವಳಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯವರಿಂದ ೪೫,೦೦೦ ಡೊಲ್ಲರುಗಳು ದೊರಕಲಿರುತ್ತವೆ.

— ಕಪುರಥಳದ ಮಹಾರಾಜರು ರೋಮಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಪೋಪ ಸಾಹೇಬರು ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡರು. ಇದು ಹೊರತು ಮುಸ್ಸೊಲಿನಿಯವರು ಅವರನ್ನು ಭಾರತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಸಂದರ್ಶಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆಂದೂ, ಆದರೆ ತನ್ನ ಮಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಅರುಹಿರುವಳೆಂದೂ, ತಿಳಿಸಿದರು.

— ಸ್ಪೇನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿಯುಂಟಾಗಬಹುದೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿದೆ. ಅಂತರಿಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳಾದ ಹಲವು ಪಕ್ಷಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ಪೇನದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಲಿವೆ.

— ಬರ್ಲಿನದ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಡಮ್ ಹಾನೌ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ಬಹುಸಮಯದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವರೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಉಪವಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವಳಂತೆ.

— ರಶ್ಯಿಯದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಿಂದ ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯನ್ನನುಭವಿಸುವವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇದೇ ಮಾರ್ಚ ೧೬ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನಾದಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಂಟರ್ಬರಿಯ ಆರ್ಚ ಬಿಶಪರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

— ಸುಮಾರು ೫೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬರೇ ೧೦೪ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಕೀಲರಾಗುವರೆಂದು ಈ ವೇಳೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು.

— ಚೀನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಿಷಪನೂ, ಒಬ್ಬ ಪಾದ್ರಿಯೂ, ಮೂರು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಒಂದು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ದರೋಡೆಕಾರರು ಅವರನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ, ಅವರ ಸೊತ್ತನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿರುವರು.

— ಜರ್ಮನ್ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬರ್ಲಿನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಈ ವರದಿಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು [illegible] ಜೋನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕುಂಟಾ ವಾದಿಸುವರು.

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಓರ್ವ ಸಾಧುವು ನಡಿಯಾದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಎದುರು ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳಲು ಆತನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಾಯಿತಂತೆ. ಆತನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಒಂದು ಸುರಂಗವನ್ನು ತೋಡಿದರು. ಸಾಧುವು ಯೋಗಿಯಂತೆ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸುರಂಗವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದರು. ಐದು ದಿವಸಗಳ ತರುವಾಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಅಗೆದು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಧುವು ಸಜೀವನಾಗಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನು. ಇದೊಂದು ಹೊಸ ಚಮತ್ಕಾರದ ಸಾಧು.

— ದಂಡಿಯಾತ್ರೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬರೆದುದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಪೂರ್ಣ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಧೋರಣವನ್ನೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ಬರೋಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನೂ ಸಿಪಾಯಿಗಳೂ ಪೋಲೀಸು ಕಮಿಶನರಿಗೆ ಒಂದು ಕಳವಿನ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ [illegible] ಮಂದಿ ರೈತ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ನಾನಾತರದ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ರೈತರ ಪೈಕಿ ಒಂದು [illegible] ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಈಗ ಈ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಾಗಿ ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ.

[illegible]

— ಬಂಗಾಳದ ನಾರಿನ ಗಿರಣಿಗಳ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೇಳಿಕೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಬಂಗಾಳದ ನಾರಿನ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ನದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಷ್ಕರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಬಂಗಾಳ ಸತೀಂದ್ರನಾಥಸೇನರ ದಿನಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಿತೇಂದ್ರಲಾಲ ಬನರ್ಜಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಸತೀಂದ್ರಸೇನರನ್ನು ಉಪವಾಸದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ದೂರಿದುದೇ ಪ್ರೊಫೆಸರರ ತಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ಪಂಜಾಬಿನ ಆರ್. ಬಿ. ಎಮ್. ಧಳ್ಳೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂದು [illegible] ಮಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಕಾರನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. [illegible] ಕಾರು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಳು.

— ಡಾ। ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರರವರು ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಮತ್ತು ಸೊಸೆಯಂದಿರ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮದರಾಸಿಗೆ ಬಂದು ಅದೇ ದಿನ ಯುರೋಪಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಠಾಗೋರರವರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವರು. ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಲವು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿರುವರು.

— ಗುಜರಾಥದ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಳೆದ [illegible] ದಿನ ಮಹಿಳಾ ದಿನವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಜರಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂರತ, ನಡಿಯಾದ, ಆನಂದ, ಭಾವನಗರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು.

— ಅಲಿಪುರದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ರೀತಿಯ ಮದುವೆಯೊಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಡಹೆಂಡಿರಿಬ್ಬರು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಸದೆ [illegible] ಗಂಡನು [illegible]

[illegible]

— ಕೋ. ಬ. ಬಿ. [illegible]

[illegible]

ಮಾಹಿತ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಇದ ವರೆಗೆ [illegible] ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

— ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ [illegible]

— ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ನವಜೀವನ ಭಾರತ ಸಭೆಯ [illegible]

— ನಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಂದಿಗೆ [illegible]

— ಈ ವರುಷದ ರಮಜಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಕೊಟ್ಟು ಹಲವು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬಂದು ಶಾಂತತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

— ಶಿವಪುರದ ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟಿನ ಆಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬೆಂಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಡುವ ಆಟವನ್ನು ತೋರಿಸತೊಡಗಿದನು. ಹೀಗೆ ಆಟವಾಡುವಾಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆತನ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆಗಲಾತನು 'ಅಯ್ಯೋ, ನಾನು ಸುಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿದನು. ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಹುಡುಗಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಆತನು ಪರಿಹಾಸ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುವನೆಂದು ನೆನೆಸಿ ಆತನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗಾತನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು.

— ಶಿರಹಟ್ಟಿಯ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರನ್ನು ದೋಷಯುಕ್ತವಾದ ಲೇಖವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುವರು.

— ಮುಂಬಾಯಿಯ ಸೆವ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಆರು ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟು ಅರಳೆ ಹತ್ತಿಯು ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಲವು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವು ಸಂಭವಿಸಿರುತ್ತದೆ.

— ನಾಸಿಕದ ಕಾಳಾರಾಮ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚಿ [illegible] ನೆಯ ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನಾಲ್ಕು ತಂಡಗಳಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಅತ್ತ ದೇವಾಲಯದ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಪೋಲೀಸರು ಕಾಯುತ್ತಿರುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಐನೂರು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿರುವರು ರಾಜಿಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಇದೆಯಂತೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು: — ದಿ ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಮ್ಯುಚುವಲ್ ಫ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ [illegible] ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಸಂಘದ ಜನರಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ [illegible] ಇದೇ ತಾ [illegible] ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ಘಂಟೆ ೪ಕ್ಕೆ [illegible] ಸಂಘದ [illegible] ಕಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲಾಗುವದೆಂದು, ಸಂಘ್ಯೋದ್ದಿಷ್ಟವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭವು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು [illegible] ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಜರಗುವುದು. ದಿವಾನ ಬಹದ್ದೂರ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವರು. ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರು [illegible] ಬಾಯಿಯವರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುವುದಾಗಿಯೂ ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಚಂದಗಾಣಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಸದ್ರಿ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ರಾ। ಉಳ್ಳಾಲ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ಮಾರ್ಚ್ ತಾ [illegible] ನೇ ರವಿವಾರ ಸಾಯಂ ಘಂಟೆ [illegible] ಕ್ಕೆ ಸರ್ವಜನೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ [illegible] ಎಂಬ ವೈಷ್ಣವಶಾಲೆಯ [illegible] ಶ್ರೀವ [illegible] ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿದವು.

ತಾರೀಕು ೧ — ೩ — ೧೯೩೦ ಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ವಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂದರಿನಿಂದ [illegible] ೧೦, [illegible]

[illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ [illegible] ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು

ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಇದೇ ಬರುವ ಮಾರ್ಚ್ ತಾ. [illegible] ನೆಯ ಶನಿವಾರ ಘಂಟೆ [illegible] ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ [illegible] ಕಚೇರಿ 'ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್' ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ [illegible] ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಭೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವರೆ ಜರಗುವುದು. ಸಂಘದ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಕಲ ಮೆಂಬರರೂ ಅಗತ್ಯ ಬರಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ.

೧. ಈ ವರೆಗಿನ ಸಂಘದ ಬಾಬ್ತು ನಡೆದ ಕೆಲಸದ ವರದಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಮಂಜೂರಾತಿ.

೨. ಸಂಘದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳದ್ದರೆ ಅವುಗಳು.

೩. ಸಂಘವನ್ನು [illegible] ವಿಚಾರ.

೪. [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಿಯು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರ (Office Bearers) ಚುನಾವಣೆ.

೫. [illegible] ಅವರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಕುರಿತು ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರ.

೬. ಕೆಲವರ ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಕುರಿತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರ,

೭. ಸಂಘದ ವರವಾಗಿ ಬರುವ ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರ,

೮. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು.

ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨೮-೨-'೩೦. — **ಕೇಶವಭಟ್ಟ ಭೀಡೆ,** ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಕಾಸರಗೋಡು: — ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾ. [illegible] ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ 'ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ದಿನ'ವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ [illegible] ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ, ಈ ಠಾಣೆಯೊಳಗಿನ [illegible] ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆ ದಿನ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಯೂ, ಹಲವರು [illegible] ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಯೂ [illegible] ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ [illegible] ಮನವಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಬಂಟವಾಳ: — ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ಹಲವರನ್ನು ಮೆಂಬರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಶ್ರೀ [illegible] ಸದಾಶಿವರಾಯರು ತನ್ನ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ [illegible] ಮಾಡಿದರು.

ಬಂಟವಾಳ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ [illegible]

[illegible]

ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು: — ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳ [illegible]

[illegible]

ಪುತ್ತೂರು: — ಶ್ರೀ [illegible]

[illegible]

ಗುರುಪುರ: — [illegible]

[illegible]

ಉಡುಪಿ: — [illegible]

[illegible]

[illegible] ಮುಲವ್ಯಾಧಿ, [illegible], [illegible],

[illegible] ಯಾ ಹಳೆದಾದ ಕಫಸಿಕಾರ, ನಾಯಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ

ಆಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತೂ ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ [illegible] ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು [illegible] ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ [illegible]ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ [illegible] ಬೇಗದು ಹಸಿವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗತುತ್ತುವುದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ [illegible] ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು [illegible] ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಆಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ „ „ „ „	೧— ೪—೦.
	ಅರ್ಧ „ „ „ „	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂಬಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್,

Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

[illegible]

ಮುಂಬಯಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯಂ. ಆರ್. [illegible]

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ

ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು.

ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್

ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ

ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಗುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ

ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು

ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,

Managing Director.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಮೂಲಯುಕ್ತ ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಎಣ್ಣೆಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. [illegible] ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು [illegible] ಮಾಡಿದೆ. [illegible]

[illegible]

[illegible] ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,

ಬಿ. ಎಸ್. ಸ. ಗಂಧಿ,

[illegible], ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

Grand Clearing Sale!

[illegible] ನಮ್ಮ "[illegible]"

[illegible]

1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 12 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible].

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 0—8—0.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indian Stores,

5 Beadon Street,

CALCUTTA.

ನೋಟೀಸು.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಕ್ರಮ ನಂಬ್ರ 477/1929.

ಪುತ್ತೂರು ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾಪದೇವುಸ್ ಅಮ್ಮನವರ [illegible]—ವಾದಿ.

1 [illegible]—[illegible] ಮಗ ಮಂಗಳೂರು ಶಹರ್ [illegible]—[illegible] Manglorians club, Sitaram buildings Bombay 2. [illegible] ಮಗ ಪುತ್ತೂರು—ಪ್ರತಿವಾದಿ.

ಸದ್ರಿ 1ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ—ವಾದಿ [illegible] ಇವರ ಮೇಲೆ ವ 2ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ಮೂಲಗೇಣಿ ಬಾಕಿ ಕುರಿತು ವ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಕುರಿತು ಕೂಡಾ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ತಾ. 25—3—'30ಕ್ಕೆ ತನಿಕೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಕುರಿತು ಸದ್ರಿ 1ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಉದಾಹರಣೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಘಂಟೆ 11ಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಉದಹರಿಸುವದು. ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಏಕಪಕ್ಷ ಮಾಡಿ ನಂಬ್ರವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವರು ಎಂತ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ.

B. Achyuth Baliga.

Pleader for plaintiff.

ಬಿಸ್ಕೀಟುಗಳು.

ದರಗಳಿಗೂ, ಶರ್ತಗಳಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ,

ಮುಂಬಾಯಿ 9.

B. N. & Co.,

BOMBAY, No. 9.

Telegram:—"Newbiscuit"

[illegible]

[illegible] ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible] ಬೇಕಾಗುವವೆಂದು ಕಿವಸ್ಟು ಸ್ಥೆದೆ.

[illegible] ಕುಂಟುವ [illegible] ಮುಂದೆ ಮುಂಬಾಲ್ [illegible] ಉತ್ಸವ [illegible] ಕ್ರಿಂತಿ [illegible] ದಿವಸವೂ ಜರಗುವವು.

ಉಡುಪಿ:— ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರೀ ಅಮ್ಮ [illegible] ಉತ್ಸವವು ಇದೇ ಬರುವ [illegible] ೧೩ — ೩ — ೩೦ನೇ ಗುರುವಾರದ ಮೊದಲು ಗೊಂಡು ತಾ. ೧೬ — ೩ — ೩೦ನೇ ಸೋಮವಾರದ ವರೆಗೆ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಲ್ಪಡುವದು.

ಮುಲ್ಕಿ:— ಇಲ್ಲಿಯ ಬೋರ್ಡು ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದ ೨ನೇ ಸಭೆಯು ಮಂಗಳೂರು [illegible] ಹಯ್ಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾ. ೨೬ನೇ ಬುಧವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ಘಂಟೆ [illegible] ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಬಂತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ [illegible] ದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನೆರವೇರಲು ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕನೆದಾಗಿ ಸಂಘದ [illegible] ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್. ವೆಂಕಪ್ಪ [illegible] ರವರು ತಾವು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ "Now a day's boy" ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ್ಯವನ್ನು, ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ವಾಸುದೇವರಾಯರವರು "ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆ" ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು, ಶ್ರೀ ಯಮ್. ವಿಠ್ಠಲರಾವ್ ಕಾಮತ್ ರವರು "ಸಂಘಗಳ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆ" ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು, ಶ್ರೀ ಯು— ನಾರಾಯಣ ಗಾಣಿಗರವರು 'ನದಿಯ ಹೇಳಿಕೆ' ಮತ್ತು 'ವ್ಯಸನ' [illegible] ಕುರಿತು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಘುರಾಮ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ತಾವು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ 'ಹಾಸ್ಯಬಹರಿ'ಯನ್ನು ಚಲೋ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಓದಿದರು. ಅನಂತರ ಕೂಡಿಬಂದ ಮಹನೀಯರ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭೋಜರಾವ್ ರವರು ಚಲೋ ಭಾಷಣವನ್ನಿತ್ತರು. ನಂತರ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತದೊಡನೆ ಅಂದಿನ ಸಭೆಯು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿತು.

ಸುಳ್ಯ:— ಇಲ್ಲಿಯ ಊರ ನಿವಾಸಿಗಳು ತಾ. ೨—೩—೩೦ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೇತ [illegible] ಹೊರಟು ಕೆಲವು [illegible] ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ [illegible] ಸುಮಾರು ಒಂದು ಮೈಲು ವರೆಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಕಾಪು— ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ [illegible] ವರ್ಷಾವಧಿ [illegible] ಮಂಗಳವಾರ-ಬುಧವಾರ ನಡೆಯುವದು. [illegible] ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿಯದೆ.

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಫ್ಯಾನೆನ್ಸ್ ಮೆಂಬರರಾದ ಸರ್. ಜೋರ್ಜ್ ಶ್ಯುಸ್ಟರು [illegible] ವಾರ ದಿವಸ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ೧೯೩೦—'೩೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಬಜೆಟನ್ನು ಲೆಜಿಸ್ಲೆಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. [illegible] ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. [illegible] ನಷ್ಟವನ್ನು [illegible] ಕೈಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು [illegible] ಶಕ್ತಿ [illegible] ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಆಲೋಚನೆಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

[illegible] ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು [illegible] ವರೆ ಆಣೆಗೆ ಏರಿಸುವದು. [illegible] ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ಸುಂಕವನ್ನು ಎರಡೂವರೆ ಆಣೆಯಿಂದ ಎರಡೂ ಕಾಲು ಆಣೆಗೆ ಇಳಿಸುವದು. ಇದರಿಂದ [illegible] ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಿದೆ.

ಸಕ್ಕರೆಯ ಮೇಲಿನ ಆಮದು ಸುಂಕವನ್ನು ಹಂಡ್ರೆಡವೇಟಿಗೆ [illegible] ವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು. ಇದರಿಂದ [illegible] ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಿದೆ.

[illegible] ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಆದಾಯವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಇನ್ ಕಮ್ ಟೇಕ್ಸನ್ನು, ರೂಪಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು [illegible] ಏರಿಸುವದು. ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಪರ್ ಟೇಕ್ಸನ್ನು ಏರಿಸುವದು. ಇದರಿಂದ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭವಿದೆ.

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ಔಂಸಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಕಾರ ಏರಿಸುವದರಿಂದ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮುನಾಫೆಯಿದೆ.

ಹತ್ತಿಯ ಸುಂಕವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೧೧ರಿಂದ ೧೫ರ ವರೆಗೆ ಏರಿಸುವದರಿಂದ ೧೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೊರಕುವವು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಹೊರತು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹೊರತು ಇತರ ದೇಶದ ಹತ್ತಿ ವಸ್ತ್ರದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ [illegible]

ಶ್ಯಾನೆನ್ಸ್ ಮೆಂಬರರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಗಂಭೀರವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ [illegible] ನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದರು.

೧೯೨೮ — ೨೯ರ ವರುಷವು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಧಿಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ೧೦೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಸುಂಕಗಳ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುಂಟಾದುದೇ ಇದರ ಕಾರಣವು. ರೈಲ್ವೇ ಖಂಡಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ೩೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಸ್ತಿ ನಷ್ಟವುಂಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ವರುಷ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜರ್ಮನ್ [illegible] ಏಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಳೆದ ಹೆಗ್ಗ್ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible] ಬೇಕಾದ ೧೫೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒದಗಿ ದೊರಕುವವು ಎಂದು ಫ್ಯಾನೆನ್ಸ್ ಮೆಂಬರರು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

[illegible] ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು [illegible] ಈಗಿನ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯ ದೊರಕದಿರುವದರಿಂದ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವದು ಆಗತ್ಯವೆಂದೂ ಸರ್ ಜೋರ್ಜ್ ಶ್ಯುಸ್ಟರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಏ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ [illegible] ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ [illegible] ಅದನ್ನು ರೆಜಿನಾಲ್ಡ್ ರೈನೋಲ್ಡ್ಸ್ ಎಂಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಿ. ರೆಜಿನಾಲ್ಡ್ ರೈನೋಲ್ಡ್ಸರು ಕೆಲ ಸಮಯದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಕಲೆತಿದರಲ್ಲ [illegible] ಹಿಂದೆಯೆ ವ್ಯಾಸರಾಯಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ರೆಜಿನಾಲ್ಡ್ ರೈನೋಲ್ಡ್ಸರಿ [illegible] ವ್ಯಾಸರಾಯರ [illegible] ಬಗ್ಗಾಗಿ ಕಳದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬರೋಡಾ [illegible] ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಂಟು ದಿನದ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದೂ, [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದೂ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ [illegible] ಊಹಿಸಲಾಗಿಯದೆ.

[illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ಇವರೆಲ್ಲರು [illegible] ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾರಿದರು. ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ವಲ್ಲಿಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದೆಂದೂ ಸಾರಿರುವರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಗುಜರಾತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸುರತ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಸಾಣೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಬಂದರವನ್ನು ಇವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಕೋಟೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮಣ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರಂತೆ. ಉಪ್ಪು ಮೊದಲು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಇವರು ನೋಡಿರುವರು. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಇರುವದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿರುವರು. ಸರಕಾರದ ಜಾ.[illegible] ನಂತೆ ಈ ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯಂತೆ. ಉಪ್ಪಿನ ನೀರನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಆ ಕಾರಣ ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು.

ಸೇವಾದಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬಲಗೈಯಂತಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸೇವಾದಲವು ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಸಭೆ (Congress)ಯ ಬಲಗೈಯಂತಿದೆ. ಸೇವಾದಲದವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧೋರಣೆಯಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು.

ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಹಿಂದೀ ಜನರ ಪಕ್ಷಿಯ [illegible] ವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು [illegible] ಕರ್ತವ್ಯ [illegible] 'ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವ'ದ [illegible] ಈ ತತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ [illegible] ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ [illegible] ಆದರೆ ತತ್ವದ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮವು [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ [illegible] ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಗದಗ, } [illegible]
ತಾ. ೨ — ೩ — ೩೦ }

ಬರುತ್ತಾರೆ! ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ದೀಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಬರುತ್ತಾರೆ!

ಅಭಿನಯ ಕಂಠೀರವ ಎಸ್. ಎನ್. ಗಂಗಾಧರರಾಯರವರ ಮೈಸೂರು ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಲಲಿತ ಕಲಾವರ್ಧಿನಿ ನಾಟಕ ಸಂಘದವರು.

ತಮ್ಮ ಲೋಕಪ್ರಿಯವಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಫೈಸ್ಸ್ಟೋರಿನಿಕ್ಕೆ [illegible] 'ಲಲಿತ' ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ 1930ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮೊದಲನೇ ವಾರದಿಂದ ಅಭಿನಯಿಸುವರು.

— ಮಹಾಜನಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ —

ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್, ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ | ಎಸ್. ಎನ್. ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್, ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್

ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಸನರ ಫೊಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರಜನ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಹೈಜೆನಿಕ್ ಕೊರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್ ಕ್ಯುಲ್ಯೊಡ್ಸ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:- ಶಾ ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Charnock Place,
Post Box No. 2330, CALCUTTA.

[illegible]

[illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

300 [illegible] ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ [illegible]

ಎಲ್ಲಾ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಲೋಕಾಮಯುಕರ [illegible]

ವೈ [illegible]

([illegible])

[illegible] ಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾ[illegible] ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ [illegible] ಶಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ [illegible]—0.

ಲ ಕ್ಷ್ಮೀ ವಿ ಲಾ ಸ ರ ಸ .

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀ ನಿ ವಾ ಸ ತೈ ಲ .

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜೆಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿರುವ ೮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ. ಹಾಗಿಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ನೂರು ವರು ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಜೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ವಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅ ಮೃ ತ ಸಿಂ ಧು .

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು [illegible] ದೇಹ, [illegible] ಸ್ವಭಾವ, [illegible] ಅಕಾಲಮುಪ್ಪು, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, [illegible] ಇಂದ್ರಿಯದ ಕುರಿ, ಚಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, [illegible] ಎಲ್ಲ ರಕ್ತದ ಮೂತ್ರರೋಗ, ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ಧಾಸಿಯಾಗಿ [illegible] ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ, ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಏಳು ವೀರ್ಯಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುತೊಂದರೆ, ಬಿಳಿ ಹಾಗು [illegible] ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧತೊಲೆ ತೆಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಕಳ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು [illegible] ತೊಲೆಯ ವರೆಗೆ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. [illegible] ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಹಾಗು [illegible] ಬಾಟಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಅಂಚೆ ಹಾಸು ಹಟ್ಟುಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5C Divison, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅರ್ಕಶಿಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರಮಾಣಿತ ವೈದ್ಯ [illegible]

[illegible] ಆರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ರಸಾಯನ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ವರ್ಷಗಳು [illegible] ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು [illegible] ಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಡುವ ಪತ್ರಿಗಳು [illegible] ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಾತ್ರಗಳು, ಬಾರಿಸಿ ಬುಕ್ಕುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು [illegible] ಇದು ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸರಿಯಾಗಿ [illegible] ಇರುವ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾವುಗಳು:—

[illegible] ರೋಗ, [illegible] ರೋಗ, ಹಡದ ನಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅತಗ್ಗೆ, ಕಾಲಾರಾ (ವಾಂತಿ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, [illegible] ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, [illegible] ರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳು, [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳು, [illegible] ಬಾಲಗ್ರಹ, [illegible] ಹೊಟ್ಟೆ [illegible] ಮೈ [illegible] ರೋಗಗಳು. ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ [illegible] ಗುಣಬರುವುದು.

[illegible]

☞ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
[illegible]
[illegible] (ಬೆಳಗಾವ.)

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೋರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

[illegible] ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3½ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರಿಕೇಶ್ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು [illegible] ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible],
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ [illegible],
[illegible]

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಆಗಮನ

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಾ. ೩೦—೩—೩೦ನೆಯ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ದೇಶಭಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಶಾಲಾ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ (ಪುಣೆ) ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀ। ವಾಸುದೇವ ಜೋಶಿ ಇವರು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು ಸುಮಾರು ೫೦೦೦ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು.

ಡಾ। ಹರ್ಡೀಕರರು ಮೊದಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರ ಪ್ರಬಲ ಇಚ್ಛೆ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ನವಿಸಾಯ [illegible] ಭಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ। ವಾಸುದೇವ ಜೋಶಿಯವರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅನಂತರ ಶ್ರೀ। ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಲಗೈಯಂತಿರುವ ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ಸಿದ್ಧವಿರುವದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿರುವರು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ತರುಣರೂ ವೃದ್ಧರೂ ಕೂಡಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ। ವಾಸುದೇವ ಜೋಶಿಯವರು ಈಗಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಮೋರೆಯ ಮೇಲೆ ಉಗುಳುವರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು— "ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಹೊಂದುವದಿದೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯುಧವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರಕಾಯಿದೆಯೂ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಃ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ (ಲೈಸೆನ್ಸ್) ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯವನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ, ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವನತಿಯನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳಿದ ಆಯುಧವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ಆ ಆಯುಧವೇ ಅಹಿಂಸಾಮಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು. ಆ ಆಯುಧದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ [illegible] ನೆಯ ತಾರೀಕಿಗೆ ವೈಸರಾಯ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಕಡೆಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಲ್ಪಡಬಹುದು. ಅವರು ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವಸವೇ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರತಾಳವು ಪಾಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರವು ಎಲ್ಲರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕು. ಹೊರಗೆ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತ ಜೇಲಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೇ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವಿದೆ. ದೇಶದೊಳಗಿನ ಕಾರಾಗೃಹಗಳೆಲ್ಲ ತುಂಬಿದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಉದಯವಾಗುವುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

೩೧—೩—೩೦ನೆಯ ದಿವಸ ಬೆಳಗು ಮುಂಜಾನೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇವಾದಲದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಲಸಗಾರರೊಡನೆ ಶ್ರೀ। ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ನಡವಳಿ ಇದೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರು.

ಮುಂದೆ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಗದಗಿಗೆ ಹೊರಟರು.

ಸೇವಾದಲ ಕಚೇರಿ,
೨೫—೩—೧೯೩೦

ರಾ. ವೆ. ಕರಗುದರಿ,
ದಲದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಸಕ್ಕರೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ.

ಹಿಂದೀಯರ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಕ್ಕರೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಪರದೇಶೀಯರ ಮೇಲೆ ಅಧರಿಸಿರುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರಲಾರದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಕ್ಕರೆಯ ಶೇಕಡಾ ೧೫ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಉಳಿದ ಶೇಕಡಾ ೮೫ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯು ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಇದು ಸಕ್ಕರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹದಿನಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿದೇಶೀಯರ ಕೈಸೇರುತ್ತಿವೆ.

ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಡಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಶೇಕಡಾ ೭೫ರಷ್ಟು ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಬೆಲ್ಲದಿಂದ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುವದು. ಹಿಂದೂಮತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಗಿಂತ ಬೆಲ್ಲವು ಪವಿತ್ರವಾದುದೆಂದೆಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಲುಬಿನ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬೆರಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಈ ಭಾವನೆಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಸಕ್ಕರೆಯ ಉಪಯೋಗವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಕ್ಕರೆಯ ಉಪಯೋಗವು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಲು ಕಾರಣವಿರುತ್ತದೆ.

ಸಕ್ಕರೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ನಾವು ಪರಕೀಯರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೀಯವಾದ ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದನೆಯದು, ಯಾವುದೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯ ಅರೆವಾಸಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವುದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ಇತರ ಯಾವದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕಬ್ಬು ಮೊದಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪಸರಿಸಿತು.

ಸಕ್ಕರೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡದಿರುವದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ— [illegible] ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಬೆಳೆಯುವ ಕಬ್ಬಿನ [illegible] ಬೆಳೆಯುವದಿಲ್ಲ. [illegible] ಉತ್ತಮವಾದ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಸುವದರ [illegible] ಕಬ್ಬು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲ್ಪಡುವದು. ಇನ್ನು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯು ಅದಿಕಾಂಶವು [illegible] ಹೋಗುವುದು.

ಸಕ್ಕರೆಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕಬ್ಬಿನ ಜಾತಿಯನ್ನು [illegible] [illegible] ಕೊಯಂಬತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಕಬ್ಬಿನ ತೋಟವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲ್ಪಡುವ ಕಬ್ಬು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯು ಈಗ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಕ್ಕರೆಯು ಬೇರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಸಕ್ಕರೆಯ [illegible] ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಕಬ್ಬಿನಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ಕಬ್ಬುಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಒಂದು ಎಕ್ಕರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕಬ್ಬು ವಿಶೇಷ ಪರಿಮಾಣದಿಂದ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಕೃಷಿ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಕಬ್ಬಿನ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಜಾತಿಯನ್ನು ತರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಕಳೆ ಪ್ರಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಈಗ ಬೆಳೆಯುವ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಆಧುನಿಕ ರೀತ್ಯಾ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವದಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯು ಇಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೩೩ ಮಿಲಿಯ ಎಕ್ಕರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಲ್ಪಡುವದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಸುಮಾರು ಮುವತ್ತು ಕಾರಖಾನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಆರನೇ ಒಂದು ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿನ ತೋಟಗಳಿರುವ ಜಾವಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೭೦ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಉಪದೇಶವು.

'ಬೇಕಾದಂಥ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಬಂದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಅಹಿಂಸಾವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಆಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಎಂದೂ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳಬಾರದು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಹುದು. ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಬಹುದು. ಅನ್ನವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಉಪವಾಸ ಇಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅಹಿಂಸಾವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಕೂಡದು— ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆಗೆ ಆಶಾಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಒಂದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಒಂದುದಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠುರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅನೇಕ ದೈವಭಕ್ತರು ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಈಡಾದದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ತ್ಯಾಗಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ— ಸದ್ಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥರೂ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದವರೂ ಮುಂದುವರಿಯದಿರುವುದೇ ಲೇಸು. ಹೋರಾಟವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗುವುದು [illegible] ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ನಂತರ ಜೀವಿತವನ್ನು [illegible] ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೂಡ ಕಲಂಕ ಹತ್ತುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಎಂದು [illegible] ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಂಧ್ರದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ

ಕೊಂಡಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರು

ಮುಂದಿನಂತೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

[illegible]

[illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಕ್ಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ [illegible] ಬೆಳೆಯ ಆಧುನಿಕ [illegible] ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ಕಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾಂಞಂಗಾಡ್ (ದ. ಕ

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು

೧ ಅಂಬಿಕೆ (ಪತ್ತೇದಾರಿ)	[illegible]	೭. [illegible]	[illegible]
೨ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ ,,	[illegible]	೮. [illegible]	[illegible]
೩ [illegible] ,,	[illegible]	೯ [illegible]	[illegible]
೪ [illegible]	[illegible]	೧೦ ಸೌಭಾಗ್ಯ [illegible]	[illegible]
೫ [illegible] ,,	[illegible]	೧೧ [illegible]	[illegible]
೬ [illegible] ,,	[illegible]	೧೨ [illegible]	[illegible]

[illegible]

ವಿಳಾಸ:— [illegible]

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co. Ltd.
MANGALORE

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುವುವು.

[illegible] ರೂ. ೧-

[illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] ರೂ. ೦—೬—೦

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲರ [illegible] ರೂ. ೦—೬—೦ LIBERAL DISCOUNT TO TRADE.

ಕಾರ್ಖಾನೆ:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ತಂತಿ. "ಕೇಸರಿ" ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು— [illegible] ಕಂಪನಿ, (ದಿ [illegible]) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

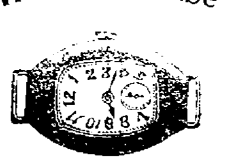

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಮಾಲು! ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ [illegible] ಉತ್ತಮ ತಯಾರಿಯ, [illegible], [illegible], ಟೈಮ್ ಪೀಸ ಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು [illegible] ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸ, ಗ್ರಾಮೋಫೋನು, ಮತ್ತು [illegible] ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible] ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ,

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ಫೋರ್ಡ್ ಬಸ್ಸಿನ ಮುಖ್ಯ ಗುಣಗಳು.

ಉಷ್ಣ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೇಡಿಯೇಟರು.
೩೨×೬–೮ ಪದರಿನ ಹಿಂದಿನ ಟಾಯರು. ಕಡಿಮೆ ಪೆಟ್ರೋಲು ಖರ್ಚು.
ತನ್ನ ಭಾರದಿಂದಲೇ ಹರಿಯುವ ಪೆಟ್ರೋಲು ಕ್ರಮ. ಆರು ಬ್ರೇಕುಗಳು.
ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವೇಗ.

ಮತ್ತೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ
ಕ್ಲಚ್ಚು
ಕನೆಕ್ಟಿಂಗ್ ರೋಡ್
ಪಿಸ್ಟನು ಮತ್ತು
ಪಿಸ್ಟನ್ ರಿಂಗುಗಳು.

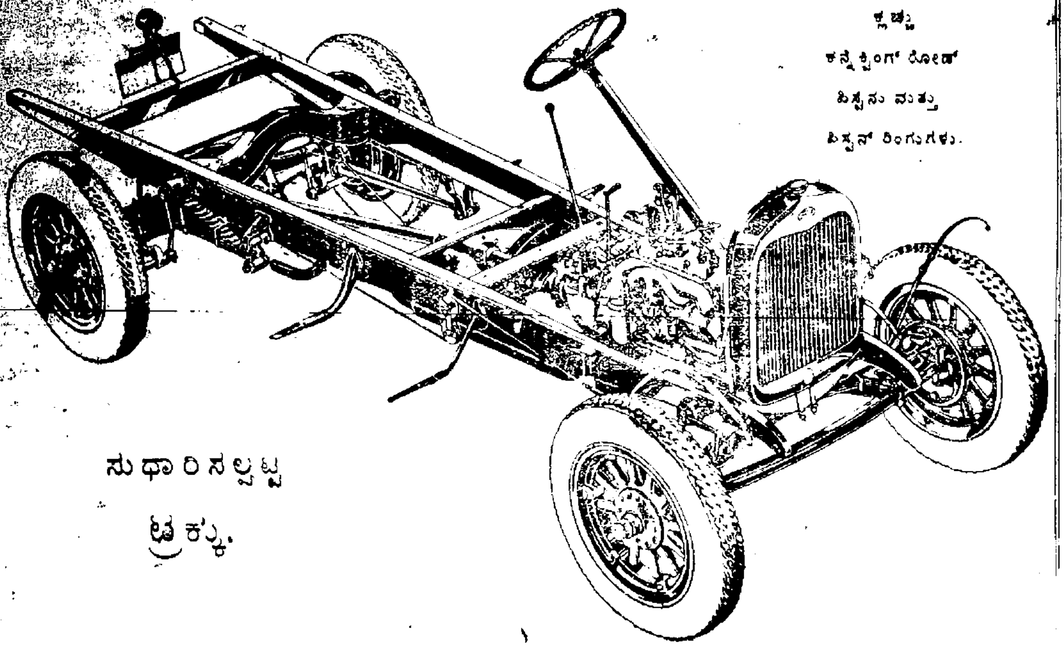

ಸುಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಟ್ರಕ್ಕು.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್ :—
ಪಿಯರ್ಸ್‌ಲೆಸ್ಲಿ ಎಂಡ್ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲಿಕೋಟೆ.
ದಿ ನೆಶನಲ್ ಮೋಟರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಸದರ್ನ ಮರಾಟಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.
ಮತ್ತು ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ
ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.

ಫೋರ್ಡ್ ಮೋಟರ್ ಕಂಪೆನಿ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ IN 30 5.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯವಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ ೧. ಮುಮ್ಮಡಿ ಸಿಂಗ್ಯ ಭೂಪಾಲನು ಬರೆದ ಅಭಿನಯ ಮುಕುರ ಮತ್ತು ಅಭಿನಯ ಭರತಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ೨. ಭರತಾಚಾರ್ಯನು ಬರೆದ ಆದಿ ಭರತ-೩. ಅಶೋಕಮಲ್ಲನು ಬರೆದ ಅರ್ಜುನ ಭರತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಾಧ್ಯಾಯ ೪. ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಬರೆದ ಭರತಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ೫. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟನು ಬರೆದ ರಾಗಕೌತುಕ (ನೃತ್ಯಪ್ರಕರಣ) ೬. ಸಾರಂಗದೇವ ಸೂರಿಯು ಬರೆದ ಸಂಗೀತನೃತ್ಯ ೭. ರಾಘವನು ಬರೆದ ಹಸ್ತರತ್ನಾವಳಿ ೮. ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ಬರೆದ ಅಭಿನಯ ದರ್ಪಣ. ೯. ಭಾಂಧವ್ಯ ಹಸ್ತ ಲಕ್ಷಣ; ಹಸ್ತ ಲಕ್ಷಣ; ಅಭಿನಯ ಲಕ್ಷಣ; ಭರತಾರ್ಣವ; ನಾಟ್ಯಲಕ್ಷಣ; ಭಾರತೀಯ ನಾಟ್ಯ ಲಕ್ಷಣ; ಶಿವತತ್ವ ರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿನಯ ಪ್ರಕರಣ; ನೃತ್ಯ ರತ್ನಕೋಶ ಇದು ಪಂಚ ರತ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ೧೦ ಶ್ಲೋಕಗಳನು ಬರೆದ ಅಭಿನಯಶಾಸ್ತ್ರ. ೧೧ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ಬರೆದ ಭರತಾರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕಾ; ೧೨. ಸೋಮನಾರ್ಯನು ಬರೆದ ನಾಟ್ಯಚೂಡಾಮಣಿ; ೧೩. ಶಾರದಾತನಯನು ಬರೆದ ನಾಟಕದರ್ಪಣ; [illegible]; ಹಸ್ತಮುಕ್ತಾವಳಿ; ಭಾವಪ್ರಕಾಶನ; ೧೪. ಪುಂಡರೀಕ ವಿಟ್ಠಲನು ಬರೆದ ನರ್ತನನಿರ್ಣಯ. ೧೫. ಗಣಪತಿ ದೇವಸೇನನು ಬರೆದ ನೃತ್ಯ ರತ್ನಾವಳಿ ೧೬. ನೃತ್ಯ ದೇವನು ಬರೆದ ಭರತಭಾಷ್ಯ, ೧೭. ರಘುನಾಥನು ಬರೆದ ಭರತ ಲಕ್ಷಣ; ಭರತಶಾಸ್ತ್ರ ೧೮ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಗೀತ.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸ ವಿಷಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಇದ್ದವು. ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರತೀ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಾಟ್ಯದ ವಿಷಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವು ಇರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವಿತ್ತು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಭರತ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ೨ ನರ್ತನಾಧ್ಯಾಯ ೩. ನೃತ್ಯಾಧ್ಯಾಯ ಎಂಬ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಈಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಭರತ ನಾಟ್ಯ—ಭರತನು ಬರೆದ ಭರತ ನಾಟ್ಯ ಎಂಬ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸೂತ್ರಗಳು ಈಗ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆರು ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶತಸಹಸ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮಾತ್ರವೆ ಇವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ದ್ವಾದಶ ಸಹಸ್ರ ಎಂಬ ೧೨ ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಂಥವು ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶತ ಸಹಸ್ರ ಮತ್ತು ದ್ವಾದಶ ಸಹಸ್ರ ಎಂಬ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಾಟ್ಯ ವೇದ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ನಾಟ್ಯವೇದವು ನಾಲ್ಕು ಉಪವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪವೇದವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩೬ ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಬರೆದವನು ಬ್ರಹ್ಮನು. ದ್ವಾದಶ ಸಹಸ್ರ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಆದಿಭರತವೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ.

ಭರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ೩೭ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ೩೬ ಮತ್ತು ೩೭ನೇ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ೩೬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇವೆ. ಈ ೩೬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಯದೆ. ೧ ಸಾತ್ವಿಕ ಅಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಕೇಳುವವರು ನೋಡುವವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನಗಳು. ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ೭ನೇ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯದೆ. ೨ ಆಂಗಿಕ ಅಂದರೆ ಅವಯವಗಳ ಅಭಿನಯಗಳ ಕುರಿತು ಇರುವ ಭಾಗ. ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಎಂಟರಿಂದ ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ವರೆಗಿನ ೬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿದೆ. ೩ ವಾಚಿಕ ಅಂದರೆ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು. ಈ ಕುರಿತು ೧೪ರಿಂದ ೨೦ನೆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಿದೆ. ೪ ಆಹಾರ್ಯ ಅಂದರೆ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪೋಷಾಕುಗಳು, ಆಭರಣಗಳು. ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ೨೧ರಿಂದ ೩೪ನೇ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವರಂಗ ಅಂದರೆ ದೇವರ ಸ್ತುತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯವಿದೆ. ಕಡೆಯ ೩೫-೩೬ನೇ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಅಡಕವಾಗಿವೆ.

1. ... ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. ... ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುದೋಷಗಳು, ... ಮುಲಬದ್ಧತೆ, ... ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿ... ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ... ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ... ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ... ಕುಠಾರ—ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ದಳದು, ... ರೋಗಕ್ಕೆ ... ತೃಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ... ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. ... ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೋಕ್ವಿನ್
FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ
ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3—4—0 ಮಾತ್ರ

ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.
ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು
ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡಾ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಶ್ವತ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!

ಆರ್ಯವೇದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ.

ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. ನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ, ... ಕಾಯಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಆಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರವೂರಿನವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ್ಮಾಡಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
... ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ
ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ
ತಿಳುವಳಿಕೆ

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,
C/o Bola Mangesh Row & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ನೇರಾ ತರಿಸುವ ಅಪ್ಪಟ ವಜ್ರಗಳು.
— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟೆರರಿಗೂ, ಕೋಟಿಪತಿಗಳಿಗೂ
ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚೆಕ್‌ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸೈಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಚುನಾಯಿತ (first quality Selected) ಎಮ್. ಸ್ಟೋರ್ಸಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

1ನೇ ನಂಬ್ರ ... ರೂಪಾಯಿ ... ನಂಬ್ರ ... ರೂಪಾಯಿ ...ನೇ ನಂಬ್ರ ... ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ ...ರಿಂದ ... ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ, ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಯೂ, ಒಂದು ಸಾರಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು, ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ... ಗಿನಮನೆ,
... ಪೋಸ್ಟು ...

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ನಾ । ಗರವ ಮುಸಿಸಲು ಸುರರಿಗವರಿಂ । ಶರಾಷವಾಮುತ್ತಿ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಸುದ್ದರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ । ತೆರಳ ಬಲ್ಲರೆ ಕೊನೆಯ ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. | ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೧೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೩೦. | (14 – 3 – 30.) | ಸಂಚಿಕೆ ೧೧

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. Branches:—COONDAPOOR & Mangalore.
ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:—ಕುಂದಾಪುರ, ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.
ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. [illegible] ರೂ. 2,25,[illegible]

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on [illegible] 1930

	CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS	
1	Paid up Capital	Rs. 2,23,720—0—[illegible]	1	Premises Building Furniture etc	Rs [illegible]-15-0
2	Reserve and other funds	„ 1,34,905-4-[illegible]	2	Investment on G. P. Notes	„ [illegible]
3	Deposits	„ 15,8[illegible],524-[illegible]	3	Investment on Approved Securities	[illegible]
4	Bills for collection as per contra	3,147-13-[illegible]	4	Bills for collection	3,147-13-[illegible]
5	Overdraft with bankers	„ 1,07,623-12-[illegible]	5	Sundries	[illegible]
6	Sundries including undisbursed net Profits	„ [illegible],507-[illegible]	6	Cash in hand & with bankers	[illegible]
	Total	25,33,628-7-[illegible]		Total	25,33,628-7-[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 6—2—'30.

N. ANANDA RAO *Secretary & Manager*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:— [illegible]

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಾಯಿ.

ಏಜೆಂಟರು:— ದಿ ಯೂಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

1	[illegible]	[illegible]—0
2	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	2—[illegible]
5	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	1—[illegible]
8	[illegible]	[illegible]—2—0
9	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]—4—[illegible]
11	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]—2—0
13	[illegible]	[illegible]—12—0
14	[illegible]	[illegible]
15.	[illegible]	2—8—0
16.	[illegible]	3—[illegible]—0
17.	[illegible]	1—0—0

[illegible]

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.
[illegible], ಮಂಗಳೂರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಂಧಾನ ಪತ್ರದ ತಿರಸ್ಕಾರ

ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧದ ... ಸಂಗಡವು ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿತು.

... ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ... ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸವು ಭರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ... ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮವು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದೇ ೨ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದು ರಿಜಿನಾಲ್ಡ್ ರೈನೊಲ್ಡ್ಸ್ ಎಂಬ ೨೫ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷರವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಪತ್ರದ ನಕಲು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಪತ್ರವು ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಯುವಕನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದನು. ಪತ್ರವು ಕೈ ಸೇರಿದೊಡನೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರೂ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲರರೂ ಕೂಡಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ತಂತೀಮೂಲಕ ಸ್ಟೇಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು.

ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶ.

ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಮಯ ಮಹಾತ್ಮರು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೮೦ ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿರುವೆನು. ಈ ಸಾರಿ ನಾನು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಹಾಯವು ಈಗ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುವೆನು. ೧೨ನೇ ತಾರೀಕಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ಈ ಯುದ್ಧವು ಎಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ನಡಿಯುವದೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦-೧೫ ಮೈಲು ನಡೆದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿಶ್ರಾಂತಿಪಡಿಯಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೆ, ಹೊಕದ ಪಡಿ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗೀತೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಆಹಾರದ ವಿಷಯ ವಿಶೇಷ ಯೋಚನೆಬೇಡ. ಆಹಾರವನ್ನು ನಾವು ಬೇಡಿತಿನ್ನುವ ಸಮಯವೂ ಒದಗಬಹುದು. ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವ ಸಮಯವೂ ಇರಬಹುದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಿ। ಬೇಲಾರ್ ಮುಂತಾದವರು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡುವ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಳವು ಸೂರತ್ತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಲಾಲಪುರ ತಾಲೂಕಾಗಿದೆ. ಜವಾಹರಲಾಲ ಭಜಾಜರು ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವರು. ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಸಾಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರನ್ನು ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಂಡ್ವಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಮಾತು.

ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಇಂದಿನಿಂದ ೬ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ಮಾಡಲಿರುವರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಯಾರ್‍ಯಾರು ಹೋಗಲಿರುವರು? ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರಬಹುದೇ? ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವೀರಪುರುಷರೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಕುರಂಗವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆಕೊಳ್ಳಲಿರುವಾಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರಬಹುದೇ? ಈಗ ನಮಗೆ ಎರಡು ದಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. ೧ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವದು, ೨ ಗುಲಾಮರಾಗುವದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದ ಜನರಿರುವರು. ೧ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು, ೨ ದೇಶವನ್ನು ಪರರ ಕೈಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ದೀನಾವಸ್ಥೆಗೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯು ತೋರುವುದು". ಪೂನಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ೫೦೦ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳದ ಸಮಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮೌಲಾನಾ ಶೌಕತ ಅಲಿಯವರು ಈಗ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ರಕ್ತಪಾತವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಹಿಂದೀಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಬಾರದು ಎನ್ನುವರು. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳ್ಕರರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಗ್ರ್ಯಾಂಟಿಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಹೂಡಲಿರುವರು. ನೋಟುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಸರಕಾರವು ತಾನಾಗಿಯೇ ತಗ್ಗುವದೆಂದೂ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಈಗ ನಡಿಯುವ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಲೈನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬಿಡಬಾರದೆಂದೂ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗಿರಾಕಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿದರೆ ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ಹಾಳಾಗುವದೆಂದೂ ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವವು.

ಗಾಂಧಿಯವರ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಉತ್ತರ.

ಪ್ರಿಯ ಗಾಂಧಿಯವರೇ! ನಿಮ್ಮ ೨ನೇ ತಾರೀಕಿನ ಪತ್ರವು ಕೈಸೇರಿತು. ನೀವು ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದರೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಜನರ ಶಾಂತತೆಗೂ ಅಪಾಯ ಬರುವುದು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಾ ಇರಲಿ,

ಜಿ. ಕನ್ನಿಂಗ್ ಹಾಮ್,

ಪ್ರೈವೇಟು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಂಜಾಬಿನ ಗಾಜಿಪುರದವರೂ ಕಾಶೀ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದವರೂ, ಬಿಜಾಪುರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯವರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವರು. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕೊಂಟೈ ಮತ್ತು ಮೈಮನಸಿಂಗದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸತಿಸ್ ದಾಸ ಗುಪ್ತರು ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿರುವರು.

ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲೇ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಅಹಮದಾಬಾದದ ರಾಸ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದರ ವಿಷಯ ವಿವರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ತಿಳಿದುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿದುಬರುವವು. 'ರಾಸಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಭೆಗೆ ಸರದಾರ ಪಟೇಲರು ಬಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೆಸಿಡೆಂಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಭಾಷಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಆಜ್ಞಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಟೇಲರವರ ಕೈಗಿತ್ತರು. ಸರದಾರರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ತಾನು ಭಾಷಣಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರು ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿರುವರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಆಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಸುಪ ... ಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ... ವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಹುಕುಮಿಗೆ ... ನನ್ನಿಬ್ಬನನ್ನು ಕೈದುಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ... ರನ್ನು ಅಯುಧಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ... ವೆನಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು. ... ಟರು ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ ಆಜ್ಞೆಯಾವುದೆಂದರೆ—"ಮಿ. ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ರಾಸಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾವ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ' ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರು ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ನೆರೆದವರು ಸಭೆಯನ್ನು ಜರಗಿಸಿದರು. ಕೈರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಬೋರ್ಸಾದದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯನ್ನೂ, ತಪ್ಪಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ವಾರಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿದರು. ಪಟೇಲರು ಹಸನ್ಮುಖರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರನ್ನು ಸಬರಮತಿ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿರುವರು. ಅವರನ್ನು ಸಾದಾ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆಯೇ ಕಾಣುವರು. ಅವರ ಸ್ವಂತದ ಉಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಅವರು ಉಡುವರಾದರೂ, ಹಾಸಿಗೆಯು ಮಾತ್ರ ಜೈಲಿನದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೈಲಿನ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದಿಂದ ಒಂದು ಗೀತೆಯೂ, ಒಂದು ರಾಮಾಯಣ ಪುಸ್ತಕವೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ನಂತರ.

ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ನಂತರ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಅದೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ಜನರ ಗುಂಪು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ನೆರೆದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳವು ಸಾಲದೆ ಎಲ್ಲಿಸ್ ಸೇತುವೆಯ ಅರ್ಧಗಳ ಮೇಲೆ ಜನರು ಕುಳಿತರು. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಸಭೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಜನಸಂದಣಿಯು ೭೫ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿತು.

ಜನರು "ವಲ್ಲಭಾಯಿಕಿ ಜೈ" "ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಕಿ ಜೈ" ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯಿದ್ದಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಭಾಷಣಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಶಾಂತವಾಯಿತು. ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದು ತಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವೆಂದೂ, ಇಷ್ಟು ವರುಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಹೇಳದೆಯಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದೀಗ ಜನರ ನಿಜವಾದ ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯವೆಂದೂ ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದರು.

'ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರು ನನಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ನಾನು ನೆನಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದವರಿವರು. ಅವರ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಡುವಿಕೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯತ್ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುವೆನು. ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಉಪ್ಪಿನಕರವು ರದ್ದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು ಎಂದೇ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯೀಗ ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗಬೇಕು. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಗೆ ಉಂಟಾದುದು ಸಂತೋಷಕರ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ದೊರಕುವ ಬಹುಮಾನವೆಂದರೆ ಕಾರಾವಾಸ ಹೊರತಲ್ಲದೆ ಬಿರುದು ಬಾವಲಿಗಳಲ್ಲ. ಲಾಹೋರಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮರೆಯದಿರಿ! ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯದಿರಿ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ತೊಡಗಿ ಹೋರಾಡಿರಿ. ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದುದರಿಂದ, ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಂತೆ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

(ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.)

[illegible]ಯ

[illegible]ಔಷಧಗಳು

[illegible] ... ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ... ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು ... ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವವು. 6 ಡಬ್ಬಿನ ... 1—4—0. ಅಂಚೆಯು ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible]—ಯೌವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ... ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ ... ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ... ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ ... ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರನು!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

[illegible]ಯರ ನವಜೀವನಕ್ಕೆ ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂದೀ ... ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ... ವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಪ್ರಸ್ಥವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಕುಂಚಿತಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುದ್ದೀಪಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲು ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲು 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ಎ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಬೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕಸೂರಿ ಕ್ರಯ.

ಪೋಟು ಲಿವರ್ ವಾಚು, (ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಜೊತೆ) ಕ್ರಯ ರೂ. 1—14—0 ಮಾತ್ರ. ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸಿನ ... ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ... ರೂ. 3—8—0. ನಂಬ್ರ 2 ರೂ. 4—0—0. ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 5—0—0. (ಮೂರುವರುಷದ ಗೆರೆಂಟಿ ಇದೆ.)

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಅಣೆ ...

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ.

R. C. MUKERJEE,

12/2 Hari Paul Lane,

CALCUTTA.

The Canara Bank Limited, Mangalore.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

BRANCHES.—Karkal, Kasaragod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.

ಶಾಖೆಗಳು—ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up-Capital Rs. 300,000 0—0

Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732—9—7

Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462—2—0

Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years, 6% „ 1 Year

Season deposits of Rs 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.

ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0

ರಿಜರ್ವ್ ಫಂಡು ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ರೂ. 431,732—9—7

ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 792,462—2—0

ಖಾಯಂ ಠೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರ—ಎರಡು ವರುಷಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡಾ 6¼%. 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಸೇಕಡಾ 6.

ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ಒಳಗೆ ... ರೂ. 1000— ... ಸೇಕಡಾ 6¼.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs 50 and above that on multiples of Rs. 10 @ 3% from 1st Janauary to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the deposit or earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. [illegible] in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to:—

Canara Bank Ltd,
Mangalore, 3—3—1930

K. Venkat Rao,
Secretary

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore.	Head Office: Udipi. *Established 1920.*	Agency Office Cochin.

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-

Issued Capital: Rs. 1,75,000-

Paid up Capital: Rs. 1,75,000-

Reserve and other Funds Rs. 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
7-2-30

P. Laxman Nayak,
Secretary.

ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ! ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲ!! ನಿಜವಾದ 163 ಇನಾಮುಗಳು!!!

[illegible] ನಮ್ಮ 'ಮೋಹನವಿಲಾಸ' [illegible] 144 [illegible] ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 1—8—0.

F. M. S. ಆರ್ಡರುಗಳಿಗೆ ರೂ. 9—14—0 ಮುಂಗಡ.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

THE AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES, (DEPT. 49)
Post Box No. 561, CALUTTA.

ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಕೇವಲ ಅನ್ಯಾಯವಾದುದು

ಪ್ರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರೇ,

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುತಕ್ಕದಾದ ಅಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ನಾನು ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ. ಈ ಕುರಿತು ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಬಂದು ಇಂಥಾ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ಹೊರ ಬೀಳಲು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯು ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಜೀವಿಯಾದ ಯಾವದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನಾದರೂ ನೋಯಿಸಲೊಲ್ಲೆ; ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನನಗಾಗಲಿ ನನ್ನವರಿಗಾಗಲಿ ಕಠಿಣತರದ ಯಾವ ಕೇಡನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹ ನೋಯಿಸಲಾರೆನು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಪದಂತಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷರವನಿಗಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕು ಇರುವ ಇನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬನಿಗಾದರೂ ನಾನು ಕೇಡುಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅದರ ವಿರೋಧ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಎಣಿಸಲಾಗದು. ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಜನಾಂಗದವರಿಗಿಂತ ಕೆಟ್ಟವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದಂತೆ ಬರೆಯುವ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡೆನು.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಯಾಕೆ ಶಾಪದಂತಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಶಾಪದಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು? ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯೂ ನಾನಾ ವಿಧದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂದ ಮೂಕರಾದ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ದರಿದ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಯದೆ. ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಖರ್ಚಿಗಾಸ್ಪದವಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ. ಸಿವಿಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ಖರ್ಚು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಖರ್ಚಿನ ಭಾರವನ್ನು ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಹೊರಲಾರರು. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ಇಳಿಸಿಯದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಅಸ್ತಿವಾರದ ಸಾರವನ್ನೇ ಎಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ನಿರಾಯುಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಆತ್ಮೀಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೀನಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಧೈರ್ಯವು ಇಲ್ಲದೆಯೂ ನಿರಾಯುಧರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಾವು ಹೇಡಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ.

ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗಾದ ಭೇಟಿ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜರಗಲಿರುವ ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರನ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಒಳ್ಳೇದಾದೀತೆಂದು ನಾನೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ನಿಮ್ಮಿಂದಾಗಲೀ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಂತ್ರಿ ಸಭೆಯವರಿಂದಾಗಲೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಹಿಂದೀಯರೂ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಲೆ ಹಿಂದಿಯರೂ ನಿರಾಶರಾದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುವರೆಂದು ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರ ಧ್ಯೇಯವು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಒಂದೆರಡು ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರೂರವರಿಗೂ, ನನಗೂ ಗತಿಸಿದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಾದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ದಾರಿಯು ಮಾತ್ರವೇ ತೋರಿತು. "ಸ್ವತಂತ್ರ" ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುದುದರಿಂದ ಯಾವದೊಂದು ಭಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿರುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ವಿಷಯವೇ ಆಲೋಚಿಸುವೆ. ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಅಂದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವೆಂದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞರು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಆ ಅರ್ಥದ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಹೆದರಿಕೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಧ್ಯೇಯದ ಮುಂದಿನ ದಾರಿ.

ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದುಹೋದ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಧ್ಯೆಯವು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಉದಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವಿಷಯ ಜವಾಬುದಾರಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ರಾಜನೀತಿ ಪ್ರವೀಣರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಧ್ಯೇಯದಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವದರಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಡನೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮ್ಮಂಧವು ಹಾಳಾದೀತು ಅಥವಾ ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟದ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾದ ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಬೀಳಬಹುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಾದರೂ ತಡೆಗಟ್ಟದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಾಡಿಗಳಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ರಕ್ತವು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಿಂದ ಹರಿಯಲಾರಂಭವಾಗುವುದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಯಾಕೆ ಬೇಕೆಂಬ ಧ್ಯೇಯದ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನಾಂಗದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ವಿನಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ದೇಶದ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಲೆ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದರ ಬದಲಾಗಿ ಅಪಾಯವೇ ಸಂಭವಿಸುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದರೇನು ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ

ಅತಿರೇಕವಾದ ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇದರ ಕೇಡುಗಳು.

ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಂದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವಾದ ಭೂಕಂದಾಯದ ಭಾರವು ಜನರಿಗೆ ಹೊರಲಾರದಷ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಕಾಯಮ್ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟಿನಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾದ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಗದ್ದೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸಾಯಗಾರರೂ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಈಗಲೂ ನಿರಾಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಧನಿಯು ಅವನನ್ನು ಯಾವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಒಕ್ಕಲು ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಬೇಸಾಯಗಾರನ ಉನ್ನತಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಧ್ಯೇಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಎತ್ತುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೇ ಪೂರ್ಣ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಂದಾಯ ಎತ್ತುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅವನ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಗೆ ದಾರಿಯು ತೋರುತ್ತದೆ. ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುವಾದ ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಕರವು ಅವನಿಂದ ಹೊರಲಾರದಷ್ಟಿದೆ. ಬಡವನು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಪ್ಪನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಬೇಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಂದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಬಡವರಿಂದಲೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರ ಗುಣನಡತೆಗಳೂ ಕೆಡುತ್ತವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ನೆವನವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಜವಾಗಿ ಹಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ೧೯೧೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೊಸ ರಿಫೋರ್ಮಿನ ದ್ವಿದಳ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಭೆಗೆ ಉಪಾಯಾಂತರಗಳಿಂದ ವಹಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದರಿಂದ ಕುಡಿತತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ಒಳ್ಳೇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯು ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಈಗಿನ ದ್ವಿದಳ ರಾಜಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಈ ಕಂದಾಯದ ಭರ್ತಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಹೊಸ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯದ ಭಾರವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುವಾಗ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ ನೂಲುಮಾಡಿ ವಸ್ತ್ರ ಮಾಡುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತೆಯ ಖರ್ಚು ಭೂಲೋಕದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಡಳಿತೆ ಖರ್ಚಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವ. ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಖರ್ಚಲ್ಲದೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ೫ ಸಾವಿರ ಪವನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೭೦೦ ರೂ. ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒಬ್ಬ ನಿವಾಸಿಕನಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೮೦ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ದಿನಕ್ಕೆ ೨ ರೂ. ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸರಾಸರಿ ಮುನಾಫೆಯ ಐದುಸಾವಿರ ಪಾಲಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಿಟಿಷನಿಗೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಮುನಾಫೆಯ ೯೦ ಪಾಲಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಮುಂದುವರಿಯುವದು)

[illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮದ್ಯುವರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣೀ ಮಹಾಮಾತೃಶ್ರೀ [illegible] ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, [illegible] ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"

ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. | ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—

ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ವಾಕ್, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಆರ್ಥಿಕ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಸಂಪತ್ತುಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು [illegible] [illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಶಾಂತಾವನ.

[illegible] ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. [illegible] ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ೧—೮—೦. (ವ್ಹಿ. ಪಿ. [illegible] ಸಹಿತ)

ರೇಡ್‌ಕರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಹಗ್ಗಗಳು [illegible] ಹಾಗೂ [illegible] ಸಂಸದಲ್ಲಿಯೂ [illegible]

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible] ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್, [illegible]

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝೂಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೂಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!!

[illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂಡು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌಂ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌಂ. ರೂ. 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, [illegible], ಮದ್ರಾಸು.

[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಊಲನ್ ಎಂಪೋರಿಯಂ.

ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್

[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, [illegible], ದ. ಕನ್ನಡ

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶ್ಯಾಸ್ತ್ರಿ, [illegible].

☞ ವಿವರ ಕಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: [illegible]

[illegible]

ಸಾಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

[illegible]

H. R. Shetty,
Managing Director.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. [illegible] 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪುವದು. [illegible] ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು [illegible] ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಸ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಹೊರಟು 8-30 [illegible] ತಲಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ [illegible] ತಲಪುವದು. [illegible] ಪುರ ಹಾದಿಯಾಗಿ [illegible] ಹೋಗುವವರಿಗೆ [illegible] ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ [illegible]

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, [illegible] ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ [illegible], ಉಡುಪಿ, [illegible] ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ [illegible], ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬುಕಿಂಗ ಆಫೀಸು—
ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೆಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸರ.

[illegible]

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

[illegible]

[illegible] ಪತ್ರ.

[illegible] ದೇಶವನ್ನು [illegible] ವಿಷಯ [illegible] ಅಶಕ್ತರಾಗಿರುವರು. [illegible] ಯಾಕೆ ಬರೆದ [illegible] ತಿಳಿಯುವುದು. ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯದವರು, ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸರಕಾರವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲ ತರದ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳಿಗೂ, ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಊರಿನವರು ಕೆಟ್ಟವರು, ಅನ್ಯದೇಶದವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂಬ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿರುವರು. ತನ್ನ ಸೂತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ವ್ಹಾಯಸರಾಯರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ವ್ಹಾಯಸರಾಯರು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡುವ ಆಲೋಚನೆ ದೂರವಿದೆ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಸ್ವಂತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದೂ, ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪರದೇಶಿಯರ ಕೈಸೇರಿ ದೇಶದ ಜನರು ಬಡವರಾಗುತ್ತ ಬಂದರು. ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ನಾಗರೀಕತೆಯುಳ್ಳ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗವು ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಬಹಳ ದೀನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶವನ್ನು ಅನ್ಯ ದೇಶೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಂದು, ಇತರ ದೇಶಗಳಂತೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವುಳ್ಳದ್ದೂ, ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತೆಯನ್ನು ತಾನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದ್ದೂ ಆಗಿಂಬೇಕೆಂದೇ ಅವರ ಭಾವನೆಯೂ ಸೂತ್ರವೂ ಆಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ವ್ಹಾಯಸರಾಯರ ಭೇಟಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರೂ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರುರವರೂ, ಇನ್ನು ಇತರರೂ ಹೋದಾಗ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಾರಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೂ, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಎಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ ಲೇಬರ ಸರಕಾರವೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿರುವರಾದರೆ ಅವರು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ತಿರಿಗಿಸಿ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮಾಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ದೇಶದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನೋವಾಗುವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡಿಯುತ್ತಲಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಹಿಂದೀಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸದೆ ರಾಜ್ಯಧೋರಣದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಒಳ್ಳೇದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬ್ರಿಟಿಷ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂತೆ

ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿ ಬಂದು, ಇಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಮಾರಿ ನಫೆ ಪಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಜನರು ಬದುಕನದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉಗಿ ಹಡಗಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮರದ ಹಡಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ಹಡಗ ಕಟ್ಟುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತ ಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಬಡವರಾದರು. ರೈಲುವೇಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕಂಪೆನಿಗಳೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು. ಸರಾಯು

[illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಬರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ತರದ [illegible] ಸುಖಸಂತೋಷಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ರುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರವೇ [illegible] ಹೋದರು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಿದ್ದವೆ. ವ್ಯಾಪಾರವು ಅದರ ಪರಿಪಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೈಲುವೇಗಳೂ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳೂ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರದೇ ಆಗಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಹಲವು ತರದ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿ ಇಡೋಣವೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಮೊನೊಪೊಲಿ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂದರದ ಸುಂಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹತ್ತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ವೃತ್ತಿಹೀನರಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವರಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೀಯರು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಅಥವಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಲಿವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ರೈಲುವೇ ಕಂಪೆನಿಗಳು, ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳು, ಗಣಿಗಳ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಇವುಗಳ ಯಜಮಾನರಾಗಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸಾಹುಕಾರರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ತಮ್ಮ ಸಂತೆಕಟ್ಟೆಯೆಂದೂ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೀಯರು ತಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವ ಒಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸಾಹುಕಾರರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಯಾವ ತರದ ತೊಡಕಿಲ್ಲದೆಯೂ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯದೆಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ ವ್ಯಾಪಾರವು ಇನ್ನಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು.

ಆಶ್ರಿತರು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಏಜಂಟರ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳು!
ಏಜಂಟರು ಹದಪಿರಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಧಾರಣ ೭೫೦ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲಧಿಕಾರವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆಂಟ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಣ್ಣದಾದರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೊಬ್ಬರಂತೆ ಏಜಂಟರನ್ನೂ ಹಿಂದೀ ಸರಕಾರವು ನೇಮಿಸಿರುವದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಹೈದರಾಬಾದು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವರು. ಸೈನ್ಯ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಖರ್ಚನ್ನು ಆಶ್ರಿತ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೈನ್ಯದ ಕೆಂಟೊನ್ ಇರುವ ಸ್ಥಳ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನ. ಈ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರಿಗೆ ಪಟ್ಟವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಅಥವಾ ಏಜಂಟರ ಅನುಮತಿ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅರಸರನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಿಸುವವರೂ ಇವರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನಾಗಲೀ ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಈ ಏಜಂಟರೂ ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಷಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರೆಂಬವರು ಈ ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಮತ್ತು ಏಜಂಟರ ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಆಗಿರುವರು. ಈಗ ಈ ರೆಸಿಡೆಂಟ ಏಜಂಟರ ಕಾರಭಾರು ವಿಪರೀತ ರಾಜರುಗಳ ಕೈ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಿನ್ಸಸ್ ಚೆಂಬರ್ ಎಂಬ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಅಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜರುಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಿರುವ ಹಿಂದೀಯರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಇವರ ರಾಜ್ಯಭಾರವೂ ಒಳ್ಳೆಯದ್ದಾಗುವದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇವರ ಮೇಲೆ ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ನಡಿಸುವ

[illegible] ಅನ್ಯಾಯ [illegible]

* * * *

[illegible] ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ "ಹಿಡಿಯ ಮಣ್ಣು" ಪಾಟ ಕಳದ್ದು ಒಂದೇ ಲೀಲೆ! ಮನುಷ್ಯನ ದೈವವೂ! [illegible] ಗೊಡ್ಡು ಪಾಟಿತ್ಯವೋ! ಅಂತೂ ಲೀಲೆಯನ್ನು [illegible] ದಾದರೆ ಲೀಲೆಯೆಂದು ಬರೆದುದು ಲೀಲೆಯಲ್ಲ.

* * * *

ಸ್ಮಶಾನ ಮಂದಿರದ.....ಶ್ವೇತಿ! ತೆರೆಯುವ ಸಮಾರಂಭ? ಅಂತೂ ಸಾಯುವವರಿಗೊಂದು ಸಮಾಧಾನ? ಹಿಂದುಳಿಯುವವರಿಗೊಂದು ಸೌಕರ್ಯ!

* * * *

ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ದಿನ ಮೊದಲೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

* * * *

"ವಿಜಯ ಅಥವಾ ಸಾವು" ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಟಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಜಯವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ನೆನಸಲಾಗಿದೆ.

* * * *

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದರೂ ಸರಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಉಚಿತವಾಗಲಾರದೆ?

* * * *

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೋಟಾರು, ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಿಗರೇಟು, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೈಬಳೆ, ೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬಕಾರ ೧೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಕ್ಕರೆ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮತ್ತು ಪಟಾಕಿ ತರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆಯಂತೆ.

* * * *

ಈ ವಿಲಾಸ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸುವ ಬದಲು ಹಿಂದೀಯರು ತುರ್ಕಿಸ್ಥಾನದ ಜನರ ಮಿತವ್ಯಯದ ಪಾಠವನ್ನಾದರೂ ಕಲಿಯಬಾರದೆ?

ಅಧಿಕಾರವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಹಿಂದೀಯರ ಸಹಾಯವು ಈ ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಡೊಕ್ಟರ್ ಮುಂಜೆಯವರ ಮಿಲಿಟರಿ ಕಚೇರಿ ಶಾಲೆಗಳು.

ಸೈನ್ಯದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರಿಗೆ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಮಿಲಿಟರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಲೇಜನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇವರ ಯೋಚನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕಂತೆ. ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಿಲಿಟರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರು ಶಾಲೆಗಳ ಹೊಸ್ಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫೆಂಟರಿ ಡ್ರಿಲ್, ಬಂದೂಕು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು, ಈಜಾಡುವದು, ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ, ಕುಸ್ತಿ ಆಟ, ಮತ್ತು ಕಾಯಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಇತರ ವಿದ್ಯೆಗಳು ಕಲಿಸಲ್ಪಡುವವು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಲಿಯುವವರು ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು. ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಶಿಬಿರಹೊಡೆದು ನಿಲ್ಲುವುದು. ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವದು. ನಾಗಪುರದ ಶಾಲೆಯು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಈಗ ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ಶಾಲೆಯ ಬುನಾದಿಕಲ್ಲನ್ನು ಈಗಿನ ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಆಗಿರುವ ಸರ್. ವಿಲಿಯಮ್ ಬರ್ಡವುಡ್ಡರು ಬರುವ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವರು. ಈ ತರದ ಮಿಲಿಟರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಯುವಕರನ್ನು ಸೈನ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದಂತಾಗುವುದು.

[illegible]

(ಗ್ರಹಗಳು ದಿನ—ಶುದ್ಧಿ)

ತಾರೀಖು	ವಾರ	ತಿಥಿ	ಘಳಿಗೆ	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ	ಯೋಗ	ಸೂರ್ಯ. ಉ	ಅಸ್ತ
15	ಶನಿ	[illegible]	[illegible]	ಉತ್ತರಾ	[illegible]	[illegible]	6.40	6.40
16	ಆದಿ	[illegible]	[illegible]	ಹಸ್ತಾ	[illegible]	[illegible]	6 39	6 40
17	ಸೋಮ	[illegible]	[illegible]	ಚಿತ್ರಾ	[illegible]	[illegible]	6 39	6 40
18	ಮಂಗ	[illegible]	[illegible]	ಸ್ವಾತಿ	[illegible]	[illegible]	6 38	6.40
19	ಬುಧ	[illegible]	[illegible]	ವಿಶಾಖಾ	[illegible]	[illegible]	6 38	6 40
20	ಗುರು	[illegible]	[illegible]	ಅನುರಾಧಾ	[illegible]	[illegible]	6.37	6 40
21	ಶುಕ್ರ	[illegible]	[illegible]	ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ	[illegible]	[illegible]	6 37	6 41

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ತಾರೀಖು	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum ಹೆಚ್ಚಿನದು	Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ
7	89— 5	75 – 2	—	—
8	91— 2	76— 3	—	—
9	91— 4	76— 7	—	—
10	89— 8	75— 9	—	—
11	88 – 8	76— 7	—	—
12	90 – 1	75-- 8	—	—
13	91 – 0	78— 3	—	—
				163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು		ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
ಮುಷ್ಟಿ	...	6 – 6	7 – 4
ಗುಡ್ಡು	...	5 – 4	6 – [illegible]
ಹೊಸ ರಾಶಿ	..	6 – 0	6 – [illegible]
ಉಸರ ಅಪ್ಪಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6 – 2	6 14
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	11 – [illegible]	11 – 4
ಸುಗ್ಗಿ	...	8 – 2	8 – 10
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	..	6 – 2	6 – 4
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 – 0	15 – 0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	7 – 8	8 – 4
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	16 – 8	18 – 8
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	13 – 0	16 – 0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	16 – 0	24 – 0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 – 0	15 0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 – 8	–
ಊರು ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	60 – 0	65 – 0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	4 – 0	4 – 4
ಕೊಬ್ಬರಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	75 – 0	82 –
ಕೊಬ್ಬರಿ ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	31 – 0	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	28 – 12	33 – 12
ತೆಂಗಿನ ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	5 – 12	7 – 0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	7 – 12	8 6
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹುಣಸೆ ಗಳ್ಳೆ	...	7 – 12	8 – 4
ಮೋರಿಶ ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	3 – 5	3 – 7
ಹೊಸ ಮೆಣಸು	...	6 – 4	8 – 8
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	8 – 8	8 – 12
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	2 – 8	3 – 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	250 – 0	270 – 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	380 – 0	400 – 0
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	32 – 0	36 –
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	3 – 10	–
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	42 – 8	45 – 0
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	18 – 4	18 – 8
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	22 – 0	23 – 0
[illegible] ಗಳ್ಳೆ	...	15 –	–
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	17 – 0	17 – 8
[illegible] ಗಳ್ಳೆ	...	15 – 10	–
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	37 – 8	43 – 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	300 –	310 – 0

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.
CHIKMAGALUR.
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4—30 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು 7½ ಗಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೂ, [illegible] ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ [illegible] 1-30ಕ್ಕೂ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ಮಂಜೇಶ್ವರ, [illegible] ಗೋಳಿ, ಮೂಲ್ಕಿ, ಕನ್ನನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ [illegible].

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳಕ್ಕೂ 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ [illegible] 12 ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೂ [illegible] 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಘಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ 5 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ [illegible] ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ [illegible]. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಡರಪೂರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸುತ್ತಿ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯುರದೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ ಪಿ ಸಿ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.
(ESTABLISHED 1914)
ಕನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ ನೋಡಬಿಚ್ಚಿಸುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಡಬಿದರೆ ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಉಡುಪಿಗೆ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕೇ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ,

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಹರಿಹರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲುಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore S. K.

[illegible]

[illegible] ಬೆಳ್ಳಿ [illegible]

[illegible]

[illegible] ... ೬-೯

[illegible] — [illegible], ಸುಕ್ಕು, ವಿಚ್ಛೆ, ಅಧ್ಯಸದ, [illegible], ಮಾಂಗಲ್ಯ [illegible] ... ೯

[illegible] ... ೫

[illegible] ದಾಸ್ಯದ ಕ್ರಮ ... ೧೯

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುದ್ಧದ ಕರೆ ... [illegible]

ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಪತ್ರ ... ೯

ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಾರಂಭ ... ೧೦

[illegible] ಸಂಧಿ ... [illegible]

[illegible] ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ... [illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೧೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೩೦.

ಸಂಧಿಯೊ ವಿಗ್ರಹವೊ?

ಮಾರ್ಚಿ ತಾ. ೧೨ಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಹೂಡುವ ಮೊದಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯರವರಿಗೆ ಬರೆದರು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ "ಅಲ್ಟಿಮೇಟಮ್", ಅಂದರೆ ಬೆದರಿಕೆ ಪತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಇದರೊಳಗೆ ಗರ್ಭಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಹೆಸರು ತಪ್ಪಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ತೋರದೆ ಇರದು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಪತ್ರವು ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದ ಮೊದಲಿನ ಕೃಷ್ಣಸಂಧಾನದ ನೆನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದ ಯೋಧನು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮಾನವ ಪೀಡೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಶನಿಕದಿಂದ ಕೇಳುವ ಸಂಧಾನವಲ್ಲದೆ ಈ ಪತ್ರವು ಬೆದರಿಕೆಯ ಪತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ದಿನದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು [illegible] (ಇದಕ್ಕೆ [illegible]) ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಈ ಬಾರಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮನಃಪೂರ್ವಕತೆಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ದೇಶದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು [illegible] ತೋರಿಸದೇನೇ ನಿವೇದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

"ಇಪ್ಪಿನ್ [illegible] ಸಂಕಟ ನಡೆದ ಹಲವು ಘಟನೆಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ ಧೋರಣದ [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಡನಿದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಾಧೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಯಾವ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರು ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಮತ್ತಷ್ಟು [illegible] ಒಂದು [illegible] ರೂಪಾಯಿಗೆ [illegible] ದರವನ್ನಿಟ್ಟು ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸುಲಿಯುವರು. [illegible] ಗಿದೆ. ಉಪ್ಪಿನ ಕರವು ಬಡವರನ್ನು ಸುಲಿಯುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸುಂಕವು ಬಡವರಿಂದ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. [illegible] ಸುಧಾರಣೆ ಸರಕಾರವು ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೆಂದು [illegible] ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಕೈನೂಲುವ ಮತ್ತು ಕೈರಾಟೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡಿ ಬಡವರ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಈಗಿನ ಆಡಳಿತವು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿನ ಆಡಳಿತವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹೀನಾವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಗೆ ಅತ್ಯಾರಿ ಪರಿಚ್ಛೇದವನ್ನು ರಚಿಸಿಯದೆ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ (ವ್ಯಾಸರಾಯರವರ) ಸಂಬಳವನ್ನೇ ನೋಡಿ. ನಿಮಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. ೨೧,೦೦೦

[illegible] ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟನಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪನ್ನವಿರುವಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗೆ ೧೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಯಾವ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞನೂ ತಯ್ಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಒಂದು ಜೀವಂತ ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೂಡಲೇ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತು ಆ ಉಪಾಯವಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ತರ್ಕ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಸಮಜಾಯಿಸುವ ವಿಷಯವು ಇದಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಆಲಿಂಗನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪಕ್ಷವೊಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನನಗೆ ಹಿಂಸೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪಕ್ಷದ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮದ ವಾಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಮೂಲಕ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ನಿರೋಧವನ್ನು ರಚಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವೆನು. ನನ್ನ ಪತ್ರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೊಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗದಿದ್ದರೆ, ತಾ. ೧೧ರಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳೊಡನೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವೆನು. ನಿಮಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ನನಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಷ್ಟ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದರೆ, ನನ್ನೊಡನೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರ್ಕಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ನಿಮಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ಈ ಪತ್ರ ತಲ್ಪಿದ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನು. ಇದು ಬೆದರಿಕೆಯ ಪತ್ರವಲ್ಲ. ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ."

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಪತ್ರದ ಸಾರಾಂಶವು ಮೇಲಿನಂತಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ವದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ [illegible] ದೊಡ್ಡ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible]

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ತಮ್ಮ [illegible] ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಧಾನದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು [illegible] ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ [illegible] ಸಂಧಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವೇ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗುವುದು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible] ಈ ವರ್ಷ [illegible] ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ದಕ್ಷಿಣ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಹಳ [illegible] ಇದು ವರೆಗೆ [illegible] ಸತ್ತು ಹೋಗಿರುವರೆಂದೂ [illegible] ಇರುವರೆಂದೂ [illegible] ಸಾವಿರ ಜನರು ಮನೆಯಿಲ್ಲದೆ [illegible]

— [illegible] ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲಿನಿಂದ [illegible] ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿರುವರು.

— ಯುವರಾಜರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ [illegible] ಸಂತೋಷವನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ [illegible] ಆವರು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೊರಡುವರು.

— ಉತ್ತರ ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೈಲಾ [illegible] ಅಧಿಕವುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರು [illegible] ಮುಳುಗಿ ಹೋದುದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವೇ ಕಾಣದೆ ಹೋಗಿದೆಯಂತೆ.

[illegible] ಅಮೆರಿಕಾ [illegible] ಸಂಭವಿಸಿದ [illegible] ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— [illegible] ಒಂದು [illegible] ಅವರು [illegible] ಉಂಡರು. ಎರಡು ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ [illegible] ಸತ್ತುಹೋದನು. ಮರುದಿನವೇ [illegible] ಸತ್ತುಹೋದನು. ಅದೇ ದಿನ [illegible] ಸತ್ತು ಹೋದರು. ಅದರ ಮರುದಿನ ಇಬ್ಬರು ಮೃತರಾದರು. [illegible] ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು [illegible] ಅವಳು ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿರುವಳು.

— [illegible] ಒಂದು [illegible] ಜನರು [illegible] ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವರು. ಆರು ಮಂದಿ ನೇಟಿವ್ ಜನರೂ ಇಬ್ಬರು ಯುರೋಪಿಯನರೂ [illegible] ಹೊಂದಿರುವರು.

— ಆಫ್ರಿಕದ [illegible] ದೇಶಿಯ ಜನರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಜರಗಿಸುವಾಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ [illegible] ಪರಸ್ಪರ ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದ ೯ ಮಂದಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೂ, ಹಲವು ಮಂದಿ ದೇಶೀಯರೂ ಗಾಯಗೊಂಡಿರುವರು.

— ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬ್ರಿಟನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರದ ದೆಸೆಯಿಂದ [illegible] ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವರು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ [illegible] ಬಹಳ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ.

— [illegible] ಬ್ರಿಟನಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧,೭೦೦,೦೦೦ದಿಂದ ೧,೫೪೯,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಏರಿರುತ್ತದೆ.

— [illegible] ಒಂದು [illegible] ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು [illegible] ಮಂದಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವರು. [illegible] ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡವ [illegible]

— [illegible] ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ [illegible] ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible]

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಕಲಕತ್ತೆಯ [illegible] ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂದಿ ಕೆಲಸಗಾರರು [illegible]

[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ. [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಕೈದು [illegible]

[illegible] ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ನಿರೋಧ ಮಸೂದೆಯ [illegible] ವಿವಾಹವನ್ನು [illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು [illegible] ಕೈದಾದವರಲ್ಲಿದ್ದರೂ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಆವರ [illegible]

[illegible] ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ [illegible]

— [illegible] ಒಬ್ಬ [illegible] ಸಾಧುವು ಬಂದಿರು [illegible] ಸಾಧುವು ಒಬ್ಬ ಮಾರವಾಡಿ [illegible] ಮಾರವಾಡಿಯು [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು [illegible] ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾರವಾಡಿಯೂ [illegible] ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ [illegible] ಈಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧುವು ಪೋಲೀಸರ ವಶವಲ್ಲಿರುವನು.

— ಅಮೃತಸಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಎರಡು ಕೊಳ್ಳಿಗಳ್ಳ ಪರಸ್ಪರ [illegible] ಒಬ್ಬ [illegible] ಹತ್ತು ಹದಿನೆಂಟು [illegible] ಗಾಯಗೊಂಡಿರುವರು. ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಕೈದು ಮಾಡಿರುವರು.

[illegible]

— ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರನ್ನು [illegible] ಮುಂಬಯಿಯ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು: — [illegible] ಬರ್ಡ್ ಎಂಡ್ ಫ್ಲವರ್ ಹೌಸಸ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ [illegible] ಸೀರಿಸ್‌ಗಳ ಸೋಡ್ತಿಯು [illegible] ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಲಾಗಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ [illegible] ಬಂದಿರುತ್ತದಲ್ಲದೆ ಇದೇ [illegible] ಸೋಡ್ತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ನಾಡ್, ಕಿಂಬರ್, [illegible] ಬಂದಿವೆ.

ಆಯುರ್ವೇದ ಧರ್ಮಾಸ್ಪತ್ರೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರು — ಇದೇ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾದ ರೋಗಿಗಳ [illegible] ಹೊಸ ರೋಗಿಗಳು [illegible] ರೋಗಿಗಳು [illegible]

ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯು ನಡೆದು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ [illegible] ಕೌಜಲಗಿಯವರು, ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಸರಿಯಾಗಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಭಾಷಣಗಳನ್ನಿತ್ತರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಜುಕೇಶನಲ್ ಆಫೀಸರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ [illegible] ಬಾಯಿರವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಶನಾಗಿ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ [illegible]

ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಅತ್ಯಾಚಾರದ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು [illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿ [illegible] ಸಭೆಯು [illegible] ಬಜೆಟ್ [illegible] ಬಜೆಟು [illegible] ಈ ಸಭೆಯು [illegible] ಆದೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಸಭೆಯು ಜರಿಗಿ [illegible] ಗೋಕಾಕ [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಸಭೆಯು [illegible]

ಸುಳ್ಯ — ಇದೇ ತಿಂಗಳ [illegible] ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ [illegible] ಗೌಡ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಸಭೆ ಜರುಗುವ ವೇಳೆ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗೌಡ ಸಮಾಜದವರು [illegible] ಮಾಡಿದ [illegible] ಬೋರ್ಡಿಂಗಿನ ಕಟ್ಟೋಣವನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ [illegible] ದಿಂದ ಗೌಡ ಸಮಾಜದವರೆಲ್ಲರೂ ಆಗತ್ಯ [illegible] ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ಸಮಾಜದವರೂ [illegible] ಈ ಗೌಡ ಸಮಾಜದವರ ಸಭೆಯು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಸೂಚನೆಗಳು [illegible] ಅಪೇಕ್ಷೆ.

ವಿಟ್ಲ: — ತಾ. [illegible] ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ವಿಟ್ಲದಲ್ಲಿ ‘ಪೂರ್ಣ ಪರಿತ್ಯಾಗ’ ದಿನಾಚರಣೆಯು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು [illegible] ಸಭೆ [illegible] ಭಜನೆ [illegible] ಪೂರ್ಣ [illegible] ಉಪವಾಸ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪೋಸ್ಟ್, ಸ್ಟೇಶನ್ ಹೌಸ್ ಆಫೀಸ್, [illegible] ಸರಕಾರಿ [illegible] ಸಭೆಗೆ [illegible]

ಅಡ್ಯನಡ್ಕ: — ತಾ. [illegible] ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಡ್ಯನಡ್ಕ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ [illegible] ಎನ್. ನಾರಪ್ಪ [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆ [illegible] ವಿಟ್ಲ, [illegible] ಹೋಗಿ ಭಜನೆ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ‘ಪೂರ್ಣ ಪರಿತ್ಯಾಗ’ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ನಂದಳ್ಕೆ — ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ [illegible] ಇದೇ ಬರುವ ತಾ. [illegible] ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ತಾ. [illegible] ನೇ ಗುರುವಾರ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲ್ಪಡುವುದು. [illegible] ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನನ್ನು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸೇವಿಸಿ [illegible] ಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಆಮಂತ್ರಣವಿದೆ.

ಅಳಕೆಮಜಲು: — ತಾ. [illegible] ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಛತ್ರದ [illegible] ಆಟವೊಂದು ಜರುಗಿತು.

[illegible]

ಮಂಗಲಪಾಡಿ: — ಈ [illegible] ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಭೆಯು [illegible] ತಾ. [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಜರಗಿಯಿತು.

[illegible]

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಹುಡುಗಿ.

ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಕಾಪುರ ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದೇ ಆತನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹುಡುಗಿಯು ಒಂದು ದಿನ ಆಕಸ್ಮಾತ್ [illegible] ಅವಳು ತನ್ನ ಮನೆ [illegible] ಪೋಲೀಸನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು [illegible] ಈ ವಿಷಯವು [illegible] ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಪರಾಧಿಯಾದ ಪೋಲೀಸನಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವು [illegible] ಆತನು [illegible] ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲನು [illegible] ಪೋಲೀಸನು [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿರುವನಾಗಿ [illegible] ಹುಡುಗಿಯು [illegible] ಪೋಲೀಸನು [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟನೆಂದು [illegible] ಪೋಲೀಸನಿಗೆ [illegible]

ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಅಪಮಾನ.

[illegible] ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ [illegible]

[illegible] ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು [illegible]

[illegible] ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿ.

[illegible]

ಸ್ತ್ರೀ ಪೋಲೀಸರು.

[illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಪೋಲೀಸ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಪೋಲೀಸರ [illegible]

[illegible]

ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ

ಆಯುರ್ವೇದ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವತ್ತೂ ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದರೆ ಇದೇ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು. ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಲಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಚನ ಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆದು ಹಸಿವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಹತ್ತುವದು. ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿ ಆಲಸ್ಯತನವೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಶರೀರವು ಸುದೃಢವಾಗುವುದು. ಉಷ್ಣತೆ, ಕ್ಷಯದ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಶಕ್ತತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲೆಂಬಿಕ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

	೧॥ ರಾತಲಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	೧—೧೨—೦.
ಕ್ರಯ:—	೧ ,, ,, ,, ,,	೧— ೪—೦.
	ಅರ್ಧ ,, ,, ,, ,,	೦—೧೨—೦.

ಈ ಔಷಧವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 'ಅಲೆಂಬಿಕ' ಎಂತಿರುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Alambic Chemical Works Co., Ltd., ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕೊ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Princess Street, BOMBAY. ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ, ಕೇಶರಂಜಕ ಮತ್ತು ಕೇಶವರ್ಧಕವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಳೀ ಎಣ್ಣೆ ಮೇಣ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಅಂಶವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು ಉತ್ಸಾಹಕವಾಗಿ ಕೂದಲು ಭರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಈ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನದಿಂದ ಮನವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೇಶಕಲಾಪವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಅವರೆ ಜೋಕೆ! ಎಚ್ಚರ! ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಹೊರ ದೇಶದ ಮತ್ತು [illegible] ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜೋಕೆ, ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ಟಿಕೇಟನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ— ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರ್ಫ್ಯೂಮರ್ಸ, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಬಿಸ್ಕೋಟು ಗಳು.

ದರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಟ. ಟಿಂಕ್ಸ್ ಮುಂಬಾಯಿ 9.

ತಾರಿನ ಪತ್ತೆ—"ನ್ಯೂ ಬಿಸ್ಕಿಟ್"

[illegible]

ಆಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 0—2—0.
ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indian Stores,
6 Beadon Street,
CALCUTTA.

The Canara Bank Ltd., Mangalore.
ದಿ ಕೆನರಾ ಬೇಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.
ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸಿದವರು ಸದರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಆಭರಣಗಳ ಆಧಿನ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಮೊಬಲಗು ವ್ಯಾಜಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸದರೀಯವರಿಗೆ ಬಿಲ್ಲು ನೋಟೀಸು ಸಾದರಾದ ಒಂದುದರಿಂದ ಸದರೀ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಇದೇ ತಾ. 1—4—1930ರ ಒಳಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಅಸ್ಲು ಬಡ್ಡಿ ವಗೈರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಾರೀಕು 11—4—1930ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಗಂಟೆ 12ಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಏಲಂ ಮಾಡಲಾಗುವವು.

ಹರೀಕಳ ನಾಗಪ್ಪ ಅಂಚ್ಲನೆಯಸ್ಸು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಬ್ಯಾರಿಗಳವರ ಮಗ [illegible] ಆದ ಬಿಲ್ಲು ತಾ. 12—5—27, ಸಾಲದ ಮೊಬಲಗು ರೂ. 40. ಏಲಂ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ಬಾಕಿ ಬಡ್ಡಿ ವಗೈರೆ ರೂ. [illegible]—11—4.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, K. Venkat Rao.
ಮಂಗಳೂರು. Secretary.
ತಾ. 13—3—1930

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಅಂದವಾದ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು

ದೇವರು.

[illegible] ಬಹುಮಾನ [illegible] ಜನಾರ್ದನ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಪ್ರತಿಯ [illegible] ಪ್ರಬಂಧಗಳು [illegible] ಪ್ರಬಂಧವು ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯದೆಂದು [illegible] ಬಹುಮಾನವು ಅವರಿಗೆ ಸಲುವದು. ಉಳಿದ [illegible] ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಬಹು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡದೆ [illegible] ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಇದೇ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ [illegible] ಮುಂದುವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳವರು ಧರ್ಮ [illegible] ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ ಶರ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬರೆದು ಬರುವ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಎಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,
ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ತಮ್ಮ [illegible] ಪಯಣವನ್ನು [illegible] ಗಳಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

[illegible] ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು [illegible] ಎದ್ದಿದ್ದರು. ಆಶ್ರಮದಿಂದ ನಾಲ್ಕು [illegible] ದೂರದ ವರೆಗೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನಸಂದಣಿಯು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಎರಡು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ಹೊರಟರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಶ್ರಮದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ "ಜಯವು—ಇಲ್ಲವೇ ಸಾವು" ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮರೆಯದಿರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು.

[illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಮುಂದರಿಯತೊಡಗಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮೂಟೆಯಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಯುನಿಫೋರ್ಮ್ ಉಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಯಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೊಡನೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಗದ ಇಕ್ಕೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳು ಕೂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತ ಅವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲೆಂದು ಬಯಸಿದರು. ಜನಸಮೂಹವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಧೂಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವುಂಟಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತನ್ನ ನಡಿಗೆಯಿಂದ ಯುವಕರನ್ನು ನಾಚಿಕೆಗೀಡಾಗಿ ಮಾಡಿದರಂತೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟಿರುವರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಅಹಮದಾಬಾದದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸಿತೆನ್ನಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಮಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಈ ನಿರ್ಧಾರವು ಅಖಂಡವಾದುದೆಂದು ಎಲ್ಲರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯದ ವಿನಹ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪುನಃ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡಲಾರರೆಂದು ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಬರಮತಿಯ ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಸಜೀವಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ದುಃಖವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿರುವುದು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವ್ಯಸನಗಳಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದು ಕೇವಲ ದುಃಖಾಸ್ಪದವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಜನರೆಲ್ಲರೂ, ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೂ, ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲಿದರು ಅವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಅವರೆದುರು ದಂಡವತ್ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳುದುರಿದುವು. ಮನೆ ಎದುರು, ಮಾರ್ಗದ ಸಮೀಪ ಸಾವಿರಾರು ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತೆರಳುವಾಗ ಅವರ ಹೃದಯ ಯಾವರೂ ಕರಗದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಂತೆ ದೃಢಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿಂದ ಈ ಮೊದಲು ಹೊರಟವನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವನು. ಅತನಾರೆಂದರೆ ಶ್ರೀರಾಮನು. ಶ್ರೀರಾಮನು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಬದ್ಧನಾಗಿ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದುದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ವರ್ತನೆಯೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸರಿಹೋಲುವುದು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನಂತೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಹೊರಟಿರ್ವರು. ರಾಮನಂತೆ ಅವರು ಕೃತಕಾರ್ಯರಾಗುವರೆಂದೂ ಬೇಗನೆ ಅವರನ್ನು ಒಂದಾಲಿಸುವದೆಂದೂ ಜನರೆಲ್ಲರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಘಂಟೆ [illegible] ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ನೆರೆದು "ಗಾಂಧೀಜೀಕಿ" ಎಂದು ಜಯಧ್ವನಿ

[illegible] ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆಗೆ ಜನರು ಸಮುದ್ರ [illegible] ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ದರೆ ಆಶ್ರಮದ ಹಾದಿಯೆಲ್ಲವೂ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಿತು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿನ ಹಲವು ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ತಳಿರುಗಳಿಂದಲೂ ಧ್ವಜಗಳಿಂದಲೂ ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾದ ತರುವಾಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಘಂಟೆ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಂದ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟರು. ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುಜರಾಥ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಪುಷ್ಪಗಳೂ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯೂ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಪೋಲೀಸರು ಜನಸಂದೋಹದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ಸರಕಾರದವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ಏಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಧೋರಣೆಯಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ಕೆಲವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಈಗಲೇ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೆಯಿಲ್ಲದೇ ಮಾರದಂತಾಗುವದೆಂದು ಹಲವರ ಅಂಬೋಣ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮೊದಲು ಅಸ್ಲಾಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರೇಜಕ್ಕೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ ನವಗಾಮಕ್ಕೂ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಅಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ತೆರಳಿದ್ದರು.

ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ.

[ಎಮ್- ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಂದ]

ಈ ತಿಂಗಳು [illegible] ನೇ ತಾರೀಖು [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಕಾಲೇಜಿನ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಬಿ. ಎ. ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘದ ವರ್ಷೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. [illegible] ಗಳಗನಾಥರವರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ದೇವತಾಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉಪಕ್ರಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರೂ, ಅವರ ಮಹಾಪೂರ್ವಿಕರೂ, ಮತ್ತು ಅವರ [illegible] ಗಳೂ ಹೇಗೆ ಕಾರಣಭೂತರಾಗಿದ್ದರೋ, ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿತೋ, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತೋ, ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರು ಹೇಗೆ ಕಾರಣರಾದರೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುವರೋ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ಈ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ [illegible] ಆರ್. [illegible] ಸಂಘದ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತು

[illegible] ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಆರ್. [illegible] ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸ [illegible] ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ [illegible] ಅನೇಕ ಬಗೆ [illegible] ಗಳನ್ನು ಬರೆದು [illegible] ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತೋರಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರೆಂದು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಟೀರವ [illegible] ಕಳೆದ ಅರುವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅನೇಕ [illegible] ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾರತ್ನವೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಹೊಂದಿ ದಿಗಂತವಿಶ್ರಾಂತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಈ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಈ ಇಲ್ಲದ ಮಹಾಶಯರ ಕೀರ್ತಿಯೂ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಎಂದು ವರೆಗೂ ಇರುವುದೋ, ಅದು ವರೆಗೂ ಇರುವುದು. ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತರುವಾಯ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೈಕಿ ಮೂವರು ಜನಗಳು ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಬಹುಮಾನಗಳೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮಾ॥ ರಾ॥ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಮೊದಲಾದ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದವರನ್ನು ಸದರೀ ಜೇರಿಗೆ "ಅಂದರೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ" ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪೋಷಣೆಗೆ ಕಾರಣಭೂತರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ವೊದಲಾದ ಸರ್ವರಿಗೂ ದೇವರು ಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನು ಮಾಡಲೆಂದು ಕೋರಿ ಸಭೆಯು ಉಪಸಂಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಗುತ್ತೆದಾರರು ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಕಮಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬ [illegible] ಗುತ್ತೇದಾರರು [illegible] ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಗುತ್ತೇದಾರರು. [illegible] ಜಿಲ್ಲಾ ಗುತ್ತೇದಾರರ [illegible] ಸಭೆ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅರ್ಜಿಗೆ [illegible] ಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ಈ [illegible] ಬಂದಿದೆ.

"[illegible] ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಯವರ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ [illegible] ಈ ವರ್ಷ ಗುತ್ತೆ [illegible] ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಕಳೆದ ಅರ್ಜಿಯು [illegible] ದಾರರಿಗೆ ಈ [illegible] ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ."

ಈ [illegible] ಕಳೆದ ಅರ್ಜಿ [illegible] ನಷ್ಟ [illegible] ಕಮಿಟಿಯವರ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ [illegible] ವಿರೋಧ [illegible] ಗುತ್ತೇದಾರರು. ಈ [illegible] ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಮಂಗಳೂರು
8 - 3 - 30.

ಎಚ್. ಆರ್. ಮಲ್ಯ.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ,
ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿ.

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ವು ಆಯುರ್ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ, ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆನೋವು, ಶೀತ, ತಂಡಿಜ್ವರ ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಹುಳಿತೇಗು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ದಾಹ, ಕಂಠರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನೆಗಡಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟು ಹಸಿವೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರವು ರುಚಿಸುವುವು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ 'ಝೆನಿಥ್ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ದ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆಬಿಸ್ತು ಮರುದಿವಸ ಕೆಲಸವಮಾಡುವ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:— ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works,
Arab Building Bombay, No. 2.

ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,
ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2,

[illegible]

ವೈಶ್ವಾನರ ರಸ.

(ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧ.)

ಮೂತ್ರವು ಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದ ಶುದ್ಧ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹೆತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಸಾಳ್ವದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ. ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—

ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಂಗಳೂರು ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿ [illegible] ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ನೋಡುವದು ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,

1/94 ಜೈನಾ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,

1/94 ಜೈನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಪಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತ ಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ನಷ್ಟಿಗಿಸ ಚರ್ಯೆ, ನಿರ್ಬಲ ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು, ಪೌರುಷತ್ವಹೀನ ದೇಹ, ಅಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವ, ನಿಸ್ತೇಜತನವನ್ನು, ಹೇಡಿತನವನ್ನೂ, ಅಂಜುಬುರಕತನ, ಅಕಾಲಮುಪ್ಪು, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಬೀರ್ಯದ ನೀರು, ಆಲಸ್ಯ, ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲುಗಳುಬಿಯೋಣ, ಉರಿಮೂತ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಚಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, ಬೆನ್ನು ನೋವು, ಸೊಂಟಸೂಲಿ, ಎಲ್ಲರಕದ ಮೂತ್ರರೋಗ, ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ನಾಶಿಯಾಗಿ ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಾಂಸ, ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ್ದ ಏಳು ಧಾತುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುಕಟ್ಟಲಿ, ಕೆಂಪು ಹಾಗು ಬಿಳಿ ಪ್ರದರ ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ನಸಿಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧತೊಲೆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ [illegible] ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧-೮-೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೫, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧೧, ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಕಟ್ಟುಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,

5c Divison, [illegible], ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅಕರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯುಳ್ಳ ಪೇಟೆಂಟಮೆಡಿಸಿನ್.

ಇದು ಅರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೀಸು ರಸಾಯನ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಡುವ ಪತ್ರಗಳು, ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, ಪೋಸ್ಟು ಪಾವತಿಗಳು, ಬಾಕಿಸಿ ಬುಕ್ಕುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸಂಯುಕ್ತವು ಇರುವ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ದಾಂಗಿರೋಗ, ಹಡೆದ ನಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಡಗ್ಗೆ, ಕಾಲರಾ (ಮಾರಿಬೇನೆ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಪ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ವಾಲರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ನಾರಹುಣ್ಣು ಶಸ್ತ್ರಗಾಯ, ಕಿವಿಶೂಲಿ, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ಪೀನಸಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು, ಕಣ್ಣು ನೋವು, ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹೂ ಬರೋದು, ಅತಿಸಾರ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲಿ, ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಆದ ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಅಂಬಿ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, ಕೋಡಿಗೆಮ್ಮು, ಮೈ ಹೊರಡೋದು, ಮತ್ತು [illegible] ಸಹ [illegible] ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವವು.

೧ ತೊಲು ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ. ನಮೂನೆ ಉದ್ದಿಷ್ಟ [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ; ಪೋಸ್ಟೇಜ ಬೇರೆ. [illegible] ಆಣೆಯ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಳಿಸಲಾಗದು. ೩ ರೂಪಾಯಿ ಆರ್ಡರು ಬಂದರೆ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು. ಅದರ ಪೋಸ್ಟೇಜ ೭ ಆಣೆ. [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ [illegible] ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಟ್ಲಿಗಳು ಕಮಿಶನ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪೋಸ್ಟೇಜ ೯ ಆಣೆ; [illegible] ಒಳಗಾಗಿ ತಕ್ಕೊಂಡ ಬಾಟ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಶನ್ ಇಲ್ಲ. ಪೇಟೆ ೭ ಆಣೆ; ೧ ತೊಲು ತೂಕದ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರೆ ೬ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಶನು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪೋಸ್ಟೇಜ ೯ ಆಣೆ; ೧-೩ ಒಂದು ಎರಡು ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಕಮಿಶನ್ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಪೋಸ್ಟೇಜ ೭ ಆಣೆ; ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ [illegible] ಸಿಗುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಜೋಕೆ [illegible] ಬಳಿಕ [illegible] ತಕ್ಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆಲೆ [illegible] ಕೊಡುವವು. ಈ ಅಕರ್ಕಶಫಾ ಇದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಿತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಕಾರಖಾನೆ ಅಕರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು

ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ.)

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ಸ ಕೊರ್ಪೋರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3½ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರೀ ಡೋನೇಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ,

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,

ಮೂಡಬಿದ್ರಿ.

[illegible] ಈ [illegible] ಗೆ [illegible] ಉಂಟಾದರೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ನಾನು ಎಂದೂ [illegible] ನಿಮಗೆ ಅಗತ್ಯ [illegible] ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಧಾನಧರ್ಮಗಳಿಗೆ [illegible]ದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಆಡಳಿತವು ಬದ[illegible] ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳದ ವಿಷಯ ಈ [illegible]ವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯೂ [illegible]ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಆಲೋಚಿಸುವದೆಂದರೆ ಆಡಳಿತೆಯ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ತರದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸಿಕ್ಕದೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಜನವರಿ ೨೬ಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಕೂಡಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬ್ರಿಟನಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗುವ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನಾದರೂ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞರು ಯಾವ ತಂಡದವರೂ ಸಿದ್ಧರಿರುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಒಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದರೂ ಉಪವಾಸದ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಿಧಾನ ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ ಸಾಯುತ್ತಲಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಸಮಯವು ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಆಗಲಿರುವ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಯೋಜನವು ಆಗಲಾರದು. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿ ಆಗದೆ ಇರಲಿ ಗ್ರೇಟ್‌ಬ್ರಿಟನ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಡನೆ ಇರುವ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತನಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಈ ಸಾಧನೆಯು ಬಲವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶವು ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ಅದರ ಅಂತ್ಯವು ನನ್ನ ಅಂತ್ಯದ ಹಾಗೆಯೇ.

ಆದರೆ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬೇರಾವ ಪ್ರತಿಫಲವು ಸಿಗಲಾರದು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ಬಲಾತ್ಕಾರವು ಯಾವ ತರದ ಬಲಾತ್ಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಿಯಾಗದು.

ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಏನೊಂದೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳವನ್ನು ಹೂಡುವದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯು ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಮಹಾಪಾತಕವಾಗಿರುವದು. ಈಗ ಈ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಶ್ರಮದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ನಂತರ ಇವಕ್ಕೆ ಸೇರಬಿಚ್ಛಿಸುವವರಿಂದ ಮುಂದರಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಜನಾಂಗದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಲವು-ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ.

ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ ಆಗುವ ಮೊದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.

ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮಮಾಡಲು ದಾರಿ ಹುಡುಕುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಜನಾಂಗದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ನಾನು ಅವರ ಸೇವೆ [illegible] ಈ [illegible] ನಾನು [illegible] ಬೇಕಾದ. ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ನನ್ನ ಅತೀ ಪ್ರೀತಿಯ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೋ ಅದೇ ಆಯುಧವನ್ನು ಈ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲಿರುವಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆಯೂ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಬೇಗನೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಹಲವು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ತಿರುಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುವರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗವು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವದು. ದೇಶದ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವರೆಂದೇ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಯಾವದರ ವಿಷಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಲಿರುವೆನೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿರುವೆನು. ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಡನೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ತರದ ಸಮ್ಮಂದ ಇರಬಾರದೆಂದು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ದಾರಿಯು ಸರಿಯಾಗುವದು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಾಚಾರವನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಸಮಯವು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬರುವದು. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಇಂಡಿಯದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲಿರುವ ಆತ್ಮಾಶೆಯನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ತರದ ತೊಡಕುಗಳೂ ಇರಲಾರವು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೇಡುಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ದಾರಿಯನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಸಮಾನತ್ವದಿಂದ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಎರಡೂ ಜನಾಂಗಗಳ ಒಳ್ಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವು ಏಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯೇ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯದ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಾತಿಭೇದಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತುಂಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಮತದವರಿಗೂ ಯಾವ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಈ ಕೇಡುಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪತ್ರವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಈ ತಿಂಗಳ ೧೧ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದವರೊಡನೆ ಮುಂದರಿಸಿ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು. ಬಡವರ ವಿಷಯ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ತೆರಿಗೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಬಡವರಿಗಾಗಿಯೇ ಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಈ ಕೇಡಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆನು. ಈ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಉಪ್ಪಿನ ಕರಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವಿರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಲು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಕ್ರಮದಿಂದ ತಯಾರಾಗಿದ್ದು ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಭಂಗವನ್ನು ತಂದು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿರುವರು.

ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದುದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೆದರಿಸಲಿಕ್ಕಲ್ಲ.

ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಾರವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನನ್ನೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಮಯ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮು ಮೂಲಕ ಉತ್ತರವಿತ್ತರೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ಪತ್ರದ ವಿಷಯ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೆ ಇರುವದಾದರೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವ ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ನೇಹಿತನೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ದೇವರೇ ನನಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಮಿತ್ರ,

ಎಮ್. ಕೆ. ಗಾಂಧಿ.

ಕೊಡಗು ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ.

ಲೇಖಕ—ಎಮ್. ಜಿ. ವಿಗಲ್.

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದುದು.)

ಹೊಸದಾಗಿ ಪೋಲಿಸ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಕರ್ನಲ್ ಫ್ರೈಜರನು ೧೮೩೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಸಿಡೆಂಟಾಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕೆಪ್ಟನ್ ಲೀ ಹಾರ್ಡಿಯನ್ನು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ೧೮೬೭ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಮೇಲಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಮಿಶನರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ೧೮೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೆ ತಂದರು. ೧೮೬೨ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ ಕೋಡನ್ನು, ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಟಾಂಪ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ೧೮೬೫ರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಸಕ್ಸೆಶನ್ ಆಕ್ಟನ್ನೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟ ಆಕ್ಟನ್ನೂ ೧೮೬೬ರಲ್ಲಿ ಫೊರೆಸ್ಟ ಆಕ್ಟನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ೧೮೬೬—೬೭ ರಾಫಿಯ ತೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಂದಾಯವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ೧೮೬೮ರಲ್ಲಿ ಜಂಗ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯವು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ೧೮೭೮ ೧೮೭೦ರ ವರೆಗೆ ಕೊಡಗನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅಕ್ಕಿಯ ಸರಾಯಿ ತೆಗೆಯುವ ಒಂದು ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಜಾಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

೧೮೪೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೂಡುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ [illegible] ಹತ್ತಿರ ಕೊಡಗು ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ೭ ಕಮಾನುಗಳುಳ್ಳ [illegible] ಅತಿ ಉನ್ನತವಾದ ಸೇತುವೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಾರ್ಗವು [illegible] ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ೧೮೪೮-೪೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪೇಟೆಯ ಕೋಟೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದರು. ಮಡಿಕೇರಿ ಸಂಪಾಜೆ ಮಂಗಳೂರು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ೧೮೩೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದರು. ಈ ಮಾರ್ಗದ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳು ಇವೆ.

ಕಣ್ಣನೂರು ಮಡಿಕೇರಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ೧೮೪೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಗಿರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಕುಶಾಲನಗರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ೧೮೫೭ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವು ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಕೊಡ್ಲಿಪೇಟೆಗಾಗಿ ಮಂಜರಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ೧೮೬೭-೭೦ರಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದರು. ೧೮೬೯ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಟೇಶನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ೧೮೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶನಿವಾರಸಂತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ೧೮೫೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಾಂಟ ಮಿಶನರಿಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಶಾಲೆ ತೆರೆದರು. ೧೮೭೦ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ತೆರೆದರು.

ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯ

೧೭೮೦ — ೧೮೦೭.

ಲಿಂಗರಾಜನು ೧೭೮೦ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶಕೆ ೧೭೦೨ನೇ ವಿಕ್ರಮಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ [illegible] ಮಹದೇವಪುರದಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದನು. ಅವನ ಮಕ್ಕಳಾದ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನೂ ಲಿಂಗರಾಜನೂ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದವರಾಗಿದ್ದರು. ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಆಗ ೧೬ ವರುಷ ಪ್ರಾಯ. ಲಿಂಗರಾಜನು ಕಾಲವಾದೊಡನೆಯೇ ಕೊಡಗನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಹೈದರಾಲಿಯು, ತಾನು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಅವನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಕೊಡಗನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನನ್ನು ಅವನ ತಮ್ಮನಾದ ಲಿಂಗರಾಜನನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಕಲಗೋಡು ತಾಲೂಕು (ಮಹಾರಾಜ ದುರ್ಗ ತಾಲೂಕು)ನಲ್ಲಿರುವ ಗೋರುರು ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೆ

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಶನ್‌ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ.

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ಕಾರಿಕಾನೆ:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾಂಞಂಗಾಡ (ದ. ಕ.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ವಿಳಾಸ

ಧ. ಪ. ಕಾಳೆ,

ಪೋ. ... (ಜಿ. ಧಾರವಾಡ.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ... ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು—ಪಾ ಕಂಪನಿ, (ವಿ ... ಮಾರ್ಕೆಟ) ಮಂಗಳೂರು.

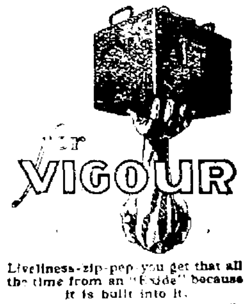

Liveliness-zip-pep you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.
MANGALORE

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

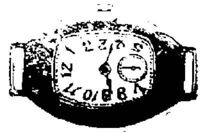

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಮಾಲು! ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು [illegible] ದೇಶದ ಸೇವಾಗಿ [illegible] ಭಂಗವಂತನು [illegible] ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಮಾಡಿದರು. ತದನಂತರ ಮಹಾ[illegible] ಈ ಕೆಳಗಿನ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನೋದಿದರು. [illegible] ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ನಾವು ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರ [illegible] ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನೇ [illegible] ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿಯು ಲಭಿಸದು. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತತೆಯ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬಂಧ ವಿಮುಕ್ತವಾಗುವದೆಂದು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಂಬುವೆವು" ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರು ಕೈಯೆತ್ತಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೇಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಯನ್ನೆತ್ತಿದರು.

ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಮುಂದರಿಸಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಜನರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದ ಮೇಲ್ ತನಿಖೆಯು ಮಿಸ್ ಸ್ಲೇಡ್ಡಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಇವರು ೭೯ ಮಂದಿ ಸಂಗಾತಿಗಳೊಡನೆ ೧೨ ತಾರೀಕಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೬॥ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುವರು. ೧೨ರಲ್ಲಿ ಬಿಜಕ್ಕೂ ೧೪ರಲ್ಲಿ ವಸ್ನಕ್ಕೂ ೧೫ರಲ್ಲಿ ದಬಾನಿಗೂ, ೧೬ರಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಸದಿಗೂ, ೧೭ರಲ್ಲಿ ಆನಂದಕ್ಕೂ ೧೮ರಲ್ಲಿ ರಾಸ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೋಗುವರು

ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟುಬರುವವರು ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಹೇಳಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಆಶ್ರಮವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಿಸ್ ಸ್ಲೇಡ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮೀರಾಬಾಯಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಆಚಿಮೋರದಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಮೆಂಬರರೊಡನೆ ಸಭೆಗಳು [illegible] ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಲೋಕಲ್ ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುವದು.

ಅಹಮದಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ ಎಂಬ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಂ ಇದೆಯಂತೆ. ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರೂರವರೂ, ಜವಾಹಿರಲಾಲರೂ, ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಗಂಡಸರಿಗೂ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಯುವಕ ಸಂಘದವರೂ, ಸ್ನಾತಕ ಸಂಘದವರೂ ಗ್ರೇಜುಯೇಟರ ಸಂಘ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಲಿರುವರು. ಲಾಹೋರಿನ ಶಿರೋಮಣಿ ಅಕಾಲಿದಳದ ೫೦೦೦ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹೊರಡಲಿರುವರು. ಬರೋಡಾ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಜಡ್ಜರಾದ [illegible] ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರು. ಆದ್ದರೆ ಅವರು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರಬಹುದೆಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ರೆಜಿನಾಲ್ಡ ರೈನೊಲ್ಡ್ಸರೂ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರೊಡನೆ ನವಜೀವನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಹಮದಾಬಾದ ಗಿರಣಿ ಮಾಲಿಕರ ಸಂಘದವರಿಗೂ, ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಘದವರಿಗೂ ಇದ್ದ ವಿವಾದವನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಬರುತ್ತಾರೆ! ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ದೀಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಬರುತ್ತಾರೆ!

ಅಭಿನಯ ಕಂಠೀರವ ಎಮ್. ಎನ್. ಗಂಗಾಧರರಾಯರವರ ಮೈಸೂರು ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಲಲಿತ ಕಲಾವರ್ಧಿನಿ ನಾಟಕ ಸಂಘದವರು

ತಮ್ಮ ಲೋಕಪ್ರಿಯವಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಲೈನಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ "ಲಲಿತಾ ಥಿಯೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ 1930ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮೊದಲನೇ ವಾರದಿಂದ ಅಭಿನಯಿಸುವರು.

— ಮಹಾಜನಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ —

ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್. ಎಮ್. ಎನ್. ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್.
ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರಟರಿ. ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಸನರ ಫೋಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಜನ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಹೈಜೆನಿಕ್ ಕೋರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್‌ಕ್ಯುಲೋಜ್ಸ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:—
ಶಾ ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Chemists [illegible]
Post Box No. 2[illegible] CALCUTTA.

ಬಡವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವವಾದ ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ

ನಿಜವಾದ ಔಷಧಿ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ [illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ [illegible]

[illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನನ್ನು [illegible]

[illegible] ಇವಾನ್ಸ್ [illegible]

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,
ಇವರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 565

MISSING

21 MARCH 1930

MISSING
21 MARCH 1930

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ದೇವಾ । ನ ಭೇದತೇ ಭೀಮುಷಿಕ್ತೇನ ಭೇತಿಕೆಮ್ ॥ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾ ॥ ೧ ॥
ದೊರೆಯಲು [illegible] ಗಳು ಸಾ । ಗರವ ಮಥಿಸಲ್ಕು ಸ್ವರರಿಗೆದಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ! ತುತ್ತ ವಿಷದ ಸುದುಃ ಬರುತಿರುವ ॥
[illegible] ಸುಧೆಯನು । ಮರಿತು ಕ್ಷುದ್ರರ ಕೆರಸ ಕಾತರಿ । ತಿರಳ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆಯ ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

[illegible] ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಾರ್ಚ ೧೯೩೦. (28–3–[illegible]0.) ಸಂಚಿಕೆ ೧[illegible]

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ಧಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. Branches:—COONDAPOOR & **Mangalore.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:— ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:— ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. [illegible] ರೂ. 2,25,[illegible]

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on [illegible] January 1930

	CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS	
1	**Paid up Capital**	Rs. 2,22,[illegible]	1	Premises, Building Furniture etc	Rs. [illegible] 88[illegible]-10-0
2	**Reserve and other funds**	[illegible]	2	Investment on G. P. Notes	[illegible],284-5-0
3	**Deposits**	[illegible]	3	Investment on Approved Securities	[illegible]-11-8
4	**Bills for collection as per contra**	[illegible]	4	[illegible]	[illegible]47-13-3
5	**Overdraft with bankers**	[illegible]	5	[illegible]	[illegible]-11-8
6	**Sundries including undisbursed net Profits**	[illegible]	6	[illegible] hand [illegible]	[illegible]-7-7
	Total	[illegible]		Total	[illegible]-7-11

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. [illegible] N. ANANDA RAO *Secretary & Manager.*

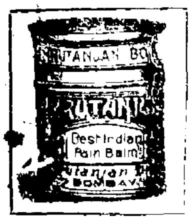

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್ ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು [illegible]

[illegible]

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರೆ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ ಮುಂತಾದ [illegible] ಶಮನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು [illegible] ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

— ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪನಿ.

[illegible]

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	[illegible]	1–8–0
2	[illegible]	0–2–0
3	[illegible]	2–0–0
4	[illegible]	2–0–0
5	[illegible]	3–[illegible]–0
6	[illegible]	0–12–0
7	[illegible]	1–0–0
8	[illegible]	1–12–0
9	[illegible]	0–8–0
10	[illegible]	1–4–0
11	[illegible]	[illegible]–2–0
12	[illegible]	1–12–0
13	[illegible]	0–12–0
14	[illegible]	1–8–0
15	[illegible]	2–8–0
16	[illegible]	3–0–0
17	[illegible]	1–0–0

[illegible]

[illegible]

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

[illegible]

ಬಡಕಬೈಲು ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕ ಬೋರ್ಡ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರ ವ ಮೆಂಬರವರ ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ —

[illegible]

ಬಜೆವರ ಹಿತಚಿಂತಕ.

ಪ್ರಾಣ ಶಕ್ತಿ

[illegible]

ಕ್ರಯ: — ಬೊಂಡು 16ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1 – 12 – 0; ಬೊಂಡು 10 ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1 – 4 – 0; ಬೊಂಡು ⅓ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0 – 12 – 0. [illegible]

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,

Arab Building Bombay, No. 2. ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು

ಸಜೀವವಾಗಿಯೂ

ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ

ಇರಿಸಿರಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲ
ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಉಷ್ಣವು ಕೂದಲು
ಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು. ಕೂದಲು
ಬೇಗನೆ, ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ
ಉದುರುವ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದಾಗಿ
ಬ್ರಶ್ ಹಾಕುವಾಗ [illegible]

[illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟ್ವಾಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮು [illegible]

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
[illegible]

[illegible]

[illegible] ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ಕ್ಷಯ—ಕ್ಷಯ [illegible] [illegible] ದಿಂದ ಕೆಡುತ್ತಿರುವುದು. [illegible] ಈ ಕೈಲವು [illegible] [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಮೆದುಳು ಮತ್ತು [illegible] [illegible] ಯುವುದು. 6 ದಿನ್ನ [illegible] —0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] ವೃದ್ಧ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮುಹಾ ರಸಾಯನ [illegible] ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ವೃದ್ಧರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ [illegible] ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. [illegible] 1ಕ್ಕೆ [illegible] 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

' - ಕಸ್ತೂರಿಮಿಶ್ರಣ!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

[illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು.

[illegible] ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖೋವನ ಎಂದೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು [illegible] ಗಳಾಗಿವೆ.

[illegible] ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ [illegible] [illegible] [illegible] ಪ್ರಸವದಿಂದ [illegible] ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible] ವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ [illegible]—ಗರ್ಭದ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಶಕ್ತಿ ಯನ್ನು [illegible] ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖೋವನ ಗುಣದಿಂದ [illegible] ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗ [illegible] ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ [illegible] ಯನ್ನು [illegible] ದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿ ಸುವದು.

[illegible] 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಸ್. ಎ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಬೋರ್ಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜನರಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

[illegible] ವಾಚು. (ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ [illegible]) ಕ್ರಯ ರೂ. 1-14-0 ಮಾತ್ರ. [illegible] [illegible] ಕಲ್ಲು ಹಚ್ಚಿಯೊಂದಿಗೆ ರೂ. 3-8-0. [illegible] 2 ರೂ. 4-0-0. [illegible] 3 ರೂ. 5-0-0. [illegible]

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ [illegible].

[illegible]

R. C. MUKERJEE,
12/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank Limited, Mangalore.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

BRANCHES:-**Karkal, Kasargod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.**

ಬ್ರಾಂಚ್—ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000-0-0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000-0-0
Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732-9-7	ರಿಸರ್ವು ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ರೂ. 431,732-9-7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462-2-0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರೊಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರೂ. 792,462-2-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years, 6% „ 1 Year	ಖಾಯಂ ಠೇವುಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] ಎರಡು ವರುಷಕ್ಕೆ ಸೇಕಡಾ 6¼. 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಸೇಕಡಾ 6.
Season deposits of Rs 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ಒಳಗೆ [illegible] ರೂ. 1000/- ದ [illegible] ಬಡ್ಡಿ ದರ ಸೇಕಡಾ 6¼.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st Janauary to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to—

Canara Bank Ltd,
Mangalore, 3—3—1930

K. Venkat Rao,
Secretary.

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore. | **Head Office: Udipi.** *Established 1920.* | **Agency Office Cochin.**

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-
Issued Capital: Rs. 1,75,000-
Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Reserve and other Funds Rs. 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
7-2-30.

P. Laxman Nayak,
Secretary.

ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ! ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲ!! ನಿಜವಾದ 163 ಇನಾಮುಗಳು!!!

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ, ಸುಗಂಧಯುಕ್ತ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತ್ಯಾ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ 'ಮೋಹನವಿಲಾಸ' ಕೂದಲೆಣ್ಣೆಯ ಆರು ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ಆರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ, ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಈ ಹದಿನೇಳು ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಇನಾಮುಗಳನ್ನೂ, 144 ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಮುಫತ್ತಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಐದು ವರುಷಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಗಡಿಯಾರವನ್ನೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು. ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ರೂ. 1-8-0.

F. M. S. ಆರ್ಡರುಗಳಿಗೆ ರೂ. 8-14-0 ಮುಂಗಡ.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

THE AMERICAN COMMERCIAL CHEAP STORES. (DEPT. 49.)
Post Box No. 551, CALCUTTA.

[illegible] ದಿವಸ [illegible] ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ [illegible] ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು [illegible] ವಿವಾಹವನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು [illegible] ಸಭೆಯು [illegible] 'ಜಯತು! ಜಯತು!!' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ [illegible]ವಾಯಿತು. ಮರುದಿನವೇ ಮಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯು ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಯಿತು. ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ತನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರ ಗೆಳೆಯನಾದ ದಾಮೋದರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ದಾಮೋದರನನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು "ಬಾರಯ್ಯ, ದಾಮೋದರ, ಆಸೀನನಾಗು" ಎಂದು [illegible] ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

"ನೀವಿಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಲು ಸಿಕ್ಕಿದುದು ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದಲೇ ಎನ್ನಬೇಕು" ಎಂದು ದಾಮೋದರನು ನುಡಿದನು.

"ನಾನು ನಿನಗೆ ಕಾಣಲು ಸಿಕ್ಕಿದುದು ಮಹತ್ವಾದ ವಿಷಯವಾಯಿತೇ?" ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಹೇಳಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ದಾಮೋದರನು "ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಬೇರೊಂದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನೀವು ನನಗೆ ದೊರಕಿದುದು [illegible]ವಾಗಿರುವುದು" ಎಂದನು.

"ದಾಮೋದರಾ, ನೀನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ತಿಳಿಯಿತು. ನೀನು ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಸೇವಕನಾಗಿದ್ದರೂ ನಾನೀಗ ನಿನ್ನ ಋಣದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನೊಡನೀಗ ಒಂದೇ ಒಂದಾದರೂ ಕಾಸು ದೊರಿಯಲಾರದು. ನೀನೀಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದುದು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು" ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ನುಡಿದರು.

"ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಂದುದಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೆ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಧನವು ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಅಗ್ರಜನೂ ಮೃತನಾದುದರಿಂದ ಆತನು ಸಂಪಾದಿಸಿಟ್ಟ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿರುವುದು. ಇದ್ದೀಗಲೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿರುವೆನು" ಎಂದು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು.

"ತಿಳಿಯಿತು, ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೂ ನಿನಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡದೆ ನಿರ್ವಾಹವಿದೆಯೇ?" ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

"ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದು ಹಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಂದುದು" ಎಂದು ದಾಮೋದರನು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು.

"ಪುತ್ರಿಯಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ? ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ?" ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

"ನಿನ್ನೆ ನೀವು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಂದಲೇ ಇಂಥ ದುಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮಂಥ ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನನಕ್ಕೆ ಬಂದುದಾದರೆ ಸರ್ವ ದುಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳೂ ಮಾಯವಾಗುವುವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೆಲ್ಲಿದೆ?" ಎಂದು ದಾಮೋದರನು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು.

"ದಾಮೋದರಾ, ಕರ್ನಾಟಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಧೃಢವಾಗಿದೆ. ಸ್ವರ್ಣಭೂಮಿಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕವು ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲು ಆರಂಭವಾಗಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವುದೇ ದೇಶಭಕ್ತರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಆಹಾ! [illegible]" ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ನುಡಿದರು.

[illegible] ಸುಮ್ಮನೆ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ನುಡಿದರು.

"ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾನಿಂದು ಅನಾಹ್ವಾನಿತನಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದು" ಎಂದು ದಾಮೋದರನು ಹೇಳಿದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಸೇವಕನನ್ನು ಕರೆದು ದಾಮೋದರನಿಗೆ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ 'ದಾಮೋದರಾ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವು ಸರ್ವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾದುದರಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಅದನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಬರೆದಿರುವುವು. ಇಂಥ ಪ್ರಶಂಸೆಯು ಈತನಕ ಯಾವ ದೇಶಭಕ್ತನ ಭಾಗ್ಯದಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಧೋರಣೆಯೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಯಾವುದೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಬರೆವುದಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅದನ್ನು ತೆಗಳಿ ಬರೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕಿಂತು ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಸಮರ್ಥಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿತ್ತಿರುವುವು" ಎಂದರು.

ದಾಮೋದರನು 'ನಿಶ್ಚಯವು! ನಿಶ್ಚಯವು!! ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಆಕಾಂಕ್ಷಿತನಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದು' ಎಂದನು.

'ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ನೀನು ಆಕಾಂಕ್ಷಿತನಾಗಿರುವುದು ಹೇಗೆ?' ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ದಾಮೋದರನು 'ಇನ್ನೂ ಆಕಾಂಕ್ಷಿತನಾಗಿರಲು ಕಾರಣವಿದೆ. ಮಹಾ ಆಶೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೆ ನಾನಿಲ್ಲಿತನಕ ಬರಲು ಕಾರಣವು. ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಸರಿಯಲ್ಲವಾದರೂ ನನಗೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಯೋಗ್ಯ ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಾಗಿರುವಿರಿ. ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಂಥ ಯೋಗ್ಯ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ವರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಿ ನನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಆತುರವಿದೆ' ಎಂದು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು.

[ಸಶೇಷ]

[illegible] ಅರಮನೆಗೆ [illegible] ಯುದ್ಧಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು [illegible] ಹೋದನು.

ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ [illegible] ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಸ್ವನಾಡು [illegible] ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದನು. ಆದರೆ ಅದರ ಕಿಲ್ಲೇದಾರನು ಶರಣಾಗತನಾದನು. ವೀರರಾಜನು ಶರಣಾಗತರಾದ ಆ ಕಿಲ್ಲೇದಾರನನ್ನು [illegible] ರಾಯದುರ್ಗದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ನಂತರ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಯುದ್ಧಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಅರಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ದವಸಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಗು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟನು.

ಓಡಿ ಹೋದ ಕಿಲ್ಲೇದಾರನು ಬುರಾನುದ್ದೀನನೊಡನೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಆಗ ಬುರಾನುದ್ದೀನನು ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಸೈದ ಹಮೀದ ಶಿಪಾದಾರ ಹಜರತಖಾನ ಗೋರಿ ಶಿಪಾದಾರ, ಅಸ್ಸರ ಮನವರಿ ಶಿಪಾದಾರ, ಹಾಪಿಜ ಮುರತುಜ ಶಿಪಾದಾರ ಮುಂತಾದ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೊರಟನು. ಸೈದ ಹಮಿದ್ ಶಿಪಾದಾರನ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತ ಅರಕಲಗೋಡು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಯಡವನಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಶೇಕ ಅನ್ವರ ಶಿಪಾದಾರನನ್ನು ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತ ಬಾಳೆಲೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಬುರಾನುದ್ದೀನನು ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರನ ಬೆಟ್ಟದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದು ಅಮತ್ತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಳುಕೊಂಡನು. ಶೇಕ ಅನ್ವರನು ಕಾಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇಳುಕೊಂಡನು. ಸೈದಹಮಿದನು ಯಡವನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಳಕೊಂಡನು. ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವನ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಬುರಾನುದ್ದೀನನ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇಕ ಅನ್ವರನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅವನ ೫೦೦ ಮಂದಿ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಗಾಯವಾಗಿ ಅವನು ಅಮತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬುರಾನುದ್ದೀನನ ಸಂಗಡ ಸೇರಿದನು. ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಬುರಾನುದ್ದೀನನು ಭಾಗಮಂಡಲ ಕೋಟೆಗೆ ಯುದ್ಧದ ಸಾಮಗ್ರಿ ವೈಯುವಾಗ ಕಡಿಯತ್ತುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜನಿಗೂ ಅವನಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾಗಿ ಬುರಾನುದ್ದೀನನು ಸೋತು ಪಡಿನಾಲ್ಕುನಾಡಿದ ನೂರಂಬಾಡ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಇಳುಕೊಂಡನು. ಅವನು ಮುಂದರಿಸದಂತೆ ವೀರರಾಜನು ಭಾಗಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೂಮಟ್ಟು ಎಂಬ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಬುರಾನುದ್ದೀನನೂ ಶೇಕ ಅನ್ವರನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಾಗಿ ಅವನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮಡಿದುದರಿಂದ ಇದರೂ ಅವನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಹಸ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ನಾಯಂಕಾಲ ಭಾಗಮಂಡಲ ಕೋಟೆಗೆ ಹೋದನು. ನಂತರ ಪೆರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಆಹಾರ ಜೀನಸುಗಳನ್ನು ತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮೆಣಸಿನ ಗಟ್ಟದ ದಾರಿಯಾಗಿ ತುಳುನಾಡಿಗೆ ಸೈನ್ಯ ಕಳುಹಿಸಿ ಆಹಾರ ಜೀನಸುಗಳನ್ನು ತರಿಸುವಾಗ ಪಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾದರೂ ಭಾಗಮಂಡಲ ಕೋಟೆಗೆ ತರಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಗರ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಾರದೆ ಬುರಾನುದ್ದೀನನ ಸೈನ್ಯವು ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರನ ಬೆಟ್ಟದ ದಾರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಡವನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂಬಾಳೆ ನಾಯಕನ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೈದ ಹಮೀದನೂ ಹೆದರಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದನು.

ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಪುಷ್ಯ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಸೈನ್ಯವು ಮಡಿಕೇರಿ ಕೋಟೆಗೆ ಬರುವಾಗ ವೀರರಾಜನು ಹೊರೂರು ನಾಲ್ಕುನಾಡಿನ ನೆಗವಾಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿ ಓಡಿಸಿದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನ ಕುರುಚಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದ [illegible]ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅರಸತಿಯರನ್ನು ಮೂವರು ಸಹೋದರ ಭಾವಂದಿರನ್ನು ಕೋಟೆ ಅರಸನು ಟಂಕ ಮತ್ತು ಎಂಟು ಸೇನಾಧಿಪತಿಯೊಡನೆ ಸೈನ್ಯ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ಅರಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಹೀರು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ವೀರರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಳಿದವರನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದುವರೆ ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದು ನಂತರ ಸೈನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಾಗಮಂಡಲ ಕೋಟೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದನು. ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಸೈನ್ಯವು ಭಾಗಮಂಡಲ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವೀರರಾಜನು ತಾನೇ ಫಿರಂಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಒಂದು ಗುಂಡು ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಾಡಿನ ತಾಮ್ರದ ತಗಡಿಗೆ ತಾಗಿ ಅದು ಹಾಳಾಯಿತು. ವೀರರಾಜನು ಕೋಟೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ತಾಮ್ರದ ತಗಡಿನ ಬದಲಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಗಡನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊದಿಸಿದನು. ನಂತರ ನಾಲ್ಕುನಾಡು ಅರಮನೆಗೆ ಹೋದನು.

ಆ ಬಳಿಕ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ತುಳುನಾಡನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಗು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹೊಂಬಾಳೆ ನಾಯಕನ ಸಂಗಡ ಮೆಣಸಿನ ಗಟ್ಟದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅವನು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಅಮರ ಸುಳ್ಯದ ಸರಹದ್ದಿನ ಆಚೆ ಕೊಡೆಯಾಲದ ಈಚೆ (ಮಂಗಳೂರು) ನಡುಮಧ್ಯ ಇರುವ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೂರ್ನಾಡು ಹೊಳೆಯ ಹತ್ತಿರ ಮಣ್ಣು ಕಟ್ಟೆ (ಕೋಟೆಕಟ್ಟೆ) ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟನು. ಹೊಂಬಾಳೆ ನಾಯಕನು ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೊಡನೆ ಅವನು ಈ ನಾಯಕನನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಹಿಡಿದ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಮಲುದಾರನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದನು. ಈ ಕೋಟೆಯು ಈಗಲೂ ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು ಸೇತುವೆಯ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕಿರುವ ಗುಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ ಗುಡ್ಡೆಗೆ ಈಗಲೂ ಬಳಗದ ಗುಡ್ಡೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ.

ಅನಂತರ ವೀರರಾಜನು ಮಂಡೆಪ್ಪದ ಅಪ್ಪೆಯ ಮತ್ತು ನಗರಹಳ್ಳಿ ಪುಟ್ಟಗೌಡ ಇವರನ್ನು ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅರಕಲಗೋಡು ಮತ್ತು ಕೊಣನೂರು ಸೀಮೆಗಳನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

[ಸಶೇಷ]

[illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ [illegible]
[illegible] ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು,
[illegible] ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

[illegible] ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. **"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"** ೧೧ನೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಆರ್ಥಸಾಧಕ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಸಂಪತ್ತುಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬಿಡಲಾಗುವುವು. ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟ [illegible] ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ ಮುನ್ನೂರು ಲೇಖನಗಳಿವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಗವದ್ಗೀತಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, [illegible] ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ [illegible] ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು. ಸನಾತನಧರ್ಮ [illegible] ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟ [illegible] "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ನಿಗೆ ೧೧ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ [illegible] ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ [illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ [illegible] "ಕೃಷ್ಣ" ಎಂದನು ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ದಯಪಾಲಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು. [illegible] ಗ್ರಂಥ [illegible] ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ [illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹ್ಯ.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

ಋಷಿ ಆವಳಿಕ [illegible] ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. [illegible] ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆ ನೋವು, ಸ್ವರಭಂಗ [illegible] ಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತು ನರಗಳ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, [illegible] ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಈ ಲೇಹವು [illegible] ಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. [illegible] ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ. 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 78 ಚೈನಾ ಬಜಾರು ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾರ್ಟ್.
ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ.
ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ, ದ. ಕನ್ನಡ.
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಬಸ್‌ಸ್ಟೇಟ್.

☞ ವಿವರ ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವೀಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈಗ ಜನವರಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ಅವರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. ಅತೀ ವೇಗವುಳ್ಳ ವ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು ಹನುಮಾನ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಶನ್ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುರುಪುರ, ಕೈಕಂಬದ್ವಾರಾ ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲುಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. [illegible] ಪುರ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ ವಗೈರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡುವಿನ ಯಾವದೊಂದು ತರದ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಆ ಕಡವುಗಳ ಭಾದೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬುಕ್ಕಿಂಗು ಆಫೀಸು—
ಹೊಸ ಮಾರ್ಕೆಟು ಬಳಿ,
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

ಅಪಸ್ಮಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ
ಶಾಂ ತಾ ವ ನ.

[illegible] ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

[illegible] (ಬ್ರ. ಪಿ. ಡಾಬರ ಷಾಹ)
ಲೀಡ್‌ಕರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD. 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀಡಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಕಸಕದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರಗಳ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಮರಾಪು ವ್ಯಾಪಾರಿ,
ಕಟ್ಪಾಡಿ, ಸೇಲಂ, (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮೂಲ್ಕಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯು. ಆರ್. ಪೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ
ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು.
ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್
ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ
ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಗುವವು.

ಮುದ್ದತು ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ
ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು
ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂಪಾಯಿ 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ಎರಡರ [illegible] ಮುದತ ಘಂಟಿನ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ [illegible] ಧನ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡೋಣಾಗುವುದು. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]

[illegible] ಆದಾಯ [illegible]

[illegible] ಇವೆರಡು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ [illegible] ವಿಷಯ ಕಳೆದ ಶುಭವಾರ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಗಿದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಸಾರಿ ಓದಿ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಈ [illegible] ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಬೊಜೆಟ್ ವಿಷಯವೂ ಹೊಸತಾಗಿ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಾರದೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಹಳೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಕುರಿತೂ ವಿಶೇಷತರದ ವಾದವಿವಾದಗಳು ನಡೆದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ [illegible] ತೆರಿಗೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದವು. ಮೊದಲನೇದಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಸದ ನೋಟುಗಳ ಬೆಲೆಯು ರೂಪವಾಗಿ [illegible] ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಭಂಗಾರದ ಕುರಿತು. ಎರಡನೇದಾಗಿ ಈ ವರುಷ ವಿಧಿಸುವ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳ ಕುರಿತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಡತನವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೊಸ ಕಂದಾಯಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವದು ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಗತಿಯು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯದೆ ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ರೀತಿ ಕಂದಾಯ ಏರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಟಪ್ಪಾಲು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡು ಕವರು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕ್ರಯ ಏರಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಉಳಿಯುವ ಹಣವನ್ನು ಇತರ ಖರ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿದ್ದರೂ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಆಲೋಚನೆ. ಇದರಿಂದ ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳು ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ರಿಜರ್ವ ಇರುವ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳ್ಳಿ ಮಾರಿ ರೈಲುವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ. ಆದರೂ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯಂತೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ರಿಫೋರ್ಮಿನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂಬಹುದಂತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಪ್ಯಾಲೇಸ್, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಯಾವ ರಿಫೋರ್ಮು ಬಂದರೂ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರಲಾರದೆಂದು ಸಮಾಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ [illegible] ಮುಂಬರು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೇದು.

ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮದರಾಸಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಹೊರಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ

ಎಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವರೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸವು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕೀತು. ಯಾವ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟಾರು ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಎಲ್ಲರ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೊಯಮುತ್ತೂರು, ನೆಲ್ಲೂರು, ಕುಂಭಕೋಣ, ಸೇಲಂ, ಪಾಲಂಕೋಟೆ, ಬರಹಾಂಪೂರು, ಮಲಬಾರುಜಿಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವರು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ವಕೀಲರೂ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಚೆಯರ್ಮೇನರೂ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಇವರು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟದ್ದರಿಂದ ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದವರಿಗೆ ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಂದೇಶ [illegible] ಸರಕಾರದವರ ಯೋಜನೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಮಯವು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಾ ಬಂತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು

[illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು [illegible] ತ್ತಿರುವವು. ಆಗಲಾದರೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಹುಕಾರರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪವಿದೆ ಎಂದು ಅವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಜನಾಂಗದ ಭಾವನೆ. ಈ ತರದ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಈ ತರದ ಕಳವಳವು ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಹಿಂದೀಯರು ಒಂದು ಜನಾಂಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೊಡನೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ಭಾವನೆಯು ಹುಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವು ಕೈಗೂಡುವದು.

ಹಿರಿಯರು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಗಂಟಲ್ಲ; ಸ್ವಯಂ ಸಂಶೋಧನಾಶಕ್ತಿ!

ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತೆಂಬ ಟೊಳ್ಳು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ದ್ವಿವೇದಿಜನರೊಳಗೆ ತರ್ಕಹೀನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೈವೀಗುಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಂಡು, ಕಲಿಯುಗದ ಮರ್ತ್ಯರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಾವು ನೆನೆಸಿದ್ದೆವೋ, ಅವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಕಾರಣವಾಗಿಯೂ, ರಹಸ್ಯಹೀನವಾಗಿಯೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆಯೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿ ಹಿಂದೀಯರೂ ತಮ್ಮ ಜಡತೆಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ವದ ವೇದಗಳಿಲ್ಲ; ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞ ಋಷಿಯರಿಲ್ಲ; ಯಾಗಯಜ್ಞಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕರೆತರಿಸಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಾಯರ್ಲೆಸ್, ಏರೋಪ್ಲೇನ್, ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ಅದ್ಭುತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವರು ಜನತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ [illegible] ಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನಿಗೆ ಬಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮೈಲು ದೂರದ ಅಮೇರಿಕೆಯವರೂ ದನಿ [illegible] ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಚ ತಾರೀಕು [illegible] ವಿಜ್ಞಾನ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಮಾರ್ಕೊನಿಯವರು [illegible] ತಮ್ಮ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ೧೧,೦೦೦ ಮೈಲು ದೂರದ ಸಿಡ್ನಿ ಎಂಬ ಶಹರಿನಲ್ಲಿ (ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೀಪಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ದೀಪಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಉರಿಸಿದರು. ಈಗಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲು ದೂರದ ಅಂತರವಿದ್ದರೂ, ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಪ್ರಸಾರದ ಮೂಲಕವೂ, ರೇಡಿಯೋ ಟೆಲಿಫೋನು ಮೂಲಕವೂ, ಒಬ್ಬರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ [illegible] ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸಮಯವು ಬಾರದಿರದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಆಗುವಾಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಏನುಮಾಡುತ್ತದೆ?

ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಐಕ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿಜಯವಾಗುವದೆಂಬುದನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿದಂತೆ ಉಳಿದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಂಧುಗಳೂ ತಿಳಿಯಲಾರರೆ!

• • • •

ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಜನರಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಹೋಟೇಲ ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರ ಕೂಡ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ!

• • • •

ಪರ ಜನರಿಗೆ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಸ್ವಜನರ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಿದುದರ ಫಲವಿದು!

• • • •

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹದಿನೈದು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾರಾವಾಸವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇನ್ನೀಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಚಳವಳದಂತೆ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡಲು ತೊಡಗಿದಾಗ, ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಹೊಸ ಕಾರಾಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗುವದೋ!

[illegible]

[illegible] ಆಲೋಚನೆ. [illegible] ಕೌನ್ಸೋಲ್ [illegible] ವದು.

• • • •

ಕೌನ್ಸೋಲ್ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದು, ನಾಲ್ವತ್ತು ಸಾರಿ ಮುಂದರಿದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಿಸುವ ಶುಭದಿನ ಇನ್ನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

• • •

ಕೋಳವೇರಿನ ಸಂಬಂಧಾಯು ಎಂದು ಮದ್ರಾಸಿನವರ ಆಲೋಚನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆಲೋಚನೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಈ ಆಲೋಚನೆ ಮುಗಿಯುವಾಗ್ಗೆ [illegible] ಗಳಿಗೆ ನೀರುಹಾಕುವ ಕ್ರಮ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಗಿನ ನೀರು ಹಾಕುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

• • •

ಊರಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ಸಿಕಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್ಸುಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮೈಲು ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತವೆಯಾದರೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ನೀರಿನ ಮೋಟಾರು ನಾಲ್ವತ್ತು ಮೈಲು ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತದೆ.

• • •

ಇದು ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಯುಕ್ತಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದು.

• • • •

ಮಂಗಳೂರು ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ವೆಂಕಟರಮಣನಿಗೆ ಹೊಸ ಮೊಕ್ತೇಸರರು ಘೇರಾಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಹತ್ತಿರ ಒಳಹೋಗಲು ಹುಕುಂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

• • • •

ಮದುವೆಯ ಕಾನೂನು ದಿವ್ಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೧ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ. ಇನ್ನು ಒಬ್ಬರೆ ೭೫ ಘಂಟೆಗಳು ಉಳಿದಿವೆ. ಮುಂದಿನ [illegible] ಒಂದ ಸಂತರ

• • • •

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಮೂಹದ ವರುಷಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಮದುವೆಯಾದರೆ ೧೦೦೦ ರೂ ದಂಡನೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಜೈಲುವಾಸ.

• • • •

ಹೆಣ್ಣಿನ [illegible] ಮದುಮಗಳಿಗೆ ೧೪ ವರುಷ ಹುಡುಗಿ [illegible] ಮದುವೆಯಾದರೆ ಯಾವ ತರದ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂಬುದು ಕಾಣ [illegible] ದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

• • • •

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದೆಯಂತೆ. ಮುಂದೆ [illegible] ತಿಳಿಯಬಹುದು.

• • • •

[illegible] ಹಲವರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ. [illegible] ಕೆಲವರಲ್ಲಿ [illegible]

• • • •

[illegible] ತಮ್ಮ ದೇಶದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು [illegible] ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ದೇಶ[illegible]

• • • •

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಸ್ತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ, [illegible] ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕೆಡಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ಹೇಗೆನಿಸುವುದೋ!

• • • •

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವರು.

• • • •

ಇವರೊಳಗೆ ಹಲವು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಾಗಿ ಅವರ ಕೂಡೆ ಸೇರಿದುದು ಬಹಳ ಅಭಿನಂದನೀಯ.

• • • •

ಮುಂಬಾಯಿಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಭೆಕೂಡಿ ತಾವು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದೊಂದಿಗೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

• • • •

[illegible]

(ಕ್ರಮವಾಗಿ ... ವಾರ—ತಿಥಿ)

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ. ಉ	ಅಸ್ತ
29	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.31	6.41
30	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.31	6.41
31	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.30	6.41
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.29	6.41
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.29	6.41
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.28	6.41
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.27	6.41

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ತಾರೀಖು	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum ಹೆಚ್ಚಿನದು		Minimum ಕಡಿಮೆ		Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
21	90—	8	77—	5	—	—
22	91—	0	77—	1	—	—
23	90—	9	75—	4	—	—
24	90—	6	76—	8	—	—
25	90—	8	78—	3	—	—
26	91—	5	81—	3	—	—
27	92—	0	77—	5	—	—
						163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು		ಇಂದ ರೂ. ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಆ.
[illegible]	...	6 — 6	7 — 4
[illegible]	...	5 — 8	6 — 4
[illegible]	...	5 — 2	6 — 0
[illegible]	...	6 — 4	6 — 14
[illegible]	...	11 — [illegible]	11 — 4
[illegible]	...	5 — 2	6 — 10
[illegible]	...	6 — 2	6 — 4
[illegible]	...	14 — 0	18 — 0
[illegible]	...	6 — 8	7 — 10
[illegible]	...	14 — 8	18 — 8
[illegible]	...	12 — 0	16 — 0
[illegible]	...	16 — 9	24 — 0
[illegible]	...	14 — 0	15 0
[illegible]	...	14 — 8	--
[illegible]	...	50 — 0	55 — 0
[illegible]	...	4 — 0	4 — 4
[illegible]	...	75 — 0	82
[illegible]	...	31 — 0	—
[illegible]	...	28 — 12	33 — 12
[illegible]	...	6 — 12	7 — 0
[illegible]	...	7 — 12	8 — 6
[illegible]	...	7 — 12	8 — 4
[illegible]	...	8 — 9	9 10
[illegible]	...	5 — 8	8 — 0
[illegible]	...	3 — 8	5 — 12
[illegible]	...	2 — 8	3 — 12
[illegible]	...	250 — 0	270 — 0
[illegible]	...	380 — 0	400 — 0
[illegible]	...	32 — 0	42 —
[illegible]	...	3 — 9	—
[illegible]	...	42 — 8	45 — 0
[illegible]	...	18 — 4	18 — 8
[illegible]	...	22 — 0	26 — 0
[illegible]	...	15 —	—
[illegible]	...	17 — 0	17 — 8
[illegible]	...	12 — 10	—
[illegible]	...	37 — 8	43 — 12
[illegible]	...	305 —	—

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M. Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟ್ಯಾಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಘಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಘಂಟೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು 7½ ಘಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಘಂಟೆಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಟೇಶನ್ ಆದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ ದಿನ 1-30ಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪಿ, ಆ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕನ್ನನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಆ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೂ, 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಾದ ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೂ, 12 ಗಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ, 12-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೂ, ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ, 5 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದೀತು. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನ್ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ ಗದಗ, ಪಂಢರಪುರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ, ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ, ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಯಾರಡೂನ್ ಸೋರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟಿಕ್ಕೆಟ್ಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬಿಚ್ಛಿಸುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಡಬಿದರೆ ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಬಾರಕೂರು ... ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನೆಲಸಿರುವ

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಕುದುರೆಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೈದು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,

The Canara Public Conveyance Co., Ltd. Mangalore. S. K.

[illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೨೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಾರ್ಚಿ ೧೯೩೦.

ಜನರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲ ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ.

ಬರುವ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೧ರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೂತನ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯ ಯುಗಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಪದ್ಧತಿಯು ನೂತನವೆಂದು ನಾವು ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರೆಗೆ ರೂಪಾಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದು ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತೊ, ಅದು ಇನ್ನು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಪರಿವರ್ತನ ಹೊಂದಿದುದೇ ಈ ನೂತನತೆಯ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಮತವೆಂದರೆ ವಿಚಿತ್ರವು; ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೂ ಮತವೆಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆಚರಣೆಯಲಿ ಪ್ರಬಲ ವಿಧರ್ಮಿಗಳಾದರೂ ತಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಧರ್ಮರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಹಿಚ್ಚಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಏಕಮಾತ್ರ ಧರ್ಮಶೀಲ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಕೆಲವು ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳು ಎಪ್ರಿಲ್ ೧ನೇ ತಾರೀಕಿನ ಆಸನ್ನತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಬರಿಪಟ್ಟು, ನಡಿಸುವ ಭಯಂಕರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಧರ್ಮವು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಗೆ ತಂದಿರಿಸಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ಈ ಧರ್ಮಪ್ರೇಮಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಲು ಹವಣಿಸಿರುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಎಂತಹುದು? ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನರಕವಾಗುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲದೆ ಋತುಮತಿಯಾದ ಐದನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತವಾಗಲೇ ಬೇಕಾದುದರಿಂದ, ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ರೂಪದಿಂದ ಹುಡುಗಿಯ ಹದಿನೆರಡನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಷೇಕಪ್ರಸ್ತ; ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಕಾರವು ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಈಗ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಾಣುವಂತೆ, ಈ ಮಹಾನ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಹದಿಮೂರನೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗರ್ಭವತಿಯಾದುದನ್ನು ತಾನಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದು; ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ಯುವರು! ಆಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭ! ಆಗ ಗರ್ಭದಾನ ವೀರರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ! ಆಗ ಧರ್ಮದ ಪುನರುದ್ಧಾರವು! ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಂತೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಿನ ಗಾಂಧಿಯವರಂತೆ. [illegible] ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕರೂ ಈ ತರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಧುರೀಣನಾಗಿ [illegible] ತರದ [illegible] [illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕಾರಿ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ [illegible] ಗರ್ಭಗಳನ್ನು, ಆ ಅಧರ್ಮಿಕರ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವಿವಾಹಮಾಡಲು ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆ ವಿಚಿತ್ರಧರ್ಮಕ್ಕೇನೆನ್ನಬೇಕು. ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಅಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರ ಮೊದಲೇ ವಿವಾಹಮಾಡಿಸುವೆನೆಂದು ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ಕೂಸನ್ನು ಆರು ವರ್ಷದ ಮಗುವಿನೊಡನೆ ವಿವಾಹಮಾಡಬಹುದಾದ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಆ ಧರ್ಮ ಪಾವಿತ್ರ್ಯಕ್ಕೇನೆನ್ನಬೇಕು; ಅಲ್ಲದೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿನ ವಿವಾಹದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಧರ್ಮಗ್ಲಾನಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಸರದಿಂದ ವರನನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಆರು ವರ್ಷದ ಮುದ್ದು ಕೂಸನ್ನು ನಾಲ್ವತ್ತು, ನಾಲ್ವತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸಿನ ತಲೆ ನರೆತ ಮುದುಕನೊಡನೆ ಗಂಟಿಕ್ಕಲು ಮಗುವಿನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲ್ಲಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೇನೆನ್ನಬೇಕು!

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ಘಟನೆಯೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಜೀವಿ ಸತಿಯನ್ನು ಪತಿ ಮರಣಾನಂತರ ಪತಿಯೊಡನೆ ದಹಿಸುವ ಸಹಗಮನ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬ ಭಯಂಕರ ಇತಿಹಾಸ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತಿದ್ದಾಗ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧಾಕ್ಷಿ ಣ್ಯದಿಂದ ಪಡಿಸಿ ಅಜೀವ ದಾವಾನಲದಲ್ಲಿ ಸುಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಕರೇ ಮಾಡುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಕ್ಷಣಿಕ ಯಾತನೆಯು ತೀರಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತೆಂದು ನೆನಸಿ, ಧರ್ಮವು ಎಂತಹ ಮೃದುಹೃದಯವನ್ನಾದರೂ ಪಾಷಾಣವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲುದೆಂದು ನೆನಸಲೇಕಾಗುವುದು.

ಧರ್ಮದೊಳಗೆ ಮೂಢತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಈ ಅಂಧತೆಯು ಯಾವಾಗ ಕಳೆದುಹೋಗುವುದೊ! ವ್ಯಾಯತಿ ಕಾಲನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೇ ತರ್ಕಹೀನ ಧರ್ಮಾಂಧತೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಾಶ ಮಾಡಲಿದೆ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಕಾಬೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ದಂಗೆಯ ಸಮಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಹಲವು ಕಪ್ಪಿತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದ [illegible] ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ದಿನ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದರು. ಬಾಚಾ-ಸಾಕೋವಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಅಬ್ದುರ್ [illegible]. ಈಗಿನ ಕಾಬೂಲ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪಿತೂರಿ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದನು. ಆತನು ಈಗ ಕೈಸೆರೆಯಾಗಿ [illegible].

— ಬ್ರಿಟಿಷರ ದೇಶದೊಳಗೆ ರಷ್ಯಿಯನರ ಹತ್ತಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಂದು ಮಾರುವ ಯೋಜನೆಯು ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ರಷ್ಯಿಯನರ ಹತ್ತಿ ವಸ್ತ್ರವು ಕೇವಲ [illegible] ಬ್ರಿಟನದಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟು ರಷ್ಯಿಯನರಿಂದ ಹಣವು [illegible].

ಮಂಚೂರಿಯದ ಹಿರಿನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು [illegible] ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿದು ನೂರಾರು [illegible]. [illegible] ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಾಗಿರುವರು.

— ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದ [illegible] ದೆಸೆಯಿಂದ ೪೦೦ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದವೆ. [illegible] ೫೦೦ ಸಾವಿರ [illegible] ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

— ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವಕನೊಬ್ಬನು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ [illegible]. ಆತನಿಗೆ [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿರುವನು.

— ಜಪಾನದ ಈ ವರ್ಷದ ನಾವೆ ಮತ್ತು ಸೈನ್ಯದ ಅಂದಾಜು [illegible] ಆಧೀ ರಾಶಿಯ [illegible] ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವರು.

— [illegible] ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು [illegible] [illegible]

[illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಜನರಲ್ಲಿ ಅತಿ [illegible] ಪಡಿಸಿರುವರು.

— [illegible]ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಿ [illegible] ಉಪವಾಸ [illegible] ಅನಾಹುತದಿಂದ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳು [illegible] ನಷ್ಟವು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

— ನಾಭಾ ಮಹಾರಾಜರ ಸಾಯುಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ [illegible] ಮಾತನಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಚ್ಛಿತದ ಒಂದು [illegible] ಲಂಡನಿಗೆ ಹೊರಟಿರುತ್ತದೆ. [illegible]

ಬೆಂಕ್ ಓಫ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದರವನ್ನು [illegible] [illegible] ಈ ವರ್ಷ ಈ ದರದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೂಡಿ ಆರು ಸಾರೆ [illegible] ಆಯಿತು. [illegible] ದರವು ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

[illegible]ಯಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಹುಡುಗಿಯಿರುವಳು. ಅವಳು ಅಳಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿದಾಗ ನಗಾಡುವಳು. ನಗಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿದಾಗ ಅಳುವಳು. ಅವಳ ಸ್ನಾಯುಗಳಲ್ಲಿನ ದೋಷವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಂತೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಇದು ವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವಾಗ ಅವಳ ಮುಖವು ನಗು ಮುಖದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಅವಳು ನಗುವಾಗ ಅವಳ ಮುಖವು ಅಳುವಮುಖವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸನ್ನು ಅವಶ್ಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ [illegible] ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ ಅಥವಾ [illegible]ಯೊಳಗೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಒಂದು ವಾಕ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರದ್ದುಪಡಿಸಿರುವರು.

— ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿ ಜನಾಂಗದವರ ಒಂದು ಅಗ್ನಿ ದೇವಾಲಯವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಹಾಬಾದದ ಒಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರರಾದ ಮಿ. ಎಸ್. ಆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆಂಬವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ [illegible] ಕಟ್ಟಿಸಿದರು.

— ಬನಾರಸಿನಲ್ಲಿ ಐವರು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಅಮಲದಾರನನ್ನು ಲಾಠಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

— ಲಾಹೋರಿನ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಲಾ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನ ಪ್ರವೇಶ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಭೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಗವರ್ನರರು [illegible] ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೋಣೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಲು [illegible] ಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರೊಡನೆ ಕೇಳಿದರು. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೋಣೆಗಳಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕುವೆವೆಂದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಹೊಸ್ಟೆಲಿನ [illegible] ಕರೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೊದಲೇ [illegible] ಕೋಣೆಗಳಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಣೆಗಳಿಗೆ ಬೀಗಹಾಕಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ ಸಾಹೇಬರು ಬಂದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರು ಬಂದೊಡನೆ 'ಇಸ್ಲಾಮ ಜಿಂದಾಬಾದ' ಎಂದು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿದರು.

— ಬಾದಾಮಿನಗರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಕೃತನು [illegible] ಕನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ತನ್ನಿಬ್ಬರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚೂರಿಯಿಂದ ಇರಿದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿರುವನು. ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ಆತನು ಸ್ವತಃ ಪಂಚಾಯಿತ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತಾನು ನಡಿಸಿದ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಬಳಿಕ ಪೋಲೀಸರ ವಶ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು.

— ಬಂಗಾಲ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೈದು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಬಸ್ತ್ರವನೊಬ್ಬನು ನಾಲ್ಕು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವನಂತೆ. ೧೪೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆತನು ಹುಡುಗಿಯ ಹೆತ್ತವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಕೆಲ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ, ಗಲಭೆಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಹದಿನೆಂಟು ಮಂದಿ ಸಾಧುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಆರಾರು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜನಾಂಗದವರು ನಾಸಿಕ [illegible] ವರ [illegible] ದೇವರ [illegible] ಸಂಬಂಧದವರಿಗೆ [illegible]

[illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು:— [illegible]

[illegible]

ಮುಲ್ಕಿ:— [illegible]

ಬಾರ್ಕೂರು:— [illegible]

ಅಜೆಕಾರು:— [illegible]

ಸೋಮೇಶ್ವರ:— [illegible]

ತೋಕೂರು ಜೋಗಟ್ಟೆ:— [illegible]

ವಿಟ್ಲ:— [illegible]

ಮೂಡಬಿದ್ರೆ:— [illegible]

[illegible]

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಪ್ರಾಂತಿಕ ಧುರೀಣರೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೂ

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ವ್ಯಭಿಚಾರ ನಿಷೇಧಕ ಮಸೂದೆ.

[illegible]

[illegible]

ಸ್ಯಾಂಡೋ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್ [illegible]

[illegible]

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲರೂ [illegible]

ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

[illegible] ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ನಮೂನೆ ಬಾಟಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ತಿಕೀಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ, ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಟರ,

ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,

ಪರಫ್ಯೂಮರ್, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಬಿಸ್ಕೊಟುಗಳು.

ದರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ

ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ,

ಟು. ಟಿಂಕ್ಲ ವ ಅಂಬಾಯು 9.

ತಾರಿನ ಪತ್ತೆ— "ಸ್ವ ಬಿಸ್ಕಿಟ್"

B.N.&Co

BISCUITS MANUFACTURERS

FAMILY

ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಸನರ ಫ್ರೊಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಜನ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಕೈಮಿಕ್ ಕೊರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್ಕ್ಯುಲೈನ್ಸ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:—

ಶಾ ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯ್ಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್

ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಕಾಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,

Charnock Place,

Post Box No. 2330, CALCUTTA.

[illegible]

ಹೆಚ್ಚಿನ [illegible]

[illegible]

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆ.

[illegible]

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ನಾಸಿಕದ ಕಾಳರಾಮನ ದೇವಾಲಯದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಿಲ್ಲುವ ಸೂಚನೆಯೇನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವಳದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಇನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟೇ ಇವೆ. [illegible]

ಉಪ್ಪಿನ ತಯಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

[illegible]

ಶ್ರೀ ಸೇನಗುಪ್ತರಿಗೆ ಕಾರಾವಾಸ.

[illegible]

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ.

[illegible]

ಅಪಮಾನ ವಿವಾಹಗಳು.

[illegible]

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ತಯ್ಯಾರಿ

[illegible]

ಪ್ರಕಟಣೆ.

[illegible] 23—3—1930 [illegible]

P. R. Shenoy.
Ag. Manager &
Trustee

Grand Clearing Sale!

[illegible]

Indian Stores,
5 Bentinck Street,
CALCUTTA.

ಬರುತ್ತಾರೆ! ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ದೀಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಬರುತ್ತಾರೆ!

ಅಭಿನಯ ಕಂಠೀರವ ಎಮ್. ಎನ್. ಗಂಗಾಧರರಾಯರವರ ಮೈಸೂರು ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಲಲಿತ ಕಲಾವರ್ಧಿನಿ ನಾಟಕ ಸಂಘದವರು.

[illegible] 'ಲಲಿತ' ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ 1930ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೊದಲನೇ ವಾರದಿಂದ ಅಭಿನಯಿಸುವರು.

— ಮಹಾಜನಗಳು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ —

ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೀರ್.
ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

ಎಮ್. ಎನ್. ಗಂಗಾಧರ ರಾವ್.
ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

[illegible]

300 [illegible] 1ಕ್ಕೆ [illegible]

[illegible]

ವೈಶ್ವಾನರಾಸವ.

([illegible])

[illegible] ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

[illegible] ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

[illegible] ಆಫೀಸ್, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ. [illegible] ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜೆಂಟರು: ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಂಗಳೂರು [illegible]

ಒಂದೇ ದಾರಿ

ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ

— ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ: —

ಕ್ರಯವಾಗಲಿ | ಅಂಚೆಹಾಸಲುಆಗಲಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹರೂಪವಾಗಿರುವ 9 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಮ್ಮ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೇ ದಾರಿ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಮತ್ತೊಂದೇ ದಾರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,

1/94 ಬ್ಯಾಕ ಬಜಾರು, ಮದ್ರಾಸು.

ಉಚಿತ! ಉಚಿತ!!

4 ಆಣೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು

ಕಳುಹಿಸಿದರೆ 372 ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ

1930ನೇ ಇಸವಿಯ ಡೈರಿ

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!

52—14 ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,

1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತುಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಮನಸ್ಸು, ಪೌರುಷತ್ವಹೀನ ದೇಹ, [illegible] ಸ್ವಭಾವ, [illegible], ಸ್ವಪ್ನದೋಷ, ವೀರ್ಯದ [illegible] [illegible] ಇದರಿಂದ [illegible] ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible]

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,

5C Divison, [illegible]

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು

ಪ್ರವಾಹಿವಿ.ತ್ರ ಮೂರ್ತಿಮಂತನ್ನಿದ್ಧ.

[illegible] ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ [illegible] (೩೦೦) [illegible] ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. [illegible] ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, [illegible] ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಡಗ್ಗ, [illegible] (ಮಾರಿಜ್ವರ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, [illegible] ಜ್ವರ, [illegible] ಗಂಡಮಾಲೆ, [illegible] ಬಾಲಗ್ರಹ, [illegible] ಈ ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ [illegible]

[illegible]

☞ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

ಸಂಪಾದಕ ಅರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು

[illegible] (ಬೆಳಗಾವ)

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯೂನ ಕೇವಲ 3¼ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರಿಕ್ಟೀ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು ಬರಗಿಸು ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ [illegible] ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible]

[illegible]

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ
ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧ

ತಾ. ೧೦ — ನಾಸಾದಿಂದ ಹೊರಟ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬೋರ್ಸಾದಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಬೋರ್ಸಾಧವು ಕೃಷಿಯ ಸ್ಥಳ; ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು, ಜೋಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವವು. ಮಾರ್ಗದ ಇಕ್ಕೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂದವಾದ ಹೊಲಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಣಗಳು ನೋಡಲು ಅಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಚರ್ಮದ ತಂಬಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳಿಂದ ಎಳೆಯಲ್ಪಡುವದು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬಡವರೇ. ನಾಸಾದಿಂದ ಬೋರ್ಸಾದಿಗೆ ಬರುವ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಹಾದಿಯ ಮೇಲೆ ನೀರು ಚೆಲ್ಲಿ ಅದು ಅಂದಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು. ಬೋರ್ಸಾದದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಳುಕೊಂಡರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳು ಶಾಲಾ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿಯೇ ಜನರಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದುದಕ್ಕಿಂತ ತಡವಾಗಿಯೇ ಬಂದರು. ಅದುವರೆಗೆ ಯುವಕರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತಿದ್ದರು. ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರೂ ಮೌನವಾಗಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ, ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನೂ, ಖಾದಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದಿತು. ಸರ್ದಾರ ಪಟೇಲರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೋರ್ಸಾದದಲ್ಲಿ ೫೦ ಮುಖಿ ಮತ್ತು ಮತದಾರರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರು. ಶಾಲೆಯ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ತಾ. ೧೩ — ಮರುದಿವಸ ಅಂದರೆ ತಾ. ೧೩ನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬೋರ್ಸಾದದಿಂದ ರಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗೆ ಭಾಷಣ ಕೊಡಲಾಗದೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟುದಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೋರ್ಸಾದದಿಂದ ಹೊರಟ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ರಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ತಲುಪಿದರು. ಬೋರ್ಸಾದ ಮತ್ತು ರಾಸದ ನಡುವಿನ ಐದು ಮೈಲು ನಡೆಯಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಮೂರು ತಾಸುಗಳ ಸಮಯವು ತಗಲಿತು. ಅವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಕಲೆತಿದ್ದರು. ರಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇನೂ ನೋಡುವಂತಹ ನೋಟಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾದಿಯ ಇಕ್ಕೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಣಗಿಹೋದ ಹೊಲಗಳು. ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳೊಳಗಿನ ಅಂತರವು ಐದೇ ಅದು ಮೈಲುಗಳು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳೂ ಬಾವಿಗಳೂ ಒಣಗಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ರಾಜರ ಆಡಳಿತದ ಅಳಿದ ಕುರುಹುಗಳಿದ್ದವು. ಹಾದಿಯಾದರೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ತಮವಾದುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೆ ಕಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹಾದಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಹಾದಿಯಾಗಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ರಾಸಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದು ಕೂಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಜನರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ರಾಸಹಳ್ಳಿಯಾದರೋ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರೂ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಅರ್ಧ ತಾಸಿನ ಮೊದಲೇ ಬಂದು ಕೂಡಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಪ್ಪರದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ರಾಸಹಳ್ಳಿಯ ಪಟೇಲನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ರಾಸದ ಜನರ ಮುಂದೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಅನ್ಯಾಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಕರೆದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಲಕ್ಷ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ, ಅದು ಹೊರತು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಬಂಧನದಿಂದ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲಾರರೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರ ಆತಂಕವಿರಬಹುದೆಂದು ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಯಾರ ಆತಂಕವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. "ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಳದ ಜನರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಸರದಾರರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಅವರು ಮೊದಲಾಗಿಯೇ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ರಾಸದಿಂದ ೫೦೦ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರು. ಆದರೆ ಕಡೆಯ ತನಕ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮರೆಯದಿರಬೇಕು" ಎಂದು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜಿಕೊಟ್ಟರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯೇ ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಸದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸರಾಫ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ತನ್ನ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮುಚ್ಚುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕನಕಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕನಕಪುರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲುಗಳಿದ್ದುವು. ಹೇಗೂ ಕನಕಪುರವನ್ನು ತಲುಪಿದುದಾಯಿತು. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಎರಡು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ದೀಪಗಳನ್ನೂ, ಧ್ವಜಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತುವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದರಿದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಚಲಾವಣೆಯು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೈಲು ನಡೆದು ನದಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಐದು ದೋಣಿಗಳು ತಯಾರುಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಮಾಹಿನದಿಯನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಓರ್ವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ದೂರವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಕ್ರಮಿಸಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಹದಿನೆರಡುವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಅರ್ಧ ಮೈಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲೇ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರದ ಗುಡಾರದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ವಿರಾಮವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಂಗಡಲೇ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕರೇಲಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಕರೇಲಿಯು ಬ್ರೋಚ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯು. ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಅತೀ ಸಮೀಪದ ರೈಲ್ವೇ ಘಟ್ಟ ತಂತಿ ಆಫೀಸು ಹದಿನೆಂಟು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಜಂಬೂಸಾರವು. ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳೊಳಗೆ ಅಗಲಕಿರಿದಾದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಚಲಾವಣೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸೈನ್ಯವು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ದಿನ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇ ತೋರಿತು. ಒಂದೆಡೆ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಖರವಾದ ಬಿಸಿಲು, ಬೇರೊಂದೆಡೆ ಉಷ್ಣವಾದ ಗಾಳಿ, ಇದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ನೊಂದರು. ಸೂರ್ಯನ ಅತ್ಯಂತ ಭೀಕರವಾದ ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳವನ್ನಾದರೂ ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರನ್ನು ಕಾಣುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೂರದ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಭೆ ಜರುಗಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ನೆರೆದವರು ಬಹು ಬಡಜನರು. ಮೊದಲು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾಷಣವನ್ನಾರಂಭಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಎಷ್ಟೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರೆಂದೂ ಉಪ್ಪಿನ ಕರ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವರೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಭಾಷಣವಾಯಿತು. ಐದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು "ಐದು ಸಾವಿರವೆಂದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩,೮೫,೦೦೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ನಾಲ್ಕುನೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತದ್ದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಈ ಪಯಣದ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಂಜಿತ ಫಿಲ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯವರೂ, ಶಾರದಾ ಫಿಲ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯವರೂ, ಕೃಷ್ಣಾ ಫಿಲ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯವರೂ ತೆಗೆದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮುಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಾರದೆಂದು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದ ಅನುಜ್ಞೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರೇಲಿಯಿಂದ ಹೊರಟ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಗಜೇರ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಗಜೇರವು ಇತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದರೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲ. ಮಾವಿನ ಮರಗಳೂ ಬಾಳೆ ಮರಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ. ಅದುವರೆಗೆ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಳಲಿದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ತಂಪಿನಿಂದ ತುಸು ಆನಂದವಾಯಿತು. ಮಾವಿನ ತೋಪಿನ ಮಧ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಉಳುಕೊಂಡರು. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸಿದರು. ಗಜೇರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ವಿವರಪೂರ್ಣವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮಾಹಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ತಾರೀಕು ೩೦ — ತಾ. ೩೦ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ತಲುಪಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ನಡೆದ ಒಂದು [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು, "ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು [illegible] ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೆದಾಗ ಹೊಡೆದವನಿಗೆ [illegible] ನನ್ನ ಜೀವದಾಶೆಯನ್ನಾದರೂ ತೊರೆದು [illegible] ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೂಡ ಈ [illegible] ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಕೊಂಡರು.

ತಾರೀಕು ೩೧ — ತಾ. ೩೧ನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಟು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಜಂಬೂಸಾರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಜಂಬೂಸಾರವು ತಾಲೂಕು ಪಟ್ಟಣ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿರುವರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ವಿದ್ಯೆಯ ಮಟ್ಟವೂ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವದ ವಿಷಯವೂ ಈ ತಾಲೂಕಿನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾತಿದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ಭ್ರಾತೃಭಾವವಿದೆ. ಆದರೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ಚಳವಳಿಗೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಅವರು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರುವರು [illegible] ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ತಯ್ಯಾರಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು [illegible] ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಜಂಬೂಸಾರದಿಂದ ಹೊರಟು ಆಮೋದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಜಂಬೂಸಾರದಿಂದ ಆರು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಆಮೋದಕ್ಕೆ ತಲುಪುವಾಗ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಇದ್ದರು. ಈ ಕರದ [illegible] ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಸಭೆಯು ಅಂತ್ಯವಾಗುವದರೊಳಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀಕೊಟ್ಟರು.

ತಾ. [illegible] — ತಾರೀಕು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು [illegible] ತಲುಪಿದರು. [illegible] ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಳ. [illegible] ಇತರ ದೇಶಗಳಂತೆಯೇ ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಚಲಾವಣೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಡಿಮೆ. ಕಳೆದ ವರುಷ ಸಾಧಾರಣ ಒಳ್ಳೇ ತರದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಇಳಿತದ ಸ್ಥಿತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜನರು ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವರು. ಮನೆಗಳು ಅಂದವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರೇ ಆಗಿರುವರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಕೃಷಿಕರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿರುವರು. ನಡತೆ, ಆಚಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನೇ ಹೋಲುವರು. ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಇರುವ ಜನರೆಂದರೆ ಅವರೇ.

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

[illegible] (ದ. ಕ.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

೧ ಅಂಬಿಕೆ (ಪತ್ತೇದಾರಿ)	೧-೪-೦	೭. [illegible]	೧-೪-೦
೨ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ ,,	೧-೦-೦	೮. [illegible]	೧-೪-೦
೩ [illegible] ,,	೦-೧೦-೦	೯ ಶಕ್ತಿಮಯಿ	೦-೮-೦
೪ ಇಂದುಮುಖಿ [illegible]	೦-೧೦-೦	೧೦ ಸೌಭಾಗ್ಯ [illegible]	೧-೦-೦
೫ [illegible] ,,	೦-೮-೦	೧೧ [illegible]	೦-೮-೦
೬ [illegible] ,,	೧-೪-೦	೧೨ [illegible]	೦-೮-೦

ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ; ಬುಕ್ ಸೆಲ್ಲರರಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾದ ಕಮಿಶನ್

ವಿಳಾಸ:— ಭ. ಪ. ಕಾಳೆ,

[illegible] ಅನಂದವನ, [ಜಿ. ಧಾರವಾಡ]

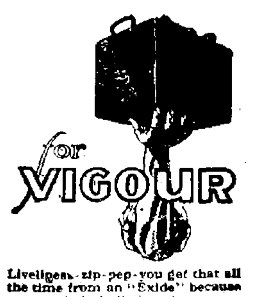

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The G. P. C. Co., Ltd.
MANGALORE

[illegible]

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

[illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible] — [illegible] ರೂ. ೧

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible] — ಒಂದು ಗ್ರೇನ ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರೇನ. ೧ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible] ರೂ. ೧—೨—೦. ರೂ. ೧—೪—೦. [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible] ರೂ. ೦—೬—೦

ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ [illegible] ರೂ. ೦—೬—೦. LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್:-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay, No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. [illegible] ಎಸ್ ನರಸಯ್ಯ, [illegible] ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು— ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಟಲ್ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗುಣವುಂಟಾಯಿತು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶೀಸೆ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಕುಮಾರಿ ದೇವಿ, [illegible] ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು—

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. [illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು—

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ತಂತಿ: "ಕೇಸರಿ" ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು—[illegible] ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ [illegible]) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

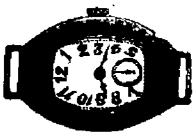

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಾಚು! ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್; ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ತಯಾರಿಯ, ವಾಚುಗಳೂ, ಕ್ಲಾಕುಗಳೂ, ಟೈಮ್ ಪೀಸುಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸು, ಫೊನೋಗ್ರಾಫು ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. [illegible]

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಎಂದು [illegible] ಬೇಕೆಂದು [illegible] ಇದರ [illegible] ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗಳು [illegible] ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ಕುರಿತು ಮಹಾ[illegible] ಮಾತನಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂ[illegible] ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಏಕರೀತಿ ಭಾಗ[illegible] ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.'

ತಾ. [illegible] ತಾರೀಕು ಸಂಜೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಾಮ್ನಿಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಅವರು ಸಾಮ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದಿನ ಉಳುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ರಾಜಿ ಕೊಡುವುದರ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ವರೆಗೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ನೂರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದಿತು. "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನೂರಿನ್ನೂರು ಮಂದಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಸಫಲವಾಗುವದು" ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಹೇಳಿದರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂದಿಗಳು ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಕಠಿಣ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು, ಶುದ್ಧವಾಗಿರದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವದು, ಸಿಕ್ಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವದು, ಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯುವು ದೊರಕದಿರುವುದು, ಇಡೀ ದಿನ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಇರುವದು, ಇದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಬಹಳೇ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅವರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆಯೂ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಸಂಕಟವೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದರು. ಉತ್ತಮವಾದ ಆಹಾರವನ್ನೇ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದೂ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ತಾ. [illegible]—ತಾರೀಕು [illegible]ನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸಾಮ್ನಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ತ್ರಾಲಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟ ಮೇಲೆ ಅಸೌಖ್ಯತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರಲಾಗದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ವಿಷಯವೇ ಈಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ತಾ. [illegible]ನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಾಮ್ನಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಸುಮಾರು ಎಂಟೂಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ತ್ರಾಲಸಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಹಳ್ಳಿಯು ಬ್ರೋಚ ತಾಲೂಕಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ತ್ರಾಲಸಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು 'ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೇಕೆ ಸಂದರ್ಶಿಸುವದಿಲ್ಲ?' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕುರಿತಾಗಿಯೇ ಬಹು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆಮಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತಾನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ತನಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಡನೆ ಬಹು ಸಮೀಪದ ಸ್ನೇಹವೆಂದೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ಬೇಧವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ವಿವರಿಸಿದರು. ದಂಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಳುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಳವಳವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದರು. ಸರದಾ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಿತು. ಆದುಕಾರಣ ಹಳ್ಳಿನ ಜನರು ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಸರದಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡುವದು ವಿವೇಕ ಹೀನತೆಯೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. 'ಹೇಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಜಹಾನಿಕರವಾದ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಅಳಿವವು' ಎಂದು ಅವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಅವರು ದೇರೋಳದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು.

ದೇರೋಳವೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳವಲ್ಲ. [illegible] [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಾದಂತೆ ಅವರ ಸ್ವಾಗತವು ಮಾತ್ರ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಜರುಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದಾಗಿದ್ದಿತು. ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುಮಂದಿ ನಿವಾಸಿಕರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತಾ. [illegible]ನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬ್ರೋಚಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪುವಾಗ ೮ ಗಂಟೆ ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಪಟ್ಟಣದ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸಿದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು. [illegible]ದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. 'ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಕೂಡ [illegible] ಇದನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಹಣದ ಅಭಾವದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಉಪ್ಪಿನ ಕರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈಯನ್ನಾದರೂ ಇಳಿಸಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲಿನ ಕರದಿಂದ ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ಮಾದಕಪಾನೀಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಕರದಿಂದ [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ದೊರಕುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದುದಾದರೆ ನಾವು ಈ ಮುವ್ವತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಉಪ್ಪಿನ ಕರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಮ್ಮೆಯೇ ಮುವ್ವತ್ತು ಕೋಟಿ ಜನರು ನಿಷೇಧಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನೆಂತು ವಸೂಲು ಮಾಡುವರು? ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾದಕಪಾನೀಯಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಬಹುದು. ೧೯೨೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಮದ ಅಫೀಮಿನ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟುದರಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಯಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವು ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ [illegible] ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಂದರಿಯುತ್ತಲಿದೆ. ಶಾರೀರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನಿರುವಲ್ಲಿ ವಿಜಯವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು' ಎಂದು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರೂ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಪಾರ್ಸಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಬಾರಡೋಲಿ, ಬಲ್ಸಾಡ, ಮತ್ತು ಜಲಾಲಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸ ಪಟೇಲರೂ [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಿಯಿತ್ತ ಕೆಲಸಗಾರರು ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು [illegible] ಮೊದಲಾದ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪತ್ರವಿತ್ತರೂ, ರಾಜಿಯಿತ್ತವರು ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿಲ್ಲ.

ಜಲಾಲಪುರ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪರಿಷತ್ತು.

ಜಲಾಲಪುರದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಕೂಡಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಜಲಾಲಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನವಸಾರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಛಾವಣಿಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ತರಬೇತಿ ಶಾಖೆಯು ಶ್ರೀ ಪರೀಕ್ಷಿತ ಲಾಲ ಮಜುಮದಾರರ ಕೈಕೆಳಗಿರುವುದು. ಜಲಾಲಪುರ ಮತ್ತು [illegible] ತಾಲೂಕುಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು. ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಛಾವಣಿಗಳು ಏರ್ಪಡುವವು. ಜಂಬೂಸಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂ ಪಟೇಲರೂ, ಹದಿನೊಂದು ಮತದಾರರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರು.

ಬ್ರೋಚ್ ಮತ್ತು ಕೈರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು [illegible] ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು. ಬಾರಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆದು ಸರಕಾರದವರೊಡನೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಂಬಂಧವಿದ್ದವರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತು, ಅವರ ರಾಜಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಇದ್ದವರು ಬರುವ ಏಪ್ರಿಲ್ ಆರನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಾದಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದೇ ದಿನವೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂರತಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದದ ಗಿರಣಿ ಮ್ಯಾಲೀಕರು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರು.

ಒಟ್ಟು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುನೂರು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಬರೆಯುವರು. ಈ ನಾನ್ನೂರು ಮಂದಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುವರು. ಈ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹೊರತು ಆಶ್ರಮದ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವರು. ದೇಸಾಯಿಯವರು ಬರೆಯುವರು- "ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಲು ಏನಾದರೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉಪ್ಪಿನ ಕರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದೊಡನೆ, ಅವರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಲು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ [illegible] ಸಂಗಡವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಆಶ್ರಮದ ಮಹಿಳೆಯರೂ, ಶ್ರೀ ದಾದಾಭಾಯಿ ನೌರೋಜಿಯವರ ಮೊಮ್ಮಗಳೂ ಆದ ಕುಮಾರಿ ಖುರುಶೆದ್ ಬೆನ್ನಳೂ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವರು." ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದರೆ, ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಅವರು [illegible] ಪದಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುವದು. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯಿಸುವಾಗ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಾವುವೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದು, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು, ರೋಗಿಗಳಿಗೂ ಗಾಯಹೊಂದಿದವರಿಗೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಡ್ರಿಲ್, ಪಯಣ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನೂಲುವಿಕೆ.'

ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೇಸಾಯಿಯವರು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಾಗುವವರು ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರಮಗಳಾವುವೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಾಗಬಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಹದಿನೆಂಟು ವರುಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರೂ, ನಾಲ್ವತ್ತೈದು ವರುಷದ ಒಳಗಿನವರೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅವರ ಹೆತ್ತವರಿಂದಾಗಲಿ, ಗಂಡಂದಿರಿಂದಾಗಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ತರಬೇಕು, ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳ ಹೊರೆ ತಮಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆವೆಂದೂ ಅವರು ಮೊದಲೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವಷ್ಟು ಶಾರೀರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರಬೇಕು. ಹೆಂಗಸರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೀತಿಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ತರದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿದೆ 'ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ನಾನು ಒಪ್ಪುವೆನು. ಅದು ಕಾರಣ ಉದ್ಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಾಗಲು ನನ್ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈ ಚಳವಳವು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು [illegible], ನಾನು ನಿಜವಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವೆನು. ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ, ಆದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಿ, ಯಾರ ಕೈಕೆಳಗಿರಬೇಕಾದರೂ ಇದ್ದು ಎಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನಾದರೂ ಅನುಭವಿಸಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆನು" ಎಂದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ – ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯು ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ಯಾವನಾದರೂ ಓರ್ವ ಧುರೀಣನಿಂದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರ ಪಡೆಯ ದಳದ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಹೊರಡುವರು. ಪ್ರಥಮ ದಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಿರುವರು. ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟು ರೈಲುಮೂಲಕ ಬುಲಸಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible]ಗೆ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕುರಿತಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.

[illegible]

1. [illegible] ಕಾಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ [illegible] ಶುದ್ಧ ಬಾಧೆ, ಅರುಚಿ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟುವುದು [illegible] ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು. [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನದೋಷಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು [illegible] ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಬಿಳಿಜ್ವರ, [illegible] ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible] ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. ಮೋಹ ಕುಠಾರ—ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬೀಳುದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಶೀಘ್ರವನ್ನೂ ಕ್ಷಯವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣಿ—ದಿನ ದಿನ ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಚಳಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಳಿಗೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್. ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

[illegible]
[illegible] ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ
ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ
ತಿಳುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds. ವಜ್ರಗಳು. Diamonds

Bola Shrinivas Rao,
C/o Bola Mangesh Row & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp
ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ನೇರ ತರಿಸುವ ಅಸಲೀ ವಜ್ರಗಳು.
— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್.
ಮಂಗಳೂರು.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ, ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.
ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೋಕ್ವಿನ್
FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ
ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3-4-0 ಮಾತ್ರ.

ಪೇಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.
ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು
ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು
ದೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಶಾಲೆ ಸ್ಟುಡೆಂಟರಿಗೂ, ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೂ
ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚಕ್ರೋಲ್‌ಗಳು
ಮೂರು ಸ್ಯಾಂಪಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಜುನ್ನಾತ (first quality Selected) ಎನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ದೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಸ್ತ್ರ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆಯುರ್ವೇದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಿಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಗತ್ಯಗಳು ಪ್ರಧಾನ [illegible] ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. [illegible] ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಅಲ್ಲದೆ ವೈದ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವುದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

1ನೇ ನಂಬ್ರ 1-8 ರೂಪಾಯಿ 2ನೇ ನಂಬ್ರ 3 ರೂಪಾಯಿ 3ನೇ ನಂಬ್ರ 5 ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ ಹಂದಿನಿಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ. ದೈವೀಶಕ್ತಿಯು, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ಕೆಂಗನಮನೆ,
[illegible]

Edited, Printed & Published by V. S. Kamath at M. T. A. Sharada Press, Mangalore.

[illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ॥ ೧ ॥
[illegible] ॥
[illegible] ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೦. (4-4-30.) ಸಂಚಿಕೆ ೧೪

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. — ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು — ಉಡುಪಿ.

Branches:—COONDAPOOR & Mangalore — ಶಾಖೆ — ಕುಂದಾಪುರ. ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. [illegible] ರೂ. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi Limited as on 31st January 1930

	CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS	
1	Paid up Capital	Rs. 2,22,920-0-0	1	Premises Building Furniture etc	Rs. 25,581-10-0
2	Reserve and other funds	„ 1,34,905-4-10	2	Investment on G. P. Notes	„ 3,70,284-5-0
3	Deposits	„ 18,86,524-6-[illegible]	3	Investment on Approved Securities	„ 20,80,4[illegible]
4	Bills for collection as per contra	„ 3,147-10-0	4	Bills for collection	„ 3,147-10-0
5	Overdraft with bankers	„ 1,97,623-[illegible]-6	5	Sundries	„ [illegible]
6	Sundries including undisbursed net Profits	„ 83,507-6-[illegible]	6	Cash in hand & with bankers	„ 21,8[illegible]-7-7
	Total	25,33,628-7-11		Total	25,33,628-7-11

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 6-2-30.

N. ANANDA RAO *Secretary & Manager*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್ ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು: — [illegible]

ದಂತಮಂಜನ: — [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರುಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ [illegible]ವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಆತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರ್‌ಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	[illegible]	1-8-0
2	[illegible]	0-12-0
3	[illegible]	2-0-0
4	[illegible]	2-0-0
5	[illegible]	3-0-0
6	[illegible]	0-12-0
7	[illegible]	1-0-0
8	[illegible]	1-12-0
9	[illegible]	0-8-0
10	[illegible]	1-4-0
11	[illegible]	-12-0
12	[illegible]	1-12-0
13	[illegible]	0-12-0
14	[illegible]	1-8-0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	4-8-0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್	3-0-0
17.	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1-0-0

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ನಮೂನೆಯ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಬೇಕಾದವರು ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೃಷ್ಣರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು
ವಿಳಾಸ — ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

[illegible]

... 'Ultimatum' ... [illegible]

[illegible] 'A magnificent code of justice has been introduced ...' [illegible] 'code of justice' [illegible] 'These are all some of the many blessings of British administration and it is surprising that Mr. Gandhi should condemn it as a 'curse', [illegible]

'Mr. Gandhi's campaign of civil disobedience must necessarily lead to violence and no Government can tolerate an open difiance of the law, however peaceful and non-violent it may be' [illegible] 'But if the movement assumes serious proportions Government are bounded to take action and arrest Mr. Gandhi and his followers.' [illegible] 'Mr. Gandhi has already experienced the evil consequences of the absured doctrine of non-violent non-cooperation and it is strange that he should initiate such a dangerous movement once again' [illegible] '.........and thinking men will repudiate the movement started by Mr. Gandhi' [illegible] Rev. [illegible] 'As loyal and law abiding citizens Catholics will take no part in his programme of action to overthrow constituted authority.' [illegible]

[illegible] (Catholic Leader) [illegible]

H. Raghuram Rao.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಒಡವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವವಾದ ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ

ನಿಜವಾದ ಔಷಧಿ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ [illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ [illegible]

[illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನನ್ನು [illegible]

[illegible] ಇವಾನ್ಸ್ [illegible]

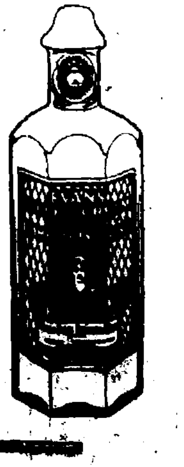

EVANS'

LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ [illegible]

[illegible] 586

[illegible] ಔಷಧಗಳು

[illegible] ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, [illegible] ಕ್ರಿಯೆಯು [illegible] ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible]. ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible]. 6 [illegible] 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] ವೃದ್ಧ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible], ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible] ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. [illegible] 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರಣ!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

[illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧಕ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂಬ ಮೂರು ಗುಣಗಳು [illegible]

ಶೋಧಕ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಶುಷ್ಕವಾದ ಗರ್ಭ [illegible] ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible] ವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭ [illegible] ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿ [illegible] ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗ [illegible] ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ [illegible] (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

[illegible] 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2—0—0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ಎ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

[illegible] (ಸೆಕೆಂಡ್ ಹೇಂಡ್ [illegible]) ಕ್ರಯ ರೂ. 1—14—0 ಮಾತ್ರ. [illegible] 3—8—0. ನಂಬ್ರ 2 ರೂ. 4—[illegible]. ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 5—0—0. ([illegible])

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ [illegible].

[illegible]

R. C. MUKERJEE,

18/2 Hari Paul Lane,

CALCUTTA.

The Canara Bank Limited, Mangalore.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

BRANCHES:—Karkal, Kasargod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.

ಶಾಖೆ:— ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000—0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000—0—0
Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732—9—7	ರಿಸರ್ವ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ರೂ. 431,732—9—7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462—2—0	ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ರೂ. 792,462—2—0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years, 6% „ 1 Year	[illegible] 6¼%. 1 ವರುಷಕ್ಕೆ [illegible] 6.
Season deposits of Rs 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	[illegible] ರೂ. 1000/- [illegible] 6¼.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st Janauary to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the deposit order earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to:—

Canara Bank Ltd,
Mangalore, 3—8—1930

K. Venkat Rao,
Secretary.

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore.	Head Office: Udipi *Established 1920.*	Agency Office Cochin.

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-	Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Issued Capital: Rs. 1,75,000-	Reserve and other Funds Rs 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the Secretary *at the* Head Office *or to the* Agent *at the* Branch.

Udipi,
7—3—30

P. Laxman Nayak,
Secretary.

ಬಿಸ್ಕೋಟುಗಳು.

ದರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ.,

[illegible] ಬೊಂಬಾಯಿ 9.

ತಾರಿನ ಪತ್ತೆ—"ನ್ಯೂ ಬಿಸ್ಕಿಟ್"

[illegible] ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಘನತೆಗೆ [illegible]' ಎಂದು [illegible].

ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು 'ದಾಮೋದರಾ, ನೀನು ಹಾಗೆ [illegible]; ಆದರೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರನ ವಿವಾಹದ [illegible] ಒಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರು[illegible]' ಎಂದರು.

ದಾಮೋದರನು 'ಅದೆಂಥಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಪ್ಪಾ!' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

'ನಾವು ಪರಿಶುದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ವೀರತ್ವಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ನಾವು ನಂಟಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಸರಿಯಾದವರೊಡನೆ ಮಾಡುವೆವಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯರೊಡನೆ ಮಾಡಲಾರೆವು. ನನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ವೀರತ್ವವುಳ್ಳ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ವಧುವನ್ನು ತಂದೇ ವಿವಾಹಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ನಾನಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ವರಶುಲ್ಕವಲ್ಲ, ವೀರತ್ವಶುಲ್ಕವು ತಿಳಿಯಿತೇ!' ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಉತ್ತರವಿತ್ತರು.

'ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರನಿಗೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯು ಸುಯೋಗ್ಯಳಾದ ವಧುವಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವಿರಾ?' ಎಂದು ದಾಮೋದರನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು 'ದಾಮೋದರಾ, ನಾವು ವೀರನಾದ ಪರಶುರಾಮನ ಗೋತ್ರಜರು. ಆತನ ವೀರತ್ವದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುವ ವಧುವಿನ ಪಿತನೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವೀರಪುರುಷನಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದರ ಕಾರಣವೇನೆಂದಾದರೂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯಿತೇ? ನಾನೊಬ್ಬ ವೀರಪುರುಷನಾಗಿರುವೆನು. ನೋಡು, ಗೋಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ನನಗೆ ದೊರೆತ ವೀರತ್ವದ 'ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು'ಗಳು ಚಿತ್ರಗಳಂತೆ ತೂಗುತ್ತಲಿವೆ' ಎಂದರು.

ಆಗ ದಾಮೋದರನು ಸಾಗ್ರಹದಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಓದಿನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಈ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಧಿಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಕೌಟಿನಿಂದ ಪ್ರದತ್ತವಾದುವುಗಳು. ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಕೌಟು ಮಾಸ್ತರರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಒಮ್ಮೆ ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಓಡಿಬರುವ ಒಂದು ಮೋಟಾರು ಕಾರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಾಲಕನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿದರಂತೆ! ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಆಳವಾದ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಆವಳ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರಂತೆ!! ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿತಗಲಿ ಮನೆಯೊಳಗಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಘೋರ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಪಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿರುವರಂತೆ!!! ಆ ಎಲ್ಲ ವೀರತ್ವದ ಕುರುಹುಗಳಿಗಾಗಿ ದೊರೆತ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಚಿತ್ರಗಳಂತೆ ಫ್ರೇಮನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ತಾನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಗೋಡೆಗೆ ತೂಗಹಾಕಿದ್ದರು. ದಾಮೋದರನು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಿನೋಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು 'ನನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ವೀರಕನ್ಯೆಯೊಡನೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವ ಶಿಶುಗಳೆಲ್ಲವೂ ವೀರರಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವರೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಮತವು. ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೇಡಿಗಳು ಜನನಕ್ಕೆ ಬಂದುದಾದರೆ ಈ ತನಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಅಳಿದು ಹೋಗಬಹುದು. ಹೇಡಿಗಳು ಜನನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಪರಶುರಾಮನ ಗೋತ್ರಜರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಗೆ [illegible] ಸಾಧ್ಯವಾಗ

[illegible] ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ [illegible]' ಎಂದನು.

'ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು. ವೀರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂಬುವವರಿಗೆ ಸಂದರ್ಭಗಳು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆತಾನೆ ಲಭಿಸುವವು. ವಧುವಿನ ಪಿತನು ವೀರನಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನು ನಂಟಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರೆನೆಂಬುದಾಗಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವೆನು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ನುಡಿದರು.

ದಾಮೋದರನು 'ರಾಯರೇ, ನನ್ನ ವೃತ್ತಿಯು ದೇಶಾದಂತೆ [illegible]ನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಭೋಜನ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ವೀರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವು ದೊರೆಯುವುದೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜಾರ್ಜ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೋಜನ ಗೃಹವನ್ನು ತೆರೆದೆನು. ಇಂತಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಭೋಜನ ಗೃಹವು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ದೈವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆನು' ಎಂದನು.

'ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ವೀರತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆತಾನೇ ಸಂದರ್ಭವು ದೊರೆಯುವುದು' ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಹೇಳಿದರು.

ದಾಮೋದರನು 'ರಾಯರೇ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರನಿಗೆ ವಿವಾಹವಾದ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪುತ್ರಿಯರೇ ಜನಿಸಿದರೆ ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ? ನಿಮಗೆ ಈ ತನಕ ಒಂದೇ ಒಂದಾದರೂ ಹುಡುಗಿಯು ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದನು.

'ದಾಮೋದರಾ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ವೀರಕನ್ಯೆಯನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ಕನ್ಯೆಯನ್ನೂ ನನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ತರಲಾರೆನು. ತಿಳಿಯಿತೇ! ಜನಕರಾಜನು ಧನುರ್ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದವನಿಗಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯರಿಗೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆನೆಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನಂತೆ. ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ ವೀರತ್ವ ಪಣವನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವೆನು. ನೀನು ವೀರತ್ವದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ನುಡಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ದಾಮೋದರನು 'ನೀವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದುದು ವರಶುಲ್ಕವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕಾಗಿ. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ನೂತನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೀರಿ. ವರಶುಲ್ಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೀರತ್ವಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿರುವಿರಿ' ಎಂದನು.

'ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾಸವಾಗದಿರದು. ಅದೂ ಇದೇ. ಇದೂ ಅದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನಿನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆ ದಾಮೋದರಾ?' ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಹೇಳಿದರು.

'ಹಾಗಾದರೆ ನನಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ' ಎನ್ನುತ್ತ ದಾಮೋದರನು ವಿಷಣ್ಣವದನನಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿದು ಹೊರಟುಹೋದನು.

— ೨ —

ಹಾಗೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದುಹೋದುವು. ವೀರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ದಾಮೋದರನು ನಾನಾ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಿಯ ನಂಟಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಆತನಿಗೆ ಯುಕ್ತವಾದ ವರನು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾಯಿತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಂಟು ಸಾವಿರ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ [illegible] ಮಾತೇ ಇತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ದಾಮೋದರನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರ ವೀರತ್ವಶುಲ್ಕದ [illegible] ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದನು. [ಸಶೇಷ]

[illegible] ಹಕ್ಕೆ [illegible] ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ [illegible] ಹಿಡಿದು ಅರಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಿ [illegible] ನಾಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಗೊಂಡನು [illegible] ಯ್ಯನು ಅಮಲ್ದಾರನಾಗಿದ್ದನು. [illegible] ಬಾರು ದಂಗೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ [illegible]. [illegible] ಕೇರಿ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಸೈನ್ಯ[illegible] ಸಿದ್ದಿದಾರನಾದ [illegible] ಬೇಗನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು. [illegible] ಕೇರಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಯಿತು.

ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನಿಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಗೂ ಆದ ಸ್ನೇಹ.

ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೂ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನಿಗೂ ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯುದ್ಧಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೂ, ಫಿರಂಗಿಗಳ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ಎತ್ತುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ದಿನ ವೀರರಾಜನು ತನಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುತ್ತಭಟ್ಟ ಎಂಬವನನ್ನು ತಲಚೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ತಲಚೇರಿಯು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ವಶದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ತಲಚೇರಿ ಕೋಟೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ರೋಬರ್ಟ ಟೈಲರನು, ಮುತ್ತುಭಟ್ಟನು ಬಂದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕೊಡಗಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ನಂತರ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಮುಂಬಾಯಿಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಡಗಿಗೆ ಕಳುಹಿದನು. ವೀರರಾಜನು ಕೊಡಗನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ವೀರರಾಜನೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬೆಳಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ವೀರರಾಜನು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯೂ ರಾಜತಂತ್ರ ಪ್ರವೀಣನೂ ಆಗಿದ್ದನೆಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೂ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದುದರಿಂದ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬೆಳಸುವದು ಯುಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿತು. ಕೊಡಗು ದೇಶವು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ರಾಜ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇಳಿಸಿದರೆ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಸುಲಭ ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಬಾಯಿಂದಲೂ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತಲಚೇರಿ ಬಂದರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಟ್ಟಗೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೊಡಗು ರಾಜನು ತನಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಅರಸನು ತನ್ನ ಶತ್ರುಗಳೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬೆಳಸಿದರೆ ತನಗೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾದೀತೆಂದು ಕೊಡಗನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಹೆದರಿಕೆಯು ಮೊದಲೇ ಇತ್ತು. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬೆಳಸಿದನು. ಮುತ್ತುಭಟ್ಟನು ಬಂದು ಹೋದೊಡನೆಯೇ ತಲಚೇರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ರೋಬರ್ಟ ಟೈಲರನು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದನು.

ವೀರರಾಜನು ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಗಾಡಿ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಳ್ಳೆ ತರದ ೮೦೦ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೇ ತರಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಒಳ್ಳೆ ತರದ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತಲಚೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಾಯಿಯಿಂದ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಕರಾರು ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಪತ್ರವು ತಲಚೇರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿತು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕಫ್ಟನ್ ಬ್ರಿನ್ ಎಂಬ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯೊಡನೆ ಕೆಲವು ಸೈನಿಕರನ್ನು ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನು ತಲಚೇರಿಗೆ ಕರೆದುತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನು [illegible]ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ [illegible] ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಹೊರಟು ತಲಚೇರಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರಾರಾಯಿತು. [illegible] ಇಂಡಿಯ [illegible] ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಕುಂಪನಿ [illegible] ಚೇರಿ [illegible] ರೋಬರ್ಟ ಟೈಲರ, [illegible]

[illegible]

ಶ್ರೀಮದ್ [illegible], ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವರಾಜರವರ, ಶ್ರೀಮದ್ [illegible] ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ

[illegible] ಸನ್ನಿಧಾನ ಇವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು,

[illegible] ಉದಾರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

[illegible] ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ೧೫ನೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಕಾಂಕಾವಕ.

[illegible]

ಕ್ರಯ [illegible] ([illegible])

ಕೇಡ್‌ಕರ್ [illegible], ಮುಂಬಯಿ ನಂ 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ

ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD. 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ [illegible]

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

[illegible],

[illegible], (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝೂಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೂಂಡೂ'ಯವರ

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹವು. ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

[illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂಡು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 78 [illegible], ಮದ್ರಾಸು.

[illegible] ಏಜಂಟರು:— [illegible] ಕಂಪೆನಿ

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ [illegible]

[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. [illegible] ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ

[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಯು. [illegible]

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— [illegible]

☞ ವಿವರ ತಿಳಿಯಲು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

THE MULKY BANK, LIMITED, MULKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮೂಲ್ಕಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯು. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು.

ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಗುವವು.

ಮುಂಗಡ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ

H. R. Shetty,
Managing Director.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ವರೆಗೆ [illegible] ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. [illegible] ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು [illegible] ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಬಂದಿನಿಂದ ಜಾರಿ ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಹೊರಟು 9-30 [illegible] ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ [illegible] ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳಸಬಹುದು; [illegible]

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ [illegible] ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ [illegible] ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ [illegible]

[illegible] —
[illegible],
[illegible], ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ,

ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

[illegible]

ಉದಾರ [illegible] ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible],

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,

[illegible].

[illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible]

[illegible] ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ [illegible], ಐರ್ಲೆಂಡ್, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್, [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible]. ಕೆನಡಾ, ಐರ್ಲೆಂಡ್, ಸ್ಯಾಂ [illegible] ಆಫ್ರಿಕ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿನವರು [illegible] ಮತ್ತು ಇತರ ಯುರೋಪಿಯನ್ ನಿವಾಸಿಕರೇ ಹೆಚ್ಚಾ [illegible] ಈ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ [illegible]. ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಸಭೆ, ಮಂತ್ರಿ ಸಭೆ, ಕಂದಾಯವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿಕಾರ, ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗಗಳನ್ನಿರುವ ಅಧಿಕಾರ, ಬಂದರ ಗಳ ಸುಂಕ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವೆಂದು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಗವರ್ನರ ಜನರಲರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕಳುಹಿಸು ತ್ತಿರುವರು. ಇಡಿಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ ಸಭೆ, ಕಂದಾಯ ಖರ್ಚಿನ ಹಕ್ಕು, ಮಂತ್ರಿಸಭೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ ಸಭೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಿ ಸಭೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕಂದಾಯದ ಹಣದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಸೈನ್ಯದ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಂಕವಿಧಿಸುವ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಕಾರವೂ ಸ್ಪೇಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಗವರ್ನರು, ಅವರ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಯೆಂದು ಮಾತ್ರವೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಡಿಪ್ಪದೇಶದ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಡಿಪ್ಪಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯು ದೇಕೆಂಬ ಆ ದೇಶದ ವಾಫಡ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೊಡನೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರುವರು. ಈ ವಿಷಯಗಳು ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವವಂತೆ. ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯವೂ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸುವರಂತೆ. ಇನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗದೆ.

ಮದರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ;

ಮದರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೨೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಪೀಲುಗಳು ರಾಶಿ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇದ ರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಏರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈಗ ೧೪ ಮಂದಿ ಜಡ್ಜರು ಇರುವರು. ಆದರೂ ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ. ಗಾಡಿಲರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ೫,೭೮೪ ನಂಬ್ರಗಳು ಬಾಕಿ. ಸಾಧಾ ರಣವಾಗಿ ಒಂದು ನಂಬ್ರ ತನಿಖೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ೧೫೦ [illegible] ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಕೆಳಕೋರ್ಟುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅಪೀಲುಗಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಮಾತ್ರವೇ ನಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜುಗಳು ಹನ್ನೆರಡು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದುದರಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಮಯ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕು. [illegible]ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಯುವಂತೆ ನಡೆದರೆ ಇಷ್ಟು ನಂಬ್ರ ಗಳ ರಾಶಿಯು ಬೇಕಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ವಕೀಲರ ಹಣದ ಆಶೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಂಬ್ರಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಮುಂದರಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಕೈಗೆ ಹಣ ದೊರೆ [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂಬ್ರಗಳು ಬಾಕಿ ದಿದ್ದರೆ [illegible] ಕೆಲಸದ ಖಾಮುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವಕೀಲ ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜರ ಕೆಲಸವು ಸಿಕ್ಕಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸವು

[illegible] ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ವಕೀಲರಿಗೆ ಏಜಂಟರ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ರಾದ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಬಂಧುಬಳಗಗಳಿಂತ ಪರತಂತ್ರಜೀವಿಗಳಾಗಿರುವ ಈ ಹಳ್ಳಿ ವಕೀಲರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಮುರಿದು ಹಾಕಿ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖಂಡರೇ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಯ ಗಳನ್ನು ರಾಜಿಯಿಂದ ತೀರಿಸಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುನಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟು, ಸಬ್ ಕೋರ್ಟು, ಜಡ್ಜರ ಕೋರ್ಟು, ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ವಕೀಲರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ, ಮುನಸೀಫ್ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗು ವುದು. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರವೂ, ಊರಿನ ನಿವಾಸಿಕರೂ ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಹಣವೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ಕಂದಾಯದ ಹಣವೂ ಕಡಿ ಮೆಯಾಗಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮೋ ದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಹಳ್ಳಿಯ ಜವೀನುದಾರರಿಗೆ ವಕೀಲರ ಮನೆಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವುದೂ, ~~ಕೋರ್ಟುಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವದೂ~~ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ಈ ಸಮಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗು ವುದು.

ಎಂಡೌಮೆಂಟ ಬೋರ್ಡು.

ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ, ಮಠ ಗಳೂ, ಧರ್ಮಸ್ಥಾನಗಳೂ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮೇಲು ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರು ಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾ ಗುತ್ತಲಿವೆಯೆಂದೂ ಎಂಡೌಮೆಂಟು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹೊಸ ಹೊಸ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಧರ್ಮದ ಹಣವು ಹಾಳಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳ ವಿನಿಯೋಗಗಳು ಮೊದಲಿ ನಷ್ಟು ಒಳ್ಳೇದಾಗಿ ನಡಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ದೇವ ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಇನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಧರ್ಮಸ್ಥಾನಗಳ ಅವ ಸ್ಥೆಯೂ ಇದೇ. ಇದರಿಂದ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಕೀಲರು ಇವರ ದೂಷ್ಟಾಂತುಗಳಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅವ ಸ್ಥೆಯು ಇನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆ ವಕೀಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬ್ರಗಳು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಕೀಲರಲ್ಲದೆ ಇತರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಇವರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿರುವ ಹಳ್ಳಿ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನ ಧರ್ಮಸ್ಥಾನಗಳ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಟ್ಟಡ ರಥ ವಾಹನ, ವಿನಿಯೋಗಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಉದ್ದಿಶ್ಯವು ಕೈಗೂಡಿದಂತಾಗುವದು.

ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡು ವಾಗ ಗಾಡಿಯವರು ಜೀವನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂದು ನೆನಸಿ ಗಾಡಿಯವರ ಗಲಿಬಿಲಿ.

* * * *

ಬಂಗಾಳದ ಬಾಂಕುರಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ನಡೆಯಿತು.

* * * *

ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ಅಕ್ಕು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಗಡಿಬಿಡಿ ಯಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಗಳ ಗಲಾಟೆಯಿಂದ, ಒಂದು ವರನ ಕಡೆಯುವ ರಿಗೆ ಬೆಂದು ವಾದ್ಯ ಮತ್ತು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋಯಿತು.

* * * *

ವಾದ್ಯಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗಿ ಸಣೆಯುವರು ವರನ ಕರೆಯುವರಿಗೆ ಹುಡುಗಿ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿದರು.

[illegible] ಪೋಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರ [illegible]

* * * *

ಬಹು ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಲಾ [illegible] ಗಳ ಜಾಮೀನಿಂದ [illegible] ಸರಿಯೆಂದಾಯಿತು. ಇದೇಗ ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆ!

* * * *

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನರಿಮೇನರು ಡಾ. ಛಕ್ಲೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ದಳದ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ಉಪ್ಪು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರ ಟಿರುವರು. ಇತರ ಹಲವು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಮಹನೀಯರು ಹೊಂಟಿರುವರು. ಮುಂಬಾಯಿಯ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಹೊಸ ನಂಬ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು.

* * * *

ಗುಜರಾಥ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ತಮ್ಮ ಹೊಗಳುವಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

* * * *

ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಅಚ್ಚಾದ ನೋಟೀಸುಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಯಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಯುದ್ಧ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸರಕಾರದವರ ಹೊಗಳಿಕೆಯ ನೋಟೀಸುಗಳು. ಈ ಮಾಡಿ ನೋಟೀಸು ಹೊರಡಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ ಬಹುದು.

* * * *

ಗುಜರಾಥದ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಳ ನೌಕರರ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು ಈ ಮುಂಚೆ ಹೊರಡಲು ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಿಲ್ಲ.

* * * *

ದಿನ ಹೋಗುತ್ತಾ ಪಟೇಲರು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಗಾಂಧೀಜಿ ಯವರು ಹೋದ ಹೋದಲ್ಲಿ ರಾಜೀಕೊಡುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ.

* * * *

ರಾಜೀಕೊಡಲು ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯ. ಸರಕಾರದ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲು ಸಮಯ, ಇದು. ಎಷ್ಟು ಬರುವಾಗ ಗಾಣ ಮುರಿಯಿತು ಎಂಬಂತೆ ಇಸ್ಸು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರು ಶ್ಯಾನು ಭೋಗರು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಯಾರು ಗತಿ?

* * *

ಮಂಗಳೂರು ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೇನೇಜ ರರು ಬೇಕೆಂದು ಮೊಕ್ತೇಸರ ನೋಟೀಸ್ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ವೆಂಕಟರಮಣನನ್ನು ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಮೇನೇಜರ್ ಸಿಪ್ ದೊರಕಬಹುದು.

* * *

ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬಲ ಪಡಿಸಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಗಾಂಧಿ ಕಡೆಯವರಾದ ಪುನೇಂಚಿತ್ತಾಯರ ಭಾಷಣ ಇತ್ತಂತೆ.

* * * *

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಊರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಜಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬಲಪಡಿಸಿದರು. ಕಾಸರಗೋಡಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ ಆಗಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಸಭೆ ಸೇರಿಲ್ಲ.

* * * *

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ವಿಧಿಸುವ ಅಥವಾ ಇಳಿಸುವ ಹೊಸ ಆಕ್ಟು ನೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು.

* * * *

ಎರಡೂ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟೌನ್ ಆಫ್ ಓರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸರ ಕಾರದ ಧನ್ಯತೆ ಅಕ್ಕನಿಂದ ಪಾಸಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ನೋಡಬೇಕಿದೆ.

* * * *

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಯ ದಸಿಲಿಗೆ ಎತ್ತು ಗಾಡಿ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಗಾಡಿಯವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಲನ್ನು ತಂದಿರುವರು.

* * * *

ಈ ಹೊಸ ರೂಲು ಜಾರಿ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಡಿ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಗಾಡಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಗಳ ನಡೆದು, ಪಾಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯವರು ಒಬ್ಬರಿಗೆ [illegible]. [illegible] ವಾಯಿತು.

[illegible]

[illegible] ವಿಜಾ—ಮ್ಯ [illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯನ: ಉ	ಅಸ್ತ
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.27	6.41
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.26	6.42
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.25	6.42
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.25	6.42
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.24	6.42
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.21	6.42
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.23	6.42

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ದಿನಾಂಕ	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum ಹೆಚ್ಚಾದ	Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ
28	91— 8	77— 6	—	—
29	91— 9	79 — 8	—	—
30	91— 4	78 — 4	—	—
31	91— 5	77 — 2	—	—
1	92 — 3	79 — 1	—	—
2	92 — 3	7.. — 5	—	—
3	91 — 8	78— 0	—	—
				163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು		ಇಂದ ರೂ. ಅ.	ವರೆಗೆ ರೂ. ಅ.
ಮುಡಿ	...	6 — 6	7 — 4
ಗುಡ್ಡ	...	5 — 6	6 — 4
ಹೊಸ ರಾಶಿ	...	5 — 2	6 — 2
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6 — 10	7 4
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	11 — [illegible]	11 4
ಕುಗ್ಗಿ	..	5 — 2	[illegible] — 13
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	6 — 2	6 — 4
ಗೋದಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 — 0	18 — 0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	..	6 — 8	7 — 10
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 — 8	18 — 8
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	12 — 0	16 — 0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	16 — 0	24 — 0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 — 0	15 0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	14 — 8	—
[illegible] ಕಲ್ಲು ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	50 — 0	55 0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳೆ	...	4 — 0	4 — 4
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	75 — 0	8[illegible]
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	31 — 0	—
ಎಳ್ಳೆಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	29 — 12	33 — 12
[illegible] ಎಣ್ಣೆ ದುಡ ಗಳ್ಳೆ	...	5 — 12	7 — 0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ದುಡ ಗಳ್ಳೆ	...	7 — 12	8 6
[illegible] ಗಳ್ಳೆ	...	7 — 12	8 — 4
[illegible] ದುಡ ಗಳ್ಳೆ	...	3 — 9	3 10
ಹೊಸ ಮೆಣಸು	...	6 — 8	8 — [illegible]
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	8 — 8	8 — 12
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	2 — 8	3 — 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	260 — 0	270 — 0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	380 — 0	400 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	32 — 0	42 —
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	3 — 9	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	42 — 8	46 — 0
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	18 — 4	18 — 8
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	22 — 0	23 — 0
[illegible] ಗಳ್ಳೆ	...	16 —	—
[illegible] ಗಳ್ಳೆ	...	17 — 0	17 — 8
[illegible] ಗಳ್ಳೆ	...	13 — 10	—
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	37 — 8	43 — 12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳೆ	...	385 —	—

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M. Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ [illegible] 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು [illegible], ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಘಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಘಂಟೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು 7½ ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಘಂಟೆಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ, [illegible] 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ [illegible] 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು [illegible] 1-30ಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪಿ, [illegible] ಮಂಜೇಶ್ವರ [illegible], ಮಲಬಾರು, ಕನ್ನನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅದೇ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ [illegible] ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಈ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೂ, 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಸ್ಟೇಷನಿಗೂ, 12 ಗಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ 12-30ಕ್ಕೆ [illegible], ಸೇರಿ [illegible] ಹೊರಟು [illegible]-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ, 5 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ [illegible] ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು [illegible] ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು [illegible] ಕಡೂರು [illegible] ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 9 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ [illegible], ಪಂಡರಪೂರ, ಗೋವಾ, ಬೆಳಗಾಂ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ, ವಗೈರೆ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಪೂನಾ, ವಗೈರೆ [illegible] ಹೋಗತಕ್ಕ [illegible] ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರುಗಳಿಂದಲೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎಸ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯಾರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ
ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವವರು [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೋಗುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉನ್ನತವಾಗಿ [illegible] ಮೇಲೆ ನೆಲಸಿರುವ

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು [illegible] ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ [illegible] ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆಂಟು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

[illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಖು ೧೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೦.

"ಟೆರಿಫ್" ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ "ತಾರೀಫು"

The Irony of Tariff Autonomy

ಸರ್. ಜಾರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯ ಬಜೆಟನ್ನು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ, ತಮ್ಮ ವ್ಯಯಾಧಿಕ್ಯವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾಗಲು, ಹಿಂದೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಪ್ರೀತಿಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ, ಹಿಂದೀಯ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೈದರ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಕರವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿ ಮ್ಹಾಲಿಕರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಹಿತದ ಸೂತ್ರದ ಸವಿಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಅಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ ಅಲ್ಲದ ಎಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಶೇಕಡಾ ೫ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಹೊರದೇಶದ ಹತ್ತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ಕರ ಹೊರಿಸಿದುದರಿಂದ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹಿತವೇನೊ ಆಹುದು; ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೊರದೇಶದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಕರವಸೂಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚಿಂತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶವೆಂಬ ವಿಭಾಗಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಪ್ರಕೃತದ ಕರದಿಂದ ಬರೇ ಜಾಪಾನಿಗೇನೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಕವಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗಿರಣಿಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮೇಲಾಡಿಸುವದು ಜಾಪಾನು ಒಂದೇ ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಿರಣಿಗಳ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕೆಡುತ್ತಾ ಬಂದು ಕೆಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿರಣಿ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ನಾಶವಾಗುವುದೇ! ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಪಾನು ನಮ್ಮದೇ ಆಶ್ಯಖಂಡದ ಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದು, ನಮಗೆ ಹತ್ತಿರದ್ದಾಗಿರುವುದಾದರೂ, ಜಾಪಾನಿನೊಡನೆ ನಾವು ಆತ್ಮೀಯತೆಯನ್ನು ತಾಳುವಷ್ಟು ಸೌಹಾರ್ದವನ್ನು ಜಾಪಾನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಜಾಪಾನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದರ್ಪದಿಂದ ಮೈಮರೆತು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೊಡನೆ ಸರಿಹೋಲಲು ಯತ್ನಿಸಿ ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾಗಿರುವ ಬದಲು ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಹೇಗೆ ತಗ್ಗಿಸಬಹುದೆಂಬ ಕಳ್ಳ ಇರಾದೆಯಿಂದಲೇ ಇದೆ. ಆಯುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಜಾಪಾನಿನ ಕಡೆಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯನ್ನು ತಾಳುವಂತಹ ವಿಷಯ ಸೇಜವ ಇಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣ [illegible]

[illegible] ಶುಸ್ಟರರು ಎಸೆ[illegible] ಮುಂದೆ [illegible] ಅವರು [illegible] ಆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ತಂದಾಗ [illegible] ಈ ಸೂಚನೆಗೆ [illegible] ಈ ಕರವು [illegible] —ಹತ್ತಿ ಸಾಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಕರಹೊರಿಸಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ದಿಗಿಸುವುದಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಸರಕಾರವು ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು; ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಟೆರಿಫ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಂದರೆ ಕರ ಹೊರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ; ನಾವು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕರಹೊರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಹುಕುಮಿನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿತು; ನಾವು, ಹಿಂದೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಲಾರೆವು; ಆದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಸಹಾಯವು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು; ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ಪುನಃ ತಾವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಾರೆವು; ಆದರೆ ಜಾಪಾನಿನ ಮೇಲಾಟದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೂ ಲಂಕಾಶಾಯರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುವಂತೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇಕಡಾ ೫ರ ಕರ ಹೊರಿಸಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯತಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಅನ್ಯೋನ್ಯದ ಕೇಳುವಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕರಹೊರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು—ಎಂದು ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶುಸ್ಟರರು ಕತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಕರಹೊರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಬರೇ ಟೊಳ್ಳು ಎಂದು ಆ ಮೇಲಿನ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ವಾದಗಳು ತೋರಗೊಡುವವು. ಕರಹೊರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಇರುವುದಾದರೆ, ಈ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಬಾರದೆಂದು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರದ ಸೂಚನೆಯು ಬಿದ್ದುಹೋಗುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾದುದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರವು ತಮ್ಮ ನೇಮಕದ ಮೆಂಬರರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿತು.

ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರು ಈ ಅಪಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದ ಹೊರನಡೆದರು; ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳೊಡನೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಹೀಗೆ ದಿನಗಳೆದಂತೆ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜತಂತ್ರದ ಕುಹಕತನವನ್ನು ಅನುಭವ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಿರುವರು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

—ಬಲ್ಗೇರಿಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ದೋಣಿಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಮನೆಯವರು ಆನಂದದ ಬಗ್ಗೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ದೊಡ್ಡ ತೆರೆ ಬಂದು ದೋಣಿಯ ಮುಳುಗುವ ಸಾಲಾಯಿತು. ದೋಣಿಯ ಮೇಲಿನ ಜನರು ತೀರಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಈಜಿಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಬರೇ ನಾಲ್ಕು ಗಂಡಸರೂ ಈಜಿಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಒಂಭತ್ತು ಮಂದಿ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತರು.

—ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಮಿಲಿಯ ಪೌಂಡುಗಳ ಕೊರತೆಯಾದುದರಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಹೊಂದಿದ ಲಾಭದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯೂ ಪೆಟ್ರೋಲು ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಗೆಲನಿಗೆ ೨ ಪೆನ್ಸಿನ ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವದು.

—ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ 'ದಾನಿಲ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಮೋಟಾರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹದಿನಾರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ೧೩,೫೦೦ ಮೈಲುಗಳ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಚಲಿಸಿದ ಹಾದಿಯು ಮಾಂಬ ಮತ್ತು ಹಿಮದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ೩೫ ಮೈಲುಗಳಂತೆ ಅದು ಓಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯಾವ ಮೋಟಾರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಈ ವರೆಗೆ ಚಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

—[illegible] ವಿಮಾನದ [illegible] ಎತ್ತರದ [illegible] ಒಂದು [illegible]

[illegible]

—[illegible] ಹೆಚ್ಚು [illegible] ಬರುತ್ತಿದೆ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible]

—[illegible] ೩೦೦ [illegible] ಒಂದು [illegible] ದೋಣಿಯು [illegible]

—ಪರ್ಷಿಯದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು, [illegible] ಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

—ಅಮೇರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೩೩,೫೦೦ ರಷ್ಟು ಆಗಿತ್ತು.

—ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಯುವರಾಜರು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕಿಗೆ ಕ್ಯಾಪ್‌ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ತಾರೀಖು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ [illegible] ಹೊರಡುವರು.

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

—ಹಿಂದೀ ವೈಮಾನಿಕನಾದ ಮಿ. ಅಸ್ಪಾಡಿಗೆ ಪಾರಿತೋಷಕದ ಬಗ್ಗೆ ಕರಾಚಿಯ ವೈಮಾನಿಕರು ಸಭೆಕೂಡಿ ಸುಮಾರು ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು.

—ಕಲಕತ್ತೆಯ ಮೇಯರರಾದ ಶ್ರೀ ಸೇನಗುಪ್ತರು ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಘಂಟೆ ೬-೩೦ಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಅಂದು ತಾನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀ. ಸೇನಗುಪ್ತರು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು.

—ಹಿಮಾಲಯದ ಕಾಂಚನಗಂಗಾ ಶಿಖರವನ್ನೇರಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ನೇಪಾಳದ ಕಡೆಯಿಂದ ಏರಿಹೋಗಲು ನೇಪಾಳದ ಅರಸರು ಅನುಮತಿಯಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವುದು.

—ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಪರಿಷತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ನೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜರಗುವುದು.

—ಅಸ್ಸರ ವಾರದಲ್ಲಿ ಚಿತಗಾಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮಹಾಸಭಾ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಲಾಹೋರದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೋಹಮ್ಮದ್ ಆಲಮರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವರು.

—ಮುಂಬಾಯಿಯ ಎಸ್ಪ್ಲನೇಡ ಪೋಲೀಸ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಪರಾಧಿ ಮತ್ತು ಆತನ ರಾಜಕೀಯ ಕಳೆದ ವಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಡೆದಾಟ ವಾಯಿತು. ಅಪರಾಧಿಯು ಆತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗುದ್ದುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಅವನನ್ನು ತಡೆದರು.

—ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ಒಂದು ದೋಣಿಯು ಕವಚಿ ಬಿದ್ದು ೮೩ ಮಂದಿಗಳು ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತರು.

—ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್. ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರ ಧುರೀಣತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ ನಿರಾಕರಣೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಾಯದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ಬ್ರೂಮ್‌ಫೀಲ್ಡ ಕಮಿಟಿಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮನ್ನಿಸಿರುವರು. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಮತ್ತು ಚೋರಾಸಿ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ನಡೆಸಿ, ಭೂಮಿಯ ಪಿಂಗಡನೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವರು.

—ಶಕ್ತಿಗಿರಿಯಲ್ಲೊಂದು ಪತಿತಪಾವನ ಮಂದಿರವೆಂಬ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರವೇಶ ಸಮಾರಂಭವು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಿರುವದು. ಇದರ ಬುನಾದಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರೂ ಸೇರಿರುವರು ಅಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಇರುವರು.

—ಎಪ್ರಿಲ್ ೨೦ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಕರಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಾವಣಕ್ಕೋರದ ಮಹಾರಾಜರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವರು.

—ಸರಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಹೊರತು ಪ್ರಯಾಣ ಅಗಿ ಪರ್ಯಟಿಸದ ಸಿಲೋನ್ ಸ್ಟೇಷನಿನ ಮಾಹಾಮಾತ ಯುಸೀನನೆಂಬಾತನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲುಮಾನೆಯನ್ನು ತೆರಬೇಕೆಂದೂ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಸಾದಾ ಸೆರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಆತನಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

—ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಸರ್, ಘಜ್ನವಿಯವರನ್ನು ಕೈಮನವಾದವಾಗ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಶ್ವ ಸ್ಥಿರಾಂ ಸೇವಕರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

—ಇದೇ ಬರುವ ಆರನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ಆದ್ಯತೆಯಾದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆರಂಭವಾಗುವದಾಗಿಯೂ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ, [illegible] ದಾಸ ನೆಹರೂರವರು ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

—[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು [illegible] ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಡುವುದು. [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible]

[illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು: — [illegible]

[illegible]

ಮಂಜೇಶ್ವರ: — ಶ್ರೀ ಮದನಂತೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಟ್ರಸ್ಟಿ ರಾ. ವಿ. ಎಲ್. [illegible]

[illegible]

ಕುಂಬಳೆ — [illegible]

[illegible]

ಗುರುಪುರ: — [illegible]

[illegible]

ಕುಂದಾಪುರ: — [illegible]

[illegible]

ಫರಂಗಿಪೇಟೆ: — [illegible]

ಕಾಸರಗೋಡು — [illegible]

[illegible]

ಬಾಲವಿವಾಹ ನಿರ್ಬಂಧದ ಕುರಿತು (೧೯೨೯ನೇ ಇಸವಿಯ ೧೯ನೇ ನಂಬರು) ಆಕ್ಟು.

[illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

(c) [illegible]

(d) [illegible]

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೊಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ.

[illegible]

[illegible]

ಮಸ್ತ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಳು.

[illegible]

ಗುರುತು ಸ್ಥಳ —

ತಪ್ಪಾಡುವವರು,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ತರ, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ).

[illegible] 0—8—0 [illegible]

Indian Stores,
5, Beadon Street,
CALCUTTA.

ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಸನರ ಫೊಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಹೈಜೆನಿಕ್ ಕೊಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್‌ಕ್ಯುಲೋಯ್ಡ್ಸ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು: —
ಕಾ ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯ್ಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್
ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಕೊಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Charnock Place,
Post Box No 2330, CALCUTTA

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

[illegible]

ದರ: — [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. [illegible]

The Zenith Chemical Works,
Arab Building Bombay, No. 2.

ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,
ಅರಬ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

WANTED.

An energetic and capable man of the Gowda Saraswath Community who has passed the F. A. or Intermediate Examination of any University for the post of the Manager of the Sri Venkatramana Temple at Mangalore. Candidates must apply stating qualifications to the undersigned on or before the 18th of April 1930. Candidates can obtain further particulars from the undersigned.

(*Sd*) M. Ganesh Srinivas Pai,
Trustee.
The Mangalore Sri Venkatramana Temple

O. R. No.
100 30

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible]

. . .

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ದಾನ.

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರುರವರು ತಮ್ಮ ವಾಸದ ಮನೆಯಾದ 'ಆನಂದ ಭವನ'ವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಈ ತರದ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. "ಪ್ರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ! [illegible]

[illegible]

. . .

ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible]

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದ ಗುಂಡಿನ ಪೆಟ್ಟು ತಾಗಿ ಐದು ಮಂದಿ ಹಿಂದುಗಳು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಹಗಲು ಹೊತ್ತು [illegible] ಸಮಯ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನಾಚರಿಸಲು ಜನರು ಸ್ಟ್ರಾಂಡ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾರಿಸನ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದರು. [illegible]

. . .

ಮಚಲೀಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ.

[illegible]

. . .

ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಧುರೀಣರ ನಿವೇದನೆ.

[illegible]

[illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಬಾರದೆಂದು [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible]

ದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವದು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಲಾರದು. ಮುಸ್ಲೀಮು ಸಮಾಜದ ಹೃದಯವು [illegible] ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂಜರಿಯಲಾರರೆಂದೂ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವರೆಂದೂ, [illegible] ನಾವು ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೆ [illegible] ಇದು ದೇಶದ ಕರೆಯು ಮಾತ್ರವಾಗಿಲ್ಲ, ಮತದ ಕರೆಯೂ ಆಗಿದೆ. [illegible] ಪರಕೀಯರ ಬಂಧನದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಬಂಧನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ [illegible]

. . .

ರೇಬರೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಯೋಜನೆ.

[illegible]

. . .

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಾಲು

[illegible]

. . .

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible]

[illegible]

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ.

[illegible] ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು [illegible]

ಸ್ವ ಪ್ನ ನ ಾ ಶ ವ.

([illegible])

[illegible] ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ [illegible] ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲ ಕ್ಷ್ಮೀ ವಿ ಲಾ ಸ ರ ಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

[illegible] ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀ ನಿ ವಾ ಸ ತೈ ಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ತಿಕ್ಕುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

[illegible] ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಟವನ್ ಹಾಲ್.

ಒಂದೇ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ

ನವ ಯೌವನವು ಪಡೆಯಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಪುರುಷರು

ರಮಣಾ ವಿಲಾಸಿನಿ ವಟಿಕಾ

ವನ್ನು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ದೀರ್ಘಕ್ಕೆ ಬರುವನ್ನು ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಯಥೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಸ್ತಂಭನವಾಗುವುದು.

16 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ಅಕಾಲ ವಾರ್ಧಿಕ್ಯವೇ?

ಇದು ನಮ್ಮ ಭೂಲೋಕ ಅಮೃತವಾದ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

ಸೇವಿಸುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು. ಯಾಕೆ ಸೇಚಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನವ ಯೌವನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. 1 ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಬಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರೋಗಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ

ಕ್ರಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ, ಬಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು ಬಾರದಂತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ, ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/84 ಬೈಸಾ ಬಜಾರು ರೋಡು, ಮದರಾಸು.

ತೀರಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಅಗ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ವಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅ ಮೃ ತ ಸಿ ೦ ಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು [illegible] ದೇಹ, [illegible] ಸ್ವಭಾವ, [illegible] ಅಕಾಲ [illegible], ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, [illegible] ಆಲಸ್ಯ, [illegible] ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, [illegible] ಮಲಾವರೋಧ, [illegible] ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಮೂತ್ರರೋಗ, [illegible] ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ ವೀರ್ಯ [illegible] ವೀರ್ಯಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಜನ್ಯ ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ [illegible] ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನ [illegible] ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು [illegible] ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು [illegible] ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible] [illegible]

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5c Division, [illegible] ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

[illegible]

ಇದು ಅರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ರಸಾಯನ [illegible] ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ [illegible] ಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಪತ್ರಗಳು, [illegible] ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, [illegible] ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. [illegible] ಸರಿಯಂತೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು [illegible] ಗಳು ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸಂಯುಕ್ತವು, ಇದರ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ [illegible] ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಜಾಗವು ಸಾಲದು. [illegible] ಒಂದು ಸಾರೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ವಾತಂತರೋಗ, ಹಡದ ಸಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಡಗ್ಯ, ಕಾಲರಾ (ಮಾರಿಕಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಪ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮಲರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, [illegible] ಕಸ್ತಗಾಯ, ಶಿರಶೂಲಿ, ಮೂಗಿನೊಳಗಿನ ಪಿನಸ [illegible] ಕಣ್ಣುನೋವು, ಕಿವಿನೋವು [illegible] [illegible] ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, [illegible] ಮುಟ್ಟುರೋಗ, [illegible] ಕೋಡಿಗೆಮ್ಮು, [illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವೃದ್ಧರಿಗೂ ಸಹ [illegible] ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ [illegible] ಗುಣವಾಗುವವು.

[illegible]

☞ ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
[illegible] ಅರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು
ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ.)

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು [illegible] ಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3½ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯು ಹೆಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರಿ[illegible] ಬೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible]
ದಕ್ಷಿಣ [illegible]
[illegible]

[illegible] ಎರಡನೇ ಕಲಂ; ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನು ಅವನ ಕಡೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾತ್ತು ಎರಡು ಕಡೆಯವರೂ ಅವರು ನಮಗೆ ಶತ್ರು ಎನ್ನುತ ಭಾವಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇಂಗ್ರೇಜರಿಗೂ ಅವನಿಗೂ ನಡೆದು ಬರುವ ಲಡಾಯಿಯಲ್ಲು, ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುವಿಗೆ ತಪ್ಪುಂಟು ಆಗುವಷ್ಟು ನಾಶಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೊಡಗು ಮಲೆದಾರಿ ಇಂಗ್ರೇಜರ ಫೌಜು ಬರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ್ಯೆ ಸನ್ನತ ಇರಬೇಕು. ಯಾತರಿಂದ ಎಂದರೆ, ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯ ಬಂದರೆ ಆವಾಗ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಫೌಜದೊಳಗೆ ರಾತೀಪು ಜಿನಸು, ನಿಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿರುವಂಥಾದ್ದು ಸಹಾಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಘಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಟಿಪ್ಪು ಊರಲ್ಲು ನಮಗೂ ಅತಗೂ ಲಡಾಯಿ ಆಗುವಾಗ್ಯೆ, ರಾಜರು ತಮಗೆ ಕೂಡಿದಷ್ಟು ಜುಲಿಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಗ್ರೇಜರ ಕಡೆಯಲ್ಲು ಕೂಡಿ ಇರಬೇಕು. ಮೂರನೇ ಕಲಂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲು ಆಗುವಂಥಾ ಸರಕು, ಕುಂಪಣಿಗೆ ಆಗುವಂಥಾ ಸರಕು ಮರ್ಯಾದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಾಯ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕುಂಪಣಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಟೋಪಿಕಾರ (ಫ್ರೆಂಚರು) ಜಾತಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆ ಕಲಂ, ಕುಂಪಣಿಗೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಿದ್ದು ನಡೆದುಬರುವಂಥಾ ಅರಸುಗಳ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಟೀಪುಸುಲ್ತಾನನ ಒಂದು ಹುಕುಂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಡೆಯದಂತೆ ಕುಂಪಣಿಯಿಂದ ಆಗುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಟಿಪ್ಪುಗೂ ನಮಗೂ ಒಂದು ವೇಳೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆಯಾದರೆ ತಹನಾಮೆ ಬರದು ಇಡುವಾಗ್ಯೆ ಅದರಲ್ಲು ಕೊಡಗಿನ ರಾಜರು ಇಂಗ್ರೇಜು ಕುಂಪಣಿಗೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಿದ್ದು ನಡದು ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅತನು ಒಂದು ದೋರಾವರಿ ನಡೆಸದಂತೆ ಅದರಲ್ಲು ಬರೆಸೇವು. ಐದನೇ ಕಲಂ; ರಾಜರಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಮುಂತಾಗಿ ಆ ಊರಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ ಕುಟುಂಬ ಮುಂತಾಗಿ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಗಾರದಿ (Guard) ಶಿಪಾಯಿಗಳ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ದಾರಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಟಕ ಆಗದಂತೆ ತಂದು ತಲಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಸಹ ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗುವ ಪರಿಯಂತರ ರಕ್ಷಣ್ಯಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವು. ಪುನಹಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗುತ್ತಲೇ ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಸಂಗಡ ಮನುಷ್ಯರ ಕೂಡಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಳುಹಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ನಡದು ಬರುವಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಾರದಂತೆ ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲು ಅಂತರ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಶ್ರೀ ದೇವರು, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಭೂಮಿ ಸಾಕ್ಷಿ. ಸಾಧಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಶ್ವೀಜ ಬ ೫ರಲ್ಲು ತಲಚೇರಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಮಿಯಾರ್ ರೊಬರ್ಟ ಟೈಲರರು ಕುಂಪನ ಹೆಸರಿಗೂ ಬಂಗಾಳದ ಗವರ್ನರ ಜನರಲರ ಹೆಸರಿಗೂ, ಮುಂಬಾಯಿ ಗವರ್ನರ ಹೆಸರಿಗೂ, ತಲಚೇರಿಯಲ್ಲು ಇರುವಂಥ ಮಿಯೊರ್ ಕಾರಿಕಲದಾರ್ರು ಕೊಡಗಿನ ಹಾಲೇರಿ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ರಾಜರೂ ಒಂದು ಮನಸಾಗಿ ಈ ವರುಷ ಈ ತಿಂಗಳು ದಿನದಲ್ಲು ಬರದು ಇಟ್ಟ ನಿಶ್ಚಯ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರಲ್ಲು ಗುರ್ತ ಹಾಕಿ ಕುಂಪನಿ ಮೊಹರ ಮಾಡಿದ್ದರು ಕಡೆಗೂ ಬರದುಕೊಟ್ಟು ಇದ್ದೇವೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ
ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾರಾದ ಮೇಲೆ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದನು.

[ಸಶೇಷ]

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ
ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸೈಜ
ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪು
ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್
ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ,
ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧ.

ತಾರೀಕು ೩೦ನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಂಕಲೇಶ್ವರದಿಂದ ಹೊರಟು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಜೋದಕ್ಕೆ ತಲಪಿದರು. ಅಂಕಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ಸಾಜೋದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾವಿನ ತೋಪಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಳಕೊಂಡರು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದಣ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಖಾದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಸಾಜೋದದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು, 'ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನನ್ನ ಸಂಚಾರವು ಮುಗಿಯುವುದು, ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದಾದರೂ ಖಾದಿ ಧರಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಕಡಿಮೆ. ಕುಡಿತವೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಸ್ವದೇಶಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನೆನಸುವೆನು. ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರದ [illegible] ನಾವು ಘೋಧಿಸಬೇಕು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ಅರುವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮೂರನೆಯದು ಮದ್ಯಪಾನ. ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇವು ಮೂರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾಗುವರು' ಎಂದು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ಸಾಯಂಕಾಲವೇ ಅವರು ಮಾಂಗ್ರೋಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಚಂದೂಲಾಲ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಾಗಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಬಗ್ಗೆ ಚಳವಳವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವರಂತೆ. ಅಂಕಲೇಶ್ವರ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತಿರುವರು.

ತಾ. ೩೧ನೇ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಳವಾದ [illegible] ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೇರಿದ್ದರು. [illegible] ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಕೈಯಿಂದಲೇ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವಾಯಿತು. [illegible] ಸ್ವಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಡಗಿಗಳೂ, [illegible] ಕುಂಬಾರರೂ, [illegible] ಎಲ್ಲರೂ [illegible] ಗಾರರಿರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ತಾ. ೩೧ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬ್ರೋಚ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ [illegible] ಉಮರಾಚಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಂಡರು. ಉಮರಾಚಿಯು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸ್ವಾಗತವು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಘಂಟೆ ೮-೩೦ಕ್ಕೆ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ [illegible] ದಾಗಿ ಡಾ. ಸುಮಂತ ಮೆಹತಾರವರು ನುಡಿದರು.

ಉಮರಾಚಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ನಡೆದು ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible] ಅವರು ದಣಿದವರಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮಂದಹಾಸವಿದ್ದಿತು. ಒಲ್ಪಾಡ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೫ ಮಂದಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತಿರುವರೆಂಬ ಶುಭವಾರ್ತೆಯು ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟುವಾಗಲೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಸಂತೋಷವು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಿತು.

— ಉಮರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಸಮಯ ಭಾಷಣಮಾಡಿದ್ದರು. ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರಿಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ತಮ್ಮಿಯೇ ಮುಂದರಿದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನೂರರಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮತ್ತೂ ಹೇಳಿದರು, "ಉಪ್ಪಿನಕರ ಸರಿಯಾಗುವದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೊನೆಯ ತನಕ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುವೆನು. ಆ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುದಾದರೆ ನಾನು ಕರ್ತವ್ಯಹೀನನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. ನಾನು ಹಿಂದೀಯರ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸ್ನೇಹಿತನೂ ಆಗಿರುವೆನು. ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ವಿಜಯದಿಂದ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಗೆ ಪಡೆಯದಿರಲು ಕಾರಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯು ಹೋಗಲೇಬೇಕು."

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಮಂದಿ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಒಬ್ಬ ತಲಾಟಿಯೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ತಾರೀಕು ೧ನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಉಮರಾಚಿಯಿಂದ ಅರ್ಥಾಣಿಗೆ ತಲಪಿದರು. [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ [illegible] ಉಪ್ಪಿನಕರದ [illegible] ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಯಿತಾಗಿದೆ.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮೇಲೆ ಹಲವು ಹೆಂಗಸರೂ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ [illegible] ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. [illegible] ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೋಡಿಯಂತೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು. ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಂದಿ ಹಳ್ಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತಿರುವರು.

[illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ [illegible] ಹೆಂಗಸರೂ ಒಂದು [illegible] ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಸಾಯಂಕಾಲ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ [illegible] ಮಂದಿ [illegible] ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿದ [illegible] ಸ್ವಾಗತವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಜನರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಹೊಗಳುವ [illegible] ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರಾದರೂ ಎಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಹಿಂಜರಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಉಮರಾಚಿಯಿಂದ ಅವರು ಭಾಟಗಾಮಕ್ಕೆ ತಲಪಿದರು.

ಭಾಟಗಾಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರುವುದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ತನಗಾಗುವ ಚಿಂತೆಯ ಮನೋವ್ಯಸನದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಅವರು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ರಾತ್ರಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಏನೂ ಆನಂದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸೂರತದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೂ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೂ ನೋಯುವ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ತರಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವುಂಟಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

[illegible]

ಅತ್ಯುತ್ತಮ [illegible]

[illegible]

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ [illegible]

[illegible]

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE.

-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road, P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಏಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 [illegible] ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು — [illegible] ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ [illegible]) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ [illegible]

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್; ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

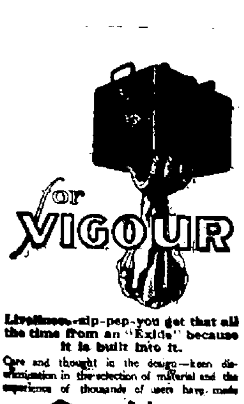

Liveliness—zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.

MANGALORE.

[illegible]

[illegible] ಕೊಡುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಚಿತ್ತವು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅಷ್ಟು ವರುಷಗಳ ಬೋಧನೆಯ ಬಳಿಕವೂ ಅಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಬಲವುಂಟಾಗದಿದ್ದುದೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಕಾದು [illegible] ಹೊಂದುವದೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಂತಿ ಬೇಕಿನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಅವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಬೋಧಿಸಿದರು. ದೇವರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೆಂದರು. "ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಡತೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧವಿಟ್ಟರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು. ನಾನು ಖಾದಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವೆನು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಲಭಿಸದೆ ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಹೋರಾಡುವುದೇ ನನ್ನ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೂ ಅವರು ಎಂದಿನಂತೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಭಟಗಾಮಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಾಂಧಿಯಾರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಹಲವು ವಸ್ತ್ರವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಬಹಿಷ್ಕಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮುಖ್ಯತಃ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೇ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತರಿಸಬಾರದೆಂದರು. ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳದ ಸಮಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಜಪಾನಿ ಖಾದಿಯನ್ನು ಮಾರಿದಂತೆ ಎಂದೂ ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ನಿವೇದಿಸಿದರು. "ಈಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾರಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾರುವುದರಿಂದ ದೈವೀಕ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಆಂಗ್ಲೇಯರು ತಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಜಪಾನ ವಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮಾರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದು ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಯ ಆಫೀಸರರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನೀಯಬೇಕೆಂದೂ ವಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸಭೆಯೂ ಅಂತ್ಯವಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು.

ಸಾಯಂಕಾಲವೇ ಅವರು ಸಾಂಧಿಯಾರದಿಂದ ದೇಲಾದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಂಧಿಯಾರದಿಂದ ದೇಲಾದಕ್ಕೆ ಬರೇ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲುಗಳು. ಆ ಚಿಕ್ಕ ಹಾದಿಯ ಮೇಲೆ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಬಾಲಕರು ನೆರೆದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಗಗಳೆಲ್ಲ ಹಸುರು ಎಲೆಗಳ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕಾಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಯಾವನಾದರೂ ಬಂದೊಡನೆ ಅವರು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದೊಡನೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದರಾದರೂ, ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ದಳವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಧೂಳು ಕಾರ್ಮುಗಿಲನಂತೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗಾಗಿ ಜನರು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಕೈನೂಲಿನ ಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ, ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ದೇಲಾದದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನಂತೆ ಬಿಳಿದಾದ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡ ನೂರಾರು ಜನರು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸಿದರು. ತನ್ನ ಸ್ವಾಗತದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಅಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮೊದಲಿನ ದಿನವೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ, ಸ್ವಾಗತದ ತಯ್ಯಾರಿಗಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತನ್ನ ಆಗಮನದ ಸಮಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ, ಆದರೆ ಅಂತಹ ವಿದೇಶಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವದೇಶೀ ವಾಹನಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಲಿ, ಇತರ ಜನರಾಗಲಿ, ನಿರ್ಬಂಧರವಾದ [illegible] ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. [illegible] ದೊರೆಯುವಷ್ಟು [illegible] ತರಿಯಲ್ಲಿ ನೂಲುವಂತಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ಆದರೆ ಅವರು [illegible] ನೂಲುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಾಗದೆಂದೂ ನಿವೇದಿಸಿದರು.

ಮಂಗಳವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ದಳವು ಚಪ್ರಭಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು.

ಸರಕಾರದವರ ಈಗಿನ ಧೋರಣೆಯು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು. ಸುರತದಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಗುಜರಾಥ ಬರಹದಲಿ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಲಿರುವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತೆಯೆ ಉತ್ತಮವಾಗುದೆಂದು ಅವರು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಹೊರೆಯಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರವು ಜನರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. [illegible] ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರೇ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಹಮದಾಬಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡ ತಾಲೂಕುಗಳಾದ ಮತಾರ ಮತ್ತು ಮುಸ್ತದಾಬಾದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಒಡತನದ ವಿಷಯ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಇಚ್ಛೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ಅವರ ಹೊಸ [illegible] ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಸ್ವಾಗತವು ದೊರೆಯಿತು. ಪಟೇಲ ಮತ್ತು ಕಾರಕೂನರಂತಹ ಹಳ್ಳಿ ಆಫೀಸರರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರಪತ್ರಗಳ ಸಾರ.

ಖ್ಯಾಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ ಧೊರೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. "ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ ಪಟೇಲರು ತಾವು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿರುವ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೇಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಆಫೀಸಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ, ಕೆಲಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದ ಪಟೇಲರು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಸಂಬೋಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬುವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು."

ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು [illegible] ಮಂದಿ ಆಫೀಸರರೂ ಇಬ್ಬರು ತಲಾಟಿಗಳೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರು.

ಚಪ್ರಭಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಜನರು ತಂಡತಂಡವಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಗಂಡಸರೂ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಭೆಗೆ ನೆರೆದು ಬಂದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ತೊಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾವಿನ ಮರಗಳ ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆದಿದ್ದಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಮೂರನೆಯ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಭಜನೆ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದರು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಐದು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸುರತಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಹೊರಡುವಾಗಲೇ ನೆರೆದ ಜನರು ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದರು. ಸೂರ್ಯನು ಮುಳುಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು [illegible] ಮುಂದರಿಯುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಸುರತದ ನಾಗರಿಕರು ಒಂದೆರಡು ಮೈಲುಗಳ ಮುಂದೆಯೇ ಬಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದ ಇಕ್ಕೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆರೆದಿದ್ದರು.

[illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತಲುಪುವಾಗ ಜನಸಂದಣಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದಿತು. ಜನರನ್ನು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಹವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸೀದಾ ಮುಂದರಿದರು. [illegible] ವರು ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದವು.

ಸುರತನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ತಪತಿನದಿಯನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಶ್ವಿನೀಕುಮಾರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ದಾಟಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ಥಳವು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದು ವರುಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವಿರಾರು ಯಾತ್ರಿಕರು ಸಂದರ್ಶಿಸುವರು. ಸುರತಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳವು ಎರಡು ಮೈಲು ದೂರವಿದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದಲೂ ಜನರು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೋಟಾರು ಬಂಡಿಗಳಿಗಂತೂ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಾರು ಏಳು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಪತೀ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಜನರು ನೆರೆದರು. ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿನ ವರೆಗೆ ಜನರ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಿತು. ಸುರತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಸಭೆಯು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಸಭೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಜನರು ಸಮುದ್ರದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ನೆರೆದವರು ನಾಲ್ವತ್ತರಿಂದ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರದ ವರೆಗಿದ್ದರೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಗೇಸ್‌ದೀಪಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಾದರೂ ಇಂದು ಮಾತ್ರ ಅವು ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನೀರು ಚೆಲ್ಲಿ ಅಂದಗೊಳಿಸಿದ್ದರು.

ಸಭೆಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿ| ಕಲ್ಯಾಣಜಿ ಮೇಹತಾದವರು ತಾಲೂಕುವಾರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಜನರು ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜಿಯಿತ್ತಿರುವರೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಜನರು ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಆಲಿಸಿದರು. "ನಾನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಬಯಸುವವನಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಕೊಂಡರೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ನಾನು ಈಗಿನ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬಯಸುವೆನು. ನನ್ನೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು" ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸುರತನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗಿರಣಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. "ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನನ್ನ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನನ್ನ ಬೋಧನೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುವಿರಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವೆನು. ನೀವು ಕೇಳುವಿರೋ?" ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ವಕೀಲರು ನ್ಯಾಯಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನೂ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಸರಕಾರಿ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನೂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕು [illegible] ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ [illegible]] [illegible]] [illegible]] [illegible] ಈ [illegible] —

ನಮ್ಮ [illegible] ೧೧ನೇ [illegible] ನಾಗೋಜಿರಾವ್ [illegible] ನಾಗೋಜಿರಾವ್ [illegible]

ಈ ರೀತಿ [illegible] ನಾಗೋಜಿರಾಯನಿಂದ [illegible] ನಾಗೋಜಿರಾಯನು [illegible] ನಾಗೋಜಿರಾಯರ [illegible] ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ವಜನರು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

||| ಈ ಮೂರು ಗೆರೆ ಗೀಸನ್ನು ಹೆಂಗಸಿನ ರುಜು.

M. Krishnoji Rao.

ದೀಕೋಜಿರಾಯನ ರುಜು.

[illegible] ಔಷಧಗಳು.

1. [illegible] ರೂ. [illegible]—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. [illegible] ಮುಕ್ತ ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, [illegible] ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, [illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible]. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. [illegible]—ಇದು [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. [illegible] ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, [illegible], ಜ್ವರಕ್ಕೆ [illegible]. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10, 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

[illegible]

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಇನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಫೆರ್ರೊಕ್ವಿನ್

FERROQUIN

ಕ್ಷೀಣವಾದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿತುಂಬಿಸಲು, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವಾದ

ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸಾಯನ.

ಬಾಟಲಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. 3-4-0 ಮಾತ್ರ.

ಪೆಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಸಮಸ್ತ ಔಷಧಗಳನ್ನೂ, ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು

ಉಚಿತವಾಗುವುವು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಯಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಖಾತ್ರಿ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯ ವೈದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಧಾನ. [illegible] ಆರೋಗ್ಯ [illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

[illegible] ಆಯುರ್ವೇದ [illegible] ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ [illegible] ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
[illegible], ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ [illegible]

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು [illegible]

[illegible]

ಶಾರದಾ [illegible],
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,

MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ನೇರ ಬರುವ ಜರ್ಮನ್ ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್.
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ಕೋಟಿಪದಾರರಿಗೂ

ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚೆಕ್ ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಟೈಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಚುನಾಯಿತ (first quality Selected) ಎಮ್ ಸ್ಟರ್ಡ್ಯಾಮಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. [illegible] ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. [illegible] ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

[illegible] ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible]

[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

[illegible] 2-18-0.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ರಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾರ್ಥಸ್ತು ಕುಮುರ್ನ ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾ ॥ ೧ ॥
ದೊರೆಯಲನುಪಮರತ್ನಗಳು ನಾ । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗವರಿಂ । ಹರುಷವಾಯಿತೆ! ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ! ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ । ಶಿರಕೆ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆಯ ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೨೮. | ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೧೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೦. | (11-4-30.) | ಸಂಚಿಕೆ ೧೫

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office: -UDIPI. Branches: -COONDAPOOR & Mangalore
ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು: - ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ: - ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು

Authorised Capital Rs. 3,50,000- Subscribed & Called up Rs. 2,25,000
ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000- [illegible] 2,25,000

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi Limited as on [illegible] 1930

CAPITAL AND LIABILITIES.		PROPERTY AND ASSETS	
1 Paid up Capital	Rs. 2,24,930-0-0	1 Premises Building Furniture etc	Rs [illegible]
2 Reserve and other funds	" 1,05,409-0-0	2 Investment on G. P. Notes	" 3,70,254-5-0
3 Deposits	" 18,37,334-8-0	3 Investment on Approved Securities	" 21,08,172-3-[illegible]
4 Bills for collection as per contra	" 1,157-8-0	4 Bills for collection	[illegible]
5 Overdrafts with Bankers and Imp. Bank of India Loan. a/c	" 2,83,212-12-0	5 Sundries	[illegible]
6 Sundries	" 10,5[illegible]	6 Cash in hand & with bankers	" 23,503-2-3
Total	25,65,743-0-0	Total	25,65,743-[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 5-4-1930. **N. ANANDA RAO** *Secretary & Manager*

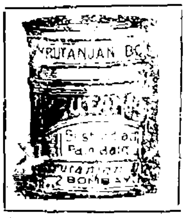

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು: — [illegible] ರೋಗದ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು; [illegible]. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ ೬, ಮ. ಖ. ಬೇರೆ.

ದಂತಮಂಜನ: — [illegible] ಹೆಚ್ಚಿಸುವವು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ ೩, ಮ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,
ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

[illegible]

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದ ರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.
ಏಜಂಟರು — ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

1	[illegible] ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1-8-0
2	[illegible]	0-12-0
3	[illegible]	2-0-0
4	[illegible] ಕಥೆಗಳು	2-0-0
5	[illegible]	3-0-0
6	[illegible] ಕಥೆಗಳು	0-12-0
7	[illegible]	1-0-0
8	[illegible]	1-12-0
9	ಸೌಭಾಗ್ಯ [illegible]	0-8-0
10	[illegible]	1-4-0
11	[illegible]	0-12-0
12	[illegible]	1-12-0
13	[illegible]	0-12-0
14	[illegible]	1-8-0
15.	[illegible] ಕೋರ್ಸ್	2-8-0
16	[illegible] ಕೋರ್ಸ್	3-0-0
17	[illegible] ಕೋರ್ಸ್	1-0-0

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ನಮೂನೆಯ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ — ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, [illegible] ಮಂಗಳೂರು.

[illegible] ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ [illegible]

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು, ಮೂಲ್ಕಿ, ಪಣಂಬೂರು, ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ಇವಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿವೆ. [illegible] ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯು ಅತೀ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ೬೫೦ ಮಕ್ಕಳು ಇರುವರು. ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯು ರಾ। ಆರ್. ಎಸ್. ಬಾಗ್ಲೋಡಿ ಇವರು ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರುವಾಗ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು. ಈ ಶಾಲೆಯು ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ವರೆಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಗ ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ, ಆ ಶಾಲೆಗೆ ದೀಪದಂತೆ ಇರುವವರೂ ಆದ ರಾ. ಆರ್. ಎಸ್. ಬಾಗ್ಲೋಡಿಯವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಶಾಲೆಯು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಅದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂತೆಂದು ಬೋರ್ಡಿನವರು ವಿಚಾರಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರ ಮುಂಚಿನ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ, ನಂತರದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳಾದ [illegible] ಸುಜೀರ ರಘುನಾಥಯ್ಯನವರೂ ನಂತರ ರಾ. ಮೊಳ್ಳಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಶಾಲೆಯು ಆರ್. ಎಸ್. ಬಾಗ್ಲೋಡಿಯವರ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಕಾರಣ ಯಾರು? [illegible] ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾದುದೇ ಕಾರಣ.

ಹಳ್ಳಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಶಾಲೆಗಳು ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೂಲ್ಕಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಊರಿನವರೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಾಹಸದಿಂದಲೂ, ಉತ್ತೇಜನದಿಂದಲೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಶಾಲೆಯು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯು ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದರೆ ಆ ಕೀರ್ತಿಯು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೇ ಸೈ.

ಈಗ ಇದೇ ಸರ್ತಿಯ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆ ಮುಚ್ಚುವದು, ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆ ಮುಚ್ಚುವದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗರಿರುವ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವದು, ಮೂಲ್ಕಿ ಬಂಟವಾಳ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳದ ಸ್ಕೇಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ವೃತ್ತಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಬರಲಿವೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗಿಂತ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತದೆಂದು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಬರುವದಾದರೂ, ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದ ವಕೀಲರೂ ಜನಪ್ರಿಯರೂ ಆದ ರಾ। [illegible] ಅಡಿಗರವರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರುವಾಗ, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮೂಲ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳೂ, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವು ಎಂಬ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಆ ಚಂದ್ರಾರ್ಕವಾಗಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು. ಆದುದರಿಂದ [illegible] ಅಡಿಗರವರು ಅಪಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವದು ಬೇಡ. ಈ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯುವದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವವರ ಪಾಲಿಗಿರಲಿ.

ಇನ್ನು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುವ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರುಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಯೆತ್ತಿ [illegible] ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಊರಿನವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈ ತರದ ನೋವು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಎಂದಿಗೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಓಟಿನ ಸಮಯ ಮಾತ್ರವೇ ಊರಿನವರ ಗರಜೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೆಂಬರರಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಖುಷಿಯೆಂದು ತೋರುವುದು. ಈಗಿನ ಜಾಗೃತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಾಲವು ಸರಿಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಯಾರೇ ತರಲಿ, ಅವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತು ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಮುಂದರಿಯುವಂತೆ ಈ ಮೆಂಬರರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ನಿವಾಸಿಗರು ಈಗಲೇ ಜೋರಾದ [illegible] ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವದೆಂದರೆ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಊರಿನವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಆಯಿತು. ಈಗ [illegible] ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು(?), ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ [illegible] ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರು ಹೊರಗಿನ [illegible] ಸಂಬಳದ ಎರಡು ಪಾಲು

[illegible]
ಪೋಲೀಸ್.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಪ್ರಶಂಸೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಗುಣಸ್ವಭಾವಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಒಂದು ಲಂಡನಿನ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಾಗಿವೆ.

"ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಕೀಲ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. "ನಮ್ಮ ಆಹಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಹೇಳಿದುದು. ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನದಿದ್ದರೆ ಸತ್ತುಹೋಗುವರು" ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದರು. ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಉತ್ತರವಿದೇ — "ನಾನು ಭಗವಂತನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವೆನು. ಈ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು [illegible] ನಾಗಿ ಸಾಯಬೇಕೆಂದು ಆತನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆಯಾದರೆ ನಾನು ಸಾಯುವೆನು. ಅದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಜೀವನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮಾರಲಾರೆನು".

ಮಾಂಸಾಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಡಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು ಮಹಾಪಾತಕವು. ಅಂತಹ ಪಾತಕವನ್ನು ಹೊರುವದಕ್ಕಿಂತ ತಾನೇ ಸಾಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಂಶಯವೃತ್ತಿಗೆ ಅವರನ್ನು [illegible] ನಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯರು ಇಂದು ಅವರ ಉಚ್ಚ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡು [illegible] ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದೆವು; ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಂಡೆವು; ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದೆವು; ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ತತ್ವ, ಗೌರವ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ದಯಾಭಾವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಾನಿಯನ್ನು [illegible] ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಿತು. ಅದಾವುದೆಂದರೆ ನಾನು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ. ಆದರೂ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಮೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಣಗಳಿರುವ ಕೀಟಗಳಿವೆಯೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವದು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆಯಷ್ಟೇ ಮಹಾಪಾತಕವೆಂದು ಅವರೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

[illegible] ಸಹಿಷ್ಣುವಾದ ಜೀವನಕ್ರಮವನ್ನು [illegible]

ಕಾಲಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ತದನಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ [illegible] ರದಿಯ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು [illegible] ಯಾದೆವು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ [illegible] ತಲೆದಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ಅವರಿಗೆ [illegible] ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. [illegible] ದಿನ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. [illegible] ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು [illegible] ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ [illegible] ಕೆಲಸಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಸಫಲರಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಗುಣವೂ, ಪ್ರತಿಯೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವವು. ಅವರು ಎಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸದೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

ಅವರು ಲಂಡನಿನ ಹೋಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಇರುವಾಗ ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ತಮಗೆ ಬಾಧೆಯಾಗುವ ಒಂದು ಹಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದೇ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅವರ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿ ಅವರ ದವಡೆ ನೋಯುತ್ತಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಹಲ್ಲು ತೆಗೆಯಲು ಶಸ್ತ್ರವಿದೆಯೆಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ನಾನಾಗ 'ದಂತ ಚಿಕಿತ್ಸಕನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ' ಎಂದೆನು. ಆಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು 'ನನಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಚಿತ್ತಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲೇ ತೆಗೆಯಬಹುದಾದರೆ ತೆಗೆಯಿರಿ' ಎಂದರು. ನಾನು ಒಪ್ಪಿದೆನು. ಅವರು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕಮಿಟಿಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಬಂದರು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅವರ ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದೆವು. ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅವರ ಹಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದೆನು. ಅವರು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕುಳಿತು ನನಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಹಿಂದೀಯ ಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಮಾನರನ್ನಾಗಿ [illegible] ಅವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಅವರಿಗೆ ಯುದ್ಧವೂ, ರಕ್ತಪಾತವೂ ಅಂದಿನಿಂದಲೂ [illegible] ದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಧೋರಣವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು. "ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲಾರೆನು" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೆ ವರ್ತಿಸಲು ಸಹನಾಶೀಲತೆ ಧೈರ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿರಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲಿನ
ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರಿ

ಔಷಧಿ [illegible] ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ [illegible] ಅದು ಕಾರಣ ಪ್ರತಿದಿನ ತಲೆಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯಾದ ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಕ್ರೀಮನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ

ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ್ ಕೂದಲನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ, ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿ ಕೂದಲು ಉದುರುವದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ [illegible] ತಲೆಯನ್ನು ತಂಪಾಗಿರಿಸುವುದು

ಕೆಮಿಸ್ಟರಿಂದಾಗಲಿ, ಹತ್ತಿರದ ಸ್ಟೋರಿನಿಂದಾಗಲಿ ಒಂದು ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ನಾಳೆಯಿಂದಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ 'ಇವಾನ್ಸ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿರುವ ಕೆಂಪು ಮೊಹರು ಅದರಲ್ಲಿದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡಿರಿ.

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಲಿವರ್ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್.
[illegible] 666

[illegible] ಮೂಲ [illegible] ಷಧಗಳು

[illegible] ೧೮—೩೦ [illegible] ವರ್ಷ ಕಾಲದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು. [illegible] ಅನೇಕರಾದ ಈ ಕೈಲವ್ [illegible] ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible] ಕೊಡುವುದು, ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ಔನ್ಸಿನ [illegible] ರೂಪಾಯಿ 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] —ಚ್ಯವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible] —ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible] ಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು [illegible] ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿಶ್ರಣ!
ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧ!

[illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಸೇವನ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ ಕರದ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಪ್ರಸ್ಥಿತವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible] ಮಾಡುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಸೇವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ಎ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

ಪೋಚು, ಲಿವರ್ ವಾಚು, (ಸೆಕೆಂಡ್ [illegible]) ಕ್ರಯ ಈಗ 1-14-0 [illegible] ಗ್ಯಾರಂಟಿ, ಬಹು ಸಮಯ ಬಾಳಿ, ಒಳ್ಳೆ ಸಮಯ ತೋರಿಸುವುದು. [illegible] ದೊಂದಿಗೆ ರೂ. 3-8-0. ನಂಬ್ರ 2 ರೂ. 4-0-0. ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 5-0-0. ([illegible] ಗ್ಯಾರಂಟಿ [illegible].)

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕ.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆಯಿರಿ.

R. C. MUKERJEE,
12/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank Limited, Mangalore.
ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. 1906ನೇ [illegible] ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

BRANCHES—**Karkal, Kasargod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.**

ಬ್ರಾಂಚ್—ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000-0-0
Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732-9-7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462-2-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¾% for 2 Years
6% ,, 1 Year
Season deposits of Rs 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.

ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ [illegible] ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000-0-0
ರಿಸರ್ವ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ರೂ. 431,732-9-7
ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ [illegible] ರೂ. 792,462-2-0
[illegible] ವರುಷಗಳಿಗೆ ಸಂ. 6¾%. 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ಸಂ. 6.
[illegible] ರೂ. 1000/- [illegible] ಸಂ. 6¼.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st Janauary to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5 during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000 in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000 in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to—

Canara Bank Ltd,
Mangalore, 8—3—1930

K. Venkat Rao,
Secretary.

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office: Udipi *Established 1920.*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-
Issued Capital Rs. 1,75,000-
Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Reserve and other Funds Rs 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
7-2-30

P. Laxman Nayak,
Secretary.

ಬಿಸ್ಕೀಟುಗಳು.

ದರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:-

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಬಿ. [illegible] ಮುಂಬಾಯಿ 9.

ತಾರಿನ ವಿಳಾಸ—"[illegible]"

[illegible] ... ಆದುದರಿಂದ [illegible] ಶ್ರೀಧರರಾಯರ ಪುತ್ರಿಗೀಗ [illegible] ಹೇಳಿ' ಎಂದರು. ದಾಮೋದರನು ಶ್ರೀಧರರಾಯರ ವೀಕ್ಷಣದ [illegible] ಮುಂದೆ ಬೇಗನೆ ಯೋಚಿಸಿ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿದ್ದನು. ಅನುದಿನವೂ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಬಾಲಕರೂ ನದೀ ತೀರಕ್ಕೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಯಾರಾದರೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸಿದರಾಯಿತು. ನಂತರ್ಕೆಗೆ ಇದೀಗ ಸುಲಭವಾದ ಉಪಾಯವು! ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಾಮೋದರನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಅತನ ಚಿಂತೆಯು ದೂರಾದಂತಾಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ದಾಮೋದರನು ಆ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅತನು ಆಸೀನನಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹು ಸಮಯದ ವರೇಗೆ ದಾಮೋದರನು ಅದೇ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿದಷ್ಟು ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಆಟವಾಡಿ ಬಳಿಕ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ದಾಮೋದರನೂ ಒಂದು ದೀರ್ಘ ನಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಗೃಹಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ತೆರಳಿದನು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಮೋದರನು ಒಂದು ಮಾಸವೆಲ್ಲಾ ಸಂಜೆಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದರೂ ಅತನ ಅಭೀಷ್ಟವು ಸುಸಂಪನ್ನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಲೀ, ಬಾಲಕನಾಗಲೀ, ಬಾಲಕಿಯಾಗಲೀ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಾಮೋದರನು ತನ್ನ ಕೃತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಯ ವಯಸ್ಸು ಹದಿನಾರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕುವುದು. ಇನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರದು. ಸಂದರ್ಭವು ದೊರೆಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ; ದೊರೆಯುವಂತೆಯಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಏನಾದರೊಂದು ಕೃತ್ರಿಮ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ವೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದೇ ಯುಕ್ತವು' ಎಂಬದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದನು.

ದಾಮೋದರನ ವ್ಯವಸಾಯವು ಮುದರಾಸಿನಲ್ಲಾದರೂ ಅತನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೃಹವನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಪದ್ಮೆಯು ದಾಂಪತ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಅಂದವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಎರಡನೇ ನಂಬರಿನ ಮನೆಯೇ ಅತನದು. ಇದೇ ಮನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ವಾಸಿಸುವ ಭವನವಿರುವುದು. ದಾಮೋದರನ ಗೃಹವು ಹಂಚಿನ ಮನೆಯಾದರೂ ಸಮೀಪವಿರುವ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹುಲ್ಲು ಹೊದಿಸಿದ ಮನೆಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ವೀಲ್ಲರಾರಾದರೂ ಬಿಡ್ಡಿಕೆಯಿಂದ ಹಂಚು ಹೊದಿಸಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುವ ಅದೃಷ್ಟವು ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸಂಜೆಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ಗೃಹಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ತೆರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ದಾಮೋದರನು ಹೀಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸಿದನು. 'ನನ್ನ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವ ಹುಲ್ಲು ಹೊದಿಸಿದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯು ತಗಲಿದರೆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರ ಮನೆಗೂ ತಗಲಬಹುದು. ಅವರ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಶವಾದೊಡನೆಯೇ ನಾನು ನನ್ನ ಗೃಹದ ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಒಂದು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ತೆಗೆದು ಅವರನ್ನೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ಆ ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ವೀಕ್ಷಣದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಶ್ರೀಧರರಾಯರೂ ನನಗೆ ಋಣಿಕೃತ್ಯರಾದಾರು. ಆದರೆ ಆ ಗೃಹಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯವಾದರೂ ಯಾವುದು? ನಾನು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತಗಲಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಡದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದೀತು! ಶ್ರೀಧರರಿಗೆ ವೀಕ್ಷಣವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಆ

[illegible] ಎಂದು [illegible] ದಾಮೋದರನ ಪತ್ನಿಯು [illegible] ವಿರಕ್ತಳಾಗಿ [illegible] ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಿದ್ಧಿ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಡುಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ದಾಮೋದರನು 'ಖಂಡಿತ ಪಡೆದೇನು. ಪುತ್ರಿಗೆ ಸಜ್ಜನನೊಬ್ಬ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೇ. ಒಂದು ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೂಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದನು. 'ಅಹೋ! ಉಪಾಯವೇ! ಕೇಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಅವಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

'ನನ್ನ ಬಲವಾಗಿ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರಂಗತರಂಗವಾಗಿ ಎದ್ದಿರುವ ಯೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಳೆದು ಮಾಯವಾದುವು. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳು' ಎಂದು ಅತನು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು.

'ಈಗ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಇಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ? ವಾಮನರಾಯರ ಮಗಳಿಗೂ ನಂಬಿಸ್ಸಿಕೆಯು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬರುವ ಸೋಮವಾರವೇ ವಿವಾಹವು ನಡಿಯುವುದಂತೆ. ಆ ಹುಡುಗಿಯು ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಗಿಂತ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕವಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ ತಿಳಿಯಿತೋ?' ಎಂದು ಅವಳು ನುಡಿದಳು.

'ನನ್ನ ಯುಕ್ತಿಯು ಸಫಲವಾಯಿತೆಂದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಗೆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರ ಪುತ್ರ ಕೃಷ್ಣರಾಯನೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ' ಎಂಬದಾಗಿ ದಾಮೋದರನು ಹೇಳಿದನು.

'ನೀವು ವಿವಾಹಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ಯುಕ್ತಿಯಾದರೂ ಅದು ಎಂತಹದು? ಕೇಳುವ' ಎಂಬದಾಗಿ ಅವಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ಆಗ ದಾಮೋದರನು ತನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದ ಅಗ್ನಿ ಕಾಂಡದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಶಃ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅತನ ಪತ್ನಿಯು 'ಇದೇನು ಸರ್ವನಾಶ! ನೀವು ಮಗಳ ಮದುವೆಗಾಗಿ ಅನ್ಯರ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಡುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಲ್ಲ! ನೀವು ಮನುಷ್ಯರೋ ರಾಕ್ಷಸರೋ? [illegible] ನೀವು ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದೊಡನೆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಯೂ ನೀವು ತಪ್ಪಿಸುವ ತನಕ ಅಲ್ಲೇ ಸುಟ್ಟುಹೋದರೆ ರೇನು? ಛೀ ಛೀ ನಿಮ್ಮ ಅವಿವೇಕಬುದ್ಧಿಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ!' ಎಂದು

ಆ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಅತನ ದುರಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ದಾಮೋದರನು ಈ ತನ್ನ ಭಯಂಕರ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯ ಉಪಾಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದನು.

— ೪ —

ಅದಾಗ ವೈಶಾಖಮಾಸವಾಗಿತ್ತು. ನದಿಯು ಸಾಧಾರಣ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಫೀಟಿಯಷ್ಟಿರುತ್ತಿತು. ದಾಮೋದರನು ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೈಮೇಲೆ ಒಂದು ಶಾಲು ಹೊದ್ದು ಕ್ಯಾಪನ್ನು ಹಾಕಿ [illegible] ಯನ್ನು ನೇರುತ್ತ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ದೋಣಿಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಗಾಳಿಯು ಬಲವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ದೋಣಿಗಳ ಹಾಯಿಗಳು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಶ್ವೇತವರ್ಣದ ಹಾಯಿಗಳು ಆ ದೋಣಿಗಳು ಸರೋವರ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇನೇ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುವು. ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನ ತರಂಗಗಳು ನದೀ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ [illegible] ವಾಗಿ [illegible] ಬಂದಿರುವ [illegible] ಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. [illegible] ಎಷ್ಟೋ ಬಾಲಕರು ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾಮೋದರನು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅತನ ಗೆಳೆಯನಾದ ನಾರಾಯಣರಾಯನು ಅತನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅತನನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ದಾಮೋದರನು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀಡಿಯನ್ನು ಎಸೆದುಬಿಟ್ಟನು.

[ಸಶೇಷ]

[illegible] ಗಳಲ್ಲಿ [illegible] 1930ನೇ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾರೀಕು 19ನೇ [illegible] ದಿವಸದೊಳಗೆ ಪಾವತಿಸಿ [illegible] ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಸದರಿ [illegible] 1930ನೇ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. 25ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿವಸ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಏಲಂ ಮಾಡಲಾದೀತು.

	ಸಾಲದ ನಂಬ್ರ	ಹೆಸರು	ದೇಯವು
(1)	511/27.	Aiyappa Karnava	60-0-0.
(2)	149/29.	Abdulah Kunhi	30-0-0.
(3)	643/28.	Ummer Moflar	95-0-0.
(4)	858/29	M. Chandu Nambier	150 0-0.
(5)	338/29.	Palan	25 0-0.
(6)	417/29.	S. Achuthan	30-0-0.
(7)	381/29.	Uruvada	25-0-0.

ಸೂಚನೆ: (ಈ ಹೊರತಿನ ಬಡ್ಡಿ ಬೇರೆ)

Canara Bank Ltd.
Kasaragod.
Date 5-4-1930

H. S. Bhat,
Agent.

ನೋಟೀಸು.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಕ್ರಮ ನಂಬ್ರ 585/1929.

ಬಡುವಣ್ಣರಾಂ—ವಾದಿ.

1 ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ, 2 ಮುಹ್ಯದ್ದೀನ್ ಬ್ಯಾರಿ — ಪ್ರತಿವಾದಿ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಾದಿಯು ಪ್ರತಿವಾದಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟಿನ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಿ ಕುರಿತು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ತನಿಖೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತಾ. 13-4-30ಕ್ಕೆ ಉಂಟು. ಸದ್ರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ದಿವಸ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದರೆ ತೀರ್ಪು ಏಕ ಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದೆಂತ ಕೋರ್ಟ್ ಹುಕುಂ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನೋಟೀಸು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆ.

ಮಂಗಳೂರು
ತಾ. 1-4-30.

B. S Holla.
Advocate for Plaint ff.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಕ್ರಮ ನಂಬ್ರ 127/1930.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಶೆಣೈ — ವಾದಿ.

ದೇವಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ — ಪ್ರತಿವಾದಿ.

ಸದ್ರಿ ವಾದಿಯು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಬಾಕಿ ರೂಪಾಯಿ 569-0-0ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ತನಿಖೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾರೀಖು 23-4-30ನೇ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಘಂಟೆ 11ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸದ್ರಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಆ ದಿನ ಸ್ವತಃ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅತನನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ದಾವೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗುವದೆಂತ ಕೋರ್ಟ್ ಹುಕುಂ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾ. 6-4-30

H. P. A. Jain
Pl. for Pltf.

[illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಅವರುಗಳ ಕೃಪಾಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, [illegible] ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ

[illegible] ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. **"ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"** ೧೩ನೆಯ ವರ್ಷಾರಂಭ:— ಸೆಪ್ಟಂಬರ ೧೯೨೯.

ಸಂಪಾದಕ:— ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ:—	ಪೋಷಕರಿಗೆ	ರೂ. ೧೦—೦—೦	ಅಂಚೆಹಾಸಲು ಉಚಿತ!
	ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ	ರೂ. ೫—೦—೦	
	ಇತರರಿಗೆ	ರೂ. ೨—೪—೦	

ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಿದ್ಯಾ, ನೀತಿ, ಮತ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸಹಕಾರ, ಅರ್ಥಸಾಧಕ, ಭಗವದ್ವಿಲಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಸಂಪತ್ತುಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗುವುವು. ೧೨ನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ [illegible], ಭಾರತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, ವಾಹಾ-ಶಿಕ್ಷ ಸೇವೆಯ [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹತ್ವದ ಲೇಖನಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಕಾವ್ಯಸಾರ, ಮೂರು [illegible], ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ತಾತ್ಪರ್ಯಚಂದ್ರಿಕೆ, ಎಂಬ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ [illegible]. ಸನಾತನಧರ್ಮ ಪರಾಯಣರಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ೧೨ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆಯಾ [illegible] ಮಾಡುವವರು "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ"ನಿಗೆ ೧೩ನೆಯ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಸಾಲ್ಯಿವರೆ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ೧೨ನೆಯ ಸಂಪುಟ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ[illegible] ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ನಾರಾಯಣ ಯೋಗ್ಯವಿದ "ರತ್ನ" ಹಿಂದನು **ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು.** ಇದರ ರವಾನೆಗಾಗಿ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕಾರಣ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಸಾವಕಾಶಮಾಡಿದರೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಾಣಿಕೆ ಗ್ರಂಥ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. [illegible] ಕಳುಹಿಸಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಅಲ್ಪಧರ್ಮಾಮೃತದ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯಿರಿ!

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ" ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.

ದಿ ಝೂಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೂಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹ್ಯವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

ಹಸಿ ಆಮಲಕ ಇನ್ನು ಇತರ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ದುರ್ಬಲತ್ವ, ಕೆಮ್ಮು, ಎದೆನೋವು, ಸ್ವರಭಂಗ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತು ನರಗಳ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿ, ರಕ್ತಕ್ಷೀಣತೆ, ಪುಷ್ಟಿಹೀನತೆ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗೋಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೃಢಗಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಲೇಹವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಎಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು **ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ** ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪಾ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪಾ. ರೂ. 0—13—0.

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 78 ಜೈನಾ [illegible] ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮುತ್ತು ಕಂಪೆನಿ

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.

ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ಶಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶ್ಯಾಸ್ತ್ರಿ, [illegible]

☞ ವಿವರ ಕೇಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು, ಈಗ ಜನವರಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ಉಡುಪಿ ವರೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ವ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವದು. ಅತೀ ವೇಗವುಳ್ಳ ವ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು ಹನುಮಾನ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ ಬಸ್ಸನು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುರುಪುರ, ಕೈಕಂಬದ್ದಾಗಿ ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲುಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವುದು. ಗುರುಪುರ ಹಾದಿಯಾಗಿ ಬಜಪೆ ಪಕ್ಕದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡವಿನ ಯಾವದೊಂದು ತರದ ತಪ್ಪುಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಆ ಕಡವುಗಳ ಬಾಧೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಟಿಕೇಟು ಆಫೀಸು—
ಹೊಸಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

[illegible] ಕಾಮಧಾಮ
ಕಾಂ ಕಾ ಮ ನ.

[illegible] ವೇದನಾಯುಕ್ತ [illegible] ಮುಖೇ [illegible] ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ೧—೮—೦. (ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಸಹಿತ)

ರೇಡ್‌ಕರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀಡಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಕಂಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರಗಳ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಸರಾಫ ವ್ಯಾಪಾರಿ,
ಕಸ್ಬಾಪೇಟೆ, ಸೇಲಂ, (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮೂಲ್ಕಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯಂ. ಆರ್. ಪೂಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ ಬಾಧೂರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಚಾಲ್ತಿ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ನಿರಖು, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬೇಂಕ್ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ತರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಗುವವು.

ಮುಸುಂ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7ರ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ

H. R. Shetty,
Managing Director.

ದಿ ಜನರಲ್ ಹೆಲ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸಾರ.

ತಿಂಗಳೊಂದರ [illegible] 0—8—0, 1—0—0, 1—8—0ರಂತೆ 12 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕಟ್ಟುವ ಪೋಲಿಸಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಜೀವ ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ, ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್‌ಗಳ ದಶಪಟು ಹಣವು ಮರಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ [illegible] ವಿಮಾ ಪೋಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ [illegible] ಧನ ಸಹಾಯ [illegible] ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸುಸಾಧನವನ್ನು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ.

ಉದಾರ ಶರ್ತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಲ್ಕಿ.

[illegible] ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು

ಅಂತ್ಯವಾದವು.

[illegible] ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಈ ವರುಷದ [illegible] ಮುಗಿದು ಅಂತ್ಯವಾದವು. ಈ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಅಂತ್ಯವಾಗುವಾಗ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರೂ ಪ್ರಾಂತೀಕ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗವರ್ನರರೂ ಉತ್ತರ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸರಕಾರ ಧೋರಣದ ವಿಷಯವೂ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಾರೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವಾಗ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣದ ವಿಷಯವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಲೀ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಇಲ್ಲ. ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊಸ ಗವರ್ನರರು ಬಂದು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾದುವಷ್ಟೆ. ಇವರು ಒಂದು ಮಾತು ಎತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ಸಭೆಗೆ ಬರಲೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಒಂದು ಪತ್ರ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಂದರಿಸಿದಂತೆ ತೋರಿತು. ಸ್ವಾಮನ್ ವಿಕ್ಟೋರ್ಯ ಹೊರಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗಲಿಕ್ಕಿರುವವೆಂದು ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಕಳೆದ ಆಕ್ಟೋಬರ ೩೧ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿತ್ತು. ನಂತರ ಜನವರಿ ೩೧ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಸಮಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡುವ ಮೆಂಬರರು, ಇವುಗಳ ವಿಷಯ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಅಂತ್ಯವಾಗುವಾಗ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ನಡದಾರು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾದಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೊ ಅಥವಾ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೊ ಎಂದು ವೈಸರಾಯರು ತಿಳಿಸುವರೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವೈಸರಾಯರೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೂ ಯಾವ ತರದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ಈಗ ಆಗಲಿರುವ ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಉದ್ದಿಷ್ಟವು ಕೈಗೂಡಲಾರದೆಂದು ತೋರಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಅವರು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಇರಲು ಕಾರಣವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇವರು ಇನ್ನಾದರೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರೊಡನೆಯೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳೊಡನೆಯೂ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಲು ಮುಂದರಿಯುವುದೇ ಒಳ್ಳೇ ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋವಧೆಯಾಗದಂತೆ

ಕಾನೂನು.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಜನರು ದನ, ಎತ್ತುಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಂಜುತ್ತಾರೆ. ದನಗಳ ಹಾಲಿನಿಂದಲೂ ದುಡಿಮೆಯಿಂದಲೂ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೆಂದು ಹಿಂದೀ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾಟನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ಈ ವಿಷಯ ನೇಮಕವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ರಿಪೋರ್ಟು ಗಾಟನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಮಾಂಸತಿನ್ನುವ ಕ್ರೈಸ್ತರೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಸಹ ಮೆಂಬರರಾಗಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಮತ್ತು ಗಬ್ಬವಿರುವ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಗೊಡ್ಡು ದನಗಳನ್ನೂ ಎತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಎಮ್ಮೆ ಕೋಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ಇವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದನದ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರೂ, ಹಿಂದೀ ಕ್ರೈಸ್ತರೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ದನಕೊಲ್ಲುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ವಿಘ್ನಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯುರೋಪಿಯನರು ಮತ್ತು [illegible] ಅರಸರಿಗೆ [illegible] ಒಳ್ಳೆ [illegible] ಆಗ್ಗೆ ಇದ್ದಾಗ ೧೦-೧೨ ವರುಷಗಳ [illegible] ಸಾರಿ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಅರಸರೇ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡಿಸುವ ನೈಜಾಮರವರು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಬಾರದೆಂದು ಬಕ್ರಿದಿನ ಸಮಯ ದನಗಳನ್ನು ಒಂಟೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಾದವು. ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರು. ರಾಜರು ಹಿಂದೂಗಳು. ಈ ರಾಜರು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಂದರೆ ೧೦ ವರುಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾದೀತು ಎಂದು ಕಾನೂನಾಗಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳಾದವು. ಬರೋಡಾ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ದನ ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾನೂನಾಗಿದೆ. ರಜಪೂತಾನದ ಜಲ್ವಾರ್, ಕೋಟಾ, ಬಿಕಾನಿರ್, ಭರತಪುರ, ಅಲ್ವಾರ್, ಡುಂಗರಪುರ, ನೌನಪ್ಪರ, ಜೈಸಲ್ಮೀರ, ಜೋಧಪುರ, ಪರ್ತಬ್‌ಗಾರ್ ಕುಶಾಲಗಿರಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಗುಜರಾಥಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಕೂಡದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೊಲ್ಲುವದಕ್ಕಾಗಿ ದನಗಳನ್ನು ಪರವೂರುಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಮಾರಬಾರದೆಂದು ಸಹ ಕಾನೂನಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಕಮಿಟಿಯವರು ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿ, ಗೋಶಾಲೆ, ಪಿಂಜ್ರಾಪೋಲು, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು ಮುಂತಾದ ಹೊಸ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ತರದ ಕಾನೂನಾಗುತ್ತದೆಯೊ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧರಣೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಳ್ಳಿಜನರು ಬಹಳ ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೂ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಕೊಳಕುತನಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಶೋಧನೆಯು ನಡೆದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಚಾರವು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಎರಡುಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಬಹುದೆಂದು ಕಲಿಯುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಪಟ್ಟಣಿಗರ ಎಲ್ಲಾ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವದು ಮಾತ್ರವೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ದೇಶಭಕ್ತಿ [illegible] ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಉದ್ಧರಣೆಯನ್ನು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೆಂಬರರೂ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಉದ್ಧರಣೆ ಎಂದರೆ ಏನೆಂಬುದು ಸಹ ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದರೋ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ಸಮಯವಿಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಕೀಲರೂ ಜಮೀನುದಾರರೂ ಆಗಿರುವರು. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೂ 'ಹಣವಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತರು ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ತರದ ಮಹನೀಯರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಗ್ರಾಮದವರು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಗ್ರಾಮಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾದಾವು.

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮೂಲ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕಿನ್ನಿಕಂಬಳ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವರಂತೆ.

* * * *

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಊರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಬಿಡುವದು ಇದೆಂತಹ ಆಲೋಚನೆಯೋ!

ಆದರೆ [illegible] ಅನುಸರಿಸಿದುದು ಬಹು ಅಭಿನಂದನೀಯ.

* * * *

ಉಪ್ಪಿನಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ [illegible] ಧುರೀಣರೆಲ್ಲರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವರು.

* * * *

ಆದರೆ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಒಬ್ಬ ಧುರೀಣನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮಂದಿಗಳಂತೆ ಎದುರು ಬರುವಾಗ, ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಕಾರಾಗ್ರಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ತರುವರೋ!

* * * *

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆಯಿಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವರು. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಶ್ರೀ। ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಹೋಗುವರಂತೆ.

* * * *

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡವು ಹಿಂದುಳಿಯದಿದ್ದುದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೊಂದು ಶ್ರೇಯಸ್ಸು.

* * * *

ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳವು ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಹೋಗುವದಾದರೆ ಉಡುಪಿಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ದಳವು ಹೊರಡುವುದಂತೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ತಾಲೂಕುಗಳೇನು ಮಾಡುವವು?

* * *

ಕಾರದಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಾದಾನವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗದೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರಂತೆ.

* * * *

ಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಮುಗುಳಾದ ಅದೃಷ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾಸವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಪೂರಾ ಅರಳುವದೋ ಏನೋ!

* * * *

ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ತರಿಸಲಾಗದೆಂದು ಹಿಂದೀ ವಸ್ತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ನಿರ್ಣಯ.

* * * *

ಲಂಕಾಶಾಯರಿನ ಗಿರಣಿಗಾರರಿಗೆ ಇದು ಬಹು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡು ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ೧೧೭ ಗಿರಣಿಗಳು ಕೆಲಸವಯ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆಯಂತೆ! ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವವೊ!

* * * *

ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರತನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮಾಲವೀಯರೂ, ಪ್ರಕಾಶಮ್‌ರವರೂ, ಜಯಕರ್‌ರು ಹಲವು ಧುರೀಣರು ರಾಜಿನಾಮೆಯಿತ್ತಿರುವರು.

* * * *

ಶ್ರೀ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರೂ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುವರೆಂದು ವಾರ್ತೆಯಿದೆ. ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

* * * *

ನಾಸಿಕದ ಕಾಳರಾಮನ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಈಗ ವಿಪರೀತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೊಳಗೂ ಪೋಲೀಸರೊಳಗೂ ಬಡದಾಟವಾಗಿ, ಹಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

* * * *

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿಲ್ಲ. ಜಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ದೃಢನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ಸ್ವಾಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಇದೇ ಬರುವ ವಾರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಮಯ ಹೊರಬೀಳುವದಂತೆ. ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಸಭೆಯು ಸಪ್ಟಂಬರದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವದಂತೆ. ನಾಲ್ವತ್ತು ಮಂದಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋಗಲಿರುವರಂತೆ. ವ್ಯಾಸರಾಯರೂ ಹೋಗುವರಂತೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೆಕ್‌ಡೊನಾಲ್ಡರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂತೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಬೆನ್ನರು [illegible] ಎನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೋ ನೋಡಬೇಕಷ್ಟೆ.

ತಾರೀಖು	ವಾರ	[illegible]	[illegible]	ನಕ್ಷತ್ರ	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ ಉ	ಅಸ್ತ
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.22	6 42
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6 22	6 42
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6 21	6 42
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6 20	6.42
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.20	6.42
17	ಗುರು	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.19	6 43
18	ಶುಕ್ರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	16.18	6.43

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date ತಾರೀಖು	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಶಾಖ) Maximum ಹೆಚ್ಚು	Minimum ಕಡಿಮೆ	Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ
4	91— 6	78 - 2	—	—
5	93— 0	78— 8	—	—
6	92— 0	79 - 4	—	—
7	92— 4	78 – 2	—	—
8	91— 8	79 – 2	—	—
9	92— 0	79 - 2	—	—
10	91— 6	78— 9	—	—
				163-05

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು		ಇಂದ ರೂ.	ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ.	ಆ.
ಮುಷ್ಟಿ		6	6	7	4
ಗಿಡ್ಡ	...	5	6	6	4
ರಾಶಿ	...	5	2	6	2
ಊರ ಅವ್ವಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6	10	7	6
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	11	2	11	4
ಸಾಗ್ಗಿ	...	5	2	5	15
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	6	2	6	4
[illegible] ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	14	0	14	0
[illegible] ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	6	8	7	10
[illegible] ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	14	8	18	8
[illegible] ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	12	0	15	0
[illegible] ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	16	0	24	0
[illegible] ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	14	0	15	0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	14	8	—	
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	50	0	55	0
[illegible] ಗೋಣಿ ಒಳ್ಳೆ	...	4	0	4	4
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	75	0	82	
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	27	0	—	
ಎಳ್ಳೆಂಡಿ ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	28	12	33	12
[illegible] ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	5	12	7	0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	7	12	8	6
[illegible] ಒಳ್ಳೆ	...	7	12	8	4
[illegible] ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	3	9	3	10
[illegible]	...	5	8	8	0
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	8	0	8	12
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	2	8	3	12
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	230	0	235	0
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	380	0	400	0
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	32	0	42	
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	3	6	—	
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	42	8	45	0
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	16	4	18	8
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	22	0	23	0
[illegible] ಒಳ್ಳೆ	...	15		—	
[illegible] ಮುಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	17	0	17	8
[illegible] ಒಳ್ಳೆ	...	13	10.3	—	
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ		37	8	43	12
[illegible] ಕಂಡಿ ಒಳ್ಳೆ	...	385		—	
[illegible]	...	85		120	
[illegible]	...	105		140	

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M. Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟ್ವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯುಂಕಾಲ 4-30 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಘಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1¼ ಘಂಟೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು 7¼ ಘಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಗೆರೆಗೆ 9 ಘಂಟೆಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರುಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ ಮೋಟಾರ ಸ್ಟೇಶನ್ ಆದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ ಹಿ 1-30ಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ, ಸಾಯುಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪಿ, ಆ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕನ್ನನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಆಯಾ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೂ, 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಾದ ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೂ, 12 ಗಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ, 12-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೂ, ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಡನೆ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮೂಡಗೆರೆಗೂ, 5 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದೀತು. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯುಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ ನಂತರ, ಪಂಡರಪುರ, ಗದಗ, ಬಿಜಾಪುರ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ, ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರೆ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರೆ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಪೂನಾ, ವಗೈರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎಸ್ ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಯಾರಡೂನ್ ಸೋರಾಬ್, ಕೆ ಹೂರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ ಪಿ ಸಿ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD. MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಡಬಿದರೆ ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಎಡಪದವು [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಿಲಿಸಿರುವ,

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪವಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಹಾಸನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತಿಪಟೂರಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲುಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary,

The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore. [illegible]

[illegible]

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೧೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೦.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ಈದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೬ರಲ್ಲು ಉಷಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಂಡೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರು. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನರಿಮನರೂ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಧರ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರೂ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮೂರ್ತಿಯವರೂ ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಡನೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಸರಕಾರವೂ ನರಿಮನ್, ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಜಮನಾಲಾಲ್, [illegible], ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಸೆರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲು ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸಮಗ್ರ ದೇಶವು ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಯುದ್ಧದ ಕಡೆಗೆ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಬಂಗಾಳ, ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಪಂಜಾಬು, ಬೇರಾರ, ಗುಜರಾತ, ಮುಂಬಯಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳ, ಕೇರಳ, ಮೊದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ದಿನೇದಿನೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು [illegible] ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

"ಆದರೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಪಡೆದೇ ಹಿಂದಿರುಗುವೆನು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸಾಗರದಲ್ಲೇ [illegible]" ಎಂಬ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರನ್ನು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಯುವಕರೂ, ವೃದ್ಧರೂ, ಗಂಡಸರೂ, ಹೆಂಗಸರೂ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೌಲಾನಾ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು [illegible].

"[illegible]" ಎಂಬ ಸಂದೇಶದ [illegible]

[illegible]

ಈಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಆಗುವುದೇನು? ಎಂದು [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಎಂಬುದೇ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪರಿಣಾಮವು ಸರಕಾರವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬಂದು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಒಂದು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಉಂಟಾಗಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸರಕಾರದ ಉಕ್ಕಿನ [illegible] ತೋರಿಸಿ [illegible] ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಗರ್ವವು ಬ್ರಿಟಿಷರ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ [illegible] ಎಂಬುದೇ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಂತರ್ಯದೊಳಗಿನ ತತ್ವವಾಗಿದೆ. [illegible]

ಹಿಂದೀ ಸರಕಾರವು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಲು ತಮ್ಮ ಯುಕ್ತಿ [illegible] ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. [illegible] (wait & see) [illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಒಳದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [illegible]

(Late M.L.C.)

M. A. C. I. E

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಜಿ. ಐ. ಪಿ. ರೈಲುವೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible]

ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳಿ.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... ಹೇಯರ ಆಯಿಲ್ [illegible]

ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಭಜಾಯಿಕ.

[illegible] ಶೀತಲವಾದ ಮತ್ತು [illegible]ವಾದ ಈ ತೈಲವನ್ನು ವನಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಿಂದ [illegible]ಸ್ತೇವೆ. ಇದರ ... ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಅಥವಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯ ಇವುಗಳ [illegible]ದರೂ ಅಂಶವು [illegible] ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು [illegible] ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಮಿದುಳು [illegible] ... ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ ಈ ತೈಲ[illegible]ದಿಂದ ಮನವು [illegible]ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ [illegible]ವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿಯ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ [illegible] ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ [illegible] ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ [illegible] ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

ಇದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗಾಗಿ ದೊರೆಯುವ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ [illegible], ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

[illegible] ಬಾಟ್ಲಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ [illegible]. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ— ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಫ್ಯೂಮರ್, ವಿಜಾಪುರ (ಕರ್ನಾಟಕ).

ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಸನರ ಫೊಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಜಿನ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ರಸಾಯನವಾಗಿದ್ದು, [illegible] ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನು [illegible] ಹೊಸ [illegible] ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಆನಂದಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಟಿಕ [illegible] ತುಂಬಿಸುವುದು.

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಕ್ಯಾಟನಿಕ್ ಕೊರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಗೂ, [illegible] ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ [illegible]. [illegible] ಲ್ಯುಕೋರಿಯಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ [illegible].

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಮೂತ್ರದೋಷಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಗುಣಕಾರಿ. [illegible] ಹದಿನೆರಡು [illegible] ಪಡಿಸುವುದು.

ಸಾಸಾರ್ಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ಇದು ಹೆಸರುಹೊಂದಿದೆ. [illegible] ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೋಗ, [illegible], ವಾತ, [illegible] ಅತ್ಯಂತ [illegible] ತ್ತದೆ.

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್‌ಕ್ಯುಲೋಡ್ಸ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ನವೀನ [illegible] ಗುಣವು [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುವದು.

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:—
ಶಾ ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯ್ಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಕಾಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Charnock Place,
Post Box No. 2330, CALCUTTA.

‘ರೆಝನಿಥ್’

ದ್ರಾ ಕ್ಷಾ ಸ ವ .

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ‘ಝನಿಥ್’ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ [illegible] ಉಬ್ಬಸ, ಎದೆಶೂಲೆ, [illegible] ಅರುಚಿ, [illegible], ಹುಣ್ಣುಗಳು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, [illegible] ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು.

[illegible] ಗುಣವಾಗುವದು. [illegible] ಆಹಾರವು [illegible] ರುಚಿಕರವಾಗುವದು. ಮಲಗುವ ಸಮಯ ಈ ‘ಝನಿಥ್’ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಬಂದು ಮಾರುದಿವಸ [illegible] ಉಂಟಾಗುವದು.

ದರ:—ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. [illegible]—0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. [illegible] ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
Arab Building Bombay, No. 2. ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

[illegible]

[illegible] 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 13 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible] ಉಂಗುರ.

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 0—8—0.
ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indian Stores,
5 Beadon Street,
CALCUTTA.

ಜಗತ್ತಿನ ಎಂಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಉಪಕರಣಗಳು.

“ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್”

ಇದನ್ನು ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನ ಮೃತಬಂಧುಗಳನ್ನು, ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವನಾದರೆ ಈ ‘ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸಿ’ನ ಮೂಲಕ ನಾಲ್ಕೈದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ ವರ್ತಮಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಮನುಷ್ಯನ ಆಶ್ನ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಉತ್ತರವೀಯುವುದು. ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಮಾಹಿತಿ, ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕವು ಮುಫ್ತಾಗಿ ದೊರಕುವದು. ಪೆಕಿಂಗ್ ಸಮೇತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕ್ರಯ ರೂ. 4—0—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

The American Trading Co.,
19 Goa Bagan Street,
(Dept No 12) CALCUTTA.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp

Apply to:—

Imperial Telegraph College.
Nai Sarak, Delhi.

ಪ್ರ ಕ ಟ ಣೆ.

ಬಾ ಡಿ ಗೆ ಗೆ ಸಿ ಗು ತ್ತ ದೆ.

ವಖಾರಿದಾರ (ಬಂದರದಲ್ಲಿ).

ಮಂಗಳೂರು T. S. ನಂಬ್ರ 431ರಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಕಟ್ಟೋಣ ವಖಾರ.

ಮುಂಬಾಯಿ ಸಾಹುಕಾರ ಮೂಲ್ಜಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸ್ ಸೇಟ್ರ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಎಸ್ ಪಿನ್‌ವಾಲ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯವರು ವಕ್ಕಾಗಿರುವಂಥಾ ಕಟ್ಟೋಣ.

ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೆಸರು ನಮೂದಿಸಿರುವವರ ಕೂಡೆ ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು.

ಅ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೈ, ಯಮ್ಮೆಕೆರೆ, ಮಂಗಳೂರು. ಅಥವಾ ಬಿ. ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ, ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ವಕೀಲ್, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible]

ಸರೋಜಿನೀ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಕುಂಕುಮದಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿದರು [illegible] ಧರಿಸಿದ್ದರು [illegible]. ಅವರನ್ನು [illegible] "ವಂದೇ ಮಾತರಂ" [illegible]

[illegible] ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಿಂಹ [illegible] ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು [illegible] "ವಂದೇ ಮಾತರಂ" ಧ್ವನಿಯು [illegible] ಜನರು ನರಿಮನ್ [illegible] "ಸೇನಾಪತಿ ಕೀ ಜೈ" ಎಂದು [illegible] ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವು [illegible] ಸೇನಾಪತಿಯ ಬಂಗಾರವನ್ನು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಪ್ರೇಮವು [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಕ್ಷಿಭೂತರಾಗಿ [illegible] ಅವರು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸಾರಿದರು [illegible].

ಸರದಾ ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ.

ಸರದಾ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible]. ಮೊದಲೇ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ನೇಮಕವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ [illegible] ಮಿ. ಅಬ್ದುಲ್ [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಒಬ್ಬ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಗೂ ಹುಡುಗನಿಗೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. [illegible] ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭಗವಂತನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವಿಂದು [illegible] ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು [illegible]. ಸರದಾ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ [illegible]. ಆದರೆ [illegible] ಭಗವಂತನ ಕಾನೂನು [illegible] ಸರದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸುವುದರಿಂದ [illegible] ಭಗವಂತನ ಆ ಕಾನೂನಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ [illegible] ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಈ ಮದುವೆಯು [illegible] ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ನಡೆಯಿತು [illegible]

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible] ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ದಳವು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಂದಿಗೆ [illegible] ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು [illegible]

[illegible] ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯಿತು. [illegible] ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವ [illegible] ನೀರನ್ನು [illegible] ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು [illegible]

[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳವು [illegible] ನರಿಮನರು ಬಂದು [illegible]

ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ನರಿಮೇನರು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಧರಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಖಾದಿಯವರೊ ಧರಿಸಿದರು. ಹತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಹಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತಿಲಕಗಳನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅಂದೇ ಮಾತರಿನ್ ರವರ ನಡುವೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಏರಿಸಿದರು. ಖಾದಿ ಟೋಪಿಗಳ ಸಮುದ್ರವೇ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಧ್ವಜವನ್ನು ವಂದಿಸಿದರು. ಜನರು ತಂಡಗಳಾಗಿ ನಿಂತರು. ಮೊದಲು ಬೇಂಡ್ ಜನರು ಬೇಂಡ್ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ನಡೆದರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ' 'ಗಾಂಧಿಕಿ ಜೈ' ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ನರಿಮೇನರು ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅವರು ಸಮುದ್ರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರ ಗಲಭೆಯಿಲ್ಲ.

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible]

ಗಾಡಿಗಾರರ ಮುಷ್ಕರ.

[illegible]

ಮಿ. ನರಿಮೇನರ ಬಂಧನ.

[illegible] ನರಿಮೇನರು [illegible] ಮುಂಬಾಯಿಯ [illegible]

[illegible] ಶ್ರದ್ಧೆ [illegible] ನಮಗೆ ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವೆವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು [illegible]. ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿರುವೆನು. ನೀವು ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಿರೇ? ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಉಳಿದ ಕೆಲಸವು [illegible] ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು [illegible] ಮರೆಯದಿರಿ. ಕೊನೆಯ ತನಕ ನಾವು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಿ. ಮುಂಬಾಯಿಯು ಗುಜರಾತನ್ನು [illegible] ನಿಶ್ಚಯ. ಆದುದರಿಂದ ಹೋರಾಡಿರಿ; ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ನಾವು ಆಗುವೆವು ಎಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿರಿ".

ನರಿಮೇನರು ಕೈದಾದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಜನರ ಸಂಗಡವು ಲಿಮಿಂಗ್ಟನ್ ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಧಾವಿಸಿತು. ನರಿಮೇನರನ್ನು [illegible] ಗಲಭೆಯುಂಟಾಗಬಹುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ನರಿಮೇನರನ್ನು [illegible] ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಜನರೆಲ್ಲರೂ [illegible]. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಜಬಲಪುರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಳೆದರು.

[illegible]

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ [illegible]

ಕೈ ಶ್ಯಾ ನ ರಾ ಸ ವ.

([illegible])

ಸುತ್ತ್ರವು ಕಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ [illegible] ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲ ಕ್ಷ್ಮೀ ವಿ ಲಾ ಸ ರ ಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀ ನಿ ವಾ ಸ ತೈ ಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು [illegible].
[illegible], [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, [illegible]
ಮಂಗಳೂರು [illegible]

ಒಂದೇ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ

ನವ ಯೌವನವು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುವ ಪುರುಷರು

ರಮಣ ವಿಲಾಸಿನಿ ವಟಿಕಾ

ವನ್ನು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಒಂದನ್ನು ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಯಥೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಸ್ತಂಭನವಾಗುವುದು.

16 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ಅಕಾಲ ವಾರ್ಧಿಕ್ಯವೇ?

ಇದು ನಮ್ಮ ಭೂಲೋಕ ಅಮೃತವಾದ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

ಸೇವಿಸುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು. ಯಾಕೆ ಸೇಡಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನವ ಯೌವನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. 1 ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಬಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರೋಗಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ

ಕ್ರಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ

ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ, ಬಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು ಬಾರದಂತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಚೈನಾ ಬಜಾರು ರೋಡು ಮದರಾಸು.

ಕಳೆಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅ ಮೃ ತ ಸಿಂ ಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಸಪ್ಪಗಿನ ಚರ್ಯೆ, ನಿರ್ಬಲ ಶರೀರ, ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮನಸ್ಸು [illegible] ದೇಹ, ಅಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವ, [illegible], [illegible], ಅಕಾಲವೃದ್ಧತ್ವ, ಸ್ವಪ್ನದೋಷ, ನೀರಿನಂತೆ ನೀರು, ಆಲಸ್ಯ, [illegible], ಉರಿಮೂತ್ರ, ಇಂದ್ರಿಯದ ಉರಿ, ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, [illegible], [illegible], ಎಲ್ಲ ತರದ ಮೂತ್ರರೋಗ. ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ರಸ, ರಕ್ತ, ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜಾ ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಧಾತು ವೀರ್ಯಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅಶಕ್ತತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ [illegible] ಸಂಸಾರಸುಖವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು [illegible] ಮೊದಲಾದ ಸಂತತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆಗೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ [illegible] ವರೆಗೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. [illegible] ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧-೪-೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೪, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧೧, ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ [illegible] ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪೆಟ್ಟಿಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅ ಮೃ ತ ಸಿಂ ಧು ಡಿ ಪೋ,
5c Divison, [illegible], ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

[illegible]

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಮುಂಡರ್ಗಿ [illegible].

ಇದು ಅರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ರಸಾಯನ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ೧೬ ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದ ಪತ್ರಗಳು, ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, ಪೋಸ್ಟ ಪಾವತಿಗಳು, ಬಾರಸಿ ಬುಕ್ಕುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅತ್ಯಂತ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದು ಇರುವ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, ಬಾತಂತಿರೋಗ, ಹಡದ ನಂಜು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅತಿಸಾರ, ಕಾಲರಾ (ಮಾರಿಬೇನೆ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಮೂಲರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಸಾರಪುಣ್ಣು, ಶಸ್ತ್ರಗಾಯ, [illegible], [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳು, ಕಿವಿಸೋರು, ಕಣ್ಣು ನೋವಿಗೆ [illegible], [illegible], ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ, [illegible] ಸರ್ವ ರೋಗಗಳು, ಬಾಲಗ್ರಹ, ಅಜೀರ್ಣ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗೋದು, [illegible], ಮೈ ತುರಿಕೆರೋಗ, ಮುಂತಾದ [illegible] ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವವು.

[illegible] ಬಾಟಲಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ. [illegible] ಬಾಟಲಿ [illegible]. [illegible] ಬಾಟಲಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible]. [illegible] ಬಾಟಲಿ [illegible]. [illegible] ಬಾಟಲಿಗಳು [illegible]. [illegible] ಬಾಟಲಿ [illegible] ಬಾಟಲಿ [illegible]. ಈ ಔಷಧವು [illegible] ಅದರ [illegible]. ಈ ಅರ್ಕಶಫಾ [illegible] ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
[illegible] ಅರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ
ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ)

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫೈನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸಿಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3½ರ ಸರಳ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರೀಕೇಶ್ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುಡ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧ

[illegible] ೧೨ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟರು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಹೊರಟಾಗ ಅಹಮದಾಬಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಕಲೆತು 'ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೀ ಜೈ' ಎಂದು ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

ಸಬರಮತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಐದು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಚಂದೋಲಾ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಅವರು ಎಂಟೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಭೆಯಿಂದರೆ [illegible], ಅಹಮದಾಬಾದದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಸಭೆಯು ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಊರಿನ ಧುರೀಣನು ಬಂದು, ಅದುವರೆಗೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಿದ್ದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜರುಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಬಂದದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಂದೇಯಾಗಿವೆಯೆಂದೂ ವಿವರಿಸಿದನು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಪಟೇಲನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದುದು ತನಗೆ ಸಂತೋಷದಾಯಕವೆಂದೂ, ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಐಕ್ಯವುಂಟಾದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವೆಂದೂ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಕೃಷಿಕರು, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ದಿಟವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಾರ್ತೆಯು ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ರಾತ್ರಿ ಅವರು ವಾಂಜ ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಲುಪಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಮುಂದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದೇ ನನಸಿ ಕಾವೇ ಅಹಿಂಸೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದುಚಿತವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಹಳ್ಳಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಅನೇಕ ಮಂದಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ತಾನು ನಿಂತ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಪರಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ತರಿಸಿದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ವಾಂಜದಿಂದ ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೊರಟು ದಾಮನ್ ಗಾಂವಕ್ಕೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಪಡೇಕಾ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ಅವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಈ ಸತ್ಕಾರ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಆಗಮನದಂದಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸ್ವಾಗತ-ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ತಂಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಾಮನ್‌ಗಾಂವವು ಬರೋಡಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೀ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲಗ.

ದಾಮನ್‌ಗಾಂವದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಬಹುಜನರು ನೆರೆದು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸರಿಕರೆಯ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಭೆಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧುರೀಣರೊಬ್ಬನು ನಿಂತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಐಕ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಿಸಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅಧೈರ್ಯಪಡದೆ ಮುಂದರಿದು ಬಂದು ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದನು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು, ದಾಮನ್‌ಗಾಂವದ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರೆಂದೂ, ಅದುಕಾರಣ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಷಯದ ಸೂತ್ರಗಳು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಉರ್ದುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಅರುವತ್ತು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹೊರಡುವರೆಂದು ಧುರೀಣರು ವಾಗ್ದಾನ ಕೊಟ್ಟರು.

ಹಯಣದ ಸಮಯ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಭಾರ ಎರಡು ಪೌಂಡು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಧಾಮನದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಂದಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮಧ್ಯ ಕೂಡಿಯುದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ದಾನಾಂಶ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಘಂಟೆಗೆ ದಾಮನ್‌ಗಾಂವದಿಂದ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ ಎಂಟೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ನವಸಾರಿಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಬಂದು ದಾರಿಗದ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಂತಿದ್ದರು. ದಾರಿಯ ಸಮಯ ಹಿಂದೆ ಕೂಡಿದ್ದ ಹಾರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರು ಕಾದಿದ್ದರು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಹಾರ್ದಿಕ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಯ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆಯೆಂದು ಇತ್ತ ಕಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಟಪ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ನವಸಾರಿಯಲ್ಲಂತೂ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗಳು ಕವಿದಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರವನ್ನು ತಡೆದರೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಜನಸಂದಣಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪೋಲೀಸರು ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಶೃಂಗಾರಕ್ಕಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಿತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನವಸಾರಿಯಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಶೃಂಗರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೈಲು ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ದುಧೀಕೆರೆಯ ದಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಎತ್ತರವಾದ ಒಂದು ಪೀಠವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ಅವರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದರು.

ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡದ ಪ್ರಕೃತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಪಾರಸಿಗಳು ಮದ್ಯವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. "ಇಲ್ಲವೇ ನಾನು ಸತ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆದು ಹಿಂದಿರುಗುವೆನು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತದೇಹವು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುವುದು" ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಶಪಥವು ಮಾತಾಗಿದ್ದಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು.

ನವಸಾರಿಯಿಂದ ಹೊರಟ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ವಿಜಾಲಪುರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ವಿಜಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಠಿಣವಾದ ಬಿಸಿಲನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ದಂಡಿಯು ಪವಿತ್ರ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಖಾದಿ ಧರಿಸದವರು ಅಲ್ಲಿ ಬರಲಾಗದೆಂದೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಬೇಕಾಗುವದೆಂದೂ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರು.

ನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖಿನ ರಾತ್ರಿ ಅವರು ಕರಾಡಿ ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಹಳ್ಳಿಯವರ ಸತ್ಕಾರದ ತಯಾರಿಯು ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಆನಂದಗೊಳಿಸಿತು. ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರ ಆದೇಶದಂತೆ ತಾನು ಬಿಲ್ಲಂಪುರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕರಾಡಿಯ ನಿಂಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಅವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುವ ಬಗೆ ತನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗದೆಂದೂ, ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ನುಡಿದರು.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ದಂಡಿಗೆ ತಲುಪಿದರು. ದಂಡಿಯು ಸುಂದರವಾದ ಹಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಬರುವಾಗ ಏಳರ ಘಂಟೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರೂ ಅವರ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಸ್ನಾನವು ಯಾತ್ರೆಯ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದೇ ಖಾದಿ ಧರಿಸಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಹಳ್ಳಿಜನರು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಧನವಂತನ ಸೇವವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಮುಂದರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅವರು [illegible] ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾದಿಯು ಅಷ್ಟು ತಿರುವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಘರ್ಷಣೆಗಳ ಏರಿಳಿತ ನೋಡಿದರು; ಆದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೂ ಅವರು ಧೈರ್ಯಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಕುದುರೆಯು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯಲಾರದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಯಿತು.

ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಹೊರಟು ೨೪ ದಿನವಾಗಿದ್ದವು. ಅವರು ೨೪೧ ಮೈಲು ನಡೆದಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಘಂಟೆಗೆ ಅವರು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಅದು ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಪ್ರಯಾಣದ ಕಡೆಯ ದಿನವಾಗಿದ್ದಿತು.

ದಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸತ್ಕಾರವು ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಮೊದಲು ಆ ಸ್ಥಳದ ಹರಿಜನರು ಹಿರಿಯ ಹೆಂಗಸರು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೂತಿನ ಹಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಸವರಿದರು. ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅವರ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಸುಮಂಗಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುಂಕುಮ ಕೊಡುವದು ಶುಭಸೂಚನೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸರೋಜಿನಿ [illegible] ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ತಾನು ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೋದರು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ದರ್ಶನಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಹುಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಬಂಗಲೆಯು ಮುಸಲ್ಮಾನರದು. ಮುಸಲ್ಮಾನರೇ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಬಂಗಲೆಯಿಂದಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಹೂಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ನೆನಸಿದ್ದರು.

ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನವಾದ ಕಳೆದ ೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲತೆಯುಳ್ಳಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಯೋಜಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಉಪ್ಪು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಅರಿದು. ಆ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಳಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ತಿಳಿದುಬರುವವು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಧುರೀಣತ್ವದಲ್ಲಿ ದಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ದೇವಾಪುರ, ದಾದರ್‌ಚೌಪಾಟಿ, ವಿರಮಗಾಮ, ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಸುರತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಬಿಹಾರ, ಪಶ್ಚಿಮ ಸೀಮೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಿತ ವಿಧಾನ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗವು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತಾದರೂ, ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿದ್ದರು. ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೆಚ್ಚು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಮಗನಾದ ರಾಮದಾಸರು ಬಂಧಿತರಾದರು. [illegible] ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಅವರ [illegible] ದರು. [illegible] ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ [illegible] ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖರು [illegible] ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದ್ದರೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು. [illegible] ಮತ್ತು ಇತರರು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ಅವರ [illegible] ಕೊಡದೆ ವಿರೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. [illegible] ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರ [illegible] ಗಳನ್ನು ಕೈಯೂರಿದರು.

ಪೋಲೀಸರು ತಯಾರಿಸಿದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕಿತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದನ್ನು [illegible] ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರ ಈ ಕಠಿಣ ವರ್ತನೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು, ಕಡಿದ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

[illegible] ತಾನು ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದರಿಂದ [illegible] ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು [illegible] ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು [illegible], ಸರಕಾರ [illegible], ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಗುಜರಾಥದ ಚಳವಳಿ

ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ

ತಾನು ಮಾಡುವ ಉಪ್ಪಿನಕರದ ಕಾಯಿದೆಭಂಗಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ಮಹಾಮುಹೂರ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಮಹಾಮುಹೂರ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಆರೂವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರು ನಿಗದಿಯಾದರು. ಅವರು ಆರಿಸಿದ ಸ್ಥಳವು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವೂ ಪವಿತ್ರವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆದಿಸ್ನಾನದ ಉಪ್ಪಿನ ರಾಶಿ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಹಾದಿಯಿಂದಲೇ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಜನರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿದ್ದರು. ಜನತೆಯು ಶಾಂತತೆಯಿಂದಿದ್ದಿತು.

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ

ನೋಡಿದರೆ ಬಿಡದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಿಗಳು

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ.

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

ಕಾರಖಾನೆ-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ., ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Sayani Road. P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 — ತಂತಿ: "ಕೇಸರಿ" — ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು— ಷಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Exide
THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.
MANGALORE

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ಮಾಲು! — ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ತಯಾರಿಯ, ವಾಚುಗಳೂ, ಕ್ಲೋಕುಗಳೂ, ಟೈಮ್ ಪೀಸುಗಳೂ, ಎಲಿಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸು, ಗ್ರಾಮೋಫೋನು, ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು. ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible] ಸ್ಟೇಷನ್ ಎದುರಿಗೆ [illegible] ಮತ್ತು, ಮಣಿ [illegible] ಬೆನ್, ಮಿಠು ಬೆನ್, ಮತ್ತು ಡಾ॥ ಸುಮಂತ ಮೆಹ್ತಾ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿಗಿದ್ದರು. ಕೆಲನಿಮಿಷಗಳ ತರುವಾಯ [illegible]. ಆರುವರೆ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದೊ ಡನೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದರು, ತರುವಾಯ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ಹಿಡಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಕಿದ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇತರರಾರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರವೇಶಿಸುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆಯು ಭಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು' ಎಂಬುದನ್ನು ನೆರೆದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯುವಷ್ಟು ಸಮಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಘಟನೆಯು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದೊಳಗೆ ನಡೆದುಹೋಯಿತು. ಆರುವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಆ ಘಟನೆಯು ನಡೆದು, ಆರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತನ್ನ ಬಂಗಲೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ತಾನು ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸುದುದರ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಯೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಭಗವಂತನೊಡನೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಆವಾಬ್ದಾರಿಯು ಅಮಿತ, ಆದುಕಾರಣ ಅವರು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅತ್ಯಗತ್ಯವಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಲೇ ಬಾರದೆಂದು ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

ಈ ಘಟನೆಯ ತರುವಾಯ ಅವರು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಹದಿನೆಂಟು ಗಂಟೆಗಳ ವರೆಗೆ ತನ್ನನ್ನಾರೂ ತೊಂದರೆಗೊಳಿಸಲಾಗದೆಂದೂ, ಆದುವರೆಗೆ ತಾನು ಮೌನವಾಗಿರುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಅವರು ಬಂದವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಭಂಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮುದ್ರಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನವಸಾರಿ, ಮುಂಬಾಯಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಉತ್ಸಾಹ ದೃಶ್ಯ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳದಲ್ಲಿ ೮೮ ಮಂದಿಗಳಿದ್ದರು. ಗುಜರಾಥ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಕಡೆಯಿಂದ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟುಮಂದಿಗಳೂ ಆರುಗಂಟೆಗೆ ಮೊದಲೇ ಸಮುದ್ರಸ್ನಾನವನ್ನು ತೀರಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವಾಗ 'ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕಿ ಜೈ' ಎಂಬ ಜಯಘೋಷವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮಿಸ್ ಅಬ್ಬಾಸ ತ್ಯಾಬಜಿಯವರ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಒಂದುಹಿಡಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹೆಕ್ಕುವಾಗ ಶ್ರೀ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ಅವರನ್ನು "ಕಾನೂನು ಭಂಗಕಾರಿ" ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರಾರೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾಷಣ.

ಉಪ್ಪು ತೆಗೆದೊಡನೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. "ಉಪ್ಪಿನಕರದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವೀಗ ನಡೆಯಿತು. ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಡುವಿಕೆಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ವಾಗಿ, ಅದನು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ, ಸೆನಸಿದಲ್ಲಿ, ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ಈಗ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಾರರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಶುದ್ಧ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹೇಗೆ ತಯಾರಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುತಯಾರಿಸಿ, ಕಾವ್ವ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಡಲು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವೆವೆಂಬುದನ್ನು ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ನಾನು ಆಶಿಸುವೆನು. ಬೇರೆ ಮಾತಿನಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅದರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಅರುಹಿ ಕಾಯಿದೆಯು ತೊಲಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ಕಾನೂನು ಭಂಗದ ಹಾದಿಯು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿದೆ. ಜನರೀಗ ತಾವೇ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ತಯಾರಾದ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಮಗೂ ತಮ್ಮ ದನಕರುಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದರೆ ಮಾರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾರು ವವರು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಭಂಗಿಸುವರೆಂದೂ, ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದೂ, ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಉಪ್ಪಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾಟಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವರೆಂಬುದೂ ವಿಶದವಾಗಿದೆ.

ಉಪ್ಪಿನಕರದ ವಿರೋಧವಾದ ಈ ಯುದ್ಧವು ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೩ನೇ ತಾರೀಕಿನ ವರೆಗೆ, ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸೇರದವರು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಪ್ರಬಲ ಚಳವಳವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಖಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತಲೂ, ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವು ಹೆಂಗಸರಿಂದ ಲಭಿಸಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ, ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ನಾನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವೆನು. ಹೆಂಗಸರು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಧೋರಣೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುವರು, ಅವರು ಅಬಲೆಗಳೆಂಬುವರಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದ ಧೈರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಯಜ್ಞದ ಸ್ವಭಾವವು ಗಂಡಸರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಪ್ರಮಾಣದಿಂದಿರುತ್ತದೆ.' ಎಂದು ಅವರು ಸ್ಫೂರ್ತಿಪರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರದ ಸಮಯ ತಾನು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ.

ಅದೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನ ಸಮೂಹದ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹೆಂಗಸರು ಹಲವು ಮಂದಿಗಳಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಜೀವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಂಡಿಯು ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಳೆದಿತ್ತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪ್ಪು ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು, ಇದರಿಂದಲಂತೂ ಜನರು, ಅತ್ಯಂತ ಹುರುಪನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. 'ಇಂದಿಗಾದರೂ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆಯುವರಾದರೆ ನಾನು ಧ್ವಸ್ತಗೆಯ್ಯುವ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವೆನು.' ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಆತ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಮಣ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೋಲೀಸರು ಸೆಳೆದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಾನೇ ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಗುಜರಾಥದ ಜನರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನುಡಿಯುವರು, [illegible] [illegible] ಗುಜರಾಥವು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾರದ ಪ್ರಥಮ ದಿನವು [illegible] ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಅವರು ಗುಜರಾಥದ, [illegible] ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿದರು. [illegible] ಗುಜರಾಥದ [illegible] ಕೆಲಸಗಾರರೇನುಮಾಡುವರು? ಅವರು ಆಮಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುವೆನು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ವಕೀಲರಿಗೂ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಇದೇ ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.'

ಆತದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ತಯ್ಯಾರಿ.

ದಂಡಿಯ ಸಮೀಪದ ಆತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುರತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ನಾಯಕನ ಕಡೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದಯೆಯನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಪ್ಪಿನ ರಾಶಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಪೋಲೀಸರು ಆವರಣದಂತೆ ನಿಂತರು; ಪೋಲೀಸರು ರಾಶಿಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ತಾನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಧುರೀಣನನ್ನು, ಕೆಲಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು, ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪುನಃ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರು. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನೆರೆದಿದ್ದರು.

೮ನೇ ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಆತದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ನಾಯಕರಾಗಿ ನಡೆದರು, ಪೋಲೀಸರಾರೂ ಸಮೀಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಒಪ್ಪಿರುವರು. ಬೊರ್ಸಾದದಲ್ಲಿ ದರಬಾರ ಗೋಪಾಲದಾಸ ದೇಸಾಯಿಯವರಿಗೆ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ರಾಸದ ಧುರೀಣರಾದ ಶ್ರೀ। ಅಶೋಧ್ಯಾಯವರಿಗೂ ಇದೇ ತರದ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಿ। ನರಿಮೇನರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ವಿಲ್ಲೆಪಾರ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಆನಂದರವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಮಂದಿ ಧುರೀಣರು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಆತದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

ಆತದಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು ೮ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾಯಿದೆಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಪೋಲೀಸರವರಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗದೆಂದೂ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಧೋರಣವನ್ನೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗಾಗಿ [illegible], ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು [illegible] ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರಾರೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುರತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು [illegible] ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಗರ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು [illegible].

[illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಆತಕ್ಕೆ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು, 'ನೀವು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸಿ [illegible]' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, '[illegible]' ಎಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible]. [illegible] ಪೋಲೀಸರಾರೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

[illegible] ತಾರೀಕಿನ ದಿನ [illegible] ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ಗುಡಿಸಿದರು.

ಭೀಮಾವ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಮದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಲು ಅವರ ಸಹೋದರ ಮಣಿಲಾಲ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ನದೀ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರಿದರು.

ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಧುರೀಣರಾದ ಡಾ। ಚಂದೂಲಾಲರವರು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ೩೧ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ, ೧೦ ಮಂದಿ ನೌಕರರೂ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವರು.

MISSING
18 APRIL - 1930

MISSING
18 APRIL - 1930

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ದೇವಾ । ನ [illegible] ॥ [illegible] ॥ ೧ ॥
[illegible] ॥
[illegible] ॥ ೧ ॥

[illegible] ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೦. (25 – 4 – '30.) ಸಂಚಿಕೆ ೧೭

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:– ಉಡುಪಿ.

Branches: –COONDAPOOR & Mangalore ಶಾಖೆ:– ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000 Subscribed & Called up Rs. 2,25,000

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. [illegible] 2,25,000

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on [illegible] March 1930

CAPITAL AND LIABILITIES.

1	Paid up Capital	Rs. 2,24,930–0–0
2	Reserve and other funds	„ 1,68,400–0–0
3	Deposits	„ 18,37,33[illegible]
4	Bills for collection as per contra	1,15[illegible]
5	Overdrafts with Bankers and Imp. Bank of India Loan a/c	„ 2,83,292–12–[illegible]
6	Sundries	„ [illegible]2,53[illegible]
	Total	25,65,643–0–0

PROPERTY AND ASSETS

1	Premises, Building, Furniture etc	Rs. [illegible]
2	Investment on G. P. Notes	[illegible],284–5–0
3	Investment on Approved Securities	[illegible]
4	Bills for collection	[illegible]
5	Sundries	[illegible]
6	Cash in hand & with bankers	23,[illegible]
	Total	25,65,643–0–0

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. [illegible]–'30.

N. ANANDA RAO *Secretary & Manager*

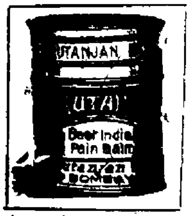

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible] ಅಮೃತಾಂಜನ [illegible] ರ. ಉರೆ.

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು:– [illegible] ಉರೆ.

ದಂತಮಂಜನ:– [illegible] ಉರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ.

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ [illegible]

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪನಿ.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

[illegible]	[illegible]	1–8–0
[illegible]	[illegible]	0–12–0
[illegible]	[illegible]	2–[illegible]–0
4	[illegible]	2–0–0
[illegible]	[illegible]	3–[illegible]–0
[illegible]	[illegible]	[illegible]–12–0
[illegible]	[illegible]	[illegible]–0–0
[illegible]	[illegible]	1–12–0
[illegible]	[illegible]	1–8–0
[illegible]	[illegible]	1–4–0
[illegible]	[illegible]	[illegible]–12–0
12.	[illegible]	1–12–0
13.	[illegible]	0–12–0
14.	[illegible]	1–8–0
15.	[illegible]	2–8–0
16.	[illegible]	3–0–0
17.	[illegible]	1–0–0

[illegible]

[illegible] ಗಂಭೀರವಾಗಿ [illegible] ಶ್ರೀ. ಕೋಟಿ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಕಾರಂತರ [illegible] ಕಳೆದವರಲ್ಲಿ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು [illegible] ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, [illegible] ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ [illegible] ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ, ಇವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪ[illegible] ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು, ಇಂದು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಎಲ್ಲಿ ಇವರು ಮರೆಯಾಗಿರುವರೆಂದು ಕುಂದಾಪುರದ ಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಅಂತಹ [illegible] ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಜನರನ್ನಾದರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಾರದೇ?

ಕುಂದಾಪುರ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲೊಬ್ಬ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಸಮಾಜದ ೨೦ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಸಮಾಜದ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವು ಕಳೆದ ಸೌರ ಯುಗಾದಿ ದಿವಸ ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಂದು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ [illegible] ಸಮಾ[illegible] ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ [illegible] ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible]ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಸಭೆಯು ಸೇರಿತು. ಪ್ರಥಮತಃ ವೈದಿಕ ಮಂತ್ರಘೋಷದಿಂದ ಈಶ್ವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಭಜನೆಗಳಾದ ತರುವಾಯ ಶ್ರೀಯುತ ಮೋಹನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯರು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಫಿಶರೀಸ್ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಕುಂದಲಾಯರು ಶಾಲಾ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ, ಯೋಗ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸಮಾಜದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದರು. ನಂತರ ವೀಳ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾನ [illegible] ಹಂಚುವಿಕೆಯಾಯಿತು.

ತರುವಾಯ ಸಮಾಜ ಮಂದಿರ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ನಿಧಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಬಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ದಾನಗಳನ್ನು ಆವಶ್ಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ತರುವಾಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನೇಕ [illegible] ವಿಧ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ನಂತರ 'ಮೊಗವೀರ ಸತ್ಯಾಯೋತ್ತೇಜಕ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿ'ಯವರು, ಮೊಗವೀರರ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಅರ್ವಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ಮೊಗವೀರ ಅಭ್ಯುದಯ'ವೆಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಬೋಧಪ್ರದವೂ, ಮನೋರಂಜಕವೂ ಆದ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ಗೆಯ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ [illegible] [illegible] ಸವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ [illegible] ಮಾಡಿದರು.

ಕಟಪಾಡಿ ಮಂಜುನಾಥ ನಾಯ್ಕರು [illegible] ದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀಯುತರು ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ಹೋದ ತಾ. ೨೧-೪-೩೦ನೇ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಮೋಟಾರು ಹತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವ[illegible] ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಈ ಸುದ್ದಿಯು [illegible] ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ [illegible] ಕಟಪಾಡಿ ಪೇಟೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಸರ್ವತ್ರ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ್ರಮಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎದುರು [illegible] ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಜರಗಿತು. ಜನರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದರು. ಸಭೆಗಾಗಿ ಆಮಂತ್ರಿತರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಆರ್, ಎಸ್. ಶೆಣೈಯವರ (ಉಡುಪಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಶಿಬಿರದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು) [illegible] [illegible] ಸಭೆಯ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಅಭಿವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಭೆಯು [illegible].

ಹೊಸ

ಮಣ್ಣು ಹಿಡಿಯದ ಉಕ್ಕು.
ವಿಶಾಲವಾದ ಬೋಡಿಗಳು.
ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮಡ್‌ಗಾರ್ಡುಗಳು
ಕಂತವಾದ ರೇಡಿಯೇಟರು.
ಸಣ್ಣದಾದ ಚಕ್ರಗಳು.
ದೊಡ್ಡ ಟಾಯರುಗಳು.
ಸ್ಟೀಲ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಗುಗಳು.

ಲೀಪಿಗಳ
ಫೋರ್ಡ್
ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು
ಈಗ ನೋಡಬಹುದು.

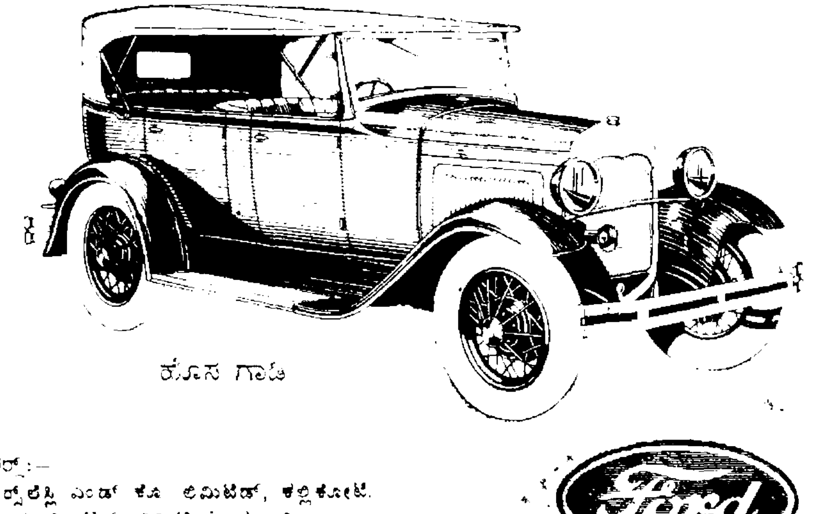

ಹೊಸ ಗಾಡಿ

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್:—
ಪಿಯರ್ಸ್‌ಲೆಸ್ಲಿ ಎಂಡ್ ಕೊ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ.
ನೇಶನಲ್ ಮೋಟರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ,
ಮತ್ತು
ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.

Ford

ಫೋರ್ಡ್ ಮೋಟರ ಕಂಪನಿ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

IN. 30/6.

[illegible]

ಶೌಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು

[illegible] — [illegible] ಪುಡಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. [illegible] ಈ ತೈಲವು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಂದ [illegible] ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible], ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ಔನ್ಸಿನ [illegible] ರೂಪಾಯಿ 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] — ಚ್ಯವನನೆಂಬ ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible]. ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು [illegible] ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕನ್ನಡಿಮಿತ್ರರೇ!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರಸವೌಷಧಿ

[illegible] ನವಜೀವನಕ್ಕೆ ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂಬೀ [illegible] ಗುಣಗಳು ಆರಿಸ್ಕೃರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ [illegible] ತೆಗೆದು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಆರೋಗ್ಯಗೊಳಿಸುವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಧರ್ಮಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ಎ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

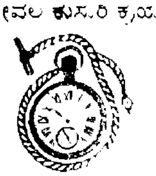

[illegible] (ರೋಲ್ಡ್ ಗೋಲ್ಡ್ [illegible]) ಕ್ರಯ ರೂ. 1—14—[illegible] [illegible] ವರ್ಷದ ಬಾಳಿಕೆ [illegible] ಯೊಂದಿಗೆ ರೂ. 3—[illegible] [illegible] ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 6—9—0. ([illegible])

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕ.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ.

R. C. MUKERJEE,

12/2 Hari Paul Lane,

CALCUTTA.

The Canara Bank Limited, Mangalore.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. — 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

BRANCHES **-Karkal, Kasargod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.**

ಬ್ರಾಂ:—ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000 0—0	ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000 0—0
Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732—9—7	ರಿಸರ್ವ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ರೂ. 431,732—9—7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462—2—0	ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ರೂ. 792,462—2—0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branches [illegible] for 2 Years [illegible] Year	[illegible]
Season deposits of Rs. 1000/- & above terminable by the end of June are received at [illegible] p. a.	[illegible]

[illegible] Deposits received and interest allowed [illegible] and [illegible] multiples of Rs. [illegible] from 1st January [illegible] June and [illegible] from 1st July [illegible] December. No interest will be allowed [illegible] less than Rs. [illegible] a period of [illegible] months ending either [illegible] June [illegible] December [illegible] year.

Except [illegible] special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. [illegible] in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and [illegible] exceeding Rs. [illegible] in the case of the remaining Branches.

[illegible] deposits requiring [illegible] weeks [illegible] withdrawal [illegible] at any time after [illegible] month from the date of deposit [illegible] per annum. Interest on such deposits [illegible] notice.

For further particulars [illegible]

Canara Bank Ltd,
Mangalore, [illegible]—1930.

K. Venkat Rao,
Secretary.

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office Udipi *Established [illegible]*	Agency Office Cochin

Authorised Capital Rs. 2,00,000 — Paid up Capital Rs. 1,75,000-

Issued Capital Rs. 1,75,000- — Reserve and other Funds Rs. [illegible]500

Season Deposits *for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6[illegible] p. a. till end of June.*

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
[illegible]

P. Laxman Nayak,
Secretary.

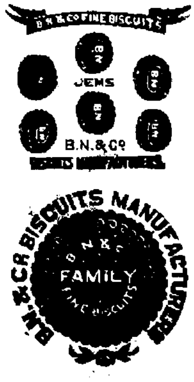

ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೋ.

[illegible]

ತಂತಿಯ ವಿಳಾಸ — "ನ್ಯೂ ಬಿಸ್ಕಿಟ್"

[illegible]

[illegible] ಬಂದು [illegible] ಸನಾತನಿಯು [illegible] ನಡೆಯುವನು. [illegible] ಲೋಕೇಶನ ಸಂಭಾಷಣೆ ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದು.

ಸನಾತನಿ—ಪರಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮಾ! (ಎಂದು [illegible]ಗುವನು.)

ಲೋಕೇಶ—ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ಪಾಪಿ!

ಸನಾತನಿ—(ಬೆಚ್ಚಿ), ಕ್ಷಮಿಸು, ಪರಮಾತ್ಮಾ! ಭೂಲೋಕದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶುದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, ನಿನ್ನ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠಮಾಡಿ, ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಬಲ ಆಧಾರಸ್ತಂಭನಾಗಿ ಅರುವತ್ತು ವರ್ಷ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಈಗ ಕಾಣ ಬಂದೆ. ನಾನು ಪಾಪಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರಂಗತನಾಗಿ ಸಕಲ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕ ಪಾಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಠದ ಗುರುಗಳು ನನಗೆ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಲಭಿಸುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾರ್ಗದತ್ತ ಹೋಗಬಿಡಬೇಕು.

ಲೋಕೇಶ—ನನಗಾಗಿ ನೀನು ಏನು ಮಾಡಿರುವೆ?

ಸನಾತನಿ—ನಮ್ಮ ಊರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಪೂಜೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ; ಅದರಲ್ಲಿಯ ನಿನ್ನ ರಜತಪೀಠವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ಸುವರ್ಣಪೀಠವನ್ನಿಡಿಸಿದೆ; ನೀನು ಒರೇ ಪಾಷಾಣ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣ ಕವಚವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದೆ; ನಿನ್ನ ಯಶಸ್ಸು ಮೆರೆಯುವಂತೆ ದೊಡ್ಡ ಗೋಪುರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದೆ; ನಿನಗೆ ಮಾನ್ಯತೆಯು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಭಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದೆ.

ಲೋಕೇಶ—ನಿಲ್ಲು; (ತನ್ನ ಮೈಯೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ) ಇದೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೋ? ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆ ಕವಚವಿಲ್ಲ; ನನ್ನ ಪೀಠಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಭಂಗಾರವಿಲ್ಲ; ನೋಡು (ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು) ಈ ಮಾರ್ಗದ ನಡುಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂರುವಾಗ ನಿನ್ನ ಆ ಒಂದೂ ಭಂಗಾರವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ?

ಸನಾತನಿ—ಭಗವಾನ್! ಅದು ಇಲ್ಲ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ನನ್ನ ಊರಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ನೋಡು.

ಲೋಕೇಶ—ನಾನು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲ. ನನಗೆ ನೀನು ಕೊಟ್ಟದ್ದೇನು? ನನಗಾಗಿ ನೀನು ಸೇವೆಮಾಡಿದ್ದೇನು?

ಸನಾತನಿ—ಲೋಕೇಶ! ಶಾಸ್ತ್ರವು ಏನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದೆಯೊ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಮಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸುವಾಗ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೊಬ್ಬನು ನಿನ್ನನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವಾಗ ಬಿದ್ದು ಕಾಲುಗಂಟು ಮುರಿದು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆನು. ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿದ್ದೆನು. ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದುದನ್ನು ಕಂಡು, ಶೂದ್ರನೊಬ್ಬನು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಕೈಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕನ್ನೆಗೆ ಏಟು ಕೊಟ್ಟು, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಸಹಸ್ರಕಲಶದ ಯಜ್ಞವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಲೋಕೇಶ—ಹುಚ್ಚ! ನನಗೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನೀನು ತರಬೇಕೆ? ನನಗೆ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಬೇಕೇ? ಪಾಮರ! ನೀನು ಈ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಲಿನತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವೆ, ತಿಳಿದಿರುವೆಯೇ?

ಸನಾತನಿ—ಸ್ವಾಮಿನ್! ನನಗೆ ತಾವು ಭಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಿರಿ; ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನೇ ನಾನು ಅನುಸರಿಸಿರುವೆನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ

[illegible] ಎಂದು [illegible] ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದು ಕಾಣುವುದೇ? ನನಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಲುಕಿಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ನಾನು ಉಳಿಯಲಾರೆನೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ? ನನ್ನನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠಕವಾದ ಕ್ಷುದ್ರವಾದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡಬಹುದೆಂದು ತೋರುವುದೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅನಾದಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವಾರ್ಥಮಯ ಮಾನವನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದುವು.

ಸನಾತನಿ—ತಮ್ಮ ಅಂಶಸಂಭೂತ ಮಠಸ್ವಾಮಿಗಳವರೇ ಹೇಳುವಾಗ?

ಲೋಕೇಶ—ಮಠ! ಗುರು! ಅಂಧತೆ! ತಮಸ್ಸು! ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಮತದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಪಡೆದು, ಮತದ ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತರಾಗಿದ್ದು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಂದ ದುಡ್ಡಿನ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ವ್ಯಭಿಚಾರ, ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಸವೆಯಿಸುವ ಆ ಪರಿತ್ಯಕ್ತ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಮಾತನ್ನೆತ್ತದಿರು. ನನ್ನ ಸಾವಿರಾರು ಪುತ್ರರಿಗೆ ನರಕದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದವರು ಅವರೇ!

ಸನಾತನಿ—ಶ್ರಫ! ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಲೋಕೇಶ—ಇರಲಿ. ನೀನು ನನಗಾಗಿ ನನ್ನ ಜನತೆಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದೆ.

ಸನಾತನಿ—ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ವನಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತ್ರೈಲೋಕ ಮಂಗಳಕಾರಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು [illegible] ಒಂದು ರೀತಿಯನ್ನೂ, ಬಡವರಿಗೆ [illegible] ಒಂದು ರೀತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪರಿಚಿತ [illegible] ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಊರಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂದಾಗ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಯಜ್ಞಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಲೋಕೇಶ—ಆ ಬಡಗಾಲದ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ [illegible] ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಪರಮಾನ್ನದ ಊಟವನ್ನಿಕ್ಕಿದ [illegible] [illegible] ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಾಯಿರಾದ [illegible] ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ?

ಸನಾತನಿ—ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ದೇವ!

ಲೋಕೇಶ—[illegible] ಅನ್ನವನ್ನಿಕ್ಕಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೇ?

ಸನಾತನಿ—[illegible], ಅಹ!

ಲೋಕೇಶ—ಹಾಗಾದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ನಹಾಕಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ!

ಸನಾತನಿ—ಶಾಸ್ತ್ರ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ದೇವ!

ಲೋಕೇಶ—ನನ್ನ ಯಶಸ್ಸು, ಸೌಂದರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದೆ [illegible] ಹೇಳಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒಳಿತನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳಲ್ಲೇನು ಮಾಡಿರುವೆ?

ಸನಾತನಿ—ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಾನೆಂದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಗಳು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ವಿವಾಹಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಕ್ರಮಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಠಿಣ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಬಿಗಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಆರೋಪವಿದ್ದ ಕೆಲ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಲೋಕೇಶ—ಪುರುಷರ ವ್ಯಭಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿರುವೆ?

ಸನಾತನಿ—ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರವರು ಸಂಪಾದಿಸುವ ರೋಗಗಳೇ ಅವರನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುವುವು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

[illegible] [illegible] ಗೊತ್ತು ವ್ಯಭಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದ [illegible] ನಲ್ಲಿ ಆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಭವೇತ್ ಕನ್ಯಾ [illegible] ಪಾಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. [illegible] ಪ್ರಾಯದವರು ಯಾರೂ ಅವಿವಾಹಿತ ಹುಡುಗಿಯರಿಲ್ಲದೆ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಲೋಕೇಶ—ಅದೇನೆ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಿ, ಮಗೂ ಕೂಡಾ ಪ್ರಸವದ ಕೂಡಲೆ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಇತ್ತ ಹೊರಟುಬಂದುದು?

ಸನಾತನಿ—ಪುಣ್ಯವತಿ, ಅವಳು, ಶಾಸ್ತ್ರವು ಅವಳು ಸುಮಂಗಲೆಯಾಗಿ ಹೋದುದಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಗತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ದೇವ.

ಲೋಕೇಶ—ಮತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮೂರು ಪ್ರಸವಗಳಾಗಿ, ಅಜೀವ ವೇದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನರಳುವವಳೊಬ್ಬಳು ನಿಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದೂ ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲ್ಲೇ.

ಸನಾತನಿ—ಅವಳು ವೀರ ಸತಿ, ಸಂಸಾರದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮ ಬಲಿಕೊಟ್ಟವಳವಳು. ಅವಳಿಂದ ಅವಳ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿಗಳಿಗೂ ಪುಣ್ಯಸಂಗ್ರಹವಾಯಿತು.

ಲೋಕೇಶ—ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಗಂಡನ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಮರಣದ ನಂತರ [illegible] ಬೇಯುತ್ತಿರುವಳು?

ಸನಾತನಿ—ಅದು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯ ಕರ್ಮದ ಕಾರಣದಿಂದ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವಳು ಸಹಗಮನಮಾಡಿ ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು [illegible] ಗಂಡನೊಡನೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಲೋಕೇಶ—ಮತ್ತು ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ತನ್ನ [illegible] ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪತಿಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡು ಈಗ [illegible] ವಯಸ್ಸಿನ [illegible] ಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದ [illegible] ವಿವಾಹ [illegible] ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ, ಗತಪತಿಯ ನೆನಪಿಲ್ಲದೆ [illegible] ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ [illegible] ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ದುರ್ಗತಿಗಾಗಿ ಸಂತಪ್ತಳಾಗುವುದು?

ಸನಾತನಿ—ಅವಳಿಗೆ [illegible] ಸಿದ್ಧವಿದೆಯಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರವು [illegible]

ಲೋಕೇಶ—(ಕೋಪಾವೇಶದಿಂದ) ಹೋಗು, ತುಚ್ಛ [illegible] ನೋಡು! ನಿನಗಾಗಿ ನರಕದ ಭಯಂಕರ ದ್ವಾರಗಳು ತೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಮತದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲೋಕದ [illegible] ನೀನೂ ನಿನ್ನಂತಹವರೂ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಇದೇ ದಾರಿಯೇ ನರಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ನೀನು ಒರೇ ಮೂಢ [illegible]. ದೊಡ್ಡ ಕಟುಕ ಜಾತಿಯ [illegible] ನೀನು ಪುನಃ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕು. [illegible] ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. [illegible] ನೀನು [illegible] ವರ್ತಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ನರಕವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ [illegible] ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ತೊಲಗು ಇಲ್ಲಿಂದ.

(ಸನಾತನಿಯು ಹೋಗುವನು.

[illegible] ತಿಳಿಯದಿತ್ತು.

ಲೋಕೇಶನ ಪ್ರಸ್ಥಾನ.)

ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ

ಗೆರೆ ಹಾಕಿದ ಮತ್ತು ಹಾಕದ ಎಕ್ಸರಸ್ಯಾಯಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಕೋಪಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಮ್ಯಾಪು ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಡ್ರೋಯಿಂಗ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ, ಪೆನ್ಸಿಲು ಕಂಪಾಸ್ ಬಾಕ್ಸ್, ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

[illegible] ವಿಲ್ಸನರ ಫೊಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ಕಾರ್ಯತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ರಸಾಯನವಾಗಿದ್ದು, ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ [illegible] ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಆನಂದದಾಯಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಟಿಕೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು [illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಹೈಜೆನಿಕ್ ಕೊರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ನಿಜವಾದ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಗುಣಕಾರಿ. ಬೆಳೆಯೋಗುವವರಲ್ಲಿ, [illegible] ರೋಗದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಕಾರಿ.

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಗುಣಕಾರಿ. [illegible]

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ರಕ್ತ ಶುದ್ಧೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದೆ. [illegible] ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೋಗ, [illegible] [illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್ಕ್ಯುಲೊಯ್ಡ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:—
ದಾ ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯ್ಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್
ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Charnock Place,
Post Box No. 2330, CALCUTTA.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14
ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹ್ಯ.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

[illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂಡು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, [illegible]

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, [illegible]

[illegible] ಏಜಂಟರು—[illegible] ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು— ದಿ [illegible]
[illegible] ಏಜಂಟರು—ಎಸ್. ಎಲ್. [illegible] ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಸಬ್ ಏಜಂಟರು—[illegible]
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು—[illegible]

☞ [illegible]

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible] ಸೀದಾ ಉಡ್ಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. [illegible] 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡ್ಪಿಗೆ ತಲಪಿ, ಉಡ್ಪಿಯಿಂದ [illegible] 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ತಲಪುವದು. [illegible] ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ [illegible] ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಸ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿದೆ. [illegible] ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಪೂರ್ಣ ಹಾದಿಯಾಗಿ [illegible] ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸುಖಕರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು [illegible]

ಶಟೀಲು, ಬಜಪೆ, [illegible] ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ [illegible] ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ [illegible] ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ [illegible]

ಬುಕಿಂಗ ಆಫೀಸು—
ಕ್ರೊಸಿನ ಮಾರ್ಕೆಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ
ಶಾಂತಾವನ.

ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ವೇದನಾಯುಕ್ತ ಇಲ್ಲವೆ ಬಹುಕಾಲದ ಉಪದಂಶವು ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ೧-೮-೦. (ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜ ಸಹಿತ)
ರೇಡ್ ಕರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಮಾಡಿ [illegible]

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible] ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
[illegible]
[illegible]

THE MULKY BANK, LIMITED, MULKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: [illegible]

[illegible]

ಸಾಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ
[illegible]

H. R. Shetty,
Managing Director.

ದಿ ಜನರಲ್ [illegible] ಕಂಪೆನಿ,
ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸರ.

[illegible]

ಉದಾರ ಶರತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಕುದ್ವ,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಿ ಸಾಧನ.

ಈ ತ್ವರಿತವಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಮುಖ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಸಪಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮುಗಳೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪುವದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರಕಾರಗಳೇ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈಹಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಜಮುನಾದಾಸ ಮೇಥಾರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುವರು. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಜವಾಹರಲಾಲರನ್ನ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಪಂಜಾಬ, ಬಂಗಾಳ, ಸಿಂಧೂದೇಶ, ದಿಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳು, ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಸಾಹಸದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪಿನಲ್ ಕೋಡ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡಿನ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಸೆಕ್ಷನುಗಳೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗಮಾಡುವಾಗ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕಾನೂನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ಚಳವಳವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಪಿನಲ್‌ಕೋಡಿನ ಸೆಕ್ಷನುಗಳು, ಗಲಿಬಿಲಿ ಸೆಕ್ಷನುಗಳು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಆಫೀಸು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಆಫೀಸುಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಜಪ್ತಿಮಾಡಿರುವರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಯಿದೆಕಾನೂನುಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಜ್ಯಾರಿಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಕಡಿಮೆಯಾಗದೆ ಬಹಳ ರಭಸದಿಂದ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಲಿದೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ ಓರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಂಗಾಳ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ ಎಕ್ಟ ಎಂಬ ಹೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತಂದು ಬಂಗಾಳ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಆ ದೇಶದ ಜನರು ಆ ಕಾನೂನಿಗೂ ಹೆದರದೆ ಬಂಗಾಳ ವಿಭಜನದ ಚಳವಳ, ಸ್ವದೇಶೀ ಮುಂತಾದ ಚಳವಳಗಳನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ ಸರಕಾರದಿಂದಲೇ ಬಂಗಾಳವನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೂಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ನಂತರ ದ್ವಿದಳ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುರಿಯುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶಬಂಧು ಸಿ ಆರ್. ದಾಸರವರು ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿ ಬಂಗಾಳ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು, ಮಂತ್ರಿಸಭೆಯನ್ನೂ ಮುರಿದುಹಾಕಿದರು. ಅನಂತರ ಬಂಗಾಳದ ವಾತಾವರಣವು ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಆರಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ ಓರ್ಡಿನೆನ್ಸ ಬೇಡವೆಂದು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಚಳವಳವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನಂತೆ ಈ ಚಳವಳವು ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬಂತೆ ಹರಡಿತು. ಶ್ರೀ ಸೇನಗುಪ್ತರಂಥ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಚಳವಳವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಈ ಓರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವರು. ಆದರೆ ಜ್ಯೇಲಿನ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಗೂ ಕಡೆಗೆ ಗುಂಡಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯಲಿಕ್ಕೂ ಹೆದರದ ಬಂಗಾಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತಂದರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವದೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು.

ವ್ಯವಸಾಯ ಕಮಿಶನಿನ ವರದಿ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿ

[illegible] ಬೆಳೆದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂತಾದ್ದು. ಇನ್ನು ಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತಿ, ಸೆಣಬು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವರು. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಯು ಒಳ್ಳೇದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇರಲಾರದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೆಣಬಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಇನ್ನು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಸೂಚನೆಗಳೆನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ತರದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಲಿಕ್ಕಿವೆಯೋ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಮತ್ತು ಇಜಿಪ್ತ ಸರಕಾರದೊಳಗಿನ ಒಪ್ಪಂದ.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಇಜಿಪ್ತ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತೆಯ ವಿಷಯ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಜಿಪ್ತ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿಂತುಹೋದವು. ಒಪ್ಪಂದದ ಎಲ್ಲಾ ಶರ್ತಗಳಿಗೆ ಎರಡೂ ಸರಕಾರಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಸೋಡಾನಿನ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ತಮಗೆ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸೂವೆಜ ಕಾಲುವೆಯ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸೋಡಾನಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ ಜನರಿಗೂ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದವರ ವಾದ. ಇಜಿಪ್ತ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂಲಸಾಧನವಾದ ನೈಲ ನದಿಯು ಸೋಡಾನ ದೇಶದಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವುದರಿಂದ ಸೋಡಾನ ದೇಶದ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ತಮಗೆ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಏಳಿಗೆಗೂ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದೊದಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೋಡಾನಿನ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕೆಂದು ಇಜಿಪ್ತ ಸರಕಾರವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಭೆಗಳು ಕೂಡುವದು, ನಂತರ ಏನೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವುದು. ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಖರ್ಚುಗಳಿಕ್ಕೆ ದಾರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಿಜೆಂಟಮ್ಮನವರ ವಿರೋಧ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಮತಾಸಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹೋಮ್‌ರೂಲ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರೇ ಬಿಜೆಂಟಮ್ಮನವರು. ಈಗ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಉಪ್ಪಿನಕರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಂಗೆಯುಂಟಾಗಲು ಒಂದು ದಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೂ ಬಿಜೆಂಟಮ್ಮನವರು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ತರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂಸೆಯಾಗಬಾರದು, ಯಾವ ತರದ ಜಗಳವೂ ಆಗಬಾರದು, ರಕ್ತಪಾತವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹೂಡಿರುವ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಚಳವಳದಿಂದ ಯಾವ ತರದ ಗಲಭೆಯೂ ಉಂಟಾಗದೆ ಇರುವಾಗ ಈ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆಯುಂಟಾಯಿತೇ? ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗಿರುವ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವರೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಬೇಡವೆಂದಾಗಲೀ, ಸರಕಾರವೇ ಬೇಡವೆಂದಾಗಲೀ ಅವರು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಬಿಜೆಂಟಮ್ಮನವರು ವಯೋವೃದ್ಧರಾದುದರಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಇವರು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತಾನು ವಿರೋಧ ನಿಲ್ಲಬಾರದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರುವರೆಂದು ತೋರುತ್ತಲಿದೆ.

[illegible] ಯಿತು. ಈ [illegible]

* * * *

ಕೈದಿಗಳಿರುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಹೋಗುವರೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಕೋಣೆಗಳಿಂದ ಹೊರ ಬರಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಕೈದಿಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿ [illegible] ಪುರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಓಡಿದರು!

* * * *

ಬಂಗಾಳದ ಓರ್ಡಿನೆನ್ಸ ಅಕ್ಟ ಪುನಃ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಕಾರಣ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಡೆದ ಅವಘಡಗಳು. ಇನ್ನು ಅಷ್ಟೇನ ಕಾರುಬಾರು ಮುಂದಿನಿಂದ.

* * * *

ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿನ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ದಿನ ಒಂದು ಬಿಡದೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ.

* * * *

ಈ ಸಭೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಕೆಲಸ. ಯಾವುದೆಂದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ವಿಲಾಸ ಹಾಕುವಾಗ ಒಬ್ಬನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಏಳು-ಎಂಟು ಜನರು ಬಂದು ಕೈಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಎಳಕೊಳ್ಳುವದು

* * *

ಒಬ್ಬನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಏಳು-ಎಂಟು ಜನರು ಎಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ೨೦೦ ಜನರು ಒಂದುಸಲ ಉಪ್ಪು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪೋಲೀಸರು ಬೇಕಾಗುವರು! ಕಲ್ಲಿಯವರು ಸಾಕಾಗದೆ ಹೊರಗಿನವರು ಬೇಕಾಗುವರೋ ಏನೋ!

* * * *

ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ, ಉಪ್ಪು, ನೀರು ಬೆಂಕಿ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕರ ಹೊರಿಸಬಾರದೆಂದಿದೆಯಂತೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಆಜ್ಞಾಯಿಕೆಯಿದೆಯಂತೆ.

* * * *

ಹಾಗಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ಚಳವಳವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಸ್ಲೀಮ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಠರಾವುಗಳಾದುದೇಕೆ?

* * * *

ಮುಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಜೈಲುಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರ ಹುಕುಮ ಮಾಡಿದೆಯಂತೆ

* * * *

ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದಿಂದಾಗುವ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಧನವು ಜೈಲುಗಳ ರಿಪೇರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ.

* * * *

ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ವಿದೇಶಿ ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಗಿಯುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಾಯಿಯ ಮದ್ಯವ್ಯಾಪಾರವು ಒಮ್ಮೆಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು.

* * * *

ವಸ್ತ್ರವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಲೇ ಸೋತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮರುಗುವ ಹಾಗಾಯಿತು.

* * * *

ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳನೇಕರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿರುವರು.

* * * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಚಳವಳದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದಾದರೂ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ತಾವು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಈ ಭಾರತಭೂಮಿಯ ಗೋಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಧ್ಯೇಯದಿಂದಲಾದರೂ ಅವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡದಿರಬಾರದೇ!

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸೂರ್ಯ ಉದಯ	ಅಸ್ತ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.14	6.43
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.13	6.43
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.13	6.43
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.13	6.43
20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.12	6.43
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.12	6.44
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.12	6.44

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು) Maximum		Minimum		Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ.
18	92 — 6		78 — 8		—	—
19	93 — 7		80 — 0		—	—
20	92 — 7		75 — 9		0—60	—
21	90 — 1		78 — 1		—	—
22	92 — 1		79 — 4		—	—
23	93 — 0		81 — 2		—	—
24	91 — 8		78 — 8		—	—

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜೀನಸು		ಇಂದ ರೂ.	ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ.	ಆ.
[illegible]	...	6	8	7	4
[illegible]	...	5	8	6	4
[illegible]	...	5	2	6	2
[illegible] ಅನ್ನದ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	6	10	7	6
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	11	8	12	0
[illegible]	...	6	2	6	15
[illegible] ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗೆ	...	6	8	6	12
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	14	0	13	0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	6	8	7	10
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	12	4	17	0
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಗೆ	...	12	0	15	0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	16	0	24	0
[illegible] ಗೋಣಿ ಗೆ	...	14	0	15	0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗೆ	...	14	8	—	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	60	0	55	0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗೆ	...	4	0	4	4
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	75	0	82	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	27	0	—	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	28	12	33	12
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	5	12	7	0
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	7	12	8	6
[illegible] ಗೆ	...	7	12	8	4
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	3	9	3	10
[illegible]	...	6	8	8	0
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	8	0	8	12
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	2	8	3	12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	234	0	240	0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	360	0	380	0
[illegible]	...	32	0	42	
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	3	6	—	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆ	...	42	8	45	0
[illegible] ಮುಡಿ ಗೆ	...	18	4	18	8
[illegible]	...	22	0	23	0
[illegible]	...	15		—	
[illegible]	...	17	0	17	8
[illegible]	...	12-10-3		—	
[illegible]	...	[illegible]		43	12
[illegible]	...	270		[illegible]	
[illegible]	...	[illegible]		[illegible]	
[illegible]	...	105		140	

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. Tel: Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M. Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ; ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗ್ಯೆರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟ್ವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಘಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಘಂಟೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು 7½ ಘಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಗೆರೆಗೆ 9 ಘಂಟೆಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರುಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ ಮೋಟಾರ ಸ್ಟೇಶನ್ ಅದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರೋಡಿಗೆ ದಿವ 1-30ಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲುಪಿ, ಆ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರು, ಕಣ್ಣನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅಯಾ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೂ, 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ರೋಡಾದ ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೂ, 12 ಗಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ, 12-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೂ, ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಡನೆ ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮೂಡಗೆರೆಗೂ, 5 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗ್ಯೆರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದೆಟ್ಟಿದೆ. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಗ್ಯೆರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಡೂರಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಗದಗ್, ಪಂಡರಾಪೂರ, ಗೋವಾ, ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ, ವಗ್ಯೆರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರೆ 8 ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರೆ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗ್ಯೆರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪೂನಾ, ವಗ್ಯೆರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮೆನೇಜಿಂಗ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎಸ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಯಾರಡೂನ್ ಸೋರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಿ.

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನು ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಲಿಚ್ಛಿಸುವಿರಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮೂಲ್ಕಿ ಕಾಪುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ [illegible] ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕೇ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲುಪಿರಿ. ಒಂದೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ, 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಲಾಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಿಲಿಸಿರುವ,

ಕಾರ್ಕಳ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎರಡು ಸಲ ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲುಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸಿಗೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆಂಟು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಶರಾವತಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು/ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು.

Secretary.

[illegible]

[illegible] ... ೧
ಸ್ವದೇಶ ವರ್ತಮಾನ ... ೧
ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ ... ೧
[illegible] ... ೧೧
ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ... ೧
[illegible]
ಶೃಂಗಾರ ರಸ ... ೯
ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರ ... ೧೩—೧೫

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೨೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೦.

ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ!

ಲೋಕವನ್ನು ಯುದ್ಧಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೇರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ ಸರಕಾರವು ಭೂಲೋಕದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ಹಲವು ವಿಧದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ನೌಕೆಯ ಬಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿ ಸರಕಾರವು ಇತರರನ್ನು ನೋಡಿ, ತನ್ನ ಸೈನ್ಯ ಸನ್ನಾಹವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಇತರ ಸರಕಾರಗಳು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧನಡಿಸಿ ಸೋಲಿಸಬಹುದೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಸಲ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನೂ, ನೌಕೆಗಳನ್ನೂ, ವಿಮಾನಗಳನ್ನೂ ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸರಕಾರಗಳೊಳಗಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ, ಮನೋವೈಷಮ್ಯವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಏನೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ವಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಯವಾಗಿ, ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಕರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಜಾಹಿತದ ಕೆಲಸಗಳು ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಮೂಲೆಗೊತ್ತಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

ಲೋಕದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಸರಕಾರವೂ ತನ್ನ ಬಲವನ್ನು ತಿಳಿದು, ಆ ಬಲಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸೈನ್ಯ ಬಲವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಗ್ಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಲೋಕದ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗಿನ ಪರಸ್ಪರ ಬಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯ, ನೌಕೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಬಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಉಳಿದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಜಾಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂಬುದೇ ಈಗಿನ ಶಾಂತಿ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೯೧೪ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ನೌಕೆಯೇ ಇಡೀ ಲೋಕವನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಪ್ರವೃತ್ತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು, ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಸೈನ್ಯಸನ್ನಾಹದ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಲೋಕದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳ ತಯಾರಿಯು ಅಮೇರಿಕದ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು, ಅಮೇರಿಕವು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಪತ್ತಿನ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅದರೊಡನೆ ಸೈನ್ಯಬಲದ ಅಭಿಲಾಷೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ನೌಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈಗ ಅಮೇರಿಕದ ನೌಕೆಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ನೌಕೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ತರಗತಿದ್ದಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ನೌಕಾ ಜನಾಂಗವೆಂಬ ಹೆಸರು ಹಿಂದೆದಿದ್ದಿತು. Britain Rules the Waves ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕವಿಯ ದರ್ಪಪೂರ್ಣ ಕಾವ್ಯದ ಮಾತು ಈಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಸುಳ್ಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಸ್ವಭಾವತಃ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಳಗೂ, ಅಮೇರಿಕದೊಳಗೂ ನೌಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಟವಾಯಿತು. ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಿಲಿಯ [illegible]

[illegible] ಬದ್ಧ ವಿರೋಧವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳ [illegible] ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವು ಕಳಚಿಹೋಗಿದ್ದುದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಯುರೋಪಿನೊಳಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾಯಿತ್ವ (Stability)ವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕ—ಬ್ರಿಟನ್ನಿನೊಳಗಿನ ಮೇಲಾಟದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಬ್ರಿಟಿಷ ನೌಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಫ್ರಾನ್ಸು ಕಾಬರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ನೌಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಟೇಲಿಯು ಫ್ರಾನ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯಸನ್ನಾಹವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಅಮೇರಿಕದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕೆಲ್ಲೊಗ್ ಎಂಬವರೂ ಶಾಂತಿಸಂಧಿ Peace Pact ಎಂಬುದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ದಸ್ಕತನ್ನೂ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ರಶ್ಯಾ-ಚೀನ ದೊಳಗೆ ಉಂಟಾದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬರೇ ಆತ್ಮಮೋಹ(Self delusion)ದ ಸಂಧಿಯಲ್ಲದೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು.

ಆ ಮೇಲೆ, ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ನೌಕಾ ನಿರ್ಬಂಧದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು. ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿಗೆ ಹುವರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದರು; ನಂತರ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು. ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ನಡೆದ ನಂತರ ಅವರು ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಆ ಮೇಲೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೌಕಾ ನಿರ್ಬಂಧ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿತು. ಫ್ರಾನ್ಸು ತನ್ನ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ದೂರಪಡಿಸಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು. ಮುಸ್ಸೋಲಿನಿಯಿಂದ ಅಧಿಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇಟೇಲಿಯು ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆ, ನೌಕಾ ನಿರ್ಬಂಧ ಮೊದಲಾದ ನೂತನ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನೌಕಾ ನಿರ್ಬಂಧ ಪರಿಷತ್ತು ಇವರನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾರದಾಯಿತು.

ಜಪಾನು ಸಣ್ಣದಾದ ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಜನಾಂಗ. [illegible] ಕೋಪವನ್ನು ಹುರಿಗೊಳಿಸುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಾಗಲಿ ಅವಿವೇಕವಾಗಲಿ ಉಳ್ಳದುದಲ್ಲ. ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮಾತಿಗೂ ಅಮೇರಿಕದ ಮಾತಿಗೂ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿತು.

ಹೀಗೊಂದು ನೌಕಾ ನಿರ್ಬಂಧದ ಸಂಧಿಯು, ಬ್ರಿಟನ್ನು, ಅಮೇರಿಕ, ಜಪಾನ ಈ ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಹಿಹೊಂದಿತು. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೆ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನವು ಮಾತ್ರ ಅಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಗ್ರೀಸಿನ ಅಥೆನ್ಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ [illegible] ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಭೂಕಂಪವುಂಟಾಯಿತು. ಇಗರ್ಜಿಗಳ ಶಿಖರಗಳು ಅಲುಗಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗಿಲ್ಲ.

— ಕಾಬೂಲಿನಿಂದ ಬಂದ ವರ್ತಮಾನ: ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗೆ ಯಾವ ಯಾವ [illegible] ತಾನು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಆರೋಹಿಸಲು ಯಾರು ಯಾರು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದರೆಂದೂ, ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ನಾದಿರಖಾನರು ಯುದ್ಧದ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿರುವರು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಇನಾಮುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುವಂತೆ.

— ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ೧೨ ಮಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿ. ರಿಮ್ಸೆ ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಹೂವರರೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೂ ಸೇರಿರುವರು.

— ಸಿಗ್ನೇ ದ್ವೀಪದ [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಮರದ ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಬೆಂಕಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಬೆಂಕಿಯು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದುದರಿಂದ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಬೆಂಕಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಫೈರಿಂದಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವರು. ೫ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅನಾಥರಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವರು.

[illegible]

— ಈ ತಿಂಗಳಿನ ತಾರೀಕಿನಿಂದ [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವ [illegible] ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂದು [illegible] ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವು.

— ಪೈಲಟ್ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ [illegible] ಯಲ್ ಬೆಂಕಿನ ಇಬ್ಬರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಅವರನ್ನು ಕೊಂದಮುಹಮ್ಮದ್ [illegible] ಬಿಟ್ಟ ಪಿಸ್ತೂಲಿ ಹವಿಲ್ದಾರನು ಕೊಂದಿರುವನು.

— ಜೂನ್ ೧೦ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಜೂರ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಈಗಲೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು.

— ಲೀಪಜಿಗಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಪೋಲೀಸರೊಡನೆ ಕಾದಾಡಿದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನೂ ಇಬ್ಬರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರೂ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವರು.

— ಇಂಗ್ಲಾಂಡು ಮತ್ತು ರಶ್ಯಯವರೊಳಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ರಶ್ಯಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷರೊಡನೆ ಹತ್ತು ಮಿಲಿಯ ಪೌಂಡಿನ ಕ್ರಯದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

— ಋಮಾನಿಯ್ದ ಕೊಸ್ಟ್ರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿನ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸು ಮಕ್ಕಳು ಶವದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಇಗರ್ಜಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿದು ಸುಮಾರು ನೂರು ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸುಮಕ್ಕಳು ಸುಟ್ಟು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಬೆಂಕಿ ಹಾಗಿದ್ದೂ ಕಡಿದ ಪಾದ್ರಿಯು ಶವವನ್ನು ಬಿಡದೆ ತನ್ನ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹಾವಳಿಯುಂಟಾಯಿತು.

— ಬ್ರಿಟಿಷ ಗಯಾನ, ವೆಸ್ಟ್ ಗಯಾನ ಮತ್ತು ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್ ದಲ್ಲಿ [illegible] ಆವರು ಯಾವಾಗಲೂ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಎಂಡ್ರೂಸರವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಟನೆಯಂತೆ [illegible] ಅಹಮದಾಬಾದ [illegible] ಕಾರ್ಯವನ್ನು [illegible] ಎಂದು [illegible] ಆರಮಾಸ ಕಂದಾಯವು [illegible] ಪೂರ್ಣ ಭೂಕಂದಾಯವು [illegible] ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ [illegible] ವಿಚಾರಣೆಯ [illegible] ಕಂದಾಯವು [illegible] ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

— [illegible] ಪ್ರಮುಖ ವಾಕ್ಯವನ್ನು [illegible] ಅರ್ಜಿಯನ್ನು [illegible]

— [illegible] ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ [illegible] ಕಳುಹಿದೊಡನೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಸೆರೆಯಾದವರಿಗೆ ಈ ತರದ [illegible] "ನಾನೀಗ ಹಿಡಿದಿರುವ [illegible] ಧರಿಸುವುದು [illegible] ನೀವು ಅದನ್ನು ಧರಿಸಬಲ್ಲವರಾದರೆ ಧರಿಸಬೇಕು", [illegible] ಅಲ್ಲದೆ ಈ ತರದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. "ನಿಮ್ಮ [illegible] ಅನುಕೂಲವಿರುವುದಾದಲ್ಲಿ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವೆ".

— [illegible] ಪ್ರತಾಪ ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಗಣೇಶಶಂಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯವರು [illegible] ಬುಧವಾರ ದಿನ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. [illegible] ಕಾಯದೆ ಭಂಗದ ವಿಷಯವಾದ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನು "ಪ್ರತಾಪ" ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

— ಕಾರಾಗೃಹಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳೊಳಗೆ ಮೂರು ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರದವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇವರೂ ಅನುಕರಿಸುವವರಲ್ಲವರು.

— ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಾದ ಪಠಾಣರ ಗಲಭೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಿಖ್ಖ ಧುರೀಣನಾದ ಬಾಬಾ ಗುರುದತ್ತ ಸಿಂಗನನ್ನೂ ನವಜೀವನ-ಸೇನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಸುಂದರಸಿಂಗನನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿರುವರು.

— [illegible] ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವರು [illegible]

[illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿವಸ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ೫ ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ತಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು, ಈ ಐದು ಮಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ವೃದ್ಧ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರೂ ಇದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರೂ, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರೂ ಪೋಲೀಸರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ವೃದ್ಧ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು ತಾನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಉಪ್ಪು ಮಾರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಜರಗಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಸೆಳೆಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರು ಉಪ್ಪು ಮಾರಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಬಂದು ಕಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಹಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಪ್ಪು ಮಾರಲು ತೊಡಗಿದರು. ಹಲವರು ಉಪ್ಪು ಕೊಂಡರು. ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋದರು. ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಭಾಷಣದ ಬಳಿಕ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ದಹನ ಮಾಡಿದರು.

ಶನಿವಾರ ದಿವಸವೂ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ೫ ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಹೊರಟಿದ್ದರು. [illegible]

[illegible] ಉಪ್ಪಿನ ಮಾರಾಟವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ಶ್ರೀ ಕಡೆಕೋಡಿಗಿರಿ ನಾಯ್ಕರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು. ಕೋಡಗಿರಿ ನಾಯ್ಕರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಕ್ಷಮೆಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು.

ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬೋಳಾರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದು ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಜರಗಿಸಿದರು. ಸೋಲ್ಟ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರೂ, ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರೂ, ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible]

[illegible]

[illegible] ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್ [illegible]

[illegible]

ಸುಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುವ [illegible] ಮನಸ್ಸು [illegible] ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವನಸ್ಪತಿ ಗುಣಗಳಿಂದ [illegible] ಮಿರಿಮಿರಿ ಮಿಂಚುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಹೇಳುವದೇಕೆ? ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಗಳಿಂದ ಈ ತೈಲವು ಜನರ [illegible] ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ.

[illegible] ಎಚ್ಚರ! [illegible] ಹೊಸ ಹೊಸ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ತೈಲಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ [illegible]

ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ!

[illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

[illegible] ಒಂದು ಆಣೆ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ವ್ಯಾಪಾರಿಯು [illegible],

ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,

[illegible], ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

[illegible]

[illegible] 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible] 1 [illegible].

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಆಣೆ 0—8—0.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Indian Stores,

5 Beadon Street,

CALCUTTA.

ಜಗತ್ತಿನ ಎಂಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಉಪಕರಣಗಳು.

"ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್"

ಇದನ್ನು ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನ ಮೃತಬಂಧುಗಳನ್ನು, ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವನಾದರೆ ಈ 'ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ'ನ ಮೂಲಕ ನಾಲ್ಕೈದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ ವರ್ತಮಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಮನುಷ್ಯನ [illegible] ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದು. ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ವರ್ಣನೆ, ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕವು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ದೊರಕುವದು. ಪೆಕಿಂಗ್ ಸಮೇತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕ್ರಯ ರೂ 4—0—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ

The American Trading Co.,

9 Goa Bagan Street,

(Dept No 12) CALCUTTA

'ಝೆನಿಥ್'

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೆನಿಥ್' ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಿದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯರೋಗ ಪ್ರಥಮಾವಸ್ಥೆ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, [illegible], [illegible], [illegible] ಅಜೀರ್ಣ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, [illegible], ಪಿತ್ತವಿಕಾರ, ವಾಂತಿ, ಕಂಠರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು, ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಗುಣವಾಗುವವು. ಇದು [illegible] ರುಚಿಕರವಾಗಿಯೂ, [illegible] ಇರುವುದು. ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾಗದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ [illegible], ಪಚನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅನ್ನ ತಿಂದಾದ ಆಹಾರವು ರುಚಿಸುವುದು. [illegible] 'ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ'ದ ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ [illegible] ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ದರ:—ದೊಡ್ಡ [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ನಡು [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಸಣ್ಣ [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. ಟಪಾಲು ಹಾಸಿಲ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,

Arab Building Bombay, No 2 ಅರಬ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2,

ಒಡೆವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವವಾದ ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ

ನಿಜವಾದ ಔಷಧಿ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಉಷ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನ [illegible]

ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇವಾನ್ಸ್ ಲೈಮ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಗ್ಲಿಸರಿನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ [illegible]

[illegible] ಇವಾನ್ಸ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ [illegible]

EVANS'
LIMES & GLYCERINE

ಇವಾನ್ಸ್ ಸನ್ಸ್ ಲೆಶ್ಚರ್ ಮತ್ತು ವೆಬ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಲಿವರ್‌ಪೂಲ್ ಮತ್ತು ಲಂಡನ್,

ಇವರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 565

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp

Apply to:—

Imperial Telegraph College.

Nai Sarak, Delhi.

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಕಾರವಾರ [illegible] ಮುನ್ಸೀಫ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಕ್ರಮನಂಬ್ರ 263/1930.

[illegible] ಒಟ್ಟು 2 ಜನರು— ವಾದಿಯು

ಮತ್ತು

ಕಾರವಾರ [illegible] ದೇವರ ಭಂಡಾರ [illegible] H [illegible] ಒಟ್ಟು 7 ಜನರು—

ಪ್ರತಿವಾದಿಯು.

[illegible]

ವಾದಿಯು [illegible] 1ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ವಾದಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ ಕ್ರಮನಂಬ್ರ 42/1924ನೇ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ವಾದಿಗಳಿಗೆ ವಿವಾದಾಸ್ಪದ [illegible] ಅನುಭೋಗದ [illegible] ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ವ್ಯಾಜ್ಯವು ಪ್ರಥಮ [illegible] 14—6—1930ಕ್ಕೆ [illegible]. ಕಾರವಾರ [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ [illegible] ವ್ಯಾಜ್ಯದ 2ನೇ [illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಾದಿಗೆ [illegible] 1ನೇ ಆರ್ಡರ 8ನೇ [illegible] ಮೇರೆಗೆ ಅನುಮತಿ [illegible] R. I. A. No. 728/1930ನೇ ಅರ್ಜಿಯ ಸಹಾ ಅದೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸದರಿ ಜಾತಿವರ್ಗದವರ ಪೈಕಿ ಸದರಿ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಕಾರರಾಗಿ ಸೇರಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವವರು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು ಆ ದಿವಸ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಾರವಾರ, (ದಸ್ತುರು) [illegible]

ತಾ. 17-4-1930 [illegible]

[illegible]

[illegible] ಅವಮಾನ.

[illegible] ಕಾರ್ಯಾಲಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ವ [illegible] ಟೈಪಿಸ್ಟ ಹುಡುಗಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕಿರುವಳಂತೆ. ಕಾರ್ಯಾಲಯದ [illegible] ಟೈಪಿಸ್ಟ ಹುಡುಗಿ [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ಯುರೋಪಿಯನರು. ಈಗಲೂ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ [illegible]. ಕೋಣೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಮೇಜಿನ [illegible] ರೈಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಟ್ಯಾಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರ [illegible] ಹುಡುಗಿಯು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋದಳು. ಕಾರ್ಯಾಲಯದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಳು [illegible]. ತಾನು [illegible] ಕೂಡಲೆ ಆಕೆಯು [illegible] ಹುಡುಗಿಯರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದೆಂದರೆ [illegible], ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಾನು ಸತ್ತರೂ ಆದರೆ ತನ್ನ [illegible] ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ, ಸಾಧಿಯು [illegible]. ಅವಳು ಸತ್ತ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯು ಅವಳ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕೆಲಸವನ್ನು [illegible]. ತಾನು ಆ ಯಂತ್ರದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಒತ್ತು [illegible] ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವದೆಂದೂ, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು [illegible] ಕ್ರಿಯದೆಯೆಂದೂ ಹುಡುಗಿಯು ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ತದನಂತರ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಯಾರಿಗೂ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ [illegible] ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲವಾದರೂ ಯಂತ್ರದ ಅಕ್ಷರಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ [illegible] ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ.

ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು.

ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಅವರು ಈಗ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲಿರುವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಿ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆಕಿರುವುದು. ಒಂದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಇಬ್ಬರು ಸಂಬಂಧಿಕರು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾಹಿರಲಾಲರವರ [illegible] ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರು ನೆಹರೂ [illegible]. ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಭೇಟಿ ಪಡೆದು ಒಂದು ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ [illegible] ಕೂಡೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಯಿತು.

ಮುಸ್ಲೀಮ್ ಪರಿಷತ್ತು.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮುಸ್ಲೀಮ ಪರಿಷತ್ತು ಮೌಲ್ವಿ ಮಹಮ್ಮದ ಯಾಕೂಬರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ "ಈಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಪ್ರಬಲರಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತಿಳಿದಿರುವರು. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೂ, ಈಗಿನ ಸರಕಾರ [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನರ ನಾಶವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ. [illegible] ಮುಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗಿಗಳಾಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಾರರಾದರೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮತ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈಗಲೇ ಶಾಶ್ವತ ಭರವಸೆಯು ದೊರೆಯಬೇಕು" ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು. ನೆಹರು ವರದಿಯಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂದೂ ಈಗಿನ ಚಳವಳವು ದೇಶದ ಶಾಂತತಾ ಭಂಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೆಂದೂ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರಲ್ಲದೆ, ಸ್ಯಾಸರಾಯರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಬೇಧ.

ಡಾ। ಬೇಸಿಡಾರ ಪೆಕರ್ ಎಂಬ ಹಂಗೇರಿಯ ಒಬ್ಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಬಂದು ಸಂಚರಿಸಿ ಬುಡಾಪೆಸ್ಟಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಜನರ ವಿಷಯಕವಾದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಬೇಧ, ಮತಬೇಧ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಬೇಧ ಇವರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳು ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುವರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಚಳವಳವು ವಿಜಯಿಯಾಗದೆಂದು ಬರೆಯುವರು. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಚಳವಳಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟೋ ಆಗಿದ್ದವಂತೆ. ಅವರು ಬರೆಯುವರು "ನನಗೆ ಮೂವರು ಹಿಂದೂ ಸಹಾಯಕರಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರು ಮೂವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಣ್ಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನ ಊರೊಳ್ಳಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟು ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೂರು ಮಂದಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರು ಮಂದಿ ಹಂಗೇರಿಯನರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಬ್ರಿಟಿಶರ ಆಳಿಕೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು [illegible] ಸಂಘಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿಯರು ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಹೊಂದಿದಾಗ್ಯೂ, ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆ [illegible]."

[illegible] ಗುಂಡು.

[illegible] ಗಲಭೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ನೂರು ಮಂದಿಗಳು ಕೆಲವು ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಜನರ [illegible] ಆಕ್ರಮಿಸಿದರು. ದಂಗೆಕೋರರು ಬೆಟ್ಟ ಸಾಹುಕಾರರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅಂಗಡಿ [illegible] ಯಾಸನನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದಿರುವರು. ಈ ಗಲಭೆಯು ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಮೊದಲೇ ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಗಲಭೆಯು ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸಂಗೆಗಳು ಕಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ದಂಗೆಕೋರರ ಕಡೆ ಎಲ್ಲ ತರದ ಆಯುಧಗಳಿದ್ದವು. ಪೋಲೀಸರ ಆಯುಧ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಅವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆ ಆಯುಧಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು. ಚಿತಗಾಂಗಿನಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಮೈಲು ದೂರದ ವರೆಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿರುವರಂತೆ. ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ಎಲ್ಲವೂ ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಕಳ್ಳರ ಕಡೆಯ ಎರಡು ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳೂ ಐದು ಗುಂಡುಗಳೂ ದೊರೆಕಿವು. ಐದು ಮಂದಿಗಳು ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಕಳ್ಳರು ಸಿಕ್ಕುವರೋ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಪದ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಜಯ

ಈಗಿನ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವರು.— "ಅಪರಾಧವೇನು? ಬಂದ. ಕಡೆ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಳಕೊಂಡ ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible]

ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷಚಂದ್ರಬೋಸರವರು

[illegible] ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು [illegible]. [illegible] ಮನೋದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವ [illegible] ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು, ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡು[illegible] ಚಳವಳವು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಹಾಗೆ ಆದರೂ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಈ ಯುದ್ಧವು ವಿಜಯವು ಹಸ್ತಗತವಾಗುವ ವರೆಗೆ ನಡೆದೇ ತೀರುವುದು [illegible]. [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೇನೂ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಧೋರಣವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು."

ಎಂಟಿ ರಿವ್ಹೊಲ್ಯೂಶನರಿ ಕಮಿಟಿ.

[illegible] ಮೆ. [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ [illegible] ಹೊಂದಿರುವರು. ಅವರು [illegible] ಎಂಟಿ ರಿವ್ಹೊಲ್ಯೂಶನರಿ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾಪಕರೆಂದು [illegible] ಪ್ರವೇಶದ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವರು—"ಪಂಡಿಯಿಂದ [illegible] ನಲ್ಲಿಯೂ, ಪತಿತ ಸಮಾಜದ ಕಡೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯು [illegible] ದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವುದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ [illegible]. [illegible] ಸಂಗಡದ ಹತ್ತು ಮಂದಿಗಳು ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಪಕ್ಕೆ ಸೇರಲು [illegible] ದ್ಯಾಗ ಪ್ರಾಂತದ ಮುಖ್ಯ ಮನುಷ್ಯನು ನಿರಾಕರಿಸಿದುದರಿಂದ ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕಾಯಿತು. ಪಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೊಡನೆ [illegible] ದೇವಳ ಪ್ರವೇಶದ ಚಳವಳವ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ [illegible]

[illegible] ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ [illegible] (೧) [illegible] (೨) [illegible] (೩) [illegible] ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದದೆ.

[illegible]

[illegible]

ಧಾರವಾಡ.
೧೪—೬—೧೯೩೦.

ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರ.

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ [illegible] ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮಾಜದವರನ್ನು ಕುರಿತು—"ಎಲ್ಲರೂ, ನಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಈಗ ಇದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿಜ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಅವರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು".

ನಾಸಿಕ ದೇವಳ ಪ್ರವೇಶ ಚಳವಳದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಒಂದು ಸೈನಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠ ಮಂಡಳವು ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ದೇವಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಬಿಡಲಾರರಾದರೆ, ಸರಕಾರದವರು ದೇವಳಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಳೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ದಂತೆ ನಡೆದರೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರಕಾರದವರು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಕಲೆಕ್ಟರರು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆ ಕರೆದು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೆಂದು ವಾರ್ತೆಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ದಿವಾಕರರ ಸಂದೇಶವು

ಜನತೆಗೆ ಬಿನ್ನಹ.

[illegible] ದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] [illegible] ಸರಕಾರದವರು [illegible]

[illegible]

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. [illegible]

ವ್ಯಾಘ್ರಾನನ.

([illegible])

[illegible] ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

[illegible] ನೂರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಿಕ್ಕುವ ಔಷಧ. ಸೇರು 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಂತರ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರ್ಯಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಂತರ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು :—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಒಂದೇ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ

ನವ ಯೌವನವು ಪಡಿಯಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಪುರುಷರು

ರಮಣ ವಿಲಾಸಿನಿ ವಟಿಕಾ

ವನ್ನು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಬೇರ್ಪಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಯಥೇಚ್ಛ ಯಾಗಿ ಸ್ತಂಭನವಾಗುವುದು.

16 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ 1—0—0

ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು

ಅಕಾಲ ವಾರ್ಧಿಕ್ಯವೇ?

ಇದು ನಮ್ಮ ಭೂಲೋಕ ಅಮೃತವಾದ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

ಸೇವಿಸುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು ಯಾಕೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನವ ಯೌವನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. 1 ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಬಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರೋಗಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ, ಬಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು [illegible]

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಚೈನಾ ಬಜಾರ್ ರೋಡು, ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹಕ ವಿಚಾರಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಸ್ವಭಾವ, [illegible] ಇಂದ್ರಿಯ [illegible] ವೀರ್ಯಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯದ್ಯ [illegible] ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನ [illegible] ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು [illegible] ಹಾಗು [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible]

ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪಟ್ಟಿಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,

[illegible]

5C Divison, [illegible] ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರವಾಸಿಮಿತ್ರ ಮೂರ್ತಿಮಯವೈದ್ಯ.

ಇದು ಅರ್ಕವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ರಸಾಯನ ಕೂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಪತ್ರಗಳು [illegible] ಡಾಕ್ಟರಗಳು, [illegible] ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು [illegible] (೫೦೦) ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸರಿಯಾಗಿದ್ದ [illegible] ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವದು [illegible] ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯುದಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, [illegible], ಹಡಿದ ಸಂಚು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, [illegible], ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, [illegible] ಗಂಡಮಾಲೆ, [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳು, [illegible], ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆ [illegible], ಬಾಲಗ್ರಹ, [illegible] ಮುಟ್ಟುದೋಷ, [illegible] ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ [illegible]

[illegible]

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,

[illegible] ಅರ್ಕಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ.)

ಸಾಲಿ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

[illegible] ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಕೇವಲಾ 3½ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರಿಕೇಶ್ ಬೋನಸ್)ವನ್ನು [illegible] ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible],
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ [illegible],
[illegible]

[illegible] ಸಮಾಚಾರ.

[illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ವಿಜಾಲಪುರ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರ [illegible]ನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನಿತ್ತರು. [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ದಳಿಯಿಂದ ಹೊರಟು [illegible]. ಬಂಗಾಳದ ಕಾಳಿಕಾಪುರದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಹುಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುದುದ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಜಖಮು [illegible]. ಅದುಕಾರಣ ಹಲವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕೊಂಡೊ [illegible].

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, [illegible] ವಿಲಮಸಿನ್ನಿನಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ನೆರವಾದುದು [illegible] ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಂದಿನ ನವಜೀವನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರು. ವಿಜಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸ್ತ್ರೀಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ತಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಸುರತದ ಗೋರಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ| ಗೀಯಾರವರಿಗೆ ಎಂಟುತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದ, ಕೈರಾ, ಸೂರತ, ಮತ್ತು ಬ್ರೋಚ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಟೇಲರ ಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ಒಟ್ಟು [illegible] ಪಟೇಲರಿದ್ದರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ— ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪು ಮಾರುವದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ್ಲಾ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾರಖಾನೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನಡೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಕುಳಿತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಒಳಗೆ ಬರಲಾಗದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪನ್ನು ಇತರ ಜನರಿಗೆ ಮಾರಿದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಉಪ್ಪಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮಾರಿದರು. ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರವರು ಅಂದು ಮುವ್ವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಉಪ್ಪು ಮಾರಿದರು.

ಮಹೀಸ್ವತನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ— ಮಹೀಸ್ವತನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರು. ನರೀನಸರಕಾರ ಎಂಬವರನ್ನು ಲಾಠಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಲೂ ಇತರ ವಿಧಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂಸಿಸಿದರು.

ಸಿಂಧೂವಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ— ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಜನರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲರು ಉದ್ರಿಕ್ತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಹಲವು ಮಂದಿಗಳು ಜಖಮುಹೊಂದಿದರು. ಜಯರಾಮದಾಸ ದೌಲತ ರಾಮರವರೂ ಜಖಮುಹೊಂದಿದರು. ಒಂಭತ್ತು ಗುಂಡುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಜಖಮುಹೊಂದಿದವರ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಒಬ್ಬ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಗಲಭೆಯಿಂದ ನಾಲ್ವತ್ತಾರು ಮಂದಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ— ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಅರುವತ್ತು ವರುಷದ ಮುದುಕನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆರು ಮಂದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರಾಚಿಯ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಕಟಣೆ—ಗುಜರಾಥ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು "ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಮದ್ಯಪಾನವು ಅರೆವಾಸಿ ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಜನರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವರು. [illegible] ಕುಟುಂಬಿಕರು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. [illegible] ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಈಗಲೇ ತಯ್ಯಾರಿರುವರು. ಬ್ರೋಚಜಿಲ್ಲೆಯ ವೇದಾಚದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಲದಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಕಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿಯೂ, ಧೋಲೇರಾದಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಉಪ್ಪು ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅಲದಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ| ಲಜಪತರೈಯವರ ಕೈಯಿಂದ ಉಪ್ಪು ಕಸಕೊಳ್ಳಲು ಪೋಲೀಸರು ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಮೂರು [illegible] ತನಕ ಓಡಿದರು. ಆದರೂ ಅವರು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ [illegible] ಜುಲುಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ [illegible]ದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯ ಮೇಲೆ ಎಳೆಯು ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು [illegible]ವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೂ ಉಪ್ಪು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಿ| ರಜಿನಾಲ್ಡರು ಹೇಳುವರು. ಸುರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಚಳುವಳಿ ಭರದಿಂದ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಖರ್ಜೂರ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಆತದಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಹಾಕಿರುವರು. ಕೈರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಧುರೀಣರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೆಂಗಸರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಪಟೇಲರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಬೊಸಾರಾದದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪ್ಪು ಮಾರಲು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆತನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರೂ ಇದ್ದರು. ಕಲೆಕ್ಟರರೇ ಮೂರು ವರುಷದ ಹುಡುಗನಿಂದ ಉಪ್ಪು ಪಡೆದರು. ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲರನ್ನು ಅರ್ಧ ತಾಸಿನ ವರೆಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ತದನಂತರ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿಸಿದರು.

ತಾರೀಕು ೧೭—ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ವಿಜಾಲಪುರದ ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು. ಹಲವು ಮಂದಿ ಕರಾಚಿಯ ಧುರೀಣರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಪಾನಪುರ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ವಿಜಾಲಪುರದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವರು. "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ದಿನದ ಖರ್ಚು ಐದಾಣೆಗೆ ಮೀರಬಾರದು. [illegible] ಅಧಿಕದ ಖರ್ಚು ಸ್ವತಃ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು." ಮುವ್ವತ್ತಾರು ಮಂದಿಗಳು ಬೀಡಿ ಸೇದುವವರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಬೀಡಿ ಸೇದುವವರು ಕೆಪ್ಟನನ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಸೇದಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸುವವರಾಗಿಯೂ ದಿನಕ್ಕೆ ನೂರು ಗಜ ನೂಲು ಮಾಡುವವರಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯರ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದೂ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾದೇವಿಯವರು ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರಿದಾಗ, ಮಾಂಡ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ— ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಜುರ್ಮಾನೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ—ತಾರೀಕು [illegible]ನೇ ದಿನ ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವಾದಾಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಾಟೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೃತಸಾರದ ಹತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿರುವರು. ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಿದರು.

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ—ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿಬ್ಬರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ಉಳಿದ ಹತ್ತು ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಾನಂದರವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ದಿಲ್ಲಿಯ ಮೋಟಾರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಭೆ ಕೂಡಿ ತಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಬ್ಬರ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ—ಕಾನಪುರದ [illegible] ತಿಲಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪ ಹದಿನೆರಡು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸಿದರು. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಮಾಳಿಗೆಗಳಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಫಲ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸುರಿದರು. ಆರತಿಗಳನ್ನು ನಿವಾಳಿಸಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಒಂದು ಸಭೆ ಜರಗಿತು. ಈ ಚಳವಳವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಿಸೆಸ್ ಗಿದ್ವಾನಿಯವರು ಭಾಷಣವಿತ್ತರು.

ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ—ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅವರ ತಾಯಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಜರಗಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ನೆಹರೂರವರು, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದೂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉರಿಸಿದರು, ತನ್ನ ಮಗನು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾನು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವದೆಂದು, ಹೇಳಿ, ತಯಾರಾದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರತೊಡಗಿದರು. ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಾಗಿ ಸೇರಿದರು.

ತಾರೀಕು ೧೮—ಶ್ರೀ ಜಮನಾದಾಸ ಮೆಹ್ತಾರವರು ಥಾನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯ ಪಟೇಲರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ, ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಉಲಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು— ವಿಜಾಲಪುರದಿಂದ ಹೊರಟು ಬೇಗನೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಉಲಹಾದಿಗೆ ಬಂದರು. ಈ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಒಂದು ತ್ಯಾಪವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಜರಗಿತು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಧಾರೆಯಾದ ಉಪ್ಪು ಇದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಹೆಕ್ಕುವುದೂ ಕಾನೂನು ಭಂಗಮಾಡಿದಂತೆ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಭಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ, ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳ [illegible] ಕೊಟ್ಟ [illegible] ಜನನ್ನು ಪಡೆಯಲು [illegible]. ತದನಂತರ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಹೆಕ್ಕಲು ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು.

ಕಾಕೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು— ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಕಾಕೇವಾಡಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೋಹನಲಾಲ ಪಾಂಡ್ಯರವರೂ ಇತರ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕಾಕೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಭಾಷಣ ಕೊಡುವಾಗ, ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸುವದು ಒಬ್ಬನೂ ತಪ್ಪಲಾಗದೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಟ್ಟೆಯು ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದು ಮೂರು ತಡವೆ ಏಲಮು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಭಾಷಣವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಲೆತಿದ್ದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಹೆಕ್ಕಿದರು. ಅವರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾಯು ವಿಮಾನಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಲಿದ್ದುವು.

ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿಯವರ ಕೆಲಸ—ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಮನಾಲಾಲ ಬಜಾಜರ ಪತ್ನಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮದ್ಯಪಾನ ಪ್ರಸಾರಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಲಾಲಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನವು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಪಾನಸೊಬ್ಬನೂ ಕುಡಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿರುವರು. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳುವದಿಲ್ಲ.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ— ಮ್ಯಾಜಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರರಾದ ಮಿ| ಜಮ್ನಾದಾಸ ಮೆಹ್ತಾರವರು ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಮುಂಬಾಯಿ ನಾಸಿಕ ಲೈನಿನ ಅಸನಗಾಂವ ರೈಲುವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ವಾಪೋರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಥಾನಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮಿನಿಂದ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಜಾಸ್ಲೋರ್ದು, ರೇಬರೇಲಿ, ಬನಾರಸ್, ಜಲಂದೂರು ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್,

Sayani Road. P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು — ಶಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

ನೋಡಿದರೆ ಬಿಡದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co. Ltd.

MANGALORE

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

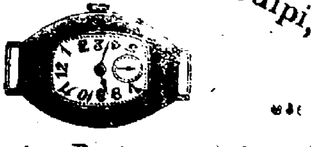

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

[illegible]

[illegible] ಬಂದಿದ್ದ ಮಿ| ಡಬ್ಲ್ಯು. ಕೊರ್ನೆಲಿಯಸ್ [illegible] ಯುವಕನು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಅತನು ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕನಾಗಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು. ಅತನು ಹ್ಯಾಟು ಮೊದಲಾದ [illegible] ಉಡಿಗೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನೇ [illegible] ಉಡುತ್ತಿರುವನು. ಅದೃಶ್ಯವಾದ ಅತನು [illegible] ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಭಂಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವನು.

ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು—೩ನೇ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಾರ್ಡೋಲಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಗುಜರಾತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯು ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರು ಶೇಖರವಾಗಿದ್ದರು. ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಿಂದ ಐನೂರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಹೊರಟಿರುವರು. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚರಕ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಖಾದಿ ಧರಿಸುವರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಂದು ತಲಪಿದೊಡನೆ ಜಯಘೋಷವಾಯಿತು. ೧೯೨೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಚಳವಳವನ್ನು ಹೂಡಲು ಬಾರ್ಡೋಲಿಯವರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಅವರು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಾನು ಬಂದಿರುವದಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನುಡಿದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಬಾರ್ಡೋಲಿಯು ಪೂರಯಿಸಿದ್ದುದಾದರೆ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ದೊರೆಯುವದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನುಡಿದರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯ ಮದ್ಯವ್ಯಾಪಾರವು ಕಳೆದ ವಾರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಎಂಟುನೂರು ಪೀಪ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರೇ ಅಷ್ಟತ್ತೈದು ಪೀಪಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾರಿಹೋದುವು. ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ಪೀಪ ಸರಾಯಿ ಮಾರಿದ ಸಮಯವೂ ಇದ್ದಿತಂತೆ.

ಜೈಲುಗಳ ರಿಪೇರಿ—ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೂ ಮುಂಬಾಯಿ ನಗರದೊಳಗೂ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳೆದು ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜೈಲು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು. ಇದರ ಖರ್ಚು ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿಯದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ೮೦ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಐನೂರು ಜನಗಳಂತೆ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವರಾದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆತಂಕಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಲಾಲಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಪುನಿ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಖರ್ಜೂರ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಆತನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮರವು ಬಿದ್ದು ನವಸಾರಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು. ಆತನನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಪತ್ನೀಕರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

ತಾರೀಕು ೨೦—ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸಾಹವಿದ್ದಿತು. ನೂರು ಜನರು ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರು ತಂದು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible]ಗಳನ್ನು ಕಸಕೊಂಡರು. ಗಿರಗಾಂವ, ದಾದಾರ, ಬ್ಯಾಕುಲ್ಲಾ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಸುಳಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಧುರೀಣರಾದ ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಜಿ. ಕರ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಸಾಂತ್ರೀಕರ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವರು ಅಂದು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ—ಈ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ವಕೀಲರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನುಡಿದರು. ಇದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದಿತ್ಯವಾರ ಮತ್ತು ಸೋಮವಾರ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಂಡರು.

ತಾ. ೨೧—ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ವಾಟಿಯಾವಾಡಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೀ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲಹವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ತಾ. ೨೧ನೇ ದಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆರೆದು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮೂರು ಮೋಟಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನೀರನ್ನು ಬಿಸಿಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ| ಮುನ್ಶಿಗಳನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಮುನ್ಶಿಯವರ ಪತ್ನಿಯವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಜಯಘೋಷದಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಲೋಕಾಪಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಮರುದಿನ ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆದು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸೋಣಾದವು.

ವಿಲೆಪಾರ್ಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಆನಂದರವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ—ತಾ. ೨೧ನೇ ದಿನ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದುದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ| ಕೆ. ನಾಗೇಶ್ವರರಾಯ ಪಂತಲುರವರೂ, ಶ್ರೀ| ಗದ್ದೆ ರಂಗಯ್ಯ ನಾಯ್ಡುರವರೂ ವಿ. ಭಾಷ್ಯಮ್ ಚೆಟ್ಟಿಯವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಒಡನೆಯೇ ನಡೆದು ಆರುತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯು ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ನಾಗೇಶ್ವರರಾಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಪ್ರಕಾಶಮ್‌ರವರೂ ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಅದೇ ದಿನ ಮದರಾಸಿನ ಸುಮಾರು ೨೦ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶ್ರೀ| ಪ್ರಕಾಶಮ್‌ರವರ ಪತ್ನಿಯ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಸ್ತ್ರೀಯರು ವೇಟಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ಪುರುಷ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸೂರ್ಯನ ಕಠಿಣವಾದ ಬಿಸಿಲಿಗೂ ಹೆದರದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು.

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ—ಅದೇ ದಿನ ಕರಾಚಿಯ ಜನರು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು 'ಬಾತದ್ವೀಪ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೆಯಾಗಿದ್ದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಉಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಣ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕರಾಚಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಒಟ್ಟು ಅರ್ಧ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಬಾತದ್ವೀಪದಿಂದ ತಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಣಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯಂತೆ ಮಾರಿದರು. ಬಾತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ನೀರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಎಕ್ಕರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ವರೆಗೆ ಉಪ್ಪು ಜಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಜನರು ಆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾರಿನ ಗೋಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿಸಿ ತಂದರು. ಒಂದು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಯೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಟಿತು. ಆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಇದ್ದರು. ಬಾತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ತಲಪಿದೊಡನೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಅಗೆಯತೊಡಗಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಹಲವು ಯುರೋಪಿಯಾನರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಏನೋ ಒಂದು ತರದ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿರುವರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಲ್ಲಿನ ಉಪ್ಪನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಉಪ್ಪು ಕಹಿಯಾಗಿದ್ದಿತು.

ಅಜಮೀರದಲ್ಲಿ—ಅಜಮೀರದ ರಾಮಗಂಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾದ [illegible] ಉಪ್ಪು [illegible] ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೈದುಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವರು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ [illegible] ಸೇರು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಿರಬೇಕಂತೆ. ಅವರು ೨೫ ತಾಸುಗಳ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಅಂದು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಲ್ಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿಯೂ, ರೇವಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರಾದ ಡಾ| ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯರವರೂ, ಬೆಜವಾಡದ ಮುನಿಸಿಪಾಲ ಚೇರ್‌ಮೆನರಾದ ಕಳೇಶ್ವರರಾಯರೂ ಮುಸಲಿಪಟ್ಟಮಿನಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ವರುಷದ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ, ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ, ಕೃಷ್ಣ, ಗುಂಟೂರು ಮತ್ತು ನೆಲ್ಲೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಚಲಿಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ—ತಾ. ೨೩—ಬೋರಿ ಬಂದರ ಸಮೀಪ ವಾಟಿಯಾಬಾಗದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಮುಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರೊ. ಘಾಡ್ಪುರೆಯವರನ್ನು, ಜೊತೆ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಪಾಟೀಲ ಮತ್ತು ದೇಸಾಯಿಯವರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿದರು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ—ಮದರಾಸಿನ ಧುರೀಣರಾದ ನಾಗೇಶ್ವರರಾಯರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಾರ್ಜ ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲವೇ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಘಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಂಗಡವು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಸಾರುತ್ತಾ ನಡೆಯುವಾಗ ಫ್ಲವರ್ ಬಜಾರ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಎದುರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು. ಕೆಲಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೂ ಜಖಮುಂಟಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು [illegible]ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ—ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಐನೂರು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ವೇದಾರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಪಂಗಡಗಳು ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ.

ಲಾಹೋರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಚಟುವಟಿಕೆ—ಲಾಹೋರದ ಸಿಟಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಭೆಯೊಂದು ಜರಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ, ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಬಹುಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟುಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿರುವರು. ನಿನ್ನೆ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾರುತ್ತ ಹೋಗುವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅನುಜ್ಞೆಯಾಗುವದಾದರೆ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಬೋಧನಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಯೇ ಇರುವರು. ಸಭೆಯು ಅಂತ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ವತ್ತು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ನಡೆದರು.

ಸಿಲದಾದಲ್ಲಿ—ರಾಜಶಾಹಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಸೀಲದಾ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಹರಿಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರನ್ನೂ, ಇತರ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು.

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಂ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

[illegible], [illegible] (ದ. ಕ

ನೋಡಿದರೆ ಬಿಡದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

[illegible]

ಧಿ. ಪ. [illegible]

[illegible]

Liveliness - zip - pep - you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The C. P. C. Co., Ltd.
MANGALORE

[illegible] ಔಷಧಗಳು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್‌ದೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರದ ಪದಕಗಳು [illegible]

[illegible]

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

[illegible]-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್,
Sayani Road. P. O. Cadell ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 | [illegible] | ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು—ಷಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch. House Udipi, S. K.

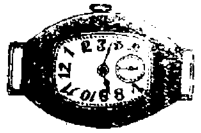

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಾಚುಗಳು! [illegible]

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

[illegible]

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. [illegible]

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು [illegible] ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

[illegible] ಮಿ| ದಟ್ಟು ಬೋನ್‌ಟನ್ [illegible] ಯುವಕನು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ [illegible]ದರಿಂದ ಆತನು ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ದಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು. ಆತನು ಹೇಟು ಮೊದಲಾದ [illegible] ಉಡಿಗೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸಿ [illegible]ಯನ್ನು ಉಡುತ್ತಿರುವನು. ಅರಕ್ಷವಾದ ಆತನು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವನು.

ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು— ಈ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಾರ್ಡೋಲಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಸುರತದ ಚಳವಳಿದಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯು ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರು ಕೂಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಿಂದ ಐನೂರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಹೊರಟಿರುವರು. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚರಕ [illegible]. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಖಾದಿ ಧರಿಸುವರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಂದು ತಲುಪಿದೊಡನೆ ಜಯಘೋಷವಾಯಿತು. ೧೯೨೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಲು ಬಾರ್ಡೋಲಿಯವರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಅವರು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಾನು ಬಂದಿರುವದಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನುಡಿದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಬಾರ್ಡೋಲಿಯು ಪೂರೈಸಿದ್ದುದಾದರೆ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ದೊರೆಯುವದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನುಡಿದರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯ ಮದ್ಯವ್ಯಾಪಾರವು ಕಳೆದ ವಾರ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಎಂಟುನೂರು ಪೀಪ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟೇ [illegible] ಪೀಪಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾರಿಹೋದುವು. ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪೀಪ ಸರಾಯಿ ಮಾರಿದ ಸಮಯವೂ ಇದ್ದಿತಂತೆ.

ಜೈಲುಗಳ ರಿಪೇರಿ—ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೂ ಮುಂಬಾಯಿ ನಗರದೊಳಗೂ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗೃಹಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿದು ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು [illegible] ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. [illegible]ರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜೈಲು ರಿಪೇರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು. [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ [illegible]ಯುದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು [illegible]ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ [illegible] ಜನಗಳಂತೆ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವರಾದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆತಂಕಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಲಾಲಪ್ಪೂರ ತಾಲೂಕಿನ [illegible] ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಆತನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮರವು ಬಿದ್ದು ನವಸಾರಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು. ಆತನನ್ನು ನೋಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನವಸ್ಸೇಕರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

ತಾರೀಕು ೨೦—ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ತಾರೀಕಿನ ದಿನ ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸಾಹವಿದ್ದಿತು. ನೂರು ಜನರು ಸಮುದ್ರ ತಂಡಾವಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರು ತಂದು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಬಾಟಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಸಕೊಂಡರು. ಗಿರಗಾಂವ, ದಾದಾರ ಬ್ಯಾಕಬೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಸುಳಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಧುರೀಣರಾದ ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಜಿ. ಖೇರ್ ಮತ್ತು ಡಾ| ಮಾಂಡ್ರೇಕರ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವರು ಅಂದು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ವಿಜಾಲಪುರದಲ್ಲಿ—ಆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಿಜಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ರಾಜಕೀಯ [illegible] ಪಟೇಲರೊಡನೆ ಸಂಧಾನಿಸಿ [illegible] ಉಪ್ಪು [illegible] ಮಹಾತ್ಮರು [illegible] ಬಂದಿಗಳು [illegible] ಮಾಂಗಲ್ಯ [illegible] ಅವರಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ [illegible] ದೇಶೀಯಂದೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಘವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದಿತ್ಯವಾರ ಮತ್ತು ಸೋಮವಾರ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕಾರಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಂಡರು.

ತಾ. ೨೧—ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಚಾಟಿಯಾವಾಡಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲಹವಾಗಿದ್ದದರಿಂದ, ತಾ. ೨೧ನೇ ದಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆರೆದು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮೂರು ಮೋಟಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನೀರನ್ನು ಬಿಸಿಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ| ಮುನ್ಶಿಗಳನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಮುನ್ಶಿಯವರ ಪತ್ನಿಯವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಜಯಘೋಷದಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಲೋಕಪ್ಪಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಮರುದಿನ ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆದು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸೋಣಾದವು.

ವಿಲ್ಲೆಪರ್ಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಆನಂದರವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ—ತಾ. ೨೦ನೇ ದಿನ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದುದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಕೆ. ನಾಗೇಶ್ವರರಾಯ ಪಂತಲುರವರೂ, ಶ್ರೀ ಗದ್ದೆ ರಂಗಯ್ಯ ನಾಯ್ಡುರವರೂ ವಿ. ಭಾಷ್ಯಮ್ ಚೆಟ್ಟಿಯವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಒಡನೆಯೇ ನಡೆದು ಆರುತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯು ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ನಾಗೇಶ್ವರರಾಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಪ್ರಕಾಶಮ್‌ರವರೂ ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಅದೇ ದಿನ ಮದರಾಸಿನ ಸುಮಾರು ೫೦ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶಮ್‌ರವರ ಪತ್ನಿಯ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜೇಟ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ಪುರುಷ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣವಾ[illegible] ಬಿಸಿಲಿಗೂ ಹೆದರದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು.

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ—ಅದೇ ದಿನ ಕರಾಚಿಯ [illegible] ಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಜಾತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೆಯಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಉಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಣ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕರಾಚಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಒಟ್ಟು ಅರ್ಧ [illegible] ಜನರು [illegible] ಮಹಮ್ಮದೀಯರು [illegible] ಸೇರಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible]ಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಜಾತದ್ವೀಪದಿಂದ ತಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಣಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯಂತೆ ಮಾರಿದರು. ಜಾತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಿಂದ ಸುಮಾರು [illegible] ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ವರೆಗೆ ಉಪ್ಪು ಜಮೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಜನರು ಆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿಸಿ ತಂದರು. ಒಂದು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಯೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಟಿತು. ಆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಇದ್ದರು. ಜಾತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೊಡನೆ ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಹಲವು ಯುರೋಪಿಯನರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆತದ ಸಮೀಪವಿದ್ದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಉಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಒಂದು ವಿಸೋಟ ಒಂದು ತರದ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿರುವರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಲ್ಲಿನ ಉಪ್ಪನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಉಪ್ಪು ಕಹಿಯಾಗಿದ್ದಿತು.

ಅಜಮೀರದಲ್ಲಿ—ಅಜಮೀರದ ರಾಮಗಂಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾದ [illegible] ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. [illegible]ದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಧುರೀಣರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈದುಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವರು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಹದಿನ್ನೆರು ಸೇರು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಿರಬೇಕಂತೆ. ಅವರು ೨೪ ತಾಸುಗಳ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಅಂದು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಲ್ಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿಯೂ, ರೇವಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಾದ ಡಾ| ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರೂ, ಬೆಜವಾಡದ ಮುನಿಸಿಪಾಲ ಚೆಯರ್‌ಮೆನರಾದ ಕಳೇಶ್ವರರಾಯರೂ ಮುಸಲಿಪಟಾಮಿನಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ವರುಷದ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ, ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಗುಂಟೂರು ಮತ್ತು ನೆಲ್ಲೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಚಲೀಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ [illegible] ವರುಷದ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ—ತಾ. [illegible]—ಮೇ [illegible] ಬಂದ[illegible] ಸಮೀಪ ಚಾಟಿಯಾವಾಡದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಮುಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ರನ್ನೂ, ಜೊತೆ [illegible] ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ [illegible] ಮತ್ತು ದೇಸಾಯಿಯವರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿದರು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ—ಮದರಾಸಿನ [illegible] ನಾಗೇಶ್ವರರಾಯರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. [illegible] ಬೇಕಾರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ [illegible] ಹಾರ್ಬರು [illegible] ಹರತಾಳವು [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. [illegible] ಕೆಲವು [illegible]ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಸುಮಾರು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು [illegible] ಪೋಲೀಸ್ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಜಮಾಯಿಸಿತು. [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು.

ಕಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ—[illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ವೇದಾರಣ್ಯ [illegible] ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡು[illegible] ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಲಾಹೋರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಚಟುವಟಿಕೆ—ಲಾಹೋ[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ, ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರ [illegible] ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು [illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿರುವರು. [illegible] ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು [illegible] ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಹೋಗುವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರಗಳ [illegible] ತಮ್ಮ ಬೋಧನೆ[illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಕಥೆಯು [illegible] ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕುನೂರು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ನಡೆದರು.

ಸಿಲದಾದಲ್ಲಿ—ರಾಜಶಾಹಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಸೀಲದಾ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಹರಿಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರನ್ನೂ, ಇತರ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿದರು.

[illegible]

1. [illegible] ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ—[illegible] ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. [illegible] ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಕ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. [illegible] ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

[illegible]

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, [illegible] ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಎರಡು ರತ್ನಗಳು.

ಇನ್ನು ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ!

ಎಂಟಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಮಾತ್ರೆಗಳು.

[illegible] ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ [illegible]

ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 2—8—0. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪೇಕಿಂಗ್ ಬೇರೆ

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಔಷಧಿ

[illegible]

ಏತರಿಂದ?

[illegible] HEDAURIN DYSENTERY CHOLERA CURE [illegible]

[illegible] ಕ್ರಯ ಆಣೆ 0—15—0 2 [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 1—12—0.

ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿರಿ!

[illegible]

ಆಫೀಸು, ದೊಂಗರಕೇರಿ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು, [illegible]

[illegible] ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ! [illegible]!!!

ಆರ್ಯವೇದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ.

[illegible] ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್, [illegible] ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ

ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು [illegible]

[illegible]

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & CO.,

MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

[illegible] ವಜ್ರಗಳು.

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,

C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!

[illegible] ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೂ

[illegible]

ಚಕ್ ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಸಾಯಿಜನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

[illegible] ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

[illegible] ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

[illegible]

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet

DONGERKERY, MANGALORE.

[illegible] (first quality Selected) [illegible] ವಜ್ರಗಳು [illegible]

[illegible] ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, [illegible]
ದೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

[illegible]

[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು, ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ ೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮೇ ೧೯೩೦. (2–5–30.) ಸಂಚಿಕೆ ೧೮

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:–UDIPI. Branches:–COONDAPOOR & Mangalore

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:– ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:– ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000 Subscribed & Called up Rs. 2,25,000

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000. ಚಂದಾ ಹಾಕಿದ್ದು ಮತ್ತು ಕೇಳಿದ್ದು ರೂ. 2,25,000

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi Limited as on [illegible] 1930

	CAPITAL AND LIABILITIES.			PROPERTY AND ASSETS	
1	Paid up Capital	Rs. 2,24,930–0–0	1	Premises, Building Furniture etc.	Rs. [illegible]
2	Reserve and other funds	[illegible]40–0–0	2	Investment on G. P. Notes	[illegible]
3	Deposits	[illegible]	3	Investment on Approved Securities	[illegible]
4	Bills for collection as per contra	[illegible]	4	Bills [illegible]	[illegible]
5	Overdrafts with Bankers and Imp. Bank of India Loan a/c	[illegible]202–12–0	5	Sundries	[illegible]
6	Sundries	[illegible]	6	Cash in hand [illegible]	[illegible]
	Total	25,65,043–0–0		Total	[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI S. K. 5–4–30.

N. ANANDA RAO Secretary & Manager

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು

ದಂತಮಂಜನ:–

ಅಮೃತಾಂಜನ [illegible]

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಅವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ

[illegible]

1. [illegible] ಕ್ರಯ ಒಪ್ಪ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಪ್ಪಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. [illegible] ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಪ್ಪಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಪ್ಪಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3. [illegible] ಡಪ್ಪಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಕ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಅಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. [illegible]

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಎರಡು ರತ್ನಗಳು.

ಇನ್ನು ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ!

ಎಂಟಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಮಾತ್ರೆಗಳು.

ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾದ, ಭದ್ರವಾದ ಗುಣಕಾರಿ ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 2—8—0. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪೇಕಿಂಗ್ ಬೇರೆ.

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಔಷಧಿ

ಅತಿಸಾರ, ಅಜೀರ್ಣದಿಂದಾದ ಎಂತಹ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾದರೂ ಬಿಡುವದು.

ಏತರಿಂದ?

ಹಿಂದೀ ಔಷಧಿ ಹಿಂದೀಯರಿಗಾಗಿ ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದು. HEDAURIN DYSENTERY CHOLERA CURE ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದು.

ಟಿನ್ನಿನ ಕ್ರಯ ಅಣೆ 0—15—0 2 ಟಿನ್ನಿನ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 1—12—0.

ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ರಸ್ತೆ,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕೆನ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಶ್ವತ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯ ವೇದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ.

ಕೋಟಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟು ಕಾಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. [illegible] ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, [illegible] ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. [illegible] ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ

ಪ್ರಕೃತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ

ಕಿರುವಳಿಕೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds
Bola Shrinivas Rao,
C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,
MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp
ಎಂಟ್ವರ್ಪಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ತರಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಜ್ರಗಳು.
— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿದೆ. —
ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್,
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!

ಶಾಲೆ ಕ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೂ
ಬೇಕಾಗುವಂತಹ
ಚರ್ಕರ್‌ಗಳು
ಮೂರು ಸೈಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!
Ramachandra Krishna Shet
DONGERKERY MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಜಾನ್ಸರ (first quality Selected) ಎಮ್ ಸ್ವಾದಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ತಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. [illegible] ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

[illegible]

ಶಿವರಾಮ ಭಟ್ಟ ಹೆಂಗಿನಮನೆ,
[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

[illegible] ... ೨-೧೮-೦.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ,ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ದೇವಾ । ನ ಥೀಚರೀ ಥೀಮವಿಸೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾ ॥ ೧ ॥
ದೊರೆಯಲು ಅನುಪಮರತ್ನಗಳು ಸಾ । ಗರವ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗನಂ । ಕರುಷವಾಯಿತೆ ತುತ್ತ ವಿಷವ ಸುದುತ ಬರುತಿರುವ ॥
ಗರಲಕವರಂಜಿದರೆ ಸುಧೆಯನು । ಮರೆತು ಕ್ಷುದ್ರರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ । ತೆರಳ ಬಲ್ಲರೆ! ತೊರೆದ ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿಕಾರ್ಯವನು ॥ ೨ ॥

ಪುಸ್ತಕ ೩೪. | ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮೇ ೧೯೩೦. (2 – 5 – '30.) | ಸಂಚಿಕೆ ೧೮

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು: — ಉಡುಪಿ.

Branches:- COONDAPOOR & Mangalore ಶಾಖೆ: — ಕುಂದಾಪುರ. ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000- Subscribed & Called up Rs. 2,25,000-

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000- ಕಂಡಾ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ [illegible] ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000-

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 31st March 1930

Capital and Liabilities.		Property and Assets	
1 Paid up Capital	Rs. 2,24,930-0-0	1 Premises, Building Furniture etc	Rs. [illegible] 13-2-0
2 Reserve and other funds	„ 1,68,40[illegible] 0	2 Investment on G. P. Notes	[illegible] 84-5-0
3 Deposits	„ 1[illegible] 37,331	3 Investment on Approved Securities	[illegible]
4 Bills for collection as per contra	„ 1,15[illegible]	4 Bills [illegible]	[illegible] 8 [illegible]
5 Overdrafts with Bankers and Imp. Bank of India Loan a/c	„ 2,83,292-12 [illegible]	5 Sundries	[illegible] 2
6 Sundries	„ 52,532-2 [illegible]	6 Cash in hand & with bankers	23,003-2-3
Total	25,65,643-0-0	Total	25,[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI. S. K. 5-4-1930.

N. ANANDA RAO *Secretary & Manager*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು: — [illegible]

ದಂತಮಂಜನ: — [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ [illegible]

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಆತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಾಯಿ.

ಏಜಂಟರು — ದಿ. ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

1	[illegible]	1–8–0
2	[illegible]	0–12–0
3	[illegible]	2–0–0
4	[illegible]	2–0–0
5	[illegible]	[illegible]–0
6	[illegible]	–12–0
7	[illegible]	[illegible]–0
8	[illegible]	–12–0
9	[illegible]	[illegible]–8–0
10	[illegible]	–4–0
11	[illegible]	–12–0
12	[illegible]	–12–0
13	[illegible]	1–12–0
14	[illegible]	1–8–0
15.	ಇಂಡಿಯನ್ ಓವರ್ ಕೋರ್ಟ್	2–8–0
16.	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್	1–0–0

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ —

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, [illegible]

[illegible]

... ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ... ನಡೆದಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ... ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ... ಶ್ರೀ ನಾಯಕರು ಬಂಧವಿಮುಕ್ತರಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವಾಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಡುಗಡೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ...ನವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ... — ಈ ಕರುಣೋತ್ಸಾಹಿಗಳ — ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದಲೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಂದ ಮೊದಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭಭಟ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ...ಯು. ಪಡಿಯಾರ ಅವರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ... ಮಂಗಳೂರಿನ ... ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸೇವಾಶ್ರಮ ... ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸಂಭ್ರಮದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ... ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ದೋಷವು ತಪ್ಪಿದು.

ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ತಂಡವು ... ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಬೇಕೆಂದು ... ಪ್ರಕಟಿಸಿ ...

[illegible] ... ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ... ದಳಪತಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರುಗಳನ್ನು ... ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ... ನಾಯಕರ ... ಧರ್ಮಶಾಲೆಯ ... ಸತ್ಕಾರವಾಯಿತು. ಅಗ್ರ ಶ್ರೀ ... ಇಲ್ಲಿಯ ನಾಯಕರ ... ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ... ಆ ಗೌರವವು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ... ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಗೆ ... ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ದಳವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸತೊಡಗಿದರು. ಮೊದಲೇ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸುಮಾರು ... ಜನರು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ತಂಡತಂಡಗಳಾಗಿ ಹಾದಿ ಬೀದಿಗಳ ಬದಿಗಳಲ್ಲೇ ನಿಂತು ರಾಷ್ಟ್ರವೀರರನ್ನು ಮಾನಸಾ ಹರಸಿದರು. ದಳವು ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ... ರು, ... ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರು ... ಹರಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಪರದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರದ ಹೋಳಿಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಪಡಿಯಾರರು "ಎಲ್ಲರೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ ಪರದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಈಗಲೇ ಸುಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ" ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ನುಡಿದು ... ಪಾಳಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಸೂರ್ಯಾ... ಜನರು ... ವರೆಗೆ

[illegible]

... ಬರೆಸಿದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ... ಕಳೆದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ... ಅದರ ... ಕರ್ನಾಟಕದ ... ಗಳನ್ನು ... ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಹುಮಾನಕೊಡುವ ... ಕರ್ನಾಟಕದ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ... ಮಾಡುವರೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ...

ಬಹುಮಾನ ದೊರೆತ ಗೀತೆಯನ್ನೂ, ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂದ ... ಇತರ ಗೀತಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ, ಇಂತಹ ಗೀತೆಗಳ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರಿಷತ್ತು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇದೇ ಮೇ ತಿಂಗಳು ಅಂತ್ಯದೊಳಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪರಿಷತ್ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಈ ಗೀತಗಳು ... ಹೊಂದುವಂತಿರಬೇಕು. ಕವಿತೆಯ ... ಕವಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ... ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಎ. ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ,
... ಎಂ. ಎ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ.
ಗೌ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಹೊಸ ಫೋರ್ಡಿನ
ಹೊಸ ಚೆಲುವಿಕೆ.

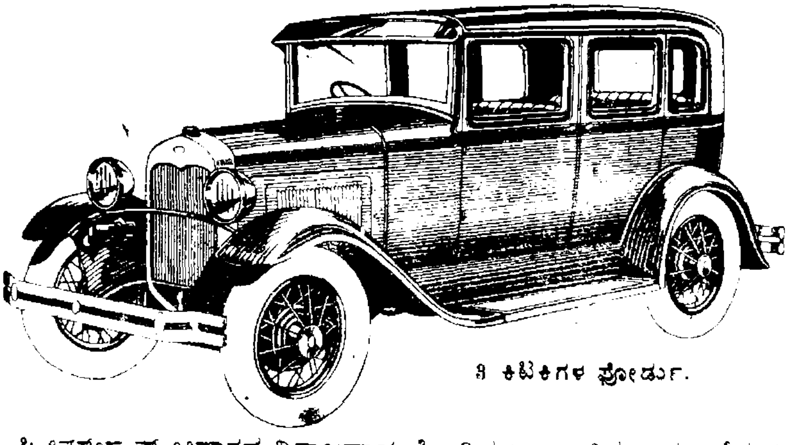

3 ಕಿಟಿಕಿಗಳ ಫೋರ್ಡ್.

ಸ್ಟ್ರೀಮ್‌ಲೈನ್ ಆಕಾರದ ವಿಶಾಲವಾದ ಬೋಡಿಗಳು. (ಕಾಲಿಡುವ ಸ್ಥಳ ಹೆಚ್ಚು.)
ಮಣ್ಣು ಹಿಡಿಯದ ಉಕ್ಕಿನ ರೇಡಿಯೇಟರು. ದೀಪಗಳು, ಹಬ್ ಕೇಪುಗಳು.
ದೊಡ್ಡ ಮಡ್‌ಗಾರ್ಡುಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಟಾಯರುಗಳು, ಸಣ್ಣ
ಚಕ್ರಗಳು. ಆಳವಾದ ರೇಡಿಯೇಟರು. ಹೊಸ ರಂಗುಗಳು.

Ford

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್:—
ಪಿಯರ್ಸ್‌ಲೆಸ್ಲಿ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ.
ನೇಶನಲ್ ಮೋಟರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.
ಮತ್ತು
ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.

ಫೋರ್ಡ್ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ. ಲಿಮಿಟೆಡ್. ಬೊಂಬಾಯಿ. IN. 30/7.

[illegible]ಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು [illegible] ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ಔನ್ಸಿನ [illegible] ರೂಪಾ 1—4—0, ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] ವೃದ್ಧ ಮಹರ್ಷಿಗ[illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible] ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ [illegible] ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ [illegible] ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರ!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

[illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂದೀ [illegible] ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ [illegible] ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible].

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ [illegible] ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ [illegible] (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ವಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

The Canara Bank Limited, Mangalore.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. | 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

BRANCHES:—Karkal, Kasargod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.

ಬ್ರಾಂಚ್:— ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000 – 0 – 0	ಅಧಿಕಾರಗೊಂಡಿದ್ದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟ[illegible] Rs. 300,000 – 0 – 0
Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732 – 9 – 7	[illegible] Rs. 431,732 – 9 – 7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462 – 2 – 0	[illegible] Rs. 792,462 – 2 – 0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years, 6% „ 1 Year	[illegible] ಸೇಕಡಾ 6.
Season deposits of Rs 1000/– & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.	[illegible] ಸೇಕಡಾ 6¼.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10 @ 3% from 1st January to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the deposit reaches [illegible] Rs. [illegible] during a period of [illegible] months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs [illegible] in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs [illegible] in the case of the remaining Branches.

[illegible] time deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at [illegible] per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to

Canara Bank Ltd., **K. Venkat Rao,**

Mangalore, [illegible]—1930 Secretary.

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office: Udipi *Established [illegible]*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000- | Paid up Capital Rs. 1,75,000-

Issued Capital Rs. 1,75,000- | Reserve and other Funds Rs. [illegible],41,500

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *of the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH

Udipi, P. Laxman Nayak,

7—2—30 Secretary.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಬೋರ್ಡು ಪಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್ಸ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಕೊಡಿಯಾಲ ಛಾಪಖಾನೆ,

ಚರ್ಚ್ ರೋಡಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

[illegible] ಕ್ರಯ ರೂ 1—14—0 [illegible] ರೂ. 3—8—0 [illegible] 2 ರೂ 4—[illegible] ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 5—0—0. [illegible]

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆಯಿರಿ.

R. C. MUKERJEE,

18/2 Hari Paul Lane,

CALCUTTA.

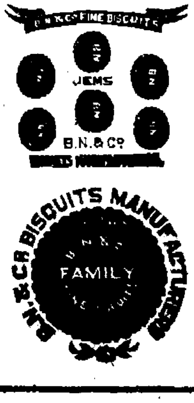

ಬಿಸ್ಕತುಗಳು.

ದರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ.,

ಮು. ಪೋಸ್ಟ್ ವ ಂಬಾರು 9.

ತಾರಿನ ಪತ್ತೆ—"ನ್ಯೂ ಬಿಸ್ಕಿಟ್"

[illegible] ಕಲ್ಪನೆಯು ಮೂಡಿದ್ದಿತು. [illegible] ವುದು, ಅದರೊಳಗಿನ ನೂತನತೆ, ಬೆಡಗು, [illegible] ಬರೀ ನೀರಸವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಮದುವೆಯು ಒಂದು ಬಾರಿ ಮುಗಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ [illegible]ದ್ದಿತು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕತೆ ಬರೆಯುವಿಕೆಯ ಹವ್ಯಾಸಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅವನ ಆಗಿನ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ "ಶೀನೂ, ನೀನು ಒಳ್ಳೆ ಕಾದಂಬರಿ ಕತೆಗಾರನಾಗುವಿಯಪ್ಪಾ," ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೀನೂನೂ ಹಿರಿಹಿಗ್ಗಿ ಆ ದಿನ ಮತ್ತೂ ಎರಡು ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಜೊತೆಗಾರರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ತಾನೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಕಾರನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅವನು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಈಗ ತುಂಬಿದ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದನು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕತೆಗಳು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವನ ಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಯೆಂದು ಕಾಯುಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುವು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ದೊಡ್ಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದನು. "ಪ್ರಣಯಸ್ವಪ್ನ", "ವಿರಹವೈಚಿತ್ರ್ಯ", "ಉಷಾಪ್ರೇಮ"ವೆಂಬ ೩೦೦ ಪುಟಗಳ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಲೇಖನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆ ಅವಿವಾಹಿತ ಯೌವನದ ಎದೆಯ ಗೋಳಾಟವನ್ನೂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯು ಕಾಣಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಮತ್ತು ಓದುಗರೂ ಅದನ್ನು ಹಸಿದ ಬಾಕರಂತೆ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕತೆಗಾರನ ಆ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸನನ್ನು ಆ ದಿನ ಉದ್ವಿಗ್ನನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ದಣಿವಿನ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದಾಗ, ಆ ಪ್ರೇರಕ ನಿಶ್ಶಬ್ದತೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಕತೆಯೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಲು ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರಣಯದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಕತೆಯ ರೂಪವು ಅರೆವಾಸಿಯಾಗಿ ತೇಲಿಬರುವಾಗ, ಲೇಖನಿಯು ಉನ್ಮತ್ತತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುವಾಗ, ಅಂತಹ ಆ ರಚನಾಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದಿತೊ, ಇಂದು ಅದು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಕತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗದ ದೀರ್ಘವಾದ, ಪ್ರಣಯಮಯವಾದ, ನಿಜವಾದ, ಆತ್ಮೀಯವಾದ ಕಾದಂಬರಿಯ ರಚನಾಮುಹೂರ್ತದ ಕಡೆಗೇನೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಈಗ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

— ೨ —

ಶ್ರೀನಿವಾಸನೇನೋ ಕಾದಂಬರಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಣಯಿಯಂತಾಗಬಲ್ಲನು, ಆದರೆ ನೂತನ ಮದುಮಗಳಾಗಿದ್ದ ಲೀಲಾವತಿಯು ಕಾದಂಬರಿ ಲೇಖಕಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕಾದಂಬರಿ ಲೇಖಕಿಯಾಗಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅವಳು ಕಾದಂಬರಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಣಯಿನಿಯಾಗಿರಲಾರಳೆಂದೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಲೀಲಾವತಿಯು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಆದರೆ ಅವಳ ರೂಪದ ಸಂದರ್ಶನವೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಅವಳನ್ನು ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ತಡೆಹಾಕಿದನು. ಒಂದು ಮಾತೂ ಅವಳ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಳು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ಹೋಗೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಹೇಗೂ ಕೆಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಅವಳ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದನು. ಅವಳಿಗೂ ಅವನೊಡನೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಲಿಗೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಆಶೆಯು ತುಂಬಲಿಲ್ಲ. ಬಾರೆಂದರೆ ಬರುವುದು, ಹೋಗೆಂದರೆ ಹೋಗುವುದು, [illegible]

[illegible] "ಪ್ರಣಯಸ್ವಪ್ನ", "ವಿರಹವೈಚಿತ್ರ್ಯ", "ಉಷಾಪ್ರೇಮ" [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪ್ರೇಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಲೀಲಾವತಿಯು ಅದೇ ಮೊದಲಿನ ಲೀಲಾವತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಳು. ಗಂಡನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಓಡಲಾರಳು; ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಒಲಿದಿದ್ದರೆ ರಸಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಾರಳು; ಶ್ರೀಪಾದಕ್ಕೆ ವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹೊಂದಿಸಿಬಿಡಲಾರಳು; ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ "ನಾಥ, ಕ್ಷಮಿಸು" ಎನ್ನಲಾರಳು. ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಪಂಚವು ಶುಭ್ರವಾದ ಚಂದ್ರಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೀಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಬಾರಿ ತಿರುಗಿ ಬರುವ ಎಂದರೆ ಬರಲು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಒಪ್ಪಲಾರಳು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಮದುವೆಯು ಇಷ್ಟು ಅರಸಿಕವಿದೆಯೆಂಬುದು ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿತು.

— ೩ —

ಈ ನಿರಾಶೆಯ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಖದ ವಿಷಯವಿತ್ತು. ಲೀಲಾವತಿಯು ಗಂಡನ ಮಾತನ್ನು ವಿಧೇಯವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಹೇಗೂ ಪ್ರಣಯ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯು ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಬಲವತ್ತರವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಲೀಲಾವತಿಗೆ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ಓದಕೊಟ್ಟನು. ಲೀಲಾವತಿಯು ಅವನ್ನು ಓದಿದಳು; ಆ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅವನ್ನೂ ಅವಳು ಓದಿದಳು. ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಕ್ರಯ ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಣಯದ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ಲೀಲಾವತಿಯು ಅವನ್ನೂ ಬಹು ಅಭಿರುಚಿಯಿಂದ ಓದಿದಳು.

ಈ ಓದಿನಿಂದ ಅವಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಗುಳಾಗಿ ಇದ್ದ ಅವಳ ಚಿಕ್ಕ ಹೃದಯವು ಅರಳಿತು. ಅವಳ ಕಲ್ಪನೆಯು ಚೇತನವನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜಾಗ್ರತಗೊಂಡಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಆನಂದದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಲೀಲಾವತಿಯು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಲೇಖನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲು ಉದ್ಯಮಿಸಿದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಕ್ಕ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅವಳ ಕತೆಯನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಕತೆಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. ಅವು ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾದವು. ಲೀಲಾವತಿಯ ಹೆಸರು ಕತೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಲಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು.

— ೪ —

ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಲೀಲಾವತಿಯೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸನೂ ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ "ಕತೆಗಾರರ ಗುಂಪಿ"ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಬಳಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಕೂತಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಎದ್ದು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿಸಿದನು.

"ಏನು ವಿಶೇಷ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರೇ?" ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಕೇಳಿದನು.

"ವಿಶೇಷ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಕತೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಳಕು! ನಿಮ್ಮ ಕತೆಗಳ ನಂತರ ಅವಳದನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಕತೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಬರೆಯಲಾರರು!" ಎಂದು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಹೇಳಿದರು.

'ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಉಬ್ಬಿಹೋದನು. ಅವನ ಎದೆಯು ಬಡಿಯಿತು. ಲೀಲಾವತಿಯು ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುದು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!

"ಅಂತಹರು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಬೆಳೆಯುವುದು ಹೇಗೆ!"

[illegible]

ಲೀಲಾವತಿಯು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ [illegible] ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರು "ಹಾಗೇ!" ಎಂದು [illegible] ಬಿಟ್ಟರು.

— ೫ —

ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು "ಪ್ರೇಮಮಂದಿರ" ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಲೀಲಾವತಿಯು "ಸಮ್ಮಿಲನ"ವೆಂಬ ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೋದುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲಿನವನು ಲೀಲಾವತಿಯ ವಿಳಾಸಕ್ಕೊಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ಲೀಲಾವತಿಯು ಪತ್ರವನ್ನೊಡೆದು ಗಂಡನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು

ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ,

ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನವರು ಮಧುವಿನಂತೆ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪ್ರಶಂಸೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ವಾದಸಭೆಗಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿವೆ. ಬರುವ ಆದಿತ್ಯವಾರದ ಗುಂಪಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನವೂ ಭಾಷಣವೂ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಾಯವಿದೆ. ತಾವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಮರು ಟಪ್ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆನು. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರೆಂತೂ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಬರುವರು. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಹ್ವಾನದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ,

ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರು.
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕತೆಗಾರರ ಗುಂಪು.

"ನಿನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಬರೆ" ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಹೇಳಿದನು.

"ನನಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಲೀಲಾವತಿಯು ಹೇಳಿದಳು.

"ಸಂಕೋಚವೇಕೆ? ನಾನಿದ್ದೇನಲ್ಲ" ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಹೇಳಿದನು

ಲೀಲಾವತಿಯು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಳು,

— ೬ —

ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ಬಂತು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ತಲೆಸಿಡಿತವೂ ಜ್ವರವೂ ಬಂದಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಗುಂಪಿಗೆ ಹೊರಡುವ ಸಮಯ ಬಂದಿತು. ಲೀಲಾವತಿಯು ಒಬ್ಬಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಳು. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಎದೆಯು ಬಡಿತದೊಡನೆ ಲೀಲಾವತಿಯು ಗುಂಪಿನ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಈ ನವೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಕಂಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದುದೇನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಗೆ ಏನೋ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಕುಳಿತಳು. ಗುಂಪು ಚದರಿತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಹತ್ತಿರ ಬಂದು 'ತಾವು ಮೊದಲಾಗಿ ಬಂದುದಲ್ಲವೇ? ಸ್ವಲ್ಪ ದಣಿದಿರೆಂದು ತೋರುವುದು' ಎಂದರು.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಲೀಲಾವತಿಯು ದಣಿದಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ಬೆವರಿದ್ದಿತು. ಬಾಯಿಯು ಆರಿಹೋಗಿದ್ದಿತು. "ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿದೆಯೋ" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಆಯ್ಸ್ ಲಿಮನೇಡನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಲೀಲಾವತಿಗೆ ದಣುವಾರಿತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಲೀಲಾವತಿಯ ಕೈಹಿಡಿದು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಲೈಬ್ರೆರಿಗೆ ಕೊಂಡುಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಲೀಲಾವತಿಯು ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿದಳು.

(ಇನ್ನೂ ಇದೆ [illegible])

ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಸನರ ಫೋಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ರಸಾಯನವಾಗಿದ್ದು, ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ [illegible] ಆನಂದಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಟಿಕೆ [illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಹೈಜೆನಿಕ್ ಕೊರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಗೂ, [illegible] ಗುಣಕಾರಿ. [illegible] ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ಗುಣಕಾರಿ.

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜಿಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ಅದ್ಭುತ ಗುಣಕಾರಿ. [illegible] ಕಾಯಿಲೆಗಳು [illegible]

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ರಕ್ತ ಶುದ್ಧೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದೆ. [illegible] ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೋಗ, ಶೀತ, ವಾತ, ದಾಹ, [illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್ಕ್ಯುಲ್ಯೊರ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಕ್ಷಯರೋಗಗಳು, [illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:—
ಶಾ ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯ್ಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್
ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಕೊಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Chornock Place.
Post Box No. 2330, CALCUTTA

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay 14.
ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಝಂಡೂ ಅವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹ್ಯ.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

[illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0 [illegible]

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು—ದಾಮೋದರ ಆಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, [illegible] ಮದ್ರಾಸು.

ಕೋಟೆ [illegible] ಏಜಂಟರು—[illegible] ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು—ದಿ ಯೂನಿಯನ್ [illegible]
[illegible] ಏಜಂಟರು—ಎಸ್. ಎಲ್. [illegible] ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಸಬ್ ಏಜಂಟರು—[illegible]
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು—[illegible]

☞ ವಿವರ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯು [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ವರೆಗೆ [illegible] ಸೀದಾ ಉಡ್ಪಿ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. [illegible] 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡ್ಪಿಗೆ ತಲಪಿ [illegible] 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ತಲಪುವದು. [illegible] ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ [illegible] ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಸ [illegible] ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. [illegible] ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ [illegible] ಪೂರ ಹಾದಿಯಾಗಿ [illegible] ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ [illegible]

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, [illegible] ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ [illegible] ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

[illegible]
[illegible]
[illegible], ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ
ಶಾಂ ಕಾ ಸ ನ.

[illegible] ಉಪದಂಶವು [illegible] ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ [illegible] (ವ್ಹಿ. ಪಿ. [illegible])
ಕೇಡ್ಕರ್ [illegible], ಮುಂಬಯಿ ನಂ 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ [illegible]

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible] ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
[illegible]
[illegible]

THE MUDLKY BANK,
LIMITED, MUDLKY.

ದಿ ಮುಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮುಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯು. ಆರ್. [illegible]

[illegible]
ಠೇವಣೆಗಳು [illegible]
[illegible]
ಠೇವಣಿ [illegible]
ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

[illegible] ಠೇವಣಿಗಳು [illegible]
ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು
ನಡಿಸಲಾಗುವದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
[illegible]

H. R. Shetty,
Managing Director.

ದಿ [illegible] ಕಂಪೆನಿ,
ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಮೃತಸರ

[illegible]

ಉಡುಪಿ [illegible] ಮೇಲೆ ಸಬ್ ಏಜಂಟರು
ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ. ಎನ್. [illegible],
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಜಂಟ್,
[illegible]

[illegible] ಶ್ರೀ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರ ರಾಜೀನಾಮೆ.

[illegible]ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವಾಗ ರಾಜೀನಾಮೆ [illegible] ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. [illegible] ಮೆಂಬರರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪಟೇಲರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇವರು ತನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವಿಷಯ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವೂ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೇದು ಮಾಡಲಿರುವರೋ ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಇದರ ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ದೇಶದವರೊಡನೆ ಇದ್ದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುವದೇ ಮೇಲೆಂದೂ ಅವರು ತನ್ನ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇವರು ತನ್ನ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ಗೌರವವೂ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಸರಕಾರದ ಮೆಂಬರರು ಕಾರ್ಯಭಾರ ನಡಿಸಿದುದೂ, ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರು ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೂ, ತನ್ನ ಹುದ್ದೆಗೂ, ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೂ ಯಾವ ತರದ ಕುಂದುಕೊರತೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ಹೋರಾಡಿದುದೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೂ ಸಾಹಸದಿಂದಲೂ, ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿ ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರವರು ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ತೋರಿಸುವರಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಮೆಂಬರರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಮನೋಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರವೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೇ ಸೋಪಾನ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯು ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡಿಯುವ ಚಳವಳಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರುಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ವರುಷ ಖಾದಿಯು ಬಹುಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭಾಗವಾದ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಖಾದಿಯ ಮೂರನೆ ಒಂದು ಪಾಲು ಖಾದಿಯು ತಯಾರಾಗಿಯದೆ. ಜನರು ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಖಾದಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರುವದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಖಾದಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕದೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿರುವಂಥವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇರುವರು. ಅಂಥವರು ಸಹ ದೇಶೋದ್ಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಈ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರವು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಈ ಮೂಲಕ ಖಾದಿಯ ಪ್ರಚಾರವು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮೊದಲನೇ ಸೋಪಾನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತೀದೆ.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಅತ್ಯಾಚಾರ

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಈಚೇಗೆ ಬಂದ ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರದ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕವೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜನರ ಬರೋಣದಿಂದಲೂ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಅತ್ಯಾಚಾರವು ಸಹನಾತೀತವೆಂತ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮದರಾಸಿನ ಗೋಖಲೆ ಸಭಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಎಡ್ವೋಕೇಟರ ಸಭೆಯನ್ನೂ ಇತರ ಸಭೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಕೂಡದೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರುತ್ತ ಸಭೆಗಳು ಕೂಡದಂತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. [illegible]ದರು. ಮದ್ರಾಸು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪೋಲೀಸು ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಖಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು. ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಸಭೆಯವರು ಪೋಲೀಸು ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಕೂಡದೆಂತ ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯವು ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದದ್ದು ಮದ್ರಾಸು ನಾಗರಿಕರ ಸುದೈವವೆಂತ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿನ ಮೆಂಬರರಾದ ಸಿ. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ ನಾಯುಡುರವರು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನೂ, ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಯಾವ ಗೊಂದಲಕ್ಕೂ ಕೈಹಾಕದೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರನ್ನೂ ಲಾಠಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕುದುರೆ ಸವಾರರಿಂದ ತುಳಿಸಿದುದೇ ಮೊದಲಾದ ಪೋಲೀಸು ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದರು. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸರಕಾರದವರು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ತನಿಖೆ ನಡಿಸಲು ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಪೋಲೀಸಿನವರ ಈ ಕೃತ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರು ಮನನೊಂದರೆ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಗುಂಡುಗಳಿಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ವ ವಿಶೇಷ [illegible]ವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಸಭಿಕರು ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವದೆಂದೂ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಏಳೆಂಟು ಜನ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಭಾಸದರಿಂದಲೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ನಿಷೇಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಸಭೆಯ ಸಭಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟು ಮುಂದರಿಸಿದೋಣಾಯಿತು.

ಕುಡಿಕತನ ನಿಷೇಧ.

ಕುಡಿಕತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಹಿಂದೀ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಗುಜರಾಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರಾದ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿಯವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇವರು ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಕರು ಕುಡಿಕತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿರುವರು. ಈಗಲೇ ಗುಜರಾಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಪಯಣದ ಸಮಯ ಅವರಿಗೆ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎರಡು ದಿನ ವಿಧಿಸಿದರಂತೆ

• • • •

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದಕ್ಕೇನೇ ಇಷ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನಿಟ್ಟರು ಎಂತಹ ನ್ಯಾಯವೋ!

• • • •

ಕ್ಯಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಹೊಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿರುವದಂತೆ

• • • •

ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವದೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ "ಬಾವಿ ಮೇಲೆ ಜಬ್ಬರಿ" ಎಂಬಂತೆ ಈ ಚಳವಳವೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಚೆನ್ನಾಯಿತು.

[illegible] ಮುಂದೆ [illegible]

• • • •

ರಾಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ. ಒಂದು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಬೇಡಿ, [illegible] ಮೇಲೂ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವರು.

• • • •

೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೆಸ್ ಆಕ್ಟು ಇಂದಿನ ದಿನ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂತು.

• • • •

ಇದು ಮತ್ತಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ ಕೆಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕಂಠಸ್ವರ ಜೋರಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ಕೆಲಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹಾನಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಈ ಆಕ್ಟು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೇ ಆಯಿತಂತೆ.

• • • •

ಮುಂದೆ ಇನ್ನೇನಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರೆಯಬೇಕು ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ಬಿಟ್ಟೇ ಬಿಡಬೇಕು.

• • • •

ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಸರಕಾರದ ಈ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಕೆಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿಲ್ಲುವ ದಿನ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ಕ್ಷೇಮ ಯಾರಿಗೆ........

• • • •

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಫಲಾಟಿ. ಫಲಾಟೆಯಿಂದ ಪರ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟರು ಇವರು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.

• • • •

ಉಪ್ಪು ಮಾಡಲು ಹೋದ ಬಲಂಟೀಯರರಿಗೆ ಲಾಠಿಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಇನಾಮು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ರಿಯಾಯತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವುದೆಂದರೆ!

• • • •

ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸೇರಲು ಹೇಳ ತಮ್ಮ ಲಾಠಿನ ಪ್ರಬಲವನ್ನು ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಹಲವರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟುಗಳು.

• • • •

ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹುಶಃ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದಿನ ಒಳ್ಳೇದಕ್ಕೆ.

• • • •

[illegible] ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾಹೇಬ ವಿ. [illegible]ರವರ ಖ್ಯಾತಿಯು ಈ ಬಾರಿಯ ಉಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ [illegible] ತೋರುವುದು. ಹೇಗೂ [illegible] ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

• • • •

ನಮ್ಮ [illegible] ದಿನ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂಬಂದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

• • • •

ವಿಲಾಯತಿ ವಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ್ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ವಿನಾಃ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗದೆಂದು ತಂತಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

• • •

ಬ್ರಿಟಿಷ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆಘಾತವಾದ ಹಾಗಾಯಿತೋ ಏನೊ!

• • • •

ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಿರುದ್ಯೋಗತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ನವೀನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ನವೀನ ಸಾಧನಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿಜಯಯಾಗುವವೋ!

• • • •

ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಯೇ ಇದ್ದರು.

• • • •

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರಿನ ಜನರೂ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು - ದೂರೀಕರಿಸಿದುದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

• • • •

							ಸೂರ್ಯ	
							ಉ	ಅಸ್ತ
[illegible]				[illegible]			6.11	6.44
[illegible]				[illegible]			6.11	6.44
[illegible]				[illegible]			6.11	6.44
[illegible]				[illegible]			6.10	6.45
7				ಮಘಾ			6.10	6.45
8				ಹುಬ್ಬಾ			6.10	6.45
9				ಉತ್ತರಾ			6.9	6.45

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಶಾಖ) Maximum		Minimum		Rainfall. ಮಳೆ ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ
18	93— 6		78 — 8		—	—
19	93— 7		80— 0		—	—
20	92— 7		75— 9		0 — 60	—
21	90— 1		78 — 1		—	—
22	92 — 1		79— 4		—	—
23	91 — 0		81 — 2		—	—
24	91— 8		78— 8		—	—

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು	ಇಂದ		ವರೆಗೆ	
	ರೂ.	ಆ.	ರೂ.	ಆ.
ಮಕ್ಕಿ	6 —	8	7 —	4
ಗೋಧಿ	5 —	8	6 —	4
ರಾಗಿ	5 —	2	6 —	2
ಊರ ಅಕ್ಕಿಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	6 —	10	7	8
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	17 —	8	22 .	0
ಹುಗ್ಗಿ	5 —	2	5 —	15
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	8	8	8 —	12
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	14 —	[illegible]	15	0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	6 —	8	7	[illegible]
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	15 —	4	17 —	[illegible]
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	12 —	0	16 —	0
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	16 .	0	24 —	0
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	14 —	0	15	0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	14 —	8		
ಊರು ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	50 —	0	55 —	0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗಳ್ಳ	4 —	0	4 —	4
ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	75 —	0	82	
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	27 —	0	—	
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	29 —	12	33 —	12
ಗೆಣಸು ಎಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	5 —	12	7 —	0
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	7 —	12	8	6
ಜಮಖಂಡಿ ಬೆಲ್ಲಗೆ ಗಳ್ಳ	7 —	2	8	4
ತೋರಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	3 —	9	3	10
ಬೋಳ ಮೆಣಸು	6 —	8	8 —	0
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	8 —	0	8 —	12
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	2 —	8	3 —	12
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	234 —	0	240 —	0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	360 —	0	380 —	0
ಮೆಂತ್ಯ ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	32 —	0	42 —	
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	3 —	6	—	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	42 —	8	46	0
[illegible] ಕಡಲು ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	18 —	4	18	8
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	22 —	0	23	0
[illegible] ಗಳ್ಳ	15 —		—	
[illegible] ಮುಡಿ ಗಳ್ಳ	17 —	0	17 —	8
[illegible] ಗಳ್ಳ	13—10-3		—	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	37 —	8	43 —	12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗಳ್ಳ	270 —		—	
[illegible]	86 —		120 —	
[illegible]	106 —		140 —	

Chikmagalur Public Conveyance Motor Service.

CHIKMAGALUR.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವಿಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್. **Tel: Conveyance.**

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M. Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವರೆಗೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪತಕ್ಕ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 1 ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಘಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1½ ಘಂಟೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು 7½ ಘಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು, ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ 9 ಘಂಟೆಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರುಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ [illegible] ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಮೋಟಾರ ಸ್ಟೇಶನ್ [illegible] 1-30ಕ್ಕೆ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ 1-45ಕ್ಕೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪಿ, ಆ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂಜೇಶ್ವರ [illegible], ಮಲಬಾರು, ಕನ್ಯಾನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಆಯಾ ದಿನವೇ ತೆರಳಿದ [illegible].

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ [illegible] ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ [illegible] ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೆ, 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ [illegible], 12 ಗಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ, 12-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮೂಡಿಗೆರೆಗೂ, [illegible] ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವರ್ಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು [illegible] ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಕಡೂರಿಗೆ [illegible] ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ [illegible] ಮಂಜರಾಬಾದು, ವರ್ಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ [illegible].

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಮತ್ತು 8-30ಕ್ಕೆ [illegible] ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ [illegible] 12 ಘಂಟೆಗೆ [illegible] 3-30ಕ್ಕೆ [illegible].

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ [illegible] ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಪ್ಲೂರಡೂಪ್ ನೋರಾಜ್, [illegible]

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ

ಟಿಕ್ಕೆಟುಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 19.4)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ಇರುವದು.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ

ನೋಡಬಯಸುವವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ರಾತ್ರಿವರೆಗೆ, 37 ಮೈಲು [illegible].

ಶ್ರೀ ಕರ್ಣ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನ

ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು [illegible] ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಎಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.

'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದ [illegible] ಬೇಗನೆ ತಲಪುವಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಬಸ್ಸುಗಳ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನ [illegible] ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ [illegible] ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ, ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕರಿಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವದು.

Secretary,

The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore. S. K.

[illegible]

[illegible] ೧
[illegible] . . . . "
[illegible]—ಬೆಂಗಳೂರು, ಸುರತ್ಕಲ್, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], ಗುರುಪುರ, ಕುಂಬಳೆ, [illegible], [illegible], ಬಂಟ್ವಾಳ, [illegible] . . . ೮-೧೧
[illegible] ೧೧
[illegible] ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ [illegible] ಆಗಮನ . . . ೨
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು . . . "
ಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರಣಯ ೪
ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರ . . . ೧೩-೧೪

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮೇ ೧೯೩೦.

ಪ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಟ್.

೧೯೧೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂದು ಹದಿನೆಂದು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳನ್ನೂ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪೀಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ರದ್ದಾದ ಪ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಟ್ ವ್ಯಾಸರಾಯ್ ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಮೊಂಟೆಗ್ಯೂ—ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡರವರ ಜವಾಬ್ದಾರ ಸರಕಾರದ ದಾನದೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆಯಿಂದ ಸೇರಿಸಿದ ಒರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರದ ಉಪಯೋಗವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ, ದೇಶದೊಳಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಳವಳವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಒಂದು ಸುಲಭ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುತ್ತದೆ.

೧೯೧೦ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳವಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾವಾದಿ ಅರಾಜಕರ ಚಳ್ಳೆಯು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕತೆಯು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಈ ಪ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಟ್ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು ಎಂದು ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅರ್ಥವಿದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನಮಗನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಸವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಳವಳದಿಂದ ಘಾಬರಿಪಟ್ಟಂತೆ ತೋರುವುದು; ಇಲ್ಲವೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಾಲೋಚಕರು ಅವರನ್ನು ಘಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರಲೂ ಬಹುದು. ಅಂತೂ ೧೯೧೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಆಕ್ಟನ್ನು ಪುನರ್ಜೀವಗೊಳಿಸಿದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಲೋರ್ಡ ಇರ್ವಿನರು ನೂತನ ಜೀವಗಳೆಯನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಚಳವಳ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳವನ್ನು ಎಡೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿರಾಶೆಯುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಿದೆ.

ಚಿತ್ತಗೊಂಗ್, ಪೇಶಾವರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳ ಘಟನೆಗಳು ಈಗಿನ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾರವು; ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಈಗಿನ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳದ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವುಗಳಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅನಗತ್ಯವಿದ್ದ [illegible] ಹೆಚ್ಚಾದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಚಳವಳದಲ್ಲಿಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾವನೆಯುಂಟುಮಾಡುವರು, ಮತ್ತು ಆ ಜನರು ಕೋಪಗೊಂಡು ಗೊಂದಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸುವರು. ಅಂತಹರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳವು ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೋಲೀಸರೇ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರರಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಪೋಲೀಸರು ತಮ್ಮ "ಉಮೇದನ್ನು" ತೋರಿಸದೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ತರದ ಹಿಂಸೆಯೂ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು.

[illegible] ಎಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸರಕಾರದ [illegible] ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾಗಲಾರದು.

ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರ ಮುಖಂಡರ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಒಂದು ವಿಷಯವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಪಕ್ಷವೊಂದು ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೂ, ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕವಾಗಿಯೂ ಇದೆ; ಅದು ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದಿಂದ ಚೇತನಾತ್ಮಕವಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅರಾಜಕರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ತತ್ವದ ಸೋಲುಗೆಲವುಗಳನ್ನು ಈ ಬಾರಿ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಲು ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸೋಲುವಿಕೆಯು ದೇಶವನ್ನು ಅರಾಜಕರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ತಂದಿರಿಸಬಹುದೆಂದೀ ಚಳ್ಳೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೀ ಚಳವಳವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಬದಲು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪಳಿಸಹೊರಟರೆ ಮೇಲಿನ ಭಯಂಕರ ಪರಿಣಾಮವು ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

ದೇಶದ ಅಂತರ್ಯದ ಭಾವನೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಾದರೂ ಪ್ರೆಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಧೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹಿತವೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ಸುಗಳ ಭವಿತವ್ಯತೆಯು ಸಂದೇಹಕರವಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉಳಿಗಾಲವೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಲ್ಲ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

— [illegible] ಅಧಿಕಾರದ [illegible] [illegible].

[illegible] ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ [illegible] [illegible].

[illegible] ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ [illegible].

— [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ [illegible].

— [illegible].

— [illegible].

— [illegible].

— [illegible].

— [illegible] ನಡೆಯುವವಂತೆ.

[illegible] ಮಾಡಿರುವರು.

— [illegible] ಆರಂಭವಾಗಿ ಒಂದು [illegible]. ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ [illegible] [illegible] ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.

— ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ನಿಜಾಮ್ ಸಾಹೇಬರು ಹೈದರಾಬಾದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪಟ್ಟಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿರುವರು, ಸರ್, ಎಮ್. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು.

— ಮುಂಬಾಯಿಯ [illegible] ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಖೂನಿಯು ನಡೆಯಿತು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಒಬ್ಬ ಸರಾಫನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ನಗಗಳನ್ನು [illegible] ಸರಾಫನು ನಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಾಗ ಆತನನ್ನು ಗುಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು, ನಗಗಳನ್ನು ಕಸಕೊಂಡು ಪಲಾಯನಮಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದನು.

— ಬಿ. ಬಿ. ಸಿ. [illegible] ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಒಂದು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಇದರ ಹೆಸರು "ಫೋರ್ [illegible]" ಎಂದು.

— ದಿಲ್ಲಿಯ [illegible] ಆರಂಭವಾದ [illegible] ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ [illegible] ಕೆಲಸಗಾರರು. [illegible] ಸಂಬಳದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

— [illegible] ದೇವೇಂದ್ರ [illegible] ಅರಮನೆಯಿಂದ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಹಸ್ತ [illegible] ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

— ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ ಚಲಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ [illegible] [illegible] [illegible] ಸರಕಾರದವರು [illegible] [illegible] ಸರಕಾರದವರು [illegible] [illegible].

— ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರದ ಬಹಳ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇರಳ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು [illegible] ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿರುವರು.

— ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವು [illegible] ಕಾರಣವಾಗಬಹುದೆಂದು [illegible] ಸರಕಾರದವರು. ಈ ಚಳವಳದ ನಾಯಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು [illegible] ವಿಷಯವಾಗಿ [illegible] ಸರಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು [illegible].

ಕಲಕತ್ತೆಯ [illegible] ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] [illegible] ಸ್ವಾಮಿ [illegible] [illegible] [illegible].

— [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

— [illegible] ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಕ್ಕೆ [illegible] [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] [illegible].

— ಕಲಕತ್ತೆಯ [illegible] ಸಂಘದ [illegible] [illegible] ಕಲಕತ್ತೆಯ [illegible] [illegible] ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

— ಕರಾಚಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಈ ವರುಷದ ಮುದ್ರಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು "[illegible]" ಪತ್ರಿಕಾ ಮುದ್ರಣಾಲಯದವರ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನ ಟೆಂಡರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಧೋರಣೆಯಿಂದಿದ್ದುದರಿಂದ "ಮುದ್ರಣ" ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಿರಾಕರಿಸಿರುವರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು:— [illegible] ಬಹಳ [illegible] ಗಿರಣಿಯು, ಈ ಸಂದರ್ಭ [illegible] ರ್ಮಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಗಿರಣಿ ನೂಲಿನಿಂದ [illegible] ಮತ್ತು ಗಿರಣಿ ನೂಲಿನಿಂದ ಗಿರಣಿಯಲ್ಲೇ [illegible] ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಖಾದಿಯೆಂದು ದೂರ್ತರು [illegible] ಮಾರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಬರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರು ಖಾದಿ [illegible] ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಶುದ್ಧ ಖಾದಿಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಹೊಂದಿಯೇ [illegible] ಉಚಿತ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಖಾದಿಯನ್ನು [illegible] ದರೆ, ಯಾರಿಂದಲೂ ಮೋಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಂಘಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಚರಕವನ್ನು ತರಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ವಿರಾಮ ಕಾಲವನ್ನು ನೂಲುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೆಯಾದ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಂತೆ ಖಾದಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾದೀತು. ಶುದ್ಧ ಖಾದಿಯೆಂದು ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ;

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ಐದು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅಂದು ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ [illegible] ರವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈದುಮಾಡಿ ಅಂದೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಭೆಯು ಜರಗಿತು. ಅಂದು ಉಪ್ಪು ಮಾರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಐದು ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಯಿದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ [illegible] ರಾಯರ [illegible] ರವರ ಭಾಷಣಗಳಾದವು. [illegible] ವಾರ ದಿನ ಯು. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ರಾವ್, ಮತ್ತು ಪಿ. ರಾಮಯ್ಯ ಇವರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ, ಬಿ. [illegible] ರವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ, ಎ. [illegible] ರವರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಶನಿವಾರವೂ ಐದು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬೋಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು. ಉಪ್ಪು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮೂವರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಮತ್ತುಳಿದ ನಾಲ್ವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರೂ ಅಂದೇ ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಕೆ. ರಘುನಾಥ [illegible] ರವರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಆನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ [illegible] ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವರಾಯರವರ ಭಾಷಣವೂ ಆಯಿತು.

ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ [illegible] ಶೋಧನೆಯಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಉಪ್ಪು ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದರು. [illegible] ದವರು ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅಂದೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಆ ದಿನದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಮೂವರು ಕೊರಳು [illegible] ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು.

ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಏಳು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಎರಡು ಪಂಗಡದವರು ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಕೊನೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಜರಗಿತು. [illegible] ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಸಾಯಂಕಾಲ ಕೈದು ಮಾಡಿ ಅಂದೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಯು. [illegible] ಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು [illegible] ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯದಿಂದ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ [illegible], ರಂಗಯ್ಯ ಬಾಳಿಗ [illegible] ರವರ ಭಾಷಣಗಳಾದವು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಇವರಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಂಗಳವಾರ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶ್ರೀ [illegible] ಶಿವರಾಯರನ್ನೂ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಯು. [illegible] ಯವರನ್ನೂ [illegible] ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರು [illegible] ಕೈದುಮಾಡಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರಿಸಿದರು. ಈ ದಿನವೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ [illegible] ಯವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಅಂದೇ ನಡೆಯುವದಾಗಿ [illegible] ರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ದರೆಂಬ ಸಂಗತಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಯ [illegible] ರವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಲಪಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಮಾರಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ [illegible], ಶ್ರೀ [illegible] ಶ್ರೀ ರಂಗಯ್ಯ ಬಾಳಿಗರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಭೆ ಮುಗಿದ ರಾತ್ರೆ [illegible] ಶಿಬಿರವನ್ನು [illegible] ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಭಂಡಾರಿ ಮತ್ತು [illegible] ಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರನ್ನು [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಯು ನಡೆದಿತು.

ಬುಧವಾರ ದಿನ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಲ್ವರು ಕೈದಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯು [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ಜನರು ನೆರೆದು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರಂತೆ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವರಾಯರು [illegible] ರಿಗೆ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವರಾಯರು

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವರಾಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ [illegible] ಯವರಿಗೂ [illegible] ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ಶ್ರೀ [illegible] ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಭಂಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುವಾರ ದಿನ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಸುಮಾರು [illegible] ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬಂದರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು [illegible] ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸಭೆಯು ನಡೆದು ನಾಲ್ವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುವುದು.

ಈ ದಿವಸ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಮನೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ [illegible] ವೆಂಕಟೇಶ [illegible] ಯವರ ಶ್ರೀಯುತ ರಂಗಯ್ಯ ಬಾಳಿಗರನ್ನು [illegible] ಅವರು [illegible] ಅವರು [illegible] ಕನ್ಯಾ [illegible]

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಿಧಿಗೆ ದೊರೆತ ಸಹಾಯ.

([illegible])

[illegible]

ಸುರತ್ಕಲ್:— [illegible]

ಪರ್ಕಳ— [illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗದುದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೂಡಿರುವ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ [illegible] ದಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಮಹತ್ವದಲ್ಲದ [illegible] ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸರ್ವದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು.

ಪಡುಬಿದ್ರೆ — ಜಗದ್ವಂದ್ಯ 'ಮಹಾತ್ಮಾಜೀ'ಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ 'ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ' ಸಮರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಹೊರಟ ನಮ್ಮ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ವೀರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಂಗಡವು ಆದಿತ್ಯವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ [illegible] ಎದುರುಗೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾಲಗ ಸಮೇತ ಸಂತೆಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನರ ಸಭೆ ನೆರೆದು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಂಗಡದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಯು. [illegible] ಯವರು 'ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ'ದ ವಿಷಯ [illegible] ಮಾತಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. [illegible] ಭಾಷಣ [illegible]

[illegible]

ಪೈಲೂರು:— [illegible]

ಪ್ರೌಳ — [illegible]

[illegible] ಸುವ ಬಲಿಕಟ್ಟೆಯ ಪರಮೋದ್ದೇಶವು.

ಪ್ರಕಾಶಕರು,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಫ್ಯೂಮರ್, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ).

‘ಝೆನಿಥ್’

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

[illegible]

ದರ:— ಪೌಂಡು 1ರ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು ½ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು ¼ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. [illegible]

The Zenith Chemical Works, ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್,
Arab Building Bombay, No. 2 ಅರಬ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂ. 2.

ಜಗತ್ತಿನ ಎಂಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಉಪಕರಣಗಳು.
“ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್”

[illegible]

The American Trading Co.,
19 Goa Bagan Street,
(Dept. No 12) CALCUTTA

Grand Clearing Sale!

[illegible] “ಬಟ್ಟೊ ಫುಲಾರಾಮ” [illegible]

Indian Stores,
5 Beadon Street,
CALCUTTA.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—
Imperial Telegraph College.
Nai Sarak, Delhi.

[illegible]

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, [illegible] ದಲದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

[illegible]

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವೀರರ ಮೊದಲನೆಯ ಪಥಕದ ಪ್ರವಾಸವೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ.

[illegible]

[illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಿ [illegible] ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭುಗಳು ಇವರು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ [illegible] ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸಿದ [illegible] ಪ್ರಕಾಂಬಾಲರುಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಪುಂಟವಳೆ:— ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ [illegible] ರಾ. ಬಂಡಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟನ್ನು ಕಳೆದ ರವಿವಾರ [illegible] ಪ್ರಕಾರ ಕೈದುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರು. ಮೂರನೆ [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಬಂಗ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾ. ಕೃಷ್ಣ [illegible]ರಾಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಜರಗಿ ರಾ. ಎಂ. ಸಿ. ಮುದ್ದ್ಯಯವರ ಶಿಲೋದ್ಘಾಟನೆಯೂ ಇತ್ತು. ಮ|| ರಾ. ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು [illegible] ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆಯನ್ನು ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದರಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಾರ್ಕಳ:— ಈ ಸೆಂಟರಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಭೆಯು ತಾರೀಖು ೧೨—೪—೩೦ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳ ಬೋರ್ಡು ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ರೇಂಜಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಡಿ. ಇ. ರವರಾದ ಕೋಟೆಕಾರ್ ರಾಮರಾವ್ ಅವರ್ಗಳ್ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ. ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಅಂದಿನ ಸಭಾಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದುದೆಂದರೆ ಈ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ೫ನೇ ತರಗತಿಯ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಶಾರೀರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅರಂದಾದಿ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ರಾ. ವ್ಯಾ. ಶಿವರಾಯರು ತನ್ನ ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಗನಂತೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದರು. ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅತಿ ಬೇಗ ಆಟದಿಂದಲೇ ಜರಗಿ ಸಮಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿತು. ಈ ಸದುದ್ದೇಶದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯ.

ಬೆಳವೆಂದರೆ ಈ ಪೇಟೆಯ ಸಮೀಪ, ಅನು ಕಾಡುಗುಡ್ಡದ ಪ್ರದೇಶ. ಕೆಲವು ಸಮಯದಿಂದೀಚೆಗೆ ದಾರಿಗರಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಹೋದರೆ ಅಪರಿಚಿತರು ನಾಲ್ಕಾರು ಮಂದಿ ಬಂದು ದಾರಿಗರ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ಕಸಕೊಂಡು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಂತೆ. [illegible] ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಅಂದಿನ ನೆನಪು ಆಗುತ್ತದೆ.

ದಯಾಳು ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಮ್ಮ ಕೆಳಗಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಗ್ರೇಡಿನವರಿಗೆ ೫೦-೫—೫೫ರೂ. ಹಾಯರ್ ಗ್ರೇಡಿನವರಿಗೆ ೪೫—೫—೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಗ್ರೇಡ್ ಎಂಬ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಗ್ರೇಡಿನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಕಾರ್ಕಳ ಬೋರ್ಡು ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಶ್ರೀಯುತ ದೇಜು ಶೆಟ್ಟಿ, ಹಾಯರ್ ಗ್ರೇಡಿನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಇದೇ ಶಾಲೆಯ ಸಹಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ವಿ. ಗೋವಿಂದರಾಯರೂ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಉಡುಪಿ:— ಇದೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೨೫ಕ್ಕೆ ಸಾಣ್ಣೂರಿನಿಂದ ಶ್ರೀ. ಸಾಣ್ಣೂರು ಅನ್ನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್ಟರ ಮುಂದಾಳುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅಂದು ಪೆರ್ಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದೊಂಡರ ಅಂಗಡಿ, ಸಾಣ್ಣೂರು, ಪೆರ್ಡೂರು, ಮತ್ತು ಹಿರಿಯಡ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರು ಸಭೆಕೂಡಿಸಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಅಂದೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಉಡುಪಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಮತ್ತು ಇವರನ್ನು ಉಡುಪಿಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳದವರು ಸ್ವಾಗತಮಾಡಿದರು.

ತಾ. ೨೬ನೇ ಶನಿವಾರ ಉಡುಪಿಯ ೨೩ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿಯವರ ಮುಂದಾಳುತ್ವದಲ್ಲಿ ತೇರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಬಂದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಡಲು ಸುಮಂಗಲೆಯರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಎರಚಿ ಆರತಿ ಮಾಡಿದರು. ಸುಮಾರು ೫೦೦—೬೦೦ರ ವರೆಗೆ ಜನರು. ಇವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ನೆರೆದಿರಲು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆ ವಾದ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲಂಕಾರದೊಡನೆ ತೇರುಬೀದಿಯ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಬಂದು ಕಲ್ಸಂಕ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಂತೆಕಟ್ಟೆ [illegible] ಪೇಟೆ ದಾರಿಯಾಗಿ ರಥಬೀದಿಯಿಂದ [illegible] ಕೋರ್ಟು ರಸ್ತೆಗೆ ಮುಂದರಿಸಿತು. ಕೋರ್ಟು ಬಳಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹರಿಯಪ್ಪ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಉಪಹಾರವೀಯಲಾಯಿತು. ನಾಗರಿಕರು ಮನೆಮನೆಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜಕ್ಕೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೂ ಹೂಮಾಲೆ ಆರತಿ [illegible]ಗಳಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ವಾದ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಉದ್ಯಾವರಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಮುಟ್ಟಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಉಪಹಾರವಿತ್ತರು. ನೆರೆದು ಬಂದ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಉಂಟು [illegible] ಮಾತುಗಳು ಹೇಳಲಾಯಿತು.

[illegible] ಸೇರಿದನು. [illegible] ಅಂದು ಇಡೀ ದಿನ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಾರುಧನ ತಾ. ೨೫ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಬಾಸ್ನದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಲ್ಕಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿತು. ಆದಿತ್ಯವಾರ ಇಡೀ ಮುಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ ಜಾಹೀರು ಸಭೆಯೂ ನಡೆಯಲಾಯಿತು.

ತಾ. ೨೮ನೇ ಸೋಮವಾರ ಮುಲ್ಕಿಯಿಂದ ಮೂಲ್ಕಿಯಿಂದ ಸುರತ್ಕಲ್ ಪಣಂಬೂರಿಗೆ ತಲಪಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಗೆ ಉರ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದುಮುಟ್ಟಲು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಹಾರ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾ. ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಡನೆ ಬಂದು ಇವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸಿದರು. ಉರ್ವದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ವೈದ್ಯಾಸಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ವೈದ್ಯಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಜಾಹೀರು ಸಭೆಯೂ ಉಪ್ಪಿನ ವಿಲವೂ ನಡೆದುವು.

ಉಡುಪಿಯ ಈ ದಳವು ಹೊರಟಂದಿನಿಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹನಿಧಿಗೆ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮರುದಿನ ತಾ. ೩೦ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ರಾ. ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾಯರನ್ನು ಉಡುಪಿ ದಳದ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ರಾ. ಎಸ್. ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿಯವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಯಿತೆಂಬ ಶುಭಸಮಾಚಾರ ಉಡುಪಿಗೆ ತಲಪುತ್ತಲೇ, ರಾತ್ರಿಗೆ ಪಟ್ಟಣಿಗರ ಸಭೆಸೇರಿ, ಈ ದೇಶಭಕ್ತರ ಸಲುವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಅರ್ಪಿಸಲಾದುವಲ್ಲದೆ, ಮರುದಿನ ಬುಧವಾರ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂತೆಯೇ ಬುಧವಾರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೆಯಾದಾಗ್ಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವು ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಜಾಹೀರು ಸಭೆಯೂ ಸೇರಿತು. ಅಂದೇ ರಾ. ಸದಾಶಿವರಾಯರಿಗೂ ಪಣಿಯಾಡಿಯವರಿಗೂ ಹದಿನೈದು ಹದಿನೈದು ತಿಂಗಳ ಸಜೆಯು ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಬಾಬ್ತಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಎಂದು ಕೇಳಿ ಉಡುಪಿಗೂ ಮಂಗಳೂರಿನಷ್ಟೇ ಅದರ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವಂತಾಯಿತು.

ತಾ. ೧ನೇ ಗುರುವಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ್ದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ, ಮಲ್ಪೆ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲೂ ತಾ. ೧೧ಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯು ಮಂಜೂರಾಗಿ, ಉಡುಪಿಯ ದಳವು ಉಡುಪಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಬಂಟವಾಳ:— ಇಲ್ಲಿ ೧ನೇ ತಾರೀಕು ಗುರುವಾರ ಶ್ರೀಯುತ ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾಯರನ್ನೂ, ಎಸ್. ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿಯವರನ್ನೂ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿತ್ತು. ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಶಾಸ್ತ್ರಿ, ನಾಗ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, [illegible] ಭಾಷಣ ಕೊಟ್ಟರು. ತಾ. ೫ರಿಂದ ೫ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಕಾರ್ಕಳ:— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವರಾಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಧೀರರನ್ನು ಉಪ್ಪಿನ ಕರದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ತಾ. ೧ನೇ ಗುರುವಾರ ದಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವನ್ನಾಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತೃತ [illegible] ಕೂಡಿದ್ದರು. [illegible] ತಿಳಿಸಿದರು. [illegible] ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ಅವರ ಚಳವಳಕ್ಕೂ ಯಶಸ್ಸುಂಟಾಗುವಂತೆ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ [illegible] ಉತ್ಸಾಹವುಂಟಾಗಿರುವುದು.

ವಿವಿಧ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು ಪಟೇಲರ ರಾಜಿನಾಮೆ

ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು ಪಟೇಲರವರು ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರತನಕ್ಕೂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತನಕ್ಕೂ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ತಾನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟನಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ತಾನು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ತಾನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ರಾಜಿನಾಮೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ:— “ಪ್ರಿಯ ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನರೇ! ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರತನಕ್ಕೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನಕ್ಕೂ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುವೆನು. ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವೆನು. ನಾನು ೧೯೨೫ರ ಆಗಸ್ಟಿನಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತತೆಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರಶಂಸೆಯ [illegible] ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಪ್ರಥಮತಃ ನನ್ನನ್ನು ಕೆಲವು ಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯ [illegible] ಅಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆನು. ಅದರ ಬಳಿಕ ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೌನವಾಗಿ ಸಹಿಸಿದೆನು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಲು ಒಂದು ಕೀಳುತನದ ಕಟ್ಟಳೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದು ಒಂದು ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗಿದ್ದಿತು. ಇದು ಪ್ರಿಸ್ಸರ ವರೆಗೆ ಸಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. [illegible] ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಇತರ, ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಸಮರ್ಥನೆಯು ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೋ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸಂಶಯವಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳ ನಡುವೆಯೂ ದೇಶಸೇವೆಯ ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ನಾನು ಮುಂದುವರಿದೆನು. ಅತ್ಯಂತ ತಟಸ್ಥತೆ ಸಂದರ್ಭದ ಒಂದು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಜಯಶಾಲಿಯಾದೆನು. ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನಾದರೆ ಎಂದೋ ರಾಜಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇಷ್ಟು ಸಮಯವೂ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ದ್ವಂದ್ವವೇ ನಡೆದಿದ್ದಿತು. ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಲವು ದಾಳಿಗಳನ್ನು ಪಾತಿಸ್ಯರಾದರೂ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಜಯಶಾಲಿಯಾದೆನು. ಈ ವರ್ಷದ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಕಷ್ಟತರವೂ, ಆರೋಗ್ಯ ಹಾನಿಕರವೂ ಆತಂಕಪೂರ್ಣವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಒಂದು ಕೃಪಿಯಿಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವು ನನ್ನ ಮೇಲಿದೆಯೆಂಬುದು. ಯಾವನೊಬ್ಬ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು [illegible]. ನನ್ನ [illegible] ಕೆಲಸವು ನಡೆಸುಗೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು [illegible]. ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಹೊಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೂ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತನದಿಂದ ದೇಶಹಿತವಾಗುವದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವದರಿಂದ ನಾನು ರಾಜಿಕೊಡಲಿ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ [illegible] ಎಸೆಂಬ್ಲಿ [illegible] ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ [illegible] ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವ [illegible].

[illegible] ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದರೆ [illegible] ರಾಜಿಕೊಟ್ಟು [illegible].

[illegible]

[illegible] ನನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇವೆ [illegible] ಭಾವನೆ [illegible] ನನಗೆ [illegible] ಸಂಬಂಧವು [illegible]”

ಇತಿ ನಿಮ್ಮ,
ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲ್.

ಈ ಮೇಲಿನ ಪಟೇಲರವರ ರಾಜಿನಾಮೆಗೆ ಶ್ರೀ ವೈಸರಾಯರವರು ಅವರಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. “[illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿಕೊಟ್ಟು ಬರೆದ ಪತ್ರವು ಸಿಕ್ಕಿತು. [illegible] ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರವು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳ [illegible] ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು [illegible] ನನಗೆ ಆಗತ್ಯವೆಂದು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದ ಸಂಬಂಧವು ಈ ರೀತಿಯಾದುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಯಾವರೀತಿ [illegible] ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಅವರೂ, ನೀವೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರೊಡನೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಬಾಂಧವವನ್ನು ಪಡೆಯ [illegible]. ಕಾದಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಈ ರೀತಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರೆಂಬುದನ್ನು [illegible] ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಿನಪಡುತ್ತೇನೆ.”

[illegible]

ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ [illegible]

ಸ್ತ್ರೀ ಜನ ರಾ ಸ ವ.

{ [illegible] }

[illegible] ರೋಗ [illegible] ತರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲ ಕ್ಷ್ಮೀ ವಿ ಲಾ ಸ ರ ಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

[illegible] ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀ ನಿ ವಾ ಸ ತೈ ಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ಹಚ್ಚುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಬಿರುದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು [illegible]. ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

[illegible]: ಆತ್ಮಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, [illegible] ಮಂಗಳೂರು [illegible]

ಒಂದೇ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ

ನವ ಯೌವನವು ಪಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಪುರುಷರು

ರಮಣಿ ವಿಲಾಸಿನಿ ವಟಿಕಾ

ವನ್ನು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಒಂದು [illegible] ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಯಥೇಷ್ಟೆಯಾಗಿ ಸ್ಖಂಧನವಾಗುವುದು.

16 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು

ಅಕಾಲ ವಾರ್ಧಿಕ್ಯವೇ?

ಇದು ನಮ್ಮ ಭೂಲೋಕ ಅಮೃತವಾದ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

ಸೇವಿಸುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು ಯಾಕೆ ಸೋಚಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನವ ಯೌವನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. 1 ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ 1—0—0.

[illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರೋಗಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ

ಕ್ರಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ

ವೈದ್ಯ ವಿ ದ್ಯ

[illegible] ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ, [illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು ಬಾರದಂತೆ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
1/[illegible] ಚೈನಾ ಬಜಾರು ರೋಡು, ಮದರಾಸು.

[illegible] ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಆದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯ [illegible] ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ [illegible] ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು [illegible] ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಆಲಸ್ಯ, [illegible] ಉಷ್ಣ, [illegible] ಇಂದ್ರಿಯ [illegible] ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ, ಮಲಾವರೋಧ, [illegible] ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ [illegible] ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ [illegible] ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. [illegible] ಸಂಸಾರಸುಖವು [illegible] ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು [illegible] ರೂ. [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ [illegible]

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5c Divison, [illegible] ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅರ್ಕುಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರನಾಶಿವ್ಯ ಮೂರ್ತಿಮಂತವಾದದ್ದು.

ಇದು [illegible] ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ. [illegible] ಬಂದವು. [illegible] ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತರ [illegible] ಇರುತ್ತವೆ. [illegible] ಈ ಔಷಧವು ಅಮೃತಸಶ್ರಿಯುಕ್ತವು. [illegible] ರೋಗಕ್ಕೆ [illegible] ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ [illegible] ನಮ್ಮ ಹತ್ತರ [illegible] ಇರುತ್ತವೆ. [illegible] ಸಾರೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

[illegible] ಜ್ವರ, [illegible] ಗಂಡಮಾಲೆ, [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳು, [illegible] ಹೊಟ್ಟೆ [illegible] ಮುಟ್ಟುರೋಗ, [illegible] ಮುತ್ತು [illegible] ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ [illegible] ಗುಣಬರುವವು.

[illegible] ರೂಪಾಯಿ, [illegible] ಚಿಕ್ಕ ಬಾಟ್ಲಿ [illegible] ಈ ಔಷಧವು [illegible] ಈ ಅರ್ಕುಶಫಾ [illegible] ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
[illegible] ಅರ್ಕುಶಫಾ, ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ
ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ)

ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘ.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಿನೇನ್ಸಿಂಗ್ ಕೊಪೊರೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಪಾಟ್ನಾ.

[illegible] ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲಿಯಾನ ಶೇಕಡಾ 3½ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ, ಸಾಲ ಆಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯ ಹಂಗಿಲ್ಲದ ಉಚಿತಾರ್ಥ (ಫ್ರಿಕೇಶ್ ಡೋನಸ್)ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible]
[illegible]

[illegible]

— ೭ —

[illegible] ಒಂದಿರುಗಿದಾಗ [illegible] ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಈ ವರೆಗೆ [illegible] ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಒಂದೇ ಭಾವನೆ [illegible] «ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮವೆಲ್ಲಿ?» «ನಿನ್ನ ಪ್ರಣಯ [illegible]» ಎಂದು ಕೇಳುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಮನಸ್ಸು ಉದ್ವಿಗ್ನ [illegible]. ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮ ಬೆಳೆಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಾಟಕ, ಪ್ರೇಮ, ಅಭಿನಯ [illegible] ಮೂರು ಅವಳನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸತೊಡಗಿದವು. ಈ ಪ್ರಚಂಡ [illegible] ಪ್ರವಾಹದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ ರೂಪವು [illegible]. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರ ರೂಪವು ತೋರಿತು. ಗಂಡನ ರೂಪವು ಕೊಚ್ಚಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ, ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರ ರೂಪವು ಅಧಿಕರಿಸಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿತು.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಗದ ಬಂದಿತು

[illegible] ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯವರಿಗೆ—

ನಿಮ್ಮ ನಿನ್ನೆಯ ಭಾಷಣವು ಗುಂಪಿನವರನ್ನು ಚಕಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸ್ತ್ರೀಯ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅಗಾಧ ಜ್ಞಾನವೂ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತೆಂಬುದೇ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಂತಹ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನವನ್ನು ಹೊಂದಿದವನೇ ಧನ್ಯನು.

ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕಲೆಗಾರರ ಗುಂಪು.

ಅದಾವುದೊ ಅದೃಶ್ಯ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಲೀಲಾವತಿಯು ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಲೀಲಾವತಿಯು ಆ ದಿನವನ್ನು ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಳು.

— ೮ —

ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲೀಲಾವತಿಯ ಪ್ರಣಯವು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಿತು. ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೂ ಲೀಲಾವತಿಗೂ ಹಲವು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳೂ ಗುಪ್ತ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳೂ ನಡೆದಿದ್ದವು. ಕಾದಂಬರಿಕಾರನಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸನಿಗೆ ಅದೊಂದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದನು. ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದವಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಿದನು.

«ತಾವು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಬಾಯಾರಿಕೆಯು ಅಸೀಮವಾದುದು ತಮ್ಮಿಂದ ಅದನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾರಿರಿ. ನಾನು ಪಾಪಿಯಿರಬಹುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ತಾವು ಜಾಗರಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಗಳು ನನ್ನ ಸರ್ವ ಕಲ್ಪನೆ, ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಗಿದು ಬಂಧಿಸಿವೆ. ನನಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಬೇಡಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಆಶಯದೊಡನೆ ಊರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಸುಖಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಿರಿ.

ಲೀಲಾವತಿ»

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇನಾಯಿತೆಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ದೇಹವು ಬೆವರಿತು. ಅಂಗಾಂಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಂಪಿಸಿ ಶಕ್ತಿಹೀನವಾದವು. 'ಹೇ ದೇವ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂಚ[illegible]ದ ಹಾರಿದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿದನು. ಅವನ ಕಾಲು ಅವನನ್ನು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿತು. ಟ್ರೈನೊಂದು ಹೊರಡಲು ಸಿಳ್ಳು ಹಾಕಿದ್ದಿತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ರೈಲ್ವೆ ಗಾಡಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯೊಳಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಓಡಿದನು. ದ್ವಿತೀಯ ತರಗತಿಯ ಗಾಡಿಯೊಂದರ ಕಿಟಿಕಿಯ ಬದಿಗೆ ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಿಂತನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಹೊರಟಿತು. ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಒಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವತಿಯು ನಿಂತು «ನಾಥ» ಎನ್ನುತ್ತ ಒಂದು ಮುತ್ತನ್ನೀಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕೈ ಜಾರಿತು. ಪ್ಲೆಟ್‌ಫೋರ್ಮಿನಲ್ಲಿ 'ಹೋ' ಎಂದು ಬೊಬ್ಬೆಯಾಯಿತು. ಗಾಡಿಯು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು.

ಕೈಕಾಲು ತುಂಡಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಪ್ರಾಣಹೀನ ಶರೀರವು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿನ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಹೆಕ್ಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರ

ತಾರೀಕು [illegible]

ಈ ದಿನ ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರೂ ಬೇರೆಯವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ದೋಡಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಜಲಾಲಪುರದಿಂದ ಐದು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ದೋಡಾಲಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಅತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಹಲವು ತಾಳೆಮರಗಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲವುಗಳಿಂದಲೂ ಮದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ದೂಷಿಸಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಿ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಾಳೆಮರಗಳನ್ನು ತಾವು ಕಡಿಯಲು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವೆವೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮೊದಲಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಯ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಹೊಡೆದು ಮರಕಡಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ವಿಶ್ವಳನ ಮರಣ.

ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗ ಆದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ವಿಶ್ವಳನೆಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋದನು. ಆತನ ಶವವನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದುದಲ್ಲದೆ ಆ ದಿನ ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಳನ ಮರಣದಿಂದ ವ್ಯಸನವನ್ನು ತಾಳದೆ ಆತನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಮರಗಳ ಜಾತಿಯನ್ನೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು.

ಭೂಕಂದಾಯದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಸಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಲ್ಲಭಾಯಿಯವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವ ವರೆಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದೆಂದು ಜನರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರಂತೆ. ರಾಸಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಕೈರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಸಿದ್ಧರಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಜರಗಿಸಬಾರದಾಗಿ ನೂರನಾಲ್ವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹುಕುಮು ಹೊರಟಿದ್ದಾದರೂ ಸಭೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಉಪ್ಪು ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಲಾಠಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಅವರನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ.

ಈ ದಿನ ಪರೇಳದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನಕರದ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರವರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸತೊಡಗಿ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗಳ ವರೆಗೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ನೋಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಉಪ್ಪು ನೆರೆದವರೊಳಗೆ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸರ್ ಮನುಭಾಯಿ ಮೇಹತಾರವರ ಪುತ್ರಿ ಹಂಸಮೇಹತಳು ಒಂದು ಉಪ್ಪಿನ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಓರ್ವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮಾರಿದಳು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯ ಕೈಯಿಂದ ಉಪ್ಪಿನ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಹಂಸಮೇಹತ ವೈಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಿಸಾಟಿದನು.

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ.

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಕೆಲಮಂದಿ ಧುರೀಣರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಉರಿದಿದ್ದಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಫೋರೆಸ್ಟ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಸಭೆ ಕೂಡಿ, ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸಲು ಜಬಲಪುರದ ಜನರಿಗೆ ಇಡೀ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ತಾರೀಕು [illegible]

ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸೂಚನೆ.

ಮುಂಬಾಯಿ ಮಾಜಿ ಎಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲರಾದ ಬಲುಬಾಯಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು, ಪೋಲೀಸರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ [illegible] ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವದು [illegible] ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಅವರು ನ್ಯಾಯಯುಕ್ತ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ [illegible]ರುವರು. ನ್ಯಾಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದೇ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಬಂಧನ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಪ್ಪತ್ತು ಮಣ ಉಪ್ಪು ತರುವಾಗ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವಾಗ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಉಪ್ಪಿನ ಚೀಲಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತಾನು ಕೊಡಲಾರೆನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪಿನ ಗೋಣಿಗಳಿದ್ದ ಮೋಟಾರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತರು. ಪೋಲೀಸರು ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ದೇಸಾಯಿಯವರನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮರುದಿನ ಸಿಟಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು. ದೇಸಾಯಿಯವರು ನ್ಯಾಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಕೂಡ ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದು ತಲುಪೊಂದೊಡನೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಾವಾಗಿಯೇ [illegible]ನವನ್ನು ಬಿಡತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಕೆಲಸವು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಸಿಂಧೂವಿನಲ್ಲಿ.

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಿನ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಉಪ್ಪಿನಕರದ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮೆಂಬರರ ಒಂದು ಜಾತಾವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆಯಾಯಿತು. ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದ ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಮಣ ಉಪ್ಪು ತಂದು ಅದನ್ನು ಮಾರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರುವರು. ಐದು ಅಂಗಡಿಗಳು ಕರಾಚಿ ಪಟ್ಟಣದ ನಡುವಿನಲ್ಲಿಯೇ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪ್ಪು ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ.

ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನಕರವನ್ನು ಭಂಗಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಒಂದು ದೀರ್ಘ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. 'ಆದರೆ, ನಾವು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಲಾಗದು. ಸರಕಾರ ಉಪ್ಪಿನ ವಿಕ್ರಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣದಿಂದ ನಾವು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು [illegible]ಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅದನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಸರಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಐದು ಸಾವಿರ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕೆಂದೇ ನಂಬುವೆನು' ಎಂದು ಅವರು ಗಂಭೀರವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ತಾರೀಕು [illegible]

ಮುಂದರಾಸಿನಲ್ಲಿ.

ಮೊದಲೇ ನಿಶ್ಚಯವಾದಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ಮಂದಿರದಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮುಂದುಗಡೆ ಐವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬನು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಹೊರಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮತಿ ದುರ್ಗಾಬಾಯಿ ಅಮ್ಮನವರ ಭಾಷಣವಾಯಿತು. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಧೋರಣವನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದರು. ತದನಂತರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಹಾದು ನೋರ್ತ್‌ಬೀಚ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಹಿಂದೆ ನೂರು ಮಂದಿ ಜನರು, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಆಯುಧಪಾಣಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು, ಒಬ್ಬ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರೂ, ಒಬ್ಬ ಸಾರ್ಜಂಟು, ಲಾಠಿ ಹಿಡಕೊಂಡ ಮೂವರು ಸವಾರರು ಮತ್ತು ಹದಿನೊಂದು ಕಾನ್ಸಟೇಬಲರಿದ್ದರು. ರೈಲುವೇ ಸ್ಟೇಶನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಶನರರೂ, ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಶನರರೂ ಮೋಟಾರುಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಮೆರವಣಿಗೆಯವರು ಪದ ಹಾಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

[illegible]

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

[illegible]

LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್,

Sayani-Road, P. O. Cadell R ad, Bombay, No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

[illegible]

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

[illegible]

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 [illegible] ಫೋನ್ 8486.

ಏಜಂಟರು — [illegible] ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಉಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

ಓದಿದರೆ ಬಿಡದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

[illegible]

Liveliness—zip—pep—you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The O. F. C. Co. Ltd.
MANGALORE

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

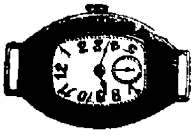

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಾಚುಗಳು! [illegible]

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

[illegible]

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಕೆಲವರು ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ [illegible] ಕಮಿಶನರು [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ [illegible] ಮೇಲೆ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು [illegible]. ಹುಕುಮಾದುದೇ ತಡ ಸತ್ಯಾ[illegible] ಇಟ್ಟರು. ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳೊ [illegible] ಹೊಂದಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಓಡಿದರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಓಡಿ [illegible] ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು [illegible].

[illegible]ದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು.

[illegible]ಯಿಂದ ಹದಿನೈದು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಪಾನಾರ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ನಿಷೇಧದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನರು ಬಹು ಹಿಂದೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದ ವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುನೂರು ತಾಳೆಮರಗಳ ಮ್ಹಾಲೀಕನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ತಾಳೆಮರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು. ಅವನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇತರರು ಅನುಕರಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಖಾದಿ ನೂಲುವುದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾಟಿತು.

ಅಂದು ಮುಂಬಾಯಿಯ ಚೌಪಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬಂಗಾಳದ ರಂಗಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮಿಡನಾಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರು."

ಅಹಮದಾಬಾದ ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರದ ಅಂಗಡಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರು ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತಿರುಕುರ್ವೈಪುಂಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ ರಾಮಚಂದ್ರ ನ್ಯಾಡು ಎಂಬವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದಾಗ ರಾಮಚಂದ್ರ ನ್ಯಾಡುರವರು ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದುದೇ ಅವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ತಾರೀಕು ೨೭.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ—ತಿಲಕ ಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯು ನಡೆಯಿತು. ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೀಠವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಹಲವು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಿ ವೆಂಕಟಾಚಲಮ್ ಚೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಪಿ. ವರದರಾಜಲು ಮೊದಲಾದವರು ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ಪೋಲೀಸರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುದು ಅವರ ತಪ್ಪೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅವರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ "ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಈ ಮುಖ್ಯ ಸಭೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯು ನಡೆದಿದ್ದಿತು ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಸುಂದರಮ್ ಪಿಳ್ಳೆಯೆಂಬವರು ಪೋಲೀಸರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ನಂತರ ಪಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಸಭೆಯು ಜರಗುವಾಗ ಸವಾರರು ಕುದುರೆಹತ್ತಿ ಬಂದು ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಜನರೆಲ್ಲ ಓಡತೊಡಗಿದರು, ಸವಾರರು ದೀಪಗಳನ್ನು ನಂದಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು, ಕೆಲಮಂದಿಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ ಹೆಂಚುಗಳನ್ನೂ ಬಿಸಾಡಿದರು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನೊಬ್ಬನು ತುಂಬಾ ಗಾಯ ಹೊಂದಿದನು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನು ಗಾಯ ಹೊಂದಿದುದೇ ತಡ ಪೋಲೀಸರ್ಯಾರೂ ಓಡಿ[illegible] [illegible] ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಜನರು ತಾವು ತಂದಿದ್ದ ಒಂದು ಧ್ವಜವನ್ನು ಬೇರೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟಾಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಭಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರನ್ನು ಸವಾರರು ಓಡಿಸಿಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸವಾರರು ಬೀಚಿನಸ್ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು. ಎರಡು ಸಭೆಗಳೂ ಜರಗುವಾಗ ಬೀಚರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಲೆತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಕೆಲಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತ ಅವರನ್ನು ಲಾಠಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಭೆಯು ಚದರಿದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಎದುರು ಪೈಕ್ರಾಫ್ಟ್ಸ್ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ನೆರೆದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಬಿಸಾಡಿದುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಜಖಮುಹೊಂದಿದರು. ರಿಸರ್ವ ಪೋಲೀಸರು ಒಂದು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಹೊಸ್ಟೆಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಮೀಪ ನಿಂತರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಕೊನ್ಸ್‌ಟೇಬಲರೂ, ಸವಾರರೂ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಿಂತ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬಿಸಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇಬ್ಬರು ರಿಸರ್ವ ಪೋಲೀಸರು ಕಮಿಶನರರ ಹುಕುಂ ಮೇರೆಗೆ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಫಲತಃ ಇಬ್ಬರು ಸತ್ತುಹೋದರು, ಹಲವರಿಗೆ ಜಖಮುಂಟಾಯಿತು. ಒಡನೆ ಜನರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಓಡತೊಡಗಿದರು. ಮಿಲಿಟರಿ ತಂಗಡವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ತಲಪಿತು. ಜಖಮು ಹೊಂದಿದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಸತ್ತುಹೋದನು.

ಅಂಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು.

ಪತ್ನಿಯನ್ನೊಡಗೂಡಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಾರ್ಡೋಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂಬೇತಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಂಬೇತಿಯು ಮೃತ ವಿಠ್ಠಲನ ಊರು. ವಿಠ್ಠಲನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಗಾಂಧಿಯವರು "ಅಮ್ಮಾ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರನು ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಮಡಿದುದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿದನು" ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಆಗ ಆ ವೀರಮಾತೆಯು 'ನನ್ನ ಪುತ್ರನು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರುವಂತಾದುದು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಉಪಕಾರವು' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಪುತ್ರನ ಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ದುಃಖಿಸಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ವಿಠ್ಠಲನ ಪಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಆ ವೀರ ಮರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾತೆಯು ಪುತ್ರನಿಗೂ, ಹೆಂಡತಿಯು ಗಂಡನಿಗೂ ಹಾರೈಸಬೇಕೆಂದೂ ಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಭಯಪಡುವುದು ಕೇವಲ ನಾಚಿಕೆಗೇಡೆಂದೂ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಆರುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಮೆಯಾದುವು.

ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪತ್ರ.

ಗುಜರಾಥದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವ್ಯಾಸರಾಯ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವರು. "ಗುಜರಾಥದ ಸ್ತ್ರೀಯರಾದ ನಾವು ಈಗ ನಡೆಯುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿರಲಾರೆವು. ಉಪ್ಪಿನಕರದ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸತೊಡಗಿರುವರು ಆದರೆ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗದೆ ನಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆವು. ಈ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ, ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರದ ಆಮದನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇವೆ".

ಮುಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜಂಬೂಸಾರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನೇಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರಂತೆ.

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ.

ಬಂಗಾಳ ಒರ್ಡಿನನ್ಸ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಲವು ಮಂದಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಮುವತ್ತಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕ ಜನರು ಈಗ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿರುವರು.

ತಾರೀಕು ೨೮.

ಬೊಸ್ಸಾರದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾಥ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಕಾಕಾಕಲೇಲಕರರವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಧುರೀಣರಾದ ಭೋಪಾಟಕರರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಬಿಲಿಮೋರಾದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು.

ಕರಾಡಿಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಿಲಿಮೋರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸನ್ನಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು "ನಿಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟರವರೆಗೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಬರೋಡಾ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ಖಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಪಾರ್ಸಿಗಳಿಗೂ, ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ ಸೇರಿದ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಎದುರು ನಿಂತು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು. ಸಭೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಶಯನಿಂದ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಕಲಿಯು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ "ನೂಲಿನ ಮೂಲಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ" ವೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಏಲಮು ಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಕಲಕತ್ತೆಯ ಸಕ್ಕರೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ತರಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಲಖ್ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಖಾದಿಪ್ರಚಾರ.

ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಲಖ್ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಖಾದಿಪ್ರಚಾರವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾದ ಅಮಿನಾಬಾದ ಮತ್ತು ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗಜ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವಾದರೂ ಮಾರಾಟವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಜನರು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹೇಗಾದರೂ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವದೇ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಜನರು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಹಿಂದೂಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಅವರು ವಸ್ತ್ರದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಬೀಗಹಾಕಿ ಬೀಗದ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರಂತೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ.

ಎಂದಿನಂತೆ ಈ ದಿನವೂ ಪಯ್ಯನೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಗದ್ದೆಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಕಂಚಿಮಂಗಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಭೆನಡೆದು ಭಾಷಣಗಳಾದುವು.

ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ.

ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೈಸೂರಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರದ ಹೋಳಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಖಾದಿಗಾಗಿ ಕೇಳಿಕೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಆದಿತ್ಯವಾರ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಮೋಹನ ತಿಂಬರ ಹೊಟೇಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಮೊದಲಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಾದು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಜಯವುಂಟಾಗಲೆಂದೂ ಅವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ರಾತ್ರೆ ಧರ್ಮಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆಯ ಸಮೀಪ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷ್ಯಮ್‌ರವರು ತಾನು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ತೆರಳುವದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳವಳವು ವಿಜಯಿಯಾಗುವದಾಗಿ ಹಾರೈಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಉಡಬೇಕೆಂದು ಆರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಪುತ್ರ ಪದ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಮಗನು ತಾನು ಉಪ್ಪಿನಕರ ಕಾನೂನು ಭಂಗದ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿರುವೆನೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಅನುಮತಿಯೂ ದೊರಕಿದೆಯೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದನು. ಸಭೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರಗಳ ರಾಶಿಯೊಂದು ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕಿ ಜೈ" ಎಂಬ ಜಯಘೋಷದಿಂದ ಸಭೆಯು ಅಗಲಿತು.

ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಮ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಐವತ್ತು ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನೊಡಗೂಡಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಡುವರು.

[illegible]

ಡಜ್ಜ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಜ್ಜಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2. [illegible]—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟುದೋಷಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು [illegible], ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, [illegible], ಮಲಬದ್ಧತೆ, [illegible] ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible]. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0,

3. [illegible]—ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ರಾವದಿಂದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಕ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, [illegible] ಬರುವ ಜ್ವರ, [illegible] ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಳಿಗೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4-4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. [illegible] ಕಳಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಎರಡು ರತ್ನಗಳು.

ಇನ್ನು ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ!

ಎಂಟಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಮಾತ್ರೆಗಳು.

ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾದ, ಭದ್ರವಾದ ಗುಣಕಾರಿ. ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಿಡಲಾರಿರಿ.

ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 2—8—0. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪೆಕಿಂಗ್ ಬೇರೆ.

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಔಷಧಿ

ಅತಿಸಾರ, ಅಜೀರ್ಣದಿಂದಾದ ಎಂತಹ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾದರೂ ಓಡುವದು.

ಏತರಿಂದ?

ಹಿಂದೀ ಔಷಧಿ. ಹಿಂದೀಯರಿಗಾಗಿ ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟುದು. HEDAURIN FOR DYSENTERY AND CHOLERA CURE ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟುದು.

ಔನ್ಸಿನ ಕ್ರಯ ಆಣೆ 0—15—0 2 ಔನ್ಸಿನ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 1—12—0.

ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ ರಸ್ತೆ,
ಮಂಗಳೂರು.

ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,
ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,
ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯ ವೈದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಿಚೇರಿ. ಪೋಸ್ಟ ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. [illegible] ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. [illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಸಂಪನ್ನರಿಗೂ, ಅಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಬೀಳುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವದು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರವೂರಿನವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಪ್ರದ, ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,
ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿದೆ! ತಯಾರಾಗಿದೆ!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಭಾಗಗಳು

ಪ್ರಕೃತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು [illegible]

ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,

MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ನೇರ ತರಿಸುವ ಚಲೋ ವಜ್ರಗಳು

— ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,
C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್.
ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ತೋಟದವರಿಗೂ

ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚಕ್ ರೋಲ್‌ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಸಾಜಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೆನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet

DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗತಿಯ ಜಾತ್ಯಾತ (first quality Selected) ಎವರ್ ಸ್ಟವನ್ಸಿನಿಂದ ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,
ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರ

'ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್'

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. [illegible], ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ 'ತಾಯಿತ್' ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

[illegible] ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ನಂಬ್ರ [illegible] ರೂ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ, ಕ್ರಮೇಣಕ್ರಯ, ಒಂದು ಸಾರಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುವದು. [illegible]

ಶಿವರಾಮ್ಮ [illegible],

[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A, SHARADA PRESS, MANGALORE.

[illegible]ಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ದೇವಾ । ನ ಭೇಜಿರೇ ಭೀಮವಿಷೇಣ ಭೀತಿಮ್ ॥ ಸುಧಾಂ ವಿನಾ ನ ಪ್ರಯಯುರ್ವಿರಾಮಂ । ನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾದ್ವಿರಮಂತಿ ಧೀರಾಃ ॥ ೧ ॥

ದೊರೆಯಲು [illegible] ಗಳು ನಾ । ಗರಳ ಮಥಿಸಲು ಸುರರಿಗದರಿಂ । ತರುವವಾಯಿತೆ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವವ ಸುಡುತ ಬರುತಿರುವ ॥

ಗರಳ [illegible] ಸುಧೆಯನು । ಪಡೆದು ಕೃತಾರ್ಥರ ತೆರದಿ ಕುಳಿತರೆ । ತಿಳಿ ಬಲ್ಲರೆ ತೋರಿಸು ಧೀರರು ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನು ॥ ೧ ॥

[illegible] ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮೇ ೧೯೩೦. (9 – 5 – '30.) ಸಂಚಿಕೆ ೧೯

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

Head office:—UDIPI. Branches:—COONDAPOOR & Mangalore

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಉಡುಪಿ. ಶಾಖೆ:—ಕುಂದಾಪುರ, ಮತ್ತು, ಮಂಗಳೂರು

Authorised Capital Rs. 3,50,000- Subscribed & Called up Rs. 2,25,000-

ನಿಯಮಿತ ಮೂಲಧನ ರೂ. 3,50,000- ಚಂದಾ ತಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ವ ವಸೂಲಾದ ಮೂಲಧನ ರೂ. 2,25,000-

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi, Limited as on 30th April 1930

CAPITAL AND LIABILITIES.		PROPERTY AND ASSETS	
1 Paid up Capital	Rs. 2,24,930-0-0	1 Premises, Building, Furniture etc	Rs 27,257-2-0
2 Reserve and other funds	" 1,68,400-0-0	2 Investment on G. P. Notes	" 3,70,284-5-0
3 Deposits	" 19,00,994-1-8	3 Investment on Approved Securities	" 20,95,294-7-10
4 Bills for collection as per contra	" 4,104-11	4 Bills for collection	" 4,104-11-6
5 Overdrafts with Bankers and Imp. Bank of India Loan. a/c	" 2,02,667-5-6	5 Sundries	" 26,303-6-0
6 Sundries	" 52,196-1-3	6 Cash in hand & with bankers	" 27,048-2-4
Total	25,53,292-3-11	Total	25,53,292-3-11

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. 6–5–'30.

N. ANANDA RAO *Secretary & Manager.*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible] ಅಮೃತಾಂಜನವು [illegible]

ರಿಂಗ್‌ವರ್ಮ್ ಮುಲಾಮು: [illegible]

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ,

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಾಸೆಯಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,

[illegible]

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ

1	ಸಚಿತ್ರ ರಾಮಾಯಣ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ	1–8–0
2	[illegible]	0–12–0
3	[illegible]	2–0–0
4	[illegible]	2–0–0
5	[illegible]	3–0–0
6	[illegible]	0–12–0
7	[illegible]	1–0–0
8	ವಿಮಲಾ ದೇವಿ	1–12–0
9	ಸೌಭಾಗ್ಯ [illegible]	0–8–0
10	[illegible]	1–4–0
11	[illegible]	0–2–0
12	[illegible]	1–12–0
13	[illegible]	0–12–0
14	[illegible]	1–8–0
15	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2–8–0
16	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್	3–0–0
17	[illegible] ಕೋಡ್	1–0–0

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ನಮೂನೆಯ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

[illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕೈದುಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ [illegible] ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರು. [illegible] ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ [illegible]. ರಾತ್ರಿ [illegible] ಘಂಟೆಯ ನಂತರ ಜಲಾಲ [illegible] ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದ ಸಂದುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಶಸ್ತ್ರರಾದ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ವಾರ್ತಾವಾಹಕರ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನೂ ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಲಾಲಪುರದ ತಂತಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಮೊದಲನೇ ವಾರ್ತೆಯು ನಾಲ್ಕು ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ತಂತಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ತಲ್ಪಿದ್ದರೂ ಅದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳು ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹೊರಟರೂ ಅತನೂ ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟನು.

ದಂಡಿಯವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಂದೇಶ.

ತಾನು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುವದಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ವಾರ್ತೆಯಾದಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ದಂಡಿಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಂದೇಶ

[illegible]

[illegible] ದೊರಕುವದು. [illegible] ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು. [illegible] ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ಸಿದ್ಧತೆಯು ಉಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಕೈಯ [illegible]ಯನ್ನು ಒಡೆದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಬಾರದು. ಸರಕಾರದವರು ಕೈದು ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೈದು ಮಾಡದೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ಬಾರದು. ನಾನು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ [illegible]ಬಾರದು. ಈ ಚಳವಳವನ್ನು ನಡೆಸುವಾತನು ನಾನಲ್ಲ ಭಗವಂತನು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಆತನೇ ನಮಗೆ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರುವನು. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಹೆಕ್ಕಬೇಕು. ಹೆಂಗಸರು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೊಡಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡವರೂ ಸಣ್ಣವರೂ ತಕಲಿಯ ಮೇಲೆ ನೂಲು [illegible] ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ದಹಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಪಾರ್ಸಿ, ಪಂಚಮ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಐಕ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.''

[illegible]

[illegible]

ಭಾರತ ದೇಶದ [illegible] ಆದರ್ಶ ಪುರುಷರೂ [illegible] ಆದ "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ [illegible] ವಾರ ದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ [illegible] ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಸ್ವಾಗತ್ಯ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಎರವಾಡ ಜೈಲಿಗೆ ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲೆ ನಿಮಗಿರುವ ಪ್ರೇಮ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರಿ. ಸರಕಾರದ ಅನಾಚಾರವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿರಿ. ಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಹಳ್ಳಿ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಚರಿಸಿರಿ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತುವದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರಿ.

ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಭಾರತ ಮಾತಾ ಕೀ ಜೈ!

ಸ. ಶ್ರೀ. ಮಂಗಳೂರು.

ಹೊಸ

ಮತ್ತು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ತೋರುವ

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು.

ಮಣ್ಣು ಹಿಡಿಯದ ಉಕ್ಕು
ಸ್ಲೀವ್‌ಲ್ಯಾನ್ ಆಕಾರ
ಪ್ರಶಸ್ತ ಬೋಡಿಗಳು
ದೊಡ್ಡ ಮಡ್‌ಗಾರ್ಡುಗಳು
ಆಳವಾದ ರೇಡಿಯೇಟರು
ಸಣ್ಣ ಚಕ್ರಗಳು
ದೊಡ್ಡ ಟಾಯರುಗಳು
ಹೊಸ ಬಣ್ಣಗಳು
ಹೊಸ ಸ್ಟಿಯರಿಂಗ್ ಚಕ್ರ

ಆರು ಬ್ರೇಕುಗಳು
ಹ್ಯಾಡ್ರೋಲಿಕ್ ಶೋಕ್ ಎಬ್ಸೋರ್ಬರ್
ಟ್ರಿಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕನ್ನಡಿ
25 ಬೋಲ್ ಮತ್ತು ರೋಲರ್ ಬೇರಿಂಗುಗಳು
40 ತರದ ಉಕ್ಕುಗಳು
ಪೋರ್ಡಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಖರ್ಚಿನ ಕಸರು
ವಿಶ್ವಾಸಿಕ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಳುವಿಕೆ
ಕಾಲಿಡಲಿಕ್ಕೆ
ವಿಶಾಲ ಸ್ಥಳ

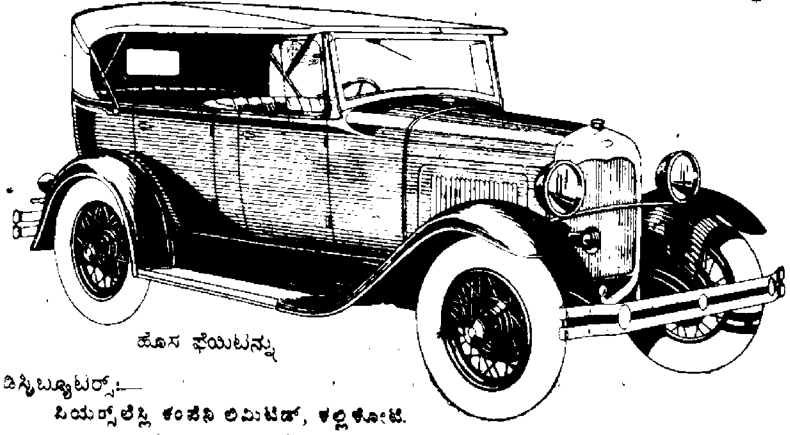
ಹೊಸ ಫೆಯಿಟನ್ನು

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್:—
ಪಿಯರ್ಸ್‌ಲೆಸ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ.
ಮತ್ತು
ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು.

Ford

ಪೋರ್ಡ್ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿ ಒಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

IN. 80/8.

[illegible]
ಅಮೂಲ್ಯ ಔಷಧಗಳು.

[illegible] ರುವ [illegible]
[illegible] ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು.
[illegible] ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಕೈಲವು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಂದ
[illegible] ರೋಗ ಪ್ರಭಾವಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು
[illegible] ಕೊಡುವುದು. ಮುದುಕರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು
[illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೀಯುವುದು. 6 ದಿನ್ನಿನ
[illegible] 1—4—0, ಅಂಚೆಯು ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible]—ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ವೈದ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಗೆ
[illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ
[illegible] ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ
[illegible] ವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಫಲ
[illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. [illegible]
1ಕ್ಕೆ [illegible] 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿಶ್ರಣ!
ಧಾತುಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದಔಷಧಿ!

[illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು

[illegible] ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂಬ
[illegible] ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ [illegible]
[illegible] ಹೊರಗೆ [illegible] ಪ್ರಸವದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಗರ್ಭ
ಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible]
ವದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭ
ಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿ
ಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ,
ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗ
ಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಧನು
ರ್ಕೋಶದ ವ್ಯಥಾ (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿ
ಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.
ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.
[illegible]

ಯಮ್. ಎ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ
ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾ
ಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್ಸ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್
ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ
ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

ವಾಚು, ಲಿವರ್ ಮೆಷಿನು, (ಸೆಕೆಂಡ್ ಹೇಂಡ್ ಜೋಡಿಸಿದ್ದು) ಕ್ರಯ ರೂ. 1-14-0 ಮಾತ್ರ. ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸಿನ [illegible] ಯಾರ, [illegible] ಸಮಯ ಬಾಳಿ, ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ ಕೊಡುವುದು. [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ರೂ. 3-8-0. ನಂಬ್ರ 2 ರೂ. 4-0-0. ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 5-0-0. (ಮೂರುವರುಷದ ಗೆರೆಂಟಿ ಇದೆ.)

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಅಣೆ [illegible].
ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಬರೆಯಿರಿ.

R. C. MUKERJEE,
18/2 Hari Paul Lane,
CALCUTTA.

The Canara Bank Limited, Mangalore.
ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. — 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈಯು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

BRANCHES:—Karkal, Kasargod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.

ಬ್ರಾಂಚ್—ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000-0-0
Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732-9-7
Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,463-2-0
Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6½% for 2 Years
6% „ 1 Year
Season deposits of Rs 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6½% p. a.

ಅಧಿಕಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ
ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000 0-0
ರಿಸರ್ವು ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು
ರೂ. 431,732-9-7
ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ
[illegible] ರೂ. 792,463-2-0
[illegible] 2 ವರುಷಗಳಿಗೆ [illegible] 6½%. 1 ವರುಷಕ್ಕೆ
[illegible] 6.
[illegible] ರೂ. 1000/-
[illegible]
[illegible] 6½.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st Janauary to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the depositor earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to —

Canara Bank Ltd,
Mangalore, 8—3—1930

K. Venkat Rao,
Secretary.

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore | **Head Office: Udipi** *Established 1920.* | **Agency Office Cochin**

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-
Issued Capital Rs. 1,75,000-
Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Reserve and other Funds Rs 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼% p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
7-3-30.

P. Laxman Nayak,
Secretary.

B. N. & Co. FINE BISCUITS
JEMS
B. N. & C°
B. N. & CO BISCUITS MANUFACTURERS
FAMILY

ಬಿಸ್ಕತುಗಳು.

ದರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ
ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:-

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ.,
ಮು. ಬೆಂಕ್ಸ ನಂಬ್ರ 9.

ತಾರಿನ ಪತ್ತೆ—"[illegible]"

[illegible]

([illegible])

[illegible] ಮಂಗಳೂರಿನ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ದಾಮೋದರನ ವೀರತ್ವದ ಕುರಿತು ಕಾಹಿನಿಯು ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಯಿತು. ದಾಮೋದರನು ಆ ಎಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ [illegible] ಕೊಂಡುಕೊಂಡನು. ಆಗ ಅವನ ಹೃದಯವು ಆನಂದದಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ಫುಲ್ಲವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಹೇಳಲು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮುದ್ದೆಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ದಾಮೋದರನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಶ್ರೀಧರರಾಯರ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದನು.

ದಾಮೋದರನು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ತಾನು ಅನುದಿನವೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಷಾಯವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾಮೋದರನು ಶ್ರೀಧರರಾಯರನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ 'ರಾಯರೇ, ಈ ಬಾರಿ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿನೋಡಿರಿ. ವೀರತ್ವದ ಕಾಹಿನಿಯು ಆವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿರಿ.' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

'ಆರ ವೀರತ್ವದ ವಿಷಯವಾದ ವೃತ್ತಾಂತವದು?' ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. 'ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ. ಮತ್ತಾರ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ.' ಎಂದು ದಾಮೋದರನು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು. ಆ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪಾಂಡುರಂಗನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ವಿಷಯವೂ ಆತನನ್ನು ಜೀವದಾಸೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ತಾನು ಬದುಕಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯೂ ಅತಿ ರಂಜಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಪ್ರಕಟವಾದ ವಾರ್ತೆಯು ಮಿಥ್ಯವಾದರೂ ದಾಮೋದರನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ನಡೆದುದೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಭಾರಗಳಿಂದ ಓದಿ ಹೇಳಿದನು. ದಾಮೋದರನು ಓದಿ ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಕೇಳಿದುದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಪಾಂಡುರಂಗನೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆರೆಂಬುದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅವರು 'ದಾಮೋದರಾ, ಪಾಂಡುರಂಗನೆಂದರೆ ಯಾವ ಪಾಂಡುರಂಗನು?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

'ಭಿಕಾರಿ ಪಾಂಡುರಂಗನು' ಎಂಬುದಾಗಿ ದಾಮೋದರನು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರು 'ಆತನನ್ನು ನದಿಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸಿದವನು ನೀನೆಯೋ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

'ಹೌದು ರಾಯರೇ, ಆತನು ಸತ್ತೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು! ಆ ನದಿಯ ಸೆಳತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಬದುಕುವುದಿದೆಯೇ? ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಆ ಪಾಪದ ಪ್ರಾಣಿಯು ಬದುಕುವ ಹಾಗಿದ್ದಿತೇ? [illegible] ಆಸೆಯನ್ನಾದರೂ ತೊರೆದು ಆತನನ್ನು ಬದುಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವೆನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಬಲ್ಲೆನು. ವಾರ್ತಾಪತ್ರಕರು ಜಾಣರಾಗಿರುವರಾದರೂ ಘಟನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ.' ಎಂಬದಾಗಿ ದಾಮೋದರನು ಉತ್ತರವಿತ್ತನು. 'ಆತನನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸಿದವನು ನೀನೆಯೋ? ಅಂ!' ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ದಾಮೋದರನು 'ನಾನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರುಜುವಾತೇ ಬೇಡ. ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು.' ಎಂದನು.

'ಪಾಂಡುರಂಗನನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸಿದವನು ನೀನು ಅಲ್ಲವೇ?' ಎಂದು ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದರು.

ಆ ಮೇಲೆ ದಾಮೋದರನು ತೋರಿಸಿದ ಒದ್ದೆಯಾದ ಖಾಕಿ ವರ್ಣದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಎಡಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದೇ ಕೈಯಿಂದ ಆತನ ತಲೆಯ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಆತನ ದವಡೆಯ ಮೇಲೆರಡು ಬಾರಿ ತಾಡನಮಾಡಿ 'ಮೂರ್ಖಪ್ರಾಣಿಯೇ, ಪಾಂಡುರಂಗನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದವನು ತಾನು ಎಂಬದಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ನಿನ್ನ ವೀರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆಯಲ್ಲವೇ? ಆತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದವನು ನನ್ನ ಬಾಲಚಮೂ ದಳದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ 'ಸ್ಕೌಟ'ನಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ [illegible] ದೊರಕುವುದು. ಆ ಯುವಕನು ಗೈದ ಉಪಕಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಸೇರುವುದು. ಇನ್ನು ನೀನು ಪಾಂಡುರಂಗನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದವನು ತಾನೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಲಿದ್ದಿ. ನೀನು ವೀರನೆಂಬುದು ನಿಜ; ಆದರೆ, ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸಗುವುದರಲ್ಲಿ ವೀರನಲ್ಲ. ಚೋರವೀರನು ನೀನಾಗಿರಬಹುದು. [illegible] ಯುವಕನನ್ನು ಕೊಂದಂತೆ ಮಾಡಿದೆಯಲ್ಲ! ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೀನು ಆ ಯುವಕನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿದಾಗ ಆತನನ್ನು ಮುಳುಗಿ ಕೊಲ್ಲಬಹುದಿದ್ದಿತಲ್ಲ!! ಅನ್ಯರಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡುವುದೇ ಸ್ಕೌಟು ಧರ್ಮವಾದುದರಿಂದ ಆ ಯುವಕನು ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ತಾನೇ ಬದುಕಿಸಿದ್ದರೂ ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತನು. ಅಥವಾ, ಇಲ್ಲಿಂದ ನಡೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ನನ್ನ ಇದಿರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ನಂಟಸ್ತಿಕೆಯು ಬೇಕೇ? ಕತ್ತೆಯು ಕುದುರೆಯ ನಂಟಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಯಿತು! ಎರೆಹುಳವು ಮಹಾಶೇಷನ ನಂಟಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಬಯಸಿದಂತಾಯಿತು!! ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನೀನಾರು? ನಾನಾರು? ಅದನ್ನಾದರೂ ನೀನು ಭಾವಿಸಬೇಡವೇ? ಇನ್ನು ನಿಲ್ಲಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳು.' ಎಂದು ಗದರಿಸಿ ನುಡಿದರು.

ಶ್ರೀಧರರಾಯರು ನಿಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ಗದರಿಸಿ ನುಡಿದುದರಿಂದ ದಾಮೋದರನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಆತನು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೊರಡಲುದ್ಯುಕ್ತನಾದಾಗ ಶ್ರೀಧರರಾಯರನ್ನು ಕುರಿತು 'ರಾಯರೇ, ಇದರ ಹೆಸರು ವೀರತ್ವವಲ್ಲವೇ? ನೀವು ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.' ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಸ್ವರದಿಂದ ನುಡಿದನು.

ಅಪಮಾನಿತನೂ ತಿರಸ್ಕೃತನೂ ಆದ ದಾಮೋದರನು ತನಗಾದ ಅಪಮಾನದ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಭವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದನು. ಆಗ ಆತನ ವದನಮಂಡಲವು ಬಾಡಿಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲವೂ ಬೆವರು [illegible] ವಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದುವು. [illegible] ಕಂಪಿತಸ್ವರದಿಂದ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕರೆದು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ [illegible] ಪತ್ನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆತನ ಪತ್ನಿಗೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ದುಃಖವುಂಟಾಯಿತು. ಆಕೆಯು [illegible] ಹೋಗುವ ತಾನುಟ್ಟ ಸೀರೆಯ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಆಕೆಯು [illegible] ಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ 'ನಾಥ, ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟವನ್ನೇನನ್ನ ಬೇಕು? ಅಹಾ! ನಾವು [illegible] ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವೆವೋ! ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಿತ್ತೇ? ನಮಗೆ ಆ [illegible] ಯಾವ [illegible] ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೋ? ಧನವೂ ಹೋಯಿತು. ಮಾನವೂ ಹೋಯಿತು. ಆ ಶ್ರೀಧರರಾಯರ [illegible] ನಂಟಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿಯೇ ನಾವು [illegible] ಪಡಬೇಕಿತ್ತು? ಆ [illegible] ಈ ನಂಟಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿ [illegible] ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಣವು [illegible] ನಂಟಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿ ನೀವೇಕೆ [illegible] ನಂಟಸ್ತಿಕೆಯು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ [illegible] ಸಾಕಾಗಲಾರದೇ? ಛೀ! ಆ [illegible]!' ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು.

ದಾಮೋದರನ ಪತ್ನಿಯು ವಯಸ್ಸು [illegible] ಆದರೂ [illegible] ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹೋಲುವ [illegible] ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ [illegible] ಯಾಗಿದ್ದಳು. ದಾಮೋದರನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯ ಬೆಲೆಯು ತಿಳಿಯದ [illegible] ಆತನು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಧನವನ್ನು [illegible] ಕಲಿಸಿದವನೇ ಅಲ್ಲ. ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂಬುದೇ ಆತನ ಆ ಚಿಕ್ಕ ತಲೆಯ [illegible] ಮತವು. ಆತನ ಹುಡುಗಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ [illegible] ತಿಳಿದಿದೆಯೇ! ಅದೂ ಸೊನ್ನೆ! [illegible] ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆದಂದಿನಿಂದ ಆ ಹುಡುಗಿಯು [illegible] ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಧಿಕವಾದ [illegible] ವೇಷವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ್ದಳು. ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಪರಿಚಿತರಾರಾದರೂ ನೋಡಿದರೆ ಬಂದೆರಡಾದರೂ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಆಕೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದು ವಿಶೇಷವಲ್ಲ. ದಾಮೋದರನ ಪುತ್ರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೇನೂ

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುವ ಕಾಲವು ಬಂದೀತು ಎಂದು [illegible] ಆವ [illegible] ಗಾಬರಿಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ವೀರರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಾರನಾದ ಕುಂಞಪಕ್ಕಿಯೊಡನೆ ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ತಲಚೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ತಲಚೇರಿಯ ಬಹಳ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾದ ಮೂಸೆ (ಕೇಯಿ) ಪೆಕಾರಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ವೀರರಾಜನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮೊದಲೊಮ್ಮೆ ಅರಕ್ಕಲ ರಾಜನೂ ಈ ಬೀಬಿಯ ಪೂರ್ವಜನೂ ಆದ ಸುಲ್ತಾನ ಅಲಿ ರಾಜನು ದೊಡ್ಡವೀರಪ್ಪ ಒಡೆಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರಕಲ ರಾಜನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕೊಡಗು ಸೇನಾಧಿಪತಿಯ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಮರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೀರರಾಜನು ಈ ಮೂವರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ತಲಚೇರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ರೋಬರ್ಟ ಟ್ಯಾಲರನನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಅಬರಕ್ರೋಂಬಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಅಬರಕ್ರೋಂಬಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಬೀಬಿಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಕೋಟೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡನು.

ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಟೀಪುಸುಲ್ತಾನನ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧದ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವೀರರಾಜನು [illegible] ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಸೇನಾಧಿಪತಿಯು [illegible] ಮಾರ್ಗವು ಯೋಗ್ಯವಾದುದೆಂದು [illegible] ಹೇಳಿದನು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ವೀರರಾಜನು [illegible] ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಗಳು [illegible] ದೇಶವು [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ವೀರರಾಜನು [illegible] ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡಬ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, [illegible] ಪುತ್ತೂರು, ಬಂಟವಾಳ, ಕುಂಬಳೆ, ಮಂಜೇಶ್ವರ, [illegible] ತನ್ನ [illegible] 1500 [illegible] ತಲಚೇರಿಗೆ [illegible] ತಯಾರಾಗಿದೆ ಎಂದು [illegible] ಅವರ ಸಂಗಡ [illegible] [illegible]

[illegible]

ತನ್ನ [illegible] ನಂಟಸ್ತಿಕೆಯು [illegible]

[illegible] ದಾಮೋದರನ ಪತ್ನಿಯು [illegible] ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲ ಅಗ್ನಿಯು ಉರಿಯುವ [illegible] ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದೇನು? ಬೀಭತ್ಸ [illegible] —ಪತಿಯನ್ನು [illegible] ಆಕೆಗೆ ಬಾಯಿಯೇ ಹೊರಡದಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಮೌನವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ದಾಮೋದರನೂ [illegible] ಹೋದನು. ಉರಿಯುವ ಅಗ್ನಿರಾಶಿಯ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ "ವಿವಾಹ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ" ಎಂಬ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನುಡಿಯೊಂದು ಕೇಳಬಂದಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ದಾಮೋದರನ ಮತ್ತು ಆತನ ಪತ್ನಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೇಗಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಲು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. — ಸಂಪೂರ್ಣ. —

[illegible] ಹೊಸ ಔಷಧಿಗಳ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿವೆ!!

[illegible] (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ರಸಾಯನವಾಗಿದ್ದು, ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನು [illegible] ಆನಂದಕಾಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದು. [illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಹೈಜೆನಿಕ್ ಕೊರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಗೂ, ನಿಜವಾದ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಗುಣಕಾರಿ. [illegible] ರೋಗಕ್ಕೆ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ಗುಣಕಾರಿ.

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ಅದ್ಭುತ ಗುಣಕಾರಿ. [illegible]

ಸಾರ್ಸಾಪರಿಲ್ಲಾ ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ಇದು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದೆ. ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಇದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು [illegible] ರೋಗ, ಶೀತ, ವಾತ, ದಾಹ, ವಾತಬೇನೆ, [illegible] ಅತ್ಯಂತ [illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್ ಕ್ಯುಲೋಯಿಡ್ಸ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ನವೀನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತ್ಯಾ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧ [illegible] ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದೆ [illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:—
ಕೆ. ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯ್ಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್
ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Chornock Place,
Post Box No. 2330, CALCUTTA.

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14.
ದಿ ಝಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹ್ಯವು.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

[illegible] ಕ್ಷಯರೋಗ, ಉಬ್ಬಸ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ [illegible] ಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. [illegible] ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಯೌವನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ [illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌನು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ. 0—13—0

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, 78 ಚೈನಾ ಬಜಾರ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ.
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.
[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, ಪುತ್ತೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, [illegible]

☞ ವಿವರ ಕೆಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿ ಸಿಟಿ ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸು, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಮೊದಲು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸರ್ವಿಸು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಕಳದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈಗ ಜನವರಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ಉಡ್ಪಿ ವರೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವ ಜನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆಗೆ ವ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು 12-30ಕ್ಕೆ ಉಡ್ಪಿಗೆ ತಲಪಿ ಉಡ್ಪಿಯಿಂದ 1-30ಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ 5-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪುವದು. ಅತೀ ವೇಗವುಳ್ಳ ವ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೌಕರ್ಯವುಳ್ಳ ಹೊಸ [illegible] ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನಾವು [illegible] ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಹೊಸ ಲೈನು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible], [illegible] ಬಜಪೆ, ಕಟೀಲು ವರೆಗೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಚಾಲು ಮಾಡಿಯದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಕಟೀಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು 8-30 ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪುವದು. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸರ್ವಿಸು ಹೊರಟು 5-30ಕ್ಕೆ ಕಟೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪುವದು. ಗುರುಪುರ ಹಾದಿಯಾಗ್ಯಿ ಬಜಪೆ ವಗೈರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡವಿನ ಯಾವದೊಂದು [illegible] ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಖವಾದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು; ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಂತೂ [illegible] ಬಾಧೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಟೀಲು, ಬಜಪೆ, ಪೆರಾರ ಈ ಊರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೈಕಂಬದಲ್ಲಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಇದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಸೀದಾ ಕನೆಕ್ಷನ ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬುಕಿಂಗ ಆಫೀಸು—
ಹೂವಿನ ಮಾರ್ಕೇಟು ಬಳಿ,
ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

K. RANGA PAI,
Pro. City Motor Service,
MANGALORE.

[illegible] ಹಲ್ಲಿನ [illegible]
[illegible]

[illegible] ವೇದನಾಯುಕ್ತ ಇಲ್ಲವೆ ಬಹುಕಾಲದ ಉಪದಂಶವು ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ೧—೮—೦. (ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಸಹಿತ)
ರೀಡ್ ಕರ್ [illegible], ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮುದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಅನುಭವದ ಮೇರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ಸ್ವಚ್ಛದಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ [illegible]ದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಿನ [illegible]ದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರದ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬೆಳ್ಳಿ ಧಾರಣೆ [illegible] ಧಾರಣೆ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible] ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
[illegible],
[illegible], (ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: ಯು. ಆರ್. ಪ್ರಾಂಜ, ಅವರ್ಗಳ್.

ಯಾವ [illegible] ಬಡ್ಡಿ
ಠೇವಣಾತಿಗಳು [illegible]
ಸಿರಮಿ, ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು [illegible] ಬೇಂಕ್
ಠೇವಣಾತಿಗಳು [illegible] ದರದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ
ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಮುದ್ದತು ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 7 ರ
ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ್ದ ಬೇಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು
ನಡಿಸಲಾಗುವದು.

ಸಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

H. R. Shetty,
Managing Director.

Grand Clearing Sale!

[illegible] "[illegible] ಫುಲಾರಾಮ"
[illegible]

1 [illegible], 1 [illegible] ಬಣ್ಣದ [illegible], 2 [illegible] 1 [illegible], 1 [illegible], 1 [illegible] 1 [illegible]
1 ಹಿರಿಯ [illegible].

[illegible]
[illegible] ಬರೆಯಿರಿ.

Indian Stores,
5 Beadon Street,
CALCUTTA

[illegible] ಜೂನದ ಶಕ್ತಿ.

[illegible]ಯವರ [illegible]ವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ [illegible]ಗಳನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಅಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಲವು ವರುಷ [illegible] ದೇಶವನ್ನಾಳಿದ [illegible] ಮಹಮದಲ್ಲಿಯವರು [illegible]ವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ [illegible]ರು. ಆದರೆ ವೈಸರಾಯರು ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಇಲ್ಲವೆ ಸಾವು ಎಂದು ಹೊರಟ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವೇ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ ಫಲಕಾರಿಯಾಗದು.

ದೇಶವತ್ಸಲರೂ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಿಗಳೂ ಆದ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಸ್ವಾರ್ಥಪರರೂ ಯಾವ ತರದ ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರದ ಆಶೆ, ಹಣದಆಶೆ, ಬಿರುದುಗಳ ಆಶೆಯಿದ್ದು, ತಾವು ದೊಡ್ಡವರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಕೆಲವರನ್ನು ಈ ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಇಂಡಿಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿದರೆ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಯಾವದೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಸೆ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಜನಸಾಮಾನ್ಯದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ನಂತರ ಆ ಸಭೆ ಕರೆದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಫಲಕಾರಿಯಾದೀತಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ಆಗಲಾರದು.

ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಬಂಧನ.

ತಮಿಳುದೇಶದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದ ಕ್ರಮವನ್ನಾಚರಿಸಿದ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಬೆತ್ತಗಳಿಂದಲೂ ಗುಂಡಿನಿಂದಲೂ ಹೊಡೆದ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. [illegible] ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಮೊದಲು ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮುಖಂಡರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ತರದ [illegible] ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರಣಗಳೂ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮದರಾಸು ವಕೀಲರನ್ನು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲವಾಯಿತು.

ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೆನ್‌ಗುಪ್ತರನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮೆಯೊರರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿರುವರು.

ಕಲ್ಕತ್ತ ಮೆಯೋರರಾದ ಶ್ರೀ ಸೆನಗುಪ್ತರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವದು. ಆದರೆ [illegible] ಮೆಯೋರರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸುವ ಅಗತ್ಯ [illegible]. ಕೊರ್ಪರೆಶನಿನವರು ಅವರನ್ನೇ ತಿರಿಗಿ ಮೆಯೋರರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಮೆಂಬರರು ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನೂ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನೂ ಉಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಕುಂಬಕೋಣಮಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಸತ್ಕಾರವಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

ಕುಂಬಕೋಣದ ದಾರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಕುಂಬಕೋಣವಿನ ಶ್ರೀ ಪಂತ್ಲು ಅಯ್ಯರೆಂಬವರು ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ರೂ. ೧೦೦ ಜುಲುಮಾನೆ ಅಥವಾ ೬ ವಾರಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೀ ಪಂತ್ಲು ರವರು ಜುರುಮಾನೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರು. ಇದೇ ತರದ ಅನೇಕ ಸಂಬ್ರಗಳು ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಇವೆ.

[illegible] ಇದ್ದರು. ಈ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜರಾಗಿಯವರು ಕೈದಿಯು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಂಬ್ರ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಜಡ್ಜರಿಗೆ ಇರುವದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈಗಿನ ವಿಚಾರಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳೇ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ.

ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರೆಸ್ ಒರ್ಡಿನೆನ್ಸ್.

ಬಾಹ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಈ ಮೊದಲು ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಕ್ಟಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಛಾಪಖಾನೆಗಳಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಧೆಯು ತೋರಿಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಮೊದಲು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದು, ಸರಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಿಷಯ ಬರೆದರೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ತಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವ ಪ್ರೆಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಒರ್ಡಿನೆನ್ಸ ಪ್ರಕಾರ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯಾದೆ ದಾಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡಲೇ ಕೂಡದು. ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅದನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವ ಪ್ರೆಸ್ ಸಹ ಸರಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಕೇಳಿದ ೧೦ ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಡಿಕ್ಲರೇಶನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಹ ರದ್ದು ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೩ ತಾಸಿನೊಳಗೆ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲೇ ಕೂಡದೆಂದು ದಿಲ್ಲಿ ಕಮಿಶನರ ಹುಕುಂ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಒಂದು [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ವಿಷಯವೂ ಈ ಒರ್ಡಿನೆನ್ಸಿನೊಳಗೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದಿಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವರು. ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಗ್ರಲೇಖವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವವು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ "ಹಿಂದೂ" ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರ ಸಭೆಯು [illegible] ಸೇರಲಿರುವುದು.

ಮದರಾಸು ಕೌನ್ಸಿಲು ಜೂನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರದ್ದಾಗುವದು.

[illegible] ಸಭೆಯನ್ನು [illegible] ಅವಧಿಯು [illegible] ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲು ರದ್ದಾಗುವ [illegible] ಚುನಾವಣೆಯು [illegible] ಅಥವಾ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ [illegible]. ಈ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದರೂ ಇನ್ನು ಇನ್ನು ಈ [illegible] ಈ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಹೋಗುವದು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ.

೧೮೨೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆಕ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಜೋಲಿಗೆ ಹಾಕಿರುವರು.

[illegible] ಹಲವು ಮಂದಿ [illegible] ಕಾಲದ ಕಾನೂನು [illegible] ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು [illegible] ತೆಗೆದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ [illegible] ಕೊಡದೆ ಹಳೇ ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಿರುವ ವರೆಗೆ ಜೋಲಿಗೆ ಹಾಕಿರುವರು.

ಪ್ರಾಯಶಃ ಇದು ವರೆಗೆ ಯಾವದರಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿದ್ದ ಕ್ರೈಸ್ತಬಂಧುಗಳೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಮುಂದೆ ಬರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬಹುದಾಗಿದೆ.

* * * *

[illegible] ಲಕ್ಷ್ಮೀ [illegible] ಬಂದಿರುವರು.

ಮುಂಜೆ [illegible] ಯಾವ [illegible] ರಾ। ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ [illegible] ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಗೀತೆಯ ಸ್ವರವೇ ಹೊರಡುವುದಿಲ್ಲ.

* * * *

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸದಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಕಾರಣ ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ.

* * * *

ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿಗೆ ಯಾರೋ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪು ಬೇಕೊ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು ಹೋದರಂತೆ, ಅಂದಿನಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿದ್ದಾರೆ.

* * * *

ಹಿಡಿದು ಬಿಟ್ಟರು ಬಂದು ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಮೂನೆ ಬಹಳ ಚಲೋದಿದೆ. ಇಂಥಾ ನಮೂನೆ ಈ ವರೆಗೆ ನಡದುದೇ ಇಲ್ಲ.

* * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ದೀಪದ ಬೆಳಕನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವರ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಸೈನ್ಯಗಳು ತಯಾರು!

* * * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ರಿಯಾಯತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಲ್ಲುಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ, ಅವರ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ. ಕೈದುಮಾಡಲು ಹೋದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಯಾವ ದೇವರು ಬುದ್ಧಿಕೊಟ್ಟನೊ.........

* * * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುದು ಇತ್ತಲಾಗಿನ ಕಾನೂನು [illegible] ನೂರು ವರ್ಷ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ [illegible] ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರಾವ ಕಾನೂನೂ ಈ ಚಾಳಿ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ.

* * * *

[illegible] ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸವನೆ [illegible] ಚಳವಳಿ. ಮೂಲಪುರುಷರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನೇ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಕೈದುಮಾಡಿ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ!

* * * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ಚಳವಳಿಯು ನಿಂತುಹೋದೀತೆ? ಇದರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂದೆಯೇ ನೋಡಬೇಕು.

* * * *

ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿ [illegible] ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ [illegible] ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು. ಇದೊಂದು ರಿಯಾಯತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ.

* * * *

[illegible] ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಂದೆ ಕೆಲಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು ಪೂರ್ಣ[illegible] ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರಂತೆ!

* * * *

ಪೋಲೀಸರ ಈ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ [illegible].

* * * *

ನಾಗಪುರದ ಕ್ರೈಸ್ತ ವಕೀಲರೊಬ್ಬರು ಸರಕಾರದ ಈಗಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ತನ್ನ ರಾವ್‌ಸಾಹೇಬ್ ಪದವಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರು. ಅತ್ತ ನಮ್ಮಾರಿನ ಕ್ರೈಸ್ತಸಮಾಜದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಚಳವಳದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸದಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ ಯ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

* * * *

[illegible]

ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಒಂದೇ ಹಾದಿ.

ನಾನು ಕೈಕೊಂಡ ಹಾದಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಕಂಟಕಗಳು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿವೆ. ದೇಶವು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದು. ನಾನು ತನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ತಿಳಿಯುವೆನೋ ಅದನ್ನು ನುಡಿಯುವೆನು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೫ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಜಯಿಸುವಂತಹದು ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಎಂದು ಈಗಲೂ ಹೇಳುವೆನು. ನನ್ನ ಅರಿಕೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಜನರು ಹಿಂಸೆಗೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರವಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ವಿಷಯವಿರಲಿ, ಎಂತಹ ಕಾರಣದ ಮೇಲಾದರೂ, ಅಹಿಂಸೆಯು ಒಂದು ತರದ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ನಾನು ನಂಬುವೆನಾದರೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮನ್ನಿಸಲಾರೆನು.”

ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದ ಕಾರಣ.

[illegible]

ಇತಿ ನಿಮ್ಮ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತ,

(ಸಹಿ) ಎಮ್. ಕೆ. ಗಾಂಧಿ.

The Depressed Classes Mission,
MANGALORE

Applications are invited from S. S. L. C. and Higher Elementary trained teachers for employment in the schools of the Mission.

Salary S S L C trained Rs 30—30—2½—50. H E trained Rs 18—18—1—25.

Experienced men preferred.

Apply to the Honorary Correspondent before the 15th instant.

K[illegible] 5th May 193[illegible]

R. Suryanarayana,
Hon. Joint Secretary

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ದೊರಕಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

[illegible]

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಸುಗಂಧಿಮನೆ, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ)

‘ರುಸಿಥ್’

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ.

[illegible]

ದರ: — ಪೌಂಡು [illegible] ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0; ಪೌಂಡು ೧ರ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—4—0; ಪೌಂಡು ½ರ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—12—0. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಖರ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

The Zenith Chemical Works, *Arab Building Bombay, No. 2.*

ದಿ ಝೆನಿಥ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಅರಬ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂಬಯಿ, ನಂಬ್ರ 2.

[illegible]

[illegible]	೪
[illegible]	"
[illegible] — ಮಂಗಳೂರು, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ, ಕಾಪು, [illegible], ಗುರುಪುರ, ಮುಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, [illegible]	೯-೧೧
[illegible] ವಿಷಯಗಳು	೧೦
ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದ ದ್ವಿತೀಯ ಪತ್ರ	೬
ವರಕುಳ್ಳವಲ್ಲ! ಧೀರತ್ವವುಳ್ಳವು!!	೪
ಕೊಡಗು ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮ	"
ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರ	೧೪-೧೫-೩

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾರೀಕು ೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮೇ ೧೯೩೦.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಬಂಧನೆ.

೧೯೨೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದಂತೆಯೇ ಸರಕಾರವು ಈ ಬಾರಿಯೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಯತ್ನ ನಡೆಸು ತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೀಯ ಅಗ್ರಗಾಮಿ ಧುರೀಣರೆನ್ನುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ಸರಕಾರವು ಕೈಸೆರೆಗೊಯ್ಯು, ಆ ಮೇಲೆ ಬಂಗಾಳ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸು, ಪ್ರೆಸ್ ಏಕ್ಟು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಾಳೆಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಜ್ಯಾರಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರನ್ನು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲ್ಯಾಟಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು ಕೈಸೆಮಾಡಿ ವಿಶೇಷ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ, ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಗೊಡದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಸಿ ಯೆರೋವಾಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರು.

ಈ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸಮಯವೂ, ಈ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ದೀಪವೂ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಆ ದಿನದ ಕೈದಿನ ಕ್ರಮದ ನೆನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಈ ಘಟನೆಯು ತೋರಿಕೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದರೂ, ಊಹೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಬಲ ಘಟನೆಗಳ ಪೂರ್ವ ಚಿಹ್ನೆಯೊ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸರಕಾರವು ಪಟ್ಟಾಳೆಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆಯೆನ್ನೂ ಸಹಜ. ಆದರೆ ಈ ಪಟ್ಟಾಳೆಯು ಈ ವಿಶಾಲ ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಸಾಧುವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕಾರ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ೧೯೨೧ ಮತ್ತು ೧೯೨೨ರ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಹೋಲಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುದಿರದು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹವಿತ್ತೆನ್ನೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ತತ್ವಗಳು ಬೇರೂರುತ್ತಿದ್ದುವು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೂರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಫಲವಾಗಿ ಧುರೀಣರು ಜೈಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ಚಳವಳವು ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತಲ್ಲದೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಕೈದಿನ ನಂತರ ಸಮಗ್ರ ಚಳವಳವು ಕುಸಿದುಹೋಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಕೈದಿನ ಪ್ರತಿಯಾದ ನಿಷೇಧದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಾರಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಬಾರಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಪರಿಣಾಮವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಿಕ ಭಾವನೆಯು "ಈ ಚಳವಳವು ಗೆಲ್ಲಲಿ" ಎಂದಿದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸಬಹುದಾದ ಪೋಲೀಸರಾದರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಂಘಟನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಅಸಹಾಯರಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲದೆ, ಈ ಕೆಲಸ ತಮಗೆ ಬೇಡವಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಪೋಲೀಸರಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ ೯೯ ಮಂದಿ ಇರುವರೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೇ ಹಾಗಿರುವಾಗ ಜನತೆಯ ಮಾತು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳದ ಜಮೀನುದಾರರಾದ

[illegible]

[illegible] ನೋಡಿದರೆ ಮೇಲಿನ ಮಾತ್ರ [illegible]

ಮೊಡರೇಟರನ್ನಾದರೂ ಒಲಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಂಬ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಏನೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಾರವು. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊಡರೇಟರಿಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಚಾರಕ್ರಮವು ಈಗಿನ ವಾತಾವರಣದೊಡನೆ ತಾಳೆಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಂತ ಹಿತಗಳೂ, ಅತ್ಯಯುಕ್ತದ ಭಯವೂ ಅವರನ್ನು ಮೊಡರೇಟ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವರ ತಂಗಡದಲ್ಲಿ ಧುರೀಣರೆನ್ನುವವರೇ ಇರುವರಲ್ಲದೆ ಅನುಯಾಯಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ.

ದೇಶದ ವಿಕಾಸೋನ್ಮುಖ ವಿಚಾರಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಗಮನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವು ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಗಾಧವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಒಡಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಬದಲು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸೌಹಾರ್ದದ ಧೋರಣಕ್ಕೆ ಕೈಯಿಕ್ಕಿ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಿತಕರವಿದೆ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

[illegible]

ಸ್ವದೇಶ ವರ್ತಮಾನ.

[illegible]

— ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಮೆಡಮ್ [illegible] ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ ಹೆಂಗಸು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದಳು. ತಾನು ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಬಯಸುವುದಾಗಿ ಅವಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಆಕೆಯು ಸಭ್ಯತೆಯ ಅತ್ಯಂತಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಮೀರಾಬಾಯಿಯ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ

[illegible] ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಹಲವು [illegible] ಮುಂದಿಗಳು ಸತ್ತಿರುವರು, ೧೧೦ ಮುಂದಿಗಳು [illegible] ಇವರಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಂದೂಗಳೇ ಆಗಿರುವರು. [illegible] ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

— [illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ಮಾಡುವ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಐವರು ಕೆಲಸಗಾರರು ಸುಟ್ಟು ಹೋದರು.

— ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ದಿನ [illegible] ಗಳು ನಡೆದು ಮೊದಲನೆಯ ಅವಘಡದಲ್ಲಿ ಆರು ಮಂದಿಗಳೂ, ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೂ ಸತ್ತುಹೋದರು. ಹಲವು ಮಂದಿಗಳು ಗಾಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

— [illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಹಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯು [illegible] ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸರು ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

[illegible]

— ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿರಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಮದರಾಸಿನ ನೂರಾರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರು. ರಾಜ ಮಂಡ್ರಿ, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ದೇವಕೋಟೆ, ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿ, ಮಾಯಾವರಂ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ವೆಲ್ಲೂರು, ಗುಂಟೂರು, ತಿನ್ನವೆಲ್ಲಿ, ತಿರುಪತಿ, ವಿಲ್ಲುಪುರಂ, ಕಡಂಬತ್ತೂರು, ನೆಲ್ಲೂರು, ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಶಾಕವುಂಗಳೂರು, ಪಾಂಡಿಚೇರಿ ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಕಡೆಗೂ, ದೇಶದ ಕಡೆಗೂ ತಮಗಿರುವ ನಿಜಸ್ನೇಹವನ್ನು, ದೇಶದ ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರ.

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

[illegible] ತಾರೀಖು ದಿನ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ[illegible] ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. [illegible] ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದ ಐದು ಮಂದಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಕೈದು [illegible] ಏಟುಗಳ ಹೊಂದಿದರು. ಏಟುಗಳ ಹೊಂದಿದ [illegible] ಬೋಳಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. [illegible] ಬೋಳೂರಿಗೂ, ಕುದ್ರೋಳಿಗೂ ಹೋದ [illegible] ಅವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು [illegible]. ಅಂಥಾ [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಮಾರುತ್ತಿರುವ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಾಗ [illegible] ಸಾಹೇಬರು "[illegible]" ಎಂದು [illegible] ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಸಭೆ ಜರಗಿತು. ಶ್ರೀ ರಂಗಯ್ಯ ಬಾಳಿಗರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು [illegible] ಹೊರಟು ಅಂದೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ ಶ್ರೀ [illegible] ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ಸಭೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಶ್ರೀ. ರಂಗಯ್ಯ ಬಾಳಿಗರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಒಯ್ಯುವಾಗ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಯು ನಡೆದಿತ್ತು.

ತಾರೀಖು [illegible]ನೇ ದಿನ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ರಂಗಯ್ಯ ಬಾಳಿಗರ ವಿಚಾರಣೆಯು ನಡೆದು ಅವರಿಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳುಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಆ ದಿನ [illegible] ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಬೋಳಾರ ಕುದ್ರೋಳಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. [illegible] ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಮಾರಿ ರೂ. [illegible]ನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಬೋಳಾರದಿಂದ ಬೋಳೂರಿನ ವರೆಗಿರುವ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಜನರ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳೆನ್ನದೆ ಅಂದು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಆ ದಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು [illegible] ಪೇಟೆಯ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜರಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಶಸ್ವೀ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ದಿನ ತಟಸ್ಥರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

ತಾ. [illegible]ನೇ ದಿನ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕಾಯಿದೆಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಆ ದಿನ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿರುವರು.

ತಾ. [illegible]ರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಮಾರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಹೊತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು [illegible] ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಪೋಲೀಸರ ಬಾಧೆಯಿರಲಿಲ್ಲ.

ತಾ. [illegible]ರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅಧಿಕಂದಭಿಯವಾಗಿ(?) ನಡೆಯಿತು. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ [illegible]ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಪೋಲೀಸರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುವ ಪ್ರಹಸನ ನಡೆಸಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಹಾಕಿ, ನೀರು ಕುದಿಸಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು [illegible]. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಉಪ್ಪು ಮಾರಿ ರೂ. [illegible] ಸಂಗ್ರಹವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಶಿಬಿರದಿಂದ [illegible]ನೇ ತಾರೀಖಿನ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಆ ದಿನ [illegible] ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮುಲ್ಕಿಗೂ, [illegible] ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಹೋಗಿರುವರು.

ತಾ. [illegible] [illegible] ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೋಳಾರದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಕೆಲವು ತರುಣರು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೆಲವು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಂಧುಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಸಿತಾರಿಯಿಂದ(?) [illegible] ಬಾಧೆ ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಯೋಗೀಶನೆಂಬ [illegible] ಕೊಟ್ಟು [illegible]. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈದಾನದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪು ಮಾರಿದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ [illegible] ಅರಿಯೂನವಾಲಾಭಾಗಿನ(?) ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದರು.

ಆ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಕೈದಿನ ವಿಷಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಕ್ಕೂ ಬಲವಾದ ಏಟಿನ ಅನ್ನಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕೈದಿನ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಸಹಸ್ರಾರು(?) ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಶಿಬಿರಕ್ಕಾಗಲೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಛೇರಿಗಾಗಲೀ ತಂತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಬರಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದೀಗ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಮಂಗಳೂರು:— ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಸೇರಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಮೊದಲಾದ ಧುರೀಣರೂ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ. ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರೇ ಮೊದಲಾದವರೂ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿಯೂ ಶ್ರೀ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿಯೂ, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಾದ ಪೋಲೀಸರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿಯೂ, ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿಯೂ ಠರಾವುಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಬೆಂಚ್ ಹಾನರರಿ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] [illegible]ಯವರು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮೊದಲಾದ ಧುರೀಣರನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ದಂಡಿಸುವುದರ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ [illegible] ಸತ್ಯಮುಖೇನ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ನಾಡು ಸದಾಶಿವ ರಾವ್, ಶ್ರೀ ಫಣಿಯಾಡಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಂಗಯ್ಯ ಬಾಳಿಗರವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿರುವರು. ಕೊಯಂಬತ್ತೂರಿಗೆಂದೂ ತಿರುಚಿನ್ನಾಪಳ್ಳಿಗೆಂದೂ ಜನರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು.

ಕಾರ್ಕಳ:— ಉಪ್ಪಿನ ಕರ ನಿರಾಕರಣೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಪಿ. ಕಾಮತ್, ವಕೀಲ ಇವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ದಳದ ಸಹಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರು:—

೧ ಕುಕ್ಕುಂದೂರು ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತರವರು [illegible] ೨ [illegible] ಅನಂತ ಕಾಮತರು [illegible]. ೩ ನಕ್ರೆ ಸೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು [illegible]. ೪ ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನಾಯ್ಕರು [illegible] ೫ ಕಟ್ಟಿಂಗೇರಿ ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ನಾಯ್ಕರ [illegible] [illegible]. ೬ ಕೆ. ಪಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭುಗಳು [illegible]. ೭ ಕೆ. ಪಿ. [illegible] ಪ್ರಭುಗಳು [illegible]. ೮ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪೈ [illegible]. ೯ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಭುಗಳು [illegible]. ೧೦. ಕೆ. ಗಣಪತಿ ಹೆಗ್ಡೆ [illegible]. ೧೧. ಸರಾಫ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ [illegible]. ಒಟ್ಟು ರೂಪಾಯಿ [illegible]

ಖರ್ಚು— ಪ್ರೆಸ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮು ಬಗ್ಗೆ [illegible]; ಅಡಿ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible]. ಬೆಂಗ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಒಟ್ಟು ರೂ. [illegible].

ರೂ. [illegible]ನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಬಾಕಿ ರೂ. [illegible]ನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಪಿ. ಕಾಮತರ ವಶ ಆ ದಿನ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ [illegible] [illegible] ಕೆ. ಅನಂತ ಹೆಗ್ಡೆ [illegible] ಕೆ. ಪಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible] [illegible] ಒಟ್ಟು [illegible] ಈ ರೂ. [illegible]ನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕೈದಿನ [illegible] ನಮ್ಮ ಈ ಊರಿನ [illegible] [illegible] ತವ್ಯಗಳ [illegible] ಈ ಊರಿನ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] [illegible] ಕಾಲು [illegible] ಎಮ್. [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] [illegible] ಕೆ. [illegible] ಹೆಗ್ಡೆ [illegible] ಶೆಟ್ಟಿ [illegible]

[illegible]

ಅಲ್ಲಿಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಪಿ. [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ [illegible] ನ್ಯಾಸದ [illegible] [illegible] ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಊರ [illegible] ಜ್ಯೋತಿಯುವರು(?). ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಮನೆಗೆ [illegible] ದಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರು. ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕ [illegible] ಬಸಿಲು. ಕಾರದಿಂದ [illegible] ಗಂಟೆ ಕಾಲ [illegible] ಊರ ಜನರ [illegible] ಹೊರಟು [illegible] ಟಾಸಿನ ಗಡಿ [illegible] [illegible] ಸಮುದ್ರ [illegible] ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಊರ [illegible] ಮಾಡಿದ ಧನಸಹಾಯ [illegible] ಆ ದಿನ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಜನರುಗಳ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಬಹು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಉಡುಪಿ— ಮೊದಲೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಂತೆ ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹಗಳಿಂದ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಕಳೆದ ತಾ. [illegible] ಶ್ರೀ. [illegible]ಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್ಟರು ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯಿಂದ [illegible] ತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆರಳಿತು. ತಾ. [illegible]ರಲ್ಲಿ ಸಾಂತ್ಯಾರಿನಿಂದ ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್ಟರು ತನ್ನ ಕೆಲ ರಾಷ್ಟ್ರ ವೀರರೊಂದಿಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತದೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯೋತ್ಸವ ಅಂದೇ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ರಾತ್ರೆ [illegible] ಗಂಟೆಗೆ ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯೂ ಜರಗಿತು. [illegible] ಕೋಟಿಕವಾದ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಜನರ ಮುಂದಿಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮರುದಿನ ತಾ. [illegible]ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸೇವಾದಳವು [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಜನಸಂದಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ [illegible] ರಸ್ತೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಟಿತು. [illegible] ಜನರು ಉದ್ಯಾವರದ ವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಇದು ವರೆಗೂ [illegible] [illegible].

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಆಗಾಗ್ಯ ಸಭೆಗಳು ಜರಗಿ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಾ. [illegible]ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible]ವರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದ [illegible] ಉಪ್ಪಿಗೆ ಹಲವು [illegible] [illegible] [illegible] ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಆರ್. ಎಸ್. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] [illegible] [illegible] ಶ್ರೀ [illegible]

ಕಾಪು:— [illegible]

[illegible]

ಕುಂದಾಪುರ:— [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] [illegible] [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible]

[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ಆ ದಿನ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರಿ [illegible] ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಪೋಲೀಸರನ್ನು [illegible] "[illegible]" ಎಂದು [illegible] ಬಾಲಕರನ್ನು ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು [illegible]. ಆ ಸಲ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಂಜೇಶ್ವರ— ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಬುಧವಾರ ದಿನ ಹರತಾಳವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು.

10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6. 9	6.45
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6. 9	6.46
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಸ್ವಾತಿ	[illegible]	[illegible]	6. 8	6.46
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ವಿಶಾಖಾ	[illegible]	[illegible]	6. 8	6.46
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಅನುರಾಧಾ	[illegible]	[illegible]	6. 8	6.46
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ	[illegible]	[illegible]	6. 8	6.46
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ಮೂಲಾ	[illegible]	[illegible]	6. 7	6.47

ಮಂಗಳೂರಿನ ವಾಯುಸ್ಥಿತಿ.

ತಾರೀಖು Date	Temperature. ಉಷ್ಣ (ಕಾವು)		Rainfall. ಮಳೆ	
	Maximum ಹೆಚ್ಚಿನದು	Minimum ಕಡಿಮೆ	ದಿನದ ಮಳೆ	ಒಟ್ಟು ಮಳೆ
18	92— 6	78 — 8	—	—
19	93— 7	80— 0	—	—
20	92— 7	75— 9	0—60	—
21	90— 1	78— 1	—	—
22	92 — 1	79— 4	—	—
23	92 — 0	81— 2	—	—
24	91— 8	78— 8	—	—

ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದೇನಸು	ಇಂದ ರೂ.	ಆ.	ವರೆಗೆ ರೂ.	ಆ.
ಮಸ್ತಿ	6	6	7	4
ಗಾತ್ತು	5	6	6	[illegible]
ರಾಶಿ	[illegible]	2	6	[illegible]
ಊರ ಅವ್ವಲ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	6	10	7	6
ರಂಗೂನು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	11	8	[illegible]	[illegible]
ಸುಗ್ಗಿ	5	2	[illegible]	14
ಎಲ್ಲೂರು ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಮುಡಿ ಗೆಳ್ಳ	8	8	8	12
ಗೋಧಿ ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	14	[illegible]	15	0
ಹುರಳಿ ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	6	8	7	[illegible]
ಕಡಲೆ ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	12	4	17	[illegible]
ತೊಗರಿ ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	12	[illegible]	16	[illegible]
ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	16	0	24	[illegible]
ಉದ್ದು ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	14	[illegible]	15	0
ಹೆಸರು ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	14	8	—	
ಊರು ಬೆಲ್ಲ ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	50	[illegible]	55	[illegible]
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ಗೆಳ್ಳ	4	8	4	12
ಬೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	75		82	
ಕೊಬ್ರಿ ಹಿಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	[illegible]	0	—	
ಎಳ್ಳೆಂಡಿ ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	[illegible]	12	33	12
ಕೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ ಗೆಳ್ಳ	6	12	7	[illegible]
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮಣ ಗೆಳ್ಳ	7	12	8	[illegible]
ಚಿಮಣಿಎಣ್ಣೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗೆಳ್ಳ	7	12	8	4
ಮೋರಿಸ ಸಕ್ಕರೆ ಮಣ ಗೆಳ್ಳ	3	9	3	10
ಹೊಸ ಮೆಣಸು	6	8	8	0
ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ ಗೆಳ್ಳ	8	0	8	12
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಮುಡಿ ಗೆಳ್ಳ	2	8	3	12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	234	0	240	0
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	360	0	38[illegible]	0
ಮೆಂತ್ಯ ಮಣ ಗೆಳ್ಳ	32	0	42	
ಗೇರುಬೀಜ ಮುಡಿ ಗೆಳ್ಳ	3	6	—	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	42	8	46	0
ಹಿಂಡ್ರು ಕೆಗಡು ಮಣ ಗೆಳ್ಳ	18	4	18	8
ಹಿಂಡ್ರು ಪಾತ್ರೆಗಳು ಮಣ ಗೆಳ್ಳ	22	0	23	0
[illegible] ಸೇರು ಗೆಳ್ಳ	15		—	
[illegible] ತಗಡು ಮಣ ಗೆಳ್ಳ	17	0	17	8
[illegible] ಗೆಳ್ಳ	13-10-3		—	
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	37	8	43	12
[illegible] ಖಂಡಿ ಗೆಳ್ಳ	270		—	
ಹೊಸ [illegible]	85		120	
[illegible]	200		190	

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಮೋಟರ್ ಸರ್ವೀಸ್

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ತಂತಿ ವಿಳಾಸ: ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ Tel. Conveyance.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು.

(1) ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಹುಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಡೂರು (M. S. M. Railway) ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ 12 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೆರೆ, ಚಾರ್ಮಾಡಿಘಾಟಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಪುತ್ತೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ, ಮೂಡಬಿದರೆ, ಕಾರ್ಕಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ, ಬಂಟವಾಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲ್ಪಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಡುವ ಟೈಮುಗಳ ವಿವರ.

(2) ಕಡೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು 6 ಘಂಟೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ 1¼ ಘಂಟೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು 7¼ ಘಂಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೂಡಗೆರೆಗೆ 9 ಘಂಟೆಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೆ 10-30ಕ್ಕೆ, ಮೈಸೂರುಗಡಿಗೆ 11-45ಕ್ಕೂ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 12-30ಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗ್ರಾಮ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟು ಉಜಿರೆ ಮೋಟಾರ ಸ್ಟೇಶನ್ [illegible] 1-30ಕ್ಕೂ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೆ 1-45ಕ್ಕೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ 4-30ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಲಪಿ, ಆ ಟ್ರಾಮಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಮಲಬಾರ್, ಕನ್ನನ್ನೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಆಯಾ ದಿನವೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಬಹುದು.

(3) ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ದಿ ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಇವರ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು 8ಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೂ, 10-30ಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಗೂ 11 ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಉಜಿರೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೂ, 12 ಗಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಮಾಡಿಗೂ, 12-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗೂ, ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಹೊರಟು 2-30ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಹಾರಕ್ಕೂ, ಸುಮಾರು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮೂಡಗೆರೆಗೂ, 5 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೂ [illegible] ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಿಫಿನ್ ಆಹಾರ ವಗೈರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು [illegible] ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 6-30ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 7-30ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು [illegible] ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸೇರಿ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಮಾರನೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ [illegible], ಲೋಂಡ, ಪೂನಾ, ಮತ್ತು ಮುಂಬಾಯಿ, ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ [illegible].

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಮತ್ತು [illegible]ಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿ 10 ಘಂಟೆಗೆ ಕಡೂರಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಯಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಲ್ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ವಗೈರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೂ 3-30ಕ್ಕೆ ಬರುವ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಪೂನಾ, ವಗೈರೆ [illegible] ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೂ [illegible] ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರರಿಗೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಫ್ಯಾರಡೂನ್ ಸೊರಾಬ್, ಕೆ. ಸೂರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್

ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಿ. ಪಿ. ಸಿ. ಕಂಪೆನಿಯವರ
ಟೆಕ್ಸಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು.

THE CANARA PUBLIC CONVEYANCE CO., LTD, MANGALORE.

(ESTABLISHED 1914)

ಕೆನರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕನ್ವೆಯನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಂಗಳೂರು.

ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ [illegible] ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಗಳ ಬಸ್ಸುಗಳೊಂದಿಗೆ [illegible].

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನೂ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ
ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೂ
ಹೊರಡುವ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಶಿಲೆಕಲ್ಲಿನಿಂದ
[illegible], 37 ಫೀಟು ಉದ್ದವಾಗಿ [illegible] ನೋಡಬಹುದು.

ಕಾರ್ಕಳದ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ
ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳು [illegible] ಹೊರಟು ಮೂರೇ ತಾಸುಗಳ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೆ ತಲಪುವವು.

ಕೊಲ್ಲೂರು ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಾಲಯ

ವಂಬ ಅತ್ಯಂತ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದವರು ಏಳೇ ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಲಪಬಹುದು.
'ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದವರ ಅವಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸುಗಳು [illegible] ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಗೆ ಬೇಗನೆ ತಲಪುವವು.
ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಾನವಾದ ಶೃಂಗೇರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೂ
ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವಿಸುಗಳೂ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.
ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ
ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.
ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ; ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರು,
ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಅನಂತರ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು.
ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಡೂರಿಗೆ ಹದಿನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ, ಕಾರ್ಕಳ
ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹದಿನಾರು ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೂ ತಲಪುವವು.
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವದು.

Secretary,
The Canara Public Conveyance Co., Ltd., Mangalore, S. K.

[illegible]

[illegible] — ಮಂಗಳೂರಿನ [illegible] ಶ್ರೀಯುತ [illegible] ಅವರ್ಗಳ [illegible] ಅಂಗಡಿ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿನ [illegible] ತಾ. ೩೧—೪—೩೦ರಲ್ಲು ಬಂದು [illegible] ಯವರನೊಡನೆ ದೃಢ [illegible] ಇಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು [illegible] ಸಭೆಯ ನಿರ್ಧಾರ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ ದಂಗುರ [illegible]

ದಂಗುರ ಹೊಡೆಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಕಂಪು ೮ ಆನೆ ವಂತಿಗೆ [illegible] ದಂಗುರದ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ [illegible] ದಂಗುರ ಹೊಡೆದ ನಂತರ ನಿಶ್ಚಯೋಜನವಾಗಿ ೮ ಆನೆಗಳನ್ನು [illegible] ವೆಂದು ನೆನಸಿ ಯಾರೂ ವಂತಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. [illegible] ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ದಂಗುರ ಸಾರಿದವನಿಗೆ [illegible] (ಈ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆವನಿಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲವೆಂತ ವಾಚಕರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾಸಗಿಯಾಗಿ [illegible] ೮ ಆನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡದೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಕ್ರಿಯಗೆ ಕಪ್ಪ ಹಣ [illegible] ಉದಾರತನವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದೆನು.) ಇರಲಿ.

ಅಂತೂ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ರಾತ್ರಿ ಹೋಗಿ ಮೇ ೧ನೇ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲವಾಯಿತು. ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೭-೩೦ಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿಠ್ಠಲ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎದುರಾಗಡೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಸಲಿಕ್ಕೆ ದಂಗುರ ಹೊಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ೮ ಆನೆ ವಂತಿಗೆ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದ ಉದಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸದ್ವ್ಯಾಪಾರ ಮಹಾಶಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಂಗಳೂರಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪಯ್ಯನೂರಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು [illegible] ಹೋಗಲು ಟ್ರೈನ್ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ [illegible] ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಕೀಲರೇ ನೋಡಿದಾಗಲು [illegible] ಬರುವವರೆಂದು ಅಡಿಕೋರಿಸಿದ್ದರು. "ವಕೀಲರು ಬರಲಿ" ಎಂತು ಕೇಳಿದರು. ನನ್ನವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು "ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ವೆಂದನು. ಕಡೆಗೆ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಗುಂಪು ವಕೀಲರಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮರ ವಣಿಗೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕುಂದು ಎಂದು ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಅಂತೂ ಅಂತೂ ಸಾಧಾರಣ ಹತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತು. ಹೊರಡುವಾಗ [illegible] ಬರುವಾಗ [illegible] ಬರುವಾಗ [illegible] (ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಬಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರು ಮರೆಯಕೂಡದು) ಮೆರವಣಿಗೆ ನಂತರ ಜನಲ್ಲೀನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಸ್ವದೇಶೀ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಂತೊಂದು ಸವಾರಿ. ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು ಮಹಾಶಯರನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ವಿ ಬಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ [illegible] ಕಾಗದದ ಚೂರನ್ನು, ಒಂದು ಪೆನ್ಸಿಲು [illegible] ಸ್ಟೋರಿನ ಜಗುಲಿ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂತಿದವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದರು. ಮ. ರಾ. ರಾ. ಅಗ್ನಿಹ್ನಾರು ಕೆಲವರ ಅಪ್ಪನ [illegible] ಅವರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು "ಬೋಳಾ ಬ್ರದರ್ಸ್" ಎಂದ [illegible] ಗೋಳ್ಳು ಆಗಿ ಸಿ ಸಂತರ ಪೋಲೀಸನು ಅಗ್ನಿಸ್ನಾಯರು ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂದೆಯ ಹೆಸರು ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಗಲಿಬ್ಬ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸನು ಒಬ್ಬನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ತಂದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಹಾಕಿ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು

ಇನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಅಂಗಡಿಗಳು ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲು, ತೆರೆದವುಗಳು ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪಾಲು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ದೇಶಾಭಿಮಾನ [illegible]ವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. "S"

ಮುಲ್ಕಿ: — ಇಲ್ಲಿಯ ಸೆಂಟರಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆಯು ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾ. ೧೨—೪—೩೦ನೇ ಶನಿವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ಘಂಟೆ ೨-೩೦ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಬೋರ್ಡ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಬಂತು. ಅಂದು ಕಡುಪುಹಿಂಬೋಳ ಬೋರ್ಡ ಹಾ. ಎ. ಶಾಲೆಯ ಸಹಾಯಕ ವಿ. ಯಲ್. ಎ. ಶರ್ಮರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಶ್ರೀಮಂತರೂ, ವಿದ್ಯಾವಕ್ತ ರಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಮುಂಡ್ಕೂರು ವೆಂಕಟ್ರಾಯರವರು ಬರದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ "ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಹತ್ವ" ಎಂಬ ಶಿರೋನಾಮದ ಒಂದು ಸಲೋ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯು ಇದೇ ಬರುವ ತಾ. ೨೬—೬—೧೯೩೦ನೇ ಶನಿವಾರ ಎಂದಿನಂತೆ ಇದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿರುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಬೋರ್ಡ ಹಾ. ಎ. ಶಾಲೆಯ ವರ್ಧಂತ್ಯುತ್ಸವವು ಈ ವರ್ಷ [illegible] ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರಗಿತು. ಶಾಲಾ ಪ್ರಾಂಗಣವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಪುಷ್ಪ [illegible] ಯಿಂದಲೂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಶೃಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಳೆದ ತಾ. ೨೬—೪—೩೦ನೇ ದಿನ [illegible] ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಸ್ತೋಮ ಪೋಲೀಸ್

[illegible] ೨೬—೪—೩೦ನೇ ಶನಿವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ಘಂಟೆ ೪-೩೦ಕ್ಕೆ ಆದ ಮರಿ [illegible] ಪರಿಗೂನಿಯಾಗಿಯೂ ಅದೇ ನಾಟಕವು [illegible] ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮರುದಿನ ಅಂದರೆ ತಾ. ೨೭ನೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಗಂಟೆ ೩-೩೦ಕ್ಕೆ ಪುರಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಂದಿನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಂಗಳೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಮ. ರಾ. ಉಳ್ಳಾಲ ಮಂಗೇಶರಾವ್ ಅವರ್ಗಳ್, ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ. ರವರನ್ನು ಬೇಂಡ್ ವಾದ್ಯದೊಡನೆ ಎದುರುಗೊಂಡು ಮಹಾಸಭೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ, ದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣ, ಶಾಲಾಭಿನಂದನ, (ಮ. ರಾ. ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಬಿ. ಎ. ರವರಿಂದ) ಶಾಲಾ ವರದಿ ಓದೋಣ, 'ಬಹುಮಾನ' ಪ್ರದಾನದ ಪರಿಚಯ (ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ) ಇನಾಮು ಹಂಚೋಣ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಂದರಿಯಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರ ಭಾಷಣವಾಯಿತು. ನಂತರ ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣೆಯು ಕಾರ್ಯಭಾಗವು ನೆರವೇರಲು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು 'ಶ್ರೀ ರಾಮಪಾದುಕಾ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ' ನಾಟಕವನ್ನು ಚಲೋ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೂರನೇ ಸಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು.

ವಿ ವಿ ಧ ಸ ಮಾ ಚಾ ರ ಗ ಳು.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರು.

ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರವರು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ತಲಪಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೋರೇಶನಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೌರಾ ಸ್ಟೇಶನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತ... ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಟಾಪಿಸುದ [illegible] ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು, ಪೋಲೀಸರು ಲಾಠಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಜನರನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು. [illegible] ಕಳವು ಜನರು ಜಖಮಗೊಂಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರು ಜನರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] ಮೋಟರು ಹತ್ತಿ [illegible] ಬರುವ [illegible] ಪರಿಗೂ [illegible] ಜನರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇರಿದ್ದರು. ಪಟೇಲರು ಬಂದು ಪ್ಲೇಟ್‌ಫಾರ್ಮ ಕೆಳಗಿಳಿದೊಡನೆ [illegible] ಪುಷ್ಪ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. [illegible] ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅವರನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮೋಟರ್ ಅಲಂಕಾರ [illegible] ಕುಳಿತರು. [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಪಟೇಲರು ಕೈಮುಗಿದು [illegible] ಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅವರು ಕುಳಿತ ಮೋಟರು [illegible] ಪಟ್ಟಿಯ ಮರದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂದಿತು. [illegible] ಅಸ್ಪತ್ರೆಯ ಎದುರು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು [illegible] ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರು ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಟಾಪಿಸಲು ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಎಂದು ಪೋಲೀಸು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು [illegible] ಈ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ [illegible] ಪಟೇಲರು ಮಹಾಶಯರು [illegible] ಜನರು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು [illegible] ಪಟೇಲರು [illegible]

[illegible]

ತಕ್ಷಣ [illegible] ರಾದ ಸವಾರರು ಅವರನ್ನು [illegible] ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಒಡನೆ ಈ ಪೋಲೀಸರು ಲಾಠಿಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಲು [illegible] ಹೋಗಿ [illegible] ಕಾಲಿನಿಂದ ತುಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೂ ಪೆಟ್ಟು ತಾಗಿ [illegible] ಕಾಲುಗಳಿಂದಲೂ ನೆತ್ತರು ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. [illegible] ಪಟೇಲರ ಮೋಟರಿನ [illegible] ಗಳು. ಆಗದೆ ಇರುತ್ತದಲ್ಲ. [illegible] ಪಟೇಲರು [illegible] ಹೋಗುವ ಹಾಗಾಯಿತು. [illegible] ಮೊದಲಾದವರು [illegible] ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

* * *

ಮದರಾಸು ಗಲಭೆ.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ [illegible] ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಕಾರಣ ವಿಷಯವಾಗಿ ತನಿಖೆ ನಡಿಸಲು ನೇಮಕವಾದ ನಾನ್ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸೇರಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯವರು, ಪೋಲೀಸರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ಲಾಠಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದರೆಂದೂ, ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಪೆಟ್ಟು ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸೂಚಿಸು ವರು. [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ [illegible] ಲೀವರ್ ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗ್ [illegible] ಇತ್ತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಜನರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಲು ಪೋಲೀಸರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು. ಎರಡನೇ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಅವರ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ ಉಳಿದ

[illegible] ದೊರೆಯುವಂತೆ [illegible] ದಿನಾಂಕ [illegible] ಹೊರಟಿರುವ ಅವರ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯ ಅವರ ಬಲತ್ಕಾರದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಬೆದರಿಸಲಾಗು ವುದೆಂದ್ಹೆ, ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು, ಕೊಡ ಬೇಕಿತ್ತು.

ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಿಂದ ನೋಡುವಾಗ ಅಂತಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯು ಕೊಡ ಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವವರು ಕೈಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದ ಧೋರಣೆಯಾವುದೆಂದರೆ, ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಬೋಧಿಸಿ ಬಲತ್ಕಾರ ವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸಮಾಧಾನದ ಬೋಧನೆಯು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಬಲತ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರ ಯೋಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದ ರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಬಲತ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಬಲತ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಜನಸಮೂಹವು ಚದರಿದ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತು ಬಲತ್ಕಾರದ ಅಗತ್ಯವು ನಿಂತೊಡನೆಯೇ ಬಲತ್ಕಾ ರದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಜನರು ಚದರಿದ ಬಳಿಕ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಓಡಿಸಿ, ಹೊಡೆಯ ಬಾರದು. ಆದರೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಈ ಧೋರಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಅದರ ಬದಲು ತಿಳಿದುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ — ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಓರ್ವ ಸತ್ಯಾ ಗ್ರಹಿಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವಾಗಲೇ ಪುನಃ ಹೊಡೆದರು. ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅಡಗಿ ಅಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಜನರನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದರು. ಇದೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮತ್ತು ಜನರ ಮೇಲೆ ಲಾಠಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು, ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾ ಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೂ, ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯ್ಯವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ" ಎಂದು ವರದಿಯು ಸೂಚಿಸುವದು.

ನೋಟೀಸು.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಡ್ ಸೊ ಮಿಲ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕುಂದಾಪ್ಪುರ, ದ ಕನ್ನಡ—ಇದರ ಪೈಕಿ [illegible] ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ [illegible] ಕಂಡೀಶನ್ [illegible] ಇಂಜಿನ್, [illegible] ಬೆಲ್ಟ್ [illegible] ಮಷಿನರಿ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಂದು. ಹೆಚ್ಚಿನ [illegible] ಬೇಕಾದರೆ [illegible] ತಾ. [illegible]—1930 [illegible] ಬೇಕು. ಮುಂಗಡವೊಂದಿಗೆ [illegible] ಹಣವನ್ನು ಡಿಪೋಝಿಟ್ ಇಡಬೇಕು.

ಮೆಶಿನರಿ ವಿವರ: —(1) [illegible] 12H. P. [illegible] ಇಂಜಿನು ಮತ್ತು ಬೊಯ್ಲರು ಅದಕ್ಕವಶ್ಯ ಸಾಮಾ ನು ಸಹಿತ. (2) [illegible] ಮಶಿನರಿ— [illegible] (3) [illegible]

[illegible] ಕೆ. ರಾಮಮನೋಹರರಾವ್,
[illegible] ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್.
ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್.

NOTICE

The Govt Trades School, Mangalore.

The next session commences on 2nd June. Instruction is offered in general mechanics, Motor Mechanism and Driving and Wood-working and Rattan-work. Applications for admissions will be received till 25th May '30. Application forms and copies of the Prospectus can be had from the Superintendent of the School.

ನೋಟೀಸು

ದಿ ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಮ್ಯುಚುವಲ್ ಪಬ್ ಎಂಡ್ ಫ್ಲೋವರ್ ಹೌಸಸ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಂಘದ ದೊನೇಶನ್ ದೊಂದು ಸೋಡ್ತಿಯು ಇದೇ ತಾ. 11ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಾಯಂ ಘಂಟೆ ೩ಕ್ಕೆ ಸಂಘದ ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರೆಂಚ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಲಾಗುವುದು. 260ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಹುಮಾನಗಳು ಹೊಡೆಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಬರ ಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

[illegible]

ಸ್ವೈ ಹ್ಯಾ ನ ರಾ ಸ ವ.

([illegible])

[illegible] ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯುಂದಲೇ ರೋಗ [illegible] ತರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲ ಕ್ಷ್ಮೀ ವಿ ಲಾ ಸ ರ ಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀ ನಿ ವಾ ಸ ತೈ ಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗಡ್ಡೆಗೂ ತಿಕ್ಕುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0.

"ಬಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ವಾಕ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, ಸೀತಾರಾಘವ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು ಔವತಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಒಂದೇ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ

ನವ ಯೌವನವು ಪಡಿಯಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಪುರುಷರು

ರಮಣ ವಿಲಾಸಿನಿ ವಟಿಕಾ

ನಿನ್ನು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಬರುವಷ್ಟು ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಯಥೇಷ್ಟ ಯಾಗಿ ಸ್ಥಂಭನವಾಗುವುದು.

16 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0

ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು

ಅಕಾಲ ವಾರ್ಧಿಕ್ಯವೇ?

ಇದು ನಮ್ಮ ಭೂಲೋಕ ಅಮೃತವಾದ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

ಸೇವಿಸುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು ಯಾಕೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನವ ಯೌವನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. 1 ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಒಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರೋಗಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ

ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯೆ

ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು [illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜೀ ಕೇಶವಜಿ,
1/94 ಚೈನಾ ಬಜಾರು ರೋಡು ಮದರಾಸು.

ತಿಳಿಯದೇ ಧಾತುಕ್ಷಯವಾಗ ಕ್ಷೀಣ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಅದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ವಂಧ್ಯ [illegible] ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯರ [illegible] ಹೋಗಿಸಿ. ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತ ಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸಿಹಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಎಲ್ಲ ಬೇನೆಗಳ [illegible] ಬೇಗ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. [illegible] ಈ ಅಮೃತಸಿಂಧುವನ್ನು [illegible] ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. [illegible] ರೂ. [illegible] ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible] ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5C Divison, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ಅರ್ಕುಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು

ಪ್ರವಾಸಿಮಿತ್ರ ಮೂರ್ತಿಮಂತವೈದ್ಯ.

ಇದು ಅರಬಿಯಾ ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ರಸಾಯನ [illegible] ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಟ್ಟರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ [illegible] ಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಡುವ ಪತ್ರಗಳು ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, [illegible] ಪಾವತಿಗಳು, ಬಾರಿಸಿ [illegible] ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದು ಸಟೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ (೫೦೦) ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಔಷಧವು ಅವಶ್ಯಕಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತು ರೋಗಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಗುಣಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಎಂಥ ಭಯಂಕರ ರೋಗವು ಇದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾವುಗಳು:—

ಕ್ಷಯರೋಗ, [illegible] ರೋಗ, ಹಡೆದ ಸಂಧು, ದಮ್ಮು, ಕೆಮ್ಮು, ಅಜೀರ್ಣ, [illegible] (ಮಡಿಲಾ), ಪ್ಲೇಗ, ಇನ್ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಜ್ವರ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, [illegible] ರೋಗ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಸ್ವಾರಹುಣ್ಣು [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳು, [illegible] ಅಜೀರ್ಣ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ, [illegible] ಮುಟ್ಟುದೋಷ, [illegible] ರೋಗಗಳು ಈ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಿಂದ ಗುಣಬರುವವು.

[illegible]

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
[illegible] ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ
ಪೋಸ್ಟ ಕಾಪೂರ (ಬೆಳಗಾವ)

ಜಗತ್ತಿನ ಎಂಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಉಪಕರಣಗಳು.

"ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್"

[illegible] ಸ್ನೇಹಿತ [illegible] ಈ 'ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸಿ'ನ [illegible] ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗೆ ಅವರನ್ನು [illegible] ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ ವರ್ತಮಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಮನುಷ್ಯನ [illegible] ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ [illegible]. ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮಾಹಿತಿ, ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕವು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ದೊರಕುವದು. ಪೆಕಿಂಗ್ ಸಮೇತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕ್ರಯ ರೂ. 4—0—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

The American Trading Co.,
19 Goa Bagan Street,
(Dept. No. 12.) CALCUTTA.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರ

ತಾರೀಖು ೫.

[illegible]ಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು.

ಈ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಬಿಲಿಮೋರಾದಿಂದ [illegible]ಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ೫೦ ಹಳ್ಳಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಲ್ಲಿ ೩೮ ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮತ್ತು ಎಂಟು ನೂರು ತಾಳೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಲು ಅನುಜ್ಞೆಯು ದೊರಕಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನೂಲುವುದನ್ನು ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸುವಂತೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಉಪ್ಪಿನ ಪೊಟ್ಟಣಗಳು ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟುವು.

ಗುಜರಾಥದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಾವು ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ.

[illegible] ಮುಂಬಾಯಿಯ ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮದ್ಯವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗದೆಂದೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಜರಗಿಸಿದರು. ಕೊಲಾಬಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಇದರಿಂದ ದ್ವಿಗುಣಿತವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು.

ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ.

ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಮಹಮ್ಮದ ಆಲಮರನ್ನೂ, ಡಾ|| ಸತ್ಯಪಾಲರವರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿಯೂ, ಗಾಜಿಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಮೈನಪುರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ.

ಈ ದಿನ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿಗಳು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಉಪ್ಪು ಮಾರಿದುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಾರಾಬಜಾರದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಮಂದಿಗಳು ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ.

ತೆನಾಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಪೊಲವರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರನ್ನು ಅಮ್ಮನಬ್ರೋಲು ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಗುಂಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡವರಾಜು ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಎಂಬವರು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಜಾಮಟ್ಲಾಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟರು.

ತಾರೀಖು ೩೦.

ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಬಂಧನ

ಶ್ರೀ| ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರವರನ್ನು ವೇದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ಅವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾಸಜೆಯೂ, ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೊದಲಿನ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀ. ಆಚಾರ್ಯರು ಮರುದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ತಾನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನೊಡಗೂಡಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸುವುದಾಗಿ ಮನ್ನಾರ್ಗುಡಿಯ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದೇ ರೀತಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಅಗಸ್ತ್ಯಂಪಳ್ಳಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾರಖಾನೆಯ ಸಮೀಪದ ಜವುಗು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೊಡನೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿದರು. ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ ಪೋಲೀಸರೂ ಬಂದು ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಿದೊಡನೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕಸಕೊಂಡರು. ಮತ್ತೆ ಅವರ ನಾಯಕನಾದ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಮುಗಿದು ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾಸಜೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಕುಂಭಕೋಣದಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶಂಕುಲು ಅಯ್ಯ[illegible] [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ.

ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಶಭಕ್ತ ಕೊಂಡಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಂದು ವರುಷ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯೂ, ಬಿ. ಎಸ್. ಗುಪ್ತಾರವರಿಗೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಸಾದಾಸಜೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಶ್ರೀ| ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶರಾಯರೆಂಬವರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ತಾರೀಖು ೧೧.

ಒಲ್ಪಾದದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸೂರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ರಾಂದೇರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸ್ವಶುದ್ಧಿಯ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಜಾತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಾದಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಕಿದ ಮೇಲೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಾದಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಆದರೂ ಆಗ 'ಮೊದಲು ನಿನಗೆ, ಮತ್ತೆ ನನಗೆ' ಎಂಬ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಲಾಗದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗಳು ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಂದು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಆತಂಕಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಒಲ್ಪಾದದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಮಾತ್ರದಿಂದ [illegible] ದೆಂದೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕೆಂದೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಕಾರ್ಯ.

ಅಲಹಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಲಾಲ ಬ್ಯಾಂಕರರು ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ರಮವನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು [illegible] ಈ ಕ್ರಮವನ್ನೇ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಂದ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕ[illegible] ಮದ್ಯವಿಕ್ರಯದ ಅಂಗಡಿಗಳೆದುರಿಗೆ [illegible] ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮದ್ಯ [illegible] ಮತ್ತೆ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮದ್ಯ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವರು. ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರವು [illegible] ಮದ್ಯವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ತೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಸೂರತಿನಲ್ಲಿ

ಸೂರತಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರೂ, ಮಕ್ಕಳೂ, ಗಂಡಸರೂ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ [illegible] ನದೀ ತಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪು [illegible] ಹದಿನೈದು [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಸೂರತಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧವನ್ನು [illegible] ನರ್ಮದಾ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸಿದರು.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ

[illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತದೆ.

ಸಿಂಧುವಿನಲ್ಲಿ

ಸಿಂಧೂವಿನ ಹೈದರಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಂದಿ ಜಮೀನುದಾರರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಅವರ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಂತೂ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಪ್ಪು ಹೇರಳವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಕರಾಚಿ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲಿಫ್ಟನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾರಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪುರೀ ಜಾರು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಲಿರುವರು.

[illegible]ದಲ್ಲಿ.

ಈ ದಿನ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದುವು ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಭಗಿನಿಮಂಡಳದ ಪರವಾಗಿ ಐನೂರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪೇಟೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸಾರಿದರು. ಖಾದಿ ನೂಲುವಿಕೆ, ನೇಯುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸಾಹುಕಾರರು ಒಂದು ಖಾದಿಪ್ರಚಾರ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವರು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರಕಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯ ನೂಲುತ್ತಲಿರುವರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ.

ಈ ದಿನವೂ ವೇದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯಂಪಳ್ಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಒಟ್ಟುಮಾಡಿ ತರುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸುಮಾರು ಅರುವತ್ತು ಜನ ಪೋಲೀಸರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಲು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನಿರಾಕರಿಸಿದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡರು. ಉಪ್ಪನ್ನು ಸೆಳೆದು ಅದನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಬೇರೊಂದು ಪಂಗಡದವರು ಬೇರೊಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿ ತಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿಲ್ಲ !

ತಾರೀಖು ೨

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ

ಈ ದಿನ [illegible] ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು [illegible] ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿ[illegible] ಪೋಲೀಸ[illegible] ತೆರಳಿದರು.

[illegible]ದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು

[illegible] ಈ ದಿನ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ [illegible] ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. [illegible] ದೇಶ[illegible]

[illegible]

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮುಂಬಾಯಿಯವರ ಆಮಂತ್ರಣ.

ಮುಂಬಾಯಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ[illegible] ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಈ [illegible] ಸೂಚಿಸಿದರು. [illegible] ಮುಂಬಾಯಿ[illegible] ತಿಳಿಸಿದರು [illegible] ಪೂರ್ಣ [illegible] ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ [illegible] ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕು [illegible] ಮಾಡಿದ [illegible] ನಡೆಸುವೆನು [illegible] ತಯಾರಿಸುವ [illegible] ಮುಂಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ನಾಯಕನಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆ

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರು, ಮೇ ಹದಿನೆರಡನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಯಾವ ದಿನಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಂತಿ ಕಳುಹಿದ್ದರು. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಹದಿನೈದು ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಮಂದಿ

[illegible] (ಕೆ. ಎಲ್.)

[illegible]

[illegible] ಸಸ್ಯಗಳು, ಬೇರುಗಳು, ಪತ್ರಗಳು, ಹೂಗಳು, ಚರ್ಮ, ಅಂತಾ ಕವಚಗಳು [illegible]

[illegible]

ಮೇನೇಜರ್,

ಅಮೃತೇಶ್ವರಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ ಹೊಸದುರ್ಗ

[illegible] (ದ. ಕ

ನೋಡಿದರೆ ಬಿಡದಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳು.

೧ ತುಳಸೀದಾಸ (ಬ. ಕಾ.) ೧-೮-೦. ೨ ಜಲಂಧರ ನಾಟಕ (ಬ. ಕಾ.) ೦-೧೨-೦. ೩ ಕಾಯನಾರು (ಬ. ಕಾ.) ೧-೦-೦. ೪ ಫಿರಂಗಿಗಳ ಉತ್ಪಾತ (ಬ. ಕಾ.) ೧-೦-೦. ೫ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ (ಬ. ಕಾ.) ೧-೦-೦. ೬ ಭಯಂಕರ ಕೊಲೆ (ಪ. ಕಾ.) ೦-೧೨-೦. ೭ ಇಂದುಮುಖಿ (ಬ. ಕಾ.) ೦-೧೨-೦. ೮ ಪ್ರಣಯಿನಿ (ಸಾ. ಕಾ.) ೦-೧೨-೦. ೯ ವರಗಾವದ ವಿಜಯ (ಬ. ಕಾ.) ೧-೪-೦. ೧೦ ಅಂಜಲಿ (ಪ. ಕಾ.) ೧-೪-೦. ೧೧ ಸದ್ಗುಣ ಕಮಲಾ (ಸಾ. ಕಾ.) ೧-೦-೦. ಸೌಭಾಗ್ಯ ತಿಲಕ (ಸಾ. ಕಾ.) ೧-೦-೦.

ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಬುಕ್ ಸೆಲರರಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾದ ಕಮಿಶನ್.

ವಿಳಾಸ: — ಭಿ. ಪ. ಕಾಳೆ,

ಪೋ. ಆನಂದವನ, [ಜಿ. ಧಾರವಾಡ

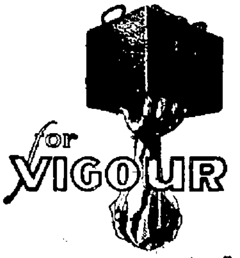

Liveliness-zip-pep-you get that all the time from an "Exide" because it is built into it.

Care and thought in the design—keen discrimination in the selection of material and the experience of thousands of users have made

Exide

THE LONG-LIFE BATTERY

The G. P. C. Co., Ltd.
MANGALORE

[illegible]

[illegible] ತರುಣರಿಗೆ [illegible]
[illegible] ರೂ. ೧.
[illegible] ರೂ. ೧-೨-೦. ರೂ. ೧-೪-೦. ೧-೧೮-೦.
[illegible] ರೂ. ೦-೬-೦
[illegible] ರೂ. ೦-೬-೦. LIBERAL DISCOUNT TO TRADE

[illegible]-CAWASHAPUR, BOMBAY.

ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲಿ ಡಾ. ಯಚ್. ಎಲ್. ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಸನ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. Sayani Road, P. O. Cadell R ad, Bombay. No. 14.

'ಲೋಧ್ರ'ದ ಮಹಿಮೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪತ್ರ

ಸಣ್ಣ ಶೀಸೆಯಿಂದಲೇ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್. ಕನಕಮ್ಮ, ಕೇರಾಫ್ ಎನ್. ನರಸಯ್ಯ, ಗ್ರಾಮ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್, [illegible] ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು — ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಟಲ್ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗುಣವುಂಟಾಯಿತು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶೀಷೆ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೈದ್ಯವು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಕುಮಾರಿ ದೇವಿ, ಮೆಟ್ಟೂರು, ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು —

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಲೋಧ್ರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಋತುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಾಧೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕ್ರಮತಪ್ಪಿ [illegible] ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. [illegible] ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಆಂಗ್ಲ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲಿ ಔಷಧಿ ಸೇವಿಸಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿರಲು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಲೋಧ್ರ ಎರಡು ಬಾಟಲ್ ತರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ [illegible] ದಿನಕ್ಕೊಂದುಸಲ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾಗುತ್ತ ಸುಖದಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಕ್ಕ ಇತರ ಬಾಧೆಗಳೂ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಪುನಃ ಈಗ ಎರಡು ಬುಡ್ಡಿ ಲೋಧ್ರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ, ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆ, [illegible], ಇವರು ಬರೆದಿರುವುದು —

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಋತುವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. [illegible] ತಿಂಗಳಿಗೊಂದುಸಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಂಟನೋವು, ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮತ್ತು [illegible] ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 'ಲೋಧ್ರ' [illegible] ಬುಡ್ಡಿ ತರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಬಾಧೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ [illegible] ಬಹಿಷ್ಠೆಯಾಗುತ್ತ ಶರೀರಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯನ್ನು [illegible] ಎರಡು ಬುಡ್ಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ 'ಲೋಧ್ರ'ವು ದಿವ್ಯೌಷಧಿಯೆಂದು ನಾನು [illegible] ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಮ್.

ಎಗ್ಮೋರು, ಮದರಾಸು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 752 ತಂತಿ: "ಕೇಸರಿ" ಫೋನ್ 3486.

ಏಜಂಟರು — ಪಾ ಕಂಪೆನಿ, (ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್) ಮಂಗಳೂರು.

The Kanara Watch House Udipi, S. K.

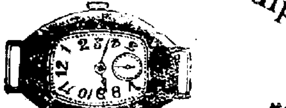

ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳು! ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ

ದಿ ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ಆರಿಸಿದ ಉತ್ತಮ [illegible], ಕ್ಲೋಕುಗಳೂ, ಟ್ಯಾಮ್ ಪೀಸುಗಳೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪಗಳೂ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ವಾಚ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಾಚು, ಕ್ಲಾಕು, ಟೈಮ್‌ಪೀಸು, ಗ್ರಾಮಫೋನು, ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಮೆಕ್ಸ್ ದೀಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಚಾರ್ಜಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಮೇತ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು. ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಂಬಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಹೇಳಿದ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ!

ಕ್ರಯದ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ದಿ. ಕೆನರಾ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಉಡುಪಿ, ದ. ಕ.

[illegible]

[illegible] ಇದ್ದರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು.

[illegible] ಸರಕಾರ ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible] ರವರು ನೇಶನಲ್, ವಾಯುವ್ಯ [illegible] ಸಂಚರಿಸಿ ಬಂದು ವೈಸರಾಯ [illegible] ವೈಸರಾಯರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸು [illegible]. ಏನಾದರೂ ಗಲಭೆಯಾದರೆ ಆಗ ಎಷ್ಟು [illegible] ವಿಷಯವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನೆನಸಲ್ಪ [illegible] ಮಾತುಕತೆಯ ಸಮಯವೂ, ಎಲ್ಲ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸ [illegible] ಅವರೊಂದಿಗಿರುವರಂತೆ.

ಮುಂಬಾಯಿಯ ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಠಿಯ ಸುಲಿಗೆ.

ಮುಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಈ ದಿನ ಮುವ್ವತ್ತು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಟು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಮಾಹುಂದ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಠಿಗಳನ್ನು ಸುಲಿಯುವ ಹಮುವಾಗಿ ತೆರಳಿದರು. ಅವರು ಕೋಠಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ [illegible] ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಹದಿನಾರು ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಕುರ್ಲಾ ಲೊಕ್ ಅಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ಮೂರು ತಾಸುಗಳ ಸಮಯ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಬಿಡುಗಡೆಪಡಿಸಿದರು.

ಮೊದಲೇ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸವಾರಕರರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಮುಗಿದು ಅವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಬಂಕೂರಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಎಂಟು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೂ ಕುಲ್ನಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಪೆಶ್ಶಾರದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಜರಗಿಸಬಾರದಾಗಿ ಗಲಾಟೆ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಹುಕುಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೆಂಗಸರೇ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಜರಗಿಸಿ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರು. ಮಯಾ೯ದೆಯ ಹೆಂಗಸರ ಸಂಗಡವು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಟಿತು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆ. ವಿ. ಗಣಪತಿ ಅಯ್ಯರ್ ಮತ್ತು ವೆಂಕಟರಮಣ ಎಂಬಿಬ್ಬರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ತಾರೀಕು ೩.

ಈ ದಿನ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದು ಟ್ರಿಪ್ಲಿಕೇನ್ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಮದರಾಸು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಆತನ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದಿತಂತೆ. ಆದರೆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ.

ವೇದಾರಣ್ಯದ ಅಗಸ್ತ್ಯಂಪಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹದಿನೇಳು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಒಂದು ಮಣ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ತಡೆದರು. ಉಪ್ಪನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಸೆಳಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಜಖಮುಂಟಾಯಿತು.

ಮಲಬಾರ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಪ್ರಕಟನೆ.

ಮಲಬಾರದ ಪಯ್ಯನೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನಕರದ, ಕಾನೂನನ್ನು ಭಂಗಿಸಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಲಬಾರ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಮಿ| ಗೋಪನರು ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನು ಭಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಯೇ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸುವರು. 'ಮಣ್ಣುಪ್ಪನ್ನು ಬಿಸಿಮಾಡಲು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣುಪ್ಪು ಬಹು ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಉಪ್ಪಿನ ಗುಣವಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ ಬೇಕಾಯ ಬೇರೇರ ಉಪ್ಪೆಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮಾರುತ್ತಿರುವ ಉಪ್ಪು [illegible] ಮಾರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವದು ಉಪ್ಪಿನ ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನು ಭಂಗವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕಂದಾಯಕಷ್ಟ ಮೋಸವಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಲಿ, ಜನತೆಯ ಶಾಂತತೆಗಾಗಲೀ, ನಿಜವಾಗಿ ತಪ್ಪನ್ನುಂಟುಮಾಡದ ಜನರನ್ನು, ತೆರಿಗೆ ತೆರುವವರ ಖರ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಸರಕಾರವು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ.

ಈ ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಅಮೃತಸಾರಿನಲ್ಲಿ ಡಾ| ಕಿಚಲು ರವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೩ನೇ ದಿನದಿಂದ ಅವರು ಜಲಿಯಾನವಾಲಾಬಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕುಘಂಟೆಗೆ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಹಲವು ಪೋಲೀಸರನ್ನೊಡಗೂಡಿ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಎಲ್ಲ ದ್ವಾರಗಳಿಗೂ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದುದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರದ ಸಮೀಪದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಮುದ್ರೆಯನ್ನೊತ್ತಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಡೇರೆಯೊಳಗೆ ಡಾ. ಕಿಚಲೂರವರು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ವಾರಾಂಟನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕಾಗಿ ಕಿಚಲೂರವರು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಜಲಿಯಾನವಾಲಾಬಾಗದಿಂದ ಹೊರಟು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಕಾಯುತ್ತಲಿರುವರು.

ತಾರೀಕು ೪.

ಸುರತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು.

ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಸುರತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕುಡಿಯುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗಳು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಮುಂದೊತ್ತಿ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಲಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕುಡಿಕತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ.

ಈ ದಿನ ವೇದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ೭೦ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದರು. ಉಪ್ಪು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದಳದ ನಾಯಕರಾದ ಕೆ ಸಂತಾನಮ್‌ರವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ, ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ತಾರೀಕು ೫.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಕಾರಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ, ಪೋಲೀಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ, ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಸಶಸ್ತ್ರರಾದ ಪೋಲೀಸರೂ ಜಲಾಲಪುರದಿಂದ ಹೊರಟು ಹದಿನೆರಡೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ಕಾರಡಿಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಬಂದು ಎದ್ದು [illegible] ದೀಪವನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮಲಗಿದ್ದ ಮಂಚವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದರು. ದೀಪವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಸುರಿದೊಡನೆ ಅವರು ಎಚ್ಚೆತ್ತರು. ಪೋಲೀಸರು ಅವರ ಮಂಚದ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತರು. ತಾನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಏನೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಕೇಳಿದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ "ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಹುಕುಮಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನುಜ್ಜಲು ಸಮಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ಕೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಹೇಳಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನುಜ್ಜುವಾಗ ಅವರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟುಕೂಡಿದರು.

ತನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಚಾರ್ಜಿನ ಮೇಲೆ ಕೈದುಮಾಡುವಿರಾಗಿ ಹೇಳಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಾರಂಟನ್ನು ಓದಿಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ತನ್ನ ನಿತ್ಯದ ಪ್ರಾತಃಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿದರು. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಂಟೆಯಾಗಲು ಬೇಗನೇ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸೂಚಿಸಿದುದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ತಯ್ಯಾರಾದರು. ತಾನು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನೂ, ಇತರ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಓರ್ವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಹೊರಟರು.

ಹೊರಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ತನ್ನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಪಂಡಿತ [illegible]ಯನ್ನು ಕರೆದು ತನಗೆ ಪ್ರಿಯಕರವಾದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಪಠಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. 'ಇತರರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವವನೇ ವೈಷ್ಣವನು' ಇದೇ ಆ ಶ್ಲೋಕದ ಸಾರವಾಗಿದ್ದಿತು. ತದನಂತರ ಒಬ್ಬರ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅವರಿಗೆ ದಂಡವತ್ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು. ಓರ್ವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು [illegible] ತಿಳಿಸುವ [illegible] ಕೇಳಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು, 'ಅಂತಹ ವಾರ್ತೆ' [illegible] ಎಂದು [illegible]. [illegible] ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕೂಡಿ [illegible].

ಮುಂಬಾಯಿಗೆ ತೆರಳುವ ಗುಜರಾಥ ಮೈಲಿಗೆ [illegible] ಸ್ಟೇಶನ್ [illegible]. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಮುಂಬಾಯಿಯಿಂದ [illegible] ಮೈಲು [illegible] ಬೊರಿವ್ಲಿಗೆ [illegible]. ಬೊರಿವ್ಲಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible].

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು [illegible] ಮೈಲನ್ನು [illegible] ಮೈಲು [illegible] ಸ್ಟೇಶನ್ [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಮಾಡಿ [illegible].

[illegible] ಪೋಲೀಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ [illegible] ೨೦ ರ [illegible] ಒಂದು ಮೋಟಾರು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿದ್ದರು.

[illegible] ಪೂನೆಯ [illegible] ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಪೂನೆಗೆ ಅವರನ್ನು [illegible] ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸಂಶಯವಿದ್ದಿತಾದುದರಿಂದ [illegible] ಅವರನ್ನು [illegible] ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದರು. ಯಾರ್ವಾಡಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣವು ಒಳ್ಳೇದಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅವರ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಕ್ಷನುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

ಅವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಲು ಮುಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಸಹಿ ಹಾಕಿ ವಾರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ವಾರಾಂಟು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು "ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಚಳವಳವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ೧೮೨೭ನೇ ಇಸವಿಯ ೨೫ನೇ ರೆಗ್ಯು

(ಎನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮುಂದರಿಯುದು)

[illegible]

1\. [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ, ಮೂಲ, ಬಿಳಿ ಸೆರಗು, ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ಜ್ವರ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಉರಿ ಮುಂತಾದ [illegible] ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವದು. [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7.

2\. [illegible] ಮಾತ್ರೆ—ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟಿನ ದೋಷಗಳು, ಮುಟ್ಟಿನ ಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆತ ಮುಂತಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. [illegible] ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ [illegible]. ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟಲಿ ಔಷಧಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆಗೂ ರೂ. 2—4—0. ಮೂರು ಬಾಟಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6—4—0.

3\. ಮೇಹ ಕುಠಾರ—ಇದು ಮೂತ್ರನಾಳದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗುವ ಕೀವನ್ನು ವ್ರಣವನ್ನು ಉರಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

4\. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಕ—ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 4—4—0.

5\. ಬಾಲಗ್ರಹ ಗುಟಿಕೆ—ಬಾಲಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಕಫಕ್ಕೆ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ರಾಮಬಾಣ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ಆಣೆ 10. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—12—0.

6\. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಿಶ್ರಿತ ದಶಮೂಲಾರಿಷ್ಟ—ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—8—0. 3ಕ್ಕೆ 4—4—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧ ರವಾನಿಸ ಲಾಗುವದು. ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಎಮ್. ಗಣಪಯ್ಯ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

[illegible]

ತಯಾರಾಗಿವೆ! [illegible]!!

ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ [illegible]

ಪ್ರಕೃತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು [illegible]

[illegible]

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

Diamonds. ವಜ್ರಗಳು Diamonds

Bola Shrinivas Rao,

C/o BOLA MANGESH ROW & Co.,

MANGALORE.

Agents & Direct importers of Superior Daimonds of Antwerp

ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಸೀದಾ ತರಿಸುವ ಜಲೋ ವಜ್ರಗಳು.

— ವಜ್ರಗಳು ಸಿದ್ಧವಿವೆ. —

ಬೋಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್,

C/o ಬೋಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್.

ಮಂಗಳೂರು.

ತಯಾರಾಗಿವೆ! ತಯಾರಾಗಿವೆ!

ಕಾಫಿ ಪ್ಲೆಂಟರರಿಗೂ, ತೋಟದವರಿಗೂ

ಬೇಕಾಗುವಂತಹ

ಚಕ್‍ರೋಲ್‍ಗಳು

ಮೂರು ಸ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿವೆ.

ರಖಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರವಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ದೇಶಾದಂತ ಹಳೇ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾದ ಬುಕ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯಕ್ಕೂ, ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೆನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಎರಡು ರತ್ನಗಳು.

ಇನ್ನು ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ!

ಎಂಟಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಮಾತ್ರೆಗಳು.

ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾದ, ಭದ್ರವಾದ ಗುಣಕಾರಿ. ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಿಡಲಾರಿರಿ.

ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 2—8—0. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪೆಕಿಂಗ್ ಬೇರೆ

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಔಷಧಿ

ಅತಿಸಾರ, ಅಜೀರ್ಣದಿಂದಾದ ಎಂತಹ ಮಲಬದ್ಧತೆಯಾದರೂ ಓಡುವದು.

ಏತರಿಂದ?

ಹಿಂದೀ ಔಷಧಿ ಹಿಂದೀಯರಿಗಾಗಿ HEDAURIN DYSENTERY CHOLERA CURE ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಟಿನ್ನಿನ ಕ್ರಯ ಆಣೆ 0—15—0 2 ಟಿನ್ನಿನ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. 1—12—0.

ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿರಿ!

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಫೀಸು, ದಿ ಕಿಣಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ,

ಡೊಂಗರಕೇರಿ ರಸ್ತೆ, ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ್ ಪೋಸ್ಟು,

ಮಂಗಳೂರು. ದ. ಕನ್ನಡ

Diamonds Diamonds!!!

Ramachandra Krishna Shet

DONGERKERY, MANGALORE.

ಉತ್ಕೃಷ್ಟ [illegible] (first quality Selected) ಎನ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ [illegible] ಬರುವ ವಜ್ರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಶೇಟ್, ಜುವೆಲರ್,

ಡೊಂಗರಕೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಬನ್ನಿರಿ! ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ!! ಶಾಸ್ತ್ರ ಫಲಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ!!!

ಆರ್ಯ ವೇದ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಿನಿ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

ಕೋಟಚೇರಿ.. ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

ಕಾಂಞಂಗಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಸಮೀಪ ನವೀನವಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ ಯಾಕೆಂದರೆ—

ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ. [illegible] ತೇಜಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಕಾಂತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ಧೈರ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಅವಶ್ಯ. ಪುಷ್ಟಿಕರದ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಕಲಜಂತುಗಳಿಗೂ, ಅಬಾಲ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಗತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧೌಷಧಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿರುವವು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇರುವದರಿಂದ ಪರಪೂರಿನವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಿದ್ದು ಕ್ರಯಾದಿಕವೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿರಿ.

ಪಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದನ್ ವೈದ್ಯರ್,

ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪೋಸ್ಟು ಕಾಂಞಂಗಾಡ, ದ. ಕ.

‘ಅಂಬಾ ತಾಯಿತ್’

ನಿಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದು—ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವದು. ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಬಾಲಗ್ರಹ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದು. ಲಾಭ, ಜಯ, ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲವನ್ನೀಯುವದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ‘ತಾಯಿತ್’ ಸಂದಿಗ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ಗನೇ ನಂಬ್ರ ಆರು ರೂಪಾಯಿಯು ಎನೇ ನಂಬ್ರ ೮ ರೂಪಾಯಿ ೩ನೇ ನಂಬ್ರ ೪ ರೂ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ. ಪ್ರತಿರೀತಿಯು ಒಂದು [illegible] ಕೋರಿದರೆ ತಮಗೆ ಕಳಿಸುವದು. ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಶಿವರಾಮು ಭಟ್ಟ ಹೆಂಗಿನಮನೆ,

[illegible]

EDITED, PRINTED & PUBLISHED BY V. S. KAMATH AT M. T. A. SHARADA PRESS, MANGALORE.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಮಂಗಳೂರು ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೨೪. ಮಂಗಳೂರು, ತಾ. ೧೬ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮೇ ೧೯೩೦. (16-5-'30.) ಸಂಚಿಕೆ ೨೦

THE CANARA BANKING CORPORATION, UDIPI, LTD.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೊರ್ಪೊರೇಶನ್, ಉಡುಪಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Head office:—UDIPI. ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:— ಉಡುಪಿ

Branches:—COONDAPOOR & Mangalore. ಶಾಖೆ: ಕುಂದಾಪುರ, ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು.

Authorised Capital Rs. 3,50,000. Subscribed & Called up Rs. 2,25,000.

Statement of Affairs of the Canara Banking Corporation Udipi Limited as on [illegible] April 1930

CAPITAL AND LIABILITIES.		PROPERTY AND ASSETS	
1 Paid up Capital	Rs. 2,24,[illegible]	1 Premises Building [illegible]	Rs. [illegible]
2 Reserve and other funds	[illegible]	2 Investment on G. P. Notes	3,70,264-5-0
3 Deposits	[illegible]	3 Investment on Approved Securities	[illegible]-7-10
4 Bills for collection as per contra	[illegible]	4 [illegible]	[illegible]
5 Overdrafts with Bankers [illegible]	[illegible]	5 Sundries	[illegible]
6 Sundries	[illegible]	6 Cash in hand [illegible]	[illegible]
Total	25,53,292 [illegible]	Total	25,53,2[illegible]

Office of the Corporation, UDIPI, S. K. [illegible]

N. ANANDA RAO *Secretary & Manager*

ಅಮೃತಾಂಜನ.

[illegible]

ದಂತಮಂಜನ:— [illegible]

ಅಮೃತಾಂಜನ [illegible]

ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಬಲವಾಗಿ,

ಡೋಂಗರ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲಿ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಔಷಧವೆಂದು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಹಾಲೂ, ಉಣ್ಣಿಸುವ ಅನ್ನವೂ ಪಚನವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಧುರವಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಆತ್ಯಾಸೆಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೇ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಗಾಂವ, ಮುಂಬಾಯಿ.

ಏಜೆಂಟ — ದಿ. [illegible]

[illegible]

	[illegible]	[illegible]-0
	[illegible]	[illegible]-4-0
	[illegible]	[illegible]-2-0
	[illegible]	[illegible]-12-0
1[illegible]	[illegible]	0-12-0
14	[illegible]	1-8-0
15	ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್	2-8-0
16	ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್	3-0-0
17	ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯು ಕೋಡ್	1-0-0

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. [illegible] ಕಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕಗಳಿಗೆ ಇರಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ — **ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಂಡಾರ.**

[illegible]

ಅನ್ನವನ್ನು, ಉಪ್ಪನ್ನು, ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ... ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ... ಇದೇ ದಿವಸ ಅಕ್ಕತ್ತುಕ್ಕಾಗಿ ... ಇದೇ ದಿವಸ ... ಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದಿದ್ದಾಯಿತು.

ಸಂಜೆಯ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮದಿಂದ ಖಾದಿಯಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿದ ಪಾಲಕಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾವ ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಚಂಡ ಭವ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತು, ... ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮತ್ತು ... ಸಾವಿರ ಜನ ... ಹೊರಟಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇದೇ ಊರಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ... ಆಯಿತು. ... ಯಿಂದ ...

ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಇದೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ... ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆಸಿದರು. ... ದಿಂದ ಜನರ ... ಮೆರವಣಿಗೆಯು ... ನಂತರ ಗಾಂಧೀ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಭೆಸೇರಿತು. ಅಲ್ಲಿ ...

[illegible] ... ಸಹೆಯು ... ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೇ ಭಂಗವು ಎಂದಿನಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ... ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕಾಯಿದೇ ಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಯಾರನ್ನೂ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಶಿಬಿರ,
ಅಂಕೋಲ,
... — '೩೦

ಪ್ರಕಟಣಾಧಿಕಾರಿ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ.

... ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ... ಶಿರೋನಾಮೆಯಿಂದ ... ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ... ಯಿಂದ ... ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ... [illegible]

[illegible] ... ಗಾಡಿ ... ನೀವು ಈಗಲೇ ... ಮಾಡಿಸುವ ಧುರೀಣರು ನಿಮಗೆ ಆ ದಿನಗಳ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ವರೇ? ಇಲ್ಲ, ಇವರು ... ಒಂದು ದಿವಸ ಉಪವಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ನೀವೂ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ಉಪವಾಸವಿರ ... ಗುಜರಾಥಿಗಳೇ, ಸಂಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ... ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೇ! ... ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈಗಲೇ ... ಅವರು ... [illegible]

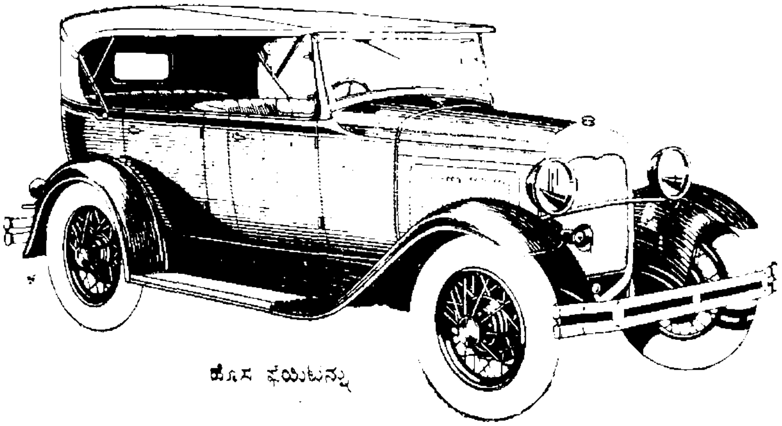

ಹೊಸ ಫೋರ್ಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬೋಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳವಿದೆ.

ಹೊಸ ಫೆಯಿಟನ್ನು

ಇತರ ಹೊಸ ಲಕ್ಷಣಗಳು:— ರೇಡಿಯೇಟರು ... ಮತ್ತು ... ಉಕ್ಕಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ — ಸುಂದರ ... ಆಕಾರ — ಹೊಸ ... — ಅಗಲವಾದ ರೇಡಿಯೇಟರು — ಎತ್ತರವಾದ ಬೋನೆಟ್ಟು — ... ಚಕ್ರಗಳು — ದೊಡ್ಡ ಟಾಯರುಗಳು — ... ದಿನ ಕನ್ನಡಿಗಳು — ಹೊಸ ಸ್ಟಿಯರಿಂಗು ಚಕ್ರ — ಹೊಸ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳು.

Ford

ಮುಚ್ಚಿದ ಬೋಡಿಯ ಮೋಡೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್:—
ಪಿಯರ್ಸ್‌ಲೆಸ್ಲಿ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ.
ಮತ್ತು
ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು.

"ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಹೊರತು"

ಫೋರ್ಡ ಮೋಟರ ಕಂಪೆನಿ ಓಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

IN 30/9.

ದಿವ್ಯಔಷಧಗಳು.

[illegible] ಕೆಮ್ಮು, ಜ್ವರ [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು [illegible] ಸಂಬಂಧವಾದ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಮೆದುಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು [illegible] ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. 6 ದಿನ್ನದ [illegible] ಕ್ಕೆ 1—4—0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

[illegible] ವನಸ್ಪತಿಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾ ರಸಾಯನ [illegible] ಕ್ಷಯ, ಹೃದ್ರೋಗಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ಮತ್ತು ಶರೀರ ವೃದ್ಧಿಗೂ [illegible] ವಾದ ಫಲ [illegible] ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಪೌಂಡು 1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 3—12—0, ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಮಿತ್ರ!

ದಶಮೂಲ ಸುಖಪ್ರದ ಔಷಧಿ!

[illegible] ನಂದನವನದಂತಿರುವುದು.

ಇದರ ಶೋಧನ, ರಸಾಯನ, ಸುಖಜೀವನ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಶೋಧನ ಗುಣದಿಂದ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಸರ್ವ [illegible] ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಸವದಿಂದ ಶ್ರಮಿತವಾದ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ [illegible] ವುದು.

ರಸಾಯನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯು—ಗರ್ಭ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು.

ಸುಖಜೀವನ ಗುಣದಿಂದ ಬಾಣಂತಿಯರ ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯ, ನಿದ್ರಾನಾಶ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಧರ್ಮ[illegible] ಕೋಶದ [illegible] (ಬೇನೆ)ಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು.

ತಿಂಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಪೋಸ್ಟೇಜು ವಗೈರೆ ಬೇರೆ.

[illegible]

ಯಮ್. ಎ. ಶಾಸ್ತ್ರೀ,

ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ,

ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕನ್ನಡ.

ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಚೋಕು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವೆ.

ಲೆಜ್ಜರ್, ಜರ್ನಲ್, ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ಬೂಕುಗಳೂ ತರತರದ ಬ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ,

ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಕೇವಲ ಕುಸುರಿ ಕ್ರಯ.

[illegible] ಲಿವರ್ ವಾಚು, (ಸೆಕೆಂಡ್ ಹೇಂಡ್ ಜೋಡಿಸಿದ್ದು) ಕ್ರಯ ರೂ. 1 – 14 – 0 ಮಾತ್ರ. [illegible] ಸಮಯ [illegible] ಸಮಯ ತೋರಿಸುವುದು. [illegible] ರೂ. 3 – 8 – 0. ನಂಬ್ರ 2 ರೂ. 4 – 0 – 0. ನಂಬ್ರ 3 ರೂ. 5 – 0 – 0. (ಮೂರುವರುಷದ ಗೆರೆಂಟಿ ಇದೆ.)

ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕ.

[illegible] ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಿರಿ.

R. C. MUKERJEE,

12/2 Hari Paul Lane,

CALCUTTA.

The Canara Bank Limited, Mangalore.

ದಿ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಂಗಳೂರು.

Established July 1906. 1906ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

***BRANCHES*:-Karkal, Kasargod, Cochin, Udipi, Gangolli, Coondapur, Bombay, Puttur, & Calicut.**

ಶಾಖೆಗಳು—ಕಾರ್ಕಳ, ಕಾಸರಗೋಡು, ಕೊಚ್ಚಿ, ಉಡುಪಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ

Authorised and fully paid up Capital Rs. 300,000 – 0 – 0

Reserve and other sinking Funds Rs. 431,732 – 9 – 7

Amount invested on G. P. Notes Rs. 792,462 – 2 – 0

Rates of interest on fixed deposits at Head Office and Branch 6¼% for 2 Years, 6% ,, 1 Year.

Season deposits of Rs 1000/- & above terminable by the end of June are received at 6¼% p. a.

ಅಧಿಕಾರಂಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟ ಮೂಲಧನವು ರೂ. 300,000 - 0 – 0

ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಂಡುಗಳು ರೂ. 431,732 – 9 – 7

ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳ [illegible] ರೂ. 792,462 – 2 – 0

ಖಾಯಂ ಠೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಬಡ್ಡಿದರ – ಎರಡು ವರುಷಗಳಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ 6¼. 1 ವರುಷಕ್ಕೆ ನೂರಕ್ಕೆ 6.

[illegible] ರೂ. 1000/- [illegible] ಬಡ್ಡಿ ದರ ನೂರಕ್ಕೆ 6¼.

Current Account Deposits received and interest allowed on daily balance of Rs. 50 and above that on multiples of Rs. 10/- @ 3% from 1st Janauary to 30th June and @ 2% from 1st July to 31st December. No interest will be allowed unless the deposit or earns not less than Rs. 5/- during a period of 6 months ending either 30th June or 31st December in any year.

Except by special arrangement, no interest is allowed on sums exceeding Rs. 10,000/- in the case of Head Office and Bombay & Cochin Branches and on sums exceeding Rs. 3,000/- in the case of the remaining Branches.

Short notice deposits requiring one week's notice of withdrawal given at any time after one month from the date of deposit are received and interest allowed at 4 per annum. Interest on such deposits will cease on notice.

For further particulars please apply to –

Canara Bank Ltd,
Mangalore, 3—3—1930

K. Venkat Rao,
Secretary.

The Pangal Nayak Bank, Ltd.

Branch Office Mangalore	Head Office: Udipi *Established 1920.*	Agency Office Cochin

Authorised Capital: Rs. 2,00,000-
Issued Capital: Rs. 1,75,000-

Paid up Capital: Rs. 1,75,000-
Reserve and other Funds Rs 1,41,500-

Season Deposits for 3, 4, 5 and 6 months are received at a special rate of 6¼ p. a. till end of June.

Further information may be had on application to the SECRETARY *at the* HEAD OFFICE *or to the* AGENT *at the* BRANCH.

Udipi,
7 – 2 – 30.

P. Laxman Nayak,
Secretary.

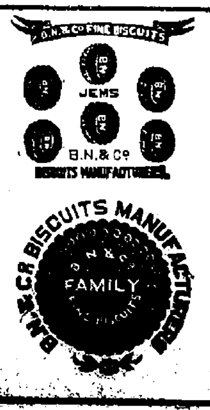

ಬಿಸ್ಕೂಟುಗಳು.

ದರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:-

ಬಿ. ಎನ್. ಎಂಡ್ ಕೊ,

ಟಿ. ಬೆಂಕ್ಸ, ಮುಂಬಾಯಿ 9.

ತಾರಿನ ಪತ್ತೆ — "ನ್ಯೂ ಬಿಸ್ಕಿಟ್"

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರ

ತಾರೀಖು ೩

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಆರೋಗ್ಯ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಪೂನೆಗೆ ತಂದೊಡನೆ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸಂಸ್ಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅವರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. 'ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಒಳ್ಳೇ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿರುವರು. ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಡ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಕೈ, ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಕ್ಷವಾತದ ಬಾಧೆಯಿದ್ದಿತೆಂದು ಅವರೆನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಅವರ ಈಗಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ ಅದು ಸರಿಯೆಂದು ನಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವದಿಲ್ಲ.' ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ಕಾರಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸೌಕರ್ಯವು ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಅವರಿಗೆ ಆಡಿನ ಹಾಲು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ.

ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವಿಕೆ.

ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಜರಗಿತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲು ಉದ್ದವಿದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿಸುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಕೆಲವು ಬೆಂಕುಗಳೂ ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಜನರಲ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನ ಸಮೀಪ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಒಂದೊಡನೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಶನರೂ ಸೀನಿಯರ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮೋಟಾರು ಕಾರನ್ನು ಜಖಮುಪಡಿಸಿದರು. ಸಿನಿಯರ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಹೇಟನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿದರು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮೋಟಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಹೊಡೆತದಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಹಲವರು ಜಖಮುಹೊಂದಿದರು. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಸಮೀಪ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರು [illegible] ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಚದರದ ಕಾರಣ ಪೋಲೀಸರ ಲಾಠಿಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನದ ಸಮೀಪ ಜನರು ಕಾದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಚದರಿ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಹಲವರನ್ನು ಜಖಮುಗೊಳಿಸಿದರು. [illegible] ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸಾಯಂಕಾಲ ಸತ್ತುಹೋದರು. [illegible] ನಿಂದ ಆರು ಜನರು ಸತ್ತರು.

ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರು.

ಜಲಾಲಪುರ [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ಒಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ [illegible] ಭಾಷಣವನ್ನು [illegible] ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ [illegible] ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ [illegible] ನ್ಯಾಯ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ [illegible] ಒಗ್ಗೆ ಪಂಚಾಯತುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. [illegible] ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ [illegible] ಎಂದು ಅವರು ಭಾಷಣವನ್ನಿತ್ತರು. [illegible] ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಾಗಿ [illegible]

ನರಿಮೇನರ ಬಿಡುಗಡೆ

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಜೆಯನ್ನು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಮೇನರು ಈ ದಿನ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಜೈಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರದು ಯಾವ ತರದ ದೂರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವೇ ಇದ್ದಿತಾದರೂ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತಂತೆ.

ಹೌರಾದಲ್ಲಿ.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣೆಯಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಹೌರಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮಂದಿಗಳು ಒಬ್ಬ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರನ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ ಆತನನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರೂ ಸಾರ್ಜಂಟರೂ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬನು ಜಖಮುಹೊಂದಿದನು. ಪಂಚನಾಂತಲಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಓಡುವ ರೈಲು ಬಂಡಿಯನ್ನು ಜನರು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ

[illegible] ಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದರು. [illegible] ಕುಟ್ಟಿ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿ [illegible] ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಜಖಮುಗೊಳಿಸಿದರು. ಕಾನೂನು ಭಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೌರಾ ಸ್ಟೇಶನದಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು. ನೂರನಾಲ್ವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ವತ್ತೊಂಭತ್ತು ಜನರು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ

ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದುದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹರತಾಳವು ಯಶಸ್ವೀಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಊರೆಲ್ಲವೂ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿದ್ದಿತು. ಎಂಭತ್ತು ಗಿರಣಿಗಳ ಪೈಕಿ ಐವತ್ತು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈಲುದ್ದದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದರು. ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಲೀಸರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಪರೇಳದ ಒಂದು ಗಿರಣಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದವರು ಹರತಾಳಕ್ಕೆಂದು ಹೊರಟು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದವರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಾಗಿಲುಗಳ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೈನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ [illegible] ಎಂಬಾತನು ಮೂರು ಸಲ ಗುಂಡುಹಾರಿಸಿದನು. ಒಬ್ಬನು ಜಖಮುಹೊಂದಿದನು. ಐವರಿಗೆ [illegible]

ಇದೇ ರೀತಿ ಪಾಟ್ನಾ, ಲಾಹೋರ, ಕರಾಚಿ, [illegible], ರಂಗೂನ್, ನಾಗಪುರ, ಸಿಮ್ಲಾ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವೂ ಸಭೆಗಳೂ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳೂ ಜರಗಿದುವು

ತಾರೀಖು ೭

ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ.

[illegible] ದಿನ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾಧಾರಣ ಶಾಂತವಾಯಿತು. [illegible]

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನನ್ನು [illegible] ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ್, [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಹೊಡೆತ [illegible]

ಮಿ. ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು

[illegible] ಮಿ. ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು [illegible] ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ [illegible] ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇವರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳು ದಾಟಿದ್ದರೂ ಈಗಲೂ ತಕಲಿಯಲ್ಲಿ ನೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮೊದಲು ಅವರು ಜಲಾಲಪುರದ ಜನರ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. "ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾತ್ರದಿಂದ ದರ್ಶನದ ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಠಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯು ಉರುಳಿತೆಂದು ನೆನೆಯಬೇಡಿರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಜರಗಿ

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಂದ [illegible] ನಾವು [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ಕೋಠಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ [illegible] ಎದುರಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧೃತಿಯೇ ಸಾಕು. ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿಯುವದಿಲ್ಲ. ನಾವು ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವೆವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಿ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಭಗವಂತನನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು' ಎಂದು ಅವರು ಉತ್ಸಾಹಪರ ಭಾಷಣವನ್ನಿತ್ತರು.

ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು ಕರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವೇದಾರಣ್ಯದ ಸಮೀಪದ ಜವುಗುಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಮಳೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ದಿವಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ದಿನ ಮಳೆ ನಿಂತುದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶರ್ಮರವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಜನೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟರು. ಪೋಲೀಸರು ಆತಂಕಿಸಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಮನ್ನಾರಗುಡಿಯ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ನೂರನಾಲ್ವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಹುಕುಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಸಭೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಜರಗಿಸಬಾರದೆಂದು [illegible]

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ [illegible] ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ದಿನ ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ [illegible] ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ಯವೂ [illegible] ಅಲಿಶಾಟ ಮತ್ತು [illegible] ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ತಾರೀಖು ೮

ಕಾರಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು.

[illegible]

ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ

[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಬಾರದೆಂದು [illegible] ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಂಗಡಗಳು ಹೊರಟವು. [illegible] ಪೋಲೀಸರ ಕಂಪು ಅವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿತು. [illegible] ಮಂದಿಗಳು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು [illegible]

ಸಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿ.

ಸಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಹರತಾಳದ ದಿನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪದ ಹಾಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಐದು ಮಂದಿ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುವಾಗ ತಮ್ಮದು ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಕ್ಷಮಾಯಾಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಪಾಪ/ತಪ್ಪುಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದೂ

(೧೧ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಯುದು.)

[illegible] ಅದ್ಭುತಗಳು! ಹೊಸ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿವೆ!!

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಸನರ ಫಾಸ್ಫೊ-ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋಜನ್ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

[illegible] ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ರಸಾಯನವಾಗಿದ್ದು ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, [illegible] ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಆನಂದಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು [illegible]

ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಹೈಜೆನಿಕ್ ಕೊರ್ಡಿಯಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಗೂ, ನಿಜವಾದ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಗುಣಕಾರಿ. [illegible] ರೋಗಕ್ಕೆ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಕಾರಿ.

ಹೀಲಿಂಗ್ ಜೆಮ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಮೂತ್ರದೋಷಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಗುಣಕಾರಿ. [illegible]

[illegible] ನಂಬ್ರ 2. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ರಕ್ತ ಶುದ್ಧೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದೆ. [illegible] ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೋಗ, ಶೀತ, ವಾತ, ಬಾತಬೇನೆ, [illegible]

ಎಂಟಿ-ಟ್ಯುಬರ್‌ಕ್ಯುಲ್ಯೊಡ್ಸ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಕ್ಷಯರೋಗಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜಯಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿ ನವೀನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ [illegible]

ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:—
ಶಾ. ಕಂಪೆನಿ, ಡಾಯ್ಮಂಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್
ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಕೊಲೇಜಿನ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು.

Frank Robinson & Co.,
Charnock Place,
Post Box No. 2330, CALCUTTA

The Zandu Pharmaceutical Works, Ltd., Bombay, 14

ದಿ ಝೂಂಡೂ ಫಾರ್ಮಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, 14.

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ 'ಝೂಂಡೂ'ಯವರ

ಚ್ಯವನಪ್ರಾಶ ಲೇಹ್ಯ.

ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು! ಅಮೋಘ ಟಾನಿಕ್ಕು!

[illegible]

ಕ್ರಯ 1 ಪೌಂಡು ಸೀಸೆ ರೂ. 2—8—0, ½ ಪೌ. ರೂ. 1—5—0, ¼ ಪೌ. ರೂ. 0—1[illegible]

ಮದ್ರಾಸು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:— ದಾಮೋದರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, [illegible]

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಏಜಂಟರು:— ಮೆಸರ್ಸ್ ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.
[illegible] ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಸಬ್ ಏಜಂಟರು:— ಯು. ಜನಾರ್ಧನರಾವ್, [illegible]
ಮಂಗಳೂರು ಏಜಂಟರು:— ಶಿಪ್ಪಣ್ಣ ಶ್ಯಾಸ್ತ್ರಿ [illegible]

☞ ವಿವರ ಕೆಟಲಾಗು ಬೇಕಾದವರು ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಕೋ ನೋಡಿರಿ! ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಿರಿ!

ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡ ಮೆಡಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ದೊರಕಿಸಿದಂಥ

ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ **ಪ್ಯಾರಾ ಹೇಯರ್ ಆಯಿಲ್** ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್

ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಹಾದದಾಯಕ.

[illegible] ಈ ತೈಲವನ್ನು [illegible] ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ. [illegible] ಇವರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತೈಲದ [illegible] ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂದಲು ಧಂಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಹತ್ತುತ್ತವೆ. [illegible] ಈ ತೈಲದ [illegible] ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮವು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇವರಲ್ಲಿಯ [illegible] ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತವೆ. [illegible] ಈ ತೈಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸದಿರಲಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ [illegible]

[illegible]

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ [illegible] ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ಮಾದರಿ ಬಾಟ್ಲಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಆಣೆ ತಿಕೀಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಒಂದೇ ಸಲ ನೋಡಿರಿ! ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಾರಿರಿ!

ಸಿಗುವ ಸ್ಥಳ—
ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ,
ಬಿ. ಎಸ್. ಸುಗಂಧಿ,
ಪರಫ್ಯೂಮರ್, ವಿಜಾಪೂರ (ಕರ್ನಾಟಕ).

ಉಪದಂಶದ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಶಾಂತಾವನ.

ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ವೇದನಾಯುಕ್ತ [illegible] ಉಪದಂಶವು ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಾಟಲಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ [illegible] ([illegible])

ರೇಡ್‌ಕರ್ ಏಜನ್ಸಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಂ. 4.

ಮೊದಲ್ ತರವಾದ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗ.

ESTD 1896.

ಅನೇಕ ವರುಷದಿಂದ ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡಿದಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅನೇಕ [illegible] ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. [illegible] ನಮ್ಮ ಉಡಿದಾರ ಹಗ್ಗಗಳು ಕೆಲಸ ನೈಸಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರಣೆ ಸಂಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಿಕ [illegible] [illegible] ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಕೆ. ಎಸ್. [illegible] ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
[illegible]
[illegible]

THE MOOLKY BANK, LIMITED, MOOLKY.

ದಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಬೇಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮೂಲ್ಕಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ: [illegible]

[illegible]

ಪಾಲುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ,
[illegible]

H. R. Shetty,
Managing Director.

Grand Clearing Sale!

[illegible] ಫುಲಾರಾಮ"
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Indian Stores,
5 Beadon Street,
CALCUTTA

[illegible]

[illegible] ಬಂಧನ.

ಸುರತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬುಲ್ಸಾರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಶನ [illegible] ಮೈಲು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸರಕಾರಿ ಉಪ್ಪಿನ ಆಗರವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮುಂದರಿಸಲು ಹೊರಟ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಡನೆ ಕರಾಡಿಯಿಂದ [illegible] ತಾರೀಕಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ [illegible] ಮಂದಿ ಆಯುಧಪಾಣಿಗಳಾದ ಪೋಲೀಸರು ಮತ್ತು [illegible] ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳೊಡನೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ ಒಂದು, "ನೀವು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸಭೆ ಕೂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಚದರಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೈದುಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು." ಅದಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಬಜಿಯವರು "ನೀವು ಗೃಹಸ್ಥರು ನೀವು ಕೈದುಮಾಡಬಹುದು, ನಿಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು; ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡಬಹುದು" ಎಂದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದರು. ಯಾರೂ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಅವರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ [illegible] ನಿವಾಸಿಕರು 'ನಾವು ಸಹ ಬರಲೋ' ಅಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಬಜಿಯವರನ್ನು [illegible] ರಾಮದಾಸರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಹೋಗುವಾಗ "ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿರಿ, ಮುಂದರಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ತ್ಯಾಬಜಿಯವರು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ಮುಂದರಿಸುವರು.

ಬಾರ್ಡೋಲಿಯವರ ನಿರ್ಣಯ.

ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕಾರ್ಯಾರಂಭಮಾಡಲು [illegible] ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖಂಡರಾದ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನಷ್ಟು [illegible] [illegible] ದೇಶದ ಜೀವಕಳೆಯಂತಿರುವವರೂ, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡವರೂ ಆದ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು [illegible] ಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಾರ್ಡೋಲಿ [illegible] ಯಗಾರರು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ [illegible] ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗಲೀ ಹೇಳುವ [illegible] ತಾವು [illegible] ಯನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆವು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು [illegible] ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೂ, ತಾವು [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದರೂ ತಾವು [illegible] ಕೊಡಲಾರೆವೆಂಬುದಾಗಿ [illegible] ನಿರ್ಧರಿಸಿರು[illegible] [illegible] ಯ ರೈತರೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಲ್ಲ. [illegible] ಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾರೆವೆಂದು [illegible] ವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಸರಕಾರದ ಎಂತಹ [illegible] ಹೆದರದೆ ವಿಜಯಶಾಲಿಗಳಾದ [illegible] ರೈತರರು. ಈಗ ಅವರು [illegible] ಕೊಡರುವ ಚಳವಳಿ [illegible] ನಡೆಯುವದನ್ನಲು ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಿಠುಬೆನ್ ಪೆಟಿಟ ಹೇಳಿಕೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಿಠುಬೆನ್ ಪೆಟಿಟರು ಗುಜರಾತಿನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ [illegible] ಹೇಳುವರು.— "ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಗುಜರಾತಿನ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯ ಒಂದೊಂದು ಹೆಂಗಸಾದರೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯಾಗಿ ಬರಲೇ ಬೇಕು. ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮಾಡಿ [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿರುವರು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಂತೆ ಮಾಡಿ [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೇಳಿರುವರು. ಹೀಗಾಗಿ [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಹೆಂಗಸರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ

[illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜಯಶೀಲರಾಗಿರುವರು. [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರು [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘದ ಪಟೆದಾರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಸಿಕ್ಕುವ ವರೆಗೆ ತಾವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದು ವಿವರಿಸಿರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅನ್ನುವಂತೆ ಗಂಡಸರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಲಾಭದ ಹದಿನೆರಡು ಪಾಲು ಲಾಭವನ್ನು ಹೆಂಗಸರು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗಂಡಸರು ಕಷ್ಟ ಕೋಟಲೆಪಟ್ಟು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯು ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿದೆ. ಇಂತಹ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತದಿಂದಲೇ ಮಾತ್ರವೇಕೆ? ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದೊತ್ತಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೇನೇ ವಿಶೇಷ ಕಳಂಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಷಯವಾಗದಿರಲಾರದೆಂದು ನಾವು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳ.

ಲಾಹೋರಿನ ವಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಂಘದವರು ಲಂಡನ್, ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ, ಹೆಂಬರ್ಗ, (ಜರ್ಮನಿ) ವಿಯನ್ನಾ (ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ) ಪೆರಿಸ್ (ಫ್ರಾನ್ಸ) ಜುರಿಚ್ (ಸ್ವಿಟ್ಝರ್‌ಲೆಂಡ್) ಬ್ರೆಡ್‌ಫೋರ್ಡ್ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂತಿಗಳ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಏಜಂಟರಿಗೂ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾಲಿಕರಿಗೂ, ಬೆಂಕುಗಳಿಗೂ, ಸ್ಟೀಕ ಏಜಂಟರಿಗೂ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮಾಲು ಪಡೆಯಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವದು, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರುವರು. ವಿದೇಶಿ ಮಾಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಾಲು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ನಿರ್ಧಾರ. ನಮ್ಮ ಈ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ನಡೆಯುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವನು, ಅವನ ಮನೆ [illegible] ಬಾಗಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು [illegible] ಮಾಡುವರು. [illegible] ದೇಶದ [illegible] ಇನ್ನೂ ಹನ್ನೂ [illegible] [illegible] ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಮಾಲಿಗೆ [illegible] ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಲು ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಬಂದರೆ [illegible] ಹಣ [illegible] [illegible] ಅವಕ್ಕೆ ನೀವು ಭಾಧ್ಯರಾಗುವಿರಿ. [illegible] [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಂಘಗಳೂ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ಮುಕ್ಡೊನಲ್ಡರಿಗೆ ಅಮೇರಿಕದ ಪಾದರಿಗಳ ಪತ್ರ.

ಅಮೇರಿಕದ [illegible] ಮಂದಿ ಪಾದರಿಗಳು ಒಂದು [illegible] [illegible] ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೆಕ್ಡೊನಲ್ಡರಿಗೆ ಬರೆದಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರೊಡನೆಯೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿರ್ಬಂಧ [illegible] ವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. [illegible] ಈ ಆವರದಿಂದ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ [illegible] ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೇನೆ [illegible] ಎಂದು ಬರೆದಿರುವರು. ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವು [illegible] ನಡೆಸುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಿ. ಕೆಕ್ಡೊನಲ್ಡರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಈ ಮೂರರ ಅಂಶೀಭೂತರೆಂದು ನಮಗೆ ನಂಬಿಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯುತರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರೊಡನೆ ಬಡಿದಾಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆಂದು ಬರೆದಿರುವರು.

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನರ ಭಾವನೆ. ಇದರ ವಿಷಯ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಯದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿಯದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ [illegible] ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು. ಇವರು ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ಆದ ಗಲಿಬಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹುತ ನಡೆಸಿರುವರು. ಉಳಿದ [illegible] ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ

[illegible]

ಪ್ರಶಿಷ ಮತ್ತು [illegible] ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಮಾಡಿದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು 'ಪ್ರೆಸ್ಸು' ಮಾಡುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

* * * *

ಈ ನಿರ್ಣಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಕಾರಂತರಿಗೇನೇ ಕೊಡಲೇ ಎಂದು ಒಂದು ಬಾರಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ; ಲಾಭಲೋಭವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟ ಈ ಮಹಾಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಹುಕಾರರನ್ನೇ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

* * * *

ಆದರೆ "ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನೂಲನ್ನು ಈ ತಾರೀಕಿನಿಂದ (ಗಿನೇ ಮೇ—ಗಿನೇ ಮೇಗೆ ಸ್ಕೀಮರು ಚಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ.) ಮೂರು ತಿಂಗಳ ತನಕ ಮಂಗಳೂರಿನ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದಾಗಿ" ಠರಾಯಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪಠ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ, ಈ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೂ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಮರು ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗದ ಸ್ಟೀಮರು ಕಂಪೆನಿಗೂ ಮೊದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಯು ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆಯಾಗಿ ಯಾರೂ ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

* * * *

ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಾಹುಕಾರರು ಏನೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

* * * *

ಹಿಂದೀಯರೊಡನೆಯೂ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಯವರೊಡನೆಯೂ ನ್ಯಾಯವಾದ ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಮೇರಿಕನರು ಮೆಕ್ಡೊನಲ್ಡರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವರು. ಅತ್ತ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಕುಗ್ಗುತ್ತ ಬಂತು.

* * * *

ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೀಯರ ಕೇಳಿಕೆಗೆ [illegible] ಕೊಡಲಾರರೆ!

* * * *

ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] [illegible] ಒಂದು ವರುಷದ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

* * * *

[illegible] ಕೈದುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ [illegible] ಹೆಚ್ಚಿತು. [illegible] ಕೈದುಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಾದರೂ ಈ ಸಮಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವರೆ?

* * * *

[illegible] ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [illegible] ವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದಿಲ್ಲ. [illegible] ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸೈನಿಕರಾಗಿ [illegible] ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

* * * *

ದೇಶೀಯ [illegible] ಜನರೂ ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದುದು ಎಷ್ಟೋ ಅಭಿನಂದನೀಯ.

* * * *

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಈ ದಿನ ಮುಕ್ತರು [illegible] ಮಾಡುವದಾಗಿ [illegible] ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರ [illegible] ಇನ್ನೊಬ್ಬರು [illegible] ಬರೆದಿರುವರು.

* * * *

ಇದೇ [illegible] ಈ [illegible] ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರ ವಿಸ್ತಾರ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕಾಲವು. ಅಂದಿನ ಗಾಂಧಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರು ಇಂದು ಎಲ್ಲಿ?

* * * *

[illegible] ಮಂದಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಿಯವರು. ಇವರು ಈಗ ಗಲಾಟೆ ಆಗುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. [illegible] ಮಂದಿ ನವಜೀವನ ಧಾರಿತ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರರು ಈ ಸಭೆಯು ಅನಿಸಾಯಕಟ್ಟದ ಸಭೆಯೆಂದು ಸರಕಾರವು ಈ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಯದೆ. ನಾಲ್ಕು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರು. ಇವರು [illegible] ದ್ವೇಷವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು' ಇದು ಸರಕಾರಿ ಕೊಮಿಸನ್. ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಪೇಶಾವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಹುಕುಂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

[illegible]

[illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಭಂಗಮಾಡುವ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀನಿವಾಸದಾಸರ್ [illegible] ಒಂದು ಗೀತಾವಳಿಯನ್ನು ಓದಿದರು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಷಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಭಾಷಣವಿತ್ತರು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಯೂ ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಯಿತು. ಧೂಮ್ರಪಾನ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು [illegible] ಗಳ ಹೋಳಿಯಾಯಿತು.

ತಾ. ೧೯ನೇ ಮಂಗಳವಾರ — ಈ ದಿನವೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು [illegible] ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಹಾಗೂ [illegible] ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಉಡುಪಿ [illegible] ಶ್ರೀ. [illegible]

[illegible]

ಕಾರ್ಕಳ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಮಾಚಾರ.

ಈ ಪೊಲೀಸ್ [illegible] ಹಾಗೂ ಮಾಮಾಲು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದಂತೆ ಕಾರ್ಕಳದಿಂದ ಶ್ರೀಯುತ ವಕೀಲ ಪದ್ಮನಾಭ ಕಾಮತರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ೧೫ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ದಳವು ಮೇ ತಿಂಗಳ ೫ನೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾರ್ಕಳ ಶ್ರೀ [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿತು. ಕಾರ್ಕಳದ [illegible] ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹುದೂ ಆಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಂತರು, ಬಡವರು, ಹೊಸಬರಾದ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೇವದರ್ಶನ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ದೇವಳದ ಪಟಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮನಾಭ ಕಾಮತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯೊಂದು ನೆರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ [illegible]

[illegible]

ಸಿದ್ಧಾಪುರ — [illegible]

ಹಾಲಾಡಿ, ಮಂದರ್ತಿ, [illegible] — [illegible]

[illegible]

ಬೈಂದೂರು, [illegible] — [illegible]

[illegible]

ಶಾಂತಿನಗರ [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

300 ಮಾತ್ರೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 4 [illegible]

[illegible] ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು [illegible] ಮಾತ್ರೆಯಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ವೈಶ್ವಾನರಾಸವ.

([illegible])

[illegible] ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ವೇಳೆಯಿಂದಲೇ ರೋಗ [illegible] ಬರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸರಸ.

(ಪ್ಲೇಗಿಗೆ)

[illegible] ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿವಾತಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಅಮೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 1—0—0.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೈಲ.

ಪ್ಲೇಗು ರೋಗಿಯ ಪ್ರತಿಸಂದುಗಳಿಗೂ, ಗೆಡ್ಡೆಗೂ ತಿಕ್ಕುವ ಔಷಧ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 0—8—0

"ಭಿಷಕ್‌ರತ್ನ" ಪಾಳ್ಯದ ವೆಂಕಟಾಚಲ ಪಂಡಿತರು,

ಶ್ರೀ [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಬ್ರಾಂಚ್ ಆಫೀಸ್, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು [illegible]
ಹೆಡ್‌ಆಫೀಸ್, [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

ಏಜಂಟರು:—
ಅತ್ತಾವರ ಸೋಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ, ಸೋಡಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ
ಮಂಗಳೂರು [illegible]

ಒಂದೇ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ

ನವ ಯೌವನವು ಪಡೆಯಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಪುರುಷರು

ರಮಣಾ ವಿಲಾಸಿನಿ ವಟಿಕಾ

ನಿದ್ದೆ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಾಲು ಕುಡಿದರೆ ಯಥೇಚ್ಛೆ ಯಾಗಿ [illegible]

16 ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಮದನ ಮಂಜರಿ ಫಾರ್ಮಸಿ,
1/94 ಚೀನ ಬಜಾರ್ ಮದರಾಸು.

ಅಕಾಲ ವಾರ್ಧಿಕ್ಯವೇ?

ಇದು ನಮ್ಮ ಭೂಲೋಕ ಅಮೃತವಾದ

ಮದನಮಂಜರಿ ಮಾತ್ರೆಗಳು

ಸೇವಿಸುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದು ಯಾಕೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನವ ಯೌವನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. 1 ಡಬ್ಬಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 1—0—0.

ಒಂದು ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರೋಗಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ

ವೈದ್ಯವಿದ್ಯ

[illegible]

ರಾಜವೈದ್ಯ ನಾರಾಯಣಜಿ ಕೇಶವಜಿ,
[illegible]

[illegible] ಕ್ಷೀಣಶಕ್ತಿಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಸಂಸಾರ ಸುಖವು ದೊರೆಯದೇ ನಿರುತ್ಸಾಹ ನಿರಾಶೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಧಾತು ಕ್ಷಯದೋಷವು ಹೋಗಿಸಿ, ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು.

ವೈದ್ಯರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಿರಜಕರ ಇವರ,

ಶಕ್ತಿಶಾಂತಿ ವರ್ಧಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವ

ಅಮೃತಸಿಂಧು.

ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಸವಿ ಹಾಗು ತೀವ್ರ ಗುಣಕೊಡುವ ಔಷಧವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible]

[illegible] ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೦-೯-೦, ೪ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೪, ೧೨ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. [illegible], ಹಾಗು ೧ ಬಾಟಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. / ಅಂಚೆ ಹಾಗು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸಿಂಧು ಡಿಪೋ,
5c Divison, [illegible]

ಆರ್ಕಶಫಾ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದು.

ಪ್ರವಾಸಿಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ಗೃಹವೈದ್ಯ.

ಇದು [illegible] ಇದರಲ್ಲಿ ಸೀಸ ರಸಾಯನ ಕಲಬೆರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. [illegible] ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ಗಳು ಆಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಟಲಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಪತ್ರಗಳು [illegible] ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. [illegible] ಬೇಕಾದವರು [illegible] (೫೦೦) [illegible] ಈ ಔಷಧವು [illegible] ರೋಗಗಳ್ಳಿ [illegible] ಆರೋಗ್ಯಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಗುಣವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಾಜರು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಗದವು ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಅನುಭವ ನೋಡಿರಿ.

ರೋಗದ ನಾಮಗಳು:—

[illegible]

[illegible]

ಸರ್ವ ವಿಧ — ಎಚ್. ಎಮ್. ಮುಲ್ಲಾ,
[illegible]
[illegible] (ಬೆಳಗಾವ)

ಜಗತ್ತಿನ ಎಂಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಉಪಕರಣಗಳು.

"ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸ್"

[illegible] ಈ 'ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಾಕ್ಸಿ'ನ [illegible] ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮಾಹಿತಿ, ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕವು ಮುಫತಾಗಿ ದೊರಕುವದು. ಪೆಕಿಂಗ್ ಸಮೇತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕ್ರಯ ರೂ. 4—0—0. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಿರಿ.

The American Trading Co.,
19 Goa Bagan Street,
(Dept. No. 12) CALCUTTA.

[illegible] ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

[illegible]ರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

[illegible]ದಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಡಾ| ಮಹಮುದ [illegible] ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯನ್ನೂ, ಮೌಲಾನಾ [illegible]ರಿಗೆ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯನ್ನೂ, [illegible]ರಿಗೆ ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯನ್ನೂ [illegible]ರು. ಗೋಪಿಚಂದಭಾರ್ಗವ ಎಂಬವರು ಲಾಹೋರಿ[illegible] ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

[illegible]ರದಲ್ಲಿ.

[illegible]ಪುರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಇಪ್ಪ[illegible]ದು [illegible]ರನ್ನು ಕೊಂದಿರುವರು. ನೂರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಜನರು [illegible] ಹೊಂದಿರುವರು. ಪೋಲೀಸರ ಆರು ಚೌಕಿಗಳೂ [illegible] ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟೂ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. [illegible] ಅಂಗಡಿಗಳ ಎದುರು ನಿಂತು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು [illegible]ರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಗಲಭೆಯು ರಾತ್ರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹದಿನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ನಿಷೇಧಿಸಿದುದರಿಂದ ಪುನಃ ಪೋಲೀಸರೊಳಗೂ ಜನರೊಳಗೂ ಹೊಡೆದಾಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಚದರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತಾಗ ಆದ[illegible]ನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗ ಹುಕುಮಾಯಿತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ವರೆಗೂ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಂದಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋದರು. ನೂರಾರು ಮಂದಿಗಳು ಗಾಯಹೊಂದಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸರು ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಯುರೋಪಿಯಾನರೆಲ್ಲರೂ ಶೋಲಾಪುರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿರುವರು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೂರನಾಲ್ವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಿ| ವಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮೈಲಾಪುರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಜರಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಹೊರಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ನಡೆದರು. ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಅವರು ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಾರ್ಬರ್ಸ್ ಬ್ರಿಜ್ಜಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ತಲಪುವಾಗ ಮೂರು ಮೋಟಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರೂ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಮಿಶನರರೂ ಬಂದು ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಚದರಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟರು. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಚದರದಿದ್ದಾಗ ಕಮಿಶನರರು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಚದರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕಮಿಶನರರು ಬಿಗಿಲು ಊದಿದರು. ಒಡನೆ ಪೋಲೀಸರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದರು. ಪೋಲೀಸರ ಒಂದು ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಶ್ರೀ| ವಿ. ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಡಾ| ನಟರಾಜನ, ವೀರಭದ್ರರಾವ್ ಮತ್ತು ಡಾ| ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಇವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಉಳಿದವರು ಕರಾವಳಿ ಕಡೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಚದರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಲಾಠಿಗಳೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಲ್ವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಮರುದಿನ ನಡೆದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆರಾರು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದುರ್ಗಾಬಾಯಿ ಮೊದಲಾದವರು ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ತಾರೀಕು ೯.

ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತು ಬಹಿಷ್ಕಾರ.

ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತು ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಮುಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತರಿಸುವುದಂತೂ ಇಲ್ಲ. [illegible] ಯಾವದೇ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ತರಿಸಬಾರದಾಗಿ ಮುಂಬಾಯಿ[illegible] ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಇದುವರೆಗೆ [illegible]ದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ [illegible] [illegible]ದಿಂದ [illegible]ದು [illegible]ರುವರು. [illegible] ಸಿಗರೇಟು, ಶ್ರಾಬುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದ[illegible] [illegible]ಯುವರು [illegible] ತ್ಯಜಿಸಿರುವರು. ವಸ್ತ್ರವ್ಯಾಪಾರಿ[illegible] [illegible] ಅದ್ಭುತವಾದ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು. ಸ್ತ್ರೀಯರೂ [illegible] ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭರದಿಂದ ಜರಗಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಸೂರತದಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರು ಸೂರತಿಗೆ ತಲಪಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತೀಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪೇಟೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸೂರತಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು.

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ.

ಈ ದಿನವೂ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ಹೊರಟರು. ಒಂದು ಪಂಗಡದವರು ಚೂಲಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಜರಗಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಮ್ ಎಂಬವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಬಹು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರಂತೆ. ಜನರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಚದರಿಸಿದರು. ಕೆಲಸಮಯದ ತರುವಾಯ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನೊಂದು ಪಂಗಡದವರು ರೊಬಿನ್‌ಸನ್ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಜನರು ಒಟ್ಟುಗೂಡದಂತೆ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ತಾರೀಕು ೧೦.

ಸಿಕ್ಕರ ಸಹಾಯ.

ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿಖ್‌ಲೀಗಿನ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಾರಾ ಸಿಂಗರವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಮಿಟಿಯೊಂದು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಎರಡನೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಈ ದಿನ ಬಂಗಾಳ ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್ ಒಬಿಡಿಯನ್ಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಜತೀಂದ್ರಮೋಹನ ರಾಯಿಯ್ಯವರನ್ನೂ, ಹೂಗ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರಾದ ಪ್ರಫುಲ್ಲ ಕುಮಾರ ಸೇನರವರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿರುವರು.

ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಯುಂಟಾಗಬಹುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ಗುಂಡುಮದ್ದನ್ನೂ ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

ತಾರೀಕು ೧೧.

ಬಾರ್ಡೋಲಿಯವರ ನಿಶ್ಚಯ.

ಮಿ| ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ರೈತರ ಒಂದು ಸಭೆ ಜರಗಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು 'ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಪವಿತ್ರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಈಗಿನ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಘೋಷಣೆಯು ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕು ಇದುವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜೀವಜ್ಯೋತಿಯೂ, ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಪುರುಷರೂ ಆಗಿರುವ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೈದು ಮಾಡಿರುವದರಿಂದ, ಅವರಾಗಲಿ, ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಾಗಲಿ ನಮಗೆ ಸೂಚಿಸುವ ವರೆಗೆ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ರೈತರಾದ ನಾವು ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಹಿಂಸೆ, ಕಾರಾಗೃಹವಾಸ, ಆಸ್ತಿಗಳ ಜಫ್ತು ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮರಣಾವಧಿಯಾದರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವೆವು.' ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಮಯವು ಈಗ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಂದೂ, ದುಡ್ಡು ಉಳಿಸಲು ಅವರು ಮೊದಲು ಚಳವಳಿ ಹೂಡಿದ್ದರೆಂದೂ, ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದುದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಏಲಂ ಹಾಕಿದರೆ ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಥವಾ [illegible] ಯಾರು [illegible] ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹನನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು [illegible]ಯಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ.

ಮಿಥಿಬೆನ್ ಪೆಟಿಟರು ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿವೇದನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. 'ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕೆಯಾದರೂ ಈಗ ಹೊರಡಬೇಕು. ಗಂಡಸರು ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಹೆಂಗಸರು ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ೬೦ ಕೋಟಿ, ಮದ್ಯದಿಂದ ೨೫ ಕೋಟಿ ಅಂತು ೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವಾವುದಿದೆ? ಹೆಂಗಸರು ಸೂರತಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಅವರ ಉತ್ಸಾಹವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರಬೇಕು. ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಾಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರಾಗಿ ಸೇರಬೇಕು.'

ಬೋರಸಾಲ್, ಪೇಟಾನ ಮತ್ತು ಕೋಥಮುದಿಯ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಸಂದರ್ಶಿಸುವದಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಅಂದಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನೂರು ಮಂದಿ ಯುವಕರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಅಹೋರಾತ್ರೆ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಲಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಜಲಾಲಪುರದಿಂದ [illegible] ಬಂಜಾಲ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲಿಕನ ಕಡೆಯವರು ಹೊಡೆದುದರಿಂದ, ಇಬ್ಬರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ನಾಲ್ವರು ಪ್ರಚಾರಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಜಖಮುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತಾರೀಕು ೧೨.

ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿದರು.

ಈ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು ದರ್ಶನದ ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಠಿಯನ್ನು ಸುಲಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ೫೯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೈದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಕರಾಡಿಯಿಂದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ನಿತ್ಯದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮೊದಲೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಂತೆ ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರು ೫೯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿ ಹೊರಟರು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಪೋಲೀಸರು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ರಾತ್ರೆ ಸಮಯ ಕರಾಡಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಕಾಯಲು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿದ್ದರು. ರಾತ್ರೆ ಪೋಲೀಸರು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ, ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ, [illegible] ಪೋಲೀಸರೂ ಕರಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಅಬ್ಬಾಸರ [illegible]ವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕುಳಿತರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಾಸರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಅವರು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಬ್ಬಾಸರಿಗೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೂ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ [illegible]ವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ "ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕಾದಲು ಭಗವಂತನು ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ" ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಅಬ್ಬಾಸರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಆರೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿಯವರಿಂದ ಕೂಡಿ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಂದ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹೊರಟರು. ಹಿಂದೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಸಾಲಾಗಿ ನಡೆದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇವರನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ಇವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಬ್ಬಾಸರನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿ, "ನೀವು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಿರುವಿರಿ, ನೀವು ಚದರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಲಾಗುವುದು" ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಬ್ಬಾಸರು ಆಗ "ನೀವು ಮಾನವಂತ ಗೃಹಸ್ಥರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಬಹುದು. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು" ಎಂದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಹೋಗಲು ಬಯಸುವರೋ ಎಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೇಳಿದಾಗ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಏಕಕಂಠವಾಗಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಕಲೆತಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು "ನಾವೂ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಬರುವೆವು" ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಥಟನೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಬ್ಬಾಸತ್ಯಾಬಜಿಯವರನ್ನೂ ಜಗತ್ರಾಮ ದಾವೆಯವರನ್ನೂ ಕೈದುಮಾಡಿ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ

REEL-10

SWADESHA BHIMANI

CONTD FROM:

24 AUGUST 1928

TO

9 MAY-1930

CONTD IN NEXT REEL

D.V.
16.3.80

MICROFILMED BY
NEHRU MEMORIAL MUSEU
AND LIBRARY
TEEN MURTI HOUSE
NEW DELHI